

**Pagpasabot sa mga
Kahulugan sa Mahimayaong**
QUR'AN
sa Pinulongang Binisaya

Tarjumah Ruwaad Center

**Pagpasabot sa mga
kahulugan sa Mahimayaong**

QUR'AN

sa Pinulongang Binisaya

Tarjumah Ruwaad Center

٢٠٢٥ هـ (ج) جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات، ١٤٤٥ هـ

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات

بيان معاني القرآن الكريم - فلبيني - بيسايا (بدون نص) /

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط ١ - الرياض، ١٤٤٥ هـ

(٦٦٥ ص)؛ .. سم

رقم الإيداع: ١٤٤٥/٢٥١١٧

ردمك: ٤ - ٣٩ - ٨٤٥٢ - ٦٠٣ - ٩٧٨

الطبعة الأولى ١٤٤٦ هـ

للتحقق من التحديثات

2025-06-30 - V1.1.1

للتواصل: info@quranenc.com

نحو توفير تفاسير وتراجم موثوقة لمعاني القرآن بلغات العالم

Pasiuna

Sa Ngalan sa Allah, and Labing Madagayaon, ang Labing Matuloy-on

Unsa ang Halangdon nga Qur'an?

(Ang Halangdon nga Qur'an mao ang Pulong sa Allah, ang Ginoo ug ang Magbubuhat sa tanang kalibutan. Gipadayag Niya kini (Qur'an) sa kataposang Propeta ug Sugo nga si Muhammad (ang panalangin sa Allah ug ang kalinaw maanaa kaniya) aron sa pagpatin-aw ngadto sa katawhan sa katuyoan luyo sa paglalang kanila, aron sa paggiya kanila sa unsay magdala kanila ug kalipay dinhi sa kalibutan ug sa Ulahing Adlaw, ug aron sa pagluwas kanila gikan sa walay katapusan nga kaalautan (o silot) human sa kamatayon.

Mao kini ang kataposang balaang basahon nga gipadayag sa Allah, nga nagpamatuod sa naunang mga kasulatan, ug nagapuli nga labaw pa sa ilang mga kabalaoran.) Ang Halangdon nga Qur'an usa ka walay katapusan nga katingalahan ug milagro, ug pamatuod sa pagkapropeta sa Mensahero sa Allah nga si Muhammad (ang panalangin sa Allah ug ang kalinaw maanaa kaniya). Ang Makagagahum nga Allah naghagit sa katawhan ug sa jinn (mga engkanto) sa paghimo ug susama niini nga basahon, o bisan (man lang) ang sama sa pinakagamay nga kapitulo niini. Apan, napakyas sila sa pagmugna sa bisan unsa nga sama nianang (anaa) sa Qur'an, ug ang maong hagit nagpadayon gihapon nga epektibo hangtod karong presente nga mga adlaw (panahon).

Ang Halangdon nga Qur'an mao ang nag-unang tinubdan sa Islam ug ang konstitusyon nga nagmando ug nagdumala sa kinabuhi sa mga tawo sa matag dapit ug panahon. Nagtawag kini sa pagsimba sa Bugtong Makagagahum nga Magbubuhat lamang, ug nagpatin-aw sa kinahanglan nga mahibaloan sa mga tawo mahitungod sa ilang Ginoo ug relihiyon, ug ang sinugdanan sa paglalang sa uniberso, ug ang mga yugto sa paglalang sa tawo. Ang Qur'an usab nagsulti mahitungod sa nangagi ug sa umaabot nga mga panghitabo nga dili makita ug sa mga istorya sa miaging mga propeta (ang kalinaw maanaa kanila), nga nagpakita kung giunsa sila pagsuporta ni Allah ug paglaglag sa ilang mga kaaway. Dugang

pa, kini naglangkob sa mga sukaranan sa pagsimba ug sa pakiglabot, nagdapit sa mga tawo ngadto sa halangdon nga mga pamatasan ug nagpasidaan sa dili maayo nga moral nga mga pamatasan, ug nagpahayag nga ang kapadulngan sa Kinabuhi mahimong Paraiso, nga puloy-anan sa mga magtutuo, o ang Impiyrno, ang puloy-anan sa mga dili motuo ug ang mga daotan.

Tungod sa pagkamahinungdanon niining halangdon nga libro nga gipadayag sa Arabiko sa Labing Gamhanan nga Allah, ug nagmando nga kini ipahibalo sa tanan nga mga tawo, nalipay kami sa paghatag niini kanimo Oh minahal nga magbabasa sa paghubad sa mga kahulugan niini sa imong kaugalingon nga sinultian, aron kini dali nga masabtan alang kanimo ug matuman ang katungdanan sa pagpadangat sa mga kahulugan niini. Gibuhat sa among pundok ang ilang labing maayo nga mga pagpaningkamot sa pagsabut sa mga kahulugan niini ug paghubad niini sa hustong paagi. Bisan pa niini, angayng pamatikdan nga bisag unsa pa ka tukma kini nga hubad, dili gihapon kini bug-os ug hingpit nga makahatag sa mga kahulugan niining milagrosong teksto, nga kini (orihinal nga teksto sa Arabic) labaw sa bisan unsang buhat sa tawo. Kung adunay buot nga mahibaloan nga dugang bahin sa mga kamatuoran nga gidala sa Halangdon nga Qur'an, among girekomenda nga tun-an nila ang Arabiko nga pinulongan nga diin kini mao ang unang gipadayag.

Ug hinaut nga ang kalinaw ni Allah maanaa sa mga mensahero, ug ang tanan nga pagdayeg Iya sa Allah, ang Ginoo sa mga kalibutan.

Mahimo nimong tan-awon ang paghubad sa mga kahulugan sa Halangdon nga Qur'an sa imong pinulongan pinaagi niining QR code.

- Among pagadawaton ang inyong mga sugyot ug mga komento alang sa pagpausbaw (o pagpalambo) sa hubad pinaagi sa (remark window) sunod sa matag bersikulo sa website sa Halangdon nga Qur'an Encyclopedia

(www.quranenc.com)

Ug mahimo nimong kontakon kami pinaagi niining maong e-mail:

info@quranenc.com.

Al-Fātihah

1. Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.
2. Ang Tanang pagdayeg alang lamang sa Allah, ang Ginoo¹ sa tanang binuhat.
3. Ang Labing Madagayaon, ang Labing Maloloy'on.
4. Ang Nanag-iya / Hari sa adlaw sa paghukom.
5. Kanimong lamang kami magasimba ug Kanimong lang kami magadangop ug magapan-gayo ug tabang,
6. Giyahi kami ngadto sa Matul'id nga Dalan (sa Islam, ug ipabilin kami niini).
7. Ang dalan niadtong Imong gipanalanginan², dili (sa dalan) niadtong ngadto kanila anaa ang Imong Kasuko³, ni sa mga nangasalaag⁴.

(1) Sa mga Propeta, ang mga nagpamatuod sa Kamatuoran, ang mga martir, ug ang mga matarung.

(2) Sila nga nasayud sa kamatuoran apan wala mosunod niini.

(3) Sila mao ang mga nahisalaag gikan sa kamatuoran, nga wala magiyahan.

(4) Sila mao ang mga nahisalaag gikan sa kamatuoran, nga wala magiyahan.

Al-Baqarah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on

1. Alif Lam Meem⁽¹⁾ .
2. Kini nga Libro (ang Qur'an), walay pagduhaduha sa nahisulod niini, kini Giya alang sa mga matarong.
3. Kinsa nagtuo sa dili Makita⁽²⁾ ug nag-makanunayon sa ilang manga Salah (pag-am-po), ug migahin (sa Among Dalan) gikan sa unsay Among gihatag kanila (nga bahandi ug uban pa).
4. Kinsa mituo sa unsay gipakanaog (ang Qur'an) nganha kanimo (Muhammad), ug sa unsay gipakanaog nga nauna pa kanimo⁽³⁾ , Ug sa Kinabuhing-dayon sila na-kasiguro.
5. Kini mao ang anaa sa saktong Giya gikan sa 'Allāh' ilang Ginoo⁽⁴⁾ , ug kini mao ang mga nagmalampuson.
6. Sa mga nagpadayon sa paglimod 'sa kamatuoran', managsama lamang kung gipa-sidan-an nimo sila o dili - dili sila motuo.
7. Ang Allāh nagbutang og silyo sa ilang mga kasing-kasing ug sa ilang mga pang-dungog, ug sa ilang mga panan-awon mao ang tabil, ug alang kanila mao ang hilabihan nga silot.
8. Ug taliwala sa mga katawhan adunay (mga tigpaka-aron ingnon) nga nagasulti:
«Kami mituo kang Allah ug sa Ulahing Adlaw; apan sila dili mga magtutuo.»
9. Sila naninguha sa pag-ilad kang Allah ug sa mga nagatuo (Kaniya), apan wala silay

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

(2) Sama sa Pagkaanaa sa Allah, mga Anghel, dili makita nga mga espiritu, mga demonyo, sa Kinabuhi human sa Kamatayon, sa Paraiso ug Imperno, etc.

(3) Ang Torah, Injil 'Ebanghilyo', Zabur 'Salmo' ug uban pa.

(4) I.e., Allah, ang Magbubuhat, Tigsustento ug Magmamando.

- nailad gawas lamang sa ilang mga kaugalingon ug sila wala makaamgo niana.
10. Sa ilang mga kasingkasing adunay sakit (sa pagduhaduha) ug gidugangan pa sa Allah ang ilang sakit, ug alang kanila adunay silot nga hilabihan kasakit tungod sa ilang kanunay nga pagpamakak.
 11. Sa dihang igasulti ngadto kanila: «Ayaw kamo pagbuhat ug kadautan (kagubot) sa kayutaan»; sila ingon: «Kami repormador lamang».
 12. Sa pagkatinuod, sila maoy ang mga kurakot, apan sila wala makaamgo niini.
 13. Ug sa dihang gisulti ngadto kanila sa pagtuo ingon nga ang (mga sumulunod sa Propeta Muhammad) mituo, sila miingon: «Motuo ba kami, sama sa gituohan sa mga buang-boang?» Sa pagkatinuod sila sa ilang kaugalingon mao ang mga buang, apan sila wala masayod niini.
 14. Sa diha nga sila magtagbo sa kadtong mituo, Sila miingon: «Kami mituo (sama kaninyo)»; Apan kun silasila na lamang kauban sa ilang mga satanas (mga pangulo sa mga Judio ug mga pagano), sila muingon: «Sa pagkatinuod kami uban kaninyo, kami nagbugal-bugal lamang».
 15. Ang Allāh ang mobiyay-biay kanila, ug Siya mobiya kanila nga pasagdan sila aron magdugang ang ilang mga paglapas, nga mga buta ug naglatagaw.
 16. Kini sila mao ang mipalit sa Pagkahisalaag baylo sa giya, busa ang ilang pakigsabot nagdala ug walay kapuslanan; ni sila wala giyahi.
 17. Ang ilang panag-ingnan sama sa panag-ingnan niadtong nagpadilaab og kalayo, apan sa diha nga kini nagdan-ag na sa iyang palibut, Ang Allah mikuha sa ilang kahayag ug mibiya kanila sa hingpit nga kangitngit, (busa) sila dili makakita.
 18. (Sila mga) bungol, amang (ug) buta, busa sila dili magabalik pa (sa husto nga dalan).
 19. O sama sa kusog nga ulan gikan sa langit nga diin uban niini ang tumang kangitngit, dalugdog ug kilat; ilang gisulod ang ilang mga tudlo sa ilang mga dalunggan batok sa mga dalugdog tungod sa kahadlok sa kamatayon. Apan si Allah naglukup sa mga manlilimod.
 20. Ang kilat halos na mokuha sa ilang panan-aw; sa diha nga kini mudan-ag ug

kahayag (ngadto sa dalan) alang kanila sila magalakaw niini, apan sa diha nga kini mongitngit sila magabarog; ug kon gigusto sa Allah Iya na gayong gikuha ang ilang pandungog ug ang ilang panan-aw. Sa pagkamatuod, ang Allāh adunay bug-os nga Gahum ibabaw sa tanang butang.

21. O katawhan, simbaha ang imong Ginoo (Allāh) lamang Nga Mao ang naglalang kaninyo ug kadtong nahiuna kaninyo Aron kamo mahimong manggihadlokon Kang Allah ug maglikay sa dautan.
22. Siya Mao ang nagbuhat sa yuta nga usa ka patag nga pahulayanan alang kaninyo, ug ang kalangitan nga atop, ug (Maoy) nagpadala og ulan gikan sa panganod, ug unya gipagula pinaagi niini ang mga bunga nga grasya alang kaninyo; busa ayaw paghimo og mga kapares kang Allah samtang kamo nahibalo (nga walay parehas Kaniya).
23. Kon kamo adunay pagduhaduha mahitungod unsa Among gipadayag ngadto sa Among sulugoon (Muhammad), nan makapatungha ug usa ka Kapitulo nga sama niini ug tawga imong mga katabang ninyo nga lain gawas sa Allah, kon kamo matinud-anon.
24. Apan kon kamo dili makahimo nini, ug dili gayud kamo makahimo nini, nan bantayi ang inyong mga kaugalingon batok sa Kalayo nga ang sugnod nini mao ang mga tawo ug mga bato, nga giandam alang sa mga manlilimod.
25. Ug ipaabot ang maayong balita ngadto kanila nga nagatuo ug nagabuhat og matarung nga mga buhat, nga sila makabaton og mga Tanaman nga sa ubos niini adunay mga suba nga nagadagayday; sa matag higayon nga sila hatagan og gitagana nga mga bunga gikan niini, sila moingon: «Kini mao ang gihatag kanato kaniadto»; ug sila pagahatagan og mga bunga nga susama sa usag-usa (apan managlahi og lasa), ug sila makabaton og giputli nga mga asawa sa sulod niini, ug sila mopuyo niini sa kahangturan.
26. Sa pagkatinuod Ang Allah dili maulaw sa paghatag og bisan unsa nga panag-ingnan (bisan pa sa) lamok o sa bisan unsa nga labaw pa (o mas gamay pa niana); unya alang niadtong mituo sila nasayud nga kini mao ang Kamatuoran gikan sa ilang Ginoo 'Allāh', apan alang kanila nga milimod (sa Kamatuoran), sila moim-

gon: «Unsa ba ang katuyoan Sa Allah pinaagi sa maong panag-ingnan?» Iyang hisalaag ang daghan pinaagi nini, ug daghan usat ang Iyang gigiyahan pinaagi niini. Apan dili Niya hisalaag ang pinaagi niini (sa bisan kinsa) gawas sa mga masinupakon (batok Kang Allah),

27. Sila nga nag-guba sa ilang tinukod nga Kasabotan ngadto Kang Allah human sa paglig-on niini ug nagputol sa (relasyon nga) gikasugo Sa Allah nga isumpay (ipabilin), ug nagpakaylapsa kadaotan sa kayutaan; kini sila mao ang mga nangapildi.
28. Sa unsang paagiha nga kamo milimod Kang Allah, samtang kamo (kaniadto) patay, ug Siya mihatag kaninyo ug kinabuhi? unya gipahigayon Niya nga mamatay kamo, ug usab Siya magbanhaw kaninyo sa kinabuhi (sa Adlaw sa Pagkabanhaw), ug kamo (tanang) igabalik ngadto Kaniya (alang sa Paghukom)⁽⁵⁾.
29. Siya mao ang Nagbuhat alang kaninyo sa tanang nga anaa sa yuta, Unya gitumong sa Iyang kaugalingon ngadto sa langit, nga nag-umol niini ngadto sa pito ka mga langit. Siya ang Labing Nahibalo sa tanang butang.
30. (Hinumdumi) sa dihang ang (Allah) nga imong Ginoo miingon sa mga anghel: «Ako magabutang ug usa ka puli nga magdumala sa yuta», sila miingon: «Ikaw ba magbutang didto (mga binuhat) nga maghimo og kadaotan ug magpaagas ug dugo, samtang kami naghimaya Kanimo uban ang pagdalayeg ug magbalaan Kanimo?» (Ang Allah) miingon: «Sa pagkatinuod Ako Nahibalo sa wala ninyo mahibaloi.»
31. Ang Allah nagtudlo kang Adan sa tanang mga ngalan (sa mga butang), ug gipakita Niya kini ngadto sa mga anghel; ug miingon: «Isulti ninyo Kanako ang mga ngalan niadto, kon kamo nagsulti ug tinuod.»
32. Sila miingon: «Ang Himaya kanimo (Oh Allah), kami walay kahibalo gawas sa unsay Imong gitudlo kanamo; sa pagkatinuod Ikaw mao ang Hingpit Nakahibalo, ang Hingpit nga Maalam.»
33. (Ang Allah) miingon: «Oh Adan, pahibaloa sila sa mga ngalan niini.» Ug sa diha nga siya mipahibalo kanila sa mga ngalan niini, (ang Allah) miingon: «Wala ba

(5) Kini mao ang mga Siklo (naandang panghitabo) sa kinabuhi ug kamatayon nga maagian sa mga tawo: mga liso sa mga bat-ang sa tawo, ang paglalang ug pagkahimugso, kamatayon ug pagkabanhaw ug adunay tulubagon sa mga binuhatan sa usa ka tawo.

Ako nag-ingon nganha kaninyo nga sa pagkatinuod Ako nahibalo sa dili makita sa mga langit ug sa yuta ug Ako nahibalo sa unsay inyong gipakita ug sa unsay inyong gitago?»

34. Ug (hiscuti) sa diha nga Kami miingon ngadto sa mga anghel: «Yukbo kamo sa atubangan ni Adan⁽⁶⁾ «. Ug diha-diha sila miyukbo, gawas kang Iblees⁽⁷⁾ ; nibali-bad siya tungod sa garbo, busa nahimo siyang sa manlilimod»
35. 35. Ang Allah miingon: «Oh Adan, manimuyo ka ug ang imong asawa sa Tana-man (Paraiso), ug kaon kamo gikan niini sa (kasayon ug) kaabunda bisan asa nga inyong gusto, apan ayaw pagduol niini nga kahoy, kay basin unya kamo magma-linapason.
36. Apan si Satanas nakahimo kanilang duha nga mahulog (mapahawa) gikan niini, ug nakahimo kanila nga mapagawas gikan niana nga (kahimtang) diin sila anaa (nahimutang); ug Kami miingon: Kanaug kamo (kamong tanan), ingon nga mga managkaaway sa usag-usa, ug sa kayutaan adunay alang kaninyo nga puloy-anan, ug usa ka tagana hangtod sa gitakda nga panahon.
37. Ug unya si Adan nakadawat og mga pulong (sa pagpangita og Kapasayloan) gikan sa iyang Ginoo «Allāh», busa Iyang gidawat ang iyang paghinulsol⁽⁸⁾ ; sa pagkatinuod Siya (Allah) mao ang Hingpit nga Nagadawat (sa Paghinulsol), ang Hingpit nga Maluluy-on.
38. Kami miingon: Panaog gikan didto (Ang Paraiso), kamong tanan ‘Adan, Eba ug Satanas’; sa pagkatinuod adunay moabut kaninyo nga Giya gikan Kanako, busa bisan kinsa nga mosunod sa Akong Giya, walay kahadlok alang kanila, ni sila maguol.
39. Alang kanila nga milimod (sa Kamatuoran) ug misalikway sa Among mga pagpa-dayag, sila mao ang mga pumoluyo sa Kalayo, sila magpabilin sa sulod niini sa kahangturan.
40. Oh mga anak sa Israel, hinumdumi ang Akong Pabor nga Akong gihatag kaninyo,

(6) Aron sa pagpasidungog, pagtahud ug sa pagtimbaya.

(7) Nga gikan sa mga Jinn ug dili gikan sa mga anghel.

(8) Ug gipasaylo siya sa iyang sala sa pagkadili-masinugtanon ug sa pagkaon gikan sa kahoy);

ug tumana ninyo (inyong) pakigsaad nganhi Kanako⁽⁹⁾, Ako (Allah) motuman sa (Akong) pakigsabot nganha kaninyo; ug kahadlok lamang Kanako.

41. Tuhi ang unsay Akong gipakanaog, nga nagpamatuod nianang unsay anaa uban kaninyo, ug ayaw kamo pag-unauna sa paglimod nini, ug ayaw ibaligya ang Akong mga bersikulo sa gamay nga kantidad, ug kahadloki Ako lamang ug paglikay sa dautan.
42. Ayaw ninyo isagol ang Kamatuoran uban sa kabakakan, ni itago ang Kamatuoran ⁽¹⁰⁾samtang kamo nahibalo (niini).
43. Mag-makanunayon kamo sa Salah (pag-ampo), ug ihatag ninyo ang Zakah (obligadong limos) ngadto sa kabus, ug pagyukbo (diha sa pagsimba) uban kanila nga nagayukbo (ang mga Muslim).
44. Nagsugo ba kamo sa mga tawo sa pagbuhat ug matarong ug gikalimtan ninyo (sa pagbuhat) sa inyong mga kaugalingon, samtang inyong gilitok ang Kasulatan (Torah); wala ba kamoy salabutan?
45. Pangitaa ang tabang (sa Allāh) pinaagi sa pasensya ug Salah (nga pag-ampo), ug sa pagkatinood kini usa ka palas-anon gawas niadtong mga mapaubsanon nga masinugtanon (sa Allāh),
46. Sila kadtong mga nakasiguro nga sila ikatagbo sa ilang Ginoo (Allāh), ug sila mobalik ngadto Kaniya (alang sa Paghukom).
47. Oh mga anak sa Israel, hinumdumi ninyo ang Akong Pabor nga Akong gihatag kaninyo, ug nga kamo Akong gipalabi labaw pa sa tanang kanasuran (sa imong edad alang sa Akong mga mensahe).
48. Bantayi ang inyong kaugalingon batok sa Adlaw nga diin ang usa ka tawo dili makatabang sa uban bisan gamay, ni ang pagpataliwala dili usab pagadawaton gikan kaniya, ni ang bisan unsa nga bayad kuhaon gikan kaniya, ni sila pagatabangan.
49. (Hinundomi) sa diha nga Kami nagluwas kaninyo gikan sa katawhan ni Paraon, nga nagpailalom kaninyo ngadto sa hilabihan nga kasakit, pag-ihaw sa inyong mga anak nga lalaki, ug magpabilin nga buhi sa inyong mga babaye (alang sa

(9) Sa pagtuo sa Akong mga Kasulatan, ug sa mga Mensahero, ug sa pagsunod sa Akong mga kasugoan.

(10) Mahitungod sa pagkapropeta ni Propeta Muhammad sa bibliya.

- pagpangulipon). Kadto maoy usa ka bug-at nga pagsulay gikan sa imong Ginoo.
50. (Hinumdomi) sa dihang gitunga Namu ang dagat alang kaninyo, ug giluwat kamo, ug gilumos ang katawhan ni Paraon samtang kamo nagtan-aw.
51. (Hinumdomi) sa diha nga Kami nagtakda alang kang Moises og panahon nga kapatan ka gabii, unya kamo nagsugod sa pagsimba (sa bulawan nga) nating baka sa iyahang pagkawala, ug kamo dili makiangayon.
52. Apan Kami mipasaylo kaninyo human niana, aron kamo tingali makahatag ug pagpasalamat.
53. Kami mihatag kang Moises sa Kasulatan ug sa sukdanan (sa pag-ila sa husto ug sa sayop), aron kamo husto nga magiyahan.
54. (Hinumdomi) sa diha nga si Moises miingon ngadto sa iyang mga katawhan: Oh akong mga katawhan, sa pagkatinuod kamo nakahimo og hilabihan nga inhustisya batok sa inyong mga kaugalingon, pinaagi sa paghimo ninyog sa (bulawan) nga nating baka (isip usa ka diyos), busa paghinulsol kamo ngadto sa inyong Magbuluhad, ug busa patya «ang mga magsisimba sa nating baka sa inyong taliwala» ug kini labing maayo alang kaninyo ngadto sa inyong Magbubuhad (Allah). Ug Iyang gidawat ang inyong pagbasol, kay sa pagkatinuod Siya mao ang Tigdawat sa Paghinulsol, ang Labing nga Maluluy-on.
55. (Hinumdomi) sa dihang kamo miingon: Oh Moises, kami dili motuo kanimo hangtud nga kami makakita Kang Allah sa dayag, busa ang kilat misakmit (milab-not) kaninyo samtang kamo nagtan-aw.
56. Pagkahuman, giubhi Namu kamo pag-usab human sa imong kamatayon 'gumikan sa kilat sa dalugdog', aron kamo magpasalamat.
57. Ug Amo kamong gilandongan og bagang panganod, ug Kami nagpakanaog kaninyo og Manna (maayong pagkaon, sama sa truffles) ug Salwa (sama sa mga pugo), (nga nag-ingon): Kaon kamo sa mga maayong tagana nga Among gihatag kaninyo; [apan sila nagrebelde], ug bisan pa niana, dili Kami ang ilang nabuhatan ug kasaypanan kon dili ang ilang mga kaugalingon mao ang ilang nabuhatan og kasaypanan.
58. Ug (hinumdomi) sa diha nga Kami miingon: Sulod kamo niini nga lungsod

(Herusalem), ug kaon kamo gikan niini uban sa kaabunda, sa bisan unsang (pagkaon) nga inyong gusto, ug sulod kamo sa ganghaan nga nanggiyukbo (uban ang pagpaubos), ug isulti: “kami nangayo og Kapasayloan (gikan Kanimu, Oh Allah)”. Ug Kami mopasaylo kaninyo sa inyong mga kasaypanan, ug maghatag og dugang pa nga ganti sa mga nagabuhay og kaayohan.

59. Apan sila nga tigbuhay og kadautan nag-usab niini ngadto sa usa ka panultihon nga lahi sa gikasulti ngadto kanila, busa Kami nagpakanaog kanila ug usa ka katalagman gikan sa langit tungod sa ilang pagkamasupilon.
60. (Hinumdumi) sa dihang si Moises nag-ampo og (tubig nga) mainom alang sa iyang katawhan, ug busa Kami (ang Allah) miingon: «Bunali ang bato pinaagi sa imong sungkod,» busa adunay mibusbak gikan niini nga napulo ug duha ka mga tubod; Ang matag tribo nahibalo sa ilang dapit nga paga-imnan: ‘Kaon kamo ug inom kamo gikan sa tagana (nga gihatag) sa Allah, ug ayaw kamo pagbuhay og kagubot sa kayutaan nga hinungdan sa kurakot.
61. Ug (hinumdumi) sa diha nga kamo miingon: “Oh Moises, kami dili makaagwanta sa usa lang ka matang sa pagkaon, busa sangpita ang ‘Allah’ imong Ginoo alang kanamo, aron sa pagpagula sa mga gatubo niining yuta alang kanamo, gikan sa mga lagutmon ba kaha niini, mga pepino niini, mga ahos, mga lentihay, ug mga sibuyas.” Si Moises miingon: “Ibaylo ba ninyo ang mas maayo kay sa ubos nga matang? Adto kamo ngadto sa bisan unsang haduol nga lungsod aron makaplagan ninyo ang inyong gipangayo.” Ug gipadangat kanila ang pagkaubos ug kalisdanan, ug sila nahimong angayan sa Silot sa Allah; kini tungod kay sa ilang kanunay nga paglimod sa mga Pinadayag sa Allah, ug ilang gipamatay ang mga Propeta nga walay makataronganon nga hinungdan. Kini tungod kay sila masinupakon ug sila kanunay nga malinapason.
62. Sa pagkatinuod kadtong mga Magtutuo (mga Muslim), mga Hudeyo, mga Kristohanon, ug mga Sabiyano, bisan kinsa nga nagtuo sa (hingpit nga pagkausa sa) Allah, (ug sa iyang mga mensahero), ug sa Ulahing Adlaw, ug nagkinabuhi nga matarong, sila makabaton sa ilang ganti gikan ‘Allah’ sa ilang Ginoo, kanila walay kahadlok, ni sila maguol.
63. (O mga anak sa Israel, hinumdumi) sa dihang Kami mikuha sa inyong pakigsaad

ug Kami mipataas sa ibabaw kaninyo ang Bukid (Sinai, nga nag-ingon): «Hupti pag-ayo ang among gihatag kaninyo (sa Torah) uban sa determinasyon , ug hinu-ndomi unsay anaa niini aron kamo makabantay batok sa dautan.

64. Apan mitalikod kamo (human) niana; ug kon dili pa tungod sa Pabor sa Allāh diha kaninyo ug sa Iyang Kalooy, kamo sa pagkatinuod mahiuban na sa mga pildero.
65. Ug sa pagkatinuod kamo nahibalo niadtong nagmanilapason taliwala kaninyo ma-hitungod sa Adlaw nga Sabado, busa Kami miingon ngadto kanila: mahimong mga unggoy, nga tinamay.
66. Busa gihimo Namon kani usa ka pagtulon-an ngadto kanila nga anaa karon ug sa mosunod nga mga kaliwatan ug usa ka tambag alang sa mga matarong.
67. Ug hinumdumi usab sa dihang si Moises miingon sa iyang katawhan: «Tan-awa, ang Allāh nagsugo kaninyo sa pag-ihaw ug baka (isip ingon nga bayad sa wala masulbad nga pagsulbad sa kamatayon) .» Sila miingon: “Nagbiaybiay ka ba ka-namo?” Si Moises mitubag: «Ako modangup kang Allāh gikan sa paglihok nga binuang.
68. Sila miingon: «Pag-ampo ngadto sa «Allāh» imong Ginoo aron klarohon alang kanamo kon unsang matang sa ‘baka’ kini.» Siya «si Moises» mitubag: «Siya «Allāh» nag-ingon, kini usa ka baka nga dili tigulang o bata, kondili kini anaa sa taliwala niining duha. Busa buhata ninyo ang unsay gikasugo kaninyo.»
69. Sila miingon: «Pag-ampo ngadto sa «Allāh» imong Ginoo aron klarohon alang ka-namo kon unsa ang kolor niini.» Siya «si Moises» mitubag: “Siya «Allāh» nag-ingon, kini nga baka usa ka dalag, nga hilabihan ka hayag ang kolor, ug makapadani niadtong sa mga nakakita niini.»
70. Sila miingon: «Pag-ampo ngadto sa «Allāh» imong Ginoo aron ihulagway alang kanamo kon unsang klaseha nga ‘baka’ kini.» Kay alang kanamo, ang tanan nga mga baka managsama og dagway, ug kon buot sa Allāh, kami sa pagkatinuod magiyahan gayod sa husto.
71. Ug miingon siya [Moises] ‘ Siya [Allah] nagaingon, kini usa ka baka nga wala mamanso sa pagdaro sa yuta, ni sa pagpatubig sa umahan; luwas sa depekto, wa-lay lama (marka). Sila miingon: «Aha! Karon imong nadala ang Kamatuoran;

busa ilang giiahaw kini, ug hapit nila kini wala nabuhat.

72. Ug (hinumdomi) sa dihang kamo mipatay sa usa ka tawo ug dayon nahimong dakong panagbangi mahitungod (kon kinsay sad-an niadto), apan ang Allāh mao ang mibutyag sa unsay inyong ginatago.
 73. Busa Kami miingon: Hampaka ninyo kana (kanang patayng lawas) pinaagi sa usa ka bahin sa (giiahaw nga baka), sa ingon niana ang Allah magbanhaw sa mga namatay, ug Siya nagapakita kaninyo sa Iyang mga timailhan aron kamo makasabut.
 74. Unya dayon migahi ang inyong mga kasingkasing human niana, sa kagahion nga kini nahimong sama sa mga bato, o mas labaw pa gayud (niana) sa pagkagahi.
- Sa pagkatinuod adunay taliwala kanila sa mga bato diin gikan ang mga suba, ug adunay taliwala nga napikas ug ang tubig midagayday gikan kanila, ug adunay taliwala kanila nga nahagsa tungod sa kahadlok kang Allāh. ug ang Allāh nasayod sa unsay inyong ginabuhat.
75. Kamo ba (Oh mga magtutuo) naglaum nga sila (ang mga Hudeyo) motuo diha kaninyo, samtang ang usa ka pundok gikan kanila (Hudeyo nga mga Magtutudlo) makadungog sa Pulong sa Allah, nan tinuyuang tuison nila kini (ang Torah) human nga sila nahibalo ug nakasabut niini.
 76. Ug sa higayon nga ilang mahinagbo kadtong mga nagatuo (ang mga Muslim) , sila moingon: «Kami mituo (usab).» Apan sa diha nga sila na lang ang nag-atubangay sa usag-usa, sila moingon: «Kamo ba makigsulti kanila sa unsay gipadayag sa Allah kaninyo aron sila makahimo sa pakiglantugi kaninyo mahitungod niini sa atubangan sa inyong Ginoo (Allāh), wala ba kamoy salabutan?»
 77. Wala ba sila mahibalo nga ang Allah nahibalo man sa unsay ilang ginatago o gidayag?
 78. Ug taliwala kanila adunay mga Gentil nga wala makahibalo sa Kasulatan gawas sa mga hungihong, ug sila nanagdahum lamang.
 79. Busa kaalautan alang niadtong nagsulat sa kasulatan sa ilang (kaugalingong) mga kamot, ug unya muingon: Kini gikan sa Allah, aron sila makakuha niini og diyutay nga kantidad; Busa kaalautan alang kanila tungod sa unsay gisulat sa ilang mga kamot, ug alaut sila tungod sa unsay ilang gipaningkamotan (sa mga sala).

80. (Pipila sa) mga Hudeyo nag-angkon nga: Ang Kalayo (sa Imperno) dili makahikap kanamo gawas lang sa pipila ka mga adlaw. Isulti, 'O Propeta,' "Nakadawat ka ba ug saad gikan sa Allah—kay si Allah wala gayod nagguba sa Iyang saad—o ikaw ba 'nagsulti lang bahin kang Allah sa wala nimo mahibalo?"
81. Walay pagduhaduha, bisan kinsa nga nakatigum og kadautan ug ang iyang mga kasal-anan naglibot kaniya sa tanang bahin, kini sila mga lumulupyo sa Kalayo, ug sila magpabilin didto sa kahangturan.
82. Apan kadtong mga nagtuo ug nagabuhat og matarung nga mga buhat, sila kadtong mga lumulupyo sa Paraiso, sila magpabilin didto sa kahangturan.
83. ((Hinumdomi) sa dihang Kami mikuha og Pakigsaad gikan sa mga anak sa Israel (nga nag-ingon) nga «Ayaw kamo pagsimba sa bisan unsa gawas sa Allah, ug Pagpasidungog sa (inyong) mga ginikanan, ug pagbuhat kamog kaayohan ngadto sa (inyong) mga kaparyentehan, sa mga ilo, ug sa mga nanginahanglan, ug pagpamulong kamo ngadto sa mga tawo ug maayong mga pulong ug mag-kanunayon kamo sa inyong nga Salah (nga pag-ampo). ug paghatag kamog Zakah (obligadong limos).» Unya dayon kamo mingtalikod, gawas sa pipila kaninyo, ug (karon usab) kamo nagdumili,
84. Ug (hinumdomi) sa dihang Kami mikuha sa inyong pagkigsaad (O mga anak sa Israel, nga nag-ingon): «Ayaw pagpaagas ang dugo (sa usag usa), ug ayaw palaya-sa ang inyong mga katawhan gikan sa ilang mga panimalay; ug kamo miila niini (nga Kasabotan) samtang kamo misaksi (niini).
85. Unya, kamo mao ang [nagpinatyanay] sa usag usa ug nagpalayas sa usa ka partido sa inyong katawhan gikan sa ilang mga panimalay, pagtinabangay sa usag usa diha sa sala ug kapintasan. Apan sa diha nga sila moanha kaninyo ingon nga mga binihag, kamo maglukat kanila, samtang ang pagpalayas kanila gidili kanimo. (Unsa?) Motuo ka ba sa pipila ka bahin sa Kasulatan ug naglimod sa uban? Busa, unsa man ang angay nga balos alang kaninyo nga nagbuhat niini, gawas sa kau-lawan sa kinabuhi niining kalibotana, ug sa Adlaw sa Pagkabanhaw, sila ibalik sa labing makaguol nga Silot. Kay nasayod si Allāh sa imong gibuhat.
86. Sila kadtong mipalit sa kinabuhi niining kalibutana baylo ang pikas kinabuhi, busa

ang ilang Silot dili mapagaan ug dili usab sila matabangan.

87. Ug sa pagkatinuod Kami naghatag kang Moises sa Kasulatan (Torah) ug Kami nagpadala og mga Mensahero human kaniya, nga nanggisunod sa usag-usa; ug Kami naghatag kang Hesus nga anak ni Maria sa tin-aw nga mga Timailhan ug nagpalig-on kaniya pinaagi sa balaan nga espiritu (anghel Gabriel). Apan sa diha nga adunay usa ka Mensahero nga moabut kaninyo nga wala magustohi sa inyong mga kaugalingon, kamo hilabihan ka mga mapahitas-on, busa ang ubang pundok sa mga Sinugo inyong gilimod, ug ang uban inyong gipamatay.
88. Ug miingon sila ‘Ang among mga kasing-kasing natabunan (batok sa pagdawat sa pulong sa Allāh). Hinoon, gitunglo sila sa Allah tungod sa ilang panaglimod; ug hilabihan lang kagamay ang ilang gituohan.
89. Sa diha nga miabut kanila ang usa ka Libro (ang Qur'an) gikan sa Allah nga nagpamatuod nianang anaa kanila (ang Torah, Ebanghelyo, Salmo, etc.), bisan pa kaniadto pa man sila kanunay na nga nag-ampo sa Allah (alang sa pag-abot ni Muhammad) ug alang sa kadaugan batok kanila nga mga pagano. Apan sa diha nga miabut kanila ang unsay ilang nailhan (nga mao ang Propeta Muhammad), sila naglimod kaniya; busa, pasagdi nga ang Tunglo sa Allah maanaa sa mga man-lilimod.
90. Daotan gayud kaayo ang unsay ilang gibaligya (o gibaylo) uban ang ilang mga kaugalingon, nga ilang gilimod kung unsa ang gipakanaog sa Allah, tungod sa kasina nga ang Allah mupakanaog sa lyang panalangin ngadto sa kinsay lyang gusto gikan sa lyang mga ulipon. Busa ilang gihimo ang ilang mga kaugalingon nga angayan sa Kasuko¹¹ dugang pa sa Kasuko (sa Allāh)¹². Ug alang sa mga maglilimod adunay usa ka makauulaw nga Silot.
91. Sa diha nga iga-ingon ngadto kanila: Tuohi ninyo ang unsay gipadayag sa Allah (ang Qur'an), sila moingon: Kami mituo (lamang) sa unsay gipadayag nganhi kanamo (sa Torah ug sa Ebanghelyo); ug ilang gilimod ang moabut human niini, samtang kini mao ang Kamatuoran nga nagpamatuod sa unsay anaa kanila. isulti: Ngano man nga inyong gipamatay ang mga Propeta sa Allah kaniadto, kon kamo tinuod nga mga magtutuo?

92. Ug matood nga miabot usab si Moises nganha kaninyo (Hudeyo) uban ang mga tin-aw nga pamatuod, unya kamo nagsugod sa pagsimba sa «bulawan nga» nating baka sa iyahang pagkawala, ug kamo dili makiangayon.
93. (Hinumdumi) sa dihang Kami naghimo ug Kasabotan uban kaninyo (0 mga anak sa Israel) ug Kami mipataas sa bukid (Sinai) ibabaw kaninyo (nga nag-ingon): Hupti ang among gihatag kaninyo (ang Torah) uban ang pagkamakanunayon ug pagkamasinugtanon. Sila miingon: Kami makadungog ug mosupak. Ug ang ilang mga kasingkasing mituhop (sa pagsimba) sa (bulawan) nga nating baka tungod sa ilang pagkawalay pagtuo. Ingna: Unsa kadautan ang imong (bakak) nga pagtuo nga nagsugo kaninyo sa pagbuhat nga dautan, kon kamo (tinuod) nga mga mag-totoo.
94. Isulti: Kun ang Puloy-anan sa Pikas Kinabuhi kauban Ang Allah gipasahi nga alang lamang kaninyo (mga Hudeyo, ingon sa inyong gihunahuna) ug dili apil ang uban nga mga tawo, nan tinguhaa ninyo ang kamatayon, kon kamo mga matinud-anon.
95. Apan sila dili gayud maninguha sa kamatayon tungod sa unsay gidala (nabuhay) sa ilang mga kamot (nga kadautan). Ang Allāh nahibalo pag-ayo sa mga malapason.
96. Ug imo gayod silang makaplagan nga mga hakog sa kinabuhi ug labaw pa sa mga pagano. Ang matag usa kanila naghamdum nga pagahatagan og kinabuhi nga usa ka libo ka tuig, ug ang paghatag kaniya og taas nga kinabuhi dili gayud makapahilayo kaniya gikan sa Silot «sa Imperno». Kay ang Allah Hingpit nga nakakita sa unsay ilang ginabuhay.
97. Isulti [Oh Muhammad] : Bisan kinsa nga kaaway ni anghel Gabriel, nan (hisayri nga) sa pagkatinuod siya ang nagdala niini (ang Qur'an) nganha sa imong kasingkasing (O Propeta Muhammad) pinaagi sa kamandoan sa Allah, nga nagpamatuod sa mga (Kasulatan nga) nauna niini, ug ingon nga Giya ug maayong balita alang sa mga magtutuo.
98. Bisan kinsa nga kaaway sa Allah, sa iyang mga anghel, Iyang mga mensahero, (ug arkanghel) Gabriel ug Mikail, nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang kaaway sa mga maglilimod.

99. Ug sa pagkatinuod Kami nagpadayag nganha kanimo (Oh Propeta Muhammad) sa tin-aw nga mga Bersikulo, ug walay usa nga naglimod niini gawas sa mga masinupakon (batok sa Dios).
100. Nganu man nga sa matag higayon nga sila mohimo sa usa ka pakigsaad, ang uban nga pundok gikan kanila misalikway niini? Gani sa pagkatinuod ang kadaghanan gayud kanila dili motuo (sa Kamatuoran).
101. Sa diha nga adunay miabut kanila nga usa ka Mensahero gikan sa Allah (nga mao si Muhammad) nga nagpamatuod sa unsay anaa kanila (Torah), ang usa ka pundok niadtong gihatagan sa Kasulatan nagsalibay sa Libro ni Allah sa ilang likod nga daw wala sila mahibalo.
102. Ug sila (ang misalikway nga mga Hudeyo) misunod sa unsay giasoy sa mga shaytan' nga mga kabakakan mahitungod sa gingharian ni Solomon. Apan si Solomon wala nagsalikway sa pagtuo (wala siya magbuhat og salamangka), apan ang mga satanas mao ang wala nagtuo, nga nagtudlo sa mga tawo sa salamangka ug sa unsay gipakanaog ngadto sa duha ka anghel nga gipadala aron sa pagsulay sa mga tawo) sa Babylon nga mao si Harut ug Marut. Kining duha wala magtudlo ni bisan kinsa hangtud nga sila miingon na daan: 'Sa pagkatinuod kami usa lamang ka pagsulay (alang kaninyo), busa ayaw kamo pagsalikway (ni mubiya sa inyong pagtuo).' Ug ang mga tawo nakakat-on gikan niining duha, sa salamangka, nga pinaagi niini sila makahimo sa pagpabulag tali sa usa ka lalaki ug sa iyang asawa; ug sila dili makahatag ug kadaut sa bisan kinsa pinaagi niini gawas sa pagtugot sa Allah, ug sila nakakat-on sa unsay makadaot kanila ug wala makahatag og kaayohan kanila, ug kasigurohan nga sila nahibalo nga siya nga mipalit niini walay kabahin (nga kaayohan) sa Pikas Kinabuhi, ug dautan ang ganti sa ilang pagbaligya sa ilang mga kaugalingon, kun sila nasayod lamang.
103. Ug kon sila (mga Hudeyo) mituo pa ug nagbantay sa ilang kaugalingon batok sa dautan, ang ganti gikan sa Allah kasiguruhan nga labing maayo alang kanila- kun ila lang nahibaloan.
104. Oh mga magtutuo, ayaw kamo (pagsundog sa mga naglimod ug ayaw) pag-ingon (ngadto sa mensahero sa Dios): Ra'ina (mga pulong nga walay klaro), apan isulti: Unthurna (mga pulong sa pagtahud) ug paminaw (sa unsay gilitok sa Qur'an).

Alang sa mga manlilimod adunay usa ka sakit nga Silot.

105. Sila nga milimod (sa Kamatuoran) gikan sa mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan (mga Hudeyo ug mga Kristohanon), ug ang mga pagano, dili makagusto nga adunay maayo nga butang nga gipakanaog kaninyo gikan sa 'Allah' inyong Ginoo, ug ang Allah pinasahi nga mipabor sa kinsay Iyang gusto alang sa Iyang Kaluoy, ug ang Allah mao ang Tag-iya sa Dakung Kaayohan.
106. Bisan unsa nga Pinadayag (bisan usa ka Bersikulo) nga Among giwagtang o gipahinabo nga kini makalimtan,
Kami nagdala og mas maayo pa kay sa
niini o sama niini. Wala ba kamo mahibalo nga si Allāh -sa tanan nga mga butang adunay Bug-os nga Gahum ibabaw niini?
107. Wala ba kamo mahibalo nga Iya sa Allah (lamang) ang Gingharian sa mga langit ug sa yuta? Ug gawas Kang Allah kamo walay tigpanalipod (manluluwas) o magtatabang.
108. O gusto ba ninyo nga kamo magpangutana sa inyong Mensahero (nga si Propeta Muhammad), sama sa pagpangutana nila kang Moises kaniadto. Bisan kinsa nga misagop sa kawalay pagtuo baylo sa Pagtuo, siya sa pagkatinuod nasalaag gikan sa husto nga dalan (sa Islam).
109. Kadaghanan sa mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan (Hudeyo ug Kristohanon) nangandoy pag-ayo nga sila makapabalik kaninyo ngadto sa pagka-manlilimod human sa inyong pagtuo, tungod sa kasina gikan sa ilang mga kaugalingon, (bisan pa) human sa Kamatuoran nga giklaro ngadto kanila. apan pagpasaylo ug ibaliwala, hangtud nga ang Allah nagdala sa Iyang kasugoan; Sa pagkatinuod ang Allah - sa tanan nga mga butang adunay Bug-os nga Gahum ibabaw niini.
110. Mag-makanunayon sa Salah (pag-ampo), ug magbayad sa Zakah (obligado limos) ug bisan unsa nga maayo nga inyong gipadala alang sa inyong mga kaugalingon, kamo makakaplag uban ni Allah; sa pagkatinuod ang Allah ang Labing Nakakita sa inyong ginabuhay.
111. Sila nag-ingon: Walay bisan kinsa nga makasulod sa Paraiso gawas nga siya Hudeyo o Kristohanon. Mao kana ang ilang kawang nga mga tinguha. Isulti:

Dad-a ang inyong pruwēba, kun kamo matinud-anon.

112. Walay pagduha-duha, bisan kinsa nga magtugyan sa iyang kaugalingon sa hingpit ngadto sa Allah, samtang siya usa ka tigbuhat og maayo, alang kaniya ang iyang ganti sa iyang Ginoo - Allah - ug walay kahadlok alang kanila, ni dili sila maguol.
113. Ug ang mga Hudeyo nag-ingon: Ang mga Kristohanon walay matuod nga sukaranan (sa ilang mga pagtuo), ug ang mga Kristohanon nag-ingon: Ang mga Hudeyo walay balido nga sukaranan (sa ilang mga pagtuo), samtang silang duha mikutlo sa (managsama nga) kasulatan. Mao usab, kadtong mga walay kahibalo (ang mga mitoo sa dios-dios) nagsulti sama sa unsay ilang gisulti; busa ang Allah maoy mohukom taliwala kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw mahitungod sa unsay ilang panaglahi.
114. Kinsa ba ang mulabaw pa sa pagka dili-makataronganon kay sa niadtong nagpugong (sa mga tawo) nga himayaon ang mga Pangalan sa Allah sa mga 'Masjid' (balay alampoanan sa Dios), ug nanlimbasog sa pagguba niini⁽¹¹⁾ ? Dili angay kanila nga sila mosulod niini gawas nga anaa sa kahadlok. Sila makatagbo ug pagka-alaut niining kalibotana, ug sila makabaton ug hilabihan nga silot sa Pikas Kinabuhi.
115. Iya sa Allah (lamang) ang Pagpanag-iya sa Sidlakan ug sa Kasadpan, busa, bisan asa kamo molingi, anaa ang (Dungganon ug Halangdon) nga Nawong sa Allah; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Igo nga Manggihatagon, ang Labing Nasayud.
116. Sila nag-ingon: Ang Allah nagbaton alang sa iyang kaugalingon ug usa ka anak nga lalaki. Ang Himaya (ug Pasidungog) anaa Kaniya; hinonoo, Kaniya ang bisan unsa nga anaa sa langit ug sa yuta. Ang tanan masinugtanon Kaniya.
117. Siya ang Tigmuḡna sa mga kalangitan ug kayutaan, ug kun Siya (Allah) magtakda ug ka usa ka butang, Siya muingon lamang niini, 'Mahimo,' ug kini mahitabo.
118. Kadtong (ang pagano) walay kahibalo nag-ingon: «Nganong ang Allah dili man makigsulti kanato (sa direkta nga ikaw mao ang Iyang mensahero), o adunay usa

(11) Nagdili sa 'Salah' (Pag-ampo) ug sa pagbasa sa Qur'an sa niini, ug uban pa; ug nanlimbasog sa pagguba niini, o pagpasirado niini, o pagdili sa mga magtutuo gikan niini.

ka Timaan nga moabut nganhi kanato?» Ingon niana usab ang giingon niadtong (ang Hudeyo) mga nauna kanila; managsama ang ilang mga kasingkasing. Kami nagpakita sa tin-aw nga mga Timaan ngadto sa mga katawhan nga nakasiguro (sa Pagtuo).

119. Ikaw Among gipadala 'O Propeta Muhammad' uban ang Kamatuoran, ingon nga usa ka tigdala ug maayong balita, ug usa ka tigpasidaan, ug ikaw dili pangutan-on mahitungod sa mga mamuyo sa Kalayo sa Impierno.
120. Ang mga Hudeyo dili mahimuot kanimo, ni ang mga Kristohanon hangtud nga ikaw mosunod sa ilang pagtuo (ug paagi sa kinabuhi). Isulti: Ang Giya sa Allah (sa relihiyon sa Islam) mao ang (husto) nga Giya. Ug kun kamo mosunod sa ilang mga tinguha human nga ang kahibalo miabut na kaninyo, nan kamo dili makabaton batok sa Allah ug bisan unsa nga tigpanalipod, ni magtatabang.
121. Kadto sila nga Among gihatagan sa Kasulatan, paglitok niini, ingon nga kini kinahanglan nga pagalitukon. Kini sila mituo niini (Qur'an); ug si kinsa kadtong naglimod niini (Qur'an), sila mao kadtong mga pildero.
122. O mga anak sa Israel, hinumdumi ang Akong Pabor nga diin Akong gihatag kaninyo, ug Ako mipalabi kaninyo labaw sa tanan (sa inyong kapanahonan pinaagi sa Akong mga Pagpadayag).
123. Bantayi (ang inyong mga kaugalingon) batok sa Adlaw nga diin walay tawo nga makatabang sa uban bisan diyutay; ni walay bisan unsa nga bayad ang pagadawat gikan kang bisan kinsa, ug walay pagpataliwala nga magmapuslanon kaniya, ug sila dili matabangan.
124. (Hinumdomi) sa diha nga ang Ginoo (Allāh) misulay kang Abraham uban sa pipila ka mga Kasugoan, ug siya mituman niini tanang. (Ang Allah) miingon: Sa pagkatinuod Ako maghimo kanimo nga usa ka pangulo/pananglitan sa katawhan. Si Abraham miingon: Ug ang akong kaliwat? (Ang Allah miingon): Ang Akong Pagpakigsaad dili maglakip ang mga makasasala.
125. Hisguti sa diha nga Among gihimo ang Balay (ang Ka'bah sa Makkah) ingon nga usa ka dapit sa pagbalik (pagduaw) alang sa mga tawo, ug usa ka dapit nga luwas nga dangpanan; ug pagkuha alang sa inyong mga kaugalingon (Oh mga

magtutuo) ug usa ka dapit sa pag-ampo diha sa dapit nga gitindogan ni Abraham. Kami nagsugo kang Abraham ug Ismael nga nag-ingon: Putlia ang Akong Balay (ang Ka'bah sa Makkah) alang niadtong nagaduaw (niini), niadtong mga nagalibot libot niini, niadtong magpabilin aron sa pagsimba didto niini, niadtong mga nagayukbo (ug) nagahapa sa ilang mga kaugalingon (sa pagsimba).

126. Ug (hinumdomi) sa dihang si Abraham nag-ampo: (O Allah) akong Ginoo, himoa kining (Makkah) nga usa ka luwas nga lungsod, ug hatagi ang mga katawhan niini og mga bunga - alang sa bisan kinsa kanila nga nagtuo sa Allah ug sa Katapusan nga Adlaw. (Ang Allah) miingon: Ug bisan kinsa nga mulimod (sa Kamatuoran), Ako mohatag kaniya og kalipay sa hamubo nga panahon, unya pagkahuman, Ako modala kaniya ngadto sa silot sa Kalayo; Pagkadaotan nga kapadulngan.
127. Sa diha nga si Abraham ug Ismael mipatindog sa mga patukoranan sa Balay (ang Ka'bah sa Makkah), sila nag-ampo: (Oh Allah) among Ginoo, dawata (kini) gikan kanamo. Ikaw mao ang Labing Nakadungog, ang Labing Nakahibalo.
128. (Oh Allah) among Ginoo, himoa kaming masinugtanon nganha Kanimu, ug (himoa) ang among mga kaliwat nga usa ka nasud nga nagpasakop Kanimu, ug ipakita kanamo ang among mga buhat (sa pagpasundayag sa Hajj ug 'Umrah), ug dawata among paghinulsol. Ikaw mao ang Tigdawat sa Paghinulsol, ang Labing Maluluy-on.
129. (Oh Allah) among Ginoo, ipadala ngadto kanila ang usa ka Mensahero taliwala kanila nga magalitok ngadto kanila sa Imong mga Bersikulo ug magatudlo kanila sa Libro ug sa Kaalam, ug magputli kanila; sa pagkatinuod Ikaw mao ang Hingpit nga Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
130. Kinsa ang magtalikod gikan sa relihiyon ni Abraham (Islam) gawas kaniya nga naghimo sa iyang kaugalingon nga usa ka buang? Ug sa pagkatinuod Kami mipili kaniya (Abraham) dinhi sa kalibutan, ug sa Pikas Kinabuhi- siya labing siguro nga kauban sa mga matarung (sa Labing hataas nga ranggo sa Langit).
131. Sa diha nga ang iyang Ginoo - Allāh miingon kaniya, «Pagpailalom (kahimong usa ka Muslim).» Siya miingon: Ako mitugyan sa akong kaugalingon (ingon nga usa ka Muslim) ngadto sa (Allāh) ang Ginoo sa tanan nga mga linalang.

132. Si Abraham mibiya niini nga kabilin ngadto sa iyang mga anak ug (mao usab), ni Hakob (nga nag-ingon): «O akong mga anak, sa pagkatinuod ang Allah nagpili alang kaninyo (niini nga) Pagtuo (Islam), busa ayaw kamatay gawas nga kamo mga Muslim ‘sa usa ka kahimtang sa hingpit nga pagpasakop ngadto Dios.»
133. O kamo ba mga saksi sa diha nga ang kamatayon miabot kang Hakob? Sa diha nga siya miingon ngadto sa iyang mga anak nga lalaki: Unsa ang inyong simbahon human nako (mamatay)? Sila miingon: Kami mosimba lamang sa imong Dios ug sa Dios sa imong mga amahan, (nga mao sila) Abraham, Ismael ug Isaak, (nag-inusara) usa ka Dios (Allah), ug ngadto Kaniya (lamang) kami magpailalom.
134. Kana usa ka nasyon nga milabay na. Sila makadawat sa ganti sa ilang nahimo ug ikaw sa imong nahimo, ug dili kamo inanubag sa ilang binuhatan.
135. Sila miingon: Pagpaka Hudeyo o Pagkristohanon kamo, (aron) kamo magiyahan sa husto. Isulti: Hinunoa, (kami nagsunod lamang sa Islam) ang Pagtuo (ug pamaagi sa pagkinabuhi) ni Abraham (nga matul-id ug hingpit nga nagtuo sa Usa lamang ka Dios), ug siya dili kauban sa mga pagano.
136. Isulti: Kami mituo sa Allah ug (sa) unsay gipadayag nganhi kanamo, ug (sa) unsay gipadayag ngadto kang Abraham, Ismael, Isaak, Hakob, ug (ang mga Propeta gikan sa iyang) mga kaliwat, ug (sa) unsay gihatag ngadto kang Moises, Hesus, ug (sa) unsay gihatag ngadto sa mga propeta gikan sa ilang Ginoo (Allāh), kami wala maghimo og bisan unsa nga kalainan tali sa bisan kinsa kanila, ug ngadto Kaniya (Allah lamang) kami nagpasakop (ingon nga mga Muslim).
137. Busa kun sila mutuo sama sa unsay inyong gituohan, sila sa pagkatinuod nagiyahan sa matarong, apan kon sila motalikod, nan sila anaa lamang sa panagsumpaki, busa ang Allah igo na kanimo batok kanila, ug Siya mao ang Labing Nakadungog sa Tanan, ang Labing Nakahibalo.
138. [Pagpabilin kamo] sa (Sibghatullah)⁽¹²⁾ relihiyon sa Allah (ang Islam), ug kinsa ba ang makalabaw sa Allah sa [pagtakda ug] relihiyon? Ug Kaniya (lamang) kami nagasimba (ug nagpasakop).

(12) Ang Islam mao ang pagbautismo ni Allah (Dios). Walay usa nga mas maayo nga tigbautismo gawas Kang Allah.

139. Isulti: Kamo ba nakiglalis kanamo mahitungod sa Allah, samtang Siya mao ang among Ginoo ug inyong Ginoo? Ug alang (lamang) kanamo ang among mga buhat, ug alang kaninyo ang inyong mga buhat, ug kami matinud-anon ngadto Kaniya.
140. O kamo ba nag-ingon nga si Abraham, si Ismael, si Isaak, si Hakob ug ang Al-Asbat (ang napulog duha ka mga kaliwat ni Hakob) mga Hudeyo o mga Kristohanon? Isulti: Kamo ba ang labing nakahibalo o ang Allāh? Ug kinsa ba ang labaw nga dili makiangayon kay kaniya nga mibalibad sa pamatuod sa kamatuoran nga anaa kaniya gikan sa Allāh? Ug ang Allāh nakahibalo sa inyong ginabuhat.
141. Kana usa ka nasyon nga milabay na. Sila makadawat sa ganti sa ilang nahimo ug ikaw sa imong nahimo, ug walay tulubagon sa ilang binuhatan.
142. Ang mga boang⁽¹³⁾ taliwala sa mga tawo moingon, Unsa ang nakapalis kanila gikan sa ilang Qibla (ang direksyon sa pag-ampo ngadto sa Herusalem) nga diin ilang (mga Muslim) naandan nga ginaatubang kaniadto (sa pagsimba)? Isulti: Ang Sidlakan ug Kasadpan iya lamang sa Allah; Giyahan Niya ang kinsay lyang gusto ngadto sa sakto nga dalan (sa Islam).
143. Sa ingon niana Kami naghimo kaninyo (O debotado mga Muslim) nga usa ka labing maayo nga nasud, nga kamo mamahimong saksi ibabaw sa mga tawo, ug (nga) ang Mensahero (Muhammad) mamahimong usa saksi ibabaw kaninyo; ug Kami wala nagbuhat sa direksyon nga inyong giatubang kaniadto (alang sa pag-ampo) gawas nga aron Kami makaila kaniya nga misunod sa Sinugo (nga si Propeta Muhammad) gikan kaniya nga mitalikod, ug kini sa pagkatinuod lisod kadto nga pagsulay gayud gawas niadtong kinsay gigiyahan sa Allāh; ug ang Allāh dili gayud maghimo sa inyong Pagtuo (mga pag-ampo nga nag-atubang sa Herusalem) nga mamahimong kawang; sa pagkatinuod ang Allāh Labing Maliputon, Maluluy-on ngadto sa mga tawo.
144. Kami nakakita sa paglingi-lingi sa imong nawong ngadto sa langit, busa Kami sa pagkatinuod magpaatubang kanimo (Oh Muhammad) ngadto sa usa ka Qiblah (direksyon sa pag-ampo) nga imong gusto; busa iatubang ang imong nawong

(13) Mga pagano, salingkapaw, ug mga Judio.

ngadto sa Sagradong Masjid (sa Makkah), ug bisan asa man kamo, iatubang ni-nyo ang inyong mga nawong didto (sa pag-ampo), ug sa pagkatinuod sila nga gihatagan sa Kasulatan nahibalo nga kini mao ang Kamatuoran gikan sa (Allāh) ilang Ginoo; ug ang Allāh nasayud sa ilang ginabuhat.

145. Apan bisan pa imong dad-on ngadto (sa mga Hudeyo ug Kristiyano) sa mga gihatagan sa Kasulatan ang tanang matang saTimaan, sila dili mosunod sa imong Qibla, ni ikaw mahimong usa ka sumusunod sa ilang Qibla, Dili usab sila magasunod sa Qibla (direksyon sa pag-ampo) sa usag-usa, ug kun imong sundon ang ilang mga tinguha human nga ang (Balaan) nga Kahibalo nga miabot kanimo, nan ikaw sa pagkatinuod sa mga dili matarung.
146. Kadtong Among gihatagan sa Kasulatan (Hudeyo ug Kristohanon) nakaila gayud kaniya (Propeta Muhammad), sama sa ilang pagkaila sa ilang mga anak nga lalaki (tungod sa paghulagway kaniya sa ilang Kasulatan), ug adunay pundok gikan kanila nga sa pagkatinuod nagtago sa Kamatuoran samtang sila nahibalo (niini).
147. Ang Kamatuoran gikan sa (Allāh) nga imong Ginoo, busa, ayaw kahimong usa sa maduhaduhaon.
148. Ang matag usa nagpadayon sa iyang tumong. Busa pakiglumba sa usag usa sa pagbuhat og maayo nga mga buhat. Bisan asa kamo, si Allah (Dios) magdala kaninyog tanan (alang sa Paghukom). Sa pagkatinuod ang Allah adunay bug-os nga Gahum sa tanang butang.
149. Busa bisan asa ka man nga dapit mugawas (aron sa pag-ampo Oh Muhammad), iatubang ang imong nawong ngadto sa Sagradong Masjid (sa Makkah); Ug sa pagkatinuod kini mao ang Kamatuoran gikan sa (Allāh) nga imong Ginoo. Ang Allāh nakahibalo sa inyong gibuhat.
150. Bisan asa ka man nga dapit mugawas (alang sa pag-ampo), iatubang ang imong nawong ngadto sa Sagradong Masjid (sa Makkah); ug bisan asa man kamo nahimutang, iatubang ninyo ang inyong mga nawong didto, aron ang mga tawo wala nay ikalantugi batok kaninyo, gawas kon sila mao kadtong mga nagbuhat ug kadautan; busa ayaw kamo kahadlok kanila, apan kahadloki Ako - aron Ako (Allah) maghingpit sa Akong Pabor kaninyo ug aron kamo mamahimong hustong

giniyahan.

151. Sa samang paagi, Kami nagpadala kaninyo ug usa ka Mensahero (Muhammad) gikan kaninyo, nga maglitok kaninyo sa Among mga Bersikulo, ug magputli kani-nyo, ug magtudlo kaninyo sa Basahon (Qur'an) ug Kaalam, ug magtudlo kaninyo sa inyong wala mahibaloi.
152. Busa hinumdomi Ako (pinaagi sa pagsimba ug pagdalayeg), ug Ako mahinumdom kaninyo, ug pagmapasalamaton kamo Kanako (sa Akong mga panalangin ug gasa), ug ayaw Ako ilimod.
153. Oh mga magtutuo, pangitaa ang tabang pinaagi sa pagpailub ug pag-ampo. Sa pagkatinuod, ang Allah anaa uban sa mga mapailubon.
154. Ayaw kamo pagsulti (mahitungod) niadtong namatay sa Dalan sa Allah 'isip mga martir' nga, «Sila mga patay». Dili, (sila mga) buhi, apan kamo wala makabantay niini.
155. Kami sa pagkatinuod magasulay kaninyo pinaagi sa gamayng kahadlok, kagutom, kawad-on sa bahandi (kakabus), mga kinabuhi (kamatayon), ug sa mga tanum; apan paghatag og maayong balita alang sa mga mapailubon,
156. Sila, sa dihang ang katalagman moabut kanila, moingon: Sa pagkatinuod kita gipanag-iya sa Allāh, ug ngadto (sa Allāh lamang) kitang (tanang) kasigurohan nga mobalik.
157. Sila kadtong anaa kanila ang mga Panalangin ug Kaluoy gikan sa (Allāh) nga ilang Ginoo, ug sila mao ang mga matarong nga nagiyahan.
158. Sa pagkatinuod (ang duha ka bungtod sa) Safa ug Marwa usa sa mga simbolo sa Allāh; busa bisan kinsa nga mohimo og panawduaw (Hajj o 'Umrah) ngadto sa Balay (Ka'bah sa Makkah), walay pagbasol diha kaniya kon siya molibot ngadto-nganhi niining duha. Bisan kinsa nga nagbuhat og maayo nga kinabubut-on, nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasalamaton, Ang Labing Nasayud.
159. Sila nga nagtago sa tin-aw nga mga Pamatuod ug Giya nga Among gipakanaog human Kami mihimo niini nga tin-aw diha sa Libro alang sa mga tawo, kini sila kadtong gitunglo sa Allah, ug sa tanang nga nagtunglo (gikan sa mga anghel ug sa

mga magtotoo).

160. Gawas niadtong naghinulsol, nagkinabuhi nga matarong, ug nagpadayag (sa Kamatuoran nga sila nagtago), kini sila mao kadtong Ako (Allah) mudawat sa ilang paghinulsol; ug Ako (Allah) mao ang Hingpit nga Nagadawat sa Paghinulsol, ang Hingpit nga Maluloy-on.
161. Sila nga naglimod (sa Allāh ug sa Mensahero Muhammad), ug mamatay samtang sila mga manlilimod, kini sila mao kadtong mga Tinunglo sa Allāh, sa mga anghel, ug sa tanang katawhan.
162. Didto sila magapabilin hangtod sa kahangturan, ug dili mogaan kanila ang silot, ug dili sila pagahatagan og lugway.
163. Ang inyong Dios Nag-inusarang Diyos (Allāh). Walay dios (nga angayan simbahan) gawas Kaniya; Ang Labing Madagayaon, ang Labing Maloloy'on.
164. Diha sa paglalang sa mga langit ug sa yuta, ug sa pagpuli-puli sa gabii ug sa adlaw, ug sa mga sakayan nga naglawig sa kadagatan niana ug nakahatag og kaayohan sa mga tawo, ug sa tubig nga gipakanaug sa Allah gikan sa mga panganod nga naghatag og kinabuhi sa yuta human sa kamatayon niini, ug nagpakaylap didto sa tanan (nga matang sa) mga mananap, ug sa pag-usab-usab sa (direksyon sa) mga hangin, ug sa mga panganod nga gihimong masinulondon taliwala sa langit ug ang yuta, kini mga Timailhan alang sa mga tawo nga nakasabot.
165. Apan taliwala sa mga tawo adunay nagkuha alang sa ilang mga kaugalingon og mga butang aron sa pagsimba sa lain gawas Kang Allāh, nga ila kining gihigugma sama sa ilang paghigugma sa Allāh, apan sila nga mituo (sa Allāh ug sa Iyang mensahero) mas lig-on sa paghigugma alang sa Allah, kung kadtong nagbuhat og kadautan (nagbutang og kauban sa Allāh) makakita sa Silot, (sila kasigurohan) nga ang tanang gahum Iya lamang sa Allāh, ug nga si Allah sa pagkatinuod grabe sa silot.
166. Sa diha nga kadtong mga gisunod (sa pagkawalay pagtuo) mosalikway niadtong misunod (kanila), ug ilang makita ang Silot, ang tanan nga mga relasyon tali kanila maputol.
167. Ug sila nga misunod (kanila) moingon: 'Kon aduna ba'y usa pa kahigayon alang

kanamo (ngadto sa kalibutan), nan kami mosalikway kanila sama sa ilang pagsalikway kanamo'. Sa ingon niana ang Allah magpakita kanila sa ilang mga buhat aron mahimong hilabihan ang pagmahay ngadto kanila, ug sila dili makagawas sa Kalayo (sa Impiyerno).

168. O katawhan, kaon sa mga gikatugot ug mga maayo sa unsay anaa sa kayutaan, ug ayaw ninyo sunda ang mga tunob (mga paagi) ni Satanas; Sa pagkatinuod siya usa ka dayag nga kaaway nganha kaninyo.
169. Siya (Satanas) nagmando lamang kaninyo sa dautan ug kalaw-ayan, ug nga kamo mosulti batok sa Allāh unsay wala ninyo mahibaloi.
170. Sa dihang isugilon kanila 'Sunda ninyo ang gipakanaog sa Allāh, sila moingon: Dili, sundon lang namo kun unsay among nakita sa among mga amahan. Bisan tuod ang ilang mga amahan nga walay nasabtan bisan unsa, ni sila (wala usab) nagsubay sa husto nga dalan.
171. Ang panag-ingnan sa mga milimod (sa kamatuoran) sama sa usa nga nagsinggit sa wala makadungog gawas sa pagtawag ug paghilak (ngadto sa mga baka o karnero - nga walay nasabtan sa gisulti kanila); (sila mga) bungol, amang (ug) buta (gikan sa kamatuoran), busa sila dili makasabut.
172. Oh mga magtutuo, kaon kamo sa mga maayong butang nga Among gihatag kaninyo, ug pagpasalamat sa Allah, kun Siya (lamang) mao ang inyong ginasimba.
173. Siya nagdili lamang kaninyo sa pagkaon sa patayng lawas (o karne sa mga mananap nga wala maihaw sa hustong pamaagi), ug sa dugo, ug sa unod sa baboy, ug nianang bisan unsa nga laing (pangalan) kay sa (nianang) pangalan sa Allah (mao ang) gisangpit; apan bisan kinsa nga matuklod tungod sa hilabihan nga pagpanginahanglan, nga wala magtinguha, ni milapas sa kinutuban, walay sala nga maanaa kaniya; Sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
174. Sila nga nagtago sa bisan unsang bahin sa Libro nga gipadayag sa Allah ug nagpaylo niini sa diyutay nga kantidad, sila walay mokaon gawas sa kalayo ngadto sa ilang mga tiyan, ug ang Allah dili makigsulti kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw, ni Siya magputli kanila, ug sila makabaton sa masakit nga Silot.

175. Sila kadtong mipalit sa pagkasalaag pinaagi sa kantidad sa Giya, ug mipalit sa Silot pinaagi sa kantidad sa Kapasayloan; busa, unsa ba sila kaisog aron sa pag-sugat sa Kalayo.
176. Kana tungod kay ang Allāh nagpadayag sa Libro (Qur'an) uban Kamatuoran; ug sa pagkatinuod kadtong nagkalahi mahitungod sa Libro (Qur'an) anaa sa dako nga panagsumpaki.
177. Ang pagkamatarong dili mao ang paglingi ninyo sa inyong mga nawong ngadto sa sidlakan ug sa kasadpan (diha sa pagsimba), apan ang pagkamatarung anaa sa usa nga nagtuo sa Allāh, sa Ulahing Adlaw, sa mga anghel, sa Kasulatan, sa mga Propeta, ug naghatag ug bahandi alang sa paghigugma sa Ginoo - Allāh, ngadto sa mga paryente, sa mga ilo, sa mga nanginahanglan, sa (natanggong) nga magpapanaw (ug estranghero ug langyaw), sa mga makalilimos, sa (pagpa-lingkawas sa) mga ulipon o dinakpan, ug bisan kinsa nga nagmakanunayon sa ilang Salah (pag-ampo, sa gikamando nga mga takna), ug nagbayad sa (Zakah) (obligadong limos), ug nga nagtuman sa ilang nagsaad sa diha nga sila musaad, ug mapailubon sa panahon sa kawad-on ug sa kasakit, ug sa ilang pagpakigtagbo sa kaaway (panahon sa gubat), kini mao ang mga matinud-anon (sa ilang mga kaugalingon) ug sila ang mga matarong.
178. Oh mga tumuloo, ang Qisas (Balaud sa Patas nga silot sa pagbalos) gikamando alang kaninyo mahitungod sa gipatay, ang gawasnon alang sa gawasnon, ug ang ulipon alang sa ulipon, ug ang babaye alang sa babaye. Apan kon ang nakapatay gipasaylo sa igsuon (nga pamilya o parente) sa gipatay ingon nga baylo sa bayad nga kwarta, nan ang pagsunod niini uban ang kaangayan ug ang pagbayad (sa kwarta sa dugo) kinahanglan nga himuon ngadto kaniya (nga mao ang manun-unod sa namatay o sa legal nga representante) sa maayo nga paagi. Kini usa ka pagpagaan gikan sa (Allah) nga imong Ginoo, ug usa ka Kalooy; busa, bisan kinsa nga magalapas human niini, siya makabaton og sakit nga Silot.
179. Adunay (pagluwas) sa kinabuhi alang kaninyo diha sa «Qisas» (Balaud sa) pag-balos, katawhan nga adunay pagsabot, aron kamo mahimong mahadlokong Kang Allāh ug maglikay sa dautan.

180. Ang pagbilin ug legasia nga balaod alang kaninyo⁽¹⁴⁾, sa diha nga ang kamatayon moabut sa usa kaninyo, kon magbilin siyag bahandi nga siya naghimo ug usa ka panulondon (kabubut-on) alang sa mga ginikanan ug suod nga mga paryente⁽¹⁵⁾, sumala sa balaod; (kini) usa ka katungdanan (nga gikatugon) sa mga matarong.
181. Bisan kinsa unya nga mag-usab niini (kataposang tugon sa patay nga tawo) human nga sila makadungog niini, nan ang sala niini anaa lamang kanila nga nag-usab niini; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Hingpit nga Nakadungog, ang Hingpit nga Nakahibalo.
182. Apan siya kinsa nga nahadlok sa pagtipas o sala sa testator, ug nagpasig-oli tali sa mga partido (nga mga nalambigit), walay sala kaniya. Si Allah Mapasayloon sa Tanan, Labing Maluluy-on.
183. Oh mga magtutuo, ang pagpuasa giordinahan alang kaninyo, ingon nga kini giordinahan usab ngadto sa mga nauna pa kaninyo, aron kamo mahimong mahadlokon Kang Allāh ug maglikay sa dautan.
184. Sa gitakda nga gidaghanon sa mga adlaw (kamo magpuasa); apan bisan kinsa kaninyo nga nagsakit o anaa sa pagpanaw, nan (siya magpuasa) sama sa gidaghanon sa ubang mga adlaw; ug kadtong dili makahimo niini mamahimo nga magbuhat og baylo pinaagi sa pagpakaon sa kabus nga tawo, busa, bisan kinsa nga magbuhat og maayo sa iyang kaugalingong kabubut-on, kini mao ang labing maayo alang kaniya; ug ang inyong pagpuasa labing maayo alang kaninyo, kun inyo lang nahibaloan.
185. Ang bulan sa Ramadan, nga diin ang Qur'an gipadayag, ingon nga Giya ngadto sa katawhan, ug tin-aw nga mga Pamatuod sa Giya, ug ang Sukdanan (sa husto ug sayop); busa, bisan kinsa kaninyo nga nagsaksi niini nga bulan, siya magpuasa niini, ug bisan kinsa nga nagsakit o anaa sa panaw, nan (siya magpuasa) sama sa ubang mga adlaw; Ang Allah nakagusto og kasayon alang kaninyo, ug Siya wala magtinguha alang kaninyo og kalisdanan, ug (Siya nagtinguha) nga kamo makahingpit sa gidaghanon (sa mga adlaw sa pagpuasa), ug himayaa ninyo ang

(14) Dili paghatag ug labaw sa gigahin nga bahin sa un-tersiya.

(15) Kini nga bersikulo giwagtang pinaagi sa 'panulondon' nga bersikulo, tan-awa sa Q. 4:11 ug pinaagi sa ang panultihon sa Propeta: 'Ayaw paghimo og testamento alang sa usa nga nakapanunod'.

Kahalangdon sa Allah tungod kay Siya migiya kaninyo; aron kamo magahatag ug pagpasalamat Kaniya.

186. Kun ang pipila sa Akong mga Tigsimba mangutana kanimo (O Muhammad) mahitungod Nako (kon layo o duol ba ako kanila), Nan, Duol gayod Ako kanila. Ako motubag sa pag-ampo sa naga-ampo sa diha nga siya nagtawag Kanako. Busa, pasagdi sila nga mutubag sa Akong pagtawag kanila, ug mutuo sila Kanako aron sila sakto nga magiyahan.
187. Gitugot alang kanimo sa gabii sa bulan sa pagpuasa nga kamo makighilawas sa inyong mga asawa. Sila mao ang inyong tabon, ug kamo usab tabon alang alang kanila. Ang Allah nahibalo nga kamo nagbuhat ug sayop (pinaagi sa pagpakighilawas uban kanila sa gabii), busa (Siya Milantaw kaninyo nga maluluy-on) nagpasaylo kaninyo ug nag-absuwelto kaninyo (niini nga palas-anon); busa karon kamo makaduol kanila (inyong mga asawa), ug makatawag sa unsay gisulat ni Allah alang kaninyo (mga bata), ug kaon ug inom hangtod nga ang kaputi sa adlaw mailhan gikan sa kangitngit sa kagabhion pinaagi sa kaadlawon, ug kompletoha ang pagpuasa hangtod sa gabii (pagsalop sa adlaw), ug ayaw pakighilawas sa (inyong mga asawa) samtang magpabilin kamo sa mga masjid para sa pagsimba); kini mao ang mga utlanan nga gibutang ni Allah, busa ayaw pagduol kanila. Sa ingon si Allah nagpatin-aw sa Iyang mga padayag alang kanila aron sila magbantay sa ilang kaugalingon batok sa dautan.
188. Ayaw ninyo ut-uta ang mga katigayunan sa taliwala sa inyong kaugalingon sa ilegal nga pamaagi, mao usab, ayaw kamo paghatag og suhol ngadto sa bisan kinsa nga mga maghuhukom, aron kamo makakaon og bahin sa bahandi sa mga tawo sa sayop nga pamaagi samtang kamo nasayud (nga kini gidili).
189. Sila mangutana kanimo mahitungod sa kalahian sa mga hugna sa bulan. Isulti: Kini sukdanan sa panahon alang sa mga tawo, ug (alang) sa Hajj (Pagpanaw-duaw); ug dili kini matarung nga buhat nga kamo mosulod sa mga balay gikan sa mga likod niini, apan ang pagkamatarung (makita sa) usa nga Manggihadlukon (sa Allah); busa sulod kamo sa mga balay pinaagi sa husto nga pultahan ug sunda ang mga Kasugoan sa Allah, aron kamo molampos ug mouswag.
190. Pakig-away kamo sa Dalan sa Allah niadtong mga nakig-away kaninyo, ug ayaw

pagbuhat og paglapas sa mga utlanan nga gitakda sa Allah; kay sa pagkatinuod ang Allah dili makagusto sa mga malinapason.

191. Patya sila bisan asa nimo sila makit-an, ug papahawaa sila gikan sa bisan asa nga ilang gipapahawa kaninyo, kay nga Fitnah «(pagpanggukod ug pagpugong sa mga tawo sa pagsimba sa Allah) mas grabe pa kay sa pagpatay. Ug ayaw pakig-away kanila sa Sagrado nga Masjid (sa Makkah) hangtod nga sila makig-away kanimo didto, apan kung sila makig-away kanimo, nan patya sila: kana ang ganti sa mga naglimod sa Kamatuoran (mga kontra sa Kalinaw).
192. Apan kon sila mohunong, nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapi-nasayloon, nga Labing Maluluy-on.
193. Pakig-away kanila hangtud nga wala nay Fitnah (pagpanggukod, ug pagbabag sa pagsimba sa Allah), ug (hangtud nga) ang pagsimba alang lang sa Allah, apan kon sila mohunong; nan kinahanglan nga wala nay panag-away gawas kun batok sa mga magbubuhay ug pagkadautan.
194. Ang pagpakig-away sa Sagrado nga bulan alang lang sa (nahimong pagpanulong sa) Sagrado nga bulan, ug alang sa (tanang) nga mga paglapas adunay makatarunganon nga silot; Bisang kinsa unya nga mulapas (sa mga utlanan) batok kaninyo, nan pagpahamtang ug kadaot kaniya sumala sa kadaot nga iyang gipahamtang kaninyo, ug kahadloki ninyo ang Allāh, ug hibalo iyang ang Allāh kauban sa mga matarong.
195. Paggasto kamo ngadto sa Dalan sa Allah, ug ayaw ilabay ang inyong mga kaugalingon ngadto sa kalaglagan pinaagi sa inyong kaugalingong mga kamot ⁽¹⁶⁾, ug pagbuhat kamo og maayo; Sa pagkatinuod ang Allah naghigugma sa mga nagabuhay og maayo.
196. Hingpita ang Hajj (ang Pagpanawduaw) ug ang 'Umrah (pagbisita sa Ka'bah) alang sa Allah, apan kon kamo nababagan, unya 'paghalad' bisan unsa nga sakripisyo nga mga mananap nga imong makayanan, ug ayaw ninyo kiskisan ang inyong mga ulo hangtod nga ang inyong halad makaabot sa dapit sa paghalad; Apan bisan kinsa kaninyo nga nagsakit o adunay sakit sa iyang bagulbagol nga

(16) Pinaagi sa paghunong sa pagpaningkamot sa dalan ni Allāh ug dili mabalda gikan niini.

kinahanglan magpaobag, nan buhaton ang pagtubos pinaagi sa pagpuasa (tulo ka adlaw), o magpakaon (unom ka mga kabus), o maghalad ug (usa ka karnero sa Makkah). Ug kun kamo anaa na (usab) sa pagkaluwasnon, bisan kinsa nga magbuhat ug 'Umrah hangtud sa pag-Hajj sa bulan sa Hajj, siya angay nga maghalad og halad sigon sa iyang mahimo, apan kun dili siya makahimo kinahanglan nga siya magpuasa ug tulo ka adlaw sa panahon sa Hajj ug pito ka adlaw sa iyang pagoli, hiingpit nga napulo ka adlaw tanan. Kini alang kadtong ang iyang pamilya wala nagpuyo sulod sa (Masjid Al-Haram). Ug kahadloki ninyo ang Allah, ug hibalo nga ang Allah Hilabihan sa Pagsilot.

197. Ang Panawduaw (ginabuhat sa) iladong mga bulan⁽¹⁷⁾ ; busa bisan kinsa nga nagtinguha sa pagbuhat sa Panawduaw (pinaagi sa pagsuot sa Ihram), walay pakighilawas, ni pagbuhat og mga sala, ni panaglalis sa panahon sa Hajj; ug bisan unsa nga maayo nga inyong buhaton, ang Allah nahibalo niini; ug pagbalon kamo og probisyon, kay sa pagkatinuod ang labing maayo nga balon mao ang Kahadloki sa Allah. Busa sunod kamo sa mga Kasugoan sa Allah, Oh kamo nga adunay panabot.
198. Dili sala alang kaninyo kun mangandoy kamo ug kadagaya gikan sa inyong 'Ginoo' pinaagi sa unsa man nga legal, nga kinitaan, sama (pananglitan) sa pagnegosyo, sa mga adlaw sa 'Hajj', ug sa diha nga mobiya na kamo sa 'Arafah' – hinumdomi ninyo ang Allah pinaagi sa paghimaya Kaniya – pinaagi sa paglitok sa 'Talbiyah' ug pag-ampo sa 'Mash'ar Al-Haram' (lugar sa 'Muzdalifah'). Ug pasidunggi ninyo si Allah sa husto nga pamaagi nga Iyang gitudlo kaninyo, tungod kay sa wala pa muabot ang Iyang giya kaninyo kamo anaa sa pagkasalaag, nga wala kamo masayod sa kamatuoran.
199. Ug biya kamo gikan sa dapit '(Arafat) nga diin ang tanang tawo mubiya ug pangayoa ang Kapasayloan sa Allah; Sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
200. Busa sa diha nga kamo nakahingpit na sa inyong mga debosyon, nan pasidunggi ang Allah, sama sa inyong pag pasidungog sa inyong mga amahan o labing dako pa nga paghinumdom. Adunay pundok 'sa mga tawo' nga ang tinguha lamang

(17) Shawwal, Dhul Qai'dah, and Dhul Hijjah.

nila mao ang kalibotanon ug sila naga-ampo ug nagasulti: (O Allah) among Ginoo «Hatagi kami ug maayo sa kalibutan (og mga bahandi og mga anak),» alang sa ingon niana sila walay bahin sa Pikas Kinabuhi.

201. Ug adunay uban kanila nga mag-ampo: «(Oh Allah) among Ginoo, hatagi kami og maayo dinhi sa kalibutan ug maayo sa Pikas Kinabuhi, ug luwasa kami gikan sa Silot sa Kalayo.»
202. Kini sila makabaton sa ilahang bahin sa unsay ilang natigum, ug ang Allāh Hingpit nga Paspas sa Pag-ihap.
203. Ug pasidunggi (dayega) ang Allāh sa panahon sa gikatakda nga (tulo) ka mga adlaw⁽¹⁸⁾ ; ug bisan kinsa nga magdali (sa pagbiya sa Mina) sa ikaduha nga adlaw (ika-12 sa Dhul-Hijjah), walay pagbasol ngadto kaniya, ug bisan kinsa nga magpabilin (sa usa pa ka adlaw, ika-13 sa Dhul-Hijjah), walay pagbasol ngadto kaniya; (kini) alang kaniya nga adunay kahadlok sa Allāh, busa tumana ang mga sugo ni Allāh, ug hibaloï nga kamo pagatigumon ngadto Kaniya.
204. Taliwala sa mga kalalakihan mao siya kansang mga sinultihan makapahimuot kanimo niining kalibutanon nga kinabuhi, ug siya nagtawag sa Allah aron sa pag-saksi kon unsa ang anaa sa iyang kasingkasing, apan siya ang labing bangis sa mga kontra.
205. Ug sa diha nga siya mutalikod na kanimo, siya molakaw diha sa kayutaan nga siya magpasiugda ug kadautan niini ug nagdaut sa mga tanom ug sa mga hayopan. Ang Allah dili ganahan sa kurakot.
206. Ug sa diha nga igasulti ngadto kaniya, kahadloki ang Allah; ang garbo midala kaniya ngadto sa pagpakasala, busa ang Impyerno igo na alang kaniya; ug unsa kadautan puloy-anan sa pagpahulay.
207. Ug taliwala sa mga tawo nga nagbaligya sa iyang kaugalingon aron sa pagpangita sa Kahimuot sa Allah; ug ang Allah Maliputon sa (Iyang) mga ulipon (sa katawhan ug jinn).
208. Oh mga magtutuo, sulod kamo sa Islam sa kinatibuk-an niini, ug ayaw kamo

(18) Sa walog sa Mina, ang ika-11,12, ug 13 sa bulan sa Dhul-Hijjah alang niadtong naghimo sa Pagpanawduaw o Hajj.

pagsunod sa mga lakang ni Satanas, sa pagkatinuod siya alang kaninyo usa ka dayag nga kaaway.

209. Apan kon kamo madakin-as (makalapas) human ang pamatuod nga mga paggiya miabut kaninyo, nan hibaloí nga ang Allāh mao ang Hingpit Labing Gamhanan, ang Hingpit Labing Maalamon.
210. Naghulat ba sila (kadtong napakyas sa pugtugyan sa Allāh) sa bisan unsa gawas nga ang Allāh muabot kanila sa landong sa mga panganod, ug (uban Kaniya) ang mga anghel, ug ang butang nakahukom na? Ug ngadto sa Allāh mao gibalik ang tanang butang.
211. Pangutan-a ang mga anak sa Israel kon unsa kadaghan ang mga tin-aw nga Ti-mailhan nga Among gihatag kanila; ug bisan kinsa nga nag-usab sa Pabor sa Allāh (Islam) human kini miabut kaniya, nan sa pagkatinuod ang Allāh Hilabihan sa Pagsilot.
212. Gihimong madanihon ang kinabuhi niining kalibutana ngadto kanila nga mili-mod (sa Kamatuoran), ug sila nagbiaybiay niadtong mga mituo; ug kadtong mga nagmahinadlok sa Allāh mamahimong ibabaw kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw; Ug ang Allāh naghatag og tagana ngadto sa kinsay Iyang gusto nga walay sukod.
213. Kaniadto ang katawhan usa lamang ka nasud (dayon sila nagkasumpaki); busa ang Allāh nagpatungha taliwala (kanila) mga Propeta ingon nga mga tigdala og maayong balita, ug mga tigpasidaan, ug gipakanaog uban kanila ang Kasulatan sa kamatuoran, aron nga kini maghukom taliwala sa mga tawo nianang ilang panagsumpaki. Ug walay usa nga nagkalahi niini [nga mao, ang Kasulatan] gawas kanila nga gihatagan niini - human ang tin-aw nga mga pruweba miabut ngadto kanila -tungod sa pagpangabugho nga pagdumot batok sa usag-usa. Busa ang Allāh migiya pinaagi sa Iyang Kabubut-on niadtong kinsay mituo sa Kamatuoran mahitungod nianang ilang gipanaglahian, tungod kay ang Allāh mugiya sa kinsay Iyang gusto ngadto sa husto nga Dalan.
214. O kamo ba nagdahom nga kamo makasulod sa Paraiso samtang ang kahimtang

niadtong milabay una kaninyo wala pa moabot kaninyo? Sila miagi sa kawad-on ug kalisdanan ug sila nauyog hangtud [bisan ang ilang mga]

Mensahero ug kadtong mituo uban niya miingon: Kanus-a moabot ang Tabang ni Allāh? Unya hibalo, sa pagkatinuod ang Tabang ni Allāh haduol na.

215. Sila nangutana kanimo kon unsa ang ilang angay gastohon. Isulti: Bisan unsa nga bahandi nga inyong gastohon, kini hatagi sa inyong mga ginikanan, mga paryenti, sa mga ilo, sa mga nangingahanglan, ug sa (natanggong) nga magpapanaw (estranghero ug langyaw), ug bisan unsa nga maayo nga inyong buhaton, ang Allah sa pagkatinuod nahibalo niini.

216. Ang pagpakig-away (alang sa Kamatuoran, Hustisya ug Kalinaw) gikamando alang kaninyo (kon kanus-a ug dis-a gikinahanglan), apan kini usa ka butang nga dili ninyo gusto; Ug mahimo nga ang butang dili ninyo gusto samtang kini ang maayo alang kaninyo, ug tingali mahimo nga inyong higugmaon ang usa ka butang samtang kini dili makaayo alang kaninyo, ug ang Allah nahibalo, samtang kamo wala mahibalo.

217. Gipangutana ka nila mahitungod sa pakiggubat sa Sagrado nga Bulan. Isulti: “Ang pagpakiggubat sa Sagrado nga Bulan usa ka dako nga kasal-anan nga butang, ug ang pagbabag (sa mga tawo) gikan sa Dalan sa Allah ug ang paglimod Kaniya, ug ang (pagbabag sa mga tawo gikan sa) Sagrado nga Masjid (sa Makkah); ug ang pagpahawa sa mga tawo gikan niini, labing dako nga kasal-anan sa Allah. Ug ang ‘idolatriya’ (usab) labaw pa nga dakung sala kaysa pagpatay.” Ug kadtong mga walay pagtuo dili muundang sa pagpakiggubat kaninyo hangtod nga mapabalik nila kamo sa pagka ‘walay pagtuo’, kun kini kaya nilang buhaton. Apan bisan kinsa kaninyo nga mutalikod sa Iyang ‘relihiyon’ ug namatay nga manlilimod – sila kadtong mawad-an ug bili ang tanan nga ilang maayong mga buhat dinhi sa kalibutan ug sa Pikas Kinabuhi, ug sila kadtong mupuyo sa Kalayo sa Imperno hangtod sa walay kataposan.

218. Kadtong mga mituo, ug kadtong mibakwit (alang sa pagsuportar sa relihiyon Islam) ug nagbuhat og ‘Jihad’ (Panlimbasog) sa Dalan sa Allah – sila ang labing naninguha sa kaluoy sa Allah ug sa Iyang ganti. Ug ang Allah, Siya ang Hingpit nga Mapasayloon ang Labing Maloloy-on.

219. Gipangutana ka nila mahitungod sa mga ilimnong makahubog ug sa sugal. Isulti: “Niining duha adunay dakong kasal-anan, ug adunay diyutay nga kapahimuslan niini ang mga tawo, apan ang sala niini labaw pa kaysa sa kapahimuslan niini. Ug gipangutana ka nila, unsa ang kantidad nga ilang gastuon. Isulti: “Ang sobra [labaw sa inyong panginahanglan].» Ug sama niana, gihimong tin-aw sa Allah kaninyo ang Iyang mga Bersikulo, aron kamo magpamalandong.
220. Bahin nining kalibutana ug sa Pikas nga Kinabuhi. Ug sila mangutana kanimo, O Muhammad, mahitungod sa mga ilo kun unsaon nila kini sila pagtrato. Isulti kanila: Matarung ang pag-atiman ninyo sa ilang gipanag-iyahan nga mana buhata ninyo kanunay kun unsa ang makaayo alang kanila. kun kamo magasagol kanila sa inyong inadlaw nga pagkinabuhi. nan sila inyong mga igsoon». Nasayod si Allāh sa tigsamok gikan sa repormador. Ug kun gigusto lang sa Allah, mahimo Niya kamo nga ibutang sa kalisdanan; Sa pagkatinuod, ang Allah Mao ang Hingpit nga Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.
221. Ug ayaw kamo pagpangasawa og mga ‘Mushrikat’ (mga babaye nga nagbutang og kauban sa Allah sa pagsimba) – hangtod nga sila mutuo, Ug sa pagkatinuod ang ulipon nga babaye nga magtutuo labing maayo kaysa sa usa ka Mushrikah usa ka gawasnon (dili ulipon) babaye, bisan pa siya nakapahimuot kaninyo. Ug ayaw ninyo ipakasal ang inyong mga babaye nga mituo sa Allah ngadto sa mga ‘Mushrikin’ (mga lalaki nga nagbutang og kauban sa Allah sa pagsimba), hangtod nga sila mutuo. Ug sa pagkatinuod ang ulipon nga lalaki nga magtutuo labing maayo kaysa sa usa ka ‘Mushrik’, bisan pa siya nakapahimuot (nakapaibog) kaninyo. Sila nagdapit kaninyo ngadto sa Impiyerno, apan ang Allah nagdapit ngadto sa Paraiso ug sa pagpasaylo sumala sa Iyang pagtugot. Ug naghimo Niyang tin-aw ang Iyang mga Pulong ngadto sa mga tawo, aron sila makahinumdom.
222. Ug gipangutana ka nila mahitungod sa ‘Al-Haydh’ – kinaiyanhon nga dugo nga mugawas sa mga babaye sa gitakda nga panahon (regla), - isulti: “Kini usa ka butang nga makadaot; Busa likayi ninyo ang pagpakighilawas sa inyong mga asawa hangtod nga sila nahimong putli; ug sa diha nga sila nakahinlo na sa ilang mga kaugalingon (gikan sa regla), mahimo nga makighilawas na kamo kanila sumala sa gikasugo sa Allah kaninyo. Sa pagkatinuod, ang Allah naghigugma niadtong

mga mahinulsolon, ug Siya naghigugma niadtong mga nagputli sa ilang mga kaulingon.

223. Ang inyong mga asawa maoy usa ka dapit sa pagpugas sa binhi alang kaninyo, busa umadto kamo sa inyong dapit sa pagtikad sumala sa inyong gusto⁽¹⁹⁾, apan, pagbuhat ug mga matarong nga buhat una sa inyong kaulingon. Kahadluki ninyo si Allah ug hibalo-i nga makigkita kamo Kaniya, ug hatagi og maayong balita ang mga magtutuo.
224. Ayaw ninyo himoa ang Ngalan sa Allah pinaagi sa inyong pagpanumpa (pinaagi Kaniya) nga kini mahimong babag kaninyo sa pagbuhat og kaayohan, ug sa inyong pagbantay batok sa kadautan, ug pagbuhat og pagpasig-uli sa panaglalis taliwala sa mga tawo. Ang Allah ang Hingpit nga Nakadungog, ang Labing Nakahibalo.
225. Dili kamo papanubagon sa Allah sa unsay inyong wala-tuyoa nga mga pagpanumpa, apan papanubagon Niya kamo sa unsay gituyo sa inyong mga kasing-kasing. Ang Allah mao Hingpit nga Mapinasayluon, Hingpit nga Mapailubon.
226. Kadtong mga nanumpa nga sila dili na makighilawas sa ilang mga asawa, angay kanila nga (maghulat sa gidugayon nga) upat ka bulan, busa kun sila mibalik sa (naandan nga relasyon), nan ang Allah ang Hingpit nga Mapinasayluon, ang Labing Maluloy-on.
227. Apan kon sila nagpili nga sila makigbulag, sa pagkatinuod si Allah mao ang Makadungog, Makahibalo sa Tanan.
228. Ug ang mga babaye nga gibulagan sa ilang mga bana, kinahanglan nga sila maghulat ug tulo ka 'panahon sa pagregla nga dili pa sila makig-minyo sa lain, Ug wala (usab) gitugot kanila nga itago ang unsay binuhat sa Allah sa ilang mga sabakan kun sila mituo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw. Ang ilang mga bana ang labaw nga adunay katungod nga makigbalik kanila kun sila nangandoy sa pagpasig-uli; Ug sila adunay katungod sama usab sa mga katungod sa ilang mga bana kanila, sa hustong pamaagi. Apan nakalabaw og ang-ang kanila ang mga lalaki (sa responsibilidad ug katungdanan). Ug ang Allah ang Hingpit nga Gamhanan, nga

(19) Pakighilawas sa imong mga asawa sa bisan unsang posisyon basta anaa sa kinatawo.

Hingpit nga Maalamon.

229. Ang diborsyo mahimong bawion sa makaduha, unya ang bana kinahanglan nga magpabilin sa iyang asawa uban sa dungog o bulag gikan kaniya uban sa grasya. Ug wala usab gitugot kaninyo nga angkonon ang bisan unsa nga butang gikan sa gihatag ninyo kanila, gawas na lamang kun nahadlok ang matag pikas dapig nga dili nila mabuhat ang utlanan nga gitakda sa Allah, nan kun kamo nahadlok nga dili nila makaya nga tumanon ang mga balaud nga gitakda sa Allah, walay kasal-anan kanila kun maghatag ang babaye og gikatakda nga kantidad ingon nga baylo sa iyang pagbulag. Ingon niana ang mga balaud sa Allah, busa ayaw ninyo kini supaka. Ug bisan kinsa nga mosupak sa Balaod nga gitakda sa Allah, nan, sila ang mga masupilon (batok sa Dios).
230. Ug kun bulagan niya (bana) siya (asawa) (sa ikatulo nga higayon), dili na kini nakasubay sa balaod ngadto kaniya, hangtod nga siya (babaye) maminyo sa laing lalaki; Apan kun siya (babaye) gibulagan sa iyang (ikaduha nga bana), wala nay sala (sa babaye ug sa iyang una nga bana) kun sila (magpakasal) pag-usab, kun nagtuo sila sa matag-usa nga kaya nila nga barogan ang balaud sa Allah, Ug kini ang mga Balaod nga gitakda sa Allah, nga gihimo Niyang tin-aw alang sa mga tawong adunay kahibalo mahitungod niini.
231. Ug kun gideborsyo ninyo ang mga babaye, ug sila (nahiduol na nga) muabot sa gikatakda (ang panahon sa paghulat), nan pakig-oli kamo kanila sa maayo nga pamaagi o hatagi silag kagawasan, Ug ayaw sila ipabilin aron sa pagpasakit kanila aron kamo magalapas sa utlanan nga gitakda sa Allah. Bisan kinsa nga magbuhat niini, kasigurohan nga nakahimo og sala batok sa iyang kaugalingon. Ug ayaw kamo pagyagayaga o himoang kataw-anan ang mga pulong sa Allah ug ang iyang mga balaud. ug hinumdomi ninyo ang pabor sa Allah kaninyo Ug ang unsay iyang gipadayag kaninyo sa Libro (Qur'an) ug sa Kaalam, nga nagtambag kaninyo niini; ug pag-amping kamo (sa inyong katungdanan sa) Allah. Ug hibalo nga (ang Allah) ang Hingpit nga Nakahibalo sa tanang butang.
232. Ug kun gideborsyo ninyo ang inyong mga asawa (sa una o ikaduha nga higayon) ug nahuman na ang ilang panahon (sa paghulat), ayaw sila pugngi sa pagpakasal pag-usab sa ilang (bana) kaniadto kun kini ilang gusto, sumala sa gikatugot nga

paagi. Kini usa ka tambag alang sa bisan kinsa kaninyo nga nagtuo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw, kini labing maayo ug labing putli alang kaninyo. Ug ang Allah Nasayod, samtang kamo wala nasayod.

233. Ang mga inahan (magpasuso) sa ilang mga anak sulod sa duha ka tuig alang sa kinsay gustong hingpitan ang pagpasuso; Ug katungdanan usab sa mga amahan sa bata nga sustentuan (suportahan) sila sa pagkaon ug bisti sumala sa unsay naandan; walay tawo nga ipapas-an ang bisan unsa nga katungdanan gawas sa butang nga makaya niya; ug ang ginikanan dili nila gamiton ang ilang mga anak aron lisud-lisuron ang matag-usa. Ug katungdanan usab sa bisan kinsa nga tigpanunod sa amahan nga barogan ang tulobagon sa amahan sama sa pagsustento ug pagpabisti kun (pananglit) siya (amahan) namatay. Apan kun gustoon sa ginikanan (amahan ug inahan) nga ulangon (paundangon sa pagpasuso) ang bata sa wala pa muabot ang duha ka tuig, wala silay sala kun kini ang ilang nasabotan ug kun kini makahatag og kaayohan sa bata. Ug kun gustohon ninyo nga pasusohon inyong mga bata pinaagi sa ubang babaye, kini tugotan basta mobayad ka ug patas. Busa, kahadloki ninyo ang Allah ug hibaloí nga ang Allah ang Hingpit nga Nakakita sa tanan nga inyong mga ginabuhat.
234. (Ug alang niadtong) mga namatay gikan kaninyo ug nabiyaan nila ang ilang mga asawa, sila (mga asawa nga wala nagsabak) maghulat sa upat ka bulan ug napulo ka adlaw, (apan kun sila nagsabak, nan, hangtod sa gitakdang pagpanganak), ug kun natapos na ang maong gikatakda nga panahon, wala na kamoy sala kun unsa man ang gusto nga buhaton sa ilang mga kaugalingon (kun magminyo ba silag usab) sa gikatugot nga pamaagi; Ug ang Allah Nasayud sa tanan nga inyong ginabuhat.
235. Ug walay kasal-anan kaninyo sa inyong pagpanulti nga dili pasumbingay sa paghangyo sa (maong) babaye sa pagpakasal o paghangyo nga gitago sa inyong mga hunahuna; ang Allah nasayud nga kamo maghisgot kanila, apan ayaw paghatag kanilag panaad sa tago, gawas kun kamo mamulong subay sa balaod nga paagi. Ug ayaw ninyo himoa ang pormal nga kasabutan nga magpakasal hangtod nga wala pa kini 'ang panahon sa paghulat' matapos. Ug hibaloí nga nasayod ang Allāh kun unsa ang anaa sa inyong mga hunahuna, busa kahadloki ninyo Siya.

Ug hibaloí usab nga ang Allāh Mao Hingpit nga Mapinasayluon, Hingpit nga Mapailubon.

236. Walay pagbasol alang kaninyo bahin kun makigdeborsyo kamo sa mga babaye nga wala pa ninyo mahilabti (wala pa kamo makighilawas) kanila o wala pa natakda ang paghatag sa 'Mahr', apan (bisan pa niini) lipaya ninyo sila pinaagi sa paghatag og gasa: ang bahandianon, sumala sa iyang makaya, ug kun ang lalaki usab kabos mao gihapon, sumala usab sa iyang makaya, usa tagana sumala sa unsay madawat (o naandan); (kini) katungdanan sa mga nagbuhat og kaayohan.
237. Ug kun bulagan ninyo sila nga wala pa ninyo sila natandog (wala pa kamo nakighilawas kanila), ug natakda na ninyo ang igong kantidad ingon nga 'Mahr', nan (bayri sila) katunga sa unsay inyong nasabotan, gawas kon ang asawa mapuagoron nga kanselahon kini o ang bana mapuagoron nga mobayad sa bug-os. Ug kini ang labing duol sa Pagkamatarong nga inyong ihatag (ang hingpit nga bugay kaniya); ug ayaw kamo kalimot sa kaayuhan taliwala kaninyo; Sa pagkatinuod, ang Allah ang Hingpit nga Nakakita sa inyong mga gibuhāt.
238. Ampingi ninyo (ang lima ka obligadong) pag-ampo, ug (ilabi na) ang tunga-tunga ('hapon nga pag-ampo). Ug magbarog atubangan kang Allāh nga masinugtanon.
239. Kun kamo anaa sa kahadlok nan pag-'Salah' (Pag-ampo) kamo, naglakaw man o nagsakay; ug sa diha nga kamo anaa na sa pagkaluwasnon, nan dayga ninyo ang Allah (pinaagi sa paghalad ug Pag-ampo), ingon nga Siya nagtudlo kaninyo sa unsay wala ninyo mahibaloi.
240. Niadtong namatay gikan kaninyo ug nabilin nila ang ilang mga asawa, (maghimo) og pabor ngadto sa ilang mga asawa og usa ka tuig nga panggasto nga dili (sila) pahawaon (sa panimalay sa ilang namatay nga bana). Apan kun muhawa sila, wala kamoy sala kun unsa man ang ilang buhaton sa ilang kaugalingon nga subay sa matarong. Ug ang Allah Hingpit nga Gamhanan, Hingpit nga Maalamon⁽²⁰⁾.
241. Ug alang sa mga deborsiyada, himoa nga adunay usa ka madawat nga tagana alang kanila; (Kini) katungdanan sa mga matarong.

(20) Kadaghanan sa mga komentarista sa Qur'an nag-ingon nga kini nga sugo giwagtang sa mga bersikulo 2:234 ug 4:34.

242. Sa ingon niini mipatin-aw ang Allāh sa Iyang mga bersikulo ngadto kaninyo aron inyong masabtan.
243. Wala ka ba mahibalo, mahitungod sa sugilanon sa mga tawo (mga Israelita) nga miikyas gikan sa ilang mga puloy-anan tungod sa kahadlok sa kamatayon²³, busa miingon ang Allah kanila: “mamatay²⁴”, (busa nangamatay sila) ug wala nagdugay human niadto, gibuhi sila pag-usab sa Allah aron mahingpit nila ang gikatakda nga kinabuhi alang kanila (dinhi sa kalibotan). Sa pagkatinuod, ang Allah hilabihan ka Madagayaon sa katawhan, apan kadaghanan sa mga tawo dili mapasalamaton.
244. Ug pakiggubat kamo sa dalan sa Allāh. Ug angay ninyong masayran, nga ang Allah ang Hingpit nga Nakadungog, ang Higpit nga Nakahibalo.
245. Kinsa ba ang muhatag sa Allāh og maayong pagpahulam (nga paggasto sa Dalan sa Allah), aron kini pagapilo-piloon alang kaniya sa daghan nga higayon.
- Ang Allah nagkunhod ug nagdugang ug probisyon (kay kinsa man nga iyang gusto), ug kamo mubalik Kaniya (alang sa Paghukom).
246. Wala ka ba masayod sa panagtigom sa mga Israelita, human kang Moises, sa diha nga sila miingon sa ilang Propeta: pagtudlo alang kanamo og hari, (aron) kami makighiusa (kaniya) sa pakiggubat sa Dalan sa Allah. Siya miingon: kamo ba muatras sa pakig-away, kun ang pakig-away (batok sa kusog sa kadautan) giman-do kaninyo? Sila miingon: “Unsa ba gud ang makapugong kanamo sa pakiggiyera sa Dalan sa Allah, samtang kami gipapahawa sa among mga kaaway pagawas gikan sa among mga puloy-anan ug gipahilayo kami sa among mga pamilya” Apan sa diha nga ang pakiggubat (batok sa kusog sa kadautan) gikamando ngadto kanila, sila miatras, gawas lamang sa pipila kanila. Ug ang Allah hingpit nga Nakahibalo sa mga dili makiangayon.
247. Ug gisulti kanila sa ilang Propeta (Samuel): “Sa pagkatinuod, ang Allah nagpili kang Talut (Saul) nga mahimong hari ibabaw kaninyo. Sila miingon: Unsaon niya paggunit ug pagkahari ibabaw kanamo, samtang kami ang adunay labaw nga katungod sa pagkahari kay kaniya, ug siya wala hatagi ug kaabunda sa bahandi? Siya miingon: Sa pagkatinuod ang Allah ang nagpili kaniya alang kaninyo, ug gi-

hatagan siya og lapad nga kahibalo ug pisikal nga Kusog. Ug ang Allah Mao ang naghatag sa Iyang Pagkahari sa kinsay Iyang gusto. Ang Allah ang Igo ug Hingpit nga Tigsustento, ang Labing Nakahibalo.

248. Ug ang ilang Propeta (Samuel) miingon kanila: “Sa pagkatinuod, ang timaan sa iyang (Saul) gingharian mao nga pag-abot sa kahon (nga gama sa kahoy, nga ang anaa sa sulod niini mao ang ‘Tawrah’), ug kini nagdala ug pagkamalinawon gikan sa ‘Allāh’ inyong Ginoo, ug ang pipila sa mga butang nga nabiyaan sa pamilya ni Moises ug ni Aaron, nga gidala sa mga anghel. Sa pagkatinuod anaa niini ang Timailhan alang kaninyo, kun kamo (tinuod) nga magtutuo.
249. Busa sa diha nga migawas si Talut (Saul) uban ang iyang mga sundalo, siya miingon: “Sa pagkatinuod, ang Allāh magasulay kaninyo pinaagi sa suba; si kinsa man ang muinom niadto dili nako kauban, ug si kinsa usab ang dili mutilaw niini, siya akong kauban, gawas kinsa sa pag-scoop sa iyang kamot; apan gawas sa pipila kanila, silang (tanang) miinom niini. Busa sa diha nga siya mitabok, siya ug kadtong mituo uban kaniya, sila miingon: “Wala kitay gahum karong adlaw batok kang Goliath ug sa iyang kasundalohan. Apan kadtong mituo sa Allāh ug nakasiguro nga makaatubang nila ang Allāh, miingon: “Pila na kahigayon nga ang mga gagmay nga pundok nalupig nila ang dagkong mga pundok, (pinaagi) sa pagtugot sa Allah, ug ang Allah kauban sa mga mainantuson.
250. Ug sa diha nga sila miatubang batok kang Goliath ug sa iyang mga kasundalohan, sila miingon: “(O Allāh) among Ginoo, bu'bui kami ug pagpailub, ug ligona ang among mga tikang, ug tabangi kami batok ang mga tawo nga limod ‘sa Kamatuoran’.
251. Busa ilang nalupig sila pinaagi sa pagtugot sa Allāh, ug si David mipatay kang Goliath, ug si Allāh mihatag kaniya og gingharian ug kaalam, ug mihatag ngadto kaniya sa kahibalo sa bisan unsa nga Iyang gusto. Ug kon dili pa tungod sa Allāh nga nag-abog sa pipila ka mga tawo uban sa uban, ang yuta naa unta sa kagubot, apan si Allah mabination sa mga binuhat.
252. Kini mao ang mga Bersikulo nga gikan sa Allāh: Among litukon kanimo (Oh Muhammad) uban sa kamatuoran; ug sa pagkatinuod ikaw (usa) sa mga mensahe-ro (sa Dios).

253. Kining mga Mensahero Among gipalabaw ang pipila (kanila) gikan sa uban, taliwala kanila adunay nakighinabi sa Allāh sa direkta (Adan, Moises, ug Muhammad), ug ang uban kanila Iyang gipataas sa (daghang ang-ang ranko: Muhammad, Abraham, Moises, Noe, Hesus); ug Kami naghatag ug tin-aw nga milagro kang Hesus, ang anak ni Maria, ug naglig-on kaniya pinaagi sa balaang espiritu (ang anghel Gabriel). Ug kun ang Allāh nagustohan, kadtong misunod kanila wala gayud makig-away sa usag-usa human ang tin-aw nga mga Timaan sa Allāh miabot kanila, apan sila nagkalahi; ug adunay pipila kanila nga nagtuo, ug ang uban naglimod (sa Kamatuoran); apan kun nagustohan sa Allāh, sila dili gayud (magkasumpaki ug) makig-away sa usag-usa, apan ang Allāh nagbuhat gustohon.
254. Oh mga magtutuo, gasto kamo (sa pagpanghatag) gikan sa unsay gihatag Namong kaninyo sa wala pa muabot ang Adlaw nga diin walay pagpamaligya, ni bisan unsa nga panaghigala ni pagpataliwala. Ug ang mga manlilimod ang mga dili makiangayon.
255. Allāh – walay dios (nga angayan sa pagsimba) gawas Kaniya, ang Kanunay nga Buhi, ang Tigsustento sa tanang anaa; ang pagkamadukaon dili makaabot Kaniya ni ang pagkatulog. Kaniya ang tanan nga anaa sa mga kalangitan ug ang tanan nga anaa sa kayutaan; kinsa ba siya nga makapataliwala Kaniya gawas sa Iyang Pagtugot? Siya nahibalo sa unsay anaa una kanila, ug sa unsay anaa human kanila, ug wala sila naglangkob sa bisan unsang butang gikan sa Iyang Kahibalo gawas sa Iyang pagtugot, ang Iyang Kursi (ang tumbanan sa tiil) naglangkob ibabaw sa mga kalangitan ug kayutaan, ug ang pagkupert niining duha wala nakapakapoy Kaniya, ug Siya ang Labing Taas, ang Labing Dakong Halangdon.
256. Walay pinugsanay sa relihiyon; ang hustong giya tin-aw ang kalahian gikan sa kasaypanan; busa, bisan kinsa nga mingsalikway sa mga dios-dios ug mituo sa Allāh lamang, siya sa pagkatinuod nagkupert sa labing hugot nga paggunit, nga diin dili gayod mabuak, ug ang Allāh mao ang Labing Nakadungog ug ang Labing Nakahibalo.
257. Ang Allāh Mao ang magbalantay sa mga mituo. Pagawson Niya sila gikan sa kangingit ngadto sa kahayag; ug alang sa mga manggilimod, ang ilang magbalantay mao ang yawa nga nagpagawas kanila gikan sa kahayag ngadto sa kangingit; sila

kadtong mga lumolopyo sa Kalayo, ug sila magpabilin didto sa walay kataposan.

258. Wala ba nimo mahibaloi ang nakiglantugi kang Abraham mahitungod sa iyang Ginoo (Allāh), tungod kay ang Allāh naghatag kaniya ug gingharian? Sa diha nga si Abraham miingon: (Allāh) nga akong Ginoo Siya ang naghatag og kinabuhi ug naghatag og hinungdan sa kamatayon, siya miingon: ako naghatag og kinabuhi ug naghatag usab og hinungdan sa kamatayon. Miingon si Abraham: Nan sa pagkatinuod ang Allāh naghimo sa adlaw nga musubang sa sidlakan ug musalop sa kasadpan; busa himoa kini nga mosubang sa kasadpan (kun ikaw matinuod). Dayon siya nga naglimod (sa Kamatuoran) napalaw; kay ang Allah dili mugiya ngadto sa husto niadtong mga nagabuhay ug kadautan.
259. O kaniya (Ezra) nga milabay sa lungsod, nga nangahugno na ang mga atop niini; siya miingon: Kanus-a kaha kini hatagag kinabuhi sa Allāh human kini mamatay? Busa ang Allāh naghimo kaniya nga mamatay sulod sa usa ka gatus ka mga katuigan, ug unya mibanhaw kaniya. (Allāh) miingon: Unsa kadugay ka nagpabilin (nga patay)? Siya miingon: Ako nagpabilin (sa niini nga kahimtang) sa usa ka adlaw, o kabahin lang niini. Ang (Allāh) miingon: Dili, Ikaw nagpabilin (nga patay sulod sa) usa ka gatus ka mga katuigan; ug lantawa ang imong pagkaon ug ilimnon – nga diin wala nadaut; ug lantawa ang imong asno; ug aron himuon ka Namo nga Timaan alang sa katawhan, ug lantawa ang mga bukog, kun giunsa Namo kini pagpatibuok, dayon gibistihan sa unod; busa sa diha nga kini mahimong tin-aw kaniya, siya miingon: Ako nasayud nga ang Allāh makahimo sa tanang butang.
260. (Hisgoti) sa diha nga si Abraham nag-ampo: (O Allāh) akong Ginoo, ipakita kanako kun unsaon Nimo paghatag og kinabuhi ngadto sa patay. Siya (Allāh) miingon: Wala ka pa ba diay mutuo? Mitubag (si Abraham) sa pag-ingon: «Matoutd (nga ako mituo apan arun lamang sa paghapsay (o pagtagbaw) sa akong kasing-kasing. (Ang Allah) miingon: Pagkuha og upat ka langgam ug dal-a kini kanimo (ug tadtara ang ilang mga lawas), dayon ibutang sa matag bungtod ang mga bahin niini, dayon tawga sila, (kay) sila muanha kanimo nga naglupad; ug hibalo nga ang Allah mao Labing Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.
261. Ang panig-ingnan niadtong mga naggasto sa ilang mga bahandi sa Dalan ni Al-

lah sama sa usa ka lugas sa mais nga miturok ug pito ka uhay, ug sa matag uhay adunay usa ka gatos ka lugas. Sa ingon niini gipadaghan ni Allah (Iyang ganti) ni bisan kinsa nga Iyang gusto. Kay si Allah kay Madagayaon sa Tanan, Nasayud sa Tanan.

262. Kadtong mga migahin sa ilang mga bahandi alang sa dalan ni Allāh, ug wala nila sundi ang unsay ilang gigasto (sa pagpanghatag) uban ang mga pahinumdom niini o pagpasakit (nga mga pulong), alang kanila ang ganti gikan sa ilang Ginoo (Allāh), ug walay kahadlok alang kanila, ni sila maguol
263. Ang maayo nga pulong ug pagpasaylo labing makaayo kaysa sa paghatag og ‘Sadaqah’ (kinabobot-on nga hatag) nga gisundan og pagpasakit (nga mga pulong). Ang Allāh ang Hingpit nga Gawasnon gikan sa tanan nga pagpanginahanglan, ang Hingpit nga Mapailubon.
264. Oh mga tumuloo, ayaw himoa ang inyong pagpanghatag nga kawang pinaagi sa mga pahinumdom ug pagpasakit, sama kaniya nga migasto sa iyang bahandi aron makita sa mga tawo ug wala magtuo sa Allāh ug sa Ulahing Adlaw; busa ang iyang panag-ingnan sama sa usa ka hamis nga bato nga adunay yuta niini, dayon ang bug-at nga ulan mokanaug niini, busa kini nagbilin ug kahamis; wala silay ginansya nga bisan unsa sa unsay ilang gitigom; ug ang Allah dili mag-giya sa mga manggilimod nga mga katawhan.
265. Ug ang panag-ingnan niadtong migasto sa ilang bahandi aron sa pagpangita sa kahimuot sa Allāh, ug alang sa kasigurohan (sa ganti alang) sa ilang mga kaugalingon, sama sa panag-ingnan sa tanaman nga anaa sa gipataas nga yuta, nga diin ang bug-at nga ulan mikanaug niini, busa kini nagdala ug mga bunga duha ka pilo, apan kun bug-at nga ulan wala mikanaug niini, nan ang gaan nga ulan (igo na alang niini); ug ang Allāh Nakakita sa unsay inyong gibuhat.
266. Nakagusto ba ang usa kaninyo nga siya makabaton og tanaman sa datiles ug ubasan nga adunay tubod sa ilalom niini; nga diin siya anaa niini ang tanan nga matang sa prutas; ug unya ang pagkatigulang muabot kaniya ug siya adunay huyang pa nga mga anak, ug kini naigo og hangin nga adunay uban kalayo ug kini nasunog? Sa ingon niana ang Allāh naghimo sa (Iyang) mga Timaan nga tin-aw kaninyo, aron kamo makapamalandong (ug makaamgo sa Kamatuoran).

267. Oh mga magtutuo, gastoha (sa binuotan nga paagi) ang mga maayong butang nga inyong natigom ug ang unsay Among gidala alang kaninyo gikan sa yuta, ug ayaw ninyo tinguhaa ang daotan nga kamo mugasto niini (sa pagpanghatag), nga kamo dili modawat niini sa inyong mga kaugalingon gawas nga nagpiyong ang inyong mga mata, ug hibalo nga ang Allah mao ang Hingpit nga Gawasnon gikan sa tanan nga pagpanginahanglan, ang Labing Dalaygon.
268. Ang satanas naghadlok kaninyo uban ang paglaom sa kakabos ug nagasugo kaninyo sa pagkaalaut ug kalaw-ayan, apan ang Allah nagsaad kaninyo og Kapasay-loan gikan Kaniya ug pagka-abunda (sa mga kaayohan); ug ang Allah mao ang Manggihatagon, ang Labing Nakahibalo.
269. Siya naghatag og kaalam sa kinsay Iyang gusto, ug bisan kinsa nga gihatagan og kaalam, siya sa pagkatinuod gihatagan og daghang kaayohan, ug walay makahinumdom gawas sa mga tawo nga adunay pagsabot.
270. Bisan unsa nga (pagpanghatag) nga inyong gipanghatag o (bisan unsa) nga panaad nga inyong gihimo, sa pagkatinuod ang Allah nakahibalo niini; ug ang dili makiangayon, walay mamahimong katabang (tigpataliwala).
271. Kun kamo magbuhat ug pagpanghatag (Sadaqah) gugmang putli sa dayag, kini maayo, apan kun kamo magtago niini ug gihatag kini ngadto sa mga kabus, kini labing maayo alang kaninyo; ug Siya mopasaylo kaninyo sa inyong mga dautang buhat; ug ang Allah Hingpit nga Nasayud sa unsay inyong gibuhat.
272. Wala kanimo ang responsable ang ilang (pagdawat sa) Giya (Oh Propeta), apan ang Allah maoy nagagiya sa kinsay Iyang gusto magiyahan; ug bisan unsa nga maayong butang nga inyong gastuhon (ang kaayohan ug ganti niini) alang sa inyong kaugalingong kalag; ug ayaw kamo paggasto gawas sa pagpangita sa Nawong sa Allah. Ug ang bisan unsang maayong butang nga inyong gigasto (sa pagpanghatag) pagabayran og balik kaninyo sa kinatibok-an, ug kamo dili tratuhon nga dili makiangayon.
273. (Ang gugmang putli mao usab) alang sa mga kabus nga natanggong sa Dalan sa Allāh – dili makahimo sa paglihok sa kayutaan; ang walay alamag nga tawo maghuna-huna nga sila mga datu tungod sa (ilang) paglikay (gikan sa pagpaka-

limos); (apan) imo silang mailhan pinaagi sa ilang (mga kinaianhong) timaan; sila dili gayud manglimos sa mga tawo; ug bisan unsa nga maayong butang nga inyong gigasto (sa pagpanghatag), sa pagkatinuod ang Allāh nahibalo niini.

274. Alang niadtong migasto sa ilang bahandi (sa pagpanghatag), sa gabii ug sa adlaw, sa tago ug sa dayag, sila makabaton sa ilang ganti gikan sa (Allah) nga ilang Ginoo, ug wala silay angay ikahadlok ni sila mabalaka.

275. Kadtong nagkonsumo sa Riba (pagpatubo) dili makabarog (sa Adlaw sa Pagkabanhaw) gawas sa pagbarog sa usa ka tawo nga gibunalan ni Shaitan (Satanas) nga nagdala kaniya ngadto sa pagkabuang. Kana tungod kay sila nag-ingon: «Ang pagnegosyo sama ra sa Riba (pagpatubo),» bisan pa nga gihimo ni Allāh ang pagpamalit ug pagbaligya subay sa balaod, ug ang interes supak sa balaod. Busa bisan kinsa nga makadawat ug pahimangno gikan sa iyang Ginoo ug mohunong sa paglamoy sa Riba (pagpatubo) dili pagasilotan sa nangagi; ang iyang kaso anaa sa Allāh (sa paghukom); apan bisan kinsa nga mobalik sa Riba (pagpatubo), kana mao ang mga pumoluyo sa Kalayo - sila magapabilin didto sa walay kataposan.

276. Ang Allāh magkuha sa tanang panalangin gikan sa riba (pagpatubo) ug Siya magadugang ug magapanalangin (sa grasya sa usa nga nagbuhat) sa mga buhat sa pagpanghatag, ug ang Allāh dili mahigugma sa bisan usa nga dili mapasalamaton, makasasala.

277. Kadtong mituo ug nagbuhat og mga maayong buhat, ug nagmakanunayon sa ilang Salah (pag-ampo, sa gikamando nga mga takna) ug nagbayad sa 'Zakah' (obligado limos) sila makabaton sa ilang ganti ngadto sa ilang Ginoo (Allāh), ug wala silay angay ikahadlok ni sila mabalaka.

278. Oh mga magtutuo, kahadloki ninyo ang Allah ug biyai ang unsay nagpabilin (kaninyo) nga riba (pagpatubo), kun kamo tinuod nga mga magtutuo.

279. Apan kon ikaw mapakyas sa pagbuhat sa ingon, nan pagbantay kamo sa Pagpakig-gubat batok kanimo gikan Kang Allāh ug sa Iyang Mensahero; apan kun kamo maghinulsol sa tinud-anay (ug biyaan ninyo ang tanang interes sa usura), kamo adunay katungod sa inyong kapital; dili na kamo magbuhat ug kasaypanan ni kamo pagabuhatan ug sayop.

280. Kung lisud alang sa usa ka tawo sa pagbayad sa usa ka utang, paghatag ug lугway kini hangtod sa usa ka panahon sa kasayon (nga siya makahimo na sa pagbayad). Ug kung imo kining himuon ingon nga usa ka buhat sa gugma nga putli, kini labing maayo alang kaninyo kun kamo nasayud lamang.
281. Pagbantay sa inyong mga kaugalingon batok sa Adlaw nga kamo mobalik tanan ngadto kay Allāh, ug ang matag kalag pagabalusan sa hingpit sa bisan unsa nga (maayo o dautan) nga iyang nabuhat, ug sila dili pagabuhatan og walay kaan-gayan.
282. Oh mga magtutuo, kung nagkontrata ka sa usa ka utang sa usa ka piho nga pa-nahon, isulat kini. Ipasulat kini sa usa ka escriba sa hustisya sa taliwala ninyo. itugot nga dili ang eskriba magdumili sa pagsulat ingon nga gitudlo kaniya ni Allah, busa pasulata siya. Himoa nga siya (ang nakautang) ang adunay tulubagon sa pagdiktar, ug siya kinahanglan nga mahadlok sa Allah, iyang Ginoo, ug dili mokunhod sa bisan unsa sa iyang utang. Apan kon ang nakautang usa ka kabus ang salabutan, o huyang, o dili makahimo sa iyang kaugalingon sa pagdiktar, nan pasagdi ang iyang magbalantay sa pagdiktar sa hustisya. Ug pagkuha ug duha ka saksi gikan sa imong kaugalingong mga tawo. Ug kon walay duha ka lalaki, nan ang usa ka lalaki ug duha ka babaye, sama sa inyong gikauyonan ingon nga mga saksi, aron kon ang usa kanila (duha ka babaye) masayop, ang usa makapahinu-mdum kaniya. Ug ang mga saksi kinahanglan dili mobalibad kung sila tawgon (alang sa ebidensya). Ayaw ipakita ang paglangay sa pagsulat sa transaksyon, gamay man o dako, kauban ang termino sa pagbayad niini. Kana mao ang labing maayo sa panan-aw ni Allah; kini labing maayo alang sa pagpamatuod ug mas lagmit nga dili iapil ang tanan nga mga pagduhaduha. Kung kini usa ka butang sa pagpalit ug pagbaligya sa diha diha dayon, dili mabasol kung dili nimo kini isulat; apan pagkuha ug mga saksi kung maghusay ka sa mga transaksyon sa komersyo sa usag usa. Ayaw itugot nga ang escriba o ang saksi mag-antus sa bisan unsang kadaot, kini mahimong sala kon imo kining buhaton. Pagbantay sa kasuko ni Al-lah. Siya nagtudlo kaninyo sa Matarong nga Dalan ug may bug-os nga kahibalo sa tanang butang.
283. Kung ikaw naa sa usa ka panaw ug wala ka makakitag eskriba nga mosulat sa

dokumento, nan (kinahanglan adunay) usa ka garantiya; Apan kung ang bisan kinsa kaninyo nga mosalig sa lain, pasagdi siya magtuman sa pagsalig ug kahadlokian si Allah, nga iyang Ginoo. Ug ayaw itago ang imong nasaksihan, kay bisan kinsa nga magtago niini, ang iyang kasingkasing makasasala. Si Allah adunay hingpit nga kahibalo sa tanan nga imong gibuhat.

284. Iya sa Allāh ang pagpanag-iya sa bisan unsa nga anaa sa mga kalangitan ug sa unsay anaa sa kayutaan; ug kun inyo man nga ipakita o itago ang unsay anaa sa inyong mga kaugalingon, ang Allāh magtawag kaninyo aron sa pagpanubag mahitungod niini; ug Siya mupasaylo sa kinsay Iyang gusto ug magasilot sa kinsay Iyang buoton. Ang Allah adunay bug-os nga Gahum ibabaw sa tanang butang.
285. Ang Mensahero (Muhammad) nagtuo sa unsay gipakanaug kaniya (ang Qur'an) gikan sa «Allāh» iyang Ginoo, ug mao usab ang mga magtutuo; sila tanan mituo sa Allāh, sa Iyang mga anghel, sa Iyang mga kasulatan ug sa Iyang mga mensahero (nga nagmantala): Kami wala nagbuhat ug kalahian taliwala sa Iyang mga mensahero; ug sila miingon: Kami nakadungog ug Kami Mituman, (O Allāh) among Ginoo, Ang Imong Kapasayloan (maoy among gipangita), ug nganha Kanimimo (ang among) kataposang pagbalik (kapadulngan).
286. Ang Allāh wala magsugo ngadto sa usa ka tawo ug lapas sa (maabot sa) iyang kaya. Ang matag usa makabaton (ug kaayohan sa) unsay (maayo) nga iyang nabuhathat, ug ngadto kaniya (ang kadautan sa) unsay iyang naangkon: (O Allāh) among Ginoo, ayaw kami pakasad-a kun kami nalimot o (wala tuyoa nga) nakabuhathat ug kasaypanan; (O Allāh) among Ginoo, ayaw pagbutang kanamo ug palas-anon ingon nga Ikaw nagbutang niini niadtong mga nauna kanamo, (O Allāh) among Ginoo, ayaw kami papas-ana nianang wala kamiy kusog sa pagpas-an; ug pasayloa kami ug hatagi kamig kapasayloan ug Kaloy-i kami, Ikaw ang among tigpanalipod, busa hatagi kamig kadaugan ibabaw sa katawhan nga naglimod (sa kama-tuoran ug supak sa kalinaw).

Āli ‘Imrān

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif Laam Meem⁽¹⁾.
2. Ang Allāh, walay laing dios (nga angayan sa pagsimba) gawas Kaniya, ang Kanun-ay nga Buhi, ang Nagpalungtad sa tanan.
3. Siya nagpadayag nganha kanimo (Oh Muhammad) sa Libro (Qur'an) uban kama-tuoran, nga nagpamatuod sa unsay nauna niini. Ug Iyang gipakanaug ang Torah ug ang Ebanghilyo.
4. Gikan pa kaniadto, usa ka Giya alang sa mga katawhan, ug gipakanaog ang Furqan (sukdanan sa unsay husto ug sayop - kini nga Qur'an). Sa pagkatinuod, kadtong mga milimod sa mga pagpadayag sa Allāh, silang makabaton ug hilabihan nga Silot; kay ang Allāh ang Hingpit Gamhanan, Hingpit nga Nanag-iya sa pagpani-malos.
5. Sa pagkatinuod, ang Allāh, walay matago nga butang gikan Kaniya sa kayutaan ug sa mga kalangitan.
6. Siya Mao ang Naghulma kaninyo sulod sa mga sabakan sumala sa Iyang pagbuot; walay dios (nga angayan simbahon) gawas Kaniya, ang Hingpit nga Gamhanan, ang Hingpit nga Maalam.
7. Siya mao ang nagpadayag nganha kanimo (Muhammad) sa Libro (kini nga Qur'an); ang uban sa mga Bersikulo niini Hingpit nga Tin-aw, kini ang Sukaranan sa Ka-sulatan, ug ang uban pasumbingay (adunay labaw sa usa ka kahulogan). Niadtong ang mga kasingkasing adunay pagtipas gikan sa Kamatuoran, ilang gisunod ang bahin niini nga pasumbingay, nga naninguha sa pagpasalaag ug nagtinguha sa paghatag niini sa ilang kaugalingon nga kahulogan. Apan walay nahibalo sa kahu-

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

logan niini gawas sa Allah. Apan sila nga malig-on sa kahibalo nag-ingon: Kami mituo niini, kini tanan gikan sa Allah nga among Ginoo; ug walay bisan kinsa nga hinumduman niini gawas sa mga tawo nga adunay pagsabot.

8. Among Ginoo ‘Allāh’, ayaw himoa ang among mga kasingkasing nga motipas gikan sa Imong paggiya, ug hatagi kami og Kaluoy gikan Kanimo; sa pagkatinuod Ikaw ang Maghahatag ‘sa tanang mga grasya’
9. Among Ginoo ‘Allāh’, Imong pagatigumon ang tanang katawhan nga manag-uban (alang sa Paghukom) sa dili kalikayan nga Adlaw (sa Pagkabanhaw); sa pagkatinuod ang Allah dili gayud mupakyas sa (Iyang) Saad.
10. Sa pagkatinuod kadtong mga naglimod (ang Kamatuoran), dili makatabang kanila ang ilang bahandi o ang ilang mga anak bisan diyutay batok sa Allah, ug sila mao ang mga sugnod sa Kalayo.
11. Sama sa kinaiya sa mga katawhan ni Paraon, ug sa tanan nga naglimod (sa Kamatuoran) nga nauna kanila; sila naglimod sa Among mga Timaan, busa gisakmit sila sa Allāh tungod sa ilang mga sala. Ang Allāh Mapig-ot sa pagsilot.
12. Isulti ngadto sa mga milimod: Sa dili madugay Kamo mabuntog, ug kamo pagatigumon ngadto sa Impiyerno; Pagkamakaluluoy niana nga puloy-anan sa pagpahu-lay.
13. Sa pagkatinuod adunay Timaan alang kaninyo sa duha ka kasundalohan (nga nanggitagbo sa gubat (sa Badr); usa ka partido nga nakig-away sa Dalan sa Allah, ug ang lain (nga partido) iya sa mga manggilimod, nga ilang (magtutuo) nakita nga doble ang gidaghanon niini kay sa ilang mga kaugalingon sa panglantaw sa mata ‘samtang sila tulo ka pilo sa ilang gidaghanon’. Apan ang Allah nagpalig-on sa Iyang Tabang kang bisan kinsa nga Iyang gusto; sa pagkatinuod adunay pagtu-lon-an niini alang niadtong adunay panan-awon.
14. Labing kahimut’an sa mga tawo ang gugma sa mga kalibutanong gitinguha, sa mga babaye, mga anak nga lalaki, mga tinapok nga kantidad sa mga bulawan ug pilak, maayong matang sa mga kabayo (alang sa transportasyon), mga hayopan, ug mga tanaman [mga umahan]. Kini mao ang mga kalipay sa kinabuhi sa kali-butan, apan ang Allāh anaa Kaniya ang labing maayo nga pagbalik (ang Paraiso).

15. Isulti: Sultihan ko ba kamo kun unsa ang labing maayo kaysa niana? Alang niadtong Manggihadlukon (sa Allāh) adunay mga Tanaman uban sa (Allāh) nga ilang Ginoo, nga diin ang mga suba nagadagayday sa ilalum niini, ug sila magpabilin niini hangtud sa kahangturan uban sa giputli nga mga asawa ug ang gikahimut-on gikan sa Allāh. Ang Allāh mao ang Labing Nakakita sa (Iyang) mga ulipon (sa katawhan ug jinn).
16. Kadtong mga nag-ingon: Among Ginoo ‘Allāh’, sa pagkatinuod kami mituo (sa Kamatuoran), busa pasayloa kami sa among mga sala, ug luwasa kami gikan sa Silot sa Kalayo.
17. (Sila mao) kadtong mga mapailubon, mga matinud-anon, ug mga masinugtanon ‘uban sa tinud-anay nga pagbati sa pagsimba sa Allāh Dios lamang’. Kadtong migasto ‘sa Dalan sa Allah’, nangayo sa kapasayloan sa Allah sa kataposang mga takna sa kagabhion.
18. Ang Allāh nagsaksi nga walay dios (nga angayan sa pagsimba) gawas Kaniya, ug (mao usab) ang mga anghel ug kadtong mga adunay kahibalo, (Iyang) giampingan ang Iyang mga binuhat uban ang hustisya; walay dios (nga angayan sa pagsimba) gawas Kaniya, ang Hingpit nga Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.
19. Sa pagkatinuod ang (tinuod) nga Relihiyon ngadto sa Allah mao (lamang) ang Islam, ug kadtong gihatagan sa Kasulatan (mga Hudeyo ug mga Kristohanon) wala magpakita ug panagsumpaki gawas nga human miabut ngadto kanila ang kahibalo, tungod sa ilang kasina usag-usa. Bisan kinsa nga milimod sa mga Pinadayag sa Allāh, nan sa pagkatinuod ang Allāh Paspas sa Pag-ihap.
20. Apan kon sila makiglalis kanimo (Oh Muhammad) isulti: Ako nagtugyan sa akong kaugalingon sa hingpit ngadto sa Allāh, ug (mao usab) ang tanan nga misunod kanako; ug isulti niadtong gihatagan sa Kasulatan (mga Hudeyo ug Kristohanon) ug sa mga walay kahibalo (kadtong walay Kasulatan i.e., ang mga pagano): Gitugyan ba ninyo ang inyong mga kaugalingon (ngadto sa Allāh)? Ug kon sila magpasakop, nan sa pagkatinuod sila nagsunod sa husto nga Dalan; apan kon sila motalikod, nan nganha kanimo mao lamang ang klaro nga paghatod sa Mensahe, ug ang Allah Hingpit nga Nakakita (sa Iyang) mga ulipon (sa katawhan ug jinn).

21. Sa pagkatinuod kadtong naglimod sa mga Pinadayag sa Allah, ug mopatay sa mga Propeta nga dili makiangayon, ug mopatay niadtong mga tawo nga nagsugo ug kaangayan (hustisya) - ipahibalo ngadto kanila ang usa ka sakit nga Pagsakit.
22. Sila kadtong ang ilang (maayong) mga nangabuhat walay pulos niining kalibutana, maingon man sa pikas kinabuhi. Ug sila walay mga tigtabang.
23. Wala ba nimo makita kadtong kinsa maoy gihatagan ug bahin sa Kasulatan? Sa dihang sila gidapit ngadto sa Libro sa Allāh (Qur'an), aron kini maghukom tali kanila, ang usa ka pundok kanila motalikod, ug sila mosupak.
24. Kini tungod kay sila (mga Hudeyo) nag-ingon: Dili gayud ang Kalayo makahikap kanamo gawas sa pipila ka mga adlaw. Bisan unsa ang ilang naimbento bahin sa ilang relihiyon nakapahisalaag kanila.
25. Busa unsaon nalang man, sa diha nga sila Among tigumon sa adlaw nga diin walay pagduha-duha? Ug ang matag kalag pagabayaran ug hingpit sa unsay ilang naangkon, ug sila dili pagabuhatan og walay kaangayan.
26. Isulti: Oh Allah, Tag-lya sa Gingharian, Ikaw naghatag og awtoridad ngadto kang bisan kinsa nga Imong gusto, ug nagkuha sa gingharian gikan sa kinsay Imong gibuot, ug Ikaw naghatag og pasidungog sa kinsay Imong gusto, ug Imong gipakaulawan ang kinsay Imong gibuot, sa Imong Kamot anaa ang (Gahum sa paghatag og) kaayohan; sa pagkatinuod, ikaw adunay bug-os nga Gahum ibabaw sa tanang butang.
27. Imong gihimo nga ang kagabion mosulod ngadto sa adlaw, ug Imong gihimo ang adlaw nga mosulod ngadto sa kagabion, ug Imong pagawason ang mga buhi gikan sa mga patay, ug Imong pagawason ang mga patay gikan sa mga buhi, ug Ikaw muhatag ug tagana sa kinsa Imong gusto nga walay kinutoban (sukod).
28. Itugot nga dili ang mga magtotoo mokuha sa mga manlilimod ingon nga suod nga mga higala o mga kaalyado gawas sa mga kauban nga magtotoo. Bisan kinsa nga magbuhat niini, siya walay bisan unsang malauman nga butang gikan sa (Panalipod sa) Allah, gawas lamang kon kini ilang gibuhat tungod sa kahadlok. Ug Allah nagpahimangno kaninyo mahitungod sa Iyang Kaugalingon (sa Iyang Silot); ug ngadto kang Allah ang kataposang pagbalik (sa tanan).

29. Isulti: Bisan kung inyong itago ang anaa sa inyong mga dughan o idayag kini, Ang Allāh nahibalo niini, ug Siya nahibalo sa bisan unsa nga anaa sa mga kalangitan ug sa unsay anaa sa kayutaan. Ang Allāh adunay bug-os nga Gahum sa tanang butang.
30. Sa Adlaw nga ang matag-usa ka kalag makakaplag sa unsay iyang nabuhat sa maayo, ug sa unsay iyang nabuhat sa dautan, siya mangandoy nga adunay dako nga gilay-on taliwala kaniya ug sa iyang kasaypanan. Ang Allah nagpasidaan kaninyo mahitungod sa Iyang kaugalingon. Ang Allah ang Labing Maluluy-on sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn).
31. Isulti (Oh Muhammad): Kon kamo nahigugma sa Allah, nan sunod kamo kanako, ang Allah maghigugma kaninyo ug mopasaylo kaninyo sa inyong mga sala, ug ang Allah mao ang Labing Mapinasayloon, ang Labing Maluluy-on.
32. Isulti: Tumana ang Allah ug ang Mensahero (Muhammad); apan kon sila motalikod, nan sa pagkatinuod ang Allah dili mahigugma sa mga manggilimod (sa Kamatuoran).
33. Gipili sa Allāh si Adan, si Noe, ang pamilya ni Abraham, ug ang pamilya ni Imran ‘Amram’ nga labaw sa katawhan sa kalibutan (sa ilang panahon).
34. Ang usa ka managkaliwat gikan sa uban; ug ang Allah mao ang Labing Makadungog, ang Labing Nakahibalo sa Tanan.
35. Sa diha nga ang asawa ni Imran⁽²⁾ miingon: Oh Allāh akong Ginoo, ako gayod nga ihalad alang Kanimong ang unsay ania sa akong sabakan alang sa pag-alagad «sa templo ug balay sa pagsimba»; busa dawata kini gikan kanako. Matuod nga Ikaw ang Hingpit nga Nakadungog, ang Hingpit nga Nahibalo.
36. Busa sa dihang siya nanganak, siya miingon: «Oh Allāh akong Ginoo, ako nanganak ug usa ka babaye», ug ang Allāh nahibalo pag-ayo kun unsa ang iyang gipanganak, ug ang lalaki dili sama sa babaye, ug Ginganlan ko siya og Maryam (Maria), ug gitugyan ko siya ug ang iyang kaliwat (Hesus) ngadto sa Imong Pagpanalipod gikan sa tinunglo nga Satanas.
37. Busa ang iyang Ginoo (Allāh) midawat sa iyang halad uban sa maayo nga pag-

(2) Hannah o Anne.

dawat, ug mipadako kaniya sa maayo nga pagpadako, ug gibutang siya ngadto sa pag-atiman ni Zakarias; Sa matag higayon nga si Zakarias musulod sa balaang puloy-anan aron sa pagduaw kaniya, siya nakakaplag uban kaniya ug (lab-as) nga mga pagkaon. Siya (Zakarias) miingon: O Maryam (Maria), diin nimo kini nakuha? Siya miingon: Kini gikan sa Allah. Ang Allah nagahatag ngadto kang bisan kinsa nga lyang gusto nga walay kinutoban (sukod).

38. Niana (nga higayon) si Zakarias nag-ampo sa iyang Ginoo (Allāh), nga nag-ingon: «Oh Allāh akong Ginoo, Hatagi ako gikan Kanimo ug (usa ka) maayong anak; Ikaw ang Tigpatalinghog sa pag-ampo.
39. Unya ang mga anghel mitawag kaniya samtang siya nagtindog nga nag-ampo sa santuwaryo (ug miingon): Ang Allāh naghatag kanimo sa maayong balita sa anak nga lalaki nga mao si Yahya (Juan), nga magpamatuod (kang Hesus) sa Pulong gikan sa Allāh⁽³⁾, halangdon ug putli, ug usa ka Propeta sa mga matarung.
40. Siya (Zakarias) miingon: Oh Allāh akong Ginoo, unsaon nako pagkabaton ug usa ka anak nga lalake nga ako miabot na sa hilabihan nga pagkatigulang, ug ang akong asawa apuli? Siya (ang anghel) miingon: Sa ingon niana, ang Allāh nagabuhat sa unsay Iyang gusto.
41. Siya (Zakarias) miingon: Oh Allāh akong Ginoo, Ipakita ang Timaan alang kanako. Siya miingon: Ang imong Timaan mao nga ikaw dili makigsulti sa mga tawo sulod sa tulo ka adlaw gawas sa mga senyas; ug hinumdumi ang (Allāh) nga imong Ginoo ug himayaa Siya sa kagabion ug sa kabuntagon.
42. Ug (hinumdomi) sa diha nga ang mga anghel miingon: Oh Maria, sa pagkatinuod ang Allāh nagpili kanimo, ug nagputli kanimo (gikan sa tanang dili matarung), ug nagpili kanimo nga labaw sa mga babaye niining kalibutana (sa iyang panahon).
43. Oh Maria, Ipadayon ang imong pagsunod sa ‘Allāh’ imong Ginoo, paghapa ug pagyukbo nga kauban niadtong mga nanggiyukbo.»
44. Kini mao ang mga balita nga may kalabutan sa dili makita nga Among gipadayag

(3) Naghisgot sa propeta nga si Jesus, nga gipanamkon pinaagi lamang sa usa ka sugo gikan sa Allah - ang pulong “Mahimong.”

kanimo (Oh Muhammad); ug ikaw dili uban kanila, sa diha nga ilang gipaagi kini sa ripa pinaagi sa paglabay sa ilang mga gamit pangsulat (sa pagdesisyon kung) kinsa kanila ang mag-atiman kang Maria (ilalom) sa ilang katungdanan. Ug ikaw dili uban kanila sa dihang sila nanaglalalis sa usag-usa.

45. Hisguti sa dihang ang mga anghel miingon: Oh Maria, sa pagkatinuod ang Allāh naghatag kanimo ug maayong balita sa usa ka Pulong gikan Kaniya, kansang pangalan mao ang Mesiyas, si Hesus nga anak ni Maria. Ug [siya] gipasidunggan sa takus nga pagtagad dinhi sa kalibutan ug sa pikas kinabuhi. Ug [siya] kauban niadtong mga duol (sa Allāh).
46. Ug siya makigsulti sa mga tawo sa diha nga siya anaa pa sa (iyang) duyan, ug sa pagkahamtong, ug (siya mahimong) usa sa mga matarung.
47. Siya miingon: «Oh Allāh akong Ginoo, unsaon nako pagbaton ug anak nga lalaki, nga wala pay laki nga nakahikap kanako?» (Ang anghel) miingon: Ingon niana ang Allāh; Iyang gimugna ang unsay Iyang gusto. Sa diha nga Siya magmando sa usa ka butang, Siya moingon lamang niini, ‘Mahimo,’ ug kini mahitabo.
48. Ug Iyang tudloan siya (Hesus) sa pagsulat, sa kaalam, sa Torah, ug sa Ebanghelyo.
49. Ug (gipadala siya ingon) nga usa ka Mensahero ngadto sa mga anak sa Israel (nga nag-ingon): Sa pagkatinuod, ako mianhi kaninyo uban ang usa ka Timaan gikan sa (Allāh) nga inyong Ginoo, Ako maghimo alang kaninyo gikan sa lapok sama sa dagway sa usa ka langgam, unya ako gininhawa ngadto niini ug mamahimo kini nga langgam pinaagi sa Pagtugot sa Allāh, ug akong ayuhon ang gipanganak nga buta, ug ang sanlahon, ug akong buhion ang patay pinaagi sa Pagtugot sa Allāh. Ug akong ipahibalo kaninyo ang unsay inyong ginakaon, ug ang unsay inyong gitipigan sa inyong mga panimalay. Sa pagkatinuod adunay usa ka Timaan niini alang kaninyo, kon kamo tinuod nga mga magtotoo.
50. Ug (ako mianhi) nga nagpamatuod sa unsay nauna kanako, ang Torah, ug aron sa paghimo nga gikatugot alang kaninyo sa pipila ka mga gidili kaninyo, ug ako mianhi kaninyo uban sa Timaan gikan sa (Allāh) nga inyong Ginoo, busa kahadloki ninyo ang Allāh ug tumana (sunda) ako.
51. Ang Allāh mao ang akong Ginoo ug inyong Ginoo (ug ang akong Dios ug inyong

Dios), busa simbaha Siya (nga nag-inusara); kini mao ang matul-id nga Dalan.

52. Apan sa diha nga si Hesus gibati na sa ilang (Hudeyo) kanunay nga pagpanglimod, siya miingon: Kinsa ba ang akong mga katabang alang sa Dalan sa Allah? Sila (ang mga tinon-an miingon): Kami mao ang (imong) mga katabang (sa Dalan) sa Allah: Kami nagtuo sa Allah ug (ikaw) mahimong saksi nga kami mga Muslim (nagpasakop sa Kabubut-on sa Diyos).
53. (Oh Allāh) among Ginoo, kami mituo sa unsay imong gipakanaog (sa pagpa-dayag), ug kami misunod sa Mensahero (Jesus), busa isulat kami nga kauban niadtong nagsaksi (sa Imong Pagkausa ug sa mga Mensahero).
54. Ug sila naglaraw (sa pagpatay kang Hesus), ug ang Allah (usab) nagplano (batok kanila), ug ang Allah mao ang Labing Maayo sa mga tigplano.
55. (Hinundomi) sa diha nga ang Allāh miingon: Oh Hesus, Ako magkuha kanimo, ug mupasaka kanimo nganhi Kanako, ug magputli kanimo (gikan sa mga pasan-gil) niadtong mga naglimod (sa Kamatuoran). Ug Ako maghimo niadtong nagsunod kanimo (sa Islam) nga labaw niadtong mga manmilimod hangtud sa Adlaw sa Pagkabanhaw; ug pagkahuman, nganhi Kanako (Allāh) ang inyong (katapusang) pagbalik, ug Ako mohukom taliwala kaninyo mahitungod sa butang nga inyong gikalahian.
56. Busa alang niadtong mga milimod, Ako mosilot kanila uban sa hilabihan nga Kas-tigo dinhi sa kalibutan ug sa pikas kinabuhi, ug kanila walay mga magtatabang.
57. Apan alang niadtong mituo ug nagbuhat ug matarung nga mga buhat, Siya muhatag kanila sa ilang hingpit nga ganti. Ang Allah dili nahigugma sa mga mamumuhat ug kadautan.
58. Kini mao ang Among gilitok kanimo (Oh Muhammad), gikan sa (Among) mga Bersikulo ug Maalamong Pahinundom (ang Qur’an).
59. Ang panag-ingnan (sa paglalang) kang Hesus ngadto sa Allāh sama sa panag-ingnan sa (paglalang) kang Adan; Siya nagbuhat kaniya gikan sa abog, ug (Siya) miingon kaniya, ‘Mahimo,’ ug siya nahimo.
60. (Kini mao) ang Kamatuoran gikan sa (Allāh) nga imong Ginoo, busa ayaw kahimong kauban taliwala sa mga maduhaduhaon o nanaglalis mahitungod niini.

61. Apan bisan kinsa nga makiglalis kanimo mahitungod niining butanga (kang Hesus) human miabut kanimo kini nga kahibalo, nan isulti: Umari kamo, ug tawgon nato ang among mga lalaking anak ug ang inyong mga lalaking anak, ug ang among mga kababayen-an ug ang inyong mga kababayen-an, ug among kaugalingon ug ang inyong kaugalingon, ug mag-ampo kita, sa Tunglo sa Allah nga maanaa niadtong ang bakakon.
62. Kini mao ang tinuod nga pag-asoy (mahitungod sa sugilanon ni Hesus), ug walay dios (nga angayan sa pagsimba) gawas sa Allāh; ug sa pagkatinuod ang Allāh Mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.
63. Apan kon sila motalikod, nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nasayud niadtong mga tigpagkaylap ug kurakot.
64. Isulti: Oh mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan, umari kamo sa usa ka pulong nga makatarunganon tali kanamo ug kaninyo: Nga dili kita mosimba sa bisan unsa gawas sa Allāh (lamang), ug (nga) kita dili magbutang nga bisan unsa kauban ngadto Kaniya, ug wala kanato’y magkuha ug laing mga ginoo gawas sa Allāh; apan kon sila motalikod, nan isulti: Saksihi ninyo nga kami mga Muslim (nagpasakop sa Kabubut-on sa Diyos).
65. Oh katawhan sa Kasulatan, nganong nanggilalis man kamo mahitungod kang Abraham, samtang ang Torah ug ang Ebanghilyo wala pa man ipakanaug gawas lamang niadtong human na kaniya. Dili ba kamo makasabot?
66. Ania kamo karon, - kamo nga nanaglalis mahitungod niadtong unsay inyong nahibaloan; Ngano man nga manggilalis kamo mahitungod niana nga wala ninyo mahibaloi (mahitungod sa tinuod nga Pagtuo ni Abraham)? Ang Allah (Dios) mao ang Nahibalo, samtang kamo wala mahibalo.
67. Si Abraham dili usa ka Hudeyo o usa ka Kristohanon, apan siya usa ka Muslim, nga Hanif (nagatoo sa usa lamang ka Dios) ug dili usa ka pagano.
68. Ang labing takus sa mga tawo ngadto kang Abraham mao sila nga misunod kaniya, ug niini nga Propeta (Muhammad), ug sila nga nagatuo (mga Muslim), ug ang Allah mao ang Magbalantay sa mga magtutuo.
69. Usa ka pundok sa mga sumusunod sa (nauna) nga Kasulatan nagtinguha nga sila

mogiya kanimo sa pagpahisalaag, ug wala sila nakagiya sa pagkahisalaag gawas sa ilang kaugalingon ug sila wala makamatikod.

70. Oh mga sumosunod sa (nauna) nga Kasulatan (Hudeyo ug Kristohanon)! Nganong inyo mang ilimod ang mga Pinadayag sa Allah, samtang kamo nakasaksi (sa kamatuoran niini)?
71. Oh mga sumosunod sa (nauna) nga Kasulatan (Hudeyo ug Kristohanon)! Nganong inyo mang gisagol ang Kamatuoran sa kabakakan, ug gitago ang Kamatuoran⁽⁴⁾ samtang kamo nahibalo niini?
72. Ang usa ka pundok sa mga sumosunod sa (nauna) nga Kasulatan (Hudeyo) nag-ingon: Tuohi ninyo ang unsay gipadayag ngadto sa mga magtotoo sa unang bahin sa kabuntagon, ug ilimod ninyo kini sa katapusan sa adlaw, tingali sila mobalik [talikdan ang ilang relihiyon [sa Islam].
73. Ayaw pagsalig kang bisan kinsa gawas kaniya nga nagsunod sa imong relihiyon (Judaismo). Isulti: Sa pagkatinuod ang husto nga giya mao ang Giya sa Allah - (ang mga Judio nag-ingon ug) ayaw pagtoo nga ang bisan kinsa makadawat sama sa unsay imong nadawat, o sila makiglantugi kaninyo atubangan sa inyong Ginoo. Isulti: Sa pagkatinuod (ang tanan) nga Kadagaya anaa sa Kamot sa Allah (lamang), Siya mohatag niini sa kinsay Iyang gusto; ug ang Allah mao ang Igo sa paghatag, ang Labing Nahibalo.
74. Siya nagpili alang sa Iyang Kaluoy (Islam) sa kinsay Iyang gusto, ug ang Allah mao ang Nanag-iya sa Dakong Kadagaya.
75. Taliwala sa mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan (Hudeyo ug Kristohanon) anaa siya nga kon imong saligan sa usa ka dako nga kantidad sa bahandi, siya andam sa pagbayad niini kanimo; ug gikan usab kanila anaa siya nga kon imong saligan sa usa ka sensilyo nga pilak, siya dili mobayad niini nganha kanimo gawas lamang kon ikaw nagpabilin nga nagbarog ibabaw kaniya; tungod kay sila nag-ingon: Walay sala kanamo (o dili kami mabasol) kun among kuhaon ang mga gipang-iyahan sa mga tawong walay alamag; apan sila nagsulti ug bakak batok sa Allah, samtang sila nahibalo niini.

(4) nga naglakip sa katukma sa pagkapropeta ni Muhammad

76. Oo, bisan kinsa nga nagtuman sa iyang saad ug nagbantay batok sa dautan nan sa pagkatinuod ang Allah nahigugma sa mga matarong.
77. Sila nga nagbaylo sa Pakigsaad sa Allah ug sa ilang mga pagpanumpa alang sa kalibotanong ginansya, sa pagkatinuod sila walay bahin sa Pikas Kinabuhi. Ang Allah dili makigsulti kanila, ni Siya motan-aw kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw ni magputli kanila, ug sila makabaton ug sakit nga pagsakit.
78. Gikan kanila adunay usa ka pundok nga nagtuis sa Kasulatan pinaagi sa ilang mga dila (samtang sila nagbasa), aron kamo maghunahuna nga kini (usa ka bahin) sa Kasulatan, apan kana, dili gikan sa Kasulatan. Ug sila moingon, kini gikan sa Allāh, samtang kini dili gikan sa Allāh, ug sila nagsulti ug bakak batok sa Allāh samtang sila nahibalo niini.
79. Dili (angay) alang sa bisan kinsang tawo nga gihatagan sa Allāh sa Kasulatan ug sa Kaalam ug sa Pagkapropeta, nga siya moingon sa mga tawo: Kahimokamong akong mga magsisimba imbis nga sa Allāh; apan hinoon (siya moingon): kamong magsisimba sa (Allāh), ang (Tinuod) nga Ginoo, tungod kay kamo nagtudlo sa Kasulatan ug tungod kay kamo nagbasa (niini).
80. Ug dili usab siya magsugo kaninyo nga inyong himuon ang mga anghel (sama sa balaang espiritu) ug ang mga Propeta sama ni Jesu-Kristo) nga mga dios (sa pagsimba); siya ba magsugo kaninyo sa kawalay pagtuo (pagsimbag dios-dios) human nga kamo nahimong mga Muslim (nagpasakop sa Kabubut-on sa Diyos)?
81. (Oh katawhan sa Kasulatan, Hinumdomi), sa diha nga ang Allah mihimo ug Pakigsaad sa mga Propeta (nga Nag-ingon): Human nga unsay Akong gihatag kaninyo gikan sa Kasulatan ug Kaalam, ug sa diha nga ang usa ka Mensahero (Muhammad) muabot kaninyo nga nagpamatuod sa unsa ang anaa uban kaninyo, siguroa nga pagatuohan gayod ninyo siya ug mutabang gayod kamo kaniya. (Ang Allāh) miingon: Kamo ba nagpamatuod ug midawat sa Akong Pakigsaad mahitungod niini nga (butang)? Sila miingon: Kami nagpamatuod. Siya miingon: Nan magsaksi kamo, ug Ako (usab) Musaksi uban kaninyo.
82. Bisan kinsa (taliwala sa mga Hudeyo ug mga Kristiyano) nga mutalikod human niini, sila mao kadtong mga masupilon (batok sa Diyos).

83. Aduna pa bay lain gawas sa tinuod nga relihiyon sa Allāh (Islam) nga ilang gipangita (aron sa pagsunod), samtang ngadto sa Allāh nagpasakop ang bisan kinsa nga anaa sa mga langit ug yuta, sa kinabubut-on o sa dili kinabubot, ug ngadto Kaniya sila (tanan) ibalik (alang sa Paghukom).
84. Isulti: Kami mituo sa Allāh ug sa unsay gipadayag nganhi kanamo, ug sa unsay gipadayag ngadto kang Abraham, Ismael, Isaak, Hakob, ug (ang mga Propeta gikan sa iyang) mga kaliwat, ug sa unsay gihatag ngadto kang Moises, Hesus ug sa mga Propeta gikan sa ilang Ginoo (Allāh); kami wala maghimo ug bisan unsa nga kalahian tali sa bisan kinsa kanila, ug ngadto Kaniya (Allāh) lamang kami nagpasakop.
85. Bisang kinsa nga nagsunod ug laing relihiyon (o pamaagi sa pagkinabuhi) gawas sa Islam, kini dili pagadawatong gikan kaniya, ug sa Pikas Kinabuhi siya maapil sa mga nanga-alkansi (pildero).
86. Sa unsang paagiha nga mogiya ang Allah sa mga tawo nga misalikway sa pagtuo human nga sila man unta anaa na sa ilang pagtuo sa Allāh- ug human nga sila misaksi nga ang Mensahero (Muhammad) tinuod, ug ang tin-aw nga mga Pamatuod miabut ngadto kanila. Ang Allah dili mogiya sa mga mamumuhat ug dautan.
87. Sila kadtong ang balos alang kanila mao ang Tunglo sa Allah ug sa mga anghel, ug sa tanang katawhan.
88. Sila magpabilin sa sulod niini (Imperno) sa walay kataposan; ang ilang silot dili pagaanon, ni sila pagahatagan ug pahulay.
89. Gawas niadtong naghinulsol human niana ug nagkinabuhi nga matarung, kay ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
90. Sila nga milimod human sa ilang pagtuo, ug nadugangan sa pagpanglimod, ang ilang paghinulsol dili madawat (ni sila giyahan sa paghinulsol), ug kini sila mao ang mga nahisalaag.
91. Sa pagkatinuod, sila nga milimod ug mamatay samtang sila manlilimod, ang yuta nga puno sa bulawan, dili madawat gikan kang bisan kinsa kanila kon sila (nanguha) sa paglukat sa ilang mga kaugalingon pinaagi niini, sila kadtong alang kanila adunay sakit nga Silot, ug sila walay bisan kinsa nga magtatabang.

92. Dili gayud kamo makakab-ot sa pagkamatarung hangtud nga kamo mugahin (sa Dalan sa Allah) gikan sa unsay inyong gihigugma (bahandi, kabtangan ug uban pa); ug bisan unsa nga inyong igahin, nan sa pagkatinuod ang Allah nahibalo niini.
93. Tanan ang putli nga pagkaon gitugot sa mga anak sa Israel gawas sa unsay gidili ni Israel (Hakob) alang sa iyang kaugalingon sa wala pa ang Torah gipadayag. Isulti: Dad-a ninyo diri ang Torah ug basaha kini, kun kamo mga matinud-anon.
94. Busa bisan kinsa nga magmugna ug bakak batok sa Allāh human niini, nan sila mao ang mga mamumuhat sa kadautan.
95. Isulti: Ang Allah nagsulti sa Kamatuoran, busa sunda ang relihiyon ni Abraham (Islam), ang Hanifah (Hingpit nga Pag-alagad sa Usa lamang ka Dios); ug siya dili sa mga tigsimbag dios-dios.
96. Ang unang balay (sa pagsimba) nga gikatudlo alang sa katawhan mao ang Bakkah (Makkah), nga Gipanalanginan, ug usa ka Giya alang sa tanang kanasuran.
97. Anaa niini ang tin-aw nga mga Timaan, (sama sa) dapit nga gitindogan ni Abraham (sa pagtukod sa Ka’bah). Ug bisan kinsa nga mosulod niini, siya masigurong luwas. Ug ang (Hajj) Panawduaw ngadto sa Balay (Ka’aba sa Makkah) usa ka katungdanan sa katawhan alang sa Allah, niadtong makahimo sa paggasto (sa pagpanaw) niini; ug bisan kinsa nga naglimod, nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Igo sa Kaugalingon, wala magkinahanglan sa (Iyang mga) binuhat.
98. Isulti: Oh mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan (Hudeyo ug Kristohanon), nganong imo mang gilimod ang mga Pinadayag sa Allah? Ug ang Allah Saksi sa unsay inyong gibuhat.
99. Isulti: Oh mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan (Hudeyo ug Kristohanon), nganong pugngan man ninyo kadtong mga mituo gikan sa Dalan sa Allah, nagtinguha ikaw sa paghimo niini nga baliko, samtang kamo mga saksi (sa pagkatinuod ni Muhammad ug sa Islam). Si Allah makahibalo sa inyong gibuhat.
100. Oh mga magtutuo, kung kamo mosunod sa pundok nga gikan sa mga (Hudeyo ug Kristohanon) nga gihatagan sa Kasulatan, sila magpabalik (gayud) kaninyo human sa imong pagtuo ngadto manlilimod.
101. Giunsa ninyo paglimod (sa Kamatuoran) samtang nganha kaninyo ginalitok ang

mga Pinadayag sa Allāh (Qur’an), ug kauban ninyo mao ang Iyang Mensahero (Muhammad)? Bisan kinsa nga mogunit pag-ayo (nga malig-on) ngadto sa Allāh, siya sa pagkatinuod nagiyahan ngadto sa matul-id nga Dalan.

102. Oh mga magtutuo, kahadloki ninyo ang Allah, uban sa labing tinuod nga pagkahadlok nga angay Kaniya; ug ayaw kamo kamatay gawas nga kamo mga Muslim (nagpasakop sa Kabubut-on sa Diyos).
103. Kupti ninyong tanan pag-ayo ang Pisi sa Allah (ngadto sa Islam, ang tinuod nga Relihiyon sa Diyos) ug ayaw kamo pagbulag-bulag, ug hinumdomi ang Pabor sa Allah nganha kaninyo, kay kamo mga managkaaway kaniadto apan Iyang gihiusa ang inyong mga kasingkasing, busa, pinaagi sa Iyang Pabor kamo nahimong mga managsoon; ug (kaniadto) kamo anaa sa ngilit sa usa ka gahong sa Kalayo, apan giluwes Niya kamo gikan niini. Sa ingon niana gitin-aw sa Allah kaninyo ang Iyang mga Bersikulo, aron kamo musubay sa giya.
104. Ug himoa gikan kaninyo nga adunay mga pundok nga nagadapit ngadto sa tanan nga maayo (Islam). Magmando sa pagkamatarong ug nagadili sa pagpakasala. Ug kini sila mao ang mga nagmalampuson ug mauswagon.
105. Ayaw kamo kahimong sama niadtong mga nabahin ug nagkalahi ngadto sa mga sekta ug wala magkasinabot human sa tin-aw nga mga Pamatuod miabut kanila. Ug kini sila mao kadtong makabaton ug makalilisang nga Silot.
106. Sa adlaw nga ang ubang mga nawong madan-agan, ug ang uban nga mga nawong mahimong ngitngit; niadtong kansang mga nawong naitum (iga-ingon ngadto kanila): Kamo ba naglimod sa pagtuo human sa inyong pagtuo ‘sa Allāh’? Nan tilawi ang Silot sa unsay inyong gilimod kaniadto (Pagtuo sa Islam).
107. Mahitungod niadtong kansang mga nawong madan-agan, sila maanaa sa Kalooy sa Allah (Paraiso); nga sa sulod niini sila mopuyo sa walay kataposan.
108. Kini mao ang mga Bersikulo ni Allah nga among gilitok kanimo uban sa kama-tuoran. Ang Allah dili magtinguha ug bisan unsa nga inhustisya ngadto sa (Iyang) mga linalang.
109. Iya sa Allāh ang bisan unsa nga anaa sa mga langit, ug ang tanan nga anaa sa yuta; ug ngadto sa Allāh ang tanang butang igabalik (alang sa paghukom).

110. Kamo (matinud-anon nga mga Muslim) mao ang labing maayo nga mga nasud nga gipataas alang sa (kaayohan sa) katawhan; kay kamo nagsugo kon unsa ang matarung, ug nagbadlong sa kadaotan, ug nagatuo sa (Pagkausa sa) Allah; ug kon ang mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan (Hudeyo ug Kristiyano) mituo pa ‘Islam’, kini labing maayo unta alang kanila; aduna kanilay mga nagtuo, apan ang kadaghanan kanila mga masupilon (batok sa Diyos).
111. Sila dili makahatag ug kadaut kaninyo gawas sa diyutay nga kahaso; ug kon sila makig-away batok kaninyo, sila magalingi balik kaninyo, nan sila dili pagatabangan.
112. Ang kaulawon gibutang ibabaw kanila bisan asa man sila (ang mga Judio) mahimotang gawas kun ilalom sa Kasabotan (sa Panalipod) gikan sa Allah, ug gikan sa mga tawo, ug ilang gibutang sa ilang kaugalingon ang Kasuko sa Allah, ug ang pagpakaulaw gibutang ibabaw kanila. Kini alang sa ilang paglimod sa mga Timaan (Bersikulo) sa Allah, ug mipatay sa mga Propeta nga walay katungod; kini tungod kay sila misupak (sa Allah) ug naanad sa paglapas sa mga utlanan.
113. Silang tanan dili managsama; gikan sa mga sumusunod sa (nauna) nga Kasulatan (Hudeyo ug Kristiyano) adunay matul-id nga pundok (kadlong midawat sa Islam); sila naglitok sa mga Bersikulo sa Allah sa panahon sa kagabhion ug sila miyukbo ngadto (Kaniya sa pag-ampo).
114. Sila mituo sa Allāh ug sa Ulahing Adlaw, ug sila nagmando kun unsay husto, ug nagdili sa kadaotan, ug nagtinabangay sila sa usag-usa diha sa pagpadali sa maayong mga buhat, ug kini sila kauban sa mga matarong (mga Muslim).
115. Bisin unsa nga maayo nga ilang buhaton, sila dili hikawan sa ganti niini. Ang Allah nahibalo pag-ayo sa mga matarong.
116. Sila nga mga manlilimod (sa Allāh Diyos ug sa mensahero Muhammad), ang ilang bahandi o ang ilang mga anak dili makatabang kanila bisan diyutay batok sa Allāh; ug kini sila mao ang mga binilanggo sa Kalayo; sila magpabilin didto sa kahangturan.
117. Ang panag-ingnan sa unsay ilang gigasto sa kinabuhi niining kalibutana sama sa hangin nga diin hilabihan ka bugnaw, (nga) mihampak sa ani sa mga katawhan

nga nagbuhat ug kasal-anan batok sa ilang mga kaugalingon ug nagdaut niini. Ang Allah wala magbuhat ug dili makatarunganon ngadto kanila, apan kini sila mao ang nagbuhat ug inhustisya sa ilang kaugalingon.

118. Oh kamo nga magtutuo, ayaw himoang Bitanah (Magtatambag, Tigpanalipod, Tigtabang o Suod nga Higala) kadtong gawas sa inyong Relihiyon (Pagano, Hudeyo, Kristiyano, ug Salingkapaw); kay sila dili mapakyas sa pagpahamtang ug kadautan nganha kaninyo; Sila naninguha sa paghatag kadaut kaninyo sa hila-labihan. Ang pagdumot migula na gikan sa ilang mga baba, apan ang unsay gitagoan sa ilang mga dughan labi pang ngil-ad. Sa pagkatinuod, Kami naghimo sa mga Timaan nga tin-aw nganha kaninyo, kon kamo makasabut.
119. Ania kamo nga naghigugma kanila (alang sa pakigparente kanila ug kasilinganan) apan sila wala mahigugma kaninyo, samtang kamo nagtuo sa tanang (Balaan) Kasulatan. Ug sa diha nga sila matagboan ninyo, sila moingon: Kami mituo (sama sa inyong pagtuo), apan sa diha nga sila nag-inusara, sila mipaak sa mga tumoy sa ilang mga tudlo sa ilang kasuko batok kaninyo. Isulti: Pangamatay kamo sa inyong kasuko; sa pagkatinuod ang Allah nahibalo kon unsa ang anaa sa mga dughan (sa katawhan).
120. Kon maayo ang mahitabo kaninyo, kini makapasubo kanila, ug kon ang kadaot muabot kaninyo, sila malipay niini; apan kon kamo magmapailubon ug mangmanggiadlukon (sa Allah), ang ilang laraw dili makadaut kaninyo sa bisan diyutay; sa pagkatinuod ang Allah naglangkob sa tanan nga ilang gibuhat.
121. (Hinumdomi Muhammad) sa diha nga ikaw mipanaw sayo sa kabuntagon ug mibiya sa imong pamilya aron sa pagpahimutang sa mga magtutuo sa ilang mga kampo aron sa pakiggubat (sa Uhud). Ang Allah mao ang Labing Nakadungog, Labing Nakahibalo sa Tanan.
122. Sa diha nga ang duha ka pundok gikan kaninyo nakahukom na nga sila magpakita sa katalaw (apan ang Allah naghimo kanila nga malig-on)⁽⁵⁾, ingon nga ang Allah mao ang ilang Tigpanalipod. Ngadto sa Allah (lamang) ang mga magtutuo angay nga mobutang sa ilang (hingpit nga) pagsalig.

(5) Ang pamilya ni Salimah ug ang pamilya ni Haritah.

123. Sa pagkatinuod gihatag na sa Allah kaninyo ang kadaugan sa (gubat sa) Badr samtang kamo huyang sa kusog; busa hunahunaa ninyo ang Allah ug likayi ang daotan, aron kamo mahimong mapasalamaton.
124. (Hinumdumi) sa diha nga ikaw miingon ngadto sa mga magtotoo: Dili ba igo alang kaninyo nga ang (Allāh) nga inyong Ginoo mitabang kaninyo uban sa tulo ka libo ka mga anghel nga gipakanaog (gikan sa langit)?
125. Apan Oo, kon kamo magpabilin nga mapailubon ug anaa kaninyo ang kahadlok sa Allāh, ug sila (mga kaaway) moabut nga nagdali nganha kaninyo, ang inyong Ginoo - Allāh) motabang kaninyo uban sa lima ka libo ka mga anghel nga minarkahan (sa ilhanan).
126. Ang Allāh wala magbuhat niini apan ingon nga usa ka maayong balita alang kaninyo ug ingon nga kasigurohan sa inyong mga kasingkasing, ug walay kadaugan gawas nga gikan lamang sa Allāh, ang Hingpit nga Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.
127. (Sila gipadala) aron Iyang putlon ang usa ka bahin gikan sa mga manlilimod (sa kamatuoran), o masugpo sila aron sila mobalik nga nasagmuyo sa pagkab-ot sa ilang gitinguha.
128. Kini dili alang kanimo (Muhammad apan alang Kang Allah) ang paghukom kun Siya mupasaylo kanila o magsilot kanila, kay sa pagkatinuod sila mga mamumuhat sa dili makatarunganon.
129. Iya sa Allah ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug ang tanan nga anaa sa yuta; Siya mupasaylo niadtong kinsay Iyang gusto, ug musilot niadtong kinsay Iyang gibuo. Ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
130. Oh mga magtutuo, ayaw pag-ut-ut sa interes, pinaagi sa paghimo niini nga doble ug pagpadaghan sa makadaghan, ug kahadloki ninyo ang Allah, aron kamo molampos ug mouswag.
131. Bantayi ang inyong mga kaugalingon gikan sa kalayo sa Imperno nga giandam alang sa mga manlilimod.
132. Tumana ang Allāh ug ang Mensahero (Muhammad), aron kamo makadawat sa Kaluoy (sa Allāh).

133. Pagdali kamo ngadto sa Kapasayloan gikan sa (Allāh) nga inyong Ginoo; ug Paraiso nga sama sa gilapdon sa mga langit ug sa yuta, giandam alang sa mga matarong.
134. Kadtong mga nanag-gasto (sa Kawsa sa Allāh) sa panahon sa kauswagan ug sa kalisdanan, nga nagpugong (sa ilang) kasuko, ug nagpasaylo sa mga tawo. Ang Allāh naghigugma sa mga nagbuhat ug maayo.
135. Sila nga, sa diha nga sila makahimo ug kalaw-ayan (dagkong mga sala: sekswal nga imoralidad, ug uban pa) o nagbuhat og inhustisya sa ilang kaugalingon (pinaagi sa paglapas, mas gagmay nga mga sala, ug uban pa), naghinumdom sa Allāh ug nangayo og kapasayloan sa ilang mga sala, - ug walay makapasaylo sa mga sala gawas sa Allāh - Ug ayaw pagpadayon sa unsay (sayop) nga ilang nahimo, samtang sila nahibalo.
136. Sa ingon kanila - ang ilang ganti mao ang kapasayloan gikan sa ilang Ginoo (Allāh), ug mga tanaman nga sa ilalom niini nagadagayday ang mga suba, nga diin sila magpabilin didto sa kahangturan. Unsa ka labing maayo kini nga ganti alang sa mga nanagbuhat sa pagkamatarong.
137. Sa pagkatinuod adunay mga panag-ingnan sa inyong atubangan; busa panaw kamo pinaagi kayutaan ug tan-awa kung unsa ang katapusan sa mga wala nagtuo (sa Kamatuoran).
138. Kini nga [Qur’an] usa ka tin-aw nga pahayag alang sa katawhan, giya ug tambag alang sa mga matarong.
139. Busa ayaw kamo kaluya (kawad-an ug kadasig), ug ayaw kamo kaguol, tungod kay kamo mamahimong mulabaw kon kamo (tinuod) nga mga magtotoo.
140. Kon midapat kaninyo pagkaangol (sa gubat sa Uhud), ang usa ka samad nga sama niini nakadapat usab sa ang mga (manlilimod) nga mga tawo; ug Kami nag-ilis-ilis niining mga adlawa tali sa mga tawo, aron ang Allāh makapadayag kung kinsa ang mituo, ug magkuha sa mga martir taliwala kaninyo. Ang Allāh dili mahigugma sa mga tigbuhat ug kadautan.
141. Ug aron ang Allah mosulay (o magputli) sa mga mituo (gikan sa mga kasal-anan), ug hikawan ang mga manlilimod.

142. Naghunahuna ba kamo nga kamo makasulod sa Paraiso samtang ang Allah wala pa nagpamatuod kon kinsa kaninyo ang nanlimbasog (sa Iyang Kawsa), ug nagpamatuod kon kinsa kaninyo ang mga mapailubon?
143. Ug matuod nga kanhi gayod kamo nangandoy og kamatayon sa wala pa ni-nyo kini mahimamat, ug sa pagkatinuod kamo nakakita niini samtang kamo nagtan-aw niini.
144. Si Muhammad dili mulabaw pa sa usa ka Mensahero (sa Dios); ug sa pagkatinuod (daghang) mga Mensahero ang milabay na una kaniya; unya kung siya mamatay o mapatay, motalikod ba kamo (sa pagtuo)? Bisan kinsa nga motalikod, siya dili makabuhat ug kadaot ngadto sa Allāh bisan gamay, ug ang Allāh moganti sa mga mapasalamaton.
145. Walay kalag nga mahimong mamatay gawas kon kini uban sa Pagtugot sa Allah, ang gidugayon gitakda na; ug bisan kinsa nga nagtinguha sa ganti niining kalibutana, Kami mohatag kaniya gikan niini, ug bisan kinsa nga magtinguha sa ganti sa pikas kinabuhi, Kami mohatag kaniya gikan niini, ug Kami moganti sa mga mapasalamaton.
146. Ug unsa kadaghan kadtong mga Propeta nga nakiggubat uban kaniya ang daghang mga tiunay nga magsisimba sa Allāh busa wala gayud sila mawad-an ug kadasig sa unsay nahitabo kanila diha sa Dalan sa Allah, ni sila nahuyang, ni sila magpalupig sa ilang mga kaugalingon (alang mga kaaway). Ug ang Allāh nahigugma sa mga mapailubon.
147. Ug ang ila lamang pulong mao: (O Allāh) among Ginoo, pasayloa kami sa among mga sala ug ang among mga paglapas, ug lig-ona ang among mga tiil, ug hatagi kami ug kadaogan batok sa mga manlilimod nga mga tawo.
148. Busa ang Allah mihatag kanila sa ganti niining kalibutana, ug sa labing maayo nga ganti didto sa Pikas Kinabuhi. Ug ang Allah naghigugma sa mga nagbuhat ug maayo.
149. Oh mga magtutuo, kon kamo motuman kanila nga mga milimod (sa Kamatuoran), sila mopabalik kaninyo (sa kawalay pagtuo), busa, kamo mahimong mga pildero.

150. Apan ang Allāh mao ang inyong (tinuod nga Diyos, Manluluwas, ug) Ginoo, ug Siya mao ang labing maayo sa mga magtatabang.
151. Among ibutang ang pagkalisang ngadto sa mga kasingkasing niadtong mga manlilimod, tungod kay ilang gibutangan ug kauban ang Allāh, nga wala silay katungod niini, ug ang ilang puloy-anan mao ang Kalayo (sa Impiyerno), ug unsa kadautan gayud ang puloy-anan sa mga mamumuhat ug kadautan.
152. Sa pagkatinuod ang Allah mituman kaninyo sa Iyang Saad, sa diha nga kamo mipatay sa inyong mga kaaway pinaagi sa Iyang Pagtugot, hangtud (sa panahon) nga kamo nawad-an sa kaisug ug nanggilalis mahitungod sa sugoan (nga gihatag sa Propeta), ug misupak human Niya gipakita kaninyo ang unsay inyong gihigugma; gikan kaninyo adunay uban nga nangandoy niining kalibutana, ug gikan kaninyo usab adunay uban nga nangandoy sa Pikas Kinabuhi; ug gipahilayo Niya kamo gikan kanila, aron Siya magasulay kaninyo; apan Siya sa pagkatinuod mipasaylo kaninyo, ug ang Allah mao ang Labing Madagayaon ngadto sa mga magtutuo.
153. (Ug hinumdomi) sa diha nga kamo midalagan nga wala man lay bisan diyutay nga paglingi kang bisan kinsa, samtang ang Mensahero (sa Allah) nagtawag kaninyo gikan sa inyong luyo, Busa si Allāh gigantihan ang imong pagkadili-masinugtanon pinaagi sa kasakit ibabaw sa kasakit⁽⁶⁾, aron kamo dili maguol sa unsay nawala kaninyo, ni (sa) unsay nahitabo kaninyo. Ug ang Allāh mao ang Hingpit nga Nakahibalo sa inyong gibuhat.
154. Unya human sa kaguol, Siya mipakanaog ug (kalinaw pinaagi sa) pagduka nganha kaninyo, usa ka kalinaw nga miabot ngadto sa usa ka pundok gikan kaninyo, ug (adunay) laing pundok nga nag-atiman sa ilang mga kaugalingon; sila sa ilang kaugalingon nga mga pangagpas mahitungod sa Allah, sa mga panghunahuna nga uban sa pagkawalay alamag ug dili makiangayon, nga nag-ingon: Aduna bay anaa kanamo nga pagbuot sa maong kalihokan bisan diyutay?» Isulti: Sa pagkatinuod ang kalihokan anaa tanan (sa mga Kamot) sa Allah. Gitagoan nila sa ilang kaugalingon ang dili nila ipadayag nganha kaninyo. Nag-ingon sila: Kon aduna pa kami’y labot sa kalihokan, wala unta kanato’y mapatay dinhi. Isulti: Kon kamo

(6) Ang balita sa gihungihong nga kamatayon sa Propeta nga miigo kanila human mapildi sa gubat, mao nga sila sa wala madugay nakalimot sa kapildihan nga gipahamtang kanila.

nagpabilin man sa inyong mga balay (o wala), sila nga gikamando na alang kanila ang kamatayon sa pagkatinuod moadto gayud sila sa dapit sa ilang kamatayon, apan ang Allah mosulay kun unsay anaa sa inyong mga dughan, ug aron Siya magputli nianang unsay anaa sa inyong mga kasingkasing; ug ang Allah Labing Nahibalo sa unsay anaa sa mga dughan (sa katawhan).

155. Kanila nga mitalikod, sa adlaw nga ang duha ka mga kasundalohan nagtagbo (sa Uhud), si Satanas lamang ang nagtinguha sa pagpasalaag kanila tungod sa ubang (daotan) nga mga buhat nga ilang nahimo, apan si Allah nagpasaylo kanila. Si Allah mao ang Kanunay nga Mapasayloon, Labing Mapailubon.
156. Oh mga magtutuo, ayaw kamo kaawat (pagpahisama) niadtong milimod (saling-kapaw), nga nagsulti mahitungod sa ilang mga igsoon sa diha nga sila mipanaw sa yuta o migawas aron mahimong kabahin sa pagpakig-away (sa Dalan sa Allah): Kon sila nagpabilin uban kanato, sila dili unta mamatay o mapatay; aron ang Allah maghimo niini nga hinungdan sa hilabihan nga pagbasol sa ilang mga kasingkasing. Ang Allāh mao ang naghatag ug kinabuhi ug nagpahinabo ug kamatayon. Ang Allah mao ang Hingpit nga Nakakita sa unsay inyong gibuhad.
157. Kon ikaw napatay diha sa Dalan sa Allah o ikaw namatay, sa pagkatinuod ang Kapasayloan gikan sa Allah ug ang Iyang Kalooy mas maayo labaw pa sa unsay ilang natigom.
158. Ug kon kamo mamatay o kamo napatay, sa pagkatinuod ngadto sa Allah kamo (tanang) pagatigumon (alang sa Paghukom).
159. Pinaagi sa Kalooy nga gikan sa Allāh, ikaw nakiglabot kanila nga malumo, kay kon ikaw bastos ug gahi ug kasingkasing, sila (ang mga magtutuo) sa pagkatinuod nagkatibulaag na gikan sa imong palibot; busa pasayloa sila, pangayo ug pasaylo ni Allah alang kanila, ug konsultaha sila sa importante sa ang mga kalihokan. Ug sa diha nga ikaw nakahukom na, nan ibutang ang imong (hingpit) nga pagsalig sa Allah; sa pagkatinuod ang Allah naghigugma niadtong hingpit nga misalig (Kaniya).
160. Kon ang Allah mao ang inyong magtatabang, nan walay makabuntog kaninyo, apan kon Siya mobiya kaninyo, nan kinsa nalang man ang makatabang kaninyo

gawas Kaniya? Ug ngadto sa Allah (lamang) kinahanglan nga ang mga magtotoo mosalig.

161. Dili angay sa usa ka Propeta ang pagpahimulos sa mga inagaw sa gubato (o pundo sa publiko). Bisan kinsa nagbuhat ingon angayan magdala uban sa iyang gikamkam sa Adlaw sa Pagkabanhaw.

Unya ang matag kalag pagagantihan sa unsay ilang nabuhat ug walay bisan usa nga pagabuhatan sa dili makatarunganon.

162. Busa, siya ba nga nagsunod sa Kahimuot sa Allah sama ba kaniya nga naghimo sa iyang kaugalingon nga angayan sa Kasuko sa Allah, ug ang iyang puloy-anan mao ang Impiyerno? Ug kini usa ka dautan nga kapadulngan.

163. Kanila adunay (nagkalain-lain) nga mga ang-ang sa sa panan-aw ni Allāh, ug ang Allah kanunay nga nakakita sa ilang gibuhat.

164. Sa pagkatinuod ang Allah naghatag ug dakong Pabor sa mga magtutuo sa dihang Siya mipatungha gikan kanila ug usa ka Mensahero (Muhammad) gikan sa ilang mga kaugalingon, aron sa paglitok kanila sa Iyang mga Bersikulo, ug sa pagputli kanila ug sa pagtudlo kanila sa Libro ug sa Kaalam, bisan pa sila kaniadto anaa sa dayag nga kasaypanan.

165. Ngano man nga sa dihang ang (usa ka) katalagman midangat kaninyo, samtang kamo sa pagkatinuod nakapasakit (sa mga manggilimod) sa doble pa niini, kamo misugod sa pag-ingon: Diin kini gikan (nga kaalautan)? Isulti: Kini gikan sa inyong kaugalingon; sa pagkatinuod ang Allah adunay bug-os nga Gahum ibabaw sa tanang butang.

166. Bisan unsa nga nahitabo kaninyo sa adlaw nga ang duha ka mga kasundalohan nagtagbo (sa Uhud), anaa uban sa Pagtugot sa Allah, ug aron Siya makahimo sa pagpakita kun kinsa ang (tinuod) nga mga magtutuo.

167. Ug aron iyang mapadayag kun kinsa kadtong mga salingkapaw; ug gika-ingon ngadto kanila: Umari kamo, pakig-away sa Dalan sa Allah, o (labing menos) panalipdi ang inyong mga kaugalingon. Sila miingon: Kon kami nahibalo nga (adunay) pakig-away, kami sa pagkatinuod misunod kaninyo. Sila niadtong adlaw mas duol sa kawalay pagtuo kay sa Pagtuo. Gisulti nila sa ilang mga baba

ang wala sa ilang mga kasingkasing, ug ang Allah ang labing nakahibalo kung unsa ang ilang gitago.

168. Kadtong miingon ngadto sa ilang mga kaigsoonan samtang sila nagpugong (sa pagpakig-away sa mga pwersa sa dautan): «Kon sila mituman kanamo, sila dili unta mapatay». Isulti (kanila): Nan ilikay ang kamatayon gikan sa inyong mga kaugalingon kon kamo nagsulti sa tinuod.
169. Ayaw paghunahuna niadtong mga napatay sa Dalan sa Allah nga sila mga patay. Hinunoa, sila buhi (ug) gihatagan ug tagana gikan sa ilang Ginoo (Allah);
170. Nga nanagkalipay sa unsay gihatag sa Allah kanila gikan sa Iyang Kadagaya, ug sila naglipay alang niadtong (namatay sa dalan sa Allah) human kanila, nga wala pa makauban kanila, nga sila dili makaangkon ug kahadlok, ni sila maguol.
171. Sila nalipay sa Pabor nga gikan sa Allah ug sa (Iyang) Kadagaya, ug ang Allah dili mag-usik sa ganti sa mga magtutuo.
172. Alang niadtong mitubag ngadto sa Pagtawag sa Allah ug sa Mensahero human sa pagkasamad (sa Uhud), kadtong gikan kanila nga nagbuhat ug maayo ug nahadlok sa Allah makabaton sa usa ka dako nga ganti.
173. Ngadto kanila, nga mga tawo (salingkapaw) miingon: Sa pagkatinuod ang mga tawo nagkatigum batok kanimo, busa kahadloki sila. Apan kini nakapadugang sa ilang Pagtoo, ug sila miingon: Ang Allah Igo na alang kanamo ug (Siya) ang Labing Maayo nga Tigdumala sa mga kalihokan.
174. Busa sila mibalik uban ang Pabor gikan sa Allāh ug sa (Iyang) Kadagaya, walay dautan nga nakatandog kanila, ug sila nagsunod sa Kahimuot sa Allāh; ug si Allāh mao ang Nanag-iya sa Dakong Kadagaya.
175. Si Satanas lamang ang hinungdan nga kamo mahadlok sa iyang mga kaalyado, busa ayaw kamo kahadlok kanila, apan kahadloki Ako (Allāh lamang), kon kamo mga magtutuo.
176. Ayaw tugoti nga makapasubo kanimo kadtong nagdali nga mangahulog sa pagkawalay pagtuo; sa pagkatinuod sila dili makahimo ug kadaot ngadto sa Allāh; Gibuot sa Allāh nga dili Niya sila hatagan ug bisan unsa nga bahin sa Pikas Kina-buhi, ug makabaton sila ug usa ka Hilabihan nga Pagsakit.

177. Sila nga nagbaylo sa pagtuo sa paglimod, walay bisan gamay nga kadaot ang ilang mahimo ngadto sa Allāh, ug sila makabaton ug hilabihan nga Pagsakit.
178. Ug ayaw itugot nga sila nga mga naglimod (sa Allāh ug sa Iyang Mensahero nga si Muhammad) maghunahuna nga ang Among paghatag kanila ug lugway mas maayo alang sa ilang mga kaugalingon, kami naghatag kanila ug lugway aron lamang sila magadugang sa ilang mga sala; ug sila makabaton ug usa ka makauulaw nga Pagsakit.
179. Ang Allāh dili mobiya sa mga magtotoo sa kahimtang nga diin kamo anaa (karon), hangtud nga Iyang mapabulag ang dautan gikan sa maayo; ni ang Allāh mopahibalo kaninyo sa dili makita, apan ang Allāh nagpili gikan sa Iyang mga Mensahero kinsay Iyang gusto; busa tuohi ang Allāh ug ang Iyang mga Mensahero; ug kon kamo motuo ug matinumanon Kaniya, nan kamo makabaton ug dakong Ganti.
180. Ug ayaw itugot nga sila nga (naghinakog) magpugong sa unsay gihatag sa Allah kanila gikan sa Iyang kadagaya maghunahuna nga kini maayo alang kanila. Hinunua, kini labing ngil-ad alang kanila. Ang ilang mga liog pagalikosan sa usa ka kwelyo sa ilang gipugngan sa Adlaw sa Pagkabanhaw; ug Iya sa Allah (lamang) ang kabilin sa mga langit ug sa yuta; ug ang Allah mao ang Hingpit nga Nakahibalo sa inyong gibuhat.
181. Ang Allah sa pagkatinuod nakadungog sa gipamulong niadtong (mga Hudeyo) nga nag-ingon: Sa pagkatinuod ang Allah kabus ug kami adunahan. Ang ilang mga pulong gitala ug mao usab ang ilang dili makatarunganon nga pagpamatay sa mga Propeta, ug Kami moingon (kanila sa Adlaw sa Paghukom): Tilawi ninyo ang Silot sa nagdilaab nga Kalayo.
182. Kini tungod sa unsay nabuhat sa inyong mga kaugalingong kamot (sa mga sala), ug tungod kay ang Allah bisan diyutay walay pagka dili makatarunganon ngadto sa mga ulipon (sa katawhan ug jinn).
183. (Kadto sila) nga miingon: Sa pagkatinuod ang Allah nagmando kanato nga dili kita motuo sa bisan kinsa nga Mensahero hangtud nga siya makadala kanato ug usa ka halad nga ang kalayo (gikan sa langit) magalamoy niini. Isulti: Sa pagka-

tinuod, adunay miabot kaninyo nga mga Mensahero una kanako uban ang tin-aw nga mga Timaan ug kung unsay inyong gipangayo; apan nganong gipatay man ninyo sila, kon kamo matinud-anon?

184. kon sila musalikway kanimo (Oh Muhammad), sa pagkatinuod gisalikway usab (nila) ang nauna kanimo nga (daghang) mga Mensahero nga miabot uban sa tin-aw nga mga Pamatuod ug sinulat nga mga Ordinansa ug ang Nakapadan-ag nga Kasulatan.
185. Ang matag kalag makatilaw ug kamatayon, ug kamo mabayran lamang sa hingpit nga inyong ganti sa Adlaw sa Pagkabanhaw; nan bisan kinsa nga gibira pahilayo gikan sa Kalayo (sa Imperno) ug pasudlon sa Paraiso, siya sa pagkatinuod nakakab-ot ug kalampusan; ug ang kinabuhi niining kalibutana walay lain kondili usa ka malimbongon nga panagkalipay.
186. Sa pagkatinuod kamo pagasulayan sa inyong mga kabtangan, ug sa inyong mga kaugalingon, ug kamo sa walay pagduhaduha makadungog gikan kanila (Hudeyo ug Kristohanon) nga gihatagan sa Kasulatan nga nauna kaninyo, ug gikan kanila nga mga pagano, sa daghang mga pulong nga makapalagot apan kon kamo mapailubon ug nagmanggihadlukon sa Allah, sa pagkatinuod kini usa sa mga butang nga panlimbasogan.
187. (Hisguti) sa diha nga ang Allah naghimo ug usa ka Pakigsaad ngadto sa gihatagan sa Kasulatan (mga Hudeyo ug mga Kristohanon) (nga nag-ingon): Inyong ipahibalo gayod kini (ang pag-abot ni Propeta Muhammad) ngadto sa katawhan, ug dili ninyo kini itago; apan ilang gisalibay kini sa ilang likod ug mikuha ug diyutay nga kantidad tungod niini. Busa hilabahin gayod kadautan ang unsay ilang gipalit.
188. Ayaw hunahunaa nga kadtong nagmaya sa unsay ilang nahimo (sa pagpahisalaag), ug nakagusto ug pagdayeg sa wala nila mabuhay (sa pagkamatarung), ayaw hunahunaa nga sila luwas gikan sa Silot, ug alang kanila adunay sakit nga Silot.
189. Iya sa Allah (lamang) ang pagpanag-iya sa Gingharian sa mga langit ug yuta, ug ang Allah adunay bug-os nga Gahum ibabaw sa tanang butang.
190. Sa pagkatinuod sa paglalang sa mga langit ug sa yuta ug sa pagpulipuli sa gabii ug sa adlaw, adunay mga timailhan alang sa mga tawo nga may salabutan.

191. Kadtong naghinumdom sa Allāh nga nagtindog, naglingkod ug naghigda sa ilang mga kiliran, nga namalandong sa paglalang sa mga langit ug sa yuta (nga nag-ingon): (O Allāh) among Ginoo, wala ka magmugna niining (tanang) sa walay kapuslanan. Kanimo ang Himaya; busa luwasa kami gikan sa Silot sa Impiyerno:
192. (O Allāh) among Ginoo, sa pagkatinuod bisan kinsa nga Imong pasudlon sa walay katapusang Kalayo, Imo siyang gipakaulawan, ug walay mga magtatabang (tigpataliwala) alang sa mga mamumuhad ug kadautan.
193. (Oh Allāh) among Ginoo, sa pagkatinuod kami nakadungog sa usa ka tigtawag (Muhammad) nga nagtawag ngadto sa Pagtuo, nga nag-ingon: Tumuo kamo sa inyong (Tinuod nga) Ginoo (Allāh), busa kami mituo; (Oh Allāh) among Ginoo, pasayloa kami sa among mga sala, taboni ang among daotang mga buhat ug himoa nga mamatay kami sa kahintang sa pagkamatarong uban sa mga masinugtanon Kanimo.
194. (O Allāh) among Ginoo, ihatag kanamo ang unsay Imong gisaad kanamo pinaagi sa Imong mga Mensahero; ug ayaw kami pakaulawi sa Adlaw sa Pagkabanhaw; Ikaw wala gayod mag-pakyas sa (Imong) saad.
195. Busa si (Allāh) nga ilang Ginoo mitubag sa ilang pag-ampo: Nga Ako dili magkawang sa buhat ni bisan kinsa kaninyo, lalaki man o babaye, kamo gikan sa usa ngadto sa usa ; busa sila nga milalin ug gipapahawa pagawas gikan sa ilang mga panimalay ug gilutos gumikan sa Akong Dalan, ug nakig-away ug napatay, Ako (Allāh) sa pagkatinuod magwagtang gikan kanila sa ilang mga daotang buhat, ug Ako sa pagkatinuod magpasulod kanila sa mga Tanaman nga sa ubos niini adunay mga suba nga nagadagayday; kini usa ka Ganti gikan sa Allāh (Dios), ug ngadto sa Allāh ang labing maayo nga mga ganti.
196. Ayaw palimbong sa mga pagsuroy-suroy niadtong naglimod «sa Kamatuoran» sa tibuok kayutaan.
197. [Kini usa lamang ka] gamay nga kalipayan! Unya ang ilang puloy-anan mao ang Impiyerno. Unsa kadautan ang ilang kapahulayan.
198. Apan alang niadtong nagmanggi hadlukon sa ilang (Tinuod nga) Ginoo (Alah), sila makabaton og mga Tanaman nga sa ubos niini adunay mga suba nga

nagadagayday, sila magpabilin niini hangtud sa kahangturan; usa ka andam nga Pag-abiabi gikan sa Allāh, ug ang anaa sa Allāh mao ang labing maayo alang sa mga matarong.

199. Adunay taliwala sa mga sumosunod sa (naunang) Kasulatan (mga Hudeyo ug Kristiyano) kadtong mituo sa Allāh, ug sa unsay gipadayag nganha kanimo, ug sa unsay gipadayag ngadto kanila, nga mapaubsanon sa atubangan sa Allāh; wala nila gibaylo ang mga Bersikulo sa Allāh sa gamay nga ganansya; sila makaangkon sa ilang mga ganti gikan sa ilang Ginoo (Allāh). Matood Si Allāh paspas sa pag-ihap.
200. Oh mga magtutuo, magpailub kamo, ug magpalabaw sa pagpailub, ug bantayi ang inyong teritoryo pinaagi sa pagpahimutang ug mga kasundalohan nga permanente sa mga dapit nga diin ang kaaway makaatake kaninyo, kahadloki si Allah ug likayi ang daotan, aron ikaw molampos ug mouswag.

An-Nisā`

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Oh katawhan, kahadloki ninyo ang (Allāh) nga inyong Ginoo, nga Maoy nagbuhat kaninyo gikan sa usa lamang ka binuhat (Adan), ug gikan kaniya Iyang gilalang ang iyang kapikas (Eba), ug nagpakaylap gikan kanilang duha sa daghang mga lalaki ug babaye. Kahadloki ninyo ang Allāh, nga pinaagi Kaniya kamo nangayo sa usag-usa (sa inyong mga katungod), ug (ayaw ninyo putla) ang pisi (relasyon) sa mga sabakan (kaparyentihan); sa pagkatinuod ang Allāh kanunay nga nagbantay kaninyo.
2. Ihatag ngadto sa mga ilo ang ilang bahandi, Ug ayaw ninyo kuhaa ang mga maayong (butang) gikan sa mga gipanag-iyahan (nila) ug ilisan (kini) ug dili maayo gikan sa inyong mga gipanag-iyahan, ug ayaw kuhaa ang ilang bahandi (aron idugang) sa inyong kaugalingong bahandi; sa pagkatinuod kini usa ka dakong krimen (sala).
3. Kon kamo nahadlok nga dili kamo makahimo sa pagbuhat ug pagkamakiangayon ngadto sa mga ilo nga mga babaye, nan pagminyo Kamo sa (uban) nga mga babaye nga inyong nagustohan (nga mga matarung), duha o tulo o upat; apan kon kamo nahadlok nga dili kamo makabuhat ug kaangayan (hustisya) (tali kanila), nan (pagminyo) ug usa lamang o kun unsay gipanag-iyahan sa inyong tuong mga kamot; kana mao ang labing angay (buhaton) aron kamo dili mahiagom sa inhus-tisya.
4. Ihatag sa mga babaye ang ilang mga bugay (dowry), ingon nga usa ka walay bayad nga gasa, apan kon sila sa ilang kaugalingon (nga kabubot-on) makagusto sa paghatag ug bahin niini nganha kaninyo, nan dawata kini ug pahimusli kini sa kasayon.
5. Sa mga huyang ug panghunahuna, ayaw ninyo ihatag kanila ang inyong bahandi nga gihatag sa Allah kaninyo ingon nga usa ka paagi sa pagsustento alang kaninyo, apan sustentohi ug bistihi sila gikan niini, ug pakigsulti ngadto kanila sa mga pulong nga mabination.

6. Pagsulay ang mga ilo hangtud nga sila muabut sa pagkahingkod; unya kon kamo makakaplag diha kanila sa pagkahamtong na sa salabutan, itugyan ngadto kanila ang ilang mga bahandi, ug ayaw pag-ut-ut niini pinaagi sa pag-usik-usik sa pag-gasto ug sa pagdalidali (sa paggasto niini), samtang sila nagatubo. Bisan kinsa nga dato (bahandianon), nan siya maglikay niini sa hingpit, ug bisan kinsa nga kabus, tugoti siya nga makakaon niini nga makatarunganon. Sa diha nga itugyan na ninyo kanila ang ilang bahandi, panawag kamo ug mga saksi sa ilang atubangan; Ug si Allah igo na kaninyo ingon nga saksi ug Siya igo nga maghuhukom sa inyong gibuhat.
7. Ang mga lalaki makapanunod ug bahin sa unsay gibiyaan (nga kabahin) sa mga ginikanan ug sa duol nga mga parenti, ug ang mga babaye makapanunod ug bahin sa unsay gibiyaan sa mga ginikanan ug sa duol nga mga parenti (sa kabilin), gaymay man kini o daghan; usa ka subay sa balaud nga bahin.
8. Sa diha nga kini moabut sa panahon sa pagbahin sa kabilin, kon ang uban nga mga paryenti, mga ilo ug mga kabus anaa, nan paghatag kanila gikan niini, ug makigsulti kanila uban sa mabinationg mga pulong.
9. Himoa nga sila (kadtong nagdumala sa mga ilo) adunay sama nga kahadlok sa ilang mga hunahuna, ingon nga kini (nga kahadlok) alang usab sa ilang kaugalingon kon sila makabilin ug mahuyang pa nga mga anak, busa himoa sila nga nagmang-gihadlukon sa Allah, ug pasultiha sila husto nga mga pulong.
10. (Alang) kanila nga nag ut-ut sa bahandi sa mga ilo nga dili makatarunganon, sa pagkatinuod sila nag ut-ut lamang ug kalayo ngadto sa ilang mga tiyan, ug sila masunog sa nagdilaab nga Kalayo.
11. Ang Allah pagsugo kaninyo mahitungod sa inyong mga anak: Ang lalaki makapanunod ug bahin nga sama sa bahin sa duha ka babaye; ug kong sila sobra pa sa duha ka babaye, sila makapanunod sa duruha sa tulo ka bahin sa kabilin sa namatay, ug kong adunay usa, siya makapanunod sa katunga; ug mahitungod sa iyang mga ginikanan, ang matag usa kanila makapanunod sa ikaunom nga bahin sa iyang kabilin kon siya adunay anak, apan kon siya walay anak ug (mao lang) ang iyang duha ka ginikanan ang makapanunod gikan kaniya, nan ang iyang inahan makapanunod sa ikatulo; apan kon siya adunay mga igsoong lalaki, nan ang iyang

inahan makapanunod sa ikaunom nga bahin human sa (pagkatuman sa) bisan unsa nga tugon nga iyang nahimo o usa ka utang; inyong mga ginikanan ug sa inyong mga anak, wala kamo mahibalo kong kinsa kanila ang labing haduol kaninyo sa kapuslanan; kini mao ang usa ka Kamandoan gikan sa Allah: Sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nahibalo, ang Tinuod nga Maalamon.

12. Ug kamo makapanunod sa katunga sa unsay gibilin sa inyong mga asawa kon sila walay anak, apan kon sila adunay anak, nan kamo makapanunod sa ikaupat nga bahin sa ilang mabilin human sa (pagkatuman sa) bisan unsa kabilin nga ilang nahimo o utang; ug sila makapanunod sa ikaupat nga bahin sa unsay inyong mabilin kon kamo walay anak, apan kon kamo adunay usa ka anak nan sila makapanunod sa ikawalo sa unsay inyong nabilin human sa (katumanan sa) bisan unsa kabilin nga ilang nahimo o utang; Ug kun namatay ang lalaki o babaye, nga walay bisan kinsa kanila ang adunay anak o ginikanan, apan aduna silay igsuon nga lalaki o babaye (gikan sa ilang inahan kilid), nan ang matag usa kanila makapanunod sa ikaunom, apan kon sila labaw pa niana sila (tanang) mahimong mga mag-aambit sa ikatulo (parehas) pagkahuman (sa) bisan unsa kabilin nga ilang nahimo o utang, nga dili makadaot (sa mga manununod pinaagi sa pagtugot sa labaw pa sa ikatulo nga bahin sa kabilin); kini mao ang usa ka Balaud gikan sa Allah, ug ang Allah mao ang Labing Nahibalo, Labing Mapailubon.
13. Kini mao ang gitakda nga mga Utlanan sa Allah, ug bisan kinsa nga motuman sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad), Siya magpasulod kaniya ngadto sa mga Tanaman nga sa ubos niini anaa ang mga suba nga nagadagayday, aron sa pagpabilin niini sa kahangturan; ug kini mao ang Dakong Kalamposan.
14. Bisan kinsa nga musopak sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad) ug molapas sa Iyang mga gitakda nga mga Utlanan, Iyang pasudlon siya sa Kalayo (sa Impiyerno) aron sa pagpabilin didto sa kahangtoran, ug makabaton siya ug makauulaw nga Silot.
15. Ug mahitungod kanila nga sad-an sa malaw-ay nga buhat (nga mao ang pagpanapaw) gikan sa inyong mga babaye, tawga aron sa pagsaksi batok kanila ang upat ka (mga saksi) gikan kaninyo; unya kon sila makasaksi, ibutang sila sa mga balay hangtud nga kuhaon sila sa kamatayon, o ang Allah magtakda og lain nga

lagda alang kanila⁽¹⁾ .

16. Ug mahitungod kanilang duha nga sad-an sa kahilayan, siloti silang duha, apan kon sila maghinulsol ug magtul-id sa ilang kaugalingon, nan pasagdi sila; sa pagkatinuod ang Allah Kanunay nga Nagdawat sa paghinulsol, Labing Maluluy-on.
17. Ang paghinulsol ngadto sa Allāh lamang alang niadtong nagbuhat ug daotan tungod sa pagkawalay alamag, unya mobalik (sa paghinulsol kang Allāh) sa dili madugay human (nagbuhat sa daotang buhat); kini mao sila kansang si Allāh magpakita ug Kalooy, ug si Allāh mao ang Kanunay-Nasayud, Labing Maalamon.
18. Ang paghinulsol dili alang niadtong nagpadayon sa pagbuhat og dautan nga mga buhat, hangtud nga ang kamatayon miabut sa usa kanila, ug unya siya miingon: Sa pagkatinuod ako karon naghinulsol; ni (alang) niadtong nangamatay samtang sila naglimud sa Kamatuoran (sa Islam), alang kanila Kami nag-andam og usa ka Sakit nga Silot.
19. Oh mga magtutuo, wala gitugot kaninyo nga kamo magkuha ug mga babaye ingon nga panulondon nga supak sa (ilang) kagustohan, ug ayaw sila pakighimamati uban ang kapintas aron kamo makaambit sa inyong gihatag kanila, gawas kon sila sad-an sa dayag nga pagkalaw (mga Bana higuahmaa ang inyong mga asawa) ug pagtratar kanila nga may pasidungog; ug kon kamo dili magkagusto kanila, mahimo nga kamo wala magkagusto sa usa ka butang nga ang Allāh maghimo niini nga tinubdan sa abunda nga kaayohan.
20. Apan kong kamo buot nga makigbulag sa usa ka asawa aron nga ikaw maminyo sa lain ug kamo nakahatag na sa usa kanila og usa ka pundok sa bulawan (ingon nga dowry), nan ayaw kini kuhaag balik. Imo ba kining kuhaon pinaagi sa pagbutangbutang ug dayag nga sala?
21. Ug unsaon nimo pagbawi human nalingaw pagkasuod sa usag usa ug gikuha niya gikan kanimo ang usa ka lig-on nga pasalog⁽²⁾ ?
22. Ayaw pagminyo niadtong (mga babaye) nga gipakaslan sa inyong mga amahan, gawas sa unsay nahitabo (sa panahon sa pagkawalay alamag, sa wala pa kamo

(1) Nga mao ang silot nga gipadayag sa Surah 24:2).

(2) Nga ipabilin ninyo sila ingon nga inyong asawa sa halangdon nga pamaagi, o kaha bulagan ninyo sila sa maayo nga pakigsabot.

modawat sa Islam). Sa pagkatinuod, kini usa ka imoralidad (kalaw-ayan) ug gika-silagan (sa Allāh), ug usa ka dautan nga pamaagi.

23. Kamo gidid-an [sa pagminyo] sa inyong mga inahan, sa inyong mga anak nga babaye, sa inyong mga igsoong babaye, sa inyong mga iyaan sa amahan, sa inyong mga iyaan sa inahan, ang mga anak nga babaye sa (inyong) mga igsoon nga lalaki, ang mga anak nga babaye sa (inyong) mga igsoon nga babaye, sa inyong mga inahan nga nagpasuso kaninyo, sa inyong mga igsoong babaye nga napasuso uban kanimo, sa mga inahan sa inyong mga asawa, sa mga anak nga babaye nga naa ninyo ubos sa inyong pag-atiman gikan sa inyong mga asawa sa balay nga imong gipakighilawasan, apan kung wala ka makighilawas kanila, walay usa nga mabasol kanimo [sa pagminyo kanila], (gidili usab) ang mga asawa sa imong mga anak nga lalaki gikan sa imong buko-buko, ug (kamo gidid-an) sa pagbaton og duha ka managsoong babaye nga manag-uban (ingon nga inyong mga asawa), gawas sa unsay milabay na (sa wala pa ang Islam). Sa pagkatinuod si Allāh kanunay nga Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
24. Kamo gidid-an usab [sa pagminyo] sa mga babaye nga minyo na, gawas niadtong gisaligan sa imong tuong sa mga kamot gihuptan. Gimando sa Allāh kining tanan para kanimo. Ang lian nga mga babaye subay sa balaod kanimo basta imong tin-guhaon nga pakaslan sila ug dili alang sa supak sa balaod nga pakigsuod. Busa alang sa bisan unsa nga imong gikalipay [sa kaminyoon] gikan kanila, ihatag kanila ang ilang angay nga bayad isip obligasyon. Ug walay mabasol kaninyo sa unsay inyong giuyonan sa usag usa lapas sa obligasyon. sa pagkatinuod si Allah mao ang Labing Nasayod, Labing Maalamon.
25. Bisin kinsa kaninyo nga dili (makakaplag) ug paagi sa pagminyo sa gawasnon nga magtotoo nga mga babaye, nan sila makahimo sa pagpangasawa niadtong gipanag-iyahan sa inyong mga tuong kamot gikan sa inyong mga magtotoo nga mga babaye; ug ang Allah ang Labing Nasayod mahitungod sa inyong Pagtuo: kamo (mga magtutuo) gikan sa usag usa; busa pangasaw-a sila uban sa pagtugot sa ilang kaugalingong mga agalon (ug magbalantay), ug ihatag kanila ang ilang Mahr (bugay) sumala sa unsay makatarunganon; pagpangita sa kaputli nga dili pag-apil sa ginadili nga pakighilawas, ni magkuha og (tinago nga) mga hinigugma

(mga uyab). Ug human nga sila maminyo na, kon sila manapaw, sila mag-antus sa silot nga katunga alang niadtong (gikamando sa) gawasnon (dili minyo) nga mga babaye. Kini alang kaniya nga gikan kaninyo, nga nahadlok nga makahatag og ka-daut sa iyang relihiyon o sa iyang lawas (makabuhat og illegal nga pakighilawas); apan labing maayo kaninyo nga kamo magpugong sa kaugalingon, ug ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, ang Labing Maluluy-on.

26. Ang Allāh buot mga magpatin-aw kaninyo (unsa ang Gitugot ug Gidili), ug sa paggiya kaninyo ngadto sa (malinawon) nga mga paagi sa mga nauna kaninyo, ug sa pagdawat sa inyong paghinulsol. Si Allāh mao ang Nasayud sa Tanan, ang Labing Maalamon.
27. Ang Allah nakagusto sa pagdawat sa inyong paghinulsol, apan sila nga nagsunod (sa ilang) mga kaibog, nakagusto nga kamo (mga magtutuo) nga pagtipas sa bug-os (gikan sa Hustong Dalan sa Islam).
28. Ang Allah nakagusto nga mapagaan alang kaninyo (ang inyong palas-anon), kay ang tawo maglalang nga huyang (sa unod ug kinaiyahan).
29. Oh mga magtutuo, ayaw pag-ut-ut sa inyong bahandi tali sa inyong mga kaugalingon nga dili makatarunganon, gawas kun kini negosyo nga inyong gikauyonan. Ug ayaw ninyo patya ang inyong mga kaugalingon (ni kamo magpinatyanay sa usag-usa). Matuod ang Allāh Labing Maluluy-on kaninyo.
30. Bisan kinsa nga nagbuhat niini sa agresyon ug inhustisya, Kami sa dili madugay mutambog kaniya ngadto sa Kalayo (sa Imperno); ug kana sayon alang sa Allah.
31. Kung kamo maglikay sa dagkong mga kasal-anan nga gidili kaninyo, Among wagtangon ang inyong ginagmay nga mga sala, ug pasudlon kamo sa usa ka Halangdon nga Pagsulod (Paraiso).
32. Ayaw kaibug nianang (mga butang nga) pinaagi niini ang Allah naghimo sa uban kaninyo nga labaw sa uban; ang mga lalaki makabaton sa kaayohan sa ilang kinitaan, ug ang mga babaye makaangkon sa kaayohan sa ilang kinitaan; ug pangayo sa Allah sa Iyang Kadagaya; sa pagkatinuod ang Allah nahibalo sa tanan.
33. Ug Kami nagbutang ug mga manununod sa gibilin sa mga ginikanan ug mga

paryente. Kon bahin niadtong imong gisaad, ihatag kanila ang ilang bahin. Sa pagkatinuod si Allah usa ka Saksi sa tanang butang.

34. Ang mga lalaki mao ang tigdumala (sa pagpanalipod, pag-amping, pagmentinar) sa mga babaye, tungod kay ang Allah naghimo sa usa kanila nga mulabaw sa usa, ug tungod kay sila migasto (sa pagsuporta kanila) gikan sa ilang bahandi. Busa ang matarung nga mga babaye makinasing-kasingon nga masinugtanon, ug nagbantay sa panahon nga wala (ang ilang bana) sa unsay gikamando sa Allah nga sila magbantay (sa ilang kaputli ug sa bahandi sa ilang bana). Apan kadtong babaye nga diin sa ilang kabahin ikaw nakakita ug dili maayo nga pamatasan (mga asawa nga nagginahi), (una) tambagi sila ug (kon sila magpadayon) biyai sila sa higdaanan, (kon sila magpadayon) disiplina sila sa malumo tungod sa gugma; apan kon sila motuman kaninyo, ayaw pangita og paagi batok kanila; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Hataas, Labing Halangdon.
35. Kong kamo nahadlok og panagsumpaki taliwala kanilang duha (bana ug asawa), nan pagtudlo og (duha ka) tighusay, ang usa gikan sa iyang (lalaki) pamilya, ug ang usa gikan kaniya (pamilya sa babaye); kon silang duha magtinguha og kalinaw, ang Allah magpasiugda sa ilang panag-oli, sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa tanan, Labing Nahibalo sa tanan.
36. Simbaha si Allah "nag-inusara" ug ayaw pakig-uban bisan unsa Kaniya. Pagmabination ngadto sa mga ginikanan, mga paryente, mga ilo, mga kabus, duol ug layo nga mga silingan, suod nga mga higala, mga nanginahanglan nga mga magpapanaw, ug niadtong gipanag-iyahan sa inyong tuong mga kamot (ulipon). Sa pagkatinuod si Allah dili ganahan sa bisan kinsa nga mapahitas-on, hambogiro —
37. Nga mga kuripot ug nagmando sa [ubang] mga tawo sa pagkahakog ug nagtago sa gihatag ni Allah kanila sa Iyang kadagaya - giandam Namon alang sa mga walay pagtuo ang silot nga makauulaw.
38. Sila nga migasto sa ilang katigayunan (sa pagpanghatag) aron lang makita sa mga tawo, ug wala motoo sa Allāh ug sa Ulahing Adlaw (sila mga higala sa Satanas); ug alang kaniya kinsang kauban mao si Satanas, nan unsa siya ka dautan nga

kauban!

39. Unsa ba nga (kadaot) ang mahitabo kanila kon sila mutuo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw, ug sila mugasto (sa pagpanghatag) sa unsay gihatag sa Allah kanila? Ang Allah mao ang kanunay nga Nahibalo kanila (ug sa tanan nga ilang gibuhat).
40. Ang Allah wala magbuhat og inhustisya, (bisan pa) sa gibug-aton sa usa ka atomo (o gamay nga hulmigas); apan kon adunay usa ka maayong buhat (nga nabuhat), Siya magapilo niini, ug maghatag gikan sa Iyang kaugalingon og daku nga Ganti.
41. Nan, unsaon naman, sa diha nga Kami magdala gikan sa matag katawhan og saksi, ug Kami mudala kanimo (O Muhammad) ingon nga saksi batok niining mga tawhana?
42. Nianang Adlaw sila nga naglimod ug misupak sa Mensahero (Muhammad) mangandoy nga ang yuta mutabon kanila, apan sila dili makatago gikan sa Allah bisan usa ka pamahayag (kamatuoran).
43. Oh mga magtutuo, ayaw ninyo duola ang Salah 'pag-ampo' samtang anaa kamo sa kahimtang sa pagkahubog, hangtod nga masayran ninyo kun unsa ang inyong mga gipanulti. Ug ayaw kamog duol sa Salah 'pag-ampo', kon anaa ka sa kahimtang sa kahugaw tungod sa pakighilawas, gawas kon moagi ka lang sa 'sa mosque'—hangtod nga maligo ka. Apan kon kamo masakiton, sa usa ka panaw, o nagpagawas sa hugaw (nalibang) ang usa ka lawas, o nakighilawas kamo sa inyong mga asawa; ug dili makakitag tubig, nan pagkuha kamo ug hinlo nga abog ug kining ipahid ninyo kini sa inyong mga nawong ug sa inyong mga kamot (nga gitawag ug 'Tayammum'). Sa pagkatinuod, si Allāh mao ang kanunay nga Nagpasaylo, ang Mapinasayluon sa tanan.
44. Wala ka ba 'Oh Propeta' nakakita niadtong gihatagan ug bahin sa Kasulatan nga gibaylo kini sa kasaypanan ug nangandoy nga makita ka nga motipas gikan sa (husto) nga Dalan?
45. Ang Allah labing nahibalo sa inyong mga kaaway; ug ang Allah igo na nga usa ka Tigpanalipod (Magbalantay, Manluluwas), ug ang Allah igo na ingon nga usa ka Magtatabang.
46. Gikan kanila nga mga Hudeyo (adunay mga tawo nga) nag-usab sa mga pulong

gikan sa (hustong) kahulogan niini ug nag-ingon: 'kami makadungog ug kami mosupak,' ug 'Paminaw (kanamo) apan ikaw dili paminawon,' ug 'Raina,' ilang gituis (ang pulong) sa ilang mga dila ug giyagayagaan ang relihiyon (Islam); ug kon sila miingon pa (unta): 'Kami nakadungog ug kami mituman,' ug 'Unzurna', kini mas maayo unta alang kanila ug mas matarong; apan gitunglo sila sa Allah tungod sa ilang pagkawalay pagtuo, busa dili sila motuo gawas sa pipila (kanila).

47. Oh kamo nga gihatagan sa Kasulatan (mga Hudeyo ug mga Kristohanon), tuohi kanang Among gipadayag (sa Qur'an ngadto kang Muhammad) nga magpamatuod kung unsay anaa kanimo sa Kasulatan sa wala pa Namu laglag ug usba ang mga dagway nga dili hiilhan, papason ug unya ibali ngadto sa ilang mga buko-buko⁽³⁾, o tunglohon sila ingon nga Among gitunglo ang mga malapason sa adlaw nga Sabado, ug ang Kasugoan sa Allāh kanunay nga matuman.
48. Sa pagkatinuod, si Allah dili mopasaylo sa pagpakig-uban sa uban Kaniya 'sa pagsimba', apan mopasaylo sa bisan unsa gawas niini sa bisan kinsa nga Iyang gusto. Ug bisan kinsa nga gipakig-uban sa Allāh sa pagkatinuod nakahimo sa usa ka bug-at nga sala.
49. Wala ba nimo makita kadtong nagputli kunohay sa ilang mga kaugalingon? Apan, ang Allah nagputli sa kinsay Iyang gusto; ug sila dili pagabuhatan og inhustisya (sa ilang mga nabuhat), (bisan pa) kon kini sama sa (gidak-on sa) lanot (sa liso sa datiles).
50. Tan'awa kung giunsa nila pagmugna og bakak batok sa Allah, Ug kana igo na ingon nga usa ka dayag nga sala.
51. Wala ba ikaw makakita niadtong (mga Hudeyo) nga kanila ang bahin sa Kasulatan gihatag? Sila nagtuo sa mga dios-dios, patuotuo nga pagtuo ug bakak nga mga butang sa pagsimba, ug nag-ingon mahitungod sa mga misalikway nga: Kini mao labing maayo nga giniyahan sa dalan kaysa niadtong mga nagatuo (mga Muslim).
52. Kadto sila (mga Hudeyo) mao ang gitunglo sa Allah (Dios), ug bisan kinsa nga gitunglo sa Allah, dili ka makakitag magtatabang alang kaniya.

(3) Kini nga bersikulo usa ka grabe nga pahimangno sa mga Hudyo ug mga Kristiyano nga kinahanglan sila motuo sa Sinugo ni Allāh nga si Muhammad (ﷺ) ug niini nga Qur'an.

53. O aduna ba silay bahin sa Gingharian (ni Allah)? Kon pananglit sila pagahatagan niadto dili nila hatagi ang kinsa man bisan sama ka gamay sa usa ka tuldok nga anaa sa liso sa datiles;
54. O nasina ba sila sa mga tawo (kang Muhammad ug sa iyang mga sumusunod) tungod sa unsay gihatag sa Allah kanila (gikan) sa Iyang kadagaya? Apan gihatagan Namo kaniadto ang pamilya ni Abraham og Kasulatan ug Kaalam, ug Kami naghatag kanila og usa ka dakong gingharian (ilalom kang David ug Solomon).
55. Kanila (nga mga Hudeo ug sa mga Kristiyano) adunay mituo kaniya (Muhammad), ug kanila adunay mitalikod gikan kaniya, ug ang Imperno igo na aron sa pagsunog (sa mga manlilimod).
56. (Mahitungod) kanila nga milimod sa Among mga Timailhan, Kami magpasulod kanila sa Imperno; sa matag higayon nga ang ilang mga panit masunog pag-ayo, Among ilisan kini og laing mga panit (nga bag-o), aron sila makatilaw sa Silot. Sa pagkatinuod ang Allāh maoy Hingpit nga Gamhanan, Hingpit nga Labing Maa-lamon.
57. Ug (alang) niadtong mituo ug nagbuhat og matarung nga mga buhat, Kami mopasulod kanila sa mga Tanaman (Paraiso) nga diin sa ilalum niini anaa ang mga suba nga nagadagayday, aron magpabilin sila sa sulod niini hangtud sa kahangturan; sila makabaton didto og putli nga mga asawa, ug Kami magpasulod kanila sa lapad nga mga landong (sa Paraiso).
58. Ang Allah pagsugo kanimong sa paghatag ug pag-salig alang kanila nga labing takos, ug kon kamo mohukom tali sa mga tawo, paghukom kamo uban ang kata-rung. Sa pagkatinuod ang labing maayo gikasugo sa Allah kaninyo. Ang Allāh mao ang Labing Nakakita, ang Labing Nakadungog.
59. Oh mga magtutuo, tumana ang Allah (Dios) ug tumana ang Mensahero (Muhammad) ug kadtong adunay awtoridad gikan kaninyo; ug kon kamo manggilalis mahitungod sa bisan unsang butang, ibalik ninyo kini ngadto sa Allah ug sa Mensahero (Muhammad) - kon kamo mituo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw; kini mao ang labing maayo ug labing angay nga katapusang sangpotanan.
60. Wala ba nimo makita kadtong (mga tigpakaaron-ingnon) nga nagpakaaron-ingnon

nga sila mituo sa unsay gipadayag kanimo 'Muhammad', ug sa unsay gipadayag nga nauna kanimo? Nagtinguha sila sa pagtawag sa usag-usa ngadto sa paghukom sa Taghoot (mga tighukom nga wala muila sa balaod sa Allah), bisan pa sila gisugo sa pagsalikway niini, ug si Satanas nagtinguha sa pagpahisalaag kanila (sa layo).

61. Sa diha nga gisulti ngadto kanila: Umari kamo ngadto sa (Paghukom sa) unsay gipadayag sa Allah (sa Qur'an) ug ngadto sa Mensahero (Muhammad), kamo makakita sa mga tigpakaaron-ingnon nga mutalikod gikan kanimo nga gahig ulo.
62. Apan unsaon na lang kon ang katalagman modangat kanila tungod sa gipadala sa ilang mga kamot (sa mga sala)? Ug sila moabut kanimo nga nanumpa pinaagi sa Allah (nga nag-ingon): kami wala magtinguha ug (bisan unsa) gawas sa maayo ug pagpasig-uli.
63. Kini sila mao kadtong nahibaloan sa Allah sa unsay anaa sa ilang mga kasingkasing; busa talikdi gikan sila, ug pagpahimangno kanila, ug pagsulti ngadto kanila og maayo nga mga pulong aron muabot sulod sa ilang mga kaugalingon.
64. Wala Kami magpadala og bisan kinsa nga Mensahero gawas nga siya angay mga sundon uban sa Pagtugot sa Allah. Kon kanila nahitabo nga sila nakasala batok sa ilang mga kaugalingon, ug sila moanha kanimo ug nangutana sa Kapasayloan sa Allah; ug ang Mensahero nangutana (usab) ug Kapasayloan alang kanila, sila makakaplag sa Allah nga Kanunayng Nagadawat sa Paghinulsol, nga Labing Maluluy-on.
65. Manumpa ang imong Ginoo (Allah) sa Iyang Kaugalingon nga Labing Taas, nga sila dili motuo (sa tinud-anay) hangtud nga sila maghimo kanimo (O Muhammad) nga usa ka maghuhukom mahitungod nianang ilang panaglalalis sa ilang mga kaugalingon, ug nan pagpangitag wala pagsukol sulod sa ilang kaugalingon batok sa imong desisyon ug pagtugyan nga kinasingkasing.
66. Kon Kami nagmando kanila (nga nag-ingon): 'Patya ang (sad-an taliwala sa) inyong mga kaugalingon' o 'biyai ang inyong mga panimalay (alang sa inyong relihiyon),' sila dili mobuhat niini gawas sa pipila kanila; apan kon gibuhat pa nila ang unsay sila gitambagan nga buhaton, kini mas maayo unta alang kanila ug

labing maayo aron sa pagpalig-on sa ilang (Pagtuo);

67. Ug Kami sa pagkatinuod naghatag kanila gikan sa Among Kaugalingon og dako nga Ganti.
68. Ug Kami sa pagkatinuod nagtultol kanila ngadto sa husto nga Dalan (sa Islam).
69. Bisan kinsa nga motuman sa Allah ug sa Mensahero (Muhammad), kini sila ma-hiuban niadtong gihatagan sa Allah og Pabor gikan sa mga Propeta, sa mga ma-tinud-anon, sa mga martir, ug sa mga matarung, ug unsa ka maayo sila isip mga kaubanan.
70. Kini mao ang Kadagaya gikan sa Allah,
ug igo na si Allah ingon nga Hingpit nga Nasayod sa tanan.
71. Oh mga magtutuo, mag-bantay kamo, ug umadto alang sa pakiggubat kamo nga pundok o ang tanan magadungan.
72. Ug sa pagkatinuod gikan kaninyo adunay mga tawo nga mag-ukon-ukon (sa pagpakig-away sa Dalan sa Allah). Ug sa diha nga ang usa ka katalagman moabut kaninyo, siya muingon: Matuod ang Allāh mihatag sa Iyang pabor kanako nga ako wala mauban diha kanila.
73. Sa diha nga makakab-ot kamo ug kaayohan gikan ni Allah, isulti niya 'uban ang kasina' nga murag walay nahitabo nga paghinigugmaay taliwala kaninyo ug ka-niya, “Kon ako nauban pa unta kanila, ako unta nakakab-ot og usa ka dako nga kadaugan.
74. Busa pasagdi nga sila makig-away diha sa Dalan sa Allah, sila nga nagbaligya niini nga kinabuhi sa kalibutan alang sa Pikas Kinabuhi; ug bisan kinsa nga ma-kig-away diha sa Dalan sa Allah, ug siya mapatay o siya magmadaogon, Kami mohatag kaniya ug dako nga Ganti.
75. Unsa bay inyong katarongan nga kamo dili makig-away diha sa Dalan sa Allah, nga (alang sa) mga dinaugdaug nga mga lalaki ug mga babaye ug mga bata nga nag-ingon: (O Allah) among Rabb (Ginoo), pagawsa kami gikan niini nga lung-sod, kansang mga tawo mga malupigon, ug pagpili alang kanamo gikan sa Imong Kaugalingon ug usa ka tigpanalipod, ug pagpili alang kanamo gikan sa Imong

Kaugalingon ug usa ka magtatabang.

76. Sila nga mituo nakig-away sa Dalan sa Allah, ug sila nga milimod (sa Kamatuo-
ran) nakig-away sa Dalan sa Satanas. Busa pakig-away kamo sa mga kaalyado ni
Satanas; sa pagkatinuod ang laraw ni Satanas mahuyang.
77. Wala ba nimo makita kadtong mga (Muslim) nga kanila gika-ingon: Pugngi
ang inyong mga kamot (gikan sa pagpakig-away), Mag-makanunayon sa Salah
(pag-ampo), ug Paghatag ug Zakah; apan sa diha nga ang pagpakig-away (batok
sa mga kaaway) gikamando ngadto kanila, diha-diha ang usa ka pundok gikan
kanila (kansang pagtuo huyang) nahadlok sa mga tawo, sama sa ilang kahadlok
sa Allah, o labaw pa nga kahadlok, ug miingon: (O Allah) among Ginoo, nganong
Imo man nga gikasugo ang pagpakig-away (batok sa pwersa sa dautan) alang
kanamo? Imo ba kaming hatagan ug pahulay sa mubo nga panahon? Isulti: Ang
tagana niini nga kalibutan hamubo, ug ang Pikas Kinabuhi mas maayo alang ka-
niya nga Manggihadlukon sa Allah; ug ang inhustisya dili pagabuhaton kaninyo,
bisan pa (sama sa gidak-on) sa lanot sa liso nga datiles.
78. Bisan asa pa kamo, ang kamatayon muabot kaninyo, bisan pa kon kamo anaa sa
tag-as nga mga tore, apan kon adunay kaayohan nga moabut kanila, sila moingon:
Kini gikan sa Allah; ug kon ang kadaut moabut kanila, sila moingon: Kini gikan
kanimo (Muhammad). Isulti: Ang tanan gikan sa Allah, apan unsa ba ang nahitabo
niini nga mga tawo nga sila dili makasabut sa bisan unsa nga pamahayag?
79. Bisan unsa nga kaayohan nga moabut kaninyo kini gikan sa Allah, ug bisan unsa
nga kadaot nga mahitabo kaninyo kini gikan sa inyong mga kaugalingon (ingon
nga resulta sa inyong mga sala), ug gipadala ka Namu (O Muhammad) ngadto sa
katawhan ingon nga Mensahero. Ang Allah Igo na isip Saksi.
80. Bisan kinsa nga motuman sa Mensahero (Muhammad), sa pagkatinuod mituman
sa Allah (Dios), ug bisan kinsa nga mitalikod, nan Kami wala magpadala kanimo
ingon nga usa ka tigbantay kanila.
81. Sila moingon: 'Kami mituman.' Apan sa dihang sila mopahawa gikan sa imong
atubangan, ang usa ka pundok kanila mohukom pagkagabii sa pagbuhat og supak
sa imong gisulti; ug ang Allah nagsulat kung unsa ang ilang giplano sa kagabhion,

- busa biya gikan kanila ug salig sa Allah, ug ang Allah Igo na ingon nga Sinaligan.
82. Wala ba sila mamalandong sa Qur'an? Nga kon kini gikan pa kang bisan kinsa nga lain gawas sa Allāh, sila makakita gayud niini og daghang mga panagsumpaki.
83. Sa diha nga moabut kanila ang mga balita mahitungod sa (katilingbanon) nga kasigurohan o kahadlok, ila kining ipakuyanap sa palibot; apan kon ila pa kining gidangop ngadto sa Mensahero o ngadto kanila nga adunay awtoridad gikan kani-la, sila nga kansang tahas mao ang pag-imbetigar sa maong butang makahibalo unta niini, ug kon dili pa tungod sa Pabor sa Allah kaninyo ug sa Iyang Kaluoy, kamo unta sa pagkatinuod misunod na kang Satanas gawas sa pipila.
84. Busa pakig-away sa Dalan sa Allah; ikaw adunay tulubagon lamang sa imong kau-galingon, ug dasiga ang mga magtutuo (sa pagpakig-away uban kanimo), mahimo nga ang Allah mopugong sa dautang gahum sa mga naglimod sa Kamatuoran. Ug ang Allah Labing Kusgan sa Gahum ug Labing Kusgan sa paghatag ug Silot.
85. Bisana kinsa nga magpataliwala alang sa maayo nga katuyoan siya adunay bahin niini, ug bisana kinsa nga magpataliwala alang sa daotan nga katuyoan siya adunay tulubagon gikan niini, ug ang Allah ang Nagdumala sa tanang butang.
86. Ug sa diha nga kamo gitimbaya uban sa usa ka pagtimbaya, pagpangumosta usab kamo (kanila) uban sa labing maayo nga (pagtimbaya) kay sa niini, o (sa labing menos) ibalik kini (sa samang paagi). Ang Allah mao ang Tig-ihap sa tanang bu-tang.
87. Allah, walay Dios (nga angayan simbahon) gawas Kaniya, siya sa pagkatinuod magtigom kaninyo sa Adlaw sa Pagkabanhaw, walay pagduhaduha mahitungod niini. Kinsa ba ang mas matinud-anon sa pagpamulong kaysa sa Allah?
88. Unsa bay nahitabo kaninyo, nga kamo nahimong duha ka pundok (nabahin) mahi-tungod sa mga tigpakaaron-ingnon, samtang ang Allah mipabalik kanila (sa pag-kawalay pagtuo) tungod sa unsay ilang nahimo (nga mga sala)? Gusto ba ninyo nga mogiya kanila nga gipahisalaag sa Allah. Bisana kinsa nga gibiyaan sa Allah nga nahisalaag, dili ka gayud makakita alang kaniya og dalan (ngadto sa Giya).
89. Sila nangandoy nga kamo milimod sama sa ilang pagpanglimod, aron kamo (ma-himong) managsama; busa ayaw sila himoa nga inyong (mga sinaligan) mga

kaalyado hangtud nga sila mobalhin (gikan sa pagsalikway ngadto sa pagtuo, ug mulalin) alang sa Dalan sa Allāh; apan kon sila mutalikod (gikan sa Islam), nan dakpa sila ug patya sila bisan asa ninyo sila makit-an, ug ayaw pagkuha bisan kinsa kanila ingon nga kaalyado o katabang.

90. Gawas niadtong nangita ug kadangpan gikan sa pundok sa katawhan, tali sa inyong mga kaugalingon ug kanila nga adunay kasabutan (sa kalinaw), o niadtong mi-duol kaninyo nga ang ilang mga kasingkasing napugos lang (sa sugyot sa) pagpakig-away kaninyo o pagpakig-away sa ilang kaugalingong katawhan; ug kon ang Allah mibuot pa, sa pagkatinuod Siya makahatag kanila og gahum ibabaw kani-nyo, ug sila makig-away kaninyo; busa kon sila mobiya gikan kaninyo, ug dili makig-away batok kaninyo, ug magtanyag kaninyo og kalinaw, nan ang Allah wala maghatag kaninyo og pamaagi nga batok kanila.
91. Makita nimo ang uban (taliwala niining mga tigpakaaron-ingnon) nga gusto nga luwas gikan kaninyo (piaagi sa dayag nga tinuohan), ug luwas usab gikan sa ilang kaugalingong mga katawhan; (apan) sa diha nga sila ipadala pag-usab ngadto sa kawalay pagtuo (pagtintal), sila nagpadaog niini; busa kon sila dili mobiya gikan kaninyo, ug (dili) magtanyag kaninyo ug kalinaw, ug (dili) magpugong sa ilang mga kamot, nan dakpa sila ug patya sila bisan asa ninyo sila makit-an (tungod sa ilang pagpakig-away kaninyo); ug mahitungod kanila, Kami naghatag kaninyo ug tin-aw nga awtoridad batok kanila.
92. Walay katungod ang bisan kinsa nga magtutuo nga patyon ang iyang igsuon nga magtutuo, gawas na lang kun kini nahitabo nga wala gituyo ingon nga pagka-sayop. Ang nakapatay ug magtutuo nga dili tinuyo kinahanglan nga maghatag siyag kagawasan sa usa ka ulipon nga magtutuo ug maghatag ug igo nga 'Diyah - magabayad ug kwarta sa dugo' sa pamilya sa namatay, gawas na lang kun kinabobot-on nila nga pasayluon ang nakapatay. Kun ang napatay gikan sa mga walay pagtuo nga kaaway sa mga magtutuo, ug siya nga nakapatay kauban sa mga mituo; angay kaniya nga maghatag kagawasan sa ulipon nga magtutuo. Ug kun ang napatay usab gikan sa mga tawo nga aduna kamoy gihimo nga kasabotan taliwala kaninyo ug kanila (nga kini nga kasabotan walay mahitabo nga pakig-sangka), angay sa nakapatay nga maghatag sa pamilya sa napatay ug igong kanti-

dad sa 'Diyah' ug nga maghatag siyag kagawasan sa usa ka ulipon nga magtutuo. Ug si kinsa man ang walay abilidad nga maghatag kagawasan ug ulipon angay kaniya nga magpuasa ug duha ka bulan, nga managkasunod; aron mapasaylo siya sa Allah. Ang Allah maoy Hingpit nga Nakahibalo, nga Hingpit nga Maalamon.

93. Bisan kinsa nga mopatay og magtotoo nga tinuyo, ang iyang balus mao ang Imperno; siya magpabilin niini sa hangtod, ug ang Kasuko sa Allah maanaa kaniya ug ang Iyang Tunglo, ug Siya nag-andam alang kaniya sa usa ka hilabihan nga Silot.
94. Oh mga magtutuo, kung kamo moadto sa pagpakiggubat sa Dalan sa Allah, nan paghimo og tukma nga imbestigasyon, ug ayaw pag-ingon ngadto kang bisan kinsa nga mitimbaya kaninyo (pinaagi sa pagdawat sa Islam) nga: 'ikaw dili usa ka magtotoo', kamo naninguha sa mga kaayohan niining kalibutanong kinabuhi, kay uban Allah adunay daghang mga ginansya ug kaayohan, kamo sama usab niana kaniadto, hangtud nga ang Allah mitugyan sa Iyang Pabor (Giya) nganha kaninyo; busa, paghimo kamo og imbestigasyon (sa pag-ila kanila). Ang Allāh mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhat.
95. Kadtong nagpabilin sa balay-gawas niadtong adunay balido nga mga pasangil-dili katumbas niadtong kinsa naningkamot sa kawsa sa Allah uban sa ilang bahandi ug sa ilang mga kinabuhi. Si Allah nagpataas sa ranggo sa mga nakigbisug sa Dalan sa Allah kaysa sa mga nagpabilin lang (sa ilang mga panimalay uban ang balido nga mga pasangil). Ang matag usa kanila gisaaran sa Allāh sa 'Paraiso'. Labaw nga gihatagag bili sa Allah ang mga 'Mujahideen' kaysa sa mga nagpabilin lang sa ilang mga panimalay, sa paghatag ug dako nga ganti.
96. Mga ang-ang [sa taas nga posisyon] gikan Kaniya ug kapasayloan ug kalooy. Ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
97. Sa dihang gidakop sa mga anghel ang mga kalag niadtong nakasala sa ilang mga kaugalingon—sila mga anghel nangutana kanila, "Unsang kahimtang ka kadautang?" sila motubag, «Kami gidaugdaug sa yuta.» Ang mga manulonda motubag, «Dili ba ang yuta ni Allah igo alang kanimo sa paglalin?» Sila mao ang makabaton sa Impiyerno ingon nga ilang puluy-anan—unsa kadautan nga destinasyon!
98. Gawas sa walay mahimo mga lalaki, mga babaye, ug mga bata nga walay ikasa-

rang ni sa makapangita ug pamaagi—

99. Kadtong, mahimo nga ang Allah mopasaylo kanila, ug ang Allah mao ang Kanun-ay nga Mapinasayloon, Labing-Mapasayloon.
100. Bisan kinsa nga mubakwit sa Dalan sa Allah, siya makakaplag sa yuta og daghang dapit nga kapuy-an (nga luwas), ug abunda nga mga kahinguhaan ug mga tagana, ug bisan kinsa nga mugawas (mubiya) gikan sa iyang balay ingon nga usa ka bakwit ngadto sa Dalan sa Allah ug sa Iyang Mensahero, ug ang kamatayon miabot kaniya, ang iyang ganti sa pagkatinuod anaa sa Allah, ug ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, ang Labing Maluluy-on.
101. Sa diha nga kamo (mga Muslim) mupanaw sa mga kayutaan, walay sala kaninyo kon kamo mopamubo sa Salah 'pag-ampo', kon kamo nahadlok nga silang mga milimod (sa Kamatuoran) mosulong kaninyo, sa pagkatinuod ang mga maglilimod kanunay nga dayag mga kaaway kaninyo.
102. Kon ikaw (O Muhammad) anaa uban kanila ug mangulo kanila sa Salah 'pag-ampo', himoa nga ang usa ka pundok kanila mobarug uban kanimo nga naggunit sa ilang mga hinagiban; ug kon sila mahuman sa ilang paghapa, nan paadtoa sila sa imong luyo, ug himoa nga ang laing pundok nga wala pa pag-ampo nga moduol ug pag-ampo uban kanimo, ug himoa nga sila mag-amping ug (mogunit) sa ilang mga hinagiban; (kay) ang mga maglilimod nagtinguha nga kamo mahimong walay pagtagad sa inyong mga hinagiban ug sa inyong mga kabtangan, aron sila moatubang kaninyo uban sa kalit nga hiniusang pag-atake, apan walay pagbasol kaninyo kon kamo nahasol sa ulan o kon kamo masakiton, nga ikaw inyong ibutang ang inyong mga hinagiban, ug mag-amping; sa pagkatinuod ang Allah nag-andam og usa ka makauulaw nga Silot alang sa mga manlilimod (sa Kamatuoran, supak sa kalinaw).
103. Sa diha nga natapos na ninyo ang 'Salah' (Pag-ampo), ipadayon ninyo ang paghinumdom sa Allah – nagtindog man, naglingkod o naghigda; ug sa diha nga kamo luwas na (gikan sa kakuyaw) buhata na ninyo ang 'Salah' sa hustong pagkahan-ay ug takna. Sa pagkatinuod ang Salah 'Pag-ampo' obligado nga gikasugo sa mga magtutuo sa mga gikatakda nga takna niini.

104. Ayaw pagluya sa pag-gukod sa imong kaaway; kon kamo nag-antus sa kasakit, nan sa pagkatinuod sila usab nag-antus sa kasakit sama sa inyong pag-antus, apan kamo naglaum gikan Kang Allah, samtang sila wala. Ang Allah mao ang Labing nga Nakahibalo, Labing Maalamon.
105. Kami nagpakanaog sa Libro (Qur'an) nganha kanimo (O Muhammad) sa kama-tuoran, aron ikaw makahukom tali sa mga tawo pinaagi nianang gitudlo sa Allah kanimo; busa ayaw himoa nga ikaw dili mahimong manlalaban alang sa mga mabudhion.
106. Pangayua ang Kapasayloan gikan sa Allāh; kay ang Allāh Labing Mapasayloon, nga Labing Maluluy-on.
107. Ayaw kamo pakiglalis alang niadtong nag-luib sa ilang mga kaugalingon. Sa pagkatinuod ang Allāh dili makagusto kinsa mao nga mabudhion, makasasala.
108. Sila naningkamot sa pagtago (sa ilang tuyo ug limbong) gikan sa mga tawo apan sila dili gayud makatago niini gikan sa Allah — ug Siya uban kanila (Siya nakaila kanila pag-ayo) sa diha nga sila nagaplano sila sa gabii unsa ang dili makapa-himuot kaniya. Ug si Allah mao ang Hingpit nga Nakahibalo sa ilang gibuhat.
109. Ania kamo - sila nga naghangyo alang kanila niining kinabuhia sa kalibutan, apan kinsa ba ang naghangyo alang kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw batok sa Allah, o kinsa ba ang ilang tigpanalipod?
110. Bisan kinsa nga makabuhat og dautan (dakong sala) o kasaypanan sa iyang kau-galingon (pinaagi sa pagbuhat ug gamay nga sala), unya mangita sa Kapasayloan sa Allah, iyang makaplagaan ang Allah nga Mapasayloon, nga Labing Maluluy-on.
111. Bisan kinsa nga nakatigum ug sala, siya nagtigum lamang niini batok sa iyang kaugalingon. Ang Allah mao ang Labing Nakahibalo, ang Labing Maalamon.
112. Bisan kinsa nga nakatigum og kalapasan o sala, unya ipasangil kini ngadto sa uban nga walay sala, siya sa pagkatinuod nagdala sa iyang kaugalingon og pa-las-anon nga kabakakan ug dayag nga kasal-anan.
113. Kon dili pa tungod sa Grasya sa Allah kanimo (Muhammad) ug sa Iyang Ka-looy; ang uban kanila nanaglaraw nga sila makapasalaag kanimo, apan sila walay mapahisalaag gawas sa ilang mga kaugalingon, ug sila dili makadaut kanimo sa

bisan unsa nga paagi. Ang Allah nagpadayag kanimo (O Muhammad) sa Libro (Qur'an) ug sa Kaalam (Sunnah), ug Siya mitudlo kanimo sa unsay wala nimo mahibaloi. Ang Grasya sa Allah kanimo kanunay nga dako.

114. Walay kaayohan sa kadaghanan sa ilang tinago nga mga tambag gawas niadtong pagmando sa pagpanghatag (Sadaqah) o pagkamaayo o pagpasig-uli tali sa mga tawo; ug bisan kinsa nga nagbuhat niini nga nangita sa Kahimuot sa Allah, Kami (Allah) maghatag kaniya og usa ka dako nga Ganti.
115. Bisan kinsa nga mosupak sa Mensahero (Muhammad) human ang Giya na-himong tin-aw ngadto kaniya, ug misunod sa lain kaysa sa Dalan sa mga magtu-tuo, Among ipabilin siya sa dalan nga iyang gipili, ug isulod siya sa Imperno; ug unsa kana ka dautan nga kapadulngan.
116. Sa pagkatinuod ang Allah dili mopasaylo sa bisan unsa nga butang magipakigu-ban Kaniya (sa pagsimba), apan Siya mopasaylo sa bisan unsa nga (sala nga) ubos pa kay sa niana kang bisan kinsa nga Iyang gusto. Bisan kinsa nga nagbutang og bisan unsa nga kauban sa Allah (sa pagsimba), siya sa pagkatinuod nahisalaag sa halayo.
117. Inay sa Allah, sila nagsangpit lamang sa babaye nga mga dios ug sila sa pagkati-nuod wala magsangpit gawas sa usa ka masupilon nga Satanas —
118. Gitunglo siya sa Allah; ug siya (Satanas) miingon: Sa pagkatinuod ako mokuha gikan sa imong mga ulipon (katawhan ug jinn) og gikatudlo nga bahin:
119. Ako mugiya kanila sa pagkasalaag, ug magpahinam kanila sa dautang tinguha, ug suguon sila aron sa paggisi sa mga dalunggan sa mga baka, 'igahalad alang sa mga diyos-diyos ug manduan sila sa pag-usab sa mga binuhat sa Allah. Bisan kin-sa nga mokuha kang Satanas ingon nga usa ka tigpanalipod (o katabang) nungka sa Allah, sa pagkatinuod (siya) mag-antus sa dayag nga kapildihan.
120. Siya (Satanas) naghatag ug bakak nga panaad kanila, ug nagpukaw kanila sa kawang nga mga tinguha; ug si Satanas wala magsaad kanila gawas sa mga lim-bong.
121. Kini sila mao kadtong ang puluy-anan mao ang Imperno, ug sila dili makakaplag og bisan unsa nga kaikyasnan gikan niini.

122. Niadtong mituo (sa Kamatuoran) ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, Kami magpasulod kanila ngadto sa mga Tanaman nga diin ang mga suba nagadagayday sa ilalum niini, aron sila magpabilin niini hangtud sa kahangturan; (kini) usa ka Saad sa Allah, nga tinuod, ug kinsa ba ang mas tinuod sa pagpamulong kaysa sa Allah?
123. (Kini) dili mahiuyon sa inyong kawang nga mga tinguha, o mahiuyon sa kawang nga mga tinguha sa mga sumusunod sa (nauna) nga Kasulatan (mga Hudeyo ug mga Kristiyano); bisan kinsa nga nagbuhat ug kadaotan, siya pagabalusan sumala niini, ug gawas sa Allah siya dili makakaplag alang sa iyang kaugalingon og tigpanalipod o magtatabang.
124. Bisan kinsa nga mobuhat og mga matarong nga buhat, bisan sa lalaki o babaye, ug mao magtotoo, sila pasudlon sa Paraiso; ug sila dili tratuhon nga dili makiangayon bisan sama kagamay sa - usa ka tuldok nga anaa sa liso sa bunga sa datiles.
125. Kinsa ba ang adunay mas maayo nga relihiyon kay kaniya (Muslim) nga nagtugyan sa iyang kaugalingon sa hingpit ngadto sa Allah samtang siya usa ka magbubuhat ug maayo ug nagsunod sa (Islam), nga Pagtuo ni Abraham, ang Hanif (Pagtuo sa Hingpit Usa ka Dios), ug gihimo sa Allah si Abraham ingon nga usa ka Khalil (suod nga higala).
126. Ngadto Kang Allah ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug ang tanan nga anaa sa yuta; Ang Allah naglangkob sa tanan (pinaagi sa Iyang Kahibalo ug Gahum).
127. Ug sila nangayo gikan kanimo, [Oh Muhammad], usa ka [legal] nga pagmando bahin sa mga babaye. Ingna, «Si Allah naghatag kaninyo og usa ka balaod mahitungod kanila ug [mahitungod sa] unsa ang litok kaninyo diha sa Libro mahitungod sa mga ilo nga mga babaye nga ngadto kanila wala ninyo ihatag kon unsa ang gimando alang kanila - ug [bisan pa] kamo nagtinguha sa pagminyo kanila - ug mahitungod sa mga dinaugdaug taliwala sa mga bata ug nga imong huptan alang sa mga ilo [ang ilang mga katungod] diha sa hustisya. Ug bisan unsa nga maayo nga imong buhaton sigurado mga ang Allāh nga nakahibalo niini.»
128. Kon ang usa ka babaye mahadlok sa dili maayo nga pagtagad o pagbiya kaniya sa iyang bana, walay pagbasol kanila, kon sila mohimo og pagpasig-uli tali kanila,

ug ang pagpasig-uli mas maayo, ug ang kahakog anaa kanunay sa tawhanong mga kalag; ug kon kamo magbuhat og maayo ug magbantay batok sa dautan, nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nasayod sa inyong gibuhit.

129. Dili gayud kamo makahimo sa pagbuhat sa hingpit ug putli nga hustisya tali sa inyong mga asawa, bisan pa kun kamo nakagusto unta, busa ayaw palabi sa pagkagusto (sa usa pinaagi sa paghatag ug mas daghang panahon ug sustento) nagbiya ang lian nga nagbitay; apan kung ikaw naka epekto sa pagpasig-oli ug pagbantay batok sa dautan, nan sa pagkatinuod, si Allah kanunay Labing nga Mapasayloon, Labing nga Maluluy-on.
130. Kon sila nagpili nga manggibulag, ang Allah mohatag kanilang duha gikan sa Iyang kadagaya. Ang Allah Igo sa Paghatag, Labing Maalamon.
131. Iya sa Allah (lamang) ang pagpanag-iya sa bisan unsa nga anaa sa mga langit ug ang tanan nga anaa sa yuta, ug sa pagkatinuod Kami nagsugo kanila nga gihatagan sa Kasulatan una kaninyo, ug (Kami magmando) kaninyo (usab) nga kamo kinahanglan magmatngon sa (inyong katungdanan sa) Allah; ug kon kamo naglimod (sa Kamatuoran), nan sa pagkatinuod iya sa Allah (lamang) ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug bisan unsa nga anaa sa yuta, ug ang Allah adunahan gawas-non sa tanang gikinahanglan, takus sa tanang pagdayeg.
132. Ngadto Kang Allah ang pagpanag-iya sa tanang anaa sa mga langit ug ang tanan nga anaa sa yuta, ug ang Allah Igo na isip Sinaligan.
133. Kon itugot Niya, mahimo Niya nga wagtangon kamo, O katawhan, ug dad-on ang uban (sa inyong dapit); kay si Allah adunay bug-os nga Gahum sa pagbuhat niini.
134. Bisan kinsa nga nagtinguha sa ganti niining kalibutana, nan anaa sa Allah ang ganti niini nga kalibutan ug sa Pikas Kinabuhi. Ang Allah mao ang Labing Maka-dungog, Labing Makakita.
135. Oh mga magtutuo, barugi ninyo nga malig-on ang hustisya, ingon nga mga saksi sa Allah, bisan pa kung kini batok sa inyong mga kaugalingon, o sa (inyong) mga ginikanan, o sa inyong duol nga mga parente; bisan pa ang usa ka tawo adunahan o kabus, kay ang Allah mas takos niining duha (kaysa kaninyo); busa ayaw sunda

ang inyong (kaugalingon) kagustohan, aron dili kamo makatipas; ug kon inyong tuison ang inyong pagsaksi o nagdumili sa paghatag niini, nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa inyong gibuhat.

136. Oh mga magtutuo, tuohi ninyo ang Allah ug ang Iyang mensahero (Muham-mad), ug ang Libro (Qur'an) nga Iyang gipadayag ngadto sa Iyang mensahero, ug ang Kasulatan nga Iyang gipadayag kaniadto. Bisan kinsa nga naglimod sa Allah, sa Iyang mga anghel, sa Iyang mga kasulatan, sa Iyang mga mensahero, ug sa Ulahing Adlaw, nan siya sa pagkatinuod nahisalaag sa halayo (gikan sa saktong dalan).
137. Sa pagka tinuod, sila nga mituo, unya naglimod, unya mituo, ug usab naglimod —'lamang' nag dugang sa pagpanglimod —Allah dili mapasaylo kanila ni mo-giya kanila ngadto sa 'Matul-id nga Dalan (sa Islam).
138. Ipahibalo sa mga tigpakaaron-ingnon nga sila makabaton sa usa ka sakit nga Silot:
139. Kadtong nagkuha sa mga manlilimod isip mga kaalyado imbes sa mga magtutuo. Nangita ba sila ug kadunggan gikan kanila? Apan sa pagkatinuod, ang kadung-ganan iya sa Allah sa hingpit.
140. Siya nagpadayag kanimo diha sa Libro (Qur'an), nga kon kamo makadungog sa mga Bersikulo sa Allāh naglimod ug nagbiaybiay, nan ayaw paglingkod uban ka-nila (nga nagbiaybiay) hangtud nga sila mosulod ngadto sa laing mga hisgotanan; o kon dili, mahisama ka kanila. Si Allāh tigumon ang mga tigpakaaron-ingnon ug ang mga manlilimod nga managkauban sa Imperno.
141. Kadtong (mga salingkapaw) naghulat sa (katalagman nga mahitabo) kaninyo, nga kon kamo adunay kadaugan gikan sa Allah sila moingon: Kami ba dili uban kaninyo? Ug kon adunay kadaugan ngadto sa mga manlilimod, sila moingon: Wala ba kami nakaangkon og kabintahaan alang kaninyo ug kami nanalipod ka-ninyo gikan sa mga magtutuo? Busa ang Allah maoy Maghukom tali kaninyo (tanang) sa Adlaw sa Pagkabanhaw, ug dili gayod ang Allah maghatag sa mga man-lilimod ug paagi (sa kadaugan) batok sa mga magtutuo.
142. Sa pagkatinuod ang mga tigpakaaron-ingnon nagtinguha sa paglimbong sa Allah,

ug Siya mubalos sa ilang pagpanlimbong ngadto kanila, ug sa diha nga sila (tigpaka aron-ingnon) motindog alang sa pag-ampo sila mobarug uban sa pagkatapulan; gibuhat nila kini aron lamang makita sa mga tawo ug wala sila maghinumdom sa Allah gawas sa gamay.

143. Gikuniskunis tali sa pagtuo ug dili pagtuo—dili ngadto sila mga magtutuo o kadtong mga manlilimod. Ug si bisan kinsa nga gipasagdan sa Allah aron mahisalaag, dili ka makakitag paagi alang kanila.
144. Oh mga magtutuo, ayawg himoa ang mga manlilimod nga inyong mga kaalyado (ug mga sinaligan) kaysa sa mga magtutuo; nangandoy ba kamo nga inyong ihatag sa Allah ang dayag nga pamatuod batok sa inyong mga kaugalingon?
145. Sa pagkatinuod ang mga tigpakaaron-ingnon maanaa sa labing ubos nga kinailadmon sa Impiyerno, ug kamo dili makakaplag alang kanila ug magtatabang (tigpataliwala).
146. Gawas niadtong naghinulsol ug nagtul-id sa ilang kaugalingon, ug nagkupot pagayo sa Allah, ug nagmatinud-anon sa ilang mga buhat ngadto sa Allah, sila mahiuban sa mga magtotoo, ug ang Allah sa dili madugay mohatag sa mga magtutuo ug dakong Ganti.
147. Nganong silotan man kamo sa Allah (sa inyong nangaging mga sala) kon kamo nagmapasalamaton (kaniya, maghinulsol) ug matinud-anon? Ang Allah maoy mapasalamaton, nga Labing Nakahibalo sa Tanan.
148. Si Allah dili ganahan sa pagsulti ug daotan (sa mga tawo) dayag (o sa tago) gawas kon (kini) pinaagi sa usa nga nakabuhat ug paglapas (ingon nga ang usa ka tawo gitugotan sa pagsulti batok sa usa ka nakasala), ug si Allāh mao ang Labing Makadungog, nga Labing Makahibalo.
149. Kung kamo nagbuhat ug maayo sa dayag o nagbuhat niini sa tago o nagpasaylo sa usa ka sayup nga (nabuhat kaninyo), nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Gamhanan.
150. Sila nga milimod sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero ug naninguha sa paghimo og kalainan tali sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero, ug nag-ingon: Kami mituo sa pipila ug milimod sa uban, ug nagtinguha sa paghimo og dalan taliwala (niini

ug) niana.

151. Kini sila mao ang mga manlilimod sa kamatuoran, ug Kami nag-andam alang sa mga manlilimod og usa ka makauulaw nga Silot.
152. Sila nga mituo sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero, ug wala maghimo og kalainan tali sa bisan kinsa kanila - ang Allah mohatag kanila sa ilang mga Ganti. Ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
153. Ang mga sumosunod sa (nauna) nga Kasulatan (Hudeyo ug Kristohanon) naghangyo kanimo sa pagdala ngadto kanila og usa ka sinulat (sa papel) gikan sa kalangitan (nga nagpamatuod sa imong Pagkapropeta); sa pagkatinuod sila nangayo kang Moises og usa ka butang nga labaw pa niana; kay sila miingon: Ipakita kanamo ang Allah sa dayag; busa gihampak sila sa dalugdog tungod sa ilang kasalanan. Unya ilang gihimo ang bulawan nga nating baka (ingon nga usa ka dios), human ang tin-aw nga mga Timailhan miabut kanila, apan bisan pa niana, Kami nagpasaylo. Kami naghatag kang Moises og tin-aw nga pamatuod sa Awtoridad.
154. Kami mipataas sa bukid (Sinai) ibabaw kanila tungod sa (ilang pagdumili sa Pakigsaad) ug Kami miingon kanila: Sulod sa ganghaan nga nagduko nga mapaubsanon; ug Kami miingon kanila: Ayaw paglapas sa adlaw nga sabado, ug Kami mikuha gikan kanila og lig-on nga Pakigsaad.
155. Busa, alang sa ilang paglapas sa ilang Kasabotan, ug ang ilang (pagpadayon sa) paglimod sa mga Pagpadayag ni Allah, ug alang sa ilang pagpatay sa mga Propeta nga dili makiangayon, ug ang ilang pag-ingon: Ang among mga kasingkasing gitabonan. Hinunua, si Allah nagbutang ug selyo diha kanila tungod sa ilang pagpanglimod, busa dili sila motuo gawas sa pipila—
156. Ug alang sa ilang (mga Hudeyo) pagpanglimod, ug tungod sa ilang (Hudeyo) pagsulti batok kang Maria og usa ka bug-at nga pasangil (sa pakighilawas).
157. Ug sa ilang panultihon: Sa pagkatinuod among gipatay ang Mesiya, si Hesus, ang anak ni Maria, ang Sinugo sa Allah; apan wala nila siya napatay ni siya wala (nila) malansang sa krus, apan kanila gipakita nga daw sa ingon. Ug sa pagkatinuod sila nga nanagkalahi niini anaa sa pagduhaduha lamang mahitungod niini; sila walay sigurado nga kahibalo niini , kondili sila nagasunod lamang sa pan-

gagpas, ug sa pagkatinuod wala nila siya mapatay.

158. Apan gibayaw (gipataas) siya (Hesus) sa Allah ngadto Kaniya (sa kalangitan). Ug ang Allah maoy Hingpit Labing Gamhanan, ang Hingpit Labing Maalamon.
159. Walay bisan usa sa mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan (Hudeyo ug Kris-tiyano) apan kinahanglan gayud nga mosalig kaniya (ingon nga usa lamang ka Mensahero sa Allah ug usa ka tawo) sa wala pa ang iyang kamatayon, ug sa Adlaw sa Pagkabanhaw siya (Hesus) mahimong saksi batok kanila.
160. Tungod sa kasal'anang sa mga Hudeyo, Kami naghimo sa mga gidili ngadto ka-nila sa pipila ka maayong mga pagkaon nga gitugot alang kanila (kaniadto), ug tungod sa ilang pagbabag sa daghan (nga mga tawo) gikan sa Dalan sa Allah.
161. Maingon man sa ilang nga pagkuha sa tubo (interes) samtang kini kanila gidilian, ug sa ilang sayop nga pag-lumay sa bahandi sa mga katawohan pinaagi sa lansis. Giandam Namo sa mga manlilimod taliwala kanila, ang hilabihan kapintas nga silot.
162. Apan kadtong lig-on sa kahibalo taliwala kanila ug sa mga magtutuo, nagtuo sa unsay gipadayag kang Kanimo (O Muhammad) ug sa unsay gipadayag nga wala pa ikaw, ug sa mga nagpatindog sa pag-ampo ug naghatag ug Zakah (obligado limos), ug sa mga magtutuo sa Allah ug sa Katapusan nga Adlaw, kanila Kami magahatag ug dakong ganti.
163. Sa pagkatinuod, Kami (Allah) nagpadayag kanimo (O Muhammad) ingon nga Kami nagpadayag kang Noe, ug sa mga Propeta human kaniya, ug Kami nagpa-dayag kang Abraham, Ismael, Isaak, Hakob ug (ang mga propeta gikan) sa ilang mga kaliwatan, ug kang Hesus, Job, Jonas, Aaron, Solomon ug Kami naghatag kang David sa Zabur (Salmo).
164. Ug (Kami nagpadala) ug mga Mensahero nga Kami nagsaysay sa ilang mga sugilanon nganha kanimo kaniadto, ug mga Mensahero nga Kami wala magsaysay sa ilang mga sugilanon nganha kanimo; ug ngadto kang Moises, ang Allah misulti sa Iyang Pulong, nga nakigsulti (kaniya) sa direkta.
165. (Kami nagpadala) og mga Mensahero ingon nga mga tighatag og maayong bali-ta, ug ingon nga mga tigpasidaan, aron ang mga tawo wala'y bisan unsang ikapan-

gatarongan batok sa Allah human sa (pag-abot sa) mga Mensahero; ang Allah mao ang Labing Gamhanan, Labing Maalamon.

166. Apan ang Allah nagsaksi pinaagi sa unsay Iyang gipadayag kanimo, nga Iyang gipadayag kini uban sa Iyang Kahibalo, ug ang mga anghel nagsaksi. Ang Allah Igo na isip Saksi.
167. Niadtong milimod (sa Kamatuoran), ug nagbabag (sa mga tawo) gikan sa Dalan sa Allah, sila sa pagkatinuod nahisalaag sa halayo, halayo gikan sa (husto) nga Dalan.
168. Sa pagkatinuod niadtong nagpadayon sa pagpanglimod ug nagbuhat sa dili makatarunganon, ang Allah dili gayud mopasaylo kanila ni mogiya kanila sa bisan unsang dalan -
169. Gawas sa dalan ngadto sa Imperno, nga sila magpabilin niini sa kahangturan, ug kini sayon lang alang sa Allah.
170. O katawhan, sa pagkatinuod ang Mensahero miabot kaninyo uban ang Kamatuoran gikan sa (Allāh) nga inyong Ginoo, busa tumuo kamo alang sa inyong kaugalingong kaayohan; apan kon kamo maglimod, nan sa pagkatinuod iya sa Allāh (lamang) ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug sa yuta. Ang Allāh mao ang Labing Nakahibalo, Labing Maalamon.
171. Oh mga sumosunod sa (nauna) nga Kasulatan (mga Hudeyo ug mga Kristiyano), ayaw paglapas sa tukmang utlanan sa inyong relihiyon, ug ayaw pagsulti (ug bakak) batok sa Allah (Dios), apan (pagsulti) sa kamatuoran; ang Mesiyas, si Hesus, ang anak ni Maria, dili na mulabaw pa sa usa lamang ka Mensahero sa Allah, ug ang Iyang Pulong nga Iyang gipaabot ngadto kang Maria, ug usa ka espiritu gikan Kaniya (nga gibuhath pinaagi sa Iyang Pagmando); busa tumoo kamo sa Allah ug sa Iyang mga mensahero, ug ayaw pagsulti nga (ang Dios) usa ka trinidad. Pag-undang niana, kana mao ang mas maayo alang kaninyo; Ang Allah mao lamang ang Usa ka Tinuod nga Dios; halayo sa Iyang Himaya nga Siya makabaton og anak (o kauban), ngadto Kaniya (lamang) ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug bisan unsa nga anaa sa yuta. ug ang Allah Igo na isip Sinaligan.

172. Ang Mesiyas (Hesukristo) dili gayud mobalibad nga mahimong ulipon sa Allah, ni ang mga anghel nga duol sa Allah, ug bisan kinsa nga mobalibad sa pagsimba sa Allah ug magmapahitas-on, Iyang tigumon silang tanan ngadto Kaniya.
173. Unya alang niadtong mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, ang Allah mobayad kanila sa hingpit sa ilang mga ganti ug mohatag kanila og labaw pa gikan sa Iyang Kadagaya; ug alang niadtong nagdumili sa pagsimba sa Allah ug mga mapahitas-on, Siya mokastigo kanila sa usa ka sakit nga Silot. Ug sila dili makakaplag alang sa ilang mga kaugalingon gawas sa Allah ug bisan unsa nga tigpanalipod (magbalantay, manluluwas) o magtatabang (tigpataliwala).
174. Oh katawhan, sa pagkatinuod miabot na kaninyo ang dayag nga Pamatuod (ang Propeta Muhammad) gikan sa inyong Ginoo (Allah), ug Kami nagpadala kaninyo og tin-aw nga Kahayag (ang Halangdon nga Qur'an).
175. Unya alang niadtong mituo sa Allah ug mikupot pag-ayo ngadto Kaniya, Siya mopasulod kanila ngadto sa Iyang Kalooy ug Kadagaya, ug mogiya kanila ngadto sa Iyang Kaugalingon sa matul-id nga Dalan.
176. Nangayo sila kanimo og (legal) nga hukom. Isulti: Ang Allah naghatag kaninyo og usa ka balaud mahitungod sa tawo nga walay ginikanan o anak; kon ang usa ka lalaki mamatay, (ug) siya walay anak, apan siya adunay igsoon nga babaye, siya makapanunod sa katunga sa iyang kabilin, ug siya mahimong iyang manununod kon siya (babaye) walay anak; apan kon adunay duha (mga igsoong babaye), sila makapanunod sa dos-tersiya sa iyang kabilin; ug kong adunay managsoon nga mga lalake ug mga babaye, nan ang lalake makapanunod sa sama sa bahin sa duha ka babaye. Gitin-aw sa Allah (ang Iyang Balaod) kaninyo, aron dili kamo masayop. Ang Allah adunay (Hingpit) nga Kahibalo sa tanang butang.

Al-Māidah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Oh mga magtutuo, tumana ninyo ang inyong mga kontrata (pakigsaad, kasabotan). gitugot kaninyo ang pagkaon sa (ingon nga pagkaon) tanang mananap sa bakahan gawas lamang sa unsay gilitok nganha kaninyo (sa Qur'an nga gidili). Ang pagpangayam (sa mga hayop) wala gitugot samtang kamo anaa sa kahimtang sa tulomanon sa pagbuhat ug panawduaw (Haj o Umrah). Sa pagkatinuod, ang Allah nagmando sa unsay lyang gusto.
2. Oh mga magtutuo, ayaw ninyo lapasa ang mga Timaan sa Allah, mao usab ang Balaan nga mga Bulan, ang mga hayop nga gidala ingon nga halad, ang mga gibutang (gigahin) nga mga hayop nga gimarkahan (pinaagi) sa mga kwelyo, o niadtong (mga tawo nga) nagapanaw ngadto sa Sagradong Balay nga nangita gikan sa ilang Ginoo - Allah ug kadagaya ug sa Iyang pagdawat. Apan kun inyo nang mahuman ang Ihram, mahimo na ninyo ang pagpangayam, ug ayaw tugoti nga ang pagdumot sa pipila ka mga tawo (kaniadto) nga mipugong kaninyo sa pagsulod sa Masjid Al-Haram (sa Makkah) maoy magtuklod kaninyo sa kalapasan. Pagtinabangay kamo sa usa'g-usa ngadto sa maayong pamatasan, pagkamatarong ug pagkahadlok sa Allah), apan ayaw kamo pagtinabangay sa usa'g-usa ngadto sa kasal-anan ug pagsupak. Ug kahadloki ang Allah, sa pagkatinuod ang Allah Hilabihan sa Pagsilot.
3. Gidili alang kaninyo ang mga patay, ang dugo, ang unod sa baboy, ug ang karne (sa mga hayop) nga giihaw ingon nga halad (sakripisyo) ngadto sa uban gawas pa sa Allah, o sa mga mananap giihaw ang Ngalan gawas lain sa Allah, ug ang mga gipatay sa pagbitay (o pagtuok), o pinaagi sa hilabihan nga pagbunal, o sa pagkahulog sa pangpang (o habog nga dapit), o pinaagi sa pagkadaot tungod sa sungay, - ug kanang mananap nga nakaon na (bahin niini) sa mga mapintas (maidlas) nga mananap, gawas na lang kun nakuha pa ninyo nga ihawon kini (sa wala pa mamatay), - ug ang mga gihalad (giihaw) sa mga altar nga bato. (Gidili) usab ang paggamit ug pana aron sa pagpangeta ug swerte o sa pagdesisyon, kining maoy

(tanang) mga kasal-anan. Niining adlaw akong gihingpit ang inyong 'Relihiyon', ug Akong gihingpit ang Akong pabor nganha kanimo, ug Akong gipili ang Islam ingon nga inyong Relihiyon. Apan bisan kinsa nga napugos sa hilabihang kagutom-nga walay tuyo sa pagpakasala- nang sa pagkatinuod si Allah mao ang Tanan-Mapasayloon, Labing Maluluy-on.

4. Sila nangutana kanimo (O Muhammad) kun unsa ang gitugot kanila. Isulti: “Kani-nyo gitugot ang mga mga Halal [maayo ug putli] nga pagkaon. Ug kadtong mga (dinakpan sa) hayopan ug mga langgam (banog) nga inyong gitudloan sa pagpangayam; nga sila gianad ug gitudloan (aron makadakop) sa pamaagi nga gisugo sa Allah kaninyo, busa kaona ninyo ang mga nadakpan nila alang kaninyo, apan litoka ninyo ang Ngalan sa Allah sa ilang (sa mga hayop), ug kahadloki ninyo ang Allah. Sa pagkatinuod ang Allah Matulin sa Pag-ihap.”
5. Gikatugot kaninyo niining adlaw ang mga Halal [maayo ug putli] nga pagkaon. Ang pagkaon sa mga katawhan sa Kasulatan (mga Hudeyo ug Kristohanon) gitugot usab kaninyo, ug ang inyoha gitugot usab ngadto kanila. (Ang gitugot kaninyo sa pagpangasawa) mao ang malimpyo nga mga babaye gikan sa mga magtutuo, ug malimpyo nga mga babaye gikan sa mga gihatagan ug Kasulatan (mga Hudeyo ug Kristohanon) nga nauna sa kaninyo, kun inyo nang nahatag kanila ang igo nga Mahr (dowry o gasa sa lalaki ngadto sa babayeng pakaslan), nga (kamo) nangandoy ug kaputli (pagpangasawa kanila sa legal nga paagi), ug wala nagbuhat ug gidili nga pakighilawas, ug wala naghimo kanila ingon nga mga uyab. Bisan kinsa nga naglimod sa Pagkausa sa Allah ug sa pagtulon-an sa Islam, nang, walay kapuslanan ang iyang binuhatan, ug sa Ulahing Adlaw, siya mauban sa mga nanga-alkansi (pildero).”
6. Oh mga magtutuo, sa diha nga buot ninyong magpahinungod ug Salah (pag-ampo), hugasi ninyo ang inyong mga nawong ug ang inyong mga kamot hangtod sa siko, ug pahiri ang inyong ulo (pinaagi sa basa nga kamot) ug hugasi ang inyong mga tiil hangtod sa bukung-bukong. Kun kamo anaa sa kahimtang sa Janaba (kahugawon sa pakighilawas o adunay migawas nga duga sa kinatawo), putlia ninyo ang inyong kaugalingon (pinaagi sa pagkaligo sa tibuok lawas). Apan kon ikaw masakiton, sa usa ka panaw, o kun kinsa man kaninyo ang bag-o palang naggi-

kan sa Gha'it (kasilyas), o kun kamo nakighilawas sa mga babaye (asawa), ug dili makakitag tubig, nan, paghimo kamo ug Tayammum (Pagputli) pinaagi sa malimpyo nga yuta ug ipahid kini sa inyong nawong ug mga kamot. Ang Allah wala nangandoy nga ibutang (kamo) sa kalisdanan, apan gusto Niya nga kamo putlion, ug aron mahingpit Niya ang Iyang pabor kaninyo aron kamo makabaton ug pagbati sa pagpasalamat.

7. Hinumdomi ang grasya sa Allah kaninyo ug ang Iyang Pakigsaad nga niini kamo adunay katungdanan sa diha nga kamo misulti: “Kami nakadungog ug kami mituman.” Busa kahadloki ang Allah ug tumana ang Iyang mga sugo. Sa pagkatinuod ang Allah ang Hingpit nga Nakahibalo sa tanang mga tinago (sa inyong) dughan.
8. Oh mga magtutuo, barug kamo nga lig-on alang sa Allah ug pagpakamatarong kamong mga saksi ug ayaw tugoti nga ang kasuko ug pagdumot sa uban makahimo kaninyo nga mulikay sa hustisya. Magmakatarunganon! Mas duol kana sa pagkamatarong, ug kahadloki ang Allah. Sa pagkatinuod ang Allah Hingpit nga Nasayud sa unsay inyong ginabuhat.
9. Si Allah nagsaad niadtong mituo ug nagbuhat og mga maayo og nga sila kapasayloan ug dakong ganti.
10. Alang niadtong mga milimod (sa Kamatuoran) ug misalikway sa Among mga Bersikulo (sa Qur'an, ug timaan), kini ang mga pumuluyo sa Impiyrno.
11. Oh mga magtutuo, hinumdomi ang Pabor sa Allah kaninyo sa diha nga ang pipila ka mga tawo naninguha (nagplano) nga inaton ang ilang mga kamot batok kaninyo, apan (ang Allah) mipugong sa ilang mga kamot gikan kaninyo. Busa kahadloki ang Allah ug Tumana ang Iyang Kamanduan. Ug himoa nga ang mga magtutuo magbutang sa ilang pagsalig ngadto sa Allah.
12. Si Allah mihimo ug usa ka pakigsaad uban sa mga Anak sa Israel ug mitudlo ug napulog duha ka mga pangulo gikan kanila ug 'dayon' miingon, «Ako sa pagkatinuod uban kaninyo. Kon kamo magtukod ug pag-ampo, mobayad ug limos nga buhis, nagtuo sa Akong mga mensahero, mosuporta kanila, ug magpahulam kang Allah ug maayo nga pautang (pinaagi sa pagtabang sa mga kabus), Ako siguradong mopasaylo sa inyong mga sala ug mopasulod kaninyo ngadto sa mga

Tanaman diin sa ilalom niini ang mga suba nagaagay. Ug bisan kinsa kaninyo nga naglimod pagkahuman sa pagkatinuod nahisalaag gikan sa Matarung nga Dalan.»

13. Apan tungod sa ilang wala pagtuman sa ilang Pakigsaad, sila Among gitunglo ug gihimo Namong ang ilang kasing-kasing nga gahi. Sila nag-usab sa mga pulong (sa Allah) nga kahulugan ug hilabihan nilang nakalimtan ang bahin sa Pahinumdom nga gipadala kanila (mahitungod sa pag-abot ni Propeta Muhammad). Ug kamo dili maundang nga makadiskobre ug pagpanikas (gikan) kanila, gawas lamang sa pipila kanila. Apan pasayloa ninyo sila ug ibaliwala. Sa pagkatinuod si Allah naghigugma sa mga nagbuhat ug kaayohan.
14. Ug gikan sa mga nag-ingon, 'Kami mga Kristohanon,' Kami nagkuha sa ilang Kasabotan (sa pagtuo ug pagtabang sa kataposang Mensahero ni Allah, nga si Muhammad), apan gibiyahan nila ang maanindot nga bahin sa Pinadayag nga gipadala kanila (sa Ebanghelyo, mahitungod sa pag-abot ni Propeta Muhammad), Busa nagtanom Kami sa taliwala nila ug oposisyon ug pagdumot hangtod sa Adlaw sa Pagkabanhaw, ug ang Allah ang magpadayag kanila sa unsay kanunay ilang gibuhat.
15. Oh katawhan sa kasulatan (mga Hudeyo ug Kristohanon), Karon, miabot kaninyo ang Among Sinugo (si Muhammad) nga nagpatin-aw ug maayo kaninyo sa mga butang nga inyong gitago gikan sa Kasulatan ug nagpasaylo sa daghan. Sa pagkatinuod miabot kaninyo gikan ni Allah ang usa ka kahayag ug usa ka tin-aw nga Libro (ang Qur'an).
16. (Pinaagi niini nga Libro) ang Allah nagagiya sa mga nagsunod sa Iyang maayong kagustohan ngadto sa mga pamaagi sa kaluwasan, ug sila Iyang dal-on gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag (sa Pagtuo ug Kahibalo) pinaagi sa Iyang pagtugot, ug Iyang giyahan sila ngadto Matul-id nga Dalan.
17. Sa pagkatinuod, sila nagabuhat sa pagpasipala (ug nagmugnag kabakakan) ang mga nagasulti nga ang Allah mao ang Mesiyas, ang anak ni Maria. Isulti: "Kinsa ba kaha ang adunay bisan diyutay nga gahom batok sa Allah, kun Iyang gusto, nga sa Mesiyas, ang anak ni Maria, sa iyang inahan, nga mamatay ug ang tanan nga ania sa yuta? Iya sa Allah ang pagpanag-iya sa kalangitan ug kayutaan ug sa tanan nga anaa sa taliwala niini. Siya nagabuhat sa unsay Iyang gusto. Ug ang Allah ang

adunay bug-os nga Gahom sa pagbuhat sa tanang butang.

18. Ang mga Hudeyo ug mga Kristohanon nagsulti: “Kami ang mga anak sa Allah ug Iyang hinigugma.” Isulti: “Nan, nganong Iya man kamong gisilotan sa inyong mga kasal-anan?” Dili, kamo mga tawo lamang nga kauban sa mga linalang, pasayluon Niya ang Iyang magustohan ug silotan Niya ang Iyang gustong. Iya sa Allāh ang pag-angkon ug pagdumala sa kalangitan ug kayutaan ug sa tanan nga anaa sa taliwala niini, ug ngadto Kaniya ang pagbalik (sa tanan alang sa Paghukom).
19. Oh katawhan sa Kasulatan (mga Hudyo ug Kristohanon), karon miabot kaninyo ang Among Sinugo (Muhammad) aron nga mahimong tin-aw kaninyo ang kama-tuoran, human nga maundang ang (sunod-sunod nga) mga Sinugo, kun dili lang (tungod niana), mahimo unta ninyong isulti: “Walay miabot kanamo nga (Sinugo nga) nagdala ug maayong balita ug tigpasidaan.” Busa karon miabot kaninyo ang usa ka (Sinugo nga) nagdala ug maayong balita ug tigpasidaan. Kay ang Allāh ang adunay bug-os nga Gahum ibabaw sa tanang butang.
20. (Hinumdomi) sa diha nga miingon si Moises sa iyang katawhan: “Oh akong katawhan, hinumdomi ninyo ang Pabor sa Allah nganha kaninyo sa diha nga Siya nagbutang ug mga propeta gikan kaninyo, ug kamo Iyang gihimo nga mga hari, ug gihatag Niya kaninyo unsay wala Niya ihatag sa uban nga mga tawo (sa inyong panahon).
21. “Oh akong katawhan, sulod kamo sa balaan nga yuta nga maoy nga gisaad sa Allah kaninyo, ug ayaw kamog talikod (aron muikyas sa pakiggubat), kay kun maingon niana, kamo mamalik nga mga nanga-alkansi (pildero).
22. Sila miingon: “O Moises, anaa (niini nga kayutaan) kusgan nga mga panaglumba sa kaliwatan, ug bisan kanus-a dili kami mosulod niini hangtod nga biyaan nila kini; ug kun sila mupahawa na, nan, kami mosulod (niini).”
23. Duha sa mga tawo nga nahadlok (sa pagsubak sa Allah) nga gihatagan sa Allah sa Iyang Panalangin (si Yusha ug Ka’lab) miingon: “Sulonga ninyo sila sa ganghaan, kay kun kamo makasulod na, ang kadaugan mamainyo, ug ibutang inyong pagsalig sa Allah kun kamo tinuod nga mga magtutuo.

24. Sila miingon: “Sila miingon: “O Moises, dili kami mosulod niini basta naa sila didto. Busa ikaw adto (nga uban) ang imong Ginoo ug pakiggubat kamong duha, kami magapabilin (lang) dinhi.”
25. Siya (Moises) miingon: “O ‘Allah’ akong Ginoo, dili nako kontrolado ang (bisan kinsa) gawas sa akong kaugalingon ug akong igsoon (nga si Aaron), busa ibulag Mo kami sa mga tawo nga mga makasasala.”
26. (Ang Allah) miingon: “Kun mao kana, kini (ang balaan nga yuta) gidili kanila sulod sa kap-atan ka tuig; sila maglatagaw sa tibuok kayutaan. Busa ayaw kamo kaguol sa mga tawo nga mga makasasala.”
27. Hisgoti (O Muhammad) kanila sa kamatuoran ang sugilanon sa duha ka anak nga lalaki ni Adam [Abel ug Cain]—kon sa unsang paagi ang matag usa naghalad ug sakripisyo: Ang halad ni Abel gidawat samtang ang kang Cain wala. Busa mi-hulga si Cain, “Patyon ko ikaw!” Ang iyang igsoong lalaki mitubag, “Ang Allah modawat lamang gikan sa mga matarong.»
28. Kun imong ibayaw ang imong kamot batok kanako aron ako patyon, bisan kanus-a dili gayud nako ibayaw ang akong kamot batok kanimo aron ikaw patyon, tungod kay ako nahadlok sa Allah; ang Ginoo sa tanang mga linalang.
29. Mas gustohon nako nga ikaw ang magpas-an (makaangkon) sa gibug-aton sa akong sala ug sa imong sala; kun mahitabo kana, ang imong Kapadulngan mao ang Kalayo sa Impyerno, ug kini ang balos sa mga nakasala tigbuhat.
30. Busa ang iyang kalag ang nag-aghat nga patyon ang iyang igsoon, ug iyang (Cain) napatay siya (Abel), ug siya nahimong nga pildero.
31. Pagkahuman, ang Allah nagpadala ug uwak nga nagkahig sa yuta aron ipakita kaniya unsaon nga ilubong niya ang patay nga lawas sa iyang igsoon. Siya (nga sad-an) miingon: “Kaalautan alang kanako! Wala man lang ako nakabaton ug abilidad nga sama niining uwak aron akong ilubong ang patay nga lawas sa akong igsoon?” Ug siya nahimong pagmahay.
32. Ug tungod niini, Among gikasugo ang mga anak sa Israel (ug alang sa tanan nga mga tawo sunod kanila) nga ang bisan kinsa nga mupatay ug usa ka tawo, gawas lamang kun kini usa ka balos (ingon nga legal nga bayad o silot sa pagpatay), o

pagpakuyanap ug pagkadautan sa kayutaan, - kini ilhon nga sama sa usa nga mipatay sa tibuok katawhan, ug kun kinsa man ang moluwas ug usa ka kinabuhi, kini pagailhon nga sama sa usa nga miluwas sa kinabuhi sa tibuok katawhan. Sa pagkatinuod miabot kanila ang Among mga Sinugo nga adunay tin-aw mga timaan. Unya sa pagkatinuod daghan kanila, [bisan] human niadto sa tibuok kayutaan, nahimong mga malapason.

33. Ang balos (silot) niadtong naghagit sa gubat batok sa Allah ug sa Iyang Mensahero ug nagbuhat ug daotan sa tibuok kayutaan (.i.e., armadong mga grupo nga nagbuhat ug krimen batok sa mga inosente) mao ang kamatayon, paglansang sa krus, putlon ang ilang mga kamot ug tiil sa magkaatbang nga kilid, o pagkadeستیero gikan sa yuta. Kini nga silot usa ka kaulawan alang kanila dinhi sa kalibutan, ug sila mag-antus sa usa ka dako nga silot sa Kinabuhi.
34. Gawas kanila nga naghinulsol sa wala pa ka makabaton ug gahom ibabaw kanila, busa inyong hibaloan nga ang Allah Labing Mapinasayluon, nga Labing Maluloy-on.
35. Oh mga magtutuo, kahadloki ninyo ang Allah ug pangitaa ang paagi aron mahiduol Kaniya ug panlimbasog kamo ngadto sa Iyang Dalan aron kamo molampos.
36. Kadtong naglimod (sa kamatuoran) bisan pa kun sila adunay tanan nga mga bahandi nga mao sa yuta, ug (lain pa nga) sama niini, aron ihatag ingon nga panglukat kanila sa silot sa Adlaw sa Pagkabanhaw, kini dili pagadawaton gikan kanila, ug alang kanila mao ang usa ka sakit nga silot.
37. Sila mangandoy nga makagawas sa Kalayo, apan bisan kanus-a dili sila makagawas gikan niini, ug alang kanila mao ang usa ka walay katapusang pagsakit.
38. Ug (alang sa) kawatan nga lalaki ug sa kawatan nga babaye (nga napamatud-an), putla ang ilang kamot (tuo nga kamot hangtod sa lutahan sa pulso) ingon nga bayad sa ilang gibuhat, ug ingon nga usa ka sanglitanan nga silot gikan Allāh. Ug ang Allah ang Hingpit nga Gamhanan, ang Labing Maluloy-on.
39. Apan bisan kinsa nga maghinulsol human sa iyang krimen (sala) ug nagbuhat ug pagkamatarong (sa pagtuman sa Allah), nan, sa pagkatinuod ang Allah mu-pasaylo kaniya. Sa pagkatinuod ang Allah Labing Mapinasayluon, ang Labing

Maluloy-on.

40. Wala ba ninyo mahibaloe nga Iya sa Allah lang ang Gingharian sa kalangitan ug kayutaan. Siya ang nagasilot sa kinsay Iyang gusto, ug Siya ang mupasaylo sa kinsay Iyang magustohan. Ang Allah adunay bug-os Gahom sa tanang butang.
41. Oh Sinugo! Ayaw kaguol alang niadtong naglumba sa paglimod nga nag-ingon, “Kami mituo” sa ilang mga dila, apan ang ilang kasingkasing anaa sa kawalay pagtuo. Ug kadtong gikan sa mga Judio nga mahinamon na paminaw mga bakak, matinagdanon sa mga mapahitas-on kaayo nga moanha kanimo. Ilang gituis ang Kasulatan, gikuha ang mga hukom gikan sa konteksto, unya moingon, “Kon mao kini ang hukom nga imong makuha ‘gikan ni Muhammad’, dawata kini. Kung dili, pagbantay ninyo!” Ug bisan kinsa ang gusto sa Allah nga ibutang sa Al-Fitnah (kasaypanan, hinungdan sa iyang tentasyon), wala kay mahimo alang sa iyang batok kang Allah. Dili Kabubut-on ni Allah ang pagputli sa ilang kasingkasing. Alang kanila adunay kaulawan dinhi sa kalibutan, ug sila mag-antus sa usa ka dako nga silot sa Kinabuhi.
42. Sila nahimuot sa pagpaminaw sa kabakakan, ug ilang gilamoy (gikaon) ang bisan unsa nga gidili. Busa, kun sila muduol kanimo (O Muhammad), mahimo nimo hukman taliwala kanila o talikdan ba nimo sila. Kun sila imong talikdan, kamo dili nila madaut bisan diyutay. Ug kun ikaw muhukom (kanila), hukmi sila nga adunay pagkamatarong taliwala kanila. Sa pagkatinuod ang Allah naghigugma kadtong mga makatarunganon.
43. Apan giunsa nila paghimo kanimo nga maghukom samtang anaa kanila ang Torah, kung asa dinhi niini mao ang paghukom ni Allah? Ug sila mitalikod pagkahuman niana. Sa pagkatinuod, sila dili (tinuod) nga mga magtutuo.
44. Sa pagkatinuod Among gipakanaug ang Torah, ania niini ang giya ug Kahayag, nga pinaagi niini ang mga Propeta nga nagtugyan sa ilang kaugalingon sa Kabobot-on sa Allah mihukom sa mga Hudeyo. Ug ang mga Rabbi (Rabbay o mga maalam sa Hudeyo), ug ang mga pari (mihukom usab sa mga Hudeyo pinaagi sa Torah human niining mga Propeta), tungod kay kanila gikasalig ang pag-atiman sa Libro sa Allah (ang Torah), ug sila mga saksi niini. Busa ayaw ninyo sila kahadloki, apan Ako maoy inyong kahadloki, ug ayaw ninyo ibaligya ang Akong

mga Bersikulo sa ubos nga kantidad. Ug bisan kinsa nga wala mohukom sumala sa gipakanaog sa Allah, sila ang mga manlilimod.

45. Ug Among gikasugo sa sulod niini (Torah) alang kanila: (Ang) “Kinabuhi alang sa kinabuhi, mata sa mata, ilong sa ilong, dalunggan sa dalunggan, ngipon sa ngipon, ug alang sa mga samad mao usab ang uyon sa balaud nga balos (o silot).” Apan bisan kinsa nga buhian ang iyang katungod ingon nga Sadaqah (hatag sa kaluoy), kini mahimong bayad gikan kaniya (paghugas sa iyang kasal-anan). Ug bisan kinsa nga wala muhukom sumala sa gipadayag sa Allah, sila ang dili makiangayon.
46. Ug sa ilang mga lakang Among gisugo human kanila si Hesus, ang anak ni Maria, nga nagpamatuod sa Torah (mga Balaud) nga miabot una kaniya, ug Among gihatag kaniya ang Injil (Ebanghilyo), nga anaa niini ang giya ug kahayag, ug nagpamatuod sa Torah (mga Balaud) nga miabot sa wala pa kini, usa ka giya ug tambag alang sa mga matarong.
47. Pasagdi ang mga tawo (nga gihatagan) ug Ebanghelyo nga mohukom sumala sa gipadayag sa Allah niini. Ug bisan kinsa nga wala muhukom sumala sa gipadayag sa Allah, (nan), sila mga rebelde, masinupakon sa Allah.
48. Ug Among gipadayag kanimo (Oh Muhammad) ang Libro (Qur'an) sa kamatuoran, nga nagpamatuod sa Kasulatan nga miabot una pa niini, ug Mohayminan (kasaligan sa kahalangdon, saksi sa kamatuoran ug nagpahimakak sa kabakakan) niini (ang daan kasulatan). Busa hukmi sila sumala sa gipadayag sa Allah ug ayaw sunda ang ilang walay kapuslanan nga kagustohan, nga magpasalaag kanimo sa kamatuoran nga miabot kanimo. Sa matag panahon, Kami nagbutang ug usa ka Balaud, ug usa ka tin-aw nga pamaagi sa pagkinabuhi. Kun gigusto lang sa Allah, mahimo Niya nga kamo mahimong usa lang ka nasud (katilingban), apan gusto Niya nga sulayan kamo sa butang nga Iyang gihatag kaninyo; busa paglumba kamo sa (pagbuhat ug) mga maayong buhat. Kamong tanan mubalik sa Allah; ug ipahibalo Niya kaninyo ang mga butang nga inyong gikasumpakian.
49. Ug paghukom (O Muhammad) taliwala kanila sumala sa gipadayag sa Allah, ug ayaw sunda ang ilang walay kapuslanan nga kagustohan, ug pag-amping kanila, nga ikaw ilang mapasimang sa pagtuman sa ilang kasugoan gikan sa unsay gipadayag sa Allah kanimo, apan kun sila mutalikod, nan hibalo nga ang gigusto sa

Allah mao ang masilotan sila tungod sa ilang mga sala. Ug sa pagkatinuod, ang kadaghanan sa mga katawhan masinupakon sa Allah.

50. Kadto bang kasugoan (hukoman) sa panahon sa pagkawalay-alamag ang ilang gigusto? Apan kinsa ba ang labaw nga maayo kaysa sa Allah sa paghukom alang sa mga tawo nga adunay kasigurohan (sa ilang) pagtuo.
51. Oh mga magtutuo, ayaw ninyo himoa nga suod nga higala ug tigpanalipod, ang mga Hudeyo ug ang mga Kristohanon, sila mga higala ug tigpanalipod lang sa usa'g-usa. Bisan kinsa kaninyo nga mokuha kanila ingon nga mga higala ug nga tigpanalipod, nan kasigurohan, nga siya usa kanila. Ang Allāh dili Maga-giya niadtong katawhan nga dili makiangayon.
52. Ug inyong makita, sila nga sa ilang kasing-kasing adunay balatian, sila nagdali sa ilang pakighigala (mga Hudeyo), nga naga-ingon: “Kami nahadlok, basin ang kaalautan mahitabo kanamo”. Mahimo nga ang Allah maghatod kanila (nga mga Muslim) ug usa ka kadaugan o usa ka hukom sumala sa Iyang Kabobot-on. Ug sila (ang mga salingkapaw) magbasol sa mga butang nga ilang gililong ingon nga tinago sa ilang mga kasingkasaing.
53. Ug sila nga manga tumuloo maga-ingon; «Dili ba mao man kini sila ang manga nanag-panumpa sa hilabihan sa ilang labing lig-on nga panaad ni Allah, nga sila tinooray nga uban kanimo (mga Muslim).” ?» Ang ilang tanang manga binuhatan kawang lamang ug sila nahimong pildero.
54. Oh mga magtutuo, bisan kinsa kaninyo nga mutalikod sa iyang relihiyon (sa Islam), ang Allah magdala ug mga tawo (nga ipuli kanila), nga iyang higugmaon, ug (sila) maghigugma Kaniya; nga mapaubsanon ngadto sa manga tumuloo, apan makusganon ba-tok sa mga manlilimod, nga nanlimbasug sa dalan (ni) Allah, dili mahadlok sa manga pasangil niadtong manga tig-pasangil. Kini ang panalangin sa Allah nga iyang ihatag sa kinsay iyang magustohan. Kini ang kadagaya sa Allah, iyang gihatag sa kinsay iyang gusto, kay ang Allah igo sa paghatag, Labing nakahibalo.
55. Sa pagkatinuod, ang inyong ‘tinuod’ nga magbalantay walay lain mao ang Allāh, ang Iyang sinugo, ug ang mga mituo ug nga makanunayon sa ilang mga pag-ampo

ug naga-bayad sa Zakat (obligadong limos) samtang sila nanag-yukbo (ug nagpa-sakop ngadto Allāh).

56. Bisan kinsa nga miila sa Allah, sa Iyang sinugo, ug sa mga magtutuo ingon nga magbalantay, ang partido sa Allah mahimong magmadaugon.
57. Oh mga magtutuo, ayaw himoa ingon nga mga magbalantay ninyo (ug sinaligan) ang mga magkuha sa inyong pagtuo nga usa ka kataw-anan ug biay-biay sa mga kadtong gihatag sa Kasulatan nga nauna pa kaninyo (mga Hudeyo ug Kristiyano), ug usab ang mga pagano; ug kahadloki ninyo ang Allah kun kamo tinuod nga nagtuo Kaniya.
58. Ug sa diha nga inyong pagtawag ngadto sa ang pag-ampo (Adhan), kini ilang himuon nga (ingon nga usa lang ka) kataw-anan ug pagbiaybiay; kini sa hinungdan nga sila mga tawo nga dili nakasabot.
59. Isulti: “O Katawhan sa Kasulatan (mga Hudeyo ug Kristohanon), kamo ba nag-saway kanamo nga walay laing hinungdan, gawas lang nga kami mituo sa Allah, ug sa gipadayag kanamo, ug sa mga gipadayag nga nauna (ang Torah, Ebanghilyo, Salmo, ug uban pa), nan, ang kadaghanan kaninyo masinupakon sa Allāh.
60. Isulti (O Muhammad): “Ipahibalo ba nako kaninyo ang (tawo nga magbaton ug) labing dautan nga balos gikan sa Allah kaysa niana? Sila kadtong [mga Hudeyo nga adunay ingon niini nga kinaiya], nga nakakuha ug Tunglo sa Allah ug sa Iyang Kasuko, ug (sila nga) Iyang giusab ang hulagway nga mga unggoy ug baboy, ug (sila nga) misimba sa Taghut (bakak nga mga diyos); sila ang labing dautan ang kahimtang, ug labing nasalaag nga layo gikan sa Matul-id nga Dalan.”
61. Sa diha nga sila mianha kanimo, sila muingon: “Kami mituo.” Apan sa pagkatinuod, sila misulod uban sa kawalay pagtuo ug sila migawas uban niini. Ang Allah ang nahibalo sa tanan nga ilang ginalilong.
62. Imong makita ang kadaghanan kanila (mga Hudeyo) nga nagdali sa kasal-anan ug pagsupak (Kang Allah), ug pagkaon sa mga ginadili nga butang nga naangkon. Dautan kadtong ilang ginabuhat.
63. Ngano nga ang mga pastor ug ang mga pari wala nagapugong kanila sa pagpamulong ug mga makasasala nga pulong (kabakakan) ug sa pagkaon sa mga ginadili

nga butang? Kadautan ang maoy ilang ginabuhat.

64. Ang mga Hudeyo miingon: “Ang kamot (ni) Allah kinadenahan. «Apan ang ilang manga kamot maoy kinadenahan ug sila tunglohon niining pulonga. Apan ang Iyang duha Kamot Labing Abli sa Kadagaya. Siya migasto (sa Iyang Kadagaya) sumala sa Iyang ginbut'an. Sa pagkatinuod, ang pinadayag nga gipakanaug kani-mo gikan sa 'Allah' imong Ginoo makadugang sa kadaghanan kanila ug kagahi sa ilang pagka-masu-kihon, ulo pagrebelde, ug pagpanglimod. Nagbutang kami ug kasuko ug pagdumot sa ilang taliwala hangtod sa Adlaw sa Pagkabanhaw. Sa matag higayon nga ilang gipadilaab ang kalayo sa gubat, ni Allah ang mupalong niini; ug sila kanunay nga naningkamot nga makabuhat ug kadaut sa kayutaan. Ug ang Allah dili mahigugma sa mga tigbuhat ug daotan.
65. Ug kun mituo lang ang Katawhan sa Kasulatan (mga Hudeyo ug Kristohanon) sa Allah ug sa Iyang Sinugo (Muhammad), ug milikay sa kadautan, Among tangtan-gon ang ilang mga kasal-anan ug sila Among dawaton sa Tanaman sa Kalipay (sa Paraiso).
66. Ug kun sila milihok lang nga uyon sa Torah (mga Balaud), sa Injil (Ebanghelyo), ug sa unsay gipadayag kanila (karon) gikan sa ilang Ginoo (ang Qur'an), sa pagkatinuod sila unta nakabaton ug kadagaya ug panginabuhian gikan sa ilang ibabaw, ug gikan sa ilalom sa ilang mga tiil. Adunay mga tawo taliwala kanila nga anaa sa hustong dalan, apan daghan kanila ang nagabuhat ug kadautan.
67. Oh Mensahero 'Muhammad', ipaabot ang unsay padayag kanimo gikan sa 'Allah' imong Ginoo 'ang Qur'an'. Ug kun dili nimo buhaton, nan, wala nimo ipaabot ang Iyang Mensahe. Ang Allah ang manalipod kanimo gikan sa mga katawhan. Ang Allah dili mogiya sa mga tawo nga nagalimod (sa Kamatuoran).
68. Isulti (Muhammad): “Oh mga Sumulunod sa 'sayo pa' Kasulatan (mga Hudeyo ug Kristohanon), Wala kamoy naangkon (nga giya) hangtod nga obserbahan kamo sa Torah (mga Balaud), sa ebanghelyo, ug nga gipadayag nga gikan sa inyong Ginoo 'Allāh'.” Sa pagkatinuod, ang unsay gipadayag kanimo gikan sa imong Ginoo makadugang sa daghan kanila sa mga gahig ulo, pagrebelde ug walay pagtuo. Busa ayaw pagmasulub-on mahitungod sa mga tawo nga nagalimod 'sa Kama-tuoran'.

69. Sa pagkatinuod, ang mga mituo (niining nasud), ang mga Hudeyo, mga Sabiano ug mga Kristohanon - ang bisan kinsa nga nagatuo sa (nga Pagkausa Kang) Allah ug sa Ulahing Adlaw ug magbuhat ug matarong (mituo kang Propeta Muham-mad) – kanila walay angay ikahadlok ni sila maga-kabalaka.
70. Sa pagkatinuod, Among gikuha ang Kasabotan sa Kaliwatan sa Israel ug diha kanila nagpadala sa mga Sinugo. Sa matag panahon nga adunay nagaabot kanila nga usa ka Sinugo nga dili uyon ang iyang Mensahe sa ilang kaugalingong gusto (siya ilang isalikway), ang uban (sa mga Sinugo) gitawag nila nga bakakon, ug ang uban usab ilang ginapatay.
71. Sila nagdahom nga walay pagsulay ‘ug silot sa ilang pagsupak’, busa sila nahimong buta ug bungol; human niini (sila nagbasol sa ilang sala), ug si Allah mi-balik ngadto kanila (nga adunay pagpasaylo); unya, daghan kanila ang nahimong buta ug bungol (sa kamatuoran). Ang Allah ang Labing Nakakita sa ilang ginabuhat.
72. Sa pagkatinuod sila makahimo ug pagpasipala (kadtong nagbungat ug bakak) miingon: “Si Allah (Dios) ang Mesiya (Hesus), ang anak ni Maria.” Apan ang Mesiya (Hesus) nagsulti: “O Kaliwatan sa Israel, simbaha ninyo si Allāh, ang akong Ginoo ug inyong Ginoo.” Sa pagkatinuod, ang bisan kinsa nga nagbutang ug (mga kauban) sa pagsimba uban kang Allāh, nan, si Allah magdili kaniya sa Paraiso ug ang Kalayo ang iyang mahimong puloy-anan. Ug nga mga tigbuhat ug kasaypanan sila walay mahimong katabang.
73. Sa pagkatinuod sila makahimo ug pagpasipala (kadtong nagbungat ug bakak) miingon: “Si Allah usa sa tulo.” Apan wala nay dios (nga angayan pahinungdan sa pagsimba) gawas sa Nag-inusara nga Allah. Ug kon sila dili muondang sa ilang ginasulti, sa pagkatinuod, ang usa ka labing sakit nga silot mudangat sa mga naglimod taliwala kanila.
74. Dili ba sila mubalik sa Allah (sa paghinulsol) ug mangayo sa Iyang kapasayloan? Samtang ang Allah Labing Mapinasayluon, Labing Maluloy-on.
75. Ang Mesiya (Hesus), ang anak ni Maria, dili mulabaw pa sa usa ka Sinugo, daghan nang mga Sinugo ang milabay nga nauna pa kaniya. Ang iyang inahan

(Maria) usa ka magtutuo nga matinud-anon. Sila nagakaon ug pagkaon kaniadto. Tan-awa kung giunsa namo maghimo ang mga Timailhan nga klaro kanila, unya tan-awa giunsa nila magtalikod gikan sa kamatooran!

76. Isulti: “Giunsa ninyo pagsimba gawas sa Allah nga ang usa ka butang nga walay gahom sa pagbuhat ug kadautan ug kaayohan alang kaninyo? Ang Allah Maoy Hingpit nga Nakadungog, ang Hingpit nga Nakahibalo.
77. Isulti: «O Katawhan sa mga Kasulatan, ayaw pagpasobra sa inyong relihiyon (pinaagi sa pagtuo sa butang) nga lapas sa kamatuoran, ug ayaw ninyo sunda ang walay pulos nga mga tinguha sa mga tawo nga nasalaag kaniadto, ug nagpasimang sa kadaghanan, ug nagpasalaag sa ilang kaugalingon gikan sa Hustong Dalan.»
78. Kadtong milimod ‘sa Kamatuoran’ taliwala sa anak sa Israel gitunglo (ni Allah) pinaagi sa Dila ni David, ug Hesus, ang anak ni Maria. Tungod kay sila sa hilabihan nanag-supak ug naglapas!
79. Naandan nila nga sila wala nagdili sa usa’g-usa sa kasal-anan nga ilang nabuhat. Kadautan ang ilang naandan nga ginabuhat.
80. Makita nimo ang kadaghanan kanila nga (mga Hudeyo) naghimo sa mga magmilimod ingon nga ilang suod nga higala ug tigpanalipod. Sa pagkatinuod kadautan ang ilang ginabuhat, ug sa ingon niadto (nga hinungdan) ang kasuko sa Allah midangat kanila, ug sa silot sila mopuyo hangtod sa kahangtoran.
81. Kun sila lang mituo sa Allah, ug (mituo) sa Propeta (Muhammad), ug sa unsay gipadayag kaniya (ang Qur’an), bisan kanus-a dili nila sila (ang mga wala mituo) himuon nga mga suod nga higala ug tigpanalipod, apan daghan kanila mga rebelyoso, masinupakon sa Allāh.
82. Seguradong makit-an nimo ang labing kaaway ngadto sa mga magtutuo nga mao ang mga Judio ug mga politeista ug ang labing maloloy-on mao kadtong nagtawag sa ilang kaugalingon nga Kristiyano. Kana tungod kay sila adunay mga pari ug mga monghe ug tungod kay sila dili mapahitas-on.
83. Sa diha nga ilang madunggan unsa ang gipadayag ngadto sa Sinugo ‘Muhammad’ makita nimo ang ilang mga mata nga nag-awas sa luha tungod sa kamatuoran nga ilang nailhan. Sila nagasulti: “Among Ginoo ‘Allah’ kami mituo, busa Isulat Mo

kami ingon nga kauban sa mga saksi.”

84. Ug nganong dili man kita motuo kang Allah ug sa kamatuoran nga miabot kanato? Samtang kita nanghinaut nga ang ‘Allah’ atong Ginoo dawaton kanato (sa Paraiso sa Adlaw sa Pagkabanhaw) uban sa mga matarung nga mga tawo (Propeta Muhammad ug sa iyang mga kauban).
85. Busa sila gigantihan sa Allāh ug mga Tanaman (Paraiso) nga sa ilalom niini adunay mga suba nga nagadagayday tungod sa ilang gisulti, sila magapuyo didto sa kahangtoran. Ug kini ang ganti sa mga nagbuhat ug maayo.
86. Ang mga milimod ug isalikway sa Among Ayat (mga bersikulo, timaan), sila mao ang mga lumulupyo sa Kalayo (sa Imperno).
87. Oh mga magtutuo, ayaw ninyo idili ang mga butang nga maayo, nga gihimo ni Allah nga gikatugot kaninyo. ug ayaw paglapas. Sa pagkatinuod, si Allāh wala mahigugma sa mga malapason.
88. Kaon sa mga butang nga gihatag sa Allah kaninyo, nga gikatugot ug putli, ug kahadloki ang Allah nga Kaniya kamo mituo.
89. Si Allah dili musilot kaninyo (para sa pagbuwag) sa mga pagpanumpa nga wala ninyo tuyoa, apan Siya musilot kaninyo (para sa pagbuwag) sa mga pagpanumpa nga inyong gituyo; ug alang sa bayad sa tinuyo nga pagpanumpa, pagpa-kaon (kamo) ug napulo ka kabus, sa sukod nga kun unsa ang sagad nga inyong ginapakaon sa inyong kaugalingong pamilya; o bistihini ninyo sila; o hatagan ug kagawasan ang usa ka ulipon. Apan kon kinsa man ang walay abilidad (niini), nan, siya angay nga magpuasa ug tulo ka adlaw. Kini ang bayad (pagbasol) sa mga panumpa kun kamo nakapanumpa. Ug panalipdi ninyo ang inyong pagpanumpa (ayaw panumpa o panaad ug daghan). Sa ingon niini gibuhay ni Allah nga mahimong tin-aw kaninyo ang Iyang mga pinadayag, timaan, ug uban pa, aron kamo magmapasalamat.
90. Oh mga magtutuo, ang mga makahubog ⁽¹⁾, ang sugal, ang Al-Ansab (mga hulagway o mga bato nga altar, nga sa palibot niini gibalaan ang mga halad) ug Al-Azlam (mga pana aron sa pagpangeta ug suwerte o pagdesisyon) mga dautang

(1) Ug tanan nga makahatag ug tabil sa panghunahuna; droga, sagbot sa marijuana, ug uban pa.

binuhatan ni Satanas. Busa likayi ninyo aron kamo molampos ug mouswag».

91. Sa pagkatinuod, ang gusto lang ni Satanas mao ang dasigon ang kaaway ug pagdumot taliwala kaninyo pinaagi sa mga butang nga makahubog ug pagpanugal, ug nagbabag kaninyo sa paghinumdom sa Allāh ug sa pag-ampo. Busa, kamo ba dili pa ba magaundang?
92. Tumana si Allah ug tumana usab ang Mensahero (Muhammad), ug pagmainam-pingon kamo; apan kun kamo manggitalikod, nan hibalo i nga ang katungdanan sa Among Sinugo mao lamang ang pagpaabot (sa Mensahe) tin-aw klaro.
93. Alang sa mga mituo ug nagabuhat ug kaayohan, dilisala ang unsay ilang gikaon (sa wala pa kini gidili), basta sila nagpadayon (karun) sa ilang pagkadiosnon (pinaagi sa pagpalayo sa mga butang nga lyang gidili), ug pag-angkon ug pagtuo (sa Kaniya) ug pagbuhat ug kaayohan, unya kahadloki ang Allah ug pagtuo (Kaniya), unya kahadloki ang Allah (pinaagi sa pagbuhat sa mga Kasugoan sa Allah) ug pagbuhat kaayohan nga adunay kahingpit. Ang Allah naghigugma sa mga maayong magbubuhat.
94. Oh mga magtutuo, ang Allah kasigurohan nga maghatag kaninyo ug pagsulay pinaagi sa mga hayop nga inyong ginadakop (sa pagpangayam), nga muabot sa duol (ninyo) nga maabot lang sa inyong mga kamot ug sa mga bangkaw (samtang kamo anaa sa kahimtang sa Ihram [nga pangpanawduaw], aron masulayan ni Allāh sila nga manga nahadlok Kaniya sa tago. Ang bisan kinsa nga magalapas human niini, alang kaniya mao ang makalilisang nga silot.
95. Oh mga magtotoo! Ayaw pagpatay duwa samtang kamo anaa sa panawduaw. Bisang kinsa nga mopatay niini nga tinuyo kinahanglang mobayad pinaagi sa pagtanyag sa katumbas niini—sumala sa paghukom sa duha ka makiangayon nga mga tawo diha kaninyo— paga-dad' on sa Ka'bah, ingon nga halad (sama sa karnero, kanding, baka), o pinaagi sa pagpakaon sa mga timawa, o pinaagi sa pagpuasa aron sila makatilaw sa mga sangputanan sa ilang mga paglapas. Gipasaylo ni Allah ang nahimo sa una. Apan kadtong mopadayon pagasilotan ni Allah. Kay Allah Hingpit Labing Gamhanan, ang Nakapanag-iya sa Pagbalos (Pagsilot).
96. Gitugot kaninyo ang pagpanakop ug isda sa kadagatan ug ang mga makaon niini

alang sa kapahimuslan sa inyong kaugalingon ug sa mga nagpanaw, apan gidili kaninyo ang pagpangayam ug hayop sa kayutaan samtang kamo anaa sa kahimtang sa Ihram (sa Hajj o Umrah). Ug kahadloki ang Allah, nga kamo ngadto Kaniya tanan pagatigumon pag-usab.

97. Ang Allāh nagtakda sa Ka'ba, ang Balaan nga Balay, ingon nga usa ka kapuy-an sa kalinaw, ug sa Hajj ug Umrah (Panawduaw) alang sa katawhan, ug sa mga Balaan nga Bulan, ug sa mga Hayop nga Hadyi (panghalad sa Hajj), ug ang mga gibutang (gigahin) nga mga hayop nga gimarkahan (pinaagi) sa mga kuwelyo, kini aron inyong mahibaloan nga ang Allah nasayod kun unsa ang anaa sa kalangitan ug kun unsa ang sa kayutaan, ug ang Allah Hingpit nga Nakahibalo sa tanang butang.
98. Hibalo i nga ang Allah mahugtanon sa pagsilot, ug ang Allah Labing Mapinasayluon, ang Labing Maluloy-on.
99. Ang katungdanan sa Sinugo (Muhammad) mao lamang ang paghatod (sa Mensahe) klaro. Ang Allah ang nakahibalo sa tanan nga inyong gidayag sa tanan nga inyong ginatago.
100. Isulti (Oh Muhammad): «Dili managsama ang hugaw ug putli, bisan pa aron kamo nga madani sa kadagaya sa kadautan.' Busa kahadloki ninyo si Allāh, O kamong mga tawo nga adunay pagsabut, aron kamo molampos ug mouswag».
101. Oh mga magtutuo, ayaw kamo pangutana sa mga butang nga kun (kini) ipasabot kanimo mahimong dili makapalipay kanimo. Apan kun kamo mangutana mahitungod niini samtang ang Qur'an gipadayag, kini sila (mga butanga) pagahimuon nga tin-aw kaninyo. Ang Allah ang mipasaylo niini, ug ang Allah ang Labing Mapinasayluon, ang Labing Mapailubon.
102. Niadtong nauna pa kaninyo, adunay katilingban nga nangutana ug ingon niadto nga mga pangutana, ug tungod niadto nga panghitabo, sila nahimong mga manlilimod.
103. Si Allah wala gayud nagtakda sa «gikaingong bahîrah, sâ'ibah, waşîlah, ug hâm nga mga kamelyo. Apan ang mga manlilimod nagmugna lang og mga bakak mahitungod sa Allah, ug kadaghanan kanila kulang sa pagsabot.
104. Sa diha nga isulti kanila: “Umari na kamo sa unsay gipadayag ni Allah (sa

Qur'an) ug ngadto sa mensahero (Muhammad).” Sila magaingon: “igo na alang kanamo ang among nakit-an sa among mga ginikanan.», bisan pa ang ilang mga ginikanan walay kahibalo ug walay giya.

105. Oh mga magtutuo, ampingi ninyo ang inyong kaugalingon. Kun kamo nagsunod sa hustong giya, walay bisan unsa nga kadaut ang muabot kaninyo gikan kanila nga anaa sa pagkahisalaag. Ngadto sa Allāh tanan kamo maga-balik; ug Siya Magatug'an kaninyo sa tanan nin-yong mga binuhatan.
106. Oh mga magtotoo! Kung hapit na ang kamatayon bisan kinsa kaninyo, tawga ang duha ka makiangayon nga Muslim nga mga lalaki aron magsaksi samtang naghimo ka usa ka panulondon; kon dili, duha ka dili Muslim (kun kinahanglan), kana kon kamo anaa sa inyong panaw sa kayutaan. Kung nagduhaduha ka sa ilang pagpamatuod, tipigi sila pagkahuman sa pag-ampo ug tuguti sila nga magpamatuod ubos sa panumpa nga nag-ingon, «Sa Allah! Dili gayud namo ibaligya ang among pagpamatuod sa bisan unsa nga bili, bisan pa sa pabor sa usa ka suod nga paryente, ni magpugong sa pagpamatuod ni Allah. Kay kon dili, kita mahimong makasasala.”
107. Kun (pananglit) kining duha mahibaloan nga napamatud-ang adunay sala (silang duha namakak), himoa ang lain pang duha ka saksi gikan sa pundok sa labing duol nga mga paryente nga mubarog puli kanila, ug manumpa sa Allah (nga muingon): “Kami nagpalig-on nga ang among pamahayag labing matinud-anon kaysa kani-lang duha, ug kami wala paglapas (sa kamatuoran), tungod kay kun magahimo niadto kami mamahimong tigbuhat ug kasaypanan.”
108. Mao kini ang labing maayo, aron sila makapamatuod ingon nga mga saksi sumala sa (matuod), o sila mahadlok nga ang laing pag-pamatuod pagadawaton puli kanila. Busa kahad-loki (si) Allah ug mag-patalinghog. Ug ang Allah dili magagiya sa mga tawo nga mga rebelyoso.
109. (Hinumdomi, O katawhan), sa Adlaw nga pagatigomon sa Allah ang mga Sinugo nga managkauban ug igasaysay kanila: “Unsa ang tubag nga inyong nadawat (gikan sa mga tawo nga inyong giwalihan sa Islam)?” Sila muingon: “Kami walay nahibaloan (kun unsa ang ilang gibuhat human ang among panahon), sa pagkatinuod, Ikaw lang ang Hingpit nga Nakahibalo sa tanang mga butang nga tinago

(o dili makita).

110. (Hinumdomi) sa diha nga ang Allah musulti (sa Adlaw sa Pagkabanhaw): “O Hesus nga anak ni Maria, hinumdomi ang akong kaayo kanimo ug sa imong inahan, sa diha nga ikaw Akong gilig-on (pinaagi sa) ang balaang espiritu (anghel Gabriel) aron ikaw makapamulong sa mga tawo gikan sa imong duyan ug sa imong pagkahamtong . Ug hinumdomi sa diha nga ikaw Akong gitudloan sa pagsulat, ug sa Al-Hikmah (kaalam, ug gahom sa pagsabot), ug sa Torah (mga Balauld) ug sa Injil (Ebanghilyo); ug (hinumdomi) sa diha nga imong gibuhay gikan sa lapot nga lapok ang sama sa hulagway sa usa ka langgam, sa Akong pagtugot, ug giginhawaan nimo kini, ug kini nahimong langgam sa Akong pagtugot, ug imong giayo ang mga (gipanganak nga) buta, ug ang mga sanlahon (kagiron) sa Akong pagtugot; ug (hinumdomi) sa diha nga imong buhion ang patay sa Akong pagtugot; ug sa diha nga Akong gipugngan ang anak sa Israel ngadto kanimo (sa diha nga sila nagkahiusa nga ikaw patyon); sa diha nga ikaw miabot kanila nga adunay mga tin-aw nga pamatuod, ug ang mga manlilimod nga mga pundok miingon: “Kini walay lain kondili usa ka dayag nga salamangka».
111. Sa diha nga Akong (Allah) gipadayag sa kasing-kasing sa mga disipulo nga mutuo Kanako ug (mutuo) sa Akong Sinugo (Hesus), sila miingon: “Kami mituo. Ug mahimong saksi nga kami mga Muslim.
112. Sa diha nga ang mga Disipulo miingon: “O Hesus nga anak ni Maria, mamahimo ba nga ang (Allah) nga imong Ginoo magpakanaug kanamo ug usa ka lamesa (nga adunay pagkaon) gikan sa langit?” Si Hesus miingon: “Kahadloki ninyo ang Allah kun kamo tinuod nga mga magtutuo.
113. Sila miingon: “Kami nangandoy nga mukaon gikan niini, ug aron matagbaw ang among kasing-kasing, ug aron among mahibaloan nga sa pagkatinuod ikaw nagsulti kanamo ug kamatuoran, ug kami sa among kaugalingon mamahimong mga saksi.”
114. Miingon si Hesus nga anak ni Maria: “O Allah, among Ginoo, ipakanaog kanamo gikan sa langit ang usa ka talad nga adunay pagkaon, aron mahimong usa ka kasaulogan alang sa nauna ug naulahi kanamo ug usa ka Timaan gikan Kanimong; ug tagana kami, tungod kay Ikaw ang Labing Maayo sa mga Tighatag.”

115. Miingon ang Allah: “Ako magpakanaug niini kaninyo, apan bisan kinsa kaninyo nga mubalik sa pagkawalay-pagtwo human niini, nan, siya Akong silotan ug usa ka silot nga wala pa Nako nabuhat sa bisan kinsa sa tanan nga mga linalang.”
116. (Hinumdomi) sa diha nga ang Allah muingon (sa Adlaw sa Pagkabanhaw): “O Hesus nga anak ni Maria, imo bang nagsulti sa mga tawo: “Simbaha ako ug ang akong inahan (Maria) ingon nga duha ka diyos gawas pa sa Allah?” Siya (Hesus) muingon: “Himayaon Ka, dili angay kanako ang pagsulti ug usa ka butang nga wala akoy katungod (sa pagsulti). Kon nakasulti pa ako sa ingon, nahibal-an na nimo kini. Ikaw nasayod kun unsa ang anaa sa akong kaugalingon apan ako wala nasayod sa unsay anaa Kanimo, sa pagkatinuod Ikaw lamang ang Hingpit nga Nakahibalo sa tanang natago (dili makita).”
117. Ako wala magsulti kanila, gawas lamang kun unsa ang Imong gikasugo kanako nga isulti: “Simbaha ninyo ang Allah, ang akong Ginoo ug inyong Ginoo (ug ang akong Dios, ug inyong Dios).” Ug ako usa ka saksi kanila samtang ako (buhi) nga uban kanila, apan sa diha nga ako Imo nang gikuha pataas, Ikaw mao may Saksi ibabaw nila, ug Ikaw maoy Saksi sa tanang manga butang.
118. Kun sila imong pagasilotan (tungod sa ilang pagpanglimod), sila Imong mga ulipon, ug kun sila Imong pasayluon, sa pagkatinuod Ikaw lang ang Labing Gamhanan, ang Labing Maalamon.
119. Ang Allah miingon: “Kini ang Adlaw nga ang mga matinud-anon makapahimulos sa ilang pagkamatinud-anon; alang kanila mga Tanaman (Paraiso) nga sa ilalom niini adunay mga suba nga nagadagayday, sila mamuyo niini sa kahangtoran. Ang Allah nahimuot kanila ug sila nahimuot Kaniya. Kini mao ang dakong kadaugan.
120. Iya (ni) Allah ang ginharian sa manga kalangitan ug kalibutan, ug ang tanan nga manga anaa niini. Ug Siya bug-os ang gahom ibabaw sa tanang mga butang.

Al-An'ām

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. tanan nga pagdayeg alang lamang ni Allah, nga nagbuhat sa mga langit ug sa yuta, ug mihimo sa kahayag ug kangitngit, ug bisan pa kadtong mga nagalimod sa Kamatuoran naghimo ug mga kahisama sa ilang Ginoo 'Allāh'.
2. Siya ang naglalang kaninyo gikan sa lapot nga lapok, ug pagkahuman nagtakda ug usa ka sinukod nga panahon (alang sa inyong kamatayon). Ug anaa usab Kaniya ang lain pang sinukod nga panahon (alang sa inyong pagkabanhaw), samtang, kamo nagduhaduha (sa Pagkabanhaw).
3. Siya ang Allah, (mao lamang ang tinuod nga Dios nga angay simbahon) sa mga kalangitan ug kayutaan, nahibaloan Niya kun unsa ang inyong gitago o gidayag, ug nahibaloan Niya kun unsa ang inyong ginabuhay (maayo man o dautan).
4. Apan sa matag higayon nga ang usa ka Timaan sa mga Tamailhan sa ilang Ginoo 'Allāh' moabut kanila, sila motalikod gikan niini,
5. Sa pagkatinuod ilang gisalikway ang Kamatuoran sa diha nga kini miabot kanila, apan kasigurohan nga muabot kanila ang balita (silot) sa unsay ilang gibugalbugalan.
6. Wala ba nila konsidera ang pipila sa mga makasasala nga 'wala motuo' katawhan nga Among gilaglag una kanila? Kami naghimo kanila nga mas gamhanan sa yuta kay kaninyo. Gipaulan namo kanila ang mga panganod nga daghang ulan ug gipadagayday namo ang mga suba sa ilang ubos. Unya gilaglag namo sila tungod sa ilang mga sala ug gipulihan sila sa ubang mga katawhan.
7. Kun gipakanaug Namong nganha kanimo (O Muhammad) ang Libro (Mensahe) nga nasulat sa papel aron kini mahikap sa ilang mga kamot, ang mga maglilimod kasigurohan nga moingon: "Kini wala nay lain gawas sa usa ka salamangka."
8. Nag-ingon sila, "Nganong walay anghel nga gipakanaog kaniya (aron mahimong saksi ngadto kaniya?)" Kon Kami mipadala ug usa ka anghel, ang butang sa pag-

katinuod nahusay 'sa makausa', ug sila dili na unta hatagan ug dugang panahon 'sa paghinulsol'.

9. Kon Kami nagpadala pa ug usa ka anghel, Kami sa pagkatinuod naghimo kaniya ingon nga usa ka tawo, ug sa ingon Kami lamang unta maglibog kanila sa samang paagi nga sila karon naglibog sa ilang mga kaugalingon.
10. (Daghan) nang mga Mensahero ang gibugalbugalan nga una pa kanimo, apan ang ilang tigbiaybiay napalibotan ug nga butang (silot) nga ilang gikataw-an kaniadto.
11. Isulti: "Panaw kamo pinaagi sa kayutaan, nan lantawa ninyo kun unsay nadangatan sa mga misalikway sa Kamatuoran."
12. Pangutan-a sila: 'Kinsay tag-iya sa tanan nga anaa sa langit ug sa yuta?' Suginli, «Iya ni Allah». Iyang gi-pahamtang sa Iyang Kaugalingon ang Kaluoy. Sa walay duha-duha, tigumon Niya kamong tanan alang sa Adlaw sa Paghukom- apan katong pildero sa ilang kaugalingon dili gayod motuo.
13. Siya (Allah) ang nanag-iya sa bisan unsa nga anaa sa gabii ug sa adlaw, ug Siya ang Labing Nakadungog, ang Hingpit nga Nakahibalo."
14. Isulti: "Akoa bang dawaton ingon nga magbalantay (Manluluwas, Ginoo, o Dios) ang lain pa sa Allah, nga mao ang Manlalalang sa mga kalangitan ug sa kayutaan? Ug Siya nga nagpakaon sa tanan, apan Siya wala nanginahanglan ug pakan-on." Isulti: 'Sa pagkatinuod ako gisugo nga mahimong una sa mga nagpasakop (kay Allah) ug dili mahimong usa sa mga pagano.
15. Isulti, «Ako Nahadlok - kung ako mosupak sa akong Ginoo - ang pagsakit sa usa ka makalilisang nga Adlaw.»
16. Bisan kinsa nga naluwas sa silot nianang Adlaw sa pagkatinuod gipakitaan sa kaluoy ni Allah. Ug kana ang hingpit nga kadaugan.
17. Kon ang Allah Maga-tandog kanimo pinaagig kalisdanan, nan, walay makatangtang niini gawas Kaniya. Ug kon Siya motandog kanimo sa usa ka panalangin, nan, Siya makahimo sa tanang butang.
18. Siya (Allah) maoy ang nagsakop sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn). Ug Siya ang Hingpit nga Maalamon, ang Nakahibalo sa Tanan.

19. Isulti: Kang kinsang pagpamatuod ang labing dako?' Isulti: 'Si Allah mao ang saksi tali kanako ug kaninyo; ug kini nga Qur'an gipadayag kanako nga ako kinahanglan nga magpasidaan kaninyo pinaagi niini ug usab kang bisan kinsa nga kini maabot. «Ikaw ba sa pagkatinuod nagpamatuod nga adunay uban nga mga dios uban ni Allah? Isulti: 'Ako dili gayud mopamatuod.' Ingna: 'Siya (Allah) mao ang Usa ka Dios ug ako sa bug-os nagdumili sa tanan nga imong gipakig-uban Kaniya sa Iyang pagka-Dios.'
20. Sila nga Among gihatagan ug Kasulatan (mga Hudeyo ug Kristohanon) nakaila kaniya (Propeta Muhammad)¹, nga sama sa pagkaila nila sa ilang mga anak. Katong midaot sa ilang kaugalingon dili gayod motuo.
21. Kinsa pa kaha ang labaw nga nagabuhat ug kasaypanan gawas kaniya nga nagmugna ug kabakakan batok sa Allah o milimod sa Iyang Ayat (mga bersikulo, timaan). Sa pagkatinuod, ang mga tigbuhat ug kasaypanan bisan kanus-a dili magmadaugon.
22. Ang Adlaw nga Among tigomon silang tanan unya among iingon ngadto sa mga pagano «Hain na man kadtong mga dios nga inyong giangkon kaniadto 'nga sila mga kauban ni Allāh'?»
23. Ug ang ilang pasangil mahimong kawang nga ilang igaingon mao: «Sa Allah, among Ginoo! Dili gayud kami mga politeismo.»
24. Tan-awa, giunsa nila pagbakak batok sa ilang kaugalingon ug giunsa sila pagbiya sa ilang hinimo nga mga dios!
25. Ug kanila adunay pipila nga nagpakita nga namati kanimo, apan sa ilang mga kasingkasing Kami nagbutang og mga tabon aron sila dili makasabut niini; ug pagkabungol sa ilang mga dalunggan; (aron sila dili makadungog). Bisan kung makita nila ang matag timaan, dili gihapon sila motuo niini. Ang mga manlilimod moanhi aron makiglalis kanimo, nga mag-ingon, «Kini nga Quran mao lamang sa karaang mga sugilanon!»
26. Ilang gipahilayo ang uban gikan sa Propeta (Muhammad ug ang Qur'an) ug gipalayo usab ang ilang mga kaugalingon. Wala silay gilaglag gawas sa ilang kaugalingon, apan wala sila masayod niini.

27. Kon imo pa lamang silang makita, sa diha nga sila patindugon atubang sa kalayo (sa Imperno), sila maga-ingon; kon kami maka-pamalik pa unta (sa kalibotan), kami dili gayod maga-salikway sa mga Ayat (mga timaan, pinadayag) sa 'Allah' among Ginoo ug kami mahimong mga magtutuo.
28. Apan dili! Hinonoa ang ilang tinago nga mga butang (kanhi) mahimo nga dayag ngadto kanila. Kun sila ibalik pag-usab (sa kalibotan), kasigurohan nga sila mu-balik usab sa mga butang nga gidili kanila. Ug sa pagkatinuod sila mga bakakon.
29. Nag-ingon sila karon: 'Walay lain gawas sa kinabuhi niining kalibotana, ug dili na kita banhawon (gikan sa mga patay alang sa Paghukom).'
30. Kun imo lang makita sa diha nga sila patindogon na sa atubangan sa ilang Ginoo 'Allāh', Siya (Allāh) magasulti: "Dili ba kini ang Kamatuoran (ang Pagkabanhaw)?” Sila magasulti: "Oo, Oh among Ginoo.” Siya (Allāh) musulti: "Tilawi unya ang silot tungod kay kamo naglimod.”
31. Ang mga mapildihon, sila nga milimod sa panagtagbo ni Allah hangtud nga ang Takna mokuha kanila sa kalit, unya sila maghilak, «Alaut kami nga wala magtagad niini!” Pas-anon nila ang lulan sa ilang mga sala sa ilang mga likod. ug dautan gayud ang mga palas-anon nga ilang pagadal-on!
32. Ang kinabuhi niining kalibotana wala nay lain gawas sa panagdula lamang ug paglingaw-lingaw, ug ang kinabuhi sa Kataposan mas maayo alang niadtong sa paglikay batok sa kaudatan. Dili ba kamo makasabut?
33. Kami nasayod pag-ayo nga sa unsay ilang gisulti nga nakapaguol kanimo 'Oh Muhammad' apan dili ikaw nga sila gilimod kundili sa mga tigbuhat ug kasaypanan nagsalikway sa mga Timaan sa Allāh.
34. Sa pagkatinuod, daghang mga Mensahero ang gisalikway sa wala pa nimo (O Muhammad), apan sila milahutay uban sa pailub nga sila gisalikway, ug sila gi-biaybiay; hangtud nga ang among tabang miabut kanila, ug walay bisan kinsa nga makausab sa mga pulong ni Allah. Sa pagkatinuod, adunay miabut kanimo nga ang pipila nga balita mahitungod niadtong mga Mensahero.
35. Kon ang ilang pagdumili mahimong bug-at kaayo alang kanimo nan kon ikaw makahimo sa pagpangita sa usa ka tunel sa yuta o usa ka hagdan sa langit aron

dad-an nimo sila ug usa ka timaan, [dayon buhata kini]. Kon gibuot pa ni Allah, mahimo unta Niyang giyahan silang tanan. Busa ayaw kahimong ignorante 'niini nga kamatuoran'

36. Ang 'maayong' naminaw ra ang motubag sa imong tawag. Mahitungod sa mga patay, banhawon sila ni Allah, unya ngadto Kaniya sila ibalik.
37. Sila miingon: 'Nganong walay Tamailhan nga gipakanaug ngadto kaniya gikan sa (Allah) iyang Ginoo?' Ingna: 'Sa pagkatinuod ang Allah adunay gahum sa pagpakanaog sa usa ka Timailhan, apan kadaghanan kanila wala mahibalo.
38. Walay usa nga naglihok (o nabuhi) nga linalang sa kayutaan, ni walay langgam nga nagalupad uban sa iyang duha ka pako, kondili mga katilingban nga sama kaninyo. Kami walay bisan unsa nga gipasagdan diha sa Basahon; unya ngadto ilang Ginoo 'Allāh', silang (tanan) tigumon.
39. Sila nga misalikway sa Among Bersikulo (o mga timaan) mga bungol ug amang sa kangitngit. Si kinsa man nga pagabut-an sa Allah, Iyang (idangat) sa pagkasa-laag 'nga makiangayon', ug kinsa man ang Iyang magustohan Iyang giyahan sa Matul-id nga Dalan 'tungod sa iyang pabor'.
40. Ingna, sultihi ako kung ang silot sa Allāh miabot kanimo o ang Takna, motawag ka ba sa bisan kinsa gawas lian sa Allāh, kung nagsulti ka sa tinuod.'
41. Dili, kaniya [lamang] ang imong pag-ampo, ug Iyang tangtangan nga alang ang imong gisangpit Kaniya, kung gusto Niya, ug makalimtan nimo ang imong gipakig-uban [Kaniya sa pagsimba]
42. Ug sa pagkatinuod Kami nagpadala ug mga Mensahero ngadto sa uban nga mga nasud una pa kanimo ug unya Kami mikuha niadtong nga mga nasud uban sa kaalautan ug kalisdanan aron sila magpaubos sa ilang mga kaugalingon (sa atubangan Namu).
43. Apan sa diha nga ang kaalaotan midangat kanila gikan Kanato nganong wala sila magpaubos sa ilang kaugalingon? Ang ilang mga kasingkasing nagpatig-a ug si Satanas naghimo sa ilang mga buhat nga daw patas alang kanila.
44. Busa sa diha nga ilang nalimtan (ang pasidaan) nga diin sila gipahinumdoman, Among giablihan alang kanila ang mga ganghaan sa matag (makapahimuot) nga

butang; hangtod nga sa taliwala sa ilang panagkalipay sa mga gihatag kanila, Among gisakmit sila sa kalit, ug sila nahulog sa kadaut uban ang lalom nga pagbasol ug kagol-anan.

45. Busa ang mga tawo nga nagbuhat ug kaalaut (pinaagi sa pagsimba sa uban kay sa Allah) giibot sa bug-os hangtod sa ikaulahian. Ang tanan nga pagdayig alang kay Allah, ang Ginoo sa tibuok kalibutan.
46. Pangutan-a sila, O Propeta (Muhammad), «Hunahunaa kung kuhaon ni Allah ang inyong pandungog ug panan-aw, o silyohan ang inyong mga kasingkasing-kinsa pa gawas kay Allah ang makapabalik niini?» Tan-awa O Propeta kung giunsa Namo paglainlain ang mga bersikulo, ug bisan pa niana sila motalikod gihapon niini.
47. Isulti, «Hunahunaa kung ang silot ni Allah moabut sa kalit (sa takna sa kagabion) o sa dayag (sa takna sa adlaw), kinsa ang malaglag gawas sa mga mamumuhat sa daotan?»
48. Wala kami magpadala ug mga Mensahero gawas nga tigdala sa maayong balita ug mga tigpasidaan. Busa, siya nga mituo sa ilang mensahe ug nagkinabuhi nga matarung, Sila walay kahadlok ni sila maguol.
49. Apan sila nga misalikway sa Among Ayat (mga timaan, pinadayag), ang silot mutandog kanila tungod sa ilang pagkadili-masinugtanon.
50. (Oh Muhammad) Isulti: 'Dili ako makaingon kanimo nga ako adunay mga bahan-di ni Allah. Ni ako adunay kahibalo sa kung unsa ang dili maabut sa panan-aw sa tawo. Wala usab ako mag-ingon kaninyo: Usa ako ka anghel. Sunod ko lang ang padayag kanako.' Isulti: 'Parehas ba ang buta ug ang makakita?' Dili ba kamo mamalandong?
51. Pasidan-e pinaagi sa mga bersikulo sa Qur'an kadtong mga nangahadlok nga sila tigumon sa atubangan sa (Allah) nga ilang Ginoo, nga didto wala silay mahimong magbalantay ug tigpataliwala gawas Kaniya, aron sa ingon niadto ilang kahadlokan ang Allāh⁽¹⁾.

(1) Ipabilin ang ilang katungdanan Kaniya pinaagi sa paglikay sa pagbuhat ug mga kasal-anan ug sa pagbuhat sa tanang maayo ug matarong nga butang nga Iyang gikasugo.

52. Ayaw ipahawa kadtong nagsangpit sa (Allah) ilang Ginoo sa buntag ug sa gabii, nga nangita lamang sa Iyang nawong. Ikaw walay tulubagon alang kanila sama nga sila walay tulubagon alang kanimo. Kon ikaw sa gihapon magapapahawa kanila, ikaw mahimo nga usa sa dili makiangayon.
53. Sa ingon niana Kami naghimo sa uban kanila nga usa ka paagi sa pagsulay sa uban aron sila (nga mga misalikway) moingon: 'Kini ba ang mga kauban namo (ang mga magtotoo) nga diin si Allah naghatag sa Iyang pabor?' Oo, wala ba mahibalo si Allah kung kinsa ang mga mapasalamaton?
54. Kun ang mga mituo sa Among Ayat (mga timaan, pinadayag) muduol kanimo, isulti: "Salamun Alaykum (ang kalinaw maanaa kaninyo); ang (Allah) nga inyong Ginoo nagtakda sa Iyang kaugalingon ug kaluoy, nga kun kinsa man kaninyo ang nakabuhay ug kasaypanan tungod sa kawalay-kahibalo, ug human niini, siya nagbasol ug nagtul-id sa iyang kaugalingon (pinaagi sa pagsunod sa Allah), nan, sa pagkatinuod Siya Labing Mapinasayluon, ang Maluloy-on."
55. Sa ingon niini among giklaro ang among mga timailhan ug mga pagpadayag sa hapsay nga paagi, aron ang dalan sa mga dautan mahimong tin-aw.
56. Isulti: (O Muhammad): 'Ako gidid-an sa pag-alagad niadtong kinsa inyong gitawag gawas ky Allah. 'Isulti: "Dili nako sundon ang inyong walay kapuslanan nga tinguha. Kun kini akong buhaton, ako masalaag (gikan sa hustong dalan), ug ako dili mahimong usa sa mga matul-id nga nagiyahan.»
57. Isulti 'O Propeta Muhammad,' "Sa pagkatinuod, ako mibarog sa usa ka tin-aw nga pamatuod gikan sa akong Ginoo—apan kamo naglimod Kaniya. Kanang 'pagsakit' nga inyong gitinguha sa pagpadali wala sa akong gahom. Ang hukom Iya sa Allah lang, Siya ang nagpadayag sa Kamatuoran, ug Siya ang Labing Maayo sa tanang Tighukom."
58. Isulti: «Kon ang 'silot' nga imong pangayo nga dali-dalion anaa uban kanako, ang butang tali kanako ug kaninyo dugay na untang nadesisyonan. Si Allah ang labing nakahibalo sa mga daotan».
59. Anaa Kaniya ang mga yawe sa dili makita—walay usa nga nakaila kanila gawas Kaniya. Ug Siya nahibalo kon unsa ang anaa sa yuta ug sa dagat. Walay bisan usa

ka dahon nga mangatagak nga walay Iyang kahibalo, ni usa ka lugas sa kangitngit sa yuta o bisan unsa-berde o uga nga wala matala sa Klarong Libro.

60. Siya ang nagakuha sa inyong kalag sa gabii (sa diha nga kamo natulog), ug Siya nahibalo sa tanan nga inyong gibuhat sa tibuk adlaw, ug Iyang ginapabangon kamo pag-usab aron ang gitakda nga panahon (ang gitas-on sa inyong kinabuhi) matuman, ug ngadto Kaniya ang inyong pagbalik. unya ipahibalo Niya kanimo kung unsa ang imong gibuhat.
61. Siya (Allah) lamang ang naghupot sa gahum ibabaw sa Iyang mga ulipon, ug Siya nagpadala ug mga tinugyanan ibabaw kaninyo, hangtud nga ang kamatayon moduol ni bisan kinsa kaninyo ug ang Among mga anghel mikuha sa iyang kalag, nga wala magpasagad sa bahin sa ilang buluhaton.
62. (Ug pagkahuman) sila igabalik sa Allah, ang ilang Tinuod nga Ginoo, ang Makatarunganon, [aron sila gantihan]. Ang paghukom kay Iya ra. Siya ang labing matulin Maabtik sa Pag-ihap.
63. Isulti: 'O Propeta Muhammad', "Kinsa ang nagaluwas kaninyo gikan sa kakuyaw sa kayutaan ug sa kadagatan? 'Sa diha' nga sila nagtawag uban ang pagpaubos, sa dayag ug sa tago nga nagasulti : "Kon Siya (Allah) luwason kami gikan niini, kami kanunay nga mapasalamaton ngadto Kaniya."
64. «Si Allah lamang ang nagluwas kaninyo gikan niini ug gikan sa matag kalisdanan, ug bisan pa niana ikaw nagbutang ug kauban sa uban kay Allah sa Iyang pagka-Dios.»
65. Isulti: Siya ra ang adunay gahum sa pagpahamtang kaninyo sa usa ka pagsakit gikan sa itaas o sa ubos kanimo o pagbahin kanimo sa mga pundok ug pagpatilaw sa uban kaninyo sa kapintasan sa usag-usa.» Tan-awa kung giunsa Namu paglainlain ang Ayat (mga timaan, mga bersikulo, ug uban pa), aron basin sila makasabut».
66. Apan gilimud kini sa imong mga tawo bisan kung kini (nga Qur'an) ang Kama-tuoran. Isulti: "Ako dili tigdumala sa kaninyo".
67. Ang matag balita adunay tinudlong panahon; ug kamo sa dili madugay mahibalo."
68. Sa diha nga imong makita kadtong nakighinabi ug bakak mahitungod sa Among mga Bersikulo (Qur'an), pinaagi sa pagbugalbugal niini, palayo kanila hangtod

nga sila mag-usab sa ilang gihisgotan.

Ug kun gihimo ni Satanas nga kamo makalimot, nan, ayaw kamo paglingkod human sa pagdumdum uban sa dili makiangayon nga mga tawo.

69. Ang mga mahinadlukun sa Allah ug naglikay sa kadautan walay tulobagon sa bisan unsa kanila (sa mga buhat sa mga manlilimod) —ang ilang katungdanan mao ang pagtambag kanila, aron basin ang mga mabiyabiayon maglikay sa dautan.

70. Biyai kadtong gahimo niining pagtuo 'sa Islam' ingon nga pagdula ug kalingawan lamang ug nalimbongan sa ilang kinabuhi nga kalibutanon. Apan pahinumdumi sila pinaagi niini nga 'Quran', aron walay usa nga kalaglagan tungod sa ilang mga sayop nga buhat. Sila walay tigpanalipod o tigpataliwala gawas ni Allah. Bisan pag sila magtanyag sa tanang posible nga lukat, walay usa nga dawaton gikan kanila. Kadto mao ang mga malaglag tungod sa ilang mga sayop nga buhat. Makabaton silag

nagbukal nga tubig ug masakit nga silot tungod sa ilang pagkawalay pagtuo.

71. Isulti: “Magatawag ba kita sa uban (nga mga diyus-diyus) gawas pa sa Allah, nga dili makahatag kanato ug bisan unsa nga kaayo o kadaut, ug kami ba mutalikod human nga Siya (Allah) migiya kanamo (sa tinuod nga pagtuo)? – sama kaniya nga gibutang sa mga satanas nga masalaag, nga nalibog (ug naglibot-libot) sa kayutaan; ang iyang kaubanan nagtawag kaniya ngadto sa giya (nga nagasulti): “Umari ka kanamo.” Isulti: “Sa pagkatinuod, ang giya sa Allah mao lang ang tinuod nga Giya, ug kami gisugo nga magtugyan (sa among kaugalingon) sa Ginoo sa tanang mga linalang (ang Katawhan ug mga jinn).

72. Ug magbuhat ug pag-ampo (Salah) nga hingpit, ug magmasinulundon sa Allah ug kahadlokan Siya, ug Kaniya kamong tanan pagatigumon ‘alang sa Paghukom’.”

73. Siya (Allāh) ang naglalang sa mga kalangitan ug kayutaan sa kamatuoran, ug sa Adlaw (sa Pagkabanhaw), Siya muingon: “Mahimo,’ ug kini mahitabo.” Ang Iyang Pulong Kamatuoran. Kaniya ang Gingharian sa adlaw nga ang Trumpeta pagatayhopan (sa ikaduhang pagtayhop). (Siya) ang Hingpit nga Nakahibalo sa tanang natago ug nadayag, Siya ang Labing Maalamon, Labing Nasayud.

74. (Hisgoti O Muhammad) sa diha nga miingon si Abraham sa iyang amahan nga si

Azar: “Inyo bang giila ang mga rebulto ingon nga diyos? Sa pagkatinuod akong nakita nga kamo ug ang inyong katilingban anaa sa tin-aw nga kasaypanan (pagkasalaag).”

75. Sa ingon niini, Among gipakita kang Abraham ang gingharian sa mga kalangitan ug kayutaan aron nga siya sa mga adunay sigurado [sa pagtuo].
76. Sa diha nga ang kangitngit sa gabii mitabil kaniya, siya nakakita ug bituon. Siya miingon: “Kini ba ang akong Ginoo?” Apan sa diha nga kini misalop, siya miingon: “Wala ako makagusto niadtong nagasalop.”
77. Sa diha nga nakita niya ang bulan nga nagasubang, siya miingon: “Kini ba ang akong Ginoo?” Apan sa diha nga kini misalop, siya miingon: «Kun ako dili giyahan sa akong Ginoo (Allah), sa pagkatinuod ako mauban sa pundok sa mga tawo nga nasalaag sa kasaypanan.»
78. Sa diha nga iyang nakita ang adlaw nga nagasubang, siya miingon: “Kini ba ang akong Ginoo? Kini labing dako.” Apan sa diha nga kini misalop, siya miingon: “O akong katawhan, sa pagkatinuod ako gawasnon sa tanan nga ninyo gipakig-uban isip mga kauban sa Pagsimba sa Allāh.
79. Sa pagkatinuod, akong giatubang ang akong nawong ngadto Kaniya (Allah) nga naglalang sa kalangitan ug kayutaan ingon nga usa ka Hanifan (nagtuo sa Nag-inusarang Diyos, ang Allah).Dili ako usa sa mga tigsimbag idolo.”
80. Ug ang iyang katawohan nakiglantugi kaniya. Siya miingon, “Ikaw ba nakiglalalis kanako mahitungod sa Allah, samtang Siya sa pagkatinuod gigiyahan kanako? Ako dili mahadlok sa bisan unsa nga ‘mga diosdios’ nga imong iuban Kaniya—‘Kay walay makadaut kanako,’ gawas kon itugot sa akong Ginoo. Ang akong Ginoo naglangkob sa tanan sa ‘Iyang’ kahibalo. Dili ka ba mahunahuna?”
81. Ug nganong kahadlokan man nako ang (mga butang) nga gikauban ninyo sa pagsimba sa Allah (samtang sila dili makahatag ug kapahimuslan o kadaut), apan wala ninyo kahadloki nga kamo nagbutang ug kauban sa pagsimba sa Allah sa mga butang nga Siya wala nagpakanaug alang kaninyo sa bisan unsang awtoridad. (Busa) kinsa sa duha ka pundok ang adunay labaw nga katungod sa seguridad, kun inyo lang nahibaloan?”

82. Kadtong kinsa mituo ug wala magsagol sa ilang hugot nga pagtuo uban sa idolatriya, sila kadtong makabaton sa kasigurohan ug sila mao ang mga tawo nga nagiyahan sa husto.
83. Ug mao kadto ang Among (walay mahisama) nga pruweba nga Among gihatag kang Abraham batok sa iyang katilingban tawo. Among gipataas ang ang-ang sa kinsay Among magustohan. Sa pagkatinuod, ang Allah imong Ginoo ang Hingpit nga Maalamon, ang Hingpit nga Nasayud.
84. Ug gihatag Namon kaniya si Isaac ug Hakob, ug ang matag usa kanila Among gigiyahan, Among gigiyahan si Noah una pa kanila, ug ang iyang mga kaliwatan nga sila David, Solomon, Job, Hosep, Moises ug Aaron. Sa ingon niini Namon gigantihan ang mga tigbuhat ug mga maayo.
85. Ug si Zakarias, si Juan, Hesus ug Elias, silang tanan matag anaa sa mga matarung.
86. Ug si Ismael, Elisha, Jonas ug Lut, ug ang matag usa kanila Among gipalabaw sa tanang linalang (sa ilang kapanahonan).
87. Ug mao usab ang pipila sa ilang mga amahan, ug sa ilang kaliwat, ug sa ilang mga igsoon, sila Among gipili ug sila Among gigiyahan sa matul-id nga dalan.
88. Kini ang Giya sa Allah, Iyang pagagiyahan ang bisan kinsa nga Iyang magustohan sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn). Apan kung ilang gipakig-uban ang uban sa Allah sa pagsimba, ang tanan nga ilang gibuhay (sa mga maayo nga buhat) mahimong kawang kanila.
89. Mao kini sila kinsa Kami mihatag sa Kasulatan, kaalam, ug pagkapropeta. Apan kon kini nga mga pagano dili motuo niini 'nga mensahe', gisalig na namo kini sa usa katawhan nga dili gayud mulimod niini (Propeta Muhammad ug ang iyang mga kauban).
90. Mao kini sila ang manga giniihan (ni) Allāh, busa sunda ang ilang giya. Isulti: "Walay bisan unsa nga sukli ang akong gipangayo kaninyo niini. Kini (Ang Qur'an) usa lang ka pahinumdom sa tanang mga kanasuran.
91. Sila (nga mga Hudeyo, pagano) wala nag-ila ni Allāh sa usa ka pag-ila nga angay Kaniya, sa diha nga sila misulti: "Si Allāh wala gipadayag ug bisan unsa sa usa ka tawo." Isulti (O Muhammad): "Kon mao kana, kinsa ba ang nagpakanaug sa

Libro nga gidala ni Moises, usa ka kahayag ug giya sa katawhan, nga inyong (mga Hudeyo) gihimo sa (managkabulag) nga mga panid sa papel, nga nagdayag (sa pipila niini) ug nagtago (sa kadaghanan niini)? Ug kamo (mga paganong nga walay pagtuo ni Allah) gitudloan (pinaagi sa Qur'an), nga bisan kamo, ug mao usab ang imong mga katigulangan wala nakahibalo.” Isulti: “Si Allāh (ang nagpakanaug niini).” Unya pasagdi sila sa paglingaw sa ilang kaugalingon sa kabakakan.

92. Kini usa ka gipanalanginan nga Libro (Qur'an) nga Among gipadayag (kanimo, Oh Muhammad) nga nagpamatuod (sa pinadayag) nga miabot nga una pa niini, aron imong mahatagan ug pasidaan ang inahan sa mga lungsod (sa Makkah) ug tanan nga nakapalibot. Ang mga mituo sa Pikas Kinabuhi mituo niini (sa Qur'an), ug sila nagpabilin nga nagpadayun sa ilang pag-ampo.
93. Kinsa pa kaha ang labaw nga dili makatarunganon kay kaniya nga nagmugna ug mga kabakakan batok sa Allah, o nagasulti (nga): “Ako nakadawat ug pinadayag”, apan walay gipadayag ngadto kaniya ug bisan unsa; ug siya nga nagasulti: “Akong ipadayag ang sama sa (Qur'an) nga gipadayag sa Allah.” Ug kun imo lang makita (O Muhammad) sa diha nga mga tigsimbag diyus-diyus ug tigbuhat ug kasaypanan anaa sa hilabihan nga kasakit nga pag-agulo sa kamatayon, samtang ang mga anghel nagabira sa ilang mga kamot (nga nagaingon): “Igawas na ninyo ang inyong mga kalag; niining adlaw, kamo pagabayran ug silot sa inyong ginalitok kanunay mahitungod sa Allah nga sukwahi sa kamatuoran. Ug kamo naanad sa pagsalikway sa Iyang pinadayag nga walay pagtahod.
94. Sa pagkatinuod kamong tanan miabot Kanamo nga nag-inusara (walay bahandi, mga kaubanan, o unsa pa man nga butang), sama niana kamo Among gilalang sa sinugdanan. Gibiyaan ninyong tanan ang mga butang nga Among gihatag kaninyo. Wala Namong makita kaninyo ang inyong mga tigpataliwala nga inyong giangkon nga mga kauban sa Allah. Karon, ang tanang kalambigitan taliwala kaninyo (ug kanila) naputol na, ug ang tanan nga inyong gipang-angkon nawala kaninyo.
95. Sa pagkatinuod, si Allah ang magpahitabo nga ang binhi sa bunga sa kahoy moturok. Iyang ipahitabo nga ang buhi maggikan sa patay, ug Siya ang nagpahitabo ang patay maggikan sa adunay kinabuhi. Siya si Allah (Nag-Inusara tinuod nga Ginoo), busa, giunsa ninyo pagkasalaag (sa kamatuoran)?

96. (Allah) ang nagpasubang sa banagbanag . Gihimo Niya ang gabii alang pagpahulay, ug ang adlaw ug bulan sa pag-ihap. Kini ang (Iyang) paagi sa pagsukod (pag-ihap ug pagtakda), ang Hingpit nga Gamhanan, ang Hingpit nga Nasayud.
97. Siya (Allah) ang nagbutang kaninyo ug mga bituon, aron inyong magiyahan ang inyong dalan pinaagi sa mga hayag niini taliwala sa kangitngit sa kayutaan ug kadagatan. Kasigurohan, Among gipasabot sa hingpit nga paagi ang Among mga pagpadayag, sa mga tawo nga adunay kahibalo.
98. Siya (Allah) ang naglalang kaninyo gikan sa usa ka tawo (Adan), ug naghatag kaninyo ug dapit nga kapoy-an (sa sabakan sa inahan), ug sa dapit nga inyong gikatipigan (sa dugokan sa inyong amahan). Among gipasabot sa hingpit nga paagi ang Among mga Timailhan sa mga tawo nga may salabutan.
99. Siya (Allah) ang nagpakanaog kaninyo ug ulan gikan sa panganod, ug dinhi (sa kayutaan) Among gipaturuk ang tanan nga matang sa tanom, ug gikan niini Among gipagawas ang mga lunhaw nga lindog, nga gikan (usab) niini Among gipatumaw ang baga ug nanagtapok nga mga liso. Ug gikan sa palmera (datiles) ug sa iyang udlot migawas ang baga nga bunga, nga ubos ug nagbitay nga makab-ot sa kamot, ug mga tanaman sa ubas, oliba ug granada, ang matag usa managsama (sa matang), apan managlahi (sa gidaghanon ug lasa). Lantawa, ang ilang mga bunga sa diha nga sila nagsugod na sa pagpamunga, ug sa ilang pagkahinog. Kamatuoran, anaa niining mga butanga ang mga Timaan sa mga tawo nga adunay pagtuo (sa Pagkausa sa Diyos).
100. Sila gikuha ang Jinn ingon nga kauban sa pagsimba sa Allah, samtang Gibuhat Niya sila, ug sila magbutang-butang ug mga anak nga lalaki ug babaye ngadto ni Allah nga diin wala silay kahibalo. Ang himaya alang Kaniya Gibayaw namo Siya labaw sa tanan nga ilang gipakig-uban ngadto Kaniya,
101. Siya ang Gigikanan sa mga kalangitan ug kayutaan. Unsaon Niya pagbaton ug anak nga Siya walay asawa? Ug Siya ang naglalang sa tanang butang ug Siya ang Hingpit nga Nakahibalo sa tanang butang.
102. Siya ang Allah, ang inyong Rabb (Ginoo), Wala nay lain pang diyos nga angayan pahinungdan sa pagsimba gawas Kaniya, ang Manlalalang sa tanang butang. Busa

Siya lamang ang pagasimbahon, ug Siya ang Wakil (ang Tigdumala, ang Tigpatuman sa tanan nga mga panghitabo, ang Tigbantay) sa tanang butang.

103. Siya dili maabot sa panglantaw (sa tawo), apan maabot Niya ang tanang panglantaw. Ug siya ang Labing Malumo, ang Tanan-Nahibalo.
104. Ania karon ang manga pamatood miabot kaninyo gikan sa 'Allah' inyong Ginoo. Busa ang bisan kinsa nga buot makakita, kini maayo alang kaniya, ug ang bisan kinsa nga magpakabuta niini, kini batok kaniya, ug ako dili magbalantay nganha kaninyo.
105. Busa sa ingon niini Namong ginapasabot ang mga Bersikulo sa hingpit nga paagi aron sila (nga wala mutuo) mamulong: "Ikaw (Muhammad) natun-an nimo kini gikan sa uban, ug nga Kami (mahimong) mohimo niini nga tin-aw alang sa usa ka katawhan nga nahibalo.
106. Sunda kun unsa ang gipadayag kanimo (O Muhammad) gikan 'Allah' sa imong Ginoo. Wala nay lain pang diyos nga angayan pahinungdan sa pagsimba gawas Kaniya, ug talikod gikan sa mga polytheist .
107. Kung gibuo pa ni Allah, dili unta sila mga politeista. Wala ka namo himoa nga ilang magbalantay, ug dili ka usab manubag sa ilang paggawi.
108. Ayaw ninyo insultoha kadtong ginasimba (sa mga wala mutuo) gawas pa sa Allah, basin unya ilang insultohon ang Allah sa kasaypanan tungod sa kawala nilay kahibalo. Sa ingon nga gihimo Namong makapahimuot sa matag katilingban ang iyang mga buhat; ug sa (Allah) nga ilang Ginoo ang ilang pagbalik ug Siya ang magpadayag ngadto kanila sa tanan sa ilang kanunay gibuhat.
109. Ug sila nanumpa sa ilang labing lig-on nga panaad sa Allah, nga kun adunay muabot kanila nga usa ka Timaan (Milagro), kasigurohan nga dinhi sila mutuo. Isulti: "Ang mga Timaan (Milagro) iya lang sa Allah." ug giunsa mo sa paghibalo nga bisan pa kini (ang milagro) moabot (kanila), sila niini dili magatoo?
110. Ug Among ipatalikod ang ilang mga kasing-kasing ug ilang panan-aw nga layo sa giya (aron sa ingon dili nila mapahimuslan ang ingon niini nga mga timaan), sama sa ilang pagsalikway nga nagtuo niini niadto pang una, ug sila Among pasagdan sa ilang pagsupak aron (sila) magsuroy-suroy nga buta.

111. Bisan kon Kami magpakanaog ngadto kanila ug mga anghel, ug ang mga patay aron makighinabi kanila, ug Among tigumon nga managkauban ang tanang butang atubangan sa ilang panglantaw (aron tubagon ang ilang gipangandoy), sila dili mutuo gawas lang nga tugotan sa Allah, apan ang kadaghanan kanila mga walay alamag 'niini nga kamatuoran'.
112. Mao usab, Kami nagtudlo sa matag usa ka Propeta ug usa ka kaaway, nga mga yawa sa katawhan ug mga demonyo, nga naghunghongay sa usag usa uban sa maanindot nga mga pulong sa paglimbong. Kun gigusto lang sa (Allah) nga imong Ginoo, sila dili magbuhat ug mga ingon niadto, busa pasagdi sila sa ilang pagtumotumo.
113. Kini aron mahitabo nga ang kasing-kasing sa mga wala mituo sa Pikas Kinabuhi magkagusto sa ingon niadto nga pagpanikas (pagpangilad), ug aron sila magpabilin nga nahimuot niini, ug aron sila magmalahutayon sa ilang daotang mga pangagpas.
114. Isulti: “Ako ba mangita pa ug Maghuhukom gawas Kang Allah, samtang Siya ang nagpadayag kaninyo sa Libro (Qur'an) klaro nga nagpahayag sa kamatuoran?» Sila nga gihatagan Namo ug ang Kasulatan nakahibalo nga kini gipadayag gikan sa (Allah) nga inyong Ginoo sa kamatuoran. Busa ayaw pakig-uban sa mga maduhaduhaon.
115. Ang Pulong sa (Allah) nga imong Ginoo natuman sa kamatuoran ug sa katarong. Walay bisan kinsa ang makapausab sa Iyang mga Pulong. Ug Siya ang Labing Nakadungog, ang Hingpit nga Kasayuran.
116. Kun ikaw mosunod sa kadaghanan kanila nga anaa sa kayutaan, ikaw ilang ipasalaag ug ilayo sa Dalan sa Allah. Wala silay ginasunod kun dili mga pangagpas lang ug wala silay ginabuhat kun dili kabakakan.
117. Sa pagkatinuod, ang (Allah) nga imong Ginoo, siya ang matuod nga nasayud kun kinsa ang nahisalaag gikan sa sa Iyang Dalan, ug nasayod Siya kun kinsa ang husto nga nagiyahan.
118. Busa kaon kamo bisan unsang (gitugot nga karne) nga ang Pangalan sa Allah gisampit (samtang pag-ihaw) kun kamo sa pagkatinuod mga magtutuo sa Iyang

mga pinadayag.

119. Nganong dili ninyo kaunon ang ingon niadto (nga karne), nga ang Pangalan sa Allah gisampit (sa panahon sa pag-ihaw niini), samtang gipasabot Niya kaninyo sa hingpit nga paagi kun unsa ang gidili kaninyo, gawas na lang sa mga dili malikayan (nga panghitabo) tungod sa (hilabihan nga) panginahanglan. Ug, daghan ang nagdapit (sa katawhan) nga masalaag pinaagi sa ilang kaugalingong kagustohan tungod sa kawalay kasayuran. Kasigurohan nga nasayran sa (Allah) nga inyong Ginoo ang mga malapason.
 120. Biyae ninyo (O katawhan) ang tanan nga matang sa kasal-anan, dayag man o tago. Kamatuoran, ang nagabuhat ug kasal-anan pagasilotan ug angay nga bayad sa ilang mga gibuhat.
 121. Ayaw ninyo kaona (O mga magtutuo) ang karne nga ang Ngalan sa Allah wala gilitok (sa panahon sa pag-ihaw niini; sama sa namatay nga hayop o gihalad sa mga diyus-diyus), kasigurohan nga kini nga Fisq (usa ka sala ug pagsupak sa Allah). Ang mga satanas nagdasig sa ilang mga higala (gikan sa katawhan) nga makiglalis kanimo, ug kun sila inyong sundon, nan, kasigurohan nga kamo mga politeista⁽²⁾.
 122. Siya ba kinsa nga patay (walay pagtagad sa pagtuo) nga gihatagan Namu ug kahayag, nga makalakaw siya taliwala sa mga tawo sa tul-id, ikatandi kaniya sa bug-os nga kangitngit, diin dili siya makagula?
- Sa ingon gihimo nga makapahimuot sa mga manlilimod ang mga butang nga ilang ginabuhat.
123. Busa Among gibutang sa matag nasud ang labing hanas sa ilang mga tawo sa pagkabalingagan aron mag laraw (ug kadautan) niini. Apan sila walay gilaraw, gawas nga kini supak sa ilang kaugalingon, apan wala nila kini gibati.
 124. Sa diha nga adunay miabot kanila nga usa ka Timaan (gikan sa Allah), sila miin-gon: “Kami dili mutuo hangtod nga dili namo madawat ang (mga milagro nga) sama sa gidawat sa mga Sinugo sa Allah.” Ang Allah ang Labing Nahibalo kun

(2) Mushrikun (mga tigsimba sa diyus-diyus, tungod kay ang mga satanas ug ang ilang mga higala naghi-mong gitugot kaninyo sa butang nga gidili sa Allah nga kaunon, ug sa pagsunod ninyo kanila, kini usa ka pagsimba ngadto kanila.

kang kinsa Niya ihatag ang Iyang Mensahe. Pagpakaubos gikan sa Allah ug usa ka hilabihan nga silot ang mudangat sa mga kriminal (tigsimbag diyus-diyus ug makasasala), tungod sa ilang paglaraw.

125. Bisan kinsa man ang gustuhon sa Allah nga giyahan, ablihan Niya ang iyang dughan sa Islam, ug kun kinsa man ang Iyang gustuhon nga masalaag, gihimo Niya ang dughan niini nga sirado ug gipugngan, nga mura bag siya nagasaka sa langit. Sa ingon niini gibutang sa Allah ang Iyang kasuko (pagsilot) kanila nga wala mituo.
126. Ug kini (ang Islam) ang Dalan sa (Allah) nga imong Ginoo hingpit nga tul-id 'nga musangpot sa Pagkamatul-id'. Among gipasabot sa hingpit nga paagi ang Among mga Bersikulo sa mga tawo nga makasabot ug pahinundom.
127. Alang kanila ang Puloy-anan sa Kalinaw (Paraiso) nga gihatag sa ilang Ginoo. Ug Siya ang ilang mahimong Tigpanalipod ug Tig-atiman tungod sa ilang maayong buhat.
128. Sa adlaw nga silang tanan Iyang tigumon nga managkauban (ug magasulti): “O kamong pundok sa mga Jinn, daghan sa katawhan ang inyong giilad (gisalaag),” ug ang ilang awliya (mga higala ug katabang) sa pundok sa mga tawo magasulti: “among Ginoo, kami nakapahimulos sa usag-usa, apan karon naabot na namo ang gitakda nga panahon nga Inyong gitakda kanamo.” Siya (Allah) mosulti: “Ang Kalayo ang inyong mahimong puloy-anan, magapuyo kamo niini sa kahangtoran, gawas sa unsay gustohon sa Allah. Kasigurohan, ang imong Ginoo Puno sa Kaalam ug Hingpit nga Nakahibalo sa tanan.
129. Sa ingon niadto Namo gihimo ang pipila sa tigbuhat ug kasaypanan ingon nga manlalaban ug kaalyado sa pipila kanila (sa pagbuhat ug krimen),tungod sa ilang mga ginabuhat.
130. Oh kamong pundok sa mga Jinn ug Katawhan, “Wala ba miabot kaninyo ang mga Sinugo gikan sa inyong tawo, nga nagalitok nganha kaninyo sa Akong mga Bersikulo ug nagpasidaan kaninyo sa pakigkita niining Adlaw?” Sila mamulong: “Kami nagpamatuod (nagasaksi) batok sa among kaugalingon.” Ang kinabuhi niining kalibotana ang nag-ilad kanila. Ug busa sila magpamatuod batok sa ilang

kaugalingon nga sila mga manlilimod.

131. Tungod kay ang (Allah) nga imong Ginoo dili magabungkag sa mga nasud nga walay katarongan, samtang ang mga nagpuyo niini wala gipasidan-an (mao kana nga ang mga Sinugo gisugo).
132. Ug alang sa tanan adunay ang-ang nga nauyon sa ilang gibuhat. Ug ang (Allah) nga imong Rabb (Ginoo) nahibalo sa ilang ginabuhat.
133. Ug ang nga imong Ginoo 'Allāh' ang Dato sa Kadagaya ug maoy puno sa Kaluoy; kun Iyang gustohon, kamo Iyang papahawaon, ug Siya makabuhat ug mopuli kaninyo bisan unsa Iyang gustohon, sama sa Iyang paglalang kaninyo gikan mga kaliwat sa ubang mga tawo.
134. Sa pagkatinuod, ang (silot nga) gisaad kaninyo kasigurohan nga mahitabo, ug kamo dili makaikyas (sa silot sa Allah).
135. Isulti: “O akong katawhan, pagbuhat kamo sumala sa inyong pamaagi ug katungdanan, kasigurohan nga ako usab nagabuhat (sa akong pamaagi), ug inyong mahibaloan kun kinsa kanato ang mahimong (malipayon) sa Pikas Kinabuhi. Kasigurohan, mga ang magbubuhat ug kadautan dili molampos ug mouswag .
136. Ang mga pagano migahin alang sa Allah ug bahin sa mga tanom ug mga baka nga Iyang gibuhat, nga nag-ingon, «Kini nga bahin alang sa Allah,» mao nga sila nag-ingon, «ug kini alang sa atong mga kauban nga dios. Apan ang bahin sa ilang kauban nga mga diyos wala gipaambit sa Allah samtang ang bahin ni Allah gipaambit sa ilang kauban nga mga diyos. Pagka dili makiangayon nga paghukom.
137. Ug mao usab, sa panglantaw sa kadaghanan sa pagano, ang satanas naghimo [nga daw] makapahimuot sa pagpatay sa ilang mga anak, aron sila musangpot sa ilang kaugalingon nga pagkabungkag ug maghatag ug kalibog sa ilang mga buhat. Ug kun gigusto lang sa Allah, kini dili unta nila mabuhat. Busa biyae ninyo sila (nga nag-inusara) sa ilang kabakakan.
138. Ug sila nagasulti: “Kining mga hayupan (bakahan) ug mga inani nga pananom wala gitugot (sa uban), ug walay mahimong mukaon niini gawas kinsa sa among gusto, sumala sa ilang sulti. “Ug kini ang mga kamelyo nga ang ilang likod gidili”, ug hayupan (baka ug sama niini) ilang wala gilitok ang Ngalan ni Allah,

nagpamakak batok Kaniya (Allah). Iyang pagagantihan (silotan) sila tungod sa ilang gimugna (nga mga kabakakan batok Kaniya).

139. Ug sila (pagano) nagasulti: “Kun unsa ang anaa sa sabakan sa ingon niadto nga bakahan, kini alang sa among kalalakin-an lang, ug gidili sa among mga kababayan-an, apan kun kini patay na nga gipanganak, nan, ang tanan adunay kabahin niini.” Siya (Allah) magasilot kanila, sa ilang pagtakda ug balaud alang sa ilang kaugalingon (nga wala gisugo sa Allah). Siya Puno sa Kaalam, Hingpit nga Nasayud.
140. Sila mga pildero (o nasalaag) nga mipatay sa ilang mga anak tungod sa pagkahangal, nga walay kahibalo, ug nagdili sa mga butang nga gihatag kanila sa Allah, ug nagmugna ug kabakakan batok sa Allah. Sila midangat sa pagkasalaag ug wala magiyahan.
141. Siya (Allah) nga nagpatunghag mga tanaman—tinanom ug ihalas—ug mga palmera, mga tanom nga lainlaig lami, olibo, ug mga granada—parehas ‘sa porma’, apan lahi ‘sa lami’. Kaon sa bunga nga ilang gibunga ug pagbayad kamo unsa ang angay nga paggasa niini (ang Zakah niini) sa adlaw sa pag-ani. Ug ayaw sayangip. Siya (Allah) dili mahimuot sa mga mainusikon.
142. Sa mga bakahan adunay uban nga gigamit sa pagguyod (sama sa kamelyo ug kabayo), ug ang uban gagmay nga dili makaguyod sa mga dal-onon (sama sa karnero ug kanding). Kaon kamo sa mga butang nga gihatag sa Allah kaninyo, ug ayaw ninyo sunda ang mga lakang ni Satanas. Siya inyong dayag nga kaaway.
143. Ang Allah naglalang’ walo ka mananap sa upat ka parisan: usa ka parisan sa karnero ug usa ka parisan sa mga kanding—pangutan-a sila, O Propeta, “Gidili ba Niya kaninyo ang duha ka laki o ang duha ka baye o unsa ang anaa sa sabakan sa duha ka babaye? Sultihi ako uban ang kahibalo, kon tinuod ba ang imong gisulti.”—
144. Gilalang niya’ ug duha ka kamelyo ug duha ka baka (lalaki ug babaye). Isulti: “Kadto bang duha ka lalaki ang Iyang gibawal o kadtong duha ka babaye? O kamo ba mga saksi sa diha nga si Allah nagsugo kaninyo (uban) niana? Nan kinsa man ang labaw nga dili makiangayon kay niadtong nagmugna ug bakak batok sa

Allah (Dios) aron sa mahisalaag sa mga tawo walay kahibalo? si Allah wala mag-giya sa dili makiangayon nga mga tawo.

145. Isulti (O Muhammad): “Wala ako makakita sa mga butang nga gipadayag kanako ug bisan unsa nga gidili nga kaonon, sa mga gustong mukaon niini, gawas na lang kun kini Maytah (patay nga hayop), o dugo nga miagas (sa pag-ihaw o sama niini), o unod (karne) sa baboy, kini dili mahinlo, o usa ka halad (alang sa mga diyus-diyus, ug uban pa, o kadtong mga giihaw nga ang Ngalan sa Allah wala sampita. apan bisan kinsa nga napugos sa walay paglapas o pagpalabaw, sa pagkatinuod imong Ginoo (Allah) Mapasayloon, Maluluy-on.»
146. Ug kanila (nga mga Hudeyo), Among gidili ang matag (hayop) nga walay pikas ang mga kuko, ug gidili Namon kanila ang tambok sa kinapon nga baka ug sa karnero, gawas sa nagunit sa ilang likod o sa ilang mga tinai, o sa mga bukog. Sa ingon niini, Among gisilotan sila sa ilang pagrebelde. Ug Kami matitud-anon sa among pulong.
147. Ug kon sila (nga mga Hudeyo) magpahimakak kanimo (O Muhammad), isulti: “Ang inyong Ginoo ang Tag-iya sa Lapad nga Kaluoy, ug dili mapugngan ang Iyang aligutgot sa mga tawo nga mga dautan.
148. Sila nga nagbutang ug kauban (sa pagsimba) sa Allah nagasulti: «Kun gusto lang sa Allah, kami unta dili magbutang ug kauban (sa pagsimba) Kaniya, mao usab ang among mga katigulangan, ug kami dili magdili ug bisan unsa nga butang (nga supak sa Iyang Kabobot-on).” Sa ingon niadto usab naglimod ang mga nauna kanila, (sila nakiglantugi nga walay kamatuoran sa mga Sinugo sa Allah), hangtod nga ilang natilawan ang Among Aligutgot. Isulti: “Aduna ba kamoy kahibalo nga inyong mapakita sa Among atubangan? Gisunod nimo ang mga pangagpas, ug kamo lang bakak.”
149. Isulti: “Kang Allāh ang hingpit nga pruwera ug katarongan, kon gusto pa Niya, giyahan unta kamong tanan.”
150. Isulti, 'O Propeta,' «Dad-a ang imong mga saksi nga makapamatuod nga si Allah nagdili niini.» Kon sila 'bakak' nagpamatuod, ayaw pagsaksi uban kanila. Ug ayaw pagsunod sa mga tinguha niadtong naglimod sa Atong mga pamatuod, wala

motuo sa Pikas Kinabuhi, ug naghimo ug kaparehas sa ilang Ginoo (Allāh).

151. Isulti (O Muhammad): “Umari kamo, akong litukon (kaninyo) kun unsa ang gidili (si Allah) ang inyong nga Ginoo ngadto kaninyo; ayaw kamo pagbutang ug kau-ban nga bisan unsa sa pagsimba Kaniya; dungog kamo sa inyong mga ginikanan; ayaw ninyo patya ang inyong mga anak tungod sa kakabos, Kami ang nagahatag alang kaninyo ug alang kanila; ayaw kamog duol sa makauulaw nga kasal-anan (pakighilawas), kini man dayag o tago, ug ayaw ninyo patya ang bisan kinsa nga gidili sa Allah, gawas kun kini sa makataronganon nga hinungdan (nga uyon sa Balaud sa Islam). Sa ingon Iyang gikasugo kaninyo aron kamo makasabot.”
152. Ayaw kamog duol sa kawarta sa mga ilo, gawas na lang kun kini inyong pa-lambun, hangtod siya maabot sa hustong pangidaron ug kusog; ug ihatag ang hustong sukod ug timbang nga makatarunganon. Wala Namong ginahatagan ang usa ka tawo ug palas-anon nga lapas sa iyang makaya. Ug kun kamo nagahatag sa inyong pulong (nga muhukom taliwala sa mga tawo o maghatag ug pamatuod), isulti ninyo ang kamatuoran, bisan pa ang (inyong) duol nga paryente ang nalam-bigit, ug tumana ninyo ang Pakigsaad sa Allah. Sa ingon si Allah nagsugo kaninyo aron kamo makahinumdom.”
153. (Hinumdomi) nga kini (Islam) ang Akong Matul-id nga Dalan, busa sunda ninyo kini ug ayaw kamog sunod (sa ubang) mga dalan, tungod kay sila ang magpabulag kaninyo ngadto sa Iyang Dalan. Sa ingon Iyang gikasugo kaninyo aron kamo mahimong matarung.
154. Dugang pa, Among gihatag kang Moises ang Kasulatan (Torah), aron Among mahingpit (ang Among Pabor) sa mga nagabuhat ug matarong, magpasabot sa tanang butang sa hingpit nga paagi, ug (ingon nga) giya ug kaluoy, aron sila magatoo sa pakig-tagbo sa ilang Ginoo.
155. Ug kini ang Halangdon nga Libro (ang Qur'an) nga Among gipadayag, busa sunda ninyo kini ug kahadloki ang Allah (ayaw supaka ang Iyang sugo) aron kamo hatagan Niya sa (Iyang) kaluoy.
156. Aron kamo dili maka-ingon; «Nga ang Kasulatan gipakanaog lamang ngadto sa duha ka katawhan nga una kanamo (ang mga Hudeyo ug mga Kristohanon) ug

kami wala mahibalo sa ilang mga pagtulun-an.”

157. O basin kamo maga-ingon; «Kon lamang ang Libro gipadayag nganhi kanamo, kami pang labaw ka giniyahan kay kanila (mga Hudeyo ug Kristohanon).» » Ania karon miabot alang kaninyo ang dayag nga pamatood gikan sa inyong Ginoo, Giya ug usa ka kaluoy. Kinsa pa ba kaha ang labaw nga nagbuhat ug kasaypanan gawas kaniya nga nagsalikway sa Ayat (mga timaan, mga pinadayag) sa Allah ug mitalikod niini? Among pagasilotan sila nga mitalikod sa Among mga bersikulo usa ka hilabihan kasakit nga silot sa ilang pagtalikod niini.
158. Sila ba naghulat sa bisan unsa pa, gawas nga ang mga anghel (nga nagakuha sa ilang kalag) muadto kanila, o ang imong Ginoo muanhi (sa Adlaw sa Paghukom), o ang pipila sa mga Timaan sa inyong Ginoo muabot. Sa Adlaw nga ang uban sa mga Timaan sa imong Ginoo muabot, kini dili makahatag ug kapahimuslan sa bisan usa ka kalag nga wala mituo niadtong una, o kaayohan gikan iyang nga pagtuo. Isulti: “Hulat kamo, kami usab naghulat.”
159. Sa pagkatinuod, ikaw ‘O Propeta’ walay tulubagon sa bisan unsa alang niadtong nabahin sa ilang pagtuo ngadto sa daghang mga sekta. Ang ilang paghukom naa ra sa Allah. Ug Iyang ipahibalo kanila ang ilang gibuhat kaniadto.
160. Si kinsa man ang mubuhat ug usa ka maayong buhat magbaton ug napulo ka pilo nga (ganti), ug si kinsa man ang mubuhat ug usa ka dautang buhat makabaton lang ug usa ka (silot nga) tugbang niini, ug sila dili pagabuhatan og walay kaangayan.
161. Isulti: (O Muhammad): “Alang kanako, ‘Allah’ ang akong Ginoo naggiya kanako sa matul-id nga dalan, usa ka hingpit nga dalan, ang pagtoo ni Abraham, ug siya bisan kanus-a dili usa sa mga politeista.”
162. Isulti: “Ang akong pag ampo, ang akong halad, ang akong pagkinabuhi, ug ang akong kamatayon alang lang sa Allah, ang Ginoo sa tanang mga linalang.”
163. Siya walay kauban. Kini ang gikasugo, ug ako ang una nga nagsubmitar (ngadto Kang Allah lamang).
164. Isulti kanila (Oh Muhammad): «Ako ba mangita ug usa ka Ginoo nga lain pa ni Allah, samtang Siya ang Ginoo sa tanang butang? Walay bisan usa ka kalag nga makabaton ug unsa man (nga sala) gawas nga kini siya lang (ang adunay

tulobagon).. ug walay bisan kinsa ang magadala ug palas anon sa uban (walay angay manubag sa sala sa usa ka tawo gawas lang kaniya). Ug sa ulahi, sa Allah inyong Ginoo kamong tanan magabalik, Aron ipahibalo Niya kaninyo ang inyong panag-sumpaki.

165. Siya mao ang Usa nga nagbutang kaninyo ingon nga mga manununod sa yuta ug nagpataas sa pipila kaninyo sa ranggo ibabaw sa uban, aron Siya makasulay kaninyo sa unsay Iyang gihatag kaninyo. Sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allāh) tulin sa silot, apan Siya sa pagkatinuod Mapinasayloon sa Tanan, Labing Maluluy-on.

Al-A'rāf

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Alif, Lam, Mim, Sad⁽¹⁾.
2. (Kini usa ka) Libro (Qur'an) nga gipadayag kanimo (O Muhammad gikan sa Allah), busa ayaw pasagdi nga ang imong dughan maghugot mahitungod niini, aron ikaw makahatag ug pasidaan (sa mga manlilimod) ug kini usa ka pahinumdom sa mga magtotoo.
3. Sunda ninyo kung unsay gipadayag kaninyo gikan sa (Allah) nga inyong Ginoo, ug ayaw kamog sunod sa bisan unsa nga mini nga mga dios ug mga ginoo imbes nga Kaniya. Diyutay lang ang inyong pagtagad.
4. Pila ka mga kanasuran ang Among giguba (tungod sa ilang mga sala). Busa ang Among silot miabot kanila ug kalit sa kagabion (samtang sila natulog) o sa dihang namahuway sila sa udto.
5. Busa ang ilang hilak, sa diha nga ang Among silot miabot ngadto kanila, walay bisan unsa gawas nga sila miingon: "Sa pagkatinuod kami mga tigbuhat ug ka-dautan.
6. Matood Among pangutan-on ang (mga tawo) nga Among gipadalhan ug Sinugo (kun unsa ang nahimong tubag nila sa mga Sinugo) ug matood Among pangutan-on ang mga Sinugo (kun unsa ang nahimong tubag ngadto kanila gikan sa mga tawo.
7. Ug Kami matood magsaysay kanila (sa ilang tibuok nga istorya) nga adunay kahibalo, tungod kay Kami diha kanunay (wala kawala bisan unsa).
8. (Ang binuhatan sa matag usa) niadtong adlaw pagatimbangan (ug susihon) uban ang matuod nga pagpanimbang. Busa sila nga ang timbang (sa maayong buhat)

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

bug-at, kini mao ang magmalampuson ug mauswagon (sa pagsulod sa Paraiso).

9. Apan alang kanila nga ang timbang gaan, sila ang pildi sa ilang kaugalingon (pinaagi sa pagsulod sa Imperno), tungod kay ilang gilimod ug gisalikway ang Among mga bersikulo ug timaan.
10. Sa kasigurohan, Kami maoy nag-pahiluna nagtukod kaninyo sa kayutaan ug naghimo diha niini sa inyong ikapanginabuhi. Gamay ra ang imong pasalamat (ngadto Kang Allah).
11. Sa sigurohan Among gilalang kaninyo (ang inyong amahan nga si Adan), unya giporma kaninyo, ug pagkahuman Among gisulti sa mga anghel, “Hapa kamo kang Adan”, ug sila mihapa, gawas kang Iblis (Satanas): dili siya kauban sa niadtong miyukbo.
12. (Ang Allāh) miingon: “Unsa man ang hinungdan nga wala ka mutuman kana-ko mao nga wala ka muhapa, sa diha nga ikaw Akong gisugo?” Si Iblis (Satan) miingon: “Ako labaw nga maayo kay kaniya (Adan), ako gilalang Nimo gikan sa kalayo, ug siya (Adan) Imong gilalang gikan sa pilot nga lapok.”
13. (Ang Allah) miingon: “Kanaug (O Iblis) gikan dinhi (sa Paraiso), dili angay kani-mo nga ikaw mahimong mapasigarbuhon dinhi; Pahawa gikan dinhi , tungod kay ikaw kamatuoran nga kauban sa mga gipakaulawan.”
14. (Si Iblis) miingon: “Hatagi ako ug lugway hangtod sa Adlaw nga sila pagaban-hawon.”
15. (Ang Allah) miingon: “Ikaw among hatagan ug lugway hangtod sa gitakda nga Adlaw.”
16. (si Iblis) miingon: «Tungod kay ako Imong gipasalaag, ako mulingkod nga maghulat alang kanila (mga tawo ngadto) sa Imong Matul-id nga Dalan.
17. Ug unya ako muadto sa atubangan ug sa ilang likod, sa ilang tuong bahin ug sa ilang walang bahin (aron sila babagan sa Imong Dalan), ug Ikaw dili maka-kaplag sa kadaghanan kanila nga mapasalamaton.»
18. (Ang Allah) miingon (kang Iblis): “Pahawa gikan dinhi (sa Paraiso) nga nagpa-kaulaw ug sinalikway, ug ang bisan kinsa kanila (katawhan) nga magasunod kani-mo, nan kasigurohan nga Akong pun-on ang Imperno ninyong tanan.”

19. Ug, O Adan, pumuyo ka ug imong asawa sa Paraiso, ug kaon kamo dinhi sa unsay ang inyong parehong magustohan, apan ayaw pagduol niini nga kahoy, kay mahimo kamo nga malinapason.
20. Ug sila gitintal ni Satanas, aron sa paghimong dayag sa mga natago kanila nga pribadong mga bahin, siya miingon: “Ang (Allah) nga inyong Ginoo wala nagdili kaninyo (nga mukaon ug bunga) niini nga kahoy, gawas (sa hinungdan nga) basin kamo mahimong mga anghel o kamo mahimong walay kamatayon.”
21. Ug siya (Satanas) nanumpa (pinaagi sa Ngalan sa Allah) kanilang duha (nga naga-ingon): “Kamatuoran nga ako matinud-anon nga tigtambag kaninyong duha.”
22. Busa iyang gipasalaag sila nga adunay pagpanglinla. Ug sa diha nga ilang natalawan ang (bunga) sa kahoy, kadtong tinago kanila nga ilang kaulawon (pribadong bahin sa lawas) nahimong dayag na kanila (nawala ang tabon nga gihatag sa Allah kanila), ug sila nagsugod na ug tabon sa ilang mga kaugalingon pinaagi sa mga dahon sa Paraiso (aron matabonan ang ilang kaulawon). Ug ang (Allah) nga ilang Ginoo mitawag kanila (nga naga-ingon): “Dili ba gidili Nako kaninyo kadto nga punoan sa kahoy ug (Ako) namulong kaninyo nga: “Sa pagkatinuod si Satanas inyong dayag nga kaaway?”
23. Sila miingon: ‘Oh Allāh’ Among Ginoo, kami nakalapas batok sa among mga kaugalingon. Kun kami dili Nimo pasayluon ug dili Nimo ihatag kanamo ang Kaluoy, kasigurohan nga kami mauban sa mga pildero.”
24. Si Allah miingon, “Kanaog ingon nga mga kaaway sa usag usa. Makakaplag ka dinhi sa yuta ug usa ka puloy-anan ug tagana alang sa imong tinudlong pagpuyo.”
25. Siya (Allah) miingon: “Didto ‘sa yuta’ kamo magkinabuhi, ug didto kamo mangamatay, ug gikan didto kamo pagawson pag-usab”.
26. Oh mga anak ni Adan, kami naghatag ug bisti kaninyo aron inyong tabonan ang inyong kaugalingon ug ingon nga usa ka dayan-dayan. Apan ang bisti sa pagkamatarong ang labing maayo sa tanan. Mao kini ang mga Bersikulo (ni) Allah aron sila makahinumdom.
27. Oh mga anak ni Adan, Ayaw tugoti nga si Satanas mulimbong kaninyo, nga sama sa pagpalayas niya sa inyong mga ginikanan (Adan ug Eba) gikan sa Paraiso, nga

gihuboan sila sa ilang bisti aron mapakita kanila ang ilang pribado nga bahin sa lawas. Sa pagkatinuod siya (satanas) ug ang iyang mga sundalo nakakita kaninyo gikan sa dapit nga sila dili ninyo makita. Sa pagkatinuod Among gihimo ang mga diyablo ingon nga mga tigpanalipod ug tigtabang sa mga walay pagtuo.

28. Ug sa diha nga sila nakabuhat ug usa ka Fahisha (dautang buhat ug kahilayan), sila naga-ingon: "Among nakita ang among mga ginikanan nga naghimo niini, ug ang Allah mao ang nagsugo kanamo nga buhaton kini." Isulti: "Sa pagkatinuod ang Allah wala nagsugo ug Fahisha (kalaw-ay)?" Kamo ba namulong batok sa Allah nga wala ninyo hibali?
29. Isulti (Oh Muhammad): 'Ang akong Ginoo 'Allah' nagsugo sa hustisya; ug nga imong ipahimutang ang imong mga nawong (ngadto Kaniya lamang) sa matag Pag-ampo; ug nga ikaw mosangpit Kaniya uban ang sinsero nga debosyon ngadto Kaniya. Sama nga Siya unang naglalang kaninyo Ikaw mobalik ngadto nga buhi.
30. Gitultolan niya ang pipila, samtang ang uban angayan nga mahisalaag. Sila mikuha sa mga satanas ingon nga mga magbalantay inay (kang) Allah. Ug sila naghunahuna nga sila matarung-gigiyahan.
31. Oh mga anak ni Adan, pagsuot ug limpyo ug dawatnon nga bisti sa matag pag-ampo, ug kaon ug inom, apan ayaw pag-usik-usik, Siya (Allah) wala mahigugma kanila nga mga usikan.
32. Isulti: "Kinsa ang nagdili sa maanindot nga tagana (mga dayandayan sa bisti) nga gihatag sa Allah alang sa Iyang mga ulipon, ug sa mga Halal (mahinlo ug gikatugot nga mga butang ug pagkaon)?" Isulti: "Kini alang (kanilang) nga mituo sa Allah ug alang lang kanila kining tanan sa Adlaw sa Pagkabanhaw." Sa ingon niini Kami Naghimong tataw sa mga Pinadayag kanila nga mga nakabalo.
33. Isulti: "Sa pagkatinuod, ang mga butang nga gidili sa akong Ginoo mao ang mga Fahisha (mga dautang buhat ug kalaw-ay) bisan pa kini gihimo sa dayag o sa tago, ug ang (tanang matang sa) mga sala, ug ang walay katarongan nga pagpangdaug-daug, ug ang pag-ila ug mga kauban (sa pagsimba) sa Allah nga niini wala Siya'y gipakanaug nga kalig-onan, ug ang pagsulti ug mga butang mahitungod sa Allah nga niini wala kamoy kahibalo.

34. Alang sa matag katawhan adunay termino; ug sa diha nga ang termino moabot niini, dili sila makalangan ug usa ka gutlo ni pagpadali niini sa usa ka gutlo.
35. Oh mga anak ni Adan, sa diha nga ang mga mensahero gikan sa inyong mga kaugalingon moabut kaninyo nga naglitok sa Akong mga pagpadayag—bisan kinsa nga nahadlok Kang Allah ug nagkinabuhing matarung, walay kahadlok alang kanila, ni sila maguol.
36. Ug sila nga misalikway sa Among mga Bersikulo ug mitalikod gikan niini uban sa pagkamapahitas-on, sila mahimong mga lumolupyo sa Impiyerno; ug didto sila magapuyo sa walay kataposan.
37. Kinsa ba ang mas dili makatarunganon kaysa niadtong nagmugna ug bakak batok kay Allah o naglimud sa Iyang mga Bersikulo? Madawat nila ang gitagana alang kanila, hangtod nga ang Among mga Sinugo (ang anghel sa kamatayon ug iyang mga katabang) muabot kanila aron kuhaon ang ilang mga kalag, sila (mga anghel) magasulti: 'Hain na ang mga dios karon, sila nga imong gisangpit gawas kay Allah?' Sila moingon: 'Silang tanan mibiya kanamo.' Ug sila mosaksi batok sa ilang kaugalingon nga sila manlilimod.
38. (Ang Allah) mamulong: "Panulod kamo uban sa mga nasud nga milabay na nga nauna pa kaninyo, mga tawo ug mga Jinn, ngadto sa Kalayo. Sa matag higayon nga ang usa ka bag-ong nasud nagasulod, kini nagtunglo sa iyang ka-nasud (katingban nga milabay na kaniadto), hangtod nga sila pagatigumon nga managkauban sa Kalayo, ang mga sumusunod moingon mahitungod sa ilang mga pangulo, Oh among Ginoo 'Allah', kadtong ang mipasalaag Kanamo, busa hatagi silag doble nga silot ngadto sa imperno." Siya (Allah) mamulong: "Kini mao doble na alang sa tanan, apan kamo wala mahibalo.»
39. Unya ang mga pangulo moingon sa ilang mga sumusunod: Dili kamo labaw kanamo. Tilawi, unya, ang silot tungod sa inyong nga binuhatan kaniadto.
40. Sa pagkatinuod ang mga ganghaan sa Langit dili pagaablihan alang niadtong nag-salikway sa Among mga ilhanan ug mitalikod ' gikan kanila sa pagkamapahitas-on; ni makasulod sila sa Paraiso hangtod nga ang kamelyo moagi sa mata sa dagom. Sa ingon niana Kami nagganti sa mga dautan.

41. Ug alang kanila ang higdaanan sa impyerno diin sa ibabaw nila anaa ang manga tabon (nga kalayo): Mao kini ang paagi nga Among gigantihan ang mga nakasala.
42. Apan kadtong mga mituo (sa Pagkausa sa Allah) ug nagbuhat ug kaayohan, dili Namu pagahatagan ug palas-anon ang bisan kinsa nga tawo (kalag) nga sobra sa iyang makaya, kini mao ang mga mamuyo sa Paraiso. Magpabilin sila niini sa kahangtoran.
43. Among wagtangon ang bisan unsang kapait nga anaa sa ilang mga kasingkasing. Ang mga suba modagayday ubos kanila. Ug sila moingon, «Dalaygon si Allah sa paggiya kanamo niini. Dili unta kita magiyahan kon wala pa kita giyahi ni Allah. Ang mga mensahero sa 'Allāh' atong Ginoo sa pagkatinuod mianhi uban sa kama-tuoran.” Kini ipahibalo kanila, «Kini mao ang Paraiso diin kamo gihimo nga mga manununod tungod sa inyong gibuhat kaniadto (sa pagkamatarung).»
44. Ug ang mga nagpuyo sa Paraiso manawag ngadto sa mga tawo sa Impyerno: (nga naga-ingon): ‘Sa pagkatinuod among nakaplagan ang saad sa ‘Allah’ atong Ginoo ngari kanato nga tinuod. nakaplagan ba usab nimo nga tinuod ang gisaad sa ‘Allah’ imong Ginoo kanimo?’ ‘Oo’, sila motubag; ug ang usa ka tigpahibalo manawag sa taliwala nila: ‘Ang tunglo ni Allah anaa sa ibabaw sa mga mamumu-hat sa kadautan’.
45. Kadtong mibabag sa uban gikan sa Dalan ni Allah, naninguha sa paghimo niini nga hiwi, samtang sila mga manlilimod sa Pikas Kinabuhi.
46. Ug sa taliwala nila adunay usa ka (babag) ug sa Al-A'raf (usa ka dingding nga anaa sa tag-as nga dapit) adunay mga tawo (nga ang maayo ug dautang buhat managsama sa timbangan), nga makaila sa tanan (nga mga tawo sa Paraiso ug Im-perno) pinaagi sa ilang mga timaan, ug sila manawag sa mga namuyo sa Paraiso, “Mamainyo ang Kalinaw,” ug niini nga higayon, sila (ang mga tawo sa Al-A'raf) dili pa makasulod niini, apan sila hilabihan nga naglaum nga makasulod (niini).
47. Sa diha nga ang ilang panan-aw gilingi ngadto sa mga lumulupyo sa Impyerno, sila mag-ampo, “Among Ginoo, ayaw kami maghimo uban mga tigbuhat ug ka-dautan.»
48. Kadtong atua sa Araf «ang mga kahitas-an» motawag sa mga lalaki, nga ilang

mailhan pinaagi sa ilang mga marka, nga magaingon, «Unsa may kapuslanan alang kaninyo sa inyong gipangtigom ug pagka-mapahitas'on?»

49. Ang Allah mamulong (sa mga dili magtutuo): «Dili ba kini sila mao ang imong gipanumpaang nga si Allah dili mohatag kanila sa bisan unsa sa Iyang kaluoy?» Ngadto kanila igaingon: 'Sulod sa Paraiso. Ikaw walay hinungdan nga mahadlok, ni magsubo.'
50. Ug ang mga tawo sa Kalayo mosinggit ngadto sa mga tawo sa Paraiso: 'Ibubo kanamo ang pipila ka tubig o bisan unsa nga ang gipanalangin sa Allah kaninyo.' Sila motubag: «Si Allah nagdili niining duha ngadto sa mga manlilimod.»
51. Sila kadtong kinsa nagpatuyang sa ilang mga kaugalingon sa (sala) nga kalin-gawan ug duladulaan. ug maoy gilimbongan sa kinabuhi sa kalibutan. Karon Amo silang kalimtan sama sa ilang pagkalimot sa ilang pakigtagbo niining Adlaw, ug ingon sa ilang paglimod kaniadto sa Among mga Bersikulo.
52. Sa pagkatinuod Kami nagdala kanila ug usa ka Basahon nga Kami nagpatin-aw uban sa kajibalo; usa ka giya ug usa ka kalooy ngadto kanila nga mituo.
53. Naghulat ba sila sa katumanan sa pasidaan niini? Sa Adlaw nga natuman ang pasidaan, sila nga wala magtagad niini kaniadto moingon: 'Ang mga Mensahero sa Atong Ginoo sa pagkatinuod nagdala sa kamatuoran. Aduna bay mga tigpata-liwala nga karon mangamuyo alang kanato? O, mapasig-uli ba kita sa kinabuhi aron mahimo kitang lahi sa atong gibuhat? ' Natapos gayod sila sa bug-os nga kapildihan, ug bisan unsa nga 'mga dios' nga ilang gimugna mapakyas kanila
54. Ang inyong Ginoo walay lain kondili si Allah, Nga naglalang sa mga langit ug sa yuta sulod sa unom ka adlaw, unya mikayab ug bangon sa ibabaw sa Trono (sa paagi nga nahiangay sa Iyang pagkahalangdon), Iyang gihimo ang adlaw ug gabii nga nagsapaw sa paspas nga sunodsunod. Iyang gilalang ang adlaw, ang bulan, ug ang mga bituon—ang tanan gipailalom sa Iyang sugo. Iya lamang ang kabuhatan ug ang kasuguan. Dalaygon si Allah—Ginoo sa tanang nilalang.
55. Tawga ang 'Allah' imong Ginoo uban ang pagpaubos ug sa tago. Sa pagkatinuod Siya wala mahigugma sa mga malapason.
56. Ayaw ipakaylap ang korapsyon sa yuta pagkahuman sa pagkahan-ay niini. Ug

tawga Siya 'Allah' uban ang paglaum ug kahadlok. Sa pagkatinuod, ang kaluoy ni Allah kanunay duol sa mga maayong magbubuhat.

57. Siya ang Usa nga nagpadala sa mga hangin nga nagdala sa Iyang kaluoy (ang ulan). Sa diha nga sila magdala ug bug-at nga mga panganod, Among dad-on sila ngadto sa walay kinabuhi nga yuta ug unya magpahinabog ulan, pagpatungha sa matag matang sa prutas. Sa samang paagi, Among banhawon ang mga patay, aron tingali mahinumdom ka.
 58. Ang tabunok nga yuta mamunga ug daghan pinaagi sa Kabubut-on sa Ginoo niini, samtang ang dili tabunok nga yuta halos walay bunga.
- Sa ingon niini Namong ginapasabot sa daghang paagi ang mga bersikulo, sa mga tawo nga mapasalamaton.
59. Sa pagkatinuod, Kami mipadala kang Noah ngadto sa iyang katawhan ug siya miingon: '0 akong katawhan, pag-alagad kay Allah, kamo walay laing dios gawas Kaniya. Sa pagkatinuod ako nahadlok alang kaninyo sa silot sa usa ka makalilisang nga Adlaw.
 60. Ang mga pangulo sa iyang katawhan mitubag: «Nakita namo nga anaa ka sa dayag nga kasaypanan.
 61. Siya miingon: '0 akong katawhan, walay sayop kanako, apan ako usa ka Mensahe-ro gikan 'Allah' sa Ginoo sa tanang nilalang.
 62. Ipaabot nako kaninyo ang mga mensahe sa 'Allah' akong Ginoo, naghatag kaninyo ug sinsero nga tambag, ug nahibal-an ko gikan kay Allāh ang wala nimo nahibal-an.
 63. Kamo ba nangatingala nga adunay moabot nga usa ka Pahinumdom gikan sa inyong Ginoo pinaagi sa usa ka tawo (Sinugo) nga gikan sa inyong pundok, aron kamo iyang mahatagan ug pahibalo, aron inyong kahadlok ang Allah, likayi ang daotan, ug aron inyong madawat (Iyang) Kaluoy?"
 64. Apan gilimod nila siya, busa Kami Nag-luwas kaniya ug sa mga kuyog kaniya sa Arka, ug gilumos sila nga misalikway sa among mga Pinadayag. Sila mga buta nga katawhan.
 65. Ug ngadto sa mga tawo sa 'Ād Kami nagpadala sa ilang igsoon nga si Hud. Siya

miingon, “O akong katawhan! Simbaha si Allah ra—wala kamoy laing dios gawas Kaniya. Dili ba kamo mahadlok Kang Allāh (Dios) ug likayan ang daotan?”

66. Ang dili matinuohon nga mga pangulo sa iyang katawhan mitubag, «Sa pagkatinuod kami nagtan-aw kanimo ingon nga usa ka buang, ug kami naghuna-huna nga ikaw bakakon.”
67. Si Hud mitubag, “O akong katawhan, Walay kabuang nganhi kanako. Apan ako usa ka mensahero gikan sa ‘Allah’ sa Ginoo sa tanang nilalang,
68. Ipaabot kaninyo ang mga mensahe sa ‘Allāh’ akong Ginoo. Ug ako ang inyong matinud-anon nga magtatambag.
69. Nahibulong ba kamo nga ang usa ka pag-awhag moabut kaninyo gikan sa Allāh nga imong Ginoo pinaagi sa usa ka tawo gikan sa inyong mga kaugalingon aron siya makapasidaan kaninyo? Hinumdumi nga gihimo Niya kamo nga mga manunod sunod sa mga tawo ni Noah ug nagdugang ang inyong pisikal nga kusog . Busa hinumdomi ang mga pabor ni Allah, aron kamo molampos ug mouswag.”
70. Sila miingon, “Mianhi ka ba kanamo aron kami mosimba sa Allah lamang ug biyaan ang gisimba sa among mga katigulangan? Unya dad-a kanamo ang imong gipanghulga kanamo, kon tinuod ang imong gisulti.»
71. (Hud) miingon: ‘Sa pagkatinuod ang silot ug kaligutgut gikan sa inyong Ginoo midangat kaninyo. Kamo ba nakiglalis kanako mahitungod sa mga ngalan(sa mga diosdios nga inyong gisimba) nga ikaw ug Ang imong amahan nagbuhat?Ang Allah Wala nagpadala ug bisan unsang katungod alang kanila. Paghulat (Sa Silot),Ako usab uban kanimo mahiuban sa mga nagpaabot (alang niana,tungod sa imong pagpanglimod kanako).
72. Unya Kami nagluwas kang Hud ug sa mga misunod kaniya pinaagi sa among ka-luoy, ug Kami nag-ibot sa manga gamot kanila nga nagpang-himakak sa Among mga Pinadayag. Sila wala mahimong tumuloo.
73. Ug sa mga tawo sa Thamud Kami nagpadala sa ilang igsoon nga si Salih. Siya miingon, “O akong katawhan, simbaha si Allah ra — wala kamoy laing dios gawas Kaniya. Usa ka tin-aw nga pruwera ang miabut kaninyo gikan sa ‘Allah’ imong Ginoo: kini mao ang kamelyo ni Allah ingon nga usa ka timaan alang kani-

nyo. Busa pasagdi siya nga mag-inusara sa pagpasibsib sa yuta ni Allah, ug ayaw ninyo siya pasakiti, aron nga ang silot dili modakop kaninyo.

74. Hinumdumi sa diha nga Siya naghimo kaninyo nga mga manununod human sa 'Ad ug naghatag kaninyo ug gahum sa yuta diin kamo nagtukod ug manga gam-balay sa kapatagan ug nagkulit ug manga balay sa kabukiran. Hinumdumi, unya, ang kahibulongang mga grasya ni Allah. Ayaw paghimo ug sala ug kagubot sa yuta.
75. Apan ang mapahitas-on nga mga pangulo sa iyang katawhan miingon sa mga magtutuo nga giisip nga huyang, «Nakasiguro ba kamo nga si Šālīḥ gipadala sa 'Allāh' iyang Ginoo?» Mitubag sila, “Nagtuo gayod kami sa mensahe nga gipa-dala pinaagi kaniya.”
76. Ang mga mapahitas-on miingon: “Sa pagkatinuod kami manlilimod sa inyong gituohan.”
77. Unya ilang gipatay ang baye nga kamelyo—ug misupak sa sugo sa 'Allah' ilang Ginoo — ug mihagit kang Salih, nag-ingon, “Dad-a kanamo ang imong gihulga kanamo, kon ikaw usa ba gayod sa mga mensahero.”
78. Unya ang usa ka ʾmakusog nga linog ang miigo kanila, busa sila nangahulog nga walay kinabuhi sa ilang mga balay.
79. Ug siya mipahilayo kanila sa nag-ingon: ‘O akong katawhan, gipahayag ko ka-ninyo ang mensahe sa ‘Allah’ akong Ginoo ug gihatagan ko kamo ug maayong tambag; apan dili kamo ganahan ug sinsero nga mga magtatambag.”
80. Hinumdumi sa dihang Kami mipadala ni Lot [ingon nga usa ka Mensahero] ngadto sa iyang katawhan; ug siya miingon kanila: ‘Paghimo ba kamo ug ninyo pagbuhat ug kalaw-ayan nga wala pa sukad nabuhat ni bisan kinsa sa kalibotan una kaninyo?
81. Giduol ninyo nga maibogon ang mga lalaki imbes sa mga babaye: ug kamo maoy katawhan nga malapason «dautan».
82. Ang tubag sa iyang katawhan mao lamang ang ilang pagsulti: ‘Papahawaa sila gi-kan sa inyong lungsod. Sila usa ka katawhan nga nagpakaaron-ingnon nga putli.’
83. Unya Kami nagluwas kang Lot ug sa iyang panimalay gawas sa iyang asawa, siya

usa didto sa mga nagpabilin (ngadto sa silot).

84. Ug Kami nagpagawas sa ulan [sa mga bato] diha kanila, Tan-awa, unya, ang katapusan sa mga dautan.
85. Ug ngadto sa Midian Kami mipadala sa ilang igsoon nga si Shu'ayb. Siya miingon: O akong mga katawhan, Pagsimba kay sa Allāh lamang, wala kamoy lain dios gawas Kaniya. Sa pagkatinuod ang usa ka tin-aw nga pamatuod miabut kaninyo gikan sa 'Allah' inyong Ginoo. Busa paghatag ug matarong nga taksanan ug gibug-aton, ayaw paghikaw sa mga tawo sa ilang mga butang, ug ayaw pagkadunot sa yuta human sa iyang kahikayan. Mas maayo kana alang kaninyo kon kamo mga magtutuo.
86. Ug ayaw kamo panggillingkod sa tanang dalan aron sa pagpanghulga ug pagbabag niadtong mituo kang Allāh gikan sa Iyang Dalan ug naningkamot sa paghimo niini nga dili tul-id. Hinumdumi, kung unsa kamo ka gamay kaniadto, ug unya gipadaghan ka Niya kamo, ug hinumdomi kung unsa ang katapusan sa mga mamumuhat sa kadautan.
87. Ug kung adunay uban kaninyo nga mituo sa mensahe nga akong gidala samtang ang uban dili motuo, pagbaton og pailub hangtud nga si Allah maghukom tali kanato. Siya ang labing maayo sa mga maghuhukom.'
88. Ang mapahitas-on nga mga tigulang sa iyang katawhan miingon: 'O Shu'ayb, sigurado nga papahawaon ka namo ug ang imong mga kauban sa pagtuo gikan sa among lungsod, o kung dili, mobalik ka sa among pagtuo.' Siya mitubag, "Bisan ba kon kami wala nakagusto niini (pugson nyo ba kami?)»
89. Labing siguro nga kami magtumo-tumo mahitungod ni Allah kon kami mubalik sa inyong tinoohan, human nga kami giluwes (ni) Allah batok nini. Busa dili nga kita magabalik niini pag-usab gawas lamang kon maoy pagbuot (ni) Allah nga Among Ginoo. Ang among Ginoo naglangkob sa tanang butang sa Iyang kahibalo. Kay Allah kita misalig: Oh 'Allāh' Among Ginoo humukom Ikaw sa taliwala namo ug sa among katawhan uban ang kamatooran, tungod kay Ikaw maoy labing maayong muhukom.
90. Ang dili motuo nga mga pangulo sa iyang katawhan mihulga, "Kon kamo mosu-

nod kang Shu'aib, kamo sa pagkatinuod mahimong mga pildero!”

91. Unya ang (makamatay) nga linog misakmit kanila, ug sila nanggibuy-od nga walay kinabuhi sa ilang mga balay.
92. Kadtong naglimod kang Shu'ayb 'gipapas' nga daw wala pa sila makapuyo didto. Kadtong naglimod kang Shu'ayb mao ang tinuod nga mga mapildihon.
93. Ug siya (Shu'aib) milingi kanila ug miingon: 'O akong katawhan, sa pagkatinuod gipahayag ko kaninyo ang mensahe sa 'Allah' akong Ginoo, ug gihatagan ko kamo sa sinsero nga tambag. Nan, unsaon man nako sa pagkaguol alang sa katawhan nga naglimod sa kamatuoran?
94. Kami wala nagpadala ug bisan usa ka Propeta sa bisan asa man nga lungsod ug (nga ilang gilimod), gawas nga Among gisakmit ang mga tawo sa katalagman ug pagkawala sa bahandi ug pagkawala 'kapiskay' sa panglawas ug mga kalisdanan, aron sila magpaubos sa ilang kaugalingon (ug maghinulsol sa Allah).
95. Unya Among gipulihan ang ilang kalisdanan sa kaharuhay hangtod nga sila miuswag (sa ihap), ug sila miingon "Ang among mga katigulangan natandog usab sa kalisdanan ug kaharuhay ." Busa Among gisakmit sila sa kalit samtang sila wala makahibalo.
96. Ug kun ang katawhan sa mga lungsod mituo ug nakabaton ug Taqwa (kahadlok sa Allah, pagkamatatud-anon ug pagkamasinulondon), kasigurohan untang among ablihan kanila ang mga panalangin gikan sa kalangitan ug kayutaan, apan sila naglimod (sa mga Sinugo). Busa among gisakmit (ug silot sila) tungod sa ilang ginabuhay (sa daotan).
97. Sila bang katawhan sa mga lungsod nakabati ug kaluwasan batok sa pag-abot sa Among silot sa gabii samtang sila nangatulong?
98. O sila bang katawhan sa mga lungsod nakabati ug kaluwasan batok sa pag-abot sa Among silot sa kabuntagon samtang sila nanag-dula?
99. Ngano, gibati ba sila nga luwas batok sa laraw (silot ni) Allah? Apan walay tawo nga gibati nga sila luwas gikan sa laraw (silot ni) Allah, gawas kanila nga pagalag-lagon.
100. Nan, wala ba kini mahimong klaro ngadto kanila nga nakapanunod sa yuta hu-

man sa nangaging mga kaliwatan nga, kon Kami nagbuot pa, Among gisakit sila tungod sa ilang mga sala, Ug Among ginasirad-an ang ilang mga kasing-kasing aron sila dili makadungog?

101. Mao kini ang mga pipila sa mga sugilanon niadtong mga katilingban nga Among giasoy kanimo 'O Propeta Muhammad'. Sa pagkatinuod, ang ilang mga mensahero mianhi kanila uban sa tin-aw nga mga pagpamatuod, apan sa gihapon dili sila motuo sa ilang gilimod kaniadto. Mao kini ang paagi nga gisilyohan ni Allah ang mga kasingkasing sa mga manmilimod.
102. Wala namo makaplagan ang kadaghanan kanila nga matinud-anon sa ilang pakigsaad. Hinonoo, Among nakaplagan ang kadaghanan kanila nga tinuod nga masupilon.
103. Human kanila Kami nagpadala kang Moises uban sa among mga ilhanan ngadto sa Paraon ug sa iyang mga pangulo, apan sila sa sayop nga paagi nagsalikway kanila. Tan-awa, unya, unsa ang nahitabo sa mga magbubuhut sa kadautan.
104. Ug si Moises miingon: "O Paraon, ako usa ka Mensahero gikan 'Kang Allāh' ang Ginoo sa tanang mga linalang.
105. Ako obligado nga dili manulti ug mahitungod sa Allāh gawas sa kamatuoran. Sa pagkatinuod ako mianhi kaninyo gikan sa 'Allah' inyong Ginoo nga adunay dala nga tin-aw nga pruwera. Busa pasagdi ang Kaliwatan sa Israel nga mubiya nga gawasnon uban kanako.
106. (Si Paraon) miingon: "Kun ikaw miabot nga adunay Timaan, nan dad'a kini - kun ikaw nagasulti ug kamatuoran."
107. (ug si Moises) miitsa sa iyang sungkod, ug kini nahimong usa ka dayag nga bitin!
108. Ug iyang gituy-od ang iyang kamot, ug diha-diha kini puti nga nagsud-ong (nga nagasidlak) ngadto sa mga nakakita.
109. Aron ilang dalhon kaninyo ang matag salamangkero nga nakahibalo maayo."
110. Buot niyang pahawaon kamo sa inyong kayutaan, busa unsa ang inyong ikatambag (kanako)?"
111. Miingon sila: «Paglangan kaniya ug ang iyang igsoon 'sa usa ka panahon' ug

pagpadala (mga tigtigum) sa mga lungsod.”

112. Aron ilang dalhon kaninyo ang matag nakahibalo salamangkero.”

113. Busa ang mga salamangkero miabot kang Paraon. Sila miingon: “Tinuod ba nga adunay dakong ganti kanamo kun kami magmadaugon.”

114. Siya (Paraon) miingon: “Oo, ug labaw pa niana, (kun kamo magmadaugon), kamo mahimong labing duol (kanako).”

115. Sila miingon: “O Moises, Isalibay ba nimo, o kami maoy mu-una sa paglabay?»

116. Siya (Moises) mitubag: «Ikaw una maglabay». Busa sa diha ilang gilabay», ilang gilimbongan ang mga mata sa mga tawo ug gihampak silag kalisang, ug sila nagpakita ug dako nga salamangka.

117. Ug Among dinasig si Moises (nga nag-ingon): “Ilabay ang imong sungkod”, ug tan’awa, kini nga milamoy sa tanan nga mga kabakakan nga ilang gipakita.

118. Busa ang kamatuoran nalig-on, ug nakawang ang bisan unsa nga ilang gibuhat.

119. Busa sila ‘mga salamangkero’ nalupig didto, ug nahimong kaulawan kanila.

120. Ug ang mga salamangkero nangatumba nga nanggihapa (sa ilang kaugalingon ngadto ni Allah).

121. Sila miingon: “Kami mituo sa ‘Allah’ nga Ginoo, sa tanang linalang,

122. Ang Ginoo ni Moises ug ni Aaron.»

123. Si Paraon miingon: “Kamo ba mituo na kaniya (Moises) sa wala ko pa kamo hatagig pagtugot? Kasigurohan nga kini usa ka pasiugda nga inyong gilaraw sa lungsod (nga kauban si Moises) aron sa pag-abog sa katawhan, apan kamo maka-hibalo (sa mga sangputanan niini)! «

124. Sa matood nga akong pagaputlon ang inyong mga kamot ug mga tiil sa manag-kaatbang nga bahin ug kamong tanan akong ilansang sa krus.”

125. Sila miingon: “Sa pagkatinuod, kami mubalik ngadto sa among Ginoo (Allāh),

126. Ug ikaw (Paraon) nagabuhat lamang ug pagpanimalos kanamo tungod kay kami mituo sa mga bersikulo sa ‘Allah’ among Ginoo sa diha nga kini miabot kanamo. Oh among Ginoo, ibubo kanamo ang pagpailub, ug himoa nga mamatay kami nga

mga Muslim.”

127. Ang mga pangulo sa mga tawo ni Paraon miingon: “Inyo bang pasagdan si Moises ug ang iyang mga tawo aron sa paghimo ug kagubot sa kayutaan ug biyaan kamo ug ang inyong mga diyos?” Siya (Paraon) miingon: Atong patyon ang ilang manga anak nga lalaki ug buhion ang manga babaye. Kami adunay bug-os nga gahum ibabaw kanila.”
128. Si Moises miingon sa iyang mga tawo: “Pangayo kamo ug tabang ni Allah ug magpaka mapailubon. Sa pagkatinuod, ang kayutaan Iya ni Allah. Ginahatag Niya kini nga panulondon sa bisan kinsa nga Iyang magustohan sa Iyang mga ulipon, ug ang maayong resulta alang sa mga matarung.
129. Sila miingon; «Kami gipanaglutos usa ikaw miabot kanamo, ug pagkahuman nga ikaw miabot kanamo.» Siya miingon; «Basin ug ang inyong Ginoo ‘Allāh ‘ang gub-on sa inyong kaaway ug maghimo kaninyo nga manununod sa yuta aron makita kung unsa ang imong buhaton.”
130. Kami nagsakmit sa katawhan ni Paraon pinaagi sa tag-uga sa panahon ug kawalad’on sa bunga (ug pananom), sa tuyo nga sila nagbantay ug naghinulsol (ug sa ingon, sila mulikay sa Iyang mga gidili ug mosunod sa Iyang mga gikasugo).
131. Apan sa dihang ang kaayohan miabot kanila, sila naga-ingon: “Kini amoa»; apan sa diha nga ang kadautan mitandog kanila, sila mipasangil niini sa dautang tili-mad’on ni Moises ug niadtong iyang kaubanan, sa pagkatinuod ang ilang dautang kapalaran gitakda ni Allāh, apan kadaghanan kanila wala mahibalo.
132. Sila nanag-ingon; «Bisan unsa nga timaan ang imong dad’on aron malinlang kami sa salamangka niini, dili gayod kami magatoo kanimo.
133. Busa Among gipadala kanila (kining mga butanga): ang baha, ang mga apan, ang mga kuto, ang mga baki, ug ang pagtuyok sa ilang tubig (ngadto sa dugo) nga mga tin-aw nga timaan, apan sila mga mapahitas-on, ug sila mga makasasala.
134. Ug sa diha nga ang silot (ang mga nahisgotan sa nauna) miabot kanila, sila miingon: “O Moises. Hangyoa ang imong Ginoo alang kanamo tungod sa Iyang saad kanimo. Kon imong kuhaon ang silot kanamo, kami mutuo kanimo ug pasagdan namo ang Kaliwatan sa Israel mubiya nga kauban ka.”

135. Apan sa diha nga Among giwagtang ang silot kanila sa usa ka natakda nga panahon nga kinahanglan nilang maabot, sila dayon miguba sa ilang pulong (saad)!
136. Busa Kami mibalos kanila. Sila Among gilumsan sa dagat tungod kay gipanghimakak nila ang Among mga pagpadayag, ug sila nagpasagad sa pagsunod niini.
137. Ug Kami naghimo sa manga dinaug-daug sa pag-panunod sa sidlakang dapit sa yuta, maingon man sa kasadpang bahin niini nga Among gipanalanginan. Ug ang maayong pulong (panaad ug pagsugo) sa inyong Ginoo natuman alang sa kaliwatan sa Israel tungod sa ilang mainantuson nga paglahutay. Ug hingpit Namong gibungkag ang (tanang) nga mga gitukod (nga mga palasyo) ni Paraon ug sa iyang mga tawo.
138. Ug Among gitabok ang anak ni Israel (nga luwas) sa pikas nga bahin sa dagat, ug sila nahiabot sa usa ka katawhan nga nagsimba ug diyos-diyos diha kanila. Sila (ang anak sa Israel) miingon: "O Moises! Pagbuhat alang kanamo ug usa ka diyos nga sama sa ilang mga diyos." Siya miingon: "Sa pagkatinuod kamo mga tawo nga ignorante ug walay alamag (sa Kahalangdon ni Allah, ug kun unsa ang gikasugo kaninyo; ayaw kamo pagsimba sa uban gawas lang ni Allah, ang Nag-inusara ug Bugtong Diyos sa tanang linalang).
139. «Sa pagkatinuod, kining mga tawhana ug ang ilang gikapulikian (nga pagsimba sa mga diyos-diyos) paga-laglagon. Ug ang tanang nga ilang ginabuhay walay kapuslanan.»
140. Siya (Moises) miingon: «Mangita ba ako alang kanimo ug usa ka dios gawas sa Allah, samtang Siya nagpalabi kanimo labaw sa tanang mga katawhan (sa inyong panahon)?»
141. Ug (hinumdomi) niadtong giluwag Namong kamo gikan sa mga tawo ni Paraon nga nagpaliis kaninyo sa hilabihan nga silot, nga nagapatay sa inyong mga anak nga lalaki ug gipasagdan nga mabuhi ang inyong mga babaye (aron magtrabaho). Ug dinhi adunay usa ka dako nga pagsulay gikan sa (Allah) nga inyong Ginoo.
142. Ug Among gitakda kang Moises ang katloan ka gabii ug gidugangan pa ug napulo, busa ang sukod (nga gitakda) sa 'Allāh' iyang Ginoo nahusto ingon nga

kap-atan ka gabii. Ug si Moises miingon sa iyang igsuon nga si Aaron: «Kuhaa ang akong dapit taliwala sa akong katawhan sa akong pagkawala, paghimo ug matarong ug ayaw sunda ang dalan sa mga kurakot.»

143. Sa diha nga si Moises miabot sa takna ug dapit nga Among gitakda, ug ang iyang Ginoo 'Allāh' namulong kaniya, siya miingon: "Oh (Allāh) nga akong Ginoo, ipakita kanako (ang Imong Kaugalingon) aron matan-aw ko Ikaw ." Miingon ang Allāh: "Dili ka makakita Kanako, apan lantawa ang Bukid, kun kini padayon nga nagbarog sa iyang dapit, Ako imong makita." Busa sa diha nga ang Iyang Ginoo nagpakita sa Iyang Himaya sa Bukid, kini nahugno (nga nahimong) pino nga abog, ug si Moises nagbuy-od nga walay panimuot sa kahadlok. Sa diha nga nabalik na ang iyang panimuot, siya miingon: "Kanimo ang Himaya Oh Allāh, ako naghinulsol Kanimo ug ako ang una sa mga magtutuo."
144. (Ang Allāh) miingon: "O Moises, ikaw Akong gipili nga labaw sa tanang mga tawo pinaagi sa Akong Mensahe ug sa Akong Pakighinabi (kanimo). Busa kupti kanang Akong gihatag kanimo (ang Torah) ug mahimong mapasalamaton (Nganhi Kanamo)."
145. Gisulatan namo alang kaniya sa mga Papan ug mga pahimangno ug tin-aw nga mga pagpasabut sa tanan nga mga butang 'ug Kami miingon': «Kupot niini uban ang kalig-on ug sugoa ang imong katawhan sa pagkuha sa labing maayo niini. Sa dili madugay ipakita ko kaninyo ang puloy-anan sa mga masukihon.
146. Akong (Allāh) ipahilayo gikan sa Akong mga Bersikulo sila nga mga mapahitas-on sa yuta nga walay katungod (busa sila dili na makasabot niini). Kung ilang makita ang matag Timaan, sila dili magatuo niini. Kon pa makita nila ang dalan sa pagkamatarung (pagtuo sa Nag-inusara nga Diyos Allah, pagkabalaan ug mga maayong buhat), dili nila kini pagasundon ingon nga usa ka dalan, apan kun ilang makita ang dalan sa kasaypanan (pagsimba sa diyus-diyus, krimen ug mga dau-tang buhat), ilang pagasundon ang ingon niadto nga dalan, kini sa hinungdan nga gisalikway nila ang Among mga pagpadayag ug wala magtagad niini.
147. Kadtong mga milimod sa Among mga bersikulo 'ug timaan' ug sa Pagpakigtambo (sa Allah) sa Ulahing Adlaw (Adlaw sa Pagkabanhaw), walay kapuslanan ang ilang mga buhat. Sila ba pagagantihan gawas sa kun unsay ilang gibuhat.

148. Ug human nga mibiya si Moises, ang iyang katawhan nagbuhat gikan sa ilang mga dayandayan (alahas) ug usa ka hulagway sa baka (aron simbahon) nga adunay tingog (nga murag nag-unga). Wala ba nila makita nga kini dili makapamulong kanila ug dili usab makagiya kanila sa (tul-id) nga dalan? Bisan pa niana ilang giisip kini nga usa ka diyos ug sila tigbuhat ug kadautan.
149. Ug sa diha nga sila nagbasol sa ilang kasaypanan (human mibalik si Moises), ug ilang nakita nga sila nasalaag ug layo, sila miingon: “Kon ang atong Ginoo ‘Allāh’ dili malooy ug magapasaylo kanato, kami mahimong kauban sa mga napildi.”
150. Sa diha nga si Moises mibalik sa iyang katawhan nga adunay kasuko ug naguol, siya miingon: “Usa ka dautang butang ang inyong gibuhāt (nga mao ang pagsimba sa rebulto nga baka) samtang ako wala. Kamo nagdali (ug wala nakapaabot) sa kasugoan sa ‘Allah’ inyong Ginoo? Ug iyang gilabay ang papan ug iyang gilabnot ang iyang igsuon (sa buhok) sa iyang ulo ug iyang giguyod siya ngadto kaniya. Si Aaron miingon: “O anak sa akong inahan, sa pagkatinuod, ang mga tawo nagpalisud kanako ug hapit na ako nila mapatay, busa ayaw tugoti nga ang mga kaaway mangalipay ibabaw kanako, ug ayaw ako iuban sa pundok sa mga dautan.”
151. Si Moises miingon: “O akong Ginoo (Allah), pasayloa ako ug ang akong igsuon, ug pasudlo kami sa Imong Kaluoy (Paraiso), tungod kay Ikaw ang Labing Maluloy-on sa mga nagpakita ug kaluoy.”
152. Sa pagkatinuod, kadtong mga misimba sa bulawanong baka maka-angkon sa kaligutgot sa ilang Ginoo ‘Allāh’ ug kaulawan ang mudangat kanila sa kinabuhi niining kalibotana. Sa ingon niini Kami magabalos sa mga nanag-tumotumo ug kabakakan.
153. Apan sila nga nanggibuhat ug mga dautang buhat ug pagkahuman naghinulsol ug mituo, sa pagkatinuod ang (Allah) inyong Ginoo ang Kanunay nga Nagapasaylo, ang Labing Maluloy-on.
154. Sa diha nga ang kasuko ni Moises gipakalma na, iyang gikuha ang mga Papan, ug sa ilang inskripsiyon niini adunay Giya ug Kaluoy alang kanila nga naghadlok sa ‘Allāh’ nga ilang Ginoo.

155. Ug si Moises mipili ug kapitoan ka mga lalaki taliwala sa iyang katawhan alang sa katigoman ngadto sa Among gikatakda nga takna ug dapit. (Sila miingon: O Moises, dili kami mutuo kanimo bisan kanus-a hangtod nga dili nimo ipakita kanamo ang imong Ginoo), ug sa diha nga sila gisakmit sa usa ka hilabihan nga linog, siya (Moises) miingon: “Oh akong Ginoo ‘Allāh’, kun kini Imo lang gigusto, sila ug ako mahimo Nimong dauton bisan kiniadto pa, kami ba imong tugotan nga mangahanaw tungod sa mga buhat sa mga balingagan sa among pundok? Pinaagi lang sa Imong pagsulay Ikaw magagiya sa kinsay Imong magustohan, ug nagsalaag sa kinsay Imong gustohon. Ikaw ang among Tigpanalipod, busa pasayloa kami ug hatagi ug Kaluoy tungod kay Ikaw ang Labing Maayo sa mga nagpasaylo.
156. Ug ihatag alang kanamo Ang maayo niining kalibotana ug sa Ulahing Adlaw. Sa pagkatinuod kami nagbalik nga naghinulsol Kanimo.» Siya (Allāh) miingon: «Ang Akong silot,-Akong ipahamtang alang kang kinsay Akong gustohan, apan ang Akong Kaluoy misakop sa tanang butang. Busa Akong gitakda kini sa mga mahinadlukon sa Allah ug masinulon-don, ug naghatag ug Zakah (obligado limos); ug kanila nga mituo sa Among mga pinadayag,
157. Sila nga mosunod sa Sinugo (Muhammad), ang Propeta nga dili makabasa ug dili makasulat nga ilang makaplagaan nga nahisulat sa Torah ug sa Ebanghelyo, nga nagtudlo kanila sa pagkamatarong ug nagdumili kanila sa dautan; naghimong subay sa balaod sa manga maayo ug naghimong gidili sa tanang mahugaw ug naghimo kanilang gawasnon sa mga talikala: sila nga magatoo kaniya, magapasi-dungog ug nagatabang kaniya ug magasunod sa kahayag nga gipadayag kaniya, sila kadtong magmadaugon ug mauswagon.
158. (Oh Muhammad) isulti: Oh katawhan, sa pagkamatood ako usa ka Mensahero (ni) Allah alang kaninyong tanan. - Kaniya ang pag-angkon ug pagdumala sa mga kalangitan ug sa kayutaan. Wala nay diyos nga angayan pahinungdan sa pagsimba gawas Kaniya; Siya ang nagahatag ug kinabuhi ug nagpahitabo sa kamatayon. Busa tuo kamo sa Allah ug sa Iyang Sinugo (Muhammad), ang Propeta nga dili makabasa ug dili makasulat, nga nagatuo sa Allah ug (mituo) sa Iyang mga Pu-

long⁽²⁾, ug sunda ninyo siya aron kamo magiyahan.”

159. Sa katawhan ni Moises adunay usa ka katilingban nga naggiya uban sa kamatuoran ug pinaagi niini sila nagbuhat ug hustisya.
160. Ug Among gibahin-bahin sila sa napulog duha ka tribu (ang mga anak nga lalaki ni Hakob). Ug Among gisugo si Moises, sa diha nga ang iyang katawhan nangayo kaniya ug tubig, (Kami miingon): “Bunali ang bato sa imong sungkod.” Ug mibuswak gikan niini ang napulog duha ka tubod: ang matag pundok nasayod sa ilang dapit sa tubod. Among (Allah) gilandungan sila sa mga panganod ug Among gipkanaug kanila ang Manna ug mga pugo, (nga nag-ingon): “Kaon kamo sa mga maayong butang nga Among gihatag kaninyo.” Sila walay kadaut nga mahimo Kanato, apan sila nagdaut sa ilang kaugalingong kalag.
161. Ug (hinumdomi) sa diha nga kini giingon kanila: “Pamuyo kamo niini nga lungsod (Herusalem) ug kaon kamo dinhi sa unsay inyong magustohan, ug pag-ingon, “(O Allah), pasayloa ang among mga kasal-anan”; ug panulod sa ganghaan nga nagduko sa pagkamapainubsanon. Pasayloon Namu kamo sa inyong mga kasaypanan. Among padaghanon (ang ganti) sa mga nagabuhat ug matarong.
162. Apan ang mga makasasala sa ilang taliwala, nag-usab sa pulong nga gipapamulong kanila³. Busa Among gipadala kanila ang Rijz (silot o hampak) gikan sa langit ingon nga balos sa ilang mga sayop nga nabuhat.
163. Ug pangutan-a sila (Oh Muhammad) mahitungod sa lungsod nga anaa sa kilid sa dagat. Sa diha nga sila misupak sa kasugoan (nga ayaw panakop ug isda sa adlaw) sa Sabt (Sabado)⁽³⁾: sa diha nga ang isda dayag nga miduol kanila sa adlaw sa Sabt ug wala miadto kanila sa adlaw nga wala silay Sabt. Sa ingon niana sila Among gisulayan tungod sa ilang ginabuhat nga pagrebelde.
164. Ug (hinumdomi) sa diha nga ang pipila sa mga «matarung» kanila nangutana sa ilang mga kauban nga nagbantay sa Adlaw nga Igpapahulay, «Nganong naghasol man kamo sa pagpasidaan niadtong mga «nagalapas sa Igpapahulay» nga mahimong laglagon o silotan pag-ayo ni Allah? Sila mitubag, “Aron kami mama-

(2) Sa Qur'an, sa Torah [mga Balaud], ug sa Ebanghelyo ug maingon usab sa Pulong sa Allah nga: “Mahitabo!” Ug nahitabo gayud, nga mao si Hesus nga Anak ni Maria.

(3) Lantawa ang Qur'an 4:154.

himong gawasnon gikan sa pagbasol sa atubangan sa (Allah) nga inyong Ginoo, ug aron kahadlok sa Allah ug maglikay sila sa dautan.”

165. Ug sa diha nga ilang malimtan (ang pahinumdom) nga diin sila gipahinumdoman, Giluwas namo kadtong nagpasidaan batok sa daotan, ug Among gisakmit ang mga nagabuhat ug kasaypanan sa usa ka hilabihan nga silot tungod kay sila nagrebelde (ug misupak sa Allah).
166. Busa sa diha nga sila nagpadayun pagbuhat sa unsay gidili kanila, Kami namulong kanila: Mahimong mga unggoy nga gitamay ug gisalikway.”
167. Ug (hinumdomi) sa diha nga ang (Allah) nga imong Ginoo nagpadayag nga kasigurohang (magpadayon) Siya sa ipadala batok kanila (mga Hudeyo) hangtod sa Adlaw sa Pagkabanhaw, alang kanila nga naghatag-pasakit kanila sa hilabihan nga pagsilot. Sa pagkatinuod, ang inyong Ginoo Dali sa Pagsilot (sa mga supakero) ug matood nga Siya Labing Mapinasayluon, ang Labing Maluloy-on (sa mga masinulundon ug nagahangyo sa kapasayloan sa Allah).
168. Ug Among gibahin-bahin sila (ang mga Hudeyo) sa daghang pundok dinhi sa kayutaan, ang pipila kanila mga matarong ug ang uban layo sa (katarong). Ug Among gisulayan sila sa mga maayong (panalangin ug kaharuhay) ug kadautan (kalisdanan ug mga kadaut) aron sila maghinulsol.
169. Ug (human kanila) misunod ang usa ka kaliwatan nga nakapanunod sa Kasulatan, (samtang) sila nagpahimulos sa mga baligya (mga dili legal nga pahimulos ug kalipay) sa mubong kinabuhi (ang bahandianon nga kalipay niining kalibotana) nga nagasulti ingon nga pagpangatarongan: “(Ang tanang butang) pasayluon kanato.” Ug kun ang sama sa gitanyag (nga bahandianong kalipay niining kalibotana) miabot kanila, mubalik napud sila sa pagpahimulos sa pagbuhat niini (buhaton nila kadto nga mga kasal-anan). Dili ba ang Kasabotan sa Kasulatan (Torah) gikuha nila, nga dili na sila mamulong ug bisan unsa mahitungod sa Allah gawas sa kamatuoran? Ug sila nagtuon kun unsa ang anaa sa sulod niini. Ug ang Puloy-anan sa Pikas Kinabuhi labing maayo sa mga nahadlok sa Allah ug naglikay sa daotan. Wala ba kamo makasabot?
170. Apan kanila nga mikuport ug hugot sa Kasulatan (nagabuhat ug uyon sa mga

katudloan niini), ug naghalad ug Salah (pag-ampo), sa pagkatinuod dili Namu sayangon bisan kanus-a ang ganti sa mga nagabuhay ug matarong.

171. Ug (hinumdomi) sa diha nga Among gipataas ang bukid ibabaw nila, sama kini sa usa ka itom nga panganod, ug sila nagdahom nga kini mahulog kanila. (Ug ang Allah miingon): «Kupti ang Among gikatug-yan kaninyo uban sa determinasyon, ug paghinumdom sa manga anaa niini aron kamo maga-mahinadlokon Allāh ug magbantay batok sa dautan.
172. (Hinumdomi) sa diha nga ang (Allah) nga imong Rabb nagpagawas gikan sa hawak ni Adan sa iyang mga anak ug kaliwatan, ug gihimo sila nga misaksi sa ilang kaugalingon, (nga [ang Allah] miingon kanila): “Dili ba Ako inyong Rabb (Ginoo)?” Sila miingon: “Oo, kami misaksi,” (tingali) basin kamo mosulti sa Adlaw sa Pagkabanhaw: “Sa pagkatinuod kami wala mahibalo niini.”
173. Sila mahimo usab nga moingon; «Sa pagkatinuod ang atong mga ginikanan mao lamang ang naghimo sa pagsimba sa mga diyos-diyos kaniadto, kami ang ilang bugtong anak: Imo ba kaming silotan tungod sa mga binuhatan sa mga tawo nga nakahimog kabakakan.
174. Sa ingon niini Namu ginapasabot ang mga Bersikulo sa detalyado nga paagi aron sila mubalik (sa Kamatuoran).
175. Ug isaysay ngadto kanila ‘O Propeta’ ang sugilanon sa usa nga Kami mihatag sa Among mga pinadayag, apan siya mibiya kanila, mao nga si Satanas mikupot kaniya, ug siya nahimong usa sa mga nagtipas.
176. Ug kun Amo lang gigusto, sa pagkatinuod Among gipataas siya (sa ang-ang sa mga adunay kahibalo [Maalam]), apan migunit siya sa kayutaan ug misunod sa iyang kaugalingong dautang gusto. Busa ang iyang panag-ingnan sama sa usa ka iro; kun siya imong bugawon, iyang ipagawas ang iyang dila, o kung siya imong pasagdan nga mag-inusara, padayon (gihapon) niya nga ginapabitay ang iyang dila. Kini ang panag-ingnan sa mga tawo nga nagsalikway sa Among mga Bersikulo. Busa i-asoy ang maong kaagi aron sila maka-pamalandong.
177. Kadautan ang panag-ingnan sa mga tawo nga nagsalikway sa Among mga Bersikulo, ug maoy dili makiangayon sa ilang kaugalingong mga kalag.

178. Bisan kinsa nga gitultolan ni Allah, siya gigiyahan, ug si kinsa man ang Iyang dal-on sa pagkasalaag, sila ang mga pildero.
179. Among gitagana ang daghang mga Jinn ug katawhan ngadto sa Imperno. Sila adunay kasing-kasing nga dili makasabot, sila adunay mga mata nga dili makakita, ug sila adunay mga dalunggan nga dili makadungog (sa Kamatuoran). Sila sama sa mga hayopan; dili, kundi sila labaw pang nasalaag. Sila ang wala mahibalo.
180. Ang Allah adunay labing matahum nga mga ngalan busa sampit Kaniya pinaagi kanila. Pasagdi nga kadtong nagapasipala sa Iyang mga ngalan; sila pagagantihan sumala sa ilang ginabuhat kaniadto.
181. Ug sa niadtong kinsa Among gibuhat mao ang mga tawo nga naggiya uban ang kamatuoran ug pinaagi niini sila nagbuhat ug hustisya.
182. Apan kadtong nagsalikway sa Among mga pinadayag, sila anam-anam Namong nga pagatultulon ngadto sa silot gikan diin sila wala mahibalo.
183. Ug Akong pagahatagan sila ug lugway; sa pagkatinuod ang Akong laraw lig-on.
184. Wala ba sila mamalandong? Ang ilang kuyog (nga si Muhammad) dili mabuang. Hinonoo siya usa lamang ka tigpa-sidaan nga dayag.
185. Wala ba nila makita ang gingharian sa mga kalangitan ug kayutaan ug ang tanan nga mga butang nga gilalang sa Allah, ug nga basin ang ilang katapusan duol na?. Busa sa unsa nga pagpamulong human niini (Balaanong mensahe) sila magatuo?
186. Bisan kinsa nga gibiyaan sa Allāh sa pagkasalaag, walay bisan kinsa ang makagiya kaniya; Ug Iyang pasagdan sila sa ilang kalapasan, nga naglatagaw nga buta.
187. Sila mangutana kanimo (O Muhammad) mahitungod sa Takna (Adlaw sa Pagkabanhaw): “Kanus-a kaha ang iyang gikatakda nga pag-abot?” Isulti: “Ang kasayuran niini anaa (lang) sa (Allah) nga akong Ginoo. Walay bisan kinsa ang makapadayag sa iyang gitakda nga panahon gawas Kaniya. Kini nakadapat nga bug-at sa mga kalangitan ug kayutaan. Kini dili muabot kaninyo gawas nga kini kalit (walay pasidaan).” Sila mangutana kanimo nga murag ikaw adunay hingpit nga kahibalo niini. Isulti: “Ang kahibalo niini anaa lamang sa Allah, apan ang

kadaghanan sa katawhan wala mahibalo.”

188. Isulti: (O Muhammad): “Ako walay gigunitan nga gahom ngadto sa kapa-himuslan o kadaut sa akong kaugalingon gawas kun tugotan sa Allah. Ug kun ako adunay kahibalo sa Al-Ghaib (mga butang nga nakatago), gihimo na nako sa akong kaugalingon nga makatigom ug daghang maayo, ug walay bisan unsa nga kadautan ang mahimong mudangat kanako. Ako usa lamang ka tigpasidaan ug usa ka tigdala ug maayong balita sa usa ka katawhan nga mituo.”
189. Siya (Allah) ang naglalang kaninyo gikan sa usa ka tawo (Adan), ug Iyang gila-lang gikan kaniya ang iyang asawa (Eba), aron siya (ang lalaki) makabati ug pag-kahaluna nga magkinabuhi uban kaniya (babaye). Ug sa diha nga siya makabaton ug pakighilawas kaniya, siya nagsabak ug iyang gidala kini nga dili usab hilabi-han ka bug-at. Ug sa diha nga kini nahimong bug-at, managsama sila nga nag-am-po sa Allah, ang ilang Ginoo, (nga naga-ingon): “Kun Ikaw maghatag kanamo ug usa ka maayo nga bata, sa pagkatinuod kami mauban sa mga mapasalamaton.”
190. Apan sa diha nga Iyang gihatagan sila (ang mag-asawa) ug usa ka maayo nga bata, sila nagbutang ug mga kauban Kaniya (Allah), sa butang nga Iyang gihatag kanila. Labing Taas ang Allah sa tanan nga ilang mga gibutang ingon nga kauban Kaniya.
191. Sila ba ‘ang mga pagano’ naghatag ug mga kauban Kaniya (Allah), kadtong nga walay bisan unsa nga gilalang, kun dili, sila (mismo sa ilang mga kaugalingon) mga linalang?
192. Sila walay gahum sa paghatag ug tabang kanila, mao usab, dili nila matabangan ang ilang kaugalingon.
193. Kon kamo magatawag kanila ngadto (sa saktong) giya, sila dili maga-sunod ka-nimo:
Kini managsama alang kanimo: kon ikaw magtawag kanila o magpakahilom.
194. Kadto nga mga diosdios nga inyong gisangpit gawas sa Allah mga binuhat nga sama sa inyong kaugalingon. Busa tawga sila ug tan-awa kon motubag ba sila kanimo, kon tinuod ba ang imong mga pangangkon!
195. Sila ba adunay mga tiil nga niini sila nagalakaw? O sila ba adunay mga kamot

nga niini sila makagunit? O sila ba adunay mga mata nga niini sila makakita? O sila ba adunay mga dalunggan nga

makadungog? Isulti (O Muhammad): «Tawga ninyo inyong mga diosdios ug pagbuhat kamo ug usa ka laraw batok kanako, ug ayaw ko hatagi ug lugway.

196. Sa pagkatinuod, ang akong Magbalantay (Tigpanalipod ug Manluluwas) mao ang Allah, nga nagpadayag sa Libro (Qur'an, Evangelio ug Torah), ug lyang gipanalipdan ang mga matarong.

197. Kadtong mga gisimba ninyo nga mga lain gawas pa Kaniya (Allah) dili makatabang kaninyo, mao usab dili nila matabangan ang ilang mga kaugalingon.”

198. Ug kun sila inyong sampiton (o pagatawgon ngadto) sa giya, sila dili makadungog ug makita ninyo nga sila naglantaw kanimo, apan sila dili makakita.

199. Pagmatugtanon ug pagpasaylo, ug pakig-uban sa kun unsa ang maayo ug talikdikikan sa mga nagbuhat nga naggawi nga ignorante.

200. Ug kun ang dautang hunghung miduol kanimo gikan kang Satanas, pangita kamog pasalipod sa Allah. Sa pagkatinuod Siya ang Hingpit nga Nakadungog, ang Hingpit Nasayud Tanan.

201. Kadtong nagmanggihadlukon Kang Allah; sa diha nga ang usa ka dautang hunghong muabot kanila gikan kang Satanas, sila nakahinumdom (sa Allah), ug sa pagkatinuod sila makakita (ug matarong).

202. Apan ang ilang mga igsuon (kinsa naminaw ngadto ang mga satanas) sila nagdugang kanila sa pagbuhat ug kasaypanan, unya dili magaundang sa pagbuhat niini.

203. Ug kun ikaw (Muhammad) dili makadala ngadto kanila ug usa ka Timaan (Milagro, sumala sa ilang sugyot), sila naga-ingon: “Nganong wala nimo kini dalakanamo?” Isulti: “Ginasunod lang nako kon unsa ang ipadayag kanako gikan sa ‘Allah’ akong Ginoo. Kini (ang Qur'an) mao usa ka kalamdagan gikan sa imong Ginoo ‘Allāh’ ug usa ka Giya ug usa ka Kaluoy sa mga tawo nga nagatuo (niini).”

204. Sa diha nga ang Qur'an ginalitok, paminaw kamo niini, ug paghilom (paghatag ug pagtagad) aron kamo makadawat ug kaluoy (gikan sa Allāh).

205. Hinumdumi ang imong Ginoo sa imong kaugalingon sa sulod uban ang pagpau-

bos ug pagtahud ug sa kasarangan nga tono sa tingog, buntag ug gabii. Ayaw tugoti ang imong kaugalingon nga mahimong walay pagtagad.

206. Sa pagkatinuod, kadtong mga 'anghel' nga duol sa imong Ginoo 'Allāh' wala nagmapahitas-on sa pagsimba Kaniya. Sila naghimaya ug magdayeg Kaniya ug sila maghapa (ingon nga magatuman ngadto Kaniya).

Al-Anfāl

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Sila magapangutana kanimo mahitungod sa mga inagaw sa gubat? Ingna sila: ‘Ang mga inagaw sa gubat iya ni Allah ug sa Mensahero. Busa kahadloki si Allah, ug husaya ang inyong panag-bangi, ug tumana si Allah ug ang Iyang Mensahero kon kamo tinuod nga mga magtutuo.
2. Sa pagkatinuod ang mga magtutuo mao kadto sila nga sa diha nga ang Pangalan sa Allah nahisgotan, makabaton «gugma, apaglaum’ ug kahadlok sa Allah ang ilang mga kasing-kasing ug sa diha nga ang Iyang mga Ayat (Qur’an bersikulo) ginalitok ngadto kanila, kini makapadugang sa ilang Pagtuo; ug ngadto sa (Allah) nga ilang Rabb (lamang) sila nagabutang sa ilang pagsalig.
3. Kadtong nag-makanunayon sa ilang Salah (pag-ampo) ug migahin gikan sa (mga) butang nga Among gihatag kanila (alang sa kawsa sa Dios).
4. Kini sila mao ang tinuod nga mga magtutuo. Ang ilang ganti anaa sa hataas nga mga ang-ang gikan sa ‘Allah’ ilang Ginoo, ug Kapasayloan ug abunda nga sustento (sa Paraiso).
5. Bisan pa ang ‘Allah’ imong Ginoo mipagula kanimo gikan sa imong balay (alang sa gubat sa Badr) uban sa kamatooran, samtang nga adunay hugpong sa pundok sa mga nagatuo nga niini wala makagusto;
6. Sila nakiglantugi kanimo mahitungod sa kamatuoran human nga kini nahimong tin-aw, nga mura bag sila gibugaw ngadto sa kamatayon, samtang sila naglantaw (niini).
7. (Hinumdomi) sa diha nga ang Allah misaad kaninyo (O mga Muslim) ug usa sa duha ka panon nga ma-inyo (nga mao ang mga nagapanaw nga Quraish o ang ilang kasundalohan), nga kini angay nga mamainyo; ug kamo nagahandom ang walay hina-giban (ang nagapanaw) mahimong inyoha. Apan ang Allah nagkagusto nga ipabarog ang Kamatuoran pinaagi sa Iyang mga Pulong ug putlon ang

mga ugat sa mga manlilimod (sa gubat sa Badr).

8. Aron sa pagtukod sa kamatuoran ug sa pagwagtang sa kabakakan. Bisan pa ang mga dautan wala magkagusto niini.
9. (Hinumdumi) sa dihang mitu-aw ka sa 'Allah' imong Ginoo alang sa tabang, Siya mitubag, "Ako mopalig-on kanimo uban sa libohan ka mga anghel—nga nagsunod sa usag usa."
10. Gihimo lamang kini sa Allāh ingon nga maayong balita (alang kaninyo), ug aron ang inyong kasing-kasing mahupay niini (ug malinawon). Ug walay bisan unsa nga kadaugan gawas nga pinaagi sa tabang sa Allah. Sa pagkatinuod ang Allah mao ang Hingpit Labing Gamhanan, ang Hingpit Labing Maalam.
11. (Ug Hinumdumi) sa diha nga Iyang gipahinabo sa pagduka nganha kaninyo, nga naghatag kaninyo ug kasigurohan. Ug Siya nagpadala og ulan gikan sa langit aron sa pagputli kaninyo, gawasnon kamo gikan sa mga hunghong ni Satanas, lig-ona ang inyong mga kasingkasing, ug lig-ona ang inyong mga lakang.
12. Sa diha nga ang (Allāh) nga imong Ginoo nagpadayag sa mga anghel: "Sa pagkatinuod Ako inyong kauban, busa ipabilin ninyo nga mahimong lig-on ang mga nagatuo. Ako (Allāh) magabutang ug kahadlok sa kasing-kasing sa mga milimod, busa hampaka ninyo sila sa ilang mga liog, ug hampaka ninyo ang tanan nilang tudlo sa kamot (nga maoy nagguni sa armas)."
13. Kini tungod kay sila misupak (kang) Allah ug sa Iyang Mensahero. Bisan kinsa nga mosupak ky Allah ug sa Iyang Mensahero kinahanglan mahibalo nga ang Allah hilabihan sa Iyang silot.
14. Mao kini ang silot (dinhi sa kalibotan), busa tagamtama ninyo kini, ug kasigurohan nga alang sa mga manlilimod adunay silot sa Kalayo.
15. Oh mga magtutuo, sa diha nga inyong maengkwentro kadtong mga naglimod 'sa kamatuoran' sa gubat, bisan kanus-a, ayaw kamog atras kanila.
16. Kay bisan kinsa nga muatras kanila sa maong adlaw (sa gubat),- gawas lang kun kini usa ka taktika sa pakiggubat, o sa pagdapig (sa pikas) hugpong, sa pagkatinuod takus sa kasuko sa Allah. Ug ang iyang puloy-anan mao ang Imperno. Unsa ka grabe ang padulngan.

17. Sila wala ninyo (mga magtutuo) mapatay, apan ang Allah (Dios) ang mipatay kanila. Ug dili ikaw ang naglabay sa diha nga ikaw naglabay (kanila), apan ang Allah ang naglabay (gipahitabo Niya nga miigo ang gilabay nimo kanila), ug aron Iyang masulayan ang mga nagatuo pinaagi sa makataronganon nga pagsulay gikan Kaniya. Sa pagkatinuod ang Allah Hingpit nga Nakadungog, ang Hingpit nga Nahibalo.
18. Kini (mao ang Kamatuoran) aron mapahuyang sa Allah ang (limbonganon) mga plano sa mga manlilimod.
19. Ug kun kamo (nga mga pagano) nangayo ug hukom (nga mao ang silot alang sa mga nagasupak), ang hukom (ang pagkapildi) miabot na kaninyo. Ug kun kamo moundang (sa pakiggubat sa mga nagatuo), kini labing maayo kaninyo (dinhi sa kalibotan ug sa Pikas Kinabuhi), ug kun kamo mubalik (sa gubat), Kami usab mubalik, ug (ang inyong kasundalohan; wala silay mahimo alang kaninyo) bisan pa silang tanan hilabihan kadaghan, ug sa pagkatinuod ang Allah anaa sa dapig sa mga nagatuo.
20. Oh mga magtutuo, tumana ninyo ang Allah ug ang Iyang Sinugo, ug ayaw kamog talikod kaniya (Propeta Muhammad) samtang kamo nakadungog.
21. Ayaw kahimong sama kadtong nga nanag-ingon; «Kami makadungog. «Apan sila wala maminaw (sila wala misunod sa ilang nadungog kang Propeta Muhammad).
22. Sa pagkatinuod, ang labing dautan sa mga nabuhi nga linalang sa Panglantaw sa Allah mao sila nga mga bungol ug amang, sila nga dili makasabot (ang mga manlilimod sa Kamatuoran).
23. Kun si Allah nahibalo nga adunay maayo diha kanila, Iya gayod himuon nga sila maminaw, ug bisan pa himuon Niya sila nga maminaw, sila manggitalikod usab, samtang sila misalikway (sa kamatuoran).
24. Oh mga magtutuo, tubaga ninyo ang Allah ug ang (Iyang) Sinugo kun kamo Iyang pagatawgon sa butang nga makahatag kanimo og kinabuhi (walay kataposan nga kaluwasan ug pagkinabuhi sa Paraiso), ug hibalo nga ang Allah makahimo pangilabot sa taliwala sa tawo ug iyang kasing-kasing. Ug sa pagkatinuod ngadto Kaniya kamong tanan pagatigumon (alang sa Paghukom).

25. Ug kahadloki ang Fitnah (kalisdanan ug pagsulay) nga dili lang kadtong nagbuhat og dautan lang ang matandog (apan kini mahimo usab nga makatandog sa mga nagabuhat og matarong), ug hibaloí nga ang Allāh hilabihan sa pagsilot.
26. Hinumdomi sa diha nga kamo (nga mga nagatuo) pipila lang ug ginadaug-daug sa kayutaan, ug nahadlok nga ang mga tawo (nga wala mutuo) mahimong mubihag kaninyo, apan Siya naghatag og luwas nga lugar kaninyo, kamo Iyang gisuportahan sa Iyang kadaugan ug kamo gihatagan Niya og mga maayong butang aron kamo makabaton og pagbati sa pagpasalamat.
27. Oh mga magtutuo, magmatinud-anon kamo Kang Allāh ug sa Iyang Sinugo, ug magmatinud-anon sa inyong mga pagsalig (mga butang nga gikasalig kaninyo, ug tanan nga mga katungdanan nga gitakda sa Allāh kaninyo) samtang kamo nasayod niini.
28. Ug hibaloí nga ang inyong mga bahandi ug mga anak usa lamang ka pagsulay, ug nga sa Allah ang dako nga ganti.
29. Oh mga magtotoo, kon kamo nahadlok kay Allah, Siya mohatag kaninyo og usa ka sumbanan (sa pag-ila tali sa husto ug sayop), pagatabunan ang inyong mga sala, ug pasayloon kamo. Si Allāh mao ang Ginoo sa walay kinutuban nga kadagaya.
30. Ug (hinumdomi) sa diha nga ang mga manlilimod naglaraw (ug usa ka dautan nga pasiugda) batok kanimo 'oh Muhammad' nga ikaw bilanggoon, o ikaw patyon, o ikaw ilang mabugaw (sa imong puloy-anan sa Makkah); sila naglaraw, apan ang Allah usab naglaraw batok kanila, ug ang Allah ang Labing Maayo sa tanan nga mga naglaraw.
31. Sa diha nga ang Among mga bersikulo (sa Qur'an) ginalitok kanila, sila naga-ingon: "Amoa na kining napaminaw; kun among gustohon, makapamulong kami (sama niini): Kini wala nay lain gawas sa mga (bakak) sugilanon sa mga naunang tawo."
32. Ug (hinumdomi) sa diha nga ila usab giingon: "O Allah, Kun kini (ang Qur'an) nga Kamatuoran gikan Kanimo, nan, paulana ang mga bato kanamo gikan sa langit o dal-a kanamo ang sakit nga silot."
33. Apan ang Allah dili magasilot kanila samtang ikaw (Oh Muhammad) anaa taliwa-

la kanila, ni Siya musilot kanila samtang sila nagapangayo ug kapasayloan (sa Allah).

34. Ug nganu gud nga dili sila angay silotan sa Allah, samtang sila nagababag (sa mga tawo) sa pag-adto sa Masjid-al-Haram (ang Ka'bah nga sa Makkah)? Ug sila dili mga tig-atiman niini. Ang mga tig-atiman niini (Masjid Al-Haram) mao lamang ang mga matarong, apan ang kadaghanan kanila walay kasayuran (niini).
35. Ang ilang pag-ampo sa Balay sa Allah (ang pag-ampo sa mga paganong Arabo sa Ka'ba sa Makkah niadtong una) walay lain gawas sa pagpanaghoy ug pagpalakpak sa ilang mga kamot. Busa, tilawi kining Silot alang sa inyong pagpanglimod (sa Kamatuoran ug pagsupak sa Kalinaw).
36. Sa pagkatinuod sila nga naglimud sa kamatuoran mogasto sa ilang bahandi aron sa pagpugong sa mga tawo gikan sa dalan ni Allah, ug magpadayon sa paggasto hangtud nga ang ilang mga paningkamot mahimong tinubdan sa hilabihan nga pagbasol alang kanila, ug unya sila mapildi, ug unya kining mga naglimod sa kamatuoran itambog ngadto sa Impiyerno,
37. Aron si Allah magbulag sa daotan gikan sa maayo, ug maghiusa sa tanan nga daotan ngadto sa usa ka pundok sa usag usa, ug ihulog sila sa Impiyerno. Kini mao Sila ang mga napildi.
38. (Oh Propeta Muhammad), sultihi ang manmilimod nga kung sila mohunong sa daotan, ang ilang nangagi (nga kasal-anan) mapasaylo. Apan kun sila mubalik (sa kawalay pagtuo), nan, ang sanglitanan sa mga (masinupakon, rebelde) nga mga naunang tawo nahitabo na gayud.
39. Pakig-away batok kanila hangtud nga ang pagsimba sa mga diyos-diyos dili magmalungtaron ug ang Relihiyon (sa Islam) nga gilatid ni Allah, ang kinatibuk-an niini, mopatigbabaw. Unya, kon sila mobiya sa kadautan, sa pagkatinuod, si Allah nakakita sa ilang gibuhat.
40. Apan kung sila motalikod, hibalo i pag-ayo nga si Allah mao ang imong Tigpanalipod, usa ka maayo nga tigpanalipod ug usa ka maayo nga Magtatabang.
41. Hibalo nga ang ikalimang bahin sa mga inagaw nga inyong makuha iya ni Allah, sa Mensahero, sa mga suod nga paryente, sa mga ilo, sa mga nanginahanglan, ug

sa mga manlalakbay. Kini kinahanglan nimong bantayan kung tinuod kamo nga mituo kay Allah ug sa among gipakanaog sa Among sulugoon, sa adlaw nga ang tinuod gipalahi gikan sa bakak, ang adlaw diin ang duha ka kasundalohan nagtagbo sa gubat (sa Badr). Si Allah adunay bug-os sa gahum sa tanan nga mga butang.

42. Ug (hinumdomi) sa diha nga kamo (mga sundalong Muslim) anaa sa kilid sa walog nga duol (sa Madinah), ug sila (nga inyong kaaway) anaa sa pikas dapit, ug ang sa nagapanaw (nga nakigpatigayon nga gipangulohan ni Abu Sufyan) anaa sa dapit nga ubos kaninyo (sa dapit sa Pulang Dagat [Red Sea]). Bisan pa kamo mabuhat ug hiniusa nga kasabotan sa panagtagbo, sa pagkatinuod kamo mapakyas sa inyong pagpakigtagbo aron matuman sa Allāh ang butang nga natakda na (sa Iyang Kaalam); nga kadtong mga nawala (hinungdan sa ilang pagsalikway sa pagtuo) mawala nga adunay (tin-aw) nga pruweba ; ug kadtong mga nabuhi (sa pagtuo) magkinabuhi sa (tin-aw) nga pruweba. Ug sa pagkatinuod ang Allah Hingpit nga Nakadungog ug Hingpit nga Nakahibalo.
43. Ug (hinumdomi) sa diha nga sila (mga kaaway) gipakita sa Allah kanimo (pinaagi sa imong damgo) nga diyutay lang (ang ilang gidaghanon, aron kamo makabaton ug kadasig), kun Iyang gipakita sila nga daghan, sa pagkatinuod kamo mawad-an kadasig ug kasigurohan nga kamo manggilalis sa pagbuhat ug hukom (nga ipadayon ang gubat). Apan giluwes (kamo) sa Allah. Sa pagkatinuod Siya ang Hingpit nga Nakahibalo kun unsa ang anaa sa mga dughan (kasing-kasing).
44. Ug (hinumdomi) sa diha nga inyong gikatagbo (ang mga sundalo sa mga wala mutuo didto sa Adlaw sa gubat sa Badr), Iyang gipakita nga gamay lang sila sa inyong panglantaw, ug ikaw gamay sa ilang panglantaw, aron matuman sa Allah ang usa ka butang nga gitakda na, ug ngadto Allah ang (tanang) nga mga butang ibalik (alang sa desisyon).
45. Oh kamong nagatuo! Kun inyong ikatagbo ang hugpong (sa mga kaaway), barog kamo nga lig-on (batok kanila) ug hinumdomi sa hilabihan ang Pangalan sa Allah (sa dila ug hunahuna) aron kamo mahimong magmadaugon.
46. Ug sunda ninyo ang Allah ug ang Iyang Sinugo, ug ayaw kamo pakiglantugi (sa usa'g-usa), basin kamo mawad-an ug kaisog ug ang inyong kusog mawagtang, ug pagpaka-mainantuson. Sa pagkatinuod ang Allah kauban sa mga mainantuson

(nga nagatuo).

47. Ug ayaw kahimong sama kadtong (mga pagano) nga migawas sa ilang puloy-anan (lungsod) nga adunay pagpasigarbo ug aron makita lamang sa mga tawo, ug aron mubabag (sa mga tawo) ngadto sa Dalan sa Allah. Ug ang Allah Hingpit nga Nasayud sa tanan nga ilang ginabuhat.
48. Ug (hinumdomi) sa diha nga si Satanas mihimo nga ang ilang (dautang) buhat mahimong makapahimuot kanila, ug miingon, “Walay bisan kinsa sa katawhan ang makalupig kaninyo niining Adlaw (gubat sa Badr) ug kamatuoran nga ako ang inyong tigpanalipod”. Apan sa diha nga ang duha ka kusog (kasundalohan) nanggibot sa usa’g-usa, siya midalagan palayo ug miingon: “Sa pagkatinuod ako walay kalabotan kaninyo. Sa pagkatinuod! Ang akong nakita wala ninyo makita. Sa pagkatinuod! Ako nahadlok sa Allah tungod kay ang Allah mahugtanon sa silot.”
49. Sa diha nga ang mga tigpakaaron-ingnon ug sila nga ang ilang mga kasing-kasing adunay balatian (sa pagkamapahitas-on ug kawalay pagtuo) miingon: “Kining mga tawhana (mga Muslim) nalimbongan pinaagi sa ilang pagtuo.” Apan bisan kinsa nga magbutang sa iyang pagsalig sa Allah, sa pagkatinuod ang Allah Hilabihan sa Pagkagamhanan, ang Labing Maalam.
50. Ug kun inyo lang makita, sa diha nga ang mga anghel nagakuha ug kalag sa mga manlilimod (uniadtong panahona sa ilang kamatayon), sila nagahapak sa ilang mga nawong ug likod (nga naga-ingon): “Tilawi ninyo ang silot sa nagdilaab nga Kalayo.”
51. Kini sa mga gibuhat sa inyong mga kamot. Ug sa pagkatinuod ang Allah makatarunganon sa Iyang mga ulipon.
52. (Ang ilang kinaiya) sama sa mga kinaiya sa mga Tawo ni Paraon, ug sa mga nauna kanila; ilang gisalikway ang Ayat (mga bersikulo, timaan, ug uban pa.) sa Allah, busa gisilotan sila sa Allah tungod sa ilang kasal-anan. Sa pagkatinuod ang Allah Hingpit nga Kusgan, ang hilabihan pagsilot.
53. Kini sa hinungdan nga dili paga-usbon sa Allah ang pabor (o panalangin) nga Iyang gihatag sa usa ka (pundok) sa mga tawo hangtod nga dili nila paga-usbon kun unsa ang anaa sa ilang kaugalingon. Ug sa pagkatinuod ang Allah ang Hingpit

nga Nakadungog, ang Hingpit nga Nakahibalo.

54. (Ang ilang kinaiya) sama sa kinaiya sa mga Tawo ni Paraon ug sa mga nauna kanila. Sila nagpanghimakak sa mga bersikulo (timaan, ug uban pa.) sa ilang Ginoo, busa Among gilaglag sila tungod sa ilang kasal-anan, ug Among gilumsan ang mga Tawo ni Paraon tungod kay silang tanan tigbuhat ug kadautan.
55. Sa pagkatinuod, ang labing dautan sa tanan nga nabuhi nga linalang sa Panglantaw sa Allah mao kadtong mga nagpadayon sa pagpanglimod (nga nagasimba sa uban gawas Allāh, nagsalikway sa mga Sinugo, ug wala mituo sa Kasulatan), busa sila dili magatuo.
56. Sila kadtong, nga inyong gihimoan ug kasabotan, apan giguba nila ang ilang kasabotan sa matag panahon, ug sila wala na mahadlok sa Allah ug naglikay sa dautan.
57. Busa kun ikaw (Oh Muhammad) nakalabaw kanila sa gubat, siloti ninyo sila sa hilabihan aron inyong mapatibulaag kadtong mga nagpaluyo kanila, sa ingon, sila makakuha ug pagtulon-an.
58. Kun ikaw (Oh Muhammad) nahadlok sa pagkamabudhion gikan sa bisan kinsa nga hugpong, ibalik (ang ilang kasabotan) ngadto kanila (aron kini mahimong) patas (nga wala nay kasabotan taliwala kaninyo [ikaw ug sila]). Sa pagkatinuod ang Allah dili mahimuot sa mga mabudhion.
59. Ayaw tugoti nga kadtong naglimod sa pagtuo maghunahuna nga sila Dili maabot [sa silot ni Allah]. Sa pagkatinuod sila dili makaikyas.
60. Ug pangandam kamo alang kanila (nga wala mituo) sa bisan unsa nga kusog nga inyong mahimo, uban ang mga kabayo sa gubat (kauban ang uban pa nga makamatay nga hinagiban), aron hadlukon ang kaaway sa Allah ug inyong kaaway, ug ang mga uban pa nga wala ninyo mahibaloe apan nahibaloan sa Allah. Ug ang bisan unsa man nga inyong gastuhon alang sa Allah pagabayaran kaninyo, ug kamo dili pagatagdon nga walay katarong.
61. Apan kun sila mangandoy ug kalinaw, pangandoy usab kamo niini, ug (ibutang ninyo) ang pagsalig sa Allah. Sa pagkatinuod Siya ang Hingpit nga Nakadungog, ang Hingpit nga Nakahibalo.
62. Ug kun sila buot sa paglimbong kaninyo, nan, sa pagkatinuod ang Allah Igo na

(ingon nga Tigpanalipod) alang kaninyo, Siya ang naglig-on kaninyo ug sa mga magtutuo uban sa Iyang tabang.

63. Ug Iyang gihiusa ang ilang (mga nagatuo) kasing-kasing (aron mahimong duol sila sa usa'g-usa sa paghinigugmaay, pagtinabangay ug pagkamanagsuonay). Ug kun inyo mang gastuhon ang tanan nga anaa sa kayutaan, dili nimo mahimo nga hiusahon ang ilang kasing-kasing, apan ang Allah ang naghatag ug panaghiusa kanila. Sa pagkatinuod Siya ang Hingpit nga Gamhanan, ang Labing Maalam.
64. Oh Propeta (Muhammad)! Igo na kanimo ang Allah, maingon usab kanila nga misunod kanimo nga mga magtutuo.
65. Oh Propeta (Muhammad)! Dasiga ang mga magtutuo nga makiggubat. Kun adunay kaduhaan (20) nga matinud-anon (mainantuson ug malig-on) sa inyong pundok, ilang malupig ang duha ka gatos (200) (sa ilang pundok), ug kun adunay usa ka gatos (100) nga matinud-anon (mainantuson ug malig-on, ilang malupig ang usa ka libo (1000) nga dili magtutuo, tungod kay sila (nga wala mituo) mga tawo nga wala makasabot (sa tabang ug pagsuporta nga gihatag sa Allah sa mga magtutuo).
66. Karun Ang Allah nagpagaan sa imong palas-anon, tungod Kay Siya nahibalo nga adunay kahuyang nganha kanimo. Busa Kun adunay usa kagatos nga malig-on, sila makabuntog sa duha ka gatos, ug Kun adunay usa ka libo kaninyo, Sila makabuntog sa duha kalibo pinaagi sa Pagtugot sa Allah. Tungod Kay Ang Allah kauban sa mapailubon ug malig-on.
67. Dili usa ka kaligdong sa usa ka propeta nga siya makabaton ug mga dinakpan sa gubat (ug hatagag kagawasan tungod lang kay adunay panglukat) hangtod nga siya wala nakabuhat ug dakong pagpatay (sa pundok sa iyang mga kaaway) sa kayutaan. Kamo (mga Muslim) naninguha ug kalibotanong butang (ang salapi ingon nga panglukat sa paghatag kagawasan sa mga dinakpan), apan ang Allah naninguha (kaninyo) ug Laing Kinabuhi. Ug ang Allah ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalam.
68. Kun dili tungod sa Kamanduan gikan sa Allah nga nahitabo na, kasigurohan nga adunay makalilisang nga Silot nga nahitabo nganha kanimo tungod sa imong pag-

kuha 'sa paglukat'.

69. Busa kauna ninyo (pahimusli) kun unsay inyong nakuha nga bahandi sa gubat (ingon nga) maayo ug gitugot, ug kahadloki ang Allah. Sa pagkatinuod, ang Allah Labing Mapasayluon, ang Labing Maluluoy-on.
70. Oh Propeta! Isulti ngadto sa mga dinakpan nga anaa sa (pag-amping) sa imong kamot (mahitungod sa mga panglukat nga nakuha kanila): “Kun masayran sa Allah ang bisan unsa nga maayo sa inyong kasing-kasing, Siya maghatag kaninyo ug butang nga labing maayo kaysa sa mga nakuha kaninyo, ug Iya kamong pasayloon, ug ang Allah Labing Mapinasayluon, ang Labing Maluloy-on.”
71. Apan Kun sila nagtinguha sa pagluib kanimo - nan sa pagkatinuod ila usab giluib Ang Allah kaniadto. Busa Siya naghatag (kanimo) sa pagmando ngadto kanila. Tungod Kay Si Allah nakahibalo sa Tanan, Labing maalamon.
72. Kadtong mituo, milalin, ug naningkamot pag-ayo sa Dalan sa Allah uban sa ilang bahandi ug kinabuhi, ug kadtong naghatag ug kapasilungan ug hinabang, Sila mao kaalyado sa usa'g - usa. Alang sa mga mituo ug Wala milalin, kamo walay tulubagon nga pagpanalipod ngadto kanila hangtod nga Sila milalin. Apan Kun sila naninguha sa pagpangita ug tabang gikan kaninyo sa relihiyon, kamo adunay katungdanan sa pagtabang, gawas sa mga tawo nga kamo adunay kasabutan (hibaloi kana) Ang Allah nakakita sa unsay inyong gibuhat.
73. Ug ang mga naglimod «sa Kamatuoran» nga managkaabag sa matag usa, (ug) kun kamo (O mga Muslim sa tibuok kalibotan) dili magabuhat ug sama niini (nga kamo dili manggikauban ingon nga nagkahiusa nga pundok nga adunay usa ka Khalifa, [usa ka pangulo nga Muslim], adunay mahimo nga Fitnah (pagsimba sa mga diyus-diyus, kagubot, panaggubat, panag-away, panagdaugdaug, kahigawad ug pagsulay) sa kayutaan, ug usa ka dako nga kadautan.
74. Kadtong mituo ug milalin ug nanlimbasug sa dalan ni Allāh, ug sila nga naghatag kanila ug dangpanan ug tabang - kini mao ang tinuod nga mga magtutuo. Sila makabaton ug kapasayloan ug usa ka halangdon nga tagana (sa Paraiso).
75. Kadtong mituo pagkahuman, milalin ug naningkamot pag-ayo uban kaninyo (mga magtutuo), sila gikan kaninyo. Apan kadtong magkadugo labaw nga adunay ka-

tungod sa pagpanunod gikan sa matag usa sa Pagmando sa Allah. Ang Allah Nakahibalo sa tanang butang.

At-Taubah

1. Kini usa ka pagwagtang sa kasabutan gikan sa Allāh ug sa Iyang Sinugo, ngadto sa mga pagano, nga kanila, kamo (mga Muslim) nagbuhat ug kasabotan (apan sila naglapas niini).
2. Busa panggipanaw kamo nga malinawon (kamong mga pagano) sulod sa upat ka bulan (sumala sa inyong gusto) sa tibuok kayutaan, apan inyong mahibaloan nga kamo dili makalingkawas (sa silot) sa Allah, ug ang Allah magpawalay dungog sa mga manlilimod.
3. Pagpahibalo gikan sa Allah ug sa Iyang Sinugo ngadto sa katawhan sa adlaw sa dakong Panawduaw⁽¹⁾, nga ang Allah ug ang Iyang Sinugo gawasnon gikan sa mga pagano. Busa kun kamo maghinulsol, kini labing maayo kaninyo, apan kun kamo manggitalikod, nan, inyong hibalo i nga kamo dili makalingkawas (sa silot sa Allah). Ug ipahibalo (Oh Muhammad) sa mga wala mituo mahitungod sa usa ka hilabihan kasakit nga silot.
4. Gawas sa mga pagano nga aduna kamoy kasabotan, ug wala naghatag kaninyog kapakyasan sa bisan unsa, ingon usab, sila wala nagpaluyo sa bisan kinsa batok kaninyo. Busa tumana ninyo ang inyong kasabotan kanila hangtod sa kataposan sa gikatakda nga adlaw. Sa pagkatinuod ang Allah naghigugma sa mga matarung.
5. Sa diha nga ang mga sagrado nga bulan matapos⁽²⁾, nan, patya ninyo ang mga pagano bisan asa ninyo sila matagboan, bilanggoa ninyo sila, sulonga sila, libuta sila, ug bantayi sila sa matag pagbanhig. Apan kun sila maghinulsol ug nagpadayun pag-ampo, ug maghatag ug Zakah (obligado nga paggasa), nan, pasagdi sila (nga muadto) sa ilang pagaadtoan. Sa pagkatinuod ang Allah Labing Mapasayluon, ang Labing Maluloy-on.
6. Kun Ang bisan kinsa sa mga pagano nga mangayo gikan kaninyo ug pagpanalipod, nan, hatagi siya ug pagpanalipod aron iyang madungog ang Pulong sa Allah (ang Qur'an), ug kuyogi siya sa dapit nga siya mahimong luwas, tungod kay sila mga

(1) Ang ika-10 sa Dhul Hijjah, - ang ika-12 nga bulan sa Islamiko nga Kalendaryo.

(2) Ang una, ikapito, ika-napulog usa, ug ika-napulog duha nga bulan sa Islamiko nga Kalendaryo.

tawo nga walay kahibalo.

7. Sa unsa nga paagi nga ang mga pagano (nga mga Quraysh) adunay usa ka pakigsa-but uban sa Allah ug sa Iyang Mensahero gawas niadtong imong gipakigsaad sa Balaan nga Masjid?

Hangtod nga sila matinud-anon kaninyo, pagpaka matinud-anon

usab kamo kanila. Sa pagkatinuod ang Allah naghigugma sa mga matarung.

8. Giunsa (ba makabaton ug ingon niadto nga kasabotan kanila), nga sa diha nga kamo ilang mabuntog, sila wala magtagad sa (inyong) panagkauban, mahimong kini man pinaagi sa pagkamanagparente o sa pagka adunay kasabotan kaninyo? (Uban sa mga maayong pulong) nga gikan sa ilang ba'ba' ilang napahimuot kamo, apan ang ilang kasing-kasing nagdumili kaninyo, ug ang kadaghanan kanila Mga Masinupakon sa Allāh.
9. Ilang gibaligya ang mga bersikulo sa Allah sa usa ka diyutay nga kapuslanan, ug gibabagan nila ang mga tawo gikan sa Iyang Dalan. Kadautan ang ilang ginabuhat.
10. Wala sila magtahod sa usa ka magtotoo sa kaparyentihan o sa kasabotan! Mao kini sila ang mga malinapason.
11. Apan kun sila maghinulsol, makanunayon sa pag-ampo ug maghatag ug Zakah (obligado nga paggasa), nan, sila inyong mga igsuon sa pagtuo. (Sa ingon niadto nga paagi) Among ginapasabot ang Mga Bersikulo sa Allah nga detalyado alang sa mga tawo nga nakahibalo.
12. Apan kun sila moguba sa ilang mga panumpa 'panaad sa kalinaw' human ang ilang pakigsaad, ug sawayon ang inyong pagtuo (Relihiyon), nan, pakigbisog kamo sa mga pangulo sa pagkawalay pagtuo, tungod kay kasigurohan, ang ilang saad (panumpa) walay bili ngadto kanila, aron sila moundang (sa mga dautang buhat).
13. Dili ba kamo makig-away sa mga tawo nga midaut sa ilang panaad, ug naninguha nga papahawaon ang Sinugo, samtang nagsugod sila [nag-away]. Nahadlok ba kamo kanila? Ang Allah ang adunay labaw nga katungod nga Siya ang inyong kahadlokun kun kamo mga magtutuo.
14. Pakiggubat kamo batok kanila aron ang Allah musilot kanila sa inyong mga kamot, pakaulawan sila, ug kamo hatagan ug kadaugan ibabaw kanila, ug aron ha-

tagag kalipay ang mga kasing-kasing sa mga tawo nga magtotoo.

15. Ug aron mawala ang kasuko sa ilang (mga nagatuo) kasing-kasing. Ug ang Allah nagapasaylo sa kinsay Iyang gusto. Ang Allah Hingpit nga Nahibalo, ang Hingpit nga Maalamon.
16. O naghuna-huna ba kamo nga kamo pasagdan nga nag-inusara samtang si Allah wala magpadayag niadtong nakigbisog pag-ayo sa inyong taliwala ug wala mikuha ug mga katabang, tigtambag (gikan sa mga wala mituo, mga pagano), gawas pa sa Allah ug Iyang Sinugo ug ang mga magtutuo. Ang Allah Hingpit nga Nasayud sa inyong ginabuhat.
17. Walay katungod ang mga pagano nga mag-atiman sa nga Masjid (Balay alam-poanan) sa Allāh (nga mag-ampo ug magsimba sa Allāh, etc), samtang sila saksi sa ilang kaugalingon sa ilang pagkawalay pagtuo. Sila kadtong kang kinsang mga buhat wala nay pulos, ug sa Impiyerno sila magapuyo sa walay kataposan.
18. Ang mga mosques sa Allah pagaatimanon lamang sa mga magtutuo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw; ug nagpadayun pag-ampo, ug nagahatag ug Zakah (obligado nga paggasa) ug walay gikahadlokang gawas lamang sa Allah. Busa sila maihap uban sa mga anaa sa hustong giniyahan.
19. Nagdahom ba kamo nga ang paghatag ug tubig nga mainom sa mga nagpanaw-duaw ug pag-atiman sa Masjid-Al-Haram (sa Makkah) sama ug bili sa mga nagatuo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw, ug nakiggubat alang sa Dalan sa Allah? Sila dili managsama sa Panglantaw sa Allah. Ug ang Allah dili mugiya sa ang mga tawong daotan.
20. Sila nga nagatuo ug namakwit, ug nakiggubat sa Dalan sa Allah pinaagi sa ilang bahandi ug kinabuhi mas labing taas ang-ang sa lantaw sa Allah. Ug sila gayud kadtong mga nagmalampuson.
21. Ang ilang Ginoo maghatag kanila ug maanindot nga balita sa usa ka Kaluoy gikan Kaniya, Siya nalipay uban (kanila), ug sila adunay mga Tanaman (Paraiso) nga anaa niini ang walay kataposan nga kalipay.
22. Sila magpabilin niini nga dapit sa kahangtoran. Sa pagkatinuod, nga anaa sa Allah ang dako nga ganti.

23. Oh mga magtutuo, ayaw tagda ang imong mga ginikanan ug ang imong mga igsoon ingon nga mga patron kon sila nahigugma sa pagkawalay pagtoo labaw pa sa pagtoo. Bisan kinsa kaninyo ang mopabor kanila, nan, siya mga tigbuhat ug kadautan.
24. Isulti: «Kun ang inyong mga amahan, ang inyong mga anak ang inyong mga igsoon, ang inyong mga asawa, ang inyong mga parente, ang bahandi nga inyong naangkon,
- ang mga pakigpatigayon nga gikahadlok ninyo nga malugi; ug ang mga puloy-anan nga hilabihan ninyong gikalingawan labing bililhon kaninyo nungka sa Allah ug sa Iyang Sinugo, ug sa pakiggubat sa Iyang Dalan, nan paghulat kamo hangtod nga ipakanaug sa Allah ang Iyang Hukom (silot). Ang Allah dili mugiya sa mga tawo nga mga rebelde 'nga nagasupak Kaniya'.
25. Kamatuoran, ang Allah naghatag kaninyo ug kadaugan sa daghang gubat, ug sa Adlaw sa gubat sa Hunain sa diha nga kamo nalipay sa daghan ninyong gidaghanon, apan kamo walay napahimuslan nga bisan unsa, ug ang kayutaan sa hingpit nga gilapdon niini mapig-ot alang kaninyo, ug pagkahuman, kamo nangatras nga nanglayas.
26. Ug human niini gipakanaog sa Allah ang Iyang Sakinah (pagkakalmado, kalinaw) sa (Iyang) Sinugo (Muhammad) ug sa mga magtutuo, ug nagpakanaug Siya ug mga host (mga anghel) nga wala ninyo makita, (ug gisilotan nila ang mga manlimod) Kini ang bayad sa mga manlimod 'sa Kamatuoran'.
27. Ug human niini, ang Allah mudawat ug paghinulsol sa kinsay Iyang magustohan. Ug ang Allah Labing Mapasayluon, ang Labing Maluloy-on.
28. Oh mga magtutuo, ang mga tigsimbag diyos-diyos mao Ang (sa espirituhanon) dili putli, busa ayaw sila pasagdi nga makaduol sa Al-Masjid-Al-Haram (sa Makkah) human niining tuiga, ug kun kamo nahadlok sa kakabos, ang Allāh ang maghatag ug bahandi kaninyo kun Iyang gustohon gikan sa Iyang Kadagaya. Sa pagkatinuod ang Allah Hingpit nga Nakahibalo, ang Hingpit nga Maalamon.
29. Pakiggubat kamo kanila nga wala mituo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw, ug sa mga wala nagdili sa butang nga gidili sa Allah ug sa Iyang Sinugo, ug sila nga wala

midawat sa relihiyon sa kamatuoran (sa Islam) gikan sa pundok sa gihatagan ug Kasulatan (mga Hudeyo ug Kristohanon), hangtod nga sila magbayad ug Jizya [usa ka matang] sa buwis ingon nga pagpanalipod sa mga dili Muslim nga adunay pag-uyon samtang sila nagpaka-mapahiubsanon.

30. Ug ang uban nga mga Hudeyo naga-ingon: «Si Ezra anak sa Allah, ug ang mga Kristohanon naga-ingon: Ang Mesiyas anak sa Allah.» Kini ang ginasulti sa ilang mga ba'ba'. Sila nagsuon-suon sa mga ginasulti sa mga pagano niadtong unang panahon. Hinaut nga ang Allah makiggubat kanila, giunsa sila paglimbong.
31. Sila (ang mga Hudeyo ug Kristohanon) nagsimba sa ilang mga rabbi ug sa ilang mga monghe (ug pari) ingon nga mga ginoo gawas pa sa Allah (pinaagi sa pagtuman kanila sa mga butang nga gihimo nilang gitugot o gidili, sumala sa ilang kagustohan nga wala gisugo sa Allah), ug sila usab (nagsimba ingon nga ilang Ginoo) ang Mesiyas, anak ni Maria, samtang sila (mga Hudeyo ug Kristohanon) gisugo (sa Torah ug Ebanghilyo) nga musimba lamang sa usa nga Diyos (Allah), Wala nay lain pang diyos nga angayan pahinungdan sa pagsimba gawas Kaniya. Kaniya ang pagdayeg ug pagkamahimayaon, (Siya labing Halangdon) labaw sa tanan nga mga gipakig-uban (sa pagsimba uban) Kaniya.
32. Sila nagkagusto nga ilang palongon ang Kahayag sa Allah pinaagi sa ilang mga ba'ba', apan ang Allah dili magatugot niini, gawas nga ang Iyang Kahayag mahimong hingpit, bisan pa ang mga manlilimod wala makagusto (niini).
33. Siya mao ang nagpadala sa Iyang Sinugo (Muhammad) nga adunay Giya ug Tinuod nga Relihiyon (Islam), aron himuon Niya kini nga mulabaw sa tanang (bakak) nga mga pagtulon-an (relihiyon) bisan pa ang Mga pagano wala magkagusto (niini).
34. O kamong mga nagatuo sa pagkatinuod daghan sa mga (Hudeyo nga) rabbi (maal sa relihiyon) ug mga (Kristohanon nga) monghe (pari) nga nagpahimulos sa bahandi sa katawhan (pinaagi) sa kabakakan (pagkawalay katarong), ug nagababag (kanila) gikan sa Dalan sa Allah (sa Islam). Ug (sila) nga magtigom ug bulawan ug plata ug wala mugasto niini ngadto sa Dalan sa Allah, - ibalita kanila ang hilabihan kasakit nga silot.

35. Sa adlaw nga ang Al-Kanz (salapi, bulawan ug plata, ug uban pa. nga ang Zakah [obligado nga paggasa] niini wala gibayad) painiton sa Kalayo sa Imperno ug kini igatatak sa ilang agtang, sa ilang kiliran, ug sa ilang likod (ug igasulti kanila): “Kini ang bahandi nga inyong natigom sa inyong kaugalingon. Karon, tilawi ni-nyo (sa Silot) ang inyong natigom kaniadto!”
36. Sa pagkatinuod, ang gidaghanon sa mga bulan sa Allah napulog duha ka bulan (sa usa ka tuig), kini ang gitakda sa Allah sa Adlaw nga Iyang gilalang ang mga kalangitan ug kayutaan; kauban niini ang upat ka sagrado⁽³⁾. Kini ang husto nga relihiyon, busa ayaw ninyo ipakasayop ang inyong kaugalingon niini, ug pakig-gubat kamo batok sa mga pagano sama ra nga silang tanan nakig-away kanimo.
- Ug inyong hibaloï nga ang Allāh kauban sa mga matarong.
37. Sa pagkatinuod, ang pagpalangan (0 ang pagpahugot sa mga balaan nga bulan) usa ka dugang sa pagkadili mapasalamaton ug pagpanglimod, nga pinaagi niini, ka-dtong mga naglimod (musamot pa nga) mudangat sa pagkasalaag. (Tungod kay) nakalapas sila sa usa ka tuig ug gitipigan sa nagsunod nga tuig aron kini muangay sa gidaghanon (sa mga bulan) nga gihimong sagrado sa Allah, ug (sa ingon) naka-lapas sa gihimo sa Allah nga sagrado. Ang kadautan sa ilang mga buhat nahimong patas kanila. Ug ang Allah dili magagiya sa mga manlilimod nga katawhan.
38. Oh mga magtutuo, unsay sayop kaninyo, nga sa diha nga kamo mao gisultihan nga muadto alang sa Jihad [sa pakiggubat], kamo mahugtanon nga migunit sa kayutaan? Kamo ba nahimuot niining kinabuhia nungka sa Pikas Kinabuhi? Apan diyutay lang ang kalipay sa kinabuhi niining kalibotana maoy gamay kun itandi sa Pikas Kinabuhi.
39. Kun kamo dili mangadto (alang sa pakiggubat sa Dalan sa Allah), Siya magasilot kaninyo ug usa ka hilabihan kasakit nga silot ug Iyang ilisan kamo ug laing ka-tawhan, ug Siya dili ninyo mahatagan ug bisan unsa pa kadaut,
- kay Ang Allah adunay bug-os nga gahum sa tanang butang.
40. Kun siya dili ninyo tabangan (Muhammad, dili kini igsapayan), tungod kay kama-

(3) Nga mao ang una, ikapito, ang ikanapulog-usa ug ikanapulog-duha nga bulan sa Islamiko nga Kalen-daryo.

tuoran nga siya gitabangan sa Allah sa diha nga ang mga wala mituo nagbugaw kaniya sa gawas; ang ikaduha sa duha, sa diha nga sila (Muhammad ug Abu Bakr) anaa sa sulod sa langob ug iyang (Muhammad) giingon sa iyang kauban (Abu Bakr): “Ayaw kabalaka (o kahadlok), sa pagkatinuod ang Allah atong kauban (Tigpaluyo).” Ug gipakanaug sa Allah ang Iyang Sakinah (pagkakalmado, kalinaw) kaniya, ug Iyang gitabangan siya sa kusog (sa mga anghel) nga wala ninyo makita, ug gihimo (Niya) ang pulong sa mga wala mituo nga pinakaubos (walay bili), apan ang Pulong sa Allah ang labaw nga nahimong halangdon, ug ang Allah ang Labing Gamhanan, ang Labing Maalamon.

41. Lakaw pangadto nga makig-away, bisan pa kamo gaan (batan-on, haruhay ug uban pa) o bug-at (tigulang, kalisdanan ug uban pa.), pakiggubat kamo Alang sa Allah pinaagi sa inyong bahandi ug sa inyong kaugalingon. Kini labing maayo kaninyo kun inyo lang nahibaloan.
42. Kun kini usa lamang ka diha-diha dayon nga kaayohan ug usa ka masayon nga pagpanaw, sila misunod kaninyo, apan ang gilay-on (sa pagpanaw sa Tabuk) taas (layo) kanila, ug sila nanumpa (sa Ngalan) sa Allah, “Kun makaya lang namo, sa pagkatinuod kami miuban na kaninyo.” Sila ang naglaglag sa ilang kaugalingon ug nasayran sa Allah nga sila mga bakakon.
43. Hinaut nga pasayloon ka sa Allah. Nganung sila imong (Muhammad) gitugotan [nga mabilin sa ilang panimalay, unta gipamugos nimo ang mahitungod sa imong gikasugo nga sila muadto sa pakiggubat alang sa Allah], hangtod nga wala nahimong tin-aw kanimo kun kinsa ang nagsulti sa kamatuoran ug imong mahibaloan ang mga bakakon?
44. Sila nga nagatuo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw dili mangayo sa imong pagtugot nga mahimong gawasnon aron mouban sa pakiggubat pinaagi sa ilang bahandi ug ilang kinabuhi; ug ang Allah ang Hingpit nga Nakahibalo sa mga matarong.
45. Sila lang nga mga wala mituo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw nangayo kanimo sa pagtugot, tungod Kay ang ilang Kasing-kasing napuno sa pagduhaduha, busa sa ilang pagduha-duha sila nag-alanganin.
46. Ug kun sila (tinuod) nga nagkagusto nga mouban (sa gubat), sa pagkatinuod sila

nagbuhat ug pagpangandam alang niini, apan ang Allah supak nga sila isulong, busa Iyang gihimo nga sila mabilin, ug kini ang gisulti (kanila): “Panglingkod kamo nga kauban ang mga naglingkod (sa panimalay).”

47. Ug kun sila (man) naggiadto (ngadto sa gubat) nga uban kaninyo, sila walay ika-dugang kaninyo gawas lamang sa kagubot, ug sila nagdali sa tunga ninyo (sa pagpakuyanap ug kahiwian), ug nangandoy ug panag-away sa taliwala ninyo ug sa taliwala ninyo mao kadtong nagapamati kanila. Ug ang Allah ang Hingpit nga Nakahibalo sa mga tigbuhat ug kadautan.
48. Sa pagkatinuod sila naninguha sa pagpugas ug panagsumpaki kaniadto ug naghimo ug mga laraw batok kanimo [O Propeta] hangtud nga ang kamatuoran [nga mao, kadaugan] miabut ug ang mando ni Allah mipatigbabaw, bisan pa sila dili ganahan.
49. Ug sa ilang pundok (mga tigpakaaron-ingnon) adunay nagasulti: “Ako tugoti (nga magpabilin sa akong puloy-anan; nga dili mouban sa Jihad [balaan nga gubat alang sa Allah]), ug ayaw ako ibutang sa tentasyon.” Walay pagduhaduha nga sila nahulog sa tentasyon. Ug sa pagkatinuod ang Imperno ang mulibot sa mga manlilimod.
50. Kun ang maayong butang muabot kanimo, kini makapaguol kanila, apan kun kadautan ang muabot kanimo, sila naga-ingon: «Kami nag-amping sa among ginabuhat kaniadto,» ug sila motalikod nga nagkalipay.
51. Isulti: «Walay bisan unsa nga mahitabo kanamo gawas lang sa gitakda sa Allah kanamo. Siya ang Among Magbalantay.» Ug ngadto sa Allah lamang pasagdi nga ang mga nagatuo nga musalig.
52. Isulti: “Kamo ba naghulat kanamo (sa bisan unsa nga butang) gawas sa usa sa duha ka labing maayo nga butang (ang pagka martir o kadaugan); ug kami naghulat kaninyo, nga ang Allah magahatag kaninyo ug silot gikan sa Iyang Kaugalingon (o sa silot) gikan sa among mga kamot. Busa paghulat kamo, kami usab naghulat uban kaninyo.”
53. Isulti: «Mugasto man kamo nga kinabobot-on o dili kinabobot-on, kini dili pagadawaton (sa Allah) gikan kaninyo. Sa pagkatinuod kamo mga tawo nga mga ma-

sinupakon sa Allah.”

54. Walay nakababag sa ilang galastuhon (tabang) nga mahimong madawat gikan kanila, gawas lang nga sila (mga tigpakaaron-ingnon) naglimod sa Allah ug sa Iyang Sinugo (Muhammad); ug sila dili muadto sa pag-ampo gawas sa kahimtang nga pagkatapulan; ug sila dili mugasto (naghatag sa ilang tabang) gawas lamang nga sila adunay pagsupak (sa ilang dughan).
55. Busa ayaw pasagdi ang ilang bahandi o mga anak nga masilsil sa imong hunahuna. Ang Allah nagkagusto lamang nga sila silotan pinaagi niini (sa ilang bahandi ug sa ilang mga anak) sa kinabuhi niining kalibotana, ug ang ilang kalag mu-biya (sa ilang kamatayon) samtang sila mga manlilimod.
56. Sila nanumpa sa Allah nga sa pagkatinuod sila (kabahin) kaninyo, samtang sila dili gikan sa inyong pundok, apan sila mga tawo nga nahadlok (nga madayag ang ilang tinuod nga katauhan).
57. Kun sila (mga tigpakaaron-ingnon) makakaplag ug usa ka pasilonganan, o mga langub, o unsa man nga dapit nga masudlan (ingon nga kapuy-an), sila muadto didto nga nagdali.
58. Ug ang pipila kanila nagbiay-biay kanimo mahitungod (sa pagbahin-bahin) sa mga limos. Kun sila mahatagan ug bahin niini, sila nahimuot, apan kun sila dili mahatagan niini, inyong makita, sila nagdilaab sa kalagot.
59. Kun sila lang nakontento sa mga butang nga gihatag sa Allah kanila ug sa Iyang Sinugo, ug sila namulong nga: Ang Allah Igo na kanamo. Ang Allah maghatag kanamo sa Iyang Kadagaya, ug (mao usab) ang Iyang Sinugo. Ngadto sa Allah lamang kami magabalik uban sa paglaum.
60. Sa pagkatinuod ang Sadaqah [ang Zakah - obligado Limos) alang lamang sa mga uyamot, ug sa mga nanginahanglan, ug sa mga nagtrabaho aron magtapok niini (Zakah); ug sila nga ang kasing-kasing angay nga mapauyon (ang mga bag-ong misulod sa Islam); ug sa paghatag kagawasan sa mga binilanggo (o ulipon); ug sa mga adunay hilabihan nga utang; ug alang sa Dalan sa Allah, ug sa mga nagpanaw (nga nahutdan ug panggasto ug walay laing mapangayoan ug tabang); (kini) usa ka katungdanan nga gitakda sa Allah. Ug ang Allah ang Labing Nahibalo, ang

Labing Maalamon.

61. Ug sa ilang pundok (mga tigpaka-aron ingnon)] adunay mga tawo nga nagpasakit sa Propeta (Muhammad) ug naga-ingon: “Siya naminaw (sa tanan nga mga balita -siya mituo sa tanan nga iyang nadunggan).” Isulti: “Siya (Muhammad) usa ka dalunggan sa kaayohan alang kaninyo nga nagatuo sa Allah ug adunay pagtuo sa mga nagatuo, ug usa ka Kaluoy kanila nga nagatuo gikan sa inyong pundok.” Apan sila nga nagpasakit sa Sinugo sa Allah makabaton ug hilabihan kasakit nga silot.
62. Sila nanumpa (sa Ngalan) sa Allah nganha kaninyo (nga Muslim) para matagbaw ka, samtang si Allāh ug ang Iyang Sinugo mas takos para matagbaw kun sila ti-nuod nga magtotoo (sumala sa ilang giangkon).
63. Wala ba sila nahibalo nga bisan kinsa man ang musupak sa Allah ug sa Iyang Si-nugo, sa pagkatinuod mamaiya ang Kalayo sa Imperno aron (siya) mopuyo didto. Kini mao ang Labing kaulawan.
64. Ang mga tigpaka-aron ingnon nahadlok nga basin ang usa ka Surah (kapitulo sa Qur'an) mupadayag mahitungod kanila, nga nagbutyag kanila kun unsa ang anaa sa ilang kasing-kasing (ang pagbiay-biay ug ang kawalay pagtuo). Isulti: “Padayon sa pagbiaybiay! Sa pagkatinuod ang Allah magabutyag sa tanan nga inyong gikahadlok.”
65. Ug kon ikaw mangutana kanila sila sa pagkatinuod moingon: «Kami kaniadto naghigot [kabakakan] ug nagdula lang.» Ingna: «Gibiybiay ba nimo si Allah, ang Iyang mga timailhan, ug ang Iyang Sinugo?»
66. Ayaw kamo paghimo ug pasangil; kamo nawad-an ug pagtuo human nga kamo mituo (tungod sa inyong pagbugalbugal). Kun Among pasayloon ang uban kani-nyo (nga nangayo ug kapasayloan ug nagbasol sa ilang gibuhay), Among pagasi-lotan ang uban sa inyong pundok tungod kay sila mga dautan.
67. Ang mga lalaki nga tigpaka-aron ingnon ug ang mga babaye nga tigpaka-aron ingnon managsama ug matang, sila nagmando sa Al-Munkar (kawalay pagtuo ug pagsupak sa Allah) ug nagdili sa Al-Ma'ruf (pagtuo sa Pagkausa sa Allah ug pagsunod sa tanan nga mga gikasugo sa Islam), ug nagpugong sa ilang mga kamot

(alang sa paghatag ug paggasto sa Dalan sa Allah). Ilang nalimtan ang Allah, busa sila usab Iyang gikalimtan. Sa pagkatinuod, ang mga tigpaka-aron ingnon mga Masinupakon sa Allah.

68. Ang Allah misaad sa mga lalaki nga tigpaka-aron ingnon ug sa mga babaye nga tigpaka-aron ingnon, ug sa mga manlilimod sa Kalayo sa Imperno, ug didto sila magpabilin sa kahangtoran. Kini igo na kanila. Sila gitunglo sa Allah ug kanila ang walay kataposan nga silot.
69. Sama sa mga nangauna kaninyo (kamong mga wala mituo), nga sila labaw nga kusgan sa gahom ug labaw nga abunda sa bahandi ug mga anak kaysa kaninyo. Sila sa makadiyut lamang nga naglipay-lipay sa ilang bahin, busa sa makadiyut panagkalipay kamo sa inyong bahin (sa kalibotanong kalipay), nga sama usab sa mga nangauna kaninyo nga nagpakalipay sa makadiyut sa ilang bahin (sa kalibotanong kalipay), ug kamo nagpatuyang sa panagdula ug pagpalabay sa panahon (sa pagsulti ug kabakakan batok sa Allah ug sa Iyang Sinugo nga si Muhammad), nga sama usab sa kun giunsa nila pagpatuyang sa panagdula ug pagpalabay sa oras. Sila kadtong ang mga buhat nawad-an ug kapuslanan niining kalibotana ug sa Pikas Kinabuhi. Kini mao ang mga tinuod nga pildero.
70. Wala ba makaabot kanila ang balita niadtong mga nauna kanila? – Ang mga katawhan ni Noe ug (mga tribu) nila A'ad ug Thamud; ang katawhan ni Abraham ug ang mga nanggipuyo sa Madyan (Midian) ug ang mga lungsod nga gilaglag (ang katawhan ni Propeta Lut). Ang ilang mga Sinugo miabot kanila nga adunay Tin-aw nga mga pruwera (apan ilang gisalikway ang mga Sinugo). Busa (sila gisakmit ug silot), ug dili ang Allah ang nagpakasayop kanila, apan sila ang nagpakasayop sa ilang kaugalingon.
71. Ang mga lalaki nga mituo ug mga babaye nga mituo mga tigpanalipod (katabang, higala,) sa usa'g-usa, sila nagmando (sa mga tawo) Al-Ma'ruf (pagtuo sa Pagkausa sa Allah ug pagsunod sa tanan nga mga gikasugo sa Islam) ug nagdili sa Al-Munkar (kawalay pagtuo ug sa tanan nga mga gidili sa Islam); sila nagpadayon sa ilang Pag-ampo; ug nagahatag ug Zakah (Obligado nga Paggasa) ug nagtuman sa Allah ug sa Iyang Sinugo. Ang Allah maghatag sa Iyang Kaluoy kanila. Sa pagkatinuod ang Allah Labing Gamhanan, ang Labing Maalamon.

72. Ang Allāh misaad sa mga lalaki nga nagatuo ug sa mga babaye nga nagatuo nga ang mga Tanaman nga sa ilalom niini adunay mga suba nga nagadagayday aron mamuyo didto sa walay kataposan, ug mga maanindot nga puluy-anan sa Paraiso sa Eden. Apan ang labing dako nga kalipay mao ang Maayo nga Pagkahimuot sa Allāh, kini ang labing taas nga Kalampusan.
73. Oh Propeta, paningkamot pag-ayo sa mga manlilimod ug sa mge tigpakaaron-ingnon «kinsa misupak sa kalinaw ug kahusay»
 ug mahimong lig-on kanila. Ang ilang katapusang pinuy-anan mao ang Impiyerno - unsa ka makalilisang
 nga padulngan.
74. Sila (mga tigpaka-aron) nanumpa sa Allah nga sila wala namulong ug bisan unsa (nga pagpasakit ug pagbiaybiay), apan sa pagkatinuod sila nanulti ug pulong sa kawalay pagtuo, ug sila (mibalik pag-usab) sa kawalay pagtuo human nga sila misulod sa Islam, Ug sila naglaraw ug pag-banhig : nga wala nila matuman, ug sila dili makakaplag ug bisan unsa nga hinungdan aron buhaton kadto, gawas nga ang Allah ug ang Iyang Sinugo padatuon sila gikan sa Iyang Kadagaya. Kun sila maghinulsol, kini labing maayo alang kanila, apan kun sila mutalikod, ang Allah musilot kanila sa hilabihan kasakit nga silot sa kinabuhi niining kalibotana ug sa Pikas Kinabuhi. Ug walay bisan kinsa alang kanila niining kalibotana ang ilang mahimong tigpanalipod ni magtatabang.
75. Ug ang pipila kanila mihimo ug kasabotan sa Allah (nga naga-ingon): “Kun gi-hatag Niya kanamo gikan ang Iyang Kadagaya, sa pagkatinuod kami magahatag ug Sadaqah (Zakah - obligadong limos), ug kasigurohan nga kami mauban sa pundok sa mga matul-id.”
76. Apan sa diha nga sila gihatagan Niya sa Iyang Kadagaya, sila nahimong hilabihan ka dalo (midumili sa paghatag ug Sadaqah [Zakah ug kinabobot-on nga hatag sa kaluoy]) ug mitalikod nga nagasupak.
77. Busa Iya silang gisilotan pinaagi sa pagbutang ug pagpaka-aron ingnon sa ilang kasing-kasing hangtod sa Adlaw nga Siya ilang atubangon, tungod kay giguba nila ang ingon niadto nga (kasabotan sa Allah) nga ilang gisaad Kaniya, ug tungod

kay sila naanad na sa pagpanulti ug kabakakan.

78. Wala ba nila mahibaloan nga nasayran sa Allah ang ilang ginatago ug sa ilang pribadong mga panagsultihanay, ug sa pagkatinuod ang Allah ang Hingpit nga Nakahibalo sa tanan nga nalilong.
79. Sila nga [mga tigpaka-aron ingnon] nga nagdaut sa dungog sa mga nagahatag (nga adunay kinabobot-on alang sa Allah) gikan sa pundok sa mga magtutuo mahitungod sa (ilang) mga Sadaqah (hatag sa kaluoy), ug nagsaway kanila nga dili makakita ug bisan unsa (aron gastuon alang sa Allah) gawas lamang sa ilang kaugalingon nga pagpaningkamot; ug sila nagbugalbugal kanila; ang Allah ang nagbugalbugal kanila ug sila magbaton ug hilabihan kasakit nga silot.
80. Bisan pa ikaw (O Muhammad) mangayo ug kapasayloan alang kanila (mga tigpaka-aron ingnon) o dili mangayo ug kapasayloan alang kanila, (ug bisan) kung pa ikaw mangayo ug kapitoan ka higayon alang sa ilang kapasayloan, ang Allah dili mupasaylo kanila bisan kanus-a tungod kay sila dili magtutuo sa Allah ug sa Iyang Sinugo (Muhammad). Ang Allah dili mugiya sa mga tawo nga mga Masinupakon.
81. Sila (mga tigpaka-aron ingnon) nga nagpabilin (hinuon sa pag-adto sa Tabuk nga adunay tahas sa pakiggubat) nanagkalipay nga sila nagpabilin (sa ilang puloy-anan ug wala miuban) sa Sinugo sa Allah ug midumili nga makiggubat pinaagi sa ilang mga bahandi ug ilang kinabuhi ngadto sa Dalan sa Allah; ug sila miingon: “Ayaw kamo pangadto sa init.” Isulti: “Labaw nga hilabihan ang init sa Kalayo sa Imperno, kun ila lang nasabtan!”
82. Busa pasagdi sila nga mukatawa sa diyutay ug (dili madugay, sila) manggihilak sa hilabihan ingon nga bayad sa unsay ilang gibuhit (nga mga kasal-anan).
83. Ug kun kamo ibalik pag-usab sa Allah sa ilang pundok (mga tigpaka-aron ingnon), ug pagkahuman nangayo sila sa imong pagtugot nga muadto (aron sa pakiggubat), isulti: “Bisan kanus-a, kamo dili muadto nga kauban ako, ug bisan kanus-a, kamo dili makiggubat sa (mga) kaaway nga kauban ko. Sa pagkatinuod kamo nalipay nga maglingkod (sa inyong puloy-anan) sa una pa nga higayon, busa panglingkod kamo (karon) nga kauban ang mga nagpabilin.”
84. Ug dili ka (O Muhammad) magpahinungod ug Salah (pag-ampo) sa bisan kinsa

nga namatay kanila (nga mga tigpaka-aron ingnon), ingon usab ayaw pagtindog sa ilang lubnganan. Sa pagkatinuod sila naglimod sa Allah ug sa Iyang Sinugo, ug sila namatay samtang sila mga makasasala.

85. Ug ayaw tugoti ang ilang bahandi, mao usab ang ilang mga anak masilsil sa imong hunahuna. Ang Allah nagkagusto nga silotan sila pinaagi sa mga ingon niini nga butang niining kalibotana, ug ang ilang kalag mamatay samtang sila mga manlimod.
86. Ug kun ang usa ka Surah (kapitulo sa Qur'an) ipadayag (kanimo) nga nagmando kanila nga mutuo sa Allah ug makiggubat kauban sa Iyang Mensahero, ang mga adunay bahandi nga mangayo sa imong pagtugot (nga magpabilin sa likod ug dili mouban sa Jihad - ang balaan nga pakiggubat ngadto sa dalan sa Allah) ug isulti: "Magpabilin Kita uban kanila Kinsa nagpabilin (sa balay).»
87. Sila nalipay (nga nakapabilin sa ilang puloy-anan) nga kauban ang mga nagpabilin (mga babaye, mga bata, ug mga adunay balatian). Ug ang ilang kasing-kasing nasilyohan, busa sila dili makasabot.
88. Apan ang Sinugo (Muhammad), ug sila nga mga nagatuo (sa Allah) nga iyang kauban nakiggubat pinaagi sa ilang bahandi ug sa ilang kinabuhi (Alang sa Allah). Sila kadtong makabaton ug mga maayong butang, ug sila ang mga magmamampuson.
89. Kanila giandam na sa Allah ang mga Tanaman (Paraiso) nga sa ilalom niini adunay mga suba nga nagadagayday, aron magpuyo didto sa kahangtoran. Kini ang matuod nga dakong kadaugan.
90. Ug sila nga adunay mga pagpangatarongan gikan sa pundok sa mga bedouin (mga nagpuyo sa disyerto) nangabot kanimo (O Muhammad) aron sila imong tugotan (nga magpabilin ug dili mahimong kasangkaran sa pakig-away sa gubat), ug sila nga namakak sa Allah ug sa Iyang Sinugo nanggilingkod (sa ilang mga panimalay). Kanila nga manlilimod sa ilang taliwa kanila, adunay usa ka hilabihan kasakit nga silot nga musakmit kanila.
91. Dili usa ka sala kanila (ang wala nila pagkuyog sa Jihad), sila nga mga huyang o adunay balatian o sila nga walay abilidad aron mugasto (sa balaan nga gubat

[Jihad]], kun sila matinud-anon sa Allah ug sa Iyang Sinugo. Walay bisan unsa nga (reklamo) sa bisan kinsa nga tigbuhat ug kaayohan nga kanila gibasol. Ug ang Allah Labing Mapinasayloon, ang Labing Maloloy-on.

92. Mao usab kanila nga miduol kanimo aron mahatagan ug dad-unon, ug imong giin-gon: “Wala akoy makaplagan nga bisan unsa alang kanimo aron imong sakyan,” sila mibiya nga ang ilang mga mata nag-awas sa luha sa kaguol hinungdan nga sila wala makakaplag ug bisan unsa aron gastuon (sa gubat alang sa kawsa sa Dios).
93. Ang hinungdan (sa pagbasol) mao alang kadtong nangayo sa imong pagtugot nga sila dili mahimong sa pakiggubat samtang sila mga bahandianon. Sila nalipay nga kauban mga nagpabilin; ug ang Allah nagbutang ug silyo sa ilang mga kasing-ka-sing, busa sila wala makahibalo (unsa sila mao nawala sa ganti).
94. Sila maghatag ug mga pangatarongan kaninyo sa diha nga kamo mobalik na ka- nila. Isulti: “Ayaw kamo paghatag ug mga pangatarongan, kami, bisan kanus-a, dili mutuo kaninyo. Ang Allāh ang nagbalita kanamo mahitungod kaninyo. Ug ang Allah ug ang Iyang Sinugo nagbantay sa inyong mga buhat. Ug pagkahu- man, kamo ibalik pag-usab Kaniya nga Labing Nakahibalo sa mga nalilong ug nadayag, ug ipahibalo Niya kaninyo ang inyong mga ginabuhat kaniadto.”
95. Sila (mga tigpaka-aron ingnon) kasigurohan nga manumpa (sa Ngalan) sa Allah kaninyo mahitungod sa ilang mga pangatarongan sa diha nga kamo mibalik kani- la, nga sila inyong biyaan nga nag-inusara. Busa biyae ninyo sila nga nag-inusara. Sa pagkatinuod sila mga dautan (dili putli ug gikasilagan tungod sa ilang dautang mga buhat), ug ang Imperno ang ilang puloy-anan, - usa ka balos sa butang nga ilang ginabuhat kaniadto (nga mga sala).
96. Sila (nga mga tigpaka-aron ingnon) manumpa kaninyo aron kamo mahimuot ka- nila, apan kun kamo nahimuot kanila, sa pagkatinuod ang Allah wala nahimuot sa mga tawong makasasala.
97. Pipila sa’ Kadtong mga bedouin (nga nagkinabuhi sa disyerto) ang labing dautan sa pagpanglimod ug pagpaka-aron ingnon, ug labaw lagmit nga sama sa walay alamag sa mga utlanan (sa mga kasugoan) sa Allah nga Iyang gipadayag sa Iyang

Sinugo. Ang Allah Hingpit nga Nakahibalo, ang Labing Maalamon.

98. Adunay taliwala sa mga Arabo nga mga desyerto nga nag-isip sa ilang gigasto nga usa ka multa ug naghulat kanimo nga adunay mga katalagman. Ang mga kadaot sa mga katalagman anaa sa ibabaw nila! Si Allāh mao Labing Nakadungog, Labing Nakahibalo.
99. Ug kadtong sa mga bedouin (nagpuyo sa disyerto) adunay uban nga nagatuo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw, ug nag-ila sa ilang gigasto sa Dalan sa Allah ingon nga paghalad sa Allah aron mapaduol Kaniya), ug usa ka (paagi) aron makabaton sa mga pag-ampo sa Sinugo. Sa pagkatinuod, kini usa ka paghalad (sa Allah) ingon nga mahimong sila mapaduol. Ang Allah mudawat kanila sa Iyang kaluoy. Sa pagkatinuod ang Allah Labing Mapinasayluon, ang Labing Maloloy-on.
100. Ug ang mga nauna nga misulod sa Islam sa Muhajirun (mga bakwit gikan sa Makkah ngadto sa Al-Madina), ug sa Ansar (ang mga katawhan sa Madina nga mitabang sa Muhajirun), ug sila nga misunod kanila sa husto (sa pagtuo), ang Allah nahimuot gayud kanila, mao usab, sila nahimuot Kaniya. Siya nag-andam alang kanila ug mga Tanaman nga sa ilalom niini adunay mga suba nga naga-dagayday (Paraiso), aron mopuyo didto sa kahangtoran. Kini ang labing dako nga kadaugan.
101. Ug ang pipila sa pundok sa mga bedouin (mga taga awaaw) kadtong naa sa imong palibot (O Muhammad) mga tigpaka-aron, ug mao usab, ang pipila sa mga tawo sa Madina. Sila nahimong naanad na sa ilang pagpaka-aron ingnon. Ikaw (O Muhammad) wala mahibalo kanila, (apan) sila Among nailhan. Sila Among silotan sa duha ka higayon (una, dinhi sa kalibotan; ika-duha, sa lubnganan), ug pagkahuman, sila igabalik ngadto (sa makalilisan nga) silot (sa Impyerno).
102. Ug adunay uban nga miangkong sa ilang sala, kinsa gisagol ang mga matarong nga buhat sa ubang buhat nga mga daotan. Tingali, Allah dawaton ang ilang sa pagpasaylo. Sa pagkatinuod ang Allah Labing Mapasayluon, ang Labing Malu-loy-on.
103. Pagkuha ug Sadaqah (limos o hatag sa kaluoy) gikan sa ilang bahandi aron sila magputli niini ug (kini) labi pang madugangan, ug pag-ampo sa Allah alang ka-

nila. Sa pagkatinuod! Ang imong Du'ah (pag-ampo) usa ka gigikanan sa kalinaw kanila, ug ang Allah Labing Nakadungog, ang Labing Nakahibalo.

104. Wala ba nila mahibaloan nga ang Allah nagadawat sa paghinulsol gikan sa Iyang mga alagad ug nagadawat sa Sadaqah (limos ug hatag sa kaluoy), ug ang Allah kana Nagadawat sa Paghinulsol, ang Labing Maluloy-on.
105. Ug isulti: “Paningkamot sa mga binuhatan! Ang Allah nagbantay sa inyong mga buhat ug sa Iyang Sinugo ug sa mga magtutuo. Ug sa pagkatinuod, kamo ibalik ug usab Kaniya nga Labing Nakahibalo sa mga natago ug nadayag, gipahibalo Niya kaninyo ang inyong mga ginabuhat kaniadto.”
106. Ug ang uban (sa mga nagpabilin) naghulat ug Kamanduan sa Allah, kun sila (ba) Iyang pagasilotan o sila pasayloon. Ug ang Allah Labing Nakahibalo, ang Labing Maalamon.
107. Ug alang kanila (mga tigpaka-aron ingnon) nga nagtukod ug Masjid (balay-alampoanan [Masjid Dhirar] ingon nga paagi sa pagpangdaut (sa mga magtutuo) ug paglimod, ug aron bulag-bulagon ang mga magtutuo, ug ingon nga usa ka tapokanan sa mga nakiggubat batok sa Allah ug sa Iyang Sinugo (Muhammad) niadto una, ug sa pagkatinuod sila manumpa (kaninyo sa Ngalan sa Allah) nga ang ilang tinguha walay lain gawas sa maayo. Ug Allah nagasaksi nga sigurado nga sila mga bakakon.
108. Bisan kanus-a ayaw pagtindog didto (aron sa pagsimba sa Allah niadto nga Masjid). Sa pagkatinuod, ang Masjid (balay alampoanan) nga (ang patukoranan) gitukod sa kaayohan (pagtuo) gikan sa unang adlaw (ang Masjid sa Quba') labing angay kaninyo nga tindogan (aron magsimba didto). Sa sulod niini adunay mga tawo nga nagkagusto putlion ang ilang kaugalingon. Ug ang Allah naghigugma kanila nga nagputli sa ilang kaugalingon.
109. Siya ba nga nagbutang ug patukoranan sa iyang gitukod (nga nauyon) sa pagtuo sa Allah ug sa Iyang Kahimuot labing maayo, o siya nga nagbutang ug patukoranan nga gitukod sa kilid sa usa ka pangpang nga halos mahulog na, busa kini natipak (ug naunlod) uban kaniya sa Kalayo sa Imperno? Ang Allah dili magagiya sa mga tawo nga kanunay mga tigbuhat ug kasaypanan.

110. Ang katukoran nga ilang gipabarog magapadayun nga tinubdan sa pagduhaduha sa ilang kasing-kasing, gawas nga ang ilang kasing-kasing hiwaon sa daghang bahin (hangtod nga sila mamatay). Ug ang Allah Hingpit nga Nakahibalo (sa nahisulod sa mga kasing-kasing), ang Labing Maalamon.
111. Sa pagkatinuod, ang Allah mipalit (gikan) sa mga magtutuo sa ilang kinabuhi ug sa ilang mga bahandi; baylo sa Paraiso. Sila nakiggubat sa Dalan sa Allah, busa sila mipatay ug sila usab napatay. Kini usa ka saad sa Kamatuoran nga Iyang gipadayag sa Torah ug sa Injil (Ebanghilyo) ug sa Qur'an. Ug kinsa ba kaha ang nagatuman sa iyang saad nga labaw pa sa Allah? Busa paglipay kamo sa pagpa-kigsaad (kasabotan) nga inyong gihimo. Ug kini ang labing dako nga kadaugan.
112. Kini mao kadtong mga naghinulsol sa Allah, sila nga nagasimba Kaniya, sila nga Nagadayeg Kaniya, sila nga nagpuasa (o naga adto sa Dalan sa Allah), sila nga nagaduko ug nagahapa (sa pag-ampo), sila nga nagasugo (sa mga tawo) sa Al-Ma'ruf (pagtuo sa Pagkausa sa Allah ug pagsunod sa tanan nga mga gikasugo sa Islam) ug magdili (sa mga tawo) sa Al-Munkar (kawalay pagtuo ug nga mga gidili sa Islam), ug mosunod sa mga utlanan nga gitakda sa Allah (pagtuman sa tanan nga gitakda sa Allah ug paglikay sa tanang matang sa kasal-anan ug dautang buhat nga gidili sa Allah). Paghatag ug maayong balita sa mga magtutuo.
113. Dili angay sa Propeta ug sa mga magtutuo nga mangayo sa Allah ug kapasayloan alang sa mga tigsimba'g lain gawas sa Allah), bisan pa sila duol nila nga parente, human mahimong tin-aw kanila nga sila ang mamuyo sa Kalayo (tungod kay sila namatay sa kahintang sa kawalay pagtuo).
114. Ang pag-ampo ni Abraham alang sa kapasayloan sa iyang amahan tungod lamang sa usa ka saad nga iyang (Abraham) gibuhat alang kaniya (amahan). Apan sa diha nga kini nahimong tin-aw kaniya (Abraham) nga siya (iyang amahan) usa ka kaaway sa Allah, gihimulag niya ang iyang kaugalingon gikan kaniya. Sa pagkatinuod si Abraham mao Awwah (nag-ampo sa Allah nga adunay pagpaubos, nagdayeg Kaniya ug naghinumdom Kaniya sa hilabihan) ug maagwantahan.
115. Ang Allah dili gayud tugotan ang bisan kinsa sa mga tawo sa pagkasalaag, human nga Iyang magiyahan sila, hinoon nga tin-aw kanila kun unsa ang ilang angay

nga pagatuohan ug likayan. Sa pagkatinuod ang Allah Hingpit nga Nakahibalo sa tanang butang.

116. Sa pagkatinuod, ang Allah ngadto Kaniya ang pag-angkon sa Gingharian sa kalangitan ug kayutaan, Siya ang nagahatag ug kinabuhi, ug hinungdan ug kamatayon. Ug gawas pa sa Allah, kamo wala nay bisan unsa nga tigpanalipod ni magtatabang.
117. Ang Allah nagpasaylo sa Propeta, sa Muhajirun (mga Muslim nga nanggibakwit ug mibiya sa ilang mga puloy-anan ug naadto sa Madina), ug sa Ansar (mga Muslim sa Madina), nga misunod kaniya (Muhammad) sa panahon sa kalisdanan, human nga ang kasing-kasing sa usa ka pundok kanila halos mulihis na (sa Matul-id nga Dalan), apan gidawat Niya ang ilang paghinulsol. Sa pagkatinuod Siya ngadto kanila Labing Buotan, ang Labing Maluloy-on.
118. Ug (Iya usab nga gipasaylo) kadtong tulo nga nabilin (ug nagbasol sa ilang kasaypanan), hangtod nga ang kayutaan murag mapig-ot alang kanila bisan pa kini unsa kalapad, ug ang ilang kaugalingon (kalag) nakabati ug pagkaguot ug sila nasayod nga sila dili makaikyas sa Allah, ug walay kaluwasan gawas pa Kaniya. Ug wala madugay, Iyang gidawat ang ilang paghinulsol aron sila maghinulsol (Kaniya). Sa pagkatinuod ang Allah Mao ang Nag-inusara nga nagadawat sa paghinulsol, ang Labing Maluloy-on.
119. Oh mga magtutuo, magmahinadlukon kamo sa Allah ug mahimong kauban sa mga matinud-anon (sa pulong ug buhat).
120. Dili angay sa mga tawo sa Madina ug kadtong nakapalibot kanila nga mga bedouin (nagpuyo sa disyerto) nga sila magpabilin (sa ilang panimalay o dili mouban, human ang pagbiya) sa Sinugo sa Allah (kun makiggubat ngadto sa Dalan sa Allah), o labaw nilang gihatagag bili ang ilang kaugalingon kaysa kaniya. Kini sa hinungdan nga walay bisan unsa nga (kalisud) sa pagkauhaw o kakapoy o kagutom ngadto sa Dalan sa Allah, maingon man usab sila dili motunob sa bisan unsa nga kayutaan nga makapasamot sa kasuko sa mga manlilimod, maingon man usab ang bisan unsa nga sakit o kalisud nga ilang nahatag ngadto sa usa ka kaaway, gawas nga kini masulat alang kanila ingon nga usa ka buhat sa kaayohan. Sa pagkatinuod ang Allah dili magpasagad sa ganti sa mga nagabuhat ug maayo.

121. Ug (maingon man usab), sila dili mugasto ug bisan unsa (alang sa Dalan sa Allah), - kini man gamay o dako, o mutabok sa usa ka walog, gawas nga kini nasulat sa ilang kapahimuslan aron sila magantihan sa Allah sa labing maayo (nga ganti) sa ilang (mga maayong) ginabuhat.
122. Dili angay alang sa mga magtutuo nga silang tanan muadto aron sa pagpakig-away. Kun man sa matag hugpong nila pipila (nga magpabilin) aron makabaton ug katudloan (sa Islamikong pagtulon-an), ug aron ilang mahatagan ug pasidaan ang ilang mga tawo kun sila mubalik kanila, (ug aron sa ingon) sila mahimong maampingon (gikan sa pagbuhat ug kadautan).
123. Oh mga magtutuo, pakigbisog kamo sa mga manlilimod nga duol kaninyo (ug sa gubat kaninyo), ug pasagdi nga sila makakaplag ug kagahi kaninyo, ug hibalo i nga ang Allah kauban sa mga matarong.
124. Ug kun aduna may ipadayag nga Surah (kapitulo sa Qur'an), ang pipila kanila (nga mga tigpaka-aron ingnon) nagasulti: "Kinsa ba kaninyo ang nahimong hila-bihan ang iyang pagtuo pinaagi niini (ang kapitulo sa Qur'an)?" Ug mahitungod sa mga nagatuo, kini nakapasamot sa ilang pagtuo ug sila nahimuot.
125. Apan kanila nga ang (ilang) kasing-kasing adunay balatian (sa pagduha-duha, kawalay pagtuo ug pagpaka-aron ingnon), kini nakapadugang sa kadautan nga (naandan) nilang kadautan (sayop nga pagbati, pagduha-duha, kawalay pagtuo ug pagpaka-aron ingnon), ug sila nangamatay samtang sila mga manlilimod.
126. Wala ba nila makita nga sila (mg tigpakaaron-ingnon) pagsulay, kausa o kaduha smatag tuig. Bisan pa niana, sila wala sa maghinulsol ni makakat-on sa pagtulon-an (gikan niini).
127. Ug sa matag higayon nga gipadayag ang Surah (kapitulo sa Qur'an), sila nagnilantaway sa usa'g-usa (nga naga-ingon): "Aduna bay nakakita nimo?" Ug sila nanggawas. Ang Allah nagliso sa ilang kasing-kasing (palayo sa kahayag) tungod kay sila mga tawo nga dili makasabot.
128. Sa pagkatinuod adunay miabot kaninyo nga usa ka Sinugo (Muhammad) gikan sa inyong pundok (nga hingpit ninyong nahibaloan). Makapaguol kaniya ang inyong giagian (nga kadaut o kalisdanan). Siya magpakabana alang kaninyo (nga kamo

matul-id nga magiyahan), ug siya ngadto sa mga magtutuo buotan ug maluloy-on.

129. Apan kun sila (mga tigpaka-aron ingnon ug dili magtutuo) mutalikod, isulti (O Muhammad): “Ang Allah Igo na alang kanako (ingon nga Tigpanalipod ug Tigpaluyo). Wala nay laing Diyos nga angayang simbahon gawas Kaniya, gibutang nako Kaniya ang akong (hingpit nga) pagsalig ug Siya ang Ginoo sa Dakong Trono.”

Yūnus

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif, Lam, Ra⁽¹⁾ . Kini ang mga bersikulo sa Maalamong Libro ‘ang Qur’an’.
2. Makatilingala ba ngadto sa mga tawo nga Among gipadayag ang Among Pinadayag sa usa ka tawo gikan kanila (nga mao si Propeta Muhammad)? kinsa gisultihan]: «Pahimangnoi ang mga tawo ug pa ipahinumdom kanila (ang nahaduol nga silot sa Imperno), ug magpaabot ug maayong balita sa mga nagatuo (sa Pagkausa sa Allah ug sa Iyang Propeta nga si Muhammad), nga sila makabaton ug halangdon posisyon uban sa ilang Ginoo? (Apan) ang mga manlilimod naga-ingon: “Kini tinuod nga usa ka tin-aw nga salamangka!”
3. Sa pagkatinuod, ang inyong Ginoo mao ang Allah, nga naglalang sa mga kalangitan ug kayutaan sa unom ka Adlaw, unya mikayab ug bangon sa ibabaw sa Trono (sa paagi nga nahiangay sa Iyang pagkahalangdon) pagpahigayon sa mga kalihokan sa matag nga anaa. Walay tigpataliwala gawas sa human sa Iyang pagtugot. Kana mao si Allah, imong Ginoo, busa simbaha Siya lamang. Kamo ba dili makahinumdom?
4. Kaniya ang inyong (katapusang) pagbalik. Ang saad sa Allah tinuod ug sigurado. Siya ang nagpasiugda sa paglalang ug usab Iya kining sublion, aron Iyang magantihan nga makiangayon ang mga nagatuo ug nagbuhat ug maayong mga buhat. Apan sila nga naglimod ‘sa kamatuoran’ alang kanila ang nagbukal nga ilimnon ug sakit nga silot tungod sa ilang kanunay nga pagpanglimod.
5. Siya ang naglalang sa Adlaw ingon nga usa ka nagasidlak nga butang ug sa bulan ingon nga usa ka kahayag ug tukma nga gitino ang mga hugna niini, aron ikaw mahibalo sa gidaghanon sa mga tuig ug sa pag-ihap. Wala kini buhata sa Allah

(1) Ang Qur’an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur’an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

gawas sa kamatuoran ug kaangayan. Sa ingon niini Iyang gipasabot ang Iyang mga Bersikulo sa mga tawo nga adunay kahibalo.

6. Sa pagkatinuod! Ang pagbinayloanay sa gabii ug adlaw ug ang tanan nga mga linalang sa Allah sa mga kalangitan ug kayutaan adunay mga Timaan alang sa mga tawo nga adunay kahadlok sa Allah ug likayi ang daotan.
 7. Sa pagkatinuod, sila nga wala naglaum ug pakigtagbo Kanamo, apan nahimuot ug natagbaw sa kinabuhi niining kasamtangan nga kalibotan, ug wala naghatag ug bili sa Among mga Timaan ug Bersikulo,
 8. Kadtong, ang ilang katapusang puloy-anan mao ang kalayo alang sa ilang kanunay nga gibuhat kaniadto (sa kadautan).
 9. Sa pagkatinuod, alang kadtong mga nagatuo ug nagbuhat ug mga matarung nga mga buhat, ang ilang Ginoo ang mugiya kanila pinaagi sa ilang Pagtuo; sa ilang ilalom magadagayday ang mga suba sa Tanaman sa Kalipay (Paraiso).
 10. Ang ilang pamaagi sa pagsampit (pagpangayo) didto mao ang “Subhanaka Allahumma” (Himaya Kanimo, O Allah!)” ug “Salaam” (Kalinaw)” ang ilang mahimong pagpangumusta didto (sa Paraiso), ug ang kataposan sa ilang pagsampit mao ang “Alhamdu Lillahi Rabb-il Alamin (Ang tanan nga pagdayeg ug pagpasalamat iya sa Allah, ang Ginoo [Tigsustento ug Tiglalang] sa tanan nga mga linalang.)!”
 11. Kung gipadali lang ni Allāh ngadto sa mga tawo ang daotan (ilang gisangpit tungod sa kasuko o kawalay pagtuman) sama sa Iyang magpadali alang kanila sa maayo, ang ilang termino natapos na unta.
- Apan pasagdan Namon ang mga tawo nga wala maglaum ug pakigtagbo Kanamo sa ilang kalapasan nga naglatagaw nga buta.
12. Sa diha nga ang kalisud muabot sa tawo, siya nagsugod sa pag-ampo samtang siya naghigda sa iyang kiliran, o naglingkod, o nagtindog. Apan sa diha nga tangtanganon na Namon kaniya ang kalisud, siya nagpadayon sa (iyang pagsupak) nga sama sa wala siya nag-ampo nganhi Kanamo aron (tangtanganon) ang sakit nga miabot kaniya! Niining paagiha ang mga buhat sa maong walay pagtagad nga mga tawo nahimo nga madanohon ngadto kanila.

13. Kamatuoran, Kami milaglag sa [makasasala] nga mga kaliwatan sa wala pa kanimo sa diha nga sila milapas samtang ang ilang mga Sinugo [gikan kang Allāh] nagdala kanila og tin-aw nga mga pruweba apan sila wala motuo. Ingon niana ang among pagbalos batok sa mga daotan.
14. Unya Among gihimo kamo nga mga tigpanunod sa kayutaan human kanila aron makita Namu kun unsaon ninyo paglihok!
15. Sa diha nga ang Among mga tin-aw nga mga Bersikulo gilitok ngadto kanila, sila nga wala nangandoy nga makigkita Kanamo naga-ingon: «Dal-a kanamo ang Qur'an nga lain pa kaysa niini, o kaha usba kini». Isulti: «dili angay kanako nga usbon kini, gisunod lang nako kun unsa ang gipadayag kanako. Sa pagkatinuod, kun ako mosupak sa akong Ginoo 'Allāh', ako nahadlok sa silot sa Makalilisang nga Adlaw (nga mao ang Adlaw sa Pagkabanhaw).
16. Isulti, “Kon gibuot pa ni Allah, dili ko unta kini ilitok kaninyo, ug dili usab Niya kini ipahibalo kaninyo. Ako migugol sa tibuok kinabuhi uban kaninyo sa wala pa kini⁽²⁾. Unya wala ba kamoy salabotan?”
17. Kinsa pa ba kaha ang mulabaw sa pagbuhat ug kasaypanan nungka kaniya nga nagamugna ug kabakakan batok sa Allah o naglimod sa Iyang mga Bersikulo ug Timaan? Sa pagkatinuod, ang mga dautan dili molampos ug muuswag!
18. Sila nagsimba gawas ni Allāh nianang dili makadaot kanila ug dili makaayo kanila, ug sila nag-ingon: «Kini sila mao ang among mga tigpataliwala mahitungod kang Allāh.» Ingna: «Ikaw pa magpahibalo ngadto kang Allah mahitungod nianang wala Niya mahibaloi sa mga langit o sa yuta [nga Siya adunay kauban]? Himaya ngadto Kaniya ug Siya gibayaw labaw sa bisan unsa nga ilang gipakig-uban Kaniya.”
19. Ang katawhan kaniadto usa lang ka katilingban (adunay usa lang ka pagtuo sa nag-inusara nga Diyos, ug usa ka relihiyon, mao ang Islam), (apan) paglabay (sa mga kapanahonan) sila nagkalahi. Ug kun dili (lang) sa Pulong nga naggikan (niadto pang una) gikan sa inyong Ginoo, (ang ilang panagkabangi) nahukman na unta (ug dali) taliwala kanila mahitungod sa butang nga wala sila magkasinabot.

(2) I.e., kap-atan ka tuig sa wala pa madawat ang pagpadayag pinaagi kaniya.

20. Ug sila (mga manlilimod) naga-ingon: “Nganong wala kaha gipakanaug kaniya ang bisan unsa nga milagro (nga makita) gikan sa iyang Ginoo?” Isulti: “Ang butang nga natago iya lang sa Allah. Busa paghulat kamo, ako usab maghulat nga uban kaninyo (sa paghukom sa Allah).”
21. Sa diha nga gipasagdan Namong mga mihimo ang mga tawo (mga manlilimod) pagtilaw ug kaluoy (gikan Kanamo) human sa kalisdanan nga midangat kanila, diha-diha, sila naglaraw batok sa Among mga Bersikulo! Isulti: “Ang Allah Labing Tulin sa paglaraw!” Sa pagkatinuod, ang Among mga Sinugo (mga anghel) naga-tala (nagasulat) sa tanan nga inyong gilaraw nga daotan.
22. Siya (Allah) ang naghimo aron makapanaw kamo sa kayutaan ug kadagatan, ug sa diha nga kamo nakasakay na sa barko, ug kamo naglawig uban ang makapahimuot nga hangin, ug nanggikalipay kamo tungod niini. (Ug sa kalit) nga miabot ang unoson nga hangin ug mga dagkong balod sa ilang palibot, ug sila naghunahuna nga sila gilibutan, nag-ampo sila kang Allah sa matitud-anon ug Kaniya lamang, nga naga-ingon: Sa pagkatinuod kon Imong luwason kami gikan niini, kami sa pagkatinuod mahimong kauban sa mga mapasalamaton.»
23. Apan sa diha nga Siya miluwas kanila, nan, sila misupak (sa sugo sa Allah, pinaagi sa pagsimba sa lain gawas sa Allah) sa mga yuta nga walay hustisya! O katawhan, ang inyong kalapasan batok sa inyong kaugalingon lamang, - usa ka hamubo nga kalipay (sa presenteng kinabuhi) dinhi sa kalibutan, Unya mobalik ka Kanamo ug Kami magpahibalo kanimo sa bisan unsa nga imong gibuhat kaniadto.
24. Sa pagkatinuod, ang panag-ingnan sa kalibutanong kinabuhi sama sa ulan nga Among gipakanaug gikan sa langit, unya ang mga tanom sa yuta mosagol niini, nga gikan niini gikaon sa mga tawo ug sa mga mananap; hangtud sa diha nga ang yuta mikuha sa iyang dayandayan, kini gidayandayanan, ug ang mga lumulupyo niini naghunahuna nga sila makahimo niini, Ang Among sugo mianhi dinhi sa gabii o sa adlaw ug unya Among gihimo kini naibot nga tanom nga daw wala pa milambo kagahapon. Sa ingon gibatbat namo ang mga Bersikulo alang sa mga naghunahuna sa Kamatuoran.
25. Ang Allah nag-awhag ngadto sa Puloy-anan sa Kalinaw (Paraiso). Gigiyahan Niya ang bisan kinsa nga Iyang magustohan sa Matul-id nga Dalan (sa Islam).

26. Alang niadtong nagbuhat ug maayo (mituo ug misimba lang sa Allah) mao ang labing maayo ganti (Paraiso) ug dugang [pagtan-aw sa nawong ni Allāh]. Walay kangitngit o abog ug kaulawan nga mutabon sa ilang mga nawong! Kini mao ang mga lumulupyo sa Paraiso. magpabilin sila niini sa kahangtoran.
27. Ug niadtong mga nagbuhat ug kadautan (wala mituo ug wala usab misimba sa Allah lamang), ang bayad sa kadautan dautan usab, ug usa ka makalolooy nga kaulawon ang mutabon sa ilang nawong. Walay bisan kinsa nga tigpanalipod ang masaligan nila gikan sa Allah. Ang ilang nawong natabunan nga susama sa mga bahin sa kangitngit sa gabii (sa kaitom). Kini mao ang mga lumulupyo sa Kalayo (Imperno), magpabilin sila niini sa kahangtoran.
28. Sa adlaw nga Among tigumon silang tanan, unya Kami moingon kanila nga naghiusa: “[Pabilin] sa imong dapit, ikaw ug ang imong mga idolo,” ug Kami magbulag kanila. Ang ilang mga idolo moingon: “Dili kami kadtong inyong gisimba».
29. Si Allah igo na isip saksi tali kanamo ug kanimo., sa pagkatinuod wala kamiy nahibaloan sa inyong pagsimba kanamo!”
30. Dinhi! Ang matag kalag makasinti (sa hingpit) sa resulta sa tanan nga gibuhay niini kaniadto, ug sila igabalik ngadto sa Allah, ang ilang Tinuod nga Magbalantay (Ginoo), ug ang ilang bakak nga mga diyus-diyos nawala kanila.
31. Isulti: «Kinsa ang naghatag kanimo (mga tagana) gikan sa langit ug yuta? O kinsay tag-iya sa pandungog ug panan-aw? Kinsay nagpagawas ug kinabuhi gikan sa mga patay ug kinsay nagpagawas sa mga patay gikan sa kinabuhi? Ug kinsa ba ang nagdumala sa tanan nga panghitabo sa mga butang? Sila dihadiha maga-ingon: “Ang Allah”. Isulti: “Wala ba kamo mahadlok sa silot sa Allah (sa inyong pagbutang ug kauban Kaniya sa pagsimba)?”
32. Ingon niana si Allah, ang imong Tinuod nga Ginoo. Busa unsa ang labaw sa Kama-tuoran gawas sa kabakakan? Giunsa nimo magpalayo (gikan sa husto nga dalan)?
33. Sa ingon niini ang Pulong (ang Paghukom) sa imong Ginoo (mao gipakamatarung) batok sa mga nagrebelde (musupak sa Allah), nga sila dili motuo (sa Pagkausa sa Allah ug kang Muhammad ingon nga Sinugo sa Allah).
34. Isulti: “Anaa ba kaha sa mga diyus-diyos nga gikauban ninyo sa Allah ang nag-

sugod sa paglalang ug makapasubli niini?” Isulti: “Ang Allah ang nagsugod sa paglalang ug makapasubli sa kinabuhi. Sa ingon, giunsa ninyo pagkasalaag ug layo (sa kamatuoran)?”

35. Isulti: “Aduna ba kaha sa inyong mga diyus-diyos nga gikauban sa Allah (sa pag-simba) ang makagiya kaninyo sa Kamatuoran?” Isulti: “Ang Allah, Siya ang mu-giya sa Kamatuoran. Siya ba nga makagiya sa Kamatuoran labaw nga adunay katungod sa pagtuman o siya nga dili makagiya sa iyang kaugalingon gawas nga siya pagagiyahan? Nan, unsay nahitabo kaninyo? Giunsa ninyo paghukom (nga Dili makatarunganon)?”
36. Kadaghanan kanila (mga pagano) walay gisunod gawas sa ‘napanubli nga mga pangagpas. Apan, ang mga pangagpas dili magmadaugon sa Kamatuoran. Sa pag-katinuod ang Allah ang Hingpit nga Nakahibalo sa tanan nga ilang ginabuhat.
37. Ug kining Qur'an dili mahimo nga gihimo ni bisan kinsa gawas sa Allah (ang Ginoo sa mga kalangitan ug kayutaan). Kini usa ka kumpirmasyon kung unsa ang nauna niini, ug usa ka hingpit nga pagpasabot sa Libro, nga niini walay pagdu-ha-duha nga gikan sa Ginoo sa tanang linalang.
38. O sila ba naga-ingon: “Siya (Muhammad) nag-imbento lang niini ‘Qur'an’?” Isul-ti: “Kun mao kana, nan dal-a ninyo ang usa ka Surah (Kapitulo) nga sama niini, ug tawga ninyo kun kinsa man ang inyong gusto gawas sa Allah, kun kamo nagsulti ug kamatuoran!”
39. Apan ilang gilimod (ang kahibalo) sa mga butang nga wala naabot sa ilang kaa-lam, ug ang pagpasabot niini wala pa miabot kanila. Sa ingon niini nga paagi milimod kadtong mga nauna kanila. Busa lantawa kun unsa ang gidangatan sa mga tigbuhat ug kadautan.
40. Ug ang uban kanila mituo niini, apan ang uban wala mituo niini, Ang imong Gi-noo mas nasayod sa mga kurakot.
41. Ug kun ikaw (O Muhammad) ilang gilimod, isulti: “Alang kanako ang akong mga buhat ug kaninyo ang inyong mga buhat! Kamo walay tulobagon sa akong mga ginabuhat ug ako usab walay tulobagon sa inyong mga ginabuhat!”
42. Ug ang uban kanila naminaw kanimo (O Muhammad), apan mahimo ba nimo nga

ang bungol makadungog, bisan pa sila walay panabot?

43. Ug ang uban kanila ‘nagpakaaron-ingnon’ naglantaw kanimo (O Muhammad), apan mahimo ba nimo nga giyahan ang buta, bisan pa sila dili makakita?
44. Sa pagkatinuod, si Allah wala maglapas sa hustisya taliwala sa mga tawo sa bisan unsa apan ang mga tawo sa ilang kaugalingon naglapas sa hustisya ‘pinaagi sa pagsupak sa ilang Magbubuhat’.
45. Ug sa Adlaw nga sila Iyang pagabanhawon, kini morag wala sila nagpabilin gawas sa usa ka bahin sa adlaw samtang magkaila sila. Sa pagkatinuod, sila nga naglimod mahitungod sa pagpakigkita sa Allah nawala, ug sila wala ‘saktong’ magiyahan.
46. Ug bisan pa ipakita Namon kanimo (O Muhammad) ang uban sa mga pagpanghulga Namon kanila (nga silot), - o bawion Namon ang imong kinabuhi, - (bisan pa niana), nganhi Kanamo (gihapon) ang ilang pagbalik, ug maingon (usab), ang Allah ang saksi mahitungod sa ilang ginabuhat.
47. Sa matag usa ka nasyon adunay usa ka Sinugo; sa diha nga ang ilang Sinugo moabut, ang mga butang pagahukman taliwala kanila nga adunay pagkamakataronganon, ug sila dili pagabuhatan og walay kaangayan.
48. Ug sila nangutana: “Kanus-a kaha mahitabo kini nga pagpanghulga (Adlaw sa Pagkabanhaw)), - kun kamo nagsulti ug kamatuoran?”
49. Isulti (O Muhammad): “Ako walay gahom sa akong kaugalingon sa bisan unsa man nga kadaut o kapahimuslan gawas sa unsay gustohon sa Allah. Alang sa matag katilingban adunay sinukod nga panahon. Kung moabut ang ilang kapalaran dili sila makalangan niini sa makadiyot ug dili makapauna niini.
50. Ingna: “Isulti ninyo kanako; kun ang Iyang silot muabot kaninyo sa gabie man o sa adlaw, - unsa kaha nga bahin niini nga nagdali-dali ang mga daotan sa ilang gihangyo?
51. Kamo ba mutuo lang niini human nga kini (tinuod) nga miabot kaninyo? «Karon (kamo ba magatuo kung kanus-a ulahi na ang inyong pagtuo)? Ug kamo man nangandoy sa pagpadali ‘sa Silot’ kaniadto alang niini?”
52. Ug igaingon ngadto kanila nga nagbuhat ug kadautan: «Tilawi ninyo ang walay kataposan nga silot! Dili ba kamo gibalosan lang (sumala) sa inyong gibuhat!»

53. Ug sila naghangyo kanimo (O Muhammad) nga ipahibalo kanila: “Kini ba tinuod (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug ang Silot)?” Isulti: “Oo, ako nanumpa sa akong Ginoo! Kini ang hingpit nga kamatuoran! Ug kamo dili makaikyas niini!”
54. Ug kun ang matag kalag nga nakasayup (pinaagi sa pagsimba sa lian gawas sa Allah) nagdala sa tanan nga mga bahandi nga anaa sa kayutaan, ug planuhon niya nga ibayad kini (sa iyang kaluwasan, kini dili pagadawaton), sila nakabati sa ilang kasing-kasing ug pagbasol sa diha nga makita na nila ang silot, ug sila pagahukman nga makataronganon, ug walay in hustisya ang ipahamtang kanila.
55. Sigurado, ngadto Kang Allah ang pagpanag-iya sa tanan nga anaa sa kalangitan ug kayutaan. Sigurado, ang Saad sa Allah tinuod. Apan ang kadaghanan kanila wala makabalo.
56. Siya lamang ang naghatag ug kinabuhi, ug hinungdan sa kamatayon, ug kamong tanan ngadto Kaniya mubalik ‘alang sa Paghukom’.
57. Oh katawhan! Miabot kaninyo ang maayong pagpanambag (Qur'an) gikan sa inyong Ginoo, ug usa ka kaayuhan (sa balatian) nga anaa sa inyong mga dughan - usa ka Giya ug Kaluoy alang sa mga magtutuo.
58. Isulti: “Sa mga Kadagaya sa Allah ug sa Iyang Kaluoy (nga mao ang Islam ug ang Qur'an); - niini, tugoti nga sila managkalipay.” Kini labing maayo sa bisan unsa man nga kalibutanong kalipay ug bahandi nga ilang nakab-ot.
59. Isulti (O Muhammad, sa mga nagsimba sa diyus-diyos): «Imo bang gikonsiderar kung unsa ang gipakanaog ni Allah alang kanimo ingon nga usa ka tagana, unya buhata gikan niini kung unsa ang gidili ug kung unsa ang gitugotan?» Isulti (O Muhammad): “Kini ba gitugot sa Allah kaninyo (aron himuon kini) o kamo ba nagbuhat ug kabakakan batok sa Allah?”
60. Ug unsa ang gihunahuna sa mga nagmugna ug mga kabakakan batok sa Allah, sa Adlaw sa Pagkabanhaw? (Sila ba nagdahum nga sila pasayloon ug dili pahamtangan ug silot. Dili! Sila makatagamtam ug walay kataposan nga silot sa Kalayo sa Imperno). Sa pagkatinuod ang Allah Labing Mapanalanginon sa katawhan, apan ang kadaghanan kanila walay utang kabobot-on sa pagpasalamat.
61. Bisan unsa pa Ang imong butang anaa ka, ug kun unsa man nga bahin sa Qur'an

ang imong ginalitok, ug kun unsa man ang nabuhat ninyo (nga maayo o dautan), apan Kami ang Saksi kaninyo sa diha nga kini inyong gibuhat. Ug walay bisan unsa nga matago sa ‘Allāh’ inyong Ginoo bisan pa kini susama sa atomo (o sama kagamay sa hulmigas) dinhi sa kayutaan ug kalangitan, mao usab ang bisan unsa kagamay nungka niini o mas dako kay niini, gawas nga kini anaa nahisulat sa usa ka tin-aw nga talaan (Lawhil Mahfuz).

62. Walay pagduha-duha! Kadtong mga duol kang Allāh, walay kahadlok ang muabot kanila ni maguol.
63. Sila nga mituo sa (ang Pagkausa sa Allah) ug adunay kahadlok Kaniya (naglikay sa daotan ug nagatuman sa Iyang Kasuguan).
64. Alang kanila ang Maayong balita dinhi sa kinabuhi sa Kalibutan ug sa Kataposan. Walay mausab sa mga Pulong sa Allah, kini ang Dakong Kadaugan.
65. Ayaw tugoti nga ang ilang mga pulong maghatod ug kaguol kanimo, tungod kay ang tanan nga gahom (ug pasidungog) alang lamang sa Allah. Siya ang Hingpit nga Nakadungog (sa tanang butang), ang Hingpit nga Nahibalo.
66. Walay pagduha-duha! Ngadto Kang Allah lang ang pagpanag-iya sa bisan unsa nga anaa sa kalangitan ug bisan unsa nga anaa sa kayutaan. Ug sila nga (misimba ug) nagsampit sa uban gawas pa sa Allāh, (sa kamatuoran), sila wala nagsunod sa mga idolo, kun dili, sila misunod lang sa mga pangagpas ug nagmugna lang sila ug mga kabakakan.
67. Siya gayud (Allah) ang naghimo kaninyo ug gabii aron kamo makapahulay diha niini ug sa adlaw aron ang mga butang inyong makita. Sa pagkatinuod adunay mga Timaan diha niini alang sa mga tawo nga naminaw (ug namalandong).
68. Sila (ang mga Kristohanon ug Pagano) naga-ingon: “Ang Allah nakabaton ug anak nga lalaki.” Himayaon Siya! Siya ang Igo sa Kaugalingon labaw sa mga panginahanglanon. Kaniya ang bisan unsa nga anaa sa kalangitan ug kayutaan. Wala kay ebidensya nga isulti ang ingon niini nga (pag-angkon). Gisulti ba nimo ang wala nimo nahibal-an bahin sa Allah.
69. Isulti: “Sa pagkatinuod, ang mga nagbuhat ug kabakakan batok sa Allah dili molampos ug mouswag -

70. Kini usa lang ka hamubo nga paglipay-lipay dinhi sa kalibotan!, - ug Kanamo ang ilang pagbalik, ug ihatag Namu kanila ang labing sakit nga silot tungod kay sila naglimod (sa Allah ug sa Iyang mga Sinugo).
71. Ilitok ngadto kanila ang balita ni Noah sa dihang siya miingon ngadto sa iyang katawhan: «O akong mga katawhan, kon ang akong pagpabilin ug ang akong pagpahinundom kaninyo sa mga Bersikulo ug Timaan sa Allah lisud alang kani-nyo, nan, ako mosalig sa Allah. Busa buhata ninyo ang inyong gilaraw, kamo ug ang inyong mga kauban, ug ayaw tugoti nga ang inyong gilaraw makahatag ug pagduha-duha kaninyo. Ug ipahamtang ninyo kanako ang inyong hukom ug ayaw ako hatagi ug lugway nga panahon.
72. Apan kun kamo mutalikod, nan, walay ganti nga akong gipangayo kaninyo, ang akong ganti gikan lang sa Allah, ug ako gisugo nga mahimong usa sa mga Muslim (nga mosunod lang sa mga katuyuan sa Dios).”
73. Apan gisalikway nila siya (Noe), ug Amo siyang giluwat ug ang bisan kinsa nga kauban niya sa sakayan ug Gibuhat namo sila nga mga manununod ug gilumos sila nga nagsalikway sa Among mga Pinadayag. Busa tan-awa kung unsa ang sangputanan sa niadtong gipasidan-an [apan wala motuo].
74. Unya Kami, human niya (Noe), nagpadala ug mga mensahero ngadto sa ilang mga katawhan ug sila midala kanila sa tin-aw nga mga pagpamatuod. Apan dili sila motuo sa ilang gisalikway na kaniadto. Sa ingon Among gitabunan ang mga kasingkasing sa mga malapason.
75. Ug human kanila Among gipadala sila Moises ug Aaron nga dala ang Among mga Timaan kang Paraon ug sa iyang konseho. Apan sila nagpakita ug pagkamapahitas-on ug sila mga dautan nga tawo.
76. Busa sa diha nga miabot kanila ang kamatuoran gikan Kanamo, sila miingon: “Sa pagkatinuod, kini mao ang tin-aw nga salamangka.”
77. Si Moises miingon: “Ginasulti ba ninyo niini mahitungod sa kamatuoran sa diha nga kini miabot kaninyo? Kini ba salamangka? Apan Ang mga salamangkero dili molampos ug mouswag.”
78. Sila miingon: «Mianhi ka ba kanamo aron sa pagpahilayo kanamo gikan sa among

nakaplagan sa among mga katigulangan ug alang kaninyong duha [Moises ug Aaron] aron makabaton sa pagkadako sa yuta. Dili gayod kami motuo kanimo?»

79. Si Paraon nagsugo: “Dal-a ninyo kanako ang matag hanas nga salamangkero.»
80. Ug sa diha nga ang mga salamangkero miabot, si Moises miingon kanila: “Iitsa ninyo ang gusto ninyong iitsa!”
81. Ug sa diha nga ilang naitsa (kini) sa ubos, si Moises miingon: “Ang inyong gidala salamangka, sa pagkatinuod ang Allah magpawalay pulos niini. Sa pagkatinuod ang Allah dili magahatag ug kahingpit sa buhat sa mga kurakot.
82. Ug si Allah nagtukod sa kamatuoran pinaagi sa Iyang mga Pulong, bisan pa nga ang mga tigbuhat ug kadautan nagadumot niini.
83. Apan walay mituo kang Moises gawas sa pipila ka kaliwat sa iyang katawhan tungod sa ilang kahadlok kang Paraon ug sa ilang konseho aron sa paglutos kanila. Si Paraon usa gayod ka malupigon sa yuta ug siya usa gayod sa mga malapason.
84. Ug si Moises miingon: “O akong katawhan, kun kamo nagatuo sa Allah, nan, hingpita ninyo ang pagsalig Kaniya kun kamo mga Muslim (nga nagpasakop sa Iyang Kabubut-on).”
85. Sila miingon: “Sa Allah among gibutang ang among bug-os nga pagsalig. Among Ginoo, ayaw kami ipasakop sa paglutos sa malupigong katawhan!
86. Ug luwasa kami pinaagi sa Imong Kaluoy gikan sa mga tawo nga manlilimod.”
87. Ug Kami nagpadayag kang Moises ug sa iyang igsuon (nga naga-ingon): “Pamuyo kamo ug ang inyong mga katawhan sa Ehipto, ug himoa ninyo ang inyong mga puloy-anan ingon nga dapit sa inyong pagsimba, ug magpahinungod ug mag-makanunayon sa pag-ampo, ug hatagi og maayong balita ang mga magtutuo.”
88. Si Moises miingon: «Among Ginoo, Imong gihatag kang Paraon ug sa iyang konseho ang kahalangdon ug mga bahandi niining kalibotanong kinabuhi. Among Ginoo, sila mipahilayo sa Imong ‘matarong’ nga dalan ‘ug nagpadayon sa ilang pagkagahian ug pagdumili’: Ginoo namo, gub-a ang ilang bahandi ug pagahi-a ang ilang mga kasingkasing, aron dili sila motuo hangtod nga makita nila ang masakit nga pagsakit.

89. Ang Allah miingon: “Sa pagkatinuod ang mga pag-ampo ninyong duha gidawat na. Busa padayun kamo sa Matul-id nga Dalan (ipadayon ninyo ang pagbuhat ug maayo) ug ayaw ninyo sunda ang dalan sa mga walay kahibalo.”
90. Ug gihimo Namō nga ang mga anak sa Israel nga makatabok sa pikas bahin sa dagat, ug si Paraon ug ang iyang mga kauban misunod kanila nga adunay kasuko ug pagpang-daugdaug hangtod nga miabot (ang higayon) nga ang pagkalumos mi-sakop Kaniya ug siya miingon: «Ako nagatuo nga wala nay lain pang diyos nga angayan pahinungdan sa pagsimba gawas Kaniya ‘Allāh’, nga Maoy gituohan sa mga anak sa Israel, ug ako usa sa mga Muslim (nga nagpasakop sa mga kaugalingon ngadto ang Kabubut-on sa Allah)».
91. «Karon (ikaw mituo), apan kaniadto, ikaw misupak (midumili) sa kamatuoran ug ikaw usa sa mga kurakot”.
92. Busa karong adlaw Among tipigan ang imong ‘Patay’ lawas, aron ikaw mahimong usa ka timaan alang niadtong muabot human kanimo, apan kadaghanan sa mga tawo wala magtagad sa Among mga Timaan.”
93. Sa pagkatinuod Kami mipahiluna sa mga anak sa Israel sa angay nga mga puloy-anan ug naghatag kanila sa makapahimuot nga mga butang. Sila wala magkalahi hangtud nga ang kahibalo miabut ngadto kanila. Sa pagkatinuod ang imong Ginoo maoy maghukom tali kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw sa bisan unsa nga sila nagkalahi kaniadto.
94. Busa kun ikaw (O Muhammad) adunay pagduha-duha sa unsay Among gipadayag kanimo³, nan, pangutan-a ang mga nagbasa ug Libro (ang Torah ug Ebanghilyo) nga nauna pa kanimo. Kasigurohan, ang Kamatuoran miabot kanimo gikan sa imong Ginoo. Busa ayaw kahimong kauban sa mga adunay pagduha-duha (mahitungod niini).
95. Ayaw kahimong kauban niadtong mga nagsalikway sa mga Timaan ug Bersikulo sa Allah, kay ikaw mahimong kauban sa mga pildero (nasalaag).
96. Sa pagkatinuod, sila nga ang Pulong (aligutgot) sa (Allāh) nga imong Ginoo gihtagtag katarongan batok kanila, dili motuo,
97. Bisan pa ang matag Timaan miabot kanila, - hangtod sa ilang makita ang hilabihan

kasakit nga silot.

98. Wala pa gayuy lungsod nga mituo [sa kinatibuk-an niini] ug nakabenepisyo gikan sa pagtuo niini gawas sa katawhan ni Jonas. Sa diha nga sila mituo, Kami mikuha gikan kanila sa silot sa kaulawan niining kalibutanong kinabuhi, ug naghatag kanila ug kalingawan sa madiyot.
99. Kon ang imong Ginoo nagtugot pa, ang tanan nga ania sa yuta motoo unta, silang tanan. Pugson ba nimo nan ang mga tawo nga mahimong magtotoo?
100. Kini dili alang sa bisan unsang kalag [i.e., bisan kinsa] ang motuo gawas sa pagtugot ni Allāh. Ug butangan niyag kahugawan kadtong wala mogamit sa kata-rungan (ilang salabutan).
101. Isulti: “Lantawa ninyo, kun unsa ang tanan nga anaa sa kalangitan ug kayutaan.” Apan walay mahimong kaayohan ang mga Timaan ug Bersikulo sa Allah ug ang mga Tigpasidaan sa mga tawo nga wala mituo.
102. Busa sila ba naghulat (bisan unsa) gawas (sa silot nga nahitabo) sa panahon sa mga tawo nga nauna kanila? Isulti: “Paghulat kamo, ako (usab) maghulat dungan kaninyo.”
103. Ug pagkahuman, Among luwason ang Atong mga sinugo ug ang kadtong mituo! Kay kini usa ka katungdanan Kanamo nga luwason ang mga magtutuo.
104. Isulti: “O katawhan, kon kamo nagduha-duha sa akong relihiyon (Islam), nan, inyong angay mahibaloan nga bisan kanus-a dili nako pagasimbahon ang inyong ginasimba nga lain gawas (kang) Allah. Apan gisimba nako ang Allah nga nagpahitabo kaninyo sa kama-tayon, ug ako gisugo nga mahimong usa sa mga magtutuo.”
105. (Ug kini gipadayag kanako): “Iatubang ang imong nawong (O Muhammad) nga hingpit sa relihiyon sa Islam nga Hanifan (pagsimba lamang sa Allah), ug bisan kanus-a ayaw kahimong uban sa mga pagano,
106. Ayaw pagsangpit sa bisan kinsa gawas kang Allah nga dili makahatag kanimo ug kaphahimuslan, ug dili usab makahatag kanimo ug kadaut, apan kun kini imong buhaton, walay pagduha-duha nga ikaw mahimong usa sa mga ang dili makian-gayon.

107. Kun ang Allah maghatag kanimo ug kadaut, walay bisan kinsa ang makatangtang niini gawas Kaniya, ug kun gustuhon Niya ang bisan unsa nga kaayohan kanimo, walay bisan kinsa ang makababag sa Iyang Panalangin
- nga Iyang ginadala sa bisan kinsa sa Iyang mga ulipon nga Iyang magustohan. Ug Siya ang Labing Mapinasayluon, ang Labing Maluloy-on.
108. Isulti: “O katawhan! Karon, ang Kamatuoran miabot kaninyo gikan sa inyong Ginoo. Busa kun kinsa man ang mudawat ug giya, gihimo niya kini ngadto sa kaayohan sa Iyang kaugalingon, ug kun kinsa man ang mudawat ug pagkasalaag, gihimo niya kini ngadto sa kadaut sa Iyang kaugalingon, ug ako wala gitakda kaninyo ingon nga usa ka Wakil (sinaligan).”
109. Ug (ikaw, O Muhammad), sunda ang pinadayag nga gipaabot kanimo, ug pagpaka-mapailubon hangtod nga ihatag sa Allah ang Iyang paghukom. Ug Siya ang Labing Maayo sa tanan nga mga Maghuhukom.

Hūd

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif, Lam, Ra⁽¹⁾ . (Kini) mao ang Libro kansang mga bersikulo gihimong hingpit ug pasabot gikan sa ‘Allah’ Labing Maalamon, Labing Nakahibalo.
2. Ayaw kamo pagsimbag lain gawas sa Allah. Sa pagkatinuod ako (Muhammad) gikan Kaniya alang kaninyo ingon nga usa ka tigpasidaan ug tighatod ug Maayong Balita,
3. “Pangayo ug pasaylo sa ‘Allāh’ imong Ginoo; unya balik ngadto Kaniya sa paghinulsol. Siya mohatag kaninyo og maayong kalipay sa usa ka termino nga gitakda ug mohatag sa Iyang Kadayaga ngadto sa matag usa nga adunay merito. Apan kon kamo motalikod, nan sa pagkatinuod ako nahadlok alang kaninyo sa silot sa usa ka dakung Adlaw (nga mao ang Adlaw sa Pagkabanhaw).
4. Sa Allah ang inyong ‘katapusang’ pagbalik, ug Siya adunay bug-os Gahom nga buhaton ang tanang butang.
5. Tinuod gayud! Gipaningkamotan nila nga itago kun unsay anaa sa ilang dughan aron itago Kaniya (Allah). Sa pagkatinuod, bisan pa tabunan nila ang ilang kaugalingon ug bisti, nahibaloan Niya kun unsa ang ilang gitago (sa ilang dughan) ug kun unsay ilang gidayag. Sa pagkatinuod Siya ang Hingpit nga Nasayud sa kinailadman nga mga gililong sa dughan.
6. Walay (naglihok) nga linalang nga ania dinhi sa kayutaan nga ang pagkabuhi wala naggikan sa Allah. Ug nasayran Niya ang ilang gipoy-an ug ang ilang gikahimutnagan (nga mao ang sabakan sa inahan sa wala pa sila gipanganak, ug sa lubnganan human ang ilang kamatayon), ang tanan anaa sa Tin-aw nga Libro (Al-Lauh Al-Mahfuz).

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

7. Siya ang naglalang sa mga kalangitan ug kayutaan sa unom ka Adlaw ug ang Iyang Arsh (Trono) anaa sa ibabaw sa Tubig, aron Iyang masulayan kamo kun kinsa kaninyo ang labing maayo sa pamatasan. Apan kun inyong isulti kanila: “Sa pagkatinuod kamo bangunon human sa kamatayon,” kadtong mga naglimod walay pakyas nga muingon: “Kini wala nay lain gawas sa usa ka salamangka.”
8. “Kun Among langanon alang kanila ang silot hangtod sa gitakda nga panahon, kasigurohan nga sila muingon: “Unsay nakapalangay niini (nganong wala pa kini muabot)?” Sa pagkatinuod, sa adlaw nga kini muabot kanila, sila dili malikayan gikan niini, ug sila hingpit nga mapalibotan sa ilang gibugal-bugalan kaniadto!
9. Sa pagkatinuod, kon Kami mupatilaw sa tawo ug usa ka kaluoy gikan Kanamo, unya kuhaon kini gikan kaniya, siya mahimong hingpit nga mawad-an sa paglaum ug dili mapasalamat.
10. Apan kon Among patilawon siya sa kauswagan human siya gitandog sa kalisdanan, siya moingon gayod, “Ang tanan nakong mga kalisdanan nawala,” ug siya magmalipayon ug magmapahitas-on.
11. Gawas kanila nga mapailibon nga nagmalahutayon ug nagbuhat ug mga maayong mga binuhatan, sila ang makabaton ug kapasayloan ug dako nga ganti (Paraiso).
12. Tingali ikaw ‘O Propeta Muhammad ’ gusto nga itugyan ang pipila sa gipadayag kanimo ug mahimong maguol pinaagi niini tungod Kay, sila nag-ingon, «Kon adunay usa ka bahandi nga gipadala ngadto kaniya, o usa ka anghel ang mouban kaniya!» Ikaw usa lamang ka tigpasidaan, ug si Allah mao ang Tigsalig sa Tanang Kalihokan.
13. O sila muingon: “Siya (Propeta Muhammad) nag-imbento niini (sa Qur’an)”. Isulti: Kun mao kana (nan) pagdala kamo ug pulo ka Surah (Kapitulo) nga sama niini nga mga naimbento, ug tawga ninyo kun kinsay gusto ninyo, gawas sa Allah (aron mutabang kaninyo), kun kamo namulong ug kamatuoran!”
14. Apan kun sila dili motubag kanimo, hibalo nga (ang Qur’an) gipadayag uban sa kahibalo sa Allah ug wala nay lain pang diyos nga angayan pahinungdan sa pag-simba gawas Kaniya! Dili ba kamo magpasakop sa Allāh ‘Dios’?
15. Bisan kinsa nga maninguha sa kinabuhi niining kalibotana ug sa mga naggilak

(mga dayandayan) niini; kanila Among pagabayaran sa hingpit ang ilang mga buhat dinhi, ug walay makulang niini.

16. Sila kadtong walay maangkon sa Pikas Kinabuhi gawas sa Kalayo; ug dinhi walay kapuslanan ang ilang mga buhat. Ug walay bili ang ilang gibuhat kaniadto.
17. Mahimo bang ikatandi ang ingon nga mga nanghimakak sa' usa nga adunay klaro nga pamatuod gikan sa iyang Ginoo 'Allah', ug usa ka saksi gikan Kaniya nagpamatuod niini 'i.e ang Qur'an', ug sa wala pa kini, miabot ang Libro ni Moises, usa ka giya ug kaluoy, Kini mao ang 'mga magtutuo' nga adunay pagtuo niini. Apan kadto nga mga Sekta (mga Hudeyo, Kristohanon ug katawhan) nga naglimod niini (Qur'an), ang Kalayo ang panagtagbo nga gisaad kanila. Busa ayaw kamo pagduhaduha mahitungod niini, kini ang Kamatuoran gikan sa inyong Ginoo, apan ang kadaghanan sa katawhan wala mutuo.
18. Kinsa pa ba kaha ang labaw nga nagbuhat ug kasaypanan gawas kaniya nga nagmugna ug mga kabakakan batok sa Allah. Sila ang dal-on sa atubangan sa ilang Ginoo ug ang mga saksi muingon: "Kini sila ang namakak sa ilang Ginoo!" Walay pagduhaduha! Ang tunglo sa Allah anaa sa mga tigbuhat ug kadautan.
19. Sila nga mipahilayo (katawhan) ngadto sa Dalan sa Allah, nagtinguha nga Makita kini nga sukwahi, ug sila mga manlilimod sa Pikas Kinabuhi;
20. Sila walay kaikyas dinhi sa yuta ug dili gayod sila makakitag bisan kinsa nga makapanalipod kanila gikan sa Allah. Ang silot himoon nga pinilo-pilo alang kanila. Kay sila napakyas sa makadungog o makakita sa kamatuoran 'sa Islam'.
21. Sila kadtong mga nagdaot sa ilang kaugalingon, ug unsay ilang giimbento nga mga bakak nga diyus-diyos mahanaw gikan kanila.
22. Kasigurohan, sila gayud ang mahimong labing pildero sa Pikas Kinabuhi.
23. Sa pagkatinuod, sila nga mituo ug nagbuhat ug mga matarong, ug nagpaubos sa ilang kaugalingon (sa pagbasol ug pagtuman) sa atubangan sa ilang Ginoo, - sila mamuyo sa Paraiso ug magpabilin didto sa kahangtoran.
24. Ang panag-ingnan sa duha ka pundok (ang pundok sa mga Muslim ug pundok sa

mga manlilimod) susama sa buta ug sa bungol, ug sa makakita ug sa makadungog. Sila ba managsama kun itandi? Unya dili ba kamo magbantay?

25. Among gipadala si Noe sa iyang katawhan (ug siya miingon): “Ako miabot kani-nyo ingon nga usa ka dayag nga tigpasidaan.”
26. “Nga ayaw kamo pagsimba gawas sa Allah; sa pagkatinuod, ako nahadlok alang kaninyo sa hilabihan kasakit nga silot sa Adlaw (sa Paghukom).”
27. Ang mga pangulo sa mga manlilimod nga gikan sa iyang katawhan miingon:
Ikaw nakita namo ingon nga usa ka tawo nga sama kanamo, ug wala usab namo ma-kita ang bisan kinsa nga misunod kanimo gawas sa mga labing ubos kanamo, ug sila misunod kanimo nga wala migamit sa ilang panghunahuna
Ug wala kamiy nakita kanimo nga bililhon nga mulabaw pa kay kanamo, sa pagkati-nuod, ikaw mga bakakon.
28. Siya miingon: “O akong katawhan! Isulti ninyo kanako, kun ako adunay tin-aw nga kalig-onan gikan sa akong Ginoo, ug adunay usa ka Kaluoy (pagka-Propeta, ug uban pa) nga miabot kanako gikan Kaniya, apan kana nga (Kaluoy) natabonan gikan sa inyong panglantaw. Kamo ba pugson namo nga dawaton kini (ang pagtuo sa Pagkausa sa Allah) samtang kamo supak niini?
29. «Ug, O akong katawhan! Wala ako nangayo kaninyo ug bahandi ingon nga ganti alang niini, ang akong ganti anaa Lang sa Allah. Dili ako maga-abog kanila nga mga tumuloo. Sigurado nga ilang ikatagbo ang ‘Allah’ ilang Ginoo, apan akong nakita nga kamo mga tawo nga naggawi nga ignorante.
30. “Ug, O akong katawhan! Kinsa ang makatabang kanako batok sa Allah, kun sila akong bugawon? Dili ba kamo makahunahuna?
31. “Ug ako dili mosulti kaninyo nga anaa kanako ang mga bahandi sa Allah, ug mao usab, wala ako mahibalo sa Ghaib (mga butang nga dili makita); ug wala usab ako misulti nga ako usa ka anghel, ni moingon ako niadtong imong gitamay nga ang Allah dili muhatag ug mga maayo (ganti) ngadto kanila. Ang Allah Labing Nahibalo kun unsay anaa sa ilang kaugalingon. Kun ako magsulti sa ingon, sa pagkatinuod Ako mamahimong usa sa mga tigbuhat ug kadautan.
32. Sila miingon: “O Noe! Ikaw nakiglantugi kanamo ug hilabihan nga imong gipa-

taas ang pakiglantugi nimo kanamo, busa dal-a kanamo ang imong gihulga kanamo, kun ikaw nagsulti ug kamatuoran.”

33. Siya miingon: “Ang Allah lang ang makahatag niini (silot) kaninyo, kun kini Iyang gustohon, ug kamo dili makaikyas.
34. Ug ang akong pagpahinumdom (pagtambag) dili makahatag ug kapahimuslan kaninyo bisan pa akong gustohon nga hatagan kamo ug maayong tambag, kun gustohon sa Allah nga magpabilin kamo nga nangasalaag. Siya ang inyong Ginoo! Ug kamo ngadto Kaniya kamong tanan mubalik ‘alang sa Paghukom’.”
35. O sila (mga pagano) muingon: “Siya (Muhammad) naggama-gama niini (Qur'an).” Isulti: “Kun ako ang naggama niini, unya ako may tulubagon sa akong sala, ug wala akoy labot sa bisan unsang sala nga imong mahimo.»
36. Ug gipadayag ngadto kang Noe nga, «Walay motuo gikan sa imong katawhan gawas niadtong mituo na, busa ayawg kaguol sa ilang ginabuhat.
37. Busa itukod ang Arka (Barko) (ubos sa) Among mga mata (Panglantaw ug Pagpanalipod) ug inspirasyon, ug ayaw Ako hangyoa (mahitungod) sa kahimtang sa mga nagbuhat ug kasal-anan (wala mituo); kasigurohan nga sila mahimong malumos.”
38. Ug samtang siya nagtukod sa Arka, matag higayon nga ang mga pangulo sa iyang katawhan muagi sa iyang atubangan, sila nagyaguta kaniya. Siya (Noe) miingon: “Kun kamo nagbiay-biay kanamo, sa ingon usab, kamo among biay-biayon sama sa inyong pagbiay-biay kanamo.
39. Ug mahibaloan ninyo kun kinsa ang makadawat ug silot nga mutabon kaniya ang kaulawon, ug kun kang kinsa mukanaog ang walay kataposan nga silot.”
40. (Busa nagpadayon ang ingon niadto nga panghitabo), hangtod nga miabot ang Among Kasugoan ug ang hurnohan mibuswak (tubig nga sama sa tuboran gikan sa yuta). Among gisugo (kang Noe): “Isakay ninyo dinhi (sa barko) ang matag usa (sa mga linalang nga hayop) nga manag pares (sa matag matang tagduha, laki ug baye), ug ang imong pamilya, gawas kanila nga diin ang Pulong (pagadangatan) natakda na, ug (isakay) ang bisan kinsa nga magtutuo. Ug walay mituo kaniya gawas sa pipila.”

41. Ug siya (Noe) miingon: “Panakay kamo (sa barko), sa Ngalan sa Allah kini mulihok (mulawig) ug (sa Ngalan sa Allah) kini mudungko. Sa pagkatinuod, ang akong Ginoo Labing Mapinasayluon, ang Labing Maluloy-on.”
42. Busa (ang barko) milawig (nga kauban) nila sa taliwala sa nanggibungtod nga mga balud, ug si Noe mitawag sa iyang anak nga lalaki nga nagbulag kanila. “O akong anak! Sakay kanamo ug ayaw kahimong kauban sa mga manlilimod.”
43. Ang iyang anak nga lalaki mitubag: “Musaka ako sa bukid, kini ang muluwas nako gikan sa tubig.” Si Noe miingon: “Niining adlaw walay makaluwas sa Silot sa Allah gawas kaniya nga gihatagan Niya sa Iyang kaluoy.” Ug ang dako nga balud miagi taliwala nila, busa ang iyang anak nauban sa mga nalumos.
44. Ug niini gikasugo: “O Kayutaan! Suyopa ang imong tubig, ug O kalangitan! Paundanga ang imong ulan.” Ug ang tubig mihubas (miubos) ug ang kasugoan sa Allah natuman (ang pagkalaglag sa mga tawo ni Noe). Ug (ang barko) mipundo sa Bukid sa Judi, ug kini giingon: “Palayo alang sa tigbuhat ug kadautan nga mga tawo!”
45. Ug si Noe misampit sa iyang Ginoo ug miingon, “O akong Ginoo! Sa pagkatinuod, ang akong anak nga lalaki kauban sa akong pamilya! Ug walay pagduha-duha, ang Imong saad kamatuoran, ug Kamo ang labing maayong maghuhukom sa mga maghuhukom.»
46. Siya (Allah) miingon: “O Noe! Sa pagkatinuod siya dili kauban sa imong pamilya; sa pagkatinuod, ang iyang mga buhat dili matarong. Busa ayaw kamo pagpangutana Kanako sa wala ninyo mahibaloi. Gitambagan ko kamo, aron dili kamo maapil sa mga walay alamag.
47. Si Noe miingon, “Ginoo ko, modangop ako Kanimo gikan sa pagpangutana Kanimmo sa butang nga wala nako mahibaloi. Gawas kon pasayloon mo ako ug kaloy-iko, maapil ako sa mga mapildi.”
48. Kini gikaingon: ‘O Noe, kanaog, uban sa Among kalinaw, ug uban sa mga pana-langin diha kanimo ug niadtong kinsay uban kanimo. Aduna usab mga tawo nga Among tugotan nga maglingaw-lingaw sa ilang mga kaugalingon sa makadiyot, ug unya usa ka masakit nga silot gikan Kanamo ang magsakit kanila.’

49. Kana usa sa mga balita sa gitago, nga among gipadayag kanimo. Wala ka maka-hibalo, ni ikaw o ang imong katawhan sa wala pa kini. Busa pagmapailubon; Sa pagkatinuod, ang [maayo] nga kataposan alang sa mga matarong.
50. Ug ngadto sa mga A'ad (gipadala Namō) ang ilang igsuon nga si Hud. Siya (Hud) miingon: “O akong katawhan, simbaha ninyo ang Allah lamang. Wala na kamoy lain pang Ilāh (Diyos) gawas Kaniya. Sa pagkatinuod, wala kamoy laing gibuhāt gawas sa paggama-gama ug mga kabakakan!”
51. “O akong katawhan, ako wala nangayo kaninyo ug suhol niini nga (Mensahe). Ang akong ganti gikan lang Kaniya nga naglalang kanako. Dili ba kamo maka-sabot?
52. Akong katawhan! Mangayo kamo ngadto sa kapasayloan sa ‘Allāh’ inyong Ginoo ug balik kamo Kaniya paghinulsol. ipadala Niya kaninyo gikan sa langit ang abunda nga ulan ‘panalangin’ ug dugangan ang inyong kusog. Ug ayaw kamog talikod ingon sa mga dautan.”
53. Sila miingon: “O Hud, wala kay kalig-onan nga gidala kanamo, ug dili namo talikdan ang among mga diyos (nga ginasimba) tungod lang sa imong gipangwali! Ug kami dili mutuo kanimo.”
54. Ang amo lang masulti mao ang: “Ang uban sa among mga diyos misakmit kanimo sa kadautan.” Siya (Hud) miingon: “Gisampit nako ang Allah nga musaksi ug kamo ang makapamatuod nga ako gawasnon sa tanan nga mga ginabutang ninyo nga mga sa pagsimba, -
55. Gawas Kaniya (Allah). Busa paglaraw kamo batok kanako, kamong tanan, ug ayaw na ninyo langaya.
56. Gitugyan nako ang akong bug-os pagsalig sa Allah, ang akong Ginoo ug inyong Ginoo. Walay bisan usa nga naglihok (naay kinabuhi) nga linalang ang wala Niya makupti sa agtang niini (anaa Kaniya ang Gahom ug pagbulot-an). Sa pagkatinuod, ang ‘Allah’ akong Ginoo anaa sa Matul-id nga Dalan (ang Kamatuoran).
57. Apan kun kamo mutalikod, bisan pa niana, akōa nang napaabot kaninyo ang (Iyang) Mensahe. Ang akong Ginoo magpuli kaninyo ug lain pang mga tawo ug dili kamo makadaot Kaniya bisan diyutay. Sa pagkatinuod, ang akong Ginoo

Tig-amping sa tanang butang.”

58. Sa diha nga ang Among Kasugoan (Silot) miabot (kanila), giluwat Namô si Hud ug kadtong mituo kaniya pinaagi sa Kaluoy nga gikan Kanamo, ug giluwat Namô sila gikan sa sakit nga silot.
59. Sa ingon man Kadtong mga katawhan sa A'ad. Gisalikway nila ang mga Timaan ug Bersikulo sa ilang Ginoo ug gisupak nila ang Iyang mga Sinugo, ug gisunod nila ang kamadoan sa usa sa matag mapahitas-on, masupilon (malupigon sa kamatuoran).
60. Ug sila gisunod ug tunglo niining kalibotana ug ingon man sa Adlaw sa Pagkabanhaw. Walay pagduhaduha! Sa pagkatinuod, ang (tribu sa) A'ad naglimod sa ilang Ginoo. Busa palayo ngadto sa A'ad, ang katawhan ni Hud.
61. Ug ngadto sa mga Thamud (nagpadala Kami) sa ilang igsoon nga si Salih. Siya miingon: “O akong katawhan! Simbaha ninyo ang Allah lamang, wala na kamoy lain pang Ilāh (Diyos) gawas Kaniya. Iyang gilalang kamo gikan sa yuta ug didto gipapuyo Niya kamo sa pagtukod ug pagmintinar, busa pangayo kamo sa Iyang kapasayloan ug atubang kamo ngadto Kaniya sa paghinulsol. Sa pagkatinuod, ang akong Ginoo Kanunay nga Duol (sa tanan, pinaagi sa Iyang Kahibalo ug Gahom), ang tubaga ang mga pag-ampo.”
62. Sila miingon: “O Šālīh, ikaw ang among gipangandoy sa wala pa kini (ug nanguha kami kanimo nga ikaw mahimo namong pangulo). Apan karon imong gidid-an kami sa pagsimba sa gisimba sa among mga ginikanan (kagikan) (ug simbahan lang ang imong Diyos [Allah])! Sa pagkatinuod kami anaa sa pagduhaduha mahitungod sa unsay sa imong gitawag ngadto kanamo.”
63. Siya miingon: “O akong katawhan! Isulti ninyo kanako, kon ako anaa sa usa ka tin-aw nga pamatuod gikan sa ‘Allāh’ akong Ginoo ug Siya mihatag kanako gikan Kaniya sa usa ka kalooy (pagka-Propeta, ug uban pa). Busa kinsa ba ang makatabang kanako batok sa Allah kun ako mosupak Kaniya? Busa wala kamoy madugang kanako gawas sa kapildihan.
64. Ug O akong katawhan! Kining babaye nga kamelyo nga Iya sa Allah usa ka Timaan alang kaninyo², busa biyai siya aron manibsib sa yuta ni Allah, ug ayaw

siya hilabti nga adunay kadaot, kay kon dili usa ka nagsingabot nga silot ang moabot kaninyo.

65. Apan ilang giihaw kini (ang babaye nga kamelyo). Busa siya (Salih) miingon: “Paglingaw sa inyong mga kaugalingon sa inyong mga panimalay sulod sa labing taas nga tulo ka adlaw. Kini usa ka saad (usa ka hulga), nga dili mapahimakak.”
66. Busa sa diha nga ang Among sugo (Silot) miabot, giluwes Namu si Salih ug ang mituo uban kaniya pinaagi sa Kaluoy gikan Kanamo ug (giluwes Namu sila) sa kaulawan niadtong Adlaw. Sa pagkatinuod ang inyong Ginoo (Allah), Siya ang Bugtong Hingpit nga Kusgan, ang Labing Gamhanan.
67. Ug ang dakong Pagbuto³ misakmit niadtong nagbuhat ug dautan, busa sila nang-gibuy-od nga patay nga dili na mulihok sa ilang mga panimalay,
68. Nga mura bag sila wala nagpuyo didto. Sa pagkatinuod, ang [tribo] ni Thamūd naglimod sa ‘Allāh’ ilang Ginoo. Busa alaut ang Thamud!
69. Sa pagkatinuod, ang among mga anghelanon nga mga mensahero nagdala ug maayong balita ngadto kang Abraham. Sila nangumusta kaniya pinaagi sa Salam (Kalinaw). Siya mitubag, Salam (Kalinaw)

Busa wala niya gipalangan ang pagdala sa gisugba nga nating baka.

70. Apan sa dihang nakita niya ang ilang mga kamot nga wala makaabot didto [sa sinugba baka], siya nagduda kanila ug siya nakabaton ug kahadlok. Sila miingon: “Ayaw kahadlok, kami gipadala aron sa pagsilot sa mga katawhan ni Lot.»
71. Ug ang asawa ni Abraham nagbarog duol ug sa pagkadungog niini siya mikatawa⁽²⁾ ; Ug Kami mihatag kaniya sa maayong balita sa (pagkatawo ni) Isaac, ug human ni Isaac, si Hakob.
72. Siya (ang asawa ni Abraham) miingon (nga adunay pagkahibulong): “Alaut ako! Ako ba magsabak pa nga ako usa na ka tigulang nga babaye, ug ania ang akong bana, usa na ka tigulang nga lalaki? Sa pagkatinuod kini usa ka makatilingala nga butang!’
73. Sila miingon: “Ikaw ba nahibulong sa sugo sa Allah? Ang Kaluoy sa Allah ug ang

(2) Tingali tungod kay ang mga Sinugo wala mikaon sa ilang pagkaon o siya nalipay sa diha nga siya nahibalo sa kalaglagan sa katawhan ni Lut).

Iyang mga Panalangin maanaa kaninyo, O Pamilya (ni Abraham). Sa pagkatinuod, Siya (Allah) Labing Dalaygon, ang Labing Halangdon.”

74. Sa diha nga ang kahadlok nawala (sa hunahuna) ni Abraham, ug ang maayong balita miabot kaniya, siya misugod ug pangamuyo (pangatarongan) kanamo alang sa katawhan ni Lut.
75. Sa pagkatinuod, si Abraham mapailubon, malumo og kanunay nga nag-ampo ug kinasingkasing nga naghinulsol.
76. Unya (Among mga anghel) miingon kaniya: ‘O Abraham, hunong gikan niini, kay sa pagkatinuod ang sugo sa imong Ginoo miabut na; ug ang usa ka silot nga dili malikayan hapit na mahitabo kanila.’
77. Sa diha ang Among mga mensahero (mga anghel) miabot kang Lut, siya nabalaka kanila ug nakabati sa iyang kaugalingon nga wala siyay kusog sa pagpanalipod kanila⁽³⁾. Siya miingon, “Kini usa ka makalilisang nga adlaw.”
78. Ug ang iyang katawhan miabot kaniya nga nagdali-dali, ug kaniadto pang una, sila daan na sa pagbuhat ug mga bug-at nga kasal-anan (sodomiya), siya nagtanyag: “O akong mga katawhan! Ania ang akong mga anak nga babaye (ang mga anak nga babaye sa akong katawhan), sila putli alang kaninyo (kun sila inyong pakaslan nga uyon sa balaud). Busa kahadloki ninyo ang Allah ug ayaw ninyo ako pakaulawi atubangan sa akong mga bisita! Wala bay bisan usa gikan sa inyong pundok nga adunay matarong nga panghunahuna?”
79. Sila miingon: “Ikaw nasayod nga kami walay kaulag o panginahanglan sa imong mga anak nga babaye, ug tinuod nga nahibaloan nimo kun unsa ang among nagustohan!”
80. Siya ‘Lot’ miingon: «Kon ako unta adunay kusog batok kanimo o nga ako makadangup sa usa nga gamhanan6.»
81. Sila (ang mga Anghel) miingon: “O Lut! Sa pagkatinuod kami mga Sinugo gikan sa ‘Allāh’ imong Ginoo! Ikaw dili nila maabtan (magukod). Busa panaw uban ang imong pamilya sa pipila ka bahin sa gabii, ug ayaw tugoti ang bisan kinsa kaninyo nga mulingi sa likod, gawas lang sa imong asawa, sa pagkatinuod, ang silot nga

(3) Nga basin ang mga tawo sa lungsod muduol kanila ug magbuhat ug sodomiya kanila.

ihatag kanila matagamtaman niya. Kasigurohan, ang buntag mao ang ilang gitakda nga oras. Dili ba ang buntag hapit na?"

82. Busa sa diha nga ang Among sugo (Silot) miabot na, gihimo Namō nga ang kinatas-an nga bahin (sa mga lungsod sa Sodoma sa Palestina) nga kinaubsan (gilaglag ug gipatag), ug gipaulan Namō kanila ang mga bato sa Sijjil (lapok nga gihurno) usa human sa usa;
83. Nga gimarkahan gikan sa 'Allāh' imong Ginoo, ug kini dili layo sa mga tigbuhāt ug kadautan.
84. Ug ngadto sa katawhan sa Madyan (Midian) gipadala Namō ang ilang igsuon nga si Shuaib. Siya miingon: "O akong katawhan! Simbaha ang Allah, wala na kamoy lain pang Diyos gawas Kaniya, ug ayaw paghatag ug kakulangan sa sukod o timbang, kamo akong nakita sa kauswagan. Ug sa pagkatinuod, akong gikahadlokan alang kaninyo ang silot sa Adlaw nga magalikos kanimo [sa kalaglagan].
85. Oh akong katawhan! Paghatag ug hustong sukod ug timbang nga adunay katarong ug ayaw kulangi ang butang nga angay sa mga tawo, ug ayaw kamo pagbuhāt ug kadautan sa kayutaan, nagpakaylap sa kurakot.
86. Ang gikatugyan sa Allāh⁽⁴⁾ kaninyo, kini labing maayo kaninyo kana kun kamo mga magtotoo. Ug ako wala gitakda kaninyo ingon nga inyong tigbantay."
87. Sila miingon: "O Shu'aib, ang imo bang mga pag-ampo nagsugo nga among talikdan ang gisimba sa among mga ginikanan o kaha among talikdan ang gusto namong buhaton sa among mga kwarta. Sa pagkatinuod ikaw lang ang mainantuson ug adunay hustong panghuna-huna⁽⁵⁾."
88. Siya miingon: «Oh akong katawhan, kun ako adunay tin-aw nga kalig-onan gikan sa akong Ginoo, ug gipanalanginan Niya ako ug maayo nga sustento gikan Kaniya (pakadautanon ba nako kini pinaagi sa pagsagol niini ug ilegal nga kinitaan) Dili nako gusto buhaton ang mga butang nga gidili nako kaninyo. Gitinguha ko lang ang kausaban (alang sa inyong kaayohan) hangtod sa akong mahimo. Ug ang akong kalampusan (sa akong buluhaton) gikan lamang sa Allāh. Sa Allah lamang

(4) Nga Iyang gibilin kanimo gikan sa gitugot human sa pagtuman sa mga katungod sa mga tawo sumala sa hustisya.

(5) Kini ang ilang ginasulti uban ang pagyaga-yaga.

ako nagasalig, ug Kaniya ako (magabalik) sa paghinulsol.

89. O akong katawhan! Ayaw tugoti nga ang akong pagsupak (kasuko tungod sa inyong kawalay pagtuo sa Allah ug sa inyong pagsimba sa mga diyus-diyos) ang mahimong hinungdan aron dangatan ninyo ang gisangpotan sa mga tawo ni Noe o ni Hud o ni Salih, ug ang mga katawhan ni Lut dili layo kaninyo!
90. Ug pangayo kamo ug kapasayloan sa 'Allah' inyong Ginoo ug balik kamo Kaniya sa paghinulsol. Sa pagkatinuod, ang akong Ginoo (Allah) Labing Maluloy-on, ang Labing Mahigugmaon."
91. Sila miingon: «O Shuaib! Wala namo masabti ang kadaghanan sa imong gisulti, ug sa pagkatinuod kami nag-isip kanimo nga huyang taliwala kanamo. Kun dili tungod sa imong pamilya, gibato ka namo. Ug dili ka gamhanan nga mulungtad batok kanamo.
92. Siya miingon: "O akong katawhan, ang akong pamilya mas dunggan pa ba kaninyo kay sa Allāh ug inyong gibutang Siya sa inyong luyo? Sa pagkatinuod, ang akong Ginoo sa bisan unsa nga imong pagabuhaton mao ang Tanan nga nanglangkob.
93. Oh akong katawhan! Pagbuhat kamo ug uyon sa inyong abilidad ug paagi ug buhaton nako ang akong paagi. Mahibal-an nimo kung kinsa ang mag-antos nga makapakaulaw kaniya usa ka silot nga makapakaulaw kaniya; ug kinsa mao ang bakakon. Ug paghulat kamo! Sa pagkatinuod, ako usab naghulat uban kaninyo [sa unsa ang isugo ni Allah]."
94. Sa diha nga ang Among sugo (Silot) miabot na, giluwat Namo si Shuaib ug ang mga tawo nga mituo uban kaniya ingon nga Kaluoy gikan Kanamo. Ug dakong Pagbuto (silot) misakmit sa mga makasasala, busa sila nanggibuy-od nga patay nga dili na mulihok sa ilang mga panimalay,
95. Nga mura bag sila wala nagpuyo didto. Busa alaut ang Midian sama sa Thamud nga gilaglag⁽⁶⁾.
96. Sa pagkatinuod, gipadala Namo si Moises nga dala ang Among mga timaan, ug kagahom nga dayag;

(6) Kining tanan nga mga nasud o katawhan gilaglag.

97. Kang Paraon ug sa iyang mga kadagkoan, apan gisunod nila ang sugo ni Paraon, ug ang kasugaoan ni Paraon dili husto.
98. Siya ang modala sa iyang katawhan sa Adlaw sa Pagkabanhaw unya siya dad-a kanila ngadto sa Kalayo. Pagkadautan nga dapit diin gitultulan!
99. Sila gigukod ug tunglo sa (nga kinabuhi niining kalibotana) ug mao usab (sila gukoron ug usa ka tunglo) sa Adlaw sa Pagkabanhaw. Ug hilabihan ka Dautan ang ganti ug ang nagdawat (sa tunglo)!
100. Kini mga kaagi (balita) sa mga nasud nga Among gisaysay kanimo (O Muham-mad), ang uban nagbarog pa (ang ilang timailhan makita pa), ug ang uban hupas na (nawala na ang ilang mga agi o timaan).
101. Dili kami dili makiangayon kanila, apan sila dili makiangayon sa ilang kau-galingon (pinaagi sa pagbuhat sa dili politeismo ug mga sala). Busa ang ilang mga diyos-diyos gawas pa sa Allah nga kini ilang giampoan, wala nakahatag ug kaphimuslan kanila sa diha nga miabot ang sugo (Silot) sa 'Allah' imong Ginoo. Hinonoa kini mihingpit sa ilang kalaglagan.
102. Ingon niini ang pagsakmit (pagsilot) sa imong Ginoo, sa diha nga Iyang sakmiton (ang katawhan) sa mga nasud samtang sila nagbuhat ug kasaypanan. Sa pagkati-nuod ang Iyang Pagsakmit sakit ug hilabihan.
103. Sa pagkatinuod, niini (adunay) sigurado nga pagtulon-an sa mga adunay kahadlok sa silot sa Pikas-Kinabuhi. Kini ang Adlaw nga ang katawhan pagatigumon nga managkauban, ug kini ang Adlaw (nga mahitabong) masaksihan.
104. Ug wala namo kini gipalangan gawas lang sa limitado nga termino.
105. Nianang umaabot nga adlaw, walay kalag nga mosulti gawas kon pinaagi sa Iyang pagtugot, unya ang uban kanila mahimong alaut ug 'uban pa' gipanalanginan.
106. Alang sa mga alaut, [sila] anaa sa walay katapusang Kalayo. Alang kanila mao ang pag-agulo ug paghangos ⁽⁷⁾,
107. Sila magpuyo didto (sa tibuok panahon) samtang ang kalangitan ug kayutaan

(7) pagginhawa nga pagawas ug pagginhawa nga pasulod [ang ilang pangagho ug pagtuaw susama sa pagsaba-saba sa asno.

mulungtad, gawas nga gustohon sa imong Ginoo. Sa pagkatinuod, ang inyong Ginoo ang tigbuhat sa Iyang magustohan.

108. Alang sa mga gipanalanginan, sa Paraiso [sila] magpabilin (sa tibuok panahon) samtang ang langit ug ang yuta molungtad gawas sa gigusto sa imong Ginoo - Usa ka ganti nga walay kataposan.
109. Busa ayaw pagduhaduha (Oh Muhammad) kon unsa ang gisimba niining [mga pagano]. Wala sila nagasimba gawas sa gisimba sa ilang mga katigulangan kaniadto. Ug sa pagkatinuod, among igahatag kanila ang saktong sukod sa ilang bahin (sa pagsilot) sa bug-os nga walay pagkulang.
110. Sa pagkatinuod, Kami naghatag kang Moises sa kasulatan, apan sila nagkalahi mahitungod niini. Kung dili pa tungod sa usa ka nauna nga pulong gikan sa imong Ginoo, maghukom gyud siya tali kanila. Sa pagkatinuod sila anaa sa usa ka pagduhaduha mahitungod niini [sa Qur'ān].
111. Ug sa pagkatinuod, ang matag usa [sa mga magtutuo ug mga manlilimod] - ang imong Ginoo sa hingpit moganti kanila alang sa ilang mga buhat. Sa pagkatinuod Siya nasayod sa tanan sa bisan unsa nga ilang ginabuhat.
112. Busa pagpabilin nga malig-on (Oh Muhammad) sa Matul-id nga Dalan ingon nga gikasugo kaninyo, uban sa nagabalik (sa Allāh) sa paghinulsol uban kaninyo, ug ayaw paglapas. Sa pagkatinuod, Siya nakakita sa bisan unsa nga inyong gibuhat.
113. Ayaw pagkiling ngadto sa mga nagbuhat ug kasaypanan (mga madaug-daugon), kay kon dili ang Kalayo mutandog kaninyo. Wala kamoy mga tigpanalipod gawas ni Allah, ni kamo pagatabangan.
114. Magmakanunayon sa Salah 'pag-ampo' sa duha ka tapos sa adlaw⁽⁸⁾ ug sa bahin sa gabii⁽⁹⁾. Sa pagkatinuod, ang maayong mga buhat makawagtang sa daotang mga buhat. Usa kana ka pahinumdom alang niadtong nakahinumdom.
115. Ug pagpakamainantuson, sa pagkatinuod ang Allah dili magkawang sa ganti sa mga tigbuhat ug maayo.
116. Kun naa lang unta diha sa mga kaliwatan (kansang Among giguba) sa wala pa ka-

(8) Ang kaadlawon (Fajr), udto (Duhr), ug hapon ('Asr) mga pagsimba.

(9) Ang pagsalop sa adlaw (Maghrib) ug gabii ('Ishā') mga pagsimba.

mo, mga tawo nga adunay pagsabot aron pasidan-an ang mga tawo batok sa mga nagpakaylap sa pagkadunot sa yuta (pagsimba sa mga diyus-diyos, tanang matang sa krimen ug kasal-anan), gawas sa pipila kanila kinsay Among giluwat. Apan sila nga nagbuhat ug kasaypanan migukod sa mga kalipay (niining kalibotanong kinabuhi) ug sila nahimong mga dautan.

117. Dili gayod gub-on sa imong Ginoo ang mga lungsod sa sayop 'inhustisya' nga paagi, samtang ang ilang mga tawo mga repormador.
118. Kon ang imong Ginoo mobuot pa, Siya sa pagkatinuod magabuhat sa katawhan ug usa ka Nasud apan sila dili mohunong sa pagkalahi.
119. Gawas niadtong gikaluy-an sa imong Ginoo (ang tigsunod sa Kamatuoran ug ang pagtuo sa Pagkausa sa Allah), ug tungod niana lyang gibuhat sila. Ang pulong sa imong Ginoo matuman : «Punoon ko gayud ang Impyerno sa mga jinn ug mga tawo nga tanan managkauban (nga nagsalikway sa kamatuoran).»
120. Ug ang tanan nga balita (sugilanon) nga mga gisaysay Namu kanimo (Oh Muhammad) mahitungod mga Sinugo kamatuoran, aron mabuhat Namu nga mahimong kusgan ug lig-on ang imong kasing-kasing. Ug niini (kapitulo sa Qur'an) miabot kanimo ang Kamatuoran, ug kini mao ang usa ka Pasidaan 'sa mga manlilimod' ug Pahinumdom sa mga magtutuo.
121. Ug isulti sa mga wala mituo: "Pagbuhat kamo ug uyon sa inyong mahimo ug paagi, Kami (usab) nagabuhat (nga uyon sa Among paagi).
122. Paghulat (alang sa sugo sa Dios); kami (usab) naghulat (alang niini)."
123. Iya sa Allah ang pag-angkon (pagpanag-iya) sa mga tinago sa kalangitan ug kayutaan, ug Kaniya ibalik ang paghukom sa tanang mga butang. Busa, simbaha ninyo Siya lamang ug ibutang ang imong bug-os pagsalig Kaniya. Ug ang imong Ginoo ang Nakahibalo sa bisan unsa nga inyong ginabuhat.

Yūsuf

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif Laam Ra⁽¹⁾ . Kini mao ang mga Bersikulo sa tin-aw nga Libro (Qur'an).
2. Sa pagkatinuod Kami nagpadayag niining perpekto nga Qur'an nga gilitok sa Arabiko - aron kamo makasabut.
3. Kami nag-asoy kanimo (Oh Muhammad) sa labing maayo nga mga sugilanon, pinaagi sa Among pagpadayag kanimo niini nga Qur'an, bisan pa sa wala pa kini ikaw usa niadtong mga wala makahibalo.
4. (Niini nga mga sugilanon, hisguti) sa dihang si Yusuf (Jose) miingon sa iyang amahan: O akong amahan, sa pagkatinuod nakita ko ang napulog-usa ka bituon ug ang adlaw ug ang bulan - nakita ko sila nga nagyukbo kanako.
5. (Si Hakob) miingon: O akong anak, ayaw isugilon ang imong panan-awon sa imong mga igsoon, kay tingali unyag maglaraw sila (dautan) batok kanimo; sa pagkatinuod si Satanas usa ka dayag nga kaaway sa tawo.
6. Ug ingon niini (ang Allah) imong Ginoo magpili kanimo, ug magtudlo kanimo sa kahulogan sa (mga panghitabo ug sa) mga damgo ug maghimo sa Iyang Kalooy (Pabor) nga hingpit nganha kanimo ug ngadto sa pamilya ni Hakob, ingon nga Iyang gihingpit kini kaniadto ngadto sa imong mga amahan, nga sila Abraham ug Isaac; sa pagkatinuod (ang Allah) nga imong Ginoo mao ang Labing Nahibalo, Tinuod nga Maalamon.
7. Sa pagkatinuod diha kang Jose ug sa iyang mga igsoon adunay tino nga makat-unan alang sa mga mangutana.
8. Sa diha nga sila miingon: Sa pagkatinuod si Jose ug ang iyang igsoon nga lalake (Benjamin) labing hinigugma sa atong amahan kay kanato, bisan tuod kita daghan

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

kaayo (napulo) sa gidaghanon; sa pagkatinuod ang atong amahan anaa sa dayag nga kasaypanan:

9. Patya si Jose o isalibay siya (sa gawas) ngadto sa laing yuta, aron ang pagtagad sa inyong amahan alang lamang kaninyo, ug pagkahuman mamahimo kamong maghinulsol ug mahimong matarong nga katawhan.
10. Ang usa ka mamumulong gikan kanila (Juda) miingon: Ayaw patya si Jose; hinoon, ihulog siya sa ilawom sa atabay, kung inyo gayud nga buhaton kini, (aron) ang uban sa mga magpapanaw makakuha (ug ibaligya siya).
11. Sila miingon: O among amahan, unsa may imong katarongan nga dili nimo isalig kanamo si Yusuf (Jose)? Nga sa pagkatinuod kami mao ang iyang matinud-anon nga mga magtatambag (tigpangandoy sa iyang ikaayo):
12. Ipadala siya uban kanamo ugma aron iyang malingaw ang iyang kaugalingon ug magadula, ug sa pagkatinuod bantayan namo siya pag-ayo.
13. (Si Hakob) miingon: Sa pagkatinuod kini nagpaguol kanako nga kamo mokuha kaniya palayo, ug ako nahadlok nga ang usa ka lobo mokaon kaniya samtang kamo walay pagtagad kaniya.
14. Sila miingon: Sa pagkatinuod kon ang usa ka lobo mokaon kaniya, samtang kami daghan kaayo², nan, kami sa pagkatinuod mga kapildihan.
15. Busa sa diha nga sila milakaw na uban kaniya ug nasabutan nga ihulog siya sa ilawom sa atabay, Kami nagpadayag ngadto kaniya (Jose): Ikaw sa pagkatinuod mopahibalo kanila sa ilang binuhatan samtang wala sila makahibalo kon kinsa ka.
16. Ug sila miadto sa ilang amahan sa pagkagabii, nga naghilak.
17. Sila miingon: O among amahan! Sa pagkatinuod nanggilumba kami ug nabiyaan si Jose uban ang among mga butang, ug gikaon siya sa usa ka lobo, apan ikaw dili motoo kanamo, bisan pa kami nagsulti sa kamatuoran.
18. Ug ilang gidala ang iyang sinina nga may dugo niini nga dili tinuod. Si [Jacob] miingon, «Hinuon, ang inyong mga kalag nakadani kaninyo sa usa ka butang, mao nga ang pailub mao ang labing angay lang kanako. Ug si Allah mao ang gi-pangita alang sa panabang batok sa imong gihulagway.»

19. Ug adunay nangabut nga mga magpapanaw ug ilang gipadala ang ilang kalus sa tubig ug (ang usa kanila) iyang gitonton ang iyang balde sa atabay. Siya miingon: O maayong balita! Kini usa ka batan-on; ug ilang gitagoan siya ingon nga usa ka butang nga mabaligya. Ug ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay ilang gibuhat.
20. Ug ilang gibaligya siya sa usa ka gamay nga kantidad, pipila ka mga piraso sa pilak, ug sila wala magpakita ug tinguha kaniya.
21. Ug ang usa gikan sa Ehipto³ nga mipalit kaniya miingon sa iyang asawa⁴: Himoa nga dungganon ang iyang pagpabilin uban kanato, basin siya mahimong mapuslanon kanato, o mahimo natong sagopon siya ingon nga anak. Ug sa ingon niini Kami (Allah) mipabarog kang Jose sa yuta (sa Ehipto), ug aron Kami makatudlo kaniya sa kahulogan sa (mga panghitabo ug) mga damgo; ug ang Allah adunay hingpit nga Gahum ug Pagdumala ibabaw sa Iyang mga kalihokan, apan kadaghanan sa mga tawo wala mahibalo.
22. Ug sa diha nga siya (Jose) miabut na sa iyang hingpit nga pagkalalaki, Kami mi-hatag kaniya og kaalam ug kahibalo; ug sa ingon Kami nagganti sa mga tigbuhat og maayo.
23. Ug siya (Zuleika), sa kang kansang balay anaa siya (Jose), (nagbaton ug usa ka gugma alang kaniya ug) naninguha sa pagtintal kaniya. Iyang (Zuleika) gisirhan ang mga pultahan ug miingon: Umari ka, Oh ikaw. Si (Jose) miingon: Ako nagpa-salipod sa Allah. Sa pagkatinuod siya (imong bana) mao ang akong agalon nga naghimong maayo sa akong pagpuyo. Sa pagkatinuod ang mga mamumuhat sa kadautan dili molampos ug mouswag.
24. Siya miduol kaniya, ug siya unta mobuhat sa ingon, kon siya wala makakita sa usa ka ilhanan gikan sa iyang Ginoo. Mao kini ang paagi nga Among gilikayan ang daotan ug ang kalaw-ayan gikan kaniya, kay siya tinuod nga usa sa Among pinili nga mga ulipon.
25. Ug silang duha nanaglumba sa usag usa ngadto sa pultahan, ug iyang gigisi ang iyang bisti gikan sa luyo, ug ilang nakaplagan ang iyang bana diha sa pultahan. Siya miingon: Unsa ang silot kaniya nga nagtinguha ug daotan alang sa imong

asawa gawas sa pagkabilanggo o usa ka sakit nga silot?

26. (Si Jose) miingon: Siya mao ang nagtinguha sa paghaylo kanako; ug ang usa ka saksi sa iyang kaugalingong panimalay nagpamatuod: Kong ang iyang (Jose) sinina nagisi gikan sa atubangan, siya nagasulti sa kamatuoran, ug siya (Jose) usa sa mga bakakon:
27. Apan kon ang iyang bisti nagisi gikan sa luyo, namakak siya ug siya (Jose) usa sa mga matinud-anon.
28. Busa sa diha nga siya (iyang bana) nakakita sa iyang sinina nga nagisi gikan sa luyo, siya miingon: Sa pagkatinuod kini usa ka laraw kaninyo nga mga babaye; sa pagkatinuod ang imong laraw gamhanan;
29. Oh Jose! Ayaw pagtagad niining tanan; ug (Oh akong asawa) pangayo ug pasaylo sa imong sala, sa pagkatinuod ikaw nakasala.
30. Ug ang mga babaye sa lungsod miingon: Ang asawa sa Aziz⁵ nagtinguha sa paghaylo (pagtintal) sa iyang sulugoon, sa pagkatinuod siya nahigugma kaniya sa mapintas nga paagi; sa pagkatinuod nakita namo siya nga anaa sa dayag nga kasaypanan.
31. Busa sa pagkadungog niya sa ilang maigmat nga mga pulong, iyang gipatawag sila ug giandaman sila ug usa ka kombira, ug gihatagan ang tagsatagsa kanila ug usa ka kutsilyo, ug miingon (kang Jose): Umari kamo ngadto kanila. Busa sa diha nga sila nakakita kaniya, sila hilabihan nga nakadayeg (sa iyang kaanyag), ug nahiwa nila ang ilang mga kamot (sa ilang pagkatingala), ug miingon: Himaya sa Allah (gikan sa pagkadili hingpit); dili kini usa ka tawo; kini usa lamang ka halangdon nga Anghel.
32. Siya miingon: Kini mao ang inyong gibasol kanako, ug sa pagkatinuod ako nagtinguha sa paghaylo kaniya, apan siya midumili, ug kon siya dili mobuhat sa unsay akong sugo kaniya, siya sa pagkatinuod mabilanggo, ug siya sa pagkatinuod mahilakip niadtong kinsay mga gipakaulawan.
33. Si (Jose) miingon: (Oh Allah) akong Ginoo! Ang bilangoan labing hinigugma alang kanako kay sa unsay ilang gidapit kanako; gawas lang kun ipalayo Nimo ang ilang laraw gikan kanako, ako mahandag ngadto kanila, ug mahimong (usa)

sa mga walay alamag.

34. Busa ang iyang Ginoo (Allah) midawat sa iyang pag-ampo ug mipahilayo sa ilang laraw gikan kaniya; sa pagkatinuod Siya mao ang Makadungog sa Tanan, ang Nakahibalo sa Tanan.
35. Unya (kini) nagpakita ngadto kanila human sila nakakita sa mga timailhan (sa iyang pagka-inosente) sa pagbilanggo kaniya sa usa ka panahon.
36. Ug ang duha ka batan-on misulod sa bilanggoan uban kaniya. Usa kanila miingon: Nakita ko ang akong kaugalingon nga nagpuga ug bino. Ug ang usa miingon: Nakita ko ang akong kaugalingon nga nagadala ug tinapay sa akong ulo nga gikaon sa mga langgam. Ipahibalo kanamo ang kahulogan niini, sa pagkatinuod kami nakakita kanimo nga usa sa mga nagabuhat ug maayo.
37. (Si Jose) miingon: “Makasulti pa gani ko nimo kon unsang klaseng pagkaon ang igahatag nimo sa dili pa nimo madawat. Kini nga ‘kahibalo’ gikan sa gitudlo kanako sa ‘Allāh’ akong Ginoo. Gilikayan nako ang pagtuo sa usa ka katawhan nga wala motuo kang Allah ug sila mga manlilimod sa Pikas Kinabuhì.
38. Ug ako misunod (Islam) ang relihiyon sa akong mga amahan, Abraham ug Isaac ug Hakob; dili (angay) alang kanato nga kita magbutang ug kauban sa Allah; kini pinaagi sa Pabor sa Allah nganhi kanato ug sa katawhan, apan kadaghanan sa mga tawo wala magpasalamat:
39. O akong duha ka kauban sa bilanggoan! Aduna bay daghang lain-laing mga ginoo (mga dios) nga mas maayo o ang Allah ang Usa (Tinuod nga Dios), ang Manlulupig (sa tanan)?
40. Bisan unsa nga ‘mga diosdios’ nga inyong gisimba imbes Allāh mao lamang mga ngalan nga kamo ug ang inyong mga katigulangan gihimo; ang Allah wala nagpakanaog ug Katungdanan alang kanila. Ang paghukom iye lamang sa Allah. Siya nagsugo nga dili kamo mosimba ug lain gawas Kaniya. Mao kana ‘Islam’ ang tinuod nga relihiyon, apan kadaghanan sa mga tawo wala mahibalo.
41. Mga kaubang binilanggo! (Kini mao ang kahulogan sa inyong mga damgo): ang usa kaninyo magaalagad ug bino sa iyang agalon (ang hari). Mahitungod sa lain pa nga usa, ilansang siya sa krus ug ang mga langgam mokaon gikan sa iyang ulo.

Ang butang bahin sa imong gipangutana nadesisyonan na.»

42. Ug siya miingon ngadto kaniya nga iyang nahibaloan nga maluwas gikan sa duha: Hisguti ako ngadto sa imong agalon. Apan si Satanas mihimo kaniya sa pagkali-mot sa paghisgot (kaniya) ngadto sa iyang agalon, mao nga siya (Jose) nagpabilin sa bilanggoan sa pipila pa ka tuig.
43. Ug ang hari miingon: Sa pagkatinuod nakita ko (sa usa ka damgo) ang pito ka mga baka nga matambok nga gikaon sa pito ka mga maniwang; ug pito ka lunhaw nga uhay sa mais ug (pito) ka lain nga uga: O kamong mga halangdon! Isaysay kanako ang akong damgo, kong mahimo ba nga kamo makahubad sa mga damgo.
44. Sila miingon: Makalibog nga mga damgo, ug kami wala mahibalo sa kahulogan sa maong mga damgo.
45. Ug sa duha (ka mga binilanggo) siya nga naluwas, ug (kalit nga) nakahinumdom kang (Jose) human sa taas nga panahon, miingon: Ako mopahibalo kaninyo sa iyang kahulogan, busa buhii ako:
46. Jose! O matinud-anon! Isaysay kanamo ang pito ka tambok nga baka nga gikaon sa pito ka maniwang, ug pito ka lunhaw nga uhay sa mais ug (pito) pa nga uga, aron ako makabalik ngadto sa katawhan aron sila mahibalo.
47. Si (Jose) miingon: Magpugas kamo sulod sa pito ka tuig nga mapadayonon, unya ayaw pagkuha sa lugas sa inyong anihon, gawas sa diyutay gikan sa unsay inyong kaunon.
48. Unya moabut human niana ang pito ka tuig sa kagutom nga molamoy sa tanan nga inyong giandam alang kanila, gawas sa gamay nianang inyong gitipigan.
49. Unya moabut human niana ang usa ka tuig diin ang mga tawo makaangkon ug abunda nga ulan ug diin sila magapuga (mga olibo ug ubas).
50. Ug ang hari miingon: Dad-a siya ngari kanako. Busa sa diha nga ang sulogoon miadto kaniya, siya miingon: Balik ka ngadto sa imong agalon, ug pangutan-a siya kong unsa ang kahimtang sa mga babaye nga nanagsamad sa ilang mga ka-mot; sa pagkatinuod ang akong Ginoo (Allah) nahibalo pag-ayo sa ilang laraw.
51. (Ang hari) miingon: Unsa ang nahitabo kanimu sa diha nga ikaw nagtinguha sa paghaylo kang Jose? Sila miingon: Hingpit ang Allah, kami walay nahibaloan

nga kadautan sa iyang bahin. Ang asawa ni Al-Azeez (punong opisyal sa Paraon) miingon: Karon ang kamatuoran nahimong dayag: Ako nagtinguha sa paghaylo kaniya, ug sa pagkatinuod, siya iya sa mga matinud-anon.

52. (Ug unya si Jose miingon: ako nangutana niini) aron siya (Aziz -ang hataas nga opisyal ni Paraon-) mahibalo nga ako wala magluib kaniya sa tago. Sa pagkatinuod ang Allah dili muggiya sa paglaraw sa mga limbonganon.
53. Ug wala ko giisip ang akong kaugalingon nga gawasnon (gikan sa kahuyang niining tawhanong kinaiya) sa pagkatinuod (ang tawo) sa sulod-sa-kaugalingon niini mahandag sa dautan gawas kon ang akong Ginoo (Allah) naghatag sa iyang Kalooy diha kaniya, sa pagkatinuod ang akong Ginoo (Allah) mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
54. Ug ang hari miingon: Dad-a siya ngari kanako, ako mopili kaniya alang sa akong kaugalingon. Busa sa diha nga siya nakigsulti kaniya, siya miingon: Sa pagkatinuod ikaw ania sa among atubangan karon nga anaa sa hataas nga kahalangdon nga posisyon, bug-os nga kasaligan.
55. Siya miingon: Ibutang ako (sa katungdanan) ibabaw sa mga bahandi sa yuta (sa Ehipto), Ako sa pagkatinuod magabantay niini uban sa bug-os nga kahibalo.
56. Ug sa ingon Kami mipabarog kang Jose diha sa yuta, uban sa katungdanan (sa Ehipto) - siya adunay bug-os nga kamandoan ibabaw niini bisan asa niya gusto; Kami nagpadala sa Among Kalooy ngadto kang kinsay Among gustohon, ug Kami wala nag-usik sa ganti sa mga mamumuhat ug maayo.
57. Ug sa pagkatinuod ang ganti sa Pikas Kinabuhi mao ang mas maayo alang kanila nga nagtuo ug naglikay sa dautan.
58. Ug ang mga igsoon ni Jose miabut ug mingsulod kaniya, ug siya nakaila kanila, samtang sila wala makaila kaniya.
59. Sa dihang iyang gihatag kanila ang ilang gikinahanglan, siya miingon: Dad-a ngari kanako ang imong igsoon nga lalake gikan sa imong amahan⁶; wala ka ba makakita nga ako naghatag ug bug-os nga sukod ug nga ako mao ang labing maayo sa mga magdudumala.
60. Apan kon dili ninyo siya dad-on kanako, dili kamo makabaton ug takos (sa trigo)

gikan kanako, ni makaduol kamo kanako.

61. Sila miingon: Kami maninguha sa pagdani sa iyang amahan aron ipadala siya uban kanamo, ug kami sa pagkatinuod magabuhat (sa among labing maayo).
62. Ug siya miingon sa iyang mga sulogoon: Ibutang ang ilang mga baligya sa ilang mga baluyot, aron ilang hikaplagaan kini sa diha nga sila mamauli ngadto sa ilang panimalay, aron sila makabalik.
63. Busa, sa diha nga sila nakabalik na ngadto sa ilang amahan, sila miingon: «O among amahan, kami gihikawan sa tinakus nga mga lugas (gawas kon among madala ang among igsoon nga si Benjamin). Busa ipadala uban kanamo ang among igsoon, aron among makuha ang among takus, ug sa pagkatinuod amo siyang pagabantayan».
64. (Si Hakob) miingon: Isalig ba nako siya kaninyo gawas sa sama nga paagi nga ako misalig kaninyo sa iyang igsoon nga lalaki (Jose) kaniadto; apan ang Allah mao ang Labing Maayo nga Tigbantay, ug Siya ang Labing Maluluy-on sa mga maloloy-on.
65. Ug sa pag-abli nila sa ilang mga butang, ilang nakita nga ang ilang mga baligya gibalik kanila. Sila miingon: O among amahan! Unsa (pa) ang atong tinguhaon? Kini mao ang among mga baligya nga giuli kanamo, ug (kon imong ipadala ang among igsoon nga si Benjamin uban kanamo) makahimo kami sa pagdala (ug dugang) mga pagkaon sa among pamilya, ug mabantayan namo ang among igsoon (pag-ayo), ug makadawat usab dugang pa, ang takus sa usa ka kamelyo (nga karga); kini (nga among gidala karon) mao (lamang) ang usa ka gaan nga sukod.
66. (Si Hakob) miingon: Dili ko siya ipadala uban kaninyo hangtud nga inyong ihatag kanako ang usa ka matitud-anon nga pagpanumpa pinaagi sa Allah nga kamo sa pagkatinuod modala kaniya pagbalik kanako, gawas kon ikaw hingpit nga nalibutan. Ug sa diha nga sila mihatag kaniya sa ilang pakigsaad, siya miingon: ang Allah, ibabaw sa unsay among gisulti, mao ang Saksi.
67. Ug siya miingon: O akong mga anak! Ayaw kamog sulod (tanang) pinaagi sa usa ka ganghaan, apan sulod gikan sa lain-laing mga ganghaan, (aron ang mga tawo dili masina sa ilang maayong pamarog ug kaambongan, ang tanan nga mga igsoon

gikan sa usa ka amahan), ug ako dili makabenepisyo kaninyo sa bisan unsa batok sa Allah; Ang paghukom Iya lamang sa Allah; Kaniya (lamang) ako mosalig, ug Kaniya (lamang) itugot nga ang tanan nga nagsalig magbutang sa ilang hingpit nga pagsalig.

68. Ug sa diha nga sila misulod ingon sa tambag sa ilang amahan kanila, kini walay kaayohan kanila sa bisan unsa batok sa Allah, apan (kini mao ang) usa ka kagustohan sulod-sa-kaugalingon ni Hakob nga iyang gituman; ug sa pagkatinuod siya usa ka tag-iya sa kahibalo tungod sa unsay Among gitudlo kaniya, apan kadaghanan sa mga tawo wala mahibalo.
69. Ug sa pag-abut nila kang Jose, iyang gikuha ang iyang igsoon ngadto kaniya, nga nagaingon: Ako mao ang imong igsoon, busa ayaw pagkasubo sa ilang gibuhat kaniadto.
70. Busa sa dihang iyang gihatagan sila sa ilang mga pagkaon, (adunay usa ka tawo nga) nagbutang sa (bulawan nga igsusukod) nga panaksan diha sa panudlanan sa iyang igsoon. Unya ang usa ka mananawag misinggit: O panon! Sigurado gayod nga kamo mga kawatan.
71. (Ang managsoon) miingon, samtang sila nag-atubang kanila: Unsa ang nawala kaninyo?
72. (Ang mga sulugoon sa hari) miingon: Nawad-an kami sa panaksan nga (bulawan nga sukdanan) sa hari ug siya nga magdala niini makabaton ug Puno sa karga nga kamelyo (nga lugas isip ganti) ug ako ang manubag niini.
73. (Ang managsoon) miingon: Pinaagi sa Allah! Nahibalo gayod kamo nga kami wala moanhi aron sa pagbuhat ug kadautan dinhi sa yuta, ug kami dili mga kawatan.
74. (Ang mga sulugoon ni Jose) nangutana: «Unsa man ang mamahimong silot kaniya, kon (pananglit) kamo (mapamatud-an nga) mga bakakon.»
75. (Ang managsoon) miingon: Ang silot niini mao nga ang tawo nga sa iyang sako kini makaplagan siya sa iyang kaugalingon maanaa ang balus (sa ato pa, ibutang sa pagkaulipon kinsay iyang gikawatan); sa ingon niana gisilotan namo ang mga mamumuhat sa kadautan.

76. Busa gisugdan niya ang ilang mga sako sa wala pa ang sako sa iyang igsoon (Benjamin), unya iyang gikuha kini gikan sa sako sa iyang igsoon. Sa ingon Kami nagplano alang kang Jose; dili (subay sa balaod) nga iyang kuhaon ang iyang igsoon ubos sa balaod sa hari gawas kon itugot sa Allah. Kami nagpataas sa mga ang-ang sa bisan kinsa nga Among gusto, ug labaw sa tanan nga gitugahan sa kahibalo mao ang usa pa ka kahibalo (hangtud nga ang kahibalo matapos ngadto sa Allah, ang Labing Nahibalo).
77. Sila miingon: Kong siya mangawat, nan ang iyang igsoon nangawat kaniadto; apan gitagoan kini ni Jose sa iyang kasingkasing ug wala niya kini ibutyag kanila. Siya miingon (sa sulod sa iyang kaugalingon): Ikaw anaa sa usa ka dautan nga kahimtang ug ang Allah labing nahibalo sa imong gisulti.
78. (Ang managsoon) miingon: Oh Labing Halangdon nga Pagulo! Siya adunay amahan, usa ka tigulang na kaayo, busa kuhaa ang usa kanamo ilis kaniya; Sa pagkatinuod kami nakakita kanimo nga usa ka magbubuhay sa maayo.
79. Si (Jose) miingon: Ang Allah nagdili nga kami mangilog ug lain gawas kaniya nga among nakit-an ang among kabtangan, kay unya sa pagkatinuod kami mama-himong dili makiangayon.
80. Unya sa nawad-an na silag paglaum kaniya, mipahawa sila, nga nanagsinultihay sa tago. Ang kamagulangan kanila (Ruben) miingon: Wala ba kamo mahibalo nga ang inyong amahan mikuha gikan kaninyo sa usa ka saad sa Ngalan sa Allah, ug paunsa
- Nga kamo napakyas sa inyong katungdanan ngadto kang Jose kaniadto? Busa ako dili mobiya niini nga yuta hangtud nga ang akong amahan motugot kanako o ang Allah mohukom alang kanako (sa akong kaso), ug Siya mao ang labing maayo sa mga maghuhukom:
81. Balik ngadto sa imong amahan ug isulti: O among amahan! Sa pagkatinuod ang imong anak nangawat, ug kami dili makapamatuod gawas sa among nahibaloan, ug kami dili makabantay sa dili makita:
82. Ug pangutan-a (ang mga tawo sa) lungsod diin kami didto ug ang panon nga among giadtoan, ug sa pagkatinuod kami mga matinud-anon.

83. Si (Hakob) miingon: Hinoon, ang inyong sulod nga mga kaugalingon nakadani kaninyo ngadto sa usa ka butang, busa ang pailub mao ang labing angay (alang kanako); basig dad-on sila pagbalik ni Allah kanako, tanan; sa pagkatinuod Siya mao ang Makahibalo sa Tanan, ang Hingpit nga Maalamon.
84. Ug siya mitalikod kanila, ug miingon: O Ang akong kagol-anan alang kang Jose! Ug ang iyang mga mata miputi (ug nawad-an sa iyang panan-aw) tungod sa kaguol nga iyang gipugngan.
85. Sila miingon: Pinaagi sa Allah! Ikaw dili mohunong sa paghinumdom kang Jose hangtud nga ikaw mahurot sa kagol-anan ug dili maayo nga panglawas (kasakit) o (hangtud) nga ikaw mamatay.
86. (Si Hakob) miingon: «Ako mudangop lamang sa akong kasubo ug kaguol ngadto sa Allah, ug ako nasayud gikan sa Allah kun unsa ang wala ninyo mahibaloi.
87. Oh akong mga anak! Lakaw ug pangutana mahitungod kang Jose ug sa iyang igsoon nga lalaki (Benjamin), ug ayaw kawalay paglaum sa Kalooy sa Allah; sa pagkatinuod walay usa nga mawad-an ug paglaum sa Kalooy sa Allah gawas sa mga tawo nga naglimod.
88. Busa sa ilang pagsulod kaniya, sila miingon: Oh Labing Halangdon nga Pagulo! Ang kalisdanan nagsakit kanamo ug sa among pamilya, ug nagdala kami ug kabos nga mga baligya, busa hatagi kami ug bug-os nga takos ug hatagi kami ug kaluoy; sa pagkatinuod ang Allah magaganti sa mga manggihatagon.
89. Siya miingon: Nahibalo ba kamo kon giunsa ninyo pagtagad si Jose ug ang iyang igsoon (Benjamin) sa dihang kamo mga walay alamag?
90. Sila miingon: Ikaw ba gayud si Jose? Siya miingon: Ako mao si Jose, ug kini mao ang akong igsoon nga lalake (Benjamin); Sa pagkatinuod ang Allah nahimong maloloy-on kanamo; sa pagkatinuod bisan kinsa nga nagtuman sa mga Sugo sa Allah ug nagbantay batok sa daotan ug mapailubon, nan kasigurohan nga ang Allah dili magkawang sa ganti sa mga mamumuhat ug maayo.
91. Sila miingon: Pinaagi sa Allah! Sa pagkatinuod ang Allah nagpalabi kanimo labaw kanamo, ug kami sa pagkatinuod mga makasasala.
92. Siya miingon: (Walay) pagbasol kaninyo niining adlaw; hinaut nga pasayloon

kamo sa Allah, ug Siya ang Labing Maluluy-on sa mga maloloy-on.

93. Kuhaa kining akong bisti ug ibutang kini sa nawong sa akong amahan, makakita siya (pag-usab), ug umari kamo kanako uban sa inyong pamilya, nga tanan.
94. Ug sa diha nga ang panon mibiya, ang ilang amahan miingon: Ako sa tinuod naka-simhot sa baho ni Jose, 'ug moingon nga siya buhi' (bisan pa) ikaw naghunahunaa nga naluya ako sa katigulangan.»
95. Sila miingon: Pinaagi sa Allah, ikaw sa pagkatinuod anaa sa imong [parehas] karaan nga limbong.»
96. Ug unya, sa diha nga miabut ang tigdala sa maayong balita, iyang gibutang (ang sinina) sa nawong ni Hakob, ug siya nahiulian sa iyang igtatan-aw. (Si Hakob) miingon: «Wala ba ako nag-ingon kaninyo nga ako nahibalo gikan sa Allah sa unsay wala ninyo mahibaloi?»
97. Sila miingon: O among amahan! Pangayo ug pasaylo alang sa among mga sala, sa pagkatinuod kami mga makasasala.
98. Si Hakob miingon: Ako mangayo ug pasaylo alang kaninyo gikan sa akong Ginoo (Allah); sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Mapasayloon, ang Labing Maloloy-on.
99. Unya sa diha nga sila misulod ngadto kang Jose, iyang giabi-abi ang iyang mga ginikanan ngadto sa iyang kaugalingon ug miingon, «Sulod sa Ehipto, kon itugot ni Allah, luwas [ug kasigurohan].»
100. Ug iyang gibayaw ang iyang mga ginikanan sa trono ug sila miyukbo sa iyang atubangan⁽²⁾, ug siya miingon: «O akong amahan! Kini mao ang hubad sa akong damgo sa kanhing panahon; ang akong Ginoo (Allah) sa pagkatinuod naghimo niini nga tinuod; ug Siya sa pagkatinuod nagmaloloy-on kanako sa diha nga Siya mipagawas kanako gikan sa bilanggoan, ug mikuha kaninyong tanan gikan sa kinabuhi sa desyerto, human si Satanas nagpugas ug panag-away tali kanako ug sa akong mga igsoon. Sa pagkatinuod ang akong Ginoo (Allah) mao ang Labing Mapuangoron ngadto sa kinsay Iyang gusto. Sa pagkatinuod Siya mao ang Labing

(2) Sa dungog ug pagtamod, ug dili sa pagsimba; kini usa ka madawat nga pagtimbaya sa mga hari sa ilang panahon.

Nakahibalo sa Tanan, ang Tinuod nga Maalamon.

101. (Oh Allah) akong Ginoo! Imong gihatag kanako ang gingharian ug gitudloan ako sa paghubad sa (mga panghitabo ug) mga damgo. Tagmugna sa mga langit ug sa yuta! Ikaw ang akong Tigpanalipod (Manluluwas, ug Magtatatabang) dinhi sa kalibutan ug sa Pikas Kinabuhi; kuhaa ang akong kalag ingon nga usa ka Muslim (nga nagpasakop sa Imong Kabubut-on) ug iuban ako sa mga matarong (sa mga labing duol kanimo, sa labing taas nga ang-ang sa Langit).
102. Kini mao ang mga balita mahitungod sa dili makita (nga) Kami nagpadayag kanimo (Oh Muhammad), ug ikaw dili uban kanila sa dihang ilang gihiusa ang ilang plano samtang sila nagkunsabo.
103. Ug kadaghanan sa mga tawo dili motuo, bisan kung ikaw nagtinguha niini pag-ayo.
104. Ug wala ka nangayo ug bisan unsang ganti alang niini. Kini usa lamang ka pahinumdom sa tanang katawhan ug jinn.
105. Ug unsa kadaghan sa Tmailhan sa mga langit ug sa yuta nga ilang agian, bisan pa niana sila mitalikod gikan niini.
106. Ug kadaghanan kanila wala motuo sa Allah gawas nga sila nagbutang ug kauban (uban Kaniya sa pagsimba).
107. Naghunahuna ba sila nga sila luwas sa pag-abot ang hilabihan nga Silot (ni) Allah o ang pag-abot sa takna (sa kalaglagan) nga maga-abot sa kalit samtang sila dili magdahum?
108. Isulti: Kini (Islam, ang tinuod nga relihiyon sa Allah) mao ang akong dalan (sa kinabuhi): Ako nagdapit ngadto sa Allah (sa Iyang Pagkausa ug sa pagsimba Kaniya, sa kinasingkasing); Ako ug sila nga nagsunod kanako, uban sa sigurado nga kahibalo, ug Himaya sa Allah, ug ako dili kauban sa mga tigsimbag diyos-diyos.
109. Ug Kami wala magpadala una pa kanimo [ingon nga mga mensahero] kondili mga tawo gikan sa (taliwala) sa mga tawo sa mga lungsod diin Kami nagpadala ug mga Pinadayag. Wala ba sila makapanaw pinaagi sa yuta ug nakakita kun unsa ang kataposan niadtong nauna kanila? Ug sa pagkatinuod ang Panimalay sa Kataposan mao ang labing maayo alang niadtong nagtuman sa mga Sugo sa Allah ug

nagbantay batok sa dautan; dili ba kamo makasabot?

110. (Sila mipadayon) hangtud, sa diha nga ang mga Mensahero nawad-an sa paglaum ug nakasiguro nga sila gilimod, (unya) ang Among Tabang midangat kanila ug niadtong Kami mibuot nga naluwas; ug ang Among silot wala gayud gilikayan gikan sa sad-an nga mga tawo.
111. Sa ilang mga sugilanon adunay kasigurohan nga pagtulon-an alang sa mga tawo nga masinabuton. Dili gayud kini (ang Qur'an) usa ka asoy nga inimbento, apan usa ka Pagpamatuod sa unsay nauna niini (ang Torah, ang Ebanghelyo, ang mga Salmo, ug uban pa), ug usa ka detalyado nga pagpasabut sa tanan nga mga butang, ug usa ka Giya ug usa ka Kalooy alang sa katawhan nga mituo (sa Kamatuoran).

Ar-Ra'd

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif Laam Meem Ra⁽¹⁾. Kini mao ang mga Bersikulo sa Libro (ang Qur'an); ug ang gipadayag nganha kanimo (O Propeta Muhammad) gikan sa 'Allah' imong Ginoo mao ang Kamatuoran, apan kadaghanan sa mga tawo wala motuo.
2. Ang Allāh Mao ang nagpataas sa mga kalangitan nga walay makitang mga haligi, unya mikayab ug bangon sa ibabaw sa Trono (sa paagi nga nahiangay sa Iyang pagkahalangdon), ug Iyang gihimo ang adlaw ug ang bulan nga masinulondon; ang matag usa nagasubay sa dalan niini ngadto sa gikatakda nga panahon; Siya nagmando sa mga kalihokan sa tanan nga anaa (sa Iyang kabuhatan), ug Siya nagpatin-aw sa mga Timaan sa detalyado nga paagi, aron kamo mutuo uban sa kasigurohan nga inyong ikaatubang ang inyong Ginoo (Allāh).
3. Ug Siya (Allah) mao ang Nagbuklad sa yuta ug nagbutang niini og lig-on nga mga bukid ug mga suba, ug sa tanan nga mga bunga Siya naghimo ug duha ka matang; Iyang gihimo ang kagabhion mga mutabon sa adlaw; sa pagkatinuod adunay mga Timailhan niini alang sa mga tawo nga namalandong.
4. Ug sa yuta adunay mga tipik sa matag kilid, ug mga tanaman sa mga ubas ug mga umahan sa lugas ug mga palmera nga adunay gamut ug (ang uban) adunay lahi nga mga gamut, sila gipatubigan sa usa lang ka tubig, ug Kami naghimo sa uban kanila nga labaw sa uban sa (kalidad sa) prutas; sa pagkatinuod adunay mga Timailhan niini alang sa mga tawo nga makasabut 'sa pagsimba sa Allah lamang'.
5. Ug kon kamo mahibulong, nan kahibulongan usab ang ilang pag-ingon: Sa diha nga kita mga abog na, sa pagkatinuod kita ba (bangonon) ingon nga usa ka bag-ong binuhat? Kini sila mao ang mga naglimod sa ilang Ginoo (Allah), ug sila makabaton

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

ug mga kadena sa ilang mga liog, ug sila mao ang mga pumuluyo sa Impiyerno; sila mopuyo niini sa hangtod.

6. Ug sila mohagit kanimo sa pagpadali sa pagpa-abut kanila sa kadautan kay sa (paglaum) sa kaayohan (imbis nga kinabubut-on nga modawat sa Giya nga gitanyag kanila sa Propeta, sila nagbiaybiay nga naghagit kaniya sa pagpahinabo sa sulondon nga Silot diin ang Allah naghulga kanila), ug sa pagkatinuod diha na, una kanila ang sulondon nga mga Silot (nga karon ilang gihimo nga kataw-anan); apan sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) mao ang Puno sa Pagpasaylo alang sa mga tawo, bisan pa sa ilang pagkadautan; ug sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) maoy Hilabihan sa Pagsilot.
7. Ug kadtong milimod (sa Allah ug sa Iyang kataposang Mensahero nga si Muhammad) nag-ingon: Nganong wala man gipakanaog kaniya ang usa ka milagro gikan sa iyang Ginoo (Allah)? Ikaw usa lamang ka tigpasidaan (sa Kastigo alang sa bisan kinsa nga nagbutang ug kauban sa Allah ug nagbuhat ug daotan) ug alang sa matag nasud adunay giya.
8. Nahibal-an ni Allah kung unsa ang gidala sa matag babaye ug ang matag pagkuyos sa sabakan ug ang matag paghubag. Ug ang tanan uban Kaniya adunay tukma nga sukod.
9. (Siya mao) ang Nakahibalo sa dili makita ug sa makita, ang Labing Dako, ang Labing Hataas.
10. Kini managsama ngadto 'Kaniya' bisan kinsa kaninyo nga nagsulti sa tago o sa dayag, kon ang usa nagtago sa kangitngit sa kagabhion o naglakaw sa kahayag sa adlaw.
11. Alang sa matag usa adunay mga Anghel nga nagsunod-sunod sa atubangan ug sa iyang luyo nga nagbantay kaniya pinaagi sa sugo sa Allah; sa pagkatinuod ang Allah dili mag-usab sa kahimtang sa usa ka katawhan hangtud nga ilang usbon ang anaa sa ilang kaugalingon; ug kun ang Allah nagtinguha ug kadaot alang sa usa ka katawhan, walay makapugong niini, ug gawas Kaniya sila walay tigpanalipod (o manluluwas).
12. (Ang Allah) mao ang nagpakita kanimo ug kilat nga nagpahinabog kahadlok ug

paglaom ug (Maoy) nagdala sa mga panganod, nga bug-at (sa ulan).

13. Ug ang dalugdog naghimaya (sa Allah) uban sa pagdayeg, ingon sa gibuhat sa mga anghel tungod sa kahingangha (ug pagtahod) ngadto Kaniya. Ug Siya nagpa-dala ug mga kilat nga pinaagi niini ginahampak ngadto sa kinsay Iyang gibuat, apan sa gihapon, sila nakiglalis mahitungod sa Allah. Ug Siya Gamhanan sa Kusog ug grabe sa Pagsilot.
14. Ngadto Kaniya lamang angay nga magtawag (sa pag-ampo) apan kadtong ilang gisangpit nga lain gawas sa Allah dili motubag kanila, apan (sila) sama sa usa nga nag-untay sa iyang duha ka kamot ngadto sa tubig (gikan sa halayo, nga nagtawag niini) aron kini makaabut sa iyang baba, apan kini dili makaa-but niini; ug ang pagsangpit sa mga manlilimod usa ka kasaypanan lamang.
15. Bisan kinsa nga anaa sa mga langit ug sa yuta miyukbo sa ilang mga kaugalingon ngadto sa Allah, sa kinabubut-on, ug sa dili kinabubot-on, ingon usab ang ilang mga anino, sa buntag ug sa gabii.
16. Isulti: Kinsa ang Ginoo sa mga langit ug sa yuta? Isulti: ang Allah. Isulti: Nganung mukuha pa man kamo gawas Kaniya ug tigpanalipod (mga diyos) nga walay gahum sa bisan unsa nga kaayohan o kadaot (bisan pa) alang man lang sa ilang kaugalingon? Isulti: Managsama ba ang buta ug ang makakita': O mahimo ba nga managsama ang kangitngit ug ang kahayag? O nakig-uban ba sila sa Allah nga mga kauban nga nagmugna sa usa ka binuhat nga sama sa Iyaha, nga nagbilin kanila nga naglibog tali sa duha ka mga binuhat? Isulti: Ang Allah (lamang) mao ang Magbuluhat sa tanan nga mga butang, ug Siya mao ang Usa (lamang nga Tinuod nga Dios), ang Manlulupig (sa tanan).
17. Siya nagpakanaog ug tubig gikan sa mga panganod, ug unya ang mga sapa sa tubig modagayday sumala sa ilang mahimo, ug ang baha nagdala (sa ibabaw niini) ug nagdagko nga bula, ug gikan sa unsay ilang gitunaw sa kalayo sa paghimog mga dayandayan o mga galamiton adunay bula nga sama niini; sa ingon ang Allah nagtandi sa Kamatuoran ngadto sa kabakakan; unya mahitungod sa bula kini mahanaw ingon sa mga hugaw ngadto sa mga tampi; ug mahitungod nianang makahatag kaayohan sa katawhan, kini magpabilin sa yuta; sa ingon niana ang Allah

nagbutang ug mga sanglitanan.

18. Alang niadtong mitubag sa ilang (Tinuod) nga Ginoo mao ang labing maayong ganti (Paraiso); ug (alang) kanila nga wala mitubag Kaniya, kon sila nakapanag-iya niining tanan nga anaa sa yuta ug sa sama niini, sa pagkatinuod ihalad nila kini aron sa pagtubos (sa ilang mga kaugalingon gikan sa Silot sa Adlaw sa Pagkabanhaw). Kadtong alang kanila, ang usa ka dautan nga Pagkwenta ug ang ilang puloy-anan mao ang Impiyerno, unsay kadaotan nga dapit nga kapahulayan!
19. Siya ba, nga nahibalo kung unsa ang gipadayag kanimo gikan sa imong Ginoo (Allāh) mao ang Kamatuoran, sama kaniya nga buta? Kadto lamang adunay pag-sabot ang maghatag ug pagtagad.
20. Kadtong nagtuman sa Saad sa Allāh ug dili moguba sa ilang pakigsaad,
21. Ug kadtong nagmintinar sa tanang tukma nga mga relasyon nga gisugo sa Allāh nga ilang huptan, ug adunay Kataha (ug Pagtahod) sa atubangan sa ilang Ginoo (Allāh) ug mahadlok sa usa ka dautan nga Pagkwenta 'sa Adlaw sa Paghukom'.
22. Ug sila nga nagpabiling mapailubon, nga nangita sa Nawong sa ilang Ginoo (Allāh), ug naghimo sa pag-ampo (sa gitakda nga mga panahon), ug naggasto (sa pagpanghatag) gikan sa unsay Among gihatag kanila sa tago ug sa dayag, ug Kinsa nagsalikway sa daotan pinaagi sa maayo. Sila mao ang makabaton sa katapusang puloy-anan:
23. Mga Tanaman sa Eden diin sila mosulod uban niadtong nagbuhat ug maayo gikan sa ilang mga ginikanan ug sa ilang mga kapikas ug sa ilang mga kaliwat; ug ang mga Anghel mosulod ngadto kanila gikan sa matag ganghaan:
24. (Nga naga-ingon) ang kalinaw maanaa kaninyo, tungod kay kamo milahutay sa pagpailub, unsa ka maayo ang katapusan nga puloy-anan (sa Kabulahanan).
25. Apan sila nga nakaguba sa Kasabotan ngadto sa Allah human sa pagkumpirma niini, ug nagputol sa gikasugo sa Allah nga idugtong (ang relasyon sa pamilya ug kaparyentihan), ug naghimo ug kadaot sa yuta; sa ilang ibabaw ang usa ka Tunglo ug sila makabaton ug usa ka dautan nga puloy-anan (kalayo sa Imperno).
26. Pagadugangan sa Allah ang panginabuhian alang sa kinsay Iyang gusto ug gipig-ot (alang sa kinsay Iyang gusto); ug sila nagmaya sa kinabuhi niining kalibotana, ug

ang kinabuhi niining kalibotana kon itandi sa Pikas Kinabuhi walay lain kondili usa ka lumalabay nga kalipay lamang.

27. Ang mga manlilimod (sa Allah ug sa Iyang kataposang Mensahero nga si Muhammad) nag-ingon: Nganong wala man ang usa ka Timailhan gipakanaog kaniya pinaagi sa iyang Ginoo (Allah)? Isulti: Sa pagkatinuod ang Allah nagpasalaag kang bisan kinsa nga Iyang gusto, ug nagtultol ngadto sa Iyang kaugalingon niadtong mibalik (ngadto Kaniya diha sa paghinulsol ug sa pagsunod).
28. Kadtong mituo (sa Allah, ang Usa ug bugtong Tinuod nga Dios) ug kansang mga kasingkasing anaa sa pagpahulay sa Paghinudom sa Allah. Hibalo, sa pagkatinuod diha sa Paghinudom sa Allah ang mga kasingkasing makakaplag ug kapahulayan.
29. (Mahitungod) kanila nga mituo⁽²⁾ ug nagbuhat ug matarong, ang (tanang matang sa) kalipay maangkon nila, ug ang usa ka matahum nga dapit sa (katapusang) pagbalik (Paraiso).
30. Ug sa ingon niana Kami nagpadala kanimo (O Propeta Muhammad) sa usa ka nasud, diin ang ubang mga nasud milabay, aron ikaw makasulti kanila sa unsay Among gipadayag kanimo (sa Qur'an), ug (sa gihapon) ilang gilimod ang 'Allah' ang Labing Maluluy-on. Isulti: Siya mao ang akong Ginoo, walay laing dios (nga takos sa pagsimba) gawas Kaniya; Kaniya misalig ako, ug ngadto Kaniya ang akong pagbalik sa paghinulsol.
31. Ug bisan kung adunay usa ka Qur'an (paglitok) nga diin ang mga bukid mahimo nga mabalhin (gikan sa ilang mga nahimutangan), o ang yuta mapikas, o ang mga patay mahimo nga makasulti (kini wala'y lain gawas niining Qur'an), apan ang tanang butang sa Kabubut-on ni Allāh.

Wala pa ba sila nga mga mituo (sa Allah ug sa Iyang Mensahero nga si Muhammad) nahibalo nga kon gitugot lang sa Allah, Siya kasigurohan nga magagiya sa tanang katawhan? Ug (alang) kanila nga naglimod (sa Allah ug sa Iyang Mensahero) ang usa ka katalagman dili maundang sa paghampak kanila tungod sa ilang (daotan) nga mga buhat, o kini (ang katalagman) mopuyo duol sa ilang mga panimalay,

(2) Sa Allah, ang Usa ug bugtong Tinuod nga Diyos, sa Qur'an, sa kataposang Mensahero sa Allah nga si Muhammad, ug sa Katapusan nga Adlaw)

hangtud nga ang Saad sa Allah moabot; sa pagkatinuod ang Allah dili mapakyas sa (Iyang) Saad.

32. Ug (daghang) mga Mensahero (sa Dios) sa wala pa kamo nga gibiyabiay, apan Ako (Allah) mihatag ug lugway niadtong mga milimod, nan Ako milaglag kanila; unsa ba ka (makalilisang) ang Akong Silot?
33. Siya ba nga nagdumala sa matag kalag sa kun unsay natigom niini (sama sa ubang dios nga walay nahibaloan)? Ug bisan pa niana sila nagbutang ug mga kauban sa Allah! Isulti: Hinganli sila; o gipahibalo ba nimo Siya (Allah) nianang wala Niya mahibalo dinhi sa yuta, o kini ba nga mga 'diyos' walay pulos nga mga pulong?" Hinunoa, ang ilang mga laraw gihimo nga daw nindot tan-awon ngadto kanila nga mga manlilimod (sa Among Pinadayag), ug sila gipugngan gikan sa husto nga Dalan; ug bisan kinsa nga gipasalaag sa Allah (gumikan sa iyang pagkamapahitas-on ug pagpadayon sa sala), siya dili gayud makakaplag ug giya.
34. Alang kanila ang usa ka pag-antos sa kinabuhi niining kalibutana, ug ang pag-antos sa Ulahing Adlaw sa pagkatinuod labing sakit, ug sila walay tigpanalipod batok sa Allah.
35. Ang pananglitan sa Paraiso nga gisaad sa mga matarong; sa ilalom niini naga-dagayday ang mga suba, ang bunga niini molungtad, ug ang landong niini; mao kini ang katapusan niadtong kinsay nagtuman sa mga Sugo sa Allah ug nagbantay batok sa dautan, ug ang katapusan sa mga manlilimod mao ang Kalayo sa Impiyerno.
36. Ug (ang tinuod nga mga magtutuo taliwala) kanila nga Kami naghatag sa (kaniadto) nga Kasulatan naglipay nianang gipadayag kanimo (oh Muhammad), apan gikan sa (kaatbang) nga mga pundok anaa sila nga naglimod sa bahin niini. Isulti: Gisugo lang ako sa pagsimba sa Allah lamang ug sa dili pagbutang sa bisan unsa nga uban Kaniya sa pagsimba, ngadto Kaniya ako nagdapit (kaninyo) ug ngadto Kaniya (lamang) ang akong pagbalik (ug kapalaran).
37. Sa ingon niana Kami nagpadayag niini (ang Qur'an), usa ka tinuod ug perpekto nga Paghukom sa (pinulongan nga) Arabik, apan kon kamo mosunod sa ilang ubos (walay kapuslanan) nga mga tinguha human sa unsay miabut kaninyo nga

kahibalo; kamo walay magbalantay o manluluwas batok sa Allāh.

38. Ug sa pagkatinuod Kami (Allah) nagpadala ug mga Mensahero una kanimo (Oh Muhammad) ug naghatag kanila ug mga asawa ug mga anak, ug dili angay sa usa ka Mensahero (ni siya adunay gahum) sa pagdala ug usa ka Timailhan gawas sa Pagtugot sa Allah; alang sa matag butang adunay usa ka Pagtakda nga panahon, nga Gitakda (sa Allah).
39. Giwagtang o gipamatud-an sa Allah ang bisan unsa nga Iyang gusto (sa Iyang nau-nang mga Mensahe ug mga Pagtakda), ug ngadto Kaniya ang Labing Halangdon nga Talaan.
40. Ug kung among ipakita kanimo (O Propeta Muhammad) ang bahin sa (Silot) nga Among hulgaon sila o kung gipahinabo ba namo nga mamatay ka [sa wala pa kini matuman] - ang paghatud lamang sa Mensahe mao ang (angay) kanimo, ug sa Dios (Allah) ang Pag-ihap (sa tanan).
41. Sila ba (nga manlilimod) wala makakita nga Kami nagdala ngadto sa yuta (nga ilang gidumala, sa Among Kastigo), sa hinay-hinay naghikaw kanila sa tanan nga labing maayo niini? Ug ang Allah magahukom - walay gahum nga makapugong sa Iyang Pagtakda, ug Siya Maabtik sa Pag-ihap.
42. Ug kadtong (mga manlilimod) sa wala pa sila, sa pagkatinuod naghimo ug mga plano (batok sa Kamatuoran), apan Iya sa Allah (Dios) ang epektibo nga plano sa hingpit; Siya nahibalo kon unsa ang natigom sa matag tawo, ug sa dili madugay ang mga manlilimod makahibalo kon kang kinsa ang maayong kataposan.
43. Ug ang mga manlilimod nag-ingon: Ikaw (Muhammad) dili usa ka Mensahero (sa Allah). (O Propeta Muhammad) isulti: Ang Allah Igo na isip usa ka Saksi tali kanako ug kaninyo, ug (usab ang akong mga saksi mao) sila nga adunay (husto) nga kahibalo sa (nag-una nga duha) ka mga Kasulatan (sa mga Hudeyo ug mga Kristiyano).

Ibrāhīm

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif Laam Ra⁽¹⁾ . Kini usa ka nga Libro (Qur'an) nga among gipadayag kanimo (O Propeta Muhammad) nga ikaw mahimong magdala sa mga tawo gikan sa kan-gitngit ngadto sa kahayag - , uban sa pagtugot sa ilang Ginoo (Allah) - ngadto sa Dalan sa Hingpit Makagagahum, Labing nga Dalaygon.
2. Allāh, ngadto Kaniya ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug ang bisan unsa nga anaa sa yuta; ug kaalautan ngadto sa mga manggilimod gikan sa labing mapintas nga Silot (nga mao ang saad ngadto kanila).
3. Kadtong nagpili sa kinabuhi niining kalibutana kay sa Pikas Kinabuhi, ug nagpahilayo (sa mga tawo) gikan sa Dalan sa Allah, ug nagtinguha sa paghimo niini nga hiwi; sila anaa sa dakong sayop.
4. Kami nagpadala ug Mensahero gawas nga anaa sa pinulongan sa iyang kaugalingong katawhan, aron siya makapasabot kanila (sa Mensahe) sa tin-aw; unya ang Allah mobiya (nga makatarunganon) sa kinsay Iyang gusto nga mahisalaag, ug Siya mugiya (pinaagi sa Iyang Pabor) sa kinsay Iyang gusto, ug Siya ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.
5. Ug sa pagkatinuod Kami (Allah) nagpadala kang Moises uban sa Among mga Timailhan (Mga Pamatuod, Mga Milagro), nga nag-ingon: Dad-a ang imong katawhan gikan sa tumang kangitngit ngadto sa kahayag, ug pahinumdumi sila sa mga Adlaw (sa Pabor) sa Allah; sa pagkatinuod adunay mga Timailhan niini alang sa matag mapailubon, nga mapasalamaton.
6. Ug (hinumdomi, Oh mga anak sa Israel) sa dihang si Moises miingon sa iyang katawhan: Hinumdumi ang Pabor sa Allah diha kaninyo, sa dihang Siya nagluwas

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

kaninyo gikan sa katawhan ni Paraon nga sila nagbutang kaninyo sa halabihang pag-antos, pag-ihaw sa inyong mga anak nga lalaki ug nagbuhi sa inyong mga babaye (aron sa pagpangulipon); ug niini adunay usa ka dako nga Pagsulay gikan sa inyong Ginoo (Allah).

7. Ug (hinumdomi) sa dihang ang imong Ginoo (Allah) mipahibalo (niini nga Saad), nga: Kon kamo mapasalamaton Ako sa pagkatinuod mohatag kaninyo ug dugang pa, apan kon kamo dili mapasalamaton, nan (hibalo i nga) ang Akong Silot sa pagkatinuod Hilabihan.
8. Ug si Moises miingon: Kon kamo naglimod (sa Kamatuoran sa Islam), kamo ug ka-dtong anaa sa yuta kamong tanan, sa pagkatinuod ang Allah adunahan (gawasnon sa tanang panginahanglanon, nga Dalaygon;
9. Wala ba nakaabot kaninyo ang mga balita mahitungod sa mga nauna kaninyo, ang katawhan ni Noe ug (ang mga tribo sa) 'Aad ug Thamud, ug niadtong mga nag-sunod kanila? Walay nakaila kanila (ang mga tribo nga misunod) gawas sa Allah. Ang ilang mga Mensahero miabot kanila uban ang tin-aw nga mga Pamatuod, apan ilang gibutang ang ilang mga kamot ngadto sa ilang mga baba ug miingon: Sa pagkatinuod kami nagdumili nianang butang nga gipadala kanimo, ug sa pagkatinuod kami anaa sa pagduhaduha mahitungod nianang imong gidapit kanamo.
10. Ang ilang mga Mensahero miingon: Aduna bay pagduhaduha mahitungod sa Allah, ang Magbuluhad sa mga langit ug sa yuta? Gidapit Niya kamo aron Siya mopasaylo kanimo sa inyong mga sala, ug maghatag kaninyo ug lugway hangtod sa gitakda nga panahon. Sila miingon: Kamo mga tawo sama kanamo! Gusto lang nimo nga ipahilayo kami sa gisimba sa among mga katigulangan. Busa hatagi kami ug pipila ka tin-aw nga pamatuod (sa unsay imong gisulti).
11. Ang ilang mga Mensahero miingon ngadto kanila: Kami mga tawo nga sama kaninyo, apan ang Allah naghatag (sa Iyang) Pabor (nga Pagkapropeta) kang bisan kinsa nga Iyang gusto sa Iyang mga ulipon, ug dili angay kanamo nga kami magdala kaninyo bisan unsang pruwera gawas sa Pagtugot sa Allah; Ug sa Allah himoa nga ang mga magtotoo ibutang ang ilang hingpit nga pagsalig.
12. Ug unsa may among rason nga dili kami mosalig sa Allah? Ug Siya sa pagkati-

nuod naggiya kanamo ngadto sa (malinawon) nga mga dalan nga among gisunod; ug sa pagkatinuod kami moantus uban sa pagpailub sa inyong paglutos kanamo; ug sa Allah (lamang) tugoti sila nga nagasalig, nga ibutang ang ilang hingpit nga pagsalig.

13. Ug sila nga naglimod (sa Kamatuoran) miingon ngadto sa ilang mga Mensahero: Kami sa pagkatinuod magpapahawa kaninyo gikan sa among yuta, o kon dili kamo mobalik sa among pagtuo (ug pamaagi sa pagkinabuhi). Busa ang ilang Ginoo (Allah) mipadayag ngadto kanila: Sa pagkatinuod Kami molaglag sa mga tigbuhat sa kadautan (ang mga malinapason sa balaod).
14. Ug Kami magpapuyo kaninyo sa yuta human kanila; kini alang kaniya nga nahadlok sa pagpabarug sa Akong Presensiya (aron sa Pagkwenta), ug sa kinsay nahadlok sa Akong Paghulga.
15. Ug sila (ang mga magtutuo) nangayo ug Tabang (ug kadaugan gikan sa Allah) ug (sa ingon niana) ang matag nagginahi, mapahitas-on nga diktador pagadad-on ngadto sa hingpit nga kapildihan ug kalaglagan.
16. Sa iyang atubangan mao ang Impiyerno, ug siya pagahatagan aron sa pag-inum sa tubig nga nagbukal:
17. Siya magainum niini sa hinayhinay, ug maglisud sa pagtulon niini, ug ang kama-tayon moabut kaniya gikan sa tanang dapit, apan siya dili mamatay; ug sa iyang atubangan adunay usa ka Hilabihan nga Kastigo.
18. Ang panag-ingnan sa mga naglimod sa ilang (Tinuod) nga Ginoo (Allah): Ang ilang mga buhat sama sa mga abo nga gihuyop sa makusog nga hangin sa unoson nga adlaw; dili sila makakab-ot ug bisan unsa nga kaayohan gikan sa tanan (nga mga maayo unta nga buhat) nga ila untang natigom; kana mao ang (tin-aw) nga pagkasalaag, nga halayo (gikan sa husto nga Dalan).
19. Wala ba ninyo makita nga gibuhay sa Allah ang mga langit ug ang yuta sa kamatuoran? Kung Iyang buoton, mahimo Niyang wagtangon kamo ug magdala ug bag-ong binuhay,
20. Ug kini dili lisud alang sa Allah.
21. Ug silang tanan moduol sa atubangan sa Allah 'alang sa Paghukom', unya ang

mga mahuyang moingon ngadto kanila nga mga mapahitas-on: Sa pagkatinuod kami inyong mga sumusunod, busa mahimo ba nga inyong ilikay gikan kanamo ang bisan unsang bahin sa Silot sa Allah? Sila moingon: Kon ang Allah migiya kanamo, kami usab unta nakagiya kaninyo; managsama kanato kun kita dili mapailubon o mapailubon, walay paagi sa paggawas alang kanato.

22. Sa diha nga ang Kamanduan sa Allah nahitabo na, ang Satanas muingon: Sa pagkatinuod ang Allah misaad kaninyo ug usa ka Saad sa Kamatuoran, ug ako misaad kaninyo, unya ako mipakyas (nagbudhi) kaninyo, ug ako walay

katungod ibabaw kaninyo, gawas nga ako mitawag kaninyo (lamang) ug kamo misunod kanako, busa ayaw ako basola kondili basula ang inyong mga kaugalingon. Dili ako mamahimo nga inyong manluluwas (karon) ni kamo (usab) makaluwas kanako; sa pagkatinuod ako naglimod sa inyong pagpakig-uban kanako sa Allah kaniadto; kasigurohan nga ang mga mamumuhat sa kadautan makabaton ug usa ka sakit nga Silot.

23. Apan sila nga nagtuo (sa Allah, ang Usa ug bugtong Matuod nga Diyos, ug sa Iyang mga Mensahero, ug sa Katapusan nga Adlaw) ug nagbuhat ug matarong nga mga maayong buhat, pasudlon sa mga Tanaman, nga diin sa ubos niini mao ang mga suba nga nagdagayday, aron sa pagpabilin didto pinaagi sa pagtugot sa ilang Ginoo (Allah); ang ilang pagtimbaya sa sulod niini mao ang (Salaam) Kalinaw.

24. Wala ba kamo makakita kung giunsa sa Allah paghimo sa usa ka panag-ingnan sa maayong pulong (nga) sama sa maayong kahoy, kansang gamut lig-on, ug kansang mga sanga padulong ngadto sa langit,

25. Nga nagahatag sa mga bunga niini sa matag panahon (sa tingbunga) pinaagi sa Pagtugot sa iyang Ginoo (Allah). Ug ang Allah naghimo ug mga panag-ingnan alang sa katawhan aron sila makahinumdom.

26. Apan ang panig-ingnan sa daotan nga pulong, sama sa ngil-ad nga kahoy, nga giibut gikan sa yuta; nga kini walay pagkamalig-on.

27. Gipalig-on sa Allah ang mga mituo pinaagi sa Pulong nga nagbarog nga lig-on sa kinabuhi niining kalibotana ug sa Ulahing Adlaw (nga dili kamo magsimba ug

lain gawas sa Allah), ug ang Allah (makataronganon nga) nagpahisalaag sa mga mamumuhat sa kadautan (mga malinapason sa balaod), ug ang Allah nagabuhat sa unsay Iyang gusto.

28. Wala ba kamo makakita niadtong (mga manlilimod) nga nag-usab sa Pabor sa Allah sa pagkadili mapasalamaton (pagkawalay pagtuo), ug naghimo sa ilang mga katawhan nga mopuyo sa puluy-anan sa hingpit nga kapildihan?
29. Ngadto sa Impyerno sila mosulod (ug masunog), ug unsa ka dautan kini nga dapit nga pagapuy-an.
30. Ug sila nagbutang ug katugbang sa Allah aron sila makapahisalaag (sa mga tawo) gikan sa Iyang Dalan. Isulti: Paglingaw kamo sa inyong mga kaugalingon, kay sa pagkatinuod ang inyong padulngan mao ang Impiyerno.
31. Isulti ngadto sa Akong mga ulipon nga mituo (sa Allah, sa Iyang kataposang Mensahero nga si Muhammad, ug sa Katapusang Adlaw) nga sila kinahanglan magmakanunayon sa pag-ampo (sa gitakda nga mga panahon) ug mogasto gikan sa unsay Among gihatag kanila, sa tago ug sa dayag, sa dili pa ang pag-abot sa Adlaw nga diin wala nay pagbinayloay o panaghigalaay.
32. Kini mao ang Allah nga nagbuhat sa mga langit ug sa yuta ug nagpakanaog ug tubig gikan sa mga panganod, unya nagpagula gikan niini ug mga bunga ingon nga pagkaon alang kaninyo, ug Siya naghimo sa mga barko nga masinugtanon kaninyo, aron sila makalawig sa dagat pinaagi sa iyang sugo, ug Iyang gihimo ang mga suba nga masunuron (usab) nganha kaninyo.
33. Ug Iyang gihimo nga masinulondon alang kaninyo ang adlaw ug ang bulan, nga nagpadayon sa ilang mga agianan, ug Iyang gihimo nga masinulondon alang kaninyo ang gabii ug ang adlaw.
34. Ug Siya nagahatag kaninyo sa tanan nga inyong gipangayo Kaniya; ug kon kamo mag-ihap sa mga Pabor sa Allah, kamo dili makahimo sa pag-ihap niini; sa pagkatinuod ang tawo dili makatarunganon, dili mapasalamaton.
35. Ug (hinumdomi) sa dihang si Abraham miingon: (O Allah) akong Ginoo! Himoa kining lungsod (Makkah) nga luwas, ug luwasa ako ug ang akong mga anak gikan sa pagsimba sa mga dios-dios.

36. (Oh Allah) akong Ginoo! Sa pagkatinuod sila nagpahisalaag sa daghang mga tawo (pinaagi sa mga dios-dios); apan bisan kinsa nga mosunod kanako, siya sa pagkatinuod uban kanako, ug bisan kinsa nga mosupak kanako, nan Ikaw mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
37. (O Allah) among Ginoo! Sa pagkatinuod akong gipahiluna ang usa ka bahin sa akong kaliwat (Ishmael ug ang iyang mga kaliwat) sa umaw nga walog duol sa Imong Sagrado nga Balay (ang Ka'aba sa Makkah, O Allah) among Ginoo! Aron nga sila magmakanunayon sa pag-ampo; busa himoa ang mga kasingkasing sa ubang mga tawo nga mangandoy (ug kaayohan) alang kanila ug hatagi sila og mga bunga; aron sila mahimong mapasalamaton:
38. «(O Allāh) among Ginoo, sa pagkatinuod Ikaw nasayud kun unsay among gitago ug unsay among gidayag, ug walay bisan unsa sa yuta o sa langit nga natago gikan sa Allāh:»
39. Ang tanan nga pagdayeg Iya sa Allah, nga Maoy naghatag kanako sa katigulangan nga mao si Ismael ug Isaac; sa pagkatinuod ang akong Ginoo (Allah) mao ang Tigpatalinghog sa pag-ampo.
40. (O Allah) akong Ginoo! Himoa nga ako makanunayon sa pag-ampo ug ang akong mga anak, (O Allah) among Ginoo, dawata ang akong pag-ampo:
41. (Oh Allah) among Ginoo! Pasayloa ako ug ang akong mga ginikanan ug ang mga magtutuo sa Adlaw nga ang Pagkwenta ug Paghukom mahitabo!
42. Ug ayaw hunahunaa nga si Allah wala makahibalo kung unsa ang gibuhat sa mga daotan (kadtong nagbutang ug kauban ni Allah sa Iyang pagka-Dios o pagsimba). Siya naghatag lamang kanila ug pahulay hangtod sa Adlaw nga ang mga mata motutok sa kalisang -
43. Nagdagan sa kahadlok, gibayaw ang ilang mga ulo, ang ilang panan-aw wala na mobalik kanila, ug ang ilang mga kasingkasing wala'y kapuslanan (gikan sa paghunahuna - tungod sa hilabihan nga kalisang).
44. Ug pasidan-e ang mga tawo sa Adlaw nga ang Silot moabut kanila, unya sila nga nagbuhat sa kadautan (nga naglapas sa Balaod sa Allah) moingon: (O Allah) among Ginoo! Lugwayi kami ngadto sa haduol nga panahon, (aron) kami motu-

bag sa Imong Pagtawag (sa pagtuo Kanimong, nga dili magbutang sa bisan unsa nga uban Kanimong sa pagsimba) ug sa pagsunod sa mga Mensahero. (Apan ang Allah motubag): Wala ba kamo nanumpa kaniadto (nga) dili kamo mobiya (niining kalibutana alang sa Pikas Kinabuhi)?

45. Ug kamo mipuyo sa mga puloy-anan sa mga nagpakasala batok sa ilang mga kaugalingon, ug natin-aw kaninyo kun sa unsa nga paagi Kami mitagad kanila, ug Kami mipakita (sa daghang) mga panag-ingnan alang kaninyo.
46. Ug sila sa pagkatinuod naglaraw sa ilang laraw, apan si Allāh nakahibalo sa ilang laraw (Nga nagbalik niini ngadto kanila), bisan tuod ang ilang laraw mao nga kini makabalhin sa kabukiran.
47. Busa ayaw paghunahuna nga ang Allah (maghimong) pakyas sa Iyang Saad ngadto sa Iyang mga Mensahero; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Hingpit Gamhanan, ang Ginoo sa Pagbalus.
48. Sa Adlaw nga ang yuta mausab ngadto sa laing yuta, ug (mao usab) ang mga langit, ug sila (katawhan) mogula sa atubangan sa Allah, ang Nag-Inusara nga (Tinuod nga Dios), ang Madaugon.
49. Ug makita nimo ang mga daotan nianang Adlaw nga mga ginapos sa mga kadena.
50. Ang ilang mga bisti hinimo gikan sa alkitran, ug ang Kalayo nagtabon sa ilang mga nawong.
51. Aron si Allah magabalus sa matag kalag (sumala sa) unsay iyang nahimo (maayo man o daotan); sa pagkatinuod ang Allah Maabtikon sa Pag-ihap.
52. Kini (Qur'an) usa ka mensahe.alang sa kataw-han aron sila mapasidan-an pinaagi niini, ug hibalo nga Siya (Allah) mao ang Usa (ug mao lamang ang Tinuod) nga Diyos⁽²⁾, aron ang mga katawhan sa pagsabot magabantay.

(2) Walay lain nga adunay katungod nga pagasimbahon gawas Kaniya, ug Siya walay asawa, ni anak nga lalaki, ni mga anak nga babaye, ni bisan unsa nga kapikas o katumbas.

Al-Ĥijr

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif Laam Ra⁽¹⁾ . Kini mao ang mga Bersikulo sa Libro ug tin-aw nga gilitok nga Qur'an.
2. Tingali (ubang sa pagmahay), sila nga karon naglimod (sa Kamatuoran sa Islam) mangandoy nga sila mga Muslim⁽²⁾ .
3. Biyai sila (nga mga dili magtutuo) aron sa pagkaon ug paglipay (niining kinabuhia), ug paglingaw sa ilang mga kaugalingon sa (bakak) nga mga paglaum, kay sila sa dili madugay mahibalo.
4. Wala gayud Kami maglaglag ug usa ka lungsod (gawas sa mga sala niini) ug kini adunay iladong gitakda nga termino.
5. Walay katawhan nga makapadali sa gikatakda nga panahon niini, ni sila makapalangay (niini).
6. Ug sila (ang mga manlilimod) miingon: «O ikaw (Muhammad) nga diin ang Pahunumdum (Qur'an) gipadayag. Sigurado nga wala ka sa imong hunahuna.
7. (Nag-ingon): Nganong dili man nimo dad-on kanamo ang mga anghel, kung ikaw matinud-anon?»
8. Kami wala magpakanaog sa mga anghel gawas sa Kamatuoran (Pinadayag o Baalang Panimalos), ug sa maong kahimtang, sila (ang mga manlilimod) dili na unya pagahatagan ug lugway.
9. Sa pagkatinuod Kami , Kami mao ang nagpadayag sa Pahunumdom (Qur'an) ug Kami sa pagkatinuod magabantay ug magatipig niini (gikan sa tanang pagtuig).

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

(2) Sa diha nga ilang makita, sa Adlaw sa Paghukom, ang mga magtutuo nga mga Muslim padulong sa Paraiso ug ang mga manlilimod padulong sa Impiyerno.

10. Sa kasigurohan Kami nagpadala (ug mga Mensahero) una kanimo taliwala sa mga sekta (komunidad) sa kanhing mga katawhan.
11. Walay Mensahero nga miabut kanila, apan sila nagbiaybiay kaniya.
12. Sa ingon niini Kami naghimo (sa paglimod) nga mosulod ngadto sa mga kasing-kasing sa mga dautan;
13. Wala sila motuo niini (Qur'an), bisan pa ang panig-ingnan sa kanhing mga (manlilimod) katawhan milabay na.
14. Bisan pa kung ablihan Namong alang kanila ang usa ka ganghaan sa langit, aron sila makapadayon sa pagsaka niini,
15. Sila moingon gayod: «Ang among mga panan-aw nasilaw lamang; hinoon, mga tawo kami nga naapektuhan sa salamangka.»
16. Sa pagkatinuod Kami (Allah) nagbutang ug dagkong mga bituon sa langit, ug Kami naghimo kanila nga matahum sa mga nagatan-aw.
17. Ug Among gibantayan kini (ang langit) batok sa matag tinunglo nga Satanas,
18. Gawas kaniya (yawa) nga misulay sa pagpaminaw (ngadto sa haduol sa langit), busa nagsunod kaniya ang makita nga nagdilaab nga kalayo.
19. Ug ang yuta, Kami (Allah) nagbuklad niini, ug nagbutang niini ug lig-on nga mga bukid, ug nagpatubo niini sa tanang matang sa angay nga katimbang.
20. Kami naghatag niini og mga pamaagi sa panginabuhian alang kaninyo, ug alang niadtong (mga binuhat) nga kamo dili mao ang tigtagana kanila.
21. Walay bisan unsa nga butang, apan ang (dili mahurot) nga mga bahandi ania kana-to, ug Kami dili mopakanaug niini gawas sa nahibaloan nga sukod.
22. Kami (Allah) nagpanaog sa mga hangin nga naga-abono, unya nagpakanaug ug tubig gikan sa mga panganod, busa Kami naghatag niini kaninyo aron sa pag-inom, dili kaninyo ang nagtipig sa iyang mga reserba.
23. Ug sa pagkatinuod Kami (Allah lamang) ang naghatag ug kinabuhi ug nagpahinabog kamatayon, ug Kami ang (walay kataposan) nga Tigpanunod.
24. Kami nakaila niadtong anaa kaninyo nga milabay na, ug Kami sa pagkatinuod nakaila niadtong moabut sa ulahi.

25. Ug sa pagkatinuod ang imong Ginoo magabanhaw kanilang tanan (alang sa Paghukom); sa pagkatinuod Siya mao ang Hingpit nga Maalamon, Ang Hingpit nga Nahibalo.
26. Sa pagkatinuod Kami (Allah) naglalang sa tawo gikan sa yuta sa itom nga lapok nga hinolma.
27. Ug ang jinn Among gibuhat kaniadto gikan sa hilabihan ka init nga kalayo (nga walay aso).
28. Ug (hinumdomi) sa diha nga ang imong Ginoo (Allah) miingon ngadto sa mga Anghel: Sa pagkatinuod Ako magbuhat ug usa nga tawo gikan sa yutang kolonon, nga gihulma sa (itom nga hamis) lapok.
29. Busa sa dihang naumol Ko siya ug nahuypan siya sa usa ka espiritu sa Akong Kaugalingon nga binuhat, moyukbo sa atubangan niya.”
30. Busa ang mga anghel miyukbo, silang tanan nga managkauban,
31. Gawas kang Iblees (Satanas); nagdumili siya nga mahiuban niadtong mga nanggiyukbo.
32. (Ang Allah) miingon: «O Iblees (Satan), unsa bay nahitabo kanimo nga dili ka kauban sa mga nanggiyukbo⁽³⁾ ?»
33. Siya miingon: Ako dili ingon niana nga ako muyukbo sa usa ka tawo nga Imong gilalang gikan sa yutang kolonon, nga gihulma sa (itom nga hamis) lapok.
34. (Ang Allah) miingon: Nan gawas gikan niini (Paraiso), Kay ikaw sa pagkatinuod sinalikway ug gipapahawa.
35. Ug sa pagkatinuod ikaw pagatungluhon hangtod sa Adlaw sa Pagbalus.
36. Siya miingon: (O Allah) akong Ginoo! Hatagi ako ug lugway hangtod sa panahon nga sila pagabanhawon (gikan sa ilang mga lubnganan).
37. (Ang Allah) miingon: Nan sa pagkatinuod ikaw gihatagan ka ug lugway.
38. Hangtud sa Adlaw nga gitakda (ang Adlaw sa Paghukom).
39. (Si Satanas) miingon: (O Allah) akong Ginoo! Tungod kay Imong gipasalaag ako,

(3) Nasayud ang Allah sa hinnungdan apan gihimo Niya nga ang iyang tubag makuhaan ug pamatuod ug pagtulon-an.

sa walay pagduhaduha akong panindoton alang kanila (nga mga anak ni Adan) kining kalibotan (ang dalan sa kasaypanan, kalibutanon nga mga pagkaliban, mga kaibog, ug kadautan), ug sa pagkatinuod akong ipahisalaag silang tanan:

40. Gawas niadtong taliwala kanila, Ang imong mga debotado nga mga ulipon.
41. (Ang Allah) miingon: Kini mao ang Dalan (sa pagbalik) nga matul-id ngari Kana-ko:
42. Sa pagkatinuod, mahitungod sa Akong mga ulipon (sa mga tawo ug jinn), ikaw walay gahom ibabaw kanila gawas niadtong nagsunod kanimo nga mga mitipas.
43. Ug sa pagkatinuod ang Impiyerno mao ang gisaad nga dapit alang kanilang tanan:
44. Kini adunay pito ka ganghaan; sa matag ganghaan adunay usa ka nabulag nga pundok kanila (gikan sa mga sumusunod ni Satanas).
45. Sa pagkatinuod kadtong nagpakamatarung maanaa sa taliwala sa mga Tanaman ug mga Tuburan,
46. (Kini igaingon): Sulod niini uban sa kalinaw, ug kaluwasan.
47. Ug Among tangtangan ang bisan unsa nga kasuko nga anaa sa ilang mga dughan - (sila mamahimong) managsoon, sa mga trono (sa dignidad, malipayon) nga nag-atubang sa usag usa.
48. Ang kakapoy dili makatandog kanila, ni sila mahimong papahawaon gikan niini.
49. Pahibaloa ang Akong mga ulipon (sa katawhan ug jinn) nga Ako mao ang Labing Mapasayloon, ang Labing Maloloy-on,
50. Ug ang Akong Silot mao gayud ang labing Sakit nga Silot.
51. Ug pahibaloa sila sa mga bisita ni Abraham:
52. Sa dihang misulod sila kaniya, sila miingon, 'Kalinaw.' Siya miingon: Sa pagkatinuod kami nahadlok kaninyo.
53. Sila miingon: Ayaw kahadlok, sa pagkatinuod kami mao (mga Anghel nga gipadala aron) sa paghatag kanimo ug maayong balita sa usa ka bata nga lalaki, nga adunay kahibalo.
54. (Si Abraham) miingon: Ikaw ba naghatag kanako ug maayong balita (sa usa ka

anak nga lalaki) sa diha nga ang katigulangon miabut na kanako? Unsa kaha nga maayong balita kini?»

55. (Ang mga Anghel) miingon: Kami naghatag kaninyo ug maayong balita uban sa kamatuoran, busa ayaw kamo uban sa mga nawad-an ug paglaum.
56. (Si Abraham) miingon: Ug kinsa ba ang mawad-an ug paglaum sa Kalooy sa iyang Ginoo (Allah) gawas niadtong mga nahisalaag?
57. Ug (dayon) miingon: «Unsa ba ang inyong katuyoan (dinhi), O (anghelanon nga mga mensahero?)»
58. Sila miingon: «Sa pagkatinuod kami gipadala ngadto sa katawhan nga hilabihan naglapas ug mga dautan (sa Sodoma ug Gomora),»
59. Gawas sa pamilya ni Lot: Sa pagkatinuod luwason namo silang tanan,
60. Gawas sa iyang asawa; Kami nagtakda nga siya siguradong mahilakip sa mga nahabilin (nga nagpabilin sa luyo)⁽⁴⁾ .»
61. Busa sa dihang ang (anghelanon) nga mga mensahero miabot sa pamilya ni Lot,
62. (Si Lot) miingon: «Daw mga estranghero kamo.»
63. (Ang mga anghel) miingon: «Apan, kami mianhi kanimo uban nianang (Silot) nga ilang gikaduhaduhaan.»
64. «Ug mianhi kami kanimo uban ang Kamatuoran, ug kami sa pagkatinuod mga matinud-anon.»
65. Busa lakaw uban sa imong pamilya sa kagabhion ug sunod kanila, ug ayaw tugoti ang bisan kinsa kaninyo nga molingi sa likod, ug lakaw ngadto sa diin ikaw gisugo.
66. Ug Kami mipadayag kaniya niini nga Pagtakda, nga ang mga gamut (ug katapusan nga mga salin) niining (mga makasasala) pagataposon sa kabuntagon.
67. Ug ang katawhan sa syudad miabut nga nanggikalipay.
68. (Si Lot) miingon: «Sa pagkatinuod sila mao ang akong mga bisita, busa ayaw ako pakaulawi,

(4) Nga mamatay, tungod sa pakigtambayayong sa mga manlilimod.

69. Ug kahadloki ang Allah, ug ayaw ako ibutang sa kaulawan.»
70. Sila miingon: «Wala ba kami nagdili kanimo sa pagpanalipod (sa ubang) mga tawo?»
71. (Si Lot) miingon: «Ania ang akong mga anak nga babaye (mga babaye sa akong katawhan aron pangasaw-on), kon kamo mobuhat gayud (sa ingon).»
72. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa imong kinabuhi (O Propeta Muhammad), sa pagkamatood sila mga buta nga naglatagaw sa ilang kahubog.
73. Busa ang (Gamhanan nga) Pagbuto misakmit kanila sa pagsubang sa adlaw.
74. Ug kami mibalit'ad niini (ang siyudad) ug mipaulan kanila sa gipainit nga kolonon nga bagah.
75. Sa pagkatinuod adunay mga Timailhan niini alang niadtong mga maalamon.
76. Ug sa pagkatinuod ang ilang mga kagun-oban (ang siyudad sa Sodoma) anaa gihapon sa usa ka nailhan nga agianan.
77. Sa pagkatinuod adunay Timailhan niini alang sa mga magtotoo.
78. Ug ang mga lumulupyo sa kakahoyan (ang katawhan sa Madian) usab sa pagkatinuod tigbuhat ug kadautan.
79. Busa Kami nagpahamtang ug silot kanila, ug ang kagun-oban sa duha ka mga balangay (ang mga siyudad sa Sodoma ug Midian) anaa gihapon sa usa ka ilado nga dalan, patag nga makita sa tanan (ug makuhaan ug pagtulon-an).
80. Ug ang mga lumulupyo sa Hijr (ang batoon nga agianan, nga mao ang tribo sa Thamud) sa pagkatinuod naglimod sa mga Mensahero (sa Allah);
81. Ug Kami naghatag kanila sa Among mga Timailhan (lakip ang mga Milagro, ug mipadala sa Among mga Sugo), apan sila mitalikod gikan kanila;
82. Ug sila nagkulit ug mga balay sa kabukiran, nga mibati ug pagkaluwas.
83. Apan ang (hilabihihan kadako) nga pagbuto misakmit kanila sa kabuntagon;
84. Ug ang unsay ilang natigom 'sa bahandi' wala gayod makahatag ug kaayohan kanila.
85. Kami wala magbuhat sa mga langit ug sa yuta ug sa tanan nga anaa sa taliwala

niini gawas nga alang sa usa ka kamatuoran; ug ang Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom) sa pagkatinuod moabot. Busa pagpasaylo (O Propeta Muhammad) uban sa maayo ug mapuangoron nga pagpasaylo.

86. Sa pagkatinuod ang 'Allah' imong Ginoo mao ang Magbuluhat sa tanang butang, ang Labing Nakahibalo sa Tanan.
87. Sa pagkatinuod Kami naghatag kanimo sa pito ka kanunayng gisubli (nga Mga Bersikulo, nga mao ang pang-abli nga Kapitulo [Suratol Fatihah]), ug ang Dako nga Qur'an.
88. [busa] ayaw itan-aw ang imong mga mata [nangandoy] sa kung unsa ang among gihatag sa pipila kanila (mga manlilimod) aron malingaw, ug ayaw kaguol tungod kanila. Ug ipaubos ang imong pako (sa gugma ug pagkamaayo) ngadto sa mga magtutuo.
89. Ug isulti: Sa pagkatinuod ako usa ka tin-aw nga tigpasidaan (sa Kastigo alang sa bisan kinsa nga nagbutang ug kauban sa Allah sa pagsimba ug nagbuhat ug kadaotan).
90. (Usa ka pasidaan) sama sa unsay Among gipakanaog ngadto kanila kinsa nagbahin (ang mga Kasulatan),
91. kinsa 'karon' modawat sa mga bahin sa Quran, nagsalikway sa uban (sumala sa ilang kaugalingong mga tinguha).
92. Busa, pinaagi sa imong Ginoo (Allah), Kami sa pagkatinuod mangutana kanilang tanan,
93. Ngadto sa tanan nga ilang ginabuhat kaniadto.
94. Busa ipahayag sa dayag kung unsa ang gikasugo kanimo (ang Pagkausa sa Diyos), ug palayo gikan sa mga tigsimbag mga dios-dios.
95. Sa pagkatinuod Kami igo na kanimo batok sa mga mabiybiayon.
96. Kadtong nagbutang ug kauban sa Allah nga laing dios; nan sila mahibalo sa dili madugay (ang mga sangpotanan).
97. Ug sa pagkatinuod Kami nahibalo nga ang imong dughan naghuot sa ilang gisulti (sa pagpangbiybiay ug pagpanglimod).

98. Busa himayaa ang imong Ginoo (Allah) uban sa pagdayeg, ug kahimong uban niadtong mga miyukbo sa ilang kaugalingon (ngadto Kaniya).
99. Simbaha ang imong Ginoo (Allāh lamang) hangtod nga moabot kaninyo ang kasigurohan (sa kamatayon).

An-Nahl

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang kamandoan sa Allah (Paghukom) nagkaduol na, busa ayaw pagtinguha sa pagpadali niini; ang Himaya ngadto Kaniya, ug Labing Halangdon Siya nga labaw sa tanan nga ilang gipakig-uban Kaniya (sa Iyang pagka-Dios o sa pagsimba).
2. Iyang gipakanaog ang mga anghel uban sa Balaanong Pagpadayag pinaagi sa Iyang Kasugoan ngadto sa kinsay Iyang gusto sa Iyang mga ulipon, nga nag-ingon: «Ihatag ang Pasidaan nga walay diyos (nga takos pagasimbahon) gawas Kanako (Allah), busa kahadloki Ako ug likayi ang daotan.»
3. Gibuhat sa Allah ang mga langit ug ang yuta sa tinuod nga katuyuan, Labing Halangdon Siya, labaw sa tanan nga ilang gipakig-uban Kaniya (sa mga diyosdiyos).
4. Gibuhat niya ang tawo gikan sa usa ka tulo sa binhi; apan tan-awa - ang tawo (mahimong) usa ka dayag nga kaaway (nga makiglalis mahitungod sa kamatuoran).
5. Ug gibuhat Niya ang mga hayopan alang kaninyo; Anaa kaninyo gikan kanila ang mainit nga mga bisti ug (daghang) mga kaayohan, ug gikan kanila kamo naga-kaon.
6. Ug alang kaninyo adunay katahum nganha kanila sa diha nga kamo magpapauli kanila sa kagabion, ug sa diha nga kamo magpadala kanila ngadto sa sibsibanan sa kabuntagon.
7. Ug sila nagapas-an sa inyong bug-at nga mga lulan ngadto sa mga dapit nga dili ninyo maabut, gawas nga anaa niini ang dakung kalisdanan sa inyong mga kaugalingon; sa pagkatinuod ang inyong Ginoo (Allah) mao ang Labing Mabination, Labing Maloloy-on.
8. Ug (gibuhat sa Allah) ang mga kabayo ug mga mula ug mga asno aron kamo makasakay kanila ug ingon nga dayandayan; ug Siya magbuhat pa sa wala ninyo mahibaloi (sa mga pamaagi sa pagpanaw: pinaagi sa hangin, dagat, yuta, ug bisan sa kawanangan, nga nahimong posible pinaagi lamang sa Iyang Gahum).

9. Ug ngadto sa Allah ang katungdanan aron sa pagpakita sa husto nga Dalan tin-aw, apan adunay daghan nga magtipas gikan niini; ug kon Iyang 'Allāh' gibuot, Siya unta migiya na kaninyong tanan sa husto (apan gitagaan ta Niya ug kagawasan sa pagpili).
10. Siya (Allah) mao ang nagpakanaog sa ulan gikan sa panganod; gikan niini kamo nagainom, ug pinaagi niini (mitubo) ang mga tanom diin kamo nagasibsib (sa inyong mga hayopan).
11. Siya nagpatubo niini alang kaninyo sa mga tanom, mga olibo, mga palmera, mga ubas, ug sa tanang mga bunga; sa pagkatinuod adunay Timaan niini alang sa katawhan nga namalandong.
12. Ug Iyang gihimo ang kagabion ug ang adlaw nagpailalom alang kaninyo, ug ang adlaw ug ang bulan, ug ang mga bitoon nga nagpailalom pinaagi sa Iyang sugoan; sa pagkatinuod adunay mga Timailhan niini alang sa mga tawo nga adunay sala-butan;
13. Ug ang bisan unsa nga Iyang gibuhāt ngadto sa yuta nga lain-laing mga bolok, sa pagkatinuod adunay Timailhan niini alang sa katawhan nga naghinumdom.
14. Ug Siya (Allah) mao ang naghimo sa dagat nga masinulondon aron kamo maka-kaon gikan niini sa lab-as ug humok nga mga unod ug nagpagula gikan niini ug mga dayandayan nga diin inyong ginasul-ob, ug kamo makakita sa mga sakayan nga naglayag niini, aron kamo mangita sa Iyang kadagaya, ug aron kamo magpa-salamat (ngadto Kaniya).
15. Ug ang Allah nagbutang ug lig-on nga mga bukid sa yuta, aron dili kini matay-og uban kaninyo, ug mga suba, ug mga dalan, aron kamo makakaplag sa inyong dalan.
16. Ug mga timaan; ug pinaagi sa mga bitoon sila nakakaplag sa ilang dalan.
17. Siya ba (Allah) Nga naglalang sa matag butang na sama kaniya kinsa walay maglalang? Dili ba kamo makahinumdom?
18. Ug kon kamo mag-ihap sa mga Pabor sa Allah, kamo dili gayud makaihap niini; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maloloy-on.
19. Ug ang Allah nasayod sa unsay inyong gitago ug sa unsay inyong gidayag.

20. Apan kadtong nagsimba gawas sa Allah, (sila) walay naglalang ug bisan unsa, samtang sila sa ilang mga kaugalingon mga binuhat;
21. Mga patay (sila), dili buhi, ug wala sila mahibalo kung kanus-a sila pagabanhawon (gikan sa patay).
22. Ang imong Dios mao (lamang ang Allāh), usa nga Dios; busa (alang) niadtong wala motuo sa Pikas Kinabuhi, ang ilang mga kasingkasing naglimod (sa pagka-Usa sa Allāh) ug (niini) sila (buang-buang nga) maisugon ug mapahitas-on.
23. Sa walay pagduhaduha nahibalo ang Allāh kon unsa ang ilang gitago ug unsa ang ilang gidayag; sa pagkatinuod Siya dili makagusto niadtong mga mapahitas-on.
24. Sa diha nga iga-ingon ngadto kanila, unsa ang gipadayag sa imong Ginoo? Sila muingon: 'Mga sugilanon sa mga karaan;'
25. Aron ilang mapas-an ang ilang mga palas-anon nga hingpit sa Adlaw sa Pagkabanhaw, ug ang mga palas-anon niadtong ilang gipahisalaag nga walay kahibalo (bisan tuod kini dili makapakunhod sa mga palas-anon sa naulahi sa bisan unsang paagi); Hibalo, dautan kanang ilang gipas-an.
26. Kadtong mga nauna kanila naglaraw gayod, apan giguba sa Allāh ang ilang tinukod gikan sa mga patukoranan, mao nga ang atop nahulog kanila gikan sa ilang ibabaw, ug ang Silot miabut kanila gikan sa diin wala nila damha.
27. Unya sa Adlaw sa Pagkabanhaw Iyang dad-on sila sa kaulawan ug moingon: Hain na ang mga kaubanan nga inyong gihatag Kanako, alang kang kinsa man kamo nakigbatok? Sila nga gihatagan sa (hustong) kahibalo moingon: Sa pagkatinuod ang kaulawan ug pagkaalaot niining adlaw anaa sa mga manlilimod:
28. Kadtong gipahinabo sa mga Anghel nga mamatay samtang sila nagpakasayop sa ilang mga kaugalingon (pinaagi sa kawalay pagtuo ug pinaagi sa pagbuhat ug uban pang mga dagkong makamatay nga kasal-anan). Unya sila nagtanyag (ug bakak) nga pagpasakop (nga nag-ingon): Kami kaniadto wala magbuhat ug bisan unsa nga kadautan. (Apan tubagon sila sa mga Anghel): Oo! Sa pagkatinuod ang Allāh mao ang Nakahibalo sa tanan nga inyong gibuhat kaniadto (nga kadautan).
29. Busa sulod sa mga ganghaan sa Impyerno, aron sa pagpamuyo niini sa kahangturan; sa pagkatinuod dautan ang Puloy-anan sa mga mapahitas-on.

30. Ug sa diha nga iga-ingon ngadto sa nahadlok sa Allāh: Unsa ang gipadayag sa inyong Ginoo (Allāh)? Sila muingon: Ang tanan nga maayo. Kay alang kanila nga nagbuhat og maayo niining kalibutana, mao ang kaayohan, ug sa pagkatinuod ang Puloy-anan sa Pikas Kinabuhi mas maayo; ug sa pagkatinuod ang labing halangdon mao ang Puloy-anan nga matarong;
31. Sa mga tanaman sa Eden sila mosulod, uban ang mga suba nga nagaagay sa ilang ilalum; maangkon nila didto ang tanan nga ilang gusto. Sa ingon niini pagaganti-han sa Allah ang mga matarong.
32. Niadtong gipahinabo sa mga anghel nga mamatay sa maayong kahimtang, iga-ingon: 'Ang kalinaw maanaa kaninyo, sulod sa Paraiso tungod sa inyong gibuhat kaniadto (nga maayo).'
33. Aduna ba silay gihulat (ang mga manlilimod) gawas sa mga anghel nga moabut kanila o ang sugoan sa inyong Ginoo (Allah) moabut. Mao usab ang mga nauna kanila. Ug si Allah gayud makiangayon kanila, apan sila dili makiangayon sa ilang mga kaugalingon.
34. Busa ang dautan (nga sangputanan) sa unsay ilang gibuhat mihampak kanila, ug sila pagalibutan sa butang nga ilang biaybiay kaniadto.
35. Ug kadtong nagbutang ug laing kauban sa Allah muingon: Kon ang Allah mi-buot, kami dili mosimba ug bisan unsa gawas Kaniya, ni kami o ang among mga amahan, ni kami magdili sa bisan unsa nga walay (katungod gikan) Kaniya; ang sama nga (bakak) sa mga nag-una kanila buhat. Aduna bay bisan unsa nga katungdanan ngadto sa mga Mensahero gawas sa klaro nga paghatod (sa Mensahe)?
36. Ug sa pagkatinuod Kami nagpadala sa matag nasud og usa ka Mensahero, nga nag-ingon: Simbaha ang Allah lamang ug likayi ang mga mini nga mga silimbahon. Busa dihay uban kanila nga gigiyahan sa Allah ug adunay uban nga ang pagkahisalaag nahiangay kanila; busa panaw sa yuta, unya tan-awa kung unsa ang katapusan sa mga nagdumili (sa Kamatuoran).
37. Bisan kon kamo maninguha gayud alang sa ilang giya, sa pagkatinuod ang Allah dili mogiya kadtong Iyang Gibiyaan nga nahisalaag kaniadto (tungod sa ilang

- pagkamapahitas-on ug pagpadayon sa pagpakasala), ni sila makabaton ug bisan kinsa nga katabang.
38. Ug sila nanumpa pinaagi sa Allah sa ilang labing bug-at nga mga panumpa (nga): Ang Allah dili mobanhaw sa usa nga namatay. Apan Oo! Kini usa ka Saad nga nahikot diha Kaniya, sa kamatuoran, apan kadaghanan sa mga tawo wala mahibalo;
39. Aron Siya makahimo sa pagpadayag ngadto kanila mahitungod sa unsay ilang gikalahian, ug sila nga naglimod (sa Among mga Pinadayag) mahibalo nga sila mga bakakon.
40. Sa diha nga Among gustohon nga ang usa ka butan nga mahitabo, Among igaingon lamang: 'Mahimo,' ug kini mahitabo.
41. Ug alang niadtong milalin alang sa Kawsa sa Allah human sa pag-antus sa pagpangdaugdaug, Kami sa pagkatinuod mohatag kanila ug usa ka maayong puloy-anan sa kalibutan, ug ang ganti sa Pikas Kinabuhi sa pagkatinuod mas dako, kon sila lamang nahibalo;
42. Kadtong mga mapailubon ug sa ilang Ginoo (Allah lamang) sila nagasalig.
43. Wala Kami nagpadala kaniadto kanimo (O Propeta Muhammad) gawas sa mga lalaki nga Kinsi among gipadal-an sa Pinadayag. Kung kamong mga wala mahibalo 'kini' - unya pangutana sa mga sumusunod sa (nauna) nga Pinadayag.
44. (Kami nagpadala kanila) uban sa tin-aw nga mga Pamatuod ug mga Kasulatan; ug Kami (Allah) nagpadayag kanimo (O Propeta Muhammad) sa Pahinumdum (Qur'an) aron ikaw maghimong tin-aw ngadto sa mga tawo sa unsay gipakanaog ngadto kanila, ug aron sila mamalandong.
45. Sila ba unya, nga naglaraw ug dautan (nga mga buhat), mibati ba ug kasigurohan nga ang Allah dili mupahitabo sa yuta sa paglamoy kanila o ang Silot dili maka-sakmit kanila gikan sa dapit nga wala nila mahibaloi?
46. O Siya dili magsakmit kanila sa dalan sa ilang mga pagpanaw, nga sila dili makaikyas;
47. O Siya dili magsakmit kanila pinaagi sa pagpahinabo kanila nga mag-antus sa hinay-hinay nga kapildihan, kay ang imong Ginoo (Allah) sa kasigurohan mao

ang Labing Mabination, Labing Maluluy-on.

48. Wala ba nila makita ang matag butang nga gilalang sa Allah? Ang ilang (kaugalingong) mga anino nagabalik gikan sa tuo ug sa wala, naghapa ngadto sa Allah (lamang) samtang sila anaa sa hingpit nga pagpasakop.
49. Ug ngadto sa Allah (lamang) miyukbo (ug mitugyan) ang tanan nga anaa sa mga langit ug ang unsay anaa sa yuta sa buhing mga binuhat, ingon man usab ang mga anghel, ug sila dili mapahitas-on.
50. Nahadlok sila sa ilang Ginoo (Allah) nga labaw kanila, ug nagbuhat sila sa unsay gikasugo kanila.
51. Ug ang Allah nag-ingon: Ayaw kamo pagkuha alang sa inyong mga kaugalingon og duha ka mga dios (ug ayaw pag-ingon nga ang Dios trinidad), Siya (Allah) usa lamang ka Dios; busa mahadlok kamo Kanako lamang.
52. Ug ngadto sa Allah ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug sa yuta, ug ngadto Kaniya (lamang) ang pagkamasinugtanon (igahatag) sa makanunayon; kamo ba nagmanggihadlok ngadto sa lian kay sa
(Silot sa) Allah?
53. Ug ang bisan unsa nga panalangin nga (gikahatag) kaninyo kini gikan (lamang) sa Allah; unya sa matag higayon nga ang kadaot mihikap kaninyo, ngadto Kaniya kamo naghilak sa pagpangayo ug tabang.
54. Apan sa diha nga Iyang gitangtang ang kadaot gikan kaninyo, diha-diha sa makas-a ang usa ka pundok kaninyo nagbutang ug kauban ngadto sa ilang Ginoo (Allāh) sa pagsimba;
55. Busa aron sa pagpakita sa ilang pagkadili-mapasalamaton sa unsay Among giihatag
kanila; nan paglingaw kamo sa inyong kaugalingon kay sa dili madugay kamo mahibalo.
56. Ug ilang gilain ngadto sa ilang (bakak nga mga dios ug mga diyosa) nga walay nahibaloan, ang usa ka bahin sa unsay Among giihatag kanila. Pinaagi sa Allah, kamo sa pagkatinuod pangutan-on mahitungod nianang inyong giimbento (nga

kabakakan) mahitungod sa Allāh.

57. Ug sila nag-asoy sa mga anghel ingon nga anak nga babae sa Allah, ang Himaya (ug Kadunggan) ngadto Kaniya; ug alang sa ilang mga kaugalingon (ang mga anak nga lalaki mao) ang ilang gitinguha.
58. Apan sa diha nga ang usa ka anak nga babaye gihatag ngadto sa usa kanila (sa pagano nga mga Arabo) ang iyang nawong mangitngit ug siya mapuno sa kahiladman nga kasubo.
59. Siya nagtago sa iyang kaugalingon gikan sa mga tawo tungod sa (kuno) dili maayo ang balita nga gipahibalo kaniya, (ug nakiglantugi sa iyang kaugalingon): Iya ba kining taguon uban ang kaulawan o ilubong ba kini (nga buhi) sa abug? Oh, sa pagkatinuod dautan ang ilang paghukom.
60. Alang niadtong wala motuo sa Pikas Kinabuhi mao ang dautan nga pananglitan, ug alang sa Allah mao ang Labing Hataas nga Pananglitan (nga Siya lamang ang takos sa pagsimba); ug Siya mao ang Hingpit nga Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.
61. Ug kon kuhaon pa sa Allah (diha-diha) dayon ang mga tawo tungod sa ilang kasaypanan, Siya dili magbilin sa yuta ug usa ka (buhì) nga binuhat, apan Siya naghatag kanila ug lugway hangtud sa gitakda nga panahon; busa sa diha nga ang ilang kapanahonan moabut na, sila dili makahimo sa paglangan (niini) sa usa ka takna ni sila makapauna niini.
62. Ug ilang gipasangil ngadto sa Allah ang dili nila gusto (nga mga anak nga babaye) ug ang ilang mga dila nag-asoy sa bakak nga sila makabaton ug kaayohan (gikan Kaniya) Sa walay pagduha-duha alang kanila ang Kalayo (sa Impiyerno), ug sila maanaa niini nga pinasagdan.
63. Pinaagi sa Allah, sa pagkatinuod Kami nagpadala (mga Mensahero) ngadto sa mga nasud una kanimo (O Propeta Muhammad), apan si Satanas naghimo sa ilang mga buhat nga nindot tan-awon ngadto kanila, busa siya mao ang ilang katabang niining adlaw, ug sila makabaton ug sakit nga Silot.
64. Kami nagpadayag kanimo (O Propeta Muhammad) sa Libro (ang Qur'an) aron imong tin-aw nga mapahibalo kanila unsay ilang gikalahan, ug (ingon) Giya ug

Kalooy alang sa usa ka katawhan nga nagtoo (sa Among mga Pinadayag).

65. Ang Allah nagpakanaug ug tubig gikan sa mga panganod, nga naghatag ug kina-buhi sa yuta human kini mamatay; sa pagkatinuod adunay mga timaan niini alang sa usa ka katawhan nga nagpatalinghug.
66. Ug sa pagkatinuod adunay usa ka pagtulon-an alang kaninyo diha sa hayupan; Kami (Allah) naghatag kaninyo sa pag-inom sa unsay anaa sa mga tiyan niini - gi-kan sa taliwala sa lawasnong hugaw ug dugo – ang lunsay nga gatas, sayon imnon ug makapahimuot sa pagtulon alang niadtong miinom (niini).
67. Ug sa mga bunga sa datiles ug sa mga ubas - makakuha kamo gikan niini ug mai-sug nga ilimnon ug maayong pagkaon; sa pagkatinuod adunay Timaan niini alang sa katawhan nga nakasabot.
68. Ug ang inyong Ginoo (Allah) dinasig sa mga putyokan nga nag-ingon: Paghimo og mga balay sa mga bukid, ug sa mga kahoy, ug sa unsay ilang gitukod:
69. Unya kaon sa tanang prutas ug paglakaw sa mga dalan sa imong Ginoo (Allah) nga mapasakupon. Gikan sa ilang mga tiyan migula ang usa ka likido nga nag-kalainlain ug bolok, nga diin adunay tambal alang sa mga tawo; sa pagkatinuod adunay usa ka Timaan niini alang sa usa ka katawhan nga namalandong.
70. Gibuhat kamo sa Allah, unya Siya magpahitabo nga kamo mamatay, ug taliwala kaninyo anaa siya nga gipabalik sa labing ngil-ad nga bahin sa kinabuhi, aron human sa pagbaton ug kahibalo siya wala nay nahibaloan nga bisan unsa; sa pag-katinuod ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa Tanan, Labing Gamhanan.
71. Ang Allah naghimo sa uban kaninyo nga labaw sa uban sa panginabuhian, unya sila nga gihimong labaw wala mohatag sa ilang bahandi ngadto kanila nga gipa-nag-iyahan sa ilang tuong kamot (mga ulipon), aron sila mamahimong manag-sama didto; mao ba kini ang Pabor sa Allah nga ilang gidumilian (pinaagi sa pag-angkon og bakak nga mga kauban ngadto Kaniya gikan sa Iyang mga binu-hat)?
72. Ug ang Allah naghimo alang kaninyo ug mga asawa gikan sa inyong mga kauga-lingon, ug naghatag kaninyog mga anak nga lalaki ug mga apo gikan sa inyong mga asawa, ug naghatag kaninyo sa mga maayong butang; sila ba unya mutuo

sa mini nga mga dios ug naglimod sa Pabor sa Allah (pinaagi sa dili pagsimba Kaniya lamang)?

73. Bisan pa niana sila nagsimba gawas sa Allah nianang wala makapanag-iya alang kanila ug bisan unsa nga tagana gikan sa mga langit ug sa yuta, ni sila adunay gahum.
74. Busa ayaw pagbutang ug mga kahisama Kang Allah⁽¹⁾ ; kay sa pagkatinuod nasayod si Allah ug wala kamo mahibalo.
75. Ang Allah nagbutang ug usa ka panag-ingnan: (Hunahunaa) ang usa ka tawo nga naulipon, (nga) gipang-iyaan ug dili makahimo sa usa ka butang, ug ang usa nga Among gihatagan gikan sa Among Kaugalingon ug maayong sustento busa siya migasto gikan niini sa tago ug sa dayag; ang duha ba managsama? Dalaygon ang Allah! Apan kadaghanan kanila wala mahibalo.
76. Ug ang Allah nagbutang (usab) ug usa ka panag-ingnan sa duha ka tawo; ang usa kanila amang, dili makahimo sa bisan unsa, ug siya usa ka palas-anon sa iyang agalon; bisan asa siya ipadala, siya dili magdala ug kaayohan; mahimo ba siya nga sama kaniya nga nagsugo sa unsay matarung, ug siya ba (sa iyang kaugalingon) anaa sa matarung nga Dalan?
77. Ug iya sa Allah (lamang) ang dili makita nga mga butang sa mga langit ug sa yuta; ug mahitungod sa Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom) kini sama lang sa pagpamilok sa mata o mas duol pa; sa pagkatinuod ang Allah adunay Gahum ibabaw sa tanang butang.
78. Ug ang Allah nagpagawas kaninyo gikan sa mga sabakan sa inyong mga inahan, nga walay nahibaloan, ug Siya mihatag kaninyo sa pandungog ug mga panan-aw ug mga kasingkasing aron kamo magpasalamat.
79. Wala ba nila (mga manlilimod) makita ang mga langgam, nga nagalupad-lupad sa kawanangan? Walay nagpaluyo kanila gawas sa Allah; sa pagkatinuod adunay mga Timalhan niini alang sa mga tawo nga mituo.
80. Ug ang Allah naghatag kaninyo sa inyong mga balay ingon dapit nga kapahulayan, ug Siya naghatag kaninyo ug mga tolda sa mga panit sa hayopan nga inyong na-

(1) Ayaw paghimo ug bisan unsa nga pagkasama kay Allah.

kita nga gaan sa pagdala sa adlaw sa inyong paglakaw, ug sa adlaw sa inyong paghunong ug gikan sa ilang balhibo (sa karnero), balhibo (sa kamelyo), ug buhok (sa kanding), Siya naghatag kanimo mga muwebles ug kalipay sa makadiyot.

81. Ug ang Allah naghimo alang kaninyo sa unsay Iyang gibuhat nga mga silonganan, ug Siya naghatag kaninyo sa kabukiran ug mga dapit nga kapasilungan, ug Siya naghatag kaninyo ug mga bisti aron sa pagpanalipod kaninyo gikan sa kainit (ug katugnaw) ug mga tabon nga puthaw aron sa pagpanalipod kaninyo sa inyong pagpakig-away; sa ingon niana Siya naghingpit sa Iyang Kaluoy nganha kaninyo, aron kamo tingali magpasakop (Kaniya lamang).
82. Apan kung sila motalikod, (hinumdomi nga) ang imong katungdanan mao ang tinaw nga paghatod (lamang) (sa Mensahe nga gikasalig kanimo).
83. Ilang giila ang Pabor sa Allah (ang mga kinaiya nga maayo sa Islam, ang Pagkapropeta ni Muhammad, ug ang mga panalangin sa Allah kanila niining kalibutana), apan ila kining gidumilian, ug kadaghanan kanila mga manlilimod (nga nagpakita sa pagkadili mapasalamaton sa Allah, nga ilang Tinuod nga Ginoo) .
84. Ug sa Adlaw nga Kami nagpatindog ug saksi gikan sa matag nasud. Unya ang mga manlilimod dili tugotan sa paghimo og mga pasangil o pagpahimuot sa 'ilang Ginoo'
85. Ug sa diha nga sila nga mamumuhat sa kadautan (hilabihan nga inhustisya ug pagkadautan) makakita sa Silot, kini dili mapagaan alang kanila, ni sila pagahatagan ug lugway.
86. Ug sa diha nga sila nga nagbutang ug kauban (sa Allah sa pagsimba) makakita sa ilang mga gikauban nga mga dios, sila moingon: (O Allah) among Ginoo, kini mao ang among gikauban nga mga dios nga kaniadto kami nagtawag gawas Kanimo. Apan sila (ang gikauban nga mga dios) magalabay balik kanila sa ilang pulong (ug moingon): Sa pagkatinuod kamo mga bakakon.
87. Ug sila (ang mga magsisimba sa mga dios-dios) mohalad (sa ilang bug-os) nga pagpasakop ngadto sa Allah (lamang) nianang Adlaw; ug ang ilang gimugna kaniadto (nga bakak nga mga butang sa pagsimba) mubiya gikan kanila.
88. (Ug mahitungod) niadtong naglimod (sa Among mga Pinadayag) ug mitalikod

gikan sa Dalan sa Allah, Kami magdugang ug pag-antos sa ilang mga pag-antos tungod kay sila naanad na sa pagpakaylap ug kadaut.

89. Ug sa Adlaw nga Kami mopatindog gikan sa matag katawhan ug usa ka saksi batok kanila gikan sa ilang mga kaugalingon, ug pagadad-on ka (O Propeta Muhammad) ingon nga saksi batok kanila - gipadayag namo kanimo ang Libro (Qur'an) ingon nga katin-awan sa tanan nga mga butang, ug ingon nga Giya ug Kalooy ug maayong balita alang niadtong nagpasakop (sa Allah lamang).
90. Sa pagkatinuod, si Allah nagsugo pagmintinar sa hustisya, sa maayong ug naghatag nga mga paryente. Iyang gidid-an ang kalaw-ay, pagkadaotan, ug pagkaagresibo. Gihimangnoan ka niya aron tingali hinumdumi nimo.
91. Ug tumana ang Pakigsaad sa Allah sa diha nga kamo naghimo ug pakigsaad, ug ayaw gubaa ang gihimo nimo nga pagpanumpa human sa paghimo niini nga nahigot, samtang kamo nagbuhat ug kasigurohan (ingon nga saksi); sa pagkatinuod ang Allah nahibalo sa inyong gibuhat.
92. Ayaw kahisama sa mga babaye nga nagtangtang sa hilo nga iyang gibugkos, human kini mahimong lig-on - ayaw ninyo gamita sa inyong mga panumpa aron mahimong paagi sa pagpanglimbong tali kaninyo, tungod lamang kay ang uban kaninyo nahimong mas gamhanan kay sa uban. Gisulayan lamang kamo sa Allah pinaagi niini; ug Siya sa pagkatinuod mopadayag kaninyo sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom) mahitungod nianang inyong gikalahian.
93. Ug kon gibuot pa unta sa Allah, Siya sa pagkatinuod makahimo kaninyong tanan nga usa ka relihiyon, apan Siya (sa makatarunganon) mubiya sa bisan kinsa nga Iyang gusto nga mahisalaag, ug mugiya (pinaagi sa Iyang Pabor) kang bisan kinsa nga Iyang gusto; ug sa pagkatinuod pangutan-on kamo mahitungod sa inyong gibuhat kaniadto.
94. Ayaw ninyo himoa ang inyong mga panumpa nga usa ka paagi sa pagpanglimbong tali sa inyong mga kaugalingon, kay basin ang usa ka tiil madalin-as human sa iyang kalig-on ug kamo makatilaw sa kadautan tungod kay kamo mitalikod gikan sa Dalan sa Allah, ug mag-antus ka sa usa ka mabug-at nga silot.
95. Ayaw pagkuha ug walay pulos nga ginansya baylo sa Pakigsaad sa Allah; sa pag-

katinuod ang unsay anaa sa Allah mao ang mas maayo alang kaninyo, kon kamo lamang nahibalo.

96. Bisan unsa nga anaa kaninyo matapos gayud, apan ang unsay anaa sa Allah mao ang walay katapusan; ug Kami sa pagkatinuod mohatag ngadto sa mga mapailubon sa ilang ganti alang sa labing maayo nga ilang naandan nga ginabuhat (nga kaayohan).
97. Bisan kinsa nga nagbuhat ug matarung nga mga buhat, lalaki man o babaye, ug usa ka magtotoo, Kami sa pagkatinuod maghatag kanila ug maayong kinabuhi, ug Kami sa pagkatinuod magabalos kanila sa labing maayo nga ilang ginabuhat (nga pagkamatarung).
98. Busa sa diha nga kamo mulitok sa Qur'an, pangayo ug pagpanalipod sa Allah gikan sa tinunglo nga Satanas,
99. Sa pagkatinuod siya walay gahum ibabaw kanila nga mituo ug nagsalig sa ilang (Tinuod) nga Ginoo (Allah lamang).
100. Ang iyang gahum anaa lamang sa mga misunod kaniya (ug sa tanang gahig-ulo nga satanas), ug niadtong nagbutang ug laing mga kauban (sa Allah sa pagsimba).
101. Sa diha nga Kami mag-ilis ug usa ka Bersikulo puli sa (uban), ug ang Allah labing nasayod sa Iyang gipadayag, sila moingon: Ikaw usa lamang ka tig-imbento (sa kabakakan). Apan, kadaghanan kanila wala mahibalo.
102. Isulti: Ang Balaang Espiritu (ang Anghel Gabriel) nagdala niini gikan sa inyong Ginoo (Allah) sa kamatuoran, aron kini magpalig ug nagkusog niadtong mituo (sa Among mga Pinadayag) ug isip usa ka Giya ug maayong balita alang niadtong nagpasakop sa ilang mga kaugalingon (ngadto sa Allah lamang).
103. Ug sa pagkatinuod Kami nahibalo nga sila nag-ingon: 'Usa lamang ka tawo ang nagtudlo kaniya.' Ang dila niya nga diin ilang gitumong usa ka langyaw, ug kini (Qur'an) anaa (sa) tin-aw nga Arabiko nga pinulongan.
104. (Ug mahitungod) kanila nga wala motuo sa mga Timailhan sa Allah, sa pagkatinuod ang Allah dili mogiya kanila, ug sila makabaton sa usa ka sakit nga Silot.
105. Kini sila nga nag-imbento og bakak nga wala motuo sa mga Timailhan sa Allah, sila mao ang mga bakakon.

106. Bisan kinsa nga gipugos nga dili magtuo human nga sila nagtuo; samtang ang iyang kasingkasing anaa sa pagpahulay uban sa Pagtuo pagapasayluon, apan kadtong nag-abli sa (iyang) dughan ngadto sa kawalay pagtuo - kanila anaa ang Kasuko sa Allah, ug sila makabaton sa makalilisang nga Silot.
107. Kini tungod kay gipalabi nila ang kinabuhi niining kalibutana kaysa sa Pikas Kinabuhi, ug ang Allāh dili magagiya sa mga tawo nga nagalimod.
108. Sila mao kadtong ang mga kasingkasing ug pandungog ug ang mga mata, gibutangan sa Allah ug selyo, ug sila kadtong mga walay pagtagad.
109. Walay pagduhaduha nga sa Pikas Kinabuhi sila mao ang mga pildero.
110. Apan sa pagkatinuod (ang Allah) nga imong Ginoo (naghatag sa Iyang Kapasayloan) ngadto kanila nga milalin human nga sila gibutang sa pagsulay, ug human niana nanlimbasug pag-ayo ug nagmapailubon, sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) human niana mao ang Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
111. Hinumdumi ang Adlaw nga ang matag kalag moabut, nga nangamuyo alang sa iyang kaugalingon, ug ang matag kalag pagabayran sa hingpit alang sa kung unsa ang iyang nahimo, ug sila dili pagahukman nga dili makiangayon.
112. Ug (ang Allah) nagbutang ug panag-ingnan: (Hunahunaa) ang usa ka balangay nga luwas ug sigurado nga diin ang mga panginabuhi miabut niini nga madagayaon gikan sa tanang dapit; apan kini nahimong dili mapasalamaton sa mga pabor sa Allah, busa ang Allah mihimo niini nga makatilaw sa pinakataas nga ang-ang sa kagutom ug kahadlok tungod sa unsay ilang naandan nga ginabuhat (nga mga sala).
113. Ug sa pagkatinuod adunay miabut kanila nga usa ka Mensahero gikan kanila, apan sila midumili kaniya, busa ang Silot misakmit kanila samtang sila dili matarong.
114. Busa pangaon (kamo) sa unsay gihatag sa Allah kaninyo gikan sa gikatugot ug maayo (nga mga butang), ug pasalamat sa Kaloo sa Allah, kon (tinuod) nga Siya mao ang inyong gisimba.
115. Siya nagdili lamang kaninyo sa patay nga lawas (o sa karne sa mga mananap nga wala ihawa sa hustong paagi) ug sa dugo, ug sa unod sa baboy, ug unsa ang

nag-ihaw sa ngalan ni bisan kinsa gawas sa Allah, apan bisan kinsa nga napugos tungod sa hilabihan nga pagpanginahanglan dili madasig sa tinguha — ni molapas sa iyang

dinaliang panginahanglan - nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maloloy-on.

116. Ug alang sa unsay gihulagway sa inyong mga dila, ayaw paglitok ug bakak (nga nag-ingon): Kini gitugot ug kini gidili, aron sa pag-imbento ug bakak batok sa Allah. Sigurado nga sila nga nagmugna og mga bakak batok sa Allah dili mag-malampuson.

117. Ang usa ka hamubo nga kalipay, unya sila pag-antus sa usa ka masakit nga silot.

118. Ug alang niadtong nagsunod sa mga pagtuo sa Hudaismo, Kami (Allah) nagdili nianang Among giasoy na kaninyo. Ug Kami wala magbuhat kanila ug inhustisya, apan sila ang dili makiangayon sa ilang mga kaugalingon (pinaagi sa paglapas sa mga katungod sa ilang Magbuluhat).

119. Apan sa pagkatinuod (ang Allah) nga imong Ginoo (nagpakita ug Kalooy) niadtong nakasala tungod sa pagkawalay alamag, unya human niana sa dili madugay maghinulsol ug mag-usab sa ilang mga pamaagi (ug magpabilin nga lig-on sa ilang paghinulsol); sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) human niana mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.

120. Sa pagkatinuod si Abraham usa ka paragon (sa iyang kaugalingon: sa iyang pagtuo ug paagi sa pagkinabuhi; usa ka panig-ingnan sa pagkamaayo sa tanan nga maayo, usa ka tigtawag niini; usa ka sulundon nga pangulo); masinugtanon ngadto sa Allah, matarung (ug makinasingkasingon), ug siya dili kauban sa mga tigsimbag dios-dios.

121. Mapasalamaton (sa Allah) sa Iyang mga Pabor; (ang Allah) mipili kaniya ug migiya kaniya ngadto sa matul-id nga Dalan (sa relihiyon sa Islam).

122. Ug Kami (Allah) mihatag kaniya og maayo niining kalibutana, ug sa Pikas kinabuhi siya sa pagkatinuod kauban sa mga matarung (kadtong mga duol sa Allah).

123. Unya Kami (Allah) nagpadayag kanimo (O Propeta Muhammad): Sunda (ang Islam) ang (putli nga Pagkausa sa Diyos) nga Pagtuo ni Abraham, ang matul-id

- dili tigsimbag idolo.

124. adlawng Sabado gikamando lamang alang niadtong (mga Hudeo) nga nagkalahilahi mahitungod sa (pagtuman niini sa ilang panahon), ug sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) mao ang maghukom tali kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw mahitungod sa unsay ilang gikalahan.
125. Pagdapit (sa tanang Katawhan ngadto sa Islam) ngadto sa Dalan sa imong Ginoo (Allah) uban sa kaalam ug maayong pagwali, ug pakiglantugi kanila sa labing maayo nga pamaagi; sa pagkatinuod (ang Allah) ang imong Ginoo mao ang labing nahibalo niadtong kinsay nahisalaag gikan sa Iyang Dalan, ug Siya mao ang labing nahibalo niadtong nagsunod sa husto nga Dalan.
126. Ug kon ikaw manimalos, nan panimalos pinaagi sa samang paagi nga ikaw gisakit; apan kon kamo makapailub nga malahutayon, kini sa pagkatinuod mas maayo alang niadtong mga mapailobon.
127. Ug pagpakamapailubon, ug ang imong pagpailub walay lain gawas nga gikan sa Allah, ug ayaw kaguol alang kanila (nga mga manlilimod), ni maguol sa ilang mga laraw ug sa ilang gikunsabo kaninyo (nga dautang plano).
128. Sa pagkatinuod si Allāh uban kanila nga nagmanggihadlukon ngadto Kaniya ug naglikay sa dautan ug nagbuhat ug maayo.

Al-Isrā`

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Himayaon Siya 'Allāh' nga midala sa Iyang alagad (ang Propeta Muhammad) sa kagabihon gikan sa Sagradong Mosque (sa Makkah) ngadto sa pinakalayo nga mosque (sa Jerusalem), kansang palibut Among gipanalanginan, «unya nga midala kaniya ngadto sa mga langit» aron Atong mapakita kaniya ang pipila sa Atong (Dagkong) mga Timailhan. Sa pagkatinuod (si Allah) mao ang Labing Makadungog, Labing Makakita.
2. Kami naghatag Kang Moises sa Kasulatan (Torah) ug naghimo niini nga usa ka Giya ngadto sa mga anak sa Israel, nga nag-ingon: «Ayaw pagkuha ug laing Sinaligan sa mga kalihukan gawas Kanako (Allah)».
3. Oh kaliwatan nga Among giluwag ug gidala (sa Arka) uban ni Noe; sa pagkatinuod (si Noe) usa ka mapasalamatong alagad (sa Allah).
4. Among gipadayag ngadto sa mga anak sa Israel diha sa Kasulatan (Torah) nga sila maghimo ug korapsyon sa yuta sa makaduha ug sa pagkatinuod ikaw mahimong mapahitas-on uban sa dakung garbo.
5. Busa sa diha nga Ang usa sa duha (ka panagna) nihiabot, Kami nagpadala sa Among mga ulipon nga kusgan sa natad sa gubat (i.e., Goliath ug sa iyang kasundalohan) ug Sila misulod hangtud sa pinakahilit nga dapit sa Inyong mga puloyanan, ug ang pagpasidaan hingpit nga natuman.
6. Unya 'human sa inyong paghinulsol' Kami nagbalik kaninyo sa inyong katungod batok kanila ug naghatag kaninyo sa daghang bahandi ug mga anak ug naghimo kaninyo nga mulabaw sa gidaghanon kay sa kanila.
7. (Ug miingon si Allah): «Kon kamo magbuhat ug maayo, kamo nagbuhat niini alang sa inyong mga kaugalingon, ug kon kamo magbuhat ug daotan, (kamo nagbuhat lamang niini) batok kaninyo.» Busa sa diha ang ikaduha (tagna) nihiabot, Kami Nagtugot sa Inyong mga kaaway sa paghimo sa inyong mga nawong nga ma-

sub-anon, ug sa pagsulod nila sa Jerusalem sama sa ilang nisulod sa una. Ug sa pag-gun'ob sa tanan nga ana sa ilang kagahom.

8. Mahimo nga ang inyong Ginoo (Allah) malooy kaninyo, apan kon kamo mobalik pag-usab (sa pagkamasupilon) Kami usab magabalik (sa Silot), ug Kami mihimo sa Impierno nga usa ka bilanggoan alang sa mga naglimod sa Kamatuoran (sa Islam).
9. Sa pagkatinuod, kini nga Qur'an naggiya ngadto sa labing matarung nga dalan ug naghatag ug maayong balita ngadto sa mga magtotoo nga nagbuhat ug matarung nga mga buhat, nga sila makabaton ug dako nga ganti (Paraiso).
10. Apan alang kanila nga wala motuo sa Pikas Kinabuhi, Kami nag-andam alang kanila sa usa ka sakit nga Silot.
11. Ang tawo nangamuyo alang sa kadautan (batok sa iyang kaugalingon ug sa uban sa kasuko), sama sa iyang pagpangamuyo alang sa kaayohan. Ang tawo kanunay nga nagdali.
12. Kami nagtakda sa gabii ug sa adlaw isip duha ka mga Timaan. Unya Among gipapas ang Timaan sa kagabhion, samtang gihimo Namon ang Timailhan sa adlaw alang kaninyo aron kamo makakita, ug aron kamo mangita sa grasya gikan sa 'Allah' inyong Ginoo ug aron kamo mahibalo sa pag-ihap sa mga katugan ug sa pag-ihap; ug Among gipasabot ang tanan (nga detalyado) uban ang bug-os nga katin-awan.
13. Ug ang dangatan sa matag tawo Among gihigot sa iyang liog, ug Kami (Allah) magdala ngadto kaniya sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom) sa usa ka talaan nga iyang makaplagan lapad nga bukas:
14. (Iga-ingon niini): «Basaha ang imong talaan; ang imong kaugalingon igo na nga tig-husay batok kanimo niining adlaw.»
15. Bisan kinsa nga modawat sa Paggiya (sa Islam), siya gigiyahan lamang alang sa (kaayohan sa) iyang kaugalingong kalag ug bisan kinsa nga mahisalaag, siya mahisalaag lamang batok niini: Ni ang tigdala sa palas-anon magdala sa palas-anon sa uban; ni Kami magasilot hangtod nga Kami makapadala na ug usa ka Mensahe-ro (nga naghatag ug mga Pasidaan).

16. Sa diha nga Kami buot nga mulaglag sa katawhan sa usa ka dapit (tungod sa lang mga sayop nga mga binuhatan), Kami pagmando (nga mao ang katapusan nga Pasidaan) ngadto sa mga adunahang katawhan niini nga nawala sa ilang mga kaugalingon sa pagpangita sa mga kalipay, apan sila nagpadayon sa ilang pagkamahagiton nga pagsupak didto, busa ang Pulong sa Silot) mapamatud-an nga tinuod batok niini, ug Kami magalaglag niini sa hingpit nga kalaglagan.
17. Unsa na ka daghan (makasasala) nga mga kaliwatan ang Among gilaglag human kang Noe. Ug ang 'Allah' imong Ginoo Igo na ingon nga Nakahibalo ug Nakakita mahitungod sa mga sala sa Iyang mga ulipon (sa tawo ug jinn).
18. Bisan kinsa nga nagtinguha niini nga kasamtangang kinabuhi, Kami nagdali kaniya sa unsay Among gikahumut-an, alang sa kinsay Among gigusto, ug pagkahuman, Kami nagtakda kaniya ngadto sa Imperno; siya mosulod niini nga gipakaulawan, ug gisalikway.
19. Ug bisan kinsa nga nagtinguha sa Pikas Kinabuhi ug nanlimbasug alang niini uban sa angay nga pagpaningkamot ug siya usa ka magtotoo; (mahitungod) niini, ang ilang pagpaningkamot siguradong mapasalamatan (ug pagagantihan).
20. Sa matag-usa nga Among gihatagan, kini (mga magtutuo) maingon man kadto (mga manlilimod) gikan sa kadagaya sa 'Allah' imong Ginoo. Ug ang kadagaya sa 'Allāh' imong Ginoo dili gipugngan o limitado.
21. Tan-awa kung giunsa Namong pagpalabi ang usa ibabaw sa uban (niining kalibutana), ug kasigurohan nga ang Pikas Kinabuhi (adunay) mas labawang hingpit nga mga ang-ang, ug labing dagko nga pagkagusto.
22. Ayaw pagbutang ug kauban sa Allah sa bisan unsa nga laing dios, aron dili ka magpabilin (maglingkod) nga gipakaulawan, ug gibiyaan.
23. Ug ang inyong Ginoo (Allāh) nagsugo nga dili kamo magasimba ug lain gawas Kaniya, ug magbaton (kamo) ug maayong pagtagad sa mga ginikanan. Kung ang usa o silang duha muabot na sa katigulangon inyong kinabuhi, ayaw pagsulti kanila og pulong nga walay pagtahud, ni mahimong bastos kanila, hinonoo [kanunay] pakigsulti kanila uban ang pulong nga malumo (makapahimuot kanila).
24. Ug himoa ang imong kaugalingon nga mapainubsanon ngadto kanila uban sa ka-

looy, ug isulti: (O Allah) akong Ginoo, kaloy-i sila, ingon nga sila nagpadako kanako (kaniadtong ako) bata pa.

25. Ang imong Ginoo labing nasayod kon unsa ang anaa sa inyong mga hunahuna; kon kamo mga matarung, busa hibaloa, nga Siya sa pagkatinuod Mapinasayloon niadtong kinsay mobalik (ngadto Kaniya) nga makanunayon (sa paghinulsol).
26. Ihatag sa paryente ang iyang angay nga katungod (bahin), ug sa mga kabus ug ang natanggong nga mga magpapanaw 'ug mga langyaw» ug ayaw gastuha ang imong bahandi sa pamaagi nga pagkagastador.
27. Sa pagkatinuod ang mga usikan mao ang mga igsoon sa mga yawa, ug ang yawa kanunay nga dili mapasalamaton sa iyang Ginoo (Allah).
28. Apan kon ikaw motalikod gikan kanila, (niadtong mga nanginahanglan tungod kay kamo sa inyong kaugalingon) nagpaabot ug Kalooy gikan (sa Allah) nga inyong gilauman, nan pagsulti ngadto kanila ug malumo nga pulong.
29. Ayaw himoa nga ang imong kamot igapos sa imong liog, ni inaton kini sa kinatumyan niini (nga pag-inat), aron (pagkahuman) kamo magpabilin nga magabasol ug anaa sa hilabihan nga pagkakabus.
30. Sa pagkatinuod ang inyong Ginoo (Allah) naghimo nga abunda sa panginabuhian alang sa kinsay Iyang gusto, ug Siya nagpig-ot (niini alang kang bisan kinsa nga Iyang gibuo); sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Nakahibalo, Labing Nakakita sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn).
31. Ayaw patya ang inyong mga anak tungod sa kahadlok sa pagkakabus (kapobrehon); Kami naghatag alang kanila ug pagkaon «sustento» ug alang sa inyong mga kaugalingon usab; sa pagkatinuod ang pagpatay kanila usa ka dakong sala.
32. Ayaw pagduol sa pagpanapaw; sa pagkatinuod kini usa ka kalaw-ayan ug labing dautan nga dalan.
33. Ayaw patya ang kalag nga gihimo sa Allah nga sagrado, gawas sa (legal) nga katungod (sa pagpatuman sa usa ka legal nga silot, o sa usa ka makatarunganon nga gubat, o sa matag-usa nga pagpanalipod sa kaugalingon), ug bisan kinsa nga mapatay nga dili makatarunganon, Kami sa pagkatinuod naghatag ngadto sa iyang manununod ug katungod (sa pagpaningil sa usa ka makiangayon nga balos), busa

himoa siya nga dili molapas sa makiangayon nga utlanan sa (pagbalus) pagpatay; sa pagkatinuod siya tabangan (sa Allāh pinaagi sa ang balaod).

34. Ayaw pagpaduol ngadto sa bahandi sa ilo gawas sa maayong paagi hangtud nga siya muabut sa pagkahamtong; ug tumana ang saad, sa pagkatinuod (ang matag) saad pangutan-on.
35. Ihatag sa bug-os nga sukod sa diha nga imokining sukdon ug pagtimbang pinaagi sa tul-id nga mga timbangan. Kana mas maayo ug mas nindot sa katapusan.
36. ug ayaw kuhaa pagbarug sa bisan unsa nga niini ikaw walay saktong kasayoran, (lakaw susiha kini); sa pagkatinuod ang igdulungog ug ang panan-aw ug ang kasingkasing, mahitungod niining tanan, (ang matag) pagapangutan-on.
37. Ayaw paglakaw sa yuta nga mapasigarbuhon, kay sa pagkatinuod dili kamo makapikas sa yuta, ni kamo makaabot sa mga kabukiran sa kahitas-an.
38. Kining tanan nga butang mga sala, dulumtanan sa Panan-aw sa imong Ginoo (Allah).
39. Kini mao ang gipadayag sa imong Ginoo (Allah) kanimo sa Kaalam, ug ayaw pagbutang ug bisan unsa nga dios kauban sa Allah kay basin unya ikaw itambog ngadto sa Imperno, nga gibasol, ug gisalikway (nga layo gikan sa Kalooy sa Allah).
40. (Mga pagano) ang inyong Ginoo ba (Allah) mipabor ba kaninyong mga tawo pinaagi sa mga anak nga lalaki, samtang (Siya) nagbaton ug mga anak nga babaye alang sa Iyang kaugalingon gikan sa mga anghel? Sa pagkatinuod kamo nagasulti ug usa ka hilabihan (ka dautan) nga pulong.
41. Kami nagsubli (sa mga pahimangno) niining Qur'an aron sila makahinumdom, apan kini wala makadugang (sa mga manlilimod) gawas lang sa ilang paglapas.
42. Isulti 'O Propeta,': «Kon aduna pay lain mga dios gawas Kaniya ingon sa ilang giangkon — niana siguradong mangita sila ug paagi sa 'paghagit' sa Ginoo sa (Dakung) Trono.
43. Ang Himaya Iya sa (Allah), ug Halangdon Siya sa ibabaw sa unsay ilang gipanulti (nga aduna Siyay mga kauban sa pagsimba).

44. Ang pito ka mga langit nagpahayag sa Himaya sa Allah, ug ang yuta (kauban niini), ug kadtong anaa (usab) kanila; ug walay bisan usa ka butang gawas nga (kini) naghimaya Kaniya uban sa pagdalayeg, apan wala kamo makasabut sa ilang paghimaya; Sa pagkatinuod, Siya ang Labing Mapailubon, Mapinasayloon sa Tanaan.
45. Sa diha nga ikaw naglitok sa Qur'an, Kami magbutang taliwala kanimo ug niadtong (mga mapahitas-on) nga wala motuo sa Pikas Kinabuhi usa ka dili makita nga tabil (aron sila dili makasabut niini);
46. Ug Kami nagbutang ug mga tabon sa ilang mga kasingkasing, ug kabungol sa ilang mga dalunggan, aron dili sila makasabut niini, ug sa diha nga ikaw maghisgot lamang sa imong Ginoo (Allah) diha sa Qur'an, sila motalikod uban sa pagdumot.
47. Kami nakahibalo pag-ayo paunsa sila naminaw niini, sa diha nga sila maminaw kanimo, ug diha nga sila makigsulti sa tago, sa diha nga ang mga mamumuhat sa kadautan (mga tigsimbag dios-dios, mga dili magtutuo), moingon: «Ikaw wala nagsunod gawas sa usa ka tawong giyawaan.»
48. Tan-awa kon giunsa nila paghatag kaninyo ug mga sambingay aron sila nahisalaag ug wala makasubay sa hustong dalan (sa Islam).
49. Sila nag-ingon: «Sa diha nga kita mahimo mga bukog ug nangadunot na nga mga bahin, kita ba gayud pagabanhawon (gikan sa mga patay), ingon nga usa ka bagong binuhat?»
50. Isulti: «Oo, bisan pa kung kamo mahimong mga bato o puthaw,»
51. O uban pang mga binuhat nga lisud (sa pagdawat ug kinabuhi, sama sa bato ug uban pa) sa inyong mga hunahuna (apan bisan pa niana kamo pagabanhawon)! Apan sila moingon: «Kinsa bay magbalik kanamo (sa kinabuhi)?» Isulti: «(ang Allah) nga Mao ang nagbuhat kaninyo sa sinugdanan». Bisan pa niana sila maglingo-lingo gihapon sa ilang mga ulo kanimo ug moingon: «Kanus-a man kini mahitabo?» Isulti: «Tingali kini duol na.»
52. Sa Adlaw nga sa dihang (ang Allah) motawag kaninyo, ug kamo motubag uban sa Pagdalayeg Kaniya, ug kamo makahunahuna nga kamo nagpabilin (sa yuta)

lamang sa hamubo nga panahon.

53. Isulti Akong mga ulipon (sa katawhan ug jinn (nga) sila mamulong sa unsay labing maayo; sa pagkatinuod si Satanas nagpugas og mga panagsumpaki taliwala kanila; sa pagkatinuod si Satanas usa ka dayag nga kaaway sa tawo.
54. Ang imong Ginoo (Allah) labing nahibalo kaninyo; Kaluy-an Niya kamo kon Iyang buoton, o silotan Niya kamo kon Iyang buoton; ug Kami wala magpadala kanimo ingon nga tigbantay ibabaw kanila.
55. Ang imong Ginoo (Allah) mao ang Labing Nahibalo sa tanan nga anaa sa mga langit ug sa yuta; ug sa pagkatinuod Kami naghimo sa ubang mga Propeta nga labaw sa uban, ug ngadto kang David Kami naghatag sa Basahon (sa Mga Salmo).
56. Isulti: Tawga sila nga inyong gihunahuna (nga mga dios) gawas Kaniya (Allah)⁽¹⁾ ug (inyong makit-an nga) sila walay gahum sa pagtangtang sa bisan unsa nga kasakit gikan kaninyo, o sa pagbalhin niini (sa ubang dapit).
57. Kadtong ilang gitawag (sa mga propeta, mga anghel, mga santos, o jinn) nangita ug paagi aron sa pagduol sa ilang Ginoo (Allah), ug sila naglaum sa Iyang Kalooy ug nahadlok sa Iyang Silot; sa pagkatinuod ang Silot sa imong Ginoo (Allah) usa ka butang nga angay kahadlok.
58. Walay lungsod nga (makasasala) dili Namong paga-gun'ubon, sa dili pa ang adlaw sa Pagkabanhaw (tungod sa pagkadili mapasalamaton niini, pagdumili, ug paglapas), o pagasilotan kini sa usa ka hilabihan nga Silot; kini nahisulat sa Balasahon (ang Gipreserbar nga Papan).
59. Walay bisan unsa nga makababag Kanamo Walay bisan unsa nga makababag Kanamo nga Kami (Allah) magpadala ug mga Timaan, gawas nga ang mga naunang kaliwat nagsalikway niini; ug Kami naghatag sa (tribu ni) Thamud sa baye nga kamelyo, nga usa ka dayag nga Timaan, apan sila mitagad kaniya sa kasaypanan, ug Kami (Allah) wala magpadala ug mga Timaan gawas sa pagpasidaan (aron sila magbantay batok sa dautan ug mosunod sa Kamatuoran).
60. (Hinundomi, O Propeta Muhammad) sa dihang Kami miingon kanimo: «Sa pag-

(1) Mga propeta sama ni Hesu-Kristo, o mga anghel sama sa Balaang Espiritu, o mga santos sama ni Maria, o jinn, ug uban pa.

katinuod ang imong Ginoo (Allah) Mao ang nakalangkob sa mga tawo (ug manalipod kanimo gikan sa ilang kadaotan); Kami wala naghimo sa panan-awon nga Among gipakita kanimo (sa panahon sa imong gabii nga Pagpanaw ngadto sa Herusalem ug sa imong pagsaka ngadto sa mga Langit) gawas sa usa ka pagsulay alang sa mga tawo, ug usab sa (hilabihan ka) makadaot nga kahoy (sa Zaqqum, nga gihisgotan) usab diha sa Qur'an; ug Kami nagpasidaan kanila (pinaagi sa mga Timaan ug sa Among Pagbalus) apan kini nagadugang lamang kanila (ang mga manlilimod) ug dakong kalapasan.

61. (Hinundomi) sa dihang (ang Allah) miingon ngadto sa mga anghel: «Yukbo kamo ngadto kang Adan (sa pagpasidungog ug pagtahud)». Busa sila miyukbo gawas kang Iblees (Satan). Siya miingon: «Moyukbo ba ako kaniya (Adan) nga imong gibuhat gikan sa lapok?»
62. (Si Iblis) miingon: «Nakita ba nimo kining Imong gipasidunggan labaw kanako? Kung hatagan Mo ako ug lugway hangtod sa Adlaw sa Pagkabanhaw, ako sa kasigurohan magpasunod sa iyang mga kaliwat sa pagsunod kanako nga masinug-tanon (ug buta) gawas sa pipila.
63. (Ang Allah) miingon: Lakaw, kay bisan kinsa kanila nga mosunod kanimo, nan sa pagkatinuod ang Imperno mao ang inyong balus, usa ka hingpit nga pagbalus:
64. Linlanga ang bisan kinsa kanila nga imong mahimo pinaagi sa imong tingog⁽²⁾, ug tiguma batok kanila ang inyong mga kusog, nga nagsakay ug nagbaktas, ug pakigbahin uban kanila sa bahandi ug mga anak, ug paghimo ug mga saad kanila; apan si Satanas walay mosaad ngadto kanila gawas limbong:
65. Sa pagkatinuod (mahitungod sa) Akong (sinsero) nga mga ulipon, ikaw walay gahum ibabaw kanila; ug ang imong Ginoo (Allah) Igo na isip (ilang) Magbalan-tay.
66. Ang inyong Ginoo (Allah) mao Siya, nga naghimo sa mga sakayan nga mulawig alang kaninyo diha sa kadagatan, aron kamo mangita sa Iyang kadagaya; sa pagkatinuod Siya sa kanunay nga Maloloy-on nganha kaninyo.
67. Sa diha nga ang kalisdanan maga-abot kaninyo sa kadagatan kadtong inyong gi-

(2) Ug pinaagi sa gidili nga mga awit, musika, etc.

sangpit gawas Kaniya (Allah) mangahanaw kaninyo gawas (Allah lamang); apan sa diha nga Siya magdala kaninyo nga luwas ngadto sa yuta, kamo mitalikod; ug ang tawo kanunay nga dili mapasalamaton.

68. Kamo ba ug pagkaluwasinon nga Siya (Allāh) dili maga tugot sa yuta aron mola-moy kaninyo, o magpadala kaninyo ug buhawi? Ug dili kamo makakitag tigpana-lipod alang sa inyong mga kaugalingon.
69. O, mibati ba kamo ug pagkaluwas, nga Siya (Allah) dili na magdala kaninyog balik sa dagat sa ikaduhang higayon, unya magpadala batok kaninyo ug usa ka unos sa hangin, ug sa ingon maglumos kaninyo tungod sa inyong pagpanglimod? Ug wala ka'y makit-an nga mosuporta kanimo.
70. Sa pagkatinuod Kami (Allah) nagpasidungog sa mga anak ni Adan, ug gidala sila sa yuta ug sa dagat, ug Kami naghatag kanila sa mga maayong butang, ug Kami naghimo kanila nga milabaw pinaagi sa angay nga pagkalabaw ibabaw sa kada-ghanan niadtong Among binuhat.
71. Hinumdumi ang Adlaw (sa Paghukom) nga Kami (Allah) magatawag sa matag katawhan uban sa ilang pangulo (sa ilang mga Propeta o sa ilang mga talaan sa mga buhat); bisan kinsa nga pagahatagan sa iyang talaan sa iyang tuo nga kamot magabasa sa ilang talaan (maga-maya), ug sila dili pagahukman nga dili makian-gayon sa labing gamay.
72. Bisan kinsa nga buta (nga kasingkasing) niining (kalibutana), siya mahimong buta sa Pikas Kinabuhi; ug labing nahisalaag ug layo sa hustong dalan.
73. Sa pagkatinuod sila naningkamot pag-ayo sa pagpahilayo kanimo gikan (ng Qur'an) nianang Among gipadayag kanimo (O Propeta Muhammad), aron ikaw mag-imbento gayud batok sa Diyos (Allah) ug laing butang gawas pa niana, sa ingon niana, sila sa pagkatinuod magkuha kanimo ingon nga suod nga higala.
74. Kon ikaw wala Namong pabaroga nga lig-on, ikaw sa pagkatinuod duol na unta sa pagkadalagig kanila ug diyutay;
75. Niana nga kahimtang Kami sa pagkatinuod mopatilaw kaninyo ug doble (nga pag-antos) niining kinabuhia, ug doble (nga pag-antos) human sa kamatayon,

unya kamo dili makakita ug bisan unsang magtatabang batok Kanamo (Allāh).

76. Sila nagtinguha sa paghadlok kanimo gikan sa yuta aron sila makapalayas kanimo gikan niini, ug sa ingon niana nga kahimtang sila dili magpabilin human kanimo gawas sa mubo nga panahon.
77. (Kini mao ang Among) Pamaagi mahitungod niadtong Among mga mensahero nga Among gipadala una kanimo (O Muhammad), ug ikaw dili makakita ug bisan unsa nga kausaban sa Pamaagi sa Allah.
78. Magmakanunayon sa pag-ampo gikan sa pagkunhod sa adlaw, hangtod sa kangitngit sa kagabhion, ug lugwayan ang paglitok (sa Qur'an) sa kabuntagon. Sa pagkatinuod ang pag-ampo sa kabuntagon maoy ginasaksihan (ni mga anghel).
79. Ug sa usa ka bahin sa kagabhion mag-ampo sa pag-ampo sa gabii, isip dugang alang kanimo, mahimo nga ang imong Ginoo (Allah) mobayaw kanimo ngadto sa usa ka dalaygon nga kahimtang⁽³⁾.
80. Ug isulti: Akong Ginoo, Pasudla ako sa maayo nga pagsulod, ug pagawsa ako sa maayo nga paggawas, ug hatagi ako gikan Kanimo ug awtoridad sa pagtabang (kanako).
81. Ug muingon: «Ang Kamatuoran miabut na ug ang kabakakan mawagtang; sa pagkatinuod ang kabakakan mawagtang gayod.»
82. Ug Kami nagpakanaug sa Qur'an diin kini usa ka Pag-ayo ug Kalooy ngadto sa mga magtotoo, ug kini walay kadugang sa mga mamumuhat ug kadautan gawas kapildihan.
83. Sa diha nga Kami naghatag ug pabor sa tawo, siya motalikod ug nagagawi nga mapahitas-on, apan sa diha nga ang kalisdanan moabut kaniya, siya mawad-an sa paglaum.
84. Isulti: «Ang matag usa nagbuhat sumala sa iyang pamatasan; ug ang inyong Ginoo (Allah) nahibalo pag-ayo kang kinsang dalan ang labing nagiyahan sa husto.»
85. Sila magapangutana kanimo (O Muhammad) mahitungod sa Espiritu (o kalag).
Isulti: «Ang Espiritu (o kalag) mao ang sa kamandoan sa (Allah) nga akong Gi-

(3) Sa pagpataliwala sa Adlaw sa Pagkabanhaw alang sa tanan nga mga binuhat sukad panahon ng Adan.

noo; ug kamo (O katawhan) wala hatagi ug kahibalo (mahitungod sa Espiritu o kalag) gawas sa diyutay.»

86. Kay kon Kami mobuot, Kami kasigurohan nga mokuha sa among gipadayag kani-mo (O Muhammad), ug ikaw dili makakita alang sa imong kaugalingon ug bisan unsa nga tigpanalipod batok sa Dios (Allah).
87. Gawas sa Kalooy nga gikan sa imong Ginoo (Allah) - sa pagkatinuod ang Iyang Pabor nganha kanimo kanunay nga daku.
88. Isulti: «Kung ang tanang tawo ug mga jinn magatapok aron sa pagdala ug sama niini nga Qur'an, sila dili makahimo ug sama niini, bisan pa kung silang tanan magtinabangay sa usag-usa.»
89. Sa pagkatinuod Among gipasabut nga hingpit sa mga katawhan, niining Qur'an, ang tanang matang sa mga panag-ingnan, apan ang kadaghanan sa mga tawo dili gusto nga modawat sa bisan unsa gawas sa paglimod (sa Kamatuoran).
90. Sila miingon; «Kami dili magatoo kanimo, hangtod nga ikaw maga-pagula ug tuburan gikan sa yuta alang kanamo.»
91. O (hangtud) nga ikaw adunay usa ka tanaman sa mga datiles ug mga ubas, ug nagpahinabo sa suba nga muawas sa taliwala niini nga abunda;
92. O imong ipahinabo nga ang langit mahulog kanamo sa mga piraso sumala sa imong giangkon, o (hangtud) nga imong dad-on ang Allah ug ang mga anghel nawong-sa-nawong (sa among atubangan).
93. O (hangtud) nga ikaw adunay usa ka balay nga bulawan, o ikaw mosaka sa langit, ug kami dili motuo sa imong pagsaka hangtud nga ikaw magdala kanamo (gikan sa mga langit) ug usa ka Libro nga among mabasa. Isulti (O Propeta Muhammad): Ang Himaya ug Kadunggan anaa sa (Allah) nga atong Ginoo; ako usa lamang ka tawo, nga gipadala ingon nga Mensahero (nganha kaninyo)?
94. Ug walay bisan unsa nga makapugong sa mga tawo sa pagtuo, sa diha nga ang Giya miabut ngadto kanila, gawas nga sila miingon: «Ang Allah ba nagpadala ug usa ka tawo ingon nga (Iyang) mensahero?»
95. Isulti: «Kon aduna pay mga anghel nga naglakaw sa yuta ingon nga mga lumulupy, Kami sa pagkatinuod nagpadala ngadto kanila gikan sa mga langit ug usa

ka anghel ingon nga usa ka mensahero.

96. Isulti: «Ang Allah Igo na isip usa ka Saksi tali kanako ug kaninyo; sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Nakahibalo sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn), ang Labing Nakakita.»
97. Siya nga gigiyahan sa Allah, siya anaa sa tinuod nga Giya, apan siya nga Iyang gibiyahan nga nahisalaag (tungod sa iyang pagkamapahitas-on ug pagpadayon sa pagpakasala), kamo dili makakaplag alang kaniya ug mga magbalantay gawas Kaniya (Allah); ug Kami magatigom kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw diha sa ilang mga nawong, buta, amang, ug bungol; ang ilang puloy-anan mao ang Impiyerno; Kon kini magahinay, Kami magadugang alang kanila sa kabangis sa Kalayo.
98. Kini mao ang ilang silot tungod kay sila naglimod sa Among mga Timaan ug miingon: «Sa diha nga kita mga bukog ug nangadunot na nga mga bahin, nan kita ba kaha pagabanhawon (gikan sa mga patay) ngadto sa usa ka bag-ong binuhat?»
99. Wala ba sila mikonsidera nga ang Allah, nga Maoy nagbuhat sa mga langit ug yuta, makahimo paglalang ug ingon gayod kanila, ug Siya nagtakda alang kanila sa usa ka panahon nga diin walay pagduhaduha. Apan ang mga mamumuhat ug kadautan nagpadayon sa pagkadili mapasalamaton ug pagpanglimod (sa Kamatuoran).
100. Isulti- Oh Muhammad – sa kanila nga mga misupak sa kamatuoran - : «Kon kamo ang nanag-iya sa mga tipiganan sa kalooy sa akong Ginoo (si ALLAH) nan kamo magapugong (niini) gikan sa kahadlok sa paggasto, ug ang tao kanunay nga hakug».
101. Kami naghatag kang Moises ug siyam ka tin-aw nga mga Timaan⁽⁴⁾ ; busa pangutan-a ang mga anak sa Israel, sa diha nga siya miabot kanila, ug si Paraon miingon kaniya: ako nag-isip nga ikaw, «Oh Moises – nga naapektuhan ka sa salamangka.»
102. Si (Moises) miingon: «Ikaw nahibalo nga walay lain gawas (sa Allah lamang) ang Ginoo sa mga langit ug sa yuta ang nagpadala niini ingon nga tin-aw nga mga

(4) Ang sungkod ug ang nagputi nga kamot ug panahon sa ting-init ug pagkulang sa mga bunga ug ang lunop ug ang apan-apan ug ang kuto ug ang mga baki ug ang dugo.

Pamatuod ug sa pagkatinuod ako nag-isip nga ikaw, O Paraon, anaa sa hingpit nga kapildihan.

103. Samtang siya buot sa pag-puo kanila sa yuta, Kami naglumos kaniya lakip ang tanan nga kuyog niya.
104. Kami miingon ngadto sa mga anak sa Israel human (kining tanan natapos uban kang Paraon): «Pamuyo kamo sa (gisaad) nga yuta (sa Palestina), ug sa diha nga ang saad sa Katapusan nga Adlaw mahitabo dad-on namo kamo isip usa ka panon sa katawhan gikan sa lain-laing mga nasod alang sa Paghukom.
105. Uban sa kamatuoran Kami nagpadayag niini (ang Qur'an), ug uban ang kama-tooran kini nahiabot; ug Kami (Allah) wala nagpadala kanimo (O Propeta Muhammad) gawas nga tighatag sa maayong balita (sa walay katapusan nga Kalipay alang sa bisan kinsa nga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat), ug tigpasidaan (sa Silot alang sa bisan kinsa nga nagbutang ug bisan unsang kauban sa Allah, ug nagbuhat sa kadautan).
106. Ug 'kini' mao Qur'an nga Among gipadayag nga binahin-bahin nganha kanimo aron imong malitok ngadto sa mga tawo nga anam-anam, ug mikunsad gikan sa taas sa managkasunod⁽⁵⁾.
107. Isulti: «Tumuo kamo niini (ang Qur'an) o ayaw pagtuo»; sila nga gihatagan sa (hustong) kahibalo sa wala pa kini, sa diha nga kini gibasa diha kanila, sila nana-ghapa (pinaagi) sa ilang mga nawong sa mapaubsanon nga paghapa sa pagdayeg.
108. Sila nag-ingon: «Ang Himaya ug Kadunggan anaa sa (Allah) nga atong Ginoo, sa pagkatinuod ang Saad sa (Allah) nga atong Ginoo matuman gayud.»
109. Ug sila nanaghapa uban ang manga luha ug kini midugang sa ilang pagka-mapai-nubsanon.
110. Isulti: «Sampit ngadto sa Allah o tawag ngadto sa Ar-Rahman (ang Labing Madagayaon);sa bisan unsang inyong igatawag Kaniya, Siya adunay Labing Maayong mga Ngalan; ug ayaw paglitok sa inyong pag-ampo uban sa kusog nga tingog ni labing hinay, apan pangitaa ang pamaagi sa taliwala niini.»
111. Ug isulti: «(Ang tanan) nga pagdayeg alang lang sa Allah, nga wala magbaton ug

(5) Sulod sa 23 ka tuig.

anak, ug walay kauban sa pagmando, ni Siya nagkinahanglan sa bisan unsa nga tabang; ug (sa ingon niana) imantala ang Iyang Pagkadako, ug himayaa kaniya uban ang [dakong] paghimaya.»

Al-Kahf

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang tanang pagdayeg ngadto Kang Allāh (lamang) nga nagpadayag ngadto sa Iyang ulipon (ang Propeta Muhammad) sa Libro nga diin niini walay kahiwan.
2. Hingpit nga tul-id, aron sa paghatag ug pasidaan ngadto (sa mga dili magtutuo) sa hilabihan nga Silot gikan Kaniya; ug paghatag ug maayong balita ngadto sa mga magtotoo nga nagbuhat ug matarung nga mga buhat, nga sila makabaton ug labing maayo nga ganti (ang Paraiso),
3. Sila niini magapuyo hangtod sa kahangturan;
4. Ug pagpasidaan (sa Kalayo nga nagdilaab ngadto) kanila nga nag-ingon: «Ang Allah adunay anak nga lalaki.»
5. (nag-angkon, nga ang Dios adunay anak), sila mga walay (Balaanon) nga Kahibalo, ni ang ilang mga amahan. Kini mao ang mapasipalahon pulong nga nanag-gula sa ilang mga baba; wala silay gisulti gawas sa kabakakan.
6. Unya tingali ikaw magmasulob-on sa imong kaugalingon hangtod sa kamatayon paghuman nila, nga nagmasub-anon tungod kanila, kung sila dili motuo niini (nga Balaanong) Pamahayag (Qur'an).
7. Sa pagkatinuod Kami (Allah) nagbuhat sa unsay anaa sa yuta ingon nga usa ka dayandayan alang niini, aron Among sulayan sila kon kinsa kanila ang labing maayo sa pamatasan ug sa buhat.
8. Sa pagkatinuod ang tanan nga anaa nini (yutang), Kami maga-himo nga abog ug ughang nga yuta (walay tanom).
9. O, kamo ba naghunahuna nga ang mga kaubanan sa langob (Ang pito ka natulog sa Efeso) ug ang kinudlit (ang mga balita o ang mga pangalan sa mga katawhan sa langob), usa ka katingalahan gikan sa Among mga Timaan?
10. (Hisguti) sa diha nga ang (matinud-anon) nga mga batan-on midangop sa langob (nga mikalagiw gikan sa ilang manggilimod nga mga katawhan), sila miingon:

«(O Allah) among Ginoo, ihatag kanamo ang Kaluoy gikan Kanimo, ug ihatag kanamo ang tukmang sulbad niining among kahimtang.»

11. Busa Kami nagbutang (ug tabil) sa ilang mga dalunggan ug gipahinanok Namu sila sa lalum nga pagkatulog ug nagpabilin sila sa sulod sa langub sa daghang katuigan.
12. Unya Kami mipabangon kanila (gikan niana nga pagkatulog) aron Among mapakita hain sa duha ka pundok ang labing maayo sa pagkuwenta sa panahon nga diin sila nagpabilin (nga nangatulog sa Langob).
13. Kami nag-asoy kanimo (O Muhammad) sa ilang sugilanon uban sa kamatuoran; sa pagkatinuod sila mga (matinud-anon) nga mga batan-on nga mituo sa ilang Ginoo (Allah lamang) ug Kami nagdugang kanila sa Giya.
14. Ug Kami nagpalig-on sa ilang kasingkasing uban sa pailub, sa diha nga sila mitindog ug miingon: «Ang atong Ginoo (Ang Allah, mao ang usa ug bugtong tinuod) nga Ginoo sa mga langit ug sa yuta; Kami dili gayud magtawag bisan laing dios gawas Kaniya: kay kon kami magahimo nini, nan, sa pagkatinuod kami namulong sa pagkadili matinuohon.
15. Kining atong mga katawhan mikuha (ug bakak) nga mga dios gawas Kaniya (Allah); «nganong wala man silay mapakita nga bisan unsang tin-aw nga pamatuod sa ilang pagsuporta? Kinsa ba ang mulabaw nga dili makatarunganon kay kaniya nga nag-imbento ug bakak batok sa Allah?»
16. (Ang mga batan-on miingon sa usag usa:) «Ug sa diha nga kamo mibiya gikan kanila ug sa unsay ilang gisimba gawas sa Allah, nan kuhaa ang inyong mga kagalingon ngadto sa langub alang sa pagpanalipod; ang inyong Ginoo (Allah) mohatag kaninyo sa dakong bahin sa Iyang Kaluoy, ug maghatag kaninyo ug sayon nga dalan sa inyong kahimtang.
17. Ug (kon didto pa kamo), nakita unta ninyo ang adlaw, sa dihang misubang kini, nga nag-us-os gikan sa ilang langob paingon sa tuo, ug sa dihang kini misalop, mitalikod gikan kanila ngadto sa wala, samtang sila anaa sa halapad nga wanang niini. Kini mao ang mga Timaan sa Allah. Siya nga gigiyahan sa Allah, nagiyahan

siya sa husto, ug siya nga Iyang gibiyaan sa pagkasalaag dili ka makakita alang kaniya ug bisan unsang giya nga tigpanalipod, nga mogiya (kaniya ngadto sa husto nga Dalan).

18. Kamo magdahom nga sila nanag-mata, samtang sila nahikatulog, ug Kami mipalingi kanila sa ilang tuo ug sa ilang wala nga mga kiliran, samtang ang ilang iro mituyhad sa iyang mga tiil diha sa entrada; kon ikaw magtan-aw pa kanila sa pagkatinuod ikaw motalikod gayud gikan kanila sa pagkalagiw, ug ikaw mapuno gayud sa kahadlok (kakurat) kanila.
19. Sa ingon Kami nagpukaw kanila aron sila tingali mangutana sa usag-usa. Ang usa ka mamumulong gikan kanila miingon: «Unsa kadugay na kamo nagpabilin (dinhi)?» Sila miingon: «Kami nagpabilin (tingali sa) usa ka adlaw o kabahin sa usa ka adlaw.» (Unya ang uban kanila) miingon: «Ang imong Ginoo (Allah) labing nasayod kung unsa ka dugay kamo nagpabilin.» Karon ipadala ang usa kaninyo uban niining inyong plata (nga sinsilyo) ngadto sa siyudad, unya pakit-a siya kon kinsa kanila ang adunay labing maayo nga pagkaon, aron siya makadala kaninyo ug pagkaon gikan niini, Pa-ampinga siya nga mag-bantay, ug ayaw tugoti nga adunay usa nga masayod kaninyo.
20. Kay kon sila mahibalo mahitungod kaninyo, batoon gayud nila kamo hangtod sa kamatayon o pugson kamo sa pagbalik sa ilang pagtuo (ug paagi sa pagkinabuhi), ug unya kamo dili gayod mulampos.
21. Sa ingon niana Kami mipahibalo sa ilang kahimtang ngadto sa mga tawo, aron sila masayud nga ang Saad sa Allah tinuod, ug mahitungod sa Takna, walay pagduha-duha mahitungod niini. Sa diha nga sila (katong mga tawo sa siyudad) naglalis sa ilang mga kaugalingon mahitungod sa ilang kalihokan ug miingon: «Magpatindog ug usa ka katukoran sa ilang handumanan - ang ilang Ginoo (Allah) labing nahibalo mahitungod kanila.» Sila nga midaog sa ilang mga kalihokan miingon: «Kami sa pagkatinuod magtukod ug usa ka dapit sa pagsimba ibabaw kanila.»
22. Ang uban nanag-ingon; «(Sila) tulo, ang ikaupat kanila mao ang ilang iro»; ug (ang uban) nag-ingon: «Lima, ang ikaunom kanila mao ang ilang iro», nga naghimo ug pangagpas sa unsay wala mahibaloi; (apan ang uban) moingon: «Pito, ug ang ikawalo kanila mao ang ilang iro.» Isulti: «Ang akong Ginoo (Allah) la-

bing nakahibalo sa ilang gidaghanon, walay nakaila kanila gawas sa pipila»; busa ayaw pakiglalis (mahitungod sa ilang gidaghanon) gawas sa tin-aw nga Pamatuod (nga Among gipadayag kanimo), ni konsultaha ang bisan kinsa niadtong 'nagdebate' mahitungod kanila.

23. Ug ayaw pag-ingon sa bisan unsa: «Sa pagkatinuod akong buhaton kini ugma.»
24. Gawas (uban sa pag-ingon): «Kon ang Allah (Dios) magtugot»; ug hinumdomi ang inyong Ginoo (Allah) sa diha nga kamo makalimot ug isulti: «Tingali ang akong Ginoo (Allah) magatultol kanako ngadto sa mas duol nga dalan ngadto sa unsay matarung kay niini.»
25. Sila nagpabilin sa ilang langob (nga nangatulong sa) tulo ka gatus ka tuig (solar) ug modugang ug siyam (alang sa lunar nga mga tuig).
26. Isulti: «Ang Allah ang labing nakahibalo kung unsa kadugay sila nagpabilin»; Kaniya (lamang) ang (Kahibalo sa) dili makita sa mga langit ug sa yuta; unsa ka tin-aw ang Iyang Panan-aw ug unsa ka tin-aw ang Iyang Pandungog. Walay magbalantay (tigpanalipod, manluluwas) alang kanila gawas Kaniya, ug Siya wala maghimo ni bisan kinsa (nga mahimong) Iyang kauban sa Iyang Paghukom.
27. Lituka – (Oh Muhammad) – ang gipadayag ni Allah diha kanimo nga gikan sa Qur'an, , walay bisan kinsa nga makausab sa Iyang mga Pulong; ug dili ka makakitag laing dalangpanan gawas Kaniya.
28. Ug padayon sa imong kaugalingon nga mapailubon uban kanila nga nagtawag sa ilang Ginoo sa buntag ug gabii, nangita sa Iyang Nawong, ug ayaw ipasimang ang imong mga mata gikan kanila nangita sa dayandayan nga kinabuhi niining kalibutana; ug ayaw pagsunod kaniya kansang kasingkasing Among gihimo nga walay pagtagad sa Paghinumdum Kanamo ug nagsunod sa iyang kawang nga mga tinguha, ug kansang kinaiya mao ang paglapas batok sa unsay matarung.
29. Ug isulti: «Ang Kamatuoran gikan sa 'Allah' imong Ginoo,' busa pasagdi siya nga nagkagusto nga motuo, ug pasagdi siya nga makagusto nga dili motuo; sa pagkatinuod Kami nag-andam alang sa mga mamumuhat sa kadautan sa usa ka Kalayo, kansang mga paril naglibot kanila. Ug kong sila mangayo ug tubig, sila pagahatagan ug tubig nga sama sa tinunaw nga tumbaga nga makapasunog sa ilang mga

nawong; alaot ang maong ilimnon ug alaot ngadto ilang dapit kapahulayan.

30. Kadtong mituo ug nagbuhat ug matarong nga mga maayong buhat, Kami dili mag-usik-usik sa ganti niadtong nagbuhat ug maayong buhat.
31. Sila makaangkon sa mga Tanaman sa Eden diin ang mga suba nagdagayday sa ilalom niini, sila pagadayandayanan didto sa mga pulseras nga bulawan, ug mag-sul-ob ug lunhaw nga mga bisti sa pino nga seda, nga maglingkod niini sa gipataas nga mga higdaanan; usa ka labing maayo nga balus, ug unsa ka maayo nga pahulayanan.
32. Hatagi kanila ang usa ka panag-ingnan sa duha ka tawo; ngadto sa usa nga Kami naghatag ug duha ka tanaman sa ubasan, ug Among gipalibotan silang duha sa mga datiles, ug sa taliwala nila Among gibutang ang mga umahan sa mais.
33. Kining duha ka tanaman nagpagula sa ilang manga bunga sa hilabihan ug Kami nagpadagayday ug suba sa ilang taliwala,
34. Ug siya kini nag-angkon ug daghan nga bunga; busa siya miingon sa iyang (kabus) nga kauban, samtang siya nakigsulti kaniya: «Ako labi pang adunahan kay kanimo, ug labing kusgan sa mga tawo.»
35. Siya misulod sa iyang tanaman samtang siya (anaa sa kahimtang sa pagpasigarbo ug pagpanglimod) dili makiangayon sa iyang kaugalingon. Siya miingon: «Wala ako maghunahuna nga kini mawala pa.»
36. Ug wala ako maghunahuna nga ang Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom) moabut, bisan kon pa ako iga-balik pa sa ‘Allah’ akong Ginoo ako sa gihapon maka-kaplag ug labaw pa niini.
37. Ang iyang kauban miingon kaniya samtang nakigsulti kaniya: «Kamo ba naglimod (Allah) nga nagbuhat kanimo gikan sa abog, pagkahuman gikan sa usa ka tulo sa binhi, ug pagkahuman Siya naghimo kanimo nga usa ka hingpit nga tawo?»
38. Apan alang kanako, Siya Allah, mao ang akong (Usa ug bugtong nga) Ginoo, ug wala ako mag-uban sa bisan unsa sa pagsimba sa akong Ginoo (Allah).
39. Kon imo lang unta giingon samtang ikaw nag-sulod sa imong tanaman, «Maasha Allah» «Bisan unsa nga gibuot sa Allah mahitabo», walay gahum gawas nga Iya sa Allah.» Bisan kung nakita mo ako nga ubos kanimo sa bahandi ug mga anak,

40. Apan tingali nga ang akong Ginoo maghatag kanako sa unsay mas maayo kay sa imong tanaman, ug nagpakanaog ngadto sa imong tanaman ug usa ka kilat gikan sa kahitas-an, nga maghimo niining apuli nga yutang awaaw.
41. O ang tubig niini mounlod sa yuta, aron dili na nimo kini makita ug magamit pag-usab sa imong tanaman.
42. Ug ang iyang bahandi gipalibutan (sa pagguba); busa siya misugod sa pagpiga sa iyang mga kamot tungod sa unsay iyang nagasto niini, ug kining tanan nawagtang hangtod sa kina-uyokan. Ang iyang masulti mao: Ah! Alaut ako! Unta wala ako nagbutag ug kauban sa akong Ginoo 'Allah'.
43. Ug kaniya wala gayoy bisan kinsa nga maka-tabang batok (kang) Allāh ni siya maka-luwas sa iyang kaugalingon.
44. Didto niadto ang awtoridad alang (lamang) sa Allah; ang Hingpit nga Kama-tuoran. Siya ang Labing Maayo sa pagganti ug Labing Maayo sa katapusan nga sangputanan (sa Ulahing Adlaw alang sa mga magtotoo).
45. Ug hatagi sila og panag-ingnan sa kinabuhi niining kalibutana, (kini) sama sa tubig nga Among gipakanaog gikan sa panganod, busa ang mga tanom sa yuta miuban niini, apan pagkataudtaud nahimong uga nga nangadugmok diin gikatang sa mga hangin. Ang Allah adunay bug-os nga gahum sa tanang butang.
46. Ang bahandi ug ang mga anak mao ang mga dayandayan niining kalibutanong kinabuhi; apan ang walay katapusan nga maayong mga buhat labi pang maayo sa imong Ginoo sa ganti ug sa paglaum.
47. Ug sa Adlaw nga diin Kami Maga-wagtang sa kabukiran ug makita ninyo ang yuta nga managsamang patag, ug Among tigomon sila ug dili magbilin ug bisan usa kanila nga biniyaan.
48. Sila pagadad-on sa atubangan sa 'Allah' imong Ginoo, nga nagatindog sa mga han-ay (nga laray): Karon sa pagkatinuod kamo miabut kanamo (Allah) ingon nga Kami nagbuhat kaninyo sa sinugdanan. Apan kamo naghunahuna nga Kami wala magtudlo alang kaninyo ug panahon (alang sa katumanan niini nga Saad).
49. Ug ang talaan (sa mga buhat) igabutang (nga abli), unya inyong makita ang mga dautan nga nangahadlok gikan sa unsay anaa niini, ug sila moingon: «Ah! Alaut

kita! Unsa kini nga talaan! Wala kini nagbilin ug bisan unsa (sa atong mga sala) gamay o dako, apan giihap kining (tanang)»; ug unsay ilang nabuhat sila maka-kaplag nga anaa (niini); ug ang imong Ginoo wala magbuhat ug inhustisya kang bisan kinsa.

50. (Hisguti) sa diha nga Kami (Allah) miingon sa mga anghel: «Yukbo kamo ngadto kang Adan (sa pagpasidungog ug pagtahud)». Busa silang tanan nanag-yukbo gawas lamang kang Iblees (Satan), siya gikan sa jinn (ug dili gikan sa mga anghel), siya misupak sa Sugo sa iyang Ginoo (Allah). Maga-kuha ba ikaw kaniya (satanas) ug sa iyang mga kaliwatan ingon nga (inyong) mga agalon kay Kanako (Allah), samtang sila mao ang inyong mga kaaway? Daotan ang mao nga baylo alang sa mga mamumuhat ug kadaotan.
51. Ako (Allah) wala maghimo kanila (si Satanas ug ang iyang mga kaubanan) nga saksi sa paglalang sa mga langit ug sa yuta, ni sa paglalang sa ilang mga kaugalingon; ni ako maghimo niadtong nagpahisalaag (sa uban) ingon nga mga katimbang).»
52. (Hisguti Muhammad) Adlaw nga ang Allah moingon: «Tawga sila nga mga diosdios nga inyong gisimba gawas Kanako». Busa sila motawag kanila (alang sa tabang), apan sila dili motubag kanila, ug Kami magbutang ug usa ka makalilisang nga panagbulag tali kanila.'
53. Ug ang mga dautan makakita sa Kalayo (sa Imperno), unya sila makahibalo nga sila mahulog niini, ug sila dili makakita ug usa ka dapit nga kalikuan aron makalingkawas gikan niini.
54. Kami (Allah) nagbutang sa matag matang sa panig-ingnan niining Qur'an alang sa katawhan. Apan ang tawo labing palaaway kay sa bisan unsa.
55. Walay bisan unsa nga makapugong sa mga tawo sa pagtuo sa diha nga ang Giya moabut kanila, ug sa pagpangayo ug Kapasayloan gikan sa ilang Ginoo (Allāh), gawas nga ang nahitabo sa mga karaan (nauna) mahitabo kanila, o nga ang Silot moabut (sa atubangan) nawong sa nawong ngadto kanila.
56. Kami nagpadala sa mga Sinugo kondili ingon nga mga tighatag ug maayong balita, ug mga tigpasidaan, Apan ang mga manlilimod nakiglantugi sa kabakakan,

nga naglaum sa pagdaot sa kamatuoran uban niini, ug ilang kuhaa sa Akong mga Pinadayag ug nga sila gipahimangnoan ingon nga biaybiay.

57. Kinsa pa bay labaw ka ngil-ad kanila nga kay kaniya nga gipahinumduman sa mga Pulong sa iyang Ginoo (Allah), unya siya mitalikod gikan niini ug nakalimot sa unsay gidala sa iyang duha ka mga kamot (sa mga sala)? Sa pagkatinuod Kami nag-butang ug tabil sa ilang manga kasing-kasing kay basin ug sila makasabot niini, ug kabungol sa ilang manga dalung'gan; ug kung pagatawgon nimo sila ngadto sa Giya, dili gyud sila mosunod sa husto nga giya.
58. Ang imong Ginoo (Allah) labing Mapasayloon, Puno sa Kalooy; Kon Siya modakop kanila diha-diha dayon tungod sa ilang mga buhat (sa mga sala), Gipadali niya unta ang ilang silot. Apan alang kanila adunay tinudlong panahon nga diin sila dili makakaplag ug kadangpan.
59. Kini nga mga lungsod (ang katawhan sa 'Aad ug Thamud, ug uban pa), Kami naglaglag kanila sa diha nga sila nagpadayon sa pagbuhat ug kadautan (pinaagi sa pagbutang ug kauban sa Allah sa pagsimba), ug Kami nagtakda ug panahon alang sa ilang kalaglagan.
60. (Higuti) sa diha nga si Moises miingon ngadto sa iyang batan-ong tig-alagad (Joshua): «Ako dili mohunong (sa pagpanaw) hangtud nga ako muabut sa dugtong sa duha ka mga dagat, bisan pa kon ako maga-panaw sa mga katuigan.
61. Busa sa diha nga sila miabut sa kinasang-an sa duha (ka dagat) sila nakalimot sa ilang mga isda, ug kini mipaingon sa ilang dalan ngadto sa dagat, nga nagpalayo.
62. Apan sa diha nga sila milabay ug sila nahilayo na, si (Moises) miingon sa iyang batan-ong tig-alagad (Joshua): Dad-a kanamo ang atong pamahaw, sa pagkatinuod kita nakasugat (daghang kalisdanan ug) kakapoy gikan niining atong panaw.
63. Si 'Joshua' miingon: «Nakita ba nimo sa diha nga kita midala sa atong mga kagalingon ngadto sa bato aron sa pagpahulay, unya ako nakalimot sa isda, ug walay bisan unsa nga nagpalimot kanako sa pagsulti mahitungod niini gawas kang Sata-nas, kini mipadulong ngadto sa dagat sa kati-ngalahang paagi.»
64. Si Moises miingon: Kini mao ang atong gipangita; busa namalik sila nga nagsubay sa ilang mga tunob.

65. Unya ilang nakit-an ang usa sa Among mga alagad (Khidr) nga Among (Allah) gihatagan ug Kaluoy gikan Kanamo, nga Among gitudloan ug Kahibalo gikan sa Among Kaugalingon.
66. Si Moises miingon kaniya: «Mahimo ba nga mosunod ako kanimo, sa kondisyon nga tudloan mo ako sa husto nga Kahibalo gikan sa unsay gitudlo kanimo?»
67. (Si Khidr) miingon: «Sa pagkatinuod kamo dili makabaton og pailub kanako.»
68. Unsaon mo man sa pag-pailob sa usa ka butang nga niini ikaw walay igo nga Kahibalo?»
69. Si Moises miingon: Kon itugot sa Allah, ikaw makakita kanako nga mainantuson, ug ako dili mosupak kanimo sa bisan unsa nga butang.
70. Si Khidr miingon: Kon ikaw mosunod kanako, nan, ayaw pangutana kanako mahitungod sa bisan unsa hangtud nga ako sa akong kaugalingon makigsulti kanimo mahitungod niini.
71. Busa sila mipadayon (sa ilang dalan) hangtud nga sila misakay sa usa ka bangka (aron sa pagtabok sa dagat), siya mibuslot niini. (Si Moises) miingon: «Ikaw ba naghimo ug usa ka lungag niini aron sa paglumos sa mga katawhan niini? Sa pagkatinuod ikaw nakahimo ug usa ka makalilisang nga butang.»
72. Si Khidr) miingon: «Wala ba ako nagsulti kanimo nga ikaw dili makahimo nga maka-pailob nganhi kanako?»
73. (Moises) miingon: «Ayaw ako basola sa unsay akong nalimtan, ug ayaw lisod-lisora ang akong kahimtang.»
74. Busa sila nagpadayon, dihang ilang nahimamat ang usa ka batang lalaki, iyang gipatay siya. Si (Moises) miingon: «Mipatay ka ba ug inosente nga tawo nga wala makapatay bisan kinsa? Sa pagkatinuod nakahimo ka ug daotang butang.»
75. (Si Khidr) miingon: «Wala ba ako nagsulti kanimo nga ikaw dili makahimo nga maka-pailob nganhi kanako?»
76. (Si Moises) miingon: «Kon mangutana pa ako kanimo mahitungod sa bisan unsang butang human niini, nan ayaw na ako ikuyog ipon kanimo; sa pagkatinuod ikaw nakakaplag ug usa ka pangatarongan alang niana.»

77. Busa nagpadayon sila, hangtod nga miabot sila sa pipila ka mga taga-baryo, sila nangayo kanilag pagkaon, apan sila nagdumili sa pag-abiabi kanila ingon nga mga bisita. Unya nakakita sila ug usa ka paril niini nga hapit na matumba, busa iyang giayo kini. (Si Moises) miingon: «Kon ikaw nakagusto, ikaw sa pagkati-nuod makadawat ug bayad alang niini.»
78. (Si Khidr) miingon: «Kini mao ang panagbulag tali kanako ug kanimo; karon ipa-hibalo ko kanimo niad-tong manga butang diin ikaw wala maka-pailob.»
79. Mahitungod sa sakayan, kini iya sa (pipila ka) kabus nga mga tawo nga nagtrabaho sa dagat, ug gusto ko nga daoton ko kini, tungod kay adunay sunod kanila nga usa ka hari nga nagkuha sa matag (maayo) nga sakayan pinaagi sa pagpugos.
80. Mahitungod sa batang lalaki, ang iyang mga ginikanan nga mga magtotoo, ug kami nahadlok nga siya magadala ug mapait nga kasub-anan kanila pinaagi sa pagkamasupilon ug pagkadili mapasalamaton,
81. Busa kami nagtinguha nga ang ilang Ginoo (Allah) mag-ilis kanila ug puli kaniya ‘nga anak’ mas maayo pa kay kaniya sa kaputli ug mas duol sa kaluoy⁽¹⁾.
82. Mahitungod sa paril, kini gipanag-iyahan sa duha ka ilo nga mga batang lalaki sa syudad, ug diha sa ilalum niini adunay bahandi nga ilang gipanag-iyahan, ug ang ilang amahan usa ka matarung nga tawo; busa ang imong Ginoo (Allah) nag-tinguha nga sila muabot sa ilang pagkahamtong, ug kuhaon (pagawas) ang ilang bahandi, usa ka Kaluoy gikan sa ‘Allāh’ imong Ginoo, ug wala ko kini buhata sa akong kaugalingong pagbuot. Kini mao ang kahulogan sa mga butang wala kay pagpailub.
83. Sila mangutana kanimo mahitungod ni Dhul-Qarnain⁽²⁾. Isulti: «Akong ilitok ka-ninyo ang usa ka butang sa iyang sugilanon.»
84. Sa pagkamatood Kami Nag-lig’ on kaniya sa kayutaan⁽³⁾, ug naghatag kaniya og paagi sa pag-abut sa tanan.

(1) Sa ato pa, sa pagmahal ug maayong pagtagad sa iyang mga ginikanan.

(2) Usa ka tawo sa ang duha ka sungay i.e., si Cyrus nga bantugan, usa ka karaang hari sa Achaemenid sa Persia.

(3) Gikan sa Persia ngadto sa Black Sea sa usa ka bahin, ug gikan sa Asian Turkey ngadto sa Afghanistan ug Baluchistan sa uban.

85. Busa siya misunod ug usa ka dalan.
86. Hangtud sa diha nga siya miabot sa dapit diin ang adlaw misalop, iyang nakaplagan kini nga nagasalop sa lapukon nga tubod (usa ka mangitngit, lubog nga tubig), ug iyang nakaplagan pinaagi niini ang usa ka katawhan (nga gihatagan sa tanang matang sa kadautan). (Ang Allah) miingon: «O Dhul-Qarnain, maga-silot kanila, o pakighimamatan sila uban ang kaayohan (ie, paghatag kanila og kapasayloan).»
87. Siya miingon: «Mahitungod kaniya nga nagabuhat sa kadautan (ug nagpadayon sa pagkawalay pagtuo ug pagsukol) kami mokastigo (mupatay) kaniya, unya siya ibalik ngadto sa iyang Ginoo (Allah), ug Siya mokastigo kaniya uban sa usa ka sulondon nga Pagsilot (sa Impiyerno).»
88. Apan alang kaniya nga mituo ug nagbuhat (sa unsay) matarung (ug makiangayon), siya makabaton ug maayong ganti (Paraiso) ug kami mosulti kaniya sa usa ka sayon nga pulong sa among sugo.
89. Unya siya misunod (sa laing) dalan.
90. Hangtud nga sa pag-abut niya sa yuta sa pagsubang sa adlaw, iyang nakaplagan kini nga misubang sa usa ka katawhan nga diin wala Kami naghatag ug kapasilongan gikan niini;
91. Ug mao kana! Ug Kami adunay bug-os nga Kahibalo kung unsa ang iyang gipag-iyahan.
92. Unya siya misunod (ug laing) dalan.
93. Hangtud nga siya miabut (sa dapit) taliwala sa duha ka mga bukid, siya nakaplag niini ug katawhan nga halos dili makasabut ug usa ka pulong.
94. Sila miingon: «O Dhul-Qarnain, sa pagkatinuod si Gog ug Magog naghimog kadautan sa yuta. Mobayad ba kami kanimo ug usa ka pasidungog aron ikaw makahimo ug usa ka babag tali kanamo ug kanila.
95. Siya miingon: «Ang gihatag sa akong Ginoo kanako mas maayo pa (kay sa imong pasidungog), busa tabangi lamang ako uban sa kusog sa mga tawo, Ako maghimo tali kaninyo ug kanila ug usa ka babag (dam).»
96. Dad'a nganhi kanako ang mga hut'ong sa mga put'haw; hangtud nga iyang napu-

no ang luna sa taiwala sa duha ka mga bukid, siya miingon: Huypi hangtod nga ang kalayo (mibagah), siya miingon: Dad-a kanako ang tinunaw nga tumbaga nga akong ibubo sa ibabaw niini.

97. Busa sila (Gog ug Magog) dili makahimo sa pagsaka niini ug dili usab sila makahimo ug lungag niini.
98. (Si Dhul-Qarnain) miingon: Kini usa ka Kalooy gikan sa (Allah) nga akong Ginoo, apan sa diha nga ang Saad sa (Allah) nga akong Ginoo matuman na nimuon Niya kining tupong (gipatag) ngadto sa yuta ug ang Saad sa (Allah) akong Ginoo kanunay nga tinuod.
99. Ug nianang Adlaw, Among biyaan sila aron nga mag-ulbo sama sa mga balud sa usag usa, ug ang trompeta pagatayhopan, mao nga Kami (si Allah) magtigom kanilang tanan (ngadto sa dakong dapit nga tigumanan, aron sa pagsugod sa Paghukom).
100. Ug ang Impiyerno among ipa-gula sa dayag nga malantaw nianang Adlaw sa atubangan sa mga manlilimod.
101. Kadtong kansang mga mata nga anaa ubos sa usa ka tabon gikan sa Akong Pahinumdom (kini nga Qur'an), ug sila dili makaagwanta sa pagpaminaw niini.
102. Nakahimo ba kadtong naglimod (sa Kamatuoran) paghunahuna nga ang Akong mga ulipon (sa katawhan ug jinn) mahimo nga ilang mga magbalantay (ginoo, manluluwas) kaysa Kanako? Sa pagkatinuod Kami nag-andam sa Impiyerno isip usa ka abi-abi alang niadtong kinsa naglimod sa Kamatuoran (ug supak sa Kalinaw).
103. Ingna: Kami ba magpahibalo kanimo sa labing dako nga mga kapildihan mahitungod sa (ilang) mga buhat?
104. (Sila) kadtong ang kahago nakawang (sa pagpangita sa dili mulabaw pa kay sa) sa kinabuhi niining kalibotana, ug sila naghunahuna nga sila nakahimo ug maayo pinaagi sa ilang mga buhat.
105. Sila mao kadtong mga manggilimod sa mga Pinadayag sa ilang Ginoo (Allah) ug sa Iyang Pagpakigtambo (kanila), ug ang ilang (maayo kuno) nga mga buhat nakawang, tungod niini, sa Adlaw sa Pagkabanhaw Kami dili maga-hatag ug gi-

bug aton kanila.

106. Mao kana ang balus kanila, Impiyerno, tungod kay naglimod (sa Kamatuoran) ug mihimo sa Akong mga Pinadayag ug sa Akong mga Mensahero ingon nga gibiyabiay.
107. Niini, sila magapabilin sa kahangturan» d ili gayud magtinguha sa pagbalhin bisan asa gikan niini.
108. Niini sila magapabilin sa kahangturan» dili gayud magtinguha sa pagbalhin bisan asa gikan dinhi niini.
109. Ingna: Kon ang dagat tinta alang sa mga Pulong ni (Allah) nga akong Ginoo, ang dagat sa walay duhaduha maut-ut sa dili pa ang mga pulong ni Allah nga akong Ginoo mapul-an, bisan pa kita maga-dugang ug sama niini (dagat).
110. (O Propeta Muhammad) isulti: «Ako usa lamang ka tawo nga sama kaninyo; gipadayag nganhi kanako nga ang inyong Dios usa lamang gayod (Allah). Busa bisan kinsa nga naglaum sa Pagpakigtagbo sa iyang (Tinuod) nga Ginoo (Allah), siya kinahanglan nga magbuhat ug matarung nga mga buhat, ug dili magbutang ug bisan kinsang kauban sa pagsimba sa Allah.»

Maryam

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Kaf Ha Ya 'Ayn Sad⁽¹⁾.
2. (Kini mao ang) paghinumdom sa Kaluoy sa imong Ginoo (Allah) ngadto sa Iyang alagad nga si Zacarias.
3. Sa dihang siya mitawag sa iyang Ginoo (Allāh) sa usa ka mahinay nga tingog.
4. Siya miingon: «(O Allah) akong Ginoo, sa pagkatinuod ang akong mga bukog nangaluya na, ug ang buhok sa akong ulo nagdilaab nga abuhon sa kaputi sa pagkatigulang, ug, (O Allah) akong Ginoo, sa akong mga pag-ampo Kanimong walay napakyas.
5. Ug sa pagkatinuod nahadlok ako (kon unsa) ang buhaton sa akong mga paryente human kanako, ug ang akong asawa⁽²⁾ apuli, busa hatagi ako gikan sa Imong Kaugalingon ug usa ka manununod,
6. Nga maoy manununod kanako, ug manununod sa panulundon ni Yaqub ug himoa siya, nga imong kahimut an, oh (Allah) akong «Rabb (Ginoo).»
7. (Gisulthian siya sa Allah pinaagi sa anghel): «O Zacarias, sa pagkatinuod Kami naghatag kanimo ug maayong balita sa usa ka batang lalaki kansang ngalan mao si Yahya (Juan)»: Wala pa gayud Namong kini gihatag nga ngalan kang bisan kinsa nga una kaniya.
8. Siya miingon: «(Oh Allah) akong Ginoo, unsaon nako pagkabaton ug usa ka anak nga lalaki, nga ang akong asawa apuli, ug ako sa akong kaugalingon miabot na sa hilabihan nga pagkatigulang?»
9. (Ang anghel) miingon: Mao kini (mahimong mahitabo) ang imong Ginoo (Allah)

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

(2) Elizabeth.

nag-ingon: «Kini sayon alang Kanako, ug sa pagkatinuod Ako nagbuhat kanimo kaniadto, sa diha nga ikaw wala pa (gikan sa wala).»

10. Si Zakarias miingon: «O Allah akong Ginoo, pagpakita alang kanako ug ebidensya.» Siya miingon: «Ang imong ebidensya mao nga ikaw dili (makahimo) sa pakigsulti ngadto sa mga tawo sa tulo ka gabii samtang anaa sa maayong panglawas.»
11. Busa siya miadto sa iyang mga katawhan gikan sa iyang dapit sa pagsimba, unya pagsenyas ngadto kanila nga sila kinahanglan nga maghimaya (ug magdayeg sa Allah) buntag ug gabii.
12. (Natawo si Juan ug sa dihang midako na siya, Gisugo namo siya:) «O Yahya (Juan), kupti ang Kasulatan (sunda ang Torah) uban ang pagkamalig-on», ug Kami naghatag kaniya ug kinaadman samtang siya bata pa.
13. Maingon man kalumo ug kaputli nga gikan Kanamo, ug siya usa sa nagbantay batok sa kadautan,
14. (Siya) matinahuron (ug mabination) ngadto sa iyang mga ginikanan, ug siya (Juan) dili mapahitas-on, ni masinupakon (kay Allah, o sa iyang mga ginikanan).
15. Kalinaw maanaa kaniya (kang Juan gikan sa Allah) sa adlaw sa iyang pagkahimugso, ug sa adlaw sa iyang kamatayon ug sa adlaw sa iyang pagkabanhaw.»
16. Hisguti (ang sugilanon ni) Maria diha sa Libro (Qur'an), sa dihang siya mibulag gikan sa iyang pamilya ngadto sa sidlakang dapit.
17. Busa siya mikuha ug usa ka pandong (sa pagtabon sa iyang kaugalingon) gikan kanila; unya Kami (Allah) nagpadala ngadto kaniya sa among anghel (Gabriel, ang balaang espiritu), nga nagpakita kaniya sa porma sa hingpit nga tawo.
18. Siya (Maria) miingon: «Ako mudangob sa 'Allah' ang Labing Madagayaon gikan kanimo (ayaw pagduol kanako) kon ikaw (adunay kahadlok sa Allah ug) nagbantay batok sa dautan».
19. Siya (anghel Gabriel) miingon: «Ako usa lamang ka mensahero sa (Allah) nga imong Ginoo (gipadala): «aron sa paghatag kanimo ug usa ka putli nga anak nga lalaki (Hesus).»

20. (Si Maria) miingon: «Unsaon nako pagkabaton ug usa ka anak nga lalaki nga walay lalaki nga nakahikap kanako, ug ako putli nga babaye.
21. (Si Gabriel) miingon: «Bisan pa ingon niana»; ang imong Ginoo (Allah) nag-ingon: «Kini sayon alang Kanako»: ug nga Kami maghimo kaniya nga usa ka Timaan ngadto sa mga tawo, ug Kalooy gikan Kanamo, ug kini usa ka butang nga gitakda na.
22. Busa siya nanamkon kaniya(Hesus); ug mipahawa uban kaniya ngadto sa usa ka hilit nga dapit.
23. Ug ang mga kasakit (sa pagpanganak) nagdala kaniya ngadto sa punoan sa palmera. Si (Maria) miingon:»Oh labi pang mâayo nga ako namatay na sa wala pa kini, «sa ingon ako mahikalimtan ug mahanaw!»
24. Unya siya bmitawag ngadto kaniya gikan sa iyang ilalom: «Ayaw kaguol, sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) naghimo ug usa ka tubod nga moagas sa imong ilalum»;
25. Uyuga ang punoan sa palmera padulong kanimo kini maghulog (nganha) kanimo ug lab-as ug hinog nga mga datiles⁽³⁾ :
26. Busa kaon ug inom ug paglipay. Ug kung ikaw makakita ug bisan kinsa nga tawo, isulti: «Sa pagkatinuod ako nanumpa sa usa ka pagpuasa ngadto sa Labing Madagayaon (Allah), busa ako dili makigsulti kang bisan kinsang tawo karong adlaw.»
27. Siya miadto sa iyang katawhan, nga nagkugos kaniya (bata nga si Hesus). Sila miingon: «Oh Maria, sa walay pagduhaduha nakahimo ka ug salawayon nga butang.»
28. Oh igsoon nga babaye ni Aaron, ang imong amahan dili malaw-ay nga lalaki, ug ang imong inahan putli babaye.
29. Apan siya (Maria) mi todlo ngadto sa bata, ug sila miingon: Unsaon namo pagkig-sulti sa usa ka puya nga anaa pa sa duyan.
30. (Si Jesus) miingon: «Sa pagkatinuod ako alagad ni Allah; Iya akong gitakda nga

(3) Nga mahitabo lamang sa ting-init.

pagahatagan sa Kasulatan (ang Ebanghelyo), ug mahimong usa ka Propeta (nga ipadala ngadto mga anak sa Israel)»;

31. Siya mipanalangin kanako bisan asa ako padulong, ug Siya (nagmando) kanako nga mag-ampo ug mag hatag sa Zakah 'obligadong limos' samtang ako may kinabuhi.
32. Ug (mahimong) matinahuron (ug buotan) sa akong inahan ug Siya wala maghimo kanako nga mapahitas 'on ni sukihan;
33. Busa ang kalinaw maanaa kanako sa adlaw nga ako nahimugso, ug sa adlaw nga ako mamatay ug sa adlaw nga ako banhawon pag-usab sa kinabuhi (aron sa paghukom).
34. Mao kana si Hesus, ang anak ni Maria. 'Ug kini maoy' pulong sa kamatuoran, mahitungod sa ilang gipanaglalisan.
35. Dili angay (sa Pagkahalangdon sa) ni Allah nga Siya mag-angkon ug anak nga lalaki, Ang Himaya ngadto Kaniya; sa diha nga Siya nagmando sa usa ka butang Siya moingon lamang niini nga 'Mahimo,' ug kini mao.
36. Sa pagkatinuod ang Allah mao ang akong Ginoo ug ang inyong Ginoo (ug akong Dios ug ang inyong Dios), busa simbaha Siya lamang; kini mao ang husto nga Dalan.
37. Apan ang mga pundok (sa mga Kristohanon) nanagkalahi taliwala sa ilang mga kaugalingon, busa alaut sila nga naglimod (sa Kamatuoran) gikan sa Panagtigom sa Dakong Adlaw.
38. Unsa ka tin-aw nga ilang madungog ug unsa ka tin-aw nga ilang makita sa Adlaw (sa Pagkabanhaw) sa dihang sila magaduol sa Allah; apan karong adlaw ang mga mamumuhat sa kadautan anaa sa dayag nga kasaypanan.
39. Pasidan-i sila sa makauulaw na Adlaw, sa dihang ang tanang isyu paga-husayon, ug sila (karon) anaa sa pagpasagad (niini), ug sila wala motoo.
40. Sa pagkatinuod Kami (Allah) makapanunod sa yuta ug sa tanan nga ania niini, ug nganhi Kanamo (Allah) sila (sa kataposan) ibalik (alang sa Paghukom).
41. Hisguti (ang sugilanon ni) Abraham diha sa Libro (Qur'an). Tino nga siya usa ka

tawo sa kamatuoran ug usa ka propeta.

42. Sa dihang miingon siya sa iyang amahan; Oh akong amahan, nganong nagsimba man ka sa butang nga dili makadungog o dili makakita (mga idol), ni sila dili makatabang kanimo bisan gamay:
43. Oh akong amahan, sa pagkatinuod miabut kanako ang kahibalo nga wala moabut kanimo, busa sunda ako, ako mogiya kanimo ngadto sa husto nga Dalan:
44. Oh akong amahan, ayaw simbaha si Satanas, sa pagkatinuod si Satanas mao ang kanunay nga rebelde ug masupilon batok 'Allāh' ang Labing Madagayaon.
45. Oh akong amahan, sa pagkatinuod ako nahadlok nga ang usa ka Silot gikan sa (Allah) nga Labing Madagayaon magsakit kanimo, ug mahimong kauban ni Satanas 'sa Impiyerno'."
46. Siya (amahan ni Abraham) mitubag: Ikaw ba nagasalikway sa akong mga diyos (ang mga dios-dios nga akong gisimba) oh Abraham ? Nan, kon dili ka moun-dang, batohon ko gayod ikaw, busa palayo kanako ug ayaw na ug balik pag-usab.
47. (Si Abraham) miingon: «Ang kalinaw anaa kanimo, ako mag-ampo ngadto sa (Allah nga) akong Ginoo aron sa pagpasaylo kanimo; sa pagkatinuod Siya Labing Mabination kanako.
48. Ako mupalayo gikan kanimo ug sa unsay (mga dios-dios nga) inyong gitawag gawas sa Allah, ug ako motawag ngadto sa akong Ginoo 'Allāh', nagalaum nga ang pagtawag sa akong Ginoo dili magpabilin nga walay katubagan.
49. Busa sa diha nga siya mibiya gikan kanila ug sa unsay (mga dios-dios nga) ilang gisimba gawas sa Allah, Kami (Allah) mihatag kaniya kang Isaak ug Hacob, ug ang matag usa kanila Among gihimo nga Propeta.
50. Ug Kami naghatag kanila sa Among Kalooy, ug Kami naghimo alang kanila ug pasidungog og labing taas nga dungog.
51. Hisguti (ang sugilanon ni) Moises diha sa Libro (Qur'an). Sinsero siya, ug siya usa ka mensahero ug propeta.
52. Kami mitawag kaniya gikan sa tuo nga bahin sa bukid (Sinai), ug gipaduol namo siya aron sa pag-pakig-pulong sa pribado.

53. Kami mihatag kaniya pinaagi sa Among Kalooy sa iyang igsoon nga si Aaron, usa ka Propeta.
54. Hisguti (ang sugilanon ni) Ismael diha sa Libro (Qur'an); sa pagkatinuod siya matinud-anon sa (iyang) saad, ug siya usa ka Mensahero, usa ka Propeta.
55. Siya nagmando kaniadto sa iyang mga katawhan sa pagbuhat sa Salah 'pag-am-po', ug sa paghatag ug Zakah (obligado limos), ug ang iyang Ginoo 'Allāh' nahimuot pag-ayo kaniya.
56. Hisguti (ang sugilanon ni) Idrees (Enoch) diha sa Libro (Qur'an); sa pagkatinuod siya usa ka matinud-anon, usa ka Propeta,
57. Ug gibayaw Namu siya sa hataas nga posisyon.
58. Kini sila mao ang gihatagan sa Allah ug mga Pabor, gikan sa mga Propeta sa mga kaliwatan ni Adan, ug kadtong Among gidala (sa barko) uban ni Noe, ug sa mga kaliwatan ni Abraham, Israel (Hakob), ug kadtong Among gigiyahan ug gipili; sa dihang ang mga Bersikulo sa (Allah nga) Labing Madagayaon gilitok ngadto kanila, sila miyukbo nga naghapa nga nanaghilak.
59. Apan adunay miabot human kanila nga dautang kaliwatan, nga wala magtagad sa mga pag-ampo ug nagsunod sa ilang mga kaugalingong kailibgon, busa ilang matagbuan ang hingpit nga pagkalaglag.
60. Gawas niadtong naghinulsol ug mituo ug nagbuhat (kon unsa ang) matarung (ug patas), sila makasulod sa Paraiso, ug sila dili pagabuhatan ug dili makataronganon sa bisan unsang paagi:
61. (Ila ang) mga Tanaman sa Eden nga gisaad sa ang Labing Madagayaon 'Allah' ngadto sa Iyang mga alagad nga mitoo, bisan kini wala nila makita kini; sa pagkatinuod ang Saad sa Allah matuman gayud.
62. Sila dili makadungog diha niini sa bisan unsa nga walay pulos nga mga pulong, apan (mga pagtimbaya sa) sa 'Kalinaw,' ug sila makabaton sa ilang pagkaon didto, buntag ug gabii (sumala sa ilang mga tinguha).
63. Kini mao ang Paraiso nga Among gipahinabo nga mapanunod niadtong Among mga ulipon (sa katawhan ug jinn) nga nagmanggihadlukon sa Allah ug sa kinsay nagbantay batok sa kadaotan.

64. Ug kami (Mga anghel) dili mukanaug gawas sa Kamandoan sa imong Ginoo (Allah); Kaniya ang bisan unsa nga anaa sa atong atubangan ug ang bisan unsa nga anaa sa atong luyo ug ang bisan unsa nga anaa sa taliwala (niini), ug ang imong Ginoo (Allah) dili gayud malimot.
65. (Siya mao) ang Ginoo sa mga kalangitan ug kayutaan ug sa mga taliwala niini, busa simbaha Siya lamang ug magmalig-on sa pagsimba Kaniya, Aduna ka bay nahibaloan nga bisan kinsang katugbang sa Allah (sa Iyang Labing Halangdong nga Ngalan ug Mga Kinaiya)?
66. Ug ang tawo (nga manlilimod) muingon: «Sa diha nga ako patay na, ako ba matuod nga pagabanhawon (alang sa paghukom)?»
67. Wala ba makahinumdom ang tawo nga Kami (Allah) naglalang kaniya kaniadto, sa diha nga siya wala pay bisan unsa.
68. Busa pinaagi sa imong Ginoo (Allah), sa pagkatinuod Among tigumon silang tanan uban sa mga yawa, unya dad-on Namu sa Impiyerno nga nagaluhod.
69. Unya Kami sa pagkatinuod maga-bunlot pagawas gikan sa matag pundok (sekta) kaniya nga labing hilabihan ka masukihon batok sa (Allah nga) Labing Madagayaon.
70. Ug Kami tinuod Labing Nasayod kon kinsa ang Labing angayan nga didto paga-sunogon’.
71. Walay bisan isa kaninyo nga dili muagi gayod niini⁽⁴⁾, dili kini kalikayan nga mando nga gitakda sa ‘Allah’ imong Ginoo.
72. Unya Kami moluwas niadtong mga matarung, ug Kami mobiya sa mga mamumuhad ug kadautan (nga nagbutang ug kauban sa Allah) didto (gipaubos) nagaluhod (sa Imperno).
73. Sa diha nga ang Among tin-aw nga mga Bersikulo pagalitukon ngadto kanila, sila nga naglimod (sa Among mga Bersikulo) moingon ngadto kanila nga mituo: «Kinsa sa duha ka pundok ang labing maayo sa kahimtang ug mulabaw sa panagtigom?»

(4) Ang tulay sa adlaw sa paghukom nga diin ang ilawom niini mao sa ang Impyerno.

74. Pila na ka mga (makasasala) nga mga kaliwatan ang Among gilaglag sa wala pa sila, nga labaw pang adunahan ug kanindot sa panagway?
75. Isulti (Oh Muhammad): «Alang kaniya ang anaa sa pagkasalaag, sa pagkatinuod (si Allah) ang Labing Madagayaon maghatag ug lugway kaniya ug sa dihang ila nang makita ang gisaad kanila, nga mao ang silot (man diri sa kalibotan) o ang Takna (nga Paghukom), ila gayod maamgohan kon kinsa ang pinakamaot nga kahimtang ug pinaka luya nga hinabang.
76. Ug ang Allah nagdugang sa paggiya niadtong kinsa gitultolan sa husto; ug ang maayong mga buhat nga milahutay mao ang labing maayo uban sa imong Ginoo (Allah) sa ganti ug labing maayo sa resulta.
77. Wala ba nimo makita ang naglimod sa Among mga bersikulo, nag-ingon: «Ako sa pagkatinuod pagahatagan ug bahandi ug mga anak?»
78. Nakabaton ba siya og kahibalo sa mga dili makita, o naghimo og pakigsaad uban (sa Allah) ang Labing Madagayaon?
79. Dili gayod, Among isulat ang iyang mga ginasulti ug Amo pa dugangan ang iyang silot (sa Impyerno).
80. Kami (Allah) makapanunod gikan kaniya sa unsay iyang gisulti, ug siya moabut Kanamo nga mag-inusara.
81. Nagkuha sila ug mga dios gawas sa Allah, aron sila mamahimo alang kanila tinubdan sa Kadunganan;
82. Dili gayod, sila magalimod kadtong nagsimba kanila, ug sila mahimo nga mga kaaway ngadto kanila.
83. Wala ba nimo nakita na Kami nagpadala og mga Satanas ngadto sa mga manlilimod aron motintal kanila (sa paghimo sa daotan) uban sa pagduso?
84. Busa ayaw pagdali batok kanila kay
KAMI nag-ihap na ug manga adlaw alang kanila.
85. Sa Adlaw nga Among tigomon ang mga matarong ngadto sa Labing Madagayaon (Allah), sama sa usa ka delegado aron sa pagdawat sa pasidungog.
86. Ug Kami Maga-abog sa mga dautan ngadto sa Imperno nga uhaw.

87. Walay usa nga adunay gahum sa pagpataliwala gawas kaniya nga nakadawat sa Pagtugot (o usa ka Saad) gikan sa (Allah) nga Labing Madagayaon.
88. Sila nanag-ingon: ang Labing Madagayaon (ang Allah) mikuha alang sa Iyang kaugalingon ug usa ka anak nga lalaki (o mga anak nga babaye)⁽⁵⁾.
89. Sa pagkatinuod kamo nagdala ug usa ka makalilisang nga dautang butang.
90. Ang mga langit hapit na mangagisi gikan niini, ug ang yuta mangapikas nga naba-hin, ug ang mga bukid natumpa ubos sa mga piraso,
91. Nga ilang gipasangil nga usa ka anak nga lalaki (o mga anak nga babaye) ngadto sa Labing Madagayaon (si Allāh).
92. Ug dili angay sa Labing Madagayaon nga Siya mag-angkon ug anak nga lalaki (o mga anak nga babaye).
93. Walay bisan kinsa sa mga langit ug sa yuta apan moduol ni (Allah) ang Labing Madagayaon ingon nga usa ka ulipon (mapainubsanon ingon nga siya gibuhat sa sinugdanan).
94. Sa pagkatinuod, Siya hingpit nga kahibalo kanila, ug iya silang gihip sa tukma.
95. Ug ang matag usa kanila moduol Kaniya (Allah) sa Adlaw sa Pagkabanhaw nga nag-inusara.
96. (Alang) kanila nga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, ang Labing Madagayaon (Allah) mohatag og gugma alang kanila (sa mga kasingkasing sa mga magtutuo).
97. Busa Kami naghimo lamang niini (Qur'an) nga sayon sa imong dila (Oh Muham-mad) aron ikaw makahatag ug maayong balita ngadto kanila nga mga matarung, ug nagpasidaan pinaagi niini sa labing palaaway nga mga tawo.
98. Pila na ka makasasala nga kaliwatan ang Among gilaglag una pa kanila? Nakita ba nimo ang bisan usa kanila, o nakadungog man lang ba ikaw gikan kanila bisan duyutay nga tingog?

(5) Isip ang mga Kristohanon nag-angkon nga si Hesus mao ang anak nga lalaki sa Diyos, ug ang mga pagano nga ang mga anghel mga anak nga babaye sa Diyos."

Tāha

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ta Ha⁽¹⁾.
2. Wala Namong gipadayag ang Qur'an Kanimong (Oh Propeta Muhammad) aron makapagbuhat kanimong⁽²⁾.
3. Apan ingon lamang nga usa ka Pahinumdong ngadto kaniya nga nahadlok (sa Allah).
4. 'Kini' usa ka pagpadayag gikan sa Usa nga naglalang sa yuta ug sa taas nga kalangitan—
5. Ang Labing Madagayaon (Allah) mikayab ug bangon ibabaw sa Trono (sa paagi nga nahiangay sa Iyang Kahalangdon).
6. Iya ang tanang anaa sa mga kalangitan ug ang tanan anaa sa kayutaan ug ang anaa sa taliwala niining duha ug ang anaa sa ilalom sa yuta.
7. Ug kon imong isulti ang pulong sa dayag 'o dili', nan sa pagkatinuod Siya nahibalo gayod kon unsay sekreto ug kon unsay mas tinago.
8. Si Allah - walay dios (nga angayan simbahon) gawas Kaniya; ngadto Kaniya ang iya sa Labing Nindot nga mga Ngalan.
9. Niabot ba kanimong (oh Muhammad) ang sugilanon bahin ni Moises?
10. Sa diha nga siya nakakita ug kalayo, siya miingon ngadto sa iyang pamilya: «Pabilin kamo dinhi, kay sa pagkatinuod ako nakakita ug kalayo, tingali ako makadala kaninyo ug usa ka nagdilaab nga sulo gikan niini o ako makakita og giya gikan sa kalayo.

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

(2) Nabalaka sa imong kaugalingon alang sa mga nagdumili sa pagtuo.

11. Busa sa diha nga siya miabot niini, adunay usa ka tingog nga nanawag: «O Moises:
12. Sa pagkatinuod Ako (Allah) mao ang imong Ginoo, busa kuhaa ang imong mga sapin (sa tiil o sandal); sa pagkatinuod ikaw ania sa sagradong walog sa Tuwa,»
13. Ug gipili Ko ikaw (isip Akong Mensahero), busa paminaw sa unsay gipadayag (kanimo).
14. Sa pagkatinuod Ako mao ang Allah, walay dios (nga angayan simbahon) gawas Kanako, busa simbaha ninyo Ako lamang, ug buhata ang pag-ampo alang sa Paghinumdum Kanako.
15. Sa pagkatinuod ang Takna (ang Adlaw sa Pagkalaglag) moabot, ug ang Akong Kabubut-on mao ang pagtago niini, aron ang matag kalag mabawsan sa unsay iyang gipaningkamotan.
16. Busa ayaw itugot nga ang mga dili motuo niini ug nagsunod sa ilang mga tinguha makabalda kanimo gikan niini, o ikaw malaglag.”
17. Unsa kanang anaa sa imong tuong kamot, O Moises?»
18. Si (Moises) miingon: «Kini mao ang akong sungkod, nga diin ako nagasandig, ug akong bunalan ang mga sanga pinaagi niini aron ang mga dahon mangatagak alang sa akong karnero, ug ako aduna pay lain nga gamitan niini.»
19. (Ang Allah) miingon: «Iitsa kini, O Moises!»
20. Busa iya kining gisalibay; ug dihadhiha kini (nahimong) usa ka bitin nga naglihok nga mapaspas.
21. (Ang Allah) miingon: «Kuhaa kini ug ayaw kahadlok; Among ibalik kini sa iyang kanhing kahimtang»,
22. Ug ibutang ang imong kamot sa imong kilid, ug kini mahimo nga maputi (uban ang kahayag), walay buling, ingon nga lain pang (dugang nga) Timaan;
23. Aron Kami makapakita kanimo (sa pipila) sa Among Dagkung mga Timaan,
24. Lakaw ngadto kang Paraon, kay siya sa pagkatinuod nakalapas sa tanan nga mga utlanan.”
25. Si Moises miingon: «(Oh Allah) akong Ginoo, palapda ang akong dughan alang kanako3,».

26. Ug himoa nga sayon alang kanako ang akong buluhaton,
27. Ug tangtanga ang higot gikan sa akong dila,
28. (Aron) sila makasabut sa akong sinultihan;
29. Ug hatagi ako ug katabang gikan sa akong pamilya:
30. Si Aaron, nga akong igsoon,
31. Dugangi ang akong kusog pinaagi kaniya,
32. ug tugoti siya sa pag-ambit akong buluhaton,
33. Aron kami makabayaw (pagpasidungog ug pagdayeg) Kanimo pag-ayo.
34. Aron kami Kanimo mahinumdom sa kanunay,
35. Sa pagkatinuod, Nakita ug nahibal-an nimo ang tanan bahin kanamo.”
36. (Ang Allah) miingon: «Ikaw sa pagkatinuod gihatagan sa imong gihangyo, O Moises».
37. Ug sa pagkatinuod Kami mihatag kanimo og usa ka Pabor sa laing panahon;
38. Sa diha nga Among gidasig ngadto sa imong inahan ang unsay gidasig, nga nag-ingon:
39. «Ibutang siya sa usa ka kahon, unya ipaanod kini ngadto sa suba (sa Nile), nga mudala kaniya ngadto sa baybayon; didto siya pagakuhaon sa usa (ka tawo) nga Akong kaaway ug usa ka kaaway ngadto kaniya, ug gigahin Ko diha kanimo (O Moises) ang gugma gikan Kanako, aron nga ikaw magdako ubos sa Akong mga Mata.
40. Sa dihang ang imong igsoon nga babaye (Miriam) miadto ug miingon: «Ipakita ko ba ikaw sa usa (ka tawo) nga mag-atiman kaniya?» Busa Kami midala kanimo (Moises) pagbalik ngadto sa imong inahan, aron ang iyang mga mata mabugnawan (uban sa kalipay), ug aron siya dili maguol. Ug nakapatay ka usa ka tawo, unya giluwat ka Namong gikan sa kasubo, ug gisulayan ka Namong sa daghang mga pagsulay. Ug mipuyo ka sulod sa daghang katuigan uban sa katawhan sa Midian; ug unya miabot ka dinhi sa gikatakda nga panahon, O Moises.

41. Ug gipili Ko ikaw alang sa Akong kaugalingon:
42. «Lakaw, ikaw ug ang imong igsoon (Aaron) uban ang Akong mga Timaan ug ayaw kakapoy sa paghinumdom (pagdayeg ug paghisgot) Kanako (ug pagpakaylap sa Akong Mensahe sa Islam)».
43. Lakaw kamong duha kang Paraon, sa pagkatinuod siya nakalapas (sa tanan nga mga utlanan);
44. Unya pagsulti ngadto kaniya sa malumo nga pulong, kay basin siya mudawat sa pahimangno o kahadlok (sa Allah).
45. Ang duha miingon: «(O Allah) among Ginoo (i.e., Magbubuhat Tigsustento ug Magmamando)! Sa pagkatinuod kami nahadlok nga siya magadali (sa silot) batok kanamo o siya magalapas.»
46. (Ang Allah) miingon: «Ayaw kahadlok, sa pagkatinuod Ako uban kaninyong duha, Ako Nakadungog ug Nakakita «sa tanan'»
47. Busa adto kaniya, ug isulti: «Sa pagkatinuod kami, duha ka Mensahero sa imong Ginoo (Allah); busa ipadala ang mga anak sa Israel uban kanamo ug ayaw na sila paantosa (bisan unsa labaw pa)! Sa pagkatinuod kami nagdala nganha kanimo ug Timaan gikan sa (Allah) nga imong Ginoo, ug ang kalinaw maanaa kaniya nga nagsunod sa Giya.»
48. Sa pagkatinuod kini gipadayag kanato nga ang Silot sa walay duhaduha moabut kaniya nga naglimod (sa Kamatuoran) ug mitalikod (gikan niini).
49. (Si Paraon) miingon, «Kinsa man diay ang Ginoo ninyong duha, Oh Moises?»
50. Si (Moises) miingon: «Ang among Ginoo mao Siya, nga Maoy naghatag sa tanang butang sa tinuod nga kinaiya niini ug hulagway, ug migiya kanila (sa mga paagi nga makaayo kanila).
51. (Si Paraon] miingon, “Nan, unsa man ang mahitungod sa mga kaliwatan kaniadto?”
52. (Si Moises) miingon: «Ang Kahibalo niini anaa sa (Allah) akong Ginoo sa usa ka talaan, ang akong Ginoo (Allah) dili masayop, ni Siya malimot.»
53. (Siya) Maoy nagbuhat sa yuta alang kaninyo nga usa ka patag nga dapit kapahu-

layanang (sama sa duyan sa usa ka bata), ug nagbuhat alang kaninyo niini ug mga dalan, ug nagpakanaug ug tubig gikan sa mga panganod; ug unya dinha Kami nagpatunghag daghang mga matang sa lain-laing mga tanum.

54. Kumaon (kamo) ug pasibsiba ang inyong mga baka; sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini alang sa mga tawo nga masinabuton.
55. Gikan sa yuta Among gibuhat kamo, ug ngadto niini Kami mobalik kaninyo, ug gikan niini Kami modala kaninyo pag-usab (alang sa Paghukom).
56. Sa pagkatinuod, Kami nagpakita kaniya 'Paraon' sa tanan Namong timaan, apan siya naglimod ug nagdumili sa pagtuo.
57. Siya miingon: «Mianhi ka ba aron sa pagpapahawa kanamo gikan sa among yuta pinaagi sa imong salamangka, Oh Moises?»
58. Sigurado nga magadala kami kanimo sa parehas nga salamangka. Busa gibutang alang kanamo ka usa pagpakigkita nga walay usa kanamo ang mapakyas sa pag-tuman, sa usa ka sentro nga dapit.
59. (Si Moises) miingon: «Ang imong tinudlo (nga panahon) mao ang adlaw sa pista, ug himoa nga ang mga tawo magatigum sa sayong kabuntagon.»
60. Busa si Faraon mitalikod, ug gihusay niya ang iyang plano, ug unya niabot [kang Moises]
61. Si Moises miingon sa (mga salamangkero): «Alaut kamo! Ayaw pag-imbento ug bakak batok sa Allah, kay basin ug laglagon Niya kamo pinaagi sa usa ka Silot, ug siya nga nag-imbento (ug bakak batok sa Allah) sa pagkatinuod mapakyas sa pagkab-ot (sa iyang tinguha).»
62. Busa ang mga salamangkero nanaglalalis sa butanga sa ilang kaugalingon, nga nagkigsulti sa tago.
63. Sila miingon: «Kini sila sa pagkatinuod duha ka salamangkero nga buot magpahawa kaninyo gikan sa inyong yuta pinaagi sa ilang salamangka ug sa pagkuha sa inyong labing maayong mga tradisyon.»
64. Busa husaya ang inyong laraw, ug umari sa unahan sa hingpit nga ranggo, ug siya nga magmalampuson niining adlaw sa pagkatinuod mouswag gayud.

65. Sila miingon: «O Moises! Ilabay ba nimo (una ang imong sungkod], o kami mahimong unang molabay.»
66. Siya miingon: «(hinoon) ilabay ninyog (una)!» Unya dihadiha, ang ilang mga pisi ug ang ilang mga sungkod nagpakita kaniya pinaagi sa ilang salamangka ingon nga sama sa naglihok ug paspas (sama sa mga bitin).
67. Busa gitagoan ni Moises ang kahadlok sulod sa iyang kaugalingon.
68. (Kami Allah) miingon: «Ayaw kahadlok, sa pagkatinuod ikaw ang usa nga mas taas,»
69. Ug iitsa ang unsay anaa sa imong toong kamot; lamoyon (kaunon) niini ang unsay ilang binuhat; nga kanang ilang gibuhay usa lamang ka limbong sa usa ka salamangkero, ug ang salamangkero dili molampos, bisan asa siya magalaraw.
70. Ug ang mga salamangkero nangatumba nga naghapa; sila miingon: «Kami mituo sa (Allah) ang Ginoo ni Aaron ug Moises.»
71. (Si Paraon) miingon: «Kamo mituo kaniya (Moises) sa wala pa ako mohatag kani-nyo sa pagtugot; sa pagkatinuod siya mao ang inyong pangulo, nga nagtudlo kani-nyo sa salamangka, busa akong putlon ang inyong mga kamot ug ang inyong mga tiil sa magkaatbang nga bahin, ug ilansang ko kamo sa krus sa mga punoan sa mga palma, ug sa pagkatinuod kamo mahibalo kun kinsa kanamo ang makapahamtang ug mas hilabihan ug mas malungtarong silot.»
72. Sila miingon: «Kami dili mopalabi kanimo kay sa miabot kanamo nga mga Ti-maan ug Kaniya (Allah) Nga naglalang kanamo, busa paghukom kon unsa ang imong ihukom; ikaw makahukom lamang (mahitungod) sa kinabuhi niining ka-libutana.»
73. Sa pagkatinuod kami mituo sa (Allah) nga among (tinuod) nga Ginoo (Magbubuhay, Tigpanalipod, ug Magmamando) nga Siya mopasaylo kanamo sa among mga sala ug sa salamangka nga imong gipugos kanamo (sa pagkat-on); ug ang Allah mao ang labing maayo (sa pagganti) ug mas malungtaron (sa pagsilot).
74. Bisan kinsa nga moabot sa iyang Ginoo (Allah) ingon nga usa ka dautan, sa pagkatinuod alang kaniya mao ang Impiyerno; dili siya mamatay didto, ni siya mabuhay (nga maayog kahimtang).

75. Apan bisan kinsa nga moadto sa (Allah) ingon nga usa ka magtotoo, nga naka-buhat ug matarung nga mga maayong buhat, sa pagkatinuod kini sila mao ang makabaton ug tag-as nga mga ang-ang,
76. Mga tanaman sa Eden, nga sa ilalom niini adunay ang mga suba nga nagadagay-day, diin sila magpabilin hangtod sa kahangtoran, ug kini mao ang (labing maayo) nga ganti (alang) sa usa nga nagputli sa iyang kaugalingon (gikan sa kadautan).
77. Ug sa pagkatinuod Kami nagpadayag kang Moises, nga nag-ingon: «Panaw kamo sa gabii uban sa Akong mga ulipon, unya paghimo alang kanila ug usa ka (uga) dalan sa dagat, ayaw kahadlok nga maapsan (ni Paraon), ni mahadlok (nga malumos sa dagat).
78. Nan si Paraon misunod kanila uban sa iyang mga kasundalohan, ug sila nalumsan sa hingpit sa dagat.
79. Ug si Paraon mipahisalaag sa iyang katawhan ug wala siya magtultol (kanila) sa husto.
80. Oh mga anak sa Israel! Sa pagkatinuod Kami nagluwas kaninyo gikan sa inyong mga kaaway, ug Kami naghimo ug usa ka Pakigsaad nganha kaninyo sa tuo nga bahin sa bukid (Sinai), ug Kami nagpadala kaninyo og manna (maayong pagkaon) ug mga buntog.
81. Kaon sa maayong mga kalan'on nga Among gihatag kanimo alang sa tagana, ug ayaw paglapas, unya ang akong kasuko mahianha kaninyo, ug bisan kinsa nga angay sa akong kasuko - mawala gayud siya.
82. Apan sa pagkatinuod Ako Mapasayloon kaniya nga naghinulsol (gikan sa pagsim-bag dios-dios ug uban pang dagkong mga sala) ug mituo (sa Pagkausa sa Allah) ug nagbuhat ug matarung nga mga maayong buhat, ug unya nagpadayon sa pag-sunod sa husto nga Dalan.
83. Ug unsa ang nagpadali kanimo gikan sa imong katawhan, Oh Moises?
84. Siya miingon: «Sila nagsunod sa akong mga lakang, samtang ako nagdali ngadto Kanimo, Oh akong Ginoo, aron Ikaw mahimuot.»
85. (Ang Allah) miingon: «Sa pagkatinuod Kami misulay sa imong katawhan sa imong pagkawala, ug si As Saamiri ((ang Samariyanhon) nagpahisalaag kanila.»

86. Busa mibalik si Moises sa iyang katawhan nga nasuko ug naguol. Siya miingon: «O akong katawhan! Dili ba ang (Allah) nga inyong Ginoo misaad kaninyo ug usa ka maayong Saad, ang panahon ba tan-awon dugay alang kaninyo, o kamo nangandoy nga ang Kasuko gikan (sa Allah) inyong Ginoo maanaa kaninyo, busa kamo miguba (sa inyong) saad kanako?»
87. Sila miingon: «Kami wala moguba sa (among) saad kanimo sa among kaugalingong pagbuot, apan kami gipapas-an sa mga palas-anon sa mga dayandayan sa mga tawo (ni Paraon), mao nga gilabay namo sila (sa kalayo), ug mao kana ang gibuhat ni As -Saamiri (ang Samariyanhon).»
88. Busa iyang gipagula alang kanila (ang rebulto nga bulawan) sa nating baka, usa ka lawas, nga (uban sa hangin) naghatag ug tingog (sama sa baka), busa sila miingon (sa usag usa): «Kini mao ang inyong dios ug ang dios ni Moises, apan siya nakalimot.»
89. Wala ba nila makita, nga kini dili makabalik ngadto kanila ug usa ka pulong (aron sa pagtubag), ug (nga) kini walay kadaut o kaayohan alang kanila?
90. Ug sa pagkatinuod si Aaron miingon kanila kaniadto: «O akong mga katawhan! kamo gisulayan lamang pinaagi niini (niining diosdios), kay sa pagkatinuod ang inyong Ginoo mao ang (Allah) ang Labing Madagayaon, busa sunod kanako (sa pagsimba Kaniya lamang) ug tumana ang akong mando.»
91. Sila miingon: «Kami dili gayud mohunong sa pagpadayon sa pagsimba niini (bulawan nga baka) hangtud nga si Moises mobalik kanamo.»
92. (Si Moises) miingon: «O Aaron! Unsa ang nakapugong kanimo, sa diha nga imong nakita sila nga nangasalaag»
93. Gikan sa pagsunod kanako? Unya gisupak mo ba ang akong sugo?»
94. (Si Aaron) miingon: «Oh anak sa akong inahan! Ayaw ako dakpa pinaagi sa akong bungot ni sa (mga buhok sa) akong ulo; sa pagkatinuod nahadlok ako nga tingali unya ikaw moingon: «ikaw naghimo ug pagkabahinbahin taliwala sa mga anak sa Israel, ug wala maghulat sa akong pulong.»
95. (Si Moises] miingon, “Ug unsay isyu kanimo Samarianhon?”
96. Siya miingon: «Nakita ko ang unsay wala nila makita ug akong gisagop lamang

- ang pipila sa mga tradisyon sa mga Mensahero (mga pagtudlo ni Moises) apan kana (usab) akong gisalikway sa ingon niini ang akong kalag misugyot kanako.
97. (Si Moises) miingon: «Nan pahawa! Kay sa pagkatinuod (ang silot) alang kanimo niining kinabuhia mao ang imong pagsinggit: «Ayaw (ako) hikapa»; ug sa pagkatinuod adunay kapalaran (usa ka tinudlong panahon) alang kaninyo, nga dili mapakyas alang kaninyo, ug tan-awa ang inyong dios nga diin kamo nagpahinungod sa pagsimba; amo gayod kining sunogon ug unya amo gayod kining isabwag sa halapad nga pagpakatag sa mga bahin niini sa dagat.»
98. Ang inyong (tinuod nga) Dios mao lamang ang Allah, walay dios (takus nga angay simbahon) gawas Kaniya; Siya naglangkob sa tanang butang sa (Iyang) Kahibalo (ug Gahum).
99. Sa ingon ang among asoy kanimo 'O Propeta Muhammad ' ang pipila sa mga sugilanon sa nangagi; ug sa pagkatinuod Kami naghatag kaninyo gikan sa Among Kaugalingon ug usa ka Pahinumdom (kining Qur'an).
100. Bisan kinsa nga motalikod niini, siya siguradong magpas-an ug palas-anon sa Adlaw sa Pagkabanhaw.
101. Nga magpabilin niini nga (kahimtang), ug dautan alang kanila ang (kabug-aton sa palas-anon) nga pagapas-anon pinaagi kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw;
102. Sa Adlaw nga ang trompeta pagahuyopon na, ug Among tigomon ang mga daotan, nga nag-asul ang mata (gikan sa kalisang, o buta nga naitom nga uban ang mga nawong), nianang Adlaw,
103. Sila magbagulbol sa matag-usa sa tago: «Ikaw nagpabilin apan sa napulo (ka adlaw lamang).»
104. Nahibaloan Namong pag-ayo kung unsa ang ilang isulti, sa diha nga ang labing maayo kanila sa kaalam ingon: «Kamo nagpabilin apan sa usa lang ka adlaw ug dili mulapas.»
105. Ug mangutana sila kanimo mahitungod sa kabukiran. Isulti: «ang akong Ginoo (Allah) magpabuto kanila ug mopatibulaag kanila ngadto sa nagakatag nga abog.»

106. Dayon biyaan ang yuta nga hapsayng patag.
107. Dili ka makakita niini ug bisan unsa nga hiwi o kurba.
108. Niana nga Adlaw, sila (ang tanan) mosunod sa nanawag (ngadto sa Panagtigom alang sa Paghukom), ug walay kahiwian diha sa iyang (tigtawag) tingog, ug ang tanang tingog ipaubos alang sa Labing Madagayaon (Allah), ug kamo dili makadungog sa bisan unsa gawas sa paghunghong nga tingog.
109. Niana nga Adlaw walay pagpataliwala dawaton o benepisyo gawas gawas kaniya nga (ang Allah) ang Labing Madagayaon magatugot, ug kansang pulong iyang gikahimut-an.
110. Siya nahibalo kon unsa ang anaa sa ilang atubangan ug unsa ang anaa sa ilang luyo, samtang sila dili makalibut Kaniya sa 'ilang' kahibalo.
111. Ug ang tanang nawong ipaubos sa atubangan sa (Allah nga) Walay Katapusang Buhi, ang Tig-atiman sa tanan nga anaa, ug siya nga nagpas-an sa inhustisya mawad-an sa paglaum nianang adlaw.
112. Apan bisan kinsa nga nagbuhat ug matarung nga mga buhat, ug usa ka magtotoo, nan walay kahadlok sa kawalay katarongan, o nga ang ilang ganti gipugnaan.
113. Ug sa ingon niana, Among gipadayag kining perpekto nga Qur'an 'nga Arabi-kanhon', ug Among gipasabut niini sa detalyado (nga paagi) ang mga Pasidaan (ug pahinumdom), aron sila makabaton ug Kahadlok sa Allah, o kaha mahimo kini nga pagtulon'an kanila.
114. Busa ang Labing Halangdon mao ang Allah, ang Hari, ang Hingpit nga Kamatuoran, ug ayaw pagdalidali sa Qur'an sa dili pa ang Pagpadayag niini makompleto kanimo (O Propeta Muhammad), ug isulti: «(O Allah) akong Ginoo, dugangi ako sa kahibalo.»
115. Ug sa pagkatinuod Kami mihatag ug Kasugoan ngadto kang Adan kaniadto, apan siya nakalimot; ug Kami wala makakaplag alang kaniya ug lig-on nga kabubut-on.
116. Ug (hisguti) sa dihang Kami miingon ngadto sa mga anghel: «Yukbo kamo (sa pagpasidungog ug pagtahud) kang Adan», ug sila miyukbo, gawas kang Iblees (Satan); midumili siya.

117. Ug unya Kami miingon: «O Adan! Siya usa ka kaaway kanimo ug sa imong asawa; busa ayaw siya tugoti sa pagpalayas kaninyong duha gikan sa Tanaman, kay sa ingon kamo magkalisud;
118. Sa pagkatinuod ikaw adunay (usa ka Saad gikan sa Allah) nga ikaw dili gayud gutumon sa sulod niini (Paraiso), ni (kamo) walay bisti (hubo);
119. Ug nga ikaw dili uhawon niini, ni mabati nimo ang kainit sa adlaw.
120. Apan si Satanas naghimo ug dautan nga sugyot ngadto kaniya; ug siya miingon: «O Adan! Tultolan ko ba ikaw ngadto sa kahoy sa pagka-imortal, ug usa ka gingharian nga dili gayud madunot?»
121. Unya silang duha (Adan ug Eba) mikaon niini, busa ang ilang pribadong mga bahin (sa lawas) mipakita ngadto kanila, ug sila misugod sa pagtabon sa ilang mga kaugalingon sa mga dahon sa Tanaman, sa ingon niana si Adan misupak sa iyang Ginoo (Allah), busa siya nahisalaag.
122. Ug unya ang iyang Ginoo (Allāh) mipili kaniya, ug siya mibalik ngadto Kaniya ug migiya (kaniya).
123. (Ang Allah) miingon: «Kanaog gikan sa Paraiso, kamong tanan (uban kang satanas), isip mga managkaaway sa usag-usa. Ug sa pagkatinuod adunay moabut kaninyo nga Paggiya gikan Kanako. Bisan kinsa nga mosunod sa Akong Giya, siya dili mahisalaag, ni siya mag-antos;
124. Ug bisan kinsa nga motalikod gikan sa Akong Pahinumdom 'ang Qur'an', siya makabaton ug usa ka makaluluoy nga kinabuhi, ug Kami mobanhaw kaniya sa Adlaw sa Pagkabanhaw nga buta.
125. Siya moingon: «(O Allah) akong Ginoo! Nganong gibanhaw mo man ako nga buta samtang Ako nakakita pa man kaniadto.»
126. (Ang Allah) moingon: «Kaniadto, sa diha nga ang among mga Pinadayag miabut kanimo, kini wala nimo panumbalinga, busa niining Adlaw ikaw pagakalimtan (pagabiyaan ngadto sa Impiyerno).»
127. Ug sa ingon niana Kami nagabalus kaniya nga milapas sa mga utlanan, ug wala motuo sa mga Pinadayag sa iyang Ginoo (Allah), ug sa pagkatinuod ang Silot sa Pikas Kinabuhi mas hilabihan ug mas malungtaron.

128. Dili ba usa ka giya kanila (nga mahibaloan nila) kung pila na sa mga (makasala) nga mga kaliwatan ang Among gilaglag una kanila, nga sa ilang mga puloy-anan sila nagalakaw? Sa pagkatinuod, ania mga Timailhan alang sa mga tawo nga adunay pagsabot.
129. Ug kon wala lay usa ka Pulong (nga) migula gikan sa (Allah) nga imong Ginoo, ug usa ka gikatakda nga panahon, kini (ilang silot) sa walay paglangan muabut na kanila (sa kalit).
130. Busa, antusa nga mapailubon ang unsay ilang gisulti, ug himayaa ang imong Ginoo (Allah) pinaagi sa pagdayeg kaniya sa wala pa ang pagsubang sa adlaw, ug sa dili pa kini mosalop, ug sa mga takna sa kagabhion, ug himayaa usab Siya sa mga bahin sa kabuntagon - aron ikaw mahimo nga mahimuot.
131. Ug ayaw ipataas ang imong mga mata ngadto sa mga butang nga Among gihatag nga kalingawan sa pipila ka mga pundok kanila (nga mga manlilimod), ang katahum sa kinabuhi niining kalibutana, aron Kami magasulay kanila pinaagi niini. Apan ug ang tagana (maayong ganti sa Pikas Kinabuhi) sa imong Ginoo (Allah) labing maayo ug mas malungtaron.
132. Ug isugo sa imong pamilya ang pag-ampo, ug pagpakamapailubon sa pagbuhat niini. Wala Kamiy nangayo kaninyo sa tagana. Kami ang naghatag sa tagana kaninyo. Ug ang (maayo) nga katapusan alang sa kinsa nagbantay sa kaugalingon batok sa kadaotan.
133. Ug sila nag-ingon: «Ngano nga siya wala magdala kanato ug usa ka Timaan gikan sa iyang Ginoo (Allah)? Wala ba miabot kanila ang usa ka ang tin-aw nga Pamatuod, kung unsa ang anaa sa miaging mga Kasulatan?»
134. Ug kon Kami naglaglag kanila pinaagi sa Silot sa wala pa kini (ang Qur'an), sila sa pagkatinuod moingon: «(O Allah) among Ginoo! Nganong wala man ka nagpadala kanamo ug usa ka Mensahero, nan kami misunod sa Imong mga Pinadayag sa wala pa kami gipakaubos ug gibutang sa kaulawan».
135. Isulti: «Ang matag usa kanato naghulat, busa paghulat kamo: Kay sa dili madugay mahibaloan ninyo kung kinsa ang nagsunod sa matul-id nga Dalan ug kinsa ang gigiyahan sa husto.»

Al-Anbiyā'

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Mahulog-on.

1. Ang pagkwenta (ug ang husay) sa mga tao nagkaduol na gayod kanila, samtang sila (nagpadayon sa) pagtalikod nga walay pagtagad.
2. Walay moabut kanila nga Pahimangno (Kapitulo sa Qur'an) ingon nga usa ka kataposang Pinadayag gikan sa ilang Ginoo (Allah), gawas nga sila mamati niini samtang sila nagdula (ug nagpadayon sa pag-apil sa dili seryoso nga mga butang).
3. Uban sa ilang mga kasingkasing 'hingpit' nalinga; ug kadtong nagbuhat ug daotan (nagbutang ug mga kauban sa Allah sa pagsimba) nagtago sa ilang pribadong panagsultihanay (nga nag-ingon): «Kini ba (Muhammad) labaw pa sa tawo nga sama kanimo? Mahulog ka ba niini nga salamangka, samtang makita nimo?»
4. Siya (ang Propeta) miingon: «Ang akong Ginoo (Allah) nahibalo sa matag pulong nga gipamulong diha sa langit ug sa yuta - Siya ang Hingpit nga Labing Nakadungog, ang Labing Nakahibalo.»
5. Apan sila miingon: «(Kini ang) libog nga mga damgo. Hinoon, siya ang nag-imben-to niini (ang Qur'an). Hinunoa, siya usa ka magbabalak; busa himoa siya nga magdala kanato ug usa ka Timaan sama sa mga gipadala sa nauna (nga mga Propeta).»
6. Wala nay nituo sa ilang atubangan sa bisan unsa nga (makasasala) nga lungsod (katilingban) nga Kami gilaglag (bisan pa sila nakasaksi sa mga Timailhan), sila ba kaha motuo niini?
7. Ug Kami (Allah) wala magpadala una kanimo (O Propeta Muhammad) gawas sa mga lalaki (nga sama kanimo) nga Among gihatagan ug Pinadayag; busa pangutan-a ang mga tawo nga sumosunod sa (nauna) nga mga Kasulatan, kung kini wala ninyo mahibaloi.
8. Kami wala magbuhat alang kanila (sa mga Propeta) lawas nga dili mokaon, ni sila imortal.

9. Unya Kami mituman sa Among Saad ngadto kanila, busa Amo silang giluwes, ug kadtong Among gibuo (sa ilang mga sumusunod nga mituo), ug Kami naglaglag niadtong milapas sa mga utlanan.
10. Sa pagkatinuod Kami (Allah) nagpakanaog kaninyo ug usa ka Libro (kini Qur'an) diin anaa dinhi ang imong Pahinumdom (ug pasidungog alang niadtong mituo niini); dili ba kamo makasabut?
11. Ug pila ka lungsod nga Among (Allah) gilaglag (diin ang mga lumulupyo niini nagpadayon sa pagkadaotan), ug Kami nagmugna niini ug laing katawhan!
12. Busa sa diha nga ilang nabati nga ang Among Silot moabut, dihadiha sila (misulay) sa pag-ikyas gikan niini.
13. Ug (ang usa ka pundok sa mga Anghel miingon): «Ayaw pag-ikyas (karon), apan balik ngadto sa diin kamo gihimo aron sa pagkinabuhi nga sayon, ug sa inyong mga puloy-anan, aron kamo pangutan-on.»
14. Sila miingon: «O alaut kami! Sa pagkatinuod kami mga mamumuhat sa kadautan.»
15. Ang ilang tiyabaw wala mahunong hangtud nga Kami naghimo kanila nga sama sa usa ka umahan nga giani na, nga pundo ug hilom sama sa abo (patay).
16. Ug wala Namong gi mugna ang kalangitan ug kayutaan ug ang mga anaa sa taliwala niini para kalingawan nga dula-dula lamang (sa ato pa, walay kahulogan ug katuyoan).
17. Kon Kami buot nga magpatuyang lang sa usa ka kalingawan, Kami sa pagkatinuod makakuha niini gikan sa (unsay) anaa Kanamo, kon (sa pagkatinuod) Kami adunay katuyoan sa pagbuhat (sa maong butang). apan wala Namong ni pagabuhata (tanang Himaya para Allah).
18. Hinoon, pinaagi sa kamatuoran Kami magapulog sa bakak ug maga-bungkag sa kinauyokan niini, aron kini moguba niini, ug dihadiha kini mahanaw; ug alaut kamo sa kung unsa ang inyong gipasangil (kang Kaniya ingon kauban o anak).
19. Iya ang tanan nga anaa sa kalangitan ug kalibutan. Ug kadtong mga (anghel) nga haduol Kaniya dili mapahitas-on sa pagsimba Kaniya, ni sila kapuyan (sa pagsimba Kaniya).

20. Sila naghimaya (Kaniya) uban ang pagdayeg sa gabii ug adlaw; nga walay kapoy.
21. O mikuha ba sila (mga tawo) ug mga dios gikan sa yuta nga may gahom sa paghatag og kinabuhi, hinungdan sa mga patay banhawon.
22. Kon aduna pa ba (sa mga langit ug sa yuta) ang bisan unsang mga dios gawas sa Allah, silang duha sa pagkatinuod maanaa sa kahimtang sa pagkaguliyang; busa ang Himaya Iya sa Allah, ang Ginoo sa Trono, nga Hataas ibabaw sa unsay ilang gipahisama (Kaniya).
23. Dili Siya pangutan-on sa Iyang gibuhay kundili sila ang pangutan-on sa kun unsa ang ilang ginabuhay.
24. O nagkuha ba sila ug mga dios gawas Kaniya? Isulti: «Dad-a ang inyong pamatuod». Kini (Qur'an) mao ang Pahinumdum alang niadtong uban kanako, ug ang Pahinumdum niadtong nauna kanako. Apan kadaghanan kanila wala mahibalo sa Kamatuoran, busa sila mitalikod.
25. Kami (Allah) wala magpadala una kanimo (O Propeta Muhammad) bisan kinsa nga Mensahero gawas nga Kami nagpadayag kaniya nga walay laing dios (nga angay simbahan) gawas Kanako (Allah), busa kanako lamang mag-alagad.
26. Ug (bisan pa) sila nag-ingon: «Ang Labing Madagayaon (Allah) mikuha alang sa Iyang kaugalingon ug usa ka anak nga lalaki (o mga anak nga babaye)». Ang Himaya maanaa Kaniya. Apan sila⁽¹⁾ mga gipasidunggan nga mga alagad (sa Allah).
27. Dili sila mag-una Kaniya sa pagsulti hangtud nga Siya makasulti na, ug pinaagi sa Iyang Kasugoan (lamang) sila nagabuhay.
28. Siya (Allah) nahibalo kon unsa ang anaa sa ilang atubangan ug unsa ang anaa sa ilang luyo, ug sila dili makapataliwala gawas nga alang kaniya nga Iyang gitugot. Ug sila nagbarog diha sa pagtahod ug pagpaubos tungod sa Kahadlok (nila) Kaniya.
29. Si kinsa man kanila nga moingon: «Sa pagkatinuod ako usa ka dios gawas sa Allah

(1) Nga ilang gitawag nga mga anak nga lalaki, o mga anak nga babaye sa Dios, nga mao sila Hesus, ang mga anghel, ug uban pa.

⁽²⁾, Among gantihan sila og Impiyerno: sa ingon niana Kami nagbalos sa mga dili makiangayon.

30. Wala ba makakita kadtong mga milimod ' Sa Kamatuoran' nga ang kalangitan ug ang yuta kaniadto nahiusa, unya gibahin namo sila? Ug Among gibuhat gikan sa tubig ang tanang buhi nga butang. Dili pa ba (gihapon) sila motoo?
31. Kami nagbutang ug lig-on nga mga bukid sa yuta aron kini dili maga uban kanila, ug Kami nagbutang niini og lapad nga mga dalan aron sila magiyahan.
32. Ug Kami (Allah) naghimo ang Langit nga atop nga gibantayan. Apan (sa gihapon) sila mitalikod gikan sa mga Timaan niini.
33. Siya (Allah) maoy naglalang ang gabii 'kangitngit' ug ang adlaw 'kahayag', sa bulan ug sa adlaw; ang matag usa nagsubay nga paspas sa ilang langitnon nga globo (sa orbito agianan nga naglutaw).
34. Ug wala namo gitakda ang pagkadili mamatay alang kang bisan kinsang tawo sa wala pa ikaw. Unya kung ikaw mamatay, sila ba mabuhi sa kahangtoran?
35. Ang Matag kalag mokatilaw sa kamatayon. Ug Kami magsulay kaninyo pinaagi sa daotan ug sa maayo (nga kahimtang) ingon nga pagsulay; ug ngadto sa (Allah) kamong tanan mubalik (alang sa Paghukom).
36. Sa diha nga kadtong milimod (sa Kamatuoran) makakita kanimo, sila dili kuhaa ka (O Propeta Muhammad) gawas alang sa pagbiaybiay (nga naga-ingon): «Kini ba ang usa nga nagsulti (batok) ang imong mga dios?» Ug sila naglimod sa diha si Allah ang Labing Madagayaon gihisgotan.
37. Ang tawo binuhat nga madali-dalion; Akong ipakita kaninyo ang Akong mga timaan, busa ayaw paghangyo Kanako sa pagpadali niini.
38. Ug ang uban (nga nagsalikway sa Akong mensahe) muingon: «Kanus-a pa man kini nga Bahad matuman, kung kamo mga matinud-anon?»
39. Kon sila nga milimod (sa Kamatuoran) nahibalo lang (sa takna) sa diha nga sila dili makahimo sa paglikay sa Kalayo gikan sa ilang mga nawong o gikan sa ilang mga likod, ni sila matabangan,

(2) O nga ang Dios nahimong usa ka tawo sa persona ni Hesus.

40. Dili, kini moabut kanila sa kalit, ug makapalibog kanila, ug niini sila walay gahum sa paglikay niini, ni sila pagahatagan sa lugway.
41. Ug sa pagkatinuod (daghang) mga Sinugo sa wala pa ikaw nga nayagayagaan, apan sila nga nagbiaybiay kanila napalibotan sa butang 'ang silot' nga ilang gi-biaybiayan.
42. Isulti: «Kinsa ba ang makabantay ug makapanalipod kaninyo sa gabii o sa adlaw batok sa (Silot sa) Labing Madagayaon (Allah)?» Dili, Apan sila managpahilayo sa dihang hisgutan ang 'Allah' ilang Ginoo.
43. Ngano, aduna ba silay mga diyos-diyos nga makapanalipod kanila batok Kana-mo? Sila dili makahimo sa pagtinabangay sa ilang kaugalingon, ni adunay ma-ka-luwas kanila batok Kanamo.
44. Apan Kami naghatag sa maayong mga butang niini nga kinabuhi ngadto kanila, ug sa ilang mga amahan hangtud nga ang panahon mitubo na nga hataas alang kanila. Wala ba sila (ang mga pagano) makakita nga Kami sa hinay-hinay nagkunhod sa yuta (sa ilang pagdumala) gikan sa gawas nga mga utlanan niini? Modaog ba unya sila?
45. Isulti: «Ako nagpasidaan lamang kaninyo pinaagi sa Pinadayag (Qur'an); apan ang bungol dili makadungog sa pagtawag sa matag higayon nga sila gipasidan-an.»
46. Kon ang usa ka huyop sa kastigo sa 'Allah' imong Ginoo maga-abot kanila, sila sa pagkatinuod moingon: «Oh alaut kami! Sa pagkatinuod kami mga mamumuhat sa kadautan (mga malinapason sa balaod).»
47. Kami unya magabutang og timbangan sa Adlaw sa Paghukom, aron walay kalag nga mahimoan ug dili makiangayon (bisan) sa labing gamay; (ang matag buhat) bisan pa kung kini (sama sa) gibug-aton sa usa ka lugas sa liso sa mustasa, Kami magadala (magpakita) niini, ug Igo na Kami ingon nga Tig-ihap.
48. Kami naghatag kang Moises ug Aaron sa Torah isip Sumbanan, kahayag ug pahi-numdom sa mga matarung.
49. Sila nga nahadlok sa ilang Ginoo (Allah) bisan pa Siya wala nila makita, ug sila nahadlok sa Takna (sa Paghukom).
50. Mao Kini (Qur'an) usa ka bulahan nga pahinumdom nga Among gipakanaog (hu-

man sa Torah ug sa Ebanghelyo); igalimod ba ninyo kini?

51. Ug sa pagkatinuod Kami (Allah) mihatag kang Abraham sa iyang pagkamatarong (gikan sa Among Paggiya) kaniadto, ug Kami labing nakaila kaniya 'nga mahimong takus niini'.
52. Sa diha nga siya miingon sa iyang amahan ug sa iyang katawhan: «Unsa ba kini nga mga larawan (mga dios-dios) kansang pagsimba kamo nagpahinungod?»
53. Sila miingon: «Among nakaplagan ang among mga amahan (kagikan) nga nanagsimba kanila.»
54. (Si Abraham) miingon, «Sa pagkamatood kamo ug ang inyong mga amahan (kagikan) sa dayag nga nahisalaag».
55. Sila miingon: «Ikaw ba nagdala kanamo sa Kamatuoran, o ikaw ba usa sa mga nagbiaybiay?»
56. Siya miingon: «Dili, hinunoa ang imong Ginoo (Allāh) mao ang (tinuod nga) Ginoo sa mga langit ug sa yuta, nga Maoy nagmugna kanila, ug ako nga nagpamatuod niini,
57. Ug ako nanumpa pinaagi sa Allah! Ako sa pagkatinuod maghimo ug bisan unsa batok sa inyong mga dios-dios human nga mitalikod ka ug lakaw na.»
58. Busa iyang gidugmok sila (ang mga dios-dios) ngadto sa mga bahin-bahin, gawas sa labing dako niini, aron sila magabalik niini 'alang sa mga tubag'.
59. Sila miingon: «Kinsay nagbuhat niini sa atong mga dios (mga diosdios)? Sa pagkatinuod, siya mao dili makiangayon.»
60. Sila miingon: «Kami nakadungog sa usa ka batan-on nga ginganlan og Abraham nga nagsulti (batok) kanila (mga dios-dios).»
61. Sila miingon: «Dad'a siya sa atubangan sa mata sa katawhan, aron sila musaksi.»
62. Sila miingon: «Nabuhat ba gayud nimo kini sa among mga dios (mga dios-dios), Oh Abraham?»
63. Siya miingon: Hinunoa, aduna usa nga nagbuhat niini, Kini siya, ang labing dako kanila (mga diosdios) busa pangutana sila, kon sila makasulti ba.»
64. Unya milingi sila sa ilang kaugalingon ug miingon (sa usag-usa): «Sa pagkatinuod

kamo sa inyong kaugalingon mao ang dili makatarunganon.»

65. Unya sila nangalibog sa hingpit uban sa kaulaw. (Ug sila miingon): «Sa pagkatinuod ikaw (Abraham) nasayud nga kini (mga dios-dios) dili makasulti!».
66. (Si Abraham) miingon: «Kamo ba, inay sa Allah nagsimba sa mga dios-dios nga dili kamo makabenepisyo, ni makadaot kaninyo?»
67. Kaulawan alang kaninyo ug sa inyong gipanag-simba gawas kang Allah. Ngano, wala ba kamoy salabutan?
68. Sila miingon: «Sunoga siya, ug tabangi ang inyong mga dios-dios, kon kamo makahimo sa pagbuhat sa bisan unsa butang.»
69. (Ang Allah) miingon: «O kalayo, kahimong bugnaw ug kalinaw kang Abraham!».
70. Ug sila nagtinguha alang kaniya ug laraw, apan Kami naghimo kanila nga labing pildero.
71. Ug Among giluwat siya, ingon man si Lot ngadto sa yuta (ang Lebante) nga Among gipanalanginan alang sa tanang linalang.
72. Kami naghatag kaniya kang Isaak ug (usa ka apo nga) si Hakob sa dugang, ug (sila) tanan gihimo Namong matarung.
73. Kami (Allah) naghimo kanila nga mga pangulo (sa katawhan), nga naggiya (sa mga tawo) pinaagi sa Among mando, ug nagpadayag kanila sa pag-buhat ug matarong, ug sa pag-ampo, ug sa paghatag ug Zakah (obligadong limos) Ug sila debotado sa among pagsimba (sa pagsimba Allah lamang).
74. Ug (mahitungod) kang Lut, Kami (Allah) mihatag kaniya sa husto nga paghukom ug kahibalo, ug Kami nagluwas kaniya gikan sa lungsod nga nagbuhat ug dautan nga mga buhat; sa pagkatinuod sila usa ka dautan nga katawhan, nga masupilon;
75. Kami mipasulod kaniya (Lot) ngadto sa Among Kalooy; sa pagkatinuod, siya usa ka tawong mata-rong.
76. (Hisguti) si Noe, sa dihang siya mitawag (sa Allah) sa wala pa (kaditong panahon), busa Kami mitubag kaniya, ug nagluwas kaniya ug sa iyang pamilya gikan sa dakong kagulan (sa dakong baha).
77. Kami mitabang kaniya batok sa katawhan nga naglimod sa Among mga timaan, sa

pagkamatood, sila mga dautang tawo busa Kami milumos kanila.

78. Ug (hisguti) si David ug si Solomon, sa diha nga sila naghatag ug hukom mahitungod sa usa ka uma diin ang mga karnero sa katawhan gipasibsib didto sa kagabion, ug Kami mao ang mga Tigsaksi sa ilang paghukom.
79. Busa Kami naghatag kang Solomon og pagsabot; ug sa matag-usa Kami naghatag ug husto nga paghukom ug kahibalo; ug Kami naghimo sa mga bukid ug sa mga langgam aron sa pagpasidungog (sa Allah) kauban ni David; ug Kami (Allah) mao ang Magbuluhat (niining tanan).
80. Kami nagtudlo kaniya 'David' sa paghimo sa beste nga kalasag alang kaninyo, aron mahimong taming alang sa gubat, dili ba kamo niini mag-pasalamat?
81. Ug (Among gihimo nga masinulondon) kang Solomon ang kusog hangin nga naghaguros, nga nagsunod sa agianan niini pinaagi sa iyang pagmando ngadto sa yuta nga Among gipanalanginan (Palestina, Herusalem, Syria), ug Kami (Allah) labing Nasayud sa tanang mga butang.
82. Ug gikan sa mga yawa (gikan sa jinn) adunay pipila nga misalom alang kaniya, ug mibuhag ug lain nga buluhaton gawas pa niana, ug Kami nagbantay kanila;
83. (Hisguti si) Job, sa dihang siya mituaw sa iyang Ginoo (Allah), (nga nag-ingon): «Sa pagkatinuod, ang sakit natandog kanako, ug Ikaw mao ang Labing Maloloy-on sa mga Maloloy-on.»
84. Busa Kami mitubag ngadto kaniya ug mitangtang sa kadaot nga anaa kaniya, ug Among gibalik kaniya ang iyang pamilya, ug ang sama niini nga anaa uban kanila ingon nga Kalooy gikan Kanamo (Allah), ug ingon nga usa ka Pahinumdum sa mga magsisimba (sa Allah).
85. (Hisguti) si Ismael, si Enoch, ug si Ezequiel; silang tanan mga mapailubon;
86. Ug Kami (Allah) mipasulod kanila ngadto sa Among Kalooy, sa pagkatinuod sila kauban sa mga matarung.
87. (Hisguti) si Dhan-Nun (Jonas), sa diha nga siya milayas nga anaa sa kasuko, busa siya naghunahuna nga Kami dili motudlo kaniya sa usa ka leksyon (ingon nga resulta sa iyang kakulangon sa pailub), busa siya mitawag gikan sulod sa kahladman sa kangitngit: «Walay dios (nga angayang simbahan) gawas Kanimo (O

Allah), ang Himaya kanimo; sa pagkatinuod, ako nakabuhat ug sayop.

88. Busa Kami mitubag ngadto kaniya ug nagluwas kaniya gikan sa kagul-anan, ug sa ingon niana Kami nagaluwas sa mga magtutuo.
89. (Hisguti) si Zacarias, sa diha nga siya mituaw ngadto sa iyang Ginoo (Allah) (nga nag-ingon): «(O Allah) akong Ginoo ayaw ako pasagdi nga walay anak; kay Ikaw ang Labing Maayo sa mga manununod.»
90. Busa Kami mitubag ngadto kaniya ug mihatag kaniya kang Yahya (Juan) ug nag-ayo sa iyang asawa; sa pagkatinuod sila tanan naglumba sa usag-usa ngadto sa maayong mga buhat ug (sila) nagtawag sa Diyos (Allah lamang) nga naglaom ug nahadlok, sila mapainubsanon atubangan sa Diyos (Allah).
91. (Hisguti) siya (ang Birheng Maria) kinsa nagbantay sa iyang kaputli, busa Kami-mihuyop kaniya ngadto 'sa mga bukton' sa iyang 'mga sinina' pinaagi sa Among anghel (Gabriel), ug naghimo kaniya ug sa iyang anak (Hesus) nga Timaan alang sa tanang katawhan.
92. 'O mga propeta!' Sa pagkatinuod, kining Islam sa mao imong usa ka relihiyon, ug Ako mao ang inyong (tinuod nga) Ginoo, busa simbaha Ako lamang.
93. Apan sila gibahin ang ilang relihiyon (ngadto sa daghang mga sekta) tali kanila. Silang tanan magapauli Kanamo (aron sa Paghukom).»
94. Busa bisan kinsa nga magabuhat sa mga maayong buhat, ug usa ka magtutuo, ang iyang mga pagpaningkamot dili igahikaw kaniya, ug sa pagkatinuod Kami magtala (niini) alang kaniya.
95. Ug kini gidili alang sa tanang lungsod (katilingban) nga Among gilaglag nga sila mubalik (niining kalibotana).
96. Hangtud nga (ang dam sa) Gog ug Magog maabli ug sila mukanaug gikan sa matag hataas nga dapit (ug sila magakaylap).
97. Ug ang tinuod nga Saad (sa Pagkabanhaw) mahiduol, ug diha-diha ang mga mata niadtong naglimod (sa Kamatuoran) magatutok sa kalisang (nga moingon): «O

alaut kami! Kay kita wala nagpakabana niini. hinoon, kami dili makiangayon.”

98. Sa pagkatinuod kamo (mga manmilimod) ug ang unsay inyong gisimba gawas sa Allah mao ang sugnod sa Imperno. Kamo maga-sulod gayud niini.
99. Kon kini (nga mga imahe) tinuod nga mga dios, sila dili unta makasulod niini (Imperno), ug silang tanan magpabilin niini hangtod sa kahangturan.
100. Alang kanila sa sulod niini mao ang pag-agulo sa kasakit (pagtuaw), ug walay (lain) nga ilang madungog sa sulod niini.
101. Sa pagkatinuod sila nga makaangkon sa maayong ganti nga na-una gikan Kana-mo, sila igapahilayo gikan niini (Imperno).
102. Dili sila makadungog bisan sa kinahinayan nga tingog gikan niini (Imperno), samtang sila patagamtamon sa mga ginahandom sa ilang mga kaugalingon hangtod sa kahangtoran .
103. Ang Dakong Makalilisang nga Panghitabo (sa Adlaw sa Pagkabanhaw) dili makapaguol kanila, ug ang mga anghel modawat kanila uban sa pagtimbaya: «Kini mao ang Adlaw nga gisaad kaninyo.»
104. Sa Adlaw nga Kami magalukot sa kalangitan sama sa pagtiklop sa mga linukot nga mga sinulat, ingon nga Kami nagsugod sa unang paglalang, (nan) Among balikon kini. Kini usa ka Saad (nga nabugkos nganhi Kanamo). Sa pagkatinuod Amo kining buhaton.
105. Ug sa pagkatinuod Kami misulat diha sa Basahon sa Zabur (tanang nga gipadayag nga Balaang Kasulatan - Torah, Evangel, Salmo ug ang Qur'an) human (nga Among pagsulat sa Adh-Dhikr [Al-Lauh Al-Mahfuz - ang Gipreserbar nga Slate], nga Ang akong matarung nga mga ulipon makapanunod sa yuta (sa Paraiso).
106. Sa pagkatinuod, niini (Qur'an) adunay (igo) nga Mensahe alang sa katawhan nga nagsimba (sa Allah, ug kaayohan gikan sa mga Pahinumdom).
107. Kami nagpadala kanimo (O Propeta Muhammad) ingon nga Kalooy alang sa tanan nga mga linalang (katawhan ug jinn, ug uban pa).
108. Isulti: «Kini gipadayag lamang kanako nga (ang Allah) ang inyong Dios mao ang Nag-inusara nga tinuod nga Dios; kamo ba mupailalom sa Iyang Kabubut-on

(ug mahimong mga Muslim ug mohunong sa pagsimba sa mga butang gawas sa Allah, ang Usa ug bugtong Tinuod nga Diyos)?»

109. Apan kon sila motalikod, isulti: «Ako nagpasidaan na kaninyong tanan, ug wala ako mahibalo kon ang gisaad kaninyo haduol o halayo,
110. Sa pagkatinuod (ang Allah) nahibalo kon unsa ang gisulti sa dayag ug Siya nahibalo sa unsay inyong gitagoan,»
111. Ug ako (ang Propeta Muhammad) walay kasayuran kon kini⁽³⁾ pagsulay alang kaninyo o usa ka nga tagana hangtud sa (gitakda) panahon.
112. (Ang Propeta Muhammad) miingon: «O (Allah) akong Ginoo, Humokom Ka (tali kanamo) uban sa kamatuoran; ug (si Allah) nga among Ginoo mao ang Labing Madagayaon Kansang panabang ginapangita batok sa unsay inyong ihulagway⁽⁴⁾ .

(3) Ang pagpalangay sa Silot bisan pa sa inyong mga dautang buhat.

(4) Sa dili tinuod nga mga butang ngadto sa Allah, sa Iyang mga Mensahero, ug niini nga Qur'an.

Al-Hajj

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Oh katawhan, Kahadloki ninyo ang inyong Ginoo (Allah); sa pagkatinuod ang linog sa (Katapusang) Takna (sa pagkahanaw sa kalibotan) hilabihan ka makalilisang nga butang (nga mahitabo).
2. Sa Adlaw nga inyo kining makita, nga ang matag nagpasuso nga inahan makalimot sa iyang anak nga iyang gipasuso, ug ang matag nagmabdos nga babaye mangahulog ang unsay iyang gisabak, ug inyong makita ang mga tawo (nga sama sa) nahubog, bisan pa sila dili mga hubog, apan ang Silot sa Allah hilabihan.
3. Ug taliwala sa mga katawhan anaa siya nga nakiglalis mahitungod sa Allah nga walay kahibalo, ug pagpasunod sa matag yawa nga nagrebelde batok sa Dios!
4. Gitakda na alang sa matag yawa, nga ang bisan kinsa nga motugyan sa iyang kaulingon (mosunod) ngadto kaniya (satanas), siya makapahisalaag kaniya ug modala kaniya ngadto sa Silot sa nagdilaab nga Kalayo.
5. Oh katawhan, Kon kamo nagduhaduha mahitungod sa Pagkabanhaw, nan sa pagkatinuod Kami nagbuhat kaninyo gikan sa abog, unya gikan sa usa ka tulo sa binhi, ngadto sa lapot nga dugo, ug sa usa ka gamay nga bugdo sa unod, nahingpit sa hulagway ug wala nahingpit, aron Among mapatin-aw kaninyo; ug Kami nagpahinabo sa kinsay Among gusto nga magpabilin sa mga sabakan hangtod sa gitakdang panahon, unya Kami mipahimugso kaninyo ingon nga mga bag-ong natawo, unya (Kami nagpatubo kaninyo) aron kamo makabaton sa inyong pagkahamtong; ug kaninyo adunay gipahinabo nga mamatay (nga batan-on pa), ug kaninyo adunay gipabalik ngadto sa labing ngil-ad nga bahin sa kinabuhi, aron human sa pagkabaton ug kahibalo siya nahimong wala na siya mahibalo sa iyang nahibaloan kaniadto (tungod hilabihang pagkatigulang); ug imong nakita ang yuta nga umaw, apan sa diha nga Kami magpadala niini og tubig kini nakutaw (ngadto sa kinabuhi) ug mitubo, ug mipagula sa matag matang sa matahum nga mga tanom.
6. Kini tungod kay ang Allah mao ang Hingpit nga Kamatuoran, ug tungod kay Siya

ang naghatag ug kinabuhi sa mga patay, ug tungod kay Siya makahimo sa tanang butang.

7. Ug sa pagkatinuod ang Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom) moabot gayud, walay pagduhaduha mahitungod niini; ug sa pagkatinuod ang Allah magpabangon (magabanhaw) niadtong anaa sa mga lubnganan.
8. Ug gikan sa mga tawo anaa siya nga nakiglantugi mahitungod sa Allah nga walay kahibalo, ug walay giya, ug walay makapalamdag nga kasulatan (gikan sa Allah).
9. Nga mitalikod uban sa pagkamapahitas-on aron siya makapahisalaag (sa uban) gikan sa Dalan sa Allah; alang kaniya mao ang kaulawan dinhi sa kalibutan, ug sa Adlaw sa Pagkabanhaw Among ipatilaw kaniya ang Silot sa nagdilaab nga Kalayo:
10. (Kini igasulti): «Kini tungod sa unsay gidala sa inyong duha ka mga kamot (sa mga sala), ug si Allāh makiangayon sa Iyang mga alagad (sa katawhan ug jinn).
11. Ug sa katawhan adunay nagasimba ni Allah, ingon nga kini anaa sa ngilit (ang pagduhaduha), busa kung ang kaayohan moabut kaniya siya matagbaw niini, apan kung ang pagsulay magsakit kaniya siya motalikod sa iyang ang nawong (mubalik sa kawalay-pagtuong), nawala siya niining kalibutana ingon man sa Pikas Kinabuhi - kana mao ang dayag ang pagkalugi.
12. Gitawag nila gawas sa Allah nga mga dios-dios nga dili makadaot ni makaayo kanila. Ug mao ni ang labing layo nga pagkasalaag (gikan sa saktong dalan).
13. Siya nagtawag sa usa - nga ang iyang kadaot mas duol kaysa iyang kaayohan, unsa kadautan nga tigpanalipod ug unsa ka dautan nga kauban.
14. Sa pagkatinuod ang Allah magpasulod niadtong mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat (sumala sa Giya sa Propeta Muhammad) sa mga Tanaman, nga sa ubos niini nagdagayday ang mga suba, sa pagkatinuod ang Allah nagabuhat sa unsay Iyang gusto.
15. Bisan kinsa nga naghunahuna nga si Allāh 'Dios' dili motabang kaniya [ang Propeta Muhammad] dinhi sa kalibutan ug sa Kataposan, nan tugoti siya nga mangita ug paagi aron makakayab sa langit, unya 'paninguha kung mahimo niya' putlon (ang suporta ni Allah) (gikan siya ug ang iyang relihiyon - Islam), ug ipatan-aw

- niya, kon ba sa iyang paningkamot maka-pawagtang nga nakapasuko kaniya⁽¹⁾?
16. Ug sa ingon niana Kami nagpadayag niining (Qur'an) ingon nga tin-aw nga mga Bersikulo, ug sa pagkatinuod ang Allah mugiya kang bisan kinsa nga Iyang gusto.
 17. Sa pagkatinuod, kadto nagatuo «mga Muslim», mga Hudyo, mga Sabea, mga Zoroastrian, mga Kristiyano, ug mga pagano. sa pagkamatood si Allah magahukom taliwala nila sa adlaw sa Pagkabanhaw. Ang Allah ang hingpit nga saksi sa tanang butang.
 18. Wala ba ninyo nahibal-an nga ngadto sa Allah (lamang) naghapa (ug nagpasakop) ang bisan kinsa nga anaa sa mga langit, ug bisan kinsa nga anaa sa yuta, ug ang adlaw, ang bulan, ang mga bitoon, ang mga bukid, ang mga kahoy, ang mga mananap, ug daghan sa mga katawhan; apan daghan (usab) niini nga ang Silot gipakamatarung (angay) alang kanila; ug siya nga gipakaulawan sa Allāh, walay bisan kinsa nga makapasidungog kaniya; sa pagkatinuod ang Allah nagabuhat sa unsay Iyang gusto.
 19. Kini mao ang duha ka mga kaaway ug nagsumpaki (ang mga magtutuo ug manlilimod), nanagsumpaki sila mahitungod sa ilang Ginoo (Allah); unya (alang) niadtong maglilimod (sa Kamatuoran), ang mga bisti sa Kalayo pagaputlon alang kanila (sa Pikas nga kinabuhi), ug ang nagbukal nga tubig igabubo sa ilang mga ulo.
 20. Pinaagi niini matunaw ang unsay anaa sa ilang mga tiyan ug ang (ilang) mga panit.
 21. Ug alang kanila mao ang mga latigo nga puthaw (aron hampakon sila).
 22. Sa matag higayon nga sila magtinguha sa paggawas gikan niini (Imperno) gikan sa (ilang hilabihan nga) kasakit ug kagol-anan, sila igabalik niini, ug (iga-ingon ngadto kanila): «Tilawi ang Silot sa nagdilaab nga Kalayo.»
 23. Sa pagkatinuod, ang Allah magpasulod niadtong mituo ug nagbuhat ug matarung nga mga buhat ngadto sa mga Tanaman, nga sa ubos niini nagadagayday ang mga suba; sila pagadayandayanan didto pinaagi sa mga pulseras nga bulawan ug (pinaagi sa) mga perlas, ug ang ilang mga bisti didto mao ang mga seda.

(1) Bisana pa ang buhaton sa mga manlilimod, ang Allah dili gayud mohunong sa pagsuporta sa Islam, ang Relihiyon sa Kamatuoran, aron mahimo Niya kini nga mopatigbabaw sa tanang relihiyon.

24. Ug sila paga-giyahan ngadto sa maayong mga pulong, ug sila gigiyahan ngadto sa Dalan sa (Allah) nga Labing Dalaygon.
25. Sa pagkatinuod (alang) niadtong milimod (sa Kamatuoran) ug nagapugong (sa mga tawo) gikan sa Dalan sa Allah, ug gikan sa Sagradong Masjid (sa Makkah) nga diin Among gihimo nga abli alang sa tanang tawo, (alang) sa nagpuyo niini ug (alang sa) maingon man sa manga dumuduaw, ug bisan kinsa nga kansang katuyoan niini mao ang pagpasipala (ug pagtipas gikan sa husto nga dalan) o (tinuyo) nga pagkadautan, Kami mopatilaw kaniya sa usa ka masakit nga Silot.
26. (Hisguti) sa diha nga (ang Allah) nagtudlo ngadto kang Abraham sa dapit sa Balay (ang Ka'bah sa Makkah), nga nag-ingon: «Ayaw pagbutang ug bisan unsang kauban Kanako 'sa pagsimba', ug putlia ang Akong Balay alang niadtong nagduaw niini, ug nga maga-tindog, maga-yukbo ug maga-hapa (sa pag-ampo).
27. Ug ipahibalo sa katawhan ang panawduaw (sa balaang lungsod sa Mecca) sila moabot kanimo nga naglakaw ug nagsakay gikan sa matag lapad ug halayong dapit (sa yuta).»
28. Aron ilang masaksihan ang mga kaayohan alang kanila, ug ilang hisgutan ang ngalan sa Allah sulod niining mga iladong mga adlaw sa mga gihatag ni Allah kanila nga mga mananap. Busa kumaon kamo niini ug pakan'a ang mga gi-gutom ug manga nanginahanglan.
29. Unya himoa sila nga motuman sa gikamando kanila nga mga buhat (mga Ritwal sa pag Hajj), ug motuman sa ilang mga panaad, ug paadtoa sila aron sa paglibot sa Karaan Balay (ang Ka'bah sa Makkah).
30. (Mao) ingon niini; ug bisan kinsa nga nangalagad sa Sagrado nga mga Tulumanon sa Allah, kini mao ang labing maayo alang kaniya ngadto sa iyang Ginoo (Allah); ug ang (karne sa) mga mananap gihimong gikatugot alang kaninyo, gawas nianang gihisgotan kaninyo (sa Surah 5 Bersikulo 3), busa likayi ang (nga pagsimba) sa mga dios-dios, ug likayi ang pagpamakak.
31. Mag-matinud' anon (kang) Allah, ug dili magbutang ug bisan unsa nga uban Kaniya (sa pagsimba), siya nga nagbutang ug kauban sa Allah, kini sama lamang nga siya nahulog gikan sa kahitas'an, unya ang mga lang'gam mosakmit kaniya

palayo o ang hangin midala kaniya ngadto sa layo nga dapit.

32. (Mao) ingon niini; ug bisan kinsa nga nagtuman nga matinahuron sa sagrado nga mga tulumanon sa Allah⁽²⁾ nga gitakda sa Allah, kini matuod nga gikan sa pagkamangihadlukon sa mga kasingkasing.
 33. Adunay ania niini mga kaayohan alang kaninyo diha kanila (nga mga baka nga gitanyag alang sa mga paghalad) hangtud sa napiho nga panahon, unya ang ilang dapit sa paghalad mao ang karaan nga Balay (ang sagrado nga teritoryo sa siyudad sa Makkah).
 34. Ug ngadto sa matag nasyon Kami nagbutang ug seremonyas sa paghalad aron ilang malitok ang Ngalan sa Allah sa unsay Iyang gihatag kanila sa mga kahayupan ; ug ang imong Dios mao lamang ang Usa ka Dios (Allah), busa ngadto Kaniya (lamang) kamo magpasakop, ug maghatag ug maayong balita niadtong mga mapaubsanon;
 35. Kadto sila nga ang mga kasingkasing nagkurog (uban sa gugma, paglaum, ug kataha) sa diha nga ang Allah gihisgutan, ug sila naga-antos sa matag pagsulay nga miabot kanila, kadtong naghimo sa pag-ampo 'Salah' sa hingpit, ug migasto (sa pagpanghatag) usa ka bahin gikan sa unsay Among gihatag kanila.
 36. Ug (mahitungod sa) paghalad sa mga kahayupan , Kami nagtakda niini alang kaninyo ingon nga usa sa mga Timaan sa relihiyon sa Allah (Islam); nga diin adunay daghan nga kaayohan alang kaninyo; busa hisgoti ang Ngalan sa Allah diha kanila samtang sila nagalinya, ug sa diha nga sila matumba sa ilang mga kiliran (human sa pag-ihaw), kumaon kamo gikan niini ug pakan'a sila nga manga kabos ug ang mga na-nagpangayo, sa ingon Kami naghimo kanila (mga mananap) sakop kanimo, aron kamo maga-pasalamat.
 37. Dili ang ilang unod ni ang dugo mahidangat (kang) Allah, apan ang inyong pagkamatarong maoy mahiabot Kaniya:
- sa ingon niana Siya naghimo kanila (ang mga mananap) nga mailalom kanimo, aron kamo magpakahalangdon sa Allah tungod kay Siya migiya kaninyo; ug paghatag

(2) Nga mao ang, mga ritwal sama sa Pagsimba sa Jum'ah, kaudtohon sa Adlawng Biyernes, Eid sa Kapistahan nga mga pag-ampo, ang pagtawag alang sa Pag-ampo, ang mga hayop nga gihalad, ug ang mga tulumanon sa Panawduaw.

- ug maayong balita (Oh Muhammad) ngadto sa mga magbubuhay ug maayo.
38. Sa pagkatinuod ang Allah nagdependa ug manalipod niadtong mituo (sa Kama-tuoran); sa pagkatinuod ang Allah dili makagusto sa bisan kinsa nga dili mati-nud-anon, ug dili mapasalamaton (manmilimod).
 39. Ang pagtugot (sa pagpakigbisog) gikahatag niadtong (mga magtutuo batok sa mga dili magtutuo) nga nakig-away kanila, tungod kay sila (ang mga magtutuo) gi-daug-daug, ug sa pagkatinuod ang Allah (Dios) makahimo sa paghatag kanila og kadaugan;
 40. Sila nga gipapahawa gikan sa ilang mga panimalay nga walay igong hinungdan gawas lamang tungod kay sila naga-ingon: «Ang among (Usa ug bugtong) nga Ginoo mao ang Allah.» Kung wala pa gipahunong ni Allah ang agresyon sa pi-pila ka mga tawo pinaagi sa uban, nan; mga monasteryo, simbahan, sinagoga ug mosques diin ang ngalan sa Dios gilitok sa makadaghan, nalaglag unta. Sa pagkatinuod ang Allah (Dios) motabang kaniya nga mitabang sa Iyang Kawsa, sa pagkatinuod ang Allah mao ang Hingpit Kusgan, hingpit sa Gahom.
 41. Kadto sila nga sa diha nga Kami maghatag ug gahom kanila sa kayutaan, mag-ma-dasigon sa pag-ampo, ug nagbayad sa obligado nga limos nga hatagon (Za-kat), ug nagmando sa maayo ug nagdili sa dautan; ngadto sa Allah anaa ang kata-pusan (ug hukom) sa (tanang) butang.
 42. Kon sila magsalikway kanimo (Oh Propeta Muhammad), mao usab ang gibuhay sa katawhan ni Noe nga una kanila, ingon man (ang mga tribo sa) 'Aad ug Thamud.
 43. Ug ang katawhan ni Abraham ug ang katawhan ni Lot,
 44. Maingon man kadtong katawhan sa Midian, ug si Moises (usab) gisalikway, apan Ako naghatag og paglugway sa mga manmilimod, unya Ako misakmit kanila, busa unsa ba ka (makalilisang) ang Akong silot.
 45. Busa pila na ka lungsod ang Among gilaglag tungod sa ilang ka-dautan? mao nga sila (karon) nangahulog sa kagun-oban, nga nangibiyaan ang ilang mga lugar, mga atabay ug palasyo nga gitukod nga gibiyaan.
 46. Wala ba sila mopanaw pinaagi sa kayutaan aron sila makabaton ang mga ka-sing-kasing nga makasabot, ug dalonggan nga makadungog? Kay sa pagkatinuod

dili ang mga panan-aw maoy buta, kondili ang mga kasingkasing sulod sa mga dughan.

47. Sila naghangyo kanimo nga pagadad-on ang silot ngadto kanila, ug ang Allah dili magpakyas sa Iyang Saad, ug sa pagkatinuod ang usa ka Adlaw ngadto (sa Allah) nga imong Ginoo sama sa usa ka libo ka tuig sa unsay inyong giuhap.
48. Ug pila na ka lungsod nga Ako (Allah) mihatag ug lugway samtang kini dili makatarunganon (nagpakasayup sa ilang kaugalingon), unya Ako misakmit niini, ug nganhi Kanako ang (katapusan nga) pagbalik.
49. (Oh Propeta Muhammad) isulti: «O katawhan, sa pagkamatood ako usa ka tigpasidaan nga dayag alang kaninyo».
50. Unya (mahitungod) kanila nga mituo (sa Kamatuoran) ug nagbuhat ug matarung nga mga buhat, sila makabaton sa Kapasayloan ug halangdon nga tagana (sa Paraiso).
51. Ug (alang) niadtong nanlimbasug sa pagsupak sa Among mga Pinadayag, (nga nagtinguha) sa pagpahinabog kapakyasan; sila mao ang mga mopuyo sa Imperno.
52. Kami wala magpadala una kanimo ug bisan kinsa nga Mensahero, ni Propeta, apan sa diha nga siya magbasa (sa padayag), si Satanas nagalabay niini (pipila ka kabakakan); apan ang Allah nagwagtang nianang gilabay ni Satanas, unya ang Allah Mao ang naghimo ug tukma (nagpalig-on) sa Iyang mga Pinadayag, ug ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa Tanan, ang Tinuod nga Maalamon,
53. Aron Siya maghimo sa unsay gipahamtang ni Satanas nga (usa ka) pagsulay alang niadtong kansang mga kasingkasing adunay sakit (sa pagduhaduha), ug alang niadtong ang ilang mga kasingkasing migahi. Sa pagkatinuod ang mga mamumuhat sa kadautan (ang mga malinapason) anaa sa dakung pagsupak,
54. Ug aron sila nga gihatagan sa (hustong) kahibalo mahibalo nga kini mao ang Kamatuoran gikan sa (Allah) nga imong Ginoo, aron sila motuo niini, ug ang ilang mga kasingkasing mahimo nga mapaubsanong misunod niini; ug sa pagkatinuod ang Allah mao ang Usa nga naggiya niadtong mituo ngadto sa Tul-id nga Dalan (sa Islam).
55. Ug sila nga sa milimod «sa Kamatuoran' dili mohunong sa pagduhaduha mahitun-

god niini (ang Qur'an) hangtud nga ang Takna (oras sa kalaglagan) moabut kanila sa kalit, o moabut kanila ang Silot sa apuli nga Adlaw (nga human niini wala nay gabii).

56. (Ang tanan) nga kamandoan nianang Adlaw iya lamang sa Allah; Siya magahukom taliwala kanila; busa sila nga mituo (sa Kamatuoran) ug nagbuhat ug matarung nga mga buhat mahiadto sa mga Tanaman sa Kabulahanan.
57. Ug (alang) niadtong milimod (sa Kamatuoran), ug nagsalikway sa mga Pinadayag sa Dios (Allah), kini sila mao ang makabaton ug Makauulaw nga Silot.
58. Ug (alang) niadtong mga milalin sa Dalan sa Allah ug pagkahuman gipatay o namatay, ang Allah (Dios) sa pagkatinuod mohatag kanila ug maayong tagana, ug sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Maayo nga Tighatag.
59. Siya sa pagkatinuod magpasulod kanila sa usa ka kadapit (sa Paraiso) nga diin sila mahimuot pag-ayo, ug sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa Tanan, ang Mapailubon.
60. (Mao) ingon niini; ug siya nga mobalos sa sama (nga paagi) nianang gisakit ngadto kaniya, ang Allah motabang gayud kaniya; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Nagapasaylo (sa mga sala), ang Mapasayloon.
61. Kana tungod kay ang Allah naghimo sa gabii nga mosulod sa adlaw, ug naghimo sa adlaw nga mosulod sa gabii, kana tungod kay ang Allah mao ang Hingpit Nakadungog, Hingpit Nakakita.
62. Kana tungod kay ang Allah mao ang hingpit nga Kamatuoran, ug ang unsay ilang gisangpit gawas Kaniya - kana bakak - ug sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Hataas, ang Labing Halangdon.
63. Wala ba ninyo makita nga ang Allah nagpadala ug tubig gikan sa panganod aron ang yuta mahimong lunhaw? Sa pagkatinuod ang Allah maoy Labing Maliputon, Labing Nasayud.
64. Iya sa (Allah lamang) ang tanan nga anaa sa kalangitan ug ang tanan nga anaa sa kayutaan. Sa pagkatinuod ang Allah mao ang Igo sa Kaugalingon, ang Dalaygon.
65. Wala ba ninyo makita nga ang Allah naghimo sakop kanimo ang bisan unsa nga anaa sa yuta, ug ang mga sakayan naglayag sa dagat pinaagi sa Iyang Kasugoan?

Ug Siya nagpugong sa langit gikan sa pagkahulog sa yuta gawas sa Iyang Pagtugot; sa pagkatinuod ang Allah Labing Mabination, Labing Maluluy-on sa katawhan.

66. Ug Siya (Allah) mao ang nagdala kaninyo sa kinabuhi, unya Siya magpahitabo nga kamo mamatay, unya pagabuhion kamo (pag-usab); sa pagkatinuod ang tawo dili mapasalamaton (sa mga panalangin sa Allah diha kaniya).
67. Sa matag nasud Kami (Allah) nagbutang ug mga tulumanon nga ilang himuon, busa himoa nga sila (ang mga dili magtutuo) dili makiglalis kanimo (O Propeta Muhammad) mahitungod niining butanga, hinoon pagdapit ngadto sa Dalan sa (Allah) nga imong Ginoo; sa pagkatinuod ikaw anaa sa matul-id nga Giya.
68. Ug kon sila makiglalis kanimo, isulti: «Ang Allah labing nahibalo sa inyong ginabuhat.»
69. Ang Allah maoy maghukom tali kaninyo sa Adlaw sa Pagkabanhaw mahitungod sa tanan nga inyong gikasukwahian.
70. Wala ba kamo mahibalo nga ang Allah nahibalo sa tanan nga anaa sa kalangitan ug sa kayutaan? Sa pagkatinuod kana anaa sa talaan; sa pagkatinuod kana sayon alang sa Allah.
71. Apan sila nagsimba gawas sa Allah niadtong wala Niya hatagig bisan unsang awtoridad, ug wala silay (Balaan) nga kahibalo alang niini; ug ang mga mamumuhat sa kadautan (mga pagano, manmilimod) walay tigtabang (sa Pikas Kinabuhi).
72. Sa diha nga ang Among tin-aw nga mga Bersikulo igoalitok ngadto kanila, kamo makakaplag ug pagdumili sa mga nawong niadtong wala motoo (sa Allah ug sa Iyang mga Pinadayag); halos mosulong na sila (aron sa pag-atake) niadtong kin-say naglitok ngadto kanila sa Among mga Bersikulo. Isulti: «Pahibaloon ko ba kamo kun unsay labing daotan kaysa (inyong gilaraw batok sa among mga Pinadayag)? (Kini mao) ang Kalayo (sa Impiyerno)! Ang Allah nagsaad niini niadtong mga milimod (niining Qur'an); ug unsa (kana) ka dautan nga kapadulngan.
73. Oh katawhan, aniyay sambingay nga natalid, busa paminawa ninyo kini! Sa pagkatinuod sila nga inyong gisangpit gawas sa Allah dili (bisan) makamugna sa usa

ka langaw, bisan pa sila magtapok aron sa pagmugna niini, ug kon ang langaw mokuha sa bisan unsa gikan kanila, dili nila kini makuha ug balik gikan niini; huyang (ang duha) ang nangita (ang magsisimba sa diosdios) ug ang gipangita (ang mga idolo).»

74. Wala nila gitahod ang Allah sa Pagtahod nga angay Kaniya; sa pagkatinuod ang Allāh mao sigurado nga Lig-on, Labing Gamhanan.
75. Ang Allah nagpili ug mga mensahero gikan sa mga anghel ug gikan sa mga tawo; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakadungog sa Tanan, Labing Nakakita.
76. Siya nahibalo kung unsa ang anaa sa ilang atubangan ug unsa ang anaa sa ilang luyo, ug ngadto sa Allah tanang butang igabalik (alang sa paghukom).
77. Mga magtutuo, iyukbo ug ihapa ang inyong mga kaugalingon ug simbaha ang inyong Ginoo (Allah lamang), ug buhata ang maayo - aron kamo mouswag.
78. Ug pakigbisug diha (sa Dalan sa) Allah, (ingon) sa pagpanlimbasug nga angay alang Kaniya; Siya nagpili kaninyo ug wala maghatag kaninyo ug bisan unsa nga kalisdanan sa relihiyon (sa Islam) ang Pagtuo (ug pamaagi sa pagkinabuhi) sa inyong amahan nga si Abraham; Siya (Allah) naghingalan kaninyo nga mga Muslim (nga nagpasakop sa Kamatuoran) sa nangagi (nga mga Kasulatan) ug niining (Qur'an), aron ang Mensahero (ang Propeta Muhammad) mahimo nga usa ka tigpamatuod kaninyo, ug nga kamo (mga Muslim) mahimong mga saksi sa katawhan; busa buhata ang pag-ampo sa hingpit (sa gitakda nga mga panahon uban sa tukma nga kabug-osan sa hunahuna ug pagpaubos nga angay) ug pagbayad sa kabus nga kantidad o obligado limos (Zakat) ug pagkupot pag-ayo ngadto sa Allah; Siya ang inyong Tigpanalipod; unsa ka Maayo sa Tigpanalipod, ug unsa kamaayo sa Magtatabang.

Al-Mu`minūn

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Malampuson ug mauswagon gayud ang mga magtotoo,
2. Kadtong nga sa panahon sa ilang mga pag-ampo, makinasingkasingon nga nagpasakop ug mapainubsanon ngadto sa Allāh.
3. Ug kadtong naglikay sa walay pulos nga mga sinultihan⁽¹⁾.
4. Ug kadtong nagputli sa ilang mga kaugalingon pinaagi sa pagbayad sa kabus nga kantidad (Zakah – Obligado limos).
5. Ug sila nga nagbantay sa ilang kaputli ug mga unodnong tinguha⁽²⁾,
6. Gawas sa ilang mga asawa o kadtong mga ulipon nga babaye nga angay nilang gipanag-iyahan, sila sa pagkatinuod dili sila mabasaol,
7. Apan si kinsa man ang anaay tinguha luyo niadto, sila kadtong mga malapason.
8. Ug sila nga mabinantayon sa ilang mga pagsalig ug sa ilang saad,
9. Ug sila nga nag-amping sa ilang mga pag-ampo (pinaagi sa pagpahinungod niini sa tukma nga mga takna);
10. Kini sila mao gayud ang tinuod nga mga manununod,
11. Nga makapanunod sa Al-Firdaws (ang kinatas-ang dapit sa Paraiso); sila magapuyo niini hangtod sa kahangtoran.
12. Ug sa pagkatinuod Kami (Allah) nagbuhat sa tawo gikan usa ka kinuha sa lapok (nga mao ang tubig ug yuta),
13. Unya Kami mibutang kaniya ingon sa usa ka tinulo nga binhi ngadto sa usa ka lig-on nga pahulayanan (sa tagoangkan sa inahan),
14. Unya Among gihimo ang semilya nga usa ka natibuok nga dugo, ug Among gihimo ang natibuok nga dugo ngadto sa usa unod, ug Among gihimo (gikan sa)

(1) Kakawangan, bakak, tsismis, ug uban pa.

(2) Ug likayan ang imoralidad sa sekso.

mga unod ang mga bukog, ug Among gitabonan ang mga bukog sa unod, unya Among nagpatungha nini ingon usa ka lain paglalang. Busa Dalaygon ang Allah, ang Labing Maayo sa mga Magbuluhat.

15. Unya human niana, sa pagkatinuod kamo mamatay gayud.
16. Ug sa pagkatinuod sa Adlaw sa Pagkabanhaw kamo pagabanhawon (gikan sa mga patay).
17. Ug sa pagkatinuod, Kami (Allah) nagmugna ibabaw kaninyo ug pito ka mga hut'ong sa kalangitan; ug Kami dili gayud magpasagad sa mga binuhat.
18. Ug Kami (Allah) nagpakanaog ug tubig gikan sa langit sa (gitakda) nga sukod, unya Kami mipahimutang niini sa yuta, ug sa pagkatinuod Kami makahimo sa pagkuha niini.
19. Unya Kami nagpatubo gikan niini sa tanaman sa palmera ug mga ubas; alang kaninyo adunay mga prutas ug diha kamo nagakaon.
20. Maingon man sa kahoy (sa olibo) nga mitubo sa bukid sa Sinai nga nagpatunghag lana, ug kalan on alang sa mga mokaon.
21. Ug sa pagkatinuod anaay leksyon alang kaninyo sa mga hayop, Kami nagpainum kaninyo sa unsay anaa sa ilang mga tiyan (gatas), ug anaay mga benepisyo nga daghan alang kaninyo ug gikan diha kamo magakaon.
22. Ug sa ibabaw nila ug sa mga barko ikaw mao gisakayan.
23. Kami nagpadala kang Noe ngadto sa iyang mga katawhan, ug siya miingon: «O akong katawhan, simbaha ang Allah lamang, wala kamoy dios (nga takos simbahan) gawas Kaniya; wala ba kamo mahadlok kang Allāh ug maglikay sa daotan?»
24. Ug ang mga kadagkoan sa mga manmilimod sa iyang katawhan miingon: «Siya usa lamang ka mortal nga tawo sama sa inyong mga kaugalingon nga nagtinguha nga siya mulabaw kaninyo, kay kon siya nagbuot pa ni Allah, Siya nagpakanaog sa mga anghel. Wala kami nadungog nga sama niini, bisan pa gikan sa among katigulangan.
25. Siya walay lain kondili tawo nga gisudlan og engkanto, busa pailob (kamo) kaniya

sa diyutay nga panahon.

26. (Si Noe) miingon: «Labing halangdong nga (O Allah) akong Ginoo, tabangi ako batok sa pagpanghimakak nila kanako».
27. Busa Kami nadasig ngadto kaniya, nga nag-ingon: «Himoa ang sakayan sa ilalum sa Among mga Mata (pag-atiman ug proteksyon) ug (sumala sa) Among paggiya; ug sa diha nga ang Among sugoan muabut ug ang hudno mubuswak (sa ato pa, ang yuta mupabuswak sa mga tuburan niini), pasakya niini ang tanang matang (sa mananap) baye ug laki, uban sa imong panimalay gawas niadtong taliwala kanila ang pulong sa hu-kom mahingpit. Ug ayaw hangyo kanako bahin kanila nga mga dautan (nga nagbutang ug mga kauban sa Allah). Sila paga-lumson.
28. Sa diha nga kamo malig-on nga nahiluna ibabaw niini, kamo ug sila nga uban kaninyo sa sakayan, moingon: «Ang tanan nga pagdayeg alang sa Allah nga nagluwas kanato gikan sa dautan nga mga tawo.
29. Ug isulti: «(O Allah) akong Ginoo, himoa ako nga mokanaog sa bulahan nga dapit pagatugpahan, kay Ikaw ang Labing Maayo sa pagpahiluna.»
30. Sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini, ug sa pagkatinuod Kami nagsulay (sa mga tawo).
31. Unya Kami mipagawas human kanila ug laing kaliwatan (ang katawhan sa 'Aad).
32. Busa Kami nagpadala kanila ug usa ka Mensahero gikan kanila (ang Propeta Hud), nga nag-ingon: «Simbaha ang Allah lamang, wala kamoy dios (nga takos simbahan) gawas Kaniya; wala ba kamo mangahadlok Kang Allah (ug naglikay sa daotan)?»
33. Apan ang mga kadagkoan sa iyang katawhan nga milimod 'sa Kamatuoran» ug misalikway sa Panagtigom sa Ulahing Adlaw, bisan pa Kami Naghatag kanila sa kaharuhay sa kinabuhi sa kalibutan, miingon; «Siya usa ka tawo nga sama kani-nyo, nga nagakaon sama sa unsay inyong kinaon ug nag-inom sama sa inyong gina-inom.»
34. Ug kong kamo motuman sa usa ka tawo nga sama sa inyong kaugalingon, nan sa pagkatinuod kamo mahimong mga pildero».
35. Misaad ba siya kaninyo nga kon kamo mamatay ug mahimong abog ug bukog,

kamo pagawson nga buhi ug mabanhaw pag-usab?

36. Layo na, labing layo nga maoy gisaad kaninyo.
37. Wala nay lain gawas sa kinabuhi nato niining kalibutana; kita mamatay ug kita mabuhi (apan sa makausa lang), ug kita dili na pagabanhawon (gikan sa mga patay).
38. Siya usa lamang ka tawo nga nag-imbento ug bakak batok sa Allah, ug kita dili angay nga mutoo kaniya!
39. Miingon siya, «(O Allah) akong Ginoo, tabangi ako, tungod kay ilang gilimod 'ako'».
40. Siya (Allah) miingon, «Dili na madugay, sila unya magamahay!»
41. Busa ang pagbuto midakup kanila sa kamatuoran, ug Kami naghimo kanila nga sama sa basura. Halayo sa kaluoy ni Allah ang mga tawo nga masupilon ug dao-tan.
42. Unya gipataas Namon human kanila lain nga mga kaliwatan.
43. Walay katawhan nga makapadali sa gikatakda kanila nga panahon ni makapalangay niini.
44. Unya Kami nagpadala sa among mga Mensahero nga sunod-sunod; sa matag higayon nga adunay moabut sa katawhan nga ilang Mensahero, sila nagdumili kaniya, busa Kami mihimo sa uban kanila nga misunod sa lain (sa kalaglagan) ug Kami naghimo kanila (ingon nga karaan) nga mga sugilanon (sa nangagi); Halayo sa kaluoy ni Allah ang mga tawo nga makanunayon wala motoo!
45. Unya Kami nagpadala kang Moises ug sa iyang igsoon nga si Aaron, uban sa Among mga Timaan ug sa tin-aw nga katungod,
46. Ngadto kang Paraon ug sa iyang konseho, apan sila naggawi nga uban ang pagkamapahitas-on, ug sila mga tawo nga nagpataas sa kaugalingon (pinaagi sa pag-supak sa ilang Tinuod nga Ginoo nga Mao ang Allah, ug nagpataas sa ilang mga kaugalingon labaw sa Iyang mga Mensahero).
47. Ug sila miingon: «Motuo ba kami sa duha ka tawo (Moises ug Aaron) nga sama (lang) kanamo samtang ang ilang mga katawhan mga sulugoon (lamang) alang

kanamo?»

48. Busa ilang gi-panghimakak sila, ug sila gipanag-laglag.
49. Ug sa pagkatinuod Kami (Allah) naghatag kang Moises sa Kasulatan (Torah) aron sila magiyahan.
50. Ug Kami naghimo sa anak ni Maria (Hesus), ug sa iyang inahan nga usa ka Ti-maan; ug Kami naghatag kanila ug kapasilongan sa halangdon nga yuta nga adunay mga sibsibanan ug mga tubod.
51. Oh mga Mensahero, kaon kamo gikan sa mga limpyo nga kalan-on ug buhat kamo sa maayong buhat, Ako nasayod gayod sa inyong binuhatan.
52. Sa pagkatinuod kining imong relihiyon nag inusarang 'nga tinuod' relihiyon, ug Ako mao ang imong Ginoo, busa tumana ang mga sugo sa Allah ug bantay sa imong mga kaugalingon batok sa dautan.
53. Apan sila nagbahinbahin sa ilang relihiyon tali sa ilang mga kaugalingon ngadto sa mga sekta, ang matag bahin nagmaya (nanagkalipay) nianang unsay nga kanila.
54. Busa, pasagdi sila sa ilang kalibog sa makadiyot.
55. Naghunahuna ba sila nga pinaagi sa unsay atong gihatag kanila sa bahandi ug mga anak,
56. Kami nagdali alang kanila sa maayong mga butang? Dili! Hinonoo, sila wala makasabot.
57. Sila nga adunay kahadlok sa 'Allah' ilang Ginoo ug mga mainampingon.
58. Ug sila nga mituo sa mga Pinadayag sa ilang Ginoo (Allah),
59. Ug sila nga wala magbutang ug kauban nga (bisan unsa) sa ilang Ginoo (Allah sa pagsimba),
60. Ug sila nga naghatag sa unsay ilang gihatag (nga limos ug naghimo sa uban nga maayong mga buhat) samtang ang ilang mga kasingkasing nagkurog sa (kahadlok, paglaum, ug gugma Kaniya), tungod kay sila sigurado nga mobalik ngadto (sa Al-lah) nga ilang Ginoo (alang sa Pag-ihap),
61. Kini sila ang nagdali sa mga maayong buhat, ug sila ang nag-una sa (pagkab-ot) niini.

62. Ug wala Kami magbutang sa bisan kinsa nga kalag sa usa ka palas-anon gawas sa gidak-on sa iyang abilidad, ug ania Kanamo (Allah) ang usa ka talaan nga nagsulti sa kamatuoran, ug sila dili pagabuhatan ug dili makatarunganon.
63. Apan (alang sa mga manlilimod) ang ilang mga kasingkasing nangagkabuta niini (Qur'an), ug sila adunay gawas pa niini (nga paglapas sa Pagkausa sa Allah), lain pa nga (daotan) mga buhat.
64. Hangtud sa diha nga Kami modakop ilang mga adunahan kinsa sa pagpangita sa kalipay taliwala kanila uban sa silot, sila misugod sa paghilak alang sa tabang.
65. Ayaw pagtuaw karong adlaw, sa pagkatinuod kamo dili pagahatagan ug Tabang gikan Kanamo (Allah).
66. Ang Akong mga Bersikulo sa pagkatinuod gilitok nganha kaninyo, apan kamo mitalikod pinaagi sa inyong mga tikod,
67. Nag-mapahitas'on ug nagsulti ug ngil'ad mahitungod niini (Sa Islam) sa matag gabii.
68. Wala ba sila mamalandong sa matag pulong niini (ang Qur'an) o kahay adunay miabut kanila, nga wala moabot sa ilang mga katiguwangan kaniadto?
69. O wala ba sila maka-ila sa ilang Mensahero (ang Propeta Muhammad), mao nga tungod niini sila paglimod kaniya?
70. O moingon ba sila: «Siya nabuang?» Hinunoa, siya midala kanila sa Kamatuoran. Apan kadaghanan kanila nagdumot sa Kamatuoran.
71. Ug kun ang Kamatuoran mosunod sa ilang ubos (kawang) nga mga tinguha, sa pagkatinuod ang mga langit ug ang yuta ug ang tanan nga anaa niini magkagulyang! Hinuon, Kami nagdala ngadto kanila sa ilang Pahinumdom (ang Qur'an), apan sila mitalikod gikan sa ilang Pahinumdom.
72. O ikaw (Oh Muhammad) ba nangayo kanila og bayad? Ang bayad sa (Allah) nga imong Ginoo mao ang Pinakamaayo, ug Siya mao ang Pinakamaayo sa mga Tighatag.
73. Ug sa pagkatinuod ikaw nag awhag kanila sa husto nga Dalan (sa Islam).
74. Ug sa pagkatinuod sila nga wala motuo sa Ulahing Adlaw nahisalaag sa Dalan (sa

Saktong).

75. Ug kon Kami magpakita ug Kaluoy ngadto kanila ug magakuha sa ilang kalisdanan (kagutom, kinawad-on, sakit ug uban pa) ,sila magapadayon sa paglapas ug maga-latagaw niini.
76. Ug sa pagkatinuod Kami misakmit kanila uban sa Silot, apan sila wala magpasakop ngadto sa ilang nga Ginoo (Allah), ni sila nagpaubos sa ilang mga kaugalingon ngadto Kaniya.
77. Hangtud nga sa diha nga Kami miabli diha kanila sa pultahan sa hilabihan nga Silot, diha-diha dayon sila sa hilabihan nagmahay ug nawad-an sa paglaum.
78. Siya (Allah) naghimo alang kanimo sa pandungog, mga panan-awon, ug mga kasing-kasing; apan gamay ra ang imong pagpasalamat.
79. Ug Siya (Allah) mao ang nagpadaghan kaninyo sa yuta, ug ngadto Kaniya kamo (tanang) pagatigumon (alang sa Paghukom).
80. Ug Siya mao ang naghatag ug kinabuhi ug nagpahinabo sa kamatayon, ug (sa) Iyang (Pagdumala) mao ang pagpuli-puli sa gabii ug adlaw; dili ba kamo makasabot?
81. Hinuon, sila muingon sama sa ilang mga katigulangan nga gisulti.
82. Miingon sila 'Kon kami mamatay ug nangahimo kaming abog ug bukog , kami ba pagabanhawon (gikan sa mga patay)?»
83. Sa pagkatinuod gisaaran kita niini, ug (mao usab) ang atong mga amahan kaniadto; kini walay lain kondili mga bakak (sa kanhing mga katawhan).
84. Isulti: «'Kang kinsa man ang yuta, ug ang bisan unsa nga anaa niini, kon kamo nahibalo?»
85. Sila moingon: «(Kini sila Iya) sa Allah lamang». Isulti: «Dili ka ba mamalandong?»
86. Isulti: «Kinsa ba ang Ginoo sa pito ka mga langit ug Ginoo sa Halangdong Tro-
no?»
87. Sila moingon: «(Kini sila Iya) sa Allah (Dios, lamang)». Isulti: «Nan dili ba kamo nangahadlok sa Allah ug naglikay ang daotan?»

88. Isulti: «Kinsa ba, nga sa Iyang Kamot anaa ang kamanduan sa tanan ug Kinsa ba ang Tigpanalipod, samtang batok Kaniya walay pagnalipod, kon kamo nasayud lamang?»
89. Sila moingon: «(Kining tanan Iya) sa Allah (Dios lamang)». Isulti: «Nan, nganong kamo nanga-salaag ug nagtalikod gikan sa Kamatuoran?»
90. Hinonoo, Kami nagdala sila sa kamatooran, ug sila sa pagkatinuod bakakon.
91. Wala magbaton si Allah ug (bisan unsang) anak, ug walay diyos nga kauban Niya, (kon tinuod kini), sa ingon niana ang matag dios nagkuha na gayud unta sa unsay iyang gibuhat, ug ang uban kanila kasigurohan nga nakabuntog na unta sa uban. Ang Paghimaya Iya sa Allah, ibabaw sa unsay ilang gipahisama ngadto Kaniya.,
92. (Siya mao) ang Nakahibalo sa dili makita ug sa makita, Hataas gayod Siya (Allāh) labaw sa unsay ilang gi-pares gibutang nga kauban Kaniya 'sa pagsimba'.
93. Isulti: «(O Allah) akong Ginoo, Kon Imong ipakita kanako kung unsay gipanghulga Nimo kanila.
94. Akong ginoo (Allah), ayaw ako ibahimutang uban ang sa daotang mga tawo (pagano, magmilimod).»
95. Ug sa pagkatinuod Kami Makahimo sa pagpakita kaninyo sa unsay Among gipanghulga kanila.
96. Tubaga ngadto ang dautan pinaagi nianang unsay labing maayo, Kami ang labing nakahibalo kung unsa ang ilang gihulagway ngadto (Kanamoo, ug kanimo O Muhammad).
97. Ug isulti: «(O Allah) akong Ginoo, ako maga-dangop Kanimo gikan sa dautan nga hunghong ni satanas».
98. Ako mudangop Kanimo (O Allah) akong Ginoo gikan sa ilang presensya.»
99. Hangtod sa takna nga moabot sa usa kanila ang kamatayon (ang manmilimod), siya miingon: «(O Allah) akong Ginoo, pabalika ako (ngadto ang kalibutan),
100. Aron ako makabuhay ug matarung sa unsay akong gibiyahan.» Dili gayud! Usa lang kini ka 'walay pulos' nga pag-apelar nga ilang gihimo. Ug sa ilang luyo adunay usa ka babag hangtud sa Adlaw nga sila pagabanhawon (gikan sa mga

patay).

101. Busa sa diha nga ang trompeta pagahuypan, walay mga bugkos sa kalambigitan tali kanila nianang Adlaw, ni sila mangutana sa usag usa.
102. Unya alang kaniya kansang mga timbangan (sa maayong mga buhat) bug-at, kini sila mao ang mga nagmalampuson.
103. Ug alang kaniya kansang mga timbangan (sa maayong mga buhat) gaan, sila katong mawala sa ilang kaugalingon ngadto sa Impyerno ug didto sila magpabilin sa hangtod.
104. Ang kalayo magasunog sa ilang mga nawong, ug diha sila magpabilin uban sa ilang mga ngabil nga nangataktak.
105. (Ug ang Allah moingon): «Wala ba ang Akong mga Bersikulo gilitok nganha kaninyo? Apan kamo sa naglimod niini kaniadto.»
106. Sila moingon: «(O Allah) among Ginoo! Ang among pagsupak mibuntog kana-mo ug kami usa ka katawhan nga nahisalaag.
107. (Oh Allah) among Ginoo! Pagawsa kami gikan niini 'Impyerno'; unya kon kami mobalik (pa sa pagkadaotan) nan, sa pagkamatood kami dautan.
108. (Ang Allah) moingon: «Pagpabilin nga tinamay dinhi (Impyerno) ug ayaw pakigsulti Kanako»,
109. Sa pagkatinuod adunay pundok sa Akong mga ulipon nga miingon: «(O Allah) among Ginoo! Kami mituo, busa pasayloa kami ug kaloy-i kami, kay Ikaw ang Labing maayo sa tanan nga nagpakitag kaluoy.»
110. Apan kamo naghimo sa pagbiaybiay kanila hangtod nga kini nakapalimot kaninyo sa Paghinumdom Kanako, ug nahilakip kamo kanila nga mga nanagkatawa kanila.
111. Sa pagkamatuod Ako (Allah) maoy muganti kanila niining adlaw sa ilang gian-tusan nga sila sa pagkatinuod mao ang mga magmadaugon.
112. (Ug) Siya mangutana (sa gihukman): «Pila ka tuig ka nga nagpabilin sa yuta?
113. Sila moingon: «Kami nagpabilin sa usa ka adlaw o kabahin sa usa ka adlaw (lamang)», apan pangutan-a sila nga (makahimo) sa pag-ihap (sa oras),

114. Siya (Allah) moingon: «Wala kamo magpabilin gawas sa diyutay» – kun inyo lang nahibaloan (kon unsa kini ka mubo),
115. Naghunahuna ba kamo nga Kami nagbuhat kaninyo sa walay kapuslanan (nga walay kahulogan o katuyoan), ug nga kamo dili mahibalik Kanamo (alang sa Paghukom)?
116. Busa dalaygon ang Allah, ang Tinuod nga Hari; walay dios (nga takos simbahon) gawas Kaniya, ang Ginoo sa Halangdong Trono.
117. Bisan kinsa nga magtawag sa ubang diyos gawas pa ni Allah, wala gayod siya'y pagpamatuod niini, ang iyang Pagkwenta anaa lamang sa iyang Ginoo (Allah); sa pagkatinuod ang mga magmilimod dili molampos ug mouswag.
118. Ug isulti: «(O Allāh) akong Ginoo! Pasayloa ug kaloy'i (kami), kay Ikaw ang Labing Maayo sa mga nagpakitag kaluoy.

An-Nūr

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluluy-on.

1. Kini usa ka kapitulo (sa Qur'an) nga Among gipadayag, ug naghimo 'sa iyang mga hukom' nga obligado, ug niini Kami gipadayag ug tin-aw nga mga Bersikulo aron kamo makahinumdom.
2. Ang (dili minyo) nga babaye o sa (dili minyo) nga lalaki ng.nakit-ang sad-an sa pakighilawas, latigoha ang matag kanila usa ka gatos ka mga latos, ug ayaw itugot ang kaluoy alang kanila makapugong kaninyo sa pagsunod sa Allah, kung kamo mituo sa Allah (Dios) ug sa Ulahing Adlaw, ug himoa nga ang usa ka pundok sa mga magtutuo makasaksi sa ilang Silot.
3. Ang makihilawason (nga lalaki) ayaw paminyoa ug lain gawas nga makig-ipon lamang sa makihilawason (nga babaye) o sa tigsimbag dios-dios, ug ang (babaye) nga makihilawason walay mangasawa kaniya gawas makihilawason o sa tigsimbag dios-dios; ug kini (ang kaminyoon sa maong tawo [gawas maghinulsol]) gi-dili ngadto sa mga magtutuo.
4. Ug sila nga nag-akusar sa putli nga mga babaye (o mga lalaki, sa pagpanapaw) unya dili makadala ug upat ka mga saksi, latigoha sila, kawaloan ka hampak, ug ayaw pagdawat ug bisan unsa nga pagpamatuod gikan kanila bisan kanus-a; ug kini sila mao ang mga masupilon.
5. Gawas niadtong naghinulsol human niini, ug nagreporma sa ilang mga paagi, nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
6. Ug (alang) niadtong (mga bana) nga nag-akusar sa ilang mga asawa (sa pagpanapaw) nga walay mga saksi gawas sa ilang mga kaugalingon, ang pagpamatuod (pagpanumpa) sa usa niini kanila (kinahanglan nga pagahimoon) sa upat ka hi-gayon (pagpanumpa) pinaagi sa Allāh nga siya nagsulti sa tinuod.
7. Ug ang ikalima (nga pagpanumpa) (mao) nga ang Tunglo sa Allah maanaa kaniya, kung namakak siya.

8. Ug kini makapalikay sa silot gikan kaniya (babaye) kon siya magpamatuod (o manumpa) sa upat ka higayon, nga nanumpa sa Allah nga siya (lalaki) namakak;
9. Ang ikalima (nga higayon) (mao) nga ang kasuko sa Allah maanaa kaniya (babaye), kung siya (lalaki) nagsulti ug tinuod.
10. Ug kon dili pa tungod sa Pabor sa Allah kaninyo ug sa Iyang Kalooy, ug nga kay ang Allah mao ang Kanunay nga Nagabalik (sa Kalooy), Nga Labing Maalamon - (kamo unta mangalaglag).
11. Sa pagkatinuod kadtong kinsa midala uban nianang 'makalilisang' nga pagbutangbutang (batok Aisha, asawa sa Propeta), (sila) usa ka pundok gikan kaninyo. Ayaw paghunahuna nga kini daotan alang kaninyo; hinoon, kini maayo alang kaninyo. (Ug alang sa mga tig-akusar), ang matag-usa kanila makabaton sa unsay iyang natigom nga sa sala; ug (alang) kaniya nga mikuha sa iyang kaugalingon sa kinadak-ang bahin niini, siya makabaton ug usa ka hilabihan nga Silot.
12. Nganong dili man ang mga magtutuo nga mga lalaki ug ang mga magtutuo nga mga babaye, sa matag higayon nga ang maong (hungihong) madungog, maghunahuna sa labing maayo sa usag-usa, ug moingon nga: «Kini usa ka dayag nga kabakakan?»
13. Nganong wala man sila nagpatunghag upat ka mga saksi? Busa, tungod kay sila napakyas sa pagpatunghag mga saksi (alang sa mga tawo), nan sila, sa Panan-aw sa Allah, mao ang mga bakakon.
14. Ug kon dili pa tungud sa Pabor sa Allah ug sa Iyang Kalooy nga anaa dinhi ning kalibutana ug ang pikas nga Kinabuhi, ang usa ka hilabihan nga Silot ipahamtang kanimo tungud sa mga bakak nga pagpanulti nga inyong giapil-apilan.
15. Sa diha nga kamo midawat niini pinaagi sa inyong mga dila ug gipanglitok pinaagi sa inyong mga baba sa unsay wala ninyo mahibaloi, ug kamo nag-isip niini nga usa ka gaan nga butang, apan (kang) Allah kin labing mangil'ad!
16. Unta sa diha sa inyong pagkadungog niini kamo nag-ingon: «Dili angay kanamo ang pagsulti (mahitungod) niini (nga hungihong)» Ang Himaya ma inuha (O Allah). Kini usa ka makalilisang nga pagbutangbutang.
17. Ang Allah nagpasidaan kaninyo batok sa pagsubli sa sama niini pag-usab, kon

kamo mga magtotoo.

18. Ug ang Allah nagtin-aw kaninyo sa mga Bersikulo; kay ang Allah mao ang Naka-hibalo sa Tanan, Labing Maalamon.
19. Niadtong nakagusto sa kalaw-ayan (pagpanapaw, makauulaw nga mga panghita-bo, pagbutangbutang, ug dautan) nga mapakaylap taliwala niadtong nagatuo (sa Kamatuoran), sila makabaton sa usa ka sakit nga Silot dinhi sa kalibutan ug sa Pikas Kinabuhi; ug ang Allah nahibalo, samtang kamo wala mahibalo.
20. Ug kon dili pa tungod sa Pabor sa Allah kaninyo ug sa Iyang Kalooy, ug nga ang Allah (Dios) Mabination, Maluluy-on - (kamo unta mangalaglag).
21. Mga magtutuo, ayaw sunda ang mga tunob ni Satanas, ug bisan kinsa nga mosu-nod sa mga tunob (mga pamaagi) ni Satanas, nan sa pagkatinuod siya nagsugo sa pagbuhat sa kalaw-ayan ug kadautan; ug kon dili pa sa Pabor sa Allah nganha kaninyo ug sa Iyang Kaluoy, walay usa kaninyo nga mahimong putli (gikan sa kalaw-ayan ug kadautan), apan ang Allah nagputli sa kinsay Iyang gusto; ug ang Allah mao ang Labing Nakadungog, Labing Nakahibalo sa Tanan.
22. Ayaw pasagdi kadtong adunay pabor ug kadagaya sa pagpanumpa batok sa pa-ghatag ngadto sa mga paryente, sa mga kabus, ug niadtong mibiya sa ilang mga panimalay alang sa Kawsa ni Allah. Pusagdi sila sa pagpasaylo. Dili ba nimo gusto nga pasayloon ka ni Allah? Kay si Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
23. Sa pagkatinuod, sila nga nagbutang-butang sa putli nga magtutuo nga mga babaye, nga wala mahibalo (nianang imoral nga mga butang o sa bisan unsa nga dili ma-tinud-anon nga kinaiya), mga tinunglo dinhi sa kalibutan ug sa Kinabuhi. Ug sila mag-antus sa usa ka makalilisang nga silot.
24. Sa Adlaw nga ang ilang mga dila, mga kamot, ug mga tiil mutistigo batok sa ilang mga binuhatan.
25. Nianang Adlaw ang Allah magbayad kanila sa hingpit sa ilang angay nga ganti, ug sila mahibalo nga ang Allah mao ang Dayag nga Kamatuoran.
26. Ang dili maayo nga mga pulong ug mga buhat mao ang (kinaiya) sa daotan ug dili putli nga mga tawo, ug ang daotan ug ang dili putli nga mga tawo (mahilig)

sa daotan nga mga pulong ug buhat. Sa samang paagi ang maayong mga pulong ug mga buhat mao ang (kinaiya) sa maayo ug putli nga mga tawo, ug ang maayo ug putli nga mga tawo (mahilig) ngadto sa maayong mga pulong ug mga buhat; ingon niana (ang mga inosente nga mga tawo) gawasnon gikan sa gikasulti batok kanila (sa pagbutangbutang), alang kanila ang kapasayloan ug madagayaon nga tagana (sa Paraiso).

27. Oh mga magtutuo, ayaw pagsulod sa mga balay gawas sa inyong kaugalingon nga mga balay hangtod nga kamo mangayo ug pagtugot ug pagtimbaya kamo sa mga tagbalay, mao kadto ang labing ikaayo kaninyo aron kamo makahinumdom.
 28. Kung dili kamo makakaplag ug bisan usa sa panimalay, nan ayaw kamo pagsulod hangtud nga ang pagtugot ihatag nganha kaninyo; Ug kung hangyoon ka nga mobiya, biyai, kini labing putli alang kaninyo; ug ang Allah (Dios) mao ang Labing Nakahibalo sa tanan nga inyong gibuhad.
 29. Walay sala nganha kaninyo nga kamo mosulod (sa walay pagpangayog pagtugot) sa balay nga walay nagpuyo nga magamit ninyo; ug ang Allah (Dios) nahibalo sa unsay inyong gibuhad sa dayag o gitagoan.
 30. Isulti ngadto sa mga magtutuo nga mga lalaki nga nagpaybos (ug ilikay) sa ilang panan-aw gikan sa unsay gidili (sama sa pagtan-aw sa mga babaye nga dili gikan sa ilang kaugalingong mga pamilya o mga asawa), ug magbantay sa ilang unodnong tinguha, kana labing putli alang kanila; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay ilang gibuhad.
 31. Ug isulti ngadto sa mga babaye nga magtutuo nga ipaubos ang ilang panan-aw gikan sa unsay gidili (ug ipabilin ang ilang kaligdong), ug bantayan ang ilang mga pribadong bahin sa lawas (gikan sa gidli nga pakighilawas ug bisan sa panglantaw sa uban). ug nga dili nila ipakita ang ilang mga dayan dayan sa lawas gawas sa unsay (dili kalikayan) nga makita gikan niini (gikan sa ilang mga pandong),
- ug himoa sila nga magbutang sa ilang mga pandong (nga mao ang pagputos sa usa ka bahin sa ilang mga pandong sa ulo) ibabaw sa ilang mga dughan ug sa unahan, ug ayaw sila tugoti sa pagpasundayag sa ilang katahum gawas sa ilang mga bana o sa ilang mga amahan, o sa mga amahan sa ilang mga bana, o sa ilang mga anak

nga lalaki, o sa mga anak nga lalaki sa ilang mga bana, o sa ilang mga igsoong lalaki, o sa mga anak nga lalaki sa ilang igsoon nga lalaki, o sa mga anak nga lalaki sa ilang igsoong babaye, o sa ilang mga babaye, o niadtong gipanag-iyahan sa ilang tuong mga kamot, o mga lalaki nga ulipon nga walay panginahanglan (sa mga babaye ug sa labaw pa sa tanang tinguha sa pakighilawas), o sa mga bata nga wala pa mahibalo sa pribadong aspeto sa mga babaye; ug ayaw sila tugoti sa pagyatak sa ilang mga tiil aron ang unsay ilang gitagoan sa ilang katahum ug mga dayandayan mahibaloan; ug balik ngadto sa Allah, kamong tanan sa paghinulsol, O mga magtutuo, aron kamo mahimong maglampuson.

32. Ug pangasawa kamo niadtong mga dili minyo diha kaninyo, ug niadtong mga matarung (sa pisikal ug sa pamatasan) gikan sa inyong mga ulipon nga lalake ug mga ulipon nga babaye; kon sila mga kabus, ang Allah (Dios) magpadato kanila gikan sa Iyang kadagaya; kay ang Allah Igo sa Pagpanghatag, nga Labing Nasayud sa Tanan.
33. Ug himoa nga kadtong dili makakita og pamaagi aron sa pagminyo magpabiling putli hangtud nga ang Allah (Dios) magpadato kanila gikan sa Iyang Kadagaya. Ug (alang) kanila nga nangayo og usa sa pagpalingkawas gikan kanila nga gipanag-iyahan sa inyong tuong mga kamot, ihatag kanila ang pagpalingkawas kon kamo nahibalo sa bisan unsang maayo diha kanila, ug hatagi sila sa bahandi sa Allah nga Iyang gihatag kaninyo; ug ayaw puga ang inyong mga sulogoon nga babaye (nga inyong gipanag-iyahan) sa pagpakighilawas, sa diha nga sila nagtinguha sa pagpabilin nga putli, aron nga kamo makaginansya sa (lumalabay nga) mga butang sa kinabuhi niining kalibutana; ug bisan kinsa nga mopugos kanila, nan sa pagkatinuod human sa ilang pagpamugos, ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on (sa mga ulipong babaye nga gipugos).
34. Ug sa pagkatinuod Kami nagpakanaog kaninyo ug tin-aw nga mga Bersikulo ug mga panag-ingnan (gikan sa kasaysayan) niadtong mga nangagi na sa wala pa kamo, ug usa ka nag-pahinumdom sa mga matarong.
35. Ang Allah mao ang Kahayag sa mga langit ug sa yuta; ang panag-ingnan sa Iyang Kahayag (Giya) sama sa usa ka Sudlanan diin adunay usa ka lampara, ang lampara anaa sa sulod sa bildo, (ug) ang bildo sama sa usa ka perlas nga puting bituon, (usa

- ka lampara) nga gipasiga gikan sa usa ka bulahan nga kahoy sa olibo, nga wala silangan o sa kasadpan; ang lana niini halos mohatag na og kahayag bisan pa ang kalayo wala makatandog niini, kahayag ibabaw sa kahayag, ang Allah nagagiya ngadto sa Iyang Kahayag sa kinsay Iyang gusto, ug ang Allah nagbutang ug mga panag-ingnan alang sa mga tawo. Ang Allah mao ang Nasayud sa tanang butang.
36. (Kini nga Giya makita) sa mga balay alampoanan (Masjid) nga gitugotan sa Allah nga ipataas, nga ang Iyang Ngalan mahisgotan niini; nga nagpakahalangdon Kaniya sa sulod niini, sa kabuntagon ug sa kagabion,
37. Mga lalaki nga ang mga baligya o ang pagpamaligya wala nagpahilayo kanila gikan sa Paghinumtum sa Allah ug sa pagpahigayon sa lima ka beses nga pag ampo ug sa pagpanghatag sa mga kabus nga kantidad [Zakah – Obligado limos] (ngadto sa ilang benepisyaryo). Nahadlok sila sa usa Adlaw nga ang mga kasingkasing ug mga mata mangurog,
38. ang Allah (Dios) moganti kanila sumala sa labing maayo nga ilang mga buhat, ug magdugang kanila gikan sa Iyang Kadagaya. Ang Allah naghatag ug tagana kang bisan kinsa nga Iyang gusto nga walay sukod.
39. Mahitungod sa mga manlilimod, ang ilang mga buhat sama sa usa ka talan-awon sa usa ka desyerto, nga ang giuhaw naghunahuna sa tubig, apan sa diha nga siya moduol niini, makita niya nga wala butang. Hinunoo, ang Allāh 'Diyos' lamang ang iyang makaplagan didto aron husayon ang ilang Pagbalos. Ug si Allah mao ang tulin sa pag-ihap.
40. O (ang kahintang sa usa ka dili magtutuo) sama sa giladmon sa kangitngit sa lawom nga dagat; nga nagatabon niini ang usa ka balud, nga sa ibabaw niini adunay pay lain nga balud, nga sa ibabaw niini anaa ang (mangitngit) nga mga panganod, (mga nagsapaw nga) hilabihang kangitngit, ang usa ibabaw sa usa; ug sa diha nga ituy-od sa usa ka tawo ang iyang kamot, dili niya kini makita. Ug alang kang bisan kinsa nga ang Allah wala maghatag ug kahayag, nan alang kaniya walay kahayag.
41. Wala ba ninyo makita nga ang Allah gihimaya (gipasidunggan ug gidayeg) sa tanan nga anaa sa mga langit ug sa yuta, ug (sa) mga langgam nga nagabuklad sa

mga pako? matag usa Siya nahibalo sa iyang pag-ampo, pagdayeg ug paghimaya. Ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay ilang gibuhat.

42. Iya sa Allah (lamang) ang Ginharian sa mga langit ug yuta, ug ngadto sa Allah ang (katapusan) nga pagbalik (sa tanan).
43. Wala ba ninyo makita nga ang Allah nag-abog sa mga panganod (uban) sa kalumo, unya nagtigom kanila nga managkauban, pagtapok kanila ngadto sa masa ug mga tapok, aron inyong makita ang ulan nga migula gikan sa ilang taliwala? Ug Iya usab ginapakanaog gikan sa panganod ang daw sama sa bungtod nga mga gabon nga diin sa sulod niini anaay mga gagmay nga nyebe, ug gibubo Niya kini kang bisan kinsa nga Iyang gusto, ug nagpahilayo niini kang bisan kinsa nga Iyang gusto. Ang kasulaw sa kahayag sa kilat niini halos na mokuha sa mga panan-aw.
44. Ang Allah nagpapulipuli sa gabii ug sa adlaw, sa pagkatinuod adunay usa ka pagtulun-an niini alang niadtong adunay panan-aw.
45. Gibuhat sa Allah gikan sa tubig ang matag buhi nga binuhat; ug kanila adunay nga nagalakaw pinaagi sa tiyan niini, ug kanila adunay nagalakaw pinaagi sa duha ka mga tiil, ug kanila adunay nagalakaw (pinaagi) sa upat (ka tiil). Gibuhat sa Allah ang unsay Iyang gusto. Sa pagkatinuod ang Allah makahimo sa tanang butang.
46. Sa pagkatinuod Kami nagpakanaog ug Tin-aw nga mga Bersikulo, ug ang Allah mugiya sa kinsay Iyang gusto ngadto sa Matul-id nga Dalan (sa Islam).
47. Ug sila (ang mga tigpakaaron-ingnon) muingon: «Kami mituo sa Allah ug sa Mensahero (Muhammad) ug kami mituman, apan ang usa ka pundok kanila mitalikod human niini, sila dili mga magtutuo.
48. Sa diha nga sila gidapit ngadto sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad) aron siya maghukom tali kanila, diha-diha ang usa ka pundok kanila motalikod.
49. Apan kon ang kamatuoran anaa dapig kanila, sila moduol kaniya sa dali, nga masinugtanon.
50. Anaa ba sa ilang mga kasingkasing ang sakit (usa ka pagtipas gikan sa Pag-alagad sa Usa ka Dios), o sila ba nagduhaduha, o sila nahadlok nga ang Allah ug ang Iyang Mensahero (Muhammad) mobuhat ug dili makatarunganon ngadto kanila?

Hinonoa, sila sa ilang kaugalingon mao ang mga mamumuhat sa kadautan.

51. Ang tubag sa mga magtutuo, sa diha nga sila gidapit ngadto sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad) aron siya maghukom tali kanila, mao lamang ang (ilang) pag-ingon: «Kami nakadungog ug kami mituman», ug kini sila mao ang mga malampuson.
52. Kay bisan kinsa nga mituman sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad), ug nahadlok sa Allah (Dios), ug nagtuman sa Iyang mga Kasugoan, kini sila mao ang mga magmadaugon.
53. Ug sila nanumpa pinaagi sa Allah uban sa ilang labing tinud-anay nga mga pagpanumpa, nga kon ikaw mosugo kanila sila sa pagkatinuod moadto (alang sa pagpakigbisog sa Kawsa sa Allah). Isulti: «Ayaw pagpanumpa, (kini) nga pagsunod (ninyo) nahibaloan na (nga bakak), sa pagkatinuod ang Allah Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhat.»
54. Isulti: «Tumana ang Allah (Dios) ug tumana ang Mensahero (Muhammad), apan kong kamo motalikod, nan siya manubag lamang sa unsay gikasugo kaniya, ug kamo manubag sa unsay gikasugo kaninyo, ug kon kamo mosunod kaniya (ang Propeta Muhammad), kamo anaa sa husto nga Dalan, ug walay bisan unsa nga anaa sa katungdanan sa Mensahero (sa Allah) gawas lamang sa tin-aw nga paghatod (sa Mensahe).
55. Ang Allah (Dios) misaad ngadto kanila nga mituo (sa Kamatuoran), ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, nga Siya sa pagkatinuod maghatag kanila ug pagpanunod (sa espirituhanong pagkalabaw ug lumalabay nga pagpangulo) dinhi sa yuta sama sa Iyang gihatag kanila sila nga nauna kanila, ug nga Siya sa pagkatinuod magtukod alang kanila sa relihiyon (Islam) nga Iyang giuyonan alang kanila, ug nga Siya sa pagkatinuod, human sa ilang kahadlok, mohatag kanila ug seguridad, (Sa diha nga) sila mosimba Kanako (Allah) lamang ug dili magbutang ug bisan unsang kauban (sa pagsimba) Kanako, ug bisan kinsa nga dili mapasalamaton pagkahuman niini, kini sila mao ang mga masupilon.
56. Ipahigayon ninyo ang mga Pag-ampo ug bayri ang kabus nga kantidad [nga mao ang Zakah – Obligado limos] ug tumana ang Mensahero (Muhammad), aron

kamo makabaton sa kaluy-an (ni Allāh).

57. Ayaw hunahunaa nga kadtong nagpadayon sa pagkawalay pagtuo makaikyas (ang silot ni Allah)sa yuta, ug ang ilang puloy-anan mao ang Impiyrno, ug sa pagkatinuod dautan kadto nga padulngan!
58. Oh mga magtutuo, himoa nga kadtong gipanag-iyahan sa inyong tuong mga kamot (pinaagi sa hustong gikatugot nga mga paagi), ug kadtong wala pa makaabot sa pagkahingkod mangayo ug pagtugot kaninyo sa tulo ka higayon; sa dili pa ang pag-ampo sa kabuntagon, ug sa diha nga huboon ninyo ang inyong mga bisti sa udtong tutok sa ting-init, ug sa human sa pag-ampo sa kagabhion; kini mao ang tulo ka mga panahon nga pribado alang kaninyo; gawas niini nga mga panahon, walay sala alang kaninyo o alang kanila sa pag-adto aron sa pag-atiman sa mga panginahanglanon sa usag-usa. Sa ingon niini ang Allah nagpatin-aw sa mga Bersikulo nganha kaninyo. Kay ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa Tanan, Tinuod nga Maalamon.
59. Sa diha nga ang mga bata diha kaninyo moabut na sa pagkahingkod, tugoti nga sila mangayo og pagtugot sama niadtong nauna kanila nga nangayo og pagtugot; sa ingon niana ang Allah nagpatin-aw sa Iyang mga Bersikulo nganha kaninyo, kay ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa Tanan, ang Tinuod nga Maalamon.
60. Ug (mahitungod sa) mga babaye nga tigulang na, nga wala na maghandom sa pagminyo, dili sala alang kanila kung ilang tangtangan ang ilang (panggawas) nga mga bisti (sama sa kupo o tabon sa nawong), sa pamaagi nga dili aron sa pagpakita sa ilang mga dayandayan (nga gitagoan, sama sa kulintas, pulseras, o pulseras sa buolbuol); apan ang paglikay (sa pagbuhat sa ingon, pinaagi sa dili pagtangtang sa ilang panggawas nga bisti) mas maayo alang kanila; ug ang Allah mao ang Hingpit Nakadungog, Hingpit Nasayod.
61. Walay pagbasol sa buta, ni ang piang , ni ang masakiton ni walay pagbasol sa inyong mga kaugalingon, nga kamo mokaon gikan sa inyong mga balay, o sa mga balay sa inyong amahan, o sa balay sa inyong inahan, o sa balay sa inyong igsoon nga lalaki, o sa mga balay sa inyong igsoong babaye, o sa mga balay sa inyong uyoan sa amahan, o sa mga balay sa inyong iyaan sa amahan, o sa mga balay sa inyong uyoan sa inahan, o sa mga balay sa inyong iyaan sa inahan, o sa unsay

inyong gipanag-iyahan nga mga yawe, o sa inyong higala (nga mga balay). Walay sala kaninyo kon magkaon kamo nga managkauban o maglain. Busa kon kamo mosulod sa mga balay, paghatag ug mga pagtimbaya sa kalinaw (sa pag-ingon ug: as-salamu alaykum - ang kalinaw maanaa kaninyo), nga usa ka pagtimbaya gikan sa Allah, mapanalanginan (ug) maayo, sa ingon niana si Allah nagpatin-aw kaninyo sa mga Bersikulo aron kamo makasabut.

62. Ang mga magtutuo mao lamang kadtong mituo sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad), ug sa diha nga sila uban kaniya sa pipila ka komon nga butang, sila dili mobiya hangtud nga sila mangayo sa iyang pagtugot; sa pagkatinuod sila nga nangayo sa imong pagtugot mao ang mga mituo sa Allah ug sa Iyang Mensahero. Busa sa diha nga sila mangayo sa imong pagtugot alang sa ilang mga bulohaton, paghatag ug pagtugot kang bisan kinsa nga imong gusto kanila, ug pangayo ug Kapasayloan alang kanila gikan sa Allah (Dios); sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
63. Ayaw himoa ang pagtawag sa Mensahero (sa Allah) kaninyo nga sama sa inyong pagtawag sa usag-usa, ang Allah sa pagkatinuod nahibalo kung kinsa kaninyo ang namiya ubos sa kapasilonganan (nga walay pagtugot sa pagbiya gikan sa Mensahero), busa himoa nga sila magbantay sa kinsay mosupak sa iyang (Propeta) sugo, tingali unya ang pipila ka pagsulay mahitabo kanila [niini nga kinabuhi] o usa ka masakit nga silot [sa sunod].
64. Hibalo, sa pagkatinuod Iya sa Allāh (lamang) ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug sa yuta, Siya nahibalo gayud sa unsay anaa kaninyo (nga pagtuo, kawalay pagtuo, o pagkasalingkapaw), ug sa Adlaw nga sila ibalik ngadto Kaniya, Siya magpahibalo kanila sa unsay ilang gibuhay, ug ang Allah Nahibalo sa tanang butang.

Al-Furqān

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluluy-on.

1. Himayaon ang (Allah) Nga Maoy nagpakanaog sa Sukdanan (aron sa pag-ila tali sa husto ug sayop - ang Qur'an) ngadto sa Iyang ulipon (ang Propeta Muhammad) aron siya mahimong tigpasidaan sa mga Katawhan ug Jinn.
2. Si Allah mao' ang Usa nga nanag-iya sa gingharian sa mga langit ug yuta, kinsa wala pa gayud makabaton ug bisan unsa nga kaliwat, ni Siya adunay kauban sa pagdumala sa gingharian. Gilalang niya ang tanan butang, ug Iya nang gipahamtang ang kapalaran niini.
3. Apan (sila) manag-simba ug mga diyos-diyos gawas Kaniya, nga pulos walay lalang nga bisan unsa, samtang sila sa ilang kaugalingon mao gilalang. Dili usab sila makapanalipod o makabenepisyo sa ilang kaugalingon. Ni makontrol nila ang kinabuhi, kamatayon, o pagkabanhaw.
4. Ug sila nga naglimod (sa Kamatuoran) Ingna: «Kini (Qur'an) walay lain gawas sa usa ka bakak nga iyang (Muhammad) gimugna, ug ang ubang mga tawo mitabang kaniya niini.» Sa pagkatinuod sila nakahimo ug inhustisya ug (nakasulti) ug kabakan.
5. Ug sila ingna: «(Kini) Mga bakak sa mga karaan nga iyang gisulat, ug kini ilang gibasa ngadto kaniya sa buntag ug gabii.»
6. Isulti: «Kini (Qur'an) gipadayag sa (Allah) nga Maoy nasayod (sa matag) tinago sulod sa mga langit ug sa yuta, sa pagkatinuod Siya Mapasayloon, nga Maluluy-on.
7. Ug sila miingon: «Unsay nahitabo niini nga Mensahero (Muhammad) nga siya mokaon man ug pagkaon ug magsuroysuroy sa mga merkado, nganong wala man gipadala ang usa ka anghel uban kaniya, aron siya mahimong usa ka tigpasidaan uban kaniya?»
8. O (nganong wala man) ang bahandi gipadala ngadto kaniya, o siya gihimo nga adunay usa ka tanaman nga diin siya makakaon? Ug ang mga mamumuhat sa

kadautan (pagano, magmilimod) nag-ingon: «Wala kamoy gisunod gawas sa usa ka tawo nga ubos sa epekto sa salamangka.»

9. Tan-awa kun unsa ang panag-ingnan nga ilang gipakita alang kanimo (oh Muhammad), mao nga sila nahisalaag ug dili makakita ug dalan (ngadto sa tinuod nga Giya).
10. Bulahan Kaniya (Allah), nga diin kon Iya gayong pagabut-on, (Siya) mohatag kaninyo sa labing maayo pa kay niana, mga tanaman nga sa ilalom niini nagdagay-day ang mga suba, ug Siya magahatag kaninyo ug mga palasyo.
11. Apan ilang gilimod ang (Katapusang) Takna, ug Kami nag-andam ug nagdilaab nga Kalayo alang kaniya nga nagdumili sa Takna (sa Kalaglagan).
12. Sa diha nga kini (ang Kalayo sa Imperno) makakita kanila (ang mga pagano, manmilimod) gikan sa halayo nga dapit, sila makadungog sa mapintas nga kapungot ug sa pagngulob niini.
13. Ug sa diha nga sila itambog ngadto sa usa ka masigpit nga dapit niini, nga ginapus sa mga tanikala, didto sila mag-ampo alang sa kamatayon.
14. Ayaw pagtawag niini nga Adlaw alang sa usa ka kamatayon, apan pagtawag alang sa daghang mga kamatayon.
15. Isulti (Oh Muhammad) : «Kana ba (silot) maayo o ang nagpabilin nga paraiso nga gisaad ngadto kanila nga mga matarung? Kini alang kanila usa ka ganti ug padulngan.»
16. Maangkon nila sa sulod niini ang ilang gitinguha, nga magpabilin niini sa kahang-toran; kini usa ka dili mapakyas nga Saad gikan sa imong Ginoo (Allah).
17. (Hisguti) ang Adlaw nga sila Iyang tigomon (nga mga tigsimbag diosdios), ug ang bisan unsa nga ilang gisimba gawas sa Allāh⁽¹⁾ . Siya moingon: «Kamo ba ang nagpahisalaag kanila, kadtong Akong mga ulipon (sa katawhan ug sa jinn), o sila lang ba sa ilang kaugalingon ang nangasalaag gikan sa Dalan (sa Islam)?»
18. Sila moingon: «Ang Paghimaya kanimo (O Allah); dili (angay) alang kanamo nga magkuha ug mga ginoo (mga manluluwas, mga agalon) gawas Kanimo, apan

(1) Mga anghel sama sa balaang espiritu, mga propeta sama ni Hesukristo, mga santos sama ni Maria, ug jinn, ug uban pa.

Imong gitugotan sila ug ang ilang mga katigulangan nga makatagamtam (sa mga kaharuhay sa kalibutanong kinabuhi) hangtud nga sila nakalimot sa Pahinumdom, ug sa ingon niana nahimong usa ka katawhan sa hingpit nawala.

19. Busa ilimod nila kamo mahitungod sa

unsay inyong gisulti, unya kamo (O mga tigsimbag diosdios) dili makapalikay (sa Silot) ni makakuha og tabang, ug bisan kinsa kaninyo nga makahimo og inhustisya ⁽²⁾, Kami mopatilaw kaniya sa hilabihan nga Silot.

20. Kami wala magpadala una kanimo (oh Muhammad) ug bisan unsa nga mga Mensahero apan sila sa pagkatinuod nagakaon ug kalan-on ug nagsuroysuroy sa mga merkado; ug Kami naghimo sa pipila kaninyo nga usa ka pagsulay alang sa uban; busa kamo ba magpailob? Ug ang imong Ginoo (Allah) mao ang Labing Makakita sa tanan.

21. Sila nga wala maglaum sa pagsugat Kanato, nag-ingon, «Nganong wala man ipadala ang mga anghel nganhi kanato, o [nganong wala kita] makakita sa atong Ginoo (Allah)?» Sa pagkatinuod, sila nadala sa ilang pagkamapahitas-on ug hingpit nga milabaw sa tanan nga mga limitasyon.

22. Sa Adlaw nga ilang makita ang mga anghel, walay kalipay nianang Adlaw alang sa mga dautan, ug sila (mga anghel) moingon: «Kini (ang maayong balita) hingpit nga gidili kaninyo (Oh manmilimod).»

23. Ug Kami mupadayon ngadto sa unsay ilang nabuhat nga (maayo unta) nga mga buhat, ug Kami maghimo niini nga sama sa nanggikatang ug naglutaw nga abog⁽³⁾.

24. Ang mga pumoluyo sa Paraiso nianang Adlaw maanaa sa mas maayong puloy-anan, ug mas maayong dapit nga kapahulayan.

25. Ug [hinumdomi] ang Adlaw sa dihang ang langit maabli uban sa (puti) nga mga panganod, ug ang mga anghel igapakanaog, nga manaug sunod sa usa.

26. Ang tinuod nga Pagbulot-an nianang Adlaw mahiangay nga Iya (lang) sa (Allah) ang Labing Madagayaon, ug kini usa kamalisud nga Adlaw alang sa mga manmilimod.

(2) Pinaagi sa pagbutang ug kauban sa Allah ug mamatay sa ingon niana.

(3) Ingon nga kini kulang sa tanan nga pagkasinsero ug pagtuo sa Pagkausa sa Allah.

27. Ug sa Adlaw nga ang mamumuhat sa daotan (pagano, manmilimod) mopaak sa iyang mga kamot [sa depresyon], nga mag-ingon: «Oh! Unta ako mikuha ug Dalan (ngadto sa Allah) uban sa Mensahero (Muhammad).»
28. Alaut ako! Maayo pa unta nga wala (nalang) ako magkuha sa ingon niana isip usa ka nga higala!
29. Sa pagkatinuod iya akong gipahisalaag gikan sa Pahinumdom (Qur'an) human kini miabot kanako, kay si Satanas mabudhion sa tawo.
30. Ug (nianang Adlaw) ang Mensahero (Propeta Muhammad) moingon: «(O Allāh) akong Ginoo, sa pagkatinuod ang (pipila sa) akong katawhan nag-isip niini nga Qur'an isip usa ka butang nga gibiyaan.
31. Ug sa ingon niana Kami naghimo alang sa matag Propeta ug usa ka kaaway gikan sa mga dautan, ug Igo na ang imong Ginoo (Allah) ingon nga usa ka Giya ug Magtatabang.
32. Ug sila nga milimod (sa Among mga Pinadayag) nag-ingon: «Ngano nga ang Qur'an wala gipadala ngadto kaniya sa makausa?» Sa ingon niini (kini gipadayag), aron Kami makapalig-on sa imong kasingkasing pinaagi niini, ug Among gipadayag kini sa maayong pagkahan-ay sa mga hugna.
33. Ug sila dili moanha kanimo uban ang analohiya [o argumento] gawas nga Kami nagdala kanimo sa kamatuoran ug usa ka maayong katin-awan.
34. Kadtong pagatigumon sa Impyerno [naghapa] sa ilang mga nawong - sila mao ang labing ngil-ad sa kahimtang, ug labing nahisalaag gikan sa (husto) nga Dalan (sa Islam).
35. Ug sa pagkatinuod Kami mihatag kang Moises sa Kasulatan (Torah), ug Kami mitudlo uban kaniya sa iyang igsoon nga si Aaron ingon nga usa ka magtatabang.
36. Unya Kami miingon: «Lakaw ngadto sa mga tawo nga nagsalikway sa among mga Timaan». Unya Kami milaglag kanila (ang mga manlilimod) uban sa bug-os nga kalaglagan.
37. Maingon man ang katawhan ni Noe, sa diha nga sila nagdumili sa mga Mensahero, Kami naglumos kanila, ug Kami naghimo kanila nga usa ka Timaan (ug pagtulon-an) alang sa katawhan, ug Kami nag-andam ug usa ka sakit nga Silot alang

mga mamumuhat ug daotan,

38. Maingon man (Among gilaglag) ang (mga tribo sa) ‘Aad ug Thamud ug ang mga pumoluyo sa Rass ug ang daghan nga mga kaliwatan tali kanila,
39. Ug ang matag usa [kanila] Kami nagbutang ug usa ka sambingay [ingon nga usa ka pasidaan] ug ang matag usa [kanila] among gilaglag uban ang [hingpit nga] kalaglagan.
40. Ug sa pagkatinuod sila miagi sa lungsod (sa Sodoma), nga diin gipaulanan ug dautang ulan (sa mga bato), wala ba sila makakita niini? Hinunoo, sila wala maglaum nga mabanhaw pa (gikan sa mga patay).
41. Ug sa diha nga sila makakita kanimo [Oh Muhammad], sila nagtagad kanimo sa [usa ka paagi uban ang] pagbiaybiay [nga nag-ingon]: «Kini ba ang gipadala ni Allah ingon nga usa ka Mensahero?»
42. Hapit na unta kita niya papahawaon gikan sa atong mga dios, kon wala pa unta kita nagpailub sa [pagsimba] kanila (ang mga diosdios)!» Apan sila (ang mga manlilimod) makaila, inigkakita nila sa silot, kinsa ang nahisalaag pa gikan sa [matarong] nga dalan!
43. Imo bang nakita kadtong usa nga naghimo sa iyang (kawang) nga tinguha ingon nga iyang dios? Mahimo ka ba nga usa ka Giya ngadto kaniya?
44. O kamo ba naghunahuna nga ang kadaghanan kanila naminaw o nakasabot? Sa pagkatinuod dili. Kondili sama lamang sila sa mga kahayupan, hinoon, sila labaw pa nga nahisalaag sa dalan (kay sa mga mananap).
45. Wala ba ninyo mahunahunaan (kung giunsa sa Allah) nga imong Ginoo pagpalapad sa landong? Ug kong gibuat pa Niya, Iya unta kining gihimong [magpabilin] nga dili molihok; unya Among gihimo ang adlaw nga giya niini.
46. Pagkahuman , Amo kining gikuha ngadto sa Among kaugalingon - sa hinayhinay.
47. Ug Siya (Allah) mao ang naghimo sa kagabhion ingon nga usa ka tabon, (nagtabon ug nagtago kaninyo sa iyang kangitngit), ug ang pagkatulog [ingon nga usa ka paagi] sa pagpahulay, ug [Siya naghimo sa adlaw sa pagsubang (ug sa pagpangita sa (inyong) panginabuhian).

48. Ug Siya mao ang nagpadala sa mga hangin ingon nga maayong balita sa Iyang kalooy (ang ulan), ug Kami (Allah) nagpadala ug putli nga tubig gikan sa langit,
49. Aron Kami maghatag ug kinabuhi pinaagi niini ngadto sa usa ka patay 'apuli' nga yuta, ug ilimnon sa tanan nga

Among linalang gikan sa mga mananap maingon man sa daghang katawhan.

50. Ug sa pagkatinuod, Kami nag-apod-apod niini [ang ulan o tubig] ngadto kanila aron sila makahinumdom[sa panalangin ni Allah], apan kadaghanan sa mga tawo nagbalibad (sa pagdawat sa bisan unsa) gawas pagpadayon sa paglimod ug pagkadili mapasalamaton.
51. Ug kon Among gustohon, ipadala unta namo ang usa ka tigpasidaan sa matag lungsod.
52. Busa ayaw pagtuman ang mga manlilimod, ug panlimbasug pag-ayo batok kanila pinaagi niini (Qur'an) uban sa tumang pagpanlimbasug.
53. Ug Siya (Allah) ang nagpagawas (nga dungan) sa duha ka dagat (mga lawas sa tubig), ang usa presko nga tam-is ug ang usa parat nga pait, ug Iyang gibutang sa ilang taliwala nila [sa duha ka matang sa tubig] usa ka babag [busa sila dili maga-lapas ang usa ngadto sa usa).
54. Ug Siya (Allah) mao ang nagbuhat sa tawo gikan sa tubig (semilya), unya Siya naghimo alang kanila ug mga relasyon pinaagi sa dugo ug kaminyoon, ug ang 'Allah' imong Rabb (Ginoo) mao ang Kanunay nga Gamhanan.
55. Ug sila nagsimba gawas sa Allah nga dili makahatag og kaayohan kanila o makadaut kanila; ug ang manlilimod kanunay nga magtatabang [ni Satanas] batok sa iyang Ginoo (Allah).
56. Kami wala magpadala kanimo gawas nga magsasangyaw sa maayong balita (sa walay katapusan nga Kalipay), ug ingon usa ka tigpasidaan (sa Silot sa Dios).
57. Isulti: «Wala ako mangayo kaninyo ug bisan unsa nga balos alang niini [Mensahe] gawas nga siya makagusto, mosubay sa (tul-id) nga Dalan ngadto sa iyang Ginoo (Allah).»
58. Salig sa (Allah lamang nga) ang Walay Katapusan nga Buhi, Nga dili mamatay, ug

maghimaya (Kaniya uban sa) Pagdayeg. Igo na Siya (Allah) ingon nga Nasayod sa mga sala sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn),

59. 'Siya mao' ang Usa nga naglalang sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala niini sulod sa unom ka mga Adlaw, unya Siya mikayab ug bangon sa ibabaw sa Trono (sa paagi nga nahiangay sa Iyang Kahalangdon). 'Siya' ang Labing Madagayaon! Pangutan-a 'walay lain gawas sa' Allah ang Labing Kahibalo bahin sa Iyang Kaugalingon (sa Qura'n ug Sunnah).
60. Ug sa diha nga ingon ngadto kanila: «Hapa ngadto sa (Allah) nga Labing Madagayaon», sila moingon: «Ug kinsa kanang Labing Madagayaon? Mohapa ba kami nianang imong kasugo kanamo?» Ug kini nagdugang lamang sa [dugang] pagsukol [rebelyon] kanila.
61. Himayaon Siya (Allah) maoy nagbutang sa langit ug dagkong mga bituon ug nagbutang niini ug (nagdilaab) nga suga (ang adlaw) ug usa ka nagdan-ag nga bulan.
62. Ug Siya (Allah) mao ang nagbuhat sa gabii ug sa adlaw nga nagsunod sa usag-usa alang kaniya nga nagtinguha nga mahimong mahunahunaon (sa Allah) o nagtinguha sa pagpasalamat.
63. Ug ang (tinuod) nga mga ulipon sa Labing Madagayaon (Allah) mao sila nga naglakaw sa yuta sa pagka mapainubsanon [halangdon ug walay garbo], ug sa diha nga ang mga buang-buang mosulti kanila (mapintas, sa dili husto), sila moingon: «(mga pulong sa) kalinaw.
64. Ug sila kadtong nga naggahin [bahin sa panahon sa] kagabhion sa ilang Ginoo, nga naghapa ug nagtindog [sa pag-ampo].
65. Sila nga nag-ingon: «(O Allah) among Ginoo, ipahilayo kami sa Silot sa Impiyerno, sa pagkatinuod kini Silot [nagpabilin] nga gilakip.»
66. Sa pagkatinuod kini [Impiyerno] dautan ngil-ad isip usa ka destinasyon ug puloy-anan.”
67. Ug sila nga, sa diha nga sila mogasto, dili mausikon ni talamayon, ug (nagpabilin) taliwala niining (duha ka pagpanghinobra) kasarangan nga paagi.
68. Ug sila nga wala magtawag sa lain gawas (kang) Allah ug dili mopatay sa kinabuhi nga gihimo sa Allah nga sagrado, gawas sa usa ka makatarunganon nga rason,

ug (kadtong) wala manapaw, ug siya nga nagbuhat niini makakaplag sa bayad sa iyang sala;

69. Ang pag-antos doblehon alang kaniya sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom), ug siya magpabilin niini diha (Imperno) sa kaulawan,
70. Gawas kaniya nga naghinulsol, ug mituo, ug nagbuhat sa maayong mga buhat, Si Allah mopuli alang kanila sa ilang dili maayo nga mga buhat sa maayong mga buhat, ug si Allah mao ang Hingpit nga Mapasayloon, Hingpit nga Maluluy-on.
71. Ug bisan kinsa nga maghinulsol ug magbuhat sa matarung nga mga buhat, sa pagkatinuod siya mobalik ngadto ni Allah uban sa [tibuok kasingkasing] paghinulsol.
72. Ug [sila] mao kadtong wala magsaksi sa bakak, ug sa diha sila mahiagi sa mga ka-ka-wangan, sila moagi nga dungganon.
73. Ug sila (mao) kadtong, sa diha nga gipahinumduman sa mga Bersikulo sa ilang nga Ginoo (Allah), dili mahulog nga bungol ug buta niini.
74. Ug sila (mao) kadtong nga nag-ingon: «(O Allah) among Ginoo, hatagi kami gikan sa among mga asawa, ug mga kaliwat nga mahimong kalipay sa among mga mata, ug himoa kami nga mga giya alang sa mga matarong.»
75. Kini sila mao ang pagagantihaan sa labing taas nga mga dapit (sa Paraiso) alang sa ilang pasensya, ug pagasugaton didto uban sa mga pagtimbaya sa pag-abiabi ug sa pulong sa kalinaw.
76. Sila magpabilin didto sa 'Paraiso' hangtod sa kahangtoran. Kini usa ka maayo kaayo nga destinasyon ug lugar nga kapuy-an.
77. Isulti: «Ang akong Ginoo (Allāh) dili maghatag ug pagtagad ngadto kaninyo kung dili pa tungod sa inyong mga pag-ampo, Apan karon kamo sa pagkatinuod nagsalikway niini «ang pagtuo sa Islam». Nan ang silot mamainyo ug magpabilin uban kaninyo (sa kahangturan).

Asy-Syu'arā'

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ta Seen Meem⁽¹⁾ .
2. Kini mao ang mga Bersikulo sa tin-aw nga Libro (Qur'an).
3. Tingali nagsubo ka sa imong kaugalingon hangtod sa kamatayon uban ang kasubo, tungod sa ilang kawalay pagtuo.
4. Kun Kami mobuot, Kami makapadala kanila gikan sa langit ug usa ka Timaan nga diin sila moduko sa ilang mga liog sa pagpaubos.
5. Ug sa bisan unsa nga miabut kanila ang usa ka Pahinumdom (Qur'an) ingon nga usa ka bag-ong Pinadayag gikan sa Labing Madagayaon (Allah) apan sila (nga mga misalikwayon) motalikod gikan niini.
6. Sila sa pagkatinuod naglimod (sa Kamatuoran), busa ang balita sa ilang gibugalbugalan moabut kanila sa dili madugay.
7. Wala ba nila makita ang yuta, unsa kadaghan sa matag halangdon nga matang sa tanum nga Among gipa-tubo niini?
8. Sa pagkatinuod, adunay usa ka timaan niini, apan kadaghanan kanila dili mutuo.
9. Ug sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Maluloy-on.
10. Ug (hisguti) sa diha nga ang imong Ginoo (Allah) mitawag kang Moises, nga nag-ingon: «Lakaw ngadto sa mga dili matarung nga mga tawo»,
11. Ang katawhan ni Paraon. Dili ba sila mahadlok kang Allah ug maglikay sa dautan?»
12. (Si Moises) miingon: «(O Allah) akong Ginoo, sa pagkatinuod ako nahadlok nga

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

sila maglimod kanako,

13. Ug maghuot ang akong dughan ug dili makasulti ang akong dila sa klaro; busa ipadala si Aaron (aron sa pagtabang kanako)»,
14. Ug sila adunay pasangil (usa ka kaso sa pagpatay) batok kanako, busa ako nahadlok nga sila mopatay kanako.
15. (Ang Allah) miingon: «Dili, lakaw kamong duha uban sa Among mga Timaan; sa pagkatinuod Kami uban kaninyo, nga magpatalinghug»,
16. Ug adto kang Paraon ug isulti: «Sa pagkatinuod kami ang mga Mensahero sa (Allah), ang Ginoo sa tanan nga linalang».
17. Busa ipadala uban kanamo ang mga anak (kaliwatan) sa Israel.
18. (Si Paraon) miingon: Dili ba kami maoy nag-patubo kanimo gikan sa pagkabata ipon kanamo; ug ikaw mipuyo ipon kanamo sa hataas nga manga katuigan?
19. Ug imong gibuhat (kana) nga imong nabuhat (nga mao ang pagpatay ug tawo), ug ikaw na dili mapasalamaton.
20. Si [Moises] miingon: “Gibuhat ko kana niadtong higayona samtang ako kauban niadtong nahisalaag [i.e., ignorante, sa wala pa moabut ang pagpadayag ngadto kanako].
21. Busa ako mikalagiw gikan kaninyo sa diha nga ako nahadlok kaninyo, ug ang akong Ginoo (Allah) mihatag kanako sa paghukom (kaalam ug Pagkapropeta) ug mitudlo kanako isip usa sa mga Mensahero.
22. Ug kini ba usa ka pabor nga imong gipahinumdom kanako, nga imong giulipon ang mga anak sa Israel?
23. Si Paraon miingon: Ug unsa kanang Ginoo sa mga linalang?
24. Si (Moises) miingon: (Siya mao ang Allah) ang Ginoo sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala kanila, kon buot kang makasiguro.
25. (Si Paraon) miingon sa mga nag-palibot kaniya; «Wala ba kamo makadungog?»
26. (Si Moises) miingon: «(Siya usab) ang inyong Ginoo, ug ang Ginoo sa inyong mga katigulangan.»

27. (Si Paraon) miingon: «Sa pagkatinuod ang inyong Mensahero nga gipadala ngan-ha kaninyo nabuang.
28. (Si Moises) miingon: «(Ang Allah mao) ang Ginoo sa Sidlakan ug Kasadpan ug sa unsay anaa taliwala niini, Kon kamo aduna pay salabutan.
29. (Si Paraon) miingon: «kon ikaw mokuha (moila) ug laing dios gawas kanako, sa pagkatinuod ibutang ko ikaw sa prisohan.»
30. (Si Moises) miingon: «Bisan pa ba kon ako makadala kanimo dayag nga timaan?
31. (Si Paraon) miingon: Nan dad-a kini, kon ikaw nag-sulti sa matood.
32. Busa (si Moises) miitsa sa iyang sungkod, ug sa diha nahimong dayag nga bitin,
33. Ug iyang gituy-od ang iyang kamot, ug tan'awa kini nahimong puti (uban sa kahayag) ngadto sa mga maga-lantaw.
34. Si Paraon miingon ngadto sa panagtigom sa mga halangdon nga nagalibot kaniya: Sa pagkatinuod kini usa ka hanas nga salamangkero,
35. Nga buot mopahilayo kaninyo gikan sa inyong yuta pinaagi sa iyang salamangka, unsa na man ang inyong ikatambag?
36. Sila miingon: «Hatagi siya (Moises) ug ang iyang igsoon nga lalake (Aaron) ug lugway, ug ipadala ang mga tigtawag ngadto sa mga siyudad,»
37. Nga ilang dad-on kanimo ang matag hanas nga salamangkero.
38. Busa ang mga salamangkero nanagtigum nga tingub (silang tanan) sa iladong panahon sa natudlong adlaw,
39. Ug kini giingon ngadto sa katawhan: «Magatigum ba kamo nga managkauban?»
40. Nga kita mosunod sa mga salamangkero, kon sila mao ang mga mananaog.
41. Sa diha nga ang mga salamangkero ming-abut, sila miingon kang Paraon: «Maka-dawat ba kami ug suhol kong kami ang magmadaugon?»
42. Siya miingon: Oo, ug kamo sa walay pagduhaduha kamo mahiipon kanila nga mga duol (ngari kanako).»
43. Si Moises miingon kanila: Iitsa ang buot ninyo iitsa.
44. Busa ilang gi-itsa ang ilang mga pisi ug ang ilang mga sungkod ug miingon: Pi-

naagi sa gahum ni Paraon, kita maoy siguro nga dumadaog.

45. Unya si Moises miitsa usab sa iyang sungkod ug tan'awa kini milamoy sa tanan nilang giimbento.
46. Ug ang mga salamangkero nangatumba nga naghapa;
47. Sila miingon: «Kami mituo sa (Allah) ang Ginoo sa tanan nga linalang,»
48. Ang Ginoo ni Moises ug Aaron.
49. (Si Paraon) miingon: Kamo mituo kaniya (Moises) sa wala pa ako mohatag kani-nyo sa pagtugot; sa pagkatinuod siya mao ang inyong pangulo nga nagtudlo kani-nyo sa salamangka, busa kamo mahibalo sa dili madugay: Sa pagkamatuod akong pagaputlon ang inyong mga kamot ug ang inyong mga tiil sa managkaatbang nga bahin, ug sa pagkamatuod igalansang ko kamong tanan sa krus.
50. Sila miingon: «Walay kadaot (niini kanamo), sa pagkatinuod ngadto sa (Allah nga) among Ginoo kami mobalik;
51. Sa pagkatinuod kami naglaum nga (ang Allah) nga among Ginoo mopasaylo ka-namo sa among mga kasaypanan - ingon nga kami ang nauna sa mga magtotoo.
52. Ug Kami nagpadayag kang Moises, nga nag-ingon: Lakaw uban sa Akong mga ulipon sa gabii, sa pagkatinuod kamo paga-gukdon.
53. Busa si Paraon nagpadala ug mga tigpahibalo ngadto sa mga kalungsoran;
54. Sa pagkatinuod, sila 'ang mga Israelita' usa ka gamay nga pundok;
55. Ug sa pagkatinuod sila nakapasuko kanamo;
56. Ug sa pagkatinuod kita usa ka nasud nga mabinantayon, hingpit nga andam nga abtik ug andam batok sa bisan unsang kalisang.
57. Busa Kami miabog kanila (mga tawo ni Paraon) gikan sa manga tanaman ug manga tuburan.
58. Ug (gikan sa) mga bahandi nga ngkadaiya, ug puloy' anan nga ma-anindot.
59. Busa mao kana, ug gipahinabo Namong mapanunod kini sa mga anak sa Israel.
60. Unya sila (si Paraon ug ang iyang mga panon) migukod kanila (mga anak sa Israel) sa pagsubang sa adlaw.

61. Busa sa diha nga ang duha ka panon nagkita sa usag usa, ang mga kaubanan ni Moises nanag-ingon: Sa tinooray kita madakpan.
62. (Si Moises) miingon: «Dili mahitabo, sa pagkatinuod (ang Allah) ang akong Ginoo uban kanako - Siya mugiya kanako».
63. Unya Kami mipadayag kang Moises: «Ihapak ang imong tungkod sa dagat», busa nabahin kini, ug ang matag-pikas nahimong sama sa dagkong bukid.
64. Ug Kami naghimo sa ubang panon sa pag-paduol niini,
65. Ug Among giluwes si Moises ug kadtong uban kaniya, silang tanan.
66. Unya gilumsan Namo ang uban (ang mga nanggukod).
67. Sa pagkatinuod, adunay usa ka timaan niini, apan kadaghanan kanila wala nagatuo.
68. Ug sa pagkatinuod (ang Allah) nga imong Ginoo mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Maloloy-on.
69. Ug ilitok kanila ang sugilanon ni Abraham.
70. Sa diha nga siya miingon sa iyang amahan ug sa iyang katawhan: «Unsa ang inyong gisimba?»
71. Sila miingon: «kami nagasimba sa mga dios-dios, ug ngadto kanila kami deboto sa kanunay.»
72. Siya miingon: «Nakadungog ba sila kaninyo sa diha nga kamo mutawag (kanila)?»
73. O makahimo ba ug Kaayohan sila kanimo o makadaot kanimo?
74. Sila miingon: «Apan among hingkaplagan ang among mga amahan nga nanagbuhay sa ingon.»
75. (Si Abraham) miingon: «Kamo ba naghunahuna kon unsa ang inyong gisimba?»
76. Kamo ug ang inyong karaang mga amahan (mga katigulangan),.
77. Sa pagkatinuod sila mga kaaway nganhi kanako, gawas sa Ginoo sa tanang linalang (Allāh);
78. Nga maoy naglalang kanako, ug

Siya nag-giya kanako.

79. Siya maoy naghatag kanako ug kalan'on ug ilimnon.

80. Ug sa diha nga ako masakiton, Siya mao ang nagaayo kanako.

81. Ug maoy magpahinabo nga ako mamatay, unya maghatag kanakog kinabuhi pag-usab (maga-banhaw kanako).

82. Ug naglaum nga Siya maga-pasaylo kanako sa akong kasay-panan sa adlaw sa paghukom.

83. (O Allah) akong Ginoo: ihatag kanako ang saktong paghukom ug himoa nga ako mahiipon sa manga matarong.

84. Ug hatagi ako ug maayong paghisgot (pahinumdom) sa ulahing mga kaliwatan.

85. Himoa akong manununod sa Tanaman sa Kabulahanan.

86. Pasayloa ang akong amahan, kay sa pagkatinuod siya nasalaag.

87. Ug ayaw ako pakaulawi sa Adlaw nga sila pagabanhawon (gikan sa mga patay).

88. Sa Adlaw nga diin ang bahandi dili magapulos, ni ang mga anak,

89. Gawas lamang kaniya nga maga-abot sa Allah nga adunay maayong kasingkasing (gawasnon gikan sa pagsimbag diosdios ug pagpakaaron-ingnon).

90. Ug ang Paraiso ipaduol niadtong mga matarung,

91. Ug ang Kalayo sa Impiyerno mahimong dayag ngadto sa mga nagtipas,

92. Kanila igapangutana: Hain naman ang kadtong inyong gisimba kaniadto?

93. Gawas sa Allah? Makatabang ba sila kaninyo o makatabang sa ilang kaugalingon?»

94. Busa sila igatambog didto (sa Imperno), sila (ang mga dios-dios) ug ang mga nahisalaag,

95. Ug ang mga panon ni Iblees (satanas), silang tanan.

96. Sila moingon samtang sila nagbasol sa usag-usa niini ug maga lalis,

97. Pinaagi sa Allah! Sa pagkatinuod kita anaa sa dayag nga kasaypanan,

98. Sa diha nga gihimo namo kamo nga katumbas sa (Allāh) nga Ginoo sa tanan nga

linalang;

99. Ug walay bisan kinsa gawas nga ang mga daotan nagpahisalaag kanamo;
100. Busa Karon, walay mga tigpataliwala alang kanamo.
101. Ni tinuod nga higala;
102. Oh, kon aduna pa unta kamiy higayon nga makabalik (sa kalibutan), muuban gayud kami sa mga magtotoo!
103. Sa pagkatinuod, adunay usa ka timaan niini, apan kadaghanan kanila dili mga magtotoo.
104. Ug sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Maloloy-on.
105. Ang mga tawo ni Noe nagdumili sa mga Mensahero (sa Allah).
106. Sa diha nga ang ilang igsoon nga si Noe miingon kanila: «Dili ba kamo Mag-manggihadlukon sa Allah (ug maglikay batok sa kadautan)?»
107. Sa pagkatinuod ako usa ka matinud-anon nga Mensahero nganha kaninyo;
108. Busa kahadloki ang Allah ug tumana ako.
109. Ug wala ako mangayo kaninyo ug bisan unsa nga bayad alang niini 'Mensahe'; ang akong ganti anaa lamang sa (Allah) nga Ginoo sa tanan nga linalang,
110. Busa kahadloki ang Allah ug tumana ako.
111. Sila nag-ingon: «Magatoo ba kami kanimo samtang ang labing ubos (sa mga tawo) ang misunod kanimo?»
112. Siya mitubag: «Wala akoy kahibalo sa ilang mga buhat kaniadto.»
113. Ang ilang husay anaa lamang sa (Allah) nga akong Ginoo, kon inyo (lamang unta) kining masabtan.
114. Dili ako maga-abog sa mga magtotoo;
115. Ako usa lamang ka dayag tigpasidaan (sa Silot alang kang bisan kinsa nga nag-butang ug bisan unsang kauban sa Allah ug nagbuhat ug daotan).
116. Sila miingon: «Kong ikaw dili magahunong O Noe, Kami maga-bato kanimo sa kamatayon.

117. Siya miingon: «(O Allah) akong Ginoo, ang akong katawhan nagsalikway kana-ko.»
118. Busa paghukom tali kanako ug kanila uban sa (matarong) nga paghukom, ug luwasa ako ug sila nga uban kanako nga mga magtotoo (sa Kamatuoran).
119. Busa Among giluwasa siya ug kadtong uban kaniya sa kargado nga barko.
120. Unya Among gilumsan ang uban.
121. Sa pagkatinuod, adunay usa ka timaan niini, apan kadaghanan kanila dili mga magtotoo.
122. Ug sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Maloloy-on.
123. Ang tribo sa 'Aad nagdumili sa mga Mensahero (sa Allah).
124. Sa diha nga ang ilang igsoon nga si Hud miingon kanila: «Dili ba kamo nahadlok kang Allah (ug magbantay batok inyong kaugalingon sa kadautan)?»
125. Sa pagkatinuod ako usa ka matinud-anon nga Mensahero nganha kaninyo;
126. Busa kahadloki ang Allah ug tumana ako.
127. Ug dili ako mangayo kaninyo ug bisan unsa nga balus alang niini; sa pagkatinuod ang akong ganti anaa lamang sa (Allah) ang Ginoo sa tanan nga linalang.
128. Nagtukod ba kamo og bantayog sa matag habog (nga dapit)? Kawang (lamang) kanang unsay inyong gibuhat:
129. Ug naghimo kamo ug lig-on nga mga gambalay aron tingali kamo molungtad sa kahangturan.
130. Ug sa diha nga kamo motapion sa mga kamot (sa mga tawo), kamo motapion sa mga kamot (sama sa) mga mapintas nga mga pangulo;
131. Busa kahadloki ang Allah ug tumana ako.
132. Ug Kahadloki Siya (Allah) nga naghatag kaninyo ug kadagaya sa unsay inyong nahibaloan.
133. Gihatagan niya kamo ug daghang kahayupan ug mga anak,
134. Ug mga tanaman ug mga tubod;

135. Sa pagkatinuod ako nahadlok alang kaninyo sa silot sa usa ka makalilisang nga Adlaw.
136. Sila miingon: Kini managsama lamang (alang) kanamo, kon ikaw magasangyaw o dili.»
137. Kini walay lain gawas sa bakak nga mga sugilanon sa mga karaang katawhan;
138. Ug dili kami pagasilotan.
139. Busa sila milimod kaniya, unya Kami naglaglag kanila. Sa pagkatinuod, adunay usa ka timaan niini, apan kadaghanan kanila dili mga magtotoo.
140. Ug sa pagkatinuod (ang Allah) nga imong Ginoo mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Maloloy-on.
141. Ang tribo ni Thamud midumili sa mga Mensahero (sa Allah).
142. Sa diha nga ang ilang igsoon nga lalake nga si Salih miingon kanila: «Dili ba kamo mahadlok Kang Allah (ug magbantay sa inyong kaugalingon batok sa dautan)?»
143. Sa pagkatinuod ako usa ka matinud-anon nga Mensahero nganha kaninyo.
144. Busa kahadloki ang Allah ug tumana ako.
145. Ug wala ako mangayo kaninyo ug bisan unsa nga balus alang niini «Mensahe'; ang akong ganti anaa lamang sa (Allah) ang nga Ginoo sa tanan nga linalang:
146. Magapabilin ba kamo nga luwas tungod sa inyong naangkon karon?
147. Sa mga tanaman ug mga tubod,
148. Ug ang mga umahan sa mais ug mga kahoyng palmera nga adunay maayong mga bunga?
149. Ug kamo pagkulit ug mga balay gikan sa mga kabukiran uban ang dakong kahanas.
150. Busa kahadloki ang Allah ug tumana ako.
151. Ug ayaw tumana ang sugo sa mga malinapason,
152. Nga nagabuhat ug kadautan sa yuta ug wala magbuhat ug matarung.
153. Ikaw ubos sa usa ka salamangkero nga epekto.”

154. Ikaw usa lamang ka tawo sama kanamo. Busa pagdala ug timaan kung ikaw nagsulti sa tinuod.
155. (Si Salih) miingon: «Kini usa ka baye nga kamelyo; alang kaniya adunay (takna sa) pag-inom (gikan sa atabay), ug alang kaninyo adunay (panahon sa) pag-inom, (sa matag usa) nailhan nga adlaw,
156. Ug ayaw siya hilabti pinaagi sa kadautan, o ang Silot sa usa makalilisang nga Adlaw mosakmit kaninyo.
157. Apan ilang gipatay kini, unya nahimong nagbasol,
158. Busa ang kastigo misakmit kanila. Sa pagkatinuod, adunay usa ka timaan niini, apan kadaghanan kanila dili mga magtotoo.
159. Ug sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Maloloy-on.
160. Ang mga katawhan ni Lut nagdumili sa mga Mensahero (sa Allah).
161. Sa diha nga ang ilang igsoon nga si Lut miingon ngadto kanila: «Wala ba kamo mahadlok sa Allah (ug magbantay inyong kaugalingon batok sa daotan)»?
162. Sa pagkatinuod ako usa ka makasaligan nga Mensahero nganha kanimo;
163. Busa kahadloki si Allah ug tumana ako.
164. Ug wala ako mangayo kaninyo ug bisan unsa nga ganti alang niini 'Mensahe'; ang akong ganti anaa lamang sa (Allah) ang Ginoo sa tanan nga linalang;
165. Mianhi ba kamo (nga may kaibog) sa mga lalaki nga dili sama sa ubang mga binuhat.
166. Ug naga-biya sa unsay 'Allah' nga inyong Ginoo nga naglalang alang kaninyo aron mahimong inyong mga asawa? Apan dili! Kamo usa ka katawhan nga naga-lapas (sa tanan nga mga utlanan).
167. Sila miingon: «Kung dili ka mohunong, O Lot! Ikaw sa pagkatinuod papahawaon niining dapit.»
168. Siya miingon: «Sa pagkamatood, ako nag-panghimaraut niining inyong buhat.
169. (O Allah) akong Ginoo! Luwasa ako ug ang akong pamilya gikan sa unsay ilang

gibuhat.

170. Busa Among giluwat siya (Lut) ug ang iyang pamilya, silang tanan;
171. Gawas lamang sa usa ka tigulang babaye taliwala sa mga nagpabilin (ug namatay).
172. Unya Kami (Allah) hingpit nga milaglag sa uban.
173. Ug Kami nagpaulan kanila sa labing mapintas nga ulan (sa mga bato). Unsa ka dautan ang mao nga ulan niadtong mga gipasidan-an.
174. Sa pagkatinuod, adunay usa ka timaan niini, apan kadaghanan kanila dili mga magtotoo.
175. Ug sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Maloloy-on.
176. Ang mga pumoluyo sa kalibonan (ang mga tawo sa Midian) midumili sa mga Mensahero (sa Allah).
177. Sa diha nga si Shu'aib miingon kanila: «Dili ba kamo mahadlok Kang Allah (ug magbantay sa inyong kaugalingon batok sa dautan)?»
178. Sa pagkatinuod ako usa ka makasaligan nga Mensahero nganha kaninyo;
179. Busa kahadloki (si) Allāh Ug tumana ako.
180. Ug wala ako mangayo kaninyo ug bisan unsa nga bayad alang niini, ang akong ganti anaa lamang sa (Allah) ang Ginoo sa tanan nga linalang;
181. Ihatag ang bug-os nga takos, ug ayaw ipakunhod (sa sukod) ngadto sa uban,
182. Ug timbanga (ang mga butang) uban sa makatarunganon nga pagtimbang,
183. Ayaw ihikaw ang mga katawhan sa ilang mga kabtangan, ug ayaw pagbuhat ug pag-abuso dinhi sa yuta, nagpakaylap sa korapsyon.
184. Ug pagbantay batok sa (Silot) Niya (Allah) nga maoy nag-lalang kaninyo, ug sa kanhing mga kaliwatan.
185. Sila miingon: «Ikaw usa lamang sa mga nailalom sa usa ka (salamangka) epekto,
186. Ug ikaw usa lamang ka tawo nga sama kanamo, ug sa pagkatinuod kami na-

ghunahuna nga ikaw bakakon.

187. Busa ipakanaug kanamo ang usa ka tipik sa langit, kung nagsulti ka sa tinuod.
188. (Si Shu'aib) miingon: «Ang akong Ginoo (Allah) labing nahibalo sa inyong gi-buhat.»
189. Apan misalikway sila kaniya, busa ang silot sa adlaw sa paglandong mitabon kanila; sa pagkatinuod mao kadto ang Silot sa usa makalilisang nga Adlaw.
190. Sa pagkatinuod, adunay usa ka timaan niini, apan kadaghanan kanila dili mga magtotoo.
191. Ug sa pagkatinuod (ang Allah) nga imong Ginoo mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Maloloy-on.
192. Ug sa pagkatinuod kini usa ka Pinadayag nga gipakanaog gikan sa (Allah) ang (tinuod) nga Ginoo sa tanan nga linalang.
193. Ang kasaligan nga espiritu (Gabriel) mikunsad kuyog niini.
194. Sa imong kasingkasing (O Propeta Muhammad), aron ikaw mahimong usa sa mga tigpasidaan.
195. Sa putli nga pinulongang Arabiko.
196. Ug kini sa pagkatinuod 'gitagna' sa Kasulatan sa mga karaan (nauna).
197. Dili ba kini usa ka Timaan alang kanila nga ang mga makinaadmanon nga mga tawo sa mga anak sa Israel nahibalo niini?
198. Ug kung among gipakanaog kini (ang Qur'an) sa bisan kinsa sa mga dili Arabo,
199. Ug iyang gilitok kini ngadto kanila, sila dili magatoo niini.
200. Sa ingon niini Kami naghimo niini (ang paglimod sa Qur'an) nga mosulod sa mga kasingkasing sa mga daotan.
201. Dili sila motuo niini, hangtod nga makita nila ang sakit nga Silot.
202. Ug kini moabut kanila sa kalit, samtang sila wala makabantay niini;
203. Ug sila unya maga-ingon; «Dili ba kita pagahatagan ug lugway?»
204. Nagtinguha ba sila nga ang Among Silot mapadali?

205. Mahunahunaan na ba ninyo kung tugotan Namu sila nga maglingaw sa ilang kaugalingon sa daghang mga katuigan,
206. Unya adunay moabut kanila nga diin mao kadto ang gikapasidaan kanila,
207. Unsang kaayohan ngadto kanila ang tanan nilang karaan nga kalipay?
208. Kami wala maglaglag sa bisan unsa nga lungsod nga walay tigpasidaan.
209. Sa pagpahinumdom, ug Kami wala gayud nagpaka dili makiangayon.
210. Ug ang mga yawa wala nagdala niini (kining Qur'an).
211. Kini dili alang kanila 'ang pagbuhat sa ingon', ni sila makahimo (sa pagbuhat sa sama niini).
212. Sa pagkatinuod sila gipahilayo sa pagdungog sa bisan unsa (gikan sa langit).
213. Busa ayaw pagsangpit ug lain nga dios gawas sa Allah, kay unya kamo maapil sa mga gipangsilotan.
214. Busa pasidan-i ang imong labing duol nga kabanay (sa nagsingaboy nga silot sa Allah).
215. Ug pagmabination ngadto kaniya nga nagasunod kanimo gikan sa mga magtotoo.
216. Apan kon sila magasupak kanimo,
- ingna sila; Gawas ako nianang inyong gipanghimo.
217. Ug salig sa (Allah lamang) ang Labing Makagagahum, ang Labing Maloloy-on,
218. Nga nakakita kanimo sa imong
- pagtindog (ug pag-ampo).
219. Ug sa tanan nimong mga lihok uban niadtong nagpaubos nga naghapa (sa atubangan sa Allah).
220. Sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Makadungog sa Tanan, ang Nakahibalo sa Tanan.
221. Mopahibalo ba ko kaninyo kang kinsa ang mga yawa mukanaog?
222. Sila nanaug sa matag makasasala nga bakakon,
223. Sila naminaw sa tago, ug ang kasagaran kanila mga bakakon.

224. Ug alang sa mga magbabalak, sila gisundan 'lamang' sa mga tigtipas.
225. Wala ba nimo makita nga sila naglatagaw nga walay tumong sa matag walog (dapit).
226. Ug nga sila nagsulti sa unsay wala nili buhata,
227. Gawas niadtong (mga magbabalak nga) mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, ug kanunay naghinumdom sa Allah, ug depensahan sa ilang mga kaugalingon human sila napasakitan; ug kadtong dili makiangayon sa dili madugay mahibalo kun sa unsa nga dapit sila pagabalihon.

An-Naml

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ta-seen⁽¹⁾ . Kini mao ang mga Bersikulo sa Qur'an ug usa ka klaro nga Libro.
2. Usa ka Giya ug maayong balita alang sa ang mga magtotoo,
3. Sila nga nagmakanunayon sa Pag-ampo ug nagbayad sa Zakah (Obligado limos) ug adunay sigurado nga pagtuo sa Pikas Kinabuhi.
4. Mahitungod sa mga wala motuo sa sunod nga Pikas kinabuhi, Kami sa pagkatinuod naghimo sa ilang 'dautan' mga buhat nga nindot tan-awon alang kanila, busa sila naglatagaw nga mga buta.
5. Kini sila mao ang makabaton sa labing ngil-ad nga pag-antos (niining kalibotana), ug sa Pikas Kinabuhi sila mao ang labing dako nga mga alkansi (pildero).
6. Ug sa pagkatinuod ikaw nakadawat sa Qur'an gikan 'Allah' ang Labing Maalamon, ang Labing Nahibalo.
7. Hisguti' sa dihang si Moises miingon sa iyang pamilya: «Sa pagkatinuod ako nakakita ug kalayo; Akong Dad-on kaninyo gikan niini ang pipila ka mga balita, o dad-on ko kaninyo gikan niini ang usa ka nagdilaab nga agipo aron mapainitan ninyo ang inyong kaugalingon.
8. Busa sa pag-abut niya niini, siya gitawag: «Bulahan ang usa nga duol kalayo, ug bulahan usab ang anaa sa palibot niini; ug Himayaon (si) Allah ang Ginoo sa tanang binuhat.
9. Oh Moises, sa pagkatinuod Ako kini, ang Allah (Dios), ang Labing Gamhanan, ang Labing nga Maalamon;
10. I-itsa ang imong sungkod. Busa sa diha nga siya nakakita niini nga nagalihok

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

ingon sa usa ka bitin, siya midagan sa walay pag-lingi.: (Apan kini gikaingon kaniya) Oh Moises! Ayaw kahadlok; sa pagkatinuod ang mga Mensahero wala mahadlok sa Akong Presensya;

11. Gawas kaniya nga nakasala, ug pagkahuman nag-ilis sa daotan ug maayo (pinaagi sa kinasingkasing nga paghinulsol), nan sa pagkatinuod Ako Mapasayloon, nga Maluluy-on:
12. Isulod ang imong kamot sa bukha sa imong bisti, mahimo kining puti (uban ang kasilaw) nga walay (sanla o bisan unsa nga) sakit; taliwala sa siyam ka mga ilhanan ngadto kang Paraon ug sa iyang mga tawo, sa pagkatinuod sila mao masupilon nga mga tawo.
13. Busa sa diha nga ang Among tin-aw nga mga Timaan miabut kanila, sila miingon: «Kini usa ka tin-aw nga salamangka.»
14. Ug sila naglimod niini (ang mga Timaan pinaagi) inhustisya ug pagkamapahitas-on. samtang ang ilang mga kaugalingon miila kanila. Busa lantawa giunsa ang katapusan sa mga kurakot?
15. Ug sa pagkatinuod Kami naghatag ug kahibalo ngadto kang David ug Solomon, ug silang duha miingon: «ang Pagdayeg iya sa Allah, Nga naghimo kanamo nga mulabaw sa daghan nga Iyang magtutuo nga mga ulipon.»
16. Ug si Solomon nakapanunod (sa kahibalo ni) David, ug siya miingon: «Oh katawhan, gitudloan kami sa pinulongan sa mga langgam, ug gihatagan kami sa tanang mga butang; sa pagkatinuod kini mao ang dayag nga grasya.»
17. Ug ang iyang mga sundalo sa jinn ug sa mga tawo ug ang mga langgam gitigum ngadto kaniya, ug sila nagmasta nga naglaray.
18. Hangtud sa pag-abut nila sa walog sa mga hulmigas, usa sa mga hulmigas miingon: «Oh mga hulmigas, sulod sa inyong mga balay, (aron) si Solomon ug ang iyang mga sundalo dili makadugmok kaninyo samtang sila wala makabantay niini.»
19. Busa siya mipahiyom, nahibulong sa (hulmigas) pulong, ug miingon: «(Oh Allah) akong Ginoo, dasiga ako aron ako mahimong mapasalamaton sa Imong pabor nga Imong gihatag kanako ug sa akong mga ginikanan, ug ako makabuhay (sa unsay)

husto (ug matarong) sa ingon nianang Ikaw nahimuot, ug pasudla ako pinaagi sa Imong Kaluoy (sa dihang ako mamatay) uban sa Imong matarong nga mga alagad (sa kinatas-ang Langit).

20. Ug iyang gisusi ang mga langgam, ug miingon: «Unsa may hinungdan nga wala ako makakita sa hudhud (ngalan sa Langgam) o wala ba siya nag-abot?»
21. Ako sa pagkatinuod musilot kaniya pinaagi sa grabe nga silot, o ihawon (nako) siya, gawas lamang kon siya adunay bug'at nga hinungdan.
22. Apan siya (langgam) wala magdugay sa pag-abut, ug siya miingon: “nahibal-an (usa ka butang) nako ang wala nimo hibalo. Ug ako adunay dala nga matuod nga balita gikan sa Sheba.
23. Sa pagkatinuod ako nakakaplag ug usa ka babaye⁽²⁾ nga nagmando kanila, ug siya gihatag ug bahinsa tanang butang, ug siya adunay usa ka dakung trono:
24. Nakit-an ko siya ug ang iyang katawhan nga nagsimba sa adlaw imbes nga sa Allah, kay si Satanas naghimo sa ilang mga buhat nga nindot tan-awon ngadto kanila, ug sa ingon niana mitalikod sila gikan sa (matarong) nga Dalan (sa Islam), busa sila wala magiyahi,
25. Mao nga sila wala naghapa sa Allah (paagi pagsimba ngadto Kaniya lamang); nga nagpagula sa unsay tinago sa mga langit ug sa yuta, ug nahibalo sa unsay inyong gitago o gidayag:
26. Ang Allah, walay dios (nga takos simbahon) gawas Kaniya: Siya mao ang Ginoo sa Dakong Trono.
27. (Si Solomon) miingon: «Atong tan'awon kon ikaw nag-sulti sa matood o nama-kak,
28. Lakaw ug dad'a kining akong sulat kanila, ug ihatag kini kanila, unya pahawa gikan kanila. Tan-awa (ang tubag) nga ilang igatubag».
29. Siya (Bilqees) miingon: «O mga inila nga pangulo, sa pagkatinuod ang usa ka halangdon nga sulat miabut kanako,
30. Sa pagkatinuod kini gikan kang Solomon, ug sa pagkatinuod kini nag-ingon «sa

(2) Bilqees, Makeda.

Ngalan sa Allah, ang Labing Madagayaon, ang Labing Maluluy-on;

31. «Ayaw ipataas ang inyong mga kaugalingon batok kanako, apan anhi kanako uban ang bug-os nga pagpasakop ingon nga mga Muslim».
32. Siya miingon: «O mga inila nga pangulo, tambagi ako sa akong pagabuhaton, Dili ako magahukom sa usa ka kalihokan hangtod nga kamo anaa sa akong pre-sensya.»
33. Sila miingon: «Kita nakapanag-iy sa dakong pwersa (kusog), ug nakapanag-iy sa dako nga abilidad sa pagpakiggubat, apan ang pagmando anaa kanimo, busa tan-awa (huna-hunaa) pag-ayo kon unsa ang imong igasugo.»
34. Siya miingon: «Sa pagkatinuod ang mga hari, sa diha nga sila mosulod sa usa ka lungsod, ilang gub-on kini ug himoon nga ubos ang labing halangdon ang mga mga tawo niini, ug ingon niana ang ilang (kanunay) nga ginabuhat;
35. «Apan sa pagkatinuod magpadala ako ug usa ka gasa ngadto kaniya, ug maghulat aron sa pagtan-aw kong unsa ang (tubag nga) pagadad-on balik sa mga gisugo.»
36. Busa sa diha nga sila miabot kang Solomon, siya miingon: «Kamo ba nagahatag kanako ug bahandi? Apan ang gihatag sa Allah kanako mas maayo pa kay sa Iyang gihatag kaninyo. Apan, kamo nagmaya sa inyong gasa.»
37. Balik ngadto kanila (ug sultihi ang imong katawhan nga) kami sa pagkatinuod muabot kanila uban sa mga sundalo nga sila walay gahum sa pagpakigbatok, ug kami maga-abog kanila didto nga magpapahawa, ug sila ipaubos.
38. (Si Solomon) miingon: «O katiguman (sa mga pangulo), kinsa kaninyo ang ma-ka-dala nganhi kanako sa iyang trono sa dili pa sila muabot kanako uban ang bug-os nga pagpasakop.»
39. Ang usa ka ('Ifrit) kusgan gikan sa mga jinn miingon: «akong dad-on kini kanimo sa dili pa ka motindog gikan sa imong dapit; ug sa pagkatinuod ako kusgan, kasa-ligan alang niini nga bulohaton.»
40. Ang usa nga adunay kahibalo sa Kasulatan miingon: «Dad-on ko kini kanimo sa usa lang ka pagpamilok sa mata.» Unya sa diha nga si (Solomon) nakakita niini nga nahimutang diha sa iyang tapad, siya miingon: «Kini mao ang pabor sa akong Ginoo (Allah) nga Siya mosulay kanako kon ako magmapasalamaton o dili mapa-

salamaton; ug bisan kinsa nga mapasalamaton, siya mapasalamaton lamang alang sa iyang kaugalingon, ug bisan kinsa nga dili mapasalamaton, nan sa pagkatinuod ang akong Ginoo (Allah) mao ang Igo sa Kaugalingon, ang Halangdon.»

41. Siya miingon; Usba ang iyang harianong trono gikan sa orihinal nga porma niini ug tan-awa kung iya ba kining mailhan o dili.
42. Busa sa diha nga siya miabot, kini gikaingon: «ingon ba niini ang imong trono?» Siya miingon: «Kini sama gayud niadto.» (Si Solomon miingon): «kami gihtagan sa kahibalo sa wala pa kini, ug kami mga Muslim (nagtugyan sa among kaugalingon ngadto sa Allah lamang).»
43. Ug ang iyang gisimba gawas sa Allah nagpugong kaniya (sa pagtugyan ngadto Kaniya), sa pagkatinuod siya kauban sa mga manlilimod nga katawhan.
44. Kini gikaingon kaniya: «Sumulod sa palasyo»; apan sa diha nga siya nakakita niini (ang bildo nga salog), iyang giisip kini nga usa ka dako nga hawan sa tubig ug (iyang giaswat ang iyang bisti) ug nakapaabli sa iyang mga batiis. Si (Solomon) miingon: «Sa pagkatinuod kini usa ka palasyo nga hinimo gikan sa bildo.» Siya miingon: «(O Allah) akong Ginoo, sa pagkatinuod ako nahimong dili makatarunganon sa akong kaugalingon, ug ako nagpasakop uban ni Solomon ngadto sa Allah, ang Ginoo sa tanan nga linalang.
45. Sa pagkatinuod Kami nagpadala ngadto sa (tribo ni) Thamud sa ilang igsoon nga si Salih, nga nag-ingon: «Simbaha ang Allah lamang»; ug dihadiha nahimo silang duha ka pundok nga nagkasumpaki sa usag-usa.
46. Siya miingon: «O akong katawhan! Nganong nangandoy man kamo sa pagpadali sa kadautan nungka sa kaayohan? Nganong dili man kamo mangayo ug Kapasay-loan gikan sa Allah, aron kamo makadawat sa (Iyang) Kalooy?»
47. Sila miingon: «Nakakaplag kami ug daotang tilimad-on tungod kanimo ug tungod niadtong uban kanimo.» Siya miingon: «Ang inyong kapalaran, maayo man o daotan, anaa sa Allah (Dios lamang); hinonaa, kamo usa ka katawhan nga gibutang sa pagsulay.»
48. Ug diha sa lungsod adunay siyam ka mga lalaki (pangulo sa mga tribo mga anak nga lalaki) nga nagbuhat ug kadautan sa kayutaan, ug wala magbuhat ug mata-

rung.

49. Sila miingon: «(Kita) manumpa sa usag-usa pinaagi sa Allah nga kita sa pagkatinuod mohimo ug usa ka kalit nga pag-atake ngadto kaniya ug sa iyang pamilya sa kagabion, unya kita moingon ngadto sa iyang manununod: Kami wala makasaksi sa kalaglagan (kamatayon) sa iyang pamilya, ug kami sa pagkatinuod mga matinud-anon.»
50. Ug sila naglaraw ug usa ka laraw (batok sa Among Mensahero), ug Kami nagplano ug usa ka laraw (batok kanila) samtang sila wala makabantay.
51. Tan-awa unya, kun unsa ang katapusan sa ilang laraw, nga Kami naglaglag kanila ug sa ilang katawhan, tanan managkauban.
52. Busa kini mao ang ilang mga balay nga anaa sa hingpit nga pagkagun-ob, tungod kay sila malinapason (dautan), sa pagkatinuod adunay Timaan niini alang sa katawhan nga (nagtinguha nga) mahibalo (sa Kamatuoran gikan sa kabakakan).
53. Apan Kami nagluwas sa manga tumuloo ug nagmanggihadlukon sa Allah.
54. Ug (hisguti) si Lut, sa diha nga siya miingon sa iyang katawhan: «Nagbuhat ba kamo ug kalaw-ayan samtang kamo nagtan-aw (sa usag-usa nga nagabuhat ug dautan diha sa dayag ug kamo nakakita sa kaulawan sa inyong homoseksuwal nga mga buhat)?»
55. Kamo ba nagaduol sa mga lalaki nga may kailigbon (kaulag) imbes nga sa mga babayi? Hinunoo, kamo mga tawo nga nagbuhat sa pagkawalay alamag.
56. Apan ang tubag sa iyang katawhan walay lain gawas nga sila miingon: «Pahawaa ang pamilya ni Lut gikan sa inyong lungsod; sa pagkatinuod sila mga tawo nga nagtinguha nga mahimong limpyo ug putli!»
57. Busa Kami miluwas kaniya ug sa iyang pamilya, gawas sa iyang asawa. Among gitagana siya nga usa sa magapabilin.
58. Ug Kami nagpaulan kanila sa labing mapintas nga ulan (sa mga bato). Dautan ang mao ng gipaulan niadtong napasidan-an.
59. Isulti: «Dalaygon ang Allah ug ang kalinaw maanaa sa Iyang mga ulipon nga Iyang gipili», Ang Allah ba labing maayo, o ang unsay (bakak nga mga dios nga)

ilang gikauban (Kaniya)?»

60. Dili ba Siya 'labing maayo' nga Maoy nagbuhat sa mga langit ug sa yuta, ug nagpakanaog kaninyo ug tubig gikan sa mga panganod; nga pinaagi niini Kami magpatubo didto sa matahum nga mga tanaman; dili mahimo nganha kaninyo nga mupatubo sa mga kahoy niini didto (sa kayutaan). Aduna bay laing dios gawas sa Allah? Wala, apan sila mga tawo nga nagbuhat ug mga managsama (ngadto kang Allah).
61. Siya ba dili labing maayo' nga maoy nagbuhat sa yuta nga usa ka lig-on nga yuta, ug naghimo diha niini ug mga suba, ug nagpahinutang sa ibabaw niini sa mga bukid ug nagbutang taliwala sa duha ka dagat ug usa ka babag. Aduna bay laing dios gawas sa Allah? Wala, Apan kadaghanan kanila wala mahibalo.
62. Dili ba Siya (nga Labing Maayo) Maoy nagatubag sa naguol sa diha nga siya mitawag Kaniya ug nagwagtang sa mga sakit (nga maoy hinungdan sa inyong kagul-anan), ug naghimo kaninyo nga mga manununod dinhi sa yuta. Aduna bay laing dios gawas sa Allah? Diyutay lang (gayud) ang inyong nahinumduman!
63. Siya ba dili Labing Maayo' nga Maoy naggiya kaninyo (gikan) sa hingpit nga kangitngit sa yuta ug sa kadagatan, ug Maoy nagpadala sa mga hangin ingon nga maayong balita sa wala pa ang Iyang Kalooy (ang ulan). Aduna bay laing dios gawas sa Allah? Halangdon ang Allah labaw pa sa unsay ilang gipakig-uban Kaniya.
64. Siya ba dili Labing Maayo' nga Maoy nagpasiugda sa kabuhatan, unya magbanhaw niini pag-usab alang sa Paghukom, ug maoy naghatag kaninyo ug tagana gikan sa langit ug sa yuta. Aduna bay laing dios gawas sa Allah? Isulti: «Dad-a ang inyong pamatuod, kung kamo matinud-anon.»
65. Isulti: «Walay usa (gikan) sa mga langit o sa yuta ang nakahibalo sa dili makita gawas sa Allah; ug wala sila mahibalo kon kanus-a sila pagabanhawon (gikan sa mga patay).»
66. Sa pagkatinuod, sila walay sigurado nga kahibalo mahitungod sa Pikas Kinabuhi; hinoon, sila nagduhaduha mahitungod niini; ug sila, mahitungod niini, mga buta.
67. Ug sila nga manlilimod moingon: «Sa diha nga kami nahimo na nga abog ug ang

among mga amahan (usab), kami ba gayod ibalik pag-usab?»

68. Kami sa pagkatinuod gisaaran niini, kami ug ang among mga amahan kaniadto; kini walay lain gawas sa mga bakak sa karaang mga tawo.”
69. Isulti: «Panaw sa kayutaan, ug tan-awa kung unsa ang katapusan sa mga daotan?»
70. Ayaw kaguol bahin kanila, ug ayaw kabalaka bahin sa ilang laraw.
71. Ug sila nag-ingon: «Kanus-a man kini nga hulga mahitabo, kon kamo nagsulti sa tinuod?».
72. Isulti: «Tingali kanang gusto ninyong dalion, mahimong duol sa inyong luyo.»
73. Ug sa pagkatinuod ang ‘Allāh inyong Ginoo Madagayaon sa mga tawo, apan kadaghanan kanila dili mapasalamaton.
74. Ug sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) nahibalo sa unsay gitago sa ilang mga dughan ug sa unsay ilang gidayag.
75. Ug walay bisan unsa nga natago sa langit ug sa yuta gawas nga kini anaa sa tin-aw nga talaan.
76. Kining Qur’an nag-asoy sa kaliwatan sa Israel mahitungod sa kadaghanan sa unsay ilang gikalahian (gilalisan).
77. Ug sa pagkatinuod kini usa ka Giya ug Kalooy alang sa mga magtotoo.
78. Sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) magahukom tali kanila pinaagi sa Iyang Paghukom, ug Siya mao ang Labing Makagagahum, ang Labing Nakahibalo.
79. Busa ibutang ang imong pagsalig sa Allah (lamang); sa pagkatinuod ikaw anaa sa dayag nga Kamatuoran.
80. Sa walay pagduhaduha dili nimo mahimo nga padunggon ang mga patay, ni imong mapadungog ang mga bungol pinaagi sa pagtawag kanila sa dihang sila moka-lagiw nga mitalikod.
81. Ni ikaw makagiya sa mga buta gikan sa ilang kasaypanan; kanimo dili mahimo ang bisan kinsa nga makadungog gawas niadtong mituo sa Among mga bersikulo, ug nga mga Muslim.
82. Ug sa diha nga ang paghukom moabut batok kanila, Kami magdala alang kanila

- sa usa ka mapintas nga mananap gikan sa yuta aron sa pagsulti kanila nga, sa pagkatinuod, ang mga tawo walay sigurohan nga pagtuo sa Among mga Bersikulo.
83. Ug (pasidan-i) sa Adlaw nga Kami magtigom gikan sa matag nasod ug usa ka pundok gikan niadtong naglimod sa Among mga Pinadayag, ug sila pagatigumon (ug bugawon ngadto sa dapit sa Paghukom).
84. Hangtud sa diha nga sila moabut (sa dapit sa Paghukom, ang ilang Ginoo Allah) moingon: «kamo ba naglimod sa Akong mga Pinadayag nga wala gani kamo nangingkamot sa pagsabot kanila? O unsa ba kanang inyong naandan nga ginabuhat kaniadto?»
85. Ug ang Pulong (sa Silot) ipakamatarung batok kanila alang sa ilang sayop nga nagbuhat, busa sila walay ika-sulti.
86. Wala ba sila makakita nga Kami naghimo sa kagabion aron sila makapahulay niini, ug sa adlaw nga naghatag ug kahayag (aron sa pagpangita sa panginabuhian sa usa ka tawo)? Sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini alang sa mga tawo nga nagtuo.
87. Ug (pasidan-i) ang Adlaw sa diha nga ang trompeta pagahuypon, unya sila nga anaa sa mga langit ug sila nga anaa sa yuta pagahampakon sa kalisang, gawas kanila nga gibuot sa Allah, ug ang tanan moduol Kaniya nga mapaubsanon.
88. Ug inyong makita ang mga bukid, naghunahuna nga ang lig-on, apan naglinok sama sa mga panganod. Kini mao ang Buhat sa Allah, nga mao ang nag-hingpit sa tanang butang; sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhat.
89. Bisan kinsa nga moabut uban sa maayo nga buhat, siya makabaton ug mas maayo pa kay niini; ug sila luwas gikan sa katalagman nianang Adlaw 'sa Pagkabanhaw'.
90. Ug bisan kinsa nga moabut uban sa dautan nga buhat (idolatriya o paglimod sa Kamatuoran), kini sila itambog pinaagi sa ilang mga nawong ngadto sa Kalayo; pagabalosan ba kamo (sa) bisan unsa, gawas (lamang) sa unsay inyong gibuhat kaniadto (nga kadautan)?
91. (Isulti), «Ako gisugo nga simbahon ang Allah lamang) ang Ginoo niining dapit (ang Makkah ug ang mga palibot niini), Kinsa nagbuhat niini nga sagrado, ug

kang kinsa ang pagpanag-iya sa tanang butang ug ako gimanduan nga mahimong usa ka Muslim (nagpasakop sa Kamatuoran).

92. aron sa paglitok sa Qur'an, busa si kinsa man nga makadawat sa Giya (sa Dios), siya nakadawat niini alang sa (kaayohan sa) iyang kaugalingon, ug bisan kinsa nga nahisalaag, nan isulti: «Ako usa lamang sa mga tigpasidaan.
93. Ug isulti: «ang Tanang Pagdayeg Iya lamang sa Allah, Siya magpakita kaninyo sa Iyang mga Timaan, ug kamo makaila niini; ug ang imong Ginoo 'Allāh' nahibalo sa unsay inyong gibuhat.»

Al-Qaşas

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ta Seen Meem⁽¹⁾ .
2. Kini mao ang mga Bersikulo sa klaro Libro (Qur'an).
3. Kami naglitok kanimo (Oh Muhammad) sa pipila sa balita mahitungod ni Moises ug Paraon sa kamatuoran, alang sa mga tawo nga nagatuo.
4. Sa pagkatinuod gipakahalangdon ni Paraon ang iyang kaugalingon diha sa yuta, ug naghimo sa mga katawhan nga nabahin ngadto sa mga pundok, magpaluya sa usa ka pundok gikan kanila (nga mga anak sa Israel), iyang gihihaw ang ilang mga anak nga lalake ug gibuhi ang ilang mga anak nga babaye (alang sa pagpan-gulipon); sa pagkamatuod siya kurakot (ug usa ka dautan nga madinaugdaugon).
5. Kami nagtinguha sa paghatag og pabor niadtong mga dinaugdaug sa yuta, sa pag-himo kanila nga mga pangulo, ug sa pag-himo kanila nga mga tigpanunod (sa sa bulahan nga yuta sa Levant human sa kalaglagan ni Paraon);
6. Ug aron sa paghatag kanila ug gahum sa yuta, ug sa pagpakita kang Paraon ug Haman ug sa ilang panon aron maka-kita diha kanila sa ilang gikahadlokan.
7. Ug Kami nasig ngadto sa inahan ni Moises, nga nag-ingon: «Pasusoa siya (sa diyu-tay nga panahon), apan kon ikaw mahadlok alang kaniya, nan ipaanod siya ngadto sa suba ug ayaw kahadlok ni maguol, sa pagkatinuod ibalik Namu siya nganhi kanimo, ug maghimo kaniya nga usa sa mga Mensahero.»
8. Ug ang pamilya ni Paraon maoy mikuha (nagluwas) kaniya (gikan sa suba) aron siya mahimong usa ka kaaway ug kasubo alang kanila. Sa pagkatinuod si Paraon ug si Haman ug ang ilang mga sundalo nga makasasala.

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

9. Ug ang asawa ni Paraon (Asiyah) miingon: «(Ania siya nga) makahupay sa mata alang kanako ug kanimo. Ayaw siya patya, tingali siya magmapuslanon kanato, o ato bang sagupon siya ingon nga anak.» Samtang sila wala nakabalo (kun unsa ang sangputanan sa ilang gibuhat).
10. Ug ang kasingkasing sa inahan ni Moises nahimong walay sulod (gikan sa kabalaka, gawas sa paghunahuna kang Moises), hapit na unta siya mabutyag, kon wala pa Kami nagpalig-on sa iyang kasingkasing, aron nga siya magpabilin nga usa sa mga magtotoo.
11. Ug siya miingon sa iyang igsoon nga babaye (Miriam): «Sunod kaniya.» Busa siya nagtan-aw kaniya gikan sa halayo, samtang sila wala makabantay,
12. Ug sukad pa sa sinugdanan Kami mihimo kaniya (Moises) sa pagdumili sa (tanan nga mga tigpasuso, hangtud nga siya (iyang igsoon nga babaye miabut ug) miingon: «Ako ba kamong itudlo ngadto sa usa ka panimalay nga moatiman kaniya alang kaninyo, ug mag-atiman kaniya sa maayong paagi?»
13. Busa Kami mibalik kaniya ngadto sa iyang inahan aron ang iyang mga mata malipay ug dili siya maguol ug nga siya mahibalo nga ang saad ni Allāh tinuod, apan kadaghanan kanila wala mahibalo.
14. Ug sa diha nga (si Moises) miabot sa iyang pagkahamtong ug hingpit nga kusog, Kami mihatag kaniya sa maayong paghukom ug kahibalo; ug sa ingon niana Kami muganti sa mga tigbuhat og maayo.
15. Ug siya misulod sa siyudad sa panahon nga ang (kadaghanan sa) mga tawo niini (anaa sa pagpahulay sa ilang mga balay), nga wala mahibalo sa unsay nahitabo (sa mga kadalanan); busa iyang nasugatan didto ang duha ka mga tawo nga nag-away, ang usa gikan sa iyang kauban sa pagtuo nga usa ka Muslim gikan sa Kaliwatan sa Israel, ug ang usa gikan sa iyang ' kaaway nga dili magtutuo). Ug siya nga gikan sa iyang kauban sa pagtuo misinggit ngadto kaniya batok sa iyang kaaway , busa gisuntok siya ni Moises ug (sa wala tuyoa) iyang napatay. (Si Moises) miingon: «Kini gikan sa buhat ni Satanas; sa pagkatinuod siya usa ka kaaway, nga nagpahisalaag sa dayag.»
16. (Si Moises) miingon: «(O Allah) akong Ginoo, sa pagkatinuod ako nakasala batok

sa akong kaugalingon, busa pasayloa ako.» Ug gipasaylo Niya siya; sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Mapasayloon, ang Labing Maloloy-on.

17. Siya miingon: «(O Allah) Ginoo ko, tungod sa imong pabor kanako, Ako dili gayod mahimong tigsuporta sa mga tigbuhat ug kadaotan.»
18. Ug pagkabuntag, sa diha nga siya milibot (pag-usab) sa siyudad, nga adunay kahadlok ug nagbantay (nga nagpaabut kun unsa ang dangatan sa iyang nabuhat nga krimen nga pagpatay); sa kalit, siya nga nangayo sa iyang tabang atong mia-ging adlaw nanawag (misinggit) na usab kaniya aron sa pagpangayog tabang. Si Moises miingon kaniya: «Sa pagkatinuod ikaw usa ka tin-aw nga nag-aghat sa kasamok.»
19. Busa sa diha nga siya nagtinguha sa paghampak sa tawo nga kaaway kanilang duha, siya miingon: «O Moises, naninguha ka ba sa pagpatay kanako sama sa imong pagpatay sa usa ka tawo kagahapon?
- Gusto lang nimo nga mahimong malupigon sa yuta. Dili nimo gusto nga makigdait!”
20. Usa ka tawo ang miabut gikan sa kinalay-ang bahin sa siyudad, nga nagdagan. Siya miingon: «O Moises, sa pagkatinuod ang mga inilang pangulo (sa siyudad) nanagsabut sa pagpatay kanimo, busa pahawa (diha dayon); sa pagkatinuod ako alang kanimo matinud-anon nga magtatambag sa pagbiya sa siyudad.»
21. Busa siya mipahawa gikan didto nga nahadlok, ug nagdahom (nga siya pagadakpon), (ug) siya miingon: «(O Allah) akong Ginoo, luwasa ako gikan niining dautang katawhan.»
22. Ug sa diha nga siya milingi sa iyang nawong ngadto sa Midian, siya (Moises) miingon: «Tingali (si Allah) nga akong Ginoo mogiya kanako ngadto sa matarung nga dalan (padulong sa Midian).»
23. Sa diha nga siya miabot sa dapit sa pagpangabu ug tubig (atabay) sa Madyan, hingkaplagan niya sa ibabaw niini ang usa ka pundok sa mga tawo nga nagpainum (sa ilang mga hayopan), ug gawas pa kanila iyang nakita ang duha ka babaye (si Zipora ug ang iyang manghud nga babaye) nga nanag-atang (sa ilang mga hayopan gikan sa uban. (Si Moises) miingon: «Unsay inyong suliran?» Sila miingon: «Kami dili makapainum (sa among mga hayopan) hangtud nga ang mga magba-

lantay sa hayopan (pastol) mokuha na sa (ilang mga hayopan) gikan sa tubig, ug ang among amahan tigulang na kaayo.»

24. Busa iyang gipainum (ang ilang mga hayopan) alang kanila, unya mibalik pag-usab ngadto sa landong (sa kahoy) ug miingon: «(O Allah) akong Ginoo! Sa pagkatinuod ako nagkinahanglan sa bisan unsang kaayohan nga Imong ipakanaog kanako.»
25. Unya ang usa sa duha ka babaye (si Zipora) miduol kaniya nga naglakaw nga maulawon, ug siya miingon: «Ang akong amahan nagdapit kanimo aron siya mohatag kanimo sa ganti sa imong pagpainom (sa among mga hayopan) alang kanamo.» Busa sa diha nga (si Moises) miadto kaniya (Jethro) ug misulti kaniya sa (tibuok) nga sugilanon, siya miingon: «Ayaw kahadlok, (karon) ikaw luwas gikan sa mga mamumuhat ug kadautan.»
26. Usa sa mga babaye (Zipporah) miingon: «O akong Amahan, suholi siya (isip trabahador); sa pagkatinuod ang labing maayo nga imong gisuholan mao ang kusgan nga kasaligan.»
27. (Busa ang iyang amahan) miingon: «Gitinguha ko nga ipapangasawa kanimo ang usa niining duha ko ka anak nga babaye (si Zipora), sa kondisyon nga moalagad ka kanako sulod sa walo ka tuig; apan kon imong kompletohon ang napulo, kini mahimo sa imong kaugalingong kabubut-on, ug ako wala mangandoy sa pagpali-sud kanimo; kon itugot sa Allah, imo akong hikaplagnan nga matarong.»
28. (Si Moises) miingon: «Kini mahimong (usa ka kasabutan) tali kanako ug kanimo; bisan asa sa duha ka termino nga akong tumanon, walay inhustisya ngari kanako; ug ang Allah ang Saksi sa unsay atong gipanulti.»
29. Busa sa diha nga si Moises nakatuman sa (labing taas) nga termino, ug siya mipanaw uban sa iyang pamilya, iyang nabantayan gikan sa direksyon sa bukid (sa Tur) nga kalayo. Miingon siya sa iyang pamilya: «Pabilin kamo dinhi, nakakita akog kalayo, tingali ako magdala kaninyo gikan niini ug pipila ka mga balita o nagdilaab nga agipo aron mapainitan ninyo ang inyong mga kaugalingon.»
30. Ug sa diha nga siya miabut niini, usa ka Tingog ang nanawag gikan sa tuo nga bahin sa walog, sa bulahan nga dapit, gikan sa kahoy, nga nag-ingon: «O Moises!

Sa pagkatinuod Ako mao ang Allah, ang Ginoo sa tanang linalang.»

31. «Iitsa ang imong sungkod». Busa sa dihang nakita niya kini nga naglihok sama sa usa ka bitin, siya misibog (sa kahadlok), ug wala (nangahas) nga mobalik. «O Moises, umari ka ug ayaw kahadlok; sa pagkatinuod ikaw luwas na;
32. Ibutang ang imong kamot sa imong dughan, mogawas kini nga puti (uban ang kasilaw) nga walay (sanla o bisan unsang) sakit, ug ibutang ang imong kamot duol sa imong kiliran aron malikayan ang imong pagkahadlok: Busa kining duha ka pagpamatuod gikan sa ‘Allah’ imong Ginoo ngadto kang Paraon ug sa iyang konseho. Rebelyoso gayod sila nga mga tawo (batok sa Diyos).»
33. (Si Moises) miingon: «(O Allah) akong Ginoo, ako sa pagkatinuod nakapatay sa usa kanila busa ako nahadlok nga sila mopatay kanako.
34. Ug ang akong igsoon nga si Harun maayong manulti kay kanako, busa ipadala siya kuyog kanako ingon nga katabang, nga maoy mag-panghimatood uban kanako: ako nahadlok nga sila magsalikway kanako.
35. (Allah) miingon: «Kami mopalig-on sa imong bukton (O Moises) pinaagi sa imong igsoon (Aaron), ug Kami muhatag kaninyo ug kagahom, aron sila dili makaabot kaninyo. Pinaagi sa Among mga Timaan, kamong duha ug kadtong nagsunod kaninyo (sa ato pa, ang mga Muslim niadtong panahona) maoy mamahimong labaw (magmadaugon).»
36. Busa sa diha nga si Moises miabot kanila uban sa Among tin-aw nga mga Timaan, sila miingon: «Kini walay lain kondili usa ka tinumotumo nga salamangka. Kami wala makadungog niini gikan sa among mga katigulangan.»
37. Ug si Moises miingon: «Ang ‘Allāh’ akong Ginoo mao ang Labing Nahibalo kun kinsa ang nagaabut uban ang Giya gikan Kaniya, ug kinsa ang makakab-ot sa Balay sa kalipay ‘Paraiso’ sa katapusan; sa pagkatinuod ang mga mamumuhat sa kadautan dili molampos.
38. Ug si Paraon miingon: «O konseho, wala ako mahibalo nga kamo adunay laing dios gawas kanako; busa pagdagkot ug kalayo alang kanako, O Haman, aron sa pagluto (mga tisa) gikan sa lapok, unya pagpatindog alang kanako ug usa ka habog nga tore aron ako makapangita sa Dios ni Moises. Nagtuo ako nga siya bakakon».

39. Siya (Paraon) ug ang iyang mga sundalo naggawi nga mapahitas-on sa yuta nga walay katungod, ug sila naghunahuna nga sila dili na mobalik kanamo (Allah).
40. Busa Kami (Allah) misakmit kaniya (Paraon) ug sa iyang mga sundalo, ug naglumos kanila ngadto sa dagat. Busa tan-awa kung unsa ang katapusan sa mga dautan.
41. Ug Kami naghimo kanila nga mga pangulo nga nagdapit ngadto sa Imperno, ug sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom) sila dili matabangan.
42. Ug Kami mihimo sa usa ka Tunglo nga magsunod kanila dinhi sa kalibutan, ug sa Adlaw sa Pagkabanhaw sila pagatamayon.
43. Ug sa pagkatinuod Kami mihatag kang Moises sa Kasulatan (Torah) human namo laglaga ang kanhing (makasasala nga) mga kaliwatan, ingon nga usa ka tin-aw nga pagpamatuod alang sa mga tawo, ug usa ka giya ug kalooy, aron sila makahinumdom.
44. Kamo (Oh Muhammad) wala didto sa kasadpang bahin (sa bukid) sa dihang Kami hatag sa Mando ngadto kang Moises (sa pag-adto ngadto kang Paraon), ug kamo dili mga saksi [niana].
45. Apan Kami nagpataas sa (bag-ong) mga kaliwatan, kinsa gipuyo nga taas sa kinabuhi. Ug ikaw wala magpabilin uban sa mga lumulupyo sa Midian, naglitok sa Among mga bersikulo ngadto kanila, apan Kami maoy tigpadala.
46. Ug wala ka didto sa kilid sa bukid (sa Tur) sa dihang Kami mitawag (kang Moises), apan (ikaw gipadala) isip usa ka Kalooy gikan (sa Allah) nga inyong Ginoo aron sa pagpasidaan sa katawhan nga diin walay tigpasidaan nga miabot una kanimo, aron sila makahinumdom.
47. (Kami mipadala kanimo ingon nga usa ka Mensahero ngadto kanila) basin unya ang katalagman musakmit kanila sa unsay gipadala sa ilang mga kamot (sa mga sala) unya sila muingon: «(O Allah)
- Among Ginoo, nganong wala ikaw magpadala kanamo ug usa ka mensahero aron kami mosunod sa Imong mga bersikulo ug kami mahiuban sa mga magtotoo?».
48. Apan (karon) sa diha nga ang kamatuoran miabut kanila gikan Kanamo, sila miingon: «Nganong wala siya gihatagan sa sama sa gihatag kang Moises?» Wala ba

sila magdumili sa pagtuo sa gihatag kang Moises kaniadto? Sila miingon: «Duha ka salamangka 'ang Torah ug ang Qur'an' nga nagsuporta sa usag usa.» Sila miingon: «Sa pagkatinuod kita mga manlilimod niining tanan!».

49. Isulti: «Nan, pagdala 'laing' Kasulatan gikan sa Allah nga labaw nga naggiya kay niining duha 'ang Torah ang Qur'an', (aron) ako mosunod niini, kon kamo matinud-anon.»
50. Apan kon sila dili motubag kanimo, nan hibalo i nga sila nagasunod lamang sa ilang ubos nga mga tinguha; ug kinsa ba ang labaw nga nahisalaag kay kaniya nga nagsunod sa iyang kawang nga mga tinguha nga walay bisan unsa nga Giya gikan sa Allah? Sa pagkatinuod ang Allah dili mogiya sa katawhang malinapason.
51. Sa kasigurohan Kami Nagpa-abot sa pulong (Qur'an) ngadto kanila, aron sila makahinumdom.
52. (Ug alang) niadtong (lig-on sa kahibalo) nga Kami mihatag sa Kasulatan sa wala pa kini (Qur'an), sila mga magtutuo niini.
53. Sa diha nga kini gilitok ngadto kanila sila moingon: «Kami mituo niini, sa pagkatinuod kini mao ang Kamatuoran gikan (sa Allah) nga among Ginoo, sa pagkatinuod bisan sa wala pa kini kami mga Muslim na (nagpasakop sa Dios lamang).»
54. Mao kini sila ang makadawat sa ganti nga pinilo tungod sa ilang pagpailub ug tungod kay sila misumpo sa dautan pinaagi sa maayo, ug naggasto (sa kinabubut-on) gikan sa unsay Among gihatag kanila.
55. Sa diha nga sila makadungog sa dautan nga sinultihan sila motalikod gikan niini, ug moingon: «Kami makaangkon sa among mga buhat ug kamo makaangkon (usab) sa inyong mga buhat, maanaa kaninyo ang kalinaw, kami wala mangita (sa pamaagi sa ignorante) katawhan nga walay alamag.»
56. Sa pagkatinuod dili ka makagiya sa bisan kinsa nga imong gusto (O Propeta Muhammad), apan ang Allah mugiya kang bisan kinsa nga Iyang gusto, ug Siya labing nakahibalo niadtong kinsay (matarong) nga nagiyahan.
57. Ug sila miingon: «Kun kami mosunod sa giya uban kaninyo, kami papahawaon gikan sa among yuta.» Wala ba Kami magtukod alang kanila ug usa ka luwas nga dalangpanan 'sa Mecca' diin ang mga bunga sa tanan nga mga matang midala

ingon nga usa ka tagana gikan Kanato? Apan kadaghanan kanila wala mahibalo 'niini nga pabor'.

58. Pila na ka (makasasala) nga lungsod ang Among gilaglag, nga nagmaya sa ilang (pamaagi) sa pagkinabuhi, busa kini mao ang ilang mga puloy-anan, Apan karon wala nay namuyo human kanila gawas sa diyutay lamang, ug Kami mao ang Mga Manununod,
59. Ang imong Ginoo 'Allāh' dili gayud moguba sa usa ka katilingban hangtud nga Siya nagpadala ngadto sa iyang kaulohan og usa ka mensahero, nga naglitok sa Among mga pagpadayag ngadto kanila. Dili usab namo gub-on ang usa ka kati-lingban gawas kon ang mga tawo niini magpadayon sa sayop nga buhat.
60. Ang bisan unsa nga mga butang nga gihatag kaninyo, usa lamang ka tagana sa kinabuhi niining kalibutana ug mga dayandayan niini, ug bisan unsa nga anaa sa Allah labing maayo ug labing malungtaron, dili ba kamo makasabot?
61. Unya mao ba siya nga Kami nagsaad sa usa ka maayong saad (sa Paraiso) nga iyang mahimamat, sama kaniya nga Kami naghatag ug lumalabay nga kalipay sa kinabuhi niining kalibutana, unya sa Adlaw sa Pagkabanhaw siya usa niadtong gidala (ngadto sa Silot sa Imperno)?
62. Hisguti ang Adlaw nga ang Allah motawag kanila ug moingon: «Hain na kadtong inyong giangkong nga Akong kauban 'sa pagsimba'?»
63. Sila kansang muhukom gipasa na, maga-ingon: «(O Allah) among Ginoo, kini mao ang mga tawo nga among gipahisalaag, kami nagpahisalaag kanila, ingon nga kami mismo nahisalaag. Kami nagpahayag sa among pagkawalay sala nganha kanimong. Dili kami ang ilang gisimba kaniadto.»
64. Ug kini iga-ingon: «Tawga ang inyong gikauban nga mga dios-dios Kang Allah. Busa sila motawag kanila, apan sila (ang mga dios-dios) dili motubag kanila, ug sila (mga pagano) makakita sa Silot, (ug unya sila mangandoy) nga kun unta sila nagiyahan.
65. Hisguti ang Adlaw sa diha nga Siya motawag kanila (ang mga manlilimod), ug moingon: «Unsa ang tubag nga inyong gihatag ngadto sa mga Mensahero (sa

Allah)?»

66. Ang tanan nilang naandan nga mga argumento walay kapuslanan alang kanila nianang Adlaw, ug sila dili [makahimo] sa pagpangutana sa usag usa.
67. Mahitungod kaniya nga naghinulsol ug mituo ug nagbuhat sa maayo, kini gisaad sa Allah nga siya mahimong usa sa mga magmalampuson.
68. Ang imong Ginoo (Allah) nagabuhat sa bisan unsa nga Iyang gusto ug gipili; ang pagpili dili ilaha; ang Himaya Iya sa Allah, ug halangdon Siya labaw sa bisan unsa nga ilang gipakig-uban (Kaniya sa pagsimba).
69. Ug ang imong Ginoo (Allah) nasayod kung unsa ang gitago sa ilang mga dughan ug unsa ang ilang gidayag.
70. Ug Siya mao ang Allah, walay dios (nga takos simbahon) gawas Kaniya. Ang tanan nga pagdayeg alang Kaniya niining (kinabuhia) ug sa Umaabot, ug Kaniya ang Paghukom, ug ngadto Kaniya kamo (tanan) ibalik (aron Pagahukman).
71. Isulti: «Sultihi ako, kun ang Allah mohimo sa kagabion nga padayon ibabaw kani-nyo hangtud sa Adlaw sa Pagkabanhaw, aduna bay laing dios gawas sa Allah nga makahatag kaninyo og kahayag? Dili ba kamo makadungog?»
72. Isulti: «Sultihi ako, kon ang Allah mohimo sa adlaw nga mapadayonon nganha kaninyo hangtud sa Adlaw sa Pagkabanhaw, aduna pa bay laing dios gawas sa Allah nga mao ang magdala kaninyo ug usa ka gabii nga diin kamo mopahulay? Wala ba ninyo makita?»
73. Ug gikan sa Iyang Kalooy, Siya (Allah) naghimo alang kaninyo sa gabii ug sa adlaw, aron kamo makapahulay niini, ug makapangita usab sa Iyang kadagaya, aron kamo magpasalamat.
74. Hisguti ang Adlaw nga si Allah motawag kanila (mga pagano) ug moingon: «Hain na sila (ang mga idolo) nga inyong giisip nga Akong mga kauban ug mga mag-tatabang?»
75. Kami magadala gikan sa matag nasud ug usa ka saksi, unya Kami moingon (ngadto sa mga makasasala): «Dad-a ang inyong pamatuod.» Ug sila mahibalo nga ang Kamatuoran anaa sa Allah lamang, ug kanang ilang giimbento (nga mini nga mga dios) mobiya gikan kanila.

76. Sa pagkatinuod si Qārūn (Kore) usa sa mga katawhan ni Moises, apan siya nagpa-sigarbo ug midaugdaug kanila, ug Kami naghatag kaniya ug mga bahandi, diin ang mga yawe niini mahimong bug-at nga palas-anon alang sa kusgan nga mga lalaki. Sa diha nga (ilang nakita ang iyang pagkamapahitas-on) ang iyang mga katawhan miingon kaniya: «Ayaw pagmaya, sa pagkatinuod ang Allah dili ganahan niadtong nagsadya ug hilabihan (sa bahandi ug garbo).»
77. Ug pangitaa, pinaagi sa unsay gihatag sa Allah kanimo ang (umaabot) nga Puloy-anan (Ganti) sa Pikas Kinabuhi, ug ayaw usab pasagdi ang imong bahin dinhi sa kalibutan. Pagbuhat ug maayo (ngadto sa uban) ingon nga ang Allah nagbuhat ug maayo nganha kanimo. Ayaw paninguha sa pagbuhat ug kadautan sa kayutaan, sa pagkatinuod ang Allah dili makagusto sa mga mamumuhat sa kadautan.
78. (Si Kore) miingon: «Gihatagan ako niini tungod lamang sa kahibalo nga akong nabatonan.» Wala ba siya mahibalo nga gilaglag ni Allah sa wala pa siya ang mga henerasyon nga mas kusgan kay kaniya sa kusog ug mas daghan sa pagpundok sa dakung bahandi. Ang mga sad'an dili na paga-pangutan on (sa ilang mga sala (tungod kay ang ilang dautang buhat dayag na ug igo na aron sila pagasilotan).
79. Busa miadto siya ngadto sa iyang katawhan uban sa iyang mga dayan-dayan. Kadtong nagtinguha lamang sa kinabuhi niining kalibotana nag-ingon: «O hinaut unta nga kita makabaton sa sama sa gihatag kang Kore,» sa pagkatinuod siya usa sa naka-angkon ug dakung bahandi.»
80. Apan sila nga gihatagan sa (hustong) kahibalo miingon: «Alaut kamo, ang ganti sa Allah (sa Pikas Kinabuhi) mas maayo alang kaniya nga mituo ug nagbuhat ug matarong nga mga buhat, ug walay makakab-ot niini gawas sa mga mapailubon (kinsa molahutay, nga nagsunod sa Kamatuoran ug Giya nga gipadayag kanila gikan sa ilang Ginoo - ang Allah).»
81. Sa ingon niana Kami nagbuhat sa yuta nga mulamoy kaniya (Kore) ug sa iyang puloy-anan; ug kaniya walay katabang nga makatabang batok (ni) Allah ni siya maka-panalipod sa iyang kaugalingon.
82. Ug kadtong nangandoy (sa kahimtang nga sama) sa iyang kahimtang sa adlaw nga nauna, nagsugod sa pag-ingon: «Wala ba kamo mahibalo nga ang Allah Mao ang

nagpadako ug nagpanihit sa mga panginabuhian alang sa kinsay Iyang gusto sa Iyang mga ulipon. Kon si Allah wala pa magmabination kanato, Siya sa pagkatinuod makahimo (usab) sa

Pagpalamoy kanato sa yuta. Busa sayri ang mga manlilimod dili gayod molampos ug mouswag.

83. Mahitungod sa (umaabot) nga Puloy-anan sa Pikas Kinabuhi (Paraiso), Kami naghatag niini ngadto kanila nga walay tinguha sa pagpataas sa ilang mga kaugalingon dinhi sa yuta, ni sa pagbuhat ug kadautan, ug ang maayong kataposan mao alang kanila nga mga matarong.

84. Bisan kinsa nga moabut uban ang usa ka maayo nga buhat, siya adunay labi pa ka maayo kaysa niini (sa ganti), apan ang maghimo ug dautan pagasilotan sumala sa ilang binuhatan.

85. Sa pagkatinuod, Siya (Allah) Nga naghatag kanimo (Muhammad) sa Qur'an ksigurohan nga modala kaninyo pagbalik ngadto sa Ma'ad (dapit sa pagbalik nga mao ang Paraiso). Isulti: Ang akong Ginoo (Allah) labing nakahibalo kung kinsa ang nagtultol ug kinsa ang anaa sa klaro nga sayup.»

86. Ug ikaw (O Propeta Muhammad) wala magdahum nga ang Basahon (Qur'an) mapadayag nganha kanimo, apan kini usa ka Kalooy gikan sa 'Allāh' imong Ginoo. Busa, ayaw suportahi ang mga manlilimod.

87. Ayaw himoa nga sila (ang mga manlilimod) makapatipas kanimo (O Propeta Muhammad) gikan sa mga Bersikulo sa Allah, human nga kini ipadayag nganha kanimo, ug tawga (ang mga tawo) ngadto sa Dalan sa imong Ginoo (Allah), ug ayaw mahimong sa mga tigsimbag diosdios.

88. Ayaw pagsangpit ug laing dios uban ni Allah. Walay dios 'takos simbahon' gawas Kaniya. Ang tanan nga mga butang mahanaw gawas sa Iyang Nawong. Iya ang Hukmanan ug Kaniya kamong tanan magabalik.

Al-'Ankabūt

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif, Lam, Mim⁽¹⁾.
2. Naghunahuna ba ang mga tawo nga pasagdan sila 'lamang' sa pag-ingon: «Kami mituo,» samtang sila wala gisulayan?
3. Amo gyud gisulayan kadtong nga nauna kanila. Ug 'niini nga paagi' ang Allah tin-awng nga mag-ila tali niadtong mga matinud-anon ug niadtong mga bakakon.
4. Ang nanaghimo (mga pagano, manlilimod) ug dautan naghunahuna ba nga sila maka-ikyas gikan Kanamo? Pagkasayop ang mao nga ilang pang-hukom!
5. Bisan kinsa nga naglaum alang ang panagtagbo uban ni Allah, 'ipahibalo sila nga' ang tinudlong panahon ni Allah siguradong moabot. Ug Siya ang Hingpit nga Nakadungog, ang Hingpit nga Nakahibalo.
6. Ug si bisan kinsa nga naningkamot 'sa kawsa ni Allah', siya naningkamot lamang alang sa iyang kaugalingon. Sa pagkatinuod ang Allah Gawasnon sa bisan unsa nga panginahanglanon gikan sa Iyang mga linalang.
7. Mahitungod kanila nga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, sa pagkatinuod Kami magapapas sa ilang tanang kada-utan ug magahatag kanila sa ganti, sumala sa labing maayo sa ilang mga maayong buhat.
8. Ug Kami nagmando sa mga tawo nga mahimong maayo ug masinulundon sa iyang mga ginikanan, apan kun sila (nagpugos) kanimo nga magbutang ug kauban Kanako (sa pagsimba), nga diin ikaw walay kasayuran niini, nan, ayaw ninyo tumana sila. Kamong tanan mubalik nganhi Kanako ug unya ipahibalo Ko kaninyo ang inyong mga ginabuhat.

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allah ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

9. Kadtong kinsa mituo ug nagbuhat sa mga buhat nga mga matarung, sa pagkatinuod sila Among pasudlon (sa Paraiso) ingon nga ipon sa mga matarung.
10. Taliwala sa mga tawo adunay nag-ingon: “Mituo kami sa Allah”; apan kun sila makaagi ug pag-lutos tungod (sa ilang pagtuo) sa Allah, ilang giisip nga ang pag-lutos gikan sa mga tawo (nga kini sama sa) silot sa Allah. Ug kun ang usa ka kadaugan gikan sa ‘Allah’ imong Ginoo muabot, kasigurohan (ang mga tigpakaaron-ingnon) muingon: “Sa pagkatinuod kami kanunay ninyo nga kauban!”. Dili ba ang Allah ang Labing Nakahibalo sa unsay anaa sa mga dughan sa mga tawo.
11. Ang Allah siguradong mag-ila tali sa mga tawo nga adunay hugot nga pagtuo ug kanila nga mga tigpakaaron-ingnon.
12. mga manlilimod miingon sa mga magtutuo, «Sunda ang among dalan, ug kami magapas-an sa inyong mga sala.» Apan dili sila magpas-an sa bisan unsa sa ilang mga sala. Sa pagkatinuod sila mga bakakon!
13. Ug sa pagkatinuod pas-anon nila ang kaugalingon nilang mga palas-anon (mga sala), ug (ang uban) pa nga mga palas-anon uban sa ilaha, ug sila pagapangutan-on sa Adlaw sa Pagkabanhaw mahitungod sa tanan nilang giimbento sa mga bakak.
14. Sa pagkatinuod Kami nagpadala kang Noe ngadto sa iyang katawhan, busa siya mipuyo uban kanila sulod sa usa ka libo ka tuig gawas sa kalim-an ka tuig, unya ang katalagman (baha) misakmit kanila samtang sila malinapason.
15. Apan Kami nagluwas kaniya ug sa mga sakay sa sakayan ug naghimo niini nga Timaan (leksyon) alang sa tanang kanasuran.
16. (Hisguti) Abraham sa diha nga siya miingon ngadto sa iyang mga katawhan: «Simbaha ang Allah lamang ug kahadloki Siya; nga mas maayo alang kaninyo kon inyo lang nahibaloan.
17. Kamo nagsimba lamang gawas kang Allāh linilok nga mga larawan ug nagmugna kamo ug bakak. Sa pagkatinuod, kadtong inyong gisimba gawas ni Allah wala maghatag kaninyo ug pagkaon. Busa pangitaa gikan sa Allāh ang tagana, simbaha ug pasalamat Siya lamang. Kaniya lang, kamong tanan magabalik (alang sa Pa-

ghukom).

18. Ug kun kamo (O mga tawo) magsalikway (sa pinadayag sa Dios - ang Qur'an), - kaniadto pa man, ang mga nasud (kaliwatan) nga nauna pa kaninyo misalikway na (ilang mga sinugo ug pagpadayag). Ug ang katungdanan sa usa ka Sinugo klaro nga paghatud sa Mensahe.
19. Wala ba nila lantawa kun giunsa pagsugod sa Allah ang paglalang, unya banhawon kini? Sa pagkatinuod kini sayon lang sa Allah.
20. Ingna: «Panaw kamo sa kayutaan ug tan-awa kung giunsa Niya pagsugod ang paglalang. Unya si Allah magpahinabo sa kataposang pagkabanhaw. Sa pagkatinuod ang Allah ang adunay bug-os nga gahum sa pagbuhat sa tanang butang».
21. Gisilotan niya ang Iyang gusto ug naluoy Siya sa Iyang gusto. ug Kaniya, kamo tanan mubalik 'alang sa Paghukom'.
22. Ug dili ka makaikyas sa Allah dinhi sa yuta o sa langit (ug babagan ang Iyang mga laraw). Ni kamo walay bisan unsa nga manluluwas o magtatabang gawas ni Allah.
23. Ug sila nga nagsalikway sa mga pagpadayag sa Allah ug sa Pakigtambo Kaniya, sila nawad-an sa paglaom sa Akong kaluoy ug alang kanila adunay usa ka masakit nga silot.
24. Apan ang tubag sa iyang mga katagilungsod walay lain kondili nga sila miingon: «Patya siya o sunoga siya,» apan giluwat siya ni Allāh gikan sa kalayo. Sa pagkatinuod adunay mga timailhan anaa niini alang sa mga nagtoo.
25. Siya (Abraham) miingon: «Ikaw nagkuha ug diyo-diyos (aron simbahan) gawas sa Allah uban sa usa ka gugma tali kaninyo niining kalibutanon nga kinabuhi. Unya sa Adlaw sa Pagkabanhaw kamo naggilimod sa usag usa ug kamo magtunglo sa usag usa. Ug inyong puloy-anan mahimong mao ang kalayo, ug walay bisan kinsa ang makatabang kaninyo.»
26. Apan si Lot mitoo kaniya. Siya miingon: «Sa pagkatinuod ako mokalagiw ngadto sa 'Allah' akong Ginoo. Siya mao ang Hingpit Makagagahum, ang Hingpit Maa-lamon.»
27. Gihatag namo kaniya si Isaac ug si Jacob ug gibutang sa iyang mga kaliwat ang pagkapropeta ug ang Pinadayag. Among gihatag kaniya ang iyang ganti sa Kali-

butan. Sa pagkatinuod, sa sunod Kinabuhi siya maapil sa mga matarong.

28. Ug (hisguti) si Lut; sa diha nga iyang giingon sa iyang mga katawhan: “Kamo nagabuhat ug nga kahilayan (ang sodomiya), nga wala pay bisan kinsa sa tibuok kalibotan ang nakahimo niini nga nauna pa kaninyo.”
29. Sa pagkatinuod, inyong ginaduol ang mga kalalakin-an (pinaagi sa sodomiya), ug inyong ginababagan ang mga dalan (ug ginakawatan ang mga nagapanaw)ug nagbuhat ug daotan diha sa imong katigoman? Apan ang iyang katawhan wala mitubag gawas lang sa pagsulti:
«Ipakanaug kanamo ang silot (ni) ALLAH kon ikaw nagsulti ug matood.»
30. Siya miingon: “O akong Ginoo, tabangi ako ug hatagi ug kadaugan batok sa ang mga kurakot nga tawo.»
31. Ug sa diha nga ang atong anghel nga mga mensahero miadto kang Abraham uban ang maayong balita, sila (ang mga anghel) miingon: « Sa pagkatinuod among gub-on ang mga katawhan niining dapit (ni Lut) tungod kay ang mga katawhan niining dapit mga makasasala.
32. Siya miingon: «Si Lot anaa gayod.» Sila miingon: «Kami mas nahibalo kay sa bisan kinsa nga anaa didto. Kami gayud magaluwas kaniya ug sa iyang pamilya gawas sa iyang asawa; siya maapil niadtong nagpabilin (ang asawa ni Lut mala-glag kauban sa mga pagalaglagon nga ang gikan sa iyang katawhan).»
33. Ug sa diha atong mga anghel nga mensahero miabot kang Lut, siya naguol alang kanila ug nakabati siya alang kanila ug hilabihan nga kabalaka. Ug ilang giingon: “Ayaw kahadlok o kabalaka. Sa pagkatinuod ania kami aron luwason ka ug ang imong pamilya gawas sa imong asawa, siya usa kanila nga mahibilin.
34. Sigurado nga ipahamtang namon ang silot gikan sa langit sa mga tawo niining siyudara tungod sa ilang pagkamasinupakon.»
35. Ug sa pagkatinuod nagbilin Kami didto ug dayag nga timaan, alang sa katawhan nga masi-nabuton.
36. Ug sa (mga tawo) sa Midian gisugo Namon ang ilang igsuon nga si Shu'aib (Je-tro), ug siya miingon: “O akong katawhan, simbaha ninyo ang Allah lamang ug paglaum (sa ganti) sa Ulahing Adlaw, ug ayaw paglibot sa yuta ingon nga mga

tigsamok.»

37. Apan ilang gisalikway siya; busa ang kusog nga linog misakmit kanila, ug sila nanggibuy-od nga wala nay kinabuhi sa ilang mga puloy-anan.
38. (Gilaglag usab Namō) ang (katawhan sa A'ad ug Thamud. Ug sa pagkatinuod, (ang ilang pagkalaglag) tin-aw nga nadayag kaninyo gikan (sa mga timaan) sa ilang mga tinukod (pagkagun-ob ang ilang gisangpotan). Ang yawa naghimo sa ilang mga kalihokan nga maayo sa ilang panan'aw, ug gipasimang sila gikan sa dalan [sa Allāh] samtang sila may kahibalo 'ug mga kahanas'.
39. (Ug Amo usab nga gilaglag) si Qārūn (Kore), Paraon ug Haman. Sa pagkatinuod si Moises nagdala kanila ug tin-aw nga mga pruweba apan sila nagagawi nga mapahitas-on diha sa yuta. Bisan pa dili sila makaikyas gikan Kanamo.
40. Busa kami mikuha sa matag usa sa iyang sala, adunay pipila kanila nga gihampak sa usa ka unos sa mga bato, ang uban naapsan sa usa ka tingog, ang uban kanila gilamoy pinaagi sa yuta, ug ang uban kanila nangalumos. Ug dili (si) Allāh maoy midaut kanila, apan sila maoy nagdaot sa ilang mga kaugalingon.
41. Ang panag-ingnan niadtong mga nagakuha ug mga magbalantay o kaabag gawas pa sa Allāh susama sa lawalawa sa dihang kini nagtukod ug balay alang niini. Sa tinuud ang labing huyang nga mga balay mao ang balay sa lawalawa, kung lamang nahibal-an nila.
42. Sa pagkatinuod si Allāh nahibalo kon unsa nga ilang ginatawag gawas pa Kaniya. Ug Siya ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit sa Kaalam.
43. Kadtong mga panag-ingnan ug analohiya Among gibutang alang sa mga tawo. Walay makasabut kanila gawas niadtong kinsa may kahibalo.
44. Ang Allāh ang naglalang sa mga kalangitan ug kayutaan lamang nga adunay tinuod katuyoan. Sa pagkatinuod adunay usa ka timaan niini alang sa mga magto-too.
45. Ilitok (Oh Muhammad) ang gipadayag kanimō sa Libro (Qur'an), ug mag-makanunayon sa imong Salah (Pag-ampo). Sa pagkatinuod, ang pag-ampo nagbadlong sa kalaw-ay, kaulag ug dautang(tanan nga matang sa buhat nga gidili). Sa pagkatinuod ang paghinumdom sa Allāh mas dako nga 'pagpugong'. Nasayod ang Allāh

sa tanan nimong gibuhāt.

46. Ayaw pakiglalis sa mga katawhan sa (naunang) Kasulatan (ang Hudyo ug Kristiyano) gawas kon kini anaa sa pamaagi nga labing maayo, gawas niadtong kinsa kanilay nagbuhāt ug sayop, ug isulti kanila: 'Kami mituo sa gipadayag kanamo ug sa gipadayag nganha kaninyo, ug ang among Dios ug ang inyong Dios Usa (Allah), ug ngadto Kaniya (lamang) kami nagpasakop.'
47. Sa ingon niana Kami nagpakanaog sa Libro (Qur'an) nganha kanimo. Busa sila (nga lig-on sa kahibalo) nga Among gihatagan sa Kasulatan motuo niini, ug usab kanila (mga pagano nga Arabo) adunay mao mga (maalamon nga mga tawo) nga mituo niini, ug walay nagsalikway sa Among mga Bersikulo gawas sa ang mga manlilimod.
48. Wala gayud ka militok ug bisan unsang Kasulatan sa wala pa kini (Qur'an), ni ikaw misulat ug bisan unsa gamit ang imong tuong kamot; [kay] unya ang mga tawo sa kabakakan magduha-duha unta.
49. Hinoon! Kini (Qur'an), mao ang tin-aw nga mga Bersikulo sa mga kasingkasing niadtong kinsay gihatagan ug (hustong) kahibalo; ug walay nagsalikway sa Among mga Bersikulo gawas sa mga tigbuhāt ug kadautan.
50. Sila miingon: «Ngano kaha nga ang mga milagro wala gipadala nganha kaniya gikan sa iyang Ginoo (Allah)?» Isulti: «Ang mga milagro anaa lamang sa Allah, ug ako usa lamang nga tigpasidaan (sa Silot alang kang bisan kinsa nga nagbutang ug kauban sa Allah (sa pagsimba ug nagbuhāt ug daotan).
51. Dili pa ba igo alang kanila nga Kami nagpakanaog nganha kanimo sa Libro 'Qur'an' nga ilitok ngadto kanila? Sa pagkatinuod sa ingon niini adunay usa ka kalooy ug usa ka pahinumdom alang niadtong mga mituo.
52. Isulti: «Ang Allah Igo na isip usa ka Saksi tali kanako ug kaninyo; Nasayod Siya kun unsa ang anaa sa mga langit ug sa yuta». Ug (alang) kanila nga mituo sa bakak ug wala motuo sa Allah, sila mao ang mga alkansi (pildiro).
53. Ug sila naghagit kanimo sa pagpadali sa Silot alang kanila; ug kun dili pa ang usa ka termino nga gikatakda 'alang niini sa Allāh, sa pagkatinuod ang Silot miabut na kanila sa kalit; samtang sila wala makabantay.

54. Sila naghagit kanimo sa pagdali sa Silot, Ug ang Impiyerno sa pagkatinuod magalukop sa mga manlilimod.
55. Sa Adlaw nga ang Silot magatabon kanila gikan sa ilang ibabaw, ug gikan sa ilawom sa ilang mga tiil; ug ang Allah moingon: «Tilawi ang inyong gibuhat kaniadto.»
56. Oh Akong mga ulipon (sa katawhan ug jinn) nga mituo (sa Kamatuoran), kasigurohan nga ang Akong yuta lapad, busa simbaha Ako lamang (niini).
57. Ang matag kalag makatilaw sa kamatayon, ug unya ngadto sa Allah kamo (tanang) ibalik (alang sa Paghukom).
58. Ug (alang) kanila nga mituo (sa Kamatuoran) ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, Kami sa pagkatinuod magabalay kanila sa hataas nga mga puloy-anan sa Paraiso, nga sa ubos niini anaa ang mga suba nagadagayday: Sila nini magapuyo didto sa kahanngtoran: daw unsa ka nindot ang ganti alang kanila nga nanag-buhat sa maayo,
59. Sila nga mga mapailubon ug sa ilang Ginoo (Allah lamang) sila nagasalig ug nanag-panugyan.
60. Unsa kadaghan sa mga buhi nga binuhat ang walay kaugalingong panginabuhian! 'Kini ang' Allah 'Kinsa' ang nagtagana alang kanila ug ikaw usab'. Siya sa pagkatinuod ang Hingpit nga Nakadungog, Hingpit nga Nasayud.
61. Kon kamo mangutana kanila: Kinsa ang nagbuhat sa mga langit ug sa yuta, ug naghimo sa adlaw ug sa bulan nga sakop kanimo, sila sa pagkatinuod moingon: «Ang Allah (Dios)». Busa, giunsa man nila pagkasalaag (gikan sa pagsunod sa Kamatuoran)?
62. Ang Allah (Dios) naghimo nga abunda sa panginabuhian alang kang kinsay Iyang gibuo sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn), ug nagpanihit niini kanila alang sa kinsay (Iyang Gibuo), sa pagkatinuod ang Allah adunay hingpit nga Kahibalo sa tanang butang.
63. Ug kung pangutan-on nimo sila kung kinsa ang nagpakanaog ug tubig gikan sa langit, ug nagahatag ug kinabuhi sa yuta pinaagi niini, human kini mamatay; sila sa pagkatinuod moingon: «Ang Allāh (Dios).» Isulti: «Ang tanan nga pagdayeg

alang sa Allah.» Apan kadaghanan kanila wala makasabot.

64. Kining kinabuhi sa kalibutan walay lain kondili usa ka lumalabay nga kalipay ug usa ka panagdula lamang; ug mahitungod sa sunod nga puloy-anan sa Pikas Kinabuhi, kana sa pagkatinuod mao ang (walay katapusan nga) kinabuhi, kung nahibaloan lang nila!
65. Sa diha nga sila mosakay sa mga barko (ug makaplagaan nila ang ilang kaugalingon sa kapeligrohan) sila motawag sa Allah (nga nag-inusara lamang), nga matinud-anon ngadto Kaniya sa pagsimba (sa pag-ampo ug pagpangamuyo), apan sa diha Iyang dad-on na sila nga luwas ngadto sa yuta, dihadhiha sila nagbutang dayon ug mga kauban Kaniya (sa pagsimba);
66. Sila walay pagpasalamat sa unsay Among gihatag kanila, busa pasagdi sila nga maglingaw (sa makadiyot), apan sa dili madugay ilang mahibaloan (ang sangpontan niini nga pamatasan).
67. Wala ba sila makakita nga Kami naghimo sa (Makkah) nga usa ka luwas nga santuaryo, samtang ang mga tawo mao gisakmit (gipatay ug gibihag) gikan sa tanan sa ilang palibot? Motuo pa ba sila sa kabakakan, ug naglimod sa Pabor sa Allah (sa Islam)?
68. Kinsa ba ang labaw nga dili makiangayon kay sa kaniya nga nag-imbento ug bakak batok sa Allah, o naglimud sa Kamatuoran sa diha nga kini miabut kaniya? Dili ba ang Imperno ang (haom) nga puloy-anan alang sa mga ang manlilimod?
69. Apan kadtong nga nanlimbasug pag-ayo (alang) sa Atong kawsa, Kami sa pagkatinuod mugiya kanila ngadto sa Among mga Dalan (sa kalinaw); Sa pagkatinuod si Allāh anaa gayud sa mga magbubuhat sa kaayohan.

30- Ar-Rūm

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluluy-on.

1. Alif Laam Meem⁽¹⁾.
2. Ang mga Byzantine (mga Romanhon) nabuntog.
3. Sa labing duol (ug pinakaubos) nga yuta (Palestina, Siria, ug Hordan), ug sila (ang mga Romanhon) human sa ilang kapildihan, ilang mabuntog (ang mga persyano, nga mga Zoroastrianhon niadtong panahona),
4. Sulod sa pipila ka katuigan. Iya sa Allah ang kamanduan kaniadto ug karon, sa wala pa kana ug pagkahuman. Ug niadtong adlaw ang mga magtotoo managkalipay,
5. Sa Kadaugan sa Allah; Siya nagahatag ug kadaugan kang bisan kinsa nga Iyang gigusto; ug Siya mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Maluluy-on;
6. (Kini mao ang) Saad sa Allah! Ang Allah dili magpakyas sa Iyang Saad, apan kada-ghanan sa mga tawo wala mahibalo (niini).
7. Sila (ang mga manlilimod sa Kamatuoran) nakahibalo kun unsa ang dayag sa kinabuhi niining kalibutana, apan sa sunod nga Pikas kinabuhi sila walay pagtagad.
8. Wala ba sila mamalandong sa ilang kaugalingon? Ang Allah wala magbuhat sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala niini gawas sa kamatuoran, ug (alang sa) tinuod nga katuyuan. Ug sa pagkatinuod kadaghanan sa mga tawo nagpanghimakak sa panagtagbo sa ilang Ginoo (Allah).
9. Wala ba sila makapanaw pinaagi sa kayutaan, ug (wala) makakita kong unsa ang katapusan niadtong nauna kanila? Sila mas kusgan kay sa kanila sa gahum, ug sila nagtikad sa kayutaan ug nagpalambo niini ug labaw pa kay sa ilang pagpalambo, ug didto miabut kanila ang ilang mga Mensahero uban sa tin-aw nga mga Pama-

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

tuod. Sa pagkatinuod, ang Allah dili dili makiangayon ngadto kanila, apan sila mao ang dili makatarunganon sa ilang mga kaugalingon (pinaagi sa paglapas sa mga Katungod sa ilang Magbuluhat).

10. Dautan (gayud) ang katapusan niadtong nagbuhat ug kadautan, tungod kay ilang gipanghimakak ang mga Pinadayag sa Allah ug nagbiaybiay (sila) niini.
11. Ang Allah maoy nagpasiugda sa paglalang ug Iya kining sublion (banhawon kini pag-usab human mamatay), ug ngadto Kaniya kamo (tanang) ibalik (alang sa Paghukom).
12. Ug sa Adlaw, nga ang Katapusang Takna (Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom) moabut na, ang mga dili magtutuo mawad-an sa paglaum.
13. Sila dili makabaton ug bisan unsa nga tigpataliwala gikan sa ilang (bakak) nga mga diosdios nga ilang gihimo nga katugbang sa Allah, ug sila mamahimong mga manlilimod sa ilang gihimong kauban (sa Allah) nga mga diosdios.
14. Sa Adlaw nga moabot ang Katapusang Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw), nianang Adlaw sila mabulag sa usag-usa.
15. Mahitungod niadtong mga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, sila pagalipayon sa usa ka Tanaman sa Kahimuot.
16. Apan alang sa mga milimod (sa Kamatuoran) ug misalikway sa Among mga Bersikulo (ug Timaan) ug sa Panagtigom sa Ulahing Adlaw, kini sila pagadad-on ngadto sa Silot.
17. Busa Himaya'a ang Allah uban ang pagdayeg sa gabii, (Maghrib ug Isha pag-ampo) ug maingon man sa buntag (Faj'r pag-ampo).
18. Ug iya sa Allāh ang tanan nga pagdayeg sa mga langit ug sa yuta, ug (himayaa Kaniya uban ang pagdayeg) sa pagsalop adlaw (As'r pag-ampo), ug sa kaudtuhon (Duhor pag-ampo).
19. Iyang gipagula ang mga buhi gikan sa mga patay, ug naga-pagula ang mga patay gikan sa mga buhi, ug naghatag ug kinabuhi sa yuta human sa kamatayon niini. Maingon man unya niini ang inyong pag-pahiuli (pagbalik sa kinabuhi pag-usab human sa kamatayon).

20. Ug lakip sa mga Timaan sa Allah mao nga Siya naglalang kaninyo gikan sa abog sa yuta, unya dihadiha kamo nahimong mga tawo, nga misanay sa tibuok kayutaan.
21. Ug lakip sa Iyang mga Timaan nga Siya paglalang alang kaninyo mga kapikas gikan sa inyong mga kaugalingon aron kamo makakaplag ug kahupayan diha kanila, ug Siya nagbutang taliwala kaninyo sa pagbati (gugma) ug kalooy; sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini alang sa mga tawo nga namalandong.
22. Ug lakip sa Iyang mga Timaan mao ang paglalang sa mga langit ug sa yuta, ug ang pagkamanaglahi sa inyong mga dila (mga pinulongan), ug mga kolor; sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini alang niadtong adunay kahibalo.
23. Ug lakip sa Iyang mga Timaan mao ang inyong pagkatulog sa gabii ug ang inyong pagpangita sa Iyang kadagaya (sa) adlaw; sa pagkatinuod adunay mga timaan niini alang sa mga tawo nga maminaw.
24. Ug lakip sa Iyang mga Timaan mao nga Siya nagpakita kaninyo ug kilat alang sa kahadlok ug alang sa paglaum sa (ulan), ug nagpakanaug ug tubig gikan sa langit, ug pinaagi niini naghatag ug kinabuhi sa yuta human sa kamatayon niini; sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini alang sa mga tawo nga makasabut.
25. Ug lakip sa Iyang mga Timaan mao nga ang langit ug lupa nga lig-on nga nagbarug pinaagi sa Iyang sugo, unya sa diha nga Siya nagtawag kaninyo sa (usa ka) pagtawag gikan sa yuta, diha-diha dayon kamo migula.
26. Ngadto sa Allāh ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug sa yuta; ang tanan masinugtanon Kaniya.
27. Siya mao ang magsugod sa mga binuhat, unya Iya kining sublion (banhawon kini pag-usab sa kinabuhi alang sa Paghukom), ug kini sayon lang alang Kaniya; ug Kaniya ang Labing Halangdon nga mga Kinaiya sa mga langit ug sa yuta, ug Siya (Allah) mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.
28. Naghatag siya alang kaninyo ug usa ka panig-ingnan nga gikuha gikan sa inyong kaugalingong mga kinabuhi: tugotan ba ninyo ang pipila niadtong mga ulipon nga anaa kaninyo nga mahimong managsama ninyong mga kaabag sa bisan unsa nga bahandi nga Among gihatag kaninyo,

kahadloki sila sama sa inyong kahadlok sa matag-usa? Kini mao ang paagi nga Kami naghimo sa mga Bersikulo nga tin-aw alang sa mga tawo nga makasabut.

29. Apan sila nga nagbuhat ug kadautan (nga nagbutang ug kauban sa Allah diha sa pagsimba) nagsunod lamang sa ilang walay bili nga mga tinguha nga walay bisan unsa nga (Balaanong) kahibalo; busa, kinsa ba ang mogiya kaniya nga gibiyaan sa Allah sa pagkasalaag (tungod sa iyang pagkamapahitas-on ug pagpadayon sa sala)? Ug alang kanila walay mga magtatabang.
30. Busa iatubang ang imong nawong ngadto sa husto nga relihiyon - ang kinaiyanhon nga kahintang nga gibutang sa Allah sa (tanang) mga tawo; walay pagpangusab sa binuhang sa Allah; kana mao ang husto nga relihiyon (Islam), apan kadaghanan sa mga tawo wala mahibalo.
31. Nan, paghinulsol balik Kaniya ug kahadloki Siya, mag-ampo nga makanunayon. Ayaw pagpahisama kanila nga mga tigsimbag diosdios.
32. Niadtong nagbahinbahin sa ilang relihiyon ug nahimong mga sekta, ang matag sekta nagmaya sa unsay anaa kanila,
33. Sa diha nga ang kalisdanan mosakit sa mga tawo, sila motawag ngadto sa ilang Ginoo (Allah), mobalik ngadto Kaniya (nga makanunayon diha sa paghinulsol ug pagkamasinugtanon), unya sa diha nga Siya mopatilaw kanila sa Kalooy gikan Kaniya, diha-diha dayon, ang uban kanila magsugod sa pagbutang ug kauban sa ilang Ginoo,
34. Tungod sa ilang paglimod ug pagkadili mapasalamaton sa gihatag Namon kanila; busa paglipay sa inyong mga kaugalingon (sa makadiyot), kay sa dili madugay mahibaloan ninyo (ang sangpotanan sa inyong mga buhat).
35. O, Kami ba nagpakanaog ngadto kanila ug awtoridad aron pagpamatuod sa ilang gilangkit uban Allāh?
36. Sa diha nga Kami mopatilaw sa mga tawo sa Kalooy, sila nalipay niini, apan sa diha nga ang pipila ka dili maayo nga panghitabo mahitabo kanila tungod sa unsay gihimo sa ilang mga kamot (sa sala), diha-diha dayon sila nawad-an sa paglaum.
37. Wala ba sila makakita nga ang Allah naghimo ug igo nga tagana alang sa kinsay Iyang gusto ug nagpugong [alang kang bisan kinsa nga Iyang gusto]? Sa pagkati-

nuod adunay mga Timaan niini alang sa mga tawo nga mituo.

38. Busa ihatag sa duol nga kaparyentihan ang iyang katungod, ug ngadto sa mga kabos, ug sa (natanggong) nga magpapanaw (estranghero ug langyaw); kini mao ang labing maayo alang niadtong nagtinguha sa Nawong sa Allah, ug kini ang mga mao magmalampuson.
39. Bisan unsa nga inyong ihatag (sa uban) nga adunay tubo (patubo), aron kini modaghan pinaagi sa (ubang) katigayunan sa mga tawo, dili kini magdala kaninyo ug dugang ngadto sa Allah; apan bisan unsa nga inyong ihatag (nga kinabobot-on) nga kinasing-kasing isip gugmang putli nga nagtinguha sa Nawong sa Allah - kini mao sila ang makadawat sa balus nga pinilo-pilo.
40. Siya mao ang Allah nga maoy nagbuhat kaninyo, ug naghatag kaninyo ug tagana, ug Siya magpahinabo nga kamo mamatay, unya magbuhi kaninyo (pag-usab aron pagahukman). Aduna bay bisan kinsa sa inyong mga gikauban nga mga dios-dios nga makabuhat niini? Ang Himaya ngadto Kaniya, ug halangdon Siya (Allah) labaw sa ilang gipakig-uban (Kaniya sa pagsimba).
41. Ang kadautan mitungha sa kayutaan ug sa kadagatan nga bunga sa unsay nahimo sa mga kamot sa mga tawo (sa kasal-anan), aron Iyang ipatilaw kanila ang kabin sa ilang nabuhat, aron sila mubalik (ngadto sa unsay maayo ug husto).
42. Isulti: «Panaw sa kayutaan, ug tan-awa kung unsa ang katapusan niadtong nauna (kaninyo); kadaghanan kanila mga tigsimbag dios-dios.»
43. Busa iatubang ang imong nawong ngadto sa husto nga relihiyon (sa Islam) sa dili pa moabut gikan sa Allah ang usa ka Adlaw nga dili malikayan; niadtong adlaw ang mga katawhan sila paga-bahinon.
44. Bisan kinsa nga naglimod (sa Pagkausa sa Allah), siya manubag sa iyang pagpanglimod, ug bisan kinsa nga nagbuhat (kon unsa ang) matarung (ug makiangayon); nan kini sila mao ang nag-andam (maayong dapit sa Paraiso) alang sa ilang kaugalingon.
45. Aron Siya muganti niadtong mituo ug nagbuhat ug matarong nga mga buhat gikan sa Iyang Kadagaya; sa pagkatinuod Siya wala makagusto sa mga manlilimod.
46. Ug lakip sa mga Timailhan sa Allah mao nga Siya nagpadala sa mga hangin ingon

nga nagdala sa maayong balita, aron Siya mopatilaw kaninyo sa Iyang Kalooy, aron ang mga sakayan maga-lawig ubos sa Iyang pagmando, ug aron kamo mangita sa Iyang kadagaya, aron kamo mahimong mapasalamaton.

47. Ug sa pagkatinuod Kami nagpadala una kanimo (O Propeta Muhammad) ug mga Mensahero ngadto sa ilang mga katawhan, busa sila miabot kanila uban sa tinaw nga mga Pamatuod, ug Kami mikuha ug balos (silot) gikan kanila nga mga dautan nga mga tawo; ug ang pagtabang sa mga magtutuo kanunay nga Among katungdanan.
48. Siya ang Allah (nga) maoy nagpadala sa mga hangin aron kini mopataas sa panganod, ug Iya kining gibuklad sa kawanangan sumala sa Iyang gusto, ug Iyang gibuak kini aron inyong makita ang ulan nga mogula gikan sa sulod niini; unya sa diha nga Iyang ihulog kini ngadto sa kinsay Iyang gibuot sa Iyang mga gingsakpan (sa katawhan ug jinn), dihadhiha sila nagmalipayon.
49. Bisan pa nga sila sa wala pa niining panahon sa (ulan), (o) sa wala pa kini gipakanaug kanila, kasigurohan nga anaa sa pagkawalay paglaum.
50. Tan-awa unya ang mga epekto sa Kalooy sa Allah, kung giunsa Niya paghatag ug kinabuhi ang yuta human sa kamatayon niini, sa pagkatinuod Iyang banhawon ang mga patay; ug Siya makahimo sa tanang butang.
51. Ug bisan pa Kami maga-padala ug unos, ug ilang makita ang (ilang mga tanom) nangahimong dalag, sila sa pagkatinuod, maga pada-yon sa pagka panghimakak ug pagkadili mapasalamaton.
52. Kay sa pagkatinuod dili ka makahimo sa mga patay nga makadungog, ug ikaw dili makahimo sa mga bungol nga makadungog sa pagtawag, sa diha nga sila motalikod sa ilang mga likod.
53. Maingon man ikaw dili makagiya sa manga buta sa ilang pagkasalaag. Hino-noa, ang maka-dungog mao lamang sila nga mitoo sa Among mga pina-dayag ug nahimong Muslim ingon niana motugyan sa ilang mga kaugalingon ngadto sa Allah (Dios).
54. Siya mao ang Allah nga maoy naglalang kaninyo gikan sa usa ka kahimtang sa pagkahuyang, unya Siya mihatag ug kusog human sa pagkahuyang, ug human

sa pagkakusgan mihatag kaninyo (pag-usab) sa pagkahuyang ug puti nga buhok; Siya nagabuhat sa unsay Iyang gusto, ug Siya mao ang Labing Nakahibalo, ang Labing Gamhanan.

55. Ug sa Adlaw nga moabot ang Katapusan nga Takna (Adlaw sa Pagkabanhaw), ang mga dautan manumpa (nga) wala sila magpabilin (sa kalibotan) gawas sa usa ka oras; sa ingon niana sila kanunay nga gitalikod (gikan sa Kamatuoran).
56. Kadtong gihatagan ug (husto nga) Kahibalo ug Pagtuo moingon: «Sa pagkatinuod kamo nagpabilin sumala sa Kamandoan sa Allah hangtud sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom), busa kini mao ang Adlaw sa Pagkabanhaw, apan kamo wala mahibalo.»
57. Busa nianang Adlaw ang ilang pagpangatarungan dili makabenepisyo niadtong nagbuhat ug kadautan (pinaagi sa pagbutang ug kauban sa pagsimba sa Allah), ug dili usab sila tugotan sa pagpahupay sa (Allah).
58. Ug sa pagkatinuod Kami nagbutang alang sa mga tawo sa tanang matang sa panag-ingnan diha sa Qur'an; apan kon ikaw (O Propeta Muhammad) magdala kanila ug bisan unsa nga Timaan, sila nga naglimod (sa Kamatuoran) kasigurohan nga moingon: «Kamo (mga magtutuo) naghimo lamang ug bakak nga mga pag-angkon.»
59. Sa ingon niana ang Allah nagbutang ug silyo sa mga kasingkasing niadtong wala (nagtinguha) nga mahibalo (sa Kamatuoran gikan sa kabakakan).
60. Busa pagpakamapailubon; sa pagkatinuod Busa pagpakamapailubon; sa pagkatinuod ang Saad sa Allah tinuod ug ayaw itugot nga kadtong walay kasigurohan (sa Ulahing Adlaw) mopugong kanimo sa husto nga Dalan (aron makahimo kanimo nga walay pagpailub ug mobiya sa imong baruganan).

Luqmān

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif Laam Meem⁽¹⁾,
2. Kini mao ang mga Bersikulo sa Maalamong Libro (Qur'an).
3. Usa ka Giya ug Kalooy alang sa mga tigbuhat ug maayo,
4. Kadtong mga makanunayon sa pag-ampo (sa gikatakda niini nga mga takna) ug nagbayad sa kantidad alang sa mga kabus (obligado limos - Zakat) ug sila nakasiguro sa Katapusang nga Kinabuhi.
5. Kini sila mao ang anaa sa Giya gikan sa ilang Ginoo (Allah), ug kini sila mao ang mga magmalampuson ug mauswagon.
6. Diha sa katawhan adunay nagbayad sa walay pulos nga mga pakigsulti⁽²⁾, aron lamang mapahisalaag ang uban palayo sa Dalan ni Allah nga walay kahibalo, ug kuhaa niini (Dalan sa Dios) ingon nga pagbiaybiay; kini sila mao ang makabaton sa makauulaw nga Silot.
7. Sa diha nga ang Among mga Bersikulo (sa Qur'an) gilitok ngadto kaniya, siya mutalikod sa pagkamapahitas-on, sama nga siya wala makadungog niini, ingon nga adunay pagkabug-at sa iyang mga dunggan, busa pasidan'i siya sa masakit nga Silot.
8. (Alang) kanila nga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, sila sa pagkatinuod makabaton sa mga Tanaman sa Kabulahanan,
9. Sila magpabilin didto sa kahangturan; ang Saad sa Allah; (usa ka) tinuod (nga Saad); ug Siya mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
10. (Ang Allah) naglalang sa mga langit nga walay mga haligi sama sa inyong nakita

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

(2) Ug gipalabi ang mga teatro, pagkanta, pagsayaw, o walay bili nga mga sugilanon.

kanila, ug nagbutang ug mga bukid sa yuta aron dili kini mauyog uban kaninyo, ug Iyang gipakaylap niini ang mga mananap sa tanang matang; ug Kami nagpa-dala ug tubig gikan sa langit, unya gipatubo diha niini (ang mga tanom) sa matag maayong matang.

11. (Kini mao ang paglalang sa Allah, busa ipakita kanako kung unsa ang niadtong (kinsa imong gisimba) gawas Kaniya
nakamugna. Wala! apan ang mga mamumuhat sa kadautan (nga nagbutang ug kauban sa Allah sa pagsimba) anaa sa dayag nga kasaypanan.
12. Ug sa pagkatinuod Kami naghatag ug Kaalam ngadto kang Luqman 'Gideon', nag-ingon: «Pagpakamapasalamaton ngadto sa Allah. Kay bisan kinsa nga mapasalamaton, siya mapasalamaton lamang alang sa (kaayohan) sa iyang kaugalingon; ug bisan kinsa nga dili mapasalamaton, nan sa pagkatinuod ang Allah Igo sa Kaugalingon, Labing nga Dalaygon.
13. Ug (hisguti) sa diha nga si Luqman 'Gideon' miingon sa iyang anak nga lalaki (Abimelech) samtang siya nagtambag kaniya: «O akong anak, ayaw pagbutang ug bisan unsa nga kauban sa Allah 'sa pagsimba; sa pagkatinuod ang pagbutang ug mga kaubanan (uban Allah sa pagsimba) usa ka dakong inhustisya».
14. Kami sugo sa tawo (sa pagpasidungog) sa iyang mga ginikanan - ang iyang inahan midala kaniya (uban) sa kahuyangon sa ibabaw kaluyahon, ug ang paglutas kaniya anaa sulod sa duha ka tuig: Pagpakamapasalamaton kamo Kanako ug sa inyong mga ginikanan; Ngadto Kanako mao ang katapusang pagbalik.
15. Apan kung sila magapugos kanimo nga magbutang ug kauban Kanako nga diin ikaw walay (Balaanon) nga kahibalo niini, ayaw sila tumana, apan ipabilin ang maayong pagpakig-uban kanila dinhi sa kalibutan, ug sunda ang dalan niya nga mibalik Kanako (makanunayon sa paghinulsol ug pagsunod). Ug nganhi Kanako (Allah) ang inyong (katapusan) nga pagbalik, ug ipahibalo Ko kaninyo kung unsa ang inyong ginabuhay kaniadto.
16. [Si Luqmān miingon]: «O akong anak, matuod, kon adunay kini sama sa gi-bug-aton sa usa ka liso sa mustasa unya kini anaa sa usa ka bato o sa langit o sa yuta, si Allāh mopatungha niini. Sa pagkatinuod si Allāh mao ang Labing Mali-

puton, Labing Nahibalo.

17. Oh akong anak, magmakanunayon ang pag-ampo, isugo ang maayo, idili ang daotan, ug antosa nga mapailubon ang unsay mahitabo kanimo; sa pagkatinuod kini (ang pagpailub) kauban sa (gikinahanglan ug) bililhon nga mga buhat (nga gimando sa Allah);
18. Ayaw ilingiw ang imong nawong gikan sa mga tawo uban sa garbo, ni maglakaw nga mapahitas-on ibabaw sa yuta; sa pagkatinuod ang Allah wala makagusto sa tanan nga mapahitas-on, ug hambugero.
19. Pagpakamakasaranganon (ug ayaw pagpakitag pagkamapahitas-on) sa imong paglakaw, ug ipaubos ang imong tingog; sa pagkatinuod ang labing malaw-ay nga mga tingog mao ang singgit (pagsaba-saba) sa mga asno.
20. Wala ba ninyo makita nga ang Allah naghimo sa unsay anaa sa mga langit, ug sa unsay anaa sa yuta nga nagpailalom kaninyo, ug naghingpit ug nagpabuhagay (nganha) kaninyo sa Iyang mga pabor sa dayag ug sa tago? Ug gikan sa mga tawo adunay nakiglantugi mahitungod sa Allah bisan pa (sila) walay kahibalo, ni giya, ni usa ka makapalamdag nga Kasulatan.
21. Ug sa diha nga iga-ingon ngadto kanila: «Sunda kung unsa ang gipakanaog sa Allah», sila moingon: «(Dili), kami nagsunod nianang among nakit-an sa among mga amahan». Bisan pa si Satanas nagtawag kanila ngadto sa Silot sa nagdilaab nga Kalayo (sa Impiyerno)!
22. Bisan kinsa nga magtugyan sa iyang Nawong ngadto sa Allah, samtang nagbuhat ug maayo, sa pagkatinuod (siya) nakakupot sa labing lig-on ug labing kasaligan nga gunitanan; ug ngadto sa Allah anaa ang resulta ug ang hukom sa tanang butang.
23. Bisan kinsa nga naglimod (sa Pagkausa sa Allah), ayaw tugoti nga ang ilang pagkawalay pagtuo makapasubo kanimo; nganhi Kanamo (Allah) ang ilang (katapusan) nga pagbalik, ug Kami mupahibalo kanila sa unsay ilang nabuhat. Sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nasayud sa unsay nahitago sa mga dughan (sa mga katawhan).
24. Gitugotan namo sila (ang mga tigsimbag dios-dios ug ang mga manlilimod) nga

malingaw sa makadiyot, dayon Kami mag-abog kanila ngadto sa usa ka hilabihan nga Silot.

25. Kon ikaw mangutana kanila kun kinsa ang nagbuhat sa mga langit ug sa yuta, sila sa pagkatinuod moingon: «Ang Allah». Isulti: «(Ang tanang) pagdayeg alang sa Allah»; apan kadaghanan kanila wala mahibalo.
26. Iya sa Allah (lamang) ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug sa yuta; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Igo sa Kaugalingon, ang Dalaygon.
27. Kon ang tanang kahoy nga anaa sa yuta (mahimo nga) mga panulat, ug ang dagat (ang mga tinta), uban sa pito pa ka kadagatan nga idugang niini, ang mga Pulong sa Allah dili mahurot. Sa pagkatinuod, ang Allah mao ang Hingpit nga Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.
28. Ang paglalang kaninyo ug ang pagbanhaw (gikan sa mga patay) sama lamang sa (kasayon sa paglalang ug pagbanhaw sa) usa lamang ka kalag. Sa pagkatinuod ang Allah mao Hingpit Nakadungog, Hingpit Nakakita.
29. Wala ba kamo mamalandong nga ang Allah nagpasulod sa gabii ngadto sa adlaw, ug Iyang gipasulod ang adlaw ngadto sa gabii, ug Iyang gihimo ang adlaw ug ang bulan nga nagpailalom kaninyo; ang matag usa nagpadayon sa agianan niini (orbit) hangtod sa gikatakda nga panahon; ug ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong ginabuhar?
30. Kini tungod kay ang Allāh, Siya mao ang Kamatuoran, ug ang ilang gisangpit gawas Kaniya, mao ang kabakakan, ug ang Allah mao ang Labing Hataas, ang Labing Halangdon.
31. Wala ba ninyo makita nga ang mga barko milawig sa dagat pinaagi sa pabor sa Allah aron Siya magpakita kaninyo sa Iyang mga Timaan? Sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini alang sa tanang mapailubon, nga mapasalamatan.
32. Sa diha nga ang usa ka balud motabon kanila, nga sama sa mga bukid, sila mutawag ug nag-ampo ngadto sa Allah (nga nag-inusara), nga matinud-anon ngadto Kaniya sa pag-alagad, apan sa diha nga Siya mudala kanila nga luwas ngadto sa yuta, ang uban kanila magpabilin sa tunga-tunga (kasarangan sa pagpasalamat). Walay magasalikway sa Among mga Timaan gawas sa tanan nga mabudhion, nga

dili mapasalamaton.

33. Oh katawhan, pagbantay (kamo) batok sa (Silot sa Allah) inyong Ginoo ug kahadloki ang Adlaw nga walay ginikanan ang makabenepisyo ug bisan unsa alang sa iyang anak, ni ang anak makabenepisyo ug bisan unsa alang sa iyang ginikanan ; sa pagkatinuod ang Saad sa Allah mao ang (kanunay) nga matuod, busa ayaw itugot nga ang kinabuhi niining kalibutana maglimbong kaninyo, ni magtugot nga ang pangulong limbonganon (Satanas) maglimbong kaninyo ma-hitungod sa Allah.
34. Sa pagkatinuod ang Allah, Kaniya lamang ang Kahibalo sa Katapusan nga Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw), ug Siya nagpakanaog sa ulan, ug Siya nasayod sa unsay anaa sa mga sabakan; ug walay nahibalo kon unsay iyang kitaon ugma; ug walay nahibalo kon asa nga yuta siya mamatay. Sa pagkatinuod, si Allāh kay Labing Nasayud, Labing Nakahibalo.

As-Sajdah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alif Laam Meem ⁽¹⁾.
2. Ang pagpadayag niining Libro (ang Qur'an), walay pagduhaduha mahitungod niini, gikan (sa Allah) Ginoo sa tanang linalang.
3. O miingon ba sila: «Siya (ang Propeta Muhammad) nag-imbento niini (Qur'an)? Dili, kini mao ang Kamatuoran gikan sa (Allah) nga inyong Ginoo, aron ikaw makapasidaan sa katawhan nga walay tigpasidaan nga miabot kanila una kanimo, aron sila mahimong (husto) nga giniyahan.
4. Si Allah mao ang nagbuhat sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala nila sa unom ka Adlaw, unya Siya mikayab ug bangon sa ibabaw sa Trono (sa paagi nga nahiingay sa Iyang Kahalangdon); wala kamoy laing Ginoo o bisan kinsang tigpataliwala gawas Kaniya; dili ba kamo makahinumdom?
5. Siya nagadumala sa matag butang gikan sa langit ngadto sa yuta (uban sa Kahingpit ug Kaalam), nan, kini maga-saka balik Kaniya sulod sa usa ka adlaw, diin ang sukod niini usa ka libo ka manga tuig, sumala sa inyong ihap.
6. Kana mao ang (Allah) ang Nakahibalo sa dili makita ug sa makita, ang Labing Gamhanan, ang Labing Maluloy-on,
7. Nga naghingpit sa tanan nga Iyang gibuhay, ug gisugdan Niya ang paglalang sa tawo nga gikan sa lapok.
8. Unya Iyang gihimo ang iyang (Adan) nga kaliwat gikan sa binhi sa gipagawas gitamay nga semilya.
9. Unya Siya naghatag niini ug saktong hulma (ug nagsugo sa mga anghel nga) huypon

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisana pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

kaniya ngadto sa iyang kalag (nga gilalang) pinaagi Kaniya. Siya nagbuhat alang kanimo ug pangdungog, panan-aw ug kasing-kasing. Apan gamay ang imong gihatag nga pagpasalamat (ngadto Kaniya).

10. Ug sila miingon: «Sa dihang kita nagkatag sa yuta (human sa kamatayon), kita ba sa pagkatinuod malalang pag-usab ingon nga bag-ong binuhat?» Hinonoo, sila naglimod sa Pagpakigtagbo sa ilang Ginoo (Allāh).
11. Ingna: «Ang anghel sa kamatayon nga gitugyan kanimo, maoy magpahinabo nga kamo mamatay, unya sa imong Ginoo ikaw 'tanang' ibalik (alang sa Paghukom).»
12. Ug kon kamo makakita pa lamang sa diha nga ang mga dautan nagbitay sa ilang mga ulo sa atubangan sa ilang nga Ginoo, (aron sa pag-hangyo): «Among Ginoo, kami nakakita ug kami nakadungog, busa pabalika kami (ngadto sa kalibutan), kami magabuhat ug maayo; sa pagkatinuod, kami [karon] sigurado.»
13. Kon Kami nagbuot pa, Kami sa pagkatinuod naghatag sa matag kalag sa iyang giya, apan ang pulong gikan Kanako matuman (mahitungod sa mga mamumuhat ug daotan nga: «Sa pagkatinuod akong pun-on ang Impiyerno uban sa jinn ug sa mga tawo⁽²⁾ sa tanang.
14. Busa tilawi (ang Silot sa Kalayo) tungod sa inyong pagkalimot sa Panagtigom niining inyong Adlaw sa Paghukom; (ug) sa pagkatinuod, Kami usab mulimot kaninyo (pagabiyaan kamo sa Kalayo); ug tagamtama ang wala'y katapusan nga Silot tungod sa inyong gibuhat kaniadto (nga mga dautang buhat).
15. Kadto lamang ang nagtuo sa Among mga bersikulo sa dihang gipahinumdoman, sila mohapa ug maghimaya uban sa pagdayeg sa ilang Ginoo samtang sila dili mapahitas-on.
16. Ang ilang mga kiliran nagbakwit gikan sa (ilang) mga higdaanan (mubangon sa kagabion aron sa pag-ampo), sila nagtawag ngadto sa ilang Ginoo (Allah) uban sa (gugma), kahadlok, ug paglaum, ug sila naggasto sa kinabobot-on ug madagayaon gikan sa unsay Among gihatag kanila.
17. Busa wala'y makahanduraw kon unsa (nga kasadya ug kalipay sa Paraiso) ang gitago alang kanila, nga makapalipay (ug makahupay) sa mga mata; usa ka ganti

(2) Nga wala motoo Kanako, sa Akong mga Mensahero, ug sa Katapusan nga Adlaw.

sa ilang maayo nga mga binuhatan.

18. Mao ba siya kinsa usa ka magtotoo sama sa usa nga masinupakon ug dautan? Dili sila manag-sama.
19. Alang kanila nga gituohan (sa Kamatuoran) ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, ang mga Tanaman mao ang ilang puloy-anan; isip usa ka pag-abiabi (gikan Kaniya) alang sa unsay ilang gibuhath kaniadto (sa pagkamatarung).
20. Alang niadtong masupilon nga misupak (sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero), ang ilang Puloy-anan mao ang Kalayo; Sa matag higayon nga sila gusto nga makagawas gikan niini, sila pagadad-on pagbalik sa sulod niini, ug igasulti ngadto kanila: «Tilawi ninyo ang Silot sa Impierno nga inyong gilimod kaniadto.»
21. Ug sa pagkatinuod Kami mopatilaw kanila sa labing duol nga silot (sa kalibutan) sa dili pa ang labing dako nga Silot (sa Pikas Kinabuhi), aron sila (maghinulsol ug) mobalik (ngadto sa Allah).
22. Kinsa ba ang labaw nga dili makiangayon kay kaniya nga gipahinumduman sa mga Bersikulo sa iyang Ginoo (Allah), unya mitalikod gikan niini? Sa pagkatinuod, Kami manimalos sa mga daotan.
23. Sa pagkatinuod, Kami naghatag sa Kasulatan (Torah) ngadto kang Moises, busa ayaw pagduhaduha mahitungod sa pagpakigkita kaniya⁽³⁾. Kami naghimo niini (ang Torah) nga usa ka Giya alang sa mga anak sa Israel.
24. Ug Kami naghimo kanila nga mga pangulo nga giniyahan pinaagi sa Among Kasugoan, sa diha nga sila nagmapailubon, ug sila nakasiguro sa Among mga Pina-dayag.
25. pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) magahukom tali kanila sa Adlaw sa Paghukom sa bisan unsa man nga ilang gikalahian ug gikaawayan.
26. Dili ba kini tin-aw ngadto kanila, pila na sa mga (makasasala) nga mga kaliwatan nga Among gilaglag una kanila? (Ang mga tawo) sila moagi sa ilang mga puloy-anan? Sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini; nan dili ba sila mamati?
27. Dili ba sila makakita nga Kami nagtultol sa tubig ngadto sa mamala nga yuta unya

(3) Nga wala motoo Kanako, sa Akong mga Mensahero, ug sa Katapusan nga Adlaw.

Kami nagpagula pinaagi niini nga mga tanom aron sila ug ang ilang mga kahayupan makakaon niini? Dili ba sila unya makakita?

28. Ug sila nanag-ingon: Kanus-a pa man mahitabo kini nga Paghukom, kon kamo nagsulti ug tinood?
29. Ingna: «Sa adlaw sa Paghukom, sila nga nagdumili sa pagtuo dili makabenepisyo gikan sa ilang pagtuo kon sila (nianang higayona) motuo, ni sila paga-hatagan ug lugway.
30. Busa talikod gikan kanila (Oh Muhammad) ug paghulat⁽⁴⁾, sa pagkatinuod sila usab naghulat⁽⁵⁾.

(4) Ang Allāh motuman sa Iyang gisaad kanimo.

(5) Nga pipila ka kaalautan o mamatay ang mahitabo kanimo.

Al-Aḥzāb

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluluy-on.

1. Oh Propeta (Muhammad), pagmalig-on ug magmalahutayon sa pagkadiosnon 'para sa Allah' ug ayaw pagsunod sa (mga tinguha sa) mga manlilimod ug sa mga tigpakaaron-ingnon; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Nahibalo sa Tanan, ang Labing Maalamon;
2. Sunda ang unsay gipadayag kanimo gikan sa 'Allah' imong Ginoo. Sa pagkatinuod, si Allah kanunay nga nakahibalo sa bisan unsa nga imong gibuhat;
3. Butang ang imong bug-os nga pagsalig kang Allāh. Si Allāh igo na isip Sinaligan.
4. Si Allāh wala maghimo alang sa usa ka tawo og duha ka kasingkasing sa sulod kaniya; Siya wala naghimo sa inyong mga asawa nga inyong gideklara nga nakasupak sa balaod ingon inyong mga inahan, Ni ang inyong sinagop nga mga lalaki inyong (Tinuod) nga anak. Kana mao (lamang) ang inyong gipanulti pinaagi sa inyong mga baba. Si Allāh nagsulti sa Kamatuoran, ug Siya naggiya sa (husto) nga Dalan.
5. Tawga sila (ang inyong sinagop nga mga anak) pinaagi sa (mga ngalan sa) ilang mga amahan; kini labing makiangayon sa (sa panan-aw sa) Allah; apan kon wala kamo makaila sa ilang mga amahan nan (tawga sila) nga inyong mga igsoon sa pagtuo ug sa imong mga sinaligan; ug walay sala diha kaninyo mahitungod niana kun kamo nakahimo ug sayop nga wala tuyoa, apan (mahitungod) niadtong gibuhat sa inyong mga kasingkasing nga tinuyo (kana mao ang mamahimong usa ka sala alang kaninyo). Si Allah kanunay Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
6. Ang Propeta mas takos sa mga magtotoo kay sa ilang kaugalingon, ug ang iyang mga asawa maoy (sama) sa ilang mga inahan; ug sila nga mga suod nga paryente (sa dugo) adunay labaw nga katungod sa kabilin gikan sa usag-usa, kay sa (uban) nga mga magtutuo ug mga migrante, gawas kun kamo magbuhat ug maayo (pinaagi sa usa ka kabilin) ngadto sa inyong suod nga mga higala; kini nahisulat sa Libro (ang Giampingan nga Papan).

7. Ug (Hinumdomi, oh Muhammad) Sa dihang Kami mikuha gikan sa mga propeta sa ilang pakigsaad, ug gikan kanimo, ug gikan kang Noe, Abraham, Moises, ug Jesus nga anak ni Maria. Kami mikuha gikan kanila sa usa ka lig-on nga pakigsaad,
8. Aron Siya (Allah) mangutana sa matinud-anon (nga mga Mensahero sa Allāh) bahin sa ilang kamatuoran (sa ipaabot sa mga Mensahe sa Allāh), Apan Siya nag-andam alang sa mga manlilimod ug sakit nga silot.
9. Oh mga magtutuo, hinumdomi ang grasya ni Allāh diha kaninyo sa dihang miabot kaninyo mga sundalo, busa Kami nagpadala batok kanila ug kusog nga hangin, ug mga kasundaluhan (sa mga anghel), nga wala ninyo makita. Si Allāh kanunay nakakita sa bisan unsa nga imong gibuhat.
10. (Hinumdumi) sa diha nga sila miabot kaninyo gikan sa inyong ibabaw ug gikan sa inyong ubos, ug sa diha nga ang mga mata nangabalhin (sa kahadlok), ug ang mga kasingkasing misaka ngadto sa mga tutonlan, ug kamo nagsugod sa paghunahuna sa nagkalain-laing mga panghunahuna mahitungod sa Allah.
11. Didto gisulayan ang mga magtutuo ug giuyog sila sa dakong pag-uyog.
12. (Hisguti) sa dihang ang mga tigpakaaron-ingnon ug sila nga kansang mga kasingkasing adunay sakit (sila nga ang pagtuo huyang) misugod sa pag-ingon: «ang Allah ug ang Iyang Sinugo wala misaad kanato gawas sa usa ka limbong.»
13. (Hisguti) sa diha nga ang usa ka pundok kanila miingon: «O katawhan sa Ya-thrib (Madinah), Dili na kamo maka-sugakod, busa pamalik kamo (sa inyong puloy-anan); ug ang usa ka pundok kanila nangayo og pagtugot gikan ang Propeta, nag-ingon: sa pagkatinuod ang among panimalay dayag kaayo sa kaaway. «Bisan pa kini dili gayod dayag: Wala silay laing tuyo gawas sa pag-kalagiw.
14. Kon ang usa ka pagsulod sa kaaway nahimo diha kanila gikan sa tanang suok, ug sila gihangyo (sa kaaway) aron sa pagbiya sa ilang pagtuo, sila (ang mga tigpakaaron-ingnon) sa pagkatinuod makahimo gayud niini uban sa diyutay lamang nga pagduha-duha.
15. Sa pagkatinuod, sila nakahimo na ug pakig-saad (kang) Allah nga sila dili gayod maga-sibog ug maga-kala-giw. Ang Kasabotan ngadto sa Allah kinahanglan nga pagatubagon.

16. Isulti: «Ang pagkalagiw dili makaayo kaninyo; kon kamo mokalagiw gikan sa kamatayon o gikan sa pagpatay, ug kamo dili makatagamtam (nining temporaryo nga kinabuhi) gawas sa gamay.
17. Isulti: «Kinsa ba ang makapanalipod kaninyo gikan sa Allah (Dios) kon Siya nagtinguha sa pagbuhat ug kadaot kaninyo, o Siya nagtinguha sa pagpakita kaninyo ug Kaluoy? Sila dili gayod makakaplag alang sa ilang mga kaugalingon bisan unsa nga tigpanalipod (manluluwas) o magtatabang gawas sa Allah.
18. Si Allah nakaila niadtong nanag-babag sa uban (sa pagpakig-away diha sa Dalan sa Allah), ug niadtong nag-ingon sa ilang mga kaigsoonan: Umari kamo kanamo; ug sila dili moanha sa pagpakig-away gawas sa gamay,
19. Ang pagkahakog nganha kanimo. Sa diha nga moabut ang kahadlok, makita nimo sila nga nagatan-aw kanimo, ang ilang mga mata nagtuyok, sama sa usa nga naluya tungod sa paghunahuna sa kamatayon; apan sa diha nga ang kahadlok mawala na, sila magadasmag kaninyo sa mahait nga mga dila, nga hakog sa [paggasto] ug kaayohan. Wala sila mituo mao nga gihimo ni Allah nga walay bili ang ilang mga buhat. Ug kini sayon lang alang sa Allah.
20. Naghunahuna sila nga ang mga kaalyado sa kaaway wala pa makalakaw, ug kon ang mga kaalyado moabut (pag-usab) gusto sila mao sa mga desyerto (nga naglatagaw) kauban sa mga Bedouin (mga ignorante nga taga disyerto) mangutana bahin sa imong balita, ug kon sila anaa uban kaninyo sila dili makig-away gawas sa gamay.
21. Sa pagkatinuod diha sa Mensahero sa Allah (Muhammad) aduna kamoy hingpit nga maayong panag-ingnan aron sundon, alang kaniya nga naglaum (sa Pagpakigtagbo) sa Allah ug sa Katapusang Adlaw, ug naghinumdom sa Allah kanunay.
22. Sa diha nga ang mga magtutuo nakakita sa mga kaalyado sa kaaway, sila miingon: «Kini mao ang gisaad sa Allah kanato ug sa Iyang mensahero, ug ang Allah ug ang Iyang mensahero nagsulti sa Kamatuoran; ug kini nagdugang lamang kanila sa Pagtuo ug pagpasakop.»
23. Taliwala sa mga magtutuo anaay manga lalaki nga matinud anon sa ilang gihi-mong pakigsaad (kang) Allah nga wala gayod mutalikod. Adunay taliwala ka-

nila nga nagtuman sa ilang mga panaad ug adunay taliwala kanila nga naghulat pa, ug sila wala mausab bisan diyutay.

24. Aron ang Allah moganti sa mga matinud-anon tungod sa ilang pagkamatinod-anon, ug musilot sa mga tigpakaaron-ingnon kon Siya mobuot o o mobalik kanila (nga maluloy-on); kay sa pagkatinuod ang Allah Labing Mapasayloon, ang Labing Maluluy-on.
25. Si Allāh miabog sa mga manlilimod ngadto sa ilang kasuko; sila wala makaangkon og bisan unsa nga kabintahaan, ug ang Allah igo na sa mga magtutuo sa pagpakig-away (pinaagi sa pagpadala batok sa mga dili magtutuo sa usa ka kusog nga hangin ug mga tropa sa mga anghel). Kanunay nga si Allāh Kusog, Gamhanan.
26. Ug Iyang gipapahawa kadtong gikan sa mga sumosunod sa (naunang) Kasulatan (ang mga Hudeyo) nga nagpaluyo (mga pagano nga mga Arabo) gikan sa ilang mga kuta, ug Iyang gibutang ang kalisang sa ilang mga kasingkasing; ang uban inyong napatay, ug ang laing pundok inyong nabihag.
27. Siya naghimo kaninyo nga manununod sa ilang yuta, sa ilang mga panimalay, sa ilang mga bahandi, ug ang yuta nga wala ninyo gitumban. Si Allah mao ang Makahimo sa tanang butang.
28. Oh Propeta (Muhammad), sultihi ang inyong mga asawa: «Kon kamo nagtinguha sa kinabuhi niining kalibotana ug sa mga dayandayan niini, nan umari kamo, ako magahatag kaninyo ug usa ka matahom nga tagana, ug Ako maga-pahigawas kaninyo sa maayong paagi. «
29. Apan kon kamo nagtinguha sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad) ug sa (maayong) Puloy-anan sa Ulahing Adlaw, nan sa pagkatinuod ang Allah nag-andam alang sa mga tigbuhat ug maayo gikan kaninyo ug Dakong Ganti.
30. Oh mga asawa sa Propeta, bisan kinsa kaninyo nga magbuhat sa dayag nga kalaw-ayan, ang pag-antos (silot) doblehon alang kaniya (sa Pikas Kinabuhi). Kini sayon lang alang sa Allah.
31. Bisin kinsa kaninyo nga masinugtanon sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad) ug magkinabuhi nga matarong, Kami mohatag kaniya ug doble nga ganti, ug Kami nag-andam alang kaniya ug usa ka halangdon nga tagana (sa Paraiso).

32. Oh mga asawa sa Propeta, dili kamo sama sa ubang mga babaye (ingon nga kamo mga buhi nga panig-ingnan sa uban); Kong kamo magbantay batok sa kadautan, nan ayaw pagpahumok imong pagsulti, kay basin unya siya nga ang kasingkasing adunay sakit (sa pagkatintal, o kaibog) matandog uban sa tinguha, Apan pagsulti kamo sa tarong nga pamulong.
33. Pabilin kamo sa inyong mga balay ug ayaw ninyo ipasundayag ang inyong kaanyag sama sa ilang pagpakita sa karaang mga kapanahonan (pagano) sa pagkawalay alamag; (hinoon, tumana sa inyong kaligdong), Huṭṭi ang pag-ampo, paghatag ug zakāh (obligado limos), ug tumana ang Allāh ug ang Iyang Mensahero (Muḥammad). Si Allāh gusto lamang nga tangtangan ang kahugawan gikan kaninyo, O pamilya (sa Propeta), ug sa pagputli kaninyo sa usa ka hingpit nga pagputli.
34. Hinumdumi [mga asawa sa Mensahero] kung unsa ang gilitok sa inyong mga balay nga mao ang mga bersikulo ni Allāh ug kaalam. Sa pagkatinuod, si Allāh kanunay nga labing maliputon, Nakahibalo sa Tanan.
35. Sa pagkatinuod ang mga lalaki ug babaye nga nagpasakop sa Allāh, ang mga magtutuo nga mga lalaki ug nga mga babaye, ang mga masinugtanon nga mga lalaki ug nga mga babaye, ang mga matinud-anon nga mga lalaki ug nga mga babaye, ang mga lalaki nga molahutay ug ang mga babaye, ang mga lalaki nga mapainubsanon sa ilang kaugalingon ug sa mga babaye, ang mga lalaki nga naghatag ug mga charity ug ang mga babaye, ang mga lalaki nga nagpuasa ug ang mga babaye, ang mga lalaki nga nagbantay sa ilang pribadong mga bahin ug ang mga babaye, ug ang mga lalaki nga naghinumdum sa Allāh kasagaran ug ang mga babaye, si Allāh nag-andam alang kanila sa usa ka kapasayloan ug Dako nga Ganti (Paraiso).
36. Kini dili alang sa usa ka magtotoo nga lalaki o sa usa ka magtutuo nga babaye, sa diha nga si Allāh ug ang Iyang Mensahero naghukom sa usa ka butang, nga sila kinahanglan nga adunay usa ka pagpili sa unsa may kalabutan kanila ug sila niini dili mahiuyon. Bisan kinsa nga dili motuman sa Allāh ug sa Iyang Mensahero sa pagkatinuod nahisalaag sa usa ka tin-aw nga paagi.
37. (Hisguti Oh Propeta Muḥammad) sa dihang ikaw miingon kaniya (Zayd bin Ḥarithah) kinsa gipaboran sa Allāh (pinaagi sa paggiya kaniya ngadto sa Islam) ug

ikaw pabor siya (pinaagi sa pagpahigawas kaniya): «Ipabilin ang imong asawa ug kahadloki Allāh, samtang ikaw nagtago sa usa ka butang nga si Allāh pagpadayag ug ikaw nahadlok sa mga tawo samtang si Allah mao ang mas takos nga imong kahadlokan. Apan sa diha nga si Zaid (bin Harithah) diborsyo kaniya (Zaynab bint Jahsh). Kami nakigminyo kaniya kanimo, aron walay mahitabo sa mga magtutuo nga makahasol mahitungod sa pag-asawa sa binulagan nga sa ilang mga sinagop nga lalaki, sa diha nga ang usa makigbulag sa usa nga maligdong. Ang sugo ni Allāh kanunay nabuhat.

38. Walay pagbasol sa Propeta sa pagbuhat nianang gitudlo sa Allah (Dios) ngadto kaniya; mao kana ang Pamaagi sa Allah niadtong mga nauna; ug ang Kasugoan sa Allah usa ka Pagtakda nga kanunay'ng nahingpit ug sigurado.
39. Sila nga nagpahayag sa mga Mensahe sa Allah ug nahadlok Kaniya, ug ayaw kahadlok kang bisan kinsa gawas sa Allah; ang Allah Igo na isip Tig-ihap.
40. Si Muhammad dili amahan sa bisan kinsa sa inyong mga kalalakin-an, apan siya mao ang Mensahero sa Allah ug ang Katapusan sa mga Propeta; ug ang Allah adunay hingpit nga Kahibalo sa tanang butang.
41. Oh mga magtutuo, hinumdumi si Allāh sa makanunayon nga pag-hinumdom.
42. Himayaa Siya sa buntag ug gabii.
43. Siya mao ang naghatag sa Iyang mga panalangin nganha kaninyo, ug ang Iyang mga anghel (naghangyo Kaniya sa pagbuhat sa ingon), aron Siya mopagawas kaninyo gikan sa tumang kangitngit ngadto sa kahayag; ug Siya mao ang Kanunay nga maloloy-on ngadto sa mga magtotoo.
44. Ang ilang pagtimbaya sa usa'g usa sa Adlaw nga ilang ikatagbo Siya mao ang: 'Kalinaw,' ug Siya nag-andam alang kanila ug usa ka Madungganong Ganti.
45. Oh Propeta 'Muhammad', sa pagkatinuod Kami nagpadala kanimo ingon nga usa ka saksi, ingon nga usa ka tigpahibalo sa maayong balita, ug ingon nga usa ka tigpasidaan,
46. Ug usa ka nagdapit ngadto sa Allāh pinaagi sa Iyang pagtugot, ug ingon nga usa ka suga nga naga-dan'ag.
47. Hatagi ang mga magtutuo sa maayong balita nga sila makabaton sa usa ka dako

nga Kadagaya gikan sa Allah (Dios).

48. Ayaw pagsugot sa mga manlilimod ug sa mga tigpakaaron-ingnon, ug ayaw tagda ang ilang makalagot nga mga pulong, ug pagsalig kang Allāh. Si Allāh igo na isip Sinaligan.
49. Oh mga magtotoo, kung magminyo kamo sa mga babaye nga magtotoo unya bulagan ninyo sila sa wala pa ninyo sila matandog (pinaagi sa pakighilawas), walay obligasyon alang kaninyo ngadto kanila nga usa ka panahon sa paghulat nga inyong giisip. Busa hatagi sila ug gasa, ug hatagi silag kagawasan sa halangdon nga paagi.
50. Oh Propeta (Muhammad), sa pagkatinuod, Gihimo Namu nga subay sa balaod kaninyo ang inyong mga asawa nga inyong gihatag ang ilang mga bugay, ug sila nga iya sa inyong tuo nga kamot gikan sa unsay gihatag sa Allāh kaninyo, ang mga anak nga babaye sa imong mga uyoan sa amahan, sa mga anak nga babaye sa imong iyaan sa amahan, sa mga anak nga babaye sa imong uyoan sa inahan, ug ang mga anak nga babaye sa imong mga iyaan sa inahan nga milalin uban kanimo; ug usa ka magtutuo nga babaye kon siya mohalad sa iyang kaugalingon ngadto sa Propeta, kon ang Propeta gusto nga makigminyo kaniya - usa ka pribilehiyo ilabi na alang kanimo, dili alang sa (ubang) mga magtutuo; Kami nahibalo sa among gitudlo kanila mahitungod sa ilang mga asawa ug niadtong gipanag-iya sa ilang tuong mga kamot, aron walay kahasol nga mahitabo kaninyo; ug si Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
51. Mahimo nimo nga ipaundang (ang turno sa) kinsay imong gibuoat kanila (nga imong mga asawa), ug mahimo nimong dawaton kung kinsa ang imong gusto, ug kung kinsa ang imong gitinguha niadtong imong gilangay (ang iyang turno sa temporaryo); walay pagbasol kanimo (sa pagdawat kaniya pag-usab); kini mao ang labing tukma, aron sila mahupay ug dili maguol, ug nga silang tanan mahimuot sa unsay imong ihatag kanila. Ang Allah nahibalo kon unsa ang anaa sa inyong mga kasingkasing. Ang Allah mao ang Labing Nasayud sa Tanan, ang Labing Mapailubon.
52. Wala gitugot kanimo (Oh Propeta Muhammad) ang pagkuha (bisan unsa nga dugang) nga mga babaye human kini, ni makapuli sa bisan kinsa sa imong mga

asawa sa lain, bisan pa ang ilang katahum makapahimuot kanimo, gawas sa unsay gipanag-iyahan sa imong tuo nga kamot (mga ulipon). Si Allāh kanunay nga nakahibalo sa tanan.

53. Oh mga magtotoo, ayaw pagsulod sa mga balay sa Propeta gawas kon ang pagtugot gihatag kaninyo alang sa pagkaon, nga dili maghulat sa pagluto niini nga mahuman; apan kung dapiton kamo, sumulod kamo, ug kun nakakaon na kamo, nan gawas na kamo; ug ayaw pagpabilin alang sa kaswal nga panagsultihanay; Ang ingon nga kinaiya mao ang tinuod nga makalagot sa Propeta, apan siya maulawon kaayo sa paghangyo kanimo sa pagbiya, ug si Allah wala maulaw sa kamatuoran. Sa diha nga kamo mangutana kanila [kinsa ang iyang mga asawa] alang sa usa ka butang, pangutan-a sila gikan sa luyo sa usa ka tabil. Kana mas putli alang sa inyong mga kasingkasing ug sa ilang mga kasingkasing. Dili alang kanimo ang pagdaot sa Mensahero sa Allah ni ang pagminyo sa iyang mga asawa human kaniya hangtod sa kahangturan. Sa pagkatinuod kana ngadto sa Allah usa ka dakong kadautan.
54. Bisan ikaw nagpadayag sa usa ka butang o nagtago niini, sa pagkatinuod ang Allah adunay hingpit nga Kahibalo sa tanan nga mga butang.
55. Walay sala alang kanila (kon sila dili magtabon sa ato pa, magsul-ob ug tabil) atubangan sa ilang mga amahan (o sa ilang mga uyoan sa amahan o mga uyoan sa inahan), o sa ilang mga anak nga lalaki, o sa ilang mga igsoong lalaki, o sa mga anak nga lalaki sa ilang igsoon nga lalaki, o sa mga anak nga lalaki sa ilang mga igsoong babaye, o sa ilang ang babaye, o sa unsay gipanag-iyahan sa ilang mga tuong kamot; kahadloki ang Allāh ug likayi ang dautan. Ang Allah mao ang kanunay nga Saksi sa tanang mga butang.
56. Sa pagkatinuod, si Allāh (Dios) ipadala sa Iyang Balaanong mga Panalangin ngadto sa Propeta (Muhammad) ug ang Iyang mga anghel nagtinguha sa Panalangin alang kaniya. O mga magtotoo, pangayo kamo sa (Allah) sa paghatag sa Iyang Balaanon nga mga Panalangin ngadto kaniya, ug paghatag kamo ug katahoran ngadto kaniya sa usa ka (takus) nga pagtimbaya sa kalinaw.
57. Sa pagkatinuod (alang) niadtong nagsulti ug dautan nga mga butang sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad), ang Allah nagtunglo kanila dinhi sa kalibutan

- ug sa Kinabuhi, ug Siya nag-andam alang kanila sa usa ka makauulaw nga Silot.
58. Kadtong nakapasakit sa mga magtotoo nga mga lalaki ug mga babaye nga dili makatarunganon nagdala sa ilang mga kaugalingon sa usa ka pagbutangbutang ug usa ka tin-aw nga sala.
59. Oh Propeta (Muhammad), isulti ngadto sa imong mga asawa, sa imong mga anak nga babaye, ug sa mga magtutuo nga babaye nga ilang isul-ob ang ilang mga kupo palibut kanila; mao kini ang labing angay, aron sila mailhan (ingon nga putli nga magtotoo nga mga babaye), ug aron dili mahasi. Si Allah mao ang Labing Mapa-sayloon, Labing Maluluy-on.
60. Kung ang mga tigpakaaron-ingnon, kansang mga kasingkasing anaa sa sakit (sa pagkatintal, o kaibog), ug ang mga tigpakaylap sa mga hungihong, sa ingon niana nahimong hinungdan sa kasamok (ug kadautan) sa lungsod (sa Propeta), ayaw paghunong, kami sa pagkatinuod mag-aghat kanimo batok kanila ug gahum kanimo ngadto kanila, nan sila dili mahimong mga silingan nimo didto gawas sa kadiyot.
61. Mga tinunglo bisan asa sila makit-an, sila paga-dakpon ug pagapatyon ang usa ug ang tanan (tungod sa ilang kadautan).
62. (Mao kana ang) Pamaagi sa Allah ngadto kanila nga nauna; ug ikaw dili gayod maka-kaplag ug kausaban sa Pamaagi sa Allah.
63. Ang mga tawo nangutana kanimo bahin sa Katapusan nga Panahon. isulti: Ang kahibalo niini anaa lamang sa Allah. Unsa ang nagpahibalo kanimo nga ang Katapusan nga Takna nagkaduol na?»
64. Sa pagkatinuod ang Allah (Dios) mitunglo sa mga manlilimod ug nag-andam alang kanila ug nagdilaab nga Kalayo,
65. Sa magpabilin niini hangtod sa kahangtoran; Dili gayod sila makakitag tigpanalipod o katabang.
66. Sa Adlaw nga ang ilang mga nawong ibalibag sa Kalayo nga walay katapusan, sila moingon: «Oh (hinaut pa unta) kami mituman sa Allah ug mituman sa Mensahero (Muhammad)!»
67. Sila moingon: «O Allāh among Ginoo, sa pagkatinuod kami misunod niadtong among mga agalon ug bantugan nga mga tawo taliwala kanamo apan sila mipahi-

salaag kanamo gikan (husto) sa dalan.

68. (Oh Allah) among Ginoo, hatagi sila ug dobleng silot ug itunglo sila sa dakong Tunglo.
69. Oh mga magtutuo, ayaw pagpahisama niadtong mipasakit (ug estorya) kang Moises, apan ang Allah naghinlo kaniya sa ilang gipanulti, ug siya adunay dakong dungog sa Panan-aw sa Allah.
70. Oh mga magtutuo, kahadloki ang Allah, likayi ang daotan, ug isulti ang pulong nga husto, tinuod, ug makiangayon,
71. Ang Allāh mohikay kaninyo sa inyong mga kalihokan ug Siya mopasaylo sa inyong mga sala alang kaninyo. Bisan kinsa nga mituman sa Allāh ug sa Iyang Mensahero sa pagkatinuod iyang nakab-ot ang usa ka katapusang kalampusan.
72. Sa pagkatinuod Kami mitanyag sa Pagsalig ngadto sa mga langit ug sa yuta ug sa kabukiran, apan sila nagdumili sa pagdala niini, tungod kay sila nahadlok sa mga sangpotanan niini. Apan gidawat kini sa tawo; sa pagkatinuod siya (ang tawo) mao ang labing dili makiangayon (sa iyang kaugalingon), labing walay alamag (sa iyang katapusan nga padulngan);
73. Aron nga si Allah (Dios) musilot sa mga salingkapaw nga mga lalaki ug mga babaye, ug sa mga lalaki ug mga babaye nga nagbutang ug kauban Kaniya (sa pagsimba), ug ang Allah modawat sa paghinulsol sa mga magtutuo nga mga lalaki ug nga mga babaye. Si Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.

Saba`

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluluy-on.

1. Ang tanan nga pagdayeg alang Kang Allah, kansang nanag-iya sa tanan nga anaa sa langit ug ang tanan nga ania sa yuta, ug ngadto Kaniya usab ang (tanang) pagdayeg sa Pikas Kinabuhì; ug Siya mao ang Hingpit Maalamon, ang Hingpit Nakahibalo.
2. Siya nahibalo sa unsay nahisulod sa yuta ug sa unsay mogula gikan niini, ug sa unsay mikanaug gikan sa langit, ug sa unsay nagasaka niini. Siya (Allah) mao ang Labing Maluluy-on, ang Labing Mapasayloon.
3. Sila nga naglimod (sa Kamatuoran sa Islam) nag-ingon: «Ang Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom) dili moabot kanamo.» Isulti: «Oo, pinaagi sa (Allah) nga akong Ginoo, kini sa pagkatinuod moabut kaninyo»; (Siya, Allah, mao) ang Nakahibalo sa dili makita, walay bisan sama sa gibug-aton sa usa ka atomo (o sa usa ka gamay nga hulmigas) o mas gamay pa o mas dako pa niana nga makaikyas gikan sa Iyang Kahibalo sa mga langit o sa yuta, apan (ang tanan) anaa sa tin-aw talaan.
4. Aron Iyang gantihan kadtong mituo ug nagbuhat ug matarong nga mga buhat; alang kanila mao ang kapasaylohan ug usa ka halangdon nga tagana (sa Paraiso).
5. (Alang) niadtong nanlimbasug pag-ayo sa pagsupak sa mga Bersikulo (sa Allah), (nga naninguha) sa pagpahinabog kapakyasan, alang kanila mao ang usa ka sakit nga Silot nga dautan.
6. Kadtong gihatagan ug kahibalo nakakita sa tin-aw nga (kini nga Qur'an) gipakanaog nganha kanimo (O Propeta Muhammad) gikan sa imong Ginoo (Allah) uban ang Kamatuoran, ug kini nagpadulong sa Dalan sa (Allah) nga Labing Hataas Gamhanan, Labing Dalaygon.
7. Sila nga naglimod (sa Kamatuoran) nag-ingon: «Ipakita ba namo kanimo ang usa ka tawo (nga mao si Muhammad) nga nagpahibalo kanimo nga kung ikaw magkatibulaag ngadto sa abog ug magkuniskunis, nan ikaw mahimong (magbanhaw)

sa bag-ong binuhat (alang sa Paghukom)?

8. Siya nagtumo-tumo og bakak batok sa Allah o adunay pagkabuang diha kaniya. Hinonoa, kadtong wala motuo sa Pikas Kinabuhi anaa sa pag-antos ug anaa sa dakong kasaypanan.
9. Wala ba nila mahunahunaan ang unsay anaa sa ilang atubangan, ug ang unsay anaa sa ilang luyo sa langit ug sa yuta? Kon Among gibuo, mahimo Namo nga ang yuta mulamoy kanila, o makahimo nga ang tipik sa langit mahulog kanila; sa pagkatinuod adunay Timaan niini alang sa matag sinsero nga makinasingkasingon nga tawo nga mibalik (sa Allah) diha sa paghinulsol.
10. Sa pagkatinuod, Kami naghatag kang David gikan Kanamo sa usa ka kadagaya. [Kami miingon]: «O mga kabukiran ug mga langgam, isubli ang paghimaya uban kaniya. Kami nagpahumok alang kaniya og ang puthaw,
11. [Nag-ingon]: «Himoa ug hingpit (nga mga taming), ug sukda ang mga sumpay (niini) ug (kamong tanan, O mga magtotoo) magbuhat sa pagkamatarung; Sa pagkatinuod ako Kanunay nga Nakakita sa unsa'y inyong gibuhat.
12. (Among gihimo) ang hangin magpailalom kang Solomon, Ang panaw niini sa buntag maoy usa ka bulan ug ang panaw sa hapon niini maoy usa ka bulan, ug Kami naghimo ug tubod sa tinunaw nga tumbaga nga moagas alang kaniya, ug sa mga jinn sila adunay mga nagtrabaho ubos kaniya pinaagi sa sugo sa iyang Ginoo (Allah); ug bisan kinsa nga mutalikod gikan sa Among sugo gikan kanila, Kami mopatilaw kaniya sa Silot sa Nagdilaab nga Kalayo.
13. Ilang gihimo alang kanila ang bisan unsa nga iyang gitugot nga mga mosque, mga estatwa, mga planggana sama sa mga pasungan, ug mga kolon nga nagbarog. Pagpasalamat kamo, O pamilya ni David, kay pipila lang sa Akong mga alagad maoy mapasalamaton.
14. Sa diha nga gitakda Namo ang kamatayon alang kaniya (Solomon), walay nagpahibalo sa mga jinn 'mga demonyo' sa iyang kamatayon gawas sa anay nga nagsigeg kaon sa iyang sungkod; busa sa diha nga siya natumba, ang mga jinn nakahibalo sa tin-aw nga kon sila nakahibalo lang sa dili makita, sila dili unta magpabilin sa makauulaw nga pag-antus (sa pagkaulipon).

15. Sa pagkatinuod, adunay usa ka Timaan alang sa Sheba (Saba) sa ilang yutang n-tawhan; duha ka tanaman sa tuo ug sa wala. (Sila gisultihan): «Kaon kamo sa mga grasya sa inyong Ginoo (Allah) ug pagpasalamat Kaniya; usa ka maayong yuta ug Mapasayloon nga Ginoo 'Allah'.
16. Apan sila mitalikod (sa Kamatuoran), busa Kami nagpadala batok kanila sa baha (nga gipagawas) gikan sa mga dam, ug puli sa ilang duha ka mga tanaman Kami mihatag kanila og duha ka tanaman nga nagapamunga ug mapait nga bunga ug (nagtubo) mga tunokon ug pipila ka mga kahoy nga walay bunga.'.
17. (Pinaagi niini) Kami nagbalus kanila tungod kay sila naglimod (sa Allah, sa Iyang mga mensahero, ug sa Ulahing Adlaw). Kami ba magabalos kang bisan kinsa gawas sa mga dili mapasalamaton.
18. (Sa wala pa ang ilang pagkapukan) Kami mibutang taliwala kanila ug sa mga lungsod nga diin Among gipanalanginan (sa daghang) mga lungsod nga daling makita sa usag-usa, ug sa ingon niana Kami naghimo sa pagpanaw nga sayon (alang kanila, nga nag-ingon): «Panaw kamo pinaagi kanila sa gabii o sa adlaw, nga luwas.»
19. Apan sila miingon: Among Ginoo, himoa ang mga hugna taliwala sa among mga pagpanaw mas taas; Ug nanag-himo ug hiwi batok sa ilang mga kaugalingon, busa Kami mihimo kanila (ingon nga panig-ingnan) nga mga sugilanon (sa nan-gagi nga panahon) ug mipatibulaag kanila sa usa ka hingpit nga pagkatibulaag; sa pagkatinuod adunay mga Timailhan niini alang sa tanang mapailubon, mapa-salamaton.
20. Sa pagkatinuod, si Satanas nagpamatuod sa iyang pangagpas mahitungod kanila sa tinuod, busa sila misunod kaniya gawas sa usa ka pundok sa mga magtotoo.
21. Tungod kay siya (Satanas) walay pagbulot-an ibabaw kanila (katawhan ug en-gkanto), gawas nga Among nailhan ang kinsay mituo sa Pikas Kinabuhi gikan kaniya nga nagduhaduha mahitungod niini; ug ang imong Ginoo (Allah) mao ang mag-balantay sa tanang butang.
22. Isulti: «Tawag kamo niadtong inyong giangk-on (nga mamahimong kaubanan nga mga dios) gawas sa Allah, samtang sila wala nanag-iy-a sa gibug-aton sa usa ka

atoma sa mga langit o sa yuta, ni sila adunay bisan unsa nga panagkauban niini, ni adunay bisan kinsa kanila nga katabang ngadto Kaniya.

23. Ang tigpataliwala walay ikapulos sa bisan unsa atubangan Niya gawas kon kinsa ang Iyang gitugotan niini. Hangtud nga ang kahadlok gikuha gikan sa ilang mga kasingkasing; sila moingon (sa usag-usa): «Unsa kanang gisulti sa (Allah) nga imong Ginoo?» Sila moingon: «Ang Kamatuoran.» Siya maoy Tinuboy sa Kahitas' an ang Labing Dako.
24. Isulti: «Kinsa ang maghatag kaninyo ug tagana gikan sa langit ug sa yuta?» Isulti: 'Ang Allah.' Ug sa pagkatinuod kami o kamo anaa sa husto nga Giya o anaa sa dayag nga kasaypanan.
25. Isulti: «Dili kamo pangutan-on kabahin sa mga sala nga among nahimo, ug dili usab kami pangutan-on kung unsa ang inyong nabuhat.»
26. Isulti: «Ang atong Ginoo (Allah) magtigum kanatong (tanang) sa tingub, ug Siya maghukom tali kanato sumala sa kamatuoran. Siya mao ang Labing maayo Maghuhukom, ang Labing-Nasayud.
27. Isulti: «Ipakita kanako kadtong inyong gipahiusa ngadto Kaniya (Allah) ingon nga mga kaubanan (sa pagsimba).» Dili (walay bisan unsa nga kauban ngadto Kaniya)! Hinonaa, Siya (Allah lamang) mao (ang bugtong Tinuod) nga Diyos, ang Labing Gamhanan, ang Labing nga Maalamon.
28. Kami nagpadala kanimo (Oh Propeta Muhammad) sa tanan nga katawhan, ingon nga tigdala sa maayong balita ug ingon nga usa ka tigpasidaan, apan kadaghanan sa mga tawo wala mahibalo.
29. Sila nagaingon: «Kanus-a man kini nga saad (sa Pagkabanhaw ug Paghukom) kon kamo nagsulti matood?»
30. Isulti: «Kaninyo adunay gikatakda nga Adlaw (sa Paghukom) ug kamo niini dili makahimo sa pag-pasibog sa takna ni sa pag-padali.
31. Sila nga naglimod (sa Kamatuoran) nag-ingon: «Kami dili motuo niini nga Qur'an, ni sa nauna niini (sa Torah ug sa Ebanghelyo)»; apan kon inyong makita (unsa ang mahitabo sa Adlaw sa Paghukom) sa diha nga ang mga mamumuhat sa kadautan (ang mga pagano ug mga wala mutuog dios) patindogon sa atubangan sa ilang

nga Ginoo (Allah), kun unsaon nila pagbasol ang usag-usa! Sila nga giisip nga huyang moingon ngadto sa mga mapahitas-on: «Kon dili pa tungod ninyo kami sa pagkatinuod nahimo untang mga magtutuo.»

32. Sila nga mga mapahitas-on moingon ngadto sa mga kahimtang nga huyang: «Kami ba mipatalikod kaninyo gikan sa Giya human kini miabot kaninyo? Dili, kamo (sa inyong kaugalingon) mao ang mga daotan».
33. Kadtong giisip nga huyang moingon sa mga mapahitas-on. Hinonoa, (kini mao ang inyong) laraw pinaagi gabii ug adlaw sa diha nga kamo sugo kanamo sa dili pagtuo sa Allah, ug sa paghimo og mga kaatbang ngadto Kaniya ug sila napuno sa mga pagmahay, sa diha nga ilang nakita ang Silot; ug Kami magbutang ug mga tanikala sa mga liog niadtong mga naglimod (sa Kamatuoran); sila dili pagabalu-san gawas lamang sa unsay ilang buhat kaniadto (sa mga sala).
34. Wala Kami nagpadala ug tigpasidaan ngadto sa usa ka lungsod gawas nga niadtong nagkinabuhi sa kasayon niini (ang mga gihatagan sa kalibotanong bahandi), miin-gon: Sa pagkamatood, kami mga manlilimod nianang inyong gisangyaw nganhi kanamo.
35. Ug sila miingon: «Kami adunay labing daghan nga bahandi ug mga anak, ug kami dili masilotan.»
36. Isulti: «Sa pagkatinuod ang akong Ginoo (Allah) naghatag sa tagana alang kang kinsa nga Iyang gusto ug nagpugong (alang kang bisan kinsa nga Iyang gibuo), apan kadaghanan sa mga tawo wala mahibalo.»
37. Dili ang inyong katigayunan o ang inyong mga anak ang nagdala kaninyo nga labing duol Kanamo (nakaangkon sa maayong Kahimuot sa Allah), apan bisan kinsa nga mituo ug nagbuhat ug mga maayong buhat, sila adunay doble nga ganti sa unsay ilang nabuhat (sa pagkamatarong), ug sila mupuyo sa tag-as nga mga puloy-anan (sa Paraiso) sa kalinaw ug kaluwasan.
38. (Alang) kanila nga nanlimbasug batok sa Among mga Bersikulo, (nga nagtinguha) sa paghimo (niini) ug kapakyasan, sila pagadad-on ngadto sa Silot.
39. Isulti: «Sa pagkatinuod ang akong Ginoo (Allah) nag-padagaya sa tagana alang kang bisan kinsa nga Iyang gusto sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug sa jinn),

ug nag-kunhod (niini) alang kang bisan kinsa (nga Iyang gibuo)), ug ang bisan unsa nga butang nga inyong gigasto (sa kaayohan), Siya magailis niini, ug Siya ang Pinakamaayo sa mga Tighatag.

40. Ug sa Adlaw nga Iyang tigomon silang tanan (ang mga tigsimba ug ang mga gisimba), ug Siya moingon sa mga anghel: «Kamo ba ang gisimba niining mga tawhana kaniadto?»
41. Sila moingon: «Himaya kanimo (O Allah)». Ikaw ang among magbalantay, dili sila. Oo, sila buta nga nagsimba sa jinn; kadaghanan kanila mga magtutuo kanila.
42. Busa nianang Adlaw (sa Paghukom) sila walay gahom nga makahimo ug kaayohan o kadaot alang sa usag-usa, ug Kami moingon ngadto kanila nga nagbuhat ug kadautan (mga pagano): «Tilawi ang Silot sa Kalayo nga inyong gilimod kaniadto.»
43. Sa diha nga ang Among tin-aw nga mga Bersikulo litok ngadto kanila, sila moingon: «Kini usa lamang ka tawo (Muhammad) nga nagtinguha sa pagpahilayo kaninyo gikan sa gisimba sa inyong mga amahan (ug mga katigulangan)». Ug sila nag-ingon: «Kini 'ang Qur'an' usa lamang ka bakak nga gitumotumo». Ug sila nga naglimod mosulti mahitungod sa Kamatuoran sa diha nga kini moabut ngadto kanila: «Kini 'ang Qur'an' usa lamang ka tin-aw nga salamangka.»
44. Kami wala maghatag kanila sa bisan unsa nga mga Kasulatan nga ilang matun-an, ni Kami nagpadala ngadto kanila una kanimo ug usa ka tigpasidaan.
45. Sila nga nauna kanila naglimod (sa Kamatuoran), ug kini sila (ang mga pagano) wala pa makakab-ot sa ikapulo sa unsay Among gihatag kanila, apan sila milimod sa Akong mga Mensahero, unya unsa 'makalilisang' ang akong silot.
46. Isulti: «Ako nagpahimangno kaninyo sa usa lamang ka butang, nga kamo mo-barug nga lunsay alang sa Kawsa sa Allah nga managpares ug tinagsa-tagsa, ug pamalandong (niini nga Mensahe), Kay walay timailhan sa pagkabuang sa inyong kauban (ang Propeta Muhammad)»; siya usa lamang ka tigpasidaan kaninyo atubangan sa grabeng pag-antos.
47. Isulti: «Wala gayud Ako nangayo kaninyo ug bisan unsa nga ganti (alang niini nga Mensahe), hinoon kining tanan alang sa inyong kaugalingong kaayohan; kay ang

akong ganti anaa lamang sa Allah (Dios), ug Siya Saksi sa tanang butang.»

48. Isulti: «Sa pagkatinuod ang akong Ginoo (Allah) nagpadala sa Kamatuoran (batok sa tanan nga bakak). (Siya mao) ang Labing Nakahibalo sa dili makita.»
49. Isulti: «Ang Kamatuoran (Qur'an) miabut na, ug ang kabakakan (Satanas, Iblees, o unsay inyong gisimba gawas sa Allah) dili makamugna ug bisan unsa ni maka-banhaw (ug usa ka butang).»
50. Isulti: Kon ako mahisalaag, ako mahisalaag lamang batok sa akong kaugalingon, ug kon ako magpabilin (nga matarong) nga nagiyahan, kini tungod sa unsay gipadayag sa akong Ginoo (Allah) kanako; Sa pagkatinuod Siya Hingpit Nakadungog sa Tanan, ang Kanunay nga Duol.
51. Kon inyong makita sa diha nga sila (mga pagano, mga manlilimod, ug ang mga dautan) magkurog sa kahadlok, apan (unya) walay kaikyasan alang kanila ug sila pagasakmiton gikan sa duol nga dapit.
52. Sila moingon: «Kami (karon) mituo niini.» Apan sa unsa nga paagi nga ang pagkab-ot (sa Pagtuo) mahimo gikan sa halayo nga dapit?
53. Ug samtang sila naglimod niini kaniadto, ug sila nagsulti ug mga pangagpas mahitungod sa dili makita gikan sa halayo nga dapit.
54. Ang usa ka babag igabutang sa taliwala kanila ug sa unsay ilang gitinguha, sama sa nahitabo sa ilang mga ka-gikan sa karaan; sa pagkatinuod sila anaa sa makali-bog nga pagduhaduha mahitungod niini⁽¹⁾.

(1) Adlaw sa Pagkabanhaw, Paghukom, ug ang Saad sa Allah nga Ganti ug Silot, ug Kinsa ba ang mas matinud-anon sa Iyang Saad kay sa Allah.

Fāṭir

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Dalaygon si Allāh, ang Magbubuhat sa mga langit ug sa yuta, Nga maoy naghimo sa mga anghel ingon nga mga Mensahero nga adunay mga pako, duha, tulo, ug upat; Siya nagadugang diha sa paglalang sa unsay Iyang gustohon. Sa pagkatinuod, si Allah makahimo sa pagbuhat sa tanang butang.
2. Bisan unsa nga hatagon ni Allāh alang sa mga tawo sa Kaluoy walay makapugong niini, ug unsay Iyang gipugngan nan walay bisan kinsa nga pagluwat niini human niana; ug Siya mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
3. Oh katawhan, hinumdumi ang grasya ni Allah nganha kaninyo; aduna bay laing magbuluhat gawas sa Allah nga naghatag kaninyo ug tagana gikan sa langit ug sa yuta? Walay dios (nga takos simbahon) gawas Kaniya; nan giunsa ba ninyo pagtalikod (gikan sa Kamatuoran)?
4. Kon sila musalikway kanimo (Oh Muhammad), nan mao usab mga Mensahero gisalikway una kanimo, ug ngadto sa Allah mubalik ang tanan nga mga butang (alang sa paghukom).
5. Oh katawhan, sa pagkatinuod ang Saad sa Allah nga matuod, busa ayaw itugot nga ang kinabuhi niining kalibutana maglimbong kaninyo, ug ayaw itugot nga ang pangulo nga limbonganon (Satanas) maglimbong kaninyo mahitungod sa Allah.
6. Sa pagkatinuod, si Satanang maoy dayag nga kaaway batok kaninyo, busa tagda siya ingon nga usa ka kaa-way, siya nagdapit lamang sa iyang mga panon ngadto sa nag-silaob nga kalayo sa Imperno.
7. Kadtong milimod (sa Allāh ug Iyang Mensahero Muhammad), sila makabaton sa usa ka hilabihan nga pagsakit, ug (alang) niadtong mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, sila makabaton ug kapasayloan ug dako nga ganti 'Paraiso'.
8. Siya ba, nga ang pagkadautan sa iyang mga buhat nahimong matahum sa iyang panan-aw, iyang giisip kini nga maayo (sama sa usa nga gitutolan sa matarung)?

Kay sa pagkatinuod ang Allah (makatarunganon nga) mobiya sa pagkahisalaag kang bisan kinsa nga Iyang gusto, ug mugiya (ingon nga Kalooy gikan Kaniya) sa kinsay Iyang gusto, busa ayaw itugot nga ang imong kaugalingon masayang sa kasubo tungod kanila; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay ilang gibuhāt.

9. Si Allāh mao ang nagpadala sa mga hangin unya ilang gibalhin ang mga panganod, ug Kami nagdala kanila (mga panganod) ngadto sa usa ka patay nga yuta, ug dinha Kami mohatag ug kinabuhi sa yuta human sa iyang kamatayon; ingon niana ang Pagkabanhaw.
10. Bisān kinsa nga nagtinguha sa dungog, nan iya sa Allah (lamang) ang tanan nga pasidungog, gahum, ug himaya. Kaniya mikayab ang man yong mga pulong, Ug ang usa ka maayong buhat nagabayaw kanila. (Alang) kanila nga naglaraw ug dautang mga buhat, sila makabaton sa usa ka hilabihan nga pagsakit; ug (mahitungod) sa ilang laraw, dili gayod mag-pulos.
11. Ug 'kini mao ang ' Allah 'Kinsa' naglalang kaninyo gikan sa abog, unya 'nagpalambo kaninyo ' gikan sa usa ka semilya, unya naghimo kaninyo nga paris. Walay babaye nga nanamkon o nanganak nga wala sa Iyang kahibalo. Ug walay kinabuhi sa tawo nga gipalugwayan o gipamub-an kondili gisulat sa usa ka talaan. Kini mao ang sa pagkatinuod sayon alang sa Allah.
12. Ang duha ka mga lawas sa tubig dili managsama. Ang usa presko ug matam-is, nga maayong imnon; ug ang usa parat ug mapait; apan gikan sa matag usa niini kamo makakaon ug lab-as ug humok nga unod (isda), ug nagpagula ug mga dayandayan nga inyong ginasul-ob; ug imong makita ang mga sakayan nga naglayag niini, aron kamo mangita sa Iyang kadagaya, ug aron kamo mahimong mapasalamaton.
13. Siya mohimo ang kagabhion mosulod sa adlaw, ug mohimo nga mosulod ang adlaw ngadto sa kagabhion, ug Iyang gihimo ang adlaw ug ang bulan nga nagpailalom kaninyo; ang matag usa mosubay sa iyang dalan sa gitakda sa panahon. kini mao ang Allah, ang imong Ginoo, Kaniya ang Pagkahari; ug kadtong inyong gisangpit gawas Kaniya wala makapanag-iya (bisan pa) sa panit sa liso sa datiles (sa ato pa, wala silay gahum bisan unsa sa tanan).

14. Kon kamo mutawag ug mag-ampo kanila sila dili makadungog sa inyong pag-tawag ug pag-ampo, ug bisan pa kon sila makadungog, sila dili makatubag ka-ninyo; ug sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom) sila molimud sa inyong pag-paki-suod; ug walay makapahibalo kaninyo nga sama sa Usa nga Labing Nakahibalo (ang Allah).
15. Oh katawhan, kamo ang nangingahanglan sa Allah (Dios), apan ang Allah, Siya ang Igo sa Kaugalingon, ang Labing Dalaygon.
16. Kon Siya mobuot, mahimo Niyang wagtangon kamo, ug magpagula ug bag-ong binuhat.
17. Ug kini dili lisud alang sa Allāh.
18. Walay tigpas-an sa mga palas-anon nga palas-anon sa uban⁽¹⁾, ug kon ang usa nga nabug-atan sa iyang lulan mutawag (sa uban aron mupas-an) sa iyang palas-anon (nga mga sala), dili siya magdala bisan unsa gikan niini, bisan kung paryente siya. Imong pasidan-an lamang kadtong mibarog sa Kahadlok sa ilang Ginoo (Allah) bisan pa sila wala makita Siya (ibabaw sa ilang panglantaw) ug makanunayon sa pag-ampo. Bisan kinsa nga nagaputli sa iyang kaugalingon, siya nagaputli lamang sa iyang kaugalingon alang sa (kaayohan) sa iyang kaugalingon; ug ngadto sa Allah (Dios) ang kataposang pagbalik (sa tanan).
19. Ang buta ug ang makakita dili gayod managsama,
20. Ni ang kangitngit ug ang kahayag,
21. Ni ang landong ug ang kainit,
22. Dili usab managsama ang mga buhi ug mga patay. Sa pagkatinuod ang Allah na-ghimo sa bisan kinsa nga Iyang gusto nga makadungog, apan dili nimo mahimo nga ang anaa sa mga lubnganan makadungog sa imong tawag.
23. Ikaw (Oh Muhammad) usa lamang ka tigpasidaan.
24. Kami nagpadala kanimo (Oh Muhammad) uban sa Kamatuoran ingon nga tigdala sa maayong balita, ug usa ka tigpasidaan; ug walay nasud gawas nga ang usa ka tigpasidaan miagi na kanila.

(1) Gikan sa Hustisya sa Allah mao kana nga dili Niya apilon ang uban nga walay sala, ingon nga sad-an sa mga kasal-anan sa ilang mga amahan pinaagi sa orihinal nga sala.

25. Kon sila musalikway kanimo (Oh Muhammad), nan sila nga una usab kanila nagsalikway; ang ilang mga Mensahero miabot kanila uban ang tin-aw nga mga Pamatuod, sinulat nga mga Ordinansa (Balaud), ug uban sa makapalamdag nga Kasulatan.
26. Unya, Ako (Allah) misakmit kanila nga milimod (sa Kamatuoran), busa unsaon (makalilisang) ang mao nga Akong silot.
27. Wala ba ninyo makita nga ang Allah nagpadala ug tubig gikan sa langit unya Kami nagpagula pinaagi niini ug mga bunga nga nagkalainlaig kolor; Gikan sa kabukiran adunay mga labud nga puti ug pula, nga lainlaig kolor, ug (ang uban pa) hilabihan ka itom?
28. Ug sa mga katawhan ug sa mga mananap ug sa mga bakahan ingon usab maoy sa lain-laing mga kolor. Kadto lamang gikan sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn) nga adunay (husto) nga kahibalo mao ang mga nagbarug (nga matuod) sa Kahadlok (ug Pagtahod) sa Allah (nga mao ang mga mahadlok sa Dios); sa pagkatinuod ang Allah mao Labing Gamhanan, Labing Mapasayloon.
29. Sa pagkatinuod, kadtong kinsa naglitok sa Libro sa Allah (Qur'an) ug makanun-ayon sa pag-ampo (sa gikatakda ilang nga mga takna) ug naggasto gikan sa unsay Among gihatag kanila sa tago ug sa dayag, (sila) naglaum sa baratilyo nga dili mapakyas⁽²⁾.
30. Aron Siya (Allah) magbalos kanila sa hingpit sa ilang mga ganti ug maghatag kanila ug labaw pa gikan sa Iyang Kadagaya; sa pagkatinuod Siya Hingpit nga Mapasayloon, nga Hingpit nga Mapasalamaton.
31. Unsa ang Among gipadayag nganha kang Kanimo (Oh Muhammad) sa Libro (Qur'an), mao ang Kamatuoran nga nagpamatuod sa nauna niini (sa mga Balaan Kasulatan)⁽³⁾; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakahibalo, Kanunay nga Nakakita sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug sa jinn).
32. Unya Kami mitugyan sa Basahon ngadto kanila nga Among gipili gikan sa Among mga sulugoon; apan ang uban kanila nga mamumuhat ug daotan, ang uban kanila

(2) Nga mao ang walay katapusan nga Paraiso pinaagi sa grasya sa Allah ug isip sangpotanan (resulta) sa maayong mga buhat nga ilang natigom sa panahon sa ilang pagkinabuhi.

(3) Ang Torah, ang Ebanghelyo ug ang mga Salmo, ug uban pa.

kasarangan, ug ang uban kanila milabaw sa maayong mga buhat pinaagi sa pagtugot ni Allāh. Kini mao ang Dakong Pabor.

33. Mga tanaman sa Eden, nga diin sila mosulod niini; sila pagasul-oban niini ug mga pulseras nga bulawan ug mga perlas, ug ang ilang bisti niini mga seda.
34. Sila moingon: «(Ang tanan) nga pagdayeg alang sa Allah, nga Maoy mikuha gikan kanato sa (tanang) kasubo; sa pagkatinuod ang atong Ginoo (Allah) Mapasay-loon, Mapasalamaton (Madinawaton sa maayong buhat),»
35. Pinaagi sa Iyang Panalangin. Nag-papuyo kanato sa usa ka puloy-anan 'Paraiso' nga molungtad sa kahangturan; walay ka-kapoy ni kaluya nga maga-abot kanato.
36. Kadtong mga milimod (sa Kamatuoran), alang kanila ang Kalayo sa Imperno; diin sila dili matapos pinaagi sa kamatayon, ni ang Silot niini mapagaan alang kanila; sa ingon niana Kami nagabalus sa matag dili mapasalamaton.
37. Sila magtuaw didto alang sa tabang (nga nag-ingon): «(O Allah) among Ginoo, dad-a kami sa gawas gikan niini (aron mobalik sa kalibutan), kami magbuhat ug matarung nga mga buhat lian pa sa among gibuhad kaniadto. (Ang Allah motubag): Wala ba Kami naghatag kaninyo ug igong taas nga kinabuhi, aron nga ang bisan kinsa nga modawat ug pahimangno makadawat niini? Ug dihay miabot kaninyo nga tigpasidaan; busa tilawi (ang Silot ug resulta sa inyong daotang mga buhat); alang sa mga mamumuhad sa kadautan, walay magtatabang (ni tigpataliwala alang kanila).
38. Si Allah mao ang Nakahibalo sa unsay dili makita sa mga langit ug sa yuta; Siya adunay bug-os nga Kahibalo sa unsay anaa sa mga dughan (sa katawhan).
39. Siya (Allah) mao ang nagbuhat kaninyo nga mga manununod sa yuta; busa bisan kinsa nga milimod (sa Kamatuoran), ang iyang dili pagtuo batok (lamang) sa iyang kaugalingon; ug ang ilang pagsalikway wala makadugang sa mga manlimod pinaagi ilang Ginoo (Allāh) sa bisan unsa gawas sa Kasilag; ug ang ilang pagsalikway dili makadugang sa mga dili magtutuo sa bisan unsa gawas sa kapildihan.
40. Ingna: «Nahunahuna ba nimo ang imong mga kauban⁽⁴⁾ nga imong gisangpit

(4) Sama ni hesukristo, ang espiritu santo, ang mga anghel, Maria, mga santos, jinn, ug uban pa.

gawas ni Allah? Ipakita Kanako kung unsa ang ilang gilalang gikan sa yuta o aduna ba silay bahin sa mga langit? O Kami naghatag kanila sa usa ka Libro aron nga sila magsunod sa usa ka tin-aw nga ebidensya gikan niini? Dili, hinonoa ang mga mamumuhat sa kadautan walay saad sa usag-usa gawas sa limbong.

41. Sa pagkatinuod, ang Allah nagkupot sa mga langit ug sa yuta aron dili kini mahanaw; ug kon sila mahanaw gikan sa ilang mga dapit, walay usa nga makakupot kanila gawas Kaniya; sa pagkatinuod Siya Labing Mapailubon, Labing Mapasay-loon.
42. Sila nanumpa pinaagi sa Allah sa ilang labing bug-at nga mga pagpanumpa, nga kon adunay moabut kanila nga usa ka tigpasidaan, sila mahimong labing maayo nga nagiyahan kay sa bisan kinsa sa (nauna) nga mga nasud; apan sa diha nga miabut kanila ang usa ka tigpasidaan (ang Propeta Muhammad) kini wala makadugang kanila gawas sa pagdumot 'ngadto sa Kamatuoran»,
43. (Tungod sa ilang) paggawi nga mapahitas-on sa kayutaan ug paglaraw ug kadautan; ug ang daotang laraw dili maglangkob sa bisan kinsa gawas sa mga nagmugna niini. Nan, aduna ba silay gilauman gawas sa dalan o pamaagi sa naunang mga tawo? Dili gayod ikaw makakaplag ug bisan unsa nga kausaban sa Pamaagi sa Allah; ug dili gayod ikaw makakaplag bisan unsa nga Pagkakabig sa Pamaagi sa Allah.
44. Wala ba sila mupanaw sa tibuok sa kayutaan, ug makakita kon unsay katapusan niadtong nauna kanila samtang sila (nga nauna) mas kusgan pa kay kanila sa gahom? Ug ang Allah dili ingon niana nga ang bisan unsa nga anaa sa mga langit o sa yuta makaikyas Kaniya; sa pagkatinuod Siya mao ang Nasayud sa Tanan, Labing Gamhanan.
45. Kon si Allāh magasilot sa katawohan sumala sa angay kanila walay usa nga binuhat nga mahabilin dinhi sa yuta, apan Siya naghatag kanila ug lugway hangtud sa gitakda nga panahon; busa sa diha nga ang ilang takna moabut na, nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakakita sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn).

Yāsīn

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluluy-on.

1. Yaa Seen⁽¹⁾ .
2. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa maalamon nga Qur'an.
3. Sa pagkatinuod, ikaw (O Propeta Muhammad) usa sa mga Mensahero (sa Allah).
4. Sa tul-id nga Dalan.
5. (Kini ang pinadayag) nga gipakanaog pinaagi kang (Allah) ang Makagagahum, ang Hingpit Maluluy-on,
6. Aron ikaw makapasidaan sa katawhan kansang mga amahan wala mapasidan-i, busa sila walay pagtagad.
7. Matood, ang Pulong (mando) napamatud-an nga tinuod batok sa kadaghanan kani-la, busa sila dili motoo.
8. Sa pagkatinuod, Kami nagbutang ug mga kwelyo sa ilang mga liog hangtod sa ilang mga suwang, nga tungod niini, mutikig ang ilang mga liog.
9. Kami nagbutang sa atubangan nila ug usa ka babag ug sa luyo nila usa ka babag, unya Kami mitabon kanila aron sila dili makakita (sa Dalan sa Kamatuoran).
10. Ug managsama lang kanila kung imo silang pasidan-an o dili nimo sila pasidan-an, sila dili motuo.
11. Mahimo lamang nga imong pasidan-an siya nga nagsunod sa Pahinumdom (Qur'an), ug nagbarog sa Kahadlok sa Labing Madagayaon (Allah) bisan pa dili makita; busa ipahibalo kaniya ang Kapasayloan ug usa ka halangdon nga ganti (sa Paraiso).

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

12. Sa pagkatinuod, Kami naghatag ug kinabuhi sa mga patay, ug Kami misulat sa unsay ilang gipadala unahan ug unsay ilang gibiyaan (nga maayo ug dautan), ug Among gisulat ang tanang butang sa usa ka tin-aw nga talaan.
13. Ihatag kanila ang usa ka sambingay sa katawhan sa lungsod (sa Antioquia), sa diha nga ang mga Mensahero miabot kanila.
14. Sa diha nga Kami nagpadala ngadto kanila og duha ka mga Mensahero, apan ilang gisalikway silang duha, unya Kami naglig-on kanila pinaagi sa ikatulo, ug sila miingon: «Sa pagkatinuod kami mga mensahero (nga gipadala) nganha kaninyo.»
15. Sila miingon: «Kamo mga tawo lamang sama sa among mga kaugalingon, ug ang Labing Madagayaon (Allah) wala magpadala ug bisan unsang pagpadayag; kamo namulong ug kabakakan.»
16. Sila miingon (ngadto sa katawhan sa lungsod): «Ang among Ginoo (Allah) nahi-balo nga kami sa pagkatinuod mga mensahero nga (gipadala) nganha kaninyo.»
17. Ang Among katungdanan maoy lamang sa ipaabot ang Mensahesa (sa Diyos, Islam) tin-aw.
18. Sila miingon (ngadto sa mga Mensahero): «Sa pagkatinuod kami nag-isip kaninyo nga dautang tilimad-on alang kanamo; kon dili kamo mohunong, batoon namo kamo, ug kasigurohan nga magpahamtang kaninyo sa sakit nga silot gikan kanamo.»
19. (Ang mga Mensahero) miingon: «Ang inyong dautang tilimad-on anaa sa inyong mga kaugalingon.» Kini ba kay tungod ang gitambag kanimo? Hinunoa, kamo mga malinapason nga katawhan.
20. May miabot gikan sa kinatumyang bahin sa siyudad nga usa ka tawo nga nagdagan, nga miingon: “Oh akong katawhan! Sunda ang mga Mensahero».
21. Sunda kadtong wala mangayo kanimo ug (bisan unsang) ganti (alang sa ilang pagsangyaw) ug sila mao saktong gigiyahan.
22. Ug nganong dili man ako mosimba Kaniya (Allah lamang) nga Maoy nagbuhat kanako? Ug ngadto Kaniya kamong (tanang) ibalik (alang sa Paghukom).
23. Magsimba ba ako sa laing mga diyos gawas Kaniya? Kon ang Labing Madagayaon

(Allah) magtinguha sa pagsakit kanako, ang pagpataliwala walay makabenepisyo kanako sa bisan unsang pamaagi, ni sila (dili usab) makahimo sa pagluwas kanako?

24. Niana nga kahintang kasigurohan nga ako anaa sa dayag nga kasaypanan:
25. Sa pagkatinuod, ako mituo sa (Allah lamang) ang inyong 'tinuod' Ginoo, busa paminaw kanako, (apan ila siyang gipatay).
26. Kini gika-ingon: «Sumulod sa Paraiso.» Siya miingon: «Oh, kon ang akong katawhan lamang unta mahibalo»,
27. nga akong Ginoo (Allah) mipasaylo kanako ug naghimo kanako nga kauban sa mga gipasidunggan.
28. Kami wala magpadala ngadto sa iyang katawhan human kaniya ug bisan unsa nga mga kasundalohan gikan sa langit, ni Kami magpadala (sa ingon niana nga mga panon).
29. Usa lamang kadto ka pagbuto (gikan ang langit), ug dihadiha sila (sama sa abo) nga nahilom.
30. Pagkaalaut nga mga ulipon 'katawhan ug jinn'! Walay miabut kanila nga Mensahero (gikan sa Allah) gawas nga sila nagbiaybiay kaniya.
31. Wala ba nila makita kon unsa kadaghan sa mga (makasasala) nga mga kaliwatan ang Among gilaglag una kanila, ug nga sila (nga nangamatay) dili na makabalik ngadto kanila?
32. Silang tanan sigurado nga pagadad-on atubangan sa Allah (alang sa Paghukom).
33. Ang usa ka timaan alang kanila mao ang yuta nga patay; Kami naghatag ug kinabuhi niini ug nagpagula gikan niini ug mga lugas aron sila makakaon niini.
34. Ug gikan niini, Kami nagpagula ug mga tanaman sa mga datiles ug mga ubas, ug mga tuboran nga nagadagayday niini.
35. Aron sila makakaon sa bunga niini, ug ang ilang mga kamot wala makahimo niini; dili ba gihapon sila magmapasalamaton?
36. Himaya (ug Kadunggan) maanaa sa (Allah) Nga maoy nagbuhat sa tanan nga mga parisan gikan sa unsay mitubo sa yuta, ug usab gikan sa ilang mga kaugalin-

gon, ug gikan sa wala nila mahibaloan.

37. Ang kagabhion usa ka timaan alang kanila, ingon nga Kami mipagula gikan niini sa adlaw, busa sila anaa sa kangitngit;
38. Ang adlaw nagdagan sa (sa agianan niini [orbit]) ngadto sa usa ka napiho (natakda) nga panahon nga gikatudlo alang niini; kini mao ang Kamandoan sa (Allah), ang Labing Makagagahum, ang Labing Nakahibalo.
39. Alang sa bulan, Among gisukod ang `tukma` nga mga hugna alang niini, hangtod nga kini matapos sama sa usa ka tigulang, sama sa kurbada nga lindog sa palma.
40. Dili itugot nga ang adlaw makaabot sa bulan, ni ang kagabhion makaapas sa adlaw, apan ang matag usa, sa usa ka orbito, naglangoy.
41. Kini mao ang usa ka timaan alang kanila nga Kami nagdala sa ilang mga kaliwatan sa ka luwan nga barko (ni Noe).
42. Kami naghimo alang kanila sa sama niini nga nga ilang gisakyan.
43. Kon Kami mobuot, Kami malumos kanila ug walay magtatabang alang kanila, ni sila maluwas,
44. gawas sa pinaagi sa kaluoy gikan Kanamo, nagtugot kanila sa pagtagamtam sa makadiyot.
45. Ug sa dihang kini miingon ngadto kanila: «Bantayi ang imong kaugalingon batok sa umaabot nga silot, aron kamo makadawat ug kalooy (sa Allāh)».
46. Walay moabut kanila nga usa ka ilhanan sa taliwala sa mga ilhanan sa ilang Ginoo (Allah) apan sila motalikod gikan niini!
47. Ug sa diha nga ingon ngadto kanila: «Paggasto kamo (sa kinabubot-on nga pagpanghatag) gikan sa unsay gihatag sa Allah kaninyo», sila nga milimod moingon ngadto kanila nga mituo: «kami ba magpakaon kanila kadtong, kon ang Allah mibuot, Siya (sa Iyang Kaugalingon) makapakaon (kanila)? Kamo anaa lamang sa dayag nga kasaypanan.
48. Sila nagaingon: «Kanus-a man kini nga saad (sa Pagkabanhaw ug Paghukom) mahitabo, kon kamo nag-sulti sa matood?»
49. Sila Nag-paabot sa usa lamang ka butoh, nga maoy magsakmit kanila, samtang

silang nanag-kalalis!

50. Busa sila dili makahimo sa paghatag ug tambag, ni sila makabalik sa ilang mga pamilya.
51. Ug ang trompeta pagatayhupon, ug diha-diha dayon gikan sa ilang mga lubnganan sila maga-dali ngadto sa ilang Ginoo (Allah).
52. Sila moingon: «Oh alaut kanato! Kinsa ang nagpabuhi kanato gikan sa dapit sa atong pagkatulog (gikan sa among mga lubnganan)?» (Ang tubag mao ang): «Mao kini ang gisaad sa Labing Madagayaon (Allah), ug ang mga Mensahero (sa Allah) gisulti sa Kamatuoran.»
53. Usa lamang kini ka labing makusog nga pagbuto, ug silang tanan paga-dad'on nganhi Kanamo (sa kapatagan alang sa Paghukom).
54. Busa niining adlaw walay kalag nga pagahukman nga dili makatarunganon bisan sa labing diyutay; ug kamo dili pagabalusan gawas sa unsay imong gibuhat kaniadto.
55. Ang mga pumoluyo sa Paraiso nianang Adlaw malingaw, sa malipayon nga pagpuyo.
56. Sila ug ang ilang mga asawa maanaa sa makapahimuot nga landong, nga nana-glingkod sa mga Trono;
57. Sila makaangkon ug mga bunga niini ug sila makabaton sa bisan unsa nga ilang tinguha.
58. Salaam (Kalinaw) usa ka Pulong gikan sa Ginoo (Allah) nga Labing Maluluy-on.
59. (Dayon kini igasulti): «Pahawa kamo (gikan sa mga magtotoo ug sa ilang kalam-pusan) niining Adlaw, O kamong mga manlilimod!»
60. Wala ba Ako magsugo kaninyo, O mga anak ni Adan, nga kamo dili mosimba kang Satanas? Sa pagkatinuod siya usa ka dayag nga kaaway nganha kaninyo,
61. Ug nga kamo kinahanglan nga magasimba kanako (lamang); mao kini ang matul'id nga dalan.
62. Sa pagkatinuod, daghan (Satanas) kaninyo ang iyang gipasalaag. Busa dili ba nimo masabtan?

63. Kini mao ang Impiyerno nga gisaad kanimo kaniadto.
64. Sulod ug sunoga kini karon tungod sa inyong paglimod 'sa Kamatuoran'.»
65. Niining Adlaw Kami magbutang ug selyo sa ilang mga baba, ug ang ilang mga kamot makigsulti Kanamo, ug ang ilang mga batiis magsaksi sa ilang nahimo kaniadto (sa mga sala).
66. Kon Amo lang gibuo, Kami sa pagkatinuod maghikaw niini (nga mga manlili-mod) sa ilang mga mata (panan-aw), aron sila maningkamot sa pagsubay sa dalan, apan unsaon nila pagkakita (nga sila anaa sa kahintang sa ilang pagkabuta).
67. Kon Amo lang gibuo, Kami sa wala'y pagduhaduha makapausab kanila (pinaagi sa pagparalisar kanila) sa ilang dapit, ug sila dili makahimo sa pagpadayon, ni sila makabalik.
68. Siya nga Among lugwayan ang iyang kinabuhi, Kami magbalik kaniya diha sa paglalang (ngadto sa kahuyang human sa iyang kusog); dili ba sila unya makasabut?
69. Wala namo siya (Muhammad) tudloi sa balak ug kana dili angay alang kaniya. Kini usa lamang ka pahinumdom ug usa ka tin-aw nga Qur'ān,
70. Aron sa pagpasidaan sa bisan kinsa nga buhi, ug ang Pulong (sa Pagsilot) mahimong makatarunganon batok sa mga manmilimod.
71. Wala ba sila mahibalo nga Kami naglalang alang kanila gikan sa gibuhay sa among mga kamot aron sila maoy makapanag-iya niini?
72. Kami nagpaaghop kanila alang kanila, aron ang uban niini ilang masakyan, ug ang uban niini ilang pagakaonon.
73. Ug alang kanila adunay uban pa nga mga kaayohan niini, ug ang (gatas) ingon nga mainom; dili ba sila magmapasalamaton?
74. Apan bisan pa niini, sila nanag-simba ug laing mga diyos gawas Allāh, aron nga tingali sila matabangan!
75. Wala sila'y gahum sa pagtabang kanila, samtang sila (ang ilang mga magsisimba) ilang mga sundalo nga mutambong kanila.
76. Busa ayaw itugot nga ang ilang sinultihan makapasubo kanimo. Sa pagkatinuod, Kami nasayud sa unsay ilang gibuhay sa tago, ug sa unsay ilang gibuhay sa dayag.

77. Wala ba nahibalo sa tawo nga Kami naglalang kaniya gikan (lang) sa usa ka tulo sa semilya? unya sa kalit siya usa ka tin-aw nga kaaway.
78. Siya mipresentar alang Kanamo ug usa ka pananglitan sa pag-pakig-atbang Kana-mo ug nakalimot sa iyang kaugalingong pagkalalang. Siya nag-ingon: «Kinsa ba ang maghatag ug kinabuhi sa mga bukog sa diha nga sila dunot?»
79. Isulti: «Siya nga nagbuhat kanila sa unang higayon maghatag kanila ug kinabuhi; ug Siya sa matag paglalang mao ang Labing Nasayud.»
80. Siya kinsa ang nagbuhat alang kanimong gikan sa lunhaw nga mga kahoy sa usa ka kalayo, aron pinaagi niini kamo makapadilaab.
81. Dili ba Siya (ang Allah) nga naglalang sa kalangitan ug kalibutan, makahimo sa paglalang sa sama kanila? Oo, ug Siya mao ang Magbuluhat (sa tanan), ang Labing Nahibalo.
82. Ang Iyang sugo, sa diha nga Siya magbuot sa usa ka butang, mao ang pag-ingon lamang niini: «Mahimo,» unya kini mahitabo.
83. Ang tanang Dungog (ug himaya) mahimong Kang Allah kinsay anaa sa Iyang kamot ang pagkahari sa tanan, ug ngadto Kaniya kamo tanan ibalik (alang sa paghukom).

Aş-Şaffāt

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ako (Dios) nanumpa sa [mga anghel] nga naglinya sa usa ka laray,
2. ug pinaagi (ang mga anghel) nga kugihan nga magmaneho (sa mga panganod aron sa pagbisibis sa uga nga kayutaan),
3. ug pinaagi niadtong (mga anghel) nga naglitok sa Pahinumdom 'pulong sa Dios',
4. Sa pagkatinuod, inyong Dios usa ra lamang (ang Allah lang):
5. Ang Ginoo sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala niini, ug ang Ginoo sa pagsubang sa adlaw.
6. Kami nagpanindot sa labing duol nga langit pinaagi sa mga dayandayan nga mga bituon,
7. Ug ingong panalipod batok sa matag masukihon nga demonyo.
8. Dili sila makapaminaw sa halangdon nga panagtigom (sa mga anghel) tungod kay sila ginalabay gikan sa matag kiliran,
9. Sa usa ka pagpalayas. Ug alang kanila mao ang makanunayon nga pagsakit,
10. Gawas kaniya nga naga-ilog (pipila ka mga pulong) pinaagi sa pagpangawat niini, apan sila gigukod sa nagdilaab nga kalayo.
11. Busa pangutan-a sila (kadtong naglimod sa Kamatuoran sa Islam) kon sila: «Mas kusgan ba sila sa kabuhatan o ang [uban pa mga kahibulongan] nga Among gibuhat?» Sa pagkatinuod, Kami nagbuhat kanila gikan sa lapok.
12. Hinoon, ikaw matingala 'pinaagi sa ilang panghimakak' samtang sila nagbiaybiay (kanimo),
13. Sa diha nga sila pahimatngonan, sila dili manumbaling.
14. Sa diha nga sila makakita ug Timaan, sila magdasig sa usag-usa sa pagbiaybiay niini,
15. nga nag-ingon: «Kini wala nay lain gawas sa usa ka tin-aw nga salamangka»,

16. Sa diha nga kita nangamatay na ug nahimong abug ug mga bukog, kita ba pagabanhawon pa gayud (gikan sa mga patay)?
17. Ug ang atong mga katigulangan «ingon man»?
18. Isulti: «Oo, ug kamo unya gipakaulawan.»
19. Kini usa lang ka singgit (pagtayhop sa trumpeta), unya sa kalit sila nagtutok.
20. Ug sila moingon: «O pagkaalaut namo, kini mao ang Adlaw sa Pagbalus.»
21. (Sila pagasultihan): «Kini mao ang Adlaw sa Paghukom nga kaniadto inyong gipanghimakak.»
22. (Oh mga anghel), tiguma sila nga nagbuhat ug kadautan (ang mga pagano, manlimod) ug ang ilang matang, ug ang unsay ilang ginasimba kaniadto,»
23. Gawas kang Allah, unya dad-a sila 'tanang' ngadto sa dalan sa Imperno.»
24. Pahunonga sila, kay sila pangutan-on:
25. Unsay nahitabo kaninyo (Oh mga manmilimod ug mga pagano) nga (karon) kamo dili makatabang sa usag-usa?
26. Apan sila magtugyan nianang adlaw.
27. Ang uban kanila moduol sa uban, nga naglabay sa pagbasol sa usag-usa.
28. [Ang uban] moingon, «Kaniadto miduol ka kanamo gikan sa usa ka posisyon sa gahum.»
29. Sila moingon, «Dili, kamo 'sa inyong mga kaugalingon' dili mga magtutuo.»
30. Ug kami wala'y pagbulot-an (o gahum) diha kaninyo, apan kamo malinapason nga mga katawhan;
31. Busa ang Pulong 'Dekreto» sa (Allah) nga atong Ginoo gipatuman batok kanato, nga kita sa pagkatinuod makatilaw (sa Silot);
32. Busa gipahisalaag namo kamo, kay kami (usab) sa among mga kaugalingon mga nangahisalaag.
33. Busa nianang Adlaw, sila (tanang) makaambit sa Silot.
34. Sa pagkatinuod Ingon niana Kami magtagad sa mga daotan.

35. Sa pagkatinuod sila kaniadto nagagawi nga mapahitas-on , sa diha nga giingon ngadto kanila: «Walay dios (nga takos simbahon) gawas sa Allah;»
36. Ug miingon: «Itugyan (biyaan) ba gayud nato ang atong mga dios tungod (lang) sa usa ka buang nga magbabalak?»
37. Dili, siya (ang Propeta Muhammad) miabot dala ang Kamatuoran, ug iyang gipamatud-an ang (nauna) nga mga Mensahero (sa Allah).
38. Kamo 'kinsa naglimod sa kamatuoran' makatilaw gayud sa masakit nga silot.
39. Ug kamo dili pagabalusan gawas (sa) unsay inyong gibuhat kaniadto.
40. Gawas sa pinili nga mga alagad ni Allāh.
41. Alang kanila adunay ilado nga tagana (sa Paraiso),
42. Mga prutas (sa tanang matang), ug sila pagapasidunggan pag-ayo,
43. Sa mga Tanaman sa kalipay,
44. Sa mga trono (sa dignidad), nga nag-atubang sa usag-usa.
45. Ang usa ka kopa (sa lunsay nga bino) igapasa-pasa (igalibot) ngadto kanila gikan sa tin-aw nga nagadagayday nga tubod.
46. Puti (tin-aw), lamian alang sa mga muinom.
47. Walay pagsakit sa ulo. Hingpit ug hapsay, ug dili maka-hubog.
48. Ug uban kanila adunay mga babaye nga maglikay sa ilang mga panan-aw, nga adunay dagko, matahum, ug madanohon nga mga mata;
49. Ingon nga sila sama sa gitagoan nga mga itlog (sa ostrich), nga maayo ang pagkapreserbar (ug pag-amping).
50. Unya sila molingi sa usag-usa, nga magpangutana sa usag-usa.
51. Ang usa ka mamumulong gikan kanila moingon: «Sa pagkatinuod ako kaniadto adunay usa ka kauban (sa kalibotan),
52. Naga-ingon: «Kamo ba gayud uban niadtong mga mituo (sa Pagkabanhaw human sa kamatayon)?»
53. «(Nga) Sa diha nga kita patay na ug nahimong abog ug mga bukog, dad-on (banhawon) ba gayod kita alang sa Pagbalus 'ug Paghukom'?».

54. Siya moingon: «Motan-aw ba kamo (kaniya kung unsa na ang iyang kahimtang)?
55. Unya mitan-aw siya sa ubos ug Nakita niya siya nga anaa sa tunga-tunga sa Imperno.
56. Siya moingon: «Pinaagi sa Allah, ikaw sa tinuod hapit na magdala sa kalaglagan kanako.
57. Kon dili pa tungod sa grasya sa (Allah) nga akong Ginoo, ako sa pagkatinuod nauban na unta niadtong gidala (ngadto sa Imperno).»
58. (Ang nagpuyo sa Paraiso muingon) «Dili na ba kita mamatay»,
59. «Gawas sa atong naunang kamatayon? Ug kita dili na pagasilotan?»
60. Sa pagkatinuod, kini mao ang Dakong Kalamposan.
61. Ang bisan kinsa nga buot niini (Paraiso), nan, tugoti siya nga maninguha sa maong tumong.
62. Kini ba (ang Paraiso) labing maayo isip pag-abiabi o ang kahoy nga Zaqqum?
63. Sa pagkatinuod, Kami naghimo niini nga usa ka pagsulay alang sa mga mamumuhat sa dautan.
64. Sa pagkatinuod, kini usa ka kahoy nga mitubo gikan sa gamut sa Impiyerno.
65. Ang mga bunga niini sama sa mga ulo sa mga yawa.
66. Unya sa pagkatinuod sila magakaon gikan niini, ug sudlan ang ilang mga tiyan gikan niini.
67. Ug sa pagkatinuod sila pagahatagan ug nagbukal nga tubig (aron sa pag-inom, nga adunay sagol nga Zaqqum).
68. Unya sila tinuod nga mobalik sa Impiyerno.
69. Sa pagkatinuod ilang nakaplagan ang ilang mga amahan nga nangasalaag,
70. Busa sila usab nagdali ngadto sa ilang mga lakang!
71. Sa pagkatinuod, kadaghanan sa mga karaang katawhan nga nangahisalaag sa wala pa sila,
72. Ug sa pagkatinuod Kami nagpadala kanila ug mga tigpasidaan.

73. Unya tan-awa, kung unsa kamakalilisang ang katapusan niadtong mga gipasi-dan-an,
74. Gawas sa sinsero (ug matuod) nga mga ulipon sa Allah.
75. Si Noe sa pagkatinuod mitawag Kanato, ug unsa ba Kami Kamaayo sa pagtubag (sa pag-ampo).
76. Kami miluwas kaniya ug sa iyang pamilya gikan sa dako nga kagul-anan (pagkalumos ug ang pagpanglimod sa iyang katawhan).
77. Ug naghimo sa iyang mga kaliwatan kinsa nagpabilin alang sa pagsanay.
78. Ug nagbilin alang kaniya (usa ka maayong handumanan) taliwala sa ulahing mga kaliwatan.
79. Kalinaw ug ang hataas nga pagdayeg maanaa kang Noe taliwala sa mga kaliwatan.
80. Kami sa ingon nagganti sa mga magbubuhut ug maayo.
81. Sa pagkatinuod siya kauban sa Among mga magtutuo nga mga ulipon.
82. Ug Among gilumsan ang uban.
83. Usa gayud sa iyang (Noe) mga sumusunod si Abraham.
84. Sa diha nga siya miabot sa iyang Ginoo (Allah) uban sa putli nga kasingkasing,
85. Sa diha nga siya miingon sa iyang amahan, ug ngadto sa mga katawohan: «Unsa kining inyong ginasimba?»
86. Kini bang bakak – laing mga diyos (gawas) ni Allāh - ang inyong gitinguha?»
87. Busa, unsa ang imong hunahuna bahin sa Ginoo sa tanang binuhat?»
88. Ug siya mipa-siplat sa mga bituon,
89. Ug siya miingon: «Sa pagkatinuod ako masakiton (siya gustoha aron makapabilin sa templo aron sa pagguba sa ilang mga dios-dios).»
90. Busa sila mitalikod ug mibiya gikan kaniya.
91. Busa siya milingi sa ilang mga dios-dios ug miingon: «Dili ba kamo mokaon (sa mga gipanghalad sa inyong atubangan)?»
92. Unsa may nahitabo kaninyo nga kamo dili mosulti?

93. Unya siya miatubang ngadto kanila, nga mibunal kanila pinaagi sa (iyang) tuong kamot.
94. Busa sila (ang mga magsisimba sa mga diosdios) miadto kaniya nga nanag-dali.
95. Si (Abraham) miingon: «Nagsimba ba kamo sa inyong gikulit?»
96. Samtang si Allah naglalang kanimo ug ang unsang inyong gibuhāt.»
97. Sila miingon: «Pagtukod alang kaniya ug ‘usa ka hudno’ unya itambog siya sa nag-lagiting Impiyerno.»
98. Ug sila naninguha sa usa ka laraw batok kaniya, apan Kami naghimo kanila nga labing gipakaulawan.
99. Si (Abraham) miingon: «Sa pagkatinuod ako molalin sa akong Ginoo (Allah); Siya mugiya kanako!»
100. (Oh Allah) akong Ginoo, hatagi ako (usa ka anak) gikan sa mga matarung.»
101. Busa Kami mihatag kaniya sa maayong balita sa usa ka mapailubon nga anak nga lalaki.
102. Busa sa diha nga siya (Ishmael) miabut (sa pangidaron) sa pagtrabaho uban kaniya, siya (Abraham) miingon: «O akong anak, sa pagkatinuod nakita ko sa akong damgo nga ihalad ko ikaw; tan-awa unya, kun unsa ang imong panglantaw.» Siya (Ishmael) miingon: «O akong amahan, buhata ang gisugo kanimo; kon itugot sa Allah, ikaw maka-kaplag kanako nga mapailubon.
103. Busa sa diha nga silang duha (Abraham ug Ismael) mipailalom (sa Kamandoan sa Allah), ug iyang gibutang siya pinaagi sa (kilid sa) iyang agtang ‘sa yuta’,
104. Kami mitawag kaniya (nga nag-ingon): «O Abraham!»
105. Ikaw nakatuman na sa panan-awon. Sa ingon Kami muganti sa mga magbubuhāt sa maayo.
106. Kini sa pagkatinuod mao ang tin-aw nga pagsulay.
107. Ug Kami mitubos kaniya (Ismael) sa usa ka dako nga halad (usa ka laki nga karnero).
108. Kami nagbilin alang kang Abraham (usa ka maayong paghisgot) sa ulahing mga

kaliwatan.

109. Ang kalinaw maanaa kang Abraham.
110. Sa ingon Kami muganti sa mga magbubuhay sa maayo.
111. Sa pagkatinuod, siya (Abraham) usa sa among mga magtotoo nga mga alagad.
112. Ug (sa hustong panahon) Kami mihatag kaniya sa maayong balita mahitungod kang Isaak, usa ka Propeta gikan sa mga matarung.
113. Kami mihatag sa among mga panalangin ngadto kaniya ug ngadto kang Isaac; ug (gikan sa) taliwala sa ilang mga kaliwat mao sila nga nagbuhay og maayo, ug (usab adunay) kadtong kinsa sayop sa ilang mga kaugalingon.
114. Sa pagkatinuod, Kami naghatag sa Among mga pabor kang Moises ug Harun (Aaron).
115. Kami nagluwas kanilang duha ug sa ilang mga katawhan gikan sa dakong kata-lagman (gikan sa paglutos kanila pinaagi ni Paraon ug sa iyang katawhan).
116. Kami mitabang kanila, mao nga sila nahimong mga nagmadaugon.
117. Kami mihatag kanilang duha sa ka tin-aw nga Kasulatan.
118. Ug nag-giya kanila sa matul' id nga dalan.
119. Kami nagbilin alang kanila nga duha (usa ka maayong handumanan) sa ulahing mga kaliwatan.
120. Kalinaw ug hataas pagdayeg alang Moises ug Aaron.
121. Sa ingon niana Kami nagganti sa mga magbubuhay ug maayo.
122. Sa pagkatinuod, silang duha kauban sa Among mga magtutuo nga mga alagad.
123. Si Ilyas (Elijah) tinuod nga usa sa mga Mensahero (sa Allah).
124. Sa diha nga siya miingon sa iyang katawhan: «dili ba ninyo bantayan ang inyong kaugalingon batok dautan?
125. Nagsimba ba kamo ngadto sa Ba'al⁽¹⁾, ug mibiya sa Labing Maayo sa tanang Manlalalang - Allâh -?»

(1) Usa ka inila nga diosdios sa iyang panahon.

126. Si Allah maoy inyong Ginoo ug Ginoo sa inyong mga katigulangan?»
127. Apan sila mipanghimakak kaniya, busa sila sa pagkatinuod pagadad-on ngadto (sa Imperno).
128. Gawas sa pinili nga mga alagad ni Allah.
129. Kami nagbilin alang kaniya (maayong paghisgot) taliwala sa ulahing mga hene-rasyon.
130. Kalinaw ug hataas nga pagdayeg alang kang Ilyas (Elijah).
131. Sa ingon niana Kami muganti sa mga magbubuhat ug maayo.
132. Sa pagkatinuod, siya usa sa Among mga magtutuo nga mga alagad.
133. Sa pagkatinuod, si Lut usa sa mga Mensahero (sa Allah).
134. (Busa hinumdomi) sa dihang Kami miluwas kaniya ug sa iyang panimalay.
135. Gawas (sa iyang asawa) sa usa ka tigulang nga babaye (nga kauban) sa mga nagpabilin sa ulahi (ug naguba).
136. Unya among gilaglag ang niadtong uban (sa dakbayan sa Sodom).
137. Ug sa pagkatinuod kamo naga-agi kanila (sa ilang dapit) matag kabuntagon,
138. Ug sa gabii. Wala ba kamo makasabot?
139. Si Yunus (Jonas) sa pagkatinuod usa sa mga Mensahero (sa Allah).
140. Sa dihang (siya gitalikdan ang iyang katawhan) ug mikalagiw paingon sa sakayan nga gikargahan.
141. Unya nagripa siya uban kanila, apan siya ang napildi.
142. Busa gilamoy siya sa isda samtang siya takos nga basulon.
143. Busa kon dili pa sa iyang pagdayeg ug paghimaya (kang Allah),
144. Siya (Jonas) magpabilin unta sa tiyan niini hangtod sa Adlaw nga sila pagaban-hawon.
145. Apan gilabay Namu siya sa mamala nga baybayon samtang siya masakiton.
146. Kami nagpatubo alang kaniya sa usa ka punoan sa kalabasa (nga nagalandong ug nagbugaw sa mga langaw).

147. Kami nagpadala kaniya ngadto sa usa ka gatus ka libo (nga tawo), o sobra pa.
148. Busa sila mituo, unya Kami naghatag kanila ug kalipay sa usa ka gitakdang panahon.
149. Busa pangutan-a sila: «Ang mga anak nga babaye iya ba sa imong Ginoo (Allah) ug ang mga anak nga lalaki ila ba?»
150. O gibuhat ba Namu ang mga anghel ingon nga mga babaye (sama sa ilang gisulti) ug sila mga saksi niini?
151. Kay sa pagkatinuod kini gikan lamang sa ilang kaugalingong mga bakak nga sila nag-ingon:
152. Si Allāh nanganak ug mga anak. Ug, sa pagkatinuod, sila mga ang bakakon!
153. Nagpili ba Siya ug mga anak nga babaye kay sa mga anak nga lalake?
154. Unsa ba'y nahitabo kaninyo, giunsa ba ninyo paghukom (paghunahuna)?
155. Wala ba kamo namalandong niini?
156. O aduna ka bay sigurado nga pamatuod?
157. Nan kon mao, dad'a ang inyong mga kasulatan, kon tinuod man ang imong gisulti!
158. Sila nagpahayag sa usa ka kadugo tali Kaniya ug sa mga anghel. ug sa pagkatinuod ang mga anghel nahibalo nga sila (nga naghimo sa ingon niana nga pag-angkon) sa pagkatinuod pagadad-on (ngadto sa Silot sa Imperno);
159. Himaya sa Allāh labaw sa bisan unsa nga ilang gihulagway ngadto Kaniya (sa mga politeismo nga mga pagtuo),
160. Gawas sa pinili nga mga alagad ni Allāh (nga wala makaambit niana nga sala).
161. Busa, kasigurohan nga kamo ug ang inyong gisimba,
162. Dili makatintal (kang bisan kinsa) palayo gikan Kaniya,
163. Gawas kanila nga mga maga-padulong ngadto sa Impiyerno.
164. 'Ang mga anghel mitubag,' "Walay usa kanamo nga walay gitudlo nga estasyon 'sa pagsimba'.
165. Sa pagkatinuod, kami (mga anghel) paglina nga nahan-ay (alang sa pagsimba),

166. Sa pagkatinuod, kami (mga anghel) usab nagpahayag sa Himaya (ug Kadunggan sa Allah).
167. Sa pagkatinuod sila (ang mga pagano) nag-ingon:
168. Kon kita adunay usa ka pahinumdom gikan sa mga karaan,
169. Kita unta karon, matinumanon nga mga alagad (ni) Allāh.
170. Busa (karon) sila nanag-dumili niini (ang Qur'an) apan sila sa dili madugay mahibalo!
171. Sa pagkatinuod, ang Among pulong nanag-una na kanhi alang sa among mga alagad nga mga mensahero:
172. Nga sila mao ang gipangtabangan (nga magmadaugon),
173. Ug sa pagkatinuod, nga ang Among mga sundalo (ang mga magtutuo) mao ang magmadaugon.
174. Busa biyai sila (ang mga manlilimod) sa makadiyot.
175. Ug (dayon) lantawa unsay mahitabo kanila, ug sila usab makakita (sa Silot).
176. Magpadali ba sila sa Among Silot?
177. Apan sa diha nga kini moabut ngadto sa ilang nataran, ang kadautan mao ang mamahimong kabuntagon sa mga gipasidan-an (nga wala naminaw).
178. Busa biyai sila sa makadiyot.
179. Lantawa unsay mahitabo kanila, ug sila usab makakita (sa Silot).
180. Himayaon ang imong Ginoo 'Allāh' —ang Ginoo sa Kadunggan ug Gahom— labaw sa unsay ilang giangkon!
181. Ang Kalinaw maanaa sa tanan nga mga Mensahero (sa Allāh).
182. Ang tanan nga pagdayeg iya sa Allāh, ang nga Ginoo sa tanang linalang.

Šād

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Šād⁽¹⁾. 'Nanumpa ako pinaagi sa Qur'an nga puno sa Pahinumdom.
2. Apan kadtong milimod 'sa Kamatuoran sa Islam' anaa sa bakak nga pagkamapahitas-on ug pagsupak.
3. Pila na ba ka kaliwatan (sa mga makasasala) ang Among gilaglag una kanila (tungod sa pagpanghimakak sa ilang Mensahero)! Sila nagtuaw samtang ang panahon sa pag-ikyas milabay na.
4. Ug (karon, kining pagano) mohibulong nga miabot kanila ang usa ka tigpasidaan (ang Propeta Muhammad) gikan sa ilang kaugalingon, ug (mao usab) ang mga manlilimod miingon: «Kini (si Muhammad) usa ka salamangkero, usa ka bakakon.»
5. Nangangkon ba siya nga adunay usa lamang ka Diyos puli sa tanang ubang mga diyos? Sigurado nga kini usa ka katingad-an nga butang.»
6. Ug ang mga inila (pangulo) midali taliwala kanila, [nga nag-ingon]: «Padayon, ug baruw nga malig-on sa pag-alagad sa inyong mga dios-dios!» Sa pagkatinuod kini usa ka butang nga gidisenyo (batok kaninyo).
7. Wala gayud kami makadungog (usa ka pag-angkon nga sama) niini sa bisan unsa nga pagtuo sa naunang mga adlaw; kini usa lamang ka tinumo-tumo (sa usa ka mortal nga tawo)!
8. Ang Pahinumdom (Mensahi) ba gipadayag lang ngadto kaniya sa atong taliwala?» Dili! Apan sila nagduhaduha mahitungod sa Akong Pahinumdom. Dili! Apan wala pa sila makatilaw (sa Akong) Silot!

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

9. O sila ba adunay mga bahandi sa Kalooy sa imong Ginoo (Allah), ang Hingpit Makagagahum, ang Dakong Maghahatag?
10. O kanila ba ang kamandoan sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala niini? Nan, pasulaya sila sa pagsaka sa tanan (nga mahunahunaan) nga paagi (ngadto sa langit).
11. Sila' nahimong napildi nga mga kasundalohan (tanan) sama sa mga managkaalyado nga pundok (sa mga manlilimod) sa karaan nga mga panahon.
12. Una kay kanila, ang mga tawo ni Noe, (ang tribo ni) 'Aad, ug si Paraon, nga adunay gamhanang mga kasundalohan ug dagko nga gingharian misalikway (sa mga Mensahero sa Allah).
13. (Ang tribu ni) Thamud, ang katawhan ni Lut, ug ang mga lumulupyo sa kala-sangan (sa Madyan); sila maoy kadtong mga (wala motoo) nga mga panon.
14. Ang matag usa kanila naglimod sa mga Mensahero (sa Allah), busa ang Akong Silot miabut nga makatarunganon ug dili kalikayan (ngadto kanila).
15. Ug sila (nga mga manlilimod) walay gihulat gawas kusog nga Pagbuto (ang pagtayhop sa Trumpeta), ug kini dili gayod maga-langay.
16. Sila miingon (nga nagbiaybiay): «Among Ginoo, pagdali alang kanamo sa among bahin [sa silot] sa dili pa ang Adlaw sa Pag-ihap.»
17. Antosa (nga mapailubon) ang ilang gisulti, ug hinumdumi ang among ulipon nga si David na may lakas sa pakikipagtunggali sa mga kaaway niya at [may] pagtitiis sa pagtalima kay Allāh. Sa pagkatinuod siya kanunay nga nagabalik (ngadto sa Allah sa paghinulsol).
18. Sa pagkatinuod, Among gihimo sa kabukiran sa pag-palanog uban kaniya ang kahimayaon 'ng Allāh' kagabhion ug sa kaadlawon.
19. Ug (mao usab) ang mga langgam, nanaghugpong (uban kaniya 'David'; ang matag usa matinumanon sa (Allāh lamang).
20. Kami nagpalig-on sa iyang gingharian, ug naghatag kaniya og kaalam ug tin-aw nga paghukom.
21. Nakaabot ba kaninyo ang balita sa duha ka mga nagkalalis? Sa diha nga sila ming-

sulod ngadto sa pribadong lawak alampuanan (ni David) pinaagi sa pagsaka sa ibabaw sa mga dingding?

22. Sa diha nga sila nahisulod ngadto kang David, siya nahikurat kanila, ug sila miingon: «Ayaw kahadlok; (Kami) duha ka nanggilalis, ang usa kanamo nakabuhat ug dili matarung ngadto sa usa, busa maghukom ikaw sa taliwala namo uban ang katarung ug kaangayan, ug giyahi kami ngadto sa dalan nga husto.»
23. Sa pagkatinuod, kini mao ang akong igsoon nga lalaki; siya adunay kasiyaman ug siyam ka mga karnero, samtang ako adunay (usa lamang) ka karnero; apan siya miingon: «Isalig kana kanako, ug siya midaug kanako sa pagpanulti!.»
24. (Si David) miingon: «Sa pagkatinuod siya nahimong dili makiangayon kanimo sa pagpangayo sa imong karnero (aron idugang) sa iyang kaugalingong mga karnero; ug kadaghanan sa mga managkauban nagabuhat ug dili matarong ngadto sa usag-usa, gawas niadtong mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, ug sila diyutay lamang»; ug si David nakaamgo nga Kami nagsulay kaniya, busa siya naninguha sa Kapasayloan sa iyang Ginoo (Allah) ug siya mihapa nga nagduko ug mibalik (sa Allah) sa paghinulsol.
25. Busa Kami mipasaylo kaniya tungod niana, ug sa pagkatinuod alang kaniya ang pagkaduol ug tinuod nga kasuod, ug ang labing maayo nga dapit sa pagbalik (sa Paraiso).
26. Oh David, sa pagkatinuod Kami naghimo kanimo nga usa ka Khalifah (tigdumala) sa yuta; busa paghukom taliwala sa mga tawo uban sa katarong ug ayaw sunda ang (imong kaugalingon) nga tinguha, kay basin unya kini makapasalaag kanimo gikan sa Dalan sa Allah; (alang) niadtong nahisalaag gikan sa Dalan sa Allah, sila sa pagkatinuod makabaton sa usa ka hilabihan nga Silot tungod kay sila nakalimot sa Adlaw sa Pagkwenta.
27. Kami wala maglalang sa langit ug ang yuta ug ang anaa sa taliwala niini sa kawang (walay katuyoan); mao kana ang ang opinyon kadtong naglimod 'sa Kamatuoran sa Islam', busa alaot sila nga naglimod (sa Allah, sa Iyang mga Mensahero, ug sa Katapusan nga Adlaw) gikan sa Impiyerno.
28. O himoon ba namo sila nga mituo (sa Allah ug sa Iyang mga mensahero) ug nag-

buhat ug matarung nga sama sa nanag-himo ug kagubot sa yuta? O himoon ba Namon ang mga matarong sama sa mga daotan?

29. (Ania ang) usa ka Kasulatan (Qur'an) nga Among Gipadayag kanimo (O Propeta Muhammad), nga napuno sa mga panalangin, aron sila mamalandong sa mga Bersikulo niini, ug aron nga kadtong gitugahan sa pagsabot makahunahuna.
30. Among gihatag si Solomon kang David. Pagkadakong sulugoon. Sa pagkamatuod siya labing mahinulsulon kanunay nga nagabalik (sa Allah sa paghinulsol ug pagkamasinulundon).
31. (Hiscuti) sa dihang ang mga kabayo gipresentar kaniya sa usa ka hapon, nga malig-on kun nagtindog, ug matulin sa diha nga mudagan,
32. ug siya miingon: «Sa pagkatinuod ako nahigugma sa maayo (niining mga kabayo) kay sa paghinumdom sa akong Ginoo (sa akong hapon nga pag-ampo),» hangtud nga ang panahon nahuman, ug ang adlaw mitago sa tabil (sa gabii),
33. Siya miingon: «Dad-a sila (ang mga kabayo) balik kanako.» Unya misugod siya sa pagpahid sa iyang kamot sa ilang mga bitiis ug sa ilang mga liog.
34. Ug sa pagkatinuod, Among gisulayan si Solomon, ug Kami nagbutang sa iyang trono ug usa ka (patay) nga lawas, ug human niana siya mibalik (ngadto sa Allah sa paghinulsol).
35. Siya miingon: «Akong Ginoo (Allah), pasayloa ako ug hatagi ako ug usa ka gingharian nga dili takus sa lain sunod kanako; sa pagkatinuod Ikaw mao ang dako nga Maghahatag.»
36. Busa Kami nag-alagad alang kaniya sa hangin nga nagdagayday sumala sa iyang sugo nga malumo bisan asa niya gustohon,
37. ug ang mga yawa (gikan sa Jinn): matag magtutukod ug mananalom,
38. ug adunay uban nga gigapos sa kadena (gapos).
39. Mao kini ang Among gasa: busa ipanghatag kini o tipigi, nga walay pagpangwenta.
40. Ug sa pagkatinuod alang kaniya ang pagkaduol ug tinuod nga kasuod, ug ang labing maayo nga dapit sa pagbalik (sa Paraiso).

41. Hisguti ang Atong sulugoon nga si Job sa diha nga siya mituaw sa iyang Ginoo 'Allâh' nga nag-ingon: «Ang Satanas nag-takod kanako ug kahago ug pagsakit.
42. Busa giingnan siya sa Allah : «Pagyatak ang imong tiil diha sa yuta; aniyay tuburan nga ig-huhugas ug bugnaw nga ilimnon.»
43. Kami naghatag kaniya (balik) sa iyang banay ug ang sama kanila taliwala kanila ingon nga usa ka kalooy gikan Kanamo ug ingon nga usa ka pahinumdom alang kanila nga adunay salabutan.
44. Ug kuhaa sa imong kamot ang usa ka nipis nga pungpong sa sagbot, ug hampaka (sa hinay) pinaagi niini⁽²⁾, ug ayaw lapasa ang inyong panumpa. Sa pagkatinuod Kami nakakaplag kaniya nga mapailubon. Unsa ka labing maayo (siya) nga ulipon! Sa pagkatinuod siya kanunay nga nagabalik (sa Allah sa paghinulsol).
45. Hisguti ang Atong mga sulugoon nga si Abraham, Isaac, ug si Hakob, kinsa adunay kusog ug pan-Lantaw.
46. Kami nagpili kanila alang sa usa ka espesyal nga kinaiya nga mao ang handumanan sa panimalay [sa sunod nga kinabuhi].
47. Ug sa pagkatinuod sila anaa sa Panan-aw Namo, nga mga pinili, nga labing maayo.
48. Hisguti si Ismael, Eliseo ug Dhul-Kifl (Ezekiel). Silang tanan kauban sa mga labing maayo.
49. Kini usa ka Pahinumdom; ug sa pagkatinuod adunay usa ka maayo nga dapit (sa Paraiso) alang sa mga matarong,
50. Mga tanaman sa Eden, diin ang mga ganghaan kanunay nga abli alang kanila.
51. Diin magsandig sila niini, nagtawag alang sa bunga sa kadagaya ug lamian nga ilimnon.
52. uban kanila adunay putli nga mga babaye nga nagpugong sa ilang mga panan-aw (alang lamang sa ilang mga bana), managsama sa pang-edaron.
53. Mao kini ang gisaad kaninyo alang sa Adlaw sa Pagkwenta.

(2) Ang imong asawa, ingon nga si Job nagsaad nga buhaton niya kana kung ibalik siya sa Allah sa kahimsog, ingon nga usa ka silot sa pagpakaulaw sa iyang asawa kaniya tungod sa pagpadayon niya sa Pagtuo.

54. Kini mao gayud ang Among tagana, nga dili gayud matapos.
55. Mao na kana. Apan sa pagkatinuod adunay usa ka dautan nga dapit sa pagbalik alang sa mga malinapason;
56. Gehinnom 'Imperno'; sila pagasunogon niini, makalilisang ang mao nga dapit kapahulayan.
57. Mao na kana, busa patilawi sila niini – usa ka makasunog nga tubig ug nana,
58. Ug ang uban pang (mga silot) sa daghang mga matang, (tanang kini magkauban)!
59. Kini usa ka panon nga mosulod uban kaninyo; walay pag-abiabi alang kanila, sila siguradong masunog sa Kalayo.
60. Sila moingon: «Mao usab kamo – walay pag abi-abi alang kaninyo: Kamo mao ang nagdala kanamo dinhi, ug hilabihan kadautan kini nga dapit alang sa pagpahulay».
61. Sila moingon: «Among Ginoo 'Allāh', bisan kinsa nga nagdala kanamo dinhi, idugang ngadto kaniya ang doble nga pagsakit sa Kalayo.»
62. Ug sila moingon: «Nganong dili ta makakita sa mga tawo nga kaniadto among giisip nga kauban sa mga dautan?»
63. Gihimo ba namo sila ingon nga usa nga kataw-anan, o ang among mga panan-aw (maoy) napakyas sa pagkakita kanila?
64. Kana sa tinuod mao gayud ang Kamatuoran: (Mao kana) ang panag-away sa mga pumoluyo sa Kalayo.
65. Muhammad', ingna: «Ako usa lamang ka tigpasidaan, ug walay tinuod dios gawas sa Allah lamang, ang Madaugon (sa tanan).»
66. Ang Ginoo sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala niini, ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Mapasayloon.
67. Isulti: «Kini (Qur'an) usa ka dakung Balita.»
68. Apan kamo motalikod gikan niini:
69. Ako walay kahibalo mahitungod sa kinatas-ang konseho (sa mga Anghel) sa dihang sila naglalis (bahin kang Adan).

70. Gawas lamang niining gipadayag kanako; aron ako maga-pasidaan nga dayag (sa pagsakit alang kang bisan kinsa nga nagbutang ug kauban sa Allah ug nagbuhat ug daotan).
71. (Busa hisgoti) sa dihang ang imong Ginoo (Allah) miingon ngadto sa mga anghel; «Sa pagkatinuod ako magabuhat ug usa ka tawo gikan sa lapok»;
72. Busa sa dihang giuol Ko siya nga hingpit ug gihuypan sa iyang kalag (nga gibuhat) pinaagi Kanako, Yumukbo kamong tanan, kaniya.»
73. Busa ang mga Anghel miyukbo, silang tanan, sa tingub,
74. Gawas kang Iblees 'Satanas'; nahimo siyang garboso ug nahimong sa manlilimod.
75. (Ang Allah) miingon: «Oh Iblees (Satanas), unsa ang nakapugong kanimo gikan sa pagyukbo kaniya nga Akong gibuhat sa Akong duha ka kamot? Ikaw ba mapahitas-on (sa paghimo sa pagyukbo) o naghunahuna ka ba nga labaw ka sa tanan?»
76. (Si Iblis) miingon: «Ako mas maayo kay kaniya; Gibuhat mo ako gikan sa kalayo, ug gibuhat mo siya (Adan) gikan sa lapok.»
77. (Ang Allah) miingon: Nan gawas gikan niini (Paraiso), kay sa pagkatinuod ikaw gipapahawa (ug tinunglo).
78. Ug sa pagkatinuod ang Akong tunglo anaa kanimo hangtod sa Adlaw sa Pagbalus.
79. (Si Iblis) miingon: «Akong Ginoo 'Allāh'. Hatagi ako ug lugway hangtod sa Adlaw nga sila pagabanhawon.»
80. (Ang Allah) miingon: «Sa pagkatinuod Ang ikaw gihatagan lugway.»
81. Hangtud sa Adlaw nga gitakda ug nahibaloan (ako lamang).
82. (Si Iblis) miingon: «Nan pinaagi sa Imong Gahum, ako sa pagkatinuod magpahisalaag kanilang tanan,»
83. Gawas sa Imong sinsero ug matinud-anon nga mga ulipon gikan sa kanila.
84. Siya miingon: «Kay ang kamatuoran [gikan Kanako] ug ang kamatuoran Ako moingon:
85. Ako sa pagkatinuod mupuno sa Impiyerno gikan kanimo ug gikan sa bisan kinsa nga mosunod kanimo sa ilang taliwala, sa tingub.»

86. (Muhammad' Ingna, «wala ako mangayo kaninyo og bisan unsa nga ganti alang niini (nga Mensahe), ni Ako nag-paka-aron ingnon unsa ako dili».
87. Sa tinooray, kini (Qur'an) usa lamang ka pa-hinumdom alang sa tanan nga mga katawhan ug jinn.
88. Siguradong mahibal-an nimo ang balita niini pagkahuman sa usa ka panahon.»

39- Az-Zumar

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang pagpadayag sa Libro (Qur'an) gikan ni Allāh, ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
2. Kami sa pagkatinuod gipakanaog ug gipadayag kaninyo ang Libro 'Qur'an' uban sa kamatuoran, busa simbaha si Allāh (lamang), nga matinud-anon ngadto Kaniya sa pagsimba.
3. Ang putli nga pagsimba iya ni Allāh lamang. Apan Kadtong kuhaa gawas Kaniya lain nga mga dios [nag-ingon]: «Kami wala magsimba kanila apan aron sila ma-kapaduol kanamo ngadto kang Allāh sa labing haduol.» Sa pagkatinuod si Allāh maoy maghukom tali kanila mahitungod sa bisan unsa nga ilang panagkalahi. Sa pagkatinuod ang Allah dili mogiya kaniya kinsa nga usa ka bakakon, dili mapa-salamaton.
4. Kon si Allāh gibuo pa unta nga magbaton ug anak alang sa Iyang kaugalingon (sama sa giangkong sa mga Kristiyano), siguradong makapili Siya kung kinsa ang Iyang gikahimut-an gikan sa Iyang mga binuhat. Ang Himaya (ug Kadunggan) anaa Kaniya; (Siya Labing layo gikan sa unsay ilang gipasangil ngadto Kaniya.) Siya mao ang Allah, ang bugtong Usa ka Tinuod nga Dios (nga angayan sa pag-simba), ang Madaugon (sa tanan).
5. Siya naglalang sa mga langit ug sa yuta alang sa tinuod nga katuyuan. Iyang putos ang gabii sa adlaw, ug putos ang adlaw sa kagabhion, ug Iyang gihimo ang adlaw ug ang bulan nga sakop kanimo; ang matag nagtuyok alang sa usa ka piho sa panahon. Sa pagkatinuod Siya 'Allāh' mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Mapasayluon.
6. Siya naglalang kaninyo gikan sa usa ka kalag (Adan): Unya Iyang gilalang gikan niini ang Iyang kapikas (Eba). Gipadala niya kanimo gikan sa mga mananap ang walo ka parisan. Siya naglalang kaninyo sa sabakan sa imong mga inahan sa sunod-sunod nga paglalang sa tulo ka kangitngit. Kana mao si Allāh, imong Ginoo;

Iya ang gingharian. Walay Dios (nga takos simbahon) gawas Kaniya. Busa giunsa ka pagpabalhin 'gikan sa Kamatuoran',

7. Kon kamo naglimod «Sa Kamatuoran», hibalo i nga ang Allah wala nanginahanglan kaninyo; ug Siya dili makagusto sa pagka dili mapasalamaton gikan sa iyang mga ulipon; ug kon kamo mapasalamaton, Siya makagusto nini gikan kaninyo; ug walay tigpas-an sa palas-anon nga makapas-an sa palas-anon sa uban; ug ngadto sa (Allah) inyong Ginoo mao ang inyong (katapusan) nga pagbalik, busa Siya mopa-hibalo kaninyo sa unsay inyong naandan nga ginabuhay; sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Nakahibalo sa tanan kon unsa ang anaa sa mga dughan (sa katawhan).
8. Sa diha nga ang pipila ka kalisdanan mutandog sa tawo siya motawag sa iyang Ginoo (Allah) ug mibalik ngadto Kaniya (nga nag-inusara diha sa paghinulsol ug sa pagsunod); unya sa diha nga Siya muhatag kaniya sa usa ka pabor gikan Kaniya, siya makalimot Kaniya nga Maoy iyang gitawag kaniadto, ug nagbutang ug kauban sa Allah aron sa pagpahisalaag (sa mga tawo) gikan sa Iyang Dalan. Isulti: «Paglingaw sa imong pagkawalay pagtuo sa makadiyot; sa pagkatinuod ikaw usa sa mga pumoluyo sa Kalayo.»
9. Mao ba ang usa nga matinud-anon nga masinugtanon sa mga takna sa kagabhion, nga miyukbo sa iyang kaugalingon ug mibarog (sa pag-ampo), ug nahadlok sa Pikas Kinabuhi ug naglaum sa Kaluoy sa (Allah) nga iyang Ginoo (sama ba iyang kinsay dili)! Ingna: «Managsama pa kadtong nahibalo ug kadtong wala mahibalo?» Ang adunay salabutan nga mga tawo ra ang mahunahunaon.
10. Isulti (Oh Muhammad, nga ang Allah nag-ingon): «O akong mga alagad nga mituo, pagbantay sa pagpakasala batok sa 'Allāh' inyong Ginoo. Alang niadtong nagbuhay ug maayo niini nga Kalibutan, ang [ganti] maayo. Ang yuta ni Allah kay lapad. Kadto lamang mga mapailubon ang pagabayaran sa ilang ganti sa hingpit nga walay sukod.
11. Isulti: «Gisugo Ako sa pagsimba sa Allāh (lamang), nga matinumnon alang Kaniya sa relihiyon (uban sa gugma, kahadlok, ug paglaum).»
12. Ug nagsugo nga ako mahimong una niadtong mga nagpasakop sa ilang mga kaugalingon ngadto sa Allah 'Dios'.

13. Ingna: «Sa pagkatinuod, ako nahadlok, kon ako mosupak sa ‘Allāh’ akong Ginoo, ang silot sa makalilisang nga adlaw ‘ang Adlaw sa Paghukom’.
14. Isulti: «ang Allah (lamang) ang akong gisimba, nga matinud-anon ngadto Kaniya sa akong pagsimba (uban sa gugma, kahadlok, ug paglaum).»
15. Busa ‘Oh mga manlilimod’ simbaha ang bisan unsa nga imong gitinguha gawas Kaniya.» Ingna: «Sa pagkatinuod ang mga pildero mao kadtong nawala sa ilang kaugalingon ug sa ilang mga pamilya sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom).» Timan-i, kana mao ang dayag nga kapildihan.
16. Sila adunay mga tabon nga Kalayo gikan sa ilang ibabaw ug gikan sa ilang ilalum adunay tabon nga Kalayo; pinaagi niini si Allāh nagpasidaan sa Iyang mga ulipon: «Oh Akong mga ulipon kahadloki Ako ug pagbantay sa pagpakasala batok Kanako.»
17. (Alang) niadtong naglikay sa pagsimba sa bakak nga mga dios, ug midangop sa Allah (sa paghinulsol ug pagsunod), alang kanila ang maayong balita. Busa pagdala ug maayong balita sa Akong mga alagad,
18. Kadtong namati sa gisulti unya nagsunod sila sa labing maayo niini. Kini mao ang mga gigiyahan ni Allāh ug sila mao ang mga maalamon.
19. Nan, ang usa ba nga batok kaniya ang Pulong sa Silot gipakamatarung (sama sa usa nga naglikay sa dautan)? Maluwas ba nimo sila nga nahukman na ngadto sa kalayo?
20. Apan (alang) niadtong gikahadlokan ‘ang Allāh’ ilang Ginoo ug naglikay sa Iyang mga gidili; alang kanila mao ang mga lawak gikan sa ibabaw diin ang mga lawak gitukod, uban sa mga suba nga nagaagay gikan sa ilalum nila. kini mao) ang Saad sa Allāh. Ang Allāh dili magpakyas sa (Iyang) Saad.
21. Wala ba ninyo makita nga ang Allah nagpadala ug tubig gikan sa langit, nga gipaagay ‘gibu’bo’ kini sa yuta pinaagi sa mga tuburan, ug nagpatubo niini sa mga tanum nga nagkalainlain ang kolor, unya kini nalaya aron makita ninyo nga kini nahimong dalag, unya gihimo Niya kini nga nadugmok ug nabuak nga mga pi-raso? Sa pagkatinuod adunay Pahinumdom niini alang niadtong kinsa mahuna-hunaon.

22. Siya ba nga ang kasingkasing giablihan sa Allah ngadto sa Islam (tinuod nga Relihiyon sa Dios), aron siya anaa sa kahayag gikan sa iyang Ginoo Allāh (sama niadtong mga patay, sa kangitngit)? Busa alaut kadtong ang ilang mga kasingkasing migahi batok sa Paghinumdum sa Allah. Sila anaa sa dayag nga kasaypanan.
23. Gipadala sa Allah ang labing maayo nga pagpamulong, usa ka Libro (Qur'an) nga adunay hingpit nga pagkamakanunayon sa lain-laing mga bahin niini, nga nagbalikbalik, diin ang mga panit mangurog alang niadtong nagbarug sa kahadlok sa (Allah) nga ilang Ginoo, unya ang ilang mga panit ug ang ilang mga kasingkasing mohumok kang Paghinumdum sa Allah. Mao kana ang giya ni Allah, Siya mugiya niini sa kinsay Iyang gusto; ug (mahitungod) kaniya nga gibiyaan sa Allah nga nahisalaag⁽¹⁾, alang kaniya walay giya.
24. Siya ba, nga moatubang sa makalilisang nga Silot sa Adlaw sa Pagkabanhaw pinaagi sa iyang nawong (sama kaniya nga mosulod sa Paraiso nga malinawon)? Ug iga-ingon ngadto sa mga mamumuhat sa kadautan: «Tilawi ang inyong kinitaan kaniadto.»
25. Ang mga na-una kay kanila naglimod (sa mga Propeta), busa miabut kanila ang Silot nga diin naggikan sa wala nila palandunga.
26. Ang mga na-una kay kanila naglimod (sa mga Propeta), busa miabut kanila ang Silot gikan diin sa wala nila palandunga.
27. Sa pagkatinuod, Kami sa nag-pasabot niini nga Qur'an ngadto sa mga tawo nga (nagkadaiyang sa) panig-ingnan, aron sila makasabot.
28. Ang Qur'an nga gipadayag sa Arabiko nga pinulongan nga walay bisan unsa nga kahiwan, aron sila mahadlok sa Allah ug magbantay ilang kaugalingon batok sa kadautan.
29. Ang Allāh nag-latid ug sam-bingay. Usa ka lalaki gipanag-iya sa daghang manga agalon nga nagka-sumpaki, ug usa usab ka lalaki nga gipanag-iya sa usa lamang ka agalon. Manag-sama ba kining duha? Dalaygon (si) Allāh. Apan kadaghanan kanila wala mahibalo.
30. Sa pagkatinuod, ikaw (oh Muhammad) mamatay ug sila (usab) mamatay.

(1) Tungod sa iyang pagkamapahitas-on ug pagpadayon sa pagpakasala.

31. Unya sa pagkatinuod sa Adlaw sa Pagkabanhaw sa atubangan sa inyong Ginoo 'Allah' inyong ibutang ang tanan ninyong mga panaglalis.
32. Kinsa ba ang labaw nga dili makiangayon kay sa niadtong nagsulti ug bakak batok sa Allah⁽²⁾, ug (siya nga) nagpanghimakak sa Kamatuoran⁽³⁾ sa diha nga kini (nga kahibalo) moabut kaniya; dili ba ang Imperno mao ang (angay) nga Puloy-anan alang sa (tanang nga) mga manlilimod?
33. Siya (ang Propeta Muhammad) nga maoy nagdala sa Kamatuoran ug siya nga midawat niini ingon nga maoy Kamatuoran - kini mao ang mga matarong.
34. Sila makabaton bisan unsa nga ilang gitinguha gikan sa ilang Ginoo 'Allāh'⁽⁴⁾. Mao kana ang ganti sa mga maayong magbubuhay.
35. Aron ang Allah mopasaylo kanila sa labing daotan nga ilang gibuhay, ug maghatag kanila sa ilang ganti sumala sa labing maayo sa unsay ilang gibuhay kaniadto.
36. Dili ba igo ang Allah alang sa nagsimba Kaniya? Apan sila nagtinguha sa paghadlok kanimo uban niadtong (ilang gisimba) gawas Kaniya; apan siya nga gibiyahan sa Allah nga nahisalaag⁽⁵⁾, walay giya alang kaniya.
37. Bisan kinsa nga gitultolan ni Allah, walay nagpahisalaag kaniya. Dili ba si Allāh Gamhanan, Makahimo sa pagbalos?
38. Kon ikaw mangutana kanila, Kinsa ang naglalang sa langit ug sa yuta? Sila sa pagkatinuod moingon: Ang Allah (Dios)». Isulti: «Nahunahunaan ba ninyo ang inyong gisangpit gawas sa Allah, Kon si Allāh mobuot ug kadaot kanako, mahimo ba nila nga tangtangan ang Iyang kadaotan? O kon gusto Niya nga kaluy-an ako, makahunong ba sila sa Iyang kaluoy?» Isulti: «Si Allah Igo na alang kanako. Kaniya (lamang) ang mga magtutuo nagbutang sa ilang hingpit nga pagsalig.»
39. isulti: «O akong katawhan, pagbuhay kamo sumala sa inyong pamaagi, sa pagkatinuod ako nagabuhay usab, ug sa dili madugay mahibaloan nimo,

(2) Pinaagi pag-asoy ug anak nga lalaki o mga anak nga babaye ngadto Kaniya o bisan unsa nga kaubanan ngadto Kaniya.

(3) . Nga ang Dios walay kauban, walay anak nga lalaki, walay mga anak nga babaye, walay kapikas ug walay katupong.

(4) Gikan sa panahon sa kamatayan hangtod sa ilang pagsulod sa Paraiso, nga maluwas gikan sa silot sa lubnganan ug gikan sa kabug-at sa Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom).

(5) Tungod sa iyang pagkamapahitas-on ug pagpadayon sa pagpakasala.

40. Kang kinsa ba moabut ang pagsakit nga magpakaulaw kaniya 'niini nga kinabuhi', ug kang kinsa ba mahimong ang walay katapusan nga pagsakit 'sa sunod nga kinabuhi'."
41. Sa pagkatinuod, Among gipakanaog kanimo (Oh Muhammad) sa Libro (Qur'an) alang sa katawhan uban sa Kamatuoran. Busa bisan kinsa nga matultolan, kana alang sa iyang kaugalingon; ug bisan kinsa nga mahisalaag, siya mahisalaag alang lamang sa iyang kaugalingong kapildihan; ug ikaw dili usa ka sinaligan ibabaw kanila.
42. Ang Allah mokuha sa mga kalag sa panahon sa ilang kamatayon, ug kadtong wala pa mamatay (Siya nagakuha niini) sa panahon sa ilang pagkatulog. Unya Iyang magpugong kadtong [mga kalag] nga Iyang gitakda nga mamatay ug gipabalik ang uban hangtud sa gitakda nga panahon; sa pagkatinuod adunay mga timaan niini alang sa mga tawo nga namalandong.
43. O nagkuha ba sila ug mga tigpataliwala (nga ilang ginasampit) gawas sa Allah? Isulti: «Bisan pa tuod kun sila walay gahum sa bisan unsa, ni sila makasabut?»
44. Isulti: «Iya sa Allah (ang katungod) sa pagtugot sa bug-os nga pagpataliwala; Iya ang ginharian sa mga langit ug sa yuta, ug ngadto Kaniya kamong tanan ibalik (alang sa Paghukom).»
45. Sa diha nga ang Allah lamang ang gihisgotan, ang mga kasingkasing niadtong wala mituo sa Pikas Kinabuhi mokunhod uban sa pagdumot, ug sa diha nga sila (nga ilang gisimba) gawas Kaniya⁽⁶⁾ gihisgutan, diha-diha dayon sila nangelipay.
46. Isulti: «O Allah, tigmugna sa mga langit ug sa yuta, Nakahibalo sa dili makita ug sa makita. Ikaw ang maghukom tali sa Imong mga ulipon (sa katawhan ug jinn) mahitungod nianang diin sila nanagkalahi.»
47. Kon sila nga nagbuhat ug daotan (pinaagi sa paghimo og mga kauban ni Allāh sa pagsimba) adunay ang tanan nga ania sa yuta, ug sa susama pa niini, sa pagkatinuod sila makatubos [sa ilang kaugalingon] uban niini gikan sa pagsakit sa pag-antus sa Adlaw sa Pagkabanhaw. Ang wala nila damha kaniadto nga magali-

(6) Sama Hesukristo, iyang inahan nga si Maria, ang espiritu santo, ang mga anghel, mga santos, jinn, mga estatuwa, ug uban pa.

bot ngadto kanila gikan sa Allah.

48. Ug ang dautan (nga sangputanan) sa ilang nahimo (ni mga sala) mutungha ngadto kanila, ug ang maong butang nga ilang gibiyabiyan magalibot kanila sa hingpit.
49. Busa sa diha nga ang kadaot mutandog sa tawo, siya motawag sa Allâh (lamang) alang sa tabang; unya, sa diha nga Kami mohatag kaniya og usa ka pabor gikan Kanamo, siya muingon: «Ako nahatagan niini pinaagi lamang sa (akong) kahibalo.» Hinonoo, kini usa ka pagsulay, apan kadaghanan kanila wala mahibalo.
50. Ang mga nag-una kanila nagsulti niini usab, apan ang tanan nilang nahimo wala gayod magpulos ngadto kanila.
51. Busa dihay midangat kanila ang dautan (nga sangputanan) sa ilang mga buhat; ug (mahitungod) kanila nga nagabuhat ug kadautan gikan taliwala kanila, mahitabo kanila ang dautan (nga sangputanan) sa unsay ilang gibuhat, ug sila dili makaikyas.
52. Wala ba sila mahibalo nga ang Allah naghatag ug igo nga paagi sa panginabuhian kang bisan kinsa nga Iyang gusto, ug Siya nagpig-ot niini (kang bisan kinsa nga Iyang gusto)? Sa pagkatinuod adunay mga timaan niini alang sa mga tawo nga nagtuo.
53. Isulti (Oh Muhammad, nga ang Allah nag-ingon): «O akong mga ulipon (sa katawhan ug jinn), nga nakalapas batok sa ilang mga kaugalingon, ayaw pagkawalay paglaum sa Kalooy sa Allah; sa pagkatinuod ang Allah mopasaylo sa tanang sala; sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Mapasayloon, ang Labing Maloloy-on.»
54. Balik kamo ngadto sa inyong Ginoo (Allah) diha sa paghinulsol sa kanunay, ug magpasakop ngadto Kaniya sa dili pa moabot kaninyo ang pagsakit, ug kamo dili matabangan.
55. Sunda ang pinakamaayo (ang Qur'an) nga kaninyo gipakanaog nganha gikan sa (Allah) nga inyong Ginoo sa dili pa moabut kaninyo ang Silot sa kalit samtang kamo wala makabantay;
56. Tingali unya ang usa ka kalag moingon: «Alaut ako! Tungod sa akong kapakyasan sa akong katungdanan ngadto sa Allah, ug sa pagkatinuod ako usa niadtong nagbiyabiya (sa Kamatuoran)»;

57. O (tingali) kini moingon: «Kon (si) Allāh nag-giya pa kanako, mahi-ipon unta ako sa mga matarong»;
58. O (kaha) kini muingon sa diha nga kini makakita sa Silot: «Kon aduna pa unta akoy laing higayon (nga makabalik sa kalibutan) nan ako mahimong mahiuban sa mga maayong magbubuhat.
59. Apan oo! Ang Akong mga Bersikulo miabot kanimo, apan ikaw nagsalikway niini, ug ikaw nagmapahitas-on, ug ikaw usa sa mga manlilimod.
60. Sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom) imong makita kadtong namakak batok sa Allah⁽⁷⁾ ; ang ilang mga nawong muitom. Dili ba ang Imperno usa ka (haom) nga Puloy-anan alang sa mga mapahitas-on?
61. Apan si Allāh magaluwas niadtong (nagtuo) kinsa nagbantay sa ilang kaugalingon (batok sa dautan) uban sa ilang kalampusan, ang kadautan dili makatandog kanila, ni sila maguol.
62. Si Allāh mao ang Magbubuhat ug Tigsalig sa tanang butang, ug Siya ang (bugtong) Magbalantay ug Tigdumala sa mga kalihokan (sa Iyang mga linalang).
63. Kaniya (lamang) ang mga bahandi sa mga langit ug sa yuta. Kadtong naglimod sa mga timaan sa Allah, sila mao kadtong mga pildero.
64. Isulti: «Gisugo ba ninyo ako sa pagsimba sa lain gawas sa Allah, Oh, kamo nga mga tawong buang?»
65. Ug sa pagkatinuod, gipadayag na kanimo (Oh Muhammad) ug maingon man kanila sa (Mga Propeta) nga una kay kanimo: «Kon kamo makig-uban [sa Allah] bisan unsa butang sa pagsimba (nan) sa pagkatinuod (tanang) inyong maayong mga buhat makawang, ug kamo mahimong kauban sa mga pildero.»
66. Apan simbaha ang Allah (nga nag-inusara, ang Usa ug bugtong Tinuod nga Diyos), ug pagmapasalamaton (Kaniya).
67. Wala nila gihatagan og pagtahod si Allāh sa tinuod nga pagtamod uban sa pagtahod nga angay Kaniya. Ang tibuk kalibutan maanaa sa Iyang pagkupot sa Adlaw sa Pagkabanhaw, ug ang mga langit nalukot sa Iyang tuong Kamot. Himaya ngadto

(7) Pinaagi sa pag-asoy og anak nga lalaki o babaye, o sayop nga kinaiya ngadto Kaniya.

Kaniya ug gibayaw Siya labaw sa bisan unsa nga ilang gipakig-uban Kaniya (ingon mga kaubanan sa pagsimba).

68. Ang trompeta pagahuyopon, busa ang tanan nga anaa sa mga langit, ug ang tanan nga anaa sa yuta mamatay, gawas sa nianang gibuot sa Allah; unya kini pagahuypon pag-usab, ug dihadhiha sila manindog nga naghulat (aron pagahukman).
69. Ang yuta modan-ag sa kahayag uban sa Kahayag sa iyang Ginoo (Allah), ug ang talaan (sa mga binuhatan) magbutang, ug ang mga Propeta ug ang mga saksi pagadad-on, ug ang Paghukom ihatag taliwala sa mga tawo uban ang hustisya, ug sila dili pagahukman nga dili makiangayon.
70. Ang matag kalag pagabayran sa hingpit kung unsa ang nahimo niini, ug Siya ang labing nakahibalo kung unsa ang ilang gibuhat.
71. Sila nga milimod (sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero) dad-on ngadto sa Imperno sa (sunodsunod) nga mga pundok; hangtud, sa diha nga sila muabut niini, ang mga pultahan niini maablihan, ug ang mga magbalantay niini moingon kanila: «Wala ba muabot kaninyo ang mga Mensahero kaninyo nga gilitok kaninyo ang mga Pinadayag sa inyong Ginoo (Allah), ug nagpasidaan kaninyo sa Panagtigom niining inyong Adlaw?» Moingon sila: «Oo, apan ang Pulong sa Silot gipakamatarung batok sa mga manmilimod.»
72. Kini igaingon: «Sulod kamo sa mga ganghaan sa Impyerno ingon nga sila magpabilin niini. Mao nga pagkaalaot ang puloy-anan sa mga mapahitas-on.»
73. Apan Kadtong kahadloki (kang Allah) nga ilang Ginoo ug nagtuman sa iyang mga Kamanduan pagadad-on ngadto sa Paraiso nga (nagsunod-sunod) nga mga pundok; Hangtud si diha sila makaabut niini, sila makakaplag mga ganghaan niini nga abli kaayo, ug ang mga magbalantay niini moingon kanila: «Ang Kalinaw maanaa kaninyo, kamo maayo ug putli; busa sulod niini aron sa pagpabilin dinhi sa kahangturan.»
74. Sila moingon: «Dalaygon si Allāh nga nagtuman sa Iyang saad kanato ug naghatag kanato sa yuta isip usa ka kabilin; aron kita makapuyo sa Paraiso nga diin kita nakagusto; busa kaayohan ang ganti sa mga matarong.

75. Makita nimo ang mga anghel nga nagalibot sa Trono, nga naghimaya sa ilang Ginoo (Allah) uban ang Pagdayeg; ug sila (sa katawhan ug jinn) pagahukman uban sa Hustisya, ug kini igasulti: «Dalaygon si Allāh, ang Ginoo sa tanang binuhat.»

Gāfir

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ha Meem⁽¹⁾.
2. Kini nga Libro (Qur'an) usa ka pagpadayag nga gipakanaog gikan kang Allāh'Dios', ang Labing Gamhanan, ang Labing Nakahibalo,
3. Ang Tigpasaylo sa sala, ang Tigdawat sa paghinulsol, Ang Hilabihan sa pagbalos, ug ang Tag-iya (sa walay kinutuban) kadagaya; walay dios (nga takos simbahon) gawas Kaniya; ngadto Kaniya ang kataposang pagbalik⁽²⁾.
4. Wala'y nakig-batok mahitungod sa mga Pinadayag sa Allah gawas sa nga naglimod (sa Kamatuoran sa Islam), busa ayaw itugot nga ang ilang (walay pagpugong nga) paglihok sa yuta makalimbong kanimo.
5. Una kanila, ang mga katawhan ni Noe mipanghimakak (sa ilang Propeta), ug ang (mga dili magtutuo nga) mga pundok human kanila, ug ang matag nasod naglaraw batok sa ilang Mensahero sa pagdakop kaniya, ug sila nakiglantugi pinaagi sa ka-bakakan aron nga pagsanta ang Kamatuoran, busa Ako (Allah) misakmit kanila. Palandong kung unsa sa makalilisang ang akong silot.
6. Sa ingon niana, ang Pulong sa (Allah) nga imong Ginoo gipakamatarung batok kanila nga naglimod (sa Kamatuoran sa Islam), nga sila mao ang mga lumulupyo sa Kalayo.
7. Ang mga (anghel) nga nagdala sa Trono (sa Allah), ug kadtong naglibot niini na-ghimaya sa ilang Ginoo (Allāh) uban ang pagdalayeg, ug mituo Kaniya ug nan-gayo ug Kapasayloan alang sa mga magtutuo (nga nagsulti): «(O Allah) among Ginoo, Imong gilangkuban ang tanang butang diha sa Imong kaluoy ug kahibalo,

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

(2) Aron Iyang gantihan sila sumala sa angay kanila.

busa pasayloa sila nga midangup (nganha Kanimo sa paghinulsol) ug misunod sa Imong Dalan, ug luwasa sila gikan sa Silot sa Imperno:

8. (Oh Allah) among Ginoo, pasudla sila sa mga Tanaman sa Eden «Ang Paraiso» nga diin Imong gisaad kanila, uban sa mga matarung gikan sa ilang mga amahan, sa ilang mga asawa, ug sa ilang mga anak (kaliwat). Sa pagkatinuod, Ikaw mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
9. Luwasa sila gikan sa dautan nga mga sangputanan (sa ilang mga buhat), bisan kinsa nga Imong luwason gikan sa dautan nga mga sangputanan nianang Adlaw, sa pagkatinuod Ikaw nagpakita ug Kalooy ngadto kaniya, ug kana mao Ang Dakong Kalamposan.
10. Sa pagkatinuod, sila nga naglimod (sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero) pagasultihan (nianang Adlaw): «Sa pagkatinuod ang Kasilag (Kasuko) sa Allah (kaninyo) sa dihang kamo gitawag ngadto sa Pagtuo ug kamo misalikway, labing dako pa kay sa inyong kasilag sa usag-usa (karon sa Imperno).»
11. Sila (ang mga manlilimod) moingon: «(O Allah) among Ginoo, sa makaduha ikaw naghimo kanamo nga walay kinabuhi (sa bat-ang sa among mga amahan ug sa mga lubnganan), ug sa makaduha ikaw naghatag kanamo ug kinabuhi (sa pagkatawo ug sa Pagkabanhaw), busa among gisugid ang among mga sala; nan, aduna bay dalan aron sa paggawas (sa Imperno)?»
12. (Ug sila pagasultian): «Kini (nahitabo kaninyo) kay sa diha ang Allāh nga bugtong mao lamang ang ampoan, kamo naglimod, apan sa diha nga mga kaubanan⁽³⁾ gi-pakig-uban Kaniya, kamo mituo; busa, ang Paghukom iya sa Allah lamang, ang Labing Hataas, Ang Labing Dako.»
13. Siya (Allah lamang) mao ang nagpakita kaninyo sa Iyang mga Timaan, ug nagpakanaug alang kaninyo ug tagana gikan sa langit, ug walay makahinumdom (niana) gawas kaniya nga mibalik sa kanunay (ngadto Kaniya sa paghinulsol).
14. Busa ampo sa Allah lamang ug pagmatinud-anon ngadto Kaniya sa pagsimba, bisan pa ang mga manlilimod nagsupak (niini):

(3) Sama ni Hesu Kristo, ang balaang espiritu nga mao si Gabriel, ang mga anghel, ang mga propeta, ang mga santos, jinn, mga estatwa, ug uban pa.

15. (Si Allāh mao ang) nanag-iya sa ranggo kahitas'an nga labaw sa tanan, ang Ginoo sa (Dakong) Trono «bulag sa tanan Niyang binuhat». Siya nagpadala sa pina-dayag pinaagi sa Iyang Mando ngadto kang bisan kinsa nga Iyang gustohon sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn), aron siya (ang Mensahero) makapasi-daan (mahitungod) sa Adlaw sa Pagpakigtagbo (Kaniya).
16. (Sa) Adlaw nga sa dihang mogula sila, walay bisan unsa kanila nga matago gikan sa Allah. Kang kinsa pa ba ang (tanan) nga Pagkahari nianang Adlaw? Ngadto sa Allāh, ang Usa (lamang Tinuod nga Dios), ang Manlulupig (sa tanan).
17. Niining adlaw ang matag kalag pagabalusan sumala sa iyang nahimo; walay inhustisya (nga pagabuhaton) niining adlaw; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Maabtik Dali sa Pag-ihap.
18. Pasidan'i sila niana nga adlaw nga naga-kahiduol: sa diha nga ang mga kasingka-sing musaka ngadto sa mga tutonlan, nagmasub-anon; ug ang dili makiangayon dili makabaton ug suod nga higala ni tigpa-taliwala nga pagatumanon.
19. Siya (Allah) nasayod sa malimbongon nga mga mata, ug ang mga tinagoan sa mga kasing-kasing.
20. Ug ang Allah magahukom uban sa Kamatuoran (ug Hustisya); samtang kadtong ilang gitawag gawas Kaniya wala (nagbaton ug gahum sa) paghukom sa bisan unsa; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Makadungog sa Tanan, ang La-bing Makakita.
21. Wala ba sila makapanaw pinaagi sa kayutaan ug nakakita kon unsa ang kataposan niadtong nauna kanila? Sila mas kusgan kay sa kanila sa gahum, ug gitukod labaw pa sa yuta, apan ang Allāh naglaglag kanila tungod sa ilang mga sala; ug walay bisan usa nga makapanalipod kanila gikan sa Allāh.
22. Kini (Silot) tungod kay niabot ang ilang mga Mensahero sa Dios uban sa tin-aw nga mga Pamatuod, apan sila misalikway (kanila), busa gisakmit sila sa Allah 'Dios'; sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Kusgan, hilabihan sa silot!
23. Sa pagkatinuod, Kami nagpadala kang Moises uban sa Among mga Timaan ug usa ka tin-aw nga gahum (katungod),
24. Ngadto kang Paraon, Haman ug Qarun (Kuri), apan sila miingon: «(Siya usa ka)

salamangkero, usa ka bakakon.»

25. Busa sa diha nga siya (Moises) nagdala kanila sa Kamatuoran gikan Kanamo, sila miingon: «Patya ang mga anak nga lalaki niadtong mituo uban kaniya, ug buhia ang ilang mga babaye. Apan ang laraw sa mga manlilimod dili makatultol ngadto sa bisan unsa gawas sa sayop (ug kapakyasan).
26. Ug si Paraon miingon: «Pasagdi ako sa pagpatay ni Moises, ug pasagdi siya nga motawag sa iyang Ginoo (Allah); sa pagkatinuod ako nahadlok nga siya mousab sa inyong relihiyon (ug paagi sa kinabuhi) o nga siya makahimo sa kagubot nga magpakita sa yuta.»
27. Si Moises miingon: «Sa pagkatinuod nangayo ko ug dangpanan sa Allah akong Ginoo ug inyong Ginoo gikan sa matag mapahitas-on ug wala motuo sa Adlaw sa Pag-ihap (ug Paghukom).»
28. Ug ang usa ka magtotoo nga lalaki sa katawhan ni Paraon (Hizqil, ig-agaw ni Paraon ug tresurero – sinaligan sa bahandi) nga nagtago sa iyang Pagtuo miingon: Mopatay ba kamo ug tawo (nga mao si Moises) tungod kay siya miingon: 'Ang akong Ginoo mao ang Allah,' ug sa pagkatinuod siya nagdala nganha kaninyo sa tin-aw nga mga Pamatuod gikan sa (Allah) inyong Ginoo? Ug kon siya (Moises) usa ka bakakon, kaniya lamang ang pagpamakak batok sa iyang kaugalingon, ug kon siya matinud-anon, adunay mahitabo kaninyo nga pipila nianang iyang gihulga kaninyo; sa pagkatinuod ang Allah dili mugiya kaniya nga usa ka malinapason, nga bakakon:
29. Oh akong katawhan, kaninyo ang gingharian karong adlaw, nga mga agalon sa yuta, apan kinsay makatabang nato batok Silot sa Allah kon kini moabut kanato? Si Paraon miingon: «Wala ako magpakita kaninyo ug bisan unsa gawas sa akong makakita (sa akong kaugalingon), ug wala ako nagtultol kaninyo sa bisan unsa gawas sa husto nga dalan.»
30. Ug siya nga mituo (sa Allah ug sa Iyang mga mensahero) miingon: «O akong katawhan, sa pagkatinuod ako nahadlok alang kaninyo sa susama sa nahitabo sa (dili matinuohon) nga mga alyansa (kaniadto)),
31. Sama sa gidangatan sa katawhan ni Noe ug (sa mga tribo ni) 'Aad ug Thamud

ug niadtong misunod kanila. Ang Allah wala magtinguha ug inhustisya alang sa (Iyang) mga ulipon (sa katawhan ug jinn);

32. Ug, O akong katawhan, Nahadlok ako alang kaninyo tungod sa adlaw sa pag-pa-tawag,
33. Sa adlaw diin kamo magatalikod ug maga-kalagiw: wala'y manluluwas bisan kinsa alang kaninyo gikan sa (Silot sa) Allah, ug siya nga Gipasag-dan sa Allah⁽⁴⁾, walay usa nga maka-giya kaniya:
34. Ug sa pagkatinuod si Yusuf (Jose) mianha kaninyo kaniadto uban sa tin-aw nga mga Pamatuod, apan kamo sa gihapon nagpabilin nga nagduhaduha mahitungod sa unsay iyang gidala; hangtud sa diha nga siya namatay, kamo miingon: « Ang Allah dili na gayud magpadala ug usa ka Mensahero human kaniya.» Sa ingon si Allah nagpahisalaag kaniya nga mapahitas on ug madu-haduha 'on.
35. Kadtong nakiglalis mahitungod sa mga Timaan sa Allah nga walay bisan unsa nga katungod nga Iyang gihatag kanila; Kini mao ang makalilisang ug dulomtanan sa atuba-ngan (ni) Allāh ug sa mga magtotoo. Sa ingon niana ang Allah nagbutang ug selyo ibabaw sa kasingkasing sa matag mapahitas-on nga malupigon.
36. Si Paraon miingon: «Oh Haman, pagtukod alang kanako ug taas nga tore aron nga makaabot ako sa mga agianan:
37. Ang mga paagi sa pag-abut sa mga langit, aron akong makab-ot si 'Allāh' Dios ni Moises, ug sa pagkatinuod ako hunahunaa kaniya (Moises) nga usa ka bakakon. Sa ingon niini ang pagkadautan sa iyang mga buhat gihimo nga matahum ngadto kang Paraon, ug siya mitipas gikan sa Dalan 'sa Islam'; ug ang laraw ni Paraon dili (matapos) sa bisan unsa gawas sa kalaglagan.
38. Ug siya nga mituo (sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero) miingon: «Oh akong katawhan, sunod kanako, ako mugiya kaninyo ngadto sa Dalan sa matarung nga paggawi»,
39. Oh akong katawhan, kini nga kinabuhi sa kalibutan usa lamang ka (lumalabay nga) mga kalipay 'nga maputol', ug sa pagkatinuod ang Pikas Kinabuhi mao ang Puloy-anan nga magpabilin sa kahangturan;

(4) Tungod sa iyang pagkamapahitas-on ug pagpadayon sa pagpakasala.

40. Bisan kinsa nga nagbuhat ug daotan nga buhat, siya dili pagabalosan (sa bisan unsa) gawas sa sama niini, ug bisan kinsa nga nagbuhat ug maayong buhat, lalaki man o babaye, ug usa ka magtotoo, sila makasulod sa Paraiso, diin sila paga-pa-nalanginan nga walay limitasyon.
41. Ug, Oh akong katawhan, giunsa pagkahitabo nga ako nagtawag kaninyo sa (tinuod) nga kaluwasan, samtang kamo nagtawag kanako sa Imperno?
42. Kamo nagtawag kanako nga ako maglimod sa Allah ug magbutang ug kauban Kaniya nga diin ako walay (Balaanon) nga Kahibalo, ug ako nagtawag kaninyo ngadto 'Islam' (ni Dalan sa Allāh - Dios) ang Labing Makagagahum, ang Labing mapinasayloon;
43. Walay pagduhaduha ang unsay inyong gidapit kanako sa (pagsimba) walay gahum sa pagtubag sa akong pag-ampo dinhi sa kalibutan, ni sa Pikas Kinabuhi; ug sa pagkatinuod, ang atong pagbalik ngadto sa Allah lamang, ug ang mga malinapason mao ang mga lumolupyo sa Kalayo (sa Imperno);
44. Kamo unya mahinumdom sa akong gipamulong kaninyo. Ako nagsalig sa tanan nga may kalabutan kanako ngadto sa Allāh lamang, sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Makakita sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn).
45. Busa si Allāh mipanalipod kaniya gikan sa daotan (nga mga sangputanan) sa unsay ilang giplano, ug ang labing daotan nga Silot misakmit sa katawhan ni Paraon:
46. Ang Kalayo⁽⁵⁾, sila naladlad niini (matag) buntag ug gabii, ug sa Adlaw sa diha nga ang Takna moabut (iga-ingon): «Pasudla ang katawhan ni Paraon ngadto sa labing sakit nga Silot.»
47. (Hisguti) sa diha nga sila maggilalis sa usag-usa didto sa Imperno, ug ang mga mahuyang moingon niadtong mga mapahitas-on: «Sa pagkatinuod kami inyong mga sumusunod; malikay ba ninyo (karon) gikan kanamo ang kabahin sa Kalayo?»
48. Sila nga mga mapahitas-on moingon sa ilang mga sumosunod: «Sa pagkatinuod kitang tanan anaa niini 'ang kalayo' «: Sa pagkatinuod ang Allah naghukom na tali sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn uban hustisya).

(5) Sa Barzakh, lubnganan, ang hugna taliwala sa kamatayon ug Pagkabanhaw.

49. Sila nga mga anaa sa Kalayo moingon ngadto sa mga magbalantay sa Imper-no: «Sangpita ang imong Ginoo (Allah) aron Siya magpagaan alang kanamo sa pag-antus (bisan lang) sa usa ka adlaw.»
50. Sila moingon: «Wala ba miabot kaninyo, ang inyong mga Mensahero uban sa tin-aw nga mga Pamatuod?» Sila moingon: «Oo.» Sila motubag: «Nan pag-ampo kamo (sumala sa inyong gusto). Ang pag-ampo sa mga manlilimod walay [kata-pusan] gawas sa kasaypanan ug kawang lamang ⁽⁶⁾»
51. Sa pagkatinuod, Kami mutabang sa Among mga mensahero maingon man usab niadtong mituo sa kinabuhi niining kalibotana ug sa Adlaw nga ang mga mi-saksi patindugon.
52. Sa Adlaw nga ang mga pama-libad sa mga dautan walay kapus-lanan, ug alang kanila usa ka Tunglo (ang paghingilin gikan sa kaluoy ni Allah), ug alang kanila mao ang dautan nga Puloy-anan.
53. sa pagkatinuod, Kami naghatag kang Moises sa (katungod) giya, ug Kami na-ghimo sa mga anak sa Israel sa pag-panunod ang Kasulatan (Torah),
54. Ingon nga giya ug pahinumdom, sa katawhang masinabuton.
55. Busa mag-mapailubon, sa pagkatinuod ang Saad sa Allah nga tinuod. Pangayo ug pasaylo sa imong sala, ug himayaa ang imong Ginoo (Allah) uban ang pagdayeg sa sinugdanan sa adlaw ug sa katapusan niini.
56. Sila nga nakiglalis mahitungod sa mga Bersikulo sa Allah nga walay bisan ka-man-doan nga gikahatag kanila, walay bisan unsa nga anaa sa ilang mga dughan kondili (usa ka tinguha) nga mahimong bantugan, nga diin dili gayud nila ma-kab-ot. Busa dangop kang Allāh. Sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Makadun-gog, ang Labing Makakita⁽⁷⁾.
57. Sa pagkatinuod ang paglalalang sa mga langit ug sa yuta mas dako pa kay sa pagla-lang sa mga tawo, apan kasagaran sa mga tawo wala mahibalo.
58. Ang buta ug ang makakita dili managsama, ni sila nga mituo ug nagbuhat ug

(6) Tungod kay wala kini gidawat gikan kanila tungod sa ilang paglimod.

(7) Siya mao ang Tigpatalinghog sa gisulti sa Iyang mga alagad, ang Tigtan-aw sa ilang ginabuhay: walay bisan unsa nga nakalingkawas Kaniya gikan kanila bisan unsa ug Siya magabalus kanila.

matarung nga mga buhat ug ang mamumuhat sa daotan managsama; gamay lang kanang inyong nahinumduman.

59. Sa pagkatinuod, ang Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom) moabotay, walay pagduhaduha niini, apan kadaghanan sa mga tawo dili motuo.
60. Ang imong Ginoo (Allāh) nag-ingon: «Tawag kamo Kanako, Ako motubag kani-nyo; sa pagkatinuod kadtong nagtamay sa pagsimba Kanako sa dili madugay sila makasulod sa Imperno, nga gipakaulawan.»
61. Siya ang Allah nga Maoy nagbuhat alang kaninyo sa kagabion aron kamo makapahulay niini, ug sa adlaw aron makakita; sa pagkatinuod ang Allah Madagayaon ngadto sa mga tawo, apan kadaghanan sa mga tawo wala magpasalamat.
62. Mao kana ang Allah, nga inyong Ginoo, ang Magbuluhat sa tanan; walay dios (takos simbahon) gawas Kaniya; nan giunsa man ninyo pagtalikod⁽⁸⁾ ?
63. Sa ingon niana sila mitalikod 'sa kamatuoran' niadtong nagalimod sa mga Timaan sa Allāh.
64. Siya ang Allah nga Maoy naghimo sa yuta nga usa ka pahulayanan alang kaninyo, ug sa langit nga usa ka tabil, ug Siya nag-umol kaninyo, unya mihimo imong mga porma nga maayo ug Siya gitagana alang kanimo ang mga maayong mga butang; kana mao ang Allah, ang inyong (tinuod nga) Ginoo, busa Bulahan ang Allah, ang Ginoo sa tanan linalang.
65. Siya mao ang Walay Katapusan nga Buhi, walay dios (takos simbahon) gawas Kaniya, busa pag-ampo ngadto Kaniya lamang, pagmatinud-anon kang kaniya diha sa pagsimba; (ang tanan) pagdayeg kang Allah, ang Ginoo sa tanang linalang.
66. Isulti: «Ako gidid-an sa pagsimba niadtong inyong gisangpit gawas sa Allah sa diha nga ang tin-aw nga mga Pamatuod miabut kanako gikan sa (Allah) nga akong Ginoo, ug ako gisugo sa pagtugyan ngadto sa (Allah lamang) ang Ginoo sa tanan nga linalang.»
67. Siya (Allah) mao ang Nagbuhat kaninyo gikan sa abog, dayon gikan sa usa ka tulo sa semilya, dayon gikan sa usa ka lapot nga dugo, unya nag-pagula kaninyo sa usa

(8) Sa pagsimba Kaniya ngadto sa pagsimba gawas Kaniya taliwala sa mga dili makahatag ug kaayohan o kadaot.

ka bata, ug aron kamo makabaton sa inyong pagkahamtong, unya kamo mahimo tigulang - ug ang uban kaninyo mamatay sa wala pa kaniadto - aron kamo makaa-bot sa gitakda nga termino (panahon), ug aron kamo makasabut.

68. Siya (Allah) mao ang naghatag ug kinabuhi ug nagpahinabog kamatayon, busa sa dihang Siya nagtakda sa usa ka panghitabo, Siya moingon lamang niini: 'Mahimo,' ug kini mahitabo.
69. Wala ka ba makakita niadtong kinsa nakiglalis mahitungod sa mga timailhan ni Allāh: kung sa unsang paagi sila mitalikod (gikan sa Kamatuoran, bisan pa sa katin-aw niini)?
70. Sila kadtong naglimod sa Libro (Qur'an), ug nga niana (Kaalām) nga diin Kami nagpadala uban sa Among mensahero (ang Propeta Muhammad); apan sa dili madugay sila mahibalo⁽⁹⁾,
71. Sa diha nga ang mga talikala ug mga kadena maanaa sa ilang mga liog; sila birahon,
72. Sa nagabukal nga tubig, Unya sa kalayo sila pagasunugon;
73. Unya igaingon ngadto kanila: «Hain na ang mga dios nga imong gigamit sa nag-ig-uban sa pagsimba ingon nga mga kaubanan?»
74. Gawas sa Allah? Ang mga manlilimod moingon: «Mibiya na sila kanamo. Hinunua, kami wala mag-ampo sa bisan unsang butang kanhi.» Sa ingon niini gipahisalaag sa Allah ang mga manlilimod.
75. (Ang mga anghel moingon): «Kini tungod kay kamo nanagkalipay diha sa yuta nga dili makatarunganon, ug nga kamo nagagawi sa pagkamapahitas-on».
76. Pagsulod (karon) sa mga ganghaan sa Impyerno aron magpabilin niini sa kahang-turan. Makalilisang ug daotan ang mao nga Puy-anan sa mga mapahitas-on.
77. Busa pagmapailubon ka (Oh Muhammad), sa pagkatinuod ang Saad sa Allah tinuod. Busa kon Kami mopakita kanimo sa kabahin sa unsay Among gihulga kanila, o kung Kami magpahinabo nga ikaw mamatay, nganhi Kanamo (Allah) sila (tanang) igabalik 'alang sa Paghukom'.

(9) Kining mga bakakon mahibalo sa sangpotanan sa ilang pagpamakak ug ilang makita ang kaalaot sa kataposan.

78. Kami nagpadala ug mga Mensahero una kanimo (Oh Muhammad): Ang uban kanila nga mao kadtong giasoy kanimo sa ilang mga sugilanon, ug adunay uban nga Kami wala mag-asoy kanimo sa ilang mga sugilanon, ug walay bisan kinsa nga Mensahero nga magdala ug usa ka Timaan gawas nga uban sa pagtugot sa Allāh, apan sa diha nga ang Kamandoan sa Allāh moabut, ang butang pagahukman sa kamatuoran, ug ang mga sumusunod sa kabakakan maanaa sa hingpit nga pagkawala.
79. Siya ang Allah nga maoy nagbuhat sa mga bakahan alang kaninyo aron kamo makasakay sa pipila kanila, ug ang uban kanila inyong pagakan-on.
80. Ug adunay mga kaayohan alang kaninyo diha kanila, ug aron kamo makakuha pinaagi kanila sa panginahanglanon nga anaa sa inyong mga dughan (aron kamo makaabot sa layo nga mga dapit ug sila magadala sa inyong mga butang), ug pinaagi kanila, ug pinaagi sa mga sakayan 'taliwala sa uban', kamo gikuha.
81. Siya nagpakita kanimo sa Iyang mga Timaan: Nan hain man sa mga Timaan sa Allah ang inyong gilimod?
82. ba sila mag-latas pinaagi sa kayutaan ug nakakita kun unsa ang katapusan niadtong nauna kanila? Kadto mas daghan pa (sa gidaghanon) kay kanila, ug mas dako pa sa kusog, ug sa mga kuta (tinukod) sa yuta, Bisan pa niana, ang ilang nakab'ot lunlon kawang!
83. Unya sa diha nga ang ilang mga Mensahero miabut kanila uban sa tin-aw nga mga Pamatuod, sila nalipay (ug mapahitas-on) nianang ilang nabatonan nga kahibalo (sa kalibutanon nga mga butang), ug didto milibot kanila (ang Silot sa Allāh) nga ilang naandan sa pagbiaybiay.
84. Busa sa diha nga sila nakakita ang Among Silot, sila miingon: «Kami mituo sa Allah lamang, ug kami naglimud sa unsay among naandan sa pagpakig-uban Kaniya (ingon nga mga kauban sa pagsimba).»
85. Apan ang ilang pagtuo walay kaayohan kanila sa higayon nga ilang makita ang Among Silot. (Kini) mao ang Paagi sa Allāh sa pakiglabet sa Iyang (daotan) nga mga ulipon (sa katawhan ug jinn), ug didto ang mga manlilimod maanaa sa hingpit nga pagkawala.

Fuṣṣilat

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluluy-on.

1. Ha Meem⁽¹⁾.
2. Kini 'Qur'ān' usa ka pagpadayag gipakanaog gikan ni Allāh, ang Labing Madagayaon, ang Labing Maluluy-on.
3. (Kini) usa ka Libro diin ang mga Bersikulo tin-aw (ug sayon sabton). Usa ka Qur'an sa pinulongan nga Arabiko alang sa usa katawhan nga (nagtinguha nga) mahibalo (sa Kamatuoran gikan sa kabakakan),
4. Nga tighatag sa maayong balita «sa mga magtutuo», ug usa ka tigpasidaan «sa mga manlilimod», apan ang kadaghanan kanila motalikod, mao nga wala sila maminaw.
5. Ug sila mingon: «Ang among mga kasingkasing anaa natabunan batok sa unsay gitawag ngadto kanamo, ug adunay pagkabungol sa among mga dalunggan, ug sa taliwala kanamo ug kaninyo adunay tabil, busa pagbuhat (sa unsay imong gusto), ug kami usab magabuhat (sa unsay among gusto).»
6. (Oh Muhammad) isulti: «Ako usa lamang ka tawo sama kaninyo; gipadayag kana-ko nga ang inyong (Tinuod nga) Dios usa lamang ka Dios (Allah), busa subaya ang tul' id nga dalan ngadto Kaniya, ug pangayo sa Iyang Kapasayloan. Kaalautan sa kadtong nagbutang ug mga kauban (sa Allah sa pagsimba)»,
7. Kadtong wala maghatag sa mga kabus nga kantidad (nga mao ang Zakah - obligado limos) ug naglimod sa pagtuo sa Pikas Kinabuhi.
8. Sa pagkatinuod sila nga mituo 'kang Allāh ug sa Iyang mga mensahero' ug nag-

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

buhat ug maayong mga buhat, sila sa pagkatinuod makabaton ug ganti nga dili gayud matapos «Paraiso».

9. Isulti: «Kamo ba gayud mulimod sa (Allah) nga Maoy nagbuhat sa yuta sulod sa duha ka adlaw, ug kamo ba nagbutang ug katupong ngadto Kaniya? Mao kana ang Ginoo sa tanan nga linalang.
10. Gibutang niya didto (sa yuta) ang lig-on nga mga bukid sa ibabaw niini, aron dili niini matay-og, ug gipanalanginan niya niini, ug gisukod niini ang mga pagkaon (sustento) sulod sa upat ka adlaw nga managsama (upat ka gitag-on sa panahon), alang sa tanan nga nangutana (mahitungod sa paglalang niini).
11. Unya (Siya) gitumong sa iyang kaugalingon ngadto sa kalangitan sa diha nga kini aso pa, ug Siya miingon niini ug sa kayutaan: «Umari kamong duha, sa kinabubut-on o sa dili kinabubut-on.» Silang duha miingon: «kami mi-uyon ug maga-sunod Imong sugo».
12. Busa iyang gikompleto ang pito ka langit sulod sa duha ka adlaw, ug nagdasig sa matag langit sa kalihokan niini; ug Kami nagdayandayan sa ubos nga kalangitan uban sa masidlak nga mga bitoon, ug (gihimo kini usab) aron sa pagbantay (batok sa mga satanas); kana mao ang Kamandoan sa (Allah) ang Hingpit Makagagahum, ang Hingpit Nahibal-an.
13. Apan kon sila motalikod, nan isulti: «Ako nagpasidaan kaninyo sa usa ka silot, sama sa silot (nga nahulog ngadto sa mga tribo) sa 'Aad ug Thamud.
14. Sa diha nga ang ilang mga Mensahero (nga gipadala sa Allah) miabut kanila gikan sa ilang atubangan ug gikan sa ilang luyo, nga nag-ingon: «Ayaw pagsimba ug bisan unsa gawas sa Allah», sila miingon: «Kon si 'Allāh' atong Ginoo mubuo, Magpadala unta siyag mga anghel. Busa bug-os namong gilimod ang unsay gipadala uban kaninyo.”
15. Unya mahitungod sa (tribo sa) 'Aad, sila mga mapahitas-on diha sa yuta nga walay katungod, ug sila miingon: «Kinsa ang mas kusgan kay kanato sa kusog?» Wala ba nila makita nga ang Allah Nga nagbuhat kanila mas gamhanan pa kay kanila sa kusog, ug sila kaniadto nagsalikway sa Among mga pinadayag.
16. Busa Kami nagpadala kanila ug usa ka mabangis nga hangin sa mga adlaw sa dau-

tan nga tilimad-on (alang kanila), aron magpatilaw kanila sa makauulaw nga Silot sa kinabuhi niining kalibutana; apan sa pagkatinuod ang Silot sa ang Kinabuhi nga Kinabuhi labaw pa nga makauulaw, ug sila dili gayud matabangan.

17. Ug mahitungod sa (tribo ni) Thamud, Kami mipakita kanila sa husto nga Dalan, apan sila mipili sa pagkabuta nungka sa Giya, Busa ang makalilisang nga kastigo sa pag-pakaulaw mi-abot kanila tungod sa ilang pagpakasala ug pagkadili-masinugtanon.
18. Ug Kami miluwas niadtong mituo (sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero) ug nagbantay sa ilang kaugalingon batok sa daotan.
19. (Hisguti Oh Muhammad) ang Adlaw sa diha nga ang mga kaaway sa Allah pagatigumon ngadto sa Imperno, samtang sila giuamol (ug giabog) ngadto sa mga pundok.
20. Ug sa diha nga sila mahiabot na niini (kalayo sa Imperno), ang ilang pandungog, ang ilang mga mata, ug ang ilang mga panit, magasaksi batok kanila sa unsay ilang naandang gibuhat (sa pagkawalay pagtuo, mga kalapasan ug mga sala)⁽²⁾.
21. Ug sila moingon ngadto sa ilang mga panit: «Nganong misaksi man kamo batok kanamo?» Sila moingon: «Ang Allah nga maoy naghimo sa tanang butang nga makasulti, maoy naghimo kanamo nga musulti,» ug Siya naglalang kaninyo sa sinugdanan, ug ngadto Kaniya kamo (tanang) mubalik.
22. Kamo wala magtinguha sa pagtago sa inyong mga kaugalingon aron ang inyong manga dulung gan, manga mata ug mga panit dili maka-saksi batok kaninyo, apan kamo naghunahuna nga ang Allah wala mahibalo sa kadaghanan sa inyong gibuhat (sa dautang mga buhat).
23. Kanang dautan nga pangaggas nga imong gihunahuna bahin sa 'Allāh' imong Ginoo naglaglag kanimo, mao nga nahimo kang mga napildi.»
24. Busa kon sila maka-lahutay (sa kalayo) nan, bisan pa niana, sa gihapon, ang ka-

(2) Nianang panahona hukman ko kamo. Gusto ko nga mosaksi batok sa tanan nga mga barangan ug mga mananapaw ug mga bakakon. Mamulong ako batok sa mga agalon nga nanikas diha sa suholan, nga nagdaugdaug sa mga balo ug mga ilo, o naghikaw sa mga langyaw nga nagpuyo sa taliwala kanila sa hustisya, kay kini nga mga tawo wala mahadlok kanako, nag-ingon si Allāh, ang Ginoo sa mga Kasundalohan sa Langit.

layo maoy ilang puloy'anan, ug kon sila mangayo nga pasayloon, bisan pa niana sila dili kauban niadtong kinsa mapasaylo⁽³⁾ *

25. Kami nagbutang alang kanila ug mga kauban (sa kalibutan gikan sa mga makasasala nga jinn ug mga tawo), busa ilang gihimo nga matahum tan-awon alang kanila ang unsay anaa sa ilang atubangan ug ang unsay anaa sa ilang luyo (ni mga sala), ug ang Pulong (ang Kamandoan sa Allah) napamatud-an nga tinuod batok kanila - gikan sa mga nasud sa jinn ug mga tawo. Sila sa pagkatinuod mga pildero.
26. Ug sila nga naglimod (sa Allah ug sa Iyang mga Pinadayag) nag-ingon: «Ayaw pagpaminaw sa Qur'an ug paghimo og kasaba diha niini, aron pinaagi niini ikaw makadaug ug mahimong magmadaugon.»
27. Apan Kami sa pagkatinuod maghimo kadtong mga manlilimod (sa Allah ug sa Iyang mga Pinadayag) nga makatilaw sa usa ka hilabihan nga Silot, ug Kami sa pagkatinuod mobalos kanila sa labing dautan sa unsay ilang gibuhat kaniadto (sa kadautan).
28. Kini mao ang balus sa mga kaaway sa Allah - ang Kalayo; alang kanila didto mao ang walay katapusan nga puloy-anan; nga balos sa ilang pagsalikway sa Among mga pinadayag.
29. Ug sila nga milimod (sa Allah ug sa Iyang mga pinadayag) moingon: «(Oh Allah) among Ginoo, ipakita kanamo kadtong nagpahisalaag kanamo gikan sa mga jinn ug mga tawo aron kami motunob kanila ilalom sa among mga tiil aron sila mahimong labing ubos.»
30. Sa pagkatinuod, sila nga nag-ingon: Ang among Ginoo mao ang Allah, unya magmalig-on kamo nga magpadayun sa husto nga Dalan, ang mga anghel manaug kanila (sa panahon sa ilang kamatayon), nga nag-ingon: «Ayaw kahadlok ni magka-balaka, apan dawata ang maayong balita sa Paraiso nga kaninyo gika-saad.
31. Kami (ang mga anghel) mao ang inyong mga tigpaluyo sa kinabuhi niining kalibotana ug sa Pikas Kinabuhi, ug alang kaninyo didto (sa Paraiso) mao ang tanan nga gitinguha sa inyong kaugalingon, ug alang kaninyo anaa didto ang tanan nga

(3) Kon sila mangayo alang sa pagtangtang sa pag-antos ug alang sa Allah sa kalipay diha kanila, sila dili makaangkon sa Iyang kalipay ni makasulod sa Tanaman sa kahangturan.

inyong pangayoon:

32. Ingon nga gasa ug usa ka maabiabihon nga tagana gikan sa Labing Mapasayloon, nga Labing Maluluy-on (Allāh).
33. Kinsa ba ang labaw pang maayo sa sinultihan kaysa niadtong nagtawag ngadto (sa Dalan) sa Allāh samtang siya sa iyang kaugalingon nagbuhat (kon unsa ang matarung (ug hustisya), ug nag-ingon: «Ako sa pagkatinuod usa sa mga Muslim (nga nagpasakop lamang sa Dios).»
34. Dili managsama ang buhat nga maayo ug dautan. Giduso nimo (ang dautan) pi-naagi sa maayo, kun mao kana, siya nga sa taliwala nimo ug kaniya adunay kasuko (sa usag-usa mamahimong) sama siya sa usa ka suod nga higala.
35. Apan walay gihatagan niini gawas niadtong mapailubon, ug walay gihatagan niini gawas niadtong (gihatagan) og dako nga bahin sa kaayohan.
36. Kon ang hunghong sa Satanas nagtintal kanimo sa pagtalikod (o magpukaw kaninyo sa kasuko o kaulag o bisan unsa nga dautang hunahuna), nan pagdangop kang Allāh ug pagdangop diha Kaniya; sa pagkatinuod Siya mao ang Hingpit Nakadungog, ang Hingpit Nakahibalo.
37. Ug lakip sa mga Timaan (sa Allāh) mao ang kagabion ug ang adlaw ug ang adlaw ug ang bulan. Ayaw paghapa sa adlaw o sa bulan; apan yukbo (ug pagpailalom) ngadto sa Allah nga Maoy nagbuhat kanila, kon kamo (sa tinuoray) misimba Kaniya (nga nag-inusara).
38. Apan kon sila magmapahitas-on (sa pagbuhat sa ingon), nan anaay mga (ang mga anghel) nga nagdayeg ug nag naghimaya Kaniya sa gabii ug adlaw nga wala gayod maluya.
39. Ug lakip sa mga Timaan (sa Allah) mao nga kamo nakakita sa yuta nga nagpundo, apan sa diha nga Kami mipadala niini sa tubig, kini mikutaw (sa kinabuhi) ug mipatubo (sa mga lunhaw): Sa pagkatinuod Siya nga naghatag niini ug kinabuhi mao ang Maghatag ug kinabuhi sa mga patay; sa pagkatinuod Siya adunay Gahum ibabaw sa tanang butang.
40. Sa pagkatinuod, sila nga mitipas gikan sa husto nga Dalan mahitungod sa Among mga Bersikulo dili matago gikan kanamo (Allah). Siya ba nga itambog ngadto sa

Kalayo mas maayo, o siya nga moabut nga luwas sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom)? Buhata ang inyong gusto, sa pagkatinuod Siya (Allah) Kanunay nga Nakakita sa inyong gibuhat.

41. Sa pagkatinuod, sila nga naglimod sa Pahinumdom (Qur'an) sa diha nga kini miabut kanila (sila mga pildero), kay sa pagkatinuod kini usa ka Gamhanan nga Libro (ang Qur'an)⁽⁴⁾,
42. Ang kabakakan dili moabut niini gikan sa atubangan niini ni gikan sa luyo niini; (kini) usa ka Pinadayag gikan sa (Allah) Labing Maalamon, Labing Dalaygon.
43. Walay gikasulti kaninyo (nga paagi sa pagsupak) gawas sa unsay gisulti gayud ngadto sa mga Mensahero (sa Allah) una kaninyo; sa pagkatinuod, ang imong Ginoo (Allāh) hingpit nga nagpasaylo, ug masakit sa silot.
44. Ug kon Kami nagpadayag niini ingon nga usa ka Qur'an sa langyaw nga pinulongan gawas sa Arabiko, sila sa pagkatinuod moingon: «Ngano man nga ang mga Bersikulo niini wala gipasabut nga detalyado (sa among pinulongan)? Usa ka langyaw (nga dila) ug (ang Mensahero) usa ka Arabo? Isulti: «Kini alang kanila nga mituo, usa ka Giya ug usa ka tambal; ug (alang) kanila nga wala motoo, adunay pagkabungol sa ilang mga dalunggan, ug kini anaa kanila ang pagkabuta, kini sila mao ang mga gitawag gikan sa halayo nga dapit (busa sila dili maminaw o makasabot).
45. Sa pagkatinuod, Kami mihatag sa Kasulatan (Torah) ngadto kang Moises, apan ang panaglalis mitungha niini, ug kon dili pa sa usa ka Pulong nga migula gikan (sa Allah) nga inyong Ginoo, ang paghukom sa pagkatinuod nahatag na tali kanila; ug sa pagkatinuod sila anaa sa dakong pagduhaduha mahitungod niini (Qur'an).
46. Bisan kinsa nga magabuhat ug maayo, kini alang lang sa iyang kaugalingon; ug bisan kinsa nga magabuhat ug dautan, kini batok lang (kaniya). Ang imong Ginoo 'Allāh' dili gayud dili makiangayon ngadto sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn).
47. Ngadto sa Allah lamang mudangop nga kahibalo sa Takna (ang Adlaw sa Pagka-

(4) Nga dili makahimo sa usa ka tigsalikway sa pagtuus sa kahulogan niini ni sa usa ka tig-ilis sa pag-usab niini.

banhaw ug Paghukom). Walay mogawas nga bisan unsang bunga gikan sa mga tabon niini, ni ang usa ka babaye magsabak, ni walay bata nga ipanganak gawas pinaagi Iyang Kahibalo. Ug sa Adlaw nga Siya motawag kanila: «Hain naman ang (kadtong inyong gitawag) Akong mga kaubanan?» Sila moingon: «Kami nagpahayag kanimo, nga walay usa kanamo nga nagasaksi (nianang dako kaayo nga bakak).»

48. Bisan unsay ilang gisimba 'gawas sa Allāh' kaniadto mahanaw gikan kanila, ug sila mahibalo sa kasigurohan nga walay kaikyasan alang kanila (gikan sa Silot sa Allah).
49. Ang tawo dili gayud kapuyon sa pag-ampo alang sa maayo, apan kon ang dautang kapalaran mutandog kaniya, nan siya mawad'an sa paglaum «sa kaluoy ni Allāh».
50. kon Kami mopatilaw kaniya ug Kaluoy gikan Kanamo human sa kalisdanan nga mitandog kaniya, siya sa pagkatinuod moingon: «Kini alang kanako (tungod sa akong katakus), ug ako dili mutoo nga ang Takna (sa Kalaglagan) nga mu-abot, ug kon ako ibalik ngadto sa akong Ginoo (Allah), ako sa pagkatinuod makabaton uban Kaniya sa kaayohan; apan Kami sa pagkatinuod mopahibalo kanila nga mga manlilimod sa unsay ilang nabuhat, ug Kami sa pagkatinuod mopatilaw kanila sa hilabihan nga Silot.
51. Sa diha nga Kami naghatag ug pabor sa tawo, siya motalikod; apan sa diha nga ang dautang kapalaran modangat kaniya, siya maga-ampo ug tag'as nga mga pan-gamuyo.
52. Isulti: «Nakahunahuna ba kamo nga kon kini (ang Qur'an) gikan sa Allah (Dios); unya kamo naglimod niini, kinsa ba ang labaw nga nahisalaag kay kaniya nga anaa sa pagsupak 'sa Kamatuoran', halayo 'gikan sa Matarung nga Dalan sa Islam'?»
53. Kami sa dili madugay magpakita kanila sa Among mga Timaan sa Kawanangan ug sa ilang mga kaugalingon, hangtud nga kini mahimong tin-aw ngadto kanila nga kini (ang Qur'an o Siya, si Allah) mao ang Kamatuoran. Dili pa ba kini igo mahitungod sa inyong Ginoo (Allah) nga Siya usa ka Saksi ibabaw sa tanang butang?

54. Sa pagkatinuod, sila anaa sa pagduhaduha mahitungod sa Pagpakigtagbo sa ilang (Tinuod) nga Ginoo (Allah). Sa pagkatinuod Siya naglangkob sa tanang butang (pinaagi sa Iyang Kahibalo ug Gahum).

Asy-Syūrā

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ha, Meem.
2. ‘Ayn Sin Qaf⁽¹⁾ .
3. Sa ingon niini ang Allah, ang Hingpit Makagagahum, nga Hingpit Maalam, nagpadayag kanimo (Oh Muhammad) sama sa gipadayag sa mga (Mga Propeta) nga nauna kanimo2.
4. Iya ‘Allāh’ bisan unsa nga anaa sa mga langit ug ang bisan unsa nga anaa sa yuta, ug Siya mao ang Labing Hataas, ang Labing Halangdon.
5. Ang mga langit sa ibabaw nila halos mabuak [gikan sa kataha Kaniya], ug ang mga anghel himaya sa ilang Ginoo (Allāh) uban ang pagdalayeg ug mangayo ug pasaylo alang niadtong ania sa yuta. Sa pagkatinuod ang Allāh mao ang Labing Mapasayloon, ang Labing Maloloy-on.
6. Ug (alang) kanila nga mikuha ug mga ginoo (tigpanalipod, ug manluluwas) gawas Kaniya, ang Allah nagbantay kanila, ug ikaw walay tulubagon sa ilang ‘kadaotan’ paggawi.
7. Sa ingon Kami nagpadayag kanimo (Oh Muhammad) perpekto Qur’an sa Arabiko, aron ikaw makapasidaan sa inahan sa mga siyudad (Makkah) ug sa (tanang) nga nakapalibot niini, ug aron ikaw makahatag ug pasidaan sa Adlaw sa Panagtigom nga diin walay pagduhaduha; usa ka pundok « ang mga magtutuo » maanaa sa Paraiso, ug ang usa ka pundok « ang mga manlilimod » maanaa sa nagdilaab nga Kalayo.
8. Kon ang Allah mibuot pa, Siya sa pagkatinuod makahimo kanila nga usa ka pundok lamang (nga mga magtutuo), apan Siya mupasulod sa kinsay Iyang gusto

(1) Ang Qur’an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur’an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

ngadto sa Iyang Kalooy, ug ang mga mamumuhat sa kadautan walay tigpanalipod ni magtatabang.

9. O gikuha nila ba ug mga tigpanalipod gawas Kaniya? Samtang ang Allah mao ang tinuod nga Ginoo ug tigpanalipod, ug Siya naghatag ug kinabuhi sa mga patay, ug Siya adunay Gahom sa tanang butang.
10. Ug sa bisan unsa nga butang nga kamo wala managkauyon, ang paghukom niini anaa sa Allah; ingon niana ang Allah, akong Ginoo, ngadto Kaniya (lamang) ako nagsalig ug ngadto Kaniya (lamang) ako mubalik (sa paghinulsol).
11. Si Allāh mao ang Tigmugna sa mga langit ug sa yuta; Siya nagbuhat ug managpares alang kaninyo gikan sa inyong mga kaugalingon, ug managpares usab sa mga bakahan, ug nagpadaghan kaninyo pinaagi niini (nga pagkamanagpares). Walay bisan unsa nga sama Kaniya, ug Siya mao ang Labing Makadungog sa Tanan, ang Labing Makakita sa Tanan.
12. Iya sa (Allah lamang) ang mga bahandi sa mga langit ug sa yuta; Siya gipalapdan ang tagana alang kang bisan kinsa nga Iyang gusto, ug nagpiit (niini alang kang bisan kinsa nga Iyang gusto); sa pagkatinuod Siya mao ang Nakahibalo sa tanang butang.
13. Siya nagsugo kaninyo sa sama nga relihiyon (Islam) nga Iyang gisugo ngadto kang Noe, ug nianang Among gipadayag kanimo (Oh Muhammad), ug nianang Among gisugo kang Abraham ug Moises ug Hesus, sa pag-matinumanon niini ug sa dili pag-bahin-bahin; lisud alang niadtong nagbutang ug kauban sa Allah kanang unsay imong pagtawag kanila; Ang Allah nagpili alang sa Iyang kaugalingon sa kinsay Iyang gusto, ug naggiya ngadto sa Iyang kaugalingon sa kinsay mibalik (ngadto Kaniya) nga makanunayon (sa paghinulsol ug pagsunod).
14. Ug sila (ang naunang mga Hudeyo ug Kristohanon) wala mabahin (ngadto sa daghan nga mga sekta) hangtud nga human lamang sa kahibalo nga miabut kanila, tungod sa kasina gikan sa ilang mga kaugalingon; ug kon dili pa sa usa ka Pulong nga migula gikan sa (Allah) nga imong Ginoo sa gitakda nga panahon, ang butang sa pagkatinuod nahusay na taliwala kanila; ug kadtong (naulahi nga mga kaliwatan kanila) nga gihimo nga makapanunod sa Kasulatan human kanila, anaa gayud

sa makapalibog nga pagduhaduha mahitungod niini (Qur'an).

15. Busa dapita ang mga tawo (ngadto sa tinuod nga relihiyon sa Allah, Islam) ug sunda ang husto nga dalan sumala sa gisugo kanimo, ug ayaw sunda ang ilang ubos (kawang) nga mga tinguha, ug isulti: «Ako mituo sa unsay gipadayag gikan sa Allāh sa Kasulatan, ug ako gisugo sa pagbuhat ug hustisya tali kaninyo: ang Allah mao ang among Ginoo ug inyong Ginoo; kami makabaton sa among mga buhat, ug kamo makabaton sa inyong mga buhat; wala nay panaglalis tali kanamo ug kaninyo; Ang Allah magtigum kanato nga managkauban, ug ngadto Kaniya ang (katapusan) nga pagbalik.»
16. Kadtong kinsa nakiglalis mahitungod sa Allah «ug Iyang relihiyon» human nga kini madawat (sa mga tawo), ang ilang panaglalis walay kapuslanan ngadto sa ilang Ginoo (Allāh), ug ngadto kanila mao ang (Iyang) Kasuko, ug alang kanila ang hilabihan nga Silot.
17. Siya ang Allah Maoy nagpakanaog sa Libro (Qur'an) sa kamatuoran ug sa Timbangan, ug unsa ba ang makapahibalo kaninyo nga tingali ang Takna (sa kalaglagan) haduol na?
18. Sila nga nag-padali niini mao ang mga wala mitoo, apan sila nga mituo anaa sa kahadlok niini, ug sila nahibalo nga kini mao ang Kamatuoran. Sa pagkatinuod sila nga nakiglalis mahitungod sa Takna (sa kalaglagan) anaa sa hilabihan nga kasaypanan.
19. Ang Allah Madagayaon ug Mabination sa Iyang mga binuhat; Siya naghatag ug grasya ngadto sa kinsay Iyang gusto, kay Siya lamang ang Kusgan, ang Labing Gamhanan.
20. Bisan kinsa nga nagtinguha sa ani (ganti) sa Pikas Kinabuhi, Kami mohatag kaniya ug dugang sa iyang ani; ug bisan kinsa nga nagtinguha sa ani (ganti) niini nga kalibutan, Kami mohatag kaniya gikan niini, ug sa Kinabuhi siya walay bahin (sa kaayohan).
21. O aduna ba silay mga kauban (nga mga dios) nga nagtakda alang kanila ug usa ka relihiyon nga wala gayud gitugot sa Allah⁽²⁾ ? Apan kon dili pa tungod sa usa ka

(2) Sama sa himoong mga kauban kaniya sa pagsimba, pagdili sa Iyang gitugot, ug pagtugot sa Iyang gidili.

mahukmanong Pulong (nga migawas na), ang maong butang nahukman na unta tali kanila; ug sa pagkatinuod ang mga mamumuhat sa kadautan makabaton ug masakit nga Silot.

22. Imong makita ang mga mamumuhat sa kadautan nga nangahadlok tungod sa ilang nahimo (sa mga sala), ug kini maga-abot gayod kanila, ug sila nga mituo ug nagbuhat ug maayong mga buhat, maanaa sa nanga-limyon nga mga kabulakan sa mga Tanaman; sila makaangkon sa unsay ilang gitinguha gikan sa ilang Ginoo (Allah): Kini mao ang labing dakong panalangin ug ang Dakong Kadagaya.
23. Kana (nga ganti) mao ang maayong balita nga gihatag sa Allah ngadto sa Iyang mga ulipon, nga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat. Isulti (Oh Muhammad): «Wala ako mangayo gikan kanimo, alang sa pagpadangat sa kamatuoran, usa ka ganti gawas sa usa ka ganti nga nagbalik sa kaayohan niini kanimo.» ug [nga kinahanglan nimong] higugmaon ang imong isigka mga tawo.” Bisan kinsa nga makakab-ot sa usa ka maayo nga buhat, Among dugangan ang iyang ganti alang kaniya. Sa pagkatinuod, si Allāh mao ang Mapasayloon sa mga sala niadtong midangop Kaniya taliwala sa Iyang mga alagad, Mapasalamaton sa ilang maayong mga buhat nga ilang gibuhag tungod sa [kahimuot sa] Iyang nawong.
24. O sila ba nag-ingon: «Siya nagmugna ug bakak batok sa Allah (Dios)»? Apan kon itugot sa Allah, mahimo unta nga masilyohan Niya ang inyong kasingkasing; ug ang Allah mopapas sa kabakakan ug magpabarug sa Kamatuoran pinaagi sa Iyang mga Pulong; sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Nahibalo sa tanan kon unsa ang anaa sa mga dugan (sa katawhan).
25. Siya (Allah) mao ang Modawat sa paghinulsol gikan sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn), ug mopasaylo sa mga sala, ug Siya nahibalo sa inyong gibuhag,
26. Siya motubag (sa pagpangamuyo) niadtong mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, ug naghatag kanila ug labaw pa gikan sa Iyang Kadagaya. Ug (alang) sa mga manlilimod, sila makabaton ug hilabihan nga Silot.
27. Kon ang Allah mopadako pa sa tagana «sustento’ alang sa Iyang mga ulipon (sa katawhan ug jinn) sila sa pagkatinuod mosukol dinhi sa yuta; apan Iya kining gihatag sumala sa sukod sa Iyang pagbuot; sa pagkatinuod Siya mao ang Labing

Nasayod, Labing Makakita sa Iyang mga ulipon.

28. Siya (Allah) mao ang nagpadala sa ulan human sila mawad-an sa paglaum, ug Siya mibuklad sa Iyang Kalooy; ug Siya mao ang Magbalantay (Tigsuporta, Manluluwas, Manunubos sa mga magtotoo), ang Labing Dalaygon.
29. Ug ang lakip sa mga Timaan (sa Allah) mao ang pagkabuhat sa mga langit ug sa yuta, ug sa unsay Iyang gibuklad sa tibuok kanila; ug sa diha nga Siya mobuot, Siya makahimo sa pagtigom kanila nga managkauban.
30. Bisan unsa nga katalagman nga moabut kaninyo, kini tungod sa unsay natigom sa inyong mga kamot (sa mga sala), ug (bisan pa niana) Siya nag-papas (sa inyong mga kasal'anan) sa makadaghan.
31. Kamo walay ka-ikyasan dinhi sa yuta, ug kamo walay bisan unsa nga (tinuod) nga ginoo (tigpanalipod, manluluwas) ni bisan unsa nga magtatabang gawas sa Allah.
32. Ug ang lakip sa mga Timaan sa Allah mao ang mga sakayan sa dagat, nga sama sa mga bukid.
33. Kon Siya (Allah) mobuot, Siya mopahunong sa hangin aron sila mapundo nga dili makalihok sa ibabaw niini; sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini alang sa matag usa nga mapailubon, ug mapasalamaton,
34. O Siya magpahinabo kanila nga mawala (pinaagi sa pagkalumos) tungod sa unsay ilang nahimo (ni mga sala), ug (bisan pa niana) Siya nagpasaylo sa makadaghan.
35. Aron nga kadtong nakiglalis mahitungod sa Among mga Bersikulo mahibalo; nga walay dapit nga dalangpanan alang kanila.
36. Busa bisan unsa nga butang nga gihatag kaninyo, kana usa lamang ka tagana sa kinabuhi niining kalibutana, ug ang unsay anaa sa Allah mao ang labing maayo ug labing malungtaron alang kanila nga mituo (sa Iyang Pagkausa) ug nagsalig sa ilang Ginoo (Allah lamang).
37. Ug kanila nga mga naglikay sa mas dagkong mga sala ug kalaw-ayan, ug sa matag higayon nga sila masuko (mopugong sa ilang mga kaugalingon ug) mopasaylo,
38. Maingon man sila mao nga nagtubag sa ilang Ginoo (Allah) ug kanunay ipadayon ang pag-ampo (sa gitakda niini nga ilang mga panahon), ug (nagdumala) sa ilang

mga kalihokan pinaagi sa pagtinambagay sa usag-usa, ug naggasto (sa gugmang putli) gikan sa unsay Among gihatag kanila.

39. Kadtong sa diha nga sila paga-daug-daugon manag-panalipod sa ilang mga kaugalingon.
40. Ug ang balos sa dautang buhat mao ang silot nga sama niini, apan ang bisan kinsa nga maga-pasaylo ug maga-pasig'uli, ang iyang ganti mao gikan Allāh. Sa pagkatinuod, Siya (Allāh) dili mahigugma kanila nga mga malinapason.
41. Apan ang bisan kinsa nga maga-panalipod sa iyang kaugalingon human sila gilupigan, sa sila niana walay pagbasol batok kanila.
42. Ang paagi (sa pagbasol) batok lamang niadtong nagdaugdaug sa mga tawo, ug misukol dinhi sa yuta nga walay katungod; alang nianang (mga mamumuhāt ug daotan) adunay sakit nga Silot.
43. Apan bisan kinsa nga magpakita og pagpailub ug mupasaylo, nan, sa pagkatinuod mao kini ang tinubdan sa maligdong buhat.
44. Bisan kinsa nga gibiyahan sa Allah sa pagkasalaag⁴, alang kaniya walay tigpanalipod human Kaniya; ug imong makita ang mga mamumuhāt sa kadautan, sa diha nga sila makakita sa Silot nga naga-ingon: «Aduna bay bisan unsa nga paagi aron sa pagbalik (sa kalibutan aron kami makabuhāt ug maayo)?»
45. Imong makita kanila nga gidala sa (Imperno), nga gipakaubos pinaagi sa (ilang) kaulawan, (ug) nagtan-aw uban sa maluspad nga pagtan-aw. Ug sila nga mituo (sa Allah ug Iyang mga Mensahero) moingon: «Sa pagkatinuod ang mga pildero mao ang mga mawad-an sa ilang mga kaugalingon ug sa ilang mga pamilya sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom).» Sa pagkatinuod ang mga mamumuhāt sa kadautan (nga nagbutang ug kauban sa Allah sa pagsimba) magpabilin sa walay katapusan nga Silot.
46. Wala silay bisan kinsa nga mga tigpanalipod nga motabang kanila batok sa Allah (Dios). Bisan kinsa nga gibiyahan sa Allah nga nahisalaag, walay dalan alang kaniya hangtod sa hangtod (ngadto sa Giya ug sa walay katapusan nga Kalipay).
47. Tubaga, O katawhan, ang pagtawag gikan sa inyong (tinuod nga) Ginoo (Allāh) pinaagi sa pagdali sa pagtuman sa Iyang gisugo ug paglikay sa Iyang gidili, sa dili

pa moabut ang Adlaw nga gikan sa Allāh (Dios) nga dili malikayan. Kamo walay madangpan nianang Adlaw, ni kamo makahimo ug bisan unsa nga paglimud (sa inyong mga sala).

48. Apan kon sila motalikod, Kami wala magpadala kanimo (Oh Muhammad) ingon nga usa ka magbalantay ibabaw kanila; nganha kanimo mao lamang ang pagpa-dangat (sa Mensahe nga tin-aw); ug sa pagkatinuod sa diha nga Kami mopatilaw sa tawo sa Kalooy gikan Kanamo, siya malipay niini; ug kon ang usa ka kadautan mohampak kanila tungod sa unsay gihimo sa ilang mga kamot (ni mga sala), nan sa pagkatinuod ang tawo (ang dili magtutuo) kanunay nga dili mapasalamaton.
49. Iya sa Allah ang kamandoan sa mga langit ug sa yuta; Gibuhat Niya ang unsay Iyang gusto; Siya nagahatag ug mga anak nga babaye kang bisan kinsa nga iyang gibuot, ug naghatag ug mga anak nga lalaki ngadto kang bisan kinsa nga iyang gusto.
50. O Siya naghatag kanila sa duha ka matang, lalaki ug babaye; ug Iyang gihimo nga apuli ang kinsay Iyang gibuot; sa pagkatinuod Siya (Allah) mao ang Labing Nakahibalo, Labing Gamhanan.
51. Kini dili gitugot kang bisan kinsa nga tawo nga ang Allah makigsulti kaniya gawas nga pinaagi sa Pinadayag o gikan sa luyo sa tabil, o pinaagi sa pagpadala ug men-sahero (anghel) aron magpadayag pinaagi sa Iyang pagtugot sa bisan unsa nga gi-tinguha ni Allah. Sa pagkatinuod Siya (Allah) Labing Hataas, Labing Maalamon.
52. Sa ingon Kami nagpadayag kanimo (Oh Muhammad) usa ka Nalamdagan nga Kasulatan sa Atong Balaod (ang Qur'an). Kamo wala nahibalo kung unsa ang Libro, ni unsay pagtuo 'kaniadto' apan Kami naghimo niining Qur'an ingon nga usa ka lampara diin Kami naggiya sa bisan kinsa nga Among gibuot sa Among mga sulugoon. Sa pagkatinuod Ikaw naggiya sa mga tawo ngadto sa usa ka tul-id nga dalan,
53. Ang Dalan sa Allah, nga diin kaniya ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug ang bisan unsa nga anaa sa yuta. Sa pagkatinuod ngadto sa Allah ang tanan nga mga butang mobalik (alang sa paghukom).

Az-Zukhruf

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ha Meem⁽¹⁾ .
2. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa tin-aw nga Libro (ang Qur'an):
3. Sa pagkatinuod, Kami naghimo niini nga perpekto nga Qur'an sa Arabik (nga pinulongan), aron kamo makasabut.
4. Ug sa pagkatinuod, kini anaa sa Inahan sa mga Talaan (Al-Lauh Al-Mahfuz- ang Gipreserbar nga Papan) nga anaa Kanamo, Hataas, puno sa Kaalam.
5. Kami ba unya mupahilayo sa Pahinumdom (Qur'an) gikan kaninyo tungod kay kamo manga kataw-hang malinapason?
6. Pila ka mga Propeta ang Among gipadala taliwala kanhing mga katawohan?
7. Walay propeta nga miabot kanila, gawas nga sila kaniadto nagbugalbugal kaniya.
8. Unya Among gilaglag sila nga mas kusgan kay kanila sa gahom, ug ang sugi-lanon sa karaang mga tawo naasoy na⁽²⁾ ,
9. Kon ikaw maga-pangutana kanila;
«Kinsa'y naglalang sa manga langit ug yuta?» Sila sa pagkatinuod maga-ingon; «Kini gilalang sa 'Allāh' ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Nasayod.»
10. Siya nga maoy nag-buklad sa yuta ingon nga inyong pahulayanan, ug naghimo ug mga kadalanan alang kaninyo aron kamo makatultol.
11. Maingon man mao Siya (Si Allāh) nga nagpakanaog ug ulan gikan sa panganod sa tukma nga sukod. Pinaagi niini Kami mobanhaw sa usa ka patay nga yuta: busa

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

(2) Ang Qur'an naghulagway sa pagkaguba sa mga naunang mga katilingban, sama sa `Ād, Thamūd, mga kababayan ni Lot, ug sa mga lumulupyo sa Madyan.

mao usab ang imong pagkabanhaw,

12. Siya ang nagbuhat sa tanang butang nga managkapares, ug nagbuhat alang kani-nyo sa mga sakayan ug mga mananap nga inyong ginasakyan,
13. Aron kamo lig-on nga makalingkod sa ilang mga buko-buko, ug hinumdumi ang Pabor sa (Allah) nga inyong Ginoo sa diha nga kamo lig-on nga naglingkod niini, ug isulti: «Dalaygon Siya 'Allāh' nga naghimo niini nga nagpailalom ngadto kamo, ug dili namo kini mahimo (pinaagi sa among mga kaugalingon lamang);»
14. Sa pagkatinuod, ngadto sa (Allah) nga atong Ginoo gayud kita tanang mobalik 'alang sa Paghukom'.
15. Bisan pa niini, sila nagtudlo ngadto (sa Allah) ug usa ka bahin sa Iyang binuhat (pinaagi sa pag-angkon nga ang mga anghel nga mga anak nga babaye sa Allah). Sa pagkatinuod, ang tawo dayag nga dili mapasalamaton (maglilimod).
16. Nagkuha ba Siya ug mga anak nga babaye alang sa Iyang kaugalingon gikan sa unsay Iyang kaugalingong binuhat, ug nagpili alang kaninyo nga makabaton ug mga anak nga lalaki?
17. Sa diha nga ang usa kanila hatagan sa maayong balita sa (pagkatawo) usa (anak nga babaye nga) nga iyang gihimo nga panag-ingnan ngadto sa (Allāh) nga Labing Madagayaon, ang iyang nawong mingi'ob ug siya mapuno sa kasuko sa kahaladman.
18. (Sila ba unya nagpahisama ngadto sa Allah) nianang binuhat nga gipadako pinaagi sa mga dayandayan, ug samtang anaa sa panaglalis dili makapatin-aw sa ilang mga kaugalingon!
19. Sila nag-angkon nga ang mga anghel mao ang mga anak nga babaye sa Allāh - samtang sa ilang kaugalingon mao ang mga alagad sa (Allah) nga Labing Madagayaon - sila nasaksihan ba ilang paglalang? Ang ilang mga pahayag igasulat, ug sila pangutan-on.
20. Apan sila miingon: «Kon (ang Allah) ang Labing Madagayaon mobuot, kami dili gayud unta mosimba kanila 'ang mga dios-dios». Sila walay kahibalo 'sa pagsuporta' niini 'pangangkon'; wala silay gibuhat gawas sa mamakak.
21. O Kami ba naghatag kanila ug Kasulatan sa wala pa kini (ang Qur'an) aron sila

mogunit niini?

22. Hinuon, sila ingnon: «Kami nakakaplag sa among mga amahan nga nagsunod sa usa ka 'partikular' pamaagi ug sa pagkatinuod kami giyahan pinaagi sa ilang mga lakang.»
23. Ug sa ingon niana, Kami wala magpadala una kaninyo og bisan unsa nga tigpasidaan sa usa ka lungsod, gawas nga kadtong nagpuyo sa sayon nga mga pagkinabuhi niini miingon: «Sa pagkatinuod kami nakakaplag sa among mga amahan nga magsunod sa usa ka 'partikular' nga pamaagi, ug sa pagkatinuod kami magsunod sa ilang mga lakang.»
24. (Ang tigpasidaan) miingon: «Bisan pa ba kon dad-on ko kaninyo ang usa ka labing maayo nga giya kay sa nianang inyong nakit-an sa inyong mga amahan?» Sila miingon: «Sa pagkatinuod kami manlilimod nianang (butang nga) imong nagpadala ka uban.»
25. Busa Kami mikuha ug balos gikan kanila, tan-awa giunsa ang mao kapalaran sa mga nagpanghimakak (sa Kamatuoran).
26. (Hisguti Oh Mohammad) sa dihang si Abraham miingon sa iyang amahan ug sa iyang katawhan: «Sa pagkatinuod, ako walay kalabotan sa unsay inyong gisimba,»
27. Gawas (sa Allah) nga maoy nagbuhat kanako, kay sa pagkatinuod Siya mugiya kanako.
28. Ug siya naghimo niini nga usa ka pamulong nga maga-lungtad sa iyang mga kaliwatan (iyang anak), sa handom nga mudawat ug pahimangno.
29. Hinoon, Ako naghatag sa maayong manga butang kanila ug sa ilang manga gini-kanan aron sila mabuhi nga haya-hay hangtod nga miabot kanila ang kamatuoran uban ang usa ka mensahero nga paghimo nagpatin-aw sa mga butang.
30. Sa diha nga ang kamatooran (Qur'an) miabot kanila, sila miingon: «Kini usa ka salamangka ug bug-os namo kining gisalikway.»
31. Sila miingon: «Ngano man nga ang Qur'an wala gipakanaog ngadto sa usa ka tawo nga bililhon sa duha ka lungsod (nga mao ang Makkah ug Ta'if sa Arabia)?»

32. Sila ba nag-apod-apod sa Kalooy sa (Allah) nga imong Ginoo? Kami nag-apud-apod kanila sa ilang panginabuhian sa kinabuhi niining kalibutana, ug Kami mipataas sa uban kanila nga labaw sa uban sa mga ang-ang, aron ang uban pagsuhol sa uban diha sa pag-alagad, apan ang Kalooy sa (Allah) imong Ginoo mas maayo pa kay sa bisan unsang bahandi sila magtapok.
33. Kon dili pa nga ang tanang tawo basin 'matental sa' mahimong sa usa komunidad (ang tanang dili magtutuo nagtinguha lamang sa kinabuhi niining kalibutana), Kami sa pagkatinuod naghatag na ngadto kanila nga naglimod sa Labing Madagayaon, sa ilang mga balay, mga atop ug hagdanan nga gikan sa pilak, nga diin pinaagi niini sila magasaka.
34. ingon man usab nga pilak nga mga ganghaan ug mga trono nga ilang pahuwayanan,
35. Apan kining tanan dili labaw kay sa usa ka lumalabay nga kalipay niining kalibutanon nga kinabuhi, ug ang Pikas Kinabuhi uban sa imong Ginoo (Allah) alang lamang kanila nga mga matarung.
36. Kay ang bisan kinsa nga mitalikod sa iyang kaugalingon gikan sa Paghinumdom sa 'Allāh' ang Labing Madagayaon, Kami maga-tudlo ug usa ka yawa alang kaniya, aron nga siya mahimong iyang kauban.
37. Sa pagkatinuod sila (mga yawa) mupahilayo kanila gikan sa Dalan (sa Allah), apan sila naghunahuna nga sila (matarong) nga nagiyahan,
38. Hangtud nga siya maga-abot nganhi Kanamo, siya (nga ang manlilimod) moingon (sa iyang kauban nga satanas): «Oh hinaut unta nga tali kanako ug kanimu adunay gilay-on sama pa lamang unta sa Sidlakan ug Kasadpan. Pagkaalaot nga kauban!
39. Tungod kay kamong duha dili makiangayon, Kini dili makabenepisyo kaninyo karon sa pagkahibalo nga kamo mga kauban sa silot.
40. Makahimo ba ikaw sa pag-padungog sa mga bungol, o maga-giya sa mga buta, o kaniya nga anaa sa dayag nga kasaypanan?
41. Bisan pa, kon Kami mokuha kanimu (Muhammad) palayo, Kami sa pagkatinuod sa gihapon maga-panimalos kanila!
42. O (kon) Kami magpakita kanimu nianang (Silot) nga diin Among gika-saad kani-

la; nan sa pagkatinuod Kami hingpit sa Gahom ibabaw kanila.

43. Busa kupti pag-ayo (O Propeta Muhammad) kanang gipadayag kanimo (ang Qur'an); sa pagkatinuod ikaw anaa sa husto nga Dalan.
44. Sa pagkatinuod, kini nga Qur'ān usa ka dungog alang kanimo ug sa imong kawahan, ug kamong [tanang] pangutan-on mahitungod niini⁽³⁾.
45. Ug pangutan-a kadtong Among mga Mensahero nga Among gipadala una kanimo: «Nagtudlo ba Kami ug mga dios aron simbahan gawas sa (Allah) nga Labing Madagayaon?»
46. Ug sa pagkatinuod, Kami nagpadala kang Moises uban sa Among mga Timaan ngadto kang Paraon ug sa iyang konseho, busa siya miingon: «Sa pagkatinuod Ako mao ang Mensahero sa (Allah) ang Ginoo sa tanan nga linalang.»
47. Apan sa diha nga siya (Moises) miabot kanila uban sa Among mga timaan, diha-diha ilang gikataw-an sila.
48. Kami wala magpakita kanila ug usa ka Timaan, apan nga kini mas dako pa kay sa mga nauna niini, ug Kami misakmit kanila sa (kalibutanon) nga silot, aron sila mobalik (kanato) gikan sa ilang pagkawalay pagtuo apan walay kapuslanan.
49. Apan sila miingon (ngadto kang Moises): «Oh salamangkero, pag-ampo alang kanamo ngadto sa imong Ginoo ingon nga Siya naghimo sa Pakigsaad uban kanimo; Kun Iyang tangtangan ang Silot gikan kanamo, kami sa pagkatinuod sunda sa giya».
50. Apan sa diha nga Kami mikuha gikan kanila sa pagsakit, diha-diha dayon sila miguba ang ilang mga saad.
51. Si Paraon mitawag sa iyang mga katawhan nga nanghambog sa iyang gingharian: «O akong katawhan! Dili ba akoo ang gingharian sa Ehipto? Sud'unga ninyo mga suba nga naga-agay sa ubos nako, wala ba ninyo makita niini?»
52. Dili ba? Ako labaw'ng maayo ni-ining hiwi nga dili makasulti ug maayo?
53. Nganong wala'y baklaw nga mga pulseras nga bulawan nga kaniya gisul'ob? Ug

(3) Sa Adlaw sa Pagkabanhaw mahitungod sa hugot nga pagtuo niini, sa pagsunod sa iyang giya, ug sa pagdapit ngadto ang katawhan ngadto niini.

kon nganong wala'y mga anghel nga kuyog niya ingon nga kauban?

54. Siya gisul'sol sa iyang katawohan sa pag-supak, ug sila nagtuman kaniya: kay sa pagkatinuod, sila mga tawong makasasala.
55. Busa sa diha nga sila nagpasuko Kanamo, Kami nagpahamtang ug balos kanila, busa Kami naglumos kanilang tanan,
56. Busa Kami naghimo kanila nga panig-ingnan sa karaan, ug usa ka pagtulon-an ngadto sa ulahing mga kaliwatan.
57. Sa diha nga ang anak nga lalake ni Maria (Hesu-Kristo) gikutlo ingon nga usa ka panig-ingnan, diha-diha dayon ang imong katawhan mikatawa (sa panig-ingnan).
58. Sila miingon: «Mas maayo ba ang among mga dios, o siya (Hesus)? Wala nila kini gikutlo (nga pagtandi) gawas (lamang) sa pakiglalis; hinonoa sila mga palaaway nga mga tawo.»
59. Si 'Hesus anak ni Maria' walay lain gawas nga dili mulabaw sa usa ka mapainub-sanon nga binuhat (usa ka ulipon sa Allah) nga diin Kami (Allah) naghatag ug Pabor (Pagkapropeta), ug Kami naghimo kaniya nga usa ka panig-ingnan alang sa mga anak ni Israel.
60. Kon amo lang gituyo, Kami sa pagkatinuod molaglag kaninyo ug magbuhat puli kaninyo sa mga anghel nga magpanunod dinhi sa yuta⁽⁴⁾.
61. Sa pagkatinuod siya (Hesus, ang anak nga lalake ni Maria) mahimo (sa iyang ika-duhang pag-anhi sa yuta) nga usa ka nailhan nga Timaan sa Takna (nga nagkaduol ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom), busa ayaw pagduhaduha mahitungod niini, ug sunod kanako (sa Islamikanhon nga Pagkausa sa Dios): Kini mao ang husto nga Dalan.
62. Ug ayaw itugot nga si Satanas mopugong kaninyo (gikan sa husto nga Dalan); sa pagkatinuod siya usa ka dayag nga kaaway kaninyo.
63. Sa diha nga si Hesus miabot (ngadto sa mga anak sa Israel) uban sa tin-aw nga mga Pamatuod, siya miingon: «Ako sa pagkatinuod mianhi kaninyo uban sa kaa-lam, ug aron Ako mupatin-aw kaninyo bahin sa unsay inyong gikalahian; busa

(4) Nga mosimba sa Allah lamang, nga dili makig-uban Kaniya sa bisan unsa.

pagbantay sa (inyong katungdanan sa) Allah ug sunda ako:

64. Sa pagkatinuod ang Allah mao ang akong Ginoo ug inyong Ginoo «ug akong Dios ug inyong Dios» busa simbaha Siya lamang; kini mao ang husto nga Dalan:
65. Apan ang mga (Hudeyo ug ang mga Kristohanon) nagkalahi taliwala kanila, busa alaut sila nga nagbuhat ug kadautan (pinaagi sa pagsimba kang Hesus) gikan sa Silot sa Sakit nga Adlaw.
66. Aduna ba silay bisan unsa nga gihulat gawas sa Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw), nga kini moabut kanila sa kalit samtang sila dili makabantay?
67. Ang mga managhighala nianang adlaw mahimong mga kaaway sa usag-usa gawas sa mga matarung.
68. O akong mapaubsanon (mga ulipon - mga magtutuo), ayaw kamo kahadlok niining Adlaw ni kamo mag-kabalaka.
69. Sila kinsa mituo sa Atong mga pagpadayag ug nga mga Muslim (nga nagtugyan sa ilang kabubut-on ngadto sa Dios lamang).
70. Sumulod kamo sa Paraiso, kamo ug ang inyong mga kapikas, nga magmaya.”
71. Adunay igapasa ngadto kanila nga bulawan nga mga panaksan ug imnanan nga mga copa ug (maanaa) niini ang tanan nga tinguhaon sa kinahiladman sa usa ka tawo, ug ang tanan nga makapahimuot sa mga mata, ug kamo magapuyo niini sa walay katapusan.
72. Kini mao ang Paraiso nga gihatag kaninyo ingon nga usa ka kabilin tungod sa unsay inyong maayong mga binuhatan.
73. Alang kaninyo sa sulod niini ang daghan nga mga bunga diin kamo magakaon (sumala sa inyong gusto).
74. Sa pagkatinuod, ang mga daotan mahiagom sa silot sa Impiyerno. didto sila papuy'on sa kahangturan.
75. Ang silot dili gayod paga-kub'san kanila, ug niini sila wala nay paglaum.
76. Ug dili Kami ang dili makiangayon ngadto kanila, apan sila sa ilang mga kaugalingon ang dili makatarunganon.
77. Sila motawag: «Oh Malik (ang magbalantay sa Imperno), himoa nga ang (Al-

lah) nga imong Ginoo mutapos kanamo.» Siya moingon: «Sa pagkatinuod, kamo magpabilin sa sulod niini sa walay katapusan.»

78. Sa pagkatinuod, Kami nagdala sa Kamatuoran nganha kaninyo, Apan kasagaran kaninyo naligutgot sa Kamatuoran.
79. O naglaraw ba sila ug pipila ka laraw? Nan, sa pagkatinuod Kami usab naglaraw.
80. O naghunahuna ba sila nga Kami wala makadungog sa ilang mga tinago, ug sa ilang pribadong mga panagtambag? Oo (Kami Nakadungog), ug ang Among mga mensahero (ang nagtala nga mga anghel) uban kanila nagasulat.
81. Isulti: «Kun (ang Allah) ang Labing Madagayaon adunay anak nga lalaki, nan ako ang una sa mga magsisimba sa Allāh nga naglimud ug nagsalikway niini nga inyong pag-angkon, ug (ako) ang unang magsisimba sa Allah lamang.
82. Ang Himaya (ug Kadunggan) maanaa sa (Allah) ang Ginoo sa mga langit ug sa yuta, ug Ginoo sa Trono, layo labaw sa tanan (kabakakan) ang ilang gipahinungod Kaniya.
83. Busa pasagdi sila sa pagpatuyang sa bakak nga mga pakigpulong ug panagdula, hangtod nga ilang ikahibalag ang
Adlaw nga kanila gipasidaan.
84. Siya (Allah) mao (ang Usa lamang ka Tinuod) nga Diyos (nga gisimba) sa mga langit, ug (ang Usa lamang ka Tinuod) nga Diyos (nga gisimba) sa yuta; ug Siya mao ang Labing Maalamon, ang Labing Nakahibalo.
85. Bulahan Siya (Allāh), nga Kaniya ang kamandoan sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala niini, ug anaa Kaniya ang Kahibalo sa Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw), ug ngadto Kaniya kamong tanan ibalik (alang sa Paghukom).
86. Kadtong ilang gisimba gawas Kaniya walay gahum alang sa pagpataliwala, gawas niadtong nagsaksi sa Kamatuoran (sa Islam), samtang sila nahibalo.
87. Ug kon ikaw mangutana kanila kinsa ang nagbuhat kanila, sila sa pagkatinuod moingon: «ang ‘Allah.» Nan, Sa unsa nga paagi sila mitalikod?

88. (Ang Allāh adunay Kahibalo) sa dihang ang iyang (ang Propeta) panulti: ‘(Oh Allah) akong Ginoo, kini mga tawo nga dili magatoo sa imong gipadala uban kanako ngadto kanila!»
89. Busa talikod gikan kanila, ug isulti, kalinaw, kay sila sa dili madugay mahibalo.

Ad-Dukhān

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ha, Meem⁽¹⁾ .
 2. Ako (Dios) nanumpa⁽²⁾ pinaagi sa tin-aw nga Libro (ang Qur'an):
 3. Sa pagkatinuod, Among gipakanaog kining (Qur'an) sa usa ka bulahan nga kagabion⁽³⁾ . Sa pagkatinuod Kami kanunay nga magpasidaan (sa katawhan ug jinn).
 4. Niini (nga kagabion) gihimo nga tin-aw (takda) ang matag butang⁽⁴⁾ .
 5. Pina'agi sa Mando nga gikan Kanamo; sa pagkatinuod Kami mao ang mga Nagpadala (sa mga mensahero),
 6. Ingon nga Kaluoy gikan sa imong Ginoo.
- Sa pagkatinuod, Siya mao ang Labing Makadungog sa Tanan, ang Labing Nakahibalo sa Tanan.
7. Ang Ginoo sa mga langit ug yuta, ug sa tanan nga anaa sa taliwala niini, kon kamo adunay pagtoo nga adunay sigurado⁽⁵⁾ .
 8. Walay dios (nga takos simbahon) gawas Kaniya 'Allāh'. Siya ang naghatag ug kinabuhi ug nagpahinabog kamatayon, (Siya ang) inyong Ginoo, ug ang Ginoo sa inyong mga katigulangan.
 9. Apan sila anaa sa pagduhaduha, nga nagpatuyang sa ilang kaugalingon (sa kalibutanon) nga mga tinguha, naglingaw sa ilang kaugalingon.
 10. Busa padayon sa paghulat sa adlaw nga ang langit magdala ug masanag nga aso,

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

(2) Si Dios nanumpa diha sa Qur'an nga nagdan-ag sa dalan sa giya ngadto sa kamatuoran:

(3) Ang pagpadayag sa Qur'an nagsugod sa Gabii sa Dekreto (Al-Qadr) sa bulan sa Ramadān

(4) Niana ang matag hukom nga ma-alamom nga may kalabutan sa mga probisyon, kamatayon, sa pagkatawo, ug uban pa taliwala sa bisan unsang mga panghitabo nga buhaton ni Allah sa kana nga tuig.

(5) Tumoo ka sa Allāh ug Iyang mga Mensahero.

nga makita sa tin-aw -

11. Nga maga-lukop sa katawhan. Mao kini ang usa ka sakit nga Pag-antos.
12. Among Ginoo 'Allāh', ipalayo kanamo kini maong pag-antos; sa pagkatinuod, kami mga magtotoo.
13. Unsaon pa man nga paagi alang kanila sa pag-pulos sa pahinumdom, sa diha nga ang usa ka mensahero (ang Propeta Muhammad) nga miabut na kanila, nga nagpatin-aw sa mga butang sa tin-aw,
14. Apan sila mitalikod kaniya ug miingon: «Siya usa kinsa tudloan, ug giyawaan.»
15. Sa pagkatinuod, Kami magwagtang sa Pag-antos sa makadiyot, (apan) kamo kasi-gurohan nga mobalik (sa pagkadaotan).
16. Busa sa adlaw nga Kami maga-dakop (kanila) uban sa labing dako nga Pagsakmit; sa pagkatinuod, Kami kanila maga-balos!
17. Una kay kanila Among gisulayan katawohan ni Paraon, ug dihay mianhi kanila nga usa ka halangdon nga mensahero (Moises) «nagdapit kanila sa pagtuo sa pag-kausa ni Allāh ug sa pagsimba Kaniya lamang»,
18. Nag-ingon: «Ipahi'uli kanako ang mga ulipon sa Allah (ang mga anak sa Israel), sa pagkatinuod ako usa ka matinud-anon nga Mensahero nganha kaninyo,
19. Ayaw pagpasigarbo batok sa pagsimba si Allāh; sa pagkatinuod Ako mianhi kani-nyo uban sa tin-aw nga awtoridad (katungod);
20. Ug sa pagkatinuod ako nagpasalipod sa (Allah nga) akong Ginoo ug inyong Gi-noo, kay tingali unya kamo mobato kanako ngadto sa kamatayon (o mobiybiay kanako):
21. Kon kamo dili maga-too kanako, nan, pasagdi na lamang ako.
22. Unya (sa katapusan) si Moises mitu'aw sa iyang Ginoo (Allāh, nga nag-ingon): «Mao kini 'katawohan ni Paraon', ug labing dautan nga katawhan ⁽⁶⁾.»
23. Busa lakaw uban sa Akong mga ulipon (ang mga anak sa Israel) sa kagabion; sa pagkatinuod kamo gigukod:

(6) Karapat-dapat sa pagpapadali ng parusa.

24. Ug biyai ang dagat nga malinawon ug nabahin; sa pagkatinuod sila (katawhan ni Paraon) usa ka panon nga malumos.
25. Unsa kadaghan sa mga tanaman ug mga tubod ang ilang gibiyaan?
26. Ug mga uma sa trigo ug halangdon nga mga dapit?
27. Ug mga maayong butang nga ilang gikalipay?
28. Sa ingon niini (kini nahitabo), ug Kami mihatag kanila ingon nga kabilin ngadto sa lain nga mga katawhan (ang mga anak sa Israel).
29. Busa ang langit ug ang yuta wala maghilak alang kanila (Paraon ug sa iyang katawohan sa diha nga sila nangalumos), ni sila nahatagan ug lugway «sa paghinulsol».
30. Sa pagkatinuod, Kami miluwas sa mga anak sa Israel gikan sa makauulaw nga pag-antos,
31. Gikan kang Paraon. Sa pagkatinuod, siya usa ka tinuod nga malupigon, usa ka malapason.
32. Ug sa pagkatinuod Kami nagpili kanila (ang mga anak sa Israel) ibabaw sa mga nasud (sa ilang kapanahonan), uban sa kasayuran.
33. Ug Kami mihatag kanila sa mga Timaan diin adunay tin-aw nga pagsulay.
34. Sa pagkatinuod, kini (mga manlilimod) nag-ingon:
35. «Wala nay lain gawas sa atong unang kamatayon ug kita dili na mabanhaw.»
36. Busa dad-a (pabalik sa kinabuhi) ang among mga katigulangan, kon kamo nagsulti sa tinuod⁽⁷⁾.
37. Sila ba mas maayo o ang katawhan sa Tubba ug kadtong nauna kanila? Kami naglaglag kanila (tungod sa ilang mga sala), kay sa pagkatinuod sila mga masupilon.
38. Kami wala magbuhat sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala kanila sa walay kapuslanan nga panagdula (nga walay tumong ug katuyoan).
39. Kami wala maglalang niini gawas nga alang sa Kamatuoran 'ug katuyoan', apan kadaghanan kanila wala mahibalo.

(7) Nga si Allāh mobanhaw sa mga patay ingon nga buhi alang sa pag-ihap ug pagbalos.

40. Sa pagkatinuod, ang Adlaw sa Paghukom mao ang ilang tinudlong panahon, alang kanilang tanan.
41. Ang Adlaw nga diin ang usa ka higala dili makabenepisyo (sa iyang) higala nga bisan unsa, ni sila matabangan,
42. Gawas niadtong Kanila nga ang Allah adunay Kalooy; sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Gamhanan ang Labing Maluluy-on.
43. Sa pagkatinuod, ang kahoy sa Zaqqum,
44. Mao ang pagkaon sa makasasala,
45. Sama sa nagabukal nga lana; kini magbukal sa (ilang) mga tiyan,
46. Sama sa pagpabukal sa init nga tubig.
47. Dakpa siya, ug guyora siya ngadto sa tunga-tunga sa Imperno;
48. Unya bu'boi ang ibabaw sa iyang ulo sa silot sa nagbukal nga tubig:
49. Tilawi kini; ikaw nga nag-isip sa imong kaugalingon nga hilabihan kagamhanan, ug kahalangdon!
50. Sa pagkatinuod, mao kini (Silot) imong giduhaduhaan ug gilalisan kaniadto.
51. Sa pagkatinuod, ang mga matarung maanaa sa luwas nga dapit,
52. Sa mga tanaman ug mga tubod;
53. Sila magsul-ob sa pino ug baga nga seda, (nga naglingkod nga malipayon) nag-atubangay;
54. Sa ingon niini (kini mahitabo), ug Kami magpapangasawa (magpaminyo) kanila ngadto sa mga maanyag (nga mga babaye sa Paraiso) nga adunay lapad, ug matahum nga mga mata.
55. Sila maga-tawag sa matag-bunga uban ang kalinaw ug luwas.
56. Didto (sa Paraiso) wala na'y kamatayon, gawas sa na-una nga kamatayon (sa kalibutan), ug Siya maga-luwas kanila gikan sa nag-lagiting nga Kalayo sa Imperno,
57. Ingon nga usa ka gasa ug panalangin gikan sa (Allah) nga inyong Ginoo; mao kini ang dakong kalampusan.

58. Busa Kami naghimo niini (nga Qur'an) sayon sa imong dila, aron sila makahinudom.
59. Busa paghulat (sa Kamanduan sa Allāh); sa pagkatinuod sila usab naghulat⁽⁸⁾.

(8) Kana mao ang “Kon dili nila dawaton ang pahimangno bisan karon, maghulat ka kung giunsa sila pagduaw sa ilang kalaglagan.”

Al-Jāsiyah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ha, Meem⁽¹⁾ .
2. Ang pagpakanaog sa Libro (Qur'an) gikan kang Allāh, ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
3. Sa pagkatinuod (dinha) sa mga langit ug sa yuta adunay mga Timaan (sa Pagkausa sa Diyos) alang sa mga magtotoo.
4. Ug sa inyong (kaugalingong) pagkalalang, ug sa tanan nga mga mananap nga Iyang gisabwag [sa ibabaw sa yuta] adunay mga Timaan alang sa mga tawo nga adunay Pagtoo uban sa kasigurohan.
5. Ug (sa) pagpuli-puli sa gabii ug sa adlaw, ug (sa) unsay gipakanaog sa Allah sa sustento gikan sa panganod aron sa bagpabalik ug kinabuhi sa yuta human kini mamatay, ug (sa) pag-usab-usab sa mga hangin, adunay mga Timaan alang sa mga tawo nga masinabuton.
6. Kini mao ang mga Bersikulo sa Allah nga Among gilitok kanimo sa kamatuoran; nan, sa unsa ba nga pahayag sila motuo human sa (ilang pagpanglimod) sa Allāh ug sa Iyang mga Bersikulo?
7. Alaut ang matag makasasala nga kanunay'ng namakak.
8. Kinsa makadungog sa mga Bersikulo ni Allah nga naglitok ngadto kaniya, apan nanag-padayon sa iyang garbo sama sa wala maka-dungog niini. Busa ihatag kaniya ang balita sa usa ka makalilisang nga silot!
9. Sa diha nga siya mahibalo sa bisan unsa mahitungod sa Among mga Bersikulo, siya maghimo niini ingon nga kataw-anan; alang kanila adunay makauulaw nga Silot.

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

10. Sa ilang atubangan mao ang Imperno, ang ilang mga naabot (sa kalibutanong mga kaayohan), dili maga-pulos kanila, ni kadtong ilang gisimba nga mga dios gawas sa Allah, ug sila makabaton ug usa ka makalilisang nga Silot.
11. Kini mao ang Giya; ug (alang) kanila nga milimod sa mga Bersikulo sa ilang Ginoo (Allah), sila makabaton sa usa ka sakit nga Silot.
12. Si Allāh maoy naghimo sa dagat nga nagpasakop kaninyo aron ang mga barko makalawig niini pinaagi sa Iyang Pagmando, ug aron kamo mangita sa Iyang kadagaya ug magmapasalamaton (Kaniya).
13. Ug Iyang gihimo nga nasakop kaninyo ang unsay anaa sa mga langit² ug ang unsay anaa sa yuta³, ang tanan gikan Kaniya⁴; sa pagkatinuod adunay mga Timaan niini alang sa mga tawo nga namalandong.
14. Isulti niadtong mituo (sa Kamatuoran), aron mopasaylo niadtong (nagpasakit kanila), nga wala maglaom sa mga Adlaw sa Allah (nga mao ang Pagbalos), aron Siya mubalus sa usa katawhan sa unsay ilang nahimo (ni mga sala).
15. Bisan kinsa nga magbuhat (sa unsay) matarung (ug makiangayon), kini alang sa iyang kaugalingon, ug bisan kinsa nga magbuhat ug dautan, kini batok sa iyang kaugalingon; unya kamo ibalik ngadto sa (Allah) nga inyong Ginoo (alang sa Paghukom).
16. Sa pagkatinuod, Kami mihatag sa mga anak sa Israel sa Kasulatan (Torah), hukum, Pagkapropeta, ug Kami mihatag kanila sa mga maayong butang, ug Kami mipili kanila ibabaw sa mga kanasuran (sa ilang panahon).
17. Kami mihatag kanila og tin-aw nga mga Pamatuod sa butang (sa panrelihiyon), apan sila wala magkalahi hangtud nga ang kahibalo miabut ngadto kanila tungod sa kasina gikan sa ilang mga kaugalingon; sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) mohukom tali kanila sa Adlaw sa Pagkabanhaw mahitungod nianang diin sila nagkalahi.
18. Unya Kami naghimo kanimo nga anaa sa hustong gikatudlo nga pamaagi (sa relihiyon), busa sunda kini, ug ayaw sunda ang kawang nga tinguha niadtong wala mahibalo.
19. Sa pagkatinuod, sila dili motabang kanimo sa labing gamay batok sa Allah (Dios);

- ug sa pagkatinuod ang mga mamumuhat sa kadautan sila mga tigpanalipod sa usag-usa, ug ang Allah mao ang Tigpanalipod sa mga matarong.
20. Kini ang tin-aw mga Pamatuod alang sa mga tawo, ug usa ka Giya ug Kalooy alang sa usa katawhan nga adunay Pagtoo uban sa kasigurohan.
21. O sila ba nga (ang pagano, mga manlilimod) nga nagbuhat ug daotang mga buhat, hunahuna nga Kami maghimo kanila nga sama niadtong mituo ug nag-buhat nga matarong nga nagbuhat -nga ang ilang kinabuhi ug ang ilang kamatayon mahimong managsama? Daw unsa ka hiwi ang ilang pang-hukom!
22. Si Allāh maoy naglalang sa kalangitan ug kalibutan sa kamatuoran, aron ng matag kalag pagabalosan sa unsay iyang nahimo, ug wala'y usa dili pagabuhaton o gitratar nga dili makiangayon.
23. Ikaw ba nakakita kaniya nga naghimo sa iyang kawang nga mga tinguha ingon nga iyang dios, ug ang Allah nga nahibalo (kaniya sa ingon niana) mibiya kaniya nga nahisalaag, ug nagbutang ug selyo sa iyang pandungog, ug sa iyang kasing-kasing ug nagbutang tabon ibabaw iyang panan-aw. Kinsa na man unya ang makagiya kaniya human sa Allah? Wala ba kamo makasabot?
24. Sila moingon: «Wala nay lain gawas sa atong kinabuhi niini nga kalibutan; kita nabuhi ug mamatay (sa makausa) ug wala'y makabuntog kanato gawas panahon.» Apan sila walay (sigurado ug tinuod) nga kahibalo mahitungod niini (sa tinuod nga kinaiya ug kahulogan sa kinabuhi ug kamatayon, ug sa kinabuhi human niini). Sila nagsunod lamang sa ilang mga pangagpas.
25. Sa diha nga ang Among tin-aw nga mga Bersikulo ilitok ngadto kanila, ang ilang pangatarongan walay lain gawas nga sila muingon: «Dad-a pagbalik ang among (mga namatay na) nga mga amahan, kung nagsulti ka sa tinuod.»
26. Isulti: «Ang Allah naghatag kaninyo ug kinabuhi, unya Siya naghimo nga kamo mamatay, unya Siya magtapok kaninyo ngadto sa Adlaw sa Paghukom diin walay pagduhaduha niini, apan kadaghanan sa mga tawo wala mahibalo.»
27. Iya sa Allah ang Ginghamarian sa mga langit ug sa yuta; ug sa Adlaw nga ang Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw) mahitabo, niadto nga adlaw ang mga tawo sa kaba-kakan unya mahimong sa pagkawala kinatibuk-ang.

28. Ug inyong makita matag katawhan nanggiluhod; ang matag nasud pagatawgon ngadto sa ilang talaan (sa mga buhat). Karong adlaw kamo pagabalusan sa unsay inyong binuhatan.
29. Kini, Ang Among talaan nagsulti mahitungod kaninyo uban sa kamatuoran; sa pagkatinuod Kami (Ang Among mga anghel pinaagi sa Among sugoan) nagtala sa unsay inyong gibuhat kaniadto.
30. Alang kanila nga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, ang ilang Ginoo (Allah) magpasulod kanila ngadto sa Iyang Kalooy (Paraiso); kana mao ang Dayag nga Kalamposan.
31. Mahitungod niadtong mga naglimod (sa Kamatuoran, iga-ingon ngadto kanila): «Wala ba ang Akong mga Bersikulo gilitok nganha kaninyo? Apan kamo mga mapahitas-on, ug kamo daotan nga mga tawo.»
32. Sa diha nga kini iga-ingon: «Sa pagkatinuod ang Saad sa Allah nga tinuod ug sa Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw), walay pagduhaduha mahitungod niini» - kamo muingon: «Kami wala mahibalo kon unsa ang Takna»; kami wala maghunahuna (nga kini mahitabo) gawas nga usa (lang) kalumalabay nga hunahuna, ug kami dili gayud sigurado.»
33. Unya ang mga dautang (sangputanan) sa unsay ilang gibuhat mahimong dayag ngadto kanila ug kanang ilang biaybiayan (ang silot) magalibut kanila sa hingpit.
34. Ug iga-ingon: «Niining Adlaw Kami maglimot kaninyo (sa ato pa, pagabiyaan kamo sa Kalayo), sama sa inyong pagkalimot sa Pagpakigtagbo niining inyong Adlaw, ug ang inyong Puloy-anan mao ang Imperno, ug walay mga magtatabang alang kaninyo;
35. Kini tungod kay inyong gihimo ang mga Bersikulo sa Allah ingon nga bugal-bugal, ug ang kinabuhi niini nga kalibutan gilimbongan ka kaninyo. Busa nianang Adlaw sila dili pagawson gikan niini (Imperno), ni wala na silay kahigayonan sa paghinulsol.
36. Busa (ang tanan nga) pagdayeg alang sa Allah, ang Ginoo sa mga langit ug Ginoo sa yuta, ang Ginoo sa tanan nga linalang.

37. Ngadto Kaniya ang tanan nga Pagkahalangdon ug Pagkagamhanan sa mga langit ug sa yuta, ug Siya mao ang Hingpit nga Gamhanan, ang Hingpit nga Maalamon.

Al-Aḥqāf

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ha, Meem⁽¹⁾ .
2. Ang pagpadayag sa Libro (Qur'an) gikan kang Allāh, ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
3. Kami wala magbuhat sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala kanila gawas uban kamatuoran⁽²⁾ ug katuyoan ug (alang sa) gikatudlong panahon. Sila nga milimod (sa Allah, sa Iyang kataposang Mensahero nga si Muhammad, ug sa Ulahing Adlaw) talikdi gikan sa unsay gipasidaan kanila.
4. Isulti: «Nakahunahuna ba kamo nianang unsay inyong gisangpit gawas sa Allah? Ipakita kanako kung unsa ang ilang gilalang sa yuta, o aduna ba silay kabahin sa mga kalangitan? Dad-i ako ug Libro (pinadayag) nga nauna niini, o timaan sa kahibalo (nga nagpamatuod nga sila mga kaubanan sa Allah), kung kamo matinud-anon, (diin kana dili gayud ninyo mahimo).»
5. Kinsa ba ang labaw nga nahisalaag kay sa usa nga nagsimba mga dios-dios gawas sa Allāh, ang ingon niana (nga mga dios-dios) nga dili motubag kaniya hangtud sa Adlaw sa Pagkabanhaw, ug sila walay pagtagad sa ilang pag-ampo?
6. Sa diha nga ang mga tawo pagatigumon sa tingub, sila mahimong ilang mga kaaway, ug maga-salikway sa tanan nilang pagsimba (kanila).
7. Sa diha nga ang Among tin-aw nga mga Bersikulo maoy gilitok ngadto kanila, sila nga naglimod mosulti mahitungod sa Kamatuoran sa diha nga kini miabut ngadto kanila: «Kini usa ka tin-aw nga salamangka.»

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili katupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

(2) Nga naglakip nga ang mga tawo makaila sa ilang Ginoo pinaagi kanila aron sila mosimba Kaniya lamang ug dili sila makig-uban sa bisan unsa uban Kaniya.

8. O sila moingon: «Siya (Muhammad) nagtumo-tumo niini (Qur'an).» Isulti: «Kon ako nagtumo-tumo niini, kamo walay gahom para panalipdan ako gikan sa Allah; Siya nahibalo pag-ayo kon unsa ang inyong ginasulti mahitungod niini; igo na Siya isip Saksi tali kanako ug kaninyo, ug Siya maoy Labing Mapasayloon, ang Labing Maluluy-on.»
9. Isulti: «Ako dili ang una sa mga Mensahero (sa Allah), ug ako wala mahibalo kon unsa ang pagabuhaton kanako o kaninyo (sa ato pa, wala ako mahibalo sa dili makita gawas sa unsay gipadayag sa Allah kanako), ako nagsunod lamang sa unsay Gipadayag kanako, ug ako usa lamang ka tin-aw nga tigpasidaan.»
10. Isulti: «Nakahunahuna ba kamo, kon kini (Qur'an) gikan sa Allah (Dios), unya kamo naglimod niini, samtang ang usa ka saksi gikan sa (maalam) nga mga anak sa Israel mipamatuod nga ang Qur'an maoy (gikan kang Allāh) sama sa (Torah), ug siya mituo, apan kamo nag-pagarbo! Sa kamo nagmapahitas-on uban sa garbo». Sa pagkatinuod ang Allah dili mogiya sa mga masupilon nga mga tawo nga nagbuhat ug daotan.
11. Sila nga milimod muingon niadtong mituo: «Kon kini (pagtuo) usa ka maayo nga butang, sila dili unta mag-una kanato niini!» Ug sa diha nga sila wala magtugot sa ilang mga kaugalingon nga magiyahan pinaagi niini, sila muingon: «Kini usa ka karaan nga bakak!»
12. Sa wala pa kini, ang Kasulatan ni Moises (Torah) usa ka Giya ug Kalooy. Ug kini usa ka Libro (Qur'an) nga nagpamatuod (niini) sa Arabiko nga pinulongan, aron kini magpasidaan (sa Silot alang) niadtong nagbuhat ug kadautan, ug ingon nga maayong balita alang sa mga magbubuhag ug maayo.
13. Sila nga nag-ingon, ang among Ginoo mao ang Allah, unya magpabilin nga lig-on (sa husto nga Dalan), alang kanila walay kahadlok, ni sila maguol.
14. Kini sila mao ang mga pumoluyo sa Paraiso, nga magapuyo sa sulod niini sa kahangturan, usa ka ganti sa unsay ilang gibuhag kaniadto (nga kaayohan).
15. Kami nagsugo sa tawo nga mahimong maayo ug mabination ngadto sa iyang mga ginikanan; uban sa kalisdanan gisabak siya sa iyang inahan, ug uban sa kalisdanan gipanganak; ug ang pagsabak kaniya ug ang paglutas kaniya anaa sa katloan ka

bulan; hangtud siya makabaton sa hingpit nga kusog ug moabut sa kap-atan ka tuig, makaingon siya: «Oh akong Ginoo, itugot kanako nga ako makapasalamat sa Imong Kalooy nga Imong gihatag kanako ug sa akong mga ginikanan, ug nga akong buhat sa matarung mga buhat nga makapahimuot Kanimu, ug makahimo sa akong mga anak (kaliwat) nga mga matarung; sa pagkatinuod ako mibalik Kanimu (sa paghinulsol ug pagsunod), ug sa pagkatinuod ako usa sa mga Muslim (nagpasakop sa Imong Kabubut-on).»

16. Kini sila mao kadtong Kami modawat nga labing maayo sa unsay ilang nabuhat, ug mobaliwala sa ilang mga dautang buhat, nga kauban sa mga pumoluyo sa Paraiso; ang Saad sa Kamatuoran nga diin gisaad kanila.
17. Apan siya nga naga-ingon sa iyang mga ginikanan: «Alaut kamo! Kamo ba naghulga kanako, nga ako pagabanhawon samtang ang mga kaliwatan nga una kanako nanglabay na (nga wala mabanhaw)?» Ug silang duha (ang mga ginikanan) nanawagan alang sa Tabang sa Allah (ug nag-ingon): «O dili! Tumuo ka, sa pagkatinuod ang Saad sa Allāh (kanunay) nga tinuod.» Apan siya miingon: «Kini walay lain gawas sa mga sugilanon sa mga karaan.»
18. Sila kadtong batok kanila ang Pulong (sa Silot) ug gipakamatarong uban sa mga nasud sa mga jinn ug mga tawo nga nangagi una kanila; sa pagkatinuod sila mao ang mga pildero.
19. Alang sa tanan adunay mga ang'ang sumala sa unsay ilang gibuhay, ug aron Siya magabayad kanila sa hingpit sa ilang mga buhat, ug sila dili gayod tratohon nga dili makiangayon.
20. Sa Adlaw nga ang mga manlilimod pagadad-on sa atubangan sa Imperno, (iga-ingon kanila): «Inyong gihurot ang inyong maayong mga butang sa inyong kinabuhi sa kalibutan, ug kamo nalingaw niini sa makadiyot, busa niining Adlaw kamo pagabalusan uban makauulaw nga Silot tungod kay kamo nagmapahitas-on sa yuta nga walay katungod, ug tungod kay kamo kaniadto masupilon nga misupak.»
21. Hisguti si (Hud) ang igsoon sa (tribu sa) 'Aad; sa dihang iyang gipasidan-an ang iyang mga katawhan sa balason nga kapatagan - ug sa pagkatinuod adunay mga tigpasidaan nga miabut una kaniya ug human kaniya, nga nag-ingon: «Ayaw pag-

simba sa bisan kinsa gawas sa Allah; sa pagkatinuod ako nahadlok alang kaninyo sa pagsakit sa usa ka Makalilisang nga Adlaw.»

22. Ang iyang katawhan' miingon kaniya: «Mianhi ka ba kanamo aron sa pagpahilayo kanamo gikan sa pagsimba sa among mga dios? Nan, ihatag kanamo ang silot nga imong gipasidaan kanamo, kon ikaw matinud-anon sa imong giangknon.»
23. Siya miingon: «Ang kahibalo 'sa panahon sa pagsakit' anaa lamang sa Allah (Dios), ug akong gipahayag kaninyo ang Mensahe nga diin akong gipadala, apan akong nakita nga kamo mga tawong walay alamag!
24. Busa, sa diha nga ilang nakita kini ingon sa usa ka panganod nga nagpakita sa kawanangan nga nagpadulong ngadto sa ilang mga walog, sila miingon: «Kini usa ka panganod nga magahatag kanato ug ulan.» Dili, kini mao ang inyong gipangita nga mapadali - ang usa ka hampak sa hangin diin adunay sakit nga pagsakit,
25. Kini moguba sa tanang butang pinaagi sa Kamandoan sa (Allah) nga iyang Ginoo, busa sila nahimong ingon niana, nga walay bisan unsang makita gawas sa ilang mga puloy-anan. Ingon niini ang Among ganti kanila nga nagpadayon sa ilang pagpanglimod ug sa ilang pagkadili-masinugtanon.
26. Sa pagkatinuod Kami nagtukod kanila nga mga hinungdan sa abilidad nga Kami wala magtukod kanimo, ug Kami naghatag kanila ug pandungog ug panan-aw ug mga salabutan, apan bisan pa niana ang ilang pandungog, o ang ilang mga mata, o ang ilang mga salabutan, wala makabenepisyo kanila sa bisan unsa, tungod kay sila naglimod sa mga Timaan sa Allah, ug ang ilang gibiyabiayan gilibotan kanila sa hingpit.
27. Sa pagkatinuod Kami milaglag niadtong (makasasala) nga mga lungsod nga anaa sa inyong palibut, ug Kami nag-pakita sa mga Pasidaan ug mga Timaan diin among gilauman nga sila mamalik (gikan sa ilang pagdumili ug pagsalikway).
28. Ngano nga walay tabang nga miabot kanila, gikan niadtong ilang gipanag-simba nga gawas pa Allah aron sa pagpaduol (kanila) ngadto (Kaniya)? Apan sila nan-gawala kanila. Mao kana ang ilang mga bakak ug ang ilang mga tinumotumo⁽³⁾.
29. (Hiscuti, Oh Muhammad) sa dihang Kami nagpadala kanimo ug usa ka pundok sa

(3) Nga kini nga mga butang makaayo kanila ug magpangamuyo alang kanila sa atubangan ni Allāh.

mga jinn aron naminaw sa Qur'an; sa diha nga sila nakatambong niini, sila miingon: «Paghilum», unya sa diha nga kini nahuman, sila mibalik ngadto sa ilang mga katawhan nga nagpasidaan (kanila).

30. Sila miingon: «Oh among mga katawhan, kami naminaw sa usa ka Libro (Qur'an) nga gipadala pagkahuman ni Moises nga nagpamatuod sa nauna niini, nga naggiya sa Kamatuoran ug ngadto sa usa ka husto nga Dalan.»
31. Oh among mga katawhan, tubaga ang Tigtagawag sa Allah (ang Propeta Muhammad) ug tuohi siya, Siya (Allah) mopasaylo kaninyo sa inyong mga sala ug magluwas kaninyo gikan sa usa ka sakit nga pagsakit (silot).
32. Bisan kinsa nga dili motubag sa tigtagawag ni Allah - Muhammad - siya dili makaikyas dinhi sa yuta ug walay mga tigpanalipod alang kaniya batok sa Allah (Dios). Sila anaa sa dayag nga kasaypanan.
33. Wala ba sila mamalandong nga si Allāh, kinsa naglalang sa manga langit ug sa yuta; ug wala gikapoy sa paglalang kanila, mao makahimo sa pagbanhaw sa mga patay alang sa pag-ihap ug pagpanimalos? Oo, Siya sa pagkatinuod makahimo sa tanang butang.
34. Ug sa Adlaw nga sila nga naglimod sa Allah ug sa Iyang mga mensahero pagdad-on atubangan sa Imperno (sila pangutan-on): «Dili ba kini mao ang Kamatuoran?» Sila moingon: «Oo, pinaagi sa (Allah) nga among Ginoo.» Siya moingon: «Nan tilawi ang Silot, tungod sa inyong pagkawalay pagtuo sa Kamatuoran.»
35. Busa pailob ug mag-padayon, ingon sa mga Mensahero⁽⁴⁾ sa kusganong kabubut-on ug nga determinasyon nga nag-mapa-ilubon, ug ayaw pagtinguha sa pagdali alang kanila (sa ilang kalaglagan). Sa Adlaw nga ilang makita kung unsa ang gisaad kanila, kini mahimong ingon nga sila nagpabilin lamang ṛniini nga kalibutan sulod sa usa ka oras sa usa ka adlaw. (Kini) igo na nga pahibalo. Unya aduna bay bisan kinsa nga pagalaglagon gawas niadtong masupilon nga masinupakon?

(4) Nga mao sila: Noe, Abraham, Moises, Hesus, ug Muhammad, ang kalinaw maanaa kanilang tanan.

Muḥammad

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Kadtong mga milimod (sa Kamatuoran sa Islam) ug nagpahisalaag sa mga tawo gikan sa Dalan sa Allāh 'Dios'. Siya mahimong kawang ang ilang mga buhat.
2. Apan kadtong mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, ug mituo sa unsay gipadayag ngadto (sa Propeta) Muhammad, ug kini mao ang Kamatuoran gikan sa ilang Ginoo 'Allāh', Siya mopasaylo kanila sa ilang mga sala, ug maghimong maayo sa ilang kahimtang.
3. Kini tungod kay sila nga milimod (sa Allah ug sa Iyang mga Pinadayag) nagsunod sa kabakakan, samtang sila nga mituo nagsunod sa Kamatuoran gikan sa ilang Ginoo. Sa ingon niana ang Allah nagpakita ngadto sa katawhan sa ilang mga panag-ingnan.
4. Busa, sa diha nga ikaw makig-atubang diha sa natad sa panggubatan (batok) niadtong nagdumili sa Kamatuoran (ug nagsupak sa Islam) nan hapaka ang ilang mga liog hangtod nga inyo silang malupig; Dakpa ug gaposa sila, ug pagkahuman mahimo nga imo silang buhian ingon nga usa ka pabor o pasagdi sila nga molukat (sa ilang mga kaugalingon) hangtod nga matapos ang gubat (ug ang Kalinaw mopatigbabaw). Mao kana ang (Kamandoan sa Allah); ug kon ang Allah (Dios) mibuot pa, Siya sa Iyang kaugalingon misilot na kanila, apan (Siya nagmando ug armadong pakigbisog batok sa mga kaaway sa Kamatuoran, Hustisya, ug Kalinaw) aron sulayan ang pipila kaninyo pinaagi sa uban; ug (alang) niadtong namatay sa Dalan sa Allah (nga mao ang matarong nga Pamaagi ngadto sa Kalinaw), dili gayud Niya usikan ang ilang (maayong) mga buhat.
5. Siya mogiya kanila ug palambuon ang ilang kahimtang.
6. Ug maga-pasulod kanila sa Paraiso nga Iyang gipahibalo kanila.
7. Oh mga magtutuo, kon kamo motabang (sa Kawsa sa) Allah, Siya usab motabang kaninyo, ug mopalig-on sa inyong mga tiil (nga mahimong malig-on).

8. Apan (alang) kanila nga milimod (sa Among mga Pinadayag), alang kanila ang kaglaglagan, ug Iyang himoon nga kawang (walay kapuslanan) ang ilang mga buhat.
9. Kini tungod kay ilang gikasilagan ang unsay gipakanaog sa Allāh (ang Qur'an), busa Iyang gihimo ang ilang maayong mga buhat nga kawang.
10. Wala ba sila nakapanaw pinaagi sa kayutaan ug nakakita kong unsa ang katapusan niadtong nauna kanila? Ang Allah nagpakanaug ug kalaglagan ngadto kanila (tungod sa ilang mga sala), ug ang mga manlilimod makabaton sa sama niini.
11. Kini tungod kay ang Allah mao ang Tigpanalipod (Magbalantay, Manluluwas) sa mga magtotoo, ug tungod kay ang mga manlilimod walay (tinuod) nga tigpanalipod 'o Manluluwas'.
12. Sa pagkatinuod, ang Allah magpasulod niadtong mituo ug nagbuhat ug matarong nga mga buhat, ngadto sa mga Tanaman nga diin ang mga suba nagdagayday sa ilalom niini; apan sila nga naglimod ug naglingaw sa ilang mga kaugalingon (sa yuta) ug nagkaon sama sa nagkaon nga mga mananap, ug ang Imperno mao ang ilang puloy-anan.
13. Ug pila ka mga lungsod ang Among gilaglag nga mas gamhanan pa kay sa inyong lungsod nga naghingilin kaninyo? Kami naglaglag kanila (tungod sa ilang mga sala), ug walay magtatabang alang kanila.
14. Siya ba nga adunay tin-aw nga Pamatuod gikan sa iyang Ginoo (Allah) sama kaniya, nga diin ang kadautan sa iyang buhat gihimo nga matahum sa iyang panglantaw, ug nagsunod sa ilang ubos nga mga tinguha.
15. Ang panag-ingnan sa Paraiso nga diin gisaad sa mga matarong: Anaa niini ang mga suba sa tubig nga dili mausab, mga suba sa gatas nga ang lami dili mausab, mga suba sa (putli) nga bino nga lamian alang niadtong muinom, ug mga suba sa lunsay nga dugos, ug alang kanila sa sulod niini ang tanan nga mga prutas ug Kapasayloan gikan sa ilang Ginoo (Allah). (Kini ba) sama kanila nga nagpabilin sa Imperno, nga muinom sa nagabukal nga tubig aron kini moputol-putol sa ilang mga tinai?
16. Adunay uban kanila nga (nagpakaaron-ingnon) nga naminaw kanimo, hangtud sa diha nga sila mopahawa na gikan kanimo, sila moingon kanila nga gihatagan sa

kahibalo: «Unsa kadtong iyang gisulti karon lang?» Kini sila mao kadtong ang mga kasingkasing gibutanan sa Allāh ug silyo, ug sila lamang nagsunod sa ilang ubos nga mga tinguha.

17. Ingon (alang) kanila nga nagsunod sa husto nga Dalan, Siya nagdugang kanila sa Giya, ug naghatag kanila sa ilang pagkadiosnon.
18. Aduna ba silay gihulat gawas sa Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom) nga kini moabut kanila sa kalit? Ang mga Timaan niabot na, apan unsaon nila pagbaton sa ilang pahinumdom sa diha nga kini moabut kanila?
19. Busa hibalo i nga walay dios (nga takos simbahon) gawas sa Allah, ug pangayo ug kapasayloan sa imong sala, ug alang usab (sa mga sala sa) mga magtutuo nga mga lalaki ug nga mga babaye. Ang Allāh mao ang labing nasayod sa inyong pag-lihok-lihok ug sa inyong dapit nga kapahulayan. Walay natago gikan Kaniya gikan niana.
20. Kadtong kinsa mituo kang Allāh nag-ingon: «Nganong wala may usa ka Kapitulo (sa Qur'an) nga gipadala (ngari kanato uban sa Pagtugot sa pagpakig-away sa mga pwersa sa dautan)?» Apan sa diha nga ang usa ka mahukmanon nga Kapitulo (sa Qur'an) gipadala, ug ang pagpakig-away (batok sa mga pwersa sa kadautan) gi-hisgutan didto, imong makita niadtong ang mga kasingkasing adunay sakit (uban pagkasalingkapaw) motan-aw kanimo sama sa tinan-awan sa usa kakuyapon tungod sa kamatayon. Busa ala'ut sila.
21. Ang Pagtuman (sa Allah) ug ang maayong mga pulong (maoy labing maayo alang kanila). Ug sa diha nga ang butang (sa pagpakigbisog batok sa mga pwersa sa dautan) gika-takda, nan, kon sila nag-matinudanon (kang) Allāh, kini labaw nga ika-ayo alang kanila.
22. Nan Ikaw ba, kung hatagan ka ug awtoridad (gahum), maghimo ka ba ug kadautan sa yuta, ug moputol sa mga dugtong sa pagkaparyente?
23. Kini sila mao ang gitunglo sa Allah, busa Iyang gihimo sila nga bungol ug gibutaan ang ilang mga mata (sa Kamatuoran).
24. Dili ba sila unya mamalandong sa Qur'an? O aduna bay mga kandado sa ilang mga kasingkasing.

25. Sa pagkatinuod sila nga mitalikod (ingon nga mga manlilimod) human ang Giya nahimong dayag ngadto kanila, si Satanas nag-haylo kanila, ug mipuno kanila sa bakak nga mga paglaum.
26. Kini tungod kay sila nag-ingon ngadto kanila nga nasilag sa unsay (ang Qur'an) gipadayag sa Allah: «Kami mosunod kaninyo sa pipila ka mga butang»; ug ang Allah nahibalo sa ilang mga tinago.
27. Apan unsaon na man kini sa diha nga ang mga anghel maga-kuha na sa ilang mga kalag, nga nagahampak ang ilang mga nawong ug sa ilang mga buko-buko 'sa puthaw nga mga rehas'.
28. Kini sa hinungdan nga sila nagsunod sa unsay dili makapahimuot sa Allah ug gidumtan Iyang Kahimuot, busa Iyang gihimo nga walay pulos ang ilang (maayo) nga mga buhat.
29. O sila ba nga ang mga kasingkasing adunay sakit (nga pagkasalingkapaw) naghunahuna nga ang Allah dili magdala (sa kahayag) sa tanan nga ilang dautang gusto?
30. Kon Kami mibuot, Kami unta nagpakita kanila nganha kanimo, aron ikaw sa pagkatinuod makaila kanila pinaagi sa ilang mga marka ug sa pagkatinuod ikaw makaila kanila pinaagi sa tono sa (ilang) sinultihan; ug ang Allah nasayod sa tanan ninyong binuhatan.
31. Sa pagkatinuod, Kami mosulay kaninyo hangtud nga Among madayag kadtong anaa kaninyo nga naningkamot pag-ayo (sa Kawsa sa Allah), ug ang mga mapailubon, ug sulayi ang imong pagkamatinud-anon.
32. Sa pagkatinuod sila nga milimod (sa Kamatuoran) ug mipatalikod (sa katawhan) gikan sa Dalan sa Allah ug misupak sa Mensahero (Muhammad) human ang Giya nahimong tin-aw ngadto kanila, (sila) dili makadaut sa Allah sa bisan unsa nga paagi, ug Iyang himoon nga walay kapuslanan ang ilang (maayo) nga mga buhat.
33. Oh mga magtutuo, tumana ang Allah ug tumana ang Mensahero (Muhammad), ug ayaw himoa nga makawang ang inyong (maayo) nga mga buhat.
34. Sa pagkatinuod sila nga milimod (sa Kamatuoran) ug mitalikod gikan sa Dalan sa Allah, unya mamatay samtang sila nga manmilimod, ang Allah dili gayud mo-

pasaylo kanila.

35. Busa ayaw kahuyang ug kasing-kasing ug ayaw hangyo alang sa 'dili makian-gayon' nga kalinaw 'kauyonan' kay makabaton labaw nga kamot, ug ang Allah (Dios) anaa uban kaninyo, ug Siya dili gayud magkunhod sa ganti sa inyong maayong mga buhat.
36. Ang kinabuhi niining kalibutana mao lamang gawas sa panagdula lamang ug luma-labay nga kalipay, ug kon kamo motuo (sa Allah, sa Iyang kataposang Mensahero nga si Muhammad, ug sa Ulahing Adlaw) ug magbantay sa inyong kaugalingon batok sa daotan Siya mohatag kaninyo sa inyong mga ganti, ug dili mangayo sa tanan ninyong mga bahandi⁽¹⁾.
37. Kon Siya mangayo kanimo sa tanan nimong bahandi, ug miinsister niini, kamo maibugon nga nagpugong, ug Siya magabutyag sa tanan ninyo nga dautang gusto ug mga pag-bagulbol.
38. Ania kamo – kamo nga gitawag aron sa paggasto sa Dalan sa Allah, apan gikan kaninyo anaa kadtong mga kuripot, ug bisan kinsa nga kuripot, kuripot lamang batok sa iyang kaugalingon; ug ang Allah mao ang Igo sa Kaugalingon ug kamo nagkinahanglan (Kaniya). Ug kong kamo motalikod, siya magdala puli kaninyo ug laing katawhan, ug sila dili mahisama kaninyo.

(1) Nangayo lamang siya kanimo sa gitakdang obligado limos.

Al-Fath

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Sa pagkatinuod Kami naghatag kanimo (Oh Muhammad) ug dayag nga kadaugan (nga mao ang Kasabutan sa Hudaybiyah);
2. Aron si Allah mopasaylo kaninyo sa inyong nangagi ug sa umaabot nga mga kasaypanan (kung naa man), ug makompleto niya ang Iyang grasya kanimo, ug magabantay kaninyo sa husto nga Dalan,
3. Ug nga ang Allah motabang kaninyo uban sa (Iyang) Gamhanan nga Tabang.
4. Siya mao ang nagpadala ug kalinaw ngadto sa mga kasingkasing sa mga magtutuo aron sila madugangan sa Pagtoo uban sa ilang (kasamtangan) nga Pagtuo, ug iya sa Allah ang mga kasundalohan sa mga langit ug sa yuta. Si Allah mao ang Labing Nakahibalo sa Tanan, ang Labing Maalamon;
5. Aron Siya maghimo sa mga magtutuo nga mga lalaki ug mga babaye nga makasulod sa mga Tanaman nga diin ang mga suba nagadagayday sa ilalom niini, aron sa pagpabilin sa sulod niini hangtod sa hangtod, ug sa pagpasaylo kanila sa ilang mga sala; ug kini, sa Panan-aw sa Allah, mao ang kinatas-ang kalamposan.
6. Ug musilot sa salingkapaw nga mga lalaki ug nga mga babaye, ug sa tigsimbag dios-dios nga mga lalaki ug nga mga babaye, nga mga nalingaw sa dautang mga hunahuna mahitungod sa Allah (Dios). Alang kanila ang makauulaw nga silot, ug ang Kasuko sa Allah maanaa kanila, ug Siya nagtunglo kanila, ug nag-andam ug Imperno alang kanila, unsa ka makalilisang nga kapadulngan.
7. Ug iya sa Allah ang mga kasundalohan sa mga langit ug sa yuta; ug ang Allah mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
8. Sa pagkatinuod, Kami nagpadala kanimo (Oh Muhammad) ingon nga saksi ug ingon nga tigdala sa maayong balita (sa walay katapusan nga Kalipay) ug ingon nga tigpasidaan (sa Impiyerno),
9. Aron kamo makabaton ug Pagtuo sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad), ug

(aron kamo) motabang kaniya ug motahud kaniya; ug (aron) kamo makapahayag (sa) Himaya sa Allah, buntag ug gabii.

10. Sa pagkatinuod, Sila nga misaad pinaagi panumpa sa pagtuman kanimo (Oh Muhammad), sila sa pagkatinuod nagsaad ug pagtuman ngadto sa Allah. Ang kamot (ni) Allāh anaa sa ibabaw sa ilang manga kamot. Busa ang bisan kinsa nga maga-bali sa iyang panumpa, siya maga-sakit lamang sa iyang kaugalingong kalag, apan ang bi-san kinsa nga maga-tuman sa iyang pa-numpa (kang) Allāh, Siya maga-hatag kaniya sa ganti nga dili hitupngan.
11. Ang mga lumulupyong sa disyerto sa mga Arab nga nagpabilin sa luyo (gikan sa gubat) moingon kanimo: «Ang among bahandi ug ang among mga pamilya nagpapuliki kanamo, busa pangayo ug pasaylo alang kanamo.» Ilang gisulti sa ilang mga dila kung unsay wala sa ilang mga kasingkasing. Isulti: «Nan kinsay makatabang sa bisan unsa nga alang kaninyo batok sa Allah (Dios). Kon Siya nagtinguha alang kaninyo ug kadaot o kon Siya nagtinguha alang kaninyo ug maayong butang; hinonaa, Ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhag.
12. Apan kamo naghunahuna nga ang Mensahero (Muhammad) ug ang mga magtutuo dili na makabalik ngadto sa ilang mga pamilya, ug kana nahimo nga maanindot sa inyong mga kasingkasing ug kamo naghunahuna ug dautan nga panghunahuna, ug kamo mga tawo nga gikatakdang nangalaglag.
13. Ug bisan kinsa nga wala nagtuo sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad), nan sa pagkatinuod Kami nag-andam ug Imperno nga kalayo alang sa mga manlilimod 'sa Kamatuoran».
14. Iya sa Allah ang kamandoan sa mga langit ug sa yuta; Siya mopasaylo sa kinsay Iyang gusto, ug mosilot sa kinsay Iyang gusto. Ang Allah mao ang Hingpit Mapasayloon, ang Hingpit Maloloy-on.
15. Sila nga nagpabilin sa luyo (wala nag-apil sa gubat) moingon sa diha nga ikaw mobiya ngadto sa usa ka gubat nga nagsaad sa mga inilog (nga bahandi): «Tugoti tugoti kami sa pag-sunod kaninyo. Sila nagtinguha sa pag-usab sa mga Pulong sa Allah.» Isulti: «Dili gayod kamo mosunod kanamo; mao kini ang gisulti sa Allah kaniadto.» Unya sila moingon: «Hinunaa, kamo nasina kanamo.» Apan (sa

pagkatinuod) sila dili makasabut gawas sa diyutay (ingon nga ang ilang mga kasingkasing nahimong buta tungod sa ilang mga sala).

16. Isulti ngadto sa mga lumolupyo sa disyerto nga nagpabilin sa luyo (gikan sa gubat): «Kamo sa dili madugay dapiton (sa pagpakig-away) batok sa katawhan nga gihatagan sa dakung pakiggubat; kamo makig-away kanila o sila mosurrender; unya kon kamo mosunod, ang Allah mohatag kaninyo og maanindot nga ganti (sa Paraiso); apan kon kamo mutalikod sama sa inyong pagtalikod kaniadto, Siya musilot kaninyo sa sakit nga Silot.
17. Dili usa ka sala alang sa usa nga gihatagan og usa ka pasangil tungod sa pagkabuta o pagkapiang o masakiton 'ang dili pag-apil sa gubat.' Bisan kinsa nga motuman sa Allah ug sa Iyang Mensahero 'Muhammad', Siya magpasulod kaniya sa mga Tanaman diin ang mga suba nagadagayday sa ilalom niini, ug bisan kinsa nga motalikod, Siya musilot kaniya sa sakit nga Silot.
18. Sa pagkatinuod ang Allah nahimuot pag-ayo sa mga magtutuo sa diha nga sila nanumpa ug pagpakig-unong kanimo (Oh Muhammad) ilalom sa kahoy, ug Siya nahibalo kon unsa ang anaa sa ilang mga kasingkasing, busa Siya nagpadala ug kalinaw ngadto kanila, ug miganti kanila sa naga-kahi-duol nga kadaugan;
19. Ug daghan nga mga inilog sa gubat nga ilang maangkon; ug ang Allah mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
20. Si Allah nagsaad kaninyo sa daghang mga inagaw nga diin inyong makab-ot pa, unya Siya nagdali niini alang kaninyo, ug nagpugong sa mga kamot sa mga tawo gikan kaninyo, ug aron nga kini mahimong Timaan alang sa mga magtotoo ug aron nga Siya Mugiya kaninyo ngadto sa tul-id nga dalan.
21. Ug (Siya nagsaad) sa lain pa nga (mga kadaugan) nga diin wala pa ninyo makab-ot, ang Allah sa pagkatinuod naglangkob kanila, ug ang Allah Kanunay nga Makahimo sa tanang butang.
22. Kon sila nga milimod (sa Pagtuo sa Islam) makig-away kanimo, sila magakalagiw, ug sila dili makakita ug bisan unsa nga tigpanalipod o tigtabang.
23. Ingon niana ang Pamaagi sa Allah niadtong milabay na kaniadto, ug dili ka makakitag bisan unsang kausaban sa Pamaagi sa Allah.

24. Siya mao ang nagpugong sa ilang mga kamot gikan kaninyo, ug sa inyong mga kamot gikan kanila didto sa walog sa (Hudaibiyah, duol sa) Makkah human nga Siya naghatag kaninyo ug kadaugan batok (niadtong misulong kaninyo sa inyong dalan paingon sa Makkah); ug ang Allah kanunay nga nakakita sa inyong gibuhat.
25. Sila mao sa usa naglimod 'sa Kamatuoran' ug nagpugong kanimo gikan sa Sagra-dong Mosque, nga nagpugong sa mga mananap nga gihalad sa pag-abot sa ilang destinasyon. 'Among unta gitugotan ka namo sa pagmartsa latas sa Mecca,' kon walay mga lalaki ug babaye nga magtutuo, nga wala nimo mailhi. Mahimong gitumban nimo sila, nga nakonsensya tungod sa imong nabuhat kanila nga wala nahibal-an. Aron si Allah makahimo sa pagpasulod sa Iyang kaluoy bisan kinsa nga Iyang gusto. Kung ang mga wala mailhi nga mga magtutuo nagbulag, Kami sa pagkatinuod misilot niadtong mga milimod gikan kanila uban sa usa ka masakit nga silot.
26. Sa diha nga kadtong milimod (sa Kamatuoran) naghambin sa ilang mga kasingka-sing (sa mga pagbati sa) pagpasigarbo ug pagpakamapahitas-on, - ang pagpasigar-bo ug pagpakamapahitas-on sa panahon sa pagkawalay alamag-, unya ang Allah mipadala sa Iyang Kalinaw (ngadto) Iyang Mensahero (Muhammad) ug sa mga magtotoo, ug mihimo kanila sa pagtuman sa Pulong sa pagbantay batok sa dautan, kay sila labing takus niini nga [balaan nga gasa], ug takus niini pag-ayo⁽¹⁾; ug ang Allah adunay hingpit nga Kahibalo sa tanang butang.»
27. Sa pagkatinuod, ang Allah magatuman sa panan-awon (damgo) nga Iyang gipakita ngadto sa Iyang Mensahero (Muhammad) sa kamatuoran: Kamo sa pagkatinuod makasulod sa sagradong mosque (sa Makkah), kon itugot sa Allah, samtang nga kamo luwas, (ang uban) gipakiskisan ang ilang mga ulo ug (ang uban) nakapapu-tol sa ilang buhok, walay kahadlok, tungod kay Siya nahibalo sa unsay wala ninyo mahibalo, busa Siya nagdala ug duol nga kadaugan sa wala pa kana.
28. Siya mao ang nagpadala sa Iyang mensahero (Muhammad) uban sa Giya ug sa tinuod nga Relihiyon 'sa Islam» aron Siya maghimo niini nga mopatigbabaw sa matag (bakak o inusab) nga relihiyon. Ang Allah Igo na isip usa ka Saksi.

(1) Nga mao ang Pulong nga nag-ingon: "kamo dili magsimba sa bisan unsa gawas sa Allah.

29. Si Muhammad mao ang Mensahero sa Allah, ug sila nga uban kaniya lig-on batok sa mga manlilimod (nga misupak sa Islam), apan maloloy-on sa usag-usa; makita nimo sila nga nagduko, naghapa sa ilang mga kaugalingon, nangita ug grasya gikan sa Allah (Dios) ug sa Iyang Maayong Kahimuot; ang ilang mga timaan anaa sa ilang mga nawong gikan sa agi sa paghapa; mao kana ang paghulagway kanila sa Torah⁽²⁾; ug ang paghulagway kanila diha sa Ebanghelyo⁽³⁾; sama sa usa ka (gipugas nga) liso nga mopagula sa iyang mga salingsing, unya naghimo niini nga lig-on, ug nahimong baga, ug kini nagbarog nga lig-on sa sanga niini, nga nakapalipay sa mga magpupugas, aron Siya makapasuko sa ang mga manlilimod pinaagi kanila. Ang Allah nagsaad niadtong uban kanila nga mituo (sa Kamatuo-ran) ug nagbuhat ug matarong nga mga buhat, sa Kapasayloan ug Dakong Ganti (Paraiso).

(2) Deuteronomio 33:13, Numeros 16:22.

(3) Marcos 4:26,29 Mateo 13:39).

Al-Hujurāt

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluluy-on.

1. Oh mga magtutuo, ayaw ibutang (ang inyong mga kaugalingon) nga una sa Allah ug sa Iyang Mensahero, (apan paghulat sa unsay itudlo kaninyo) ug kahadloki ang Allah (pagmalig-on sa pagtuman sa Iyang mga Kasugoan); sa pagkatinuod ang Allah mao Ang Hingpit Nakadungog, Hingpit Nakahibalo.
2. Oh mga magtutuo, ayaw ipataas ang inyong mga tingog ibabaw sa tingog sa Propeta (Muhammad), ug ayaw pagsulti og makusog ngadto kaniya sama sa inyong pagpakigsulti sa usag-usa, kay basin unya ang inyong (maayo) nga mga buhat mahimong walay kapuslanan samtang kamo wala makabantay niini.
3. Sa pagkatinuod kadtong kinsa nagpaubos sa ilang mga tingog atubangan sa Mensahero sa Allah, sila mao kadtong ang (ilang) mga kasingkasing gisulayan sa Allāh alang sa pagka diosnon, sila makabaton Kapasayloan ug dako nga ganti (sa Paraiso).
4. (Mahitungod) niadtong nagtawag kanimo (Oh Muhammad) gikan sa likod sa pribadong mga lawak (puloy-anan), sa pagkatinuod kadaghanan kanila wala makasabut.
5. Kon sila maghulat nga mapailubon hangtud nga ikaw mogawas ngadto kanila, kini sa pagkatinuod labing maayo alang kanila, ug ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
6. Oh mga magtutuo, kung ang usa ka tawo nga masupilon moabut kaninyo nga adunay dalang mga balita, tan-awa kini pag-ayo (tin-awa o klaroha), kay basin unya kamo makahatag ug kadaut (ngadto) sa (ubang) katawhan tungod sa pagka walay alamag, ug kamu unya magmahay tungod sa unsay inyong nabuhat.
7. Hibalo, Oh mga magtutuo, nga nga diha kaninyo anaa ang Mensahero sa Allah (ang Propeta Muhammad); kon siya mosunod kaninyo sa daghan nga mga butang, kamo sa pagkatinuod mahulog ngadto sa kalisdanan, Apan si Allah gikan sa Iyang kaayo naghimo kaninyo nga nahigugma sa pagtuo, naghimo niini nga madanihon

sa imong mga kasingkasing. Ug Siya naghimo nga inyong kasilagan ang pagkawalay pagtuo, pagkamasinupakon (sa Allah), ug ang paghimog sala. Kini sila ang mga hustong nagiyahan.

8. (Kini) Pabor nga gikan sa Allah ug (Iyang) Grasya. Ang Allah mao ang Labing Nahibalo sa tanan, ang Labing Maalamon.
9. Kon adunay duha ka pundok sa mga magtutuo nga nag-away, himoa ang pakigdait, tali sa duha. Apan kung ang usa sa duha nagdumili sa paghimo sa kalinaw ug paglapas, pakig-away sa malapason hangtod nga siya mobalik sa hukom ni Allah. Busa kon kini mobalik sa paghukom ni Allāh, himoa ang pakigdait taliwala kanila sumala sa hustisya ug pagkaparehas. Magmatarong sa imong paghukom tali sa duha. Si Allah nahigugma niadtong mga makiangayon ug makataronganon.
10. Ang mga magtutuo maoy tinuod nga managsoon, busa himoa ang kalinaw taliwala sa inyong mga igsoon, ug pagtuman sa mga Kasugoan sa Allāh, aron kamo mapanalanginan sa Iyang Kaluoy.
11. Oh mga magtutuo, ayaw tugoti ang mga lalaki nga magbiaybiay sa ubang mga lalaki, kay (tingali) mahitabo nga sila (nga ilang gibugal-bugalan) mas maayo pa kay kanila, ug ayaw tugoti ang mga babaye (nga magbiaybiay sa ubang) mga babaye, kay tingali sila (nga ilang gibugal-bugalan) mas maayo pa kay kanila; ug dili usab kamo mangdaot sa dungog sa usag-usa, ni manginsulto sa usag-usa pinaagi sa (pagtawag) opensiba mga angga. Pagkadaotan nga tawgon nga tigbuhat ug daotan human makadawat sa pagtuo. Bisan kinsa nga dili maghinulsol, kini sila mao ang mga dili makiangayon.
12. Oh mga magtutuo, likayi ang daghang mga pagduda, kay sa pagkatinuod ang pipila sa mga pagduda mga kasal-anan, ug ayaw paniid sa usag-usa, ni tugoti nga ang uban kaninyo manglibak sa uban. Gusto ba sa usa kaninyo nga mokaon ug unod sa patayng lawas sa iyang igsoon? Kamo dili makagusto niana (busa ayaw kamo panglibak); ug tumana ang mga Kasugoan sa Allah, sa pagkatinuod ang Allah mao ang Tigdawat sa Paghinulsol, nga Labing Maluluy-on.
13. Oh katawhan, sa pagkatinuod Kami nagbuhat kaninyo gikan 'lamang' sa usa ka lalaki (Adan) ug usa ka babaye (Eba), ug naghimo kaninyo ngadto sa mga na-

sud ug mga tribo, aron kamo magkailhanay sa usag-usa (ug pagtinabangay kamo sa Pagkamatarung ug sa pagbantay batok sa dautan); sa pagkatinuod ang labing maayo kaninyo sa Panan-aw sa Allah mao kadtong labing Manggihadlokon (sa Dios gikan) kaninyo. Sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nahibalo, ang Labing Nasayud.

14. (Ang Pipila sa Arab) mga lumulupyo sa disyerto miingon: «Kami mituo.» Isulti: «Kamo wala (pa) motoo, apan isulti (hinoon): Kami nagpasakop (sa Islam)»; kay ang Hugot nga Pagtuo wala pa mosulod sa inyong mga kasingkasing; ug kon kamo mosunod sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad), Siya (Allah) dili magakunhod sa Ganti sa unsay inyong mga (maayong) nabuhat; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, ang Labing Maluluy-on.
15. Ang mga magtutuo mao lamang kadtong mituo sa Allah ug sa Iyang Mensahero (Muhammad) ug wala nagmaduhaduhaon apan nanlimbasug pag-ayo uban sa ilang bahandi ug sa ilang mga kinabuhi diha sa Dalan sa Allah; kini sila mao ang mga matinud-anon.
16. Isulti: «Inyo bang gipahibalo ang Allah sa inyong relihiyon (sa inyong pagtuo ug mga buhat), samtang ang Allah nahibalo sa tanan nga anaa sa mga langit ug sa tanan nga anaa sa yuta; ug ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa tanan.»
17. Sila nag-isip nga kini usa ka pabor nganha kanimo (oh Muhammad) nga sila midawat sa Islam. Isulti: «Ayaw isipa ang inyong pagsulod sa Islam nga usa ka pabor ngari kanako; hinoon, ang Allah (mao ang) naghatag ug Pabor nganha kaninyo pinaagi sa paggiya kaninyo ngadto sa Pagtoo, kon kamo sa tinuoray mga matinud-anon.»
18. Sa pagkatinuod, ang Allah nahibalo sa dili makita nga mga butang sa mga langit ug sa yuta. Ang Allah kanunay nga Nakakita sa unsay inyong gibuhay (nga maayo o dautan).

Qāf

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Qaf⁽¹⁾ . Ako (Dios) nanumpa sa Mahimayaon nga Qur'an.
2. Apan sila nahibulong nga adunay miabot kanila nga usa ka tigpasidaan (Muham-mad) gikan sa ilang mga kaugalingon, busa ang mga manlilimod miingon: «Kini usa ka katingad-an nga butang,
3. Unsa, sa diha nga kita nangamatay na ug nahimong abug, (kita ba mabanhaw)? Kana usa ka malayo nga pagbalik!
4. Kami nahibalo gayod kon unsa ang gikaon sa yuta (gikan) kanila (nga patayng lawas), ug nganhi Kanamo (Allah) anaa ang walay kapakyasan usa talaan.
5. Apan ilang naglimod ang Kamatuoran (ang Qur'an) sa diha nga kini miabut kanila, busa sila (karon) anaa sa kahimtang sa pagkalibog.
6. Wala ba sila makalantaw sa kala-ngitan ibabaw kanila, kun giunsa Namo sa pag-pa-himutang ug gidayandayanan kini (sa mga bitoon), ug wala kiniy mga liki?
7. Ug ang yuta, Kami naghimo niini nga patag, ug nagbutang niini ug lig-on nga mga bukid, ug Kami nagpatubo niini sa tanang matang sa maanindot nga butang,
8. Ingon ka talan'awon ug usa ka pahinumdom sa tanang alagad (sa Allah) nga maka-nunayon nga nagabalik (ngadto Kaniya sa paghinulsol ug pagtuman).
9. Kami nagpakanaug gikan sa langit ug gipanalanginan nga tubig, ug Kami nagpatu-bo pinaagi niini ug mga tanaman ug mga lugas nga gina-ani,
10. Ug ang tag-as nga mga kahoyng palma uban sa mga bunga niini nga na-han'ay nga adunay mga pungpong nga nagtapot ibabaw sa usag-usa,
11. Ingong usa tagana alang sa 'Akong' mga ulipon (sa katawhan ug jinn), ug Kami

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

naghatag ug kinabuhi pinaagi niini ngadto sa patay nga yuta. Ingon niana mao (usab) ang Pagkabanhaw.

12. Sa ilang atubangan, ang mga tawo ni Noe naglimod 'sa Kamatuoran', ingon man ang mga pumoluyo sa Ar-Rass ug (ang tribo sa) Thamud,
13. Ug ang katawhan sa 'Aad, ug ni Paraon, ug ang mga kaigsuonan ni Lut,
14. Ang mga nagpuyo sa kalasangan (sa Madian), ug ang katawhan sa Tubba (sa Yemen); ang tanan nanghimakak sa mga Mensahero (sa Allāh Dios), busa ang Akong Hulga ug Pagsakit natuman (ug sila nangalaglag).
15. Nan, Kami ba gikapoy sa unang paglalang? Hinonoa sila duhaduha pa mahitungod sa bag-ong paglalang (ang sunod nga kinabuhi).
16. Ug sa pagkatinuod, Kami nagbuhat sa tawo, ug Kami nahibalo kon unsa ang gisugyot sa iyang kalag ngadto kaniya, ug Kami⁽²⁾ labing duol kaniya kay sa ugat sa liog.
17. (Hinundomi) ang duha ka tigdawat (tigtala nga mga anghel) nga mao ang makadawat (ug magtala sa mga pulong ug mga buhat sa tawo), ang usa naglingkod sa tuo ug ang usa anaa sa wala.
18. Siya (ang tawo) walay isulti nga (bisan) usa ka pulong gawas kon adunay usa ka tigpaniid (nga anghel) sa iyang kiliran nga gipahinungod (sa pagtala sa iyang sa mga pulong ug mga buhat).
19. Ang kasakit sa kamatayon magdala sa kamatuoran⁽³⁾; kana ang imong gipaningkamotan sa paglikay kaniadto.
20. Ang trompeta pagatayhupon. Kini mao ang Adlawng Gisaad.
21. Ang matag kalag moabut, uban sa (duha ka mga anghel), usa ka giya ug usa ka saksi (sa iyang mga pulong ug mga buhat).
22. (Ug kini igaingon]: Sa pagkatinuod ikaw wala magtagad niini; apan karon Among gikuha gikan kanimo ang imong tabon, busa ang imong panan-aw niining Adlaw mahait.»

(2) Allah pinaagi sa Iyang walay kinutuban nga Kahibalo ug Gahum, o sa Iyang mga anghel.

(3) Ug sila makaamgo nga ang Pagkabanhaw, Paghukom, Paraiso ug Impiyerno, ang tanan tinuod.

23. Ang iyang kauban (ang anghel) moingon: «Ania ang talaan (sa iyang mga buhat nga andam na uban kanako.»
24. (Ang Allah moingon ngadto sa duha ka mga anghel): «Itambog ngadto sa Imperno ang ang matag matig-a nga pagdumili.
25. Nga tigpugong sa maayo, malinapason, maduhaduhaon,
26. Nga nagbutang ug laing dios kauban sa Allāh, busa ihulog siya ngadto sa hilabihan (kasakit) nga Silot.
27. Ang iyang kauban (nga satanas) moingon mahitungod kaniya: «Among Ginoo, ako wala maghimo kaniya nga makalapas, apan siya kaniadto anaa sa halayo nga kasaypanan.»
28. (Ang Allah) moingon: «Ayaw pakiglalis sa Akong Atubangan, kay Ako nang napadala kaninyo ang Pasidaan»:
29. Ang Akong Pulong (Mando) dili mausab, ni Ako sa labing diyutay dili matarong sa (Akong) mga ulipon (sa katawhan ug jinn).
30. Sa Adlaw nga Kami (Allah) moingon ngadto sa Imperno: «Napuno na ba ka?» Ug kini muingon: «Aduna pa bay daghan (nga moabut)?»
31. Ug ang Paraiso pagadad-on duol ngadto sa mga matarong, nga dili halayo (kanila):
32. Kini mao ang gisaad kaninyo, (kini) alang sa tanan nga makanunayon nga naga-balik (ngadto sa Allah sa paghinulsol ug pagkamasinugtanon), ug nagtuman sa 'Iyang mga sugo' —
33. Nga nagbarug sa Kahadlok sa Labing Madagayaon (Allāh) sa tago, ug miabot uban ang kasingkasing nga nagabalik sa paghinulsol (ngadto Kaniya, nga gawas-non sa pagsimbag dios-dios ug pagkasalingkapaw):
34. Sumulod kamo (sa Paraiso) niini sa kalinaw, mao kana ang Adlaw sa Pagpamuyo (Pagpabilin sa kahangturan).
35. Anaa kanila didto (sa Paraiso) ang bisan unsa nga ilang gitinguha, ug uban Kana-mo adunay daghan pa (kay niana).
36. Pila na ka (makasasala) nga kaliwatan ang Among gilaglag una kanila nga mas gamhanan sa gahum kay kanila, ug nakasuroy sa daghang mga yuta. Aduna bay

dapit nga kaikyasana (alang kanila sa diha nga ang Paghukom muabut)?

37. Sa pagkatinuod niana adunay usa ka pahinumdom alang sa bisan kinsa nga adunay kasingkasing o naminaw samtang siya usa ka saksi.
38. Sa pagkatinuod, Kami nagbuhat sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala kanila sulod sa unom ka Adlaw, ug walay bisan unsa nga kaluyahon o kakapoy nga nakatandog Kanamo.
39. Busa pagpakamapailubon sa unsay ilang gisulti, ug himayaa ang imong Ginoo (Allāh) uban ang pagdalayeg sa dili pa ang pagsubang sa adlaw ug sa dili pa (ang) pagsalop niini.
40. Ug himayaa Kaniya sa (bahin sa) kagabion ug human sa paghapa (mga pag-ampo).
41. Paminaw sa Adlaw sa diha nga ang tigtawag (usa ka anghel) motawag (alang sa Pagkabanhaw) gikan sa duol nga dapit (pinaagi sa Mando sa Allah).
42. Ang Adlaw sa diha nga sila makadungog sa (kusog nga) Pagbuto uban kamatuoran; kana mao ang Adlaw sa Pagpanggawas (gikan sa mga lubnganan).
43. Sa pagkatinuod, Kami naghatag ug kinabuhi ug nagpahinabog kamatayon, ug nganhi Kanamo ang kataposang Pagbalik;
44. Sa Adlaw nga ang yuta mapikas alang kanila samtang sila midali sa paggula [gikan sa ilang mga lubnganan]; kana usa ka sayon nga panagtigum alang Kanato.
45. Kami nakahibalo pag-ayo sa ilang gisulti (nga pagpanghimakak niini nga Mensahe), ug ikaw dili usa aron sa pagpamugos kanila (sa pagtuo o pagpasakop); apan pahinumdumi (siya) pinaagi sa Qur'an, siya nga nahadlok sa Akong pagpanghulga ug silot.

Az-Žāriyāt

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa hangin nga gisabwag 'abug',
2. Ug ang mga panganod nga nanag-sapnay sa mabug' at nga mga lulan (sa tubig),
3. Ug pinaagi sa mga barko nga naglawig sa kadagatan sa kasayon,
4. Ug pinaagi sa mga anghel nga nagahatud (sa mga tagana ug panalangin) pinaagi sa Mando (sa Allah);
5. Ang unsay gisaad kaninyo (sa pagkabanhaw) tinuod gayod,
6. Ug sa pagkatinuod, ang Paghukom moabut gayud.
7. Ug pinaagi sa kalangitan sa ilang kahibulongang disenyo!!
8. Sa pagkatinuod, ang inyong gipa-mulong (mahitungod sa Qur'an) nagka-sumpaki,
9. Talikod gikan 'sa Qur'an' ang bisan kinsa nga mitalikod niini.
10. Tinunglo ang mga bakakon nga nangagpas ug nanglibak⁽¹⁾,
11. Kinsa naunlod sa pagkawalay pagtagad ug pagpasagad (mahitungod sa Pikas Kinabuhi);
12. Sila pangutana: «Kanus-a ang Adlaw sa 'Paghukom ug' Pagbalus?».
13. Ang adlaw sila pagsulay (pagasunogon) pinaagi sa kalayo.
14. (Kini igaingon kanila): «Tilawi ang imong pagsulay 'pagsakit'; mao kini ang imong gipangayo aron mapadali».
15. Sa pagkatinuod, ang mga matarong
maanaa sa mga tanaman ug sa mga tuburan (sa Paraiso).
16. Nga nanagkalipay sa unsay gihatag sa ilang Ginoo (Allāh) kanila; sa pagkatinuod sila sa wala pa kini, mga mamumuhat ug maayo.

(1) Laing kahulogan: Alaot kadtong kinsa mao naunlod sa pagkawalay pagtagad ug pagkalibog (mahitungod sa Kamatuoran) nga wala magtagad niini.

17. Dili sila matulog tibuok gabii (gawas nga sila makagahin ug pipila ka mga pag-am-po niini).
18. Ug sa mga takna sa dili pa ang kadlawon sila nangayo ug kapasayloan kang Allāh sa ilang mga sala.
19. Ug sa ilang bahandi adunay katungod alang sa nangayo (makalilimos), ug alang sa gihikawan (pobre nga wala mangayo).
20. Ug sa yuta adunay mga timaan alang kanila nga adunay hugot nga pagtuo ug kasiguroan.
21. (Adunay mga ebidensya sa Kamatuoran) sa inyong mga kaugalingon; dili ba unya ninyo makita?
22. Ug anaa sa langit ang inyong tagana ug unsay saad kaninyo.
23. Ug pinaagi Kaniya ang Ginoo 'Allāh' sa kala-ngitan ug yuta, mao kini ang tanan nga kamatooran; sama sa kamatooran nga inyong gipamulong karon.
24. Nasayod ba kamo sa sugilanon sa
«mga pinasidung'gan nga mga miduaw kang Ibrahim (i.e., ang mga anghel)?
25. Sa diha nga sila (ang mga anghel) misulod sa ibabaw niya, sila miingon: 'Kalinaw.' Siya mitubag, 'Kalinaw,' ug miingon: 'Kamo mao mga estranghero 'ngadto Kanamo'.'
26. Unya siya miadto sa iyang pamilya sa tago, ug nagdala ug usa ka tambok nga (sinugbang) nating baka,
27. Ug iyang gibutang duol kanila, ug miingon; «dili kamo mukaon?»
28. Siya nahadlok kanila, apan sila miingon; «Ayaw kahadlok.» Ug sila (ang mga Anghel) mihatag kaniya sa maayong balita sa manganak usa ka batang lalaki nga adunay kahibalo (ang pagkatawo ni Isaak).
29. Unya ang iyang asawa misaka uban ang paghilak (sa kalipay), ug iyang gisagpa ang iyang nawong (sa pagkatingala) ug miingon: 'Ako usa ka tigulang nga apu-ling babaye!'
30. Sila miingon: «Mao kana ang giingon (sa Allah) nga imong Ginoo»: Sa pagkati-nuod Siya mao ang Labing Maalamon, ang Labing Nahibalo.

31. (Si Abraham) miingon: «Nan unsa man ang inyong misyon dinhi, Oh (anghelanon) nga mga Mensahero?»
32. Sila 'ang mga anghel' miingon: «Sa pagkatinuod kami gipadala ngadto sa usa ka daotang katawhan (ang katawhan ni Lut)»,
33. Aron ipakanaog kanila ang mga bato nga hinimo sa gahi nga yutang kolonon.
34. Nga gimarkahan sa imong Ginoo 'Allāh' alang sa ang mga malinapason.
35. Unya 'sa wala pa ang pagsakit' Gipabakwit namo ang mga magtutuo gikan sa siyudad.
36. Apan usa ra ang among nakit-an nga pamilya nga nagpasakop sa 'kay Allah'⁽²⁾ .
37. Ug didto⁽³⁾ Kami nagbilin og usa ka Timaan alang kadtong kinsa adunay kahadlok sa sakit nga pagsakit.
38. Ug sa (sugilanon ni) Moises (adunay Timaan): Sa dihang Kami nagpadala kaniya ngadto kang Paraon uban sa tin-aw nga katungod (gahum).
39. Apan siya (Paraon) mitalikod uban sa iyang kasundalohan ug miingon (mahitun-god kang Moises): «Usa ka salamangkero o usa ka buang nga tawo.»
40. Busa Among gisakmit siya (Paraon) ug ang iyang mga sundalo, ug gisalibay si-lang tanan ngadto sa dagat, samtang siya mao ang angay nga pagabasulon.
41. Aduna usab ebidensya sa Kamatuoran) sa (sugilanon sa) Aad Sa dihang Kami nagpadala batok kanila ug malaglagon nga hangin.
42. Wala kini magbilin ug bisan unsang gihuyop niini kondili gihimo kini nga naguba ug nadugmok.
43. Ug sa (tribo sa) Thamud: (adunay timaan) sa diha nga gikaingon ngadto kanila: «Paglingaw sa inyong mga kaugalingon sa makadiyot.»
44. Apan sila misukol batok sa Kasugoan sa ilang Ginoo (Allāh), busa ang dalugdog misakmit kanila samtang sila nagtan-aw.
45. Busa sila wala maka-tindog, ni sila makapanalipod sa ilang mga kaugalingon.
46. Ug (Among gilaglag) ang mga katawhan ni Noe kaniadto, sa pagkatinuod sila usa

(2) Ang Propeta Lut ug ang iyang duha ka anak nga babaye.

(3) Sa Lugar sa Patayng Dagat sa Palestina.

ka katawhan nga masupilon.

47. Ang langit Among nagtukod kini uban sa gahum, ug sa pagkatinuod Kami mao gayud ang magpalapad niini.
48. Ug ang yuta, Kami gibuklad (niini); ug (Kami) ka Maayo nga Tigbuklad.
49. Ug ang tanang butang Among gibuhāt nga managpares, aron kamo mahinumdom (sa mga Gasa sa Allāh)⁽⁴⁾.
50. Busa kalagiw kamo (kang) Allāh, sa pagkatinuod ako usa ka tin-aw nga tigpasidaan nganha kaninyo gikan Kaniya.
51. Ayaw gayod kamo pagsimba ug laing diyos gawas (kang) Allāh: Sa pagkatinuod ako usa ka tin-aw nga tigpasidaan kaninyo gikan Kaniya.
52. Sa samang paagi walay miabot niadtong nauna kanila, nga Mensahero (gikan sa Allāh) gawas nga sila miingon 'mahitungod kaniya': «Siya usa ka salamangkero o usa ka buang nga tawo.»
53. Napasa ba nila kini ingon nga kabilin sa usag-usa? Hinunoa, sila sa ilang kaugalingon malinapason nga katawhan.
54. Busa 'karon' talikod gikan kanila 'O Propeta', kay dili ka mabasol.
55. Apan pahinumdumi (sila), kay sa pagkatinuod ang pahinumdom makaayo sa mga magtotoo.
56. Ako (Allāh) wala naglalang sa jinn ug sa mga tawo gawas nga aron sila mosimba Kanako lamang.
57. Wala ako nagtinguha ug tagana gikan kanila, ni hangyuon sila sa pakan-or Ako (nga mao, pagpakaon ilang kaugalingon o ang Akong mga linalang).
58. Sa pagkatinuod ang Allāh mao ang Dakong Maghahatag sa tanang kalan-on (sustento), Tag-iya sa Dakong Kusog, ang Labing Malig'on.
59. Busa sa pagkatinuod sila nga nagbuhat ug kadautan, makabaton sa usa ka bahin sa Silot, sama sa dautan nga bahin sa Silot (nga miabut ngadto sa) ilang mga nag-

(4) Gikan sa matag butang gibuhāt namo ang usa ka parisan sama sa lalaki ug babaye, ang langit ug ang yuta, aron inyong mahinumdoman ang pagkausa ni Allāh nga naglalang gikan sa matag butang usa ka parisan ug kamo mahinumdom sa Iyang abilidad.

una, busa ayaw pasagdi sila nga mangutana Kanako sa pagpadali niini.

60. Busa, alaut sila nga naglimod sa kamatuoran, sa ilang Adlaw diin sila nga gihulga.

Aṭ-Ṭūr

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. (Gipanumpa Ako) pinaagi sa bukid 'Sinai' ⁽¹⁾,
2. ug pinaagi sa usa ka Libro nga gisulat (ang Qur'an).
3. Sa usa ka lapad nga bukas basahon nga linukot,
4. Ug pinaagi sa Balay (sa pagsimba) nga ginaduaw kanunay⁽²⁾,
5. Ug [pinaagi sa] ang atop nga gipataas sa taas (ang kalangitan),
6. Pinaagi sa dagat nga magbukal ug napuno sa tubig⁽³⁾.
7. Sa pagkatinuod ang pagsakit sa (Allah) nga imong Ginoo mahitabo⁽⁴⁾;
8. Walay bisan kinsa nga makapugong niini;
9. Sa Adlaw nga ang langit mauyog sa makalilisang nga pag-uyog.
10. Ug ang kabukiran mabalhin gikan sa ilang mga dapit (sama sa usa ka panganod o nagkatag nga abog).
11. Nan, niadtong adlaw alaut alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
12. Nga anaa sa (kawang) nga mga pagkigipulong nga naglingaw sa ilang mga kaugalingon (pinaagi sa pagsunod sa ilang ubos nga mga tinguha).
13. Ang Adlaw nga diin sila itambog ngadto sa Kalayo sa Imperno uban (sa dili mapugngan) nga pagduso, (ug pagasultian):
14. «Kini mao ang Kalayo sa Imperno nga inyong gilimod kaniadto.»
15. Kini ba (nga Silot) salamangka o dili nimo kini makita?
16. Sumulod kamo (aron) mangasunog sa sulod niini, ug antosa (kini) nga mapailu-

(1) Sa bukid Sinai, diin si Moises gihatagan sa Torah.

(2) Si Allāh nanumpa pinaagi sa Balay nga ang mga anghel sa langit mibisita kasagaran tungod sa Iyang pagsimba o ang Ka'bah.

(3) O pinaagi sa dagat nga nagdilaab.

(4) Niadtong dili motuo.

bon, o dili mapailubon, kini managsama lamang kaninyo; kamo gibaslan lamang (sa) sa tanan ninyong mga dautan nga binuhatan.

17. Sa pagkatinuod, ang mga matarong maanaa sa mga tanaman ug mga kahupayan nga dili maputol (Paraiso),
18. Nga nag-maya sa kadagaya nga gihatag kanila sa ilang Ginoo (Allāh), ug (tungod kay ang Allāh) ang ilang Ginoo miluwas kanila gikan sa Silot sa Imperno.
19. (Sila pagasultihan): «Kumaon ug uminom kamo nga malipayon, tungod sa unsay inyong gibuhat kaniadto (nga pagkamatarung).»
20. Nga Nagsandig sa mga trono nga gibutang nga hinan'ay, ug Kami magpami-nyo (magpapangasawa) kanila sa mga maanyag nga (mga babaye nga) adunay maanyag nga mga mata.
21. Ingon (alang) kanila nga mituo, ug sa ilang mga anak nga nagsunod kanila sa Pagtuo, Kami maghiusa kanila uban sa ilang mga anak, ug Kami dili maghikaw kanila sa bisan unsa (nga ganti) sa ilang (maayo) nga mga buhat; ang matag tawo adunay tulubagon nianang unsay iyang kinitaan 'sa maayo o daotan.
22. Ug Kami magahatag kanila ug prutas ug karne nga maoy ilang gitinguha.
23. Didto, Sila magpasapasa ngadto sa usag-usa ka kopa (sa lunsay nga bino) nga walay pulong nga kakawangan, ni pag-pakasala.
24. Adunay molibot kanila nga batan-ong mga lalaki (nga nag-alagad kanila) ingon nga kon sila tinago nga mga perlas nga gitipigan sa ilang mga kabhang.
25. Ug ang uban kanila moduol sa uban nga magpinangutan-anay sa usag-usa.
26. Sila moingon, "Sa wala pa kini nga ganti" kita kaniadto ahadlok sa Allah samtang kami taliwala sa atong katawhan.
27. Apan ang Allah nagmaloloy-on kanamo, ug Siya miluwas kanamo gikan sa Silot sa Kalayo.
28. Sa pagkatinuod kami kaniadto misangpit Kaniya (Allah lamang ug wala nay lain) kaniadto, sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Maliputon, ang Labing Maluluy-on.
29. Busa (padayon sa) pagpahinumdom (kanila), kay ikaw dili, pinaagi sa grasya sa

(Allah) nga imong Ginoo, usa ka mananagna o usa ka buang nga tawo.

30. O sila nag-ingon: «(Siya) usa ka magbabalak, kita maghulat alang kaniya nga dautan nga mga katalagman sa kapanahonan.»
31. Isulti: «Paghulat (kamo), kay sa pagkatinuod ako usab uban kaninyo nga naghulat.»
32. O ang ilang mga salabutan nagsugo ba kanila sa pagsulti niini? O sila malinapason nga katawhan (nga nagsupak sa Kamatuoran ug sa Kalinaw)?
33. O sila ba nag-ingon: «Siya (Muhammad) nagtumotumo niini (ang Qur'an). Dili, sila wala motuo.»
34. unya pasagdi sila nga makapatungha ug usa ka nga pamahayag nga sama niini (ang Qur'an) kon sila matinud-anon.
35. O sila ba gibuhat gikan sa wala bisan unsa? O sila ba ang mga manlalalang (sa ilang kaugalingon)?
36. Sila ba maoy naglalang sa mga kalangitan ug yuta? Dili! Hinoon, sila walay kasigurohan.
37. O sila ba maoy tag'iya sa mga tipiganan nga bahandi nga anaa sa imong Ginoo (Allah)? O sila maoy nag-dumala nini?
38. O sila ba adunay mga pamaagi 'ngadto sa mga langit) nga diin sila naminaw? Nan, siya nga naminaw, ipagula siya sa Kamatuoran ug tin-aw awtoridad.
39. O Siya ba adunay mga anak nga babaye (ingon sa inyong pag-angkon), samtang kamo adunay mga anak nga lalaki?
40. O nangayo ka ba kanila (Muhammad) alang sa usa ka ganti (alang sa Mensahe) aron sila mabug-atan sa utang?
41. O nanag-iya ba sila sa [kahibalo sa] Dili Makita aron ilang masulat kini?
42. O sila ba nagplano ug usa ka laraw (batok kanimo Oh Muhammad)? Apan sila nga (nagpadayon sa) paglimod mao ang anaa sa laraw ug daan nanag gi-timan'an.
43. O aduna ba silay dios gawas sa Allah? Himayaon ang Allah gikan sa tanan nga ilang gipaangkon (Kaniya) nga mga kauban 'sa pagsimba'.

44. Kon sila maka-kita sa tipak sa langit nga mahulog, sila maga-ingon pa, kini mao mga panganod lamang nga tinapok.
45. Busa biyai sila hangtod nga ilang maatubang ang Adlaw diin sila pagahampakon (sa kahadlok ug kalisang, ang Adlaw sa Pagkabanhaw):
46. Ang adlaw diin ang ilang manga laraw dili maga-pulos, ni usab sila tabangan⁽⁵⁾.
47. Ug sa pagkatinuod sila nga nagbuhat sa kadautan (pinaagi sa pagbutang ug kauban sa Allah or pagbuhat lian ug makamatay nga mga sala) makabaton ug usa ka silot gawas pa niana (sa kalibutan), apan kadaghanan kanila wala mahibalo .
48. Busa humulat ka nga mapa-ilubon 'O Muhammad' sa Kamandoan sa (Allah) nga imong Ginoo, kay sa pagkatinuod ikaw anaa ilalum sa Among mga Mata (Pan-an-aw, ug Panalipod), ug himayaa ang imong Ginoo (Allah) uban ang pagdayeg sa diha nga ikaw mahigmata.
49. Sa panahon sa kagabhion, himayaa ug dayega usab Siya, ug human sa pagsalop sa mga bitoon (sa kadlawon).

(5) Sa Kalibutan kini pinaagi sa kamatayon ug pagkabihag ug sa Barzakh kini pinaagi sa pag-antus sa lubnganan, apan kadaghanan kanila wala mahibalo niana ug mao nga sila nagpabilin sa ilang pagkadi-li-matinuohon.

An-Najm

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa bitoon⁽¹⁾ sa diha nga kini magasalop.
2. Ang inyong kauban 'Si Muḥammad, ang Mensahero ni Allāh' wala mahisalaag sa dalan sa giya ni siya mitipas;
3. Ni siya 'Propeta Muhammad' mosulti gikan sa (iyang kau-galingong) pulong ug tinguha.
4. Kini usa lamang ka Pinadayag nga gipadayag (kaniya, pinaagi sa Anghel Gabriel),
5. Siya gitudloan pinaagi sa usa (Gabriel) ka dakong kusog.
6. (Nga usa ka anghel) matahum sa panan-awon, sa salabutan, ug siya nagpakita (ngadto sa Propeta Muhammad) 'sa iyang tinuod nga hulagway',
7. Samtang siya 'Anghel Gabriel' anaa sa kinatas-ang bahin sa kapunawpunawan.
8. Unya siya (si Gabriel) mikanaug ug miduol;
9. Sa gilay'on nga duha ka pana o labing duol kay niini;
10. Ug Siya (Allah) mipadayag ngadto sa Iyang alagad (ang Propeta Muhammad pinaagi kang Gabriel) sa unsay buot Niyang ipadayag.
11. Ang kasingkasing 'sa Muhammad' wala ma-makak bahin sa unsay nakita niini 'atol sa Pagsaka ngadto mga langit'.
12. Nan, makiglalis ba kamo kaniya mahitungod sa unsay iyang nakita sa gabii sa iyang panaw ug Pagsaka sa mga langit?
13. Ug sa pagkatinuod si Muhammad nakakita kaniya (Gabriel) sa laing pagkanaug 'sa gabii sa iyang panaw ug Pagsaka sa mga langit',
14. Sa kinalay-ang kahoy sa Sidr⁽²⁾ ;

(1) Ang konstelasyon sa Pleiades.

(2) Nga anaa sa kinalay-ang utlanan sa Ikapitong langit diin human niini wala gayoy maka-agi;

15. Nga duol niini walay katapusan ang Tanaman sa Puy-anan (Paraiso).
16. Sa diha nga gitabunan sa sidr nga unsay tinabunan (ang mga kahibulungan ug gwapa matang sa mga kolor);
17. Ang panan-aw (sa Propeta Muhammad) wala magduhaduha, ni kini makalapas sa utlanan.
18. Sa pagkatinuod siya nakakita sa mga kahibulungan nga mga Timaan sa iyang Ginoo (Allāh)⁽³⁾.
19. Nakahunahuna na ba kamo (O mga tigsimbag diosdios) sa (babaye nga mga diosdios) kang Lat ug Uzza (ug uban pa, nga inyong gisimba gawas ni Allāh),
20. Ug si Manat, ang laing ika-tulo nga diyos-diyos.
21. Unsa! Alang ba kaninyo ang anak nga lalaki ug alang Kaniya ang (anak nga babaye, ingon sa imong pag-angkon).
22. Kini sa pagkatinuod usa ka dili makiangayon nga pagkabahin!
23. Sila (mga diosdios nga inyong gisimba) walay lain kondili mga ngalan nga inyong gihingalan, kamo ug ang inyong mga amahan; Ang Allah wala nagpakanaug alang kanila ug bisan unsang katungod (awtoridad). Sila (nga nagsimba kanila) walay gisunod gawas sa pangagpas, ug sa ubos nga mga tinguha nga sa (ilang) kaugalingong gikahiligan; ug sa pagkatinuod ang (husto) nga Giya miabut kanila gikan sa ilang Ginoo (Allah).
24. O kinahanglan ba nga (ang matag) tawo makabaton ug bisan unsa nga (mga tigpataliwala) iyang gusto 'ug ang tanang iyang mga tinguha'?
25. Hinunoa, Iya sa Allah (lamang) ang Kataposan ug ang unang kinabuhi⁽⁴⁾.
26. Ug pila na ka anghel nga anaa sa mga langit nga ang ilang pagpataliwala wala gayuy kapuslanan gawas kon ang Allah maghatag ug Pagtugot ngadto sa kinsay

(3) Nakita gayud ni Muhammad - hinaut nga panalanginan siya ni Allah ug hatagan siya og kalinaw - sa gabii sa iyang pagkayab gikan sa labing dako nga mga timailhan sa Iyang Ginoo, nga nagpamatuod sa abilidad sa Ginoo, tungod kay nakita niya ang Paraiso ug nakita niya ang Impiyerno ug ang uban pa niini.

(4) Busa wala na magkinahanglan ug bisan unsa nga tigpataliwala o tigpangaliya tali sa Dios ug sa Iyang mga binuhat, kamo kinahanglan nga mag-ampo sa direkta ngadto Kaniya ug pangayoa ngadto lamang Kaniya ang unsay inyong mga panginahanglanon).

Iyang gusto ug gikahimut-an⁽⁵⁾ .

27. Sa pagkatinuod, kadtong dili motuo sa Pikas Kinabuhi naghingalan sa mga anghel ug pangbabaye nga mga pangalan (naghunahuna kanila nga sila mga babaye nga mga diyosa).
28. Apan sila walay (Balaanon) nga kahibalo niini; wala silay bisan unsa nga gisunod gawas sa pangagpas, ug sa pagkatinuod ang pangagpas walay bisan unsa nga kapuslanan batok sa Kamatuoran.
29. Busa talikdi ang bisan kinsa nga mitalikod sa Among Pahinumdom (Qur'an), ug wala magtinguha sa bisan unsa gawas sa kinabuhi niining kalibotana.
30. Kana mao ang ilang limitadong naabot sa kahibalo; sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allāh) labing nakaila kaniya nga nahisalaag gikan sa Iyang Dalan, ug Siya labing nahibalo kon kinsa ang maong giniyahan.
31. Iya sa Allah ang bisan unsa nga anaa sa mga langit, ug ang bisan unsa nga anaa sa yuta aron Siya magabalos kanila nga nagbuhat ug daotan sumala sa unsay ilang gibuhay, ug muganti niadtong nagbuhat ug maayo uban sa kaayohan.
32. Kadtong nagpalayo sa dagkong mga sala ug ngil-ad nga mga kalaw-ayan gawas sa ginagmay nga mga sala - sa pagkatinuod ang inyong Ginoo (Allah) lapad sa Kapasayloan (alang kanila). Siya ang labing nakaila kaninyo sa diha nga Siya nagpagawas kaninyo gikan sa abog sa yuta, ug sa diha nga kamo mga puya pa nga anaa sa sabakan sa inyong mga inahan; tungod niana ayaw paka-matarunga ang inyong mga kaugalingon ug ayaw pag-angkon ug kaputli. Siya (Allah) labing nakaila kaniya nga nanag-likay sa pag-pakasala.
33. Nakita ba ninyo siya kinsa nga mitalikod (sa Islam)?
34. Nga naghatag ug diyutay ug dayon nagpugong?
35. Anaa ba kaniya ang kahibalo sa dili makita aron siya makakita?
36. O, wala ba siya mapahibalo kon unsa ang anaa sa Kasulatan ni Moises?
37. Ug (kang) Abraham nga mituman (sa mga Kasugoan sa iyang Ginoo - Allāh):

(5) Si Allāh dili motugot ni bisan kinsa nga nagbutang ug kauban [kauban Niya] sa pagpataliwala ug si Allāh dili mahimuot sa tigpataliwala nga nagsimba gawas ni Allāh.

38. Nga ang usa ka tawo dili magapas-an sa sala sa lain diha sa iyang kaugalingon⁽⁶⁾,
39. Ang tawo walay bisan unsa gawas sa unsay iyang gipaningkamotan,
40. Ug ang iyang buhat sa dili madugay makita.
41. Unya siya pagagantihan alang sa iyang buhat sa hingpit sa ganti.
42. Ug ngadto sa imong Ginoo (Allāh) mao ang pagbalik ug katapusan sa tanang butang 'ug ang ilang pagbalik human sa ilang kamatayon».
43. Siya (Allah) mao ang Nagpahinabo kaninyo sa pagkatawa ug paghilak.
44. Siya (Allah) mao ang naghimo sa kamatayon ug naghatag ug kinabuhi.
45. Siya (Allah) nagbuhat sa paresan, ang lalaki ug ang babaye,
46. Gikan sa semilya sa diha nga kini gipagawas 'ug gibutang sa sabakan'.
47. Ug diha Kaniya nag-agad ang Kinabuhi human ang kamatayon (Pagbanhaw sa mga patay).
48. Siya 'Allāh' mao nga nagpadato ug makatagbaw.
49. Ug Siya (Allah) mao ang Ginoo sa Sirius⁽⁷⁾;
50. Ug Siya (Allah) mao ang naglaglag sa 'Aad (katawhan) sa karaang panahon⁽⁸⁾.
51. Iyang gilaglag ang [tribu] ni Thamūd⁽⁹⁾, busa wala Siya magbilin bisan usa kanila.
52. Maingon man sa katawhan ni Noe kaniadto 'Iyang gilaglag'; sa pagkatinuod sila labaw nga dili makiangayon ug labaw pa nga malupigon⁽¹⁰⁾.
53. Ug Siya ang naglaglag sa mga syudad (sa Sodoma ug Gomorra) nga Iyang gigung-ob⁽¹¹⁾.

(6) Gawas lamang kon iyang midasig o mitabang sa uban (ngadto) sa pagpakasala - ang hingpit nga Hustisiya gikan sa Allah.

(7) Ang bitoon nga gisimba sa ang mga pagano.

(8) Sila mao ang mga igsoon ni Hūd sa diha nga sila nagpadayon sa ilang kawalay pagtuo.

(9) Ang mga banay ni Šālīh.

(10) . Sa pagkatinuod ang mga tawo ni Noe mas grabe pa sa paglapas sa hustisiya ug mas bug-at pa kay sa [tribu ni]. 'Ad ug [tribu ni]. Thamūd tungod kay si Noe mipuyo uban kanila usa ka libo ka tuig gawas sa kalim-an ka tuig, samtang nagdapit kanila sa pagtuo. sa pagkausay ni Allāh, apan wala sila motubag.

(11) Ang mga katilingban sa mga katagilungsod ni Lot iyang gibayaw ngadto sa pataas. Unya gisalibay niya sila sa yuta.

54. Ug mitabon kanila ang unsay nakatabon (sa pagsakit).
55. Hain sa mga Pabor sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong giduhaduhaan (o pakiglalis)?
56. (Si Muhammad) mao usa Tigpa-sidaan sama sa kanhing Tig-pasidaan (gikan sa Dios).
57. Ang Gitakda nga takna (Adlaw sa Paghukom) naga-kahiduol.
58. Walay usa nga makapadayag niini o makatangtang sa kalisod niini gawas kang Allāh.
59. Ikaw ba unya nahibulong niining (Balaanon) pahayag?
60. Ug kamo maga-katawa niini ug wala mohilak?
61. Samtang kamo nag-usik sa inyong panahon diha sa mga walay kapuslanan⁽¹²⁾.
62. Busa (pagtugyan ug) paghapa kamo ngadto Kang Allāh ug pag-alagad Kaniya nga matinud-anon (uban sa tibook nga kasing-kasing ug kalag).

(12) Kakawangan, ug nagpatuyang sa kalingawan, walay pulos nga panagdula, panag-awit, nga anaa sa pagkawalay pagtagad.

Al-Qamar

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang Takna nagkaduol na, ug ang bulan napikas (sa duha) ka bahin⁽¹⁾ .
2. Kon sila (ang mga manlilimod) makakita og usa ka Milagro, sila motalikod ug moingon: «Kini usa nagpadayon nga salamangka.»
3. Sila misalikway ‘sa Kamatuoran’ , ug misunod sa ilang ubos (kawang) nga mga tinguha; ug ang matag butang adunay gikatudlong panahon.
4. Sa pagkatinuod ang pipila ka kasayuran miabot kanila (sa paglaglag sa mga nasud), nga diin adunay (igo nga Pasidaan) sa pagpugong (kanila gikan sa kadautan).
5. Hingpit nga Kaalam - apan kini nga mga pasidaan walay kaayohan ‘ngadto kanila’;
6. Busa biyai sila (Oh Muhammad) hangtud muabot unya ang adlaw diin ang Magtatawag, kanila maga-tawag ngadto sa usa ka maka-lilisang butang!
7. Ang ilang mga mata nagpaubos, nga nanggawas gikan sa ilang mga lubnganan sama sa mga dulon nga nagkatibulaag;
8. nagdali paingon sa nanawag. Ang mga manlilimod mosinggit, «Kini usa ka lisud nga Adlaw!»
9. Una kanila, ang mga tawo ni Noe nagsalikway (sa ilang Mensahero), busa ilang gisalikway ang Among alagad (Noe), ug nanag-ingon: «Aniyai usa ka boang.» Ug siya ilang gihulga!
10. Busa siya nag-ampo sa (Allah) iyang Ginoo, (nga nag-ingon): «Ako nabuntog, busa tabangi (ako).»
11. Busa Kami nag-abli sa mga ganghaan sa langit uban sa tubig nga nagabubo.
12. Ug gipahinabo ang yuta sa pagbuto uban mga tubod, ug ang tubig manggitagbo alang sa gitakda na nga katuyoan.

(1) Ang pagbulag sa bulan usa sa ang pisikal nga mga milagro sa Propeta Muhammad - hinaut nga pana-
langinan siya ni Allah ug hatagan siya og kalinaw.

13. Ug Among gidala siya (Noe) niana nga (arka) nga hinimo gikan sa mga tabla ug mga lansang;
14. Naglawig ilalom sa Atong 'mabinantayon' Mga Mata—usa ka ganti alang kaniya (Noe) nga gisalikway.
15. Sa pagkatinuod, Kami nagbilin niini ingon nga usa ka Timaan, apan aduna bay bisan kinsa nga mokonsiderar niini?
16. busa, unsa (makalilisang) ang Akong pagsakit (pagkahuman) sa Akong mga Pasidaan.
17. Ug sa pagkatinuod, Among gihimo ang Qur'an nga sayon sa paghinumdum (ug pagsabot), apan aduna bay bisan kinsa nga makahinumdom ug mokonsiderar niini?
18. (Ang katawhan sa) 'Aad misalikway (sa ilang Propeta Hud), busa, unsa (makalilisang) ang Akong pagsakit (pagkahuman) sa Akong mga Pasidaan.
19. Sa pagkatinuod, Kami nagpadala batok kanila sa ka mabangis nga hangin, sa usa ka adlaw sa walay hunong nga kagul-anan,
20. Nagbanlas sa mga tawo palayo ingon nga para bang sila mga inibot nga mga punoan sa palma.
21. Busa, unsa (makalilisang) ang Akong pagsakit (pagkahuman) sa Akong mga Pasidaan.
22. Ug sa pagkatinuod Among gihimo ang Qur'an nga sayon sa paghinumdum (ug pagsabot), apan aduna bay bisan kinsa nga makahinumdom ug mokonsiderar niini?
23. Ang tribo sa Thamud misalikway usab sa mga Pasidaan.
24. Busa sila miingon: «Usa (lang) ba ka tawo nga gikan kanato ang atong pagasundon (nga mao si Salih), nan sa pagkatinuod kita anaa sa kasaypanan ug pagkabuang.
25. Ang Pahinumdom ba gipakanaog ngadto kaniya lamang taliwala kanamo? Hinunoa, siya usa ka walay dungog nga bakakon!»
26. Ugma sila mahibalo, kong kinsa ang bakakon, ang mapahitas-on.
27. Sa pagkatinuod, Among ipadala ang baye nga kamelyo ingon nga usa ka pagsulay

alang kanila; busa lantawa sila (Oh Saleh) ug pagbaton og pailub.

28. Ipahibalo sila nga ang tubig sa ilang atabay gibahin-bahin sa taliwala nila ug sa kamelyo nga baye; ang katungod sa matag usa sa pag-inom gipabarog (pinaagi sa mga turno o pagpulipuli).
29. Apan ilang gitawag ang ilang kaubanan, busa iyang gikuha (usa ka espada) ug mipatay (kaniya).
30. Busa, unsa (makalilisang) ang Akong pagsakit (pagkahuman) sa Akong mga Pasidaan.
31. Sa pagkatinuod, Kami nagpadala kanila ug usa ka pagbuto (pagtayhop) tungod niana, sila nahimong manga kaging pagatpat nga ig-babalay sa toril.
32. Ug sa pagkatinuod Among gihimo ang Qur'an nga sayon sa paghinumdum (ug pagsabot), apan aduna bay bisan kinsa nga makahinumdom ug mokonsiderar nii-ni?
33. Ang katawhan ni Lut misalikway sa mga Pasidaan.
34. Sa pagkatinuod, Kami nagpadala batok kanila ug usa ka mapintas nga unos sa mga bato (nga milaglag kanilang tanan), gawas sa pamilya ni Lut; Giluwas namo sila sa wala pa muabot ang banagbanag,
35. Isip usa ka grasya gikan Kanamo; sa ingon niana Kami moganti kaniya nga nagpa-salamat.
36. Sa pagkatinuod, siya mipahimangno kanila sa Among pagkastigo, apan sila magahion nga nakiglalis sa mga Pasidaan.
37. Ug sila mihangyo kaniya nga itugyan ang iyang mga bisita ngadto kanila apan Kami gibutaan ang ilang mga mata: busa, tilawi ang Akong silot human sa Akong mga pasidaan.
38. Ug sa pagkatinuod sa sayong kabuntagon ang kalag-lagan miabot kanila.
39. Busa tilawi ang Akong Silot (human) sa Akong mga Pasidaan.
40. Ug sa pagkatinuod Among gihimo ang Qur'an nga sayon sa paghinumdum (ug pagsabot), apan aduna bay bisan kinsa nga makahinumdom ug mokonsiderar nii-ni?

41. Ug sa pagkatinuod ang mga Pasidaan miabut ngadto sa katawhan ni Paraon.
42. Sila misalikway sa tanan Namong mga Timaan, busa Kami misakmit kanila pinaagi sa usa ka Pagsakmit sa Labing Gamhanan, Hingpit nga makahimo.
43. Ang imong mga manlilimod ba kaninyo mas maayo pa kay niini (guba nga mga nasud), o aduna bay pagkalingkawas alang kaninyo diha sa mga talaan?
44. O sila ba nag-ingon: «Kami usa ka katiguman nga nagtinabangay sa usag-usa ug nakatakda nga mudaug?»
45. Sa dili madugay ang ilang katiguman malupig, ug sila motalikod (sa ilang) mga likod⁽²⁾.
46. Apan ang Takna (sa kalag'lagan) mao ang saad kanila nga panahon, Ug ang maong Takna labing mapait ug makalilisang.
47. Sa pagkatinuod, ang mga dautan anaa sa kasaypanan ug kagul-anan.
48. Sa Adlaw nga sila guyoron pinaagi sa ilang mga nawong ngadto sa Kalayo, (igasulti ngadto kanila): «Tilawi ninyo ang Paghikap sa Imperno.»
49. Sa pagkatinuod, Among gibuhathang matag butang sumala sa usa ka predestinasyon gikan Kanato⁽³⁾ (aron sa pagtuman sa saktong katuyuan).
50. Ang Among Sugo mao lamang ang usa ka pulong sama sa pagpamilok sa mata.
51. Sa pagkatinuod, Amo nang gilaglag 'Oh manmilimod' ang mga sama kaninyo, apan aduna bay bisan kinsa nga makahinumdom ug mokonsiderar niini?
52. Ug ang tanan nga ilang gibuhathang anaa sa sinulat nga mga talaan⁽⁴⁾.
53. Ug ang tanang butang gagmay ug dagku nahisulat⁽⁵⁾.
54. Sa pagkatinuod, ang mga matarong maanaa sa mga Tanaman ug sa mga Suba (sa Paraiso).

(2) Kini nahitabo sa Adlaw sa Badr.

(3) Uban sa Among kahibalo, among kabubut-on, ug Kami misulat sa Gipreserbar nga Papan.

(4) Ang matag butang nga nabuhathang mga tawo, kini nahisulat sa mga talaan sa [mga anghel kinsa]. mga magbalantay; walay makaikyas kanila gikan didto bisan unsa.

(5) Ang matag gamay sa kung unsa ang nahimo ug unsa ang gisulti ug ang matag dako kanila nahisulat sa mga panid sa mga buhat ug sa Papan sa Gipreserbar, ug sila pagagantihan tungod niini.

55. sa Lingkoranan sa Kadungganan sa presensya sa Labing Gamhanan nga Soberano nga Hari.

Ar-Raḥmān

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang Labing Madagayaon (Allah),
2. gitudloan ang katawhan sa Qur'ān⁽¹⁾.
3. Naglalang sa tawo,
4. Ug nagtudlo kaniya sa pagsulti (nga masabtan)⁽²⁾.
5. Ang adlaw ug bulan, naga-subay sa ilang mga dalan pinaagi sa tukma nga kalkulasyon.
6. Ang mga bituon ug ang mga kakahoyan nanag-yukbo 'kang Allāh' sa pagpasakop.
7. Ug ang langit, Siya (Allah) nagpataas niini nga habug, ug Iyang gihimo ang balansi (timbang)⁽³⁾.
8. Aron dili kamo makalapas sa sukod (balansi)⁽⁴⁾.
9. Ug bantayi ang gibug-aton uban ang katarong (kaangayan), ug ayaw himoa ang sukod nga kulang.
10. Ug ang yuta, Iyang gibutang kini alang sa mga buhing binuhat;
11. Sa sulod niini anaa ang mga bunga ug mga palma nga adunay mga sudlanan diin gikan ang bunga sa datiles.
12. ug mga lugas nga adunay mga panit, ug mga tanum nga humot⁽⁵⁾.
13. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?

(1) Pinaagi sa paghimo niini nga sayon sa pagsag-ulo ug sayon sabton ang mga kahulogan niini.

(2) Gitudloan niya kon unsaon pagklaro kon unsa ang anaa sa iyang tanlag sa pagsulti ug pagsulat.

(3) Ang langit iyang gibayaw ibabaw sa yuta ingon sa usa ka atop, Iyang gitukod ang justicia sa ibabaw sa yuta, Ug iyang gisugo sa iyang mga alagad.

(4) Gitukod niya ang hustisya aron dili kamo madaogdaog, O katawhan, ug [aron dili kamo] mahimong magluib sa pagtimbang ug pagsukod.

(5) Ania ang mga lugas nga adunay mga uhay sama sa trigo ug sebada ug ania ang mga tanum kansang kahumot imong gihimo nga humot.

14. Siya naglalang sa tawo gikan sa yuta, sama mag-kukulon.
15. Ug Iyang gibuhat sa mga jaann 'Satan' gikan walay aso nga siga sa kalayo (ug ang mga anghel gikan sa kahayag).
16. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
17. (Ang Allah mao) ang Ginoo sa duha ka pagsubang sa adlaw, ug ang Ginoo sa duha ka pagsalop sa adlaw (sa ting-init ug tingtugnaw).
18. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
19. Siya (Allah) nagtugot sa duha ka dagat (ang parat nga tubig ug ang presko nga tubig) nga modagayday nga gawasnon (aron) sila manggitagbo.
20. (Apan) tali kanila niini adunay usa ka babag diin sila dili magkasagol.
21. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
22. Gikan niini nanggawas ang mga perlas (mutya), ug mga koraless dagko ug gagmay.
23. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
24. Iya ang tanan nga naglutaw nga mga butang, gipataas ibabaw sa dagat sama sa mga taluktok sa bukid.
25. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
26. Ang tanan nga ania sa yuta mahanaw⁽⁶⁾.
27. Ang nawong sa (Allah) imong Ginoo nga magapabilin sa kahangturan, nga puno sa himaya, panalangin, ug kadung-ganan.
28. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
29. Ang tanan nga anaa sa langit ug sa yuta nanag-pangayo Kaniya alang sa ilang mga

(6) Bisan kinsa niining kalibutan nakatakadang sa mamatay.

panginahanglan; sa tanang higayon Siya (Allah) nagadala ug panghitabo (kaliho-kan sa tanang linalang).

30. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
31. Maga-abot ang takna diha Kami maga-husay kaninyo, Oh, duha ka mga panon (sa katawhan ug Jinn);
32. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
33. Oh kamo nga manga panon sa katawohan ug mga jinn, kong kamo makahimo sa paglatas sa mga dapit sa kalangitan ug sa kayutaan, nan latasa ninyo; kamo dili makalatas gawas kon adunay pagtugot (awtoridad) (gikan sa Kanamo - Allāh).
34. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
35. Kini ipadala batok kaninyong duha (tawo ug jinn), walay aso nga mga siga sa kalayo ug tinunaw nga tumbaga, ug kamo dili makahimo sa pagpanalipod sa inyong mga kaugalingon.
36. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
37. Unya sa diha nga ang langit magisi, ug (kini) mahimong sama sa kolor sa rosas nga pulahon (dili na ninyo maagwanta ang makalilisang nga mga panghitabo nga mahitabo).
38. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
39. Busa niadtong Adlaw walay tawo o jinn nga pangutan-on mahitungod sa iyang sala (tungod nailhan na sila).
40. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
41. Ang mga dautan 'makasala' mailhan pinaagi sa ilang mga marka, ug sila pagasakmiton pinaagi sa ilang mga ulohan ug sa ilang mga tiil (ug igatambog ngadto sa

Imperno).

42. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
43. Mao na kini ang Imperno, nga gilimod sa mga dautan!
44. Sila mobalik-balik taliwala niini (sa nagdilaab nga kalayo) ug init nga tubig nga nagabukal⁽⁷⁾.
45. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
46. Alang kaniya kinsa nahadlok sa pagbarug (alang sa pagkwenta) sa atubangan sa iyang Ginoo (Allah, unya mituo ug nagbuhat og maayo -), adunay duha ka tanaman.
47. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
48. Nga adunay (nagakaylap) nga mga sanga.
49. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
50. Kanilang duha adunay duha ka mga tubod nga nagaagay.
51. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
52. Kanilang duha adunay duha ka parisan sa matag bunga.
53. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
54. Sila maga-higda sa mga higdaanan, nga ang pangsulod nga mga hapin hinimo sa seda nga borda; ug ang mga bunga sa duha ka tanaman haduol.
55. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
56. Alang kanila adunay mga babaye nga nagapugong sa ilang panan-aw sa ilang mga

(7) Nga moputol sa ilang mga tinai.

bana; nga walay tawo o jinn nga nakahikap una kanila.

57. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
58. Ingon nga sila (sa kaanyag, sama sa) mga rubi ug koraless.
59. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
60. Ang ganti ba sa maayong buhat bisan unsa gawas sa pinaka - maayong ganti?⁽⁸⁾ ?
61. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
62. Ug gawas niining duha ka tanaman, mao ang duha ka (lain pang) mga tanaman:
63. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
64. Misanag ang kaberde niining duha.
65. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
66. Niining duha ka tanaman adunay duha ka mga busay nga sa kadagaya nanag-agay.
67. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
68. Niining duha ka tanaman anaa ang daghang mga prutas ug mga palma ug mga granada.
69. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
70. Niini nga mga tanaman adunay nga labing maanyag ug putli nga mga babaye.
71. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
72. Mga putli (uban sa matahom nga mga mata) nga limitado sa ilang mga hatods nga

(8) Walay laing ganti alang kang bisan kinsa nga nagbuhat ug maayo pinaagi sa pagsunod sa iyang Ginoo kay sa pagbuhat ug maayo ni Allāh agig balos ngadto kaniya.

puluy-anan.

73. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
74. Walay tawo o jinn nga nakahikap una kanila.
75. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
76. Nagsandig sa berdeng mga unlan ug nindot nga mga karpel.
77. Nan hain man sa mga panalangin sa (Allah) nga inyong Ginoo ang inyong ilimod (O jinn ug katawhan)?
78. Bulahan ang Ngalan sa (Allah) imong Ginoo, nga nanag-iya sa tanang Kahalangdon, Pasidungog, ug Grasya.

Al-Wāqī'ah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Sa diha nga muabot ang dakong (dili malilakayan) nga banghitabo nga moabut (ang Pagkabanhaw sa mga patay).
2. Walay malimod sa pagtungha niini,
3. Ug niana, adunay iga-paubos ug adunay iga-tuboy.
4. Sa diha nga ang yuta mauyog sa usa ka bug-at nga pagkauyog.
5. Ug ang mga kabukiran mukatag ug mahimong manga abog,
6. Busa sila mahimong sama sa nangakatag nga abug.
7. Ug kamo pagabahinon ngadto sa tulo ka mga panon 'nianang adlaw'.
8. Unya (mahitungod) niadtong anaa sa tuo nga kamot⁽¹⁾ unsa ka dako sa ilang kalipay nga katawhan sa tuo kamot.
9. Ang mga kauban sa wala nga magkuha sa ilang mga talaan sa ilang wala nga mga kamot, Pagkaalaot ba gayud ang panon sa walang kamot?
10. Ug ang mga atua sa unahan (sa Pagtuo ug sa maayong mga buhat); sila maoy maga-una (sa pagsulod ngadto sa paraiso).
11. Sila mao kadtong labing haduol ngadto sa Allah,
12. Sa Tanaman sa Kalipay -
13. Usa ka panon sa naunang mga kaliwatan,
14. Ug pipila sa mga kaliwatan sa ulahing mga adlaw mao ang usa sa mga nag-una nga gipaduol,
15. Anaa sa mga trono nga hinabolan (uban sa bulawan ug mga mahalona nga bato),
16. Nga nagsandig niini, nag-atubangay sa usag-usa (sa kasadya ug kalipay);
17. Magalibut kanila ang imortal nga mga batan-on (nga nag-alagad kanila),

(1) Nga kinsa mokuha sa ilang mga talaan sa mga buhat pinaagi ilang tuong mga kamot.

18. Uban sa mga tasa ug mga tadyaw ug baso (sa lunsay nga bino) gikan sa usa ka putli nga tuburan.
19. Nga dili makapahinabog kanila ug labad sa ulo o pagkahubog⁽²⁾.
20. Ug (sila makabaton ug) mga bunga sumala sa ilang gipili,
21. Ug karne sa langgam ingon sa ilang handom.
22. Ug (alang kanila mao ang) mga maanyag nga mga babaye, nga adunay halapad nga makapadani nga mga mata,
23. Sama sa gipreserbar (giampingan) nga mga perlas.
24. Usa ka ganti sa unsay ilang gibuhat kaniadto (nga matarung nga mga buhat).
25. Sila dili makadungog diha niini ug walay kawang o makasasala nga pulong,
26. Gawas sa (pag-abiabi nga) pulong: 'Kalinaw, Pakigdait.
27. Ug sila nga anaa sa toong kamot; Pagkamalipayon gayud niadtong anaa sa toong kamot!
28. (Sila maanaa) taliwala sa walay tunok nga mga kahoy sa Sidr,
29. Ug mga punoan sa saging (nga adunay mga bunga), nga nanggipungpong.
30. Ug gipalapad nga landong,
31. ug tubig nga nagaagay nga walay hunong,
32. Ug daghang mga bunga,
33. Nga wala gialihan o gidili,
34. Ug (uban kanila mao ang ilang mga kapikas) sa mga higdaanan nga gibayaw sa hataas.
35. Sa pagkatinuod, Among gibuhat (kadlong mga babaye)⁽³⁾ sa espesyal nga pagkalalang,
36. Ug gihimo Namu silang mga ulay birhen,
37. Mahigugmaon (sa ilang bana lamang), nga managsama sa pangidaron,

(2) Kini dili sama sa bino sa Kalibutan tungod kay ang nag-inom niini wala gisundan sa labad sa ulo ni sa pagkawala sa panabut.

(3) Ang ilang mga kapikas kaniadto sa kalibutan, nga misulod uban kanila sa Paraiso.

38. Alang niadtong anaa sa Tuong Kamot.
39. Usa ka panon sa naunang mga kaliwatan.
40. Ug usa ka panon sa ulahing mga kaliwatan.
41. Ug kadtong anaa sa wala nga kamot, pagkaalaot gayud niadtong anaa sa wala nga kamot!
42. (Sila maanaa) sa mabangis nga init nga hangin ug nagbukal nga tubig,
43. Ug ang landong sa maitum nga aso,
44. Dili bugnaw ni makapahimuot.
45. Sa pagkatinuod, sa wala pa kana, sila nagpatuyang sa kaluho.
46. Ug sila nagpadayon sa dakong sala (sa pagbutang ug mga kauban sa pagsimba ngadto sa Allah).
47. Ug sila naanad sa pag-ingon: «Sa diha nga kami mamatay ug mahimo na nga abug ug mga bukog, kami ba gayud mabanhaw (gikan sa patay)?»
48. «Ug mabanhaw ba ang atong mga katigulangan nga namatay una kanato?»
49. Isulti: «Oo, kadtong mga nauna, ug kadtong naulahi nga mga panahon,»
50. Sa pagkatinuod, sila pagatigumon gayud alang sa tinudlong panagtagbo sa nahi-baloan nga Adlaw (ngadto sa Allah lamang).
51. Ug sa pagkatinuod kamo, Oh kadtong mga nahisalaag kinsa mga manlilimod (sa Pagkabanhaw ug Paghukom)!
52. Kamo mukaon sa nga mga kahoy sa Zaqqum,
53. Ug inyong pun-on ang (inyong) mga tiyan niini;
54. Ug muinom sa ibabaw niini sa nagbukal nga tubig;
55. Ug muinom sama sa pag-inum sa giuhaw nga mga kamelyo.
56. Kini mao ang ilang pag-abiabi sa Adlaw sa Pagbalus.
57. Kami (maoy) nagbuhat kaninyo, nganong dili man kamo motuo?
58. Nakahunahuna ba kamo sa (tawhanong semilya) nga inyong gipagawas?
59. Kamo ba ang naglalang niini o Kami (Allāh) ang mga Magbubuhat?

60. Kami nagtakda ug kamatayon nganha kaninyo ug Kami dili mabuntog,
61. Aron Kami mag-usab sa inyong mga porma ug makabuhat kaninyo (pag-usab) sa (mga porma) nga wala ninyo mahibaloi.
62. Ug kamo nahibalo na sa unang porma sa paglalang, nganong dili man kamo makahinumdom?
63. Busa nahunahuna ba nimo ang liso nga imong gipugas sa yuta?
64. Kamo ba ang nagpatubo niini, o Kami ba (Allah) ang Nagpahinabo sa pagtubo?
65. Kon Kami mobuot, Kami sa pagkatinuod makahimo niini ug uga nga balili nga mangadugmok, unya kamo mabilin sa pagkatingala.
66. Kamo moingon: «Sa pagkatinuod Kami gisilotan;
67. apan kami gihikawan sa tagana!»
68. Nakakita ba kamo sa tubig nga inyong giinom?
69. Kamo ba ang nagpakanaug niini gikan sa mga panganod, o Kami ba (Allāh) ang mga Tigpadala?
70. Kon Kami mobuot, Kami makahimo niini nga parat; nganong dili man kamo magpasalamat?
71. Nakakita ba kamo sa kalayo nga inyong gihaling?
72. Kamo ba ang nagpatubo sa mga kahoy alang niini, o Kami ba ang tigpatubo?
73. Kami (Allah) naghimo niini nga usa ka pahinumdom ug usa ka kaayohan alang sa mga magpapanaw (ug alang sa tanan nga mga katawhan).
74. Busa pagdayeg pag-ayo ug himayaa ang Ngalan sa (Allah) ang Ginoo, ang Labing Halangdon.
75. Ug Ako (Dios) manumpa pinaagi sa pagsalop sa mga bitoon;
76. Ug sa pagkatinuod kini usa ka dako nga panumpa, kon kamo nasayud lamang;
77. Sa pagkatinuod kini usa ka Pinasidunggan nga Qur'an,
78. Sa usa ka napreserbar nga Libro (ang Gipreserbar nga Papan),
79. Walay makahikap niini gawas sa mga giputli (ang mga anghel).

80. (Kini) usa ka gipakanaog gikan (sa Allāh) ang Nag-inusurang Ginoo sa tanan nga linalang.
81. Gihuptan ba ninyo kining (Balaan) nga Pamahayag sa gaan nga pagtamod?
82. ug pagbayad balik ang 'Allah alang sa' inyong kadagaya nga inyong ilimod (Kaniya - ang tighatag)
83. Nganong dili man sa diha nga kini (ang kalag) mosaka sa tutunlan?
84. Ug kamo nianang panahona magtan-aw sa himatyon nga tawo sa imong atubangan,
85. Ug (ang Among mga Anghel nga mikuha sa kalag) mas duol niini kay kaninyo, apan kamo dili makakita.
86. Busa nganong dili- kon ikaw gawasnon gikan sa pag-ihap⁽⁴⁾ -
87. (Kamo) Magpabalik sa kalag (sa lawas niini), kon kamo matinud-anon?
88. Kun siya usa kadtong mga midala sa haduol «sa Allāh»⁽⁵⁾.
89. Nan (alang kaniya ang) kapahulayan ug kadagaya ug ang Tanaman sa Kabulahan.
90. Ug kon siya usa niadtong anaa sa tuo nga kamot,
91. Nan (ang mga anghel moingon): 'Ang kalinaw maanaa kaninyo, kay (kamo) gikan niadtong anaa sa tuo nga kamot.
92. Apan kon siya taliwala sa mga manlilimod, ang mga nahisalaag,
93. Alang kaniya mao sa usa ka gi-abi-abi nga mao ang makasunog nga tubig.
94. ug nagdilaab sa kalayo sa Impiyerno.
95. Sa pagkatinuod, kini mao ang hingpit nga Kamatuoran uban sa kasigurohan.
96. Busa dayega ug himayaa ang Ngalan sa (Allah) ang Ginoo, ang Labing Bantugan.

(4) laing kahulogan: Busa nganong dili - kon ikaw, ingon sa imong gihunahuna, dili mabanhaw aron sa pagbayad kanimo sa imong mga buhat -

(5) laing kahulogan: Busa kon ang mga patay usa sa mga nag-una sa maayong mga buhat,

Al-Ĥadīd

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ang tanang anaa sa mga langit ug ang yuta nagpahayag sa pagdayeg ug paghimaya ni Allāh. Siya mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
2. Iya ang Ginharian sa langit ug sa yuta; Siya naghatag ug kinabuhi ug nagpahinabog kamatayon; ug Siya (Allah) adunay gahom sa tanang butang.
3. Siya ang Una ug ang Katapusan, ang Labing Hataas ug ang Labing Haduol, ang Dayag ug ang Tinago, ug Siya adunay 'hingpit' nga kahibalo sa tanang butang.
4. Siya (Allah) mao ang nagbuhat sa mga langit ug sa yuta sulod sa unom ka Adlaw, nan, mikayab ug bangon ibabaw sa Trono (sa paagi nga nahiangay sa Iyang Kaha-langdon). Siya labing nasayod sa bisan unsa nga musulod sa mga yuta, ug sa mugawas gikan niini, ug nianang mikanaug gikan sa langit, ug nianang nagasaka ngadto niini, ug Siya uban kaninyo bisan asa man kamo nahimutang (pinaagi sa Iyang Kahibalo ug Gahum). Ang Allah Kanunay nga Nakakita sa unsay inyong gibuhāt.
5. Iya ang gingharian sa langit ug sa yuta; ug ngadto sa Allah ang (tanang) mga butang ibalik (alang sa Paghukom).
6. Iyang gipasulod ang kagabion sa adlaw, ug Iya usab nga gipasulod ang adlaw ngadto sa kagabion, ug Siya adunay hingpit nga Kahibalo sa bisan unsa nga anaa sa mga dughan (sa katawhan).
7. Tuohi ang Allah ug ang Iyang Mensahero (Muhammad), ug makig-bahin nianang Iyang gisalig kaninyo. Busa kadtong taliwala kaninyo nga mituo kang Allah ug makig-bahin (sa kinabobot-on nga pagpanghatag sa mga pobre) makabaton ug dakong ganti (sa Paraiso).
8. Unsay inyong rason nga kamo dili motuo sa Allah? Samtang ang Mensahero (ang Propeta Muhammad) nagdapit kaninyo sa pagtuo sa (Allah) nga inyong Ginoo, ug sa pagkatinuod Siya mikuha sa inyong pakigsaad, kon kamo (tinuod) mga

magtotoo?

9. Siya mao ang nagpakanaog sa tin-aw Iyang ulipon (ang Propeta Muhammad) sa tin-aw nga mga Timaan, aron siya ipagawas kaninyo ngadto sa gawas gikan sa tomang kangitngit ngadto sa kahayag; ug sa pagkatinuod si Allāh mao Labing Buotan ug Maluloy-on ngadto kanimo.
10. Unsa ang inyong rason nga dili kamo mogasto sa Dalan sa Allah? Samtang Iya sa Allah ang kabilin sa mga langit ug yuta. Dili managsama gikan kaninyo kadtong migasto (sa Among Dalan) sa wala pa ang pagsakop (sa Makkah), ug nakig-away (gikan niadtong uban kaninyo nga mibuhat niini nga ulahi): Kadto (nauna) mas taas og ranggo kay niadtong migasto ug nakig-away (sa Dalan sa Allah) human kanila. Si Allah nagsaad ug maayo sa tanan. Si Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhāt.
11. Kinsa ba kadtong magpahulam sa Allah ug usa ka maayo nga pagpahulam (pinaagi sa paghatag ug tabang sa mga kabos), aron Siya (Allāh) magadoble niini alang kaniya, ug alang kaniya ang usa ka halangdon nga ganti (sa Paraiso).
12. Sa Adlaw nga inyong makita ang mga magtutuo nga mga lalaki ug nga mga babaye ang ilang kahayag nagdan-ag sa ilang atubangan, ug sa ilang tuong kamot (ang mga talaan sa ilang mga binuhatan, kini igaingon ngadto kanila ingon nga pag-abiabi): «Maayong balita alang kaninyo karong adlaw, (nga mao ang) mga tanaman nga diin ang mga suba nagadagayday sa ilalum niini, aron sa pagpabilin sa sulod niini sa kahangturan, mao kana ang Dakong Kalamposan.»
13. Sa Adlaw nga ang mga tigpakaaron-ingnon, mga lalaki ug mga babaye, moingon ngadto kanila nga mituo (sa Allah, sa Iyang mga Mensahero, ug sa Katapusan nga Adlaw): «Hulata kami, aron nga kami makakuha sa uban ninyong kahayag»; kini igaingon (kanila): «Balik kamo ug pangita ug kahayag.» Unya usa ka bungbong ang ibutang taliwala kanila nga adunay pultahan, sa sulod niini mao ang Kalooy, samtang sa gawas niini anaa ang pag-antus.
14. Sila motawag kanila: «Dili ba kami uban kaninyo ‘sa Islām’?» Sila Moingon: «Oo, kamo kaniadto uban kanamo, apan kamo nagtintal sa inyong mga kaugalingon, ug pagduhaduha, ug ang kawang nga mga tinguha milingla kaninyo hangtud

nga ang Mando sa Allah muabut, samtang ang pangulo nga limbongan (Satanas) naglimbong kaninyo mahitungod sa Allah⁽¹⁾ .»

15. Busa karong adlaw walay lukat nga paga-dawaton gikan kaninyo (Oh mga tigpa-kaaron-ingnon), ni gikan kanila nga milimod (sa Kamatuoran); ang inyong puloy-anan mao ang Kalayo sa Imperno; kini mao (lamang) ang inyong dalangpanan, ug dautan kana nga kapadulngan.
16. Wala pa ba moabot ang panahon alang kanila nga mituo nga ang ilang mga kasingkasing kinahanglang magmapainubsanon ngadto sa Paghinumdom sa Allāh, ug sa unsay gipakanaog sa Kamatuoran sa Qur'an? Ug nga sila dili mahisama niadtong gihatagan sa Kasulatan kaniadto (nga mao ang mga Hudeyo ug mga Kristohanon), nga ang mga kasingkasing migahi sa paglabay sa panahon, busa ang kadaghanan kanila mga masupilon (sa Dios).
17. Hibalo nga ang Allah naghatag ug kinabuhi sa yuta human sa kamatayon niini; sa pagkatinuod, Kami mihimo sa mga Timaan nga tin-aw alang kaninyo, aron kamo makasabut.
18. Sa pagkatinuod, ang mga lalaki ug ang mga babaye nga naghatag sa pipila sa ilang mga bahandi «alang sa kaayohan ni Allāh» ug (kadtong) nagpahulam ngadto sa Allah sa usa ka maayong pagpahulam, kini pagadoblehon alang kanila, ug sila makabaton ug halangdong ganti.
19. (Alang) kanila nga mituo sa Allah ug sa Iyang mga mensahero, kini sila mao ang mga matinud-anon, ug ang mga martir (o mga saksi) uban sa ilang Ginoo (Allah); sila makabaton sa ilang ganti ug sa ilang kahayag, apan (alang) niadtong naglimod (sa Kamatuoran) ug misalikway sa Among mga Bersikulo (ang Qur'an), kini sila mao ang mga lumulopyo sa Imperno.
20. Hibalo nga ang kinabuhi niining kalibutana panagdula lamang ug lumalabay nga kalipay ug pagpasigarbo sa usag-usa ug panag-indigay mahitungod sa bahandi ug mga anak, sama sa ulan nga nagpatubo sa mga tanom nga makapahimuot sa mag-uuma, unya kini malaya aron inyong makita nga kini nahimong dalag, ug

(1) Kamo nagduhaduha sa Allah ni saad ngadto sa mga magtutuo ug ang pagkabanhaw [pag-usab]. human sa kamatayon. Ang bakak nga mga ambisyon milingla kanimo hangtod nga ang kamatayon niabot kanimo samtang anaa ka nianang [estado].

unya kini mahimong uhot. Apan sa Pikas Kinabuhi (adunay) usa ka hilabihan nga Silot (alang sa mga manmilimod), ug kapasayloan gikan sa Allah ug (Iyang) maayong kahimuot (alang sa mga magtutuo). Ug ang kinabuhi niining kalibutana walay lain gawas sa malimbongon nga kalipay.

21. Pagdali (kamo) ngadto sa Kapasayloan gikan sa (Allah) ang Ginoo, ug sa Paraiso nga ang gilapdon niini sama sa gilapdon sa mga langit ug sa yuta; nga giandam alang niadtong mituo sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero; kini mao ang Pabor sa Allah, Siya naghatag niini kang bisan kinsa nga Iyang gusto; ug ang Allah mao ang Ginoo sa Dakong Kagadaya.
22. Walay katalagman nga mahitabo sa yuta o sa inyong mga kaugalingon, nga wala nahisulat sa usa ka talaan sa dili pa Namu kini ipa-lungtad. Kay sa matood, kini labing sayon alang sa Allāh.
23. Aron kamo dili maguol sa mga butang nga kamo napakyas sa pagkab-ot, ni managkalipay kamo tungod sa unsay Iyang gihatag kaninyo. Si Allah dili makagusto kang bisan kinsa nga mapasigarbuhon ug hambugero.
24. Kadtong mga kuripot ug nagsugo sa mga tawo nga mahimong kuripot⁽²⁾. Bisan kinsa nga mitalikod (gikan sa Pagtuo sa Islam), nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Igo sa Kaugalingon, ang Dalaygon.
25. Sa pagkatinuod, Kami nagpadala sa Among mga mensahero uban sa tin-aw nga mga Pamatuod, ug nagpadala uban kanila sa Kasulatan ug sa Balanse (Hustisya o Kaangayan) aron ang mga tawo makagawi sa ilang kaugalingon uban ang hustisya; ug Kami nagpakanaug ug puthaw, diin anaa ang dakong gahum ug daghang mga kaayohan alang sa mga tawo, ug aron ang Allah magpakita kinsay mitabang Kaniya (sa Iyang Kawsa), ug sa Iyang mga Mensahero sa dili makita. Sa pagkatinuod si Allah maoy Kusgan, Hingpit Gamhanan.
26. Ug sa pagkatinuod Kami mipadala kang Noe ug Abraham, ug mibutang diha sa ilang mga kaliwat sa Pagkapropeta ug sa Kasulatan; busa adunay uban kanila nga nagiyahan, apan kadaghanan kanila mga makasasala.
27. Unya Kami nagpadala sa Among mga mensahero aron sa pagsunod sa ilang mga

(2) Si Allah wala magkinahanglan sa ilang gugma nga putli.

tunob, ug Among gipadala si Hesus, ang anak ni Maria aron sa pagsunod (ingon nga usa ka propeta), ug Among gihatag kaniya ang Ebanghelyo, ug Among gibutang sa mga kasingkasing niadtong nga misunod kaniya (tinuod) pagmahal ug kalooy; ug mahitungod sa monastisismo - nga ilang gimugnamugna alang sa ilang mga kaugalingon - Kami wala magmando niini alang kanila, apan (sila naninguha niini) aron lamang sa pagpangita sa Kahimuot sa Allah, apan sila wala magsunod niini uban sa husto nga pagtuman; busa Kami mihatag ngadto kanila nga mituo sa ilang Ganti, apan ang kadaghanan kanila mga makasasala.

28. Oh mga magtutuo, pagpailalom kamo ngadto sa mga Kasugoan sa Allah (Dios), ug tumuo sa Iyang nga Mensahero (Muhammad). Siya (Allah) mohatag kaninyo og doble nga bahin sa Iyang kaluoy, ug maghimo alang kaninyo og kahayag diin kamo magalakaw, ug mopasaylo kaninyo. Si Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
29. Aron ang mga sumosunod sa (naunang) mga Kasulatan (Hudeyo ug Kristohanon) mahibalo nga sila dili makahimo sa pag-angkon ug bisan unsang Gahum sa Grasya sa Allah (kon sila magdumili sa pagtuo niini nga Mensahe), ug nga (ang tanang) Grasya anaa sa Kamot sa Allah (lamang), Siya naghatag niini ngadto sa kinsay Iyang gusto; kay ang Allah mao ang Ginoo sa Dakong Kaayohan.

Al-Mujādilah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang Allāh mitubag sa pag-ampo sa babaye⁽¹⁾ nga makiglalis uban kanimo (Oh Muhammad) mahitungod sa iyang bana⁽²⁾, ug nagdala sa iyang reklamo (kang) Allāh ug si Allāh nakadungog sa imong dayalogo. Ang Allah mao ang Labing Makadungog, ang Labing Makakita.
2. Ang bisan kinsa kaninyo nga maga-himog pakig-bulag sa ilang mga asawa pinaagi sa Zihar (Pag-tawag kanila nga inahan) pagtandi sa mga buko-buko sa ilang mga asawa ngadto sa buko-buko sa ilang mga inahan, sila (ang mga asawa) dili gayud mao ilang mga inahan; ang ilang mga inahan walay lain kondili kadtong nanganak kanila; ug sa pagkatinuod sila namulong sa dili maayo nga pahayag ug usa ka kabakakan, ug sa pagkatinuod ang Allah mao ang Tigpapas sa sala, Labing Mapasayloon.
3. kanila nga makig-bulag gikan sa ilang mga asawa, pinaagi kang Zihar, ug unya makig-uli sa ilang mga asawa, nan, sila kinahanglan maga-hatag ug kagawasan sa usa ka ulipon, sa dili pa sila muhikap sa usag usa; niana, kamo gitambagan. Si Allah ang Labing Nakahibalo sa imong gibuhat.
4. Apan bisan kinsa nga dili makakaplag (usa ka ulipon aron sa paghatag kagawasan), nan, magpuasa siya sulod sa duha ka bulan nga nanagsunod sa dili pa sila muhikap sa usag-usa unya mahitungod kaniya dili makahimo (sa pagpuasa), siya magpakaon sa kaunoman ka tawo nga kabus; kini aron sa pagpamatuod nga kamo sa pagkatinuod adunay hingpit nga Pagtuo sa Allāh (Dios) ug sa Iyang mensahero (Muhammad), ug kini mao ang gitakda nga mga utlanan sa Allāh; ug alang sa mga manmilimod adunay usa ka sakit nga Silot.
5. Kanila nga mosupak (kang) Allāh, maingon man sa Iyang mensahero, papaulawan sama niadtong mga na-una kanila gipakaulawan; ug sa pagkatinuod Kami nagpa-

(1) Nga mao si Khawlah, anak nga babaye ni Tha'labah.

(2) Nga mao si Aws, nga anak nga lalaki ni Samit.

dala ug tin-aw nga mga Bersikulo, ug ang mga manlilimod makaangkon sa usa ka makauulaw nga Silot.

6. Niadtong adlaw diin silang tanan paga-banhawon na (ni) Allāh. Nan ipahibalo kanila sa unsay ilang nabuhat (niining kinabuhia), Ang Allah nagtala niini samtang sila nanga-limot na niini. Ang Allāh maoy saksi sa tanang butang.
7. Wala ka kabantay nga ang Allah nahibalo sa unsay anaa sa mga langit ug sa unsay anaa sa yuta? Walay bisan asa nga tambag sa tago tali sa tulo apan Siya (ang Allah mao) ang Ikaupat kanila, ni (tali sa) lima gawas nga Siya (Allah) ang Ikaunom kanila, ni sa ubos pa niana o sa sobra pa niana, apan Siya naga-uban kanila bisan asa pa sila (pinaagi sa Iyang Kahibalo ug Gahum); ug sa Adlaw sa Pagkabanhaw Siya mopahibalo kanila sa unsay ilang gibuhay (sa tibuok nilang kinabuhi); sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nasayod sa tanang butang.
8. Wala ba ninyo makita kadtong gidid-an gikan sa tago nga mga pagpanambag (sa pagbiaybiay ug panagkunsabo), unya sila mobalik ngadto sa unsay gidili kanila, ug sila naghupot sa tinago nga mga tambag alang sa kasal-anan ug sayop nga binuhatan ug sa pag-supak sa Mensahero (Muhammad)? Ug sa diha nga sila muabot kanimo, sila motimbaya kanimo uban nianang (pulong) diin ang Allah wala motimbaya kanimo, ug sila moingon sa ilang mga kaugalingon: «Ngano nga ang Allah (Dios) wala man maga-silot kanato sa unsay atong gisulti?» Ang Imperno igo na alang kanila; sila mosulod niini, ug dautan gayud kana nga maoy padulngan.»
9. Oh mga magtutuo, sa diha nga kamo mohupot sa tago nga panagtambag, ayaw pag-awhag sa usag-usa ngadto sa sala, agresyon, sa sayop nga binuhatan, ug sa pag-supak sa Mensahero (sa Allah, Muhammad), hinonaa, pag-awhag kamo ngadto sa katarung ug pag-pugong sa kaugalingon. Kahadloki ang Allāh, diin kamong tanan maga-balik.
10. Ang tinago nga mga tambag mao (ang mga buhat) lamang ni Satanas, aron siya makahimo sa pagpaguol niadtong mituo, ug siya dili makadaut kanila kon dili pagbuot (ni) Allāh, ug kang Allah (lamang) himoa nga ang mga magtotoo magbutang sa ilang hingpit nga pagsalig.
11. Oh mga magtutuo, sa diha nga iga-ingon kaninyo: «Paghatag ug lugar (paagi

ug uban pa). Himoa gilayon ang ingon, ang Allah (Dios) maga-hatag da unya ug dapit alang kaninyo», ug sa diha nga kini iga-ingon: «Tumindog kamo (alang sa pakigbisog sa Kawsa sa Allah o alang sa bisan maayong katuyoan)», nan tindog. Ang Allah mobayaw sa taas nga mga ang-ang niadtong kinsa kaninyo'y mutuo (sa Kamatuoran), ug kadtong gihatagan ug kahibalo; kay ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhat.

12. Oh mga magtutuo, sa diha nga kamo magapakig-tambag sa Propeta, nan pagtanyag ug pipila ka butang nga ikahatag sa dili pa ang inyong pagkonsulta ingon nga gugmang putli; kana labing maayo alang kaninyo ug labing putli; apan kon kamo wala makakaplag (ug bisan unsa nga ikahatag), nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
13. Nahadlok ba kamo nga dili kamo (makahimo) sa paghatag gugmang putli; sa dili pa ang inyong pagkonsulta? Sa diha nga dili ninyo kini mabuhat, ug ang Allāh nag-pasaylo man kaninyo, nan (labing menos) himoa ang kanunay nga pag-ampo, ug bayri ang kabus nga kantidad (Zakat – Obligado limos), ug tumana ang Allah (Dios) ug ang Iyang mensahero (Muhammad). Ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhat.
14. Nasinati ba nimo kadtong 'mga tigpakaaron-ingnon', nga nag-pakig-higala niadtong anaa kanila ang Kasuko sa Allah (nga mao ang dili magtutuo nga mga Hudeyo)? Sila dili uban kaninyo (Oh mga magtutuo), dili usab uban kanila (nga mga manlilimod), ug sila (ang mga tigpakaaron-ingnon) nanumpa sa bakakon samtang sila nahibalo.
15. Ang Allah nag-andam alang kanila ug usa ka hilabihan nga Silot; sa pagkatinuod dautan ang unsay ilang gibuhat.
16. Sila naghimo sa ilang mga panumpa ingon nga takuban (sa ilang mga kasaypanan), sa ingon niana sila mipatalikod sa mga tawo gikan sa Dalan sa Allāh; busa sila makabaton og usa ka makauulaw nga pagsakit.
17. Dili ang ilang bahandi o ang ilang mga anak mga makabenepisyo kanila sa bisan unsa batok sa Allah (Dios). Sila maoy mga piniriso sa kalayo sa Impyerno, didto sila magpabilin sa kahangturan.

18. Sa Adlaw nga ang Allah paga-banhawon kanilang tanan (gikan sa mga patay alang sa Paghukom), ug sila manumpa ngadto Kaniya sama sa ilang pagpanumpa (karon) kaninyo (Oh mga magtutuo), ug sila naghunahuna nga sila adunay butang (aron barogan sa ibabaw niini). Sa pagkatinuod, sila mga bakakon.
19. Si Satanas nakaangkon og gahum ibabaw kanila, busa siya nakahimo kanila nga makalimot sa Paghandum sa Allah; sila ang pundok ni Satanas. Sa pagkatinuod, ang pundok ni Satanas mao ang mga nangalugi (pildero).
20. Sila nga mga nakig-batok kang Allah ug sa Iyang mensahero (Muhammad); sila mauban sa mga labing gipakaulawan.
21. Si Allāh Nagmando: «Ako sa pagkatinuod modaog, Ako ug ang Akong mga mensahero»; sa pagkatinuod si Allāh maoy Kusgan, Labing Gamhanan.
22. Kamo dili makakaplag ug katawhan nga (tinuod) nga mituo sa Allāh ug sa Ulahing Adlaw nga adunay gugma alang kanila nga nakigbatok sa Allāh (Dios) ug sa Iyang mensahero (Muhammad), bisan pa sila sa ilang (kaugalingong) mga amahan, o ilang mga anak, o ilang mga igsoong lalaki, o ilang kaparentehan; kini sila mao kadtong ang mga kasingkasing Iyang (Allāh) gikulitan sa tinuod nga Pagtuo, ug siya Iyang gilig-on uban sa tinuod nga Giya gikan Kaniya. Iyang pasudlon sila sa mga Tanaman nga sa ubos niini mao ang mga suba nga nagdagayday, nga magpabilin niini hangtud sa kahangturan; Ang Allāh nahimuot kaayo kanila ug sila nalipay pag-ayo Kaniya. Kini mao ang panon sa Allāh; hibalo, sa pagkatinuod kini mao ang panon sa Allāh nga magmalampuson ug mauswagon.

Al-Ḥasyr

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug bisan unsa nga anaa sa yuta dayega ug himayaa ang Allah, ug Siya mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
2. Siya mao ang Nagpapahawa niadtong mga manlilimod gikan sa mga sumosunod sa (naunang) Kasulatan⁽¹⁾ gikan sa ilang mga panimalay, sa ilang unang panagtapok (ug pagkahawa), wala kamo maghunahuna nga sila mobiya (nga walay pagsukol), samtang sila naghunahuna nga ang ilang mga kuta manalipod kanila batok sa Allah; apan ang Allah miabut kanila gikan sa dapit nga wala nila damha, ug nag-butang ug kataranta sa ilang mga kasingkasing; ilang giguba ang ilang mga balay sa ilang kaugalingon nga mga kamot ug sa mga kamot sa mga magtutuo; busa pagkuha ug leksyon gikan niini, O kamo nga adunay panan-aw!
3. Ug kon dili pa, nga Allah nag-mando ug nagtakda alang kanila sa pagpahawa, Siya sa pagkatinuod misilot na kanila dinhi sa kalibutan, ug sa Pikas Kinabuhi sila makabaton sa Silot sa Kalayo'
4. Kini tungod kay sila nakig-batok kang Allah (Dios) ug sa Iyang Mensahero (Muhammad), ug bisan kinsa nga makig-batok kang Allah, nan sa pagkatinuod ang Allah Labing Mapig'ot sa pag-hatag ug Pagsilot.
5. Ang bisan unsa nga punoan nga inyong paga-putlon o gipasagdan nga nagbarog sa mga gamot niini, kini pinaagi sa Kamandoan sa Allah, ug aron Iyang pakaaulawan ang mga masupilon.
6. Ug unsa ang gihatagan ni Allāh 'ingon nga mga inagaw ug bahandi' ngadto sa Iyang mensahero gikan sa kaaway, wala ka maghimo ug ekspedisyon uban sa bisan unsang mga mangangabayo o kamelyo sa pagdakop niini. Apan si Allah naghatag ug gahum sa Iyang Mensahero batok kang bisan kinsa nga Iyang gusto. Si Allah adunay Gahum sa tanang butang.

(1) Nga mao ang mga Hudeyo sa tribo ni Nadheer nga milapas sa ilang kasabotan ngadto sa mga Muslim.

7. Ang bisan unsa nga gihatag sa Allah nga inilog ngadto sa Iyang mensahero (Muhammad, ingon nga mga inagaw ug bahandi' nga) gikan sa mga tawo sa mga lung-sod, kini alang sa Allah (Dios) ug alang sa Mensahero ug alang sa (iyang) mga duol nga kaliwat⁽²⁾, ug alang sa mga ilo ug sa mga timawa ug alang sa natanggong nga biyahedor, 'estranghero ug langyaw', aron kini dili mahimo nga galamiton lamang sa mga adunahan diha kaninyo. Bisan unsa nga ihatag sa Mensahero (ang Propeta Muhammad) kaninyo, dawata kini, ug bisan unsa nga iyang gidili kani-nyo, likayi kini. Kahadloki ninyo (si) Allāh. Sa pagkatinuod, ang Allah Labing Mapig'ot sa Pag-silot.
8. Ug (adunay bahin usab) alang sa mga kabus nga mga milalin (mibakwit), nga gi-papahawa gikan sa ilang mga panimalay ug (gihikawan) sa ilang mga bahandi, nga nangita ug kadagaya gikan sa Allah ug (sa Iyang) Maayong Kahimuot, ug mitabang sa Allah (sa Iyang Relihiyon) ug sa Iyang mensahero (Muhammad); sa pagkatinuod, sila mao ang mga matinud-anon.
9. Maingon man sila nga, sa wala pa sila, adunay mga balay (sa Madinah) ug midawat sa Pagtoo, sila gugma sa bisan kinsa nga milalin ngadto kanila, nga walay tinguha sa ilang mga kasingkasing alang sa bisan unsa nga 'sa ganansya' gihatag sa mga migrante. Gipalabi nila ang mga migrante kay sa ilang kaugalingon bisag sila nangingahnglan. Bisan kinsa nga naluwas gikan sa kahakog sa iyang kaugalingon, kini sila mao ang mga nagmalampuson ug mauswagon.
10. Sila nga mga misulod sa pagtoo paghuman kanila, muingon: «(Oh Allāh) among Ginoo, pasayloa kami ug ang among mga kaigsoonan nga nag-una kanamo sa Pagtuo, ug ayaw ibutang sa among mga kasingkasing ang bisan unsang kasuko o pagdumot ngadto kanila nga mituo. (O Allāh) among Ginoo, sa pagkatinuod Ikaw ang Labing Maliputon, Labing Maluluy-on.
11. Wala ba kamo makabantay sa mga salingkapaw? Sila nag-ingon ngadto sa ilang mga kauban nga wala motuo gikan sa mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan (nga mao, ang mga Hudeyo sa tribo ni Nadheer): «Kon kamo papahawaon, kami sa pagkatinuod mouban kaninyo, ug kami dili gayud motuman kang bisan kinsa batok kaninyo, ug kon kamo makig-away, kami sa pagkatinuod motabang kani-

(2) Nga diin ang Propeta nagdili kanila sa pagdawat sa mga hinabang.

nyo». Ang Allah misaksi nga sila sa pagkatinuod mga bakakon.

12. Sa pagkatinuod, kon sila papahawaon, sila dili mouban kanila, ug kon sila makig-away, sila (mga tigpakaaron-ingnon) dili motabang kanila, ug bisan pa kon sila motabang kanila, sila sa pagkatinuod motalikod, unya sila dili matabangan.
13. Kamo (mga magtutuo) sa pagkatinuod labing gikahadlok sa ilang mga kasingkasing labaw pa sa Allāh; kini tungod kay sila usa ka katawhan nga wala makasabut.
14. Sila (ang mga Hudeyo sa Nadheer) dili makig-away batok kaninyo ingon sa usa ka lawas nga nagkahiusa gawas sa kinutaan nga mga lungsod o gikan sa luyo sa mga paril; ang ilang panag-away taliwala kanila hilabihan, ikaw naghunahuna nga nagkahiusa sila apan ang ilang mga kasingkasing nabahin; kini tungod kay sila mga tawo nga dili makasabut.
15. Sama niadtong (mga Hudeyo gikan sa tribo ni Qaynu-qa') nga nag-una kanila og diyutay; natilawan nila ang dautan nga resulta sa ilang binuhatan, ug sila makabaton sa usa ka sakit nga Silot.
16. (Ang mga tigpakaaron-ingnon) sama sa panig-ingnan ni Satan sa diha nga siya maga-ingon sa tawo: “Paglimod (sa Allah ug sa Iyang mga Mensahero),» apan sa diha nga siya naglimod, si Satan miingon:
Wala gyud koy labot ninyo, ako gawasnon gikan kanimo. Sa pagkatinuod ako nahadlok sa Allah, Ginoo sa tanan nga linalang.
17. Busa ang katapusan nilang duha mao nga silang duha maanaa sa Kalayo (sa Imperno) aron magpabilin didto sa kahangturan, ug kana mao ang balus sa mga mamumuhat sa kadautan.
18. Oh mga magtutuo, kahadloki ninyo ang Allāh, ug himoa nga ang matag tawo motan-aw sa unsay iyang gipadala unahan alang sa ugma, ug pagmalig-on sa pagsunod sa mga Kasugoan sa Allah; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhat.
19. Ug ayaw kamo pagpahisama niadtong nakalimot sa Allah (nga wala magtagad sa pagsunod Kaniya), mao nga Siya mihimo kanila sa pagkalimot sa ilang kaugalingon (nakalimot sa pagpadala ug maayong mga buhat alang sa ilang kaugalingon

sa Pikas Kinabuhi). Kini sila mao kadtong mga dautan.

20. Dili managsama ang mga pumoluyo sa Imperno ug ang mga pumoluyo sa Paraiso, ang mga pumoluyo sa Paraiso mao ang mga nakakab-ot (sa dakong Kalamposan ug kadaugan).
21. Kon Kami nagpakanaog niini nga Qur'an sa usa bukid, makita nimo kini nga nagpaubos ug nag-uwang tungod sa kataha Kang sa Allāh. Kini mao ang Among sambingay alang sa katawhan, aron sila mamalandong.
22. Siya mao ang Allah, wala nay laing diyos gawas Kaniya; ang Nakahibalo sa dili makita ug sa makita; Siya ang Labing Madagayaon, ang Labing Maloloy-on.
23. Siya mao ang Allah, wala nay laing diyos gawas Kaniya; Ang Hari, Ang Balaan, Ang Kalinaw, Ang Mati-numanon, Ang Gam-hanan, Ang Mag-aayo, Ang Labing Dako. Dayega ug Himayaa ang Allah ug Siya Hataas ug halayo nga labaw sa unsay ilang gipakig-uban Kaniya 'sa pagsimba'.⁽³⁾ .
24. Siya mao ang Allah, Ang Mag-lalalang, ang Imbentor, Ang Tighatag ug Hula-gway; Kaniya (lamang) ang Labing Halangdon nga mga Ngalan; ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug sa yuta naga-hugyaw sa Iyang Pag-dalayeg ug ka-himayaan, ug Siya ang Makagagahum sa Tanan, ang Labing Maalamon.

(3) Ingon nga espiritu santo, Hesu-Kristo, sa mga jinn ug mga santos; ang tanang maoy naglalang sa Allah.

AI-Mumtāḥanah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Oh mga magtutuo, ayaw kuhaa ang Akong kaaway ug ang inyong kaaway nga mga suod nga higala (ug sinaligan), Ngano, (kamo ba) magpakita kanila og pagmahal samtang sila nanghimakak sa miabut kaninyo ni Kamatuoran, nga nagpapahawa sa Mensahero (sa Allah), ug sa inyong mga kaugalingon tungod kay kamo mituo sa Allah, nga inyong Ginoo? Kon kamo mianhi aron nakig-Jihad sa Akong dalan, ug sa pagpangita sa Akong Kalipay, magatugon ba kamo ug pagmahal kanila? Ug ako (Allah) nahibalo sa unsay inyong gitago o gidayag; ug bisan kinsa kaninyo nga nagabuhat niini, siya sa pagkatinuod nahisalaag gikan sa matul-id nga dalan (sa Islam).
2. Kon sila makaangkon og gahum ibabaw kaninyo, sila mamahimo nga inyong mga kaaway, ug maga-tuy'od sa ilang mga kamot ug mga dila batok kaninyo, ug sila nagtinguha nga kamo usab mahimong mga manlilimod.
3. Sa adlaw unya sa Pagkabanhaw, ang inyong nga paryente ni ang mga anak dili makatabang kaninyo, siya magahukom taliwala kaninyo. Kay ang Allah nakakita sa unsay inyong gibuhat.
4. Sa pagkatinuod, adunay usa ka maayo nga panig-ingnan alang kaninyo diha kang Abraham ug niadtong uban kaniya, sa diha nga sila miingon ngadto sa ilang mga katawhan: «Sa pagkatinuod, Kami walay bisan unsa nga uban kaninyo ug unsa ang inyong gisimba gawas sa Allah. Kami nagsalikway kanimo, kasuko ug pagdumot mitungha tali kanamo. ug ikaw, hangtud sa kahangturan - hangtud nga ikaw motuo kang Allah lamang.» Gawas sa pulong ni Abraham ngadto sa iyang amahan nga: «Ako sa pagkatinuod mangayo ug kapasayloan alang kaninyo, apan ako walay gahum (sa pagbuhat) kaninyo ug bisan unsa uban sa Allah (Dios), (O Allah) nga among Ginoo! Kanimo (lamang) kami nagasalig, ug Kanimo (lamang) midangop (sa paghinulsol ug pagsunod), ug Kanimo ang kataposang Pagbalik.”
5. (Oh Allah) among Ginoo, ayaw kami himuang mupailalom sa paglutos sa mga

manlilimod (ug nga sila adunay pagkalabaw ibabaw kanamo ug nagpahinabo kanamo og kasakit ug kasamok), ug pasayloa kami, (Oh Allah) among Ginoo. Sa pagkatinuod Ikaw ang Makagagahum sa Tanan, ang Labing Maalamon.

6. Sa pagkatinuod adunay alang kaninyo diha kanila (Abraham ug kanila nga misunod kaniya) nga usa ka maayong panig-ingnan, alang kanila nga naglantaw sa unahan (uban ang Paglaum ug Kahadlok) sa Allah ug sa Ulahing Adlaw. Ug bisan kinsa nga motalikod (gikan sa Kamatuoran), nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Igo sa Kaugalingon, Angayan sa tanang pagdayeg.
7. Tingali nga ang Allah magdala sa usag-usa ug pagmahal tali kaninyo ug niadtong inyong gihuptan nga inyong mga kaaway taliwala kanila. Ang Allah adunay gahum sa tanang butang ug ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
8. Ang Allāh wala magdili kaninyo sa pag-pakita ug kaayo kanila nga manga wala makig-gubat kaninyo tu-ngod sa inyong tinooan nga relihiyon maingon man kanila nga wala mag-abog kaninyo, gikan sa inyong manga panimalay; kamo mahimong makig-harong ug makig-ayo kanila, sa pagkatinuod ang Allāh nahigugma kanila nga manga matarong ug buhat:
9. Ang Allah nagdili lamang kaninyo gikan niadtong (mga dili magtutuo) nga nakig-away kaninyo tungod sa (inyong) relihiyon, o nagpalayas kaninyo gikan sa inyong mga panimalay o nagsuporta (sa uban) sa pagpalayas kaninyo, nga inyong himuon sila nga mga higala (ug sinaligan), ug bisan kinsa nga magakuha kanila nga mga higala (ug mga sinaligan), nan sila mao ang mga mamumuhāt sa kadautan.
10. Oh mga magtutuo, sa diha nga ang magtotoo nga mga babaye moanha kaninyo ingon nga mga isip mga imigrante, nan sulayi ug susiha sila; Ang Allah labing nasayod sa ilang pagtuo; unya kon inyong makita nga sila mga magtutuo nga mga babaye, ayaw sila pabalika ngadto sa mga dili magtutuo, wala kini (nga magtutuo nga babaye) gikatugot alang kanila, ni sila (mga manlilimod) gikatugot alang kanila, ug ihatag kanila ang ilang nagasto (sa ilang mga asawa pinaagi sa dowry); ug walay sala diha kaninyo sa pagminyo kanila sa diha nga kamo makahatag kanila sa ilang mga bugay; ug ayaw paghupot sa mga bugkos sa kaminyoon ngadto sa

dili-matinuohon nga mga babaye, ug pangayo sa unsay inyong nagasto (nga bugay), ug himoa sila (mga manlilimod) nga mapangayoan sa unsay ilang nagasto. Kini mao ang Paghukom sa Allah; Siya naghukom tali kaninyo, ug ang Allah mao ang Labing Nahibalo, ang Labing Maalamon.

11. Ug kon ang bisan kinsa sa inyong mga asawa mubiya kaninyo ug miadto ngadto sa mga manlilimod, ug human niini, kamo makabaton sa inyong turno (sa kadaugan nga makakuha ug bahandi gikan sa dinag-an sa gubat), nan bayri ang mga bana nga ang mga asawa mibiya kanila, sa samang kantindad sa unsay ilang nagasto (sa ilang mga asawa sa paghatag ug bugay kaniadto), ug pag-matngon sa inyong mga katungdanan (kang) Allāh nga diin kamo mituo.
12. Oh Propeta (Muhammad), Sa diha nga ang mga magtutuo nga mga babaye moabot kanimo nga naghatag kanimo ug panumpa nga sila dili magbutang ug kauban nga bisan unsa sa pagsimba sa Allah, dili mangawat, dili maghimo sa gidili nga pakighilawas, dili mopatay sa ilang mga anak, dili mamakak o mosulti sa pag-butangbutang, sa tinuyo, nga naghimog bakak tali sa ilang mga bukton (sama sa nagpaila sa usa ka bata nga sinagop kuno o natawo sa pagpanapaw ngadto sa bana sa babaye) ug nga sila dili mosupak kanimo sa unsay maayo, dawata ang ilang panumpa, ug pangayo ug Kapasayloan alang kanila gikan sa Allah; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
13. Oh Mga magtutuo, ayaw himoa nga mga kaalyado (ug mga sinaligan) ang katawhan nga nakaangkon sa Kasuko sa Allah. Sila (ang walay pagtuo nga mga Hudeyo) nawad-an sa paglaum sa (ganti sa) Pikas Kinabuhi ingon ang mga pagano nga nawad-an sa paglaum niadtong anaa sa mga lubnganan (nga sila dili pagabanhawon).

Aş-Şaf

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ang tanan nga anaa sa mga langit ug bisan unsa nga anaa sa yuta pagdayeg ug paghimaya Kang Allah, ug Siya mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maa-lamon.
2. Oh mga magtutuo, Ngano nga kamo nagsulti (o nagwali) sa dili ninyo buhaton?
3. Kini labing gikasilagan sa panan-aw sa Allāh nga kamo mosulti (o magsangyaw) sa unsay wala ninyo buhata.
4. Sa pagkatinuod, ang Allah nahigugma niadtong nakig-away diha sa Iyang Dalan nga nanaglaray, ingon nga sila sama sa (usa ka) lig-on nga gambalay nga gidug-tong nga malig-on.
5. (Hisguti) sa diha nga si Moises miingon ngadto sa iyang mga katawhan: «O akong mga katawhan, nganong gilutos man ninyo ako? Samtang nasayud gayud kamo nga ako mao ang Sinugo sa Allah nganha kaninyo»; apan sa diha nga sila mitipas (gikan sa Dalan sa Allah), ang Allah mihimo sa ilang mga kasingkasing nga mo-tipas. Ang Allah dili mugiya sa mga tawo nga mabinatukon.
6. (Hisguti) sa diha nga si Hesus, ang anak ni Maria miingon: «O mga anak sa Israel, ako usa ka Mensahero gikan Allāh alang kaninyo nga nagpa-matood sa Torah nga miabot una kay kanako, ug nag-pahibalo sa maayong balita sa usa ka Mensahero nga maga-abot sunod kanako, nga ang ngalan mao si Ahmad⁽¹⁾. Apan sa diha nga siya miabot kanila uban ang dayag nga mga timaan, sila nag-ingon; «Kini usa ka tin-aw nga salamangka.»
7. Kinsa ba ang labaw nga dili makiangayon kay niadtong nagtumotumo ug bakak ba-tok sa Allah samtang gidapit ngadto sa Islam (kalinaw ug bug-os nga nagpasakop nga Allāh). Ang Allah dili mogiya sa mga malinapason.
8. Gusto nila nga palongon ang Kahayag sa Allah (Dios) pinaagi sa ilang mga baba,

(1) I.e., Muhammad, nga nagpasabot sa daghan nga gidayeg, ang Parakleto, ang manlalaban o magtatambag.

apan ang Allah maghingpit sa Iyang Kahayag, bisan pa ang mga manlilimod dili makagusto niini.

9. Siya mao ang nagpadala sa Iyang mensahero (Muhammad) uban sa Giya ug sa tinuod nga Relihiyon, aron ipadayag kini nga madaugon sa tanang mga relihiyon, bisan pa ang mga tigsimbag diyos-diyos dili makagusto niini.
10. Oh mga magtutuo, ipakita ko ba kaninyo ang usa ka pagbinayloay 'o pakigpatigayon' nga moluwas kaninyo gikan sa sakit nga Silot.
11. Tumoo kamo (kang) Allāh maingon man sa Iyang Mensahero (ang Propeta Muhammad) ug panlimbasug pag-ayo diha sa Dalan sa Allah uban sa inyong bahandi ug sa inyong mga kinabuhi. Kini mao ang labing maayo alang kaninyo, kon kamo nasayod pa unta!
12. Siya mopasaylo kaninyo sa inyong mga sala, ug mopasulod kaninyo ngadto sa mga Tanaman nga sa ubos niini ang mga suba nagadagayday, ug maanindot nga mga puloy-anan sa mga Tanaman sa Eden; kana mao ang Dakong Kalamposan;
13. Ug usa ka (panalangin) nga inyong gihigugma: Tabang gikan sa Allah ug usa ka kadaugan nga haduol na. Busa isangyaw ang maayong balita sa mga magtotoo.
14. Oh mga magtutuo, pagtabang (sa Kawsa) sa Allāh, sama niadtong si Hesus, ang anak ni Maria, miingon sa (iyang) mga tinon-an: «Kinsa ang akong mga katabang (sa Kawsa) sa Allāh?» Ang mga tinon-an miingon: «Kami mga katabang (sa Kawsa) sa Allāh.» Busa ang usa ka pundok sa mga anak sa Israel mituo, ug ang laing pundok naglimod (sa Kamatuoran); ug (ang Allāh) mipalig-on niadtong mga mituo batok sa ilang mga kaaway, ug sila nahimong madaugon (pinakalabaw kanila).

Al-Jumu'ah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang tanan nga anaa sa mga langit ug bisan unsa nga anaa sa yuta pagdayeg ug paghimaya Kang Allah, ang Hari, ang Balaan, ang Labing Gamhanan, ug ang Labing Maalamon.
2. Siya mao ang nagpadala sa taliwala ang mga dili makamaong mobasa, ang usa ka Mensahero, aron sa paglitok kanila sa Iyang mga Bersikulo, ug sa pag-putli ka-nila ug sa pagtudlo kanila sa Libro ug sa Kaalam, bisan pa sila kaniadto anaa sa dayag nga sayop.
3. Maingon man ngadto sa lain pundok (ngadto sa tanang mga tawo sa tanang panahon, tanang mga rasa ug mga rehiyon), nga wala pa miapil kanila. Siya (Allāh) mao ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.
4. Mao man ang kadagaya (ni) Allāh; Iyang gihatag kini ngadto sa kinsay Iyang gusto, kay ang Allah mao ang adunay dakong gasa.
5. Ang panig-ingnan sa gitugyan sa kabalaoran sa Torah, unya sila wala magbantay niini, susama sa asno nga nagadala ug mga linukot nga basahon sa iyang likod (apan walay bisan unsa nga nasabtan niini). Unsa ka daotan ang panig-ingnan sa mga tawo nga nanghimakak sa mga Bersikulo sa Allah (ang Qur'an). Ang Allah dili mugiya sa mga tigbuhat ug kasaypanan nga mga tawo.
6. Isulti: «O kamo nga nagsunod sa mga pagtuo sa Hudaismo, kon kamo nag-angkon nga kamo (lamang) ang duol sa Allah uban sa inyong pagsalikway sa tanang tawo, nan pangandoy kamo sa kamatayon kon kamo mga matinud-anon.»
7. Apan sa pagkamatuod, sila dili gayod mag-handom sa kamatayon, tungod sa unsay gipadala sa ilang mga kamot (nga kadautan). Ang Allah nakaila pag-ayo sa mga mamumuhat ug kadautan.
8. Isulti: «Ang kamatayon nga inyong gina-likayan, kana sa pagkatinuod magtagbo kaninyo, unya kamo ibalik ngadto sa (Allah) nga Nahibalo sa dili makita ug sa

makita, ug Siya magpahibalo kaninyo nianang inyong naandan nga ginabuhat.»

9. Oh mga magtutuo, sa diha nga inyong madung'gan ang tawag alang sa pag-ampo sa Adlaw nga Biyernes (ang adlaw sa katiguman), nan pagdali kamo ngadto sa Paghinumdom sa Allah, ug biyai ang pagpamaligya. Kini ang labing maayo alang kaninyo, kon kamo nasayod pa unta.
10. Apan sa diha nga ang pag-ampo matapos na, panlakaw sa kayutaan ug pangitaa ang Pabor sa Allah, ug hinumdomi ang Allah sa kanunay, aron kamo maga-uswag.
11. Apan (sa usa ka higayon) sa diha nga ilang nakita ang pipila ka mga baligya o kalingawan sila nagdali ngadto niini, ug mibiya kanimo (Oh Muhammad) nga nagbarog. Isulti: «Unsay anaa sa Allāh nga mas maayo pa kay sa bisan unsang kalingawan, ug (mas maayo) pa kay sa mga baligya. Ang Allāh mao ang Labing maayo sa mga tighatag.»

Al-Munāfiqūn

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Sa diha nga ang mga tigpakaaron-ingnon moabot kanimo (O Propeta Muhammad), sila moingon: «Kami nagasaksi nga ikaw sa pagkatinuod mao ang Mensahero sa Allah»; ug ang Allah nahibalo nga sa pagkatinuod ikaw Iyang Mensahero, ug ang Allah nagsaksi nga ang mga tigpakaaron-ingnon sa pagkatinuod mga bakakon.
2. Ilang gihimo ang ilang mga panumpa nga usa ka tabil (sa ilang pagkasalingkapaw), nga talikod (sa mga tawo) gikan sa Dalan sa Allah; sa pagkatinuod dautan kanang ilang ginabuhat.
3. Kini tungod kay sila mituo, unya naglimod, busa, ang ilang manga kasing-kasing giselyohan aron sila dili makasabot1.
4. Sa diha nga ikaw makakita kanila, ang ilang panagway makapadani kanimo, ug kon sila mosulti, ikaw mamati sa ilang mga pulong; (sila walay bili sama sa haw-ang) nga mga piraso sa kahoy nga gisandig (nga dili makabarog sa ilang kaugalingon); naghunahuna sila nga ang matag pagtuaw batok kanila. Sila mao ang mga kaaway, busa pagbantay kanila; ang tunglo (ni) Allāh anaa sa ibabaw nila. Daw unsa sila ka mini!
5. Sa diha nga iga-ingon kanila: «Umari kamo, aron ang Mensahero sa Allah mangayo ug Kapasayloan alang kaninyo, sila motalikod, ug imo silang makita nga mipahilayo samtang sila mapahitas-on uban sa garbo.»
6. Managsama kining alang kanila, kon ikaw mangayo ug kapasayluan alang kanila o dili mangayo; Ang Allah dili gayud mopasaylo kanila; sa pagkatinuod ang Allah dili mogiya sa mga masupilon ang nga mga tawo.
7. Sila mao ang mga nanag-ingon: «Ayaw gasto sa mga sa Mensahero sa Allah hangtod nga sila maga-katibulaag.» Ug iya sa Allah (lamang) ang mga bahandi sa langit ug yuta, apan ang mga tigpakaaron-ingnon wala makasabut.
8. Sila naga-ingon: «Kon kita mobalik sa Madinah, ang labing dungganon (uban sa

gahum ug bahandi)⁽¹⁾ sa pagkatinuod mopapahawa sa labaw nga ubos gikan niini⁽²⁾. Apan ang tanang kadungganang ug gahum iya ni Allah, sa Iyang Mensahero, ug sa mga magtotoo, apan ang mga salingkapaw wala mahibalo.

9. Oh mga magtutuo, ayaw itugot nga ang inyong bahandi, ug ang inyong mga anak, makapugong kaninyo gikan sa Paghinumdum sa Allah; ug bisan kinsa nga magabuhat niana, nan sila mao ang mga nanga-alkansi (pildero).
10. Paggasto kamo gikan sa unsay Among gihatag kaninyo sa dili pa muabot sa usa kaninyo ang kamatayon, unya muingon: «(Oh Allah) Akong Ginoo, kon Imo lang unta akong langanon sa haduol na panahon, nan ako makahatag ug gugmang putli (hatagon gikan sa akong bahandi), ug mahiuban sa mga matarung.»
11. Apan ang Allah dili maglangan sa usa ka tawo, sa diha nga ang tinudlong panahon niini nga moabut. Ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhat.

(1) Naghisgot sa ulo sa mga salingkapaw sa Madinah niadtong panahona.

(2) Ang Propeta ug ang mga magtutuo.

At-Tagābun

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang bisan unsa nga anaa sa mga langit ug bisan unsa nga anaa sa yuta nagadayeg ug naghimayaa Kang Allah, Kaniya ang Gingharian ug (tanang) Pagdayeg, ug Siya adunay bug-os nga Gahum ibabaw sa tanang butang.
2. Siya mao ang naglalang kaninyo, unya ang uban kaninyo mga manlilimod ug ang uban mga magtutuo; ug ang Allah Labing Naka-kita sa tanan ninyong mga buhat.
3. Siya naglalang sa mga langit ug sa yuta sa tinuod nga katuyoan, ug Siya nag-umol kaninyo, ug naghimo kaninyo sa labing maayo nga mga porma (hulagway), ug ngadto Kaniya (Allah) mao ang katapusan nga Pagbalik.
4. Siya nahibalo kon unsa ang anaa sa mga langit ug sa yuta, ug Siya nahibalo sa unsay inyong gitagoan o gidayag. Ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay anaa sa mga dughan (sa katawhan).
5. Wala ba miabot kaninyo ang sugilanon niadtong naglimod kaniadto, unya nakati-law sa daotang resulta sa ilang mga buhat, ug sila nakaangkon ug sakit nga silot?
6. Kini tungod kay miabot kanila ang ilang mga Mensahero uban sa tin-aw nga mga Pamatuod, apan sila miingon: «Ang tawo ba maga-giya kanato?» Busa sila mili-mod ug mitalikod, ug ang Allah wala magkinahanglan kanila (o sa ilang pagtuo). Kay ang Allah Igo sa Kaugalingon, Dalaygon.
7. Kadtong mga manlilimod naghunahuna nga sila dili na gayod mabanhaw (gikan sa mga patay). Isulti: «Oo, pinaagi sa akong Ginoo (Allāh), kamo mabanhaw, unya kamo pahibaloon sa unsay inyong gibuhāt; ug kini labing sayon alang sa Allāh.
8. Busa tumoo kamo sa Allah ug sa Iyang mensahero (Muhammad) ug sa Kahayag (ang Qur'an) nga Among gipakanaog 'sa pagpadayag'. Ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa unsay inyong gibuhāt.
9. Sa Adlaw nga Siya magtipok kaninyo alang sa Adlaw sa Panagtigom, kana mao ang Adlaw sa pagkalugi ug pagkaganansya sa usag-usa. Bisan kinsa nga mituo sa Al-

lah ug nagbuhat ug matarung nga mga buhat, Siya (Allah) mokuha gikan kaniya sa iyang mga dautang binuhatan ug pasudlon siya sa mga Tanaman (Paraiso) nga sa ubos niini mao ang mga suba nga nagadagayday, aron sa pagpabilin sa sulod niini hangtud sa kahangturan; kini mao ang Dakong Kalamposan.

10. Kanila nga naglimod (sa Kamatuoran) ug misalikway sa Among mga Bersikulo (ang Qur'an), sila mao ang mga pumoluyo sa Kalayo (sa Imperno), sila magapuyo didto sa kahangturan. Pagka-alaut nga katapusan.
11. Walay katalagman nga mahitabo (kang bisan kinsa) gawas sa Pagtugot sa Allah; ug bisan kinsa nga mituo sa Allah, Siya nagtultol sa iyang kasingkasing. Ang Allāh naka-ila sa tanan.
12. Tumana ang Allah ug tumana ang Mensahero (Muhammad), apan kung kamo motalikod, nan ang katungdanan sa Among Mensahero mao lamang ang tin-aw nga paghatod (sa Mensahe).
13. Ang Allah, wala nay laing diyos gawas Kaniya; ug ngadto sa Allah (lamang) himoa nga ang mga magtotoo mosalig.
14. Oh mga magtutuo, sa pagkatinuod gikan sa inyong mga asawa ug sa inyong mga anak adunay pipila (kanila) nga inyong mga kaaway (kay sila magpatalikod kaninyo gikan sa pagsunod sa Husto nga Dalan); busa pagbantay kanila; apan kon kamo mobaliwala ug mopasaylo (sa ilang mga kasaypanan nganha kaninyo ug sa kalibutanon nga mga butang), nan sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.
15. Ang inyong bahandi ug ang inyong mga anak usa lamang ka pagsulay, samtang ngadto sa Allah adunay Dakong Ganti.
16. Busa kahadloki ang Allah hangtod sa inyong makaya, paminaw ug pagtuman, paggasto (sa Dalan sa Allah) ug makig-bahin, kini labing maayo alang sa inyong mga kaugalingon. Bisin kinsa nga naluwas gikan sa pagkahakog sa iyang kaugalingon. Kini sila mao ang mga nagmalampuson.
17. Kon kamo magpahulam ngadto sa Allah (Dios) sa usa ka maayo nga pagpahulam (mugasto sa kinabobot-on nga pagpanghatag para sa mga pobre), Siya magadoble niini alang kaninyo ug mupasaylo kaninyo; kay ang Allah mao ang mapasalama-

ton, nga mapailubon.

18. (Siya mao) ang Nakahibalo sa dili makita ug sa makita, ang Hingpit Gamhanan, ang Hingpit Maalamon.

At-Talāq

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Oh Propeta (ug mga magtutuo), kon kamo buot nga makig-bulag sa mga babaye, pakigbulag kanila sa human nga sila makasugod sa ilang panahon sa paghulat sa gikatakdang nga panahon alang kanila⁽¹⁾, ug ihapa ang panahon sa paghulat. Ug kahadloki ang Allāh nga imong Ginoo. Ayaw sila papa-hawa-a sa ilang manga panimalay, ni sila mogawas gawas lamang, kon sila sad'an sa dayag nga pakig-hilawas o kalaw'ayan. Kini mao ang mga utlanan nga gitakda sa Allah, ug bisan kinsa nga molapas sa gitakda nga mga utlanan sa Allah, siya sa pagkatinuod nagbuhat ug in hustisya sa iyang kaugalingon. Wala kamo mahibalo nga tingali ang Allāh magdala ug bag-ong kahimtang (sa pagpakig-uli tali kanila).
2. Busa sa diha nga sila hapit na moabut sa katapusan sa ilang gikatakdang panahon, nan tipigi sila sa dawatnon nga paagi, o bulagi sila sa dawatnon nga paagi, ug pagtawag aron sa pagsaksi ug duha ka mga tawo nga makataronganon gikan kaninyo, ug paghatag matarung nga pagpamatuod alang sa Allah. Ingon niin ang tambag nga gihatagan siya nga mituo sa Allah ug sa Ulahing Adlaw. Bisan kinsa nga nahadlok sa Allah ug nagtuman sa Iyang mga kamandoan, Siya magahimo alang kaniya ug paagi pagawas (sa matag kalisdanan),
3. Ug siya hatagan sa grasya nga dili niya mahanduraw⁽²⁾. Bisan kinsa nga mosalig sa Allah, nan Siya igo na alang kaniya. Ang Allah nagtuman sa Iyang Katuyoan. Sa pagkatinuod ang Allah nagtakda alang sa tanang butang ug gikatakdang sukod.
4. Ug (alang) niadtong inyong mga babaye nga nawad-an na sa paglaum sa pagregla, kon kamo nagduhaduha mahitungod niini, nan, ang ilang termino sa paghulat mao ang tulo ka bulan, ug mao usab niadtong wala maabti sa ilang (binulan nga pagregla); ug (mahitungod sa) mga nagmabdos nga mga babaye, ang ilang gikatakdang

(1) Nga mao ang pagkahuman sa iyang pagregla ug sa dili pa mahitabo ang pakighilawas o kaha sa panahon sa kumpirmadong pagmabdos.

(2) Bisan kinsa nga mobiya sa usa ka butang alang sa Allah, Siya magpuli niini sa usa ka butang nga labing maayo.

panahon mao ang hangtod nga sila manganak. Bisan kinsa nga nahadlok sa Allah, ug nagpasakop sa Iyang mga Kasugoan, ug naglikay sa Iyang mga gidili, Iyang himoon nga sayon alang kaniya ang mga butang.

5. Mao kana ang Sugo sa Allāh, nga Iyang gipakanaog nganha kaninyo. Bisan kinsa nga mahadlok sa Allāh, Iyang tangtanganon gikan kaniya ang iyang mga sayop nga buhat, ug magapadagaya sa iyang ganti.
6. Pa-puy'a sila (ang mga diborsiyo sa bana nga mga babaye hangtud sa katapusan sa ilang Iddah o panahon sa paghulat) sa inyong panimalay sumala sa inyong maarangan, ayaw sila dagmali (aron maobliga sila sa pagbiya). Ug kong sila nagmabdos, gumasto kamo alang kanila hangtud nga sila manganak; unya kong sila magpasuso alang kaninyo, ihatag kanila ang ilang bayad, ug pagtinambagay kamo sa inyong kaugalingon sa paagi nga dawatnon. Apan kon kamo anaa sa panagsumpaki, nan pagkuha kamo ug laing babaye nga mag-pasuso.
7. Himoa nga siya nga adunay kaabunda mugasto sumala sa yang katakos, ug kaniya nga ang Iyang bahandi sinukod, mugasto siya gikan niadtong gihatag sa Allah kaniya; Ang Allah wala mag-hatag kaninyo ug lulan nga labaw sa Iyang gikahatag kaninyo. Ang Allah muhatag ug kasayon human sa kalisdanan.
8. Pila na ka lungsod ang misupak batok sa Kasugoan sa iyang Ginoo (Allah), ug sa Iyang mga mensahero, busa Kami nagtawag niini ngadto sa usa ka hilabihan nga pagkwenta (nga mao ang silot niining kalibutanon nga kinabuhi), ug Kami musilot niini (uban) sa makalilisang nga pag-antus (sa Imperno, sa Pikas Kinabuhi).
9. Busa kini (ang lungsod) nakatilaw sa daotang sangpotanan sa iyang binuhatan, ug ang kataposan sa binuhatan niini mao ang (walay kataposan) nga pagkalugi.
10. Ang Allah nag-andam alang kanila ug usa ka hilabihan nga Silot, busa pagmatnongon gayod kamo sa inyong mga katungdanan (kang) Allāh, Oh mga tawo nga may salabutan. Ang Allah sa pagkatinuod nagpadala kaninyo ug usa ka Pahinumdom (kini Qur'an).
11. (Ug nagpadala nganha kaninyo) ug usa ka Mensahero (ang Propeta Muhammad) nga nag naglitok kaninyo sa mga Bersikulo sa Allah (ang Qur'an) nga naglangkob sa tin-aw nga mga pagpasabot, aron nga Siya modala niadtong mituo ug nagbuhat

ug matarung nga mga buhat, gikan sa kangitngit ngadto sa kahayag; ug bisan kin-sa nga mituo sa Allah ug nagbuhat

Sa mga matarung nga buhat, Siya mopasulod kaniya sa mga Tanaman nga sa ubos niini anaa ang mga suba nga nagadagayday, aron sa pagpabilin sa sulod niini hangtud sa kahangturan, ang Allah sa pagkatinuod naghatag kaniya ug usa ka maayong tagana.

12. Ang Allah Siya nga maoy naglalang ug pito ka mga langit, ug sa kayutaan nga magsama kanila (pito); Ang Iyang Kamandoan nagpadayon sa pagkanaog taliwala kanila (sa mga langit ug sa yuta), aron kamo mahibalo nga ang Allah adunay Gahum sa tanang butang, ug nga ang Allah sa pagkatinuod naglangkob sa tanang butang sa Iyang Kahibalo ug sa kaalam.

At-Tahrīm

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Oh Propeta, nganong gidili man nimo (sa imong kaugalingon) ang gitugot sa Allah alang kanimo, nga nagtinguha sa kahimuot sa imong mga asawa? Ang Allah maoy Labing Mapasayloon, ang Labing Maluluy-on.
2. Ang Allah sa pagkatinuod nagmando na alang kaninyo sa bayad sa inyong mga pagpanumpa, ug ang Allah mao ang inyong Tigpanalipod, ug Siya ang Makahibalo sa Tanan, ang Labing Maalamon.
3. Hisguti' sa diha nga ang Propeta misugid ngadto sa usa sa iyang mga asawa (nga mao si Hafsah) sa usa ka pamahayag; ug unya iyang gipahibalo (ang usa, Aishah) ang mahitungod niini. Apan ang Allah mibutyag niini ngadto kaniya (Muhammad); gipahibalo niya ang usa ka bahin niini, ug gitago ang laing bahin. Ug unya sa diha nga siya (Muhammad) mipahibalo kaniya (Hafsah) mahitungod niini, siya (Hafsah) miingon: «Kinsa ang nagsulti kanimo niini?» Siya miingon: «Ako gipahibalo sa (Allah) nga Mao ang Labing Nahibalo, ang Labing Nasayud.»
4. Kon kamong duha (Hafsah ug 'Aishah, mga asawa sa Propeta) mobalik (sa paghinulsol) ngadto sa Allah (kini labing maayo alang kaninyo), tungod kay ang inyong mga kasingkasing nadalahig (sa pagsupak sa unsay gusto ug matarong alang sa Propeta); apan kon kamo magtinabangay sa usag-usa batok kaniya (Muhammad), nan, sa pagkatinuod, ang Allah mao ang iyang Tigpanalipod, ingon man Gabriel, ug ang mga matarung gikan sa mga magtutuo; ug dugang pa, ang mga anghel mao ang (iyang) mga magtatabang.
5. Tingali, kun siya (ang Propeta) makigbulag kaninyo, ang iyang Ginoo (Allah) mohatag kaniya puli kaninyo ug mga asawa nga labing maayo kay kaninyo - nga sila mga Muslim, mga magtutuo, masinulundon (sa Allah), nga (makanunayong) nagabalik sa Allah sa paghinulsol, ug nagasimba sa Allah nga sinsero (kinasingkasing), nga naga-ampo ug nagapuuasa, kinsa mga balo o dalagang ulay.
6. Oh mga magtutuo, luwasa ang inyong mga kaugalingon ug ang inyong mga pa-

milya gikan sa Kalayo, kansang sugnod niini mao ang mga tawo ug mga bato; nga sa ibabaw niini (Imperno) anaa ang mga anghel nga mapig-oton ug kusgan, nga dili gayod maga-supak sa manga kamandoan (ni) Allāh, Apan magahimo sa mga gika-sugo kanila.

7. Oh mga manlilimod, ayaw gayod pag-himog manga pasangil niining Adlaw. Kamong paga-gantihan lamang sumala sa inyong gibuhat kaniadto (nga kadautan).
8. Oh mga magtutuo, balik ngadto sa Allāh uban ang matinud'anon nga pag-hinul'sol, tingali ang inyong Ginoo (Allah) mokuha gikan kaninyo sa inyong mga kasaypanan, ug pasudlon kamo sa Paraiso nga sa ilalom niini nagadagayday ang mga suba, sa Adlaw nga diin ang Allah dili magpakaulaw sa Propeta ug niadtong mituo uban kaniya; ang ilang kahayag modan-ag sa ilang atubangan, ug sa ilang tuong mga kamot⁽¹⁾ ; ug sila moingon: «(O Allāh) among Ginoo, himoa nga hingpit alang kanamo ang among kahayag, ug pasayloa kami, sa pagkatinuod Ikaw makahimo sa tanang butang.»
9. Oh Propeta (Muhammad), paningkamot pag-ayo batok sa mga manlilimod⁽²⁾ ug sa mga tigpakaaron-ingnon⁽³⁾ ug pagmatig-a ngadto kanila⁽⁴⁾ ; ug ang ilang puloy-anan mao ang Imperno, ug dautan gayud kana nga padulngan.
10. Ang Allah nagbutang ug panig-ingnan ngadto sa mga manlilimod, Ang asawa ni Noe ug ang asawa ni Lut; silang duha anaa ilalom sa Among duha ka matarung nga mga sulugoon, apan sila sukwahi (sa) ilang mga bana, mao nga kadtong mga propeta wala gayud makapahimulos kanila gikan sa Allah sa bisan unsa, ug kanila gika-ingon: 'Sumulod kamo sa kalayo (kamong duha) uban niadtong nga mga nanag-sulod niini
11. Ug ang Allah naghatag ug panig-ingnan alang sa mga magtutuo: Ang asawa ni Paraon ('Asiyah) sa dihang siya miingon: '(Oh Allah) akong Ginoo, pagtukod alang kanako ug usa ka balay nga haduol kanimo sa Paraiso, ug luwasa ako gikan kang

(1) Mao ang ilang talaan sa mga buhat, uban ang matag tipik sa kaayohan nga ilang nahimo niining kinabuhia nga natala niini.

(2) Pinaagi sa pagpakita kanila sa mga pamaagi sa kalinaw ug kaluwasan, ug pakig-away kamo kanila kon sila mosupak ug mobarug batok sa Islam, ang Mensahe sa Gugma, Kamatuoran, Kalinaw, Hustisya, ug Pagkamatarong.

(3) Pinaagi sa pagpatuman sa balaod ug hustisya diha kanila.

(4) Sa mga manlilimod, sa diha nga kamo makasugat kanila sa gubat.

Paraon ug sa iyang (mga dautang) buhat, ug luwasa ako gikan sa mga mamumu-hat ug kasaypanan.'

12. Ug si Maria, ang anak nga babaye ni Imran, nga nagbantay sa iyang kaputli, busa Kami nag-huyop ngadto sa iyang (bisti) pinaagi sa Among anghel (Gabriel), ug siya mituo sa mga Pulong sa iyang Ginoo (Allah), ug sa Iyang mga Kasulatan, ug siya kauban sa mga masilimbahon nga masinugtanon (sa iyang Ginoo, Allah).

Al-Mulk

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Bulahan ang (Allah) kansang Kamot anaa ang tanang kamandoan, ug Siya ang Labing Makahimo sa tanang butang.
2. (Siya) mao ang nagbuhat sa kamatayon ug sa kinabuhi aron Iyang sulayan kamo - kun kinsa kaninyo ang labing maayo sa mga buhat (panggawi ug pamatasan); ug Siya (Allah) mao ang Labing Gamhanan, ang Labing Mapasayloon,
3. Siya mao ang nagbuhat sa pito ka kalangitan ang usa labaw sa lain; dili ka makakita og bisan unsa nga pagkadili hingpit sa paglalang sa Labing Madagayaon (Allah); Busa tan-awa pag-usab (ang kalangitan), nakakita ka ba ug bisan unsang mga sayup?
4. Tan-awa pag-usab, ug pag-usab pa, ang imong panan-aw mobalik kanimo nga mapaubsanon ug gikapoy.
5. Kami nagdayandayan sa pinakaubos nga langit pinaagi sa mga bituon (sama sa mga lampara), ug nag-himo niini ingon nga luthang alang sa mga satanas, ug Kami nag-andam alang kanila ug Silot sa nagdilaab nga Kalayo.
6. Ug alang kanila nga milimod sa ilang Ginoo (Allāh), mao ang Silot sa Imperno, ug kini mao ang hilabihan ka dautan nga padulngan.
7. Sa diha nga sila itambog sa sulod niini, sila makadungog sa (makalilisang) nga pag-ngurob sa lalom nga gininhawa niini samtang kini nagbukal.
8. (Kini) halos mobuto sa (hilabihang) kasuko. Sa matag higayon nga adunay pundok nga itambog niini, ang magbalantay niini mangutana kanila: Wala ba miabot kaninyo ang usa ka tigpasidaan (usa ka Mensahero gikan sa Allah)?
9. Sila moingon: Oo, sa pagkatinuod adunay miabot kanamo nga tigpasidaan, apan kami misalikway (kaniya) ug miingon: «Si Allāh wala nagpadala ug bisan unsa nga pagpadayag. Kamo anaa lamang sa dakong kasaypanan».
10. Ug sila moingon: «Kon kami naminaw pa lamang (sa Mensahe sa Allah) o mi-

gamit sa among rason (aron sa pagpangita sa Kamatuoran niini), kami wala unta malakip sa mga binilanggo sa nagdilaab nga Kalayo.»

11. Busa sila moangkon sa ilang mga sala. Hilabihan kahalayo (ang tanang maayo) gikan sa mga lumulupyo sa nagdilaab nga Kalayo ug wala nay pag-laum kanila.
12. Apan alang kanila nga mga mahinadlokong sa ilang Ginoo (Allah) bisan pa dili nila siya makita, sila sa pagkatinuod makabaton og Kapasayloan ug usa ka Dakong Ganti.
13. Ug bisan kong inyong itago o ipahibalo ang inyong isulti; sa pagkatinuod Siya (Allah) adunay hingpit nga Kahibalo sa unsay anaa sa mga dughan (sa katawhan).
14. Siya ba nga naglalang (sa tanang butang) wala ba makaila mahitungod kanila? Ug Siya mao (ang Labing) Maliputon, ang Labing Nasayud.
15. Siya mao ang naghimo sa yuta nga masinugtanon alang kaninyo, busa panglakaw kamo sa halapad nga mga dapit niini, ug kaon kamo gikan sa Iyang tagana ug magmaya sa kadagaya nga Iyang gihatag. Ngadto Kaniya (Allāh) ang Pagkabanhaw.
16. Nakabati ba kamo ug luwas nga Siya (Allah), nga anaa sa ibabaw sa mga langit, dili maga-uyog sa yuta aron sa paglamoy kaninyo?
17. O nakabati ba kamo ug luwas nga Siya (ang Allah), nga anaa sa ibabaw sa mga langit, dili magpadala nganha kaninyo ug Buhawi uban ang Bato? Sa dili madugay kamo mahibalo kung unsa ka hilabihan ang Akong mga pasidaan.
18. Ug sa pagkatinuod kadtong mga nauna kanila nagsalikway (sa Kamatuoran), busa unsa (ka makalilisang) ang Akong tubag (kanila)?
19. Wala ba nila makita ang mga langgam ibabaw kanila nga nagbukhad (sa ilang mga pako) ug nagtik-op (niini)? Walay nagpugong kanila (samtang sila anaa sa kawanangan), gawas (sa Allah) ang Labing Madagayaon. Sa pagkatinuod, Siya mao ang Makakita sa tanan.
20. Kinsa ba sa inyong kasundalohan ang moabut aron sa pagtabang kaninyo batok sa Labing Madagayaon (Allah)? Apan ang mga manlilimod anaa lamang sa pagkailad.

21. O kinsa ba ang maghatag kaninyo ug sustento (pagkaon) kon Siya (Allah) magpu-gong sa Iyang (ginahatag nga) pagkaon? Bisan pa niini sila (nga mga manlilimod) manag-padayon sa (ilang) garbo ug pag-supil (gikan sa Kamatuoran).
22. Kinsa bay matood nga giniyahan; siya ba nga maga-lakaw nga ang nawong ma-ga-mug'ot ug nga pina-ubos; o siya nga magalakaw nga barog nga subay sa ma-tul-id nga dalan?
23. Isulti: Siya (Allah) mao ang naghimo kaninyo, ug naghatag kaninyo sa dung'gan, mata ug kasing-kasing sa pagbati ug salabutan. Apan gamay lang ang inyong pagpasalamat.
24. Isulti: «Siya (Allah) mao ang nagpadaghan kaninyo sa yuta, ug ngadto Kaniya kamo (tanang) pagatigumon (alang sa Paghukom).»
25. Sila maga-pangutana: «Kanus-a man kini nga Saad (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom) mahitabo, kon ang imong gisulti tinuod?»
26. Isulti: «Ang Kahibalo niini anaa lamang sa Allah, ug ako usa lamang ka tin-aw nga tigpasidaan.»
27. Apan sa dihang sila makakita sa silot nga nagpadulong na, ang mga nawong niadtong naglimod (ang Kamatuoran) pagahampakon sa kabalaka, ug iga-ingon kanila: 'Mao na Kini ang unsay inyong gipangutana kaniadto»
28. Isulti: Pananglitan kon ang Allāh hinungdan sa akong kamatayon, maingon man sila nga mga kuyog kanako; o dili ba hinoon, Siya maga-hatag sa Iyang kalooy nganhi kanamo: nan, kinsa may maga-luwas sa mga manlilimod gikan sa maka-lilisang nga silot?
29. Isulti: «Siya mao ang Labing Madagayaon (Allāh), kami nagatoo ug nagasalig Kaniya; ug inyong mahibaloan kon kinsa ang dayag nga sayop!
30. Isulti: «kon ang inyong tubig mahubas unya sa yuta; kinsa (gawas sa Allah) may mupagula sa tin'aw nga manga tuburan sa tubig?

Al-Qalam

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Nun⁽¹⁾. [Ako Dios] manumpa pinaagi sa gamit pangsulat ug pinaagi sa bisan unsa nga ilang mga 'ang anghel' igasulat,
2. Pinaagi sa Grasya sa imong Ginoo (Allah), ikaw (Oh Muhammad) dili gisudlan sa daotang espiritu.
3. Ug sa pagkatinuod, alang kanimo maoy ganti nga dili gayod katapusan.
4. Ug sa pagkatinuod ikaw (Oh Muhammad) adunay dakong halangdon nga kinaiya ug talagsaon pamatasan.
5. Busa imong makita, ug sila usab makakita,
6. Kun kinsa kaninyo ang gisudlan sa kabuang (pinaagi sa mga satanas).
7. Sa pagkatinuod ang imong Ginoo (Allah) labing nakaila kaniya nga nahisalaag gikan sa Iyang Dalan, ug Siya mao ang labing nakaila niadtong (matarong) nga nagiyahan.
8. Busa ayaw tumana ang mga manlilimod (magsusupak sa Islam).
9. Sila naghandom nga ikaw mukumprumiso (sa mga sukaranan sa Islam), aron sila usab mukumprumiso uban kaninyo!
10. Ayaw tumana mga walay pulos nga kanunay nanumpa.
11. Usa ka mabutangbutangon, nga nagsuroysuroy uban ang dautang tabi-tabi,
12. Tigbabag sa maayo, nga malinapason ug makasasala,
13. Mabangis, ug gawas pa nianang tanan, bastos;
14. (Siya ingon niana) tungod kay siya adunay bahandi ug mga anak.

(1) Ang Qur'an gilangkuban sa mga letra gikan sa Arabikong mga Alpabeto. Ang mga Arabo niadtong panahona sa diha nga ginapakanaog ang Pinadayag dili hitupngan sa ilang Hingpit nga Kahibalo sa Arabikong pinulongan apan sa dihang nga sila gihagit wala gayud sila makahimo sa pagdala ug kapitulo nga susama sa Qur'an. Bisan pa niini nga kamatuoran, si Allāh ang Labing Nahibalo sa dugang kahulogan niining maong mga letra.

15. Sa diha nga ang Among mga bersikulo (ang Qur'an) ilitok ngadto kaniya, siya muingon: '(Kini) Mga Sugilanon sa karaang tawo.'
16. Siya Among pagamarkahan sa simod.
17. Sa pagkatinuod Amo silang sulayan ingon nga Kami misulay sa mga tag-iya sa tanaman, sa diha nga sila nanumpa sa pagpamupo sa mga bunga sa (tanaman) sa (takna) sa kabuntagon,
18. Apan wala gayod mangandam
sa paggahin (alang sa mga kabus) ni dili miingon insha Allāh (itugot sa Diyos).
19. Hinonoo, dihay Magduduaw 'kalayo'
nga gikan sa imong Ginoo 'Allāh', nga gihampak 'ang tanaman' samtang sila nangatulog,
20. Busa kini nahimong ingon sa usa ka itom, nga umaw nga yuta.
21. Ug sa na-buntag na, sila nanag-
panawag sa usag usa,
22. Nag-ingon: Lakaw ug sayo sa inyong tanaman kon kamo buot mamupo (mang-
ani).
23. Busa sila milakaw, nga naghinung-hongay sa usag-usa, 'ug nag-ingon',
24. Walay kabus nga tawo nga mosulod kaninyo (sa tanaman) karong adlaw.
25. Ug sila nanlimbasog gayod nga makus-ganon niining maong katuyoan;
26. Apan sa diha nga sila nakakita niini (sa tanaman nga hingpit nga nadaut), sila miingon: «Sa pagkatinuod kita sayop!
27. Dili, kita gihikawan (sa mga bunga).
28. Ang labing maayo gikan kanila miingon: «Wala ba ako nag-ingon nganha kaninyo, nga Nganong wala man kamo magdayeg ug maghimaya (sa Allah)?»
29. Sila miingon: «Himaya sa (Allah) nga among Ginoo, sa pagkatinuod kami dili makiangayon.»
30. Unya ang uban kanila giatubang ang uban, nga nagbasol sa usag-usa.

31. Sila miingon: «Alaut kita! Sa pagkatinuod kita mga malinapason.»
32. Tingali (ang Allāh) nga atong Ginoo magapuli kanato sa usa ka maayong nga (tanaman) kay sa niini; sa pagkatinuod ngadto sa (Allāh) nga among Ginoo kami mapaubsanong naghangyo (sa Iyang Kadagaya).
33. Ingon niana ang silot (niining kinabuhia), ug sa pagkatinuod ang silot sa Pikas Kinabuhi mas mabug-at, kon sila nahibalo lang.
34. Ang mga matarung makabaton og mga tanaman sa Kabulahanan duol sa ilang Ginoo (Allāh).
35. Kami ba unya mutratar sa mga Muslim (mga mitugyan sa ilang mga kaugalingon ngadto sa Allāh) sama sa mga dautan nga mga tawo.
36. Unsay nahitabo kaninyo? Giunsa ba ninyo paghukom?
37. O aduna ba kamoy Kasulatan diin kamo nakakat-on,
38. Nga kamo makaangkon sa unsay inyong gipili didto?
39. O nakadawat ba kamo gikan Kanamo ug usa ka kasabutan nga gipamatud-an pinaagi sa usa ka panumpa nga muabot sa Adlaw sa Pagkabanhaw nga ma-mainyo ang bisan unsay inyong pangayoon?
40. Pangutan-a sila, kinsa kanila ang manubag alang niana (nga pagdahum),
41. O aduna ba silay mga kauban (gawas sa Allāh Diyos)? Unya himoa nga sila modala sa ilang mga kauban⁽²⁾, kon sila matinud-anon.
42. Sa adlaw nga din ang tuman nga kalis-danan maga-abot⁽³⁾, sila (ang mga manlimod ug mga salingkapaw) paga-mandoan sa pag-hapa aron sa pagdayeg, apan sila dili maka-himo niini!
43. Ang ilang mga mata mapaubos, ang kaulawon motabon kanila. Ug sa pagkatinuod sila gitawag aron sa paghapa samtang sila maayo pa (panglawas ug makahimo pa).

(2) I.e., kadtong ilang gipasangil nga pagkadios gawas sa Allāh, o kauban Niya gikan sa ilang kaugalingon.

(3) O sa laing kahulogan: Sa Adlaw nga ang Batiis (sa tinuod nga Ginoo, Allah) madayag (ug ang Allah dili ikatandi sa Iyang mga binuhat), ug sila pagatawgon aron sa paghapa, apan sila (ang mga dili magtutuo ug mga salingkapaw) dili makahimo (sama nga sila napakyas sa pagbuhat niini nga kinabubut-on niining kinabuhia),

44. Busa pasagdi Ako (Oh Muhammad); sila nga nagpanghimakak niining nga Mensahe (ang Qur'an). Kami sa hinay-hinay modala kanila (ngadto sa Silot), gikan sa dapit nga sila wala mahibalo.
45. Ug Ako maghatag kanila ug panahon. Sa pagkatinuod, ang Akong Plano lig-on.
46. O nangayo ka ba kanila ug bayad (alang niini nga Mensahe), aron sila mabug-atan sa utang?
47. O aduna ba silay (kahibalo sa) dili makita, aron ila kining isulat.
48. Busa paghulat nga mapailubon alang sa Paghukom sa (Allah) nga imong Ginoo, ug ayaw pagpahisama sa kauban sa isda (Jonas), sa dihang siya mituaw (ngadto sa Allāh) samtang siya anaa sa tuman nga kalisod.
49. Ug Kon wala pa miabot kaniya ang Pabor gikan sa iyang Ginoo (Allah), siya (nagpabilin pa unta sa tiyan sa isda, apan Amo siyang gipasaylo), busa siya gitambog ngadto sa umaw nga baybayon samtang siya maoy angayang basolon.
50. Apan ang iyang Ginoo (Allāh) nagpili kaniya, ug siya gipahiluna ipon kanila nga mga matarung.
51. Ug kadtong naglimod (sa Kamatuoran) halos na hampak kanimo pinaagi sa ilang mga mata sa diha nga sila nakadungog sa Pahinumdom (Qur'an), ug sila miingon: 'Sa pagkatinuod siya nawala sa iyang hunahuna!'
52. Apan kini usa lamang ka pahinumdom (Mensahe gikan sa Allāh) ngadto sa tanang kanasoran (jinn ug katawhan).

Al-Hāqqah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang dili kalikayan nga kamatooran (nga labing dayag)!
2. Unsa ang dili kalikayan nga Kamatuoran.
3. Ug unsa ang makapahibalo kanimo kung unsa ang dili kalikayan nga Kamatuoran?
4. (Ang mga tribo ni) Thamud ug 'Aad milimod sa mihampak nga Katalagman (ang Pagkabanhaw sa dili pa ang Paghukom).
5. Unya mahitungod sa (katawhan sa) Thamud, sila gilaglag pinaagi sa gamhanan (nga pagbuto).
6. Ug mahitungod sa (mga katawhan sa) 'Aad, sila gilaglag pinaagi sa usa ka mabangis ug mapintas nga hangin.
7. Nga (ang Allah) nagpahamtang (niini) kanila sulod sa pito ka gabii ug walo ka adlaw nga walay hunong, aron imong makita ang mga tawo didto nga nanggi-buy-od (nangalaglag) ingon nga sila sama sa mga haw-ang nga mga punoan sa palma (datiles).
8. Busa, nakakita ka ba ug salin kanila (nga buhi)?
9. Si Paraon, ang mga nauna kaniya, ug ang nangalaglag nga mga syudad (sa Sodoma ug Gomora) nagpadayon sa pagbuhat ug mga sala.
10. Sila misupak ang Mensahero sa ilang Ginoo (Allāh), busa Siya (Allāh) misakmit kanila uban sa makusganon nga pagsakmit!
11. Sa pagkatinuod, sa diha nga ang tubig miagas sa nga hilabihan, Kami midala kaninyo pinaagi sa naglutaw arka (nga gitukod ni Noe).
12. Aron Kami magahimo niini nga usa ka timaan ug nga pahinumdom kaninyong tanan, aron ang hait dalunggan nga maka-dungog magatipig niini, ug kanunay nga makahinumdom.
13. Unya sa diha nga ang trompeta pagatayhopan nga adunay kauban nga usa ka

paghuyop,

14. Ug ang kalibutan mabalhin ug ang kabukiran madugmok ingon sa abog, pinaagi sa usa (lang) ka pagdugmok.
15. Busa, nianang Adlaw mahitabo ang Dakong Dili kalikayan nga Panghitabo,
16. Ug ang langit mapikas, tungod kay nianang Adlaw, kini mahuyang (gumikan sa pagkagisi);
17. Ug ang mga anghel anaa sa tanang kiliran niini; ug walo (dakong laray) sa mga Anghel mupas-an sa Trono sa (Allāh) imong Ginoo, nianang adlaw, sa ibabaw nila.
18. Nianang Adlaw, kamo pagadal-on sa Paghukom, walay tinago (sekreto) ninyo nga magpabiling matago.
19. Busa alang kaniya nga pagahatagan sa iyang talaan (sa mga buhat) sa iyang tuo nga kamot, siya moingon: Ania! Basaha ang akong basahon!
20. «Nasayod gayod ako nga akong atubangon ang akong Pag-ihap ug Paghusay!»
21. Busa siya maanaa sa malipayong kahintang sa kinabuhi,
22. Sa habog nga Paraiso,
23. Ang mga bunga niini haduol lang nga maabot sa kamot, ug sayon kab'uton.
24. (Ug iga-ingon kanila): «Kaon ug inom kamo nga malipayon tungod sa unsay inyong gibuhad kaniadto sa nangaging mga adlaw.»
25. Ug alang kaniya nga gihatagan sa iyang talaan (sa mga buhat) diha sa iyang wala nga kamot, siya moingon: «Oh, hinaut unta nga ang akong talaan wala gayud mahatag ngari kanako,»
26. Ug ako wala mahibalo kung unsa ang akong Pag-ihap ug husay;
27. Ah, hinaut unta nga ang kamatayon nag-tapos kanako sa hingpit;
28. Ang akong mga bahandi wala gayod mag-pulos kanako;
29. Ang akong gahom na-wagtang na kanako.
30. (Ang mando mao): «Dakpa siya, ug gapusa siya»!
31. Ug sunoga siya, pinaagi sa nag-lagiting nga kalayo sa Imperno!

32. Gapusa siya sa usa ka talikala nga ang gitag-on niini kapitoan ka maniko!
33. Kay siya ang nagdumili sa pag-too (kang) Allāh nga Makaga-gahom.
34. Wala usab siya mag-awhag sa pagpakaon sa mga kabus.
35. Busa dinhi, niining adlaw, wala siyay mahimo nga higala «sa pagtabang»,
36. Ni bisan unsang pagkaon gawas sa nana gikan nga mga samad,
37. Walay magakaon niini gawas sa matinuyoon nga mga makasasala⁽¹⁾.
38. Busa ako (Dios) manumpa pinaagi sa unsay inyong makita,
39. Maingon man unsay dili nimo makakita;
40. Sa pagkatinuod, kini (ang Qur'an) mao ang (dinasig nga) Pulong (gikan sa Allah) gisangyaw sa usa ka halangdon nga Mensahero (Propeta Muhammad),
41. Kini dili pulong sa Magbabalak. Diyutay ra ang imong gi-toohan;
42. Ni pulong sa usa ka mananagna; gamay lang gayud ang inyong nahinumduman.
43. Kini usa ka Pinadayag nga gipadala gikan (sa Allah) ang Ginoo sa tanan nga linalang.
44. Ug kon siya (ang Propeta Muhammad) nagmugna batok Kanamo ug pipila ka (bakak) nga mga pulong,
45. Kami sa pagkatinuod misakmit na kaniya pinaagi sa tuong kamot (sa usa ka dako ug gamhanan nga Pagsakmit,
46. Ug Kami sa pagkatinuod moputol sa iyang (aorta) ugat.
47. Ug walay usa kaninyo nga makapugong Kanamo gikan kaniya.
48. Ug sa pagkatinuod kini (ang Qur'an) usa ka Pahinumdom alang sa mga matarong.
49. Ug sa pagkatinuod Kami nasayod nga diha kaninyo adunay mga nagsalikway niini.
50. Ug tinooray kini mahimong (hinungdan) sa dakong pagbasol ngadto sa mga man-lilimod.

(1) Nga nagbutang ug kauban sa Allah, o nakahimo sa uban nga dagkong makamatay nga mga sala, ug namatay sa ingon nga walay paghinulsol.

51. Ug sa pagkatinuod, mao kini ang kamatooran nga labing siguro ug hingpit.
52. Busa dayega ang Ngalan sa imong Ginoo (Allāh) ang Labing Bantugan.

Al-Ma'arij

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang usa ka mapugsanon, namugos para Silot nga gikatakang mahitabo,
2. Ngadto sa mga manlilimod - walay makapugong niini,
3. (Kini) gikan sa Allah, ang Ginoo sa mga Dalan sa Pagsaka.
4. Ngadto Kaniya musaka ang mga anghel ug ang (balaan) nga espiritu (Gabriel) sulod sa usa ka Adlaw nga ang sukod niini anaa sa kalimaan ka libo ka katuigan «sa inyong ihap».
5. Busa pagmapailubon (Oh Muhammad) uban sa matahum nga pagpailub⁽¹⁾.
6. Tan'awa, sila naghunahuna nga hilabihan ka layo (ang adlaw sa Pagkabanhaw).
7. Apan Kami Naglantaw niini nga duol na.
8. Sa adlaw nga ang langit mahimong sama sa tinunaw nga tumbaga.
9. Ug ang kabukiran mahimong sama sa mga balhibo sa karnero.
10. Ug walay higala nga maga-pangu-tana mahitungod sa iyang suod nga higala;
11. (Bisan pa) sila makita sa usag-usa. Ang daotan nga tawo magtinguha sa pagtubos sa iyang kaugalingon gikan sa Silot nianang Adlaw sa pinaagi sa (pagsakripisyo) sa iyang mga anak,
12. Ug sa iyang asawa ug sa iyang igsoon nga lalake,
13. Ug sa iyang labing duol nga kaparentehan nga nagpasilong (nagpapuyo) kaniya,
14. Ug ang tanan nga anaa sa yuta, (manghinaut) unya, (nga) kini (tingali unta) makaluwas kaniya.
15. Dili, sa pagkatinuod kini usa ka nagdilaab nga Kalayo,
16. Nga naglangkat sa mga panit sa ulo (ug ang panit sa lawas),
17. Ug magatawag kanila kinsay mitalikod ug mikalagiw (gikan sa Kamatuoran),

(1) Diin walay kaguol o reklamo.

18. Ug nagtigum (sa katigayunan) ug nagtipig niini.
19. Ang tawo mao gilalang nga adunay madali-dalion nga kinaiya,
20. Walay pailub sa diha nga ang kadautan magsakit kaniya,
21. Labing hakog, sa diha nga ang maayo muabot kaniya.
22. Gawas niadtong makinasing-kasingon nga nag-ampo,
23. Kadtong makununayon sa ilang mga pag-ampo,
24. Kanila nga (sa ilang) bahandi adunay nahibaloan nga katungod ug nakigbahin,
25. Ngadto kanila nga manga kabos ug nanginahanglan.
26. Ug kadtong mituo sa Adlaw sa 'paghukom ug' Pagbalus;
27. Ug kadtong nahadlok sa pagsakit sa ilang Ginoo (Allah),
28. Sa pagkatinuod ang Pagsakit sa ilang Ginoo (Allāh), walay bisan kinsa nga mobati nga luwas gikan (niini).
29. Ug kadtong nagbantay sa ilang kaputli ug lawasnon nga tinguha (ug pagpanalipod sa ilang pribadong mga bahin sa lawas gikan sa ilegal nga pakighilawas).
30. Gawas sa ilang mga asawa o niadtong gipanag-iyahan sa ilang tuong mga kamot (pinaagi sa hustong legal nga mga paagi); kay sa pagkatinuod, sila dili pagabason,
31. Apan siya nga nagtinguha sa labaw pa niini, kini sila mao ang mga malinapason.
32. Ug kanila nga mga nanag-tuman sa ilang mga pagsalig ug saad,
33. Ug kadtong nanag-barog sa ilang mga gipa-matud'an;
34. Ug kadtong mga mabinantayon sa ilang mga pag-ampo,
35. Sila mao kadtong maga-puyo sa mga tanaman (Paraiso), nga gipasidunggan.
36. Apan unsa bay sayop niadtong naglimod (sa Kamatuoran) nga sila naglibot-libot sa imong atubangan,
37. Sa tuo ug sa wala nga kamot, nga anaa sa mga pundok?
38. Ang matag usa ba kanila nagdahum nga siya makasulod sa Tanaman (Paraiso) sa Kabulahanan?

39. Apan dili, sa pagkamatood, Kami naglalang kanila gikan sa matang nga ilang nahibaloan.
40. Busa ako nanumpa (Allāh) Ginoo sa tanan nga dapit sa mga Sidlakan ug Kasadpan, sa pagkatinuod Kami maka-himo,
41. Aron ilisan sila sa mga tawo nga mas maayo kay kanila, ug dili gayud Kami mabuntog.
42. Busa pasagdi sila sa pagpakigsulti nga walay kapuslanan ug maglingaw sa ilang mga kaugalingon, (nagsunod sa ilang ubos nga mga tinguha), hangtud nga sila muatubang sa ilang Adlaw nga gisaad kanila (ang adlaw sa Pagkabanhaw ug sa Paghukom),
43. Sa Adlaw diin sila mogula gikan sa ilang mga lubnganan nga nagdali, ingon nga naglumba sa usa ka diosdios 'para sa usa ka panalangin',
44. Ang ilang mga mata gipaubos; ang kaulawan motabon kanila; kana mao ang Adlaw nga gisaad kanila.

Nūḥ

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Sa pagkatinuod, Among gipadala si Noe ngadto sa iyang mga katawhan, nga nag-ingon: «Pasidan-i ang imong mga katawhan sa dili pa moabut diha kanila ang usa ka sakit nga Pagsilot.»
2. Siya miingon: «O akong katawhan, sa pagkatinuod ako usa ka tin-aw nga tigpasi-daan nganha kaninyo,»
3. «Nga kamo kinahanglan nga mosimba sa Allah lamang, kahadloki Siya ug sunod kanako»
4. Siya mopasaylo kaninyo sa inyong mga sala ug maga-hatag kaninyo ug lugway sa gitagal nga panahon; sa pagkatinuod, ang panahon nga gitakda sa Allah sa diha nga kini moabut, kini dili malangan; kung inyo lang nahibaloan!
5. Si (Noe) miingon: «(O Allāh) akong Ginoo, Sa pagkatinuod ako nagtawag sa akong katawhan (sa Islam) sa gabii ug sa adlaw,»
6. «Apan ang akong pagwali walay nadugang gawas sa ilang pagkalagiw ‘gikan sa Kamatuoran’.»
7. «Sa diha nga ako motawag kanila (ngadto sa Islam) aron Ikaw mopasaylo kanila, sila nagbutang sa ilang mga tudlo ngadto sa ilang mga dalunggan ug mitabon sa ilang mga kaugalingon pinaagi sa ilang mga bisti, ug mipadayon (sa paglimod) ug nagpadako sa ilang mga kaugalingon uban sa garbo».
8. «Unya ako nagwali kanila ngadto ‘sa Islam’ sa dayag,»
9. «Ug sa pagkatinuod ako nakigsulti kanila sa dayag ug ako nakigsulti (usab) kanila sa tago,»
10. Ako miingon (kanila): «Pangayo ug Kapasayloan gikan sa (Allah) nga inyong Ginoo, sa pagkatinuod Siya mao ang Labing Mapinasayloon.»
11. «Siya magbubo kaninyo sa madagayaon nga ulan (nga tagana).»

12. «Ug magahatag kaninyo ug mga bahandi ug ka-anakan, maingon man sa mga tanaman ug suba.»
13. «Unsa ba ang nahitabo kaninyo, nga wala kamo nagpahinungod Kang Allāh sa kahalangdon Kaniya, samtang ang tanang kaayo naga-gikan Kaniya?»
14. Samtang Siya naglalang kaninyo pinaagi sa managkasunod nga hugna.
15. Wala ba ninyo makita kon sa unsang paagi ang Allāh naglalang sa pito ka mga langit, ang usa ibabaw sa usa?
16. Ug nagbuhat sa bulan ingon nga usa ka kahayag, ug nagbuhat sa adlaw nga usa ka lamparahan?
17. Si Allāh naghimo kaninyo nga maga-tubo pinaagi ug gikan sa yuta,
18. Ug sa katapusan, Siya maga-balik kaninyo sa yuta, ug magbanhaw kaninyo, gikan usab niini (sa Adlaw sa Pagkabanhaw).
19. Ug ang Allah naghimo alang kaninyo sa yuta ingon usa ka karpēt (nagbuklad),
20. Aron kamo maglibotlibot ug makasubay sa halapad nga mga dalan sa sulod niini.
21. Si Noe miingon: «(O Allah) akong Ginoo, sa pagkatinuod sila misupak kanako ug misunod kaniya, kansang bahandi ug mga anak nagpadugang lamang kaniya sa kapildihan (ug pagkadili mapasalamaton).»
22. Ug sila (ang mga mapahitas-on nga mga pangulo) nagplano sa usa ka makuyaw nga panagkunsabo.
23. Ug sila miingon: «Ayaw gayud ninyo biyai ang inyong mga dios, (ang inyong mga kinulit nga mga larawan ug mga dios-dios), ilabina ayaw gayud ninyo biyai si Wadd, o Suwa', o Yaghus, ug Yauq ug Nasr (ang mga ngalan sa ilang mga dios-dios).
24. Ug sa pagkatinuod sila (ang mapahitas-ong mga pangulo o kini nga mga dios-dios) nakapahisalaag sa daghan. (O Allāh akong Ginoo) ayaw dugangi ngadto sa mga malinapason gawas sa kasaypanan.
25. Tungod sa ilang kalapasan sila gipanag-lumos, ug gipasulod sa kalayo, ug sila walay nakaplagan nga motabang kanila batok kang Allah.
26. Ug si Noe miingon: «(O Allah) akong Ginoo, ayaw pagbilin dinhi sa yuta ug bisan

kinsa nga pumoluyo nga gikan sa mga manlilimod.»

27. Kay kon ikaw mubiya kanila nga nag-inusara , sila maga-pasalaag sa Imong mga ulipon (sa katawhan ug jinn), ug dili manganak ug bisan unsa gawas sa makasasala 'nga kaliwat' ug dili mapasalamaton (nga mga makasasala).
28. (O Allāh) akong Ginoo, pasayloa ako ug ang akong mga ginikanan, ug siya nga mosulod sa akong balay nga ingon magtotoo, ug ang magtotoo nga mga lalaki ug nga mga babaye; ug ayaw dugangi ang mga dautan sa bisan unsa gawas sa kalaglagaan.

Al-Jinn

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Isulti (Oh Muhammad): Gipadayag nganhi kanako nga dihay ang usa ka pundok sa mga jinn (mga demonyo, dili makita nga espiritu) naminaw (sa Qur'an), ug sila miingon: Sa pagkatinuod kami nakadungog sa usa ka ma-anindot, ug kahibulongan nga Qur'an,
2. Nga Giya ngadto sa husto nga pangginawi, busa kami mituo niini, ug kami dili gayud mag-uban kang bisan kinsa (sa pagsimba) uban sa among Ginoo (Allah)⁽¹⁾.
3. Ug gipataas sa pagabayawon ang himaya nga 'Allāh' among Ginoo: Siya walay asawa, ni anak nga lalaki 'o mga anak nga babaye'.
4. Apan adunay pipila tilawala kanamo nga mga hangal-hangal nga nanag-litok sa mga pulong nga bakak mahitungod Allāh⁽²⁾,
5. Ug kami gayud gihunahuna nga walay tawo o Jinn nga maga-sulti ug bakak mahitungod Kang Allāh.
6. Nga adunay mga kalalakin-an ipon sa mga katawhan nga nanag-dangop sa kalalakin-an nga mga jinn (mga yawa - dili makita nga espiritu), busa sila nagdugang kanila sa kasaypanan (paglimod ug sala).
7. Ug sila gihunahuna sama sa inyong gihunahuna, nga ang Allah dili gayud magpadala ni bisan kinsa (ingon nga usa ka Mensahero ngadto sa katawhan ug sa jinn).
8. Ug kami nagtinguha sa pagkab-ot sa langit aron sa pag-paniid, apan among hi-kaplagan nga kini nga nalukop sa kusganon nga mga magbalantay ug nagdilaab nga kalayo.
9. Kaniadto, kami didto nanag-lingkod sa kawanangan sa langit, aron sa pag-paminaw, apan siya (nga mosulay sa) pagpamati karon makakita og usa ka kalayo nga naghulat alang kaniya.

(1) Busa kami maga-simba ug maga-silbi sa among Ginoo - Allāh - ang Bug-tong tinuod nga Dios.

(2) Pinaagi sa bakak nga pagbutang-butang Kaniya og asawa, o anak nga lalaki, o mga anak nga babaye o bisan unsa nga kaubanan.

10. «Ug kami wala mahibalo kon ang kadaotan ba gitagana alang kanila nga ania sa yuta, o kon ang ilang Ginoo (Allāh) nag- tinguha sa pag-giya kanila ngadto sa maayong buhat.
11. Taliwala kanamo adunay (mga jinn) mao ang mga matarung, apan ang uban sukwa-hi, kami maoy mga pundok, apan nanag-sunod sa nagkadaiya nga mga sekta.
12. Ug kami sigurado nga kami dili gayod maka-ikyas (kang) Allah sa kalibutan, ni kami makaikyas Kaniya pinaagi sa pagkalagiw.
13. Ug sa diha nga kami nakadungog sa Giya (ang Qur'an), kami nanag-dawat niini; busa bisan kinsa nga maga-too sa iyang Ginoo (Allāh, ug magkinabuhi nga matarong) walay gayoy kabalaka sa kalugi (sa Ganti alang sa iyang maayong mga buhat) o inhustisya.
14. Ang jinn dugang miingon: «Taliwala kanamo mao ang mga Muslim (nga masinugtanon ngadto sa Allāh), ug ang uban kanamo mao ang mga nagtipas; busa bisan kinsa nga mitugyan (sa kaugalingon ngadto sa Allāh), mao kini sila ang nanag-pakasubay sa matarong dalan.
15. Apan sila nga mga nagtipas (gikan Islam), sila mahimong sugnod sa Imperno.
16. Kon sila (sa katawhan ug jinn) magpabilin nga lig-on sa (matarong) nga Dalan, Kami sa pagkatinuod mohatag kanila ug madagayaon nga tubig (tagana),
17. Aron Kami mosulay kanila pinaagi niini; ug bisan kinsa nga motalikod gikan sa Paghinumdum sa iyang Ginoo (Allah), Siya maga-himo kanila sa pag-agi sa usa ka mapintas nga pagsakit.
18. Ug hibalo nga ang tanang (lehitimo) nga pagsimba Iya sa Allah (lamang) sa mga Masjid (dapit sa pagsimba), busa ayaw pagsangpit (pag-ampo) kang bisan kinsa⁽³⁾ gawas sa Allah.
19. Sa diha nga ang alagad sa Allah (ang Propeta Muhammad) mitindog nga nangamuyo sa Allah (Dios lamang), sila (mga jinn) nanag-tapok palibot kaniya nga dakong panon (aron sa pagpaminaw sa Mensahe sa Propeta).

(3) Bisan pa kini usa ka anghel nga duol kang Allah, sama sa balaang espiritu Gabriel, o usa ka propeta nga gipadala Niya sama ni Hesukristo, o usa ka santos sama ni Maria, o usa ka jinn, o estatwa, ug uban pa.

20. Isulti: «Ako nag-ampo lamang (sa Allah) nga akong Ginoo, ug ako dili magbutang ug bisan kinsa nga uban Kaniya.»
21. Isulti: «Dili sa akong gahom ang kadaot kaninyo, o makabenepisyo kaninyo.”
(gawas sa Kabubut-on sa Allāh).
22. Isulti: «Bisan kanako, walay bisan kinsa nga makaluwas kanako batok sa Allah (kon ako mosupak Kaniya), ni ako makakaplag sa lain gawas Kaniya ug usa ka dalangpanan»;
23. Ang akong katungdanan kay' usa lamang ka pagpadangat (sa Kamatuoran) gikan sa Allah, ug 'paghatod' sa Iyang mga Mensahe; ug bisan kinsa nga maga-supak sa Allah ug sa Iyang mensahero (Muhammad), nan sa pagkatinuod alang kaniya ang Kalayo sa Imperno, nga magpabilin niini sa kahangturan.
24. Hangtud nga makita nila ang gika-pasi-daan kanila, unya mahibaloan nila kung kinsa ang labing huyang sa magtatabang ug labing diyutay sa gidaghanon.
25. Isulti: «Ako wala masayud kon kana nga (Silot) nga gisaad kaninyo haduol na, o kon ang akong Ginoo (si Allah) magtakda ba alang niini maglugway sa panahon.»
26. (Siya lamang mao) ang Nakahibalo sa dili makita, ug Siya wala magpadayag (sa Iyang Kahibalo sa) dili makita kang bisan kinsa,
27. Gawas kaniya nga Iyang gipili ingon nga usa ka Mensahero; kay sa pagkatinuod Siya naghimo ug mga bantay (anghel) sa atubangan ug sa Iyang likod.
28. Aron Siya (Allah) mahibalo nga sila tinuod nga naghatud sa mga Mensahe sa nga ilang Ginoo (Allāh), ug Siya naglibut sa tanan (nga) uban kanila, ug Iyang gitipigan nga asoy ang tanang butang.

Al-Muzzammil

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Oh ikaw (Muhammad) nga giputos sa mga bisti!
2. Tumindog ka (sa Pag-ampo) sa kagabhion apan dili sa tibook gabii;
3. Katunga niini o kapin gamay;
4. O dugangi ug gamay pa: ug ilitok ang Qur'an, uban ang maayong sinu-kod nga tingog;
5. Sa pagkatinuod Kami magpadala kanimo sa labi pang daghan nga pulong (sa kalam).
6. Sa pagkatinuod ang pagbangon sa kagabion (alang sa pag-ampo) malisod alang sa usa ka kalag apan labing angay (alang sa pagsabut) sa mga Pulong (sa Allah).
7. Sa pagkatinuod kamo adunay usa ka taas nga panahon sa pagpanarbaho sa adlaw.
8. Busa dayega ang ngalan sa Allāh' imong Ginoo, ug itug-yan ang imong kaugalingon Kaniya sa tibook «kasing-kasing»
9. Ang Ginoo sa Sidlakan ug Kasadpan - walay nay laing diyos gawas Kaniya - busa himoa Siya nga imong sinaligan nga saliganan sa (tanang ninyo) nga mga kaliho-kan.
10. Antusa nga mapailubon ang bisan unsa nga ilang gisulti, ug likayi sila uban sa mapuanguron nga paglikay.
11. Pasagdi Ako sa pagpakighusay sa mga manlilimod (sa Kamatuoran), nga nanag-iya sa kasayon ug kadagaya, ug hatagi sila
lugway.
12. Sa pagkatinuod ania Kanamo ang bug-at nga mga talikala (aron sa paggapos kani-la) ug ang nagdilaab nga Kalayo,
13. Ug kalan-on nga makapatuok, ug usa ka sakit nga Silot (alang sa mga manmili-mod),

14. Sa Adlaw nga ang yuta ug ang mga bukid magkurog, ug ang mga bukid mahimong (sama sa) mga tapok sa balas.
15. Sa pagkatinuod, Kami nagpadala ngadto kaninyo ug usa ka Mensahero 'Muhammad' aron mahimong saksi diha kaninyo, ingon nga Kami nagpadala ug usa ka Mensahero (Moises) ngadto kang Paraon.
16. Apan si Paraon misupak sa Mensahero (Moises), busa Kami misakmit kaniya sa usa ka makapadaut nga Pagsakmit.
17. Nan, unsaon man ninyo pagbantay sa inyong mga kaugalingon (gikan sa Silot sa Allah), kon kamo naglimod «sa Kamatuoran», sa Adlaw nga ang mga bata mahimong mga ubanon ang ulo?
18. Tungod niini ang langit pagagision (pagapikason); Iyang saad kanunay nga natuman.
19. Sa pagkatinuod, kini usa ka Pasidaan, busa, si bisan kinsa nga mobuot, makahimo sa pagsubay sa Dalan sa iyang Ginoo (Allāh).
20. Sa pagkatinuod, ang imong Ginoo (Allah) nahibalo nga ikaw (Oh Muhammad) buhat sa pag-ampo nga halos dos-tersiya sa tulo ka bahin] sa kagabion, ug (usahay) katunga niini, ug (usahay) ikatulo nga bahin niini, ug (mao usab) ang usa ka pundok gikan niadtong mga kaubanan nimo. Ang Allah maoy nagtakda (sa gitas-on sa) gabii ug adlaw. Siya nahibalo nga kamo dili makahimo sa pag-ampo sa tibuok gabii, busa Siya milantaw kaninyo (nga maluluy-on), busa litoka ang unsay sayon (alang kaninyo) gikan sa Qur'an. Siya nasayud nga adunay uban kaninyo nga nag-masakiton, ug ang uban anaa sa pagbiyahe sa yuta aron sa pagpangita sa kadagaya sa Allah, ug ang uban nakig-away sa Dalan sa Allah, busa litoka ang unsay sayon 'alang kaninyo' gikan niini, ug magmakanunayon sa Salah (pag-ampo), ug ihatag ninyo ang Zakah (obligadong limos) ug pahulam ngadto sa Allah usa ka maayo nga pagpahulam, ug bisan unsa nga kaayohan nga inyong ipadala alang sa inyong mga kaugalingon, kamo makakaplag niini uban sa Allah; kini mas maayo ug mas dako sa ganti. Ug pangayo ug Kapasayloan gikan sa Allah; sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Mapasayloon, Labing Maluluy-on.

Al-Muddaṣṣir

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Oh ikaw (Muhammad) nga naputos sa imong kupo ug tabon!
2. Tindog ug pasidan-i (ang kalibutan),
3. Ug ipahibalo ug Pagkadako sa inyong Ginoo 'Allāh' ug himayaa Siya lamang,
4. Ug pagputli ang imong mga sapot (gikan sa kahugawan).
5. Ug magpalayo sa tanang dulumtanan ug mga kahugawan «espirituhanon ug pisi-kal».
6. Ug ayaw kamo paghatag ug pabor aron kamo makadawat ug labaw pa (nga balos),
7. Ug pagmapailubon alang sa Kawsa sa (Allah) nga imong Ginoo.
8. Kay sa diha nga ang trompeta patingogon,
9. Kana nga Adlaw, mahimong usa ka malisud nga adlaw,
10. Alang sa mga manlilimod, dili sayon.
11. Ug pasagdi Ako (sa pag-atubang) uban sa usa nga akong gibuhat nga nag-inusara,
12. Ug Ako naghatag kaniya sa daghang mga bahandi,
13. Ug mga anak nga lalaki nga anaa sa iyang kiliran (sa pag-alagad kaniya),
14. Ug gihimo Nako 'Allāh' ang iyang kinabuhi nga hapsay ug komportable alang kaniya;
15. Apan bisan pa niana siya nagtinguha nga Ako magdugang pa!
16. Apan dili, (kini dili mahitabo) sukad nga Siya misupak sa Among mga Bersikulo.
17. Obligahon Ko siya sa pagsaka sa usa ka sakit nga pagsaka sa bungtod.
18. Siya nagplano ug naglaraw (batok sa Kamatuoran sa Islam).
19. Busa, hinaot nga siya tunglo, giunsa niya pagplano.

20. Sa makausa pa, hinaot nga siya tunglo, giunsa niya pagplano.
21. Ug tan 'awa, siya misud'ong;
22. Ug pagkahuman mikunot ang iyang agtang ug nagpakitag kasuko,
23. Ug siya mipalayo uban ang tuman nga garbo,
24. Unya siya miingon: 'Kini mao lamang ka salamangka nga gisundog gikan sa karaan.
25. Kini mao lamang sa pulong sa usa ka tawo.'
26. Sa dili madugay Ako (Allah) mutambog kaniya ngadto sa Imperno.
27. Ug unsa ang makapahibalo kanimo kon unsa ang hilabihan nga kalayo?
28. Wala kini'y ginalaktawan o ginabilin nga bisan unsa (dili gisunog ug madugmok).
29. Kini makapaso sa panit.
30. Ug sa ibabaw niini adunay napulog siyam (anghel ingon nga mga magbalantay sa Imperno).
31. Kami nagbutang lamang ug mga anghel aron nga mahimong mga magbalantay sa Kalayo, ug Kami nagtino lamang sa ilang gidaghanon ingon nga pagsulay alang sa mga dili magtutuo, aron sila (mga Hudeyo ug Kristohanon) nga gihatagan sa Kasulatan makasiguro, ug ang mga magtotoo makahimo sa pag-uswag sa ilang Pagtoo, ug kadtong (mga Hudeyo ug Kristohanon) nga gihatagan sa Kasulatan, ug ang mga magtutuo dili magduhaduha. Ug sila nga kansang mga kasingkasing adunay sakit (sa pagkasalingkapaw), ug ang mga dili magtutuo moingon: «Unsa ang gipasabut sa Allah niini nga panag-ingnan?» Sa ingon niini ang Allah (makatarunganon nga) magpahisalaag sa kinsay Iyang gusto ug Siya mugiya (ingon nga Pabor gikan Kaniya) sa kinsay Iyang gusto, ug walay usa nga nakaila sa mga sundalo sa (Allah) nga imong Ginoo gawas Kaniya; ug kini usa lamang ka Pahi-numdom sa katawhan.
32. Apan dili, Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa bulan,
33. Ug ang gabii sa diha nga kini mobiya,
34. Ug pinaagi sa banagbanag sa diha nga kini modan-ag;

35. Sa pagkatinuod nga ang Impiyerno usa sa labing kinadagkoan nga mga kasakitan
36. Usa ka Pasidaan sa katawhan,
37. Ngadto kaniya gikan kaninyo nga buot mopadayon sa unahan o magpabilin sa luyo.
38. Ang matag kalag papanubagon sa unsay natigom niini,
39. Gawas sa mga tawo nga anaa sa tuong kamot,
40. (Nga maanaa) sa mga Tanaman – nga sila mangutana sa usag-usa,
41. Mahitungod ang mga dautan:
42. Unsa ang nagdala kaninyo ngadto sa (sulod) Imperno?
43. Sila moingon: «Kami dili kauban niadtong nanag ampo;»
44. Ug kami dili kauban niadtong nagpakaon sa mga kabus;
45. Ug kami kaniadto nagpatuyang sa bakak nga mga pakigpulong uban niadtong nagpatuyang niini.
46. Ug kami kaniadto naglimod sa Adlaw sa Paghukom ug Pagbalos.
47. Hangtud nga miabut kanamo ang kasigurohan (sa kamatayon).
48. Busa ang pagpataliwala sa mga tigpataliwala dili makaayo kanila.
49. Unsa bay hinungdan kanila nga sila nanag-palayo sa tambag ug Pahimangno (sa Qur'an).
50. Ingon nga sama sila sa mga nangahadlok nga mga asno.
51. Nga mikalagiw gikan sa usa ka leon?
52. Hinunoa, ang matag-usa kanila nanag-handom nga kahatagan ug tinagsa ka linukot nga basahon nga gibuklad,
53. Dili, apan sila wala mahadlok sa Pikas Kinabuhi.
54. Dili, kini (ang Qur'an) sa pagkatinuod usa ka Pahinumdom.
55. Busa bisan kinsa nga mobuot, (sila) makahinumdom niini.
56. Apan dili sila makahimo niini gawas kon mobuot ang Allāh. Siya mao ang takus nga kahadlok, ug Siya mao ang usa nga tigpasaylo.

Al-Qiyāmah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ako (Dios) nanumpa sa Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom).
2. Ug nanumpa ako pinaagi sa nagbadlong ug nagbasol sa kaugalingon nga kalag 'sa magtotoo' (nga ikaw siguradong mahimong mabanhaw).
3. Naghunahuna ba tawo nga Kami dili magtapok iyang mga ka-bukogan 'sa pagbanhaw kaniya alang Paghukom'?
4. Apan oo, Kami makahimo sa pagpasig-uli (bisan pa) sa tumoy sa iyang mga tudlo (sa hingpit nga pagkahan-ay).
5. Apan ang tawo nagtinguha nga magpadayon sa pagpakasala (ug pagpanghimakak sa unsay anaa sa iyang unahan).
6. nga naga-pangutana 'sa pagbiaybiay': «Kanus-a ang Adlaw sa Pagkabanhaw (ug Paghukom)?»
7. Busa sa diha nga ang ang panan-aw nakugang (sa pagkakurat ug pagkahadlok),
8. Ug ang bulan midulom,
9. ug ang adlaw ug ang bulan gihiusa,
10. Ang tawo moingon nianang Adlaw: «Hain (ang dalangpanan) aron sa pagkalagiw (pag-ikyasa)?»
11. Apan dili, wala nay dapit nga dalangpanan!
12. Anaa sa imong Ginoo (Allah) lamang nianang Adlaw ang dapit nga kapahulayan.
13. Nianang adlaw, ang tawo paga-tug'anang sa unsay ang iyang gipadala unahan ug gibiyaan (sa kung maayo o daotan nga mga buhat).
14. Hinoon, ang tawo maoy saksi batok sa iyang kaugalingon,
15. Bisan pa siya maga-himog pama-libad (aron sa pagtabon sa iyang mga sayop nga buhat).

16. Ayaw ilihok (O Propeta Muhammad) ang imong dila sa pagdali (pagsubli sa unsay madayag kanimo sa Qur'an sa wala pa kini makompleto).
17. Sa pagkatinuod ngadto Kanamo ang paghimo kanimo sa pag-saulo ug aron sa paghatag kanimo sa katakos sa pagbasa (sa Qur'an).
18. Busa sa diha nga Kami maglitok niini (pinaagi ni anghel Gabriel) nganha kanimo (Oh Muhammad), sunda ang paglitok niini.
19. Ug ngadto Kanamo (sa Allah) ang (katungdanan sa) pagpatin-aw niini nganha kanimo (oh Muhammad).
20. Apan kamo (mga manlilimod) naghigugma ang hamubo kinabuhi,
21. Ug pagpasagad sa Pikas Kinabuhi.
22. (Ang uban sa) mga nawong nianang Adlaw maghayag,
23. Nagtan-aw sa ilang Ginoo 'Allāh'.
24. Ug «uban» nga mga nawong nianang Adlaw mangitngit uban sa pagkawalay paglaum,
25. Sa pagkahibalo nga ang pipila ka dagkong Katalagman muabotay na ngadto kanila.
26. Apan sa dihang ang kalag makaabot sa kwelyo bukog 'samtang kini mobiya',
27. Ug iga-ingon: «Kinsa ba ang makaayo kaniya ug makaluwas kaniya gikan sa kamatayon?»
28. Ug siya masayod nga kini mao na ang (panahon sa) pagbiya (kamatayon).
29. Ug sa diha nga ang usa ka tiil idikit na ngadto sa pikas (nga mao ang pagputos aron sa paglubong);
30. Ngadto sa (Allah) nga imong Ginoo nianang Adlaw mao ang dapit kapadulngan.
31. Busa siya wala gayod sa motoo o nag-ampo,
32. Apan siya misalikway (sa Kamatuoran sa Islam) ug mitalikod (gikan niini),
33. Unya miadto siya sa iyang katawhan, nga naglakaw nga mapahitas-on.
34. Alaut kamo, ug labaw pa nga alaut!

35. Pag-usab, alaut kamo, ug labi pang alaut!
36. Naghunahuna ba ang tawo nga siya pasagdan nga maglatagaw nga walay katuyoan (ug dili mobalik ngadto sa Allah alang sa Paghukom)?.
37. Dili ba siya usa lamang ka tulo sa semilya nga migawas,
38. Unya siya nahimo nga usa ka tibugol nga dugo, ug Siya (Allah) milalang (kaniya) ug miumol (kaniya) sa tukma nga hulma (o hulagway).
39. Ug gikan niana, Siya 'Allāh' mibuhat sa duha ka matang, lalaki ug babaye.
40. Dili pa kana (Allah, ang Manlalalang), makahimo sa pagbanhaw sa mga patay2?

Al-Insān

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Dili ba adunay panahon, nga ang tawo ingon nga binuhat wala gayod Hisguti ug naglungtad?
2. Sa pagkatinuod, Kami naglalang sa tawo gikan sa nagkasagol nga semilya (gikan nga sa lalaki ug nga sa babaye), aron sa pagsulay kaniya, busa Kami naghimo kaniya nga makadungog ug makakita.
3. Among gipakita kaniya ang husto nga Dalan: din niini siya magapasalamat o dili mapasalamaton.
4. Kami nag-andam alang sa mga manmilimod ug mga kadena ug mga talikala ug nagdilaab nga Kalayo.
5. Sa pagkatinuod ang mga matarung maanaa sa Paraiso nga nag-inom gikan sa usa kopa (sa lunsay nga bino) nga gisagolan ug camphor¹.
6. Usa ka tubod diin ang (matarong) nga mga ulipon sa Allah magainom; Kini naga-agas sa hilabihan nga kadagaya sa ilang kabubut-on.
7. Sila (mao kadtong) nagtuman (sa ilang) mga panaad, ug gikahadlokan ang Adlaw, nga diin ang kadautan mahimong malapad nga mukuyanap.
8. Sila nanag-pakaon, tungod sa pag-higugma (kang) Allāh, kanila nga manga kabos, manga ilo ug mga binilanggo,
9. «Kami nagpakaon lamang kaninyo alang sa Nawong sa Allah; kami wala mag-handom gikan kaninyo ug ganti, ni pag-pasalamat.»
10. Kami nahadlok sa (Allah) nga among Ginoo, sa usa ka mabangis, malisud nga Adlaw (ang adlaw sa Pagkabanhaw ug sa Paghukom) .
11. Busa ang Allah magluwas kanila gikan sa kadautan niadtong Adlaw, ug maghatag kanila sa kahayag sa kahimayaan ug kalipayan.
12. Alang sa ilang pagpailub ug paglahutay Siya muganti kanila uban sa Tanaman (sa

kadagaya) ug mga seda.

13. Sila naglingkod sulod niini sa gipataas nga mga higdaanan, ug didto dili nila makakita ang kainit sa adlaw ni sa katugnaw.
14. Ug ang landong sa mga tanaman maga-tabon kanila, ug ang mga bunga niini himoon nga haduol (kanila), nga sayon sa pagkab-ot.
15. Ug sa ilang taliwala igalibot kanila nga gisilbihan nga mga sudlanan nga plata ug mga kopa nga hinimo sa bildo;
16. (Labing tin-aw) nga bildo, nga hinimo sa plata; nga diin ilang tinoan sa sukod sumala sa ilang tinguha.
17. Ug sila pagahatagan aron sa pag-inum sa sulod niini ug kopa (sa lunsay nga bino) nga gisagolan ug luy-a,
18. Gikan sa usa ka tuburan sa sulod niini nga ginganlag Salsabeel.
19. Ug palibot kanila maga-silbi sa mga dili mamatay nga mga batan'on; sa diha nga sila Imong lantawon, kamo maghunahuna nga sila nagkatag nga mga mutya.
20. Ug sa diha nga kamo motan-aw didto 'sa Paraiso', imong makita ang himaya nga malahalon nga uyamot ug usa ka Dakong Ginghamian.
21. Kanila adunay mga bisti sa lunhaw nga seda ug baga nga seda nga giburdahan sa bulawan, ug sila pagadayandayan sa mga pulseras nga pilak, ug ang ilang Ginoo (Allāh) mohatag kanila ug putli nga ilimnon.
22. Sa pagkatinuod, mao kini ang usa ka ganti alang kaninyo ug ang imong mga paningkamot gihatagag bili."
23. Sa pagkatinuod Kami ang nagpakanaog sa Qur'an nganha kanimo (Oh Muhammad) nga nagpadayag (niini pinaagi) sa mga hugna.
24. Busa paghulat nga mapailubon alang sa Kasugoan sa (Allah) nga inyong Ginoo, ug ayaw sunda gikan kanila ang usa ka makasasala o ang dili mapasalamaton (dili magtutuo).
25. Hinumdomi ug humugyaw ka sa ngalan sa imong Ginoo (Allāh) sa buntag ug gabii2,

26. Ug sa panahon sa kagabhion³, yumukbo Kamo ngadto Kaniya, ug dayega Siya sa taas nga (bahin sa) kagabion.
27. Sa pagkatinuod, sila (ang mga manlilimod) naghigugma sa lumalabay nga kina-buhi, ug gibutang sa ilang luyo (ang paghinumdum sa) Mabug-at nga Adlaw⁴.
28. Kami (Allah) nagbuhat kanila, ug Kami naglig-on sa ilang mga kaunoran. Ug kun Among gustohon, Kami makahimo sa pag-ilis kanila sa hingpit pinaagi sa uban nga sama kanila.
29. Sa pagkatinuod kini usa ka Pahinumdum, busa bisan kinsa nga makagusto, pasag-di siya nga mosubay sa Dalan sa iyang Ginoo (Sa Islam).
30. Ug kamo dili makahimo (sa bisan unsang butang nga inyong gustohon), gawas kon gustohon sa Allah. Sa pagkatinuod ang Allah mao ang Labing Nakahibalo sa Tanan, ang Tinuod nga Maalamon;
31. Iyang dawaton ang bisan kinsa nga Iyang gusto sa Iyang Kalooy, ug (alang sa ang) mga mamumuhat sa kadautan, Siya giandam alang kanila ug sakit nga Silot.

Al-Mursalāt

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa mga hangin nga gipadala unahan nga nagsunod-sunod (alang sa kaayohan sa mga tawo),
2. Ug pinaagi sa naghaguros nga mga unos,
3. Ug pinaagi sa mga hangin nga nagsabwag sa mga panganod ug ulan sa layo ug lapad,
4. Ug pinaagi sa ang mga anghel nga nagdala mga pagpadayag nga nagbulag sa husto gikan sa sayop,
5. Ug Ako nanumpa pinaagi sa mga anghel nga nagdala sa Pinadayag,
6. Nagtapos sa mga pasangil ug paghatag ug mga pasidaan1.
7. Sa pagkatinuod, ang unsay saad kaninyo (sa grasya o kapungot sa Allāh Dios) matuman gayud.
8. Busa sa diha nga ang mga bitoon mawad-an sa ilang kahayag,
9. Sa diha nga ang langit napikas,
10. Sa diha nga ang manga kabukiran paga-dugmukon sama sa abog,
11. Ug sa diha nga ang mga Mensahero (sa Allah) matigom sa ilang gikatak dang panahon.
12. Alang sa unsang Adlaw ba kini gilangan?
13. Alang sa Adlaw sa Paghukom.
14. Ug unsay makapahibalo kanimo kon unsa ang Adlaw sa Paghukom?
15. Nan, niadtong adlaw alaut alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
16. Wala ba Kami naglaglag sa kanhing (makasasala) mga Henerasyon?
17. Ug Kami maghimo sa ulahing mga kaliwatan (nga sama kanila) nga mosunod

kanila (sa kalaglagan).

18. Sa ingon niana Kami nakiglabot ang mga daotan.
19. Nan, niadtong adlaw alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
20. Wala ba Kami naglalang kaninyo gikan sa usa ka tinamay nga likido?
21. Unya Among Gitipigan kini sa usa ka luwas nga dapit (ang tagoangkan),
22. Hangtod sa usa ka gitakda nga panahon,
23. Kami nagtakda niini, ug Kami maoy labing maayo sa pagtino niini.
24. Nan, niadtong adlaw alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
25. Wala ba Namo gihimo ang yuta ingon nga tigumanan 'ninyong tanan',
26. Alang sa mga buhi ug sa mga patay,
27. Ug naghimo sulod niini ug tag-as nga mga bukid, ug naghatag kaninyo ug lab-as nga tubig aron sa pag-inom?
28. Nan, niadtong adlaw alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
29. Ang mga manlilimod pagasultihon ' , «Padayon ngadto sa kalayo nga imong gili-mod kaniadto.
30. Padayon ngadto sa usa ka landong [sa aso] nga adunay tulo ka kolum,
31. Nga wala maghatag ug katugnaw o kapisilongan gikan sa mga dilaab sa kalayo.
32. Sa pagkatinuod kini nagpadala ug mga aligato (nga ang gidak-on sama) sa mga palasyo,
33. Sama sa dalag [itom] nga mga kamelyo.
34. Nan, niadtong adlaw alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
35. Kini mao ang adlaw diin nga sila dili

makahimo sa pagsulti:

36. Ug ang pagtugot dili ihatag ngadto kanila aron sila makahatag og mga pasangil.
37. Nan, niadtong adlaw alaut alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
38. Kini mao ang Adlaw sa Paghukom: Gitigom ka namo ug niadtong nauna kaninyo.
39. Busa kon kamo adunay ilaraw, himoa ninyo kini nga paglaraw karon batok Kana-ko.
40. Nan, niadtong adlaw alaut alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
41. Sa pagkatinuod ang mga matarong maanaa sa mga landong nga kapasilongan ug mga tuburan,
42. Uban sa nagka-daiyang matang sa mga bunga nga ilang gitinguha.
43. Sila pagasultihon': «Kumaon ug uminom kamo sa katag-bawan sa inyong manga kasing-kasing, tungod sa imong mga matarong nga buhat.»
44. Sa pagkatinuod, sa ingon niana Kami moganti sa mga tigbuhat ug maayo.
45. Nan, niadtong adlaw alaut alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
46. O kamong mga manlilimod', kaon ug lipaya ang inyong mga kaugalingon sa makadiyut; sa pagkatinuod kamo sad-an.
47. Nan, niadtong adlaw alaut alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
48. Sa diha nga kini iga-ingon ngadto kanila: «Yumukbo (ngadto sa Allah, ug pagbuhat ang pag-ampo alang sa Paghandum Kaniya), sila dili muyukbo.»
49. Nan, niadtong adlaw alaut alang niadtong milimod (sa Kamatuoran ug misupak sa Kalinaw),
50. Sa unsa nga pamahayag pa unya, human niini (Qur'an), sila motuo?

An-Naba`

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Mahitungod sa unsay ilang (mga pagano ug manlilimod) gipangutana sa usag-usa?
2. Mahitungod sa Dakong Balita⁽¹⁾ ?
3. Nga sila magkalahi (o wala magkasinatot)?
4. Apan dili! Sa dili madugay sila mahibalo,
5. Pag-usab dili, sa dili madugay sila mahibalo⁽²⁾ .
6. Wala ba Kami nagbuhat sa yuta ingon nga patag nga dapit pahulayanan alang kaninyo?
7. Ug ang mga bukid ingon nga mga haligi ug sa mga istaka (dinha)?
8. Ug naglalang kaninyo nga managkapares,
9. Ug gihimo ang imong pagkatulog alang sa pagpahulay,
10. Ug gihimo ang gabii ingon ka usa tabon (pinaagi sa kangitngit niini),
11. Ug gihimo ang adlaw alang sa panginabuhian.
12. Ug nagtukod sa ibabaw nimo ug pito ka kusgan 'langit' usa ibabaw sa usa?
13. Among gihimo 'ang adlaw' nagsiga nga lampara,
14. Ug nagpadala gikan sa mga panganod tubig nga nagabu'bo nga abunda,
15. Aron Kami makapabunga pinaagi niini ug mga lugas ug lain-lain mga tanom,
16. Ug mga tanaman nga бага ug labong.
17. Ang Adlaw sa Paghukom usa ka tinudlong panahon;
18. Ang adlaw diin pagahuypan ang trompeta, ug unya kamo mangabot nga pinundok-pundok.

(1) Nga ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom mao tinuod

(2) Ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom ug ang Qur'an.

19. Ug ang langit maabli aron kini mahimong mga ganghaan.
20. Ug ang mga bukid mapadpad, busa sila mahimong ingon mirage.
21. Sa pagkatinuod ang Impiyerno mahimong usa ka pagbanhig,
22. Alang sa mga malinapason 'kini' maoy dapit nga padulngan.
23. nga magpabilin didto sa mga panahon ug mga yugto nga walay kataposan.
24. Walay bisan unsa nga bugnaw ang ilang matilawan niini, ni bisan unsa nga ilimnon,
25. Gawas sa nag-bukal nga tubig ug (nana sa mga samad),
26. Usa ka balus nga angay (sa ilang mga dautang buhat).
27. Sa pagkatinuod sila wala magdahum sa pag-ihap ug Paghukom,
28. Ug ilang gilimod ang Among mga pagpadayag (ang Qur'an) sa hingpit nga paglimod.
29. Apan ang tanang manga butang
Amo nga gisulat ug gitipigan sa usa ka talaan,
30. Busa tilawi 'ang silot'! Kay Kami dili magdugang kaninyo ug bisan unsa gawas sa Silot.
31. Sa pagkatinuod alang sa mga matarung ang pagkab-ot (sa Paraiso),
32. Mga tanaman ug mga ubasan,
33. Ug maanyag nga mga dalaga, uban sa kaulay niini ug sa pagkabatan-on, nga magsama ug edad,
34. Ug usa ka kopa nga puno (sa lunsay nga bino).
35. Sila dili makadungog sa sulod niini (sa Paraiso) ug bisan unsa nga walay kapuslanan nga mga pulong o bakak.
36. Usa ka Ganti gikan sa imong Ginoo (Allah), usa ka Gasa, nga igo na,
37. Ang Ginoo sa mga langit ug sa yuta ug sa unsay anaa sa taliwala kanila, ang Labing Madagayaon (Allah), walay usa nga adunay gahum sa pagpakigsulti ngadto

Kaniya (sa Adlaw sa Paghukom gawas nga human sa Iyang Pagtugot).

38. Ang Adlaw diin ang nga espiritu (Gabriel) ug ang mga anghel magatindog nga mga nanaglaray; sila dili mosulti gawas sa usa nga gitugotan sa (Allah) ang Labing Madagayaon, ug mosulti sa kamatuoran.
39. Mao kana ang dili kalikayan nga adlaw; busa bisan kinsa nga magkagusto, tugoti siya nga mosubay sa (matarong) nga Dalan (Islam) nga padulong ngadto sa iyang (tinuod nga) Ginoo (Allah).
40. Kami nagpasidaan kaninyo mahitungod sa usa ka haduol nga pagsakit, ang Adlaw sa diha nga ang tawo makakita kon unsa ang (maayo o dautan nga mga buhat) gibuhay sa iyang duha ka mga kamot, ug ang manlilimod moingon: 'Alaot ako, hinaut ako nahimo nalang ug abog!'

An-Nāzi'āt

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ako (Allāh) Nanumpa pinaagi niadtong (mga anghel) nga nagguyod sa mga kalag sa mga manlilimod (sa panahon sa kamatayon) uban kayugot.
2. Ug pinaagi niadtong (mga anghel) nga malumong nagkuha sa mga kalag (sa mga magtotoo sa panahon sa kamatayon),
3. Ug pinaagi niadtong (mga bituon ug mga planeta) nga naglutaw-lutaw sa kawanangan (diha sa ilang mga orbito o agianan),
4. Ug pinaagi niadtong (mga anghel) nga naglumba sa usag-usa diha sa panaglumba, nga nagdali sa pagtuman sa mga sugo ni Allāh;
5. Ug pinaagi niadtong (mga anghel) nga naghan-ay sa matag butang sumala sa Pagtakda sa Allāh⁽¹⁾.
6. Sa Adlaw nga ang unang (Pagtayhop sa) Trumpeta, mahitabo ug magpauyog (sa kalibutan).
7. Ug ang ikaduha nga (Pagtayhop sa) Trumpeta alang sa Pagkabanhaw) mosunod niini.
8. Ang mga kasingkasing sa mga manlilimod ug mga masupilon nianang adlaw magkurog,
9. Ang ilang mga mata nagpaubos (uban sa kahadlok).
10. (Niining kinabuhia) ingon nila: «Kami ba gayud ibalik (human sa kamatayon) ngadto sa (among) unang kahimtang?»
11. Bisan pa kon kami nangadunot na nga mga bukog «mabanhaw ba kita human niana»?
12. Sila nag-ingon: «Kana, unya, usa ka pagbalik uban sa kapildihan.»

(1) Si Allāh nanumpa sa mga anghel nga nagtuman sa Iyang gisugo ug gihukom, sama sa mga anghel nga gitugyan sa mga kalihokan sa mga tawo. Siya nanumpa didto sa tibuok nga Siya sa pagkatinuod banhawon sila alang sa pag-ihap ug pagbalos,

13. Apan kini (ang ikaduhang Pagtayhop sa trompeta alang sa Pagkabanhaw) usa lamang ka 'gamhanan' singgit,
14. Sa diha nga sila pukawon (nga buhi human sa kamatayon).
15. Wala ba ang istorya ni Moises midangat kanimo 'O Propeta Muhammad'?
16. Sa diha nga ang iyang Ginoo – Allāh – mitawag kaniya didto sa sagrado nga walog sa Ṭuwā:
17. (Ug Miingon): «Lakaw ngadto kang Paraon, kay siya sa pagkatinuod nakalapas sa tanang mga utlanan.»
18. Ug isulti: «Ikaw ba (adunay tinguha) sa pagputli sa imong kaugalingon 'gikan mga sala'?»
19. Ug ako magatultol kaninyo ngadto sa inyong Ginoo (Allah) aron kamo mahadlok Kaniya.
20. Unya siya (Moises) nag-pakita kaniya sa labing dako nga ilhanan⁽²⁾ ;
21. Apan siya (Paraon) misalikway ug misupak 'ni Moises'.
22. unya siya mitalikod, nga nanlimbasug 'batok sa kamatuoran'.
23. Busa iyang gitigum (ang iyang mga tawo) ug nagtawag:
24. Sa pag-ingon: «Ako mao ang inyong ginoo, ang labing taas!»
25. Busa ang Allah milabnot kaniya alang sa iyang ulahi ug una «nga paglapas»⁽³⁾,
26. Sa pagkatinuod adunay pagtulon-an niini ngadto kaniya nga nahadlok (sa Allah).
27. Mas kusgan ka ba sa paglalang o ang langit, nga Iyang (Allāh) gitukod,
28. Sa kahitas' an Siya nagtuboy niini ug Siya nag-hatag niini sa nag-kaigo nga ka-hingpitan.
29. Ug iyang gihimo nga mangitngit ang gabii niini, ug gipagula ang adlaw niini (kahayag).

(2) . Kana mao ang sungkod nga nagpamatuod nga siya usa ka mensahero gikan sa Allāh.

(3) Busa ang Allah milabnot kaniya (sa hilabihan nga Silot) alang sa iyang ulahi ug una (nga paglapas, kay si Paraon nagpahayag sa iyang kaugalingon nga usa ka dios ug alang sa iyang kanhing pagpangdaug sa mga tawo ug pagsalikway kang Moises. Busa Allāh gisilotan siya sa Kalibutan pinaagi sa pagkalumos siya sa dagat ug silotan Niya kini sa Pikas Kinabuhi pinaagi sa pagpasulod niini sa labing grabe nga pagsakit.

30. Ug ang yuta, Iyang gipalapdan kini human niana.
31. Siya gipagula gikan niini ang tubig ug ang mga sibsibanan niini.
32. Ug ang kabukiran Iyang gipahamutang nga malig-on,
33. Usa ka tagana alang kaninyo ug sa inyong mga bakahan.
34. Apan sa diha nga ang dakong Makagagahum nga Katalagman moabut,
35. Sa Adlaw nga ang matag tawo mahinumdom sa tanan nilang pagpaningkamot (maayo man o daotan),
36. Ug ang Imperno nga kalayo gibutyag alang sa bisan kinsa nga makakita niini,
37. Alang kaniya nga nakalapas;
38. Ug gipalabi ang kinabuhi niining kalibutana,
39. Nan, sa pagkatinuod ang Imperno, kana mao ang iyang Puloy-anan.
40. Apan alang kaniya nga anaa sa Kahadlok sa pagbarog sa Atubangan sa 'Allāh' Ang Ginoo (alang sa Pagkwenta ug Paghukom), ug nagpugong sa iyang kalag gikan sa ubos nga mga tinguha,
41. Nan sa pagkatinuod ang Paraiso, mao ang iyang Puloy-anan.
42. Sila nangutana kanimo mahitungod sa Takna (ang Adlaw sa Pagkabanhaw ug Paghukom), Kanus'a ba kini mahitabo?
43. Ikaw walay kahibalo sa pagsulti ug bisan unsa mahitungod niini (bisan pa ikaw usa sa mga Timaan).
44. Ngadto sa (Allah) nga imong Ginoo (lamang) mao(ang Kahibalo sa) takna niini.
45. Ang imong katungdanan mao lamang ang pagpasidaan ngadto kaniya nga nahadlok niini.
46. Sa Adlaw nga sila makakita niini, kini mahitabo nga sama nga sila wala makapabilin (niining kalibutana) gawas sa (gidugayon) sa usa ka hapon o usa ka buntag lamang.

Abasa

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Siya (ang Propeta) mikunot ang agtang ug mitalikod,
2. Sa diha nga kaniya mi-duol ang ta-wong buta⁽¹⁾,
3. Apan unsa ba nakapaamgo kanimo tingali mahimong siya mosulay sa pagputli sa iyang kaugalingon,
4. O mapahinudoman, ug ang Pahinudom kaayohan kaniya?
5. Alang kaniya nga nag-isip sa iyang kaugalingon nga gawasnon gikan sa panginahanglanon (sa Balaanong Giya),
6. Ikaw naghatag ug (labaw nga) pagtagad ngadto kaniya.
7. Ug dili ka mahimong mabasol kong siya dili magputli sa iyang kaugalingon,
8. Apan mahitungod sa usa nga miabot kanimo naghinamhinam (aron makat-on ug magiyahan),
9. samtang nahadlok (sa Allah) ug nagtahod,
10. Gikan kaniya ikaw nalinga?
11. Apan dili! Kini nga 'Qur'an' tinuod nga usa ka pahinudom.
12. Busa siya nga buot, siya pahinudomi pinaagi niini;
13. (Kini) natala (pag-ayo) sa pinasidunggan nga mga talaan,
14. Gipataas, ug Giputli,
15. Sa mga kamot sa mga eskriba (nga mga anghel).
16. Halangdon ug masinulondon.
17. Tinunglo ang tawo (ang manlilimod). Pagkadili-mapasalamaton ba gud niya!
18. Sa unsa nga butang (ang Allah) naglalang kaniya?

(1) Nga mao si Abdullah ibn Umm Maktoom nga nabalda kaniya, nangita og Giya, samtang ang Propeta nalinga sa iyang pagdapit sa mga bantogan nga mga Quraysh tawo ngadto sa Islam.

19. Gikan sa usa ka tinulo sa semilya; Siya naglalang kaniya, unya Siya nagtakda alang kaniya;
20. Unya (mahitungod sa) dalan Iyang gihimo nga sayon alang kaniya⁽²⁾,
21. Unya Siya nag-buot kaniya nga ma-matay ug igalubong.
22. Unya sa diha nga Siya mobuot, Siya magbanhaw kaniya pag-usab.
23. Apan wala niya buhata ang unsay Iyang (Allah) gisugo kaniya.
24. Unya himoa nga ang tawo makahunahuna (sa tinubdan sa) iyang pagkaon,
25. Nga Kami (Allah) nagbubo sa tubig 'gikan sa mga panganod', pagbubo (niini) nga abunda,
26. Unya Kami nagpikas sa yuta, pagpikas (niini) sa pagkabahin 'uban sa mga turok',
27. Aron sa pagpatubo niini sa mga lugas,
28. Ug mga ubas ug mga pananom,
29. Ug ang olibo ug ang palma,
30. Ug labong nga mga tanaman,
31. Ug mga prutas ug mga (lunhaw) nga sagbot,
32. Usa ka tagana alang kaninyo ug sa inyong mga bakahan.
33. Apan sa diha nga ang makabungol nga pagbuto moabut ,
34. Nianang adlaw ang usa ka tawo mokalagiw gikan sa iyang igsoon⁽³⁾,
35. Ug 'gikan sa' iyang inahan ug amahan,
36. Ug gikan sa iyang asawa ug mga anak.
37. Ang matag usa kanila sa Adlaw adunay igo nga mabalaka sa sa iyang kaugalin-gon ug makapapuliki kaniya.
38. (Ang uban sa) mga nawong nianang Adlaw mahayag (kini sila ang mga magtu-tuo),
39. Nga nagkatawa ug malipayon.

(2) Nga mao, ang iyang paggawas gikan sa sabakan sa iyang inahan, o ang iyang dalan sa kinabuhi, o ang Dalan ngadto sa tinuod nga Giya.

(3) Ang ikaduha nga pagtayhop sa Trumpeta.

40. Apan (ang uban) nga mga nawong nianang Adlawwa masulob-on, sa ibabaw niini abug,
41. Ang kangitngit motabon kanila.
42. Kini sila mao ang mga manlilimod, ang mga dautan.

At-Takwīr

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Sa diha nga ang adlaw naputos 'sa kangitngit' ug gitabonan,
2. Ug sa diha nga ang mga bitoon mongitngit (ug mangahulog),
3. Ug sa diha nga ang mga kabukiran papalihokon 'ug ipakatag ingon nga mga abog',
4. Ug sa diha nga ang buros nga mga kamelyo nga hapit nang manganak⁽¹⁾ mapasagdan,
5. Ug sa diha nga ang ihalas nga mga mananap pagatigumon,
6. Ug sa diha nga ang mga dagat gitakda sa kalayo ug magbukal (o moawas ngadto sa usag-usa),
7. Ug sa diha nga ang mga kalag mahiusa⁽²⁾,
8. Ug sa diha nga ang anak nga babaye nga gilubong nga buhi pangutan-on⁽³⁾,
9. Alang sa unsa nga sala siya gipatay,
10. Ug sa diha nga ang mga linukot nga basahon (sa mga buhat sa tawo) mabuklad,
11. Ug sa diha nga ang langit makunis,
12. ug sa diha nga ang Impiyerno mapintas nga misilaob,
13. ug sa diha nga ang Paraiso gipaduol (ngadto sa mga matarung),
14. Ang matag kalag 'unya' mahibalo kung unsa ang sa giandam (nga maayo o daotan nga mga buhat).
15. Busa nanumpa ako sa mga planeta nga nag-urong,
16. Nga nagdagan sa ilang mga agianan (ug) musalop,
17. Ug pinaagi sa gabii sa diha nga kini matapos,
18. Ug pinaagi sa kabuntagon sa diha nga kini muginhawa (muhayag),

(1) Apil ang labing bililhon nga mga kabtangan sa usa ka tawo.

(2) Sama uban sama o mahiusa pag-usab sa ilang mga lawas.

(3) O gipatay tungod sa kahadlok sa kakabus.

19. Sa pagkatinuod, kini nga 'Quran' mao ang Pulong sa 'Allah nga gihatud ni Gabriel,' usa ka halangdon nga mensahero-anghel,
20. Gitugahan sa gahum, nga gihatag sa (Allah), ang Ginoo sa (Dakong) Trono,
21. Mituman didto 'sa langit', ug kasaligan.
22. Ug (Oh mga tawo) ang inyong kauban (ang Propeta Muhammad) dili (gayud) buang.
23. Ug sa pagkatinuod siya nakakita kaniya (Gabriel) sa tin-aw nga kapunawpunawan.
24. Ug siya niini wala mag-hikaw 'unsay padayag kaniya sa` nga dili makita.
25. Ni kini (ang Qur'an dili) pulong sa tinunglo nga Satanas,
26. Busa asa kamo padulong 'sa inyong paglimod sa Qur'an ug pagtalikod niini?
27. Kini (ang Qur'an) mao lamang sa usa ka Pahinumdom sa (tanang) mga katawhan ug jinn,
28. Alang Kaniya taliwala kaninyo nga buot musubay sa hustong dalan 'ngadto sa Allāh'.
29. Apan dili kamo makahimo sa nagbuot, gawas kon ang Allah ang mobuot, ang Ginoo sa tanan nga linalang.

Al-Infīṭār

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Sa diha nga ang langit magkabuak-buak.
2. Ug sa diha nga ang mga bitoon magkatibulaag,
3. Ug sa diha nga ang mga dagat maga-awas,
4. Ug sa diha nga ang (mga sulod sa) mga lubnganan mahabwa,
5. Ang matag kalag (unya) mahibalo kung unsa ang iyang gipadala ug unsa ang iyang gibiyaan (nga maayo o daotan nga mga buhat).
6. Oh tawo, unsa ang nakapalinga kaninyo gikan sa imong Ginoo (Allah), nga Labing Mahinatagon,
7. Kinsa ba ang naglalang kaninyo, nag-umol kaninyo, ug naghulma kaninyo sa kahingpitan?
8. Sa bisan unsang dagway nga Iyang gibuot gimugna Niya kamo.
9. Apan dili, Ikaw naglimod sa (Adlaw sa Paghukom ug) Pagbalus.
10. Ug sa pagkatinuod adunay mga magbalantay ibabaw kaninyo (mga anghel);
11. Nga pinasidung'gan nga mga eskriba,
12. Nahibalo sila sa tanan ninyong gibuhat.
13. Sa pagkatinuod, ang mga matarung maanaa sa Kalipay,
14. Ug sa pagkatinuod ang mga dautan maanaa sa nagdilaab nga Kalayo,
15. Nga diin sila mosulod sa Adlaw sa Pagbalus.
16. Ug sila dili gayud mawala gikan niini.
17. Ug unsa ang magpahibalo kanimo kung unsa ang Adlaw 'sa Paghukom ug' sa Pagbalus?
18. Sa makausa pa, unsay makapahibalo kanimo kon unsa ang Adlaw sa Pagbalus?
19. Mao na kana ang adlaw sa diha nga ang kalag wala nay gahum sa pagbuhat ug

bisan unsa alang sa (laing) kalag; ug tanang hukom nianang Adlawā (bug-os) alang lang sa Allāh.

Al-Muṭaffifin

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Alaut ang mga limbongan (sa mga timbang ug sukod),
2. Sila, nga sa dihang sila mokuha ug sukod (sa ilang mga bahin) gikan sa mga tawo, sila nagakuha niini sa hingpit (ug hustong sukod),
3. Apan sa diha nga sila mosukod o motimbang alang sa uban, sila maghatag ug mas ubos ug hinungdan sa pagkawala.
4. Wala ba sila maghunahuna nga sila pagabanhawon (ug mubangon gikan sa mga patay alang sa pag-ihap ug pagpanimalos),
5. Alang sa usa ka dakong Adlaw,
6. (Nga mao) Ang Adlaw nga ang tanang mga tawo mobarog atubangan sa Ginoo sa tanang linalang⁽¹⁾.
7. Apan dili, sa pagkatinuod ang talaan sa mga makasasala, (gitipigan) sa Sijjeen,
8. Ug unsa ang makapahibalo kanimo kon unsa ang Sijjeen?
9. Kini ang ilang padulngan nga natala sa usa ka rehistro nga gisulat⁽²⁾.
10. Alaut nianang Adlaw alang sa mga manlilimod,
11. Kadtong naglimod sa Adlaw sa (Paghukom ug) Pagbalus.
12. Ug walay milimod niini gawas sa tanang matag nakasala nga malapason.
13. Sa diha nga ang Among mga Bersikulo (ang Qur'an) ilitok ngadto kaniya, siya miingon: 'Mga Sugilanon sa mga karaan.'
14. Dili, hinunoa, ang ilang gibuhat kaniadto (nga mga sala) nagbutang ug taya sa ilang mga kasingkasing.

(1) Nianang panahona hukman iyang kamo ug mosaksi batok sa tanan nga mga barangan ug mga mananapaw ug mga bakakon. Mamulong iyang batok sa mga nanglimbong ang mga trabahante sa ilang mga suhol, nga nagdaugdaug sa mga balo ug mga ilo, o naghikaw sa mga langyaw nga nagpuyo sa taliwala kanila sa hustisya, kay kini nga mga tawo wala mahadlok Allāh, ang Ginoo sa mga Kasundalohan sa Langit.

(2) Ang kinaubsang giladmon sa Impiyerno.

15. Sa pagkatinuod sila nianang Adlaw magbulag gikan sa ilang Ginoo (Allah).
16. Unya sa pagkatinuod sila makasulod sa Kalayo sa Imperno.
17. Unya kini igasulti (ngadto kanila): «Kini mao ang inyong naandan sa paglimod.»
18. Sa pagkatinuod ang talaan sa mga matarung anaa sa (gitipigan) nga 'illiyeen.
19. Ug unsay makapahibalo kanimo kon unsa ang Iliyyeen?
20. Kini ang ilang destinasyon nga natala sa usa ka rehistro nga gisulat⁽³⁾.
21. (Nga diin) gisaksihan sa mga labing duol (gikan sa taliwala sa mga anghel).
22. Sa pagkatinuod, ang mga matarung maanaa sa Tanaman sa Kabulahan (Paraiso),
23. Panggilingkod nga malipayon' sa mga trono (sa dignidad), nga sila nagalantaw 'sa tanang mga panalangin'.
24. Imong mailhan sa ilang mga nawong ang kasidlak sa Kalipay.
25. Ang ilang kauhaw matagbaw pinaagi sa usa ka lunsay nga ilimnon, nga sinilyohan.
26. Ang kataposan niana (nga bino) mao ang humot sa musk; ug alang niana pasagdi (ang tanan) nga naningkamot, maningkamot (sa pagtuman sa Allah).
27. Ug kining nasagol mao ang tubig sa Tasneem (gikan ang kinatas-ang tubod sa Paraiso),
28. Usa ka tubod diin ginaimnan niadtong mga labing duol sa Allah.
29. Sa pagkatinuod sila nga mga dautan nagkatawa niadtong mga nagatoo.
30. Ug sa diha nga sila molabay kanila, sila mangidhat sa usag-usa (sa pagbiaybiay).
31. Sa diha nga sila mobalik ngadto sa ilang mga katawhan sila mobalik nga malipayon 'pagbiaybiay sa mga magtotoo'.
32. Ug sa diha nga sila makakita kanila (nga mga magtutuo), sila moingon: 'Sa pagkatinuod kini mao mga nahisalaag!'
33. Apan sila nga (manlilimod) wala ipadala aron mahimong mga magbalantay ibabaw kanila (nga mga magtutuo).
34. Apan niining Adlaw (sa Paghukom) kadtong mga mituo magkatawa sa mga man-

(3) Nga anaa sa ikapitong langit diin ang mga kalag sa tinuod nga magtutoo ato didto.

lilimod;

35. Panggilingkod nga malipayon' sa mga trono 'sa dignidad', nga sila nagalantaw 'sa tanang mga panalangin'.
36. Ang mga manlilimod ba wala gibalosan (sa hingpit) alang sa unsay ilang gibuhat kaniadto (ni kadautan)?

Al-Insyiqāq

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Sa dihang ang langit nagkapikas-pikas,
2. Ug naminaw sa iyang Ginoo (Allāh sa bug-os nga pagtuman), nga kini kinahanglan gayud nga mahimo sa ingon.
3. Ug sa diha nga ang yuta mao giinat ug palawig,
4. Ug ginasalibay ang unsay anaa sa sulod niini ug nahimong walay sulod,
5. Ug naminaw sa iyang Ginoo (Allāh sa bug-os nga pagtuman), nga kini kinahanglan gayud nga mahimo sa ingon.
6. Oh tawo, sa pagkatinuod ikaw naghago ngadto sa imong Ginoo (Allah) uban sa (dako) nga pagpaningkamot, ug matagboan (ang mga resulta o sangpotanan sa inyong buhat).
7. Unya mahitungod kaniya nga gihatagan sa iyang talaan sa iyang toong kamot,
8. Siya pagahukman uban sa gaan nga pag-ihap;
9. Ug siya mobalik sa iyang katawhan nga malipayon.
10. Ug alang kaniya nga gihatagan sa iyang talaan sa iyang likod,
11. Siya mosinggit alang sa (kaugalingong) kalaglagan (kamatayon),
12. Ug siya mosulod ngadto sa nagdilaab nga Kalayo.
13. Sa pagkatinuod, siya nagmalipayon kauban sa iyang katawhan.
14. Sa pagkatinuod siya naghunahuna nga siya dili na mobalik (sa Allah).
15. Apan oo, sa pagkatinuod ang iyang Ginoo (Allah) kanunay nga Nagbantay kaniya.
16. Busa Ako (Dios) manumpa pinaagi sa kilumkilom sa pagsalop sa adlaw,
17. Ug pinaagi sa kagabhion, ug sa unsay natigum niini sa kangitngit,
18. Ug pinaagi sa bulan sa diha nga kini motakdol na,
19. Nga kamo sa pagkatinuod mosulod sa usa ka kahimtang, human sa usa ka kahim-

tang.

20. Nan, unsa ba ang hinungdan nga sila wala motuo?
21. Ug sa diha nga ang Qur'an gilitok ngadto kanila sila dili mohapa (ni mupailalom sa mga Kamandoan niini)?
22. Apan sila nga wala nagtuo (sa Allah ug sa Iyang mga Pinadayag) nagsalikway sa Kamatuoran.
23. Ug ang Allah labing nakahibalo sa unsay ilang gitagoan (sa ilang mga dughan),
24. Busa ipahibalo kanila ang usa ka sakit nga silot,
25. Gawas niadtong mituo ug nagbuhat ug matarung nga buhat. Alang kanila mao ang usa ka Ganti nga dili gayud maputol.

Al-Burūj

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ako (Allāh) nanumpa sa langit nga napuno sa dagkong mga konstelasyon,
2. Pinaagi sa Gikasaad nga Adlaw (sa Pagkabanhaw),
3. Ug mosaksi ug gisaksihan.
4. Tinunglo ang mga nagbuhat sa gahong (sa kalayo aron sa pagsakit sa mga magtotoo).
5. Sa kalayo nga ginahatagan ug (abunda nga) sugnod,
6. Sa diha nga nanglingkod sila duol niini,
7. Ug sila mga saksi sa unsay ilang gibuhay sa mga magtotoo.
8. Ug sila walay bisan unsa batok kanila gawas nga sila mituo sa Allāh, ang Hingpit Makagagahum, ang Dalaygon,
9. Nga Kaniya ang Gingharian sa mga langit ug sa yuta; ug si Allah mao ang saksi sa tanang butang.
10. Kadtong naglutos (nagsunog) sa magtutuo nga mga lalaki ug nga mga babaye, ug unya wala maghinulol, sila makabaton sa Silot sa Imperno, ug sila makabaton sa Silot sa nagdilaab nga Kalayo.
11. Kadtong mga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, sila makabaton og mga Tanaman nga sa ubos niini anaa ang mga suba nga nagadagayday, kana mao ang Dakong Kalamposan.
12. Sa pagkatinuod ang Pagkupert (Pagsakmit ug Pagpanimalos) sa (Allah) nga imong Ginoo grabe.
13. Sa pagkatinuod ang Allah mao ang nagbuhat (sa tanang butang) gikan sa sinugdanan, ug magpabalik niini (sa kinabuhi human sa kamatayon alang sa Paghukom),
14. Ug Siya mao ang Labing Mapasayloon, ang Labing Mahigugmaon,

15. Ang nanag-iya sa Trono, ang Labing Mahimayaon,
16. Ang nagbuhat sa bisan unsa nga Iyang gusto.
17. Wala ba ang istorya sa mga sundalo moabut kanimo?
18. Ni Paraon, ug (sa tribu ni) Thamud?
19. Ug bisan pa niana ang mga manlilimod (nagpadayon) sa pagsalikway 'sa Kama-tuoran ug nagsupak sa Kalinaw'.
20. Apan ang Allāh nag-libot kanila sa tanan nga kilid 'ug pagabalusan sila tungod sa ilang mga binuhatan'.
21. Apan kini usa ka Mahimayaon nga Qu'ran.
22. Gisulat' Sa usa ka Gipreserbar nga Papan.

Aṭ-Ṭāriq

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ako (Allah) nanumpa sa langit ug ang bituon sa gabii!.
2. Unsay nagpahibalo kanimo mahitungod niining bituon sa gabie?
3. (Kini mao) ang bitoon nga nagsiga sa hilabihan nga kasilaw.
4. Walay usa nga kalag apan sa ibabaw niini adunay magbalantay (anghel).
5. Busa pasagdi nga mamalandong ang tawo kun asa siya gikan sa pag-lalang:
6. Siya gi-lalang gikan sa usa ka tulo (sa semilya), nga migawas,
7. Nga migawas gikan sa taliwala sa buko-buko (sa lalaki), ug sa mga gusok (sa babaye).
8. Sa pagkatinuod Siya (Allah) makahimo sa pagpabalik sa tawo (sa kinabuhi human sa iyang kamatayon alang sa Paghukom).
9. Sa Adlaw nga ang mga tinago madayag (gisusi ug gihukman),
10. Ang tawo walay gahum ni magtatabang.
11. Ug (Ako Allah nanumpa pinaagi) sa langit nga nagabalik sa 'ulan, ug uban pa'.
12. Ug pinaagi sa yuta nga kanunay nga magpa-turok (uban sa pagtubo sa mga tanom).
13. Sa pagkatinuod kini (ang Qur'an) usa ka mahukmanong Pulong,
14. Ug kini dili dula ug binuang 'nga dili pagatuohan; «apan kini seryoso ug tinuod».
15. Sa pagkatinuod sila 'mga manlilimod' naglaraw ug usa ka laraw (batok sa Kama-tuoran),
16. Ako (usab) nagplano ug usa ka plano (batok kanila).
17. Busa hatagi ang mga manlilimod sa lugway; ug pasagdi sila sa makadiyot.

Al-A'lā

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Dayga ug Himayaa ang Ngalan nga imong Ginoo (Allāh), ang Labing Taas,
2. Nga mao ang nagbuhat (sa tanang butang), ug unya miumol niini (sa kahingpit).
3. Nga maoy nagtino ug naggiya,
4. Nga maoy nag-paturok ug nagpagula sa sibsibanan,
5. Unya naghimo niini nga malaya sama sa abog.
6. Kami maghimo kanimo (Oh Muhammad) nga magalitok (sa Qur'an), aron nga ikaw dili makalimot,
7. Gawas sa unsay gibuot sa Allah, sa pagkatinuod Siya nasayud kun unsa ang dayag, ug unsa ang tinago.
8. Kami maghimo niini nga sayon alang kanimo, (sa pagsunod) sa sayon nga Dalan (sa Islam).
9. Busa padayun sa pagpahinumdom, basta ang pagpahinumdom mapuslanon.
10. Siya nga anaa sa kahadloki sa Allāh mahinumdom niini,
11. Apan ang labing alaot maglikay niini,
12. kinsa paga-sunugon sa labing dako nga kalayo.
13. Ug didto siya dili na mamatay ni mabuhi.
14. Siya sa pagkatinuod makabaton ug malungtarong kalipay kinsa nagaputli sa iyang kaugalingon (gikan sa kadautan),
15. Ug magdayeg sa Ngalan sa iyang Ginoo - Allāh - ug nag-ampo.
16. Apan gipalabi ninyo 'mga manlilimod' ang kinabuhi niining kalibutana,
17. Samtang ang Pikas Kinabuhi maoy labing maayo ug mas malungtaron.
18. Sa pagkatinuod, kini anaa sa nahaunang mga 'Balaan' nga Kasulatan,
19. Ang mga Kasulatan ni Abraham ug ni Moises.

Al-Gāsiyah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Midangat ba kanimo ang balita mahitungod sa Makalilisang nga hitabo (sa Pagkabanhaw)?
2. Pipila ka mga nawong nga nianang Adlaw mapakaulawan (ang mga nawong sa mga manlilimod),
3. Nga hago pag-ayo 'sa kini niini kinabuhi', ug gikapoy uban ang hila-bihan nga kaluya (sa Pikas Kinabuhi),
4. Sila mosulod sa naga-dilaab nga kalayo,
5. Ug didto sila paga-paimnon sa usa ka nagbukal nga init nga tubod.
6. Ug didto wala silay makaon gawas sa usa ka makahilo ug tunokon nga tanum,
7. Nga dili makaamuma o makatagbaw (kanila) batok sa kagutom.
8. Ubang mga nawong nianang adlaw magmalipayon (ang mga nawong sa mga magtotoo),
9. Nalipay pag-ayo sa ilang pagpaningkamot 'alang sa gingharian sa Dios',
10. Sa hataas nga tanaman (Paraiso),
11. Didto, dili sila makadungog ug mga pulong nga kawang (o dautan).
12. Didto adunay nagadagayday nga mga tubod,
13. Uban sa mga trono nga gipataas,
14. Ug mga kopa nga gibutang andam,
15. Ug mga unlan nga gipanglaray,
16. Ug mga alpombra nga nangabuklad.
17. Nan wala ba nila gitan-aw ang mga kamelyo, kun giunsa sila paglalang?
18. Ug sa langit, kun giunsa kini pagpataas?
19. Ug ang mga kabukiran, kun giunsa sila pagbutang nga malig-on?

20. Ug ang yuta, giunsa kini mikaylap?
21. Busa (padayon sa) pagpahinundom (kanila), kay ikaw usa lamang ka tigpahinundom.
22. Wala nimo sa pagpugos kanila 'sa pagtuo';
23. Apan bisan kinsa nga motalikod ug naglimod (sa Kamatuoran),
24. Ang Allah mosilot kaniya sa Labing Dako nga pagsakit.
25. Sa pagkatinuod nganhi Kanamo (Allah) ang ilang pagbalik,
26. Ug unya, sa pagkatinuod nganhi Kanamo (Allāh) mao ang ilang pag-ihap (ug Paghukom).

Al-Fajr

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ako (Allah Dios) nanumpa pinaagi sa pagbanagbanag sa kaadlawon,
2. Ug sa (unang) napulo ka gabii (sa bulan sa Dhul-Hijjah),
3. ug ang even (numero), ug ang odd (numero),
4. ug ang gabii sa diha nga kini molabay,
5. Sa pagkatinuod, niini adunay igo nga panumpa alang sa mga tawo nga adunay salabutan.
6. Wala ba nimo makita (O Muhammad) kung giunsa sa imong Ginoo (Allah) pagpagkiglabot (sa tribo sa) 'Aad,
7. (Sa siyudad sa) Iram, nga adunay tag-as nga mga haligi,
8. Nga ang sama niini wala pa hikaplagan sa (uban) nga mga syudad.
9. Ug (ang tribo ni) Thamud, nga mikulit 'sa ilang mga balay gikan sa dagko' nga mga bato sa walog,
10. Ug kang Paraon, nga nagbaton ug gamhanang mga kasundalohan ug dako nga gingharian (ug mga gambalay),
11. Nga sila (tanang) nakalapas sa kayutaan,
12. Ug nagbuhat ug daghang korapsyon (kadautan) niini;
13. Busa ang imong Ginoo (Allah) nagpahamtang kanila ug han-ay nga lain-laing matang sa pagsakit.
14. Sa pagkatinuod! Ang imong Ginoo (Allah) kanunay nga Mabinantayon.
15. Alang sa tawo 'ang manlilimod', sa diha nga ang iyang Ginoo (Allah) mosulay ka-niya, ug nagmanggihatagon ngadto kaniya, ug naghimo kaniya mabuhi sa sayon nga kinabuhi, siya muingon: 'Ang Akong Ginoo (Allah) nagpasidungog kanako.'

16. Apan sa diha nga Siya mosulay kaniya ug magnihit alang kaniya sa iyang pangina-buhian, siya moingon: 'Ang akong Ginoo (Allah) nagpakaulaw kanako.'
17. Dili, apan kamo walay pagbati sa mga ilo,
18. Ni kamo nagdasig sa usag-usa sa pagpakaon sa mga kabus,
19. Ug nga kamo nag-kaon sa ilang mga panulondon, sa hilabihan nga pagka-hakog.
20. Kamo nahigugma sa bahandi uban sa hilabihan nga paghigugma.
21. Apan tan'awa, sa diha nga ang kalibutan dugmokon sa hilabihan nga mahisama sa pulbos,
22. Ug ang imong Ginoo (Allah) moabut (alang sa Paghukom) ug ang mga anghel nga nahan-ay sa mga laray,
23. Ang Imperno madayag sa duol nianang Adlaw. Nianang Adlaw ang tawo makahinumdom, apan unsaon [o unsa pa ang bili] kaniya sa ingon niadto nga pagkahinumdom?
24. Siya moingon: «Oh, Hinaut pa unta nga nakagahin ako kaniadto (pipila ka maayong mga buhat) alang niining akong kinabuhi karon (sa Pikas Kinabuhi).»
25. Busa niadtong Adlaw, walay makasilot nga sama sa Silot (sa Allah),
26. Ug walay bisan kinsa nga makagapos sama sa Paggapos sa Allah 'alang sa mga mamumuhat sa dautan'.
27. Iga-ingon ngadto sa mga matarung): «O (ikaw), ang usa nga anaa sa (hingpit nga) kapahulayan ug katagbawan»;
28. Balik ngadto sa imong Ginoo, nalipay pag-ayo 'uban Kaniya' ug makapahimuot (ngadto Kaniya).
29. Busa sulod uban sa Akong (matarung) nga mga ulipon (sa katawhan ug jinn),
30. Ug sumulod sa Akong Paraiso.

Al-Balad

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa lungsod (sa Makkah).
2. ug ikaw 'O Propeta' gawasnon sa 'pagpugong' sa niini nga siyudad 'sa Makkah'
3. Ug Ako nanumpa pinaagi sa usa ka amahan (Abraham) ug sa iyang anak nga lalaki (Ismael: ang mga magtutukod sa Ka'bah sa Makkah).
4. Sa pagkatinuod, Among gilalang ang katawhan sa 'kanunayon' nga pakigbisog.
5. Naghunahuna ba siya nga walay usa nga adunay gahum ibabaw kaniya?
6. Siya nag-ingon (nga mapasigarbuhon): «Ako migasto sa bahandi nga abunda.»
7. Naghunahuna ba siya nga walay naka-kita kaniya?
8. Wala ba Kami nagbuhat alang kaniya ug duha ka mata?
9. Ug usa ka dila ug duha ka ngabil?
10. Ug nagpakita kaniya sa duha ka mga dalan (sa maayo o sa dautan)?
11. Apan siya wala nagsulod ug nag agi ngadto sa pig-ot nga dalan?
12. Ug unsa ang makapahibalo kanimo kung unsa ang Hikpit nga Dalan?
13. (pinaagi ba sa) paghatag ug kagawasan sa usa ka ulipon (o usa ka binihag),
14. O ang pagpakaon sa adlaw sa kagutom,
15. sa usa ka ilo nga paryente,
16. O sa usa ka kabus (nga mitapot sa abog tungod sa kalisdanan).
17. Unya siya mao usa kadtong kinsa mituo, ug nagtambag sa usag-usa sa pagbaton og pailub (pagkamakanunayon, ug pagpugong sa kaugalingon) ug nagtambag sa usag-usa sa pagpakita (gugma ug) kalooy.
18. Kini sila mao ang mga katawhan sa toong kamot.
19. Apan ingon (alang) niadtong naglimod sa among mga Bersikulo (niining Qur'an), sila mao ang mga tawo sa wala nga kamot (Imperno).

20. Sa Kalayo nga nagsira sa ibabaw kanila (gikan sa tanan nga dapit).

Asy-Syams

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa adlaw ug ang kahayag niini una udto.
2. Maingon man sa bulan nga naga-sunod sa adlaw (nagpabanaag sa kahayag sa adlaw).
3. Pinaagi sa adlaw, sa diha nga kini nagapahayag sa iyang kahayag,
4. Ug (pinaagi sa) kagabion, sa diha nga kini mitabon niini (sa adlaw),
5. Ug (pinaagi sa) langit ug Kaniya nga Maoy nagbuhat niini,
6. Ug (pinaagi sa) yuta ug Kaniya nga nagbuklad niini,
7. Ug (pinaagi sa) kalag, ug Kaniya nga naghingpit kaniya sa hulagway,
8. Ug Siya nagdasig niini aron masabtan kon unsa ang husto ug sayop alang kaniya,
9. Siya sa pagkatinuod magmalampuson, siya nga nagaputli sa iyang kaugalingon (gikan sa kadautan),
10. Apan siya nga nagdaut niini kasigurohan nga pagahikawan 'sa maayong'.
11. (Ang tribo ni) Thamud nagsalikway (sa Kamatuoran) pinaagi sa ilang paglapas,
12. Sa diha nga ang labing daotan kanila gipadala 'aron sa pagpatay sa baye nga kamelyo'.
13. Busa ang Mensahero sa Allāh (Salih) miingon kanila: «Kini usa ka baye nga kamelyo nga gilalang sa Allāh, busa pasagdi siya (sa) pag-inom (ug ayaw siya pasakiti)».
14. Apan sila misalikway kaniya, ug mipiang (ug dayon mipatay) kaniya (kamelyo), busa ang ilang Ginoo (Allah) midugmok kanila tungod sa ilang mga sala, ug kini (ang silot) mipatag kanila (ngadto sa yuta o naghimo niini nga tupong ngadto kanilang tanan).
15. Ug Siya (Dios) wala mahadlok sa mga sangpotanan niini⁽¹⁾.

(1) Pamatikdi: [Ang pagpanumpa Allah pinaagi sa Iyang mga binuhat, mao laktud nga pagpanumpa gamit

ang Iyang Balaan nga Kaugalingon, tungod kay Siya ang Ginoo sa Kahingpitan ug sa tanan nga anaa. Busa, sa diha nga ang Allah manumpa sa pipila sa mga binuhat nga mga butang, Siya nagdani (lamang) sa atong pagtagad ngadto sa dako nga importansya sa mga butang nga Iyang gihisgutan, ug ang kamahinungdanon o pagkabililhon sa unsay Iyang gipanumpa. Ang pagpanumpa sa Allah pinaagi sa linalang mao lamang ang pagpanumpa ngadto sa Iyang Kaugalingon, sa Iyang Kahingpitan, ug sa Iyang Kaugalingong Kahalangdon. Gihisgotan sa Allah ang pipila sa Iyang mga binuhat isip ebidensya o pamatuod sa Iyang pagkaanaa, ug gipasiugda (gipasabot) ngadto sa mga magbabasa sa Balaan nga Pinadayag aron sa pagpamalandong sa Iyang mga Timaan. Ug samtang ang Allah makapanumpa pinaagi sa unsay Iyang gusto, (nan) alang sa katawhan kini gidili o supak sa balaod alang kanila nga sila manumpa ngadto sa lain sa Allah. Kini usa ka Dakong sala: ang pagpanumpa kang Propeta Muhammad o kang Hesu-Kristo o kang bisan kinsang Propeta o anghel o matarong nga tawo, o sa Ka'aba, o sa bisan kinsang kinabuhi sa usa ka tawo nga gipasidunggan, o sa lubnganan. Ang Propeta Muhammad, ang kalinaw ug ang mga panalangin sa Allah maanaa kaniya, miingon: «Bisan kinsa nga manumpa sa bisan unsa (o kang bisan kinsa) nga gawas sa Allah, (nan siya) sad-an sa dili pagtuo o sa pagsimbag laing dios-dios» Abu Dawud, At-Tirmidhe, Ahmed. Siya usab miingon: “Ayaw pagpanumpa pinaagi sa mga dios-dios, ni pinaagi sa imong mga amahan.” – [Saheeh Muslim].

Al-Lail

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ako (Dios) nanumpa sa gabii sa diha nga kini mutabon (sa yuta sa kangitngit),
2. Ug pinaagi sa adlaw sa diha kini magpakita sa iyang kahayag.
3. Ug pinaagi Kaniya (Allah) nga maoy naglalang sa lalaki ug babaye,
4. Sa pagkamatuod ang inyong manga paninguha nag-kadaiya,
5. Busa ingon nga alang sa usa nga naghatag sa unsa ang obligado kaniya sa paghatag ug nagbantay sa iyang kaugalingon batok sa kadautan,
6. Ug nagtuo sa gisaad ni Allāh kaniya ingon nga ganti (sa Paraiso);
7. Kami mapadali alang kaniya ang Dalan sa Kasayon (sa Paraiso).
8. Apan alang kaniya nga kuripot ug nag-huna-huna nga kaniya walay nakulang,
9. Ug pagsalikway sa labin maayong ganti (sa Paraiso),
10. Kami mapadali alang kaniya sa dalan padulong sa kapildihan (sa Imperno).
11. Unsa ang dad-on sa iyang bahandi kaniya nga siya kuripot sa diha nga siya mama-tay ug mosulod sa Kalayo?
12. Sa pagkatinuod kini ibabaw Kanato (Allāh) ang paggiya.
13. Sa pagkatinuod nganha Kanato ang kinabuhi sa umaabot ug ang kinabuhi niining kalibotana:
14. Busa gipasidan-an Ko kamo sa kalayo nga nagdilaab:
15. Walay laing masunog niini nga kalayo kondili ang labing alaot (ang manlilimod),
16. Nga nagsalikway (sa Kamatuoran) ug mitalikod gikan (niini).
17. Apan ang Labing mga matarong mahilayo gikan niini (sa Impiyerno),
18. Nga naghatag sa iyang pinakamaayong bahandi (sa mga buhat sa kaluoy ug gug-mang putli), aron sa pagputli sa iyang kaugalingon 'gikan sa mga sala',
19. Ug dili balos sa iyang gihatag gikan sa iyang bahandi aron sa pagpares sa grasya

nga gihatag kaniya sa lain,

20. Apan sa pagpangita lamang sa Nawong sa iyang Ginoo (Allah), ang Labing Halangdon.
21. Ug sa dili madugay siya mahimuot pag-ayo (sa diha nga siya mosulod sa Paraiso nga maangkon ang tumang kalipay).

Aḍ-Ḍuḥā

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa sayo nga mga takna sa kabuntagon,
2. Ug ang gabii, sa diha nga kini mongitngit.
3. Ang imong Ginoo (Allāh) wala mobiya kanimo (Oh Muhammad), ug siya wala nasuko kanimo.
4. Ug ang Pikas Kinabuhi 'umalabot' mao labing maayo alang kanimo kay sa Una (ie, ang kinabuhi karon),
5. Ug sa dili madugay ang imong Ginoo (Allāh) maghatag sa daghan nga kaayohan ngadto kanimo, aron ikaw magmalipayon.
6. Dili ba, Ikaw iyang hikaplagaan nga ilo, ug nag-hatag kanimo sa pasilungan?
7. Dili ba ikaw Iyang nakaplagaan nga naglatagaw (wala masayud) ug ikaw Iyang gigiyahan?
8. Ug wala ka ba niya nakaplagaan nga kabos busa iyang gihimong ka nga adunahan.
9. Busa mahitungod sa ilo tagda uban ang kalooy , ug ayaw siya abusari,
10. Ug mahitungod kaniya nga nagapangayo, ayaw badlonga siya;
11. Ug mahitungod sa Pabor sa (Allah) imong Ginoo - ipahayag kini⁽¹⁾ .

(1) I.e., Ang Pagkapropeta, ang Qur'an, ug ang imong hingpit nga relihiyon sa Islam.

Asy-Syarh

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Wala ba Kami nagpalapad alang kanimo (Oh Muhammad) sa imong dughan,
2. Ug nagpagaan gikan kanimo sa palas-anon?
3. Nga nag-duot sa hilabihan sa imong likod?
4. Ug gipataas alang kanimo ang imong dungog (kahimtang),
5. Kay sa pagkatinuod uban sa matag kalisdanan adunay kasayon (kaharuhay).
6. Sa pagkatinuod uban sa matag kalisdanan moabut ang kasayon (kaharuhay).
7. Busa kon ikaw nahuman sa imong pag-ampo, nan, padayona «sa paghinumdom ang Allāh ug pangamuyo»,
8. «Ug ngadto sa imong Ginoo 'nag-inusara' pagdirekta ang tanan nimong magtinguha 'uban ang paglaom'.»⁽¹⁾

(1) Ug ngadto sa Allāh nga imong Ginoo lamang itugyi ang tanan nga imong mga gusto mga pangamuyo, tuyo, mga panginahanglan, mga pangandoy ug mga paglaum; pagdangop Kaniya sa imong pagsimba ug pagpangita sa unsay anaa Kaniya sa Iyang Kabulahanan ug Kalipay.

At-Tīn

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ako (Dios) nanumpa pinaagi sa igira ug sa olibo⁽¹⁾
2. Maingon man sa bukid sa Sinai ⁽²⁾,
3. Ug pinaagi niining luwas nga lungsod (sa Makkah ⁽³⁾,
4. Kami naglalang sa tawo sa labing maayo nga porma,
5. Unya Kami nagbalik kaniya ngadto sa labing ubos sa tanang ubos⁽⁴⁾ .
6. Apan sila nga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, sila adunay ganti nga walay katapusan (Paraiso).
7. Busa unsay naghimo gilimod nimo sa 'katapusan' Paghukom ug Pagbalos?
8. Dili ba ang Allah ang Labing Maayo sa mga maghuhukom⁽⁵⁾ ?

(1) Ug sa mga yuta niini, diin daghang mga bantugan nga mga Propeta sa Allah ang miabot sama nila ni Hesus, Abraham, ug Noe.

(2) Siya nanumpa didto sa Bukid sa Sinai nga ang Iyang propeta nga si Moises nakigsulti uban Kaniya.

(3) Diin nagpakita ang Propeta Muhammad. Siya nanumpa pinaagi sa Makkah, ang labing balaan nga siyudad nga bisan kinsa nga mosulod niini luwas, nga si Muhammad gipadala gikan didto ingon Sinugo sa Dios.

(4) Sa Imperno o sa pagkatigulang ug sa usa ka kahimtang nga sama nalang sa bata human sa iyang kusog ug pagkahamtong.

(5) Dili ba si Allāh – sa paghimo sa Adlaw sa Pagkabanhaw nga usa ka adlaw alang sa panimalos – ang labing maghuhukom sa mga maghuhukom ug ang labing makiangayon kanila? Bisan kinsa nga maghukom tali kanila aron Iyang magaganti ang magbubuhay sa maayo sa pagbuhay ug maayo ug silotan ang magbubuhay sa dautan tungod sa pagbuhay ug dautan?

Al-'Alaq

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Lituka 'O Prophet Muhammad' sa Ngalan sa nga imong Ginoo nga mag-lalang,
2. naglalang sa tawo gikan sa usa ka lapot nga dugo.
3. Lituka ug ang imong Ginoo (Allāh) mao ang Labing Manggihatagon,
4. kinsa nagtudlo [sa tawo] sa paggamit sa pluma —
5. Nagtudlo sa tawo sa wala niya mahibaloi kaniadto.
6. Dili, apan ang tawo sa pagkatinuod kalapas,
7. Sa diha nga iyang nakita ang iyang kaugalingon nga igo na (sa bahandi, dungog, ug ranggo).
8. Sa pagkatinuod, ngadto sa (Allah) nga imong Ginoo mao ang (katapusan) nga Pag-balik (sa tanan).
9. Nakita ba nimo siya (ang dili magtutuo) nga nagbabag,
10. Ang usa ka ulipon (sa Allah) sa diha nga siya nag-ampo?
11. Nakita ba nimo kung siya anaa ba sa husto nga Giya (sa Dios)?
12. O nagsugo sa pagkamatarong?
13. Nakita ba nimo kung kini nga kritiko nagsalikway sa kamatooran o motalikod gikan niini?
14. Wala ba siya mahibalo nga ang Allah nakakita (sa unsay iyang gibuhay)?
15. Dili, kon siya dili mohunong, Sakmiton gayod Namo siya pinaagi sa iyang agtang,
16. Usa ka bakakon, makasasala nga agtang.
17. Busa (pasagdi siya nga) manawag siya sa iyang mga kaubanan,
18. Kami usab magpatawag sa mga Magbalantay sa Imperno (aron siya pagalaglagon).
19. Dili, ayaw siya tumana, apan naghapa ka uban ang pag-dayeg, ug paduol (ngadto sa Allāh).

Al-Qadr

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Sa pagkatinuod Kami nagpakanaog ug nagpadayag niini (ang Qur'an) sa Gabii sa Dekreto.
2. Ug unsa ang makapahibalo kanimo kung unsa ang gabii sa Dekreto?
3. Ang Gabii sa himaya ug gahum - Dekreto- labing maayo pa kay sa usa ka libo ka mga bulan.
4. Ang mga anghel ug ang balaang espiritu (Gabriel) manaog diha niini sa pagtugot sa ilang Ginoo (Allah) alang sa tanang mga kamandoan (nga gitakda sa Allah gikan nianang tuiga ngadto sa mosunod),
5. Niining gabie ang tanang Kalinaw anaa (sa mga magtutuo) hangtod sa pag-abot sa ka-adlawon.

Al-Bayyinah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Kadtong mga wala motoo gikan sa mga sumusunod sa (nauna) nga Kasulatan (ang mga Hudeyo ug ang mga Kristohanon) ug ang mga tigsimbag dios-dios dili mahibulag (gikan sa pagkawalay pagtuo ug pagsimbag dios-dios) hangtud nga moabut kanila ang tin-aw nga Pamatuod (Ebidensya):
2. Usa ka Mensahero gikan sa Allah (ang Propeta Muhammad), nga magalitok sa gi-putli nga mga Panid (sa Kasulatan),
3. Diin anaa ang tanang husto nga mga Balaud (nga sukwahi sa ilang sayop nga pagtuo ug mga tuotuo).
4. Apan kadtong gihatagan sa Kasulatan 'mga Hudeyo ug mga Kristohanon' wala mabahin 'ngadto sa daghang mga sekta' gawas lamang human miabot ang tin-aw nga Pamatuod (Ebidensiya) (gikan sa Allah) ngadto kanila.
5. Ug sila wala sugoa sa bisan unsa gawas lang nga sila kinahanglan nga mosimba sa Allah (lamang), nga matinud-anon ngadto Kaniya diha sa relihiyon (sa Islam, sa kinasing-kasing ug pagkamasinugtanon, nga matul-id, ug ang pagbuhat sa pag-am-po ug pagbayad sa kabus nga kantidad o Zakah – Obligado limos, ug kana mao ang husto nga relihiyon.
6. Sa pagkatinuod sila nga (nagpadayon sa) pagpanglimod gikan sa mga sumusunod sa (naunang) Kasulatan ug ang mga tigsimbag dios-dios maanaa sa Kalayo sa Impiyerno, nga magpabilin sa sulod niini hangtod sa kahangtoran; sila ang pinaka-daotan sa tanang binuhat.
7. Kanila nga mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, sa pagkatinuod sila mao ang labing maayo sa tanang binuhat.
8. Ang ilang Ganti sa ilang Ginoo (Allāh) mao ang mga Tanaman sa Eden diin sa ilawom niini nagdagayday ang mga suba, nagpabilin niini hangtod sa kahangturan; Ang Allah Nalipay kanila ug sila usab nalipay pag-ayo Kaniya; kana alang kaniya nga anaa sa Kahadlok (ug Pagtahod) atubangan sa iyang Ginoo (Allah).

Az-Zalzalah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Sa diha nga ang kalibutan paga-linugon na nianang maong Linog, «Alang sa Adlaw sa Pagkabanhaw»,
2. Ug ang yuta nagpagula sa mga sulod niini ug mga palas-anon.
3. Ug ang tawo maga-ingon: «Na-unsang nahitabo niini sa yuta nga naglihok ug nag-uyog?»
4. Nianang adlawang magpahibalo sa iyang mga balita ug unsa ang gibuhang sa ibabaw niini, «maayo ug daotan»,
5. Tungod kay ang imong Ginoo (Allah) dinasig ug nagsugo niini.
6. Nianang Adlawang ang mga tawo manggula sa nagkatibulaag nga mga pundok aron sila makasaksi sa ilang mga buhat nga ilang nahimo dinhi sa yuta.
7. Bisan kinsa nga nagbuhat ug sama sa gibug-aton sa usa ka atomo nga maayo, kini iyang makita.
8. Ug bisan kinsa nga nagbuhat ug sama sa gibug-aton sa usa ka atomo nga daotan, kini iyang makita.

Al-'Ādiyāt

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ako (Dios) nanumpa sa mga (kabayo nga) tigdagan uban sa paghangos (nagdala sa mga manggugubat),
2. Ug pinaagi niadtong nagpatunghag tuasik sa kalayo pinaagi sa ilang mga kuko (sa dihang nagasikad sa pagdagan),
3. Ug pinaagi niadtong nagabuhay ug mga pagsulong sa kaadlawon,
4. Nga nakapa-ukay sa (sama sa panganod [baga] nga) abog,
5. Nga nagasulod isip usa ka lawas ngadto sa kasingkasing sa mga linya sa kaaway.
6. Sa pagkatinuod ang tawo (ang manlilimod) dili mapasalamaton sa iyang Ginoo (Allāh).
7. Ug sa pagkatinuod siya saksi man niini.
8. Ug tungod sa iyang hilabihan nga gugma sa bahandi, siya kuripot niini.
9. Apan wala ba siya masayod nga kon magkatag na ang sulod sa mga lubnganan ug gihaw-as,
10. Ug unsay anaa sa mga dughan iga butyag man.
11. Sa pagkatinuod ang ilang Ginoo (Allah), nianang Adlaw, Labing naka-ila kanila.

Al-Qāri'ah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ang Adlaw sa kalaglagan.
2. Unsa ba ang maong ang adlaw sa kalaglagan?
3. Ug unsay makapaamgo kanimo kon unsa ang adlaw sa kalaglagan?
4. Mao kini ang adlaw nga diin ang manga tawo mahisama sa anunugba nga sinabwag,
5. Ug ang mga kabukiran mamahimong sama sa mga balhibo sa karnero sa ilang paglihok.
6. Ug alang kaniya nga ang sukod sa iyang maayong mga buhat bug-at,
7. Siya mopuyo sa usa ka makapahimuot nga kinabuhi (sa Paraiso).
8. Ug alang kaniya nga ang sukdanan sa iyang maayong mga buhat gaan,
9. Nan, ang iyang puloy-anan mao ang usa ka bung-aw 'kahiladman'.
10. Ug unsay makapaamgo kanimo kon unsa kini?
11. Kana maoy Kalayo sa tumang kainit, nag-lagiting!

At-Takāsur

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Ang panag-indigay sa usag-usa pagpadaghan sa (kalibutanon nga bahandi) hilabihan nga nakapasimang kaninyo,
2. Hangtod nga kamo mamatay ug mobisita sa imong mga lubnganan.
3. Apan dili! Kamo sa dili madugay mahibalo.
4. Usab dili, sa dili madugay kamo mahibalo sa mga sangputanan niana.
5. Kon kamo nasayod pa lamang unta, uban sa tataw nga kahibalo,
6. Kamo sa pagkatinuod makakita sa nagdilaab nga Imperno;
7. Unya kamo sa pagkatinuod makakita niini sa inyong mga mata nga walay pagduhaduha mahitungod niini.
8. Ug unya, kamo pangutan 'on niana nga adlaw mahitungod sa mga pabor (grasya) sa Dios, sa unsay Iyang gipanalangin kaninyo.

Al-'Āṣr

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ako (Dios) nanumpa sa panahon (sa mga katuigan)!
2. Sa pagkatinuod, ang tawo anaa sa bug-os nga kapildihan,
3. Gawas niadtong mituo ug nagbuhat sa matarung nga mga buhat, ug nagtambag sa usag-usa uban Kamatuoran (Hustisya ug kalinaw), ug nagtambag ang usag-usa sa pagpailub (ug paglahutay).

Al-Humazah

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Kaalautan ngadto sa matag tigpanglibak, ug tigbugalbugal,
2. Nga nagtigom sa hilabihang ka-hakog sa mga bahandi ug nag-ihap niini 'sa makadaghan',
3. Nga hunahuna nga ang iyang bahandi maghimo kaniya nga dili mamatay.
4. Siya sa pagkatinuod itambog ngadto sa Tigdugmok nga Kalayo (Imperno nga makaguba sa tanan),
5. Ug unsay makapaamgo kanimo kon unsa ang Tigdugmok nga Kalayo?
6. Kana ang Kalayo ni Allāh, 'walay katapusan' nagdilaab,
7. Nga nagdilaab sa mga kasingkasing (sa mga manlilimod).
8. Sa pagkatinuod kini (Imperno) pagasirad-an ibabaw kanila,
9. (Sila igapos) Sa dagkong mga haligi [sa Kalayo sa Imperno].

Al-Fīl

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Wala ba kamo mahibalo 'Oh Propeta Muhammad' giunsa sa imong Ginoo (Allah) nakiglabet ang mga tag-iya sa elepante?
2. Wala ba Niya himoa nga ang ilang plano (sa pagguba sa Ka'aba sa Makkah) matapos sa pagkapakang (nga nahimong hinungdan nga sila nangalaglag),
3. Ug Siya nag-padala batok kanila sa panon sa mga langgam;
4. Nga naglabay batok kanila ug mga bato sa gahi nga lapok,
5. Busa gibiyaan sila sama sa giusap nga uhot.

Quraisy

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Alang sa naanad nga kasigurohan sa mga tribu sa Quraish 'sa Makkah',
2. Ang ilang naandan nga seguridad (sa) ilang mga panaw sa pamatigay (sa panahon sa) tingtugnaw ug sa ting-init.
3. Busa pasagdi sila sa pagsimba (sa Allah lamang) ang Ginoo niini nga Balay (ang Ka'ba sa Makkah),
4. Kinsa nagpakaon kanila batok sa kagutom ug giluwat sila batok sa kahadlok.

Al-Mā'ūn

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Nakita ba nimo siya kinsa nga naglimod sa (Adlaw sa Paghukom ug) Pagbalos?
2. Siya nga maoy nakiglabot sa ang ilo [uban sa mapintas],
3. Ug wala mag-awhag (sa uban) sa pagpakaon sa mga kabus.
4. Busa alaut kadtong 'mga salingkapaw' nga nag-ampo -
5. Kinsa walay pagtagad ngadto sa ilang mga pag-ampo;
6. kadtong gusto lamang nga magpakita sa ilang maayo nga binuhatan 'ug daygon',
7. Ug nagdumili sa paghatag bisan sa pinakasimple nga tabang sa uban.

Al-Kauṣar

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Sa pagkatinuod, Kami naghatag kanimo (Oh Muhammad) sa Kawthar (usa ka suba sa Paraiso ug usa ka Abunda nga kaayo),
2. Busa pag-ampo ngadto sa imong Ginoo (Allāh lamang) ug himoa ang imong mga halad (ngadto Kaniya lamang).
3. Sa pagkatinuod siya nga nagdumot kanimo mao ang mahikawan (gikan sa tanan nga kaayohan, niini nga kinabuhi ug sa Pikas Kinabuhi).

Al-Kāfirūn

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Isulti: Oh, kamo nga mga manlilimod,
2. Ako dili musimba nianang unsay inyong gisimba,
3. Ni kamo maga-simba sa akong gisimba (Allāh lamang),
4. Dili ako maga-simba sa inyong gisimba,
5. Ni kamo maga-simba sa akong gisimba (Allāh lamang),
6. Anaa kanimo ang imong paagi 'sa kinabuhi', ug ako adunay akong paagi 'sa kinabuhi'."

An-Naşr

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Sa diha nga moabut na ang Tabang sa Allah ug ang kadaugan (ang pagkompleto sa pagsakop sa Makkah),
2. Ug nakita nimo ang mga tawo nga nagasulod sa Islām sa daghan,
3. Nan himayaa ang imong Ginoo (Allāh) uban sa pagdalayeg, ug pangayoa ang Iyang Kapasayloan; sa pagkatinuod Siya mao ang Kanunay nga Nagadawat sa Paghinulsol.

Al-Masad

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Ang kalaglagan maoy mahiagoman sa mga kamot ni Abu Lahab ug siya malaglag!
2. Ang iyang bahandi dili makapulos kaniya ni ang tanan nga iyang natigom.
3. Sa dili madugay siya masunog sa kalayo nga nagdilaab,
4. Ug ang iyang asawa usab, ang tigdala ug sugnod.
5. Sa iyang liog mao ang hugot nga linubid nga pisi».

Al-Ikhlās

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Isulti: «Siya si Allāh (Diyos) - Usa (lang), ‘walay laing dios gawas Kaniya’.»
2. Allah—ang Tanan Tigpaluyo ‘gikinahanglan sa tanan’ .
3. Wala Siya manganak, ug wala usab Siya gipanganak.
4. Walay usa nga sama Kaniya ug walay katumbas Kaniya.”.

Al-Falaq

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy-on.

1. Isulti: «Ako nangita sa pagpanalipod sa (Allāh), ang Ginoo sa kaadlawon»,
2. Gikan sa kadautan sa tanang sa mga linalang.
3. ug gikan sa kadautan sa kagabhion sa diha nga kini moabot,
4. Ug gikan sa kadautan sa mga salamangkero nga naghuyop sa mga baligtos,
5. Ug gikan sa kadautan sa masinahon, sa diha nga siya masina.

An-Nās

Sa Ngalan sa Allah Ang Labing Madagayaon, Ang Labing Maluloy'on.

1. Isulti: «Ako nangita sa pagpanalipod sa (Allāh) ang Ginoo sa katawhan,»
2. Ang Hari sa tanang katawhan,
3. Ang Dios sa tanang katawhan,
4. Gikan sa kadautan sa nag-atras nga tighunghong ‘ang Satan’,
5. Nga nagahunghong (daotan nga mga hunahuna ug mga sugyot) ngadto sa mga dughan sa mga tawo,
6. (Kini nga mga satanas) gikan sa mga jinn ug sa mga tawo.

1- Al-Fātihah (Ang Pag'abli)	1
2- Al-Baqarah (Ang Baka)	2
3- Āli 'Imrān (Ang Pamilya ni Imran)	48
4- An-Nisā` (Ang mga Kababayan'an)	75
5- Al-Māidah Ang Lamisa (Ang Mesa na Puno ng Pagkain)	102
6- Al-An'ām (Ang mga Hayop)	122
7- Al-A'rāf Ang mga Kahitas-an (Ang Pader nga Habug taliwala sa Paraiso ug Imperno)	145
8- Al-Anfāl (Ang mga Inagaw sa Gubat)	171
9- At-Taubah (Ang Paghinulsol)	182
10- Yūnus (Si Propeta Yunus)	203
11- Hūd (Si Propeta Hud)	217
12- Yūsuf (Si Propeta Hosep)	232
13- Ar-Ra'd (Ang Dalogdog)	246
14- Ibrāhīm (Si Propeta Abraham)	253
15- Al-Ḥijr (Ang Batohon nga Kayutaan)	260
16- An-Nāhl (Ang Buyog/Mga grasya ni Allāh)	268
17- Al-Isrā` (Ang Pagpanaw sa Kagabhion)	283
18- Al-Kahf (Ang Langub)	297
19- Maryam (Si Maria)	310
20- Ṭāha (Letrang Ta Ha/Si Propeta Moises)	319
21- Al-Anbiyā` (Ang Mga Propeta)	331
22- Al-Ḥajj (Ang Panawduaw Ngadto sa Makkah Alang sa Pagsimba)	342
23- Al-Mu`minūn (Ang Mga Magtutuo)	352
24- An-Nūr (Ang Kahayag)	362
25- Al-Furqān (Ang Sukdanan)	372
26- Asy-Syu'arā` (Ang Mga Magbabalak)	380
27- An-Naml (Ang Mga Lamigas/Si Propeta Solomon)	394
28- Al-Qaṣaṣ (Ang Sugilanon ni Moises ug Core)	404
29- Al-'Ankabūt (Ang Lawalawa/ Mga hagit ug pagsulay sa kinabuhi)	415

30- Ar-Rūm (Ang Mga Romano)	423
31- Luqmān (Si Propeta Gidion)	430
32- As-Sajdah (Ang Paghapa)	435
33- Al-Aḥzāb (Ang mga Panon)	439
34- Saba` (Lungsod Saba)	449
35- Fāṭir (Tagmugna)	456
36- Yāsīn (Ang mga Letra nga Ya-Seen)	462
37- Aṣ-Ṣaffāt (Ang mga Anghel nga nanggilaray nga nanggitupong)	469
38- Ṣād (Ang letra nga Sād/Si Propeta David)	479
39- Az-Zumar (Ang mga Pundok)	487
40-Gāfir (Ang Tigpasaylo)	497
41- Fuṣṣilat (Ang Katin-awan)	507
42- Asy-Syūrā (Ang Konsultasyon sa usag usa)	515
43- Az-Zukhruf (Ang Dayandayan)	522
44- Ad-Dukhān (Makita nga aso)	531
45- Al-Jāsiyah (Ang Pagluhod)	536
46- Al-Aḥqāf (Ang mga Kurba sa Balas)	541
47- Muḥammad (Propeta Muhammad)	546
48- Al-Fath (Ang Kadaugan)	551
49- Al-Ḥujurāt (Ang mga pribadong lawak)	556
50- Qāf (Ang Letra nga Qaf)	559
51- Az-Ẓariyāt (Ang mga Kahanginan nga Nagpakuyanap ug Abog)	563
52- Aṭ-Ṭūr (Ang Bukid sa Sinai)	568
53- An-Najm (Ang Bitoon)	572
54- Al-Qamar (Ang Bulan)	577
55- Ar-Raḥmān (Ang Labing Madagayaon)	582
56- Al-Wāqi'ah (Ang Panghitabo)	588
57- Al-Ḥadīd (Ang Puthaw)	593
58- Al-Mujādilah (Ang babaye nga naglalis)	598

59- Al-Ḥasyr (Ang Pagtigom)	602
60- Al-Mumtaḥanah (Ang Babaye nga Gisulayan)	606
61- Aṣ-Ṣaf (Ang Laray/Si Propeta Hesus)	609
62- Al-Jumu'ah (Ang Adlaw nga Biyernes)	611
63- Al-Munāfiqūn (Ang mga Salingkapaw)	613
64- At-Tagābun (Kapildihan ug ganansya sa usag)	615
65- At-Ṭalāq (Ang Panagbulag)	618
66- At-Taḥrīm (Ang Pagdili)	621
67- Al-Mulk (Ang Paghari)	624
68- Al-Qalam (Ang Bolpen)	627
69- Al-Ḥāqqah (Ang Kamatuoran)	631
70- Al-Ma'ārij (Ang mga Dalan Pataas)	635
71- Nūḥ ((Propeta Noah)	638
72- Al-Jinn (Ang Jinn/Ang Engkanto)	641
73- Al-Muzzammil (Ang Usa nga Gitabonan)	644
74- Al-Muddaṣṣir (Ang Usa nga Nagputos sa Iyang Kaugalingon pataas)	646
75- Al-Qiyāmah (Ang Pagkabanhaw)	649
76- Al-Insān (Ang Tawo)	652
77- Al-Mursalāt (Ang mga Hangin nga Gipadala)	655
78- An-Naba' (Ang Balita)	658
79- An-Nāzi'āt (Ang Tigbunlot ug mga Kinabuhi)	661
80- Abasa (Nangunot nga Agtang)	664
81- At-Takwīr (Ang Pagpilo)	667
82- Al-Infītār (Ang Pagkabuak)	669
83- Al-Muṭaffifīn (Ang mga Tikasan)	671
84- Al-Insyiqāq (Ang Pag-kagisi)	674
85- Al-Burūj (Ang mga Dagkong Bituon)	676
86- At-Ṭāriq (Ang kagabion Magduduaw)	678
87- Al-A'lā (Ang Kinatas'an)	679

88- Al-Gāsiyah (Ang Labing nabug-atan)	680
89- Al-Fajr (Ang Kaadlawon)	682
90- Al-Balad (Ang Lungsod)	684
91- Asy-Syams (Ang Adlaw)	686
92- Al-Lail (Ang Kagabhion)	688
93- Ad-Ḍuḥā (Ang Kabuntagon)	690
94- Asy-Syarḥ (Ang Pagpalapad)	691
95- At-Tīn (Ang igos)	692
96- Al-'Alaq (Ang Dugo nga natibuok)	693
97- Al-Qadr (Ang Gabii sa Pagpasidungog)	694
98- Al-Bayyinah (Ang Tin'aw nga Timaan)	695
99- Az-Zalzalah (Ang Linog)	696
100- Al-'Ādiyāt (Ang mga Kabayo sa Panggubatan nga mga Naghaguros)	697
101- Al-Qāri'ah (Ang Takna Kalaglagan)	698
102- At-Takāsur (Ang Panaglumba)	699
103- Al-'Āsr (Ang Panahon)	700
104- Al-Humazah (Ang Tigpanglibak)	701
105- Al-Fīl (Ang Elepante)	702
106- Quraisy (Ang mga Quraysh)	703
107- Al-Mā'ūn (Ang mga Gamit nga gagmay)	704
108- Al-Kauṣar (Ang Suba nga Kawthar)	705
109- Al-Kāfirūn (Ang mga Dili Magtutuo)	706
110- An-Naṣr (Ang Tabang)	707
111- Al-Masad (Ang Lanot sa Palmera o Ang siga)	708
112- Al-Ikhlās (Ang Sinseridad/Ang Kaputli)	709
113- Al-Falaq (Ang Kaadlawon)	710
114- An-Nās (Ang mga Tawo)	711

المحتوى الإسلامي
The Islamic content

جمعية الربوة
Rabwa Association

978-603-8452-39-4

Ceb25-p